

מהזור ראש השנה

עם פירוש
עת רצון

* * *

בנוי ומיסד על-פי דברי
רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו
רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו
ועל-פי דברי תלמידו, מורנו הקדוש
אור גפלא, אשר כל רז לא אגיס ליה
רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו,
ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, כתובים ומאמרי חכמינו
הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש.

*

הובא לדפוס על-ידי
חסידי ברסלב
עיה"ק ירושלים תובב"א
שנת תשנ"ו לפרט קטן

צו באקומען די און אנדערע ספרים און קונטרסים:

היכל הקודש וויליאמסבורג

Heichal Hakodesh
Williamsburg
27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
1-718-384-1652

היכל הקודש קרית ברסלב

ליבערטי
Heichal Hakodesh
Kiryas Breslev
181 Huschke Road
Liberty NY 12747

היכל הקודש קרית יואל

Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
1-845-243-0563

היכל הקודש קרית יואל

Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
1-845-467-5299

היכל הקודש מאנסי

Heichal Hakodesh
Monsey
32 Dolson Road
Monsey NY 10952
1-347-733-7551

היכל הקודש בארא פארק

Heichal Hakodesh
Boro Park
1011 41 Street
Brooklyn NY 11219
1-718-384-1652

Visit Our Web Site:

www.BreslevCenter.com

צו הערן די הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א רופט:

חיווק פאר די

אידישע שטוב
212-444-9169

קול

ברסלב
212-444-9191

חיווק יומי

צו באקומען די חיווק יומי

טעלעפאון מעסידזשינג

347-630-2876

אימעיל

chizikyomi@gmail.com

הקדמה

רַבְּנוּ ז"ל אמר: הראש השנה שלי עולה על הכל. והיה פלא אצלי מאחר שהמקרים שלי מאמינים לי, ולמה לא יזרחו כל האנשים המקרבים אלי, שיהיו כלם על ראש השנה, איש לא יעדר, כי כל הענין שלי הוא רק ראש השנה; והזהיר לעשות כרוז, שכל מי שסר למשמעתו ומקרב אליו, יהיה על ראש השנה אצלו, לא יחסר איש. ומי שזוכה להיות על ראש השנה, ראוי לו לשמח מאד מאד, "אכלו מעדנים ושתו ממתקים, כי חרות הוי"ה היא מעזבם" (נחמיה ח, ט; וזה נאמר על ראש השנה (תיימורין, סימן ט); והנה הקדוש-ברוך הוא עזרנו בחסד חנם, שאנחנו מגלים ומפרסמים לכל עם ישראל את גדלת ראש השנה של רַבְּנוּ ז"ל, ועושים התעוררות גדולה בעולם, שכלם יבאו להצטרף אל הקבוץ הקדוש שלנו בעיר אומן, ולהתפלל יחד לעלית המלכות, שתתגלה מלכותו; יתברך לכל העולם בלו, שכל זה עבודתנו הקדושה בראש השנה, שאנחנו ממליכים את הקדוש-ברוך-הוא, לידע ולהודיע ולהודיע, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו, אלא מהשגחת המאציל העליון. וכה נבנה פרוץ המלכות, כמובא בכתבים; הינו שבראש השנה ממליכים את הקדוש-ברוך-הוא, וינדע כל פעול כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו, הוי"ה מלך ומלכותו בכל משלה". וזה עקר שלמות פגנות התפלות שאנחנו מתפללים בראש השנה, להקדיר בתוך נשמתנו את אמתת מציאותו יתברך. ובשביל זה נוסעים אל צדיקים על ראש השנה, כדי לזכות לטהרת וקדשת המושבה, שבה נמתקים כל הדינים, ואי אפשר לבא למחין זבים, שיזכה לחשב רק ממנו יתברך, אלא על-ידי התקשרות לצדיקים, ובשביל זה נוסעים על ראש השנה לצדיקים, כדי לקבל אצלם קדשת

וטהרת המחשבה, ולהעשות כלי להמשיך על עצמו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא: יתברך שמו (לקוטי מוהר"ן, חלק א, סימן ריא).

והנה רבנו ז"ל אומר: הראש השנה שלי הוא חודש גדול, והשם יתברך יודע, שאין הדבר הזה בירושה מאבותי, רק הקדוש-ברוך הוא נתן לי זאת במתנה, שאני יודע מהו ראש השנה, לא מבעיא אתם בלכם בודאי תלויים בראש השנה שלי, אלא אפלו כל העולם כלו תלוי בראש השנה שלי (תיי-מוהר"ן, סימן תה); כי בראש השנה נברא העולם (זהר אמר ק:), על-כן אנו עוסקים עכשו בראש השנה, לעשות דרך בבושה לארץ ישראל, שכל תקותנו לשוב לשם בקרוב; כי עקר התגלות ארץ ישראל הוא בראש השנה, כמו שכתוב (דברים יא, יב): "תמיד עיני הוי"ה אלהיך בה מראשית השנה עד אחרית שנה"; כי עקר הדרך לארץ ישראל הוא על-ידי שממשיכים את החסד הנם שבו נברא העולם, וזה נעשה בראש השנה (לקוטי-הלכות, בית הנוסח, הלכה ה; אות יד); כי "זה היום תחלת מעשיך", כי אז נברא העולם בחסדו יתברך, ועל-כן אנו מגלים מלכותו לעיני כל, כי הוא הבורא יתברך שמו ברא הכל בשבילנו, והוא המנהיג והוא השליט והמושל, וברצונו נתנה להם וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו (עין רשי, בראשית א, א); הינו כי ארץ ישראל שם הינה בית-המקדש, ושם הינה קדשי קדשים, שבו היו מנזחים הארון והלווחות והכרובים, ומשם יצאה תורה וגלוי אלקות לכל העולם כלו, אף מפני חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתנו, ואין אנו יכולים לעלות וליראות ולהשתחוות לפניו יתברך, ובפרט שנתפשוטו שם הערב-רב הממלאים את כל העולם כלו בכפירות ואפיקורסות, שקוץ, תעוב, זהום ונאוף, שהיה כל החרבן בגשמיות וברוחניות שירדה המלכות פלאים, כמו שכתוב (איכה א, ט): "ומה פלאים"; כי המלכות נפלה אצל הסטרא אחרא, ועל-כן בראש השנה אנו מתפללים על צמיחת קרן משיח, כמו שאומרים: "שמחה לארצה וששון לעירך וצמיחת קרן לדוד עבדך"; כי עקר התקנה לשוב אל ארצנו הקדושה הוא רק על-ידי משיח צדקנו, ועל-ידי קדשת ראש השנה שיתגלה לכל העולם, כי בראש השנה נברא העולם בחסדו יתברך, ועל-כן בכל

שנה ושנה נתגלה ביותר נקדת המלכות, ואם נזכה להתפלל על עליות המלכות בכונה, ונמשיך עלינו על מלכותו יתברך, ונבטל את עצמנו לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, על-ידי-זה נגאל את ארץ ישראל מהקלפות וההסטרטא אחרא ומהערב-רב ומממשלת העבוס, ויתגלה וימשך קדשת ארץ ישראל עלינו, ויבנה בית-המקדש, ונזכה לראות את זיו שכינת עוז יתברך; ולכן צריכים לנסע אל הצדיק האמת על ראש השנה, כי הוא ממשיך חסד חנם, שבו נתקים העולם, וככל שנכללים הנשמות זה בזה באהבה גדולה, על-ידי-זה ממליכים את הקדוש-ברוך-הוא עלינו, וממשיכים את אור השגחתו הפרטי פרטית בעולם, ונתגלה קדשת ארץ ישראל, ומתבטלים הקלפות וההסטרטא אחרא והערב-רב שנתלבשו על ארץ ישראל, ועל-ידי-זה נזכה שיבנה לנו בית-המקדש, ונזכה לעלות וליראות ולהשתחוות במקום הקדוש הזה. ולכן הוא דבר גדול מאוד לבוא אל ציון רבנו ו"ל על ראש השנה כאשר הזהירנו בעצמו בכמה וכמה לשונות של בקשה, שרצונו שכל אחד ואחד מאנשי שלומנו יבא בעצמו אליו על ראש השנה, ועוד יעשה התעוררות גדולה בין נשמות ישראל, שגם-כן יבואו על ראש השנה.

והנה בשנים האחרונות זכינו לעשות התעוררות גדולה עד מאד, שיבאו אחינו בני ישראל אל ציון רבנו ו"ל על ראש השנה. ובכל שנה ושנה מסתופפים ומתקבצים המון נשמות, שזה עקר השמחה, שבאים ומתאחדים נשמות ישראל יחד, ומתפללים בכונה על עליות המלכות דקדשה, ואין להם שום פגמה אחרת, אלא להתפלל על בנין המלכות, שתתגלה אמתת מציאותו יתברך לכל העולם בלוי, ועל-ידי-זה נזכה לגרש ולסלק את אמות העולם והערב-רב והרשעים מעל ארצנו הקדושה על-ידי משיח צדקנו, שבא ויבנה לנו את בית-המקדש, ויגאלנו גאלת עולם.

ויען שזכנו הקדוש-ברוך-הוא שבין הבאים אל הקבוץ הקדוש בראש השנה הם חלק גדול מאחינו בני ישראל הספרדים, שגעשתה אצלם התעוררות גדולה מאד אל דבר רבנו ו"ל; כי באמת הם כלים יפים לקבל את אור רבנו ו"ל יותר מכלם, כי דרכם ומדתם של אחינו

בני ישראל הספרדים היא מדת התמימות, ועל-ידי-זה יש להם כלים לקבל את אור רבנו ז"ל יותר מכלם; כי אי אפשר לקבל מרבנו ז"ל אלא על-ידי מדת התמימות, וככל שאדם יותר תמים ומסלק את חכמתו ודעתו לגמרי, כמו-כן מאיר בו אור רבנו ז"ל, כי אי אפשר לקבל מרבנו ז"ל בשום פנים ואופן בשיש לו עדין חכמות ושכל עצמי, כי העקר הוא לבטל את עצמו אל דעת הצדיק, ולקבל את דבריו על כל אשר יאמר כי הוא זה (לקוטי-מוה"רן, חלק א', סימן כג), וזה אנו רואים אצל אחינו בני ישראל הספרדים שנטבע בהם טבע של תמימות, ועל-כן הם כלים טובים לקבל בהם את אור רבנו ז"ל, ולבסוף כלם יתקברו אל דעת רבנו ז"ל, אף בשבאים אל ציון רבנו ז"ל, ורואים שכלם מתפללים נסח אחד, והם אין להם את הנסח הזה, לזאת נתעוררתי להדפיס את סדר התפלה שבמחזור, שאנו מתפללים בראש השנה כפי גסתו של רבנו ז"ל, ואף שרבנו ז"ל הקפיד מאד שלא ישנו את הנסח אלא כל אחד ואחד יחזיק בנסח אבותיו, עם כל זאת מאחר שרבנו ז"ל התפלל בנסח הזה המובא במחזור של האשכנזים, ומי שישתכל ויעין במחזור של אחינו בני ישראל הספרדים יראה שאצלם אין כל-כך הרבה פיוטים, וסדר התפלות לא גשפנה כלל במחזור זה, רק נתוספו הפיוטים מה שאומרים אחינו בני ישראל האשכנזים, ובפרט כפי מנהג אנשי שלומנו חסידי ברסלב (ובשביל זה גם הוצאנו את אלו הפיוטים שאין אומרים אצלנו), והמקרים החזשים מאחינו בני ישראל הספרדים אומרים: מי יתן ויהיה לנו מחזור כזה שיהיה כלול בו הן פזמונים והתחינות של אחינו בני ישראל האשכנזים, והן התחנות והפזמונים והבקשות של אחינו בני ישראל הספרדים, לזאת נתעוררתי לקבץ יחד את שתי הנסחאות ולהדפיסם יחד, באופן שיהיה מצוי לכל הבאים אל ציון רבנו ז"ל על ראש השנה. ויען שכל עקר כונת התפלות והפיוטים, התחנות והבקשות בראש השנה הוא על בנין המלכות דקדשה, שנוקה שיאיר עלינו אור מלכותו יתברך, לזאת צרפתי פרוש תמציתי על כל סדר התפלה, והכל על דרך יחוד מלכותו יתברך, ולהמשיך על עצמו אור זויו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו, וקראתי את

הפרוש "עת רצון", על הַרְף שְׁאֵמַר רַבְּנוּ י"ל (לקוטי-מוה"ר), חלק ב', סימן ד'), אֲשֶׁר הַתְּגִלוֹת הַרְצוֹן הוּא עַל-יְדֵי יָמִים טוֹבִים; כִּי כָל אֶחָד מֵהַיָּמִים טוֹבִים הוּא מִכְרִיז וְקוֹרֵא וּמְגַלֵּה אֶת הַרְצוֹן, שֶׁהַכֹּל מִתְּנַהֵג רַק עַל-פִּי רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵּךְ לְבַד, כִּי בְּכֹל יוֹם טוֹב וְיוֹם טוֹב עֲשֵׂה הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ עִמָּנוּ אוֹתוֹת נוֹרָאִים שֶׁהֵם הַפָּה הַטָּבֵעַ, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִתְגַּלֶּה הַרְצוֹן, שֶׁהַכֹּל בְּרְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵּךְ לְבַד, וְאִין שׁוּם חַיִּיב הַטָּבֵעַ כָּלֵל: בְּפֶסֶח – יִצִּיאַת מִצְרַיִם, שֶׁהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם בְּאוֹתוֹת נוֹרָאִים, בְּשִׁבְעוֹת – מִתֵּן תּוֹרָה, שֶׁנִּתְּן לָנוּ הַתּוֹרָה בְּאוֹתוֹת נוֹרָאִים, בְּסִפּוֹת – הַקֶּף עֲנִי כְבוֹד, וְעַל-כֵּן כָּל יוֹם טוֹב וְיוֹם טוֹב מִכְרִיז וְקוֹרֵא אֶת הַרְצוֹן, וְעַל-כֵּן מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים לְקֵרָא אֶת הַמַּחְזוֹר שֶׁל הַיָּמִים טוֹבִים "עַת רְצוֹן", וּבִפְרֵט בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, שְׁאֵז נִבְרָא הָאָדָם, שֶׁתְּכַלִּית הַבְּרִיאָה הַיְתֵדָה בְּשִׁבְלֹו, כְּדִי שִׁפְיֵר אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וַיְגַלֵּה וַיִּפְרָסֶם אֶת אֲמַתּוֹת מְצִיאֹתוֹ לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, כִּי "זֶה הַיּוֹם הַתְּחִלַּת מַעֲשֵׂיךָ". וְעַקֵּר הַתְּכַלִּית הַיְתֵדָה בְּשִׁבְלֵי הָאָדָם, וּכְמוֹ שְׁאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (פְּתוּחֵימָא גֵּשׁא 10): בְּשַׁעַה שֶׁבְּרָא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הָעוֹלָם נִתְאַוָּה שִׁיְהֵא לוֹ הַיְדָה בְּתַחְתּוּנִים, כְּמוֹ שִׁישׁ לוֹ בְּעֵלְיוֹנִים, וְכָל זֶה נֶעֱשֶׂה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, שְׁאֵנוּ מְמַלִּיכִים עַל עַצְמָנוּ אֶת אֲמַתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְעַל-כֵּן כָּל הַתְּפִלוֹת הֵן רַק "הַמְּלֶךְ", "הַמְּלֶךְ הַקְּדוּשׁ", "הַמְּלֶךְ הַמְּשַׁפֵּט", שְׁאֵנְחָנוּ מְגִלִּים וּמִפְרָסְמִים לְכָל שְׁהוּא יִתְבַּרֵּךְ מְלֶךְ, וְלוֹ לְבַדוֹ שִׁיכִים כָּל הָעוֹלָמוֹת כְּלָם, וּבִפְרֵט אֶרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה שֶׁנִּתְּנָה לָעַם יִשְׂרָאֵל. אַךְ מִחֲמַת, עֲווֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, גְּלִינוּ מֵאֶרְצֵנוּ, וְנִתְרַחֲקֵנוּ מֵעַל אֶרְמְתֵנוּ, וְנִחְרַב בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ, וְנִתְפָּשְׁטוּ שֵׁם הָעֶרְב־רַב וְהַקְּלָפוֹת וְהַסְטֵרָא אֶחָרָא מְאֹד, עַד שֶׁנֶּעְלַם וְנִסְתָּר וְנִתְכַּסֶּה אֲמַתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ מִכָּל הָעוֹלָם, וְזוֹ כָּל עֲבוֹדַתְנוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוּשׁ וְהַנוֹרָא – לְהַעֲבִיר אֶת מַלְכוּת זְרוּן מִן הָאָרֶץ, וְנִזְכֶּה שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעַצְמוֹ יִתְגַּלֵּה אֵלֵינוּ, וְיַחֲזִיר לָנוּ אֶת אֶרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, וְיִבְנֶה לָנוּ אֶת בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ, וְנִזְכֶּה שֶׁתְּהִיֶּה הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה בֵּין גְּשֵׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

וְלָנוּ אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשָּׂם לְבוֹ אֶל דְּבָרֵי אֱלֹהֵי, וְאֵף שֶׁנִּכְתַּב בְּלִשׁוֹן פְּשוּט וְקָל מְאֹד, אָבָל בְּאֲמַת הוּא כְּלוּל מִכָּל הַכְּבוֹנוֹת הַמּוֹבָאוֹת בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל, וְכַפִּי הַהַתְּגִלוֹת שֶׁל הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ, וְכוּתוֹ

יגן עלינו, והגלויות של רבנו ז"ל ותלמידיו מוהרנ"ת ז"ל, לגלות ולפרסם את אמתת מציאותו יתברך על דרך (תהלים טו, ח): "שויתי הוי"ה לגנדי תמיד, כי מימיני בל אמוט", שתמיד יהיה לגנדי עינינו אמתת מציאותו יתברך, ובפרט בעת התפלה, שנחדיר היטב במחנה ובמחשבתנו, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ואפלו שכבר נפלנו במקום שנפלנו, אף-על-פי-כן נחזיק את עצמנו בכל מיני אפנים שבעולם, כפי הלמודים הקדושים שלמד אותנו רבנו ז"ל ותלמידו מוהרנ"ת ז"ל, שנטה כלפי ימין שהוא החסד, ולמצא בעצמנו נקודות טובות, ועל-ידי-זה בל אמוט, ולבל נתיאש, חס ושלום, אלא נחזור אליו יתברך באמת ובתמים, ונזכה להמשיך עלינו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו כל השנה; אשרי מי ששם אל לבו דברי אלו, ומכון את סדר התפלה, ומבקש ומתחנן ממנו יתברך בראש השנה שיטהר את מחשבתו, ויזכה להמשיך על עצמו פחד ויראת הוי"ה, ויתאחד עם נשמות ישראל ביחד, ויעשו כלם אגדה אחת לעשות רצונו יתברך בלבב שלם, וכל הרשעה בזה בעשן תכלה, כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ, ותמלך אתה הוא הוי"ה אלהינו מהרה לבדה על כל מעשיך בהר ציון משכן בודד בירושלים עיר קדשך במהרה בימינו, אמן!

סדר התרת נדרים

מה שנוהגין בהתרת נדרים לומר אף שמצד הדין וכו' כי אי אפשר לפרוטם וכו', זה אינו מועיל אלא לנדרים ששכח אבל לנדרים שזוכר אותם וצריך להתירם צריך לפרוט הנדר ואם לאו אין מתירין לו, ודי כשמפרט הנדר לפני אחד מהמתירין. ובתנאי מודעה שאנו מתירין אינו מועיל אלא בנדר שבינו לבין עצמו אבל בנדר שבין אדם לחבירו אינו מועיל:

מבואר בגמרא ובפוסקים שאין שייך שאלת היתר והפירה רק לנדרים ושבועות שאדם נדר או נשבע במה שנוגע לעצמו בלבד כגון אוכל או לא אוכל אישן או לא אישן וכדומה אבל במה שנודר או נשבע לחבירו או לשום מי שמשביעו יהיה מאיזה עם ודת שיהיה אין מועיל שום היתר והפירה ושאלה בעולם:

שָׁמַעוּ נָא רַבּוֹתַי דִּינָיִם מִמְּחִימִים, כֹּל נֶדֶר אֲשֶׁר שָׁבַעְתֶּם אוֹ

סדר התרת נדרים

צָרִיף שְׂתַדַּע, אַהוּבִי, בְּנֵי הַיֶּקֶר, אֲשֶׁר קָדַם רֵאשׁ הַשָּׁנָה יוֹם הַכַּפּוּרִים צָרִיכִים כֹּל יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ, שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם גְּדוֹל בֵּין יִשְׂרָאֵל (לקוטי תלכות רבית, הלכה ה', אות יא); כִּי עֵקֶר הַשְּׁלוֹם הוּא אַחֲדוּת אַחַת, שְׂמֵת־אֲחֻדוֹת נִשְׁמָוֹת יִשְׂרָאֵל בְּיַחַד, וְאִף שֶׁהֵם שְׁנֵי הַפְּכִים זֶה מִזֶּה, עִם כֹּל זֹאת אִם הֵם מֵתְאַחֲדִים יַחַד, זֶה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַשְּׁלוֹם (לקוטי מוֹתֵי"ו, חֶלֶק א', סִימָן פ); וּכְשֵׁי שְׁלוֹם הַיְנוּ שִׁיְהִיָּה אַחֲדוּת בֵּין נִשְׁמָוֹת יִשְׂרָאֵל זֶהוּ עֵקֶר הַחַיִּים, וְעַל חַיִּים אֵלּוֹ אֲנַחְנוּ מִתְּפַלְלִים הַרְבֵּה בִּימֵי רֵאשׁ הַשָּׁנָה וְעֵשְׂרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָה יוֹם הַכַּפּוּרִים "זְכַרְנוּ לַחַיִּים" וְכו', "כִּתְּבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים" וְכו', "לְמַעַן אֵלֹהִים חַיִּים" וְכו', כִּי הַמְּחַלְקֵת הִיא מִחֻמַּת רַבּוֹי וְשׁוֹנֵי הַדְּעוֹת, שֶׁזֶה כֻּלָּל הַשֶּׁקֶר שְׂמֵשֵׁם הַמְּנוֹת, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבְן, כִּי אֵין לָךְ עוֹד דְּבָר יוֹתֵר טוֹב מִשְׁלוֹם וְאַחֲדוּת, שֶׁזֶה הַחַיִּים הָאֲמִתִּיִּים, הַחַיִּים הַנִּצְחָיִים, וְלִהְפֹךְ אֵין לָךְ עוֹד מְנוֹת יוֹתֵר גְּדוֹל מִשֶּׁקֶר, שֶׁהוּא הַמְּחַלְקוֹת, שֶׁהוּא הַנְּתִיב מִהָאֶחָד; וְעַל-כֵּן עֵקֶר עֲבוֹדַת רֵאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁהוּא תְּחִלַּת הַבְּרִיאָה, שְׂאֵז צָרִיכִים לְבַטֵּל אֶת הַשֶּׁקֶר בְּשִׁרְשׁוֹ, עַל-יְדֵי עֲצֵם הַתְּגַלוֹת מִבְּחַר רֵאשׁ הָאֲמִת, וְעַל-כֵּן נִקְרָא רֵאשׁ הַשָּׁנָה דִּיקָא, כִּי רֵאשׁ הוּא הָאֲמִת, כְּמוֹ שְׂכַתּוֹב (תהלים קיט, קס) "רֵאשׁ דְּכָרְךָ אֲמִת", כִּי רַב בְּעָלֵי מִחְלָקַת דָּרָךְ כֹּל אֶחָד לּוֹמֵר שְׂאֲצִלוּ הָאֲמִת, וְשֶׁכֵּל מִחְלָקָתוֹ הִיא רַק בְּשִׁבִיל הָאֲמִת, וּכְפֶרֶט עֲתָה בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, שְׁנִתְּקַמֵּם הַפְּסוּק (שעזיה נט, טו): "וַתִּהְיֶה הָאֲמִת נְעֻדְרַת", וְדָרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סנהדרין צו): "מְלַמֵּד שְׁנַעֲשֶׂה הָאֲמִת עֲרִים עֲרִים"; וְכֹל אֶחָד וְאֶחָד אוֹמֵר שֶׁהָאֲמִת אֲצִלוּ. וְזֶה כֻּלָּל

אָפֶר או קוֹנֵם או חֶרֶם, שְׁנֹדְרָתִי או נִשְׁבַּעְתִּי בְּחֻקֵּי או בְּחִלּוֹם, או נִשְׁבַּעְתִּי בְּשֵׁמוֹת הַקְּדוּשִׁים שְׂאִינֶם נִמְחָקִים וּבִשְׁם הַיְוִ"ה בְּרוּךְ הוּא, וְכָל מִינֵי נְזִירוֹת שֶׁקִּבַּלְתִּי עָלַי וְאֶפְלוּ נְזִירוֹת שֶׁמִּשּׁוֹן, וְכָל שׁוּם אֶסוּר, וְאֶפְלוּ אֶסוּר הַנְּהָאָה שֶׁאֶסְרָתִי עָלַי או עַל אֲחֵרִים, בְּכָל לְשׁוֹן שֶׁל אֶסוּר בֵּין בְּלִשׁוֹן אֶסוּר או חֶרֶם או קוֹנֵם וְכָל שׁוּם קִבַּלְתָּ אֶפְלוּ שֶׁל מִצְוֵה שֶׁקִּבַּלְתִּי עָלַי, בֵּין בְּלִשׁוֹן נֶדֶר בֵּין בְּלִשׁוֹן נְדָבָה בֵּין בְּלִשׁוֹן שְׁבוּעָה בֵּין בְּלִשׁוֹן נְזִירוֹת בֵּין בְּכָל לְשׁוֹן, וְגַם הַנְּעֻשָׁה בְּתַקִּיעַת כַּף. בֵּין כָּל נֶדֶר וּבֵין כָּל נְדָבָה, וּבֵין שׁוּם מִנְהֵג שֶׁל מִצְוֵה שְׁנֵהֲגַתִּי אֶת עֲצָמִי וְכָל מוֹצֵא שְׁפָתַי שִׁיֵּצֵא מִפִּי, או שְׁנֹדְרָתִי וְגַמְרָתִי כְּלָבִי לַעֲשׂוֹת שׁוּם מִצְוֵה מִהַמְצוֹת, או אִיוֹז הַנְּהַגָה טוֹבָה או אִיוֹז דְּבַר טוֹב שְׁנֵהֲגַתִּי

הַצְּרוֹת וְהִיסוּרִים וְהַמְרִירוֹת שְׁעוֹבְרִים עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׂאִינֶם יְכוּלִים לְדַבֵּר אֶחָד עִם חֲבֵרוֹ, עַד שְׁנוֹדְרִים נְדָרִים וְנִשְׁבַּעִים שְׁבוּעוֹת שְׁלֵא לְדַבֵּר אֶחָד עִם הַשְּׁנִי, וְשְׁלֵא יִהְיֶה לוֹ עֶסֶק עִם הַשְּׁנִי, וְשְׁלֵא יַעֲמַד בְּאַרְבַּע אַמּוּתָיו שֶׁל הַשְּׁנִי, רַחֲמָנָא לִישְׁזַכֵּן, וְהַכֵּל הוּא רַק מִחֲמַת הָאֵמֶת הַמְּטַעָה, שְׂאִין לָךְ שֶׁקֶר גְּדוֹל מְזֵה, כִּי אֵמֶת הוּא אֶחָד, שֶׁהוּא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא (לְקוּטִי-מוֹתְרִין, חֵלֶק א', סִיפֵן נא), וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְּבֵה מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁיִּזְכֶּה לְהִגִּיעַ לְאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ, שִׁיִּכְפִּיר אִיפֶה הָאֵמֶת, וְיַדַּע אֲשֶׁר שְׁלֵמוֹת הָאֵמֶת הוּא רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לִידַע וְלַהּוֹדִיעַ וְלַהּוֹדַע אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדֵי יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְתַכְף-וּמְכִיד כְּשֶׁאֲדָם מְכַנִּים בְּעֲצָמוֹ יִדְעוֹת אֱלוֹ, אִז הוּא בְּאַהֲבָה וּבְשֵׁלוֹם עִם כָּל יִשְׂרָאֵל כְּלִי יוֹצֵא מִן הַכָּלֵל, וְאֶפְלוּ שֶׁהוּא אִינוֹ אוֹחִזוּ כְּמַהוּ, וְאֶפְלוּ דְעַתּוֹ דְעַת אַחֲרָת, כִּי בְּפִרוּשׁ אֶמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכוֹת נח): כִּשְׁם שֶׁפְּרָצוּפִיָּהֶם שׁוֹנִים כִּף דְעוֹתֵיהֶם שׁוֹנוֹת. וְעַקֵּר שְׁלֵמוֹת הָאֶחָדוֹת יוֹצֵא דִיקָא מְפַעְלוֹת הַמְּשׁוֹנֹת (לְקוּטִי-מוֹתְרִין, חֵלֶק ב', סִיפֵן ב'), הֵינוּ אִף שְׁכָל אֶחָד וְאֶחָד חוֹשֵׁב אַחֲרָת וּמִתְנַהֵג אַחֲרָת, עִם כָּל זֹאת בְּשֶׁרְשָׁם הֵם כְּלָם מִתְאַחֲדִים בְּאַחֲדוֹת אַחַת, שְׁמֵאֲמִינִים בְּאֵל אֶחָד, וְזֶה נִקְרָא שְׁלֵמוֹת הָאֵמֶת, שְׁמֵתֵאחֲדִים בְּדַעַת אַחַת לְהֵאֲמִין בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְלָכֵן כָּל הַשְּׁנֵה כְּשִׁישׁ פְּרוּדִים בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, זֶה גּוֹרֵם שֶׁהַמְּלָכוֹת תַּפֵּל נִפְיָה אַחַר נִפְיָה, כִּי

שֶׁלש פְּעָמִים וְלֹא הִתְנִיתִי שִׁיחָא בְּלִי גְדָר, הֵן דְּבַר שְׁעִיתִי עַל עֲצָמֵי הֵן עַל אַחֲרִים, הֵן אוֹתָן הַיְדוּעִים לִי הֵן אוֹתָן שֶׁכִּבְר שִׁכְחִיתִי, בְּכִלְהוֹן אֶתְחַרְטֵנָא בְּהוֹן מֵעַקְרָא, וְשׂוֹאֵל וּמִבְקֵשׁ אֲנִי מִמַּעַלְתְּכֶם הַתְּרָה עֲלֵיהֶם, כִּי יֵרֵאתִי פֶן אֶפְשֵׁל וְנִלְכַדְתִּי חֵם וְשָׁלוֹם בְּעוֹן גְּדָרִים, וְשִׁבּוּעוֹת וְנִזְרוֹת,

זֶה גְלוֹת הַשְּׂכִינָה — כְּשֶׁאֵין שְׁלוֹם וְאַחֲדוּת וְאַהֲבָה בֵּין גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְלִכֵּן עֲכָשׁוּ לָדָם כְּנִיסַת רֹאשׁ הַשָּׁנָה צְרִיכִים לְהַתִּיר גְּדָרִים וְשִׁבּוּעוֹת, וּלְפִי־סֵי אֶהְדּוּ אֶת הַשָּׁנִי, כִּי אִם לֹא יַעֲשֶׂה זֹאת מִי יוֹדֵעַ מַה יִּגְזֹרוּ עָלָיו בְּשָׁנָה הַחֲדָשָׁה, כִּי אֶצְלוּ יִתְבַרֵּךְ חֲשׂוֹב שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בֵּין גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל כְּמֵאֲמָרֵם ו'ל (בְּרַאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה לַח, סִימָן ט): גְּדוֹל הַשְּׁלוֹם וְשִׁבּוּעָה הַמַּחְלֵקֶת. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שׁו"ס): גְּדוֹל הַשְּׁלוֹם, שְׁאֵפְלוּ יִשְׂרָאֵל עוֹבְדִים עֲבוּדָה זָרָה וְשָׁלוֹם בִּינֵיהֶם, אָמַר הַמָּקוֹם, כְּכִיכּוֹל אֵינִי יְכוֹל לְשַׁלֵּט בָּהֶם, כִּיֵּן שְׁשָׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, כָּל-כֶּף גְּדוֹל הוּא הַשְּׁלוֹם, כִּי שְׁמוֹ יִתְבַרֵּךְ שְׁלוֹם (שִׁבְת' י); וְאָמְרוּ (וַיִּקְרָא רַבָּה, פָּרָשָׁה ט, סִימָן ט'): גְּדוֹל שְׁלוֹם, שְׁשָׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִקְרָא שְׁלוֹם, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד רוֹצֵה שִׁיחָה שְׁלוֹם בֵּין גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִשְׁרָה בֵּינֵיהֶם, כִּי לֹא מֵצָא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּלִי מִחֲזִיק בְּרִכָּה לְיִשְׂרָאֵל אֶלָּא הַשְּׁלוֹם, שְׁנֶאֱמַר (תְּהִלִּים כט, קא): "הַיְיָ" עוֹ לְעַמּוֹ יִתֵּן, הַיְיָ" יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בַּשְּׁלוֹם" (עֲקִיצוֹן פָּרָק ג'). וְחֲבַרְךָ-וּמְיָד כְּשֵׁי שְׁלוֹם בֵּין גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי-זֶה מְשַׁרְיָן שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבַרֵּךְ לְמַטָּה, וְכוּ בְּרַגַע כְּשֵׁי בִינֵיהֶם מִחְלֵקֶת וּפְרוּדִים הֵם מִסְּלָקִים אֶת הַשְּׂכִינָה מִן הָעוֹלָם, וְלִכֵּן כָּל מִי שִׁיזְדַּע שֵׁשׁ לוֹ אֵיזָה שׁוּגָא אוֹ הַקְּנִיט אֶת מִישְׁהוֹ אוֹ קָלְלוֹ, רַחֲמֵנָא לְצַלּוֹ, עָלָיו לְפִי־סֵי וְלִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ מַחֲלָה וְסִלְיָהּ וְכַפְרָה, וְלֹא יִכְנַס בְּחַג לְפָנָי שְׁמִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ שִׁיִּסְחַל לוֹ, שְׁפָל זֶה הוּא סֵדֵר הַתְּרַת גְּדָרִים וְשִׁבּוּעוֹת, כִּי אָדָם מִחֲמַת רַב טַפְשׁוֹתוֹ וְקִטְנוֹת הַמַּחֲיוֹן שְׁנִכְנַס בוֹ, שׁוּגָא אֶת חֲבָרוֹ, וּמִלְבִּישׁ אֶת שְׁנֵאתוֹ לְשֵׁם שְׁמַיִם, כְּאֵלוֹ חֲבָרוֹ אֵינּוּ הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָה, וְכֵאלוֹ חֲבָרוֹ נוֹטֵה מִן הָאֲמַת, וְהוּא כֵּן מִחֲזִיק בְּאֲמַת, שְׁפָל זֶה בָּא מִחֲמַת קִטְנוֹת הַמַּחֲיוֹן, שְׁמִבְיָא אֶת הָאָדָם לְיַדִּי קִנְיָה וְשִׁנְאָה, רַחֲמֵנָא לְיִשׁוּבָן, אֲשֶׁר זֶה עוֹן חֲמוּר מְאֹד, וּבִפְרָטִיּוֹת כְּשֶׁאָדָם נוֹדֵר גְּדָר אוֹ נִשְׁבַּע שִׁבּוּעָה שְׁלֵא יִדְבַר עִם חֲבָרוֹ, וְלֹא יִהְיֶה מִמֶּנּוּ וְלֹא יַעֲמֵד בְּד' אֲמוּתָיו, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד עוֹן יוֹתֵר גְּדוֹל מִזֶּה. וְלִכֵּן לְפָנָי כְּנִיסַת רֹאשׁ

וחרמות ואסורין, וקונמות והסכמות. ואין אני תוהא חס ושלום על קיום המעשים הטובים ההם שעשיתי, רק אני מתחרט על קבלת הענינים בלשון נדר או שבועה, או נזירות או אסור, או חרם, או קונם, או הסכמה, או קבלה בלב. ומתחרט אני על זה שלא אמרתי הנני עושה דבר זה בלי נדר ושבועה, ונזירות וחרם ואסור, וקונם וקבלה בלב. לכן אני שואל התרה בכלהוץ; ואני מתחרט על כל הנזכר, בין אם היו המעשים מדברים הנוגעים בממון, בין מהדברים הנוגעים בגוף, בין מהדברים הנוגעים אל הנשמה, בכלהוץ אני מתחרט, על לשון נדר ושבועה ונזירות ואסור וחרם וקונם וקבלה בלב. והנה מצד הדין, המתחרט והמבקש התרה, צריך לפרוט הנדר, אך דעו נא רבותי, כי אי אפשר לפרטם, כי רבים הם. ואין אני מבקש התרה על אותם הנדרים שאין להתיר אותם, על כן יהיו נא בעיניכם כאלו הייתי פורטם:

והמתירים משיבים לו ג"פ בלשון זה:

השנה הקדוש והנורא צריכים לפיס אַחַד אַת חֲבֵרוֹ, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ מַחֲלָה וְסִלִּיחָה וְכַפָּרָה, וּבִשְׂבִיל זֶה נוֹהֲגִים אֲזוּ לְהִתִּיר נְדָרִים וּשְׁבוּעוֹת, וְקוֹבְעִים בִּיתְדִין, וּמִתְחַרְטִים עַל כָּל מֵה שֶׁהִקְנִיט אֶת חֲבֵרוֹ וְגַרְם שְׂנֵאָה וְקָלַל אֶת זוּלָתוֹ, כִּי כָּל הַצְּרוֹת וְהִיסוּרִים שְׁעוֹבָרִים עַל בְּגִי־אָדָם הוּא רַק מַחֲמַת הַמַּחֲלָקֶת וְהַשְׂנֵאָה. וְאָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל תְּנוּ דַעְתְּכֶם שְׂלֵא תִשְׁנְאוּ זֶה אֶת זֶה, וְלֹא תִחַרְחְרוּ זֶה עִם זֶה, שְׂלֵא יֵאמְרוּ מִלְּאֲכֵי הַשֶּׁרֶת לִפְנֵי, תוֹרָה שְׁנַתִּי לָהֶם אֵינֶם עוֹסְקִים בָּהּ, וְתָרִי אֵיבָה מִחֲלָקֶת, וְתַחֲרוֹת בִּינֵיהֶם (שִׁיר הַשִּׁירִים וְבָהּ, פָּרָשָׁה ה'); וְעַל-כֵּן רָאָה, אֱהוֹבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אִם חֲטָאתָ כָּל הַשָּׁנָה נִגְדַּ מִשְׁהוּ, תִּלָּךְ עֲכָשׁוּ וּתְפִיֶסוּ, וּמְכַל שְׂכָן אִם נִדְרַת אֵיזֶה נִדְרָה אוּ נִשְׁבַּעְתָּ אֵיזוֹ שְׁבוּעָה אוּ קָלַלְתָּ אֶת מִיִּשְׁהוּ, תִּקְבֹּץ עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים וּתְבַקֵּשׁ מֵהֶם שְׁיִתְּרוּ לָךְ אֶת הַנִּדָּר וְאֶת הַשְׁבוּעָה וְתִתְחַנֵּן וּתְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יְתִבְרַךְ, שְׁיִסְלַח לָךְ, וְאֵל תִּכְנַס לְיוֹם הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, יוֹם הַמִּשְׁפָּט, שְׁשׁוּפְטִים אֶת הָאָדָם, בְּשַׁעַת שִׁישׁ לָךְ עֲדִין אֵיזוֹ קִנְאָה, אֵיזוֹ שְׂנֵאָה, אֵיזוֹ מִרְיָבָה, אוּ אֵיזוֹ מִחֲלָקֶת

הכל יהיו מתרים לה, הכל מחולים לה, הכל שרוים לה; אין באן לא נדר, ולא שבועה, ולא נזירות, ולא חרם, ולא אסור ולא קונם ולא נדוי, ולא שמתא, ולא ארור. אבל יש באן מחילה סליחה וכפרה. וכשם שמתירים הבית דין של מטה כך יהיו מתרים מבית דין של מעלה:

ואחר כך מוסר מודעה לפניהם ויאמר בלשון הזה:

הרי אני מוסר מודעה לפניכם ואני מבטל מפאן ולהבא כל הנדרים וכל שבועות ונזירות ואסורין וקונמות וחרמות והסכמות וקבלה בלב שאקבל עלי בעצמי. הן בהקיץ הן בחלום חויץ מנדרי תענית בשעת מנחה. ובאם שאשבח לתנאי מודעה הזאת ואדר מהיום עוד, מעתה אני מתחרט עליהם ומתנה עליהם שיהיו כלן בטליון

עם זולתך, ואל תתן מקום ליצרך שיתדך באלו השנאה היא לשם שמים, ועל-כן אינך צריך לפייס את זולתך. עליך לדעת, כי הכל הכל ורעות רוח, כי מי שמאמין בו יתברך, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, אז ידון את כל אחד ואחד לכף זכות, ויבקש בטובת זולתו, ומכל שכן שישמר את עצמו מעון נדרים, שהוא מאד מאד חמור, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (שפת לב): בעון נדרים מתה אשתו של אדם. ובעון נדרים בנים מתים כשהם קטנים רחמנא לגלן; ובגני-אדם אינם נזהרים בזה, אלא נזדרים נדרים ונשבעים שבועות, להתרחק מזה או מזה, והוא עון חמור בתורה, ואין הקדוש-ברוך-הוא מוחל לאדם, עד שאדם יתיר את נדו ואת שבועתו, וישלים עם זולתו, אחרת מחכים עליו ענשים קשים ומרים עד מאד; ולכן ראה אהובי, בני הקר, שלא יהיה לך עסק עם שום בר ישראל, ולא תשנא את זולתך, אלא תשלים עם כל אחד ואחד, ובפרט קדם ראש השנה, ותתיר את נדרך שגדרת. שלא תר הנאה מחברך, ותתיר את שבועתך שנשבעת שלא תדבר עם חברך, ולא תעמד בארבע אמותיו, כי אם לא תתיר נדרך ולא תבטל את שבועתך, דע לך שלא תוציא את שנתך,

וּמִבְטָלִין לֹא שְׂרִירִין וְלֹא קַמִּין וְלֹא יְהוֹן חֲלוּן כָּלֵל וְכָלֵל
בְּכֹל אֶתְחַרְטֵנָּא בְּהוֹן מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם:

בדמעות שליש ליחד קוב"ה ושכינתיה יאמר:

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁכֵּל הַקְּלָלוֹת
וְהָאֲרוּרִים וְהַנְּדוּוּיִם וְהַנְּזוּפִים וְהַחֲרָמוֹת וְהַשְּׁמֹתוֹת
שֶׁקָּלַלְתִּי אוֹ שְׂאָרְרַתִּי אוֹ שְׁנֵדִיתִי אוֹ שֶׁחֲרַמְתִּי אוֹ
שֶׁשְּׁמַתִּי אֶת עֲצָמֵי אוֹ אֶת אִשְׁתִּי אוֹ אֶת בְּנֵי בֵּיתִי אוֹ אֶת

רְחֻמָּא לִישׁוּבָן, כֹּל-כֹּף חֲמוּרִים נְדָרִים וְשִׁבּוּעוֹת. וְלִכֵּן רָאָה, אֱהוּבֵי, בְּנֵי
הַיֶּקֶר, לְאַסֹּף בֵּית-דִּין שֶׁל שְׁלֹשׁ אוֹ תְּקַבֵּץ עֲשָׂרָה אַנְשִׁים, וְתֹאמַר לְפָנֵיהֶם אֶת
כָּל הַסֵּדֶר שֶׁל הַתֵּרַת נְדָרִים, וְכֵן תְּבַקֵּשׁ רְחֻמִּים עֲלֶיךָ, שֶׁכֵּל הַקְּלָלוֹת וְהָאֵלוֹת
וְהָאֲשָׁמוֹת וְהַחֲרָמִים, נְדָרִים וְאֲרוּרִים וְנִזְיוֹפוֹת וּבִטּוּיִים וְכַשְׁפִּים שֶׁהָיוּ לְךָ עַל
אֲחֵרִים, אוֹ מֵה שֶׁיֵּשׁ לְאַחֵרִים עֲלֶיךָ, שֶׁהַכֵּל יִתְבַּטֵּל. וְאֵל תַּחֲשֹׁב, אֱהוּבֵי, בְּנֵי
הַיֶּקֶר, שֶׁזֶּה דָּבָר קָל, אֲלֵא הוּא חֲמוּר עַד מְאֹד, וּבְפֶרֶט עֲכָשׁוּ שֶׁנִּכְנַסְתָּ שָׁנָה
חֲדָשָׁה, שֶׁאֲנַחְנוּ צָרִיכִים רְחֻמִּים רַבִּים מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, שֶׁיִּמְחַל לָנוּ עַל כָּל
עוֹנוֹתֵינוּ, וְיִכְתֹּב לָנוּ שְׁנַת חַיִּים אַרְבָּעִים, לְזֵאת צָרִיכִים לְהַקְדִּים לְבַטֵּל כָּל
הַנְּדָרִים וְהַשְּׁבֻעוֹת שֶׁנָּדַר וְנִשְׁבַּע, וְשֶׁלֹּא יִהְיֶה לְךָ עֶסֶק עִם זוּלָתְךָ, וְאֵל יִסִּיתְךָ
יְצַרְךָ כְּאֵלוֹ מִצָּנָה אֲתָה עוֹשֶׂה, כִּי עָלֶי לְגַלוֹת לְךָ שֶׁהַכֵּל דְּמִיּוֹן וְרַעוּת רִיחַ;
כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶתְדַּ וְיִשְׂרָאֵל אֶתְדַּ, וְכִמוֹ שֶׁצָּרִיכִים לְאַהֲבָה אֶת
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כֹּף צָרִיכִים לְאַהֲבָה אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְאִסוּר לְשַׁנֵּא אֶת
שׁוֹם בֵּר יִשְׂרָאֵל מֵאִיוֹ סִבָּה שֶׁלֹּא תִּהְיֶה, כִּי כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל הוּא חֵלֶק אֱלוֹהִים
מִמַּעַל, וְכַשְׁשׁוֹנְאִים אֶת בֵּר יִשְׂרָאֵל, אִזּוֹ שׁוֹנְאִים אֶת הַמְּקוֹם בְּרוּךְ הוּא,
רְחֻמָּא לִישׁוּבָן; וְעַל-כֵּן רָאָה, אֱהוּבֵי, בְּנֵי הַיֶּקֶר, עֲכָשׁוּ קִדְּם רֹאשׁ הַשָּׁנָה
לְבַקֵּשׁ סְלִיחָה וּמַחֲלָה וּכְפָרָה מִחֲבֶרְךָ, כְּשֶׁאֲתָה יוֹדֵעַ שֶׁחֲטָאתָ נִגְדוּ וְדַבַּרְתָּ
עָלַי לְשׁוֹן הָרַע, וְשָׁנַאתָ אוֹתוֹ בְּשִׁנְאָה, וְקָלַלְתָּ אוֹתוֹ, רְחֻמָּא לִיצְלוֹן, כִּי אִם
לֹא תַעֲשֶׂה זֹאת לֹא יֵאָכֵל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְסִלַּח לְךָ, שֶׁכֵּל זֶה עֲנִין הַתֵּרַת
נְדָרִים וְשִׁבּוּעוֹת, שֶׁאֲנוּ עוֹסְקִים קִדְּם רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְבַטֵּל אֶת הַנְּדָרִים
וְהַשְּׁבֻעוֹת שֶׁנָּדַרְנוּ וְנִשְׁבַּעְנוּ, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָנוּ עֶסֶק עִם זֶה אוֹ עִם זֶה, וְשֶׁלֹּא
נִדְבַר עִמּוֹ וְשֶׁלֹּא נַעֲמַד בְּאַרְבַּע אֲמוּתָיו, שֶׁזֶּה עוֹן חֲמוּר עַד מְאֹד, וּבְזֵה
שֶׁתַּתִּיר אֶת נְדָרְךָ וְאֵת שְׁבֻעֲתְךָ, עַל-יְדֵי-זֶה גַם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְחַל לְךָ,

אחרים אשר מזרע ישראל המה. או אחרים שקללו או שנדדו או שהחרימו או ששמתו אותי או את אשתי או את זרעי או את בני ביתי. יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי, אלהינו שבשמים ובארץ, שאל ישלטו בנו ואל יעשו רשם, וכל הקללות יתהפכו עלינו למזכה ולברכה כדכתיב ויהפך יהוה אלהיך לך את הקללה לברכה כי אהבך יהוה אלהיך:

ואחר כך העדה הקדושה יחזרו ויאמרו לו ג"פ בלשון הזה:

כָּלֵם מִתָּרִים לָךְ, כָּלֵם שְׂרוּיִים לָךְ, כָּלֵם מִחֻלִּים לָךְ, כָּשֵׁם שְׂאֲנַחֲנוּ מִתִּירִים לָךְ בְּבֵית דִּין שֶׁל מִטָּה, כֵּן יִהְיוּ מִתָּרִים

ויסלח לך על כל עוונותיך. ונה עקר גדול בבנין המלכות דקדושה, פי עקר בנין המלכות הוא רק כפי הכלליית שנקללים עם ישראל זה בזה, ובפרט תלמידי הצדיק האמת צריכים להחזיר בנייהם אהבה גדולה, ולהתאחד באחדות אחת, ואם יש בנייהם אינה פרוד או שנאה או מחלוקת, או אי הבנה עליהם לפל איש על צנאר רעהו, ולבכות ולהתחנן ולבקש אחד מהשני סליחה ומחילה, שמהיום והלאה יחזיקו את עצמם ביחד, ודיקא על-ידי-זה ימשיכו על עצמם אור וזיו וחיות ודבקות מאימא שהיא בינה עלאה, אשר שם סוד התרת נדרים ושבועות, כי תכף-ומיד כשאדם עולה עד הבינה, ומתבונן איך שהכל לפל אלקות גמור הוא, אז נתבטלים כל הנגאה והשנאה והתחרות והקבוד והישות, ואחד נופל על צנאר חברו, ומבקש ממנו מחילה וסליחה וכפרה. ולכן דיקא עכשו, אהובי, בני היקר, לפני ראש השנה הקדוש והנורא, שנפנס ונהיה נסקרים לפניך יחברך, עלינו להתאחד עם נשמות ישראל ביחד, ודיקא על-ידי-זה ימשיכו עלינו חיים ארכים, חיים אמתיים, חיים של שלום, שנה מה שאנו מבקשים "זכרנו לחיים" וכו', ו"כתבנו בספר החיים" וכו', פי עקר החיים הוא רק כשעם ישראל מחזיקים את עצמם ביחד באהבה ובאחדות אחת, ואף-על-פי שאינם אוזנים בדעת אחת כמו השני, עם כל זאת בעקר האמונה כלנו מתאחדים באחדות אחת,

מִבֵּית דִּין שֶׁל מַעֲלָה, וְכָל הַקְּלָלוֹת יִתְּהַפְּכוּ עָלֵינוּ לְטוֹבָה וְלְבִרְכָה פְּדֻכְתֵּיב וַיִּהְיֶה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֵת הַקְּלָלָה לְבִרְכָה כִּי אֲהַבְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ:

נוסח מסירת מודעה

הריני מוסר מודעה לפניכם שכל מחשבה רעה והרהור רע ורעותא דלפא אם יעלה בלבי ומוחי ובפרט בעת התפילה ותלמוד תורה באיזה צד ואופן שאינו לכבוד ורצון הבורא יתברך שמו, מעכשיו אני מבטל אותן מחשבות והרהורים רעים ורעותא דלפא אשר הם נגד רצון קודשא בריך הוא בטול גמור פתום הנשבר, ומכל שכן אם אדבר איזה דבור רע ואסור מעכשיו יהיו הכל בטלים ומבטלים. ועתה אני מנלה דעתי ורצוני בכל לבי כי רצוני ומאויי וכונתי לעבוד את בוראנו אלהי אברהם אלהי יצחק וישראל עבודה שלימה עבודה תמה במחשבה ודבור ומעשה ויראה ואהבה ושמחה פדות מה לעשות, וכל מחשבה ודבור ומעשה שהם נגד רצוני יתברך מעכשיו בטלים ומבטלים כי הם מצד יצר הרע והכל הבל באופן שכל עבודתנו להבורא יתברך שמו במחשבה ודבור ומעשה

שהוא יתברך אחד, ואין בלעדיו אחד, ודיקא על-ידי-זה אנו זוכים להעלות את המלכות לשרשה עד הבינה, ששם הוא מקום התרת נדרים ושבויעות, ועל-ידי-זה נמשך עלינו אור וזיו וחיית ודבקות; ולכן, אהובי, בני היקר, אל יקל בעיניך ענין התרת נדרים ושבויעות, ושלא יהיה דבר זה מהשפפה ולחויץ, אלא אמה צריך להתמרט בתרטה עצומה, חרטה גדולה על הנדרים והשבויעות שנדרת ונשבעת שלא יהיה לך עסק עם וזולתך, ותתשוב בדבר, ותראך שהכל זה הסתת הסמ"ך-מ"ם הרשע, שרוצה לעשות פרוז בין נשמות ישראל, ועל-ידי-זה השכינה בגלות, ועכשיו הגיע הזמן שעלינו להתפלל על עליית המלכות, ויתגלה מלכותו יתברך לעיני כל, ועל-כן עלינו לפייס אחד את השני, ודיקא על-ידי-זה נוריד את השכינה עלינו, ותבנה המלכות פרוץ שלם, והבן.

הכל הוא לעשות נחת רוח לפניו דוקא בלי שום פניה כלל ועיקר, הכל הוא לשם יהוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בדחילו ורחימו ורחימו ודחילו ליחד שם י"ה בו"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל, לדעת רבי שמעון בן יוחאי ורבי אלעזר בנו, ולדעת רבנו יצחק לוריא אשכנזי, ורבי חיים ויטאל תלמידו, ולדעת רבי ישראל בעל שם טוב ותלמידיו הקדושים, ולדעת רבנו נחמן בן פינא מברסלב ותלמידו רבי נתן, וכותם תגן עלינו ועל כל ישראל, אמן. המקום ברחמינו יעזרנו על דבר כבוד שמו מעתה ועד עולם: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי:

יען כי ערב ראש השנה הוא יום האחרון מכל השנה, ולמחר יעמוד בדין, לכן צריך האדם לשום נגד עיניו ביום הזה תוכן עלילותיו מכל השנה, ולפשפש במעשיו, ולהרבות בתשובה ביודיו ובחרטה גמורה על העבר, ובקבלה להבא לא לשוב לכסלה עוד, וירא ויחל מיום המשפט האיום והגורא אשר למחרתו, ויכנס ליום הדין בקדושה ובטהרה, בכבוד ראש ובהכנעה, וכדי לעורר את לב האדם לתשובה, הצגנו בזה ספר יסוד התשובה להחסידי רבנו יונה זכר צדיק לברכה

שלח לנו הקדוש ברוך הוא ביד עבדיו הנביאים, וביד יחזקאל הנביא, נאום ה' אלהים שובו והשיבו מכל פשעיכם ולא יהיו לכם למכשול. השליכו מעליכם את כל פשעיכם אשר פשעתם בם, ועשו לכם לב חדר ורוח חדשה ולמה תמותו. אדם אשר פשע וחסא ובא לחסות תחת כנפי השכינה ולהכנס בדרכי התשובה, אשכילך ואורך בדרך זו תלך. ביום ההוא ישליך כל פשעיו אשר עשה, ויעשה עצמו כאלו בו ביום נולד ואין בידו לא זכות ולא חובה, וזה היום תחלת מעשיו. היום פלס אורחותיו שלא יטו מעגלותיו מדרך הטוב, ודרך זו תביאנו לשוב בתשובה שלמה, כי הוא יעשה עצמו כמשליך מעליו כובד העוונות ועוצם החטאים אשר עשה. ולא יבהילוהו רעיוניו ולא יניחורו לשוב כי יבוש מחטאיו, כי יחשוב איך אוכל להעזי פני לשוב, ואני חטאתי עויתי פשעתי כזאת וכזאת עשיתי, עברתי ושניתי ושלשתי עד אין ספורות, ואיך אבוא עוד לפניו כבושת גנב כי ימצא, כי בושתי לעמוד לפניו, ואף איך ארמוס חצרו ואיך אשמור חוקיו. אל יחשוב כן כי המסית יושב כזבוב במפתחי הלב, מתחדש עליו בכל יום, צופה ומביט להכשילו ומשים לבו לעצה הרעה היאת. רק יחשוב כי ביום ההוא יתברך, ידו פשוטה לקבל שבים. לכן טוב לו להשליך פשעיו ולעשות לו לב חדר, וכה יעשה ביום טהרתו בהתנדבו רוחו אותו להיות עבד לבוראו יפיל תחינתו לפני בוראו ויאמר:

**אָנָּה הַשֵּׁם הַטָּאֵתִי עֲוִיתִי פִּשְׁעֵתִי כִּזְאֵת וְכִזְאֵת
עֲשִׂיתִי מִיּוֹם הַיּוֹתִי עַל הָאָדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה.
וְעַתָּה נִשְׁאַנִּי לְבִי וְנִדְבְּכָה אוֹתִי רוּחִי לְשׁוּב אֵלֶיךָ
בְּאֵמֶת וּבְלֵב טוֹב וְשָׁלֵם, בְּכֹל לְבִי וּנְפִשִׁי וּמְאֹדִי,**

וְלִהְיוֹת מוֹדָה וְעוֹזֵב לְהַשְׁלִיךְ מֵעָלַי כָּל פְּשָׁעֵי וְלַעֲשׂוֹת לִי לֵב חָדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה וְלִהְיוֹת זְרִיו וְזוֹהִיר בִּירְאָתְךָ. וְאַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי הַפּוֹתַח יָד בְּתַשׁוּבָה וּמְסִיעַ לְבָאִים לְפָתֵחַ, פָּתַח יָדְךָ וּקְבַלְנִי בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ, וּסְיַעֲנֵי לְהִתְחַזֵּק בִּירְאָתְךָ, וְעֲזַרְנִי נֶגֶד הַשָּׁמַן הַנִּזְלָחַם בִּי בְּתַחבּוּלָה וּמִבְקָשׁ נַפְשִׁי לְהַמִּיתַנִּי לְבַלְתִּי יִמְשׁוּל בִּי. וְהִרְחִיקְהוּ מִרַמְ"ח אֵיבָרִים שְׂבִי, וְתַשְׁלִיכְהוּ בְּמַצּוּלוֹת יָם, וְתִגְעַר בּוֹ לְבַלְתִּי יַעֲמֵד עַל יְמִינִי לְשִׁטְנִי. וְעֲשִׂיתָ אֶת אֲשֶׁר אֵלֶיךָ בַּחֲקִידָה, וְהַסִּירוֹת לֵב הָאָבֶן מִקֶּרְבִּי, וְנָתַתָּ לִי לֵב פֶּשֶׁר. אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי, שְׁמַע אֵל תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֵל תַּחֲנוּנָיו, וּקְבַל תַּשׁוּבָתִי, וְאֵל יַעֲכַב שׁוֹם חַטָּא וְעוֹן אֶת תְּפִלַּתִּי וְתַשׁוּבָתִי. וְיִהְיֶה לְפָנַי כַּסָּא כְּבוֹדְךָ מְלִיצֵי יִשְׂרָאֵל לְהַלְיֵץ בְּעַדִּי לְהַכְנִס תְּפִלַּתִּי לְפָנֶיךָ. וְאִם בְּחַטָּאֵי הָרַב וְעֵצוּם אֵין לִי מְלִיצֵי יִשְׂרָאֵל, חָתַר לִי אֶתְּךָ מִתַּחַת כַּסָּא כְּבוֹדְךָ וּקְבַל תַּשׁוּבָתִי וְלֹא אֲשׁוּב רִיקִם מִלְּפָנֶיךָ בִּי אֶתְּךָ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

ותמיד ירגיל בתפלה זו:

וזה הדרך אשר ילך בה ואת המעשה אשר יעשה, להרגיל עצמו להשמר מכל חטא: בבוקר בעת הקיצו משנתו יחשוב בדעתו כי ישוב ויפשפש במעשיו, ולא יעוות לפי כוחו אפילו פסיעה אחת. לעת האוכל קודם שיאכל יתודה על כל עוונותיו, ואם עשה ועיוות בשום דבר, יתודה על הדבר בהעוותו. והוידוי הזה ירחיקהו מכל עון וחטא, כי אם יבוא לידו דבר עבירה יזהר ממנה ויאמר בלבו, איך אעשה הרעה הגדולה הזאת להתוודות עליה, ואהיה מאותם שנאמר עליהם ויפתוהו בפיהם ובלשונם יכזבו לו ולבם לא נכון עמו ולא נאמנו בבירתו, ואהיה כטובל ושרץ בידו, ואף כי אהיה בדעת קלה ומעוטה לפני בוראי, שלא אוכל לעמוד כנגד תאוותי מפני כבודו שעה מועטת כזאת. ובהעלותו דבר זה בלבו ורוחו, אז ישמר מעבירה, ויהיה קל כצבי וגבור כארי

לעשות רצון אביו שבשמים, ואף מעוון עקביו יהא נזהר כי כל דרכיו יהיה במשקל. וכן אמר דוד המלך ע"ה, למה אירא בימי רע עון עקבי יסובני, והם העוונות ומצוות שאדם דש בעקביו ולא יחשבם לכלום. הגיע עת האוכל ויחפש ולא מצא את התרפים, או יהא מודה ומשבח לפני בוראו על אשר עזרו משונאיו, וזכה להיות שעה אחת בתשובה בעולם הזה, ובוהו יאכל אכילת שחרית. וקודם אכילת הערב יתודה הכל כאשר אמרנו, וכן מזמן אכילה שבערב יעשה עד זמן שכיבה.

הרי לך שלשה פרקים לשלשה וידויים. ככה יעשה כל הימים מיום תחלת תשובתו עד חודש ימים או שנה תמימה עד שיתחזק ביראת הבורא ויניח כל מעשים הרעים. וכשישמור עצמו מן העבירות שהיה רגיל בהם וכמה פעמים שבאו לידו ונזהר מהם, לא יירא עוד כי מן השמים יסייעוהו. ואף העבירות יחשבו לו לזכות ועל פשעיו הישנים אשר השליך מעליו יהיה תמיד תורה ומתחרט ומבקש עליהם מאת המקום למחותם מספר הזכרונות, וגם יענה נפשו עליהם. ואם אדם חלש הוא שאינו יכול לסבול עינויין קשים ותעניות, ימשוך מתאוותיו, ואל ימלא כל תאוותו, לא במאכל ולא במשתה, וכן אמר הרב ר' אברהם בר דוד שהיה אחד מחסדי עולם, הגדר הגדול המעולה המופלא, מניעת המאכלות. וכן פירש דבריו, אל יעזוב לגמרי מלאכול בשר ולשתות יין, כי דייך מה שאסרה תורה, אך בעת מאכלו ועודנו תאב לאכול יניח ממנו לכבוד הבורא מתאוותיו, ואל יאכל כפי תאוותו. ודרך זה ימנענו מחטוא, ויזכירנו אהבת הבורא יותר מתענית אחד בשבוע. כי זה בכל יום תמיד מדי אכלו ומדי שתייתו יניח מתאוותו לכבוד הבורא: וישים לבו בתורה; אם היה רגיל ללמוד דף אחד ילמד שני דפין, כי גדול תלמוד תורה שמביא לידי מעשה. ויהיה מייסר עצמו בכפיית יצרו לתורה ולמצוות, והן הם יסורין של אהבה. ואל ילך אדם במצות הבורא כאדם העושה במקרה פעמים עושה פעמים מניח, אלא כולן יעשה בלב שלם תמיד. ואל יניח משום ענין לא מפני עצלות ולא מפני בושה, כגון אם רגיל לאכול ג' סעודות שבת למצוה, ונתארח אצל בני אדם שאינם מחזיקים באותה מצוה, אל יניח המצוה מפני הבושה, כי אי לה לאותה בושה, אלא יעיו פניו ויאמר, שימו ואסעוד כוית כמצות הבורא, וכן כל כיוצא בזה. ואפילו אם יהיו העולם מתלוצצים עליו, מכל מקום יש לו להיות כפתי בעיניהם, ולא יעבור מצוה קטנה ממצות הבורא, שעל זה נאמר באהבתה תשגה תמיד, כלומר באהבתה של מצוה תהיה שוגה ופתי, להניח כל עסקיך ולדון בה. ודוגמת זה מצינו ברבי אלעזר בן פדת, שהיה יושב בצד שוק התחתון של צפורי ועוסק בתורה וסדינו מוטל בצד שוק העליון והיה נראה כפתי בעיני העולם בשביל אהבת מצות הבורא

לעסוק בתורה (עירובין נד:). ואם עשה כן ונפטר בחצי ימיו, נותנין לו שכר כאלו חי כל שבעים שנה ימי שנותיו במצוות, וזה שאמר שלמה המלך ע"ה בחכמתו (קהלת ה') מתוקה שנת העובד אם מעט ואם הרבה יאכל, אם ימיו מרובין או מועטין, שכרו של מועט כשכרו של מרובה. משה פרנס את ישראל ארבעים שנה ושמואל הנביא פרנס י' שנים, ושקלן הכתוב כאחד, דכתיב משה ואהרן בכהניו ושמואל בקוראי שמו. משל למלך ששכר פועלים והתחילו במלאכה לעשות באמונה, אמר המלך לאחד מהם בוא ונטייל במדינות בגנים ופרדסים, הלך עמו כל היום והאחרים טרחו במלאכתן. לעת ערב באו למלך ואמרו תן לנו שכרנו, ובא אותו שטייל עם המלך ושאל שכרו כמו כן. אמרו האחרים ומה יש לך ליקח, הלא לא טרחת כל היום כולו באמונה במלאכה. השיב להם, על ידי לא נשאר לפעול. וראה המלך שהדין עמו ונתן לו שכרו. כן הוא כתוב במדרש תנחומא (כי תשא). והשב אל ידמה בנפשו לומר, למה זה הבל איגע לריק ולתוהו כוחי אכלה, כי איך תעמוד תשובתי לפני עוונותי, וכל מה שאוכל לעשות לא יועיל כנגד העוונות שעברו עלי. אל יאמר כן. כי הבטיח הקדוש ברוך הוא על ידי יחזקאל הנביא, כי פשעיהם לא יזכרו עוד, דכתיב והרשע כי ישוב מכל חטאתיו אשר עשה ושמר את כל חוקותי ועשה משפט וצדקה חיה יחיה לא ימות. כל פשעיו אשר עשה לא יזכרו לו, בצדקתו אשר עשה יחיה:

נשלם יסוד התשובה

דיני וסדר עירובי חצרות

תקנו חכמים ז"ל לערב עירובי חצרות. וככה עושין: גובין מעט קמח מכל בית ובית ואופין פת אחת ממנו ונותנין אותו באחד מבתי החצרים, שעתה אנו רואים כאלו כולן דרים באותו הבית.

סדר עירובין

צריך שתדע, אהובי, בני, שנה ענין גדול מאד לתקן עירוב בכל ערב שבת ויום טוב, ולבדק את העירוב אם הוא מתקן כראוי, ולברר אצל הרב בעירו אם תקנו את העירוב, כדי שלא יכשל, חס ושלום, באסור הוצאה וכו', ובטלטול בשבת-קדש, ועליך לדעת שאתה נמצא עכשו בעיר של גויים, ופה באומן אין שום ערוב כלל, ועל-כן אסור לשא בכיסו שום דבר, כדי שלא יבא לידי חלול שבת הקמור, ומחמת שאתה רגיל שבארץ ישראל יש בכל עיר ועיר עירוב, ולכן קל לך הענין הזה, עלי לומר לך, שנה אסור קמור לטלטל איזה דבר, הן שעון וכו' והן מטפחת וכו', והן סדור או מחזור וכו', או שאר ספרים וכו', כי כשאין עירוב אסור לטלטל בשום פנים ואופן, ואם

לכן מנהג אשכנז שעושים מצה אחת מאותו הקמח ותולין אותו בבית הכנסת ומניחין אותו כל השנה. וצריך לראות שלא יתקלקל ואתו לידי תקלה. ומי שמערב בשביל הבעלי בתים צריך לזכות הפת על ידי אחר, ויאמר: "זכה בעירוב זה לאחינו בני ישראל הדרים פה עמנו ושיבוא לדור בעיר הזאת (בחצר הזאת) (במבוי זה) שיסמכו עליו לטלטל על ידו מרשות לרשות בשבת ובימים טובים הבאים". ולא יזכה ע"י בנו הקטן ולא ע"י בנו הגדול הסמוך על שלחנו ולא ע"י אשתו. ומי שזוכה נוטל בידו ויגביה טפה, והמערב יברך ברכה זו:

**בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל
מִצְוֹת עֲרוּב:**

**בְּדִין יְהֵא שָׂרָא לְנָא, לְהַכְנִים וּלְהוֹצִיא וּלְהַכִּיָּא בְּכָל
שְׁבֻתוֹת הַשָּׁנָה הַזֹּאת מִבֵּית לְבַית, מִחֻצְרָא**

תקנו ערוב, עליך לברר אם מהאכסנייה שלך עד בית-הכנסת או עד ציון רבנו ז"ל יש ערוב, ואל יהיה נקל בעיניך דבר זה, כי יכולים בקלות להפשל בעון טלטול החמור מאד מאד, ואיתא בתקונים (תקון מח) מאן דאעקר חפץ מאתרה ואנח לה לבר מאתרה ומרשותיה, כאלו עקר אילנא דחיי דאיהו אות ברית ואנח לה ברשו אתרא, מאן דעבד דא גרם דאעקר נשמתה מרשות דילה ואנח לה ברשו אתרא ודא גרם לישראל דאתעקרו מארעא דישאל ואתגליאו בארעא נכראה [מי שעוקר חפץ ממקומו ומניחו חוץ למקומו ורשותו, כאלו עוקר עץ החיים שהוא אות ברית ומניח אותו ברשות אתרת, ומי שעושה זאת גרם לעקר נשמתו מרשות שלו, ומניח אותו ברשות אחר וכו', וזה גרם להם לישראל שנעקרו מארץ ישראל והגלו לארץ נכריה]. וענין עוד בתקונים (תקון סו): ודאי כל מאן דאפיק מרשות הרבים וכו', כאלו ערב שמא קדשא ברין הוא בעבודה זרה, עובד אילנא דטוב ורע וכו' [נדאי הוא שכל מי שמוציא מרשות הרבים וכו', כאלו מערב שם של הקדוש-ברוך-הוא בעבודה זרה, ועושה אילן מערב טוב ורע וכו'], הרי שלך לפניך את חמור האסור טלטול במקום שאין שם ערוב, ועל-כן תשמר מאד פה בעיר אומן לא לטלטל בשבת, אלא אם יש ערוב, וגם אז תברר היטב אם הערוב מגיע עד האכסנייה שלך, ויזכר דבר זה, כדי שלא תבא ותפשל באסור טלטול החמור עד מאד.

לְחֻצֵר, וּמִמֶּנּוּ לְגַג, וּמִמֵּתִים לְחֻצֵר, וּמִחֻצֵר לְבָתִּים,
וּמִחֻצֵרוֹת לְמִבּוֹי, וּמִמִּבּוֹי לְחֻצֵרוֹת, וּמִחֻדְרֵי לְחֻדְרֵי,
וּמִמֵּתִים לְגַג, וּמִמֶּנּוּ לְבֵית, כֹּל מִה דְּצָרִיד לָן בְּשַׁבַּת

הַבָּיָה וּבְכָל שַׁבָּתוֹת הַשָּׁנָה הַזֹּאת (ואם יום טוב בערב שבת או מי שעושה

העירוב בכל ערב שבת וחל בערב יום טוב אומר ביום טוב זה) וּבְיָמִים טוֹבִים שֶׁל
שָׁנָה זו, הַבָּיָים עָלֵינוּ לְטוֹבָה, לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל
הַדְּרִים בְּעִיר הַזֹּאת, וּלְכָל מִי שִׁיתוּסֵף בְּעִיר הַזֹּאת:

דיני וסדר עירוב תבשילין

ר"ה שחל להיות בה' ובו' מניח עירוב תבשילין בפת ותבשיל ונטולו בידו ומברך

[חלוק ר"ה משארי יו"ט שאם שכח להניח עירוב תבשילין וזכר בראשון אינו יכול להניחו ולהתנות כמו בשאר יו"ט לפי ששני ימים של ר"ה קדושה אחת הן ואינן משום ספיקא דיומא].

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל
מִצְוֹת עֲרוּבִים:**

בְּדִין יְהֵא שָׂרָא לָנָא לְאַפּוּי וּלְבִשּׁוּלֵי וּלְאַטְמוּנֵי וּלְאַדְלוּקֵי
שְׂרָגָא וּלְתַקְנָא וּלְמַעֲבַד כֹּל צְרִכְנָא מִיּוֹמָא טַבָּא
לְשַׁבְּתָא לָנָא וּלְכָל יִשְׂרָאֵל הַדְּרִים בְּעִיר הַזֹּאת:

דיני עירובי תחומין

אסור לילך בשבת ויו"ט מחוץ לעיר אלא אלפים אמה. ומי שרוצה לילך בשבת או ביו"ט יותר
מאלפים אמה, יערב מערב שבת או מעיו"ט עירובי תחומין. וכיצד הוא עושה, מניח מזון שתי
סעודות או לפתן כדי לאכול בו שתי סעודות, וצריך להניח בתוך האלפים אמה ויקבע שם
שביתתו, ואע"פ שחוזר לעיר, נחשב כאילו שבת שם במקום העירוב, ויש לו אלפים אמה לילך
משם לכל רוח שירצה. ומברך:

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל
מִצְוֹת עֲרוּבִים:**

ויאמר בְּזֶה הָעֲרוּב יְהֵא מִתָּר לִי (או לפלוני ופלוגי ולבני מקום פלוני)

לִילָךְ מִמְקוֹם זֶה אֱלֹפִים אִמָּה לְכָל רוּחַ (בְּשַׁבָּת) בְּיוֹם
טוֹב זֶה:

סדר הדלקת נרות

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ
לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל (לשבת שַׁבָּת וְשֶׁל) יוֹם
טוֹב:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהַחֲיֵינוּ
וְקִיָּמָנוּ וְהַגִּיעָנוּ לְזִמְנֵי הַיּוֹם:

תפלה לאשה אחר הדלקת הנרות

יְהִי רְצוֹן מִלְפָּנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁתְּחַוֵּנֵנִי אוֹתִי
(וְאֵת אִישִׁי) וְאֵת כָּל קְרוֹבֵי, וְתִתֵּן לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל חַיִּים
טוֹבִים וְאַרוּכִים, וְתִזְכְּרֵנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹבָה וּבְרָכָה, וְתִפְקְדֵנוּ
בְּפַקְדֵי יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, וְתִשְׁכַּן שְׂכִינְתְּךָ בֵּינֵנוּ, וְזַכְּנוּ לְגִדּוֹל
בָּנִים וּבָנִי בָנִים חַכְמִים וְנִבְוִנִים אוֹהָבֵי יְהוָה, יְרֵאֵי אֱלֹהִים
אֲנָשֵׁי אִמָּת זָרַע קָדֵשׁ, בִּיהוֹה דְּבָקִים, וּמְאִירִים אֶת הָעוֹלָם
בַּתּוֹרָה וּבְמַעֲשֵׂים טוֹבִים וּבְכָל מְלֹאכֶת עֲבוֹדַת הַבּוֹרָא, אָנָּה
שָׁמַע אֶת תְּחִנָּתִי בְּזִכּוֹת שְׁרָה וּרְבִקָּה רַחֵל וְלֵאָה אֲמוֹתַיִנוּ,
וְהָאֵר גִּרְנוּ שְׁלֵא יִכְבְּה לְעוֹלָם וָעֵד, וְהָאֵר פְּנֵיךָ וּנְשָׁעָה, אָמֵן:

מוֹהַרְנ"ת ו"ל בְּקֶשׁ מֵאִשְׁתּוֹ וּמִבְתּוֹ וּמִפְלוֹתָיו, אֲשֶׁר בְּעַת שְׂדִילִיקוֹ אֶת הַנְּרוֹת,
יֵאמְרוּ: אַזִּי וְזֵי אִיךָ צִיָּד יַעֲצֹט אֵן דִּי לְעַכְט אַזִּי וְאַל אֵן גִּיצוֹנְדֵעֵן וְוַעֲרֵן
דְּעַם הֵיילִיגֵעֵן רְבִינִים לִיכְט אֵין אֲלַע אִידישֶׁע הַעֲרָצֵער נְכֻמוֹ שְׁאֵנִי מְדִלִיקָה
עַכְשָׁו אֶת הַנְּרוֹת, כְּמוֹ-כֵן יְדַלֵּק אֹרֵר רַבְּנוּ ו"ל בְּלִבּוֹת כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

סדר תפלת מנחה

א.

בני! עקר שלמות תפלת המנחה הוא מתשע שעות ומחצה, שאז הוא עקר זמן הקנבת קרבן תמיד של בין הערבים, כמוכא ברמב"ם (הלכות תמידין ומוספין, פרק א', הלכה ג'): תמיד של בין הערבים שוחטין אותו משאריף הצל ונראה לכל שהאריף, והוא משש ומחצה ומעלה עד סוף היום, ולא היו שוחטין אותו בכל יום אלא בשמונה שעות ומחצה וקרב בתשע ומחצה, עין שם; וכתב הטור (ארח חיים, סימן רלב): כשיגיע זמן תפלת המנחה יתפלל, ומאד צריך להזהר בה, דאמר רבי חלבו, אמר רב הונא, לעולם יזהר אדם בתפלת המנחה, שהרי לא נענה אליהו אלא בתפלת המנחה, שנאמר (מלכים א יח, לו): "ויהי בעלות המנחה ויגש אליהו" (ברכות ו, ו), והטעם — מפני שתפלת השחר זמנו ידוע בבקר, בקומו ממטות מתפלל מיד קדם שיהיה טרוד בעסקיו, וכן של ערב בלילה זמנה ידוע, כבואו לביתו והוא פנוי מעסקיו, אבל של מנחה שהוא באמצע היום, בעוד שהוא טרוד בעסקיו צריך לשום אותה אל לבו ולפנות מכל עסקיו, ולהתפלל אותה. ואם עשה כן שָׁכַר הַרְבֵּה מְאֹד, וְעַל־כֵּן מְנַעו חַכְמִים לְכָל אָדָם לַעֲשׂוֹת מְלָאכֹת הַקְּבוּעוֹת סְמוּךְ לְזִמְן הַמְּנַחָה, דְּתַנּוּ (שבת ט:): לא ישב אדם לפני הספר, פרוש לא יסתפר סמוך למנחה עד שיתפלל וכו', עין שם; כי באמת כשאדם טרוד כל היום בעסקיו, אז הוא בכחינת שנה, שהמחין שלו ישנים, כי בעת משא ומתן האדם עסוק עד מאד, ומרב טרדתו המחין ישנים (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן לה), עד שמיגיע לפנות ערב, שאז שורים דינים רבים בעולם, כי מרב טרדתו בעסקי עולם הנה כל היום הוא בסכנה גדולה עד מאד, שישכח ממנו יתברך, חס ושלום, ועל־כֵּן אֵז מְאִיר סוּד רֵאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא פָּחַד יִצְחָק, וְהָאָדָם צָרִיךְ לְהִתְעוֹרֵר אֵז מִהַשָּׁנָה (לקוטי הלכות, תפלת המנחה, הלכה א'), לַעֲצֹר מִכָּל עִסְקָיו, וְיִבְרַח אֵלָיו יְתִבְרַךְ. וְלִכֵּן תַּפְלַת הַמְּנַחָה הִיא גְדוּלָה עַד מְאֹד, כִּי תַפְלַת הַמְּנַחָה הִיא דִּינָא קְשִׁיא, עִם כָּל זֹאת הִיא בְּעוֹלָם הָאֲצִילוֹת (פרי עין חיים, שער תפלת המנחה, פרק א', שער הכנות מנחה, דרוש א'), וְאֵז הוּא הַדּוּוּג

בין יעקב (שהוא הזעיר אנפין) ובין לאה (שהיא הבינה), ששם שורין הדינים, כי מבינה דינין מתערין (וזה אחרי סה), כי על לאה נאמר (בראשית כט, יד) "ועיני לאה רכות", ופרש רש"י, שבכתה שלא תפל בגורלו של עשו, ועשו בנה את הבכורה, שהיא התקמה העליונה וכפר בכל, ולא האמין שבכל דבר ודבר בעסקי העולם הזה גנוז אלופו של עולם, וצריכין להסתכל בהשכל שבכל דבר (לקושי-מתור"ן, חלק א', סימן א'); ועל-כן אז בעת מנחה דינא תקיפא שריא בעלמא, ששורים אז דינין קשים; כי מרב טרדות שאדם טרוד בעסקיו, הוא יכול לשכח מהקדוש-ברוך-הוא ולחשב שהכל טבע, ולעקר את עצמו לגמרי מהאמונה הקדושה, שזו התגברות עשו, שהיא תכלית העשיה, להשפית את אמתת מציאותו ותברך מן העולם, ועל-כן צריכין אז להתחזק ביותר ולרוץ אל בית-הכנסת, ולהתפלל מנחה, שבזה מכניעים את עשו, שהוא נקרא על שם עשיה; כי דיקא אז פשאדם נמצא בתכלית הגשמיות עסוק בעסקיו, ונטבע בעולם העשיה על שם עשו, וכשהוא בורח ונכנס אל בית-הכנסת דיקא להתפלל מנחה, על-ידי-זה נעשה הזויג העליון בין יעקב ובין לאה בעולמות עליונים, ויורד עליו שפע גדול מאד. ועל-כן נאמר אצל יעקב בשעה שונפגש עם עשו (בראשית לב, יח): "מנחה היא שלוחה לארני לעשו וגו', כי אמר אכפרה פניו במנחה ההולכת לפני, ואחרי-כן אראה פניו אולי ישא פני" וגו'; כי דיקא על-ידי תפלת מנחה מכניעים את עשו, שהוא נקרא על שם עולם העשיה; כי בו כרגע שאדם נמצא משקע בתכלית הגשמיות והעביות והתמרייות, ונזכר ממנו ותברך, ובורח אליו ותברך בתפלה ובקשה, על-ידי-זה מכניע את תכלית הגשמיות, ונעשה יחוד עליון בכל העולמות, ולאח מזורגת עם יעקב דיקא. ובשביל זה הזהירונו חכמינו הקדושים ביותר על תפלת המנחה (ברכות ה:): לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה, שהרי אליהו לא נענה אלא בתפלת המנחה, כי אליהו הנביא רצה להכניע את עובדי עבודה זרה שהיו בקמיו, ועקר עבודה זרה שלהם היתה, שאמרו שהכל תלוי במערכת השמים, כאלו הכל טבע ומקרה ומזל, ואלהו שבר את הקלפה הצעומה הזו, עד שצאקו: "הנני"ה הוא האלהים", שהכל על-ידי השם ותברך לבד, כי הנני"ה הוא האלקים שליט ומושל ומנהיג הכל ברצונו (לקושי-הלכות, תפלת המנחה, הלכה ב); ועל-כן ראה, אהובי, בני היקר, עקשו בין הערבים, שעת מנחה, שאתה

צֶסוּק בַּעֲסָקִיךָ בְּעֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, לְנַתֵּק אֶת עֲצָמְךָ מֵהַכֵּל, וּלְכַרְח אֶל בֵּית־הַכְּנֶסֶת דִּיקָא, וְלִהְתַּפְּלֵל תְּפִלַּת מִנְחָה, וְאִף שְׁאֵנִי יוֹדֵעַ שְׂאֵתָה טְרוּד מְאֹד בְּעֶסְקִיךָ, וְאֵתָה רוֹצֵה לְהִתְפַּלֵּל בִּיחִידוּת, עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי עֲכָשׁוּ זֶה הַנְּסִיוֹן שְׁלָךְ, אִם תַּעֲזֹב אֶת הַכֵּל, וְתִכְרַח לְבֵית־הַכְּנֶסֶת וְתִתְפַּלֵּל מִנְחָה בְּצַבּוּר דִּיקָא, עַל־יְדִיָּזָה תִּגְרַם זְוִיג עֲלִיוֹן לְמַעְלָה בֵּין יַעֲקֹב (שֶׁהוּא הַזְעִיר אֲנַפְיוֹן) וּבֵין לֵאָה (שֶׁהִיא הַבִּינָה), וְיִשְׁרָה עֲלֶיךָ אֹר עֲלִיוֹן מֵעוֹלָם הָאֲצִילוּת, וְתִשְׁתַּעֲשַׁע בְּשַׁעֲשׂוּעַ דְּמִלְכָּא עֲלָאָה, וְיִרְדַּ עֲלֶיךָ חֵלֶק גָּדוֹל מֵהַשׁ"י עוֹלָמוֹת שְׁנוּחַל כֹּל צַדִּיק וְצַדִּיק בְּעוֹלָם הַבָּא, כִּי (עֲקָצִין פָּרָק ג'): עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְהַנְחִיל לְכָל צַדִּיק וְצַדִּיק שׁ"י עוֹלָמוֹת, שְׁנֶאֱמַר (מְשִׁלִּי ת, כא): "לְהַנְחִיל אוֹהֲבֵי יִשׁ"; וְעִנְיָן הַשׁ"י עוֹלָמוֹת הוּא סוֹד (אֶסְתֵּר ה, א): "עַד חֲצֵי הַמַּלְכוּת וְתַעֲשֵׂ", הֵינּוּ כִּי כְתוּר עוֹלָה פְּעָמִים שׁ"י, וְחֲצֵי הַכְּתוּר יְכוּלִים עוֹד לְזַכּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם — אִם מְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּחֵי הַחַיִּים בּו יִתְבַּרְךָ. וְהָאֲדָם כְּלוּל מִמִּין וּשְׂמָאל, זְמִין הוּא אוּר, שְׁעוֹלָה ר"ז, רְוִין דְּאוּרִיָּתָא, וּשְׂמָאל הוּא מִנְחָה־הַ שְׁעוֹלָה ק"ג, כִּי אִז אִם הוּא זוֹכֵה לְהַכְּנֶס לְבֵית־הַכְּנֶסֶת וְלִהְתַּפְּלֵל תְּפִלַּת מִנְחָה, יִקְבַּל חֵלֶק גָּדוֹל מֵהַשׁ"י עוֹלָמוֹת, וְזֶה שְׁנֶאֱמַר (בְּרַאשִׁית לב, יג): "וַיִּיָּקֶח מִן הַבָּא בְּיָדוֹ מִנְחָה לַעֲשׂוֹ אַחִיו", בְּיָדוֹ דִּיקָא, הֵינּוּ בְּיַד אַחַת שֶׁהִיא יָד שְׂמָאל, שְׁשָׁם מְאִירִים ק"ג עוֹלָמוֹת (גִּימְטְרִיָּה אֲמוּנָה־עִם הַכּוֹלֵל), שְׁעַל־יְדֵי תַקְף הָאֲמוּנָה שְׂמַתְחֹזֵק בְּשַׁעַה שֶׁהַדִּינִין מִתְגַּבְּרִים עֲלָיו, עַל־יְדִיָּזָה מְכַנֵּיעַ אֶת עֲשׂוֹ אַחִיו, שֶׁהוּא עוֹלָם הָעֲשִׂיָּה, וּמִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ אֹר עֲלִיוֹן וְנוֹרָא מְאֹד. וְאִף שַׁעֲשׂוֹ עוֹלָם הָעֲשִׂיָּה, מִתְגַּבֵּר אִז, וְאוֹמֵר (שֵׁם לג, ט): "יִשׁ לִי רַב אַחִי" וְגו', הֵינּוּ שַׁעֲשׂוֹ מִתְפָּאֵר עַל יַעֲקֹב שְׁאֲצֵלוֹ נִמְצְאִים כֹּל הַשׁ"י עוֹלָמוֹת, כִּי כָּל הַיִּשׁ הֵם לִי, וְאִם אֲרָצָה לְקַטְרֵג אוֹכַל לְקַטְרֵג (שַׁעַר הַכְּנֻסוֹת מִנְחָה, דְּרוֹשׁ כ'), עִם כֹּל זֹאת כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל מִנְתַּק אֶת עֲצָמוֹ מִגְּשָׁמֵי עוֹלָם הַזֶּה, וְאִפְלוּ שִׁיכוּל לְהַרְוִיחַ עֲכָשׁוּ הַרְבֵּה מְמוֹן וְנֶסֶף, עוֹזֵב אֶת הַכֵּל וּבוֹרַח אֶל בֵּית הַכְּנֶסֶת לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת מִנְחָה, מְבַטֵּל אֶת עֲשׂוֹ שֶׁהוּא תְּכִלִּית הָעֲשִׂיָּה, וּמְגַלָּה אֶת אֲמַתּוֹ מְצִיאָתוֹ יִתְבַּרְךָ גַּם בַּחוּץ, עַל־יְדִיָּזָה נִשְׁפַּע עֲלָיו שַׁפַּע רִיחְנִי, חֵלֶק גָּדוֹל מֵהַשׁ"י עוֹלָמוֹת (כְּמִסְפָּר ק"ג שֶׁהוּא אֲמוּנָה־עִם הַכּוֹלֵל).

וְלִכּוֹן רָאָה, אֶהוּבֵי, בְּנֵי הַיָּקָר, לְהַקְדִּים לְהִתְפַּלֵּל מִהַר כְּכֹל הָאֲפָשֵׁר תְּפִלַּת מִנְחָה, וְאֵל תַּחֲפָה לְרַגַע הָאֲחֻרוֹן, כִּי מֵרַב הַכּוֹלְבוּלִים וְהַשְׂרָדוֹת שִׁישׁ לְאָדָם אִז, הוּא יְכוּל לְבוֹא לְהִתְפַּלֵּל כְּכֹר אַחַר צֵאת הַכּוֹכְבִים, שְׂאֵינּוּ זְמַן מִנְחָה.

ולכן תשבר את כל המניעות והעכובים שיש לך עכשו, ורוץ אל בית-הכנסת להתפלל בצבור דיקא, ואף שאתה מבהל ומבלבל מרב הטרדות שלך, אל תסתמל על זה כלל, אלא תתגבר על כל המניעות, ותתפלל מלה במלה מתוך הסדור דיקא, ועל-ידי-זה תגרים נחת רוח גדול למעלה בכל העולמות, ותגרים זיוג ויחוד עליון ונורא עד מאד.

ב.

אהובי, בני! כל זה שדברנו עד עכשו ממעלת תפלת מנחה זה שיף על כל השנה, ואיך שצריכים להזהר בזה ביותר, כי אז הוא זמן דינים, וצריכים להמתיק את הדינים, אבל ביותר צריכים להזהר עכשו בערב ראש השנה בעת תפלת מנחה, שפכר עברה שנה שלמה, ואוחזים במנחה אחרונה של השנה, תפלת המנחה של ערב ראש השנה, לזאת צריכים להתעורר בהתעוררות גדולה ונוראה ועליונה מאד, לבקש ולהתחנן אליו יתברך איך עברה עליו כל השנה בכל יום אחר הצהרים בעת תפלת המנחה, כמה וכמה ימים היה עסוק בעסקי עולם הזה, ושכח לגמרי להתפלל מנחה, וכמה פעמים התפלל כבר אחר הזמן, וכמה ירידות ובלבולים היו עליו כל השנה לפנות ערב בעת תפלת המנחה, עד שנתבלבל לו כל התפלה, אשר רק הקדוש-ברוך-הוא ואתה יודע, ועל-כן דיקא עכשו בעת תפלת המנחה אחרונה של השנה יכולים לתקן את הכל, ולכן מנהג אנשי שלומנו היקרים להקדים את תפלת המנחה בעוד היום גדול, ומאריכים בתפלת המנחה האחרונה של השנה מאד מאד, בהתעוררות גדולה עד מאד, מאחר שזו התפלה האחרונה של השנה, והיא ההכנה לקראת השנה החדשה הנכנסת וקאה, ובתפלה זו תפלת המנחה האחרונה של השנה מתקנים את כל התפלות הפגומות של כל השנה, ולכן ראה לא להיות בטלן, ואל תבלה את הזמן היקר שלך בשטיות, אלא רוצ לך אל בית-המדרש, ותכין את עצמך לתפלת המנחה, ותתפלל בכונה גדולה עד מאד, מלה במלה מתוך הסדור דיקא, ואם תוכל גם בככיות עצומות, אין לתאר ואין לשער מה שצפשה מזה; כי כשאדם מתעורר עכשו אליו יתברך, ומתפלל תפלת המנחה בהתעוררות גדולה, על-ידי-זה הוא מעלה את כל התפלות הפגומות שהתפלל כל השנה כלה, אשרי מי שזוהר בערב ראש השנה להתפלל תפלת מנחה מלה במלה ובכונה גדולה, ואז

מנחה לערב ראש השנה

לְשֵׁם יְחִוּד קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא וּשְׂכִינְתִּיהָ (יאהדונהו)
 בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוֹ (יאחהויהח) וּרְחִימוֹ וּדְחִילוֹ
 (איההויהח) לְיַחְדָּא שְׁם י"ה בּו"ה בְּיַחְדָּא שְׁלִים
 (יהוה) בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל, חֲנֻחַ אֲנַחְנוּ בְּאִים לְהַתְּפַלֵּל
 תְּפִלַּת מְנַחָה, שְׁתַּקֵּן יִצְחָק אֲבִינוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם, עִם כָּל
 הַמְּצוּוֹת הַפְּלוּלוֹת בָּהּ, לְתַקֵּן אֶת שְׂרֵשָׁה בְּמִקּוֹם

יעלה את כל תפלות המנחה של כל השנה.

ג.

אהובי, בני! לפני כל תפלה תהיה זהיר עד מאד לומר "לשם יחוד קדשא בריף הוא ושכינתיה", אשר האמירה לכד עושה רשם גדול בכל העולמות. וענן היחוד הזה הוא פי העולם הזה הוא אחר הבריאה והעולם הבא הוא קדם הבריאה (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נא), ומכלית עבודת האדם בזה העולם — לקשר וליחד בין קדם הבריאה לאחר הבריאה, וזה נעשה ביותר על-ידי תפלה, שהאדם המסתובב בזה העולם הגשמי והחמרי, אשר העולם וההסתר כל-כף גדול, עד ש יכולים לטעות ולהפריד בין קדם הבריאה לאחר הבריאה, ובהו שאדם מתפלל ומדבר עמו יתברך, וכן לשמקם את המצוות מדברים גשמיים, בזה הוא מחבר את אחר הבריאה בקדם הבריאה, שנה סוד היחוד השלם, שמיחדים את כל העולמות יחד עם העולם הזה, ונתגלה שהפל אחדות אחת; ועל-כן נוהגין לומר לפני כל תפלה ולפני כל עשיית מצוה: "לשם יחוד קדשא בריף הוא ושכינתיה", שנה סוד שני השמות: הנו"ה אדוני, וכל מצוה ותפלה צריכה להיות באהבה ובין-אה. ועל-כן אומרים גם: בדחילו (יראה) ורחימו (אהבה), שנה היחוד של שם הנו"ה אהי"ה, ורחימו (אהבה) בדחילו (יראה), שנה היחוד של שם אהי"ה הנו"ה. ורבנו ז"ל הזהירנו לקשר את התפלה עם כל הצדיקים שבדור ועם כל הצדיקים שוכני עפר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב' וסימן נה), ועל-כן ראוי לומר נסת זה:

עליו, לעשות נחת רוח ליוצרינו, ולעשות רצון
 בוראינו, בהתקשרות לכל הצדיקים האמתיים
 שבדורינו ולכל הצדיקים שוכני עפר, קדושים אשר
 בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם,
 נחל נובע מקור חכמה, רבי נחמן בן פינא זכותו וגן
 עלינו. ויהי נעם ה' אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה
 עלינו ומעשה ידינו כוננהו:

הודו ליהוה כי טוב, כי לעולם חסדו: יאמרו גאולי
 יהוה, אשר גאלם מיד צר: ומארצות קבצם
 ממזרח וממערב, מצפון ומים: תעו במדבר
 בישימון דרד, עיר מושב לא מצאו: רעבים גם

ד.

אהובי, בני הקר! פותחים את תפלת המנחה באמירת מזמור ק"ז
 שבתהלים: "הודו להו'ה כי טוב כי לעולם חסדו", בן המנהג אצל אנשי
 שלומנו [עין מטה אפרים (סימן תקפ"א, סעיף נ"ז), דהנהגים לאמרו בכל ערב
 שבת, יאמרוהו גם בערב ראש השנה, לפי שהמזמור מיסד על הארבעה
 שצריכים להודות, ואמרים גאולי הו'ה, שהוא רומז גם על פדות הנפש,
 וגאולים מדרך פשעם, שהוא מעורר הלב לתשובה, וכן הוא בסדור יעב"ץ].
 והנה המזמור הזה תקן הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע לאמרו בכל ערב-שבת
 קדש, ואמר מוהרנ"ת ו"ל השעם (לקוטי הלכות, ברכות הודאה, הלכה ר'),
 שהארבעה צריכים להודות, שהם: חולה, יורדי הים, יוצא מבית האסורים,
 הולכי מדבריות, זה סובב על כל אדם בכל ששת ימי המעשה, שאדם טרוד
 בעסקיו, בעסקי העולם הזה, והוא בכלל חולה — מרבוץ חטאיו ובלבוליו
 והרפתקאותיו שעוברים עליו בהיותו מערב בגשמיות הקלי העולם הזה, וכן
 הוא בכלל יורדי הים — שהם עסקי העולם הזה, שאדם טובע בים התאוות

צמאים, נפשם בהם תתעטף: ויצעקו אל יהוה בצר להם, ממצוקותיהם וצילם: וידריכם בדרך ישרה, ללכת אל עיר מושב: יודו ליהוה חסדו, ונבלאותיו לבני אדם: כי השביע נפש שקקה, ונפש רעבה מלא טוב: יושבי חושך וצלמות, אסירי עני וברזל: כי המרו אמרי אל, ועצת עליון נאצו: ויכנע בעמל לבם, בשלו ואין עוזר: ויצעקו אל יהוה בצר להם, ממצוקותיהם ושיעם: ויציאם מחושך וצלמות,

וכו' והגשמיית שלו, וכן הוא בכלל יוצא בית האסורים — שהוא אסור בתאוותיו ובמדותיו הרעות כל ששת ימי המעשה, וכן הוא בכלל הולכי מדבריות — כי כל ששת ימי המעשה הוא מסתובב בדרךים ובעשיותיו הגשמיות, שמסתובב רחוק מן הקדשה, ומערב בין הגויים, וכשפא ערב שבת קדש ורץ למקנה, ומתבלש בבגדי שבת, ורץ לבית המדרש ומקבל על עצמו קדשת שבת, אז יכול לומר את המזמור הזה שמרמזים בו הארבעה שצריכים להודות, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות נד:), כי תקף-ימיד כשמקבל על עצמו קדשת שבת אחר שעברו עליו ששת ימי המעשה, והוא בכלל חולה מתאוותיו ומדותיו הרעות, וירד לעמקי הים ונטבע שם, והיה אסור בבית האסורים בחמירות ובגשמייות, והסתובב בעולם התהו, במדבריות של הכלי העולם הזה, ועכשו פשוטה לעבר על ששת ימי המעשה, ואינו מלאש את עצמו כלל, אלא רץ אל תוף השבת, אז ראוי לו לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעשה עמו, שאחר שעברו עליו ששת ימי המעשה, והיה חולה וירד לים, וישב בבית-האסורים והלך במדבריות, ואף-על-פי-כן הוא נשאר יהודי מאמין בו יתברך, וחזור אליו יתברך ואינו מתנאש כלל, אלא מקבל על עצמו קדשת שבת, בזה בעצמו ראוי לו לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא; ועל-כן תקן הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע לומר בכל ערב שבת-קדש את המזמור הזה, על אחת כמה וכמה כשעברה על האדם שנה שלמה, אשר כל אחד ואחד יודע את נגעי לבבו ומכאוביו ממה שעבר עליו כל השנה, שהיה

ומזכרותיהם ינתק: יודו ליהוה חסדו, ונפלאותיו
 לבני אדם: כי שבר דלתות נחשת, וכררחי ברזל
 גדע: אוילים מדרך פשעם, ומעונותיהם יתענו: כל
 אכל תתעב נפשם, ויגיעו עד שערי מות: ויזעקו אל
 יהוה בצר להם, ממצוקותיהם יושיעם: ישלח דברו
 וירפאם, וימלט משחיתותם: יודו ליהוה חסדו,
 ונפלאותיו לבני אדם: ויזבחו זבחי תודה ויספרו
 מעשיו ברנה: ירדו הים באניות, עושי מלאכה
 במים רבים: המה ראו מעשי יהוה ונפלאותיו
 במצולה: ויאמר ויעמד רוח סערה, ותרוםם גליו:
 יעלו שמים ירדו תהומות, נפשם ברעה תתמונג:
 יחוגו וינועו בשבור, וכל חכמתם תתבלע: ויזעקו
 אל יהוה בצר להם, וממצוקותיהם יוציאם: יקם
 סערה לדממה, ויחשו גליהם: וישמחו כי ישתוקו,
 וינחם אל מחוז חפצם: יודו ליהוה חסדו, ונפלאותיו
 לבני אדם: וירוממוהו בקהל עם, ובמושב זקנים

חולה בתאומיו ובמדותיו הרעות, ונטבע בים המאוות שלו, ונהיה אסיר
 בכלא יצרו, שהיה מכור אליו לגמרי כל השנה, והסתובב כל השנה
 בדמיונות ובהקלים כמו במדבר שממה, בנדאי צריכין לומר עכשו את
 המזמור הזה בהתעוררות גדולה עד מאד. וכמו שגלה לנו רבנו ז"ל
 (שיחות הר"ן, סימן ער), שבאמירת "הודו" יכולים לשבר לבו מאד אליו יתברך,
 ולפרש את כל אשר עם לבבו, ולכן תפרש על עצמך כל פסוק ופסוק
 בהתעוררות גדולה עד מאד, ובפרטיות בפסוקי "ויזעקו אל הויה בצר
 להם" (שזה צועקין ובוכים אנשי שלומנו מאד בנגון הירוע, ומסימים
 בנחמה "וממצוקותיהם יצילים" "וממצוקותיהם יושיעם" "וממצוקותיהם
 יוציאם"); אשרי מי שאומר עכשו בערב ראש השנה את המזמור הזה
 בהתעוררות גדולה, ומתבונן היטב היטב בכל פסוק ופסוק במה שאומר,

יחללוהו: ישם נהרות למדבר, ומוצאי מים לצמאון:
 ארץ פרי למלחה, מרעת יושבי בה: ישם מדבר
 לאגם מים, וארץ ציה למוצאי מים: ויושב שם
 רעבים, ויבוננו עיר מושב: ויזרעו שדות ויטעו
 כרמים, ויעשו פרי תבואה: ויברכם וירבו מאד,
 ובהמתם לא ימעט: וימעטו וישחו, מעוצר רעה
 ויגזו: שפך בוז על נדיבים, ויתעם בתהו לא דרך:
 וישגב אביון מעוני, וישם כצאן משפחות: יראו
 ישרים וישמחו, וכל עולה קפצה פיה: מי חכם
 וישמר אלה, ויתבוננו חסדי יהוה:

למנצח עליהגתית לבני־קרח מזמור: מהידידות

ומפרשו על עצמו, ואז, אהובי, בני הקר, כשתגיע אל הפסוק האחרון: "מי חכם וישמר אלה ויתבוננו חסדי הו'ה", כבר תהיה לזה משמעות אחרת לגמרי, "מי חכם וישמר אלה", הינו את הארבעה מיני הודאות שהודית עכשו להקדוש־ברוך־הוא שהוציאך מכל מיני מחלות ונלאים, והצילך מהים הסוער של הכלי העולם הזה, והוציאך מבית האסורים, ועברת את כל המדבריות עד שהגעת להנה אל עיר אומן, מקום ציון רבנו ז"ל, אזי "יתבוננו חסדי הו'ה", תתבונן, אהובי, בני, בעצמך את גדל החסד הנם שעשה עמך הקדוש־ברוך־הוא, שעברה עליך שנה עם מרירות כזו, ויסורים וצרות והרפתקאות וירידות ונפילות וכו', ועברת על הכל, והנה אתה נמצא כאן בעיר אומן בקבוץ של אנשי שלומנו, זה הוא חסדי הו'ה באמת, ותמן תודה להקדוש־ברוך־הוא על זה.

ה.

אהובי, בני! אחינו בני ישראל הספרדים נוהגין להתחיל תפלת מנחה עם מזמור פ"ד: "למנצח עליהגתית לבני־קרח מזמור" וכו', ויש בזה רזין וסודות נפלאים, וכן מרמז במזמור זה שהקדוש־ברוך־הוא יקם את נקמת

משפנותיך יהיה צבאות: נכספה וגם כלתה נפשי לחצרות
יהוה, לבי ובשרי ירננו אליאל חי: גם צפור מצאה בית
ודורו קן לה, אשר שמה אפרחיה את מזובחותיך יהוה
צבאות מלכי ואלהי: אשרי יושבי ביתך עוד יחללוך פלה:
אשרי אדם עוז לזיכה מסלות בלבבם: עברי בעמק הפכא
מעין ישיתוהו גם ברכות יעטה מורה: ילכו מחיל אלחיל

ישאל מהגויים שעוררו דינים וגבורות עליהם, כמאמרם ו"ל (מדרש תהלים,
פ"ק ח', סימן ח): "למנצח על הגתית" — על פורענות גוג ומגוג, וארבע
מלכיות שהוא דורכם בגת, שנאמר (ישעיה סג, ב): "ובגדיך כדורף בגת", אמר
ישעיה הנביא, "ויגבה ה' צבאות במשפט" (שם ה, טו), אימתי יהיה
הקדוש-ברוך-הוא גבוה? כשיעשה משפט באמות, כי הם התריבו את
בית-המקדש בזמן מנחה, שנאמר (ירמיה ו, ד): "אוי לנו כי פנה היום כי יטו
צללי ערב" (מענית כט), והקדוש-ברוך-הוא יעורר עליהם את הדינים
והגבורות, כמאמרם ו"ל (מדרש תהלים פד), שקל מי שפשט ידו בבית-המקדש,
עתיד הקדוש-ברוך-הוא לתנו בתוף הגת, וכן הוא אומר (ישעיה סו, ו): "קול
שאון מעיר, קול מהיכל, קול ה' משלם גמול לאויביו"; קול שאון —
ממה שעשו בעירו, קול מהיכל — ממה שעשו בהיכלו, הוי מה ידידות
משפנותיך, בית-המקדש נקרא ידי, ומי שבנאו נקרא ידי, שנאמר (שמואל
ב, יב כה): "ונקרא את שמו ידיה", ומי שנבראו בחלקו נקרא ידי, שנאמר
(דברים לג, יב): "לבנימין אמר ידי הנ'ה", וכן בדרך הוא אומר (תהלים ס,
ו): "למען יחלצון ידיך", שעל זה אנו אומרים: "מה ידידות משפנותיך
יהיה צבאות", שאנו נזכרים מבית-המקדש שנשרף עכשו. ותדע שעכשו
בעת תפלת מנחה, אף שמצד אחד הוא זמן של דינים, עם כל זאת כשאדם
יכול להפך הכל אליו ותברך, אז נעשה עת רצון גדול כמו בשבת במנחה;
כי העקר תלוי כפי הבטול שהאדם מבטל את עצמו לגמרי אל האין סוף
ברוך הוא, ונקלל בעצם עצמיות אלקותו ותברך; הינו שמרב הצרות
והיסורין והדינים שעוברים עליו, הוא בורח רק אליו ותברך, על-ידי-זה
זוכה לבטול אמת, להיות בטל ומבטל אל אין סוף ברוך הוא (לקוטי-מוה"ר,
חלק א', סימן סה), ואז נתהפך הכל לעת רצון, שזה: "נכספה וגם כלתה נפשי

יִרְאֶה אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן: יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת שְׂמְעָה תַפְלֵתִי
הַאֲזִינָה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סִלְה: מִגִּנְנוּ רָאָה אֱלֹהִים וְהִבֵּט פְּנֵי
מְשִׁיחִי: כִּי טוֹב־יוֹם בַּחֲצִרֶיךָ מֵאֵלֶּךָ בַּחֲרַתִּי הַסְתּוֹפֵף בְּבֵית
אֱלֹהֵי מִדְּבָר בְּאֶחָלֵי־רִשְׁעִי: כִּי שָׁמַשׁ וּמִגֵּן יְהוָה אֱלֹהִים חָן
וְכַבֹּד יִתֵּן יְהוָה לֹא־יִמְנַע טוֹב לְהַלְכִים בְּתַמִּים: יְהוָה
צְבָאוֹת אֲשֶׁר־י אָדָם בַּטַּח בְּךָ:

י' דיד נפש אב הרחמן. משוף עבדך אל רצונך. ירוץ עבדך
כמו איל. ושתחזה אל מול הדרך. יערב לו ידידותיך.
מנופת צוף וכל מעם:

ה' דור נאה, זיו העולם. נפשי חולת אהבתך. אנא אל נא
רפא נא לה. בהראות לה נועם זיוך. אז תתחזק
ותתרפא. והיתה לה שמחת עולם:

לחצרות יהנה, לפי ובשרי ירננו אל-אל חי", ועל-ידי-זה כשחזור מהבטול,
נמשך עליו גלוי אלקות במדרגה עליונה מאד, עד שזוכה להכירו ותברך,
גם מגופו הגשמי והחמרי, בסוד (איוב יט, ז): "ומבשרי אחזה אלוה", הינו
שגם בשר הגוף יראה ויחזה השגות עליונות; כי הנשמה של כל אדם רואה
ומשגת תמיד דברים עליונים מאד, אכל הגוף אינו יודע מהם, על-כן צריך
כל אדם לרחם מאד על בשר הגוף, לראות לזכך הגוף, עד שתוכל הנשמה
להודיע לו מכל מה שהיא רואה ומשגת תמיד (לקוטי-מוה"ר, חלק א, סימן כב),
ועל-ידי תקף הפסופין אליו ותברך, והוא גם משתוקק אחר בית-המקדש,
על-ידי-זה זוכה שנודכך גם לבו ובשרו, ואז הוא מוצא את הקדוש-ברוך-
הוא בכל מקום, וכבר אינו הולך בגלות; כי בו ברגע שאדם נכלל באין סוף
ברוך הוא, ויודע ועד אשר אין בלעדיו ותברך כלל, ובכל תנועה ותנועה
שם אלופו של עולם, יש לו כבר בית וכן היכן להפגש שם, שזה "גם-צפור
מצאה בית ודורר קן לה, אשר-שתה אפרחיה את-מזבחותיה, יהנה צבאות
מלכי ואלהי"; כי השכינה, נשמטן של ישראל, נקראת צפור. אשרי מי
שמכנן היטב בעת שאומר מזמור זה, וגורם יחודים עליונים למעלה.

וְ תִּיךְ יְהִמוּ נָא רַחֲמֶיךָ. וְחֹסֶה נָא עַל בֶּן אֲהוּבֶךָ. כִּי זֶה
כַּמָּוֶה, נִכְסוּף נִכְסַפְתִּי לְרֵאוֹת בְּתַפְאֶרֶת עֲזֶךָ. אֵלֶּה חֲמֻדָּה
לְבִי וְחֹסֶה נָא וְאֵל תִּתְעַלֶּם:

הַ גִּלְהָה נָא וּפְרוּס חֲבִיבִי עָלַי אֶת סִפְתֵי שְׁלוֹמֶךָ. תֵּאִיר אֶרֶץ
מִכְבוֹדֶךָ. נְגִילָה וְנִשְׁמַחָה בָּךְ. מִהֵרָ אֲחֻב כִּי בָּא מוֹעֵד
וְחִנְנוּ כִּימֵי עוֹלָם:

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וַעֲשִׂיתָ פִּיזוּר נַחֲשֵׁת
וּכְנָו נַחֲשֵׁת לְרַחֲצָה וְנָתַתָּ אֹתוֹ בֵּין אֶהֱל
מוֹעֵד וּבֵין הַמְּזֻבָּח וְנָתַתָּ שְׁמֵה מַיִם: וְרַחֲצוּ אֶהֱרֹן
וּבָנָיו מִמֶּנּוּ אֶת יְדֵיהֶם וְאֶת רַגְלֵיהֶם: בְּכֹאֵם אֵל אֶהֱל
מוֹעֵד יְרַחֲצוּ מַיִם וְלֹא יָמָתוּ אוֹ בְּגָשְׁתָּם אֵל הַמְּזֻבָּח
לְשֵׁרֶת לְהַקְטִיר אִשָּׁה לַיהוָה: וְרַחֲצוּ יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם
וְלֹא יָמָתוּ וְהִיתָה לָהֶם חֶק עוֹלָם לֹו וְלִזְרָעוֹ לְדֹרֹתָם:

ו.

בני! נוהגין לומר פְּרֻשַׁת הַפִּיזוּר, כִּי מִצְוַת עֲשֵׂה עַל כֵּהֵן הַעוֹבֵד לְקַדֵּשׁ
גְּדִיו וְרַגְלָיו וְאֶחָד־בָּךְ יַעֲבֹד, שְׁנֹאֲמַר (שְׁמוֹת ל, יט): "וְרַחֲצוּ אֶהֱרֹן וּבָנָיו מִמֶּנּוּ
אֶת יְדֵיהֶם וְאֶת רַגְלֵיהֶם"; וְכֵהֵן שְׁעָבַד וְלֹא קִדֵּשׁ גְּדִיו וְרַגְלָיו שְׁתֵּרִית חֲבִיב
מִיתָה בְּיַדֵי שְׁמַיִם, שְׁנֹאֲמַר: "וְרַחֲצוּ מַיִם וְלֹא יָמָתוּ", וְעַבְדוּתוֹ פְּסוּלָה בֵּין
כֵּהֵן גְּדוּל בֵּין כֵּהֵן הַדְּיוּט, וּמִנֵּינִ שְׁעַבְדוּתוֹ פְּסוּלָה? שְׁנֹאֲמַר: "חֲקַת עוֹלָם לֹו
וְלִזְרָעוֹ", וְאִין הַכֵּהֵן צְרִיף לְקַדֵּשׁ בֵּין כָּל עַבְדוּהָ וְעַבְדוּהָ, אֵלֶּא פַעַם אַחַת
מְקַדֵּשׁ בְּבִקְרָה, וְעוֹבֵד וְהוֹלֵךְ כָּל הַיּוֹם כָּלוֹ וְכָל הַלַּיְלָה, וְהוּא שְׁלֵא יֵצֵא מִן
הַמְּקַדֵּשׁ וְלֹא יֵישֵׁן וְלֹא יִשְׁלַח מַיִם וְלֹא יִסִּיחַ דַּעְתּוֹ, וְאִם עֲשֵׂה אַחַת מֵאַרְבַּעֶתָן
צְרִיף לְחֹזֵר וְלְקַדֵּשׁ (רַמְבַּ"ם, הַלְכוֹת בֵּיאַת הַמְּקַדֵּשׁ, פָּרָק ה'); וַיֵּצֵן שְׁאֲנִי
הוֹלְכִין לומר אֶת פְּרֻשַׁת הַתְּמִיד, וְלִקְיָם (הוֹשַׁע יד, ג): "וְנִשְׁלַמָּה פְּרִים
שְׁפָתֵינוּ", וְכָל הַיּוֹם הֵינּוּ טְרוּדִים בְּעַסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה וְהִסְחָנוּ דַּעְתָּנוּ, לְכֵן
אוֹמְרִים עַכְשָׁו פְּרֻשַׁת הַפִּיזוּר, שְׁזוֹ הַעַבְדוּהָ הַרְאֵשׁוֹנָה שֶׁל הַכֵּהֵן כְּשֶׁנִּכְנָס
לְבֵית־הַמְּקַדֵּשׁ.

וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: צוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת קַרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשֵּׁי רִיחַ
 נִיחָחֵי תִשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְמוֹעֵדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה
 הָאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לַיהוָה כִּבְשִׁים בְּנֵי שָׁנָה
 תְּמִימִים שְׁנַיִם לְיוֹם עֹלָה תְּמִיד: אֶת הַכֶּבֶשׂ אֶחָד
 תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין
 הָעֲרָפִים: וְעִשִּׂירִית הָאִיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה
 בְּשֶׁמֶן בְּתִית רְבִיעֵת חֹהוּן: עֹלֹת תְּמִיד הַעֲשִׂיָה בַּחֹר
 סִינֵי לְרִיחַ נִיחָח אִשָּׁה לַיהוָה: וְנִסְכּוֹ רְבִיעֵת חֹהוּן
 לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֶּף נֶסֶךְ שֶׁכֶר לַיהוָה: וְאֶת
 הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֲרָפִים כַּמִּנְחָת הַבֶּקֶר
 וְכַנְסֻכּוֹ תַעֲשֶׂה אִשָּׁה רִיחַ נִיחָח לַיהוָה:

ז.

בני! אומרים פֶּרֶשֶׁת הַתְּמִיד, ומְכַנְיִים הֵיטֵב עַל כָּל מֵה שְׁאוּמְרִים, וְיַכְלֵל
 אֶת עֲצֻמוֹ עִם הַכֹּהֲנִים שֶׁהִקְרִיבוּ אֶת הַתְּמִיד שֶׁל בֵּין הָעֲרָפִים, וְחַכְמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (יְלֻקוּט מְשַׁלֵּי יוֹ, רַמְזוֹ תַחֲקוּ): תְּמִיד שֶׁל שַׁחַר מְכַפֵּר עֲוֹנוֹת
 שְׁנַעֲשׂוּ בַלֵּילָה, וְתְּמִיד שֶׁל בֵּין הָעֲרָפִים מְכַפֵּר עֲוֹנוֹת שְׁנַעֲשׂוּ בַיּוֹם. וְאָמְרוּ
 (מִנְחוּמָא צוֹ, סִימָן יוֹ): אָמַר רַבִּי שְׁמוּאֵל בַּר אַבְיָא, אָמַר הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
 לְיִשְׂרָאֵל, אֶף־עַל־פִּי שְׁבִית־הַמִּקְדָּשׁ עֲתִיד לִיְחַרֵּב וְהַקְּרָבָנוֹת בְּטָלִין, לֹא
 תִשְׁכַּחוּ עֲצֻמְכֶם לְסֹדֵר הַקְּרָבָנוֹת, אֲלֵא הִזְהָרוּ לְקִרוֹת בְּהֵן לְשׁוֹנֹת בְּהֵן, וְאִם
 תַּעֲסֻקוּ בְּהֵן, אֲנִי מַעֲלָה עֲלֵיכֶם כָּאלוֹ בְּקָרְבָנוֹת אֲתֶם עוֹסְקִים, וְאָמְרוּ (מְגִלָּה
 לא:): אָמַר אֲבִרְהֵם לְפָנָי הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא: רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם! שְׁמָא, חַס
 וְשָׁלוֹם, יִשְׂרָאֵל חוֹטְאִים לְפָנָי, וְאַתָּה עוֹשֶׂה לָהֶם כְּדוֹר הַמַּבּוּל וְכְדוֹר
 הַפְּלָגָה? אָמַר לוֹ: לֹא. אָמַר לְפָנָיו: רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, בְּמָה אֲדַע? אָמַר לוֹ
 (בְּרַאשִׁית טו, ח): "קַחְהָ לִי עֲגֻלָּה מִשְׁלֶשֶׁת" וְגו'. אָמַר לְפָנָיו: רַבּוֹנוּ שֶׁל
 עוֹלָם, תֵּינַח בְּזִמְנֵי שְׁבִית־הַמִּקְדָּשׁ קָיָם, בְּזִמְנֵי שְׁאִין בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ קָיָם מֵה תֵּהֵא
 עֲלֵיהֶם? אָמַר לוֹ: כִּכָּר תִּתְּנֵנִי לָהֶם סֹדֵר קְרָבָנוֹת, כָּל זְמַן שֶׁקוֹרְאִין בְּהֵן,
 מַעֲלָה אֲנִי עֲלֵיהֶן כָּאלוֹ מִקְרִיבִין לְפָנָי קֶרֶבֶן, וּמוֹחֵל אֲנִי עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵיהֶם.

**וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יַרְדֵּי הַמִּזְבֵּחַ צִפְנָה לִפְנֵי יְהוָה וְזָרְקוּ בְנֵי
אֹהֲרֵן הַכֹּהֲנִים אֶת דָּמֹו עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:**

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתהא אמירה זו חשובה ומקבלת ומרוצה לפניך, כאלו הקרבנו קרבן התמיד במועדו, ובמקומו וכהלכתו:

**אִתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁחֻקְטִירוֹ אֲבוֹתֵינוּ לִפְנֵיךָ אֶת
קִטְרֵת הַסַּמִּים בְּזֶמַן שִׁבִּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קִיָּם, כְּאֲשֶׁר
צִוִּית אֹתָם עַל יַד מֹשֶׁה נְבִיאְךָ כִּפְתוּב בַּתּוֹרָתְךָ:**

ח.

בני! אין עוד דבר גדול מאמירת קטרת בערב ובבקר, פי על-ידי שאומרים בערב ובבקר פרשת קטרת, נצולין ממיטה משנה, וכל הקלפות והרהרות רעות מסתלקין ממנו, אם אומרה בכונה גדולה, ובהרה הקדוש (ניקה ריח): מפליא מאד שבח האדם, שזוכה לומר בכל יום מעשה הקטרת, שעל-ידי-זה הוא נצל מכל הדברים הרעים והפשוטים שבעולם, ומכל מיני פגעים רעים, והרהורים רעים, ומדין רע וממנות, ומכל מיני מיתות משונות, רחמנא לישכון, ולא יגזק כל אותו היום, פי אין הסטרא אחרא יכולה לשלט עליו אם אומרה בכונה גדולה עד מאד; אשרי מי שאומרה לאט ובכונה על-כל-פנים פרוש המלות, שאז מקשר את כל העולמות יחד, וממשיך על עצמו שמחה עצומה, כמו שכתוב (משלי כו, ט): "שמן וקטרת ישמח לבי", וכן קטרת אינה נקרכת אלא בזמן ששמן קרב, זה שכתוב (שמות ל, ז): "והקטיר עליו אהרן קטרת סמים בבקר בבקר בהיטיבו את הנגרת הקטירנה", וקתיב (שם): "ובהעלות אהרן את הנגרת בין הערבים הקטירנה"; בגין דאשפתחו שמן וקטרת כחדא. והקטרת מקשרת את האדם אליו ותבדדו, ומחדדת את דעתו ומחו, וחוכה לאמנה ברורה ומזככת בו תבדדו, כמובא (והר וקרא יא); ועל-כן, אהובי, בני, באמרך את פרשת הקטרת, וכן כשתאמר את סדר הקטרת הקטרת, תאמרה לאט מלה במלה, ובכונה פרוש המלות, וטוב למנות את האחד-עשר סממנים באצבעותי.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה קח לך סָמִים נְטָף וּשְׁחַלֵּת
וְחַלְבֵּנָה סָמִים וּלְבֵנָה זָכָה בַד בְּבַד יִהְיֶה:
וְעֲשִׂיתָ אֹתָהּ קְטֹרֶת רִקְחָ מַעֲשֵׂה רִוְקָה מִמְּלַח טָהוֹר
קָדָשׁ: וְשַׁחֲקֵת מִמֶּנָּה הֲדָק וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה לְפָנֵי הָעֵדוּת
בְּאַהֲל מוֹעֵד אֲשֶׁר אֲוַעֵד לְךָ שָׁמָּה קָדָשׁ קְדָשִׁים תִּהְיֶה
לָכֶם: וְנֹאמַר וְהִקְטִיר עָלָיו אַהֲרֹן קְטֹרֶת סָמִים בְּבִקְר
בְּבִקְר בְּהִיטִיבוֹ אֶת הַנְּרוֹת יִקְטִירָנָה: וּבַהֲעֵלַת אַהֲרֹן
אֶת הַנְּרֹת בֵּין הָעֲרֵבִים יִקְטִירָנָה קְטֹרֶת תָּמִיד לְפָנֵי
יְהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם:

תָּנוּ רַבָּנָן, פֵּטוּם הַקְטֹרֶת בִּיצֵד, שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשָׁשִׁים
וְשִׁמּוֹנָה מָנִים הָיוּ בָּהּ. שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשָׁשִׁים
וְחֲמִשָּׁה כְּמִנֵּי יְמוֹת הַחֲמָה, מָנָה לְכָל יוֹם, פָּרֶם
בְּשַׁחֲרִית, וּפָרֶם בֵּין הָעֲרֵבִים, וְשִׁלְשָׁה מָנִים יִתְרוֹם,
שָׁמָּה מְכַנִּים כֹּהֵן גְּדוֹל מְלֵא חֲפָנָיו בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים,
וּמַחְזִירֵן לְמַכְתְּשֵׁת בְּעֶרֶב יוֹם הַכַּפּוּרִים, וְשׁוֹחֲקֵן יָפָה
יָפָה כְּדֵי שִׁתְּהָא דָקָה מִן הַדָּקָה, וְאַחַד עֶשֶׂר סָמָנִים
הָיוּ בָּהּ. וְאֵלּוּ הֵן א הַצָּרִי, ב וְהַצָּפָרָן, ג הַחֲלֵבֵנָה,
ד וְהַלְּבֹנָה, מִשְׁקַל שְׁבַעִים שְׁבַעִים מָנָה, ה מוֹר,
ו וְקִצְיָעָה, ז שְׁבֵלֶת נֶרְדֵי, ח וְכֶרֶם מִשְׁקַל שֵׁשׁ עֶשֶׂר
שֵׁשׁ עֶשֶׂר מָנָה, ט הַקִּשְׁטֵי שְׁנַיִם עֶשֶׂר, י וְקִלּוּפֵי
שֵׁלֶשֶׁת, יא וְקִנְמוֹן תְּשַׁעָה, בּוֹרִית כְּרִשִׁינָה תְּשַׁעָה
קָבִין. י"ז קְפָרִיסִין סְאִין תְּלָתָא וְקָבִין תְּלָתָא, וְאִם לֹא
מְצָא י"ז קְפָרִיסִין מִבֵּיא חֲמַר חוֹרִין עֲתִיק, מְלַח
סְדוּמִית רוֹבַע חֶקֶב. מַעֲלָה עֶשֶׂן כָּל שְׁהוּא. רַבִּי נֶתָן

הבבלי אומר, אף כפת הירדן כל שהוא, ואם נתן בה דבש פסלה, ואם חסר אחת מפל ספנייה חיב מיתה:

רפן שמעון בן גמליאל אומר, הצרי אינו אלא שרף הנוטף מעצי הקטף. בורית ברשינה למה היא באה, כדי ליפות בה את הצפורן כדי שתהא נאה. יין קפריסין למה הוא בא, כדי לשרות בו את הצפורן כדי שתהא עזה. וכלא מי רגלים יפין לה, אלא שאין מכניסין מי רגלים במקדש מפני הכבוד:

תניא רבי נתן אומר, כשהוא שוחק אומר, הדיק היטב, היטב היטב הדיק, מפני שהקול יפה לבשרים, פטומה לחצאין כשרה, לשליש ולרביע, לא שמענו: אומר רבי יהודה זה הפלל, אם כמדתה כשרה לחצאין, ואם חסר אחת מפל ספנייה חיב מיתה:

תניא בר קפרא אומר, אחת לששים או לשבעים שנה, היתה באה של שירים לחצאין: ועוד תני בר קפרא אלו הנה נתן בה קורטוב של דבש, אין אדם יכול לעמוד מפני ריחה, ולמה אין מערבין בה דבש, מפני שהתורה אמרה, כי כל שאר וכל דבש, לא תקטירו מפנו אשה ליהוה:

ג"פ יהוה צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה:
 ג"פ יהוה צבאות אשרי אדם בוטח בך:
 ג"פ יהוה הושיעה המלך יעננו ביום קראנו: אתה סתר
 לי, מצר תצרני רני פלט תסוכבני סלה: וערבה
 ליהוה מנחת יהודה וירושלים בימי עולם ובשנים
 קדמוניות:

אב"ג ית"ן
 קר"ע שט"ן
 נג"ד יכ"ש
 בט"ו צת"ג
 חק"ב טג"ע
 יג"ל פז"ק
 שקי"ו צית

אנא, בכח גדלת ימינך תתיר צרורה:
 קבל רנת עמך, שגבנו, טהרנו, נורא:
 נא גבור, דורשי יהודך כבבת שמרם:
 ברכם טהרם, רחמי צדקתך תמיד גמלם:
 חסין קדוש, ברוב טובך נחל עדתך:
 יחיד, גאה, לעמך פנה זוכרי קדשתך:
 שועתנו קבל ושמע צעקתנו יודע תעלמות:
 ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

רבון העולמים, אתה צויתנו להקריב קרבן התמיד
 במועדו. ולהיות כהנים בעבודתם, וליום בדוכנם
 וישראל במעמדם, ועתה בעזונותינו הרב ביתי
 המקדש, ובטל התמיד, ואין לנו לא כהן בעבודתו,
 ולא לוי בדוכנו, ולא ישראל במעמדו. ואתה אמרת
 ונשלמה פרים שפתינו. לכן יהי רצון מלפניך יהוה
 אלהינו ואלהי אבותינו, שיהא שיה שפתותינו חשוב
 ומקבל ומרצה לפניך, כאלו הקרבנו קרבן התמיד
 במועדו ובמקומו וכהלכתו:

בני! אחר שגמרת אמירת סדר הקטרת הקטרת, אמר את שלשת הפסוקים
 האלו: דאמר רבי חזקיה רבי יעקב בר אחא רבי יסא בשם רבי יוחנן, לעולם
 לא יהא הפסוק הזה זן מתוך פיך (ירושלמי גרוכות, פ"ק ה', ה"ל הלכה ה'), והם
 כנגד שלשה עולמות: בריאה, יצירה, עשייה:

אֲשֶׁרִי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ, עוֹד יִחַלְלוּךָ פֶּלֶא: אֲשֶׁרִי
הַעַם שֹׁכֵכָה לוֹ, אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁיחֹה
אֱלֹהָיו: תַּחֲלֶה לְדוֹר, אַרְוִמְמֶךָ אֱלֹהֵי הַמִּלָּה,
וְאֶבְרַכָּה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכֹל יוֹם אֶבְרַכְךָ
וְאֶחַלְלֶה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גְּדוֹל יְהוָה וּמַהֲלֵל
מְאֹד, וְלִגְדֹלְתוֹ אֵין חֶקֶר: דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח
מִעֲשֵׂיךָ וּגְבוּרָתֶיךָ יִגִּידוּ: הָדָר כְּבוֹד הַדּוֹרֶךָ
וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה: וְעִזּוֹז נוֹרְאוֹתֶיךָ
יֹאמְרוּ וְגִדְלֹתֶיךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זְכַר רַב טוֹבְךָ יִבִּיעוּ,
וְצַדִּיקְתֶּךָ יִרְנְנוּ: חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה, אֲרַךְ אַפַּיִם
וְגִדְלֵ חֶסֶד: טוֹב יְהוָה לְכֹל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל
מִעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל מִעֲשָׂיֶיךָ, וְחֲסִידֶיךָ
יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֹאמְרוּ, וּגְבוּרָתֶךָ

ט.

בני! עליך לדעת, שאמרו חכמינו הקדושים (גרכות ד:): כל האומר
'מהלה לדוד' שלש פעמים בכל יום מבטח לו שהוא בן עולם הבא, ולכן
ראה לאומרה עכשו בכונה גדולה עד מאד, כי יש במזמור זה רזון וסתרי
נסתרות, והוא כלול מעשר ספירות, וכשתגיע אל פסוק: "פֹתַח אֶת יְדֶיךָ
וּמְשִׁבֵי לְכֹל חַי רְצוֹן", תבין מאד, כי בפסוק זה נרמז, אשר הפרנסה היא
רק בידי הקדוש-ברוך-הוא, ולכן יש נוהגין בשעה שאומרים זה, פורשים
כפיהם כלפי השמים, והוא סימן לקבלת השפע מלמעלה, וכשתאמר פֹתַח
אֶת יְדֶיךָ תבין ראשי תבות: שם פ"א י' וסופי תבות שם חת"ך, והוא על
דרך שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן סח), כשאדם חות"ך ומבטל
את בעסו הבא מהא"ף יבא עליו שפע גדול.

יִדְבְּרוּ: לְהוֹדִיעַ לְבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרַתוֹ, וְכִבּוֹד
 הַדָּר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת פֶּלַע עוֹלָמִים,
 וּמַמְשַׁלְתְּךָ בְּכֹל דָּוָר וְדָר: סוֹמֵךְ יְהוָה לְכֹל
 הַנְּפִלִים, וְזוֹקֵף לְכֹל הַכַּפּוּפִים: עֵינַי כֹּל אֵלֶיךָ
 יִשְׁבְּרוּ, וְאַתָּה נּוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכֹלָם בְּעֵתוֹ:
 פּוֹתַח אֶת יַדְּךָ, וּמַשְׁבִּיעַ לְכֹל חַי רִצּוֹן: צַדִּיק
 יְהוָה בְּכֹל דְּרָכָיו, וְחַסִּיד בְּכֹל מַעֲשָׂיו: קְרוֹב
 יְהוָה לְכֹל קְרָאיו, לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמַת:
 רִצּוֹן יִרְאִיו יַעֲשֶׂה, וְאֵת שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע
 וַיּוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת כָּל אֲהַבָּיו, וְאֵת כָּל
 הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד: תַּחֲלַת יְהוָה יִדְבֵר פִּי וַיְבַרֵךְ
 כָּל בָּשָׂר שֵׁם קִדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וְאַנְחֵנוּ נְבַרֵךְ
 יְהוָה, מִנְעֻתָהּ וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

תכונת תפילתי קטרת לפניך משאת פפי מנחת ערב:

•

נוהגים לומר שני פסוקים אלו, שיש בהם סודות גדולים, וכמאמר
 ן"ל (מדרש שוחר טוב תהלים קמא): ״תכונת תפילתי קטרת לפניך משאת פפי מנחת
 ערב״. מהו ״תכונת תפילתי״? כך אמר דוד: רבונו של עולם, כשהיה
 בית־המקדש קיים, היינו מקטירים לפניך קטרת, עכשו אין לנו לא מזבח
 ולא כהן גדול, תקבל תפילתי ותקריע הקריע ותכנס תפילתי, לכך נאמר: ״תכונת
 תפילתי קטרת לפניך משאת פפי מנחת ערב״, וכן הוא אומר (עזרא ט, ד ה):
 ״ואלי יאספו כל חרד בדברי אלהי־ישראל על מעל הגולה, ואני ישב
 משומם עד למנחת הערב, ובמנחת הערב קמתי מתעניתי וקראתי בגדי
 ומעילי ואקריעה על־ברכי ואפרשה כפי אל־יהוה אלהי״, ולמה במנחה?

הקשיבה לקול שוועי מלכי ואלהי כי אלוך אתפלל:

אלא עכשו כל היום טובה נפשי בעולם שלא נצטער, ובמנחה מתה עלי ומעי מתחלפין, לפיכך צריך אדם להתנדות חטאתו, ולהתחנן בתפלת המנחה, לךך נאמר: "משאת פפי מנחת ערב", וכן דניאל אומר (דניאל ט, כא): "ועוד אני מדבר בתפלה, והאיש גבריאל אשר ראיתי בחזון וגו' נוגע אלי כעת מנחת ערב". אימתי? כעת מנחת ערב. ואמר (אגדת גראשית, פרק עז) "ויהי בעלות המנחה" (מלכים א, יח לו), זה שאמר הכתוב: "תכון תפילתי קטרת לפניך משאת פפי מנחת ערב" — אין לך חביבה יותר מתפלת מנחה; וכן אפה מוצא בדניאל, שעשה אחד ועשרים יום מתפלל ולא נענה אלא בתפלת מנחה, שפן הוא אומר (דניאל ט, כא כב): "ועוד אני מדבר בתפלה והאיש גבריאל אשר ראיתי בחזון בתחלה מעף בינך נגע אלי כעת מנחת ערב, ויני ויודבר עמי, ויאמר דניאל עתה יצאתי להשפילך בינה"; בינן שראה יצחק שפך חביבה היא תפלת מנחה לא יצא אלא בה, שגאמר (בראשית כד, טג) "ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב"; אף דוד כן בקש, שגאמר: "תכון תפילתי קטרת לפניך משאת פפי מנחת ערב"; לפיכך כשראה אליהו שפך היא חביבה תפלת מנחה, לא התפלל אלא בה, שגאמר: "ויהי בעלות המנחה".

יא.

החזן אומר חצי קדיש, ואחר-כך עומדין להתפלל תפלת שמונה-עשרה, וצריכין לכון מאד בכל ברכה וברכה ובכל שם ושם, כי כל ברכה וברכה היא נגד עולם אחר לגמרי, וכל שם ושם הוא נגד יחוד אחר, ובאמרך את השמונה-עשרה ברכות, נשמתך מתחננת ומבקשת אז ממנו יתברך כל מה שיהא צריכה, וגדל התקונים והיחודים שנעשים בעת אמירת שמונה-עשרה ברכות, זה אי אפשר לשער ולתאר כלל; כי אם היו בני-אדם יודעים את מעלת אמירת השמונה-עשרה ברכות שתקנו אנשי כנסת הגדולה, היו אומרים אותן בכונה גדולה ובדבקות עצומה, והיו מכונים בהן על כל-פנים פרוש המלות; אשרי מי שמטה אוננו אל מה שאומר, ומכון שהוא מדבר אז פנים אל פנים אל מלך מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא, ואז אל רב טוב הגניו יזכה.

הש"ץ אומר חצי קדיש

ויתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה, וימליך מלכותה
 ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בתיכון וביומיוון ובחיי דכל
 בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן. יהא שמה רבא מברך לעלם
 ולעלמי עלמאי. יתברך וישתבח ויתפאר ויתרוםם ויתנשא ויתהדר ויתעלה
 ויתהלל שמה דקדשא בריך הוא. לעלא מן כל ברכתא ושירתא תשבחתא
 ונחמתא דאמירו בעלמא ואמרו אמן.

כי שם יהוה אקרא, הבו גדל לאלהינו:
 אדני, שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך:

ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, אלהי
 אברהם, אלהי יצחק, ואלהי יעקב. האל
 הגדול הגבור והנורא, אל עליון, גומל חסדים
 טובים, וקונה הכל, וזוכר חסדי אבות, ומביא גואל
 לבני בניהם למען שמו באהבה:

מלך עוזר ומושיע ומגן: ברוך אתה יהוה מגן
 אברהם:

אתה גבור לעולם אדני, מחיה מתים אתה, רב
 להושיע. מוריד הטל:

מכלכל חיים בחסד, מחיה מתים ברחמים רבים,
 סומך נופלים, ורופא חולים, ומתיר
 אסורים, ומקום אמונתו לישני עפר, מי כמוך בעל
 גבורות ומי דומה לך, מלך ממות ומחיה ומצמיח
 ישועה: ונאמן אתה להחיות מתים: ברוך אתה
 יהוה מחיה המתים:

לחורת הש"ץ

נקדישך ונעריצך כנגעם שיהי סוד שרפי קדש, המשלשים לך קדשה, ככתוב

על יד נביאך וקרא זה אל זה ואמר: קדוש, קדוש, קדוש, יהוה צבאות, מלא כל הארץ כבודו: לעמכם משבחים ואומרים: ברוך כבוד יהוה ממקומו: ויבדברי קדשך כתוב לאמר: וימלך יהוה לעולם, אלהינו ציון לדר ודר, הללויה:

אתה קדוש ושמוך קדוש, וקדושים בכל יום יחללוך סלה, כי אל מלך גדול וקדוש אתה: ברוך אתה יהוה האל הקדוש:

אתה חונן לאדם דעת ומלמד לאנוש בינה: חננו מאתך חכמה בינה ודעת: ברוך אתה יהוה, חונן הדעת:

השיבנו אבינו לתורתך, וקרבונו מלפנו לעבודתך, והחזירנו בתשובה שלמה לפניך: ברוך אתה יהוה, הרוצה בתשובה:

סלח לנו אבינו כי חטאנו, מחל לנו מלפנו כי פשענו, כי אל טוב וסלח אתה: ברוך אתה יהוה, חונן המרבה לסלח:

ראה נא בענינו, וריבה ריבנו, וגאלנו גאלה שלמה מהרה למען שמך, כי אל גואל חזק אתה: ברוך אתה יהוה, גואל ישראל:

רפאנו יהוה ונרפא, הושיענו ונושעה, כי תהלתנו אתה, והעלה רפואה שלמה לכל מפותינו, כי אל מלך רופא נאמן ורחמן אתה: ברוך אתה יהוה, רופא חולי עמו ישראל:

ברך עלינו יהוה אלהינו את השנה הזאת ואת כל

מיני תבואתה לטובה, ותן ברכה על פני האדמה
 ושבענו מטובה, וברך שנתנו בשנים הטובות
 לברכה, פי אל טוב ומטיב אתה ומברך השנים:
 ברוך אתה יהוה, מברך השנים:

תקע בשופר גדול לחרותנו, ושא גם לקבץ
 גלותינו, וקבצנו יחד מארבע כנפות הארץ
 לארצנו: ברוך אתה יהוה, מקבץ נדחי עמו ישראל:

השיבה שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחלה,
 והסר ממנו יגון ואנחה, ומלך עלינו מהרה
 אתה יהוה לבדך בחסד וברחמים, וצדקנו בצדק
 ובמשפט: ברוך אתה יהוה, מלך אוהב צדקה
 ומשפט:

ולמלשינים אל תהי תקוה, וכל המינים פגע
 יאבדו, וכל אויבי עמך מהרה יפרתו,
 והזדים מהרה תעקר ותשבר ותמגר ותכלם
 ותשפילם ותכניעם במהרה בימינו: ברוך אתה
 יהוה, שובר אויבים ומכניע זדים:

על הצדיקים ועל החסידים, ועל זקני שארית עמך
 בית ישראל, ועל פליטת סופריהם, ועל גרי
 הצדק ועלינו, יהמו נא רחמיה, יהוה אלהינו, ותן
 שכר טוב לכל הבוטחים בשמך באמת, ושים
 חלקנו עמם ולעולם לא נבוש פי כך בטחנו, ועל
 חסדך הגדול באמת ובתמים נשעננו: ברוך אתה
 יהוה, משען ומבטח לצדיקים:

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב וְתִשְׁכַּן בְּתוֹכָהּ
 כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ, וּבִנְיָה אוֹתָהּ בְּקִרְוֵב
 בְּיַמֵּינוּ בְּנֵינְךָ עוֹלָם, וּכְפֶּסַח דָּוִד עַבְדְּךָ מִהֲרָה לְתוֹכָהּ
 תִּכּוֹן: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם:

אֵת צִמְחָה דָּוִד עַבְדְּךָ מִהֲרָה תִצְמַיֵחַ, וְקִרְנֵנו תִּרְוַם
 בִּישׁוּעָתְךָ, כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם,
 וּמִצְפִּים לִישׁוּעָה: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מִצְמִיחַ קֶרֶן
 יִשׁוּעָה:

אֲב הַרְחַמְנוּ, שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, הוֹסֵם וְרַחֵם
 עָלֵינוּ, וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ, כִּי
 אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת וְתַחֲנוּנִים אַתָּה, וּמְלַפְנִיךָ מְלַפְנֵנוּ,
 רִיקָם אֵל תִּשְׁוִיבֵנוּ. חֲנֵנוּ וְעֲנֵנוּ וּשְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ. כִּי
 אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּלְתְּפִלָּתָם שְׁעָה,
 וְהִשָּׁב אֶת הָעֲבוּדָה לְדַבִּיר בֵּיתְךָ, וְאֲשִׁי
 יִשְׂרָאֵל, וּתְּפִלָּתָם, מִהֲרָה בְּאַהֲבָה תִקְבַּל בְּרָצוֹן,
 וְתֵהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ:

וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבֶךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ
 אַתָּה יְהוָה, הַמְּחַזֵּיר שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהֵינוּ
 אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ, מִגֵּן
 יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֵה לָךְ וְנִסְפָּר תְּהִלָּתְךָ, עַל
 חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַמְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל

נְסִיף שֶׁבְּכֹל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נַפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכֹל
 עֵת, עָרַב וּבָקַר וְצִחְרִים, הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ,
 וְהִמְרַחֵם, כִּי לֹא תִמּוּ חַסְדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם קוֹיֵנוּ לָךְ:

מודים ורכבן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָהּ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל בְּשָׂר,
 יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ, עַל
 שֶׁחַיִּיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ, בֶּן תַּחֲנוּנוֹ וְתַקְיָמָנוּ, וְתִאֶסֶף גְּלוּתֵינוּ לְחַצְרוֹת קִדְשֶׁךָ,
 לְשִׁמּוֹר חֲסֶדְךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ, וְלַעֲבֹדָה בְּלִבְּךָ שְׁלֵם, עַל שְׂאֵנוּ מוֹדִים לָךְ, בְּרוּךְ
 אַל הַהוֹדָאוֹת:

וְעַל כָּל־ם יתְּבַרַךְ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמֶךָ מִלְּפָנֵינוּ
 תְּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה, וְיִהְלְלוּ וְיִבְרְכוּ אֶת שְׁמֶךָ
 הַגָּדוֹל בְּאֵמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב, הָאֵל יִשׁוּעַתָּנוּ
 וְעֲזָרְתָנוּ סֵלָה. הָאֵל הַטּוֹב: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַטּוֹב
 שְׁמֶךָ וְלָךְ נָאָה לְהוֹדוֹת:

שִׁים שְׁלֹם טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים,
 עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בְּרַכְנוּ אֲבוֹתֵינוּ כְּלָנוּ
 כְּאֶחָד בְּאוֹר פְּנִיךָ, כִּי בְּאוֹר פְּנִיךָ נִתַּת לָנוּ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וְצִדְקָה וּבְרָכָה
 וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלֹם, וְטוֹב יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ לְבְרַכְנוּ
 וּלְבָרַךְ אֶת כָּל עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכֹל עֵת וּבְכֹל שְׁעָה
 בְּשְׁלֹמֶךָ, בְּרוּב עֵז וְשְׁלֹם: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה,
 הַמְּבָרַךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלֹם:

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, יהוה צורי וגאלי:

אלהי, נצר לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה, ולמקללי נפשי תדם, ונפשי כעפר לכל תהיה, פתח לבי בתורתך, ואחרי מצותיך תרדה נפשי. וכל הקמים והחושבים עלי לרעה, מהרה הפך עצתם וקלקל מחשבתם. (יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי שלא תעלה קנאת אדם עלי ולא

קנאתי על אחרים ושלא אכעס היום ושלא אכעיסך ותצילני מיצר הרע ותן בלבי הכנעה ונעה. מלכנו ואלהינו יחד שמך בעולמך בנה עירך יסד ביתך וישקלל היקלף וקבץ קבוץ גלוית ופדה צאנך ושפח גדמך.) **עשה למען שמך, עשה למען ימינה, עשה למען תורתך, עשה למען קדשתך. למען יחלצו ידידיך הושיעה ימינה וענני: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, יהוה צורי וגואלי: עשה שלום במרומו, הוא עשה שלום עלינו, ועל כל ישראל, ואמרו אמן.**

יהי רצון מלפניך, יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שיבנה בית המקדש במהרה בנמינו, ותן חלקנו בתורתך. ושם נעבדך ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות. וערכה ליהוה מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמוניות:

לדוד, יהוה אורי וישעי ממי אירא, יהוה מעוז חיי ממי אפחה: בקרב עלי מרעים לאכל את בשרי צרי ואיבי לי, המה בשלו ונפלו: אם תחנה עלי מחנה לא ירא לבי, אם תקום עלי מלחמה בזאת אני בוטח: אחת שאלתי מאת יהוה אותה אבקש, שבתי בבית יהוה כל ימי חיי, לחזות בנעם יהוה ולבקר בהיכלו: כי יצפנני בסכנו ביום רעה יסתירני בסתר אהלו, בצור ירוממני: ועתה ירום ראשי על איבי סביבותי, ואזבחה באהלו זבחי תרועה, אשירה ואזמרה ליהוה: שמע יהוה קולי אקרא, וחנני וענני: לך אמר לבי, בקשו פני, את פניך יהוה אבקש: אל תסתר פניך ממני, אל תט באף עבדך עזרתי חיות, אל

**תַּשְׁנִי וְאַל תַּעֲזֹבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי: כִּי אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי,
וַיַּחֲזֵק יָאֲסֹפְנִי: הֲרַנְנִי יְהוָה דְּרַבְּךָ וַנַּחֲנִי בְּאַרְחַ מִישׁוּר,
לְמַעַן שָׂרְרֵי: אַל תַּתְּנֵנִי בְּנַפְשׁ צָרִי, כִּי קָמוּ כִּי עָדִי שִׁקָּר
וַיַּפַּח חַמְסוֹ: לֹלֵא הָאֲמַנְתִּי לְרֵאוֹת בְּטוֹב יְהוָה בְּאַרְצֵי חַיִּים:
קִנְהָ אֵל יְהוָה חֹק וַיֹּאמְרִי לְבָהּ, וְקִנְהָ אֵל יְהוָה:**
קדיש שלם

וּתְגַדֵּל וּתְקַדֵּשׁ שְׁמֹה רַבָּא, בְּעֻלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיךָ מַלְכוּתָהּ,
וַיִּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ, בְּתַיִיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל
בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעֻלְמָא וּבְזִמְנֵן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֹה רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמֵי וְלְעָלְמֵי עֻלְמָיָא.

וּתְבָרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֹה
דְּקֻדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְעֻלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירָתָא, תְּשַׁבְּחָתָא

וְנַחֲמָתָא, דְּאִמְרוּ בְּעֻלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

וּתְתַקַּבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוּתְהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בְשְׁמֵיָא וְאִמְרוּ
אָמֵן.

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן.
עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן.

**עֲלֵינוּ לְשִׁבְחָא לְאֲדוֹן הַכּוֹל, לְתַת גְּדוּלָה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית,
שְׁלֵא עֲשֵׂנוּ בְּגוֹיֵי הָאָרְצוֹת, וְלֹא שְׁמַנּוּ כְּמִשְׁפַּחַת**

ב.

בְּנֵי! אוֹמְרִים "עֲלֵינוּ לְשִׁבְחָא" בְּכַנְיָהּ וּבְשִׁמְחָהּ גְּדוּלָה, וְתַפְלָה זֹאת תַּקְנָה
יְהוֹשֻׁעַ בְּרִנּוֹן בְּעַת שְׁכַבְשׁ אֶת יְרִיחוֹ וּנְכַנֵּס לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְהַתַּפְלָה הַזֹּאת
מְלֵאָה סוּדוֹת וַיַּחֲזִידִים עֲלֵינוּנִים, וּמֵאִירָה אֹר הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא עַל
הָאוּמְרָה, וּמְבַטְלֵת מַמְנוֹ אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת שְׁכָרָא מְרַב חֲטָאֵיו, וּנְמַחֲלִים לוֹ
כָּל עֲוֹנוֹתָיו, אִם יִכְנֹן פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת. וְרֵאוּי שְׁתַּכְּנֵן עֲלֵינוּ אוֹתִיתוֹ עֲלֵיוֹן,
לְהַמְשִׁיךְ אֹר גְּדוֹל מְרוֹם הַמַּעְלוֹת אֹר הָאֵין סוֹף לְעֶשֶׂר סְפִירוֹת הַמַּתְּלַבְּשׁוֹת
בְּאַרְבַּע עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָה, וּמַהֲבָלִים וּמְבַטְלִים אֶת כָּל
הַקְּלָפוֹת וְאֲמוֹת הָעוֹלָם, עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים שְׁלֵא יִשְׁלֹטוּ עֲלֵינוּ כָּלֵל, וּמְגִלִּים
לְכָל אֲשֶׁר הַכּוֹל הַכָּל הַבָּל הַכָּלִים וְאֵין בְּלַעְדֵּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַזְהִיר לְאוּמְרָה אַחַר
כָּל תַּפְלָה מְבַטַּח לוֹ שְׁתַּפְּלֵתוּ לֹא תִשׁוּב רִיקָם.

האדמה, שלא שם חלקנו בהם, וגורלנו בכל המונם. שהם משתחווים להבל וריק ומתפללים אל אל לא יושיע. ואנחנו פורעים ומשתחווים ומודים, לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, שהוא נוטה שמים ויחסד ארץ, ומושב יקרו בשמים ממעל, ושכינת עזו בנבחי מרומים, הוא אלהינו אין עוד. אמת מלבנו, אפס זולתו, כפתוב בתורתו: וידעת היום והשבת אל לבבך, כי יהוה הוא האלהים בשמים ממעל, ועל הארץ מתחת, אין עוד:

ועל כן נקנה לך יהוה אלהינו, לראות מהרה בתפארת עזך, להעביר גלולים מן הארץ, והאלילים כרות יכרתון, לתקן עולם במלכות שדי. וכל בני בשר יקראו בשמך, להפנות אליך כל רשעי ארץ. יכירו וידעו כל יושבי תבל, כי לך תכרע כל ברה, תשבע כל לשון. לפניך יהוה אלהינו יכרעו ויפלו, ולכבוד שמך יקר יתנו, ויקבלו כלם את על מלכותך, ותמלוד עליהם מהרה לעולם ועד. כי המלכות שלך היא, ולעולמי עד תמלך בכבוד, כפתוב בתורתך, יהוה ימלך לעולם ועד: ונאמר, והיה יהוה למלך על כל הארץ, ביום ההוא יהיה, יהוה אחד ושמו אחד:

אל תירא מפחד פתאום ומשאת רשעים כי תבא: עזו עציה ותפר דברו דבר ולא יקום כי עפנו אל: ועד וקנה אני הוא, ועד שיבה אני אסבל, אני עשיתי ואני אשא ואני אסבל ואמלט:

קדיש יתום

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעיתיה וימליך מלכותיה, ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. כהניכון וכיומיכון וכחני דכל בית ישראל בענלא ובזמן קריב ואמרו אמן:

יהא שמה רבא מכרד לעלם ולעלמי עלמיא.

יתברך וישתבח ויתפאר ויתרום ויתנשא, ויתתדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא בריך הוא לעלא מן כל ברכתא ושירתא, תשבכתא ונחמקתא, דאמירן בעלמא, ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן. עשה שלום בבורמיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן.

בכניסתו לבית הכנסת בליל א' יאמר זה:

בראשי החרוזות אברהם חון חזק ומשקלו ד' ד' תנועות:

אָ חוֹת קַטְנָה תַּפְלוּתִיהָ. עוֹרְכָה וְעוֹנָה
תַּהְלוּתִיהָ. אֵל נָא רַפָּא נָא לְמַחְלוּתִיהָ.
תַּכְלָה שָׁנָה וְקַלְלוּתִיהָ:
בְּ נַעַם מַלְאִים לָךְ תִּקְרָאָהּ. וְשִׁיר וְהַלּוּלִים
כִּי לָךְ נֶאֱחָה. עַל מַה תַּעֲלִים עֵינֶיךָ.

הַכְנָה לְמַעֲרִיב

אָהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר! עֲכָשׁוּ כְּשֶׁנִּמְרַף לְהַתְפַּלֵּל תְּפִלַּת מִנְחָה, וְעֲדוּן נִשְׁאָר
זְמַן אֶל תְּפִלַּת עֲרֵבִית, עֲלִיד לְהַתְעוֹרֵר בְּהַתְעוֹרְרוֹת גְּדוּלָה, וּלְבַקֵּשׁ וְלְהַתְחַנֵּן
מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ עַל הַשָּׁנָה שֶׁעָבְרָה. וְתִזְכֹּר אִיךְ שֶׁעָבְרָה עֲלֶיךָ שָׁנָה קִשָּׁה מְאֹד,
שָׁנָה מְלֵאָה צְרוּת וְיִסּוּרִים וּמְכַאֲבִים רַעִים, שָׁנָה מְלֵאָה עֲבֻרוֹת וְחֻטְאִים
וּקְשָׁעִים וְכוּ', שָׁנָה מְלֵאָה מַחְלָקֶת וּמְרִיבוֹת, קִנְאָה וְשִׁנְאָה, תַּחְרוּת וְכַבּוּד
וְכוּ', וְתַתְחִיל לִזְמַר אֶת הַפִּיּוֹט "אַחוֹת קַטְנָה", וְתַכְּנֵן הַיֵּטֵב בְּעַת אֲמָרְךָ
הַתְּפִלָּה הַזֹּאת, כִּי תְּפִלָּה זֹאת נִתְקַנָּה עַל הַנְּשֻׁמָּה שֶׁהִלְכָה בְּגִלוּת וּנְפִלָה בְּתוֹךְ
בוֹר וּבֵית כְּלָא, וְעוֹבֵר עַל נְשֻׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מַה שֶׁעוֹבֵר וְכוּ' וְכוּ'. וְתִשְׁפֹּף
דְּמַעוֹת כַּמִּים בְּאֲמָרְךָ אֶת הַפִּיּוֹט הַזֶּה.

"אַחוֹת קַטְנָה תַּפְלוּתִיהָ. עוֹרְכָה וְעוֹנָה תַּהְלוּתִיהָ. אֵל נָא רַפָּא נָא
לְמַחְלוּתִיהָ. תַּכְלָה שָׁנָה וְקַלְלוּתִיהָ": נְשַׁמַּת יִשְׂרָאֵל נִקְטְנָה בְּגִלוּת,
וְאֶף-עַל-פִּי־כֵן עוֹרְכַת תַּפְלוּתִיהָ, וּמַתְחַנֵּנַת אֲלֶיךָ תַּתְבַּרֵּךְ שֶׁמַּעֲנָה לְתַהְלוּתִיהָ,
וְתִרְפָּא אוֹתָהּ מִמַּחְלוּתִיהָ, וְכִבֵּר תַּסְתִּים הַשָּׁנָה וְקַלְלוּתִיהָ.

"בְּנַעַם מַלְאִים לָךְ תִּקְרָאָהּ. וְשִׁיר וְהַלּוּלִים כִּי לָךְ נֶאֱחָה. עַל מַה תַּעֲלִים עֵינֶיךָ.
וּתְרַאֵה זָרִים אוֹכְלִים בְּחִלוּתִיהָ. תַּכְלָה שָׁנָה וְקַלְלוּתִיהָ": נְשַׁמַּת
יִשְׂרָאֵל קוֹרֵאת לְפָנֶיךָ רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, בְּשִׁיר וְהַלֵּל, כִּי כָּךְ נֶאֱחָה לָךְ, אִיךְ
שׂוֹאֵלֶת וּמְבַקֶּשֶׁת עַל מַה וְלָמָּה תַּעֲלִים עֵינֶיךָ מִלְּרֵאוֹת אִיךְ זָרִים, אֲמוֹת
הָעוֹלָם, וְשָׁעִים אֲרוּרִים אוֹכְלִים אֶת נַחֲלַת יִשְׂרָאֵל, תַּסְתִּים הַשָּׁנָה וְקַלְלוּתִיהָ.

וּתְרָאָה, זָרִים אוֹכְלִים נַחֲלוֹתֶיהָ. תִּכְלֶה שָׁנָה וְקַלְלוֹתֶיהָ:

רַעַה אֶת צֹאנֶךָ אֲרִיּוֹת זָרוּ. וּשְׁפָךְ חֲרוֹנֶךָ בְּאוֹמְרִים עָרוּ. וּכְנַת יְמִינֶךָ פָּרְצוּ וְאָרוּ. לֹא הִשְׁאִירוּ עוֹלְלוֹתֶיהָ. תִּכְלֶה שָׁנָה וְקַלְלוֹתֶיהָ:

[הָ קָם מִשְׁפְּלוֹת רֹאשׁ מִמְּלֻכַת. כִּי בְבוֹר גְּלוֹת נִפְשָׁה נִתְכַּת. וּכְרוֹם זְלוֹת לְבָה שׁוֹפְכַת. בְּדִלֵי דְלוֹת מִשְׁכְּנוֹתֶיהָ. תִּכְלֶה שָׁנָה וְקַלְלוֹתֶיהָ]:

רַעַה אֶת צֹאנֶךָ אֲרִיּוֹת זָרוּ. וּשְׁפָךְ חֲרוֹנֶךָ בְּאוֹמְרִים עָרוּ. וּכְנַת יְמִינֶךָ פָּרְצוּ וְאָרוּ. לֹא הִשְׁאִירוּ עוֹלְלוֹתֶיהָ. תִּכְלֶה שָׁנָה וְקַלְלוֹתֶיהָ: "אֲבִינוּ שְׁבַשְׂמִים, אִתָּה רוּאָה אֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם צֹאן מְרַעֲיָךְ, אֲשֶׁר מְלָכֵי אֲמוֹת הָעוֹלָם הִתְגַּבְּרוּ עֲלֵיהֶם כְּמוֹ הָאֲרִיּוֹת, וּפָזְרוּ אוֹתָם בְּגִלְיוֹת, שְׁפָךְ חֲרוֹנֶךָ עַל אֵלֶיךָ הָאוֹמְרִים לְהַחְרִיב אֶת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, וְרוֹצִים לְסַלֵּק אֶת יַד יְמִינֶךָ, אֲשֶׁר בָּהּ אִתָּה מִחְבֵּר אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהֵם פּוֹרְצִים וּמְשַׁחֲתִים אוֹתָם, וְלֹא הִשְׁאִירוּ מֵהֶם כְּלוּם, וְלִכֵּן כְּכֹר הִגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁתִּסְתַּיֵּם שָׁנָה וְקַלְלוֹתֶיהָ.

הַקָּם מִשְׁפְּלוֹת רֹאשׁ מִמְּלֻכַת. כִּי בְבוֹר גְּלוֹת נִפְשָׁה נִתְכַּת. וּכְרוֹם זְלוֹת לְבָה שׁוֹפְכַת. בְּדִלֵי דְלוֹת מִשְׁכְּנוֹתֶיהָ. תִּכְלֶה שָׁנָה וְקַלְלוֹתֶיהָ: "תִּקָּם אֶת נְשָׁמַת יִשְׂרָאֵל מִמְּצָכָה הַשְּׁפֵל שֶׁהִיְתָה פֶּעַם רֹאשׁ מִמְּלֻכוֹת, וְעַכְשָׁו בְבוֹר גְּלוֹת נִפְשָׁה נִפְלָה, וּפְנִיָּה נִשְׁתַּנּוּ כְּרוֹם מְרַב בּוֹשָׁה, וּשׁוֹפְכַת לְבָה עִם מִשְׁכְּנָה שֶׁל דְּלֵי דְלוֹת שֶׁנְּפְלָה לְשָׁם, וְעֲנִיּוֹת וְצָרוֹת, וְלִכֵּן תִּסְתַּיֵּם שָׁנָה וְקַלְלוֹתֶיהָ.

מִתִּי תַעֲלֶה בְּתֶךָ מִבּוֹר. מִבֵּית כָּלָא עֲלֶה
 לְשֹׁבֵר. וְהַפְּלֵא כָּלָא בְּצִאתְךָ כְּגִבּוֹר.
 לְהִתָּם וְכִלְה מְכֻלּוֹתֶיהָ. תְּכַלֶּה שָׁנָה
 וְקָלְלוֹתֶיהָ:

ח יִלְה קָבְעוּ הַגּוֹי כְּלוּ. וְטוֹבָה שְׁבַעוּ
 וּבִזְזוּ אִישׁ לוֹ. וְלִבָּה קָרְעוּ. וּבְכָל זֹאת
 לֹא, מִמֶּךָ נָעוּ מַעְגְּלוֹתֶיהָ. תְּכַלֶּה שָׁנָה
 וְקָלְלוֹתֶיהָ:

ז מִירוֹת הַבַּת וְחֻשְׁקָה תַגְבִּיר. לְחַפֵּץ

"מתי תעלה בתך מבור. מבית כלא עלה לשובר. והפלא כלא בצאתך
 כגבור להתם וכלה מכלותיה. תכלה שנה וקללותיה": רבונו של
 עולם, מתי תעלה כבר כנסת ישראל שהיא בתך, מבור הגלות שנמשל לבית
 כלא, ותשבור כבר על הגלות, ותעשה נסים ונפלאות בצאתך כגבור להושיע
 לעם ישראל, ותכלה ותשמיד את שונאי ישראל המכלים אותם, וכבר הגיע
 הזמן שתסתים שנה וקללותיה.

"חילה קבעו הגוי כלו. וטובה שבעו ובזזו איש לו. ולבה קרעו. ובכל
 זאת לא ממך נעו מעגלותיה. תכלה שנה וקללותיה": זכר אבינו
 שבשמים, אשר החזן והיפי עשקו ותמסו הגויים, ואת כל רכושיה הטוב בזון,
 כל אחד לעצמו, והם שבעים מטובה של ישראל, וקרעו את לב כנסת ישראל
 להשחית, ובכל זאת לא נעו בדרךיה מעבודתך, ומחזיקים במצוותיך, תסתים
 שנה וקללותיה.

"זמירות הבת וחשקה תגביר. לחפץ קרבת יודה. ומעביר מלב דאבת
 נפשה. ותסיר לבקש אהבת כלולותיה. תכלה שנה וקללותיה":
 אבינו שבשמים, ראה וגם ראה את הזמירות שפנסת ישראל חושקת לזמר

קִרְבַּת דּוֹדָהּ. וְתַעֲבִיר, מִלֵּב דְּאִבְתַּי נִפְשָׁהּ.
וְתַסִּיר, לְבַקֵּשׁ אֶהְבֵּת כְּלוּלוֹתֶיהָ. תִּכְלֶה
שָׁנָה וְקָלְלוֹתֶיהָ:

נַ חַהּ בְּנַחַת לְנֹה רִבְצָהּ. רַב נִזְנַחַת מִדּוֹד
חִפְצָהּ. וְהִיא כְּפּוֹרַחַת עֲלֵתָהּ נִצָּהּ. לֹא
הִבְשִׁילוּ אֲשֶׁכְלוֹתֶיהָ. תִּכְלֶה שָׁנָה
וְקָלְלוֹתֶיהָ:

חַ זְקוֹ וְגִילוֹ כִּי שׁוֹד גָּמַר. לְצוֹר הוֹחִילוּ
בְּרִיתוֹ שָׁמַר, לָכֶם, וְתַעֲלוּ לְצִיּוֹן,

לְפָנֶיהָ, וְרוּצָה תְּמִיד לְהִדְבֵּק בָּהּ, תַּעֲבִיר מִלֵּב דְּאִבּוֹן נִפְשָׁהּ, וּכְבֹר תַּתְעוֹרֵר
מִתְדַשׁ לְבַקֵּשׁ אֶהְבֵּת כְּלוּלוֹתֶיהָ, כְּאֲשֶׁר הִיְתָה מִקִּדְּם מִשְׁעַת קְבֻלַּת הַתּוֹרָה,
תַּסְתַּיִם שָׁנָה וְקָלְלוֹתֶיהָ.

”נַחַהּ בְּנַחַת לְנֹה רִבְצָהּ. רַב נִזְנַחַת מִדּוֹד חִפְצָהּ. וְהִיא כְּפּוֹרַחַת עֲלֵתָהּ
נִצָּהּ. לֹא הִבְשִׁילוּ אֲשֶׁכְלוֹתֶיהָ. תִּכְלֶה שָׁנָה וְקָלְלוֹתֶיהָ: אֲבִינוּ
שִׁבְשֻׁמִּים, תַּנְהִיג אֶת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּנַחַת לְמָקוֹם מִשְׁכְּנֶהּ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל
הַעֲזוּבָה, כֹּל-כֵּן הִרְבֵּה זְמַן נִתְגַּרְשָׁה מֵאֲהוּב נִפְשָׁהּ, שֶׁהִיא כֹּה מִשְׁתַּקְּקֶת לָהּ,
תַּהֲיֶה נִרְאִית לָהּ פּוֹרַחַת וְצוֹמְחִים פְּרוֹתֶיהָ, כִּי כְּבֹר עֲבֹר עָלֶיהָ מֶה שֶׁעֲבֹר,
עַל-יְדֵי כָּל מִינֵי רַמָּאִים וְצִבּוּעִים וְשִׁקְרָנִים, גּוֹאֲלִים מִדְּמַיִם, שֶׁקָּמוּ לָהּ
בְּמְרוּצַת הַגְּלוּת, אֲךָ עֲדִין לֹא נִגְמְרוּ פְּרוֹתֶיהָ, וְעוֹד לֹא הִגִּיעָה הַגְּאֻלָּה
הַאֲמִתִּית, וְלָכֵן תַּסְתַּיִם שָׁנָה וְקָלְלוֹתֶיהָ.

חַזְקוּ וְגִילוּ כִּי שׁוֹד גָּמַר. לְצוֹר הוֹחִילוּ בְּרִיתוֹ שָׁמַר. לָכֶם וְתַעֲלוּ לְצִיּוֹן
וְאָמְרוּ, סִלוּ סִלוּ מִסְלוֹתֶיהָ. תַּחַל שָׁנָה וּבְרִכּוֹתֶיהָ: אֲבִינוּ שִׁבְשֻׁמִּים,
חִזַּק וְשִׂמַח אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, בְּגֹאֲלָתָנוּ, שִׁהִיָּה נִפְסַק שׁוֹד כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל

ואמר, סלו סלו מסלותיה. תחל שנה וברכותיה:

על-ידי אמות העולם, ונתחזק ונבטח ונקנה אליך, אשר שמרת לנו את ברידתך, ותעלנו לציון ותאמר לנו: סלו סלו במסלות העולות בית אל, ותאמר סוף וקץ לכל צרותינו, תחל שנה וברכותיה.

אהובי, בני הנקר! אם תתבונן היטב בפייט ובתחנה זו, איך שהנשמה משתוקקת אליו ותברך, ורוצה לצאת מהגלות, או פתחו עיניך ותשפף דמעות פנים, כי הלב של נשמות ישראל מאד משתוקק לצאת כבר מהגלות, ושיהיה סוף וקץ השנה שעברה עם קללותיה, שעברה שנה קשה ומרה על כלל נשמות ישראל בכלליות, על-ידי הערב רב שמלאו את כל העולם כלו עם כפירות ואפיקורסות, וכן בפרטיות עובר על כל נשמה ונשמה מה שעובר, הגיע הזמן שתחל שנה וברכותיה, שתהיה לנו שנה טובה ומתקה. ומפציר אז בתפלה ובהתבודדות להקדוש-ברוך-הוא, וברגעים אלו שנשארו בין הערבים, לפני שהולכים להתפלל מעריב, תשפף את לבך אליו ותברך, ואין אתה יכול לתאר ולשער את גדל הרגעים הקדושים האלו, ותשמר מאד לא לדבר עכשו דברים בטלים, כי אתה נכנס אל יום הדין הקדוש והנורא, מי יודע איך ידונו אותך. ולכן תבקש על כלליות נשמות ישראל ועל כנסת ישראל שהיא בגולה בין הערבים, שנתפשטו הכפירות והאפיקורסות בעולם, הנאוף והשקוף והתעוב עושים פרוצות בין נשמות ישראל, וכן מה שעבר עליך, ותבקש ותתחנן ממנו ותברך, שיתן לנו שנה טובה ומתקה. ואם היית יודע, אהובי, בני הנקר, מה עושה דבורך עכשו בשמים, ואיזה רעש אתה גורם למעלה, היית סוגר את עיניך ויושב בפנה, ואומר את התחנה והפייט הזה בככיות עצומות, ובודאי תקים אצלך תכלה שנה וקללותיה, שתגמר כבר השנה המקללת שעברה עליך, ותזכה שמתחיל לך שנה טובה ומתקה. תחל שנה וברכותיה, אמן.

סדר קבלת שבת

אהובי, בני! כשחל יום ראשון של ראש השנה בשבת, מתחילים קדם תפלת ערבית לומר "באו ונצא לקראת כלה, לקראת שבת מלכתא לחקל תפוחין קדישין; ואחר־כך תאמר מזמור כ"ט שבתהלים, שהם השבעה קולות שאמר דוד על המים, שאמר רבנו י"ל (ספר המדות, אות קלפה, סימן ו'): השבעה קולות שאמר דוד על המים בדבורם מכניעים הרוח רעה; כי כל ששת ימי המעשה עוברים על האדם כל מיני רוחות רעים, ועכשו באמרך את השבעה קולות, תסלק ממך את כל הרוחות רעות שנגדקו בך על־ידי עוונותיך, ולכן תאמר את המזמור הזה בכונה עד מאד, כי נעשים תקונים גדולים בעולמות העליונים באמרך את המזמור הזה, ותכונן באמירת השלשה "הבו להני"ה", שבהם אתה מקבל נפש, רוח, ונשמה, "הבו להני"ה" הראשון תכונן אל שם יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה, "הבו" גימטריה י"ג תקוני דיקנא דארין אנפין ועשיה, שאז מקבלים את הנפש, "הבו להני"ה" השני, תכונן אל שם יו"ד ה"א וא"ו ה"א, "הבו" גימטריה י"ג תקוני דיקנא דארין אנפין דיצירה, שאז מקבלים את הרוח. "הבו להני"ה" השלישי, תכונן אל שם הני"ה יו"ד ה"י וא"ו ה"י, "הבו" גימטריה י"ג תקוני דיקנא דארין אנפין דכריאה, שאז מקבלים את הנשמה. ותתעורר אז מאד מאד אליו יתברך, ובפרט שבמזמור הזה יש שמונה עשרה הרי"ת, שפנגדס תקנו אנשי כנסת הגדולה שמונה עשרה ברכות בתפלת החל. ולכן עכשו באמרך מזמור זה, ואתה מזכיר את י"ח הרי"ת, תכונן לתקן את השמונה עשרה ברכות שזולתם בהן כל השנה בששת ימי החל, ועכשו הוא הזמן לתקן את זה. ואם היית יודע, אהובי, בני, מה נעשה בעולמות העליונים בשעה שאתה אומר את המזמור הזה, היית מדקדק מאד מאד לומר את המזמור הזה מלה במלה בכונה עליונה עד מאד, כי נתהוים מזה יחודים קדושים עד מאד, והשבעה קולות שיוצאים ממזמור זה הם פנגד השבעה הקלים היוצאים מהשבע ספירות, ונצטרפים צרופים ויחודים עליונים למעלה; אשרי מי שזוכה לדבק את עצמו באין סוף ברוך הוא בעת אמירת מזמור זה.

סדר קבלת שבת

כשהל יום א' של ר"ה בשבת מתחילים כאן:

בואו ונצא לקראת פלה, לקראת שבת מלכתא לחקל
תפוחין קדישין:

מזמור לדוד הבו ליהוה בני אלים הבו
ליהוה כבוד ועז: הבו ליהוה כבוד שמו
השתחויו ליהוה בהדרת קדש: קול יהוה
על המים אל הכבוד הרעים יהוה על מים
רבים: קול יהוה בכח קול יהוה בהדר: קול
יהוה שבר ארזים וישבר יהוה
את ארזי הלבנון: וירקידם כמו עגל
לבנון ושריון כמו בן ראמים: קול יהוה
הצב להבות אש: קול יהוה יחיל מדבר
יחיל יהוה מדבר קדש: קול יהוה יחולל
אילות ויחשף יערות ובהיכלו פלו אמר
כבוד: יהוה למבול ישב וישב יהוה מלך
לעולם: יהוה עז לעמו יתן יהוה יברך את
עמו בשלום:

אנא, בכח גדלת ימינה, תתיר צרורה.
קבל רנת עמך, שגבנו, טהרנו, נורא.
נא גבור, דורשי יהודה, כבבת שמרם.
ברכם, טהרם, רחמי צדקתך תמיד נמלם.
חסין קדוש, ברוכ טובך נהל עדתך.
יחיד, גאה, לעמך פנה, זוכרי קדשתך.

אב"ג ית"ק

קר"ע שטן

נג"ד יכ"ש

בט"ר צת"ג

חק"ב טנ"ע

יג"ל פז"ק

שק"ו צ"ת

שוועטנו קבל, ושמע צעקתנו, יודע תעלמות.
ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

**לְכָה דוּדֵי לְקִרְאָת פְּלָה, פְּנֵי שַׁבָּת
נִקְבְּלָה:**

לכה

**שׁ מוֹר וְזִכּוֹר בְּדַבּוּר אֶחָד, הַשְּׁמִיעֵנוּ אֵל
הַמִּיחֵד, יְהוָה אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד, לְשֵׁם
וְלִתְפֹאֲרֹת וְלִתְהִלָּה:**

לכה

**לְ קִרְאָת שַׁבָּת לְכוּ וְנִלְכָה, פִּי הוּא מְקוֹר
הַבְּרָכָה, מֵרֵאשׁ מִקְדָּם נְסוּכָה, סוּף
מַעֲשֵׂה בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה:**

לכה

**מִן קִדְשׁ מְלֶךְ עִיר מְלוּכָה, קוֹמֵי צְאֵי מִתּוֹךְ
הַחֲפָכָה, רַב לָךְ שַׁבָּת בְּעַמְקַי הַבְּכָא,**

אחר כך אומרים: פזמון "לכה דודי", שתקנו רבי שלמה אלקבץ ז"ל, ומנהגנו לא לדלג שום דלוג בפזמון הזה, אלא אומרים אותו בשלמות כמו שאר שבתות השנה, וזה מבין פגגד קדשא בריך הוא הנקרא דודי, שיוצא לקראת פלה שהיא השכינה, ובניחוד מקבלים פני שבת מלקתא. וכשתגיע לומר שלש פעמים "בואי כלה" "בואי כלה" "בואי כלה", אז תכונן שעכשו אתה מקבל נפש, רוח ונשמה יתרה של שבת מלקתא; אשרי מי שמכונן בפרוש המלות, ושש ושמת בשמחה גדולה מאד, שגמשת עליו קדשת שבת.

וְהוּא יַחְמַל עַל־יָדְךָ חֶמְלָה:

לכה

הַ תִּנְעָרִי מֵעֶפֶר קוֹמִי, לְבָשִׁי בְּגָדֵי
תְּפֹאֲרֶתְךָ עַמִּי, עַל יַד בֶּן יִשְׂרָאֵל בֵּית
הַלְחָמִי קָרְבָּה אֶל נַפְשִׁי גְּאֻלָּה:

לכה

לֹא תִבְשִׂי וְלֹא תִכְלָמִי, מַה תִּשְׁתַּוְּחָחִי
וּמַה תִּתְהַמֵּי, בְּךָ יַחֲסוּ עַנְיֵי עַמִּי, וְנִבְנְתָה
עִיר עַל תְּלָה.

לכה

וְחִיו לְמִשְׁפַּח שְׂאֵסִיךָ, וְרָחֲקוּ כָּל מִבְלְעֵיךָ,
יִשְׂרָאֵל עַל־יָדְךָ אֱלֹהֶיךָ, כְּמִשְׁוֹשׁ חֶתָן עַל
כֶּלֶה:

לכה

יִמִּין וּשְׂמֹאל תִּפְרוּצִי, וְאֵת יְהוָה
תִּעְרִיצִי, עַל יַד אִישׁ בֶּן פְּרֻצִי,
וְנִשְׁמַחַח וְנִגְיִלָה:

לכה

בּוֹאֵי בְשָׁלוֹם עֲטַרְת בְּעֵלָה, גַּם פְּרֻחַ
בְּשִׁמְחָה וּבְצִהָלָה, תוֹךְ אֲמוֹנֵי עַם

סגֵלָה, בּוֹאֵי כֶלֶה, בּוֹאֵי כֶלֶה, בּוֹאֵי כֶלֶה שֵׁבֶת מִלְפָּתָא: לְכֶה דוֹדֵי לְקִרְאֵת כֶּלֶה. פְּנֵי שֵׁבֶת נִקְבְּלָה:

מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהוֹדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר לְשִׁמְחָה
עֲלִיוֹן: לְהַגִּיד בַּבֶּקֶר חֶסֶדְךָ וְאַמּוֹנָתְךָ בַּלַּיְלוֹת: עָלִי
עֲשׂוֹר וְעָלִי נָכַל עָלִי הַגִּיּוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי שִׁמְחַתְנִי יְהוָה
בַּפְּעֻלָּךְ בַּמַּעֲשֵׂי יְדִידֶךָ אֲרַנֵּן: מַה גָּדְלוֹ מַעֲשֵׂיךָ יְהוָה מֵאֵד
עַמְּקוֹ מִחֲשֻׁבְתֶּיךָ: אִישׁ בַּעַר לֹא יָדַע וְכִסִּיל לֹא יִבִּין אֶת
זֹאת: בַּפְּרָח רִשְׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיִּצְיָצוּ כָּל פְּעֻלֵי אֲוֶן
לְחֲשֹׁמֶם עֲדֵי עֵד: וְאַתָּה מְרוֹם לְעֵלָם יְהוָה: כִּי הִנֵּה אֵיבִיד
יְהוָה כִּי הִנֵּה אֵיבִיד יֵאָבְדוּ וַתִּפְרְדוּ כָּל פְּעֻלֵי אֲוֶן: וְתִרְם
כְּרֵאִים קִרְנֵי כֶּלֶה בְּשִׁמּוֹן רַעֲנָן: וְתִבַּט עֵינֵי בְּשׂוֹרֵי בְּקָמִים
עָלֵי מְרַעִים תִּשְׁמַעְנָה אֲזִנֵּי: צְדִיק בְּתִמְרָה יִפְרַח כְּאֲרוֹ

אחר-כך תאמר מזמור צ"ב, שאָמרו חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים: בְּשֻׁעָה שְׁמַצָּא
אָדָם הָרֵאשׁוֹן אֶת קֶזֶן, וְשָׂאל אוֹתוֹ: מַה נַּעֲשֶׂה בְּדִינְךָ? עֲנֵה וְאָמַר לוֹ: עֲשִׂיתִי
תְּשׁוּבָה. אָמַר אָדָם הָרֵאשׁוֹן: אִם כֶּף גְּדוּלָה מֵדַת הַתְּשׁוּבָה. פָּתַח וְאָמַר:
"מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת, טוֹב הַהוֹדוֹת לַהֲנִי"ה וּלְזַמֵּר לְשִׁמְחָה עֲלִיוֹן" וְגו';
כִּי בַמְזֻמָּר זֶה מְמַשִּׁיכִים עַל עֲצָמוֹ קִדְשַׁת שַׁבָּת, שֶׁהִיא אוֹר הַתְּשׁוּבָה, כִּי
בְּשִׁבְלֵי הַשַּׁבָּת נִצַּל הָאָדָם מִדִּינָא שֶׁל גִּיהֵנוּם, כִּינֵן שֶׁרָאָה אָדָם כְּתֹה שֶׁל
שַׁבָּת, כֹּא אָדָם לוֹמֵר הַמְּנוֹן לְשַׁבָּת: "מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת" (מְדַרְשׁ שׁוֹמֵר
טוב, תְּהִלִּים צב): "טוֹב הַהוֹדוֹת לַהֲנִי"ה", אָדָם הָרֵאשׁוֹן אָמַר, כְּדִי שְׁיִלְמְדוּ
כָּל הַדּוֹרוֹת, שֶׁכָּל מִי שֶׁמוֹדֶה עַל פְּשָׁעִים וְעוֹזֵב, נִצּוֹל מִדִּינָה שֶׁל גִּיהֵנוּם,
שְׁנֵאֵמַר: "טוֹב הַהוֹדוֹת לַהֲנִי"ה"; וְעַל-כֵּן בְּאִמְרָךְ מִזְמוֹר זֶה, תִּכְנֵן אֵל פְּרוּשׁ
הַמְּלוֹת, אֵיךְ שְׁאָדָם שׂוֹכֵה לְשׁוֹב בְּתְשׁוּבָה שְׁלָמָה, מוֹחֵל לוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו. וְלִהְפֹּךְ — אֵלּוֹ הַרְשָׁעִים, אֵף שֶׁעָשׂוּ פוֹרְחִים כְּמוֹ
עֵשֶׂב, וּמוֹצִיאִים צִיצִים וּפְרָחִים, אָבֵל לְכַסּוֹף "לְחֲשֹׁמֶם עֲדֵי עֵד, כִּי הִנֵּה
אֵיבִיד יֵאָבְדוּ וַתִּפְרְדוּ כָּל פְּעֻלֵי אֲוֶן", שֶׁיִּתְבַּשְׁלוּ לְגַמְרֵי, וְיִהְיוּ נַעֲשִׂים כְּלֵא,

בְּלִבְנוֹן יִשְׁגָּה: שְׁתוּלִים כְּבֵית יְהוָה בְּחִצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ
 וּפְרִיחוֹ: עוֹד יִנּוּבוֹן בְּשִׁיבָה דְשָׁנִים וְרַעֲנָנִים יְהוּ: לְהַגִּיד
 כִּי יִשְׂרָיִל יְהוָה צוּרֵי וְלֹא עוֹלָתָהּ בּוֹ:

יְהוָה מִלֶּדֶת גֵּאוֹת לִבְשׁ, לִבְשׁ יְהוָה עֵז הַתְּאֵזֵר, אֵף תִּפְזוֹן
 תִּכַּל כָּל תַּמּוּט: נִבּוֹן כַּסֵּאָד מֵאֵז מַעֲלִם אֶתֶּה:
 נִשְׂאוּ נְהָרוֹת יְהוָה נִשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם, יִשְׂאוּ נְהָרוֹת
 דְכִיּוֹם: מִקְלוֹת מִיּוֹם רַבִּים אֲדִירִים מִשְׁבְּרֵי יוֹם אֲדִיר בְּמִרוֹם
 יְהוָה: עֲדוּתֵיךָ נֶאֱמַנּוּ מְאֹד, לְבֵיתְךָ נֶאֱוָה קִדְשׁ, יְהוָה לְאַרְךָ
 יָמִים:

קדיש יתום

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וְיִמְלִיד מַלְכוּתָהּ,
 וְיַצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וְיִקְרַב מְשִׁיחָהּ. בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
 יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבְזֶמֶן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:
 יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.

ועל-פֶּן בְּאִמְרָךְ מְזוֹמֵר זֶה, תִּכְנוֹן לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְתִזְכֹּר אֶת גְּדֻלַּת
 הַחֶסֶד שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנִּבְרָאתָ מִזְרַע יִשְׂרָאֵל, וְאַתָּה שׁוֹמֵר
 שְׁבֵת, וְכָל הַמְזוֹמֵר הַזֶּה סוֹכֵב עַל הָאֶרֶץ אֲצִילוֹת שְׂיֹרֶדֶת בְּשֵׁבֶת, וְאֵם כָּל
 הַנְּשָׂמוֹת אֲפִלוּ אֵלוֹ הַמְּנַחִים בְּעַמְקֵי הַקְּלָפוֹת יִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, אִז
 יִמְחַל לָהֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵיהֶם, וְיִתְפַּכֵּר לָהֶם מִכָּל וְכָל.
 וְלָכֵן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֵה לְאִמְרוֹ בְּכַנְיָה גְדוּלָה, וְיֵשׁ בְּכָל פְּסוּק וּפְסוּק שְׁמוֹת
 וּכְנֻגוֹת עֲמֻקוֹת, אֲשֶׁר הֵם לְמַעְלָה מִשְׁכַּלְנוּ וְדַעַתְנוּ, וְעוֹשִׂים יְחִיד וְצִרוּף
 בְּעוֹלָמוֹת הַעֲלִיּוֹנִים, וְתִכְרֵף-וּמִיד אַחַר זֶה תֹּאמֵר מְזוֹמֵר צַג, "הַיְי"ה מִלֶּדֶת
 גֵּאוֹת לִבְשׁ", שֶׁכִּכְיֹוֹל בְּשֵׁבֶת-קִדְשׁ מִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשׁ אֹר, וְהַצְדִּיקִים זוֹכִים
 לְרִאוֹת וְלַחְזוֹת בְּנֶעֱם הַיְי"ה בְּאוֹר הַזֶּה שֶׁהוּא לְבוּשׁוֹ יִתְבָּרַךְ; אֲשֶׁרֵי מִי
 שֶׁזוֹכֵה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת זִיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ,
 וְיִמְחַל לוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו; כִּי עַל-יְדֵי תַקָּה הָאוֹר שְׁאוֹכִים
 לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ בְּשֵׁבֶת, אִז נִתְפָּרְדִים כָּל פּוֹעֲלֵי אָנוּן, וְכָל הַקְּלָפוֹת
 וְהַמְשַׁחֲיָתִים שֶׁבָּרָא עַל-יְדֵי עֲוֹנוֹתָיו נִתְבַּטְּלִים, וְזוֹכֵה לְהַעֲשׂוֹת כְּלֵי לְהַמְשִׁיךְ
 בּוֹ זִיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ; אֲשֶׁרֵי לוֹ בְּזֶה וְאֲשֶׁרֵי לוֹ בְּכָא!

יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא, ויתהדר ויתעלה ויתחילל שמה
דקדשא בריך הוא ולעלא ולעלא מכל ברכתא ושירתא, תשבחתא

ונחמתא, דאמירן בעלמא, ואמרו אמן:

היא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן.
עשה השלום במרומי, הוא נעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן.

סדר תפלת ערבית

.א.

אהובי, בני! עכשו פשהולכים להכין את עצמו להפגס אל יום הדין
הנורא ראש השנה, צריכים לרעד ולפחד מאימת יום הדין, וכמאמרם ז"ל
(ראש השנה טו): בראש השנה כל באי עולם עוברין לפניו כבני מרון, וספרי
החיים וספרי המותים פתוחים לפניו, ובראש השנה גדון מה יהיה בסופו (שם
ח): וצריכים לירא ולפחד מי יודע איך ידונו אותו בשנה זו. ואמרו חכמינו
הקדושים (והו' תד' בראשית): מפני מה בראש השנה הקדוש-ברוך הוא דן את
הגוף ואת הנשמה? מפני שבה נולד אדם הראשון, ובו ביום נעשה הגוף
ונוקדה בו נשמה, ובו ביום גדון ונקבע הדין לדורות. ועל-כן צריכים להמשיך
על עצמו יראה ופחד, על הדין הנורא שהולכים לדון את האדם על כל השנה,
הן לחיים והן למות, הן לבריאות והן לחלי, הן לעניית והן לעשירות, ועל-כן
אל יקלו בעיניו רגעים אלו, אלא תתעורר בתשובה אמתית, ותקבל עליך
קבלה תזקה, שמהיום הקדוש והנורא הזה תשפנה לגמרי, ותחזר בתשובה
שלמה אליו יתברך, ותבנה את המלכות בקדושה; כי זו כל פגת ראש השנה
להעלות את המלכות בעליה אחר עליה, הינו להכניס בעצמו אמתת מציאותו
יתברך, לידע ולהודיע ולהודע, אשר אין בלעדיו יתברך קלל, והכל לכל
אלקות גמור הוא, ואל יסית דעתו ממנו יתברך כרגע, אלא תמיד יחשוב רק
ממנו יתברך, ויהיה בטל ומבטל לגבי האין סוף ברוך הוא, שזו עליית המלכות
עד עתיק יחידה ויחידה, ואף שזו מדרגה עליונה מאד, עם כל זאת אם האדם
מחליט בדעתו שפראש השנה, יום הדין הקדוש והנורא הזה, הוא חוזר
בתשובה שלמה, ומבטל את עצמו לגבי האין סוף ברוך הוא, ומשתוקק אחריו
יתברך, על-ידי-זה זוכה שמאירה בו הנפש, וכשמשתוקק אחריו יתברך,
ומדבר ממנו יתברך, נתעלה יותר, ומאירה בו הרוח, וכשזוכה

לְבַטֵּל אֶת עֲצוּמוֹ יוֹתֵר, וְחוֹשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, עַל-יְדִי־זֶה זוֹכֵה שְׂמֵאִירָה בּוֹ נִשְׁמָתוֹ, וְכִשְׂמִבְטֵל אֶת עֲצוּמוֹ לְגַמְרֵי אֵל הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵינּוּ רוֹאֶה בְּשׁוּם דָּבָר רַק אֶת אֲמַתַּת מִצִּיאֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְכָל חֲזִיוֹ הֵם רַק אֲלֻקוֹת, אֲזוֹ מֵאִירָה בּוֹ חִיָּה, וְכִשְׂבָּא אֵל הַבְּטוּל הָאֲמַתִּי שֶׁבְטֵל וּמִבְטֵל לְגַבֵּי הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, אֲזוֹ זוֹכֵה לְבַחֲיוֹת יַחֲדָה; אֲשֶׁר־י מִי שׁוֹזֵכָה לְקַבֵּל עַל עֲצוּמוֹ בְּרַגְעִים אֱלוֹ, קִדְּם שְׂמַתְחִיל לְהַתְּפַלֵּל תְּפִלַּת עֲרֻבִית, אֶת מַלְכוּתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּמְמַלִּיךְ אוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ עָלָיו וְעַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, שְׁעַל-יְדִי־זֶה נִתְעַלָּה בְּעֲלִיָּה אַחַר עֲלִיָּה, וּבְרוּחִים יוֹצֵאִים לְפָנָיו: "אֲשֶׁר־י הֵבֵן שְׂמַתְנִירָא וּמַתְפַּחַד מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ"; וְכִשְׂיִקְרִיִּים יִרְאֶה לִירֵא וְלִפְחַד מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, עַל-יְדִי־זֶה יָבֵא אַחֲרֵיָּךְ לְאַהֲבָה, שְׂיִתְעוֹרֵר בּוֹ שְׁלֵהוֹבִין דְּרַחֲמוּתָא, וְתַכְנֵס בּוֹ תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה אֵל הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְיִהְיֶה תְּמִיד שֶׁשׁ וְשִׁמְחָה, כִּי אֵין עוֹד שְׂמִחָה כְּשִׂמְחַת הַדְּבִקוֹת בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, שְׂאֵינּוּ רוֹאֶה מְשׁוּם דָּבָר רַק אֲלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאֵינּוּ שׁוֹמֵעַ מְשׁוּם דָּבָר רַק אֲלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאֵינּוּ נוֹשֵׂם שׁוּם נְשִׁימָה רַק אוֹרוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאֶפְלוּ הַדְּבִיר שְׂמִדְבֵּר הוּא רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, אוֹ אֱלֹוֹ יִתְבַּרֵּךְ, עַד שֶׁנִּכְלָל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, הִיֵּשׁ אַהֲבָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה! הִיֵּשׁ תַּעֲנוּג יוֹתֵר מִתַּעֲנוּג זֶה! וְלָכֵן זֶה זוֹכִים אִם בְּאֵים אֵל הַצַּדִּיק הָאֲמַת, הַיּוֹדֵעַ לַעֲשׂוֹת רֹאשׁ הַשְּׁנָה. וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שְׂוִכִיתָ, אַהֲוִיבִי, בְּנֵי הַיִּקָּר, לְבֵא אֵל רַבְּנוּ ז"ל בְּרֹאשׁ הַשְּׁנָה, אֲשֶׁר אֲצִלוּ תְּקַבֵּל אַהֲבָה וְיִרְאָה (לְקוּטִי־מוֹתֵרֵן, חֶלֶק א', סִימָן יז). וְכִשְׂתַּקְדִּים יִרְאֶה, אֲזוֹ מִמִּילָא תְּבוּא אַחֲרֵיָּךְ אַהֲבָה (לְקוּטִי־מוֹתֵרֵן, חֶלֶק א', סִימָן ה'), אֲזוֹ תּוֹכָה שְׂיִהְיֶה לָךְ הַשְּׁנִי גְּדַפִּין לְהַתְּעַלּוֹת בְּהֵן אֱלֹוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּעֲלִיָּה אַחַר עֲלִיָּה, וְתִהְיֶה בְּקִי בְּרִצּוֹא וּבְקִי בְּשׁוּב, שְׂשׁוּם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוֹכֵל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ (לְקוּטִי־מוֹתֵרֵן, חֶלֶק א', סִימָן ה'), וְתִלְךָ בְּרִירָה הַמְּלִיךְ, וְתַמְלִיכוֹ יִתְבַּרֵּךְ עָלֶיךָ, שְׁוֹ תְּכִלִּית הַבְּרִיאָה שְׂאֲדָם יְמַלִּיךְ מַלְכוּתוֹ עָלָיו וְעַל כָּל הָעוֹלָמוֹת כְּלָם, וְאֵל כָּל זֶה זוֹכִים עֲכָשׁוּ בְּרֹאשׁ הַשְּׁנָה דִּיקָא; אֲשֶׁר־י מִי שֶׁכּוֹסֵף בְּכּוֹסֵפִים, וְרוֹצֵה בְּרִצּוֹנוֹת חֲזָקִים לְבֵא אֵל מְרַגֵּה זו, וְאֲזוֹ טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָא לְנַצַּח נְצַחִים.

ב.

צְרִיךְ שְׂתַדַּע, אַהֲוִיבִי, בְּנֵי הַיִּקָּר, כִּי רֹאשׁ הַשְּׁנָה הוּא יוֹם רֹאשׁוֹן לְכָל הַשְּׁנָה וְכָלוּל מִכָּל הַיָּמִים שֶׁל כָּל הַשְּׁנָה, וְאֲזוֹ צְרִיכִים לְהַמְתִּיק אֶת כָּל הַדְּיָנִים שֶׁל כָּל אִישׁ וְאִישׁ שֶׁל כָּל יְמוֹת הַשְּׁנָה וְשֶׁל כָּל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, וְזֶה אֵי

לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתיה (יאהדונהי) בדחילו ורחימו (יאההויהח) ורחימו ודחילו (איההויהח) ליחדא שם י"ה בו"ה ביחודא שלים (יהוה) בשם כל ישראל, הנה אנחנו באים להתפלל תפלות ערבית, שתקן יעקב אבינו עליו השלום, עם כל המצוות הכלולות בה, לתקן את שרשה במקום עליו, לעשות נחת רוח ליוצרנו, ולעשות רצון

אפשר כי אם על ידי הצדיק האמת, שהוא השכל הכלל (לקוטר־מותר"ו, חלק א, סימן סא). ובשכיל זה נוסעים לצדיקים על ראש השנה, כדי להכלל עמהם ביחד, כי הצדיקים על ידי שתוקעים בשופר מקבצים את כל הנדחים, כמו שכתוב (ישעיה ת, יג): "והנה ביום ההוא יתקע בשופר גדול, ויבאו האובדים מארץ אשור והנדחים מארץ מצרים, והשתחוו לה' וה' בהר הקדש בירושלים" (לקוטר־הלכות, פקדון, הלכה ה, אות ג); כי הצדיק הגדול במעלה נוראה ונפלאה מאד, כל עבודתו לקבץ את כל הנדחים והשבורים והרצוצים, ומעלה אותם אליו יתברך; ועל־כן מי שזוכה להיות אצל הצדיק הקדוש והנורא בראש השנה, זוכה להמשיך על עצמו קדשת ראש השנה, ואין צריך לדאג ולטרח הרבה כל השנה בשביל פרנסה, כי זוכה לבטחון, להאמין שכל פרנסתו קצובה מראש השנה, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (ביצה טו): כל פרנסתו של אדם קצובה לו מראש השנה; כי הצדיק הגדול במעלה נוראה ונפלאה מאד, הזוכה לעשות ראש השנה, יודע את מקומו של כל אחד ואחד (לקוטר־מותר"ו, חלק ב, סימן א), ויכול לירד אל כל אחד ואחד ולהגביה אותו, ועל־כן הוא דיקא יכול להמשיך לו שפע גשמי ושפע רוחני (לקוטר־מותר"ו, חלק א, סימן יב), ולא חסר לו כלום, ונשפע עליו אור וזיו וחיות ודבקות עליונה בו יתברך, ונשפעת עליו פרנסה בשפע. ועל־כן מאחר שזכית אהובי, בני, היקר, לבא להתקבץ ביחד עם הקבוצ הקדוש והנורא של תלמידי הצדיק האמת, ואתה מתפלל עמהם ביחד על עליית המלכות, לכן ראה לקשר את עצמך עכשו אל כל הצדיקים שבדורינו, ולכל הצדיקים הקדושים אשר בארץ המה (לקוטר־מותר"ו, חלק א, סימנים: ב, גה), ועל־כן ראוי לומר עכשו נסח זה:

בוֹרְאֵינוּ, בְּהַתְקַשְׁרוֹת לְכֹל הַצְדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים
 שְׂבֻדוֹרֵינוּ וְלְכֹל הַצְדִּיקִים שׁוֹכְנֵי עֵפְרָי, קְדוּשִׁים אֲשֶׁר
 בְּאַרְצֵי הַמָּדָה, וּבְפָרְט לְרַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ צְדִיק יְסוֹד עוֹלָם,
 נֶחֱל נֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, רַבִּי נַחֲמָן בֶּן פִּינְא זְכוּתוֹ יִגַּן
 עֲלֵינוּ. וַיְחִי נֶעֱם ה' אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנֵנָה
 עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנֵנָהוּ:

חזן: בָּרְכוּ אֶת יְהוָה הַמְּבָרָךְ.

קהל חזן: בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִלְּךָ הָעוֹלָם

ג.

אהובי, בני! בְּשֵׁעָה שֶׁחֲזַן מִתְחִיל לְשִׁיר "בְּרְכוּ" תְּכַוֵּן: בְּרְכוּ אוֹתִיּוֹת
 רֹכְבִי, וְכֵן בְּרְכוּ אוֹתִיּוֹת כ"ו (הַנְּיָה פְּשוּטָה) ר"ב הֵם רְבֻעַ שֶׁל ע"ב: י'
 י"ה יה"ו, יהו"ה (עוֹלָה ע"ב) וְרְבֻעַ שֶׁל מ"ה: יו"ד, יו"ד ה"א, יו"ד ה"א
 וא"ו, יו"ד ה"א וא"ו ה"א (עוֹלָה ק"ל), ע"ב ק"ל עוֹלָה ר"ב, וְזֶה סוֹד
 (יִשְׁעִיָּה יט. א): "הִנֵּה הַנְּיָה רֹכֵב עַל ע"ב ק"ל", וְנִתְבַּשְׁלוֹת הַקְּלָפּוֹת שֶׁל
 מִצְרַיִם, וְנִמְשָׁךְ עַל הָאֲדָם אִוִּי וְזִוִּי וְחַיִּית וְדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ,
 בְּאֲמָרוֹ בְּרוּךְ הַנְּיָה הַמְּבָרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד, שֶׁהוּא נִגְד: נִפְ"ש, רו"ח,
 נְשָׁמָה, חַי"ה, יְחִידָה. וְלָכֵן כְּשִׂיאֵמַר הַחֲזָן "בְּרְכוּ אֶת הַנְּיָה הַמְּבָרָךְ",
 וְהַקְּהָל עוֹנֶה "בְּרוּךְ הַנְּיָה הַמְּבָרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד", תְּהִיָּה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי
 עֲכָשׁוּ יוֹרֵד אִוִּי וְנִפְלָא מְאֹד, מִיסוֹד אַבָּא הַמְּאִיר בְּעֵיר אַנְפִּין, וְהַמְּאִיר
 עַד הַמְּלָכוֹת שֶׁהִיא הַנְּיָה הַמְּבָרָכָה, וְנַעֲשֵׂה יְחִוּד עֲלִיּוֹן בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת. וְאִם הֵיית
 יוֹדֵעַ אֶת גְּדֵל הַשְּׂמִיחָה שֶׁנַּעֲשִׂית עֲכָשׁוּ בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת, הֵיית שֶׁשׁ וְשִׂמְחָה עַל
 נַעֲם חֲלָקֶךָ שֶׁאַתָּה מְמַלִּיךְ עַל עֲצָמֶךָ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ-הוּא, וְהַשְּׂמִיחָה הַזֶּה
 הִיא הַקְּדָמָה לְכֹל הָרָאשׁ הַשָּׁנָה כְּלָה.

בְּתַפְלַת עֲרֻבִית זֶה תְּכַוֵּן עֲכָשׁוּ פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת בְּעַת שְׂאֵתָה מִתְּפַלֵּל סֹדֵךְ

אֲשֶׁר בְּדַבְרוֹ מְעַרִיב עַרְבִים, בְּחֻמָּה
פּוֹתַח שְׁעָרִים, וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה עֵתִים,
וּמַחְלִיף אֶת הַיָּמִינִים, וּמְסַדֵּר אֶת
הַפּוֹכְבִּים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בְּרַקִּיעַ,
בְּרִצּוֹנּוֹ. בּוֹרֵא יוֹם וְלַיְלָה, גּוֹלֵל אֹר
מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אֹר, וּמַעֲבִיר
יוֹם וּמַבִּיא לַיְלָה, וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין
לַיְלָה, יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ. אֵל חַי וְקַיִם,

תפלת ערבית, וכשתאמר את שתי הברכות שקדם קריאת שמע, ושתי הברכות שאחר קריאת שמע, תכון: שהם כנגד הארבעה היכלות, כי ברכה ראשונה היא כנגד היכל לבנת הספיר, וברכה שניה היא כנגד היכל האהבה, וברכה שלישית היא כנגד היכל הרצון, וברכה רביעית, היא כנגד היכל קדשי קדשים, ובאמרך את הארבע ברכות שתיים לפניך ושתיים לאחריה, ובאמצע קריאת שמע, אתה מיחד עכשו את כל העולמות כלם, ואם לא תהיה בטלן ותכון פשוט פרוש המלות, אז תמשיך על עצמך ועל נשמתך אור וזיו וחיית ודבקות הבורא יתברך שמו, ותרגיש נעימות עצומה; אשרי מי ששם דברי אלו אל תוף לבו.

ד.

בני! באמרך ברכה ראשונה "אשר בדברו מעריב ערבים בחומה" תכון: אל "אצילות", "פוחת שערים" תכון: "בריאה", שהם העולמות הנקראים שערים לגבי אצילות, ובאמרך "ובתבונה משנה עתים" תכון: "צירה", ובאמרך "ומחליף את הימנים" תכון: "עשיה", וכזה תכלל את עצמך בארבעה העולמות. ועקר הכונה בפשטות היא שתחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, אף שעוברים עליך כל מיני שנויים, הגה אתה רוצה לדבק

את עצמך בעולם האצילות, והנה אתה חוזר ונופל אל עולם העשיה, עליך להתבונן שהוא יתברך "משנה עמים ומחליף את הזמנים", ובכל עת שיש שנוי בזמן, כגון בבקר החמה וזרחת, ובערב החמה שוקעת, ושם יכול להתאחו השקר, כי עקר אחיזת השקר הוא בשנויים שעקרם בזמן, על-כן צריכים דיקא אז בעת שנוי הזמן להודות ולהלל ולשבח ולפאר את הבורא יתברך שמו, להודיע ולגלות שכל שנוי הזמן הוא מאתו יתברך לבד, כי כל הפעולות המשמנות נמשכות מהאחד הפשוט יתברך (לקושרי הלכות, רביה, הלכה ה', אות מ); ועקר גדלת בר ישראל שמתזיק מעמד בעת ירדתו, ואינו נשבר כלל, אפלו שעובר עליו מה שעובר, שהנה נחלט בדעתו שיהיה דבוק באין סוף ברוך הוא, ופתאם נחשף לו כל האור, ונדמה לו כאלו מעולם לא ראה אור, שכל זה הוא בכלל "משנה עמים ומחליף את הזמנים", עם כל זאת עליו לידע, כי אין יום דומה לחברו, ובכל יום עולה התפארות פרטית מכל אחד ואחד מבר ישראל כפי מעשיו באותו היום ובאותה השעה, שעל-ידי זה בעצמו הקדוש-ברוך הוא "מחדש בטובו בכל יום מעשה בראשית", והתפארותו הו שהקדוש-ברוך הוא מקבל מכל אחד ואחד עם כל השנויים שנעשים בכל העולם בכל יום ויום בגשמיות וברוחניות, עד אין חקר ואין מספר, מזה נתעלים לפניו יתברך שעשועים גדולים (לקושרי הלכות, טוען ונטען, הלכה ה', אות ר), ועל-כן צריכים להתחזק בכל מיני אפנים שבועלם, ולידע אשר "בורא יום ולילה, גולל אור מפני השף, וחשף מפני אור, ומעביר יום ומביא לילה, ומבדיל בין יום ובין לילה", הכל "הנני"ה צבאות שמו", שהוא יתברך ברא את עולמו וברא את האדם בכונה מיוחדת שיהיה לו שעשועים מהאדם הזה, ובאפן זה דיקא, ועל-כן עובר על אדם בכל יום ובכל שעה ובכל רגע נסיונות אחרים, הנה הוא נתעלה במעלה גדולה ומשיג אלקות, והנה נעלם ונחשף ממנו כל האורות, ונעלם ונסתר ממנו הכל, עם כל זאת אסור לו להשבר משום דבר שבועלם, אלא להמליך את הקדוש-ברוך הוא, ולידע אשר "אל חי וקיים תמיד ימלך עלינו לעולם ועד", שזה עקר השלמות שבר ישראל צריך להגיע אליה, שאפלו שעובר עליו מה שעובר אסור לו להתאיש ולפל בדעתו כלל, אלא להמשיך את עצמו אל תוך אמונה פשוטה. כי זה עקר פונת התפלה — לכלל מדת יום בלילה ומדת לילה ביום, ותמיד ימליך על עצמו את אורו יתברך, וכשתהיה חזק בזה, אז תהיה כלי מוכן לקבל בו האור אין סוף ברוך הוא.

תְּמִיד יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּרוּךְ
אַתָּה יְיָהוָה, הַמַּעְרִיב עַרְבִים:

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ אָהֲבַת,
תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ
לְמַדָּת, עַל כֵּן יְיָהוָה אֱלֹהֵינוּ, בְּשֹׂכְבֵנו
וּבְקוֹמָנוּ נְשִׁיחַ בְּחֻקֶיךָ, וְנִשְׁמַח
בְּדַבְרֵי תִלְמוּד תּוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם
וָעֶד, כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאַרְךְ יָמֵינוּ, וּבָהֶם נִהְגָּה
יוֹמָם וְלַיְלָה. וְאַהֲבַתְךָ אֵל תִּסִּיר מִמּוֹנוּ

ה.

בְּנִי! בְּשִׁעָה שְׂאֵתָה אוֹמֵר בְּרָכָה שְׁנִיָּה: "אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ
אָהֲבַת", תְּכַנִּיס בְּלִבְךָ שְׂמֵחָה עֲצוּמָה וְהַשׁוּקָה גְדוֹלָה אֵלָיו תִּתְבַּרֵךְ, וְרָאֵה וְגַם
רָאֵה אֵיךְ שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְעוֹשֶׂה עִמָּנוּ חֶסֶד
חֵנֶם, שֶׁהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ "תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים", וְעַל-כֵּן בְּאַמְרֵךְ
"תּוֹרָה" תִּכְוֶן: אֵל שֵׁם ע"ב, יו"ד ה"י וי"ו ה"י. "וּמִצְוֹת" תִּכְוֶן: אֵל שֵׁם
ס"ג, יו"ד ה"י וַאֲיו" ה"י. "חֻקִּים" תִּכְוֶן אֵל שֵׁם מ"ה, יו"ד ה"א וַאֲיו" ה"א.
"וּמִשְׁפָּטִים" תִּכְוֶן: אֵל שֵׁם ב"ן, יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה. "אוֹתָנוּ לְמַדָּת": כִּי
בְּכָל לְמוֹד שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, שֵׁם גְּנוּו פֶּשֶׁט, רְמִז, דְּרָשׁ, סוּד, שֶׁהֵם כְּגִיד
אַרְבָּעָה עוֹלָמוֹת, עַל-כֵּן "הַגּוֹי" אֱלֹהֵינוּ בְּשֹׂכְבֵנוּ וּבְקוֹמֵינוּ נְשִׁיחַ בְּחֻקֶיךָ, כִּי
זֶה עִקְר "חַיֵּינוּ וְאַרְךְ יָמֵינוּ", וְלָכֵן נִשְׁמַח בְּדַבְרֵי תִלְמוּד תּוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ
לְעוֹלָם וָעֶד, וּבָהֶם נִהְגָּה יוֹמָם וְלַיְלָה, וְאַנּוּ מְבַקְשִׁים וּמִתְחַנְּנִים לְפָנֶיךָ
יְתַבָּרֵךְ "וְאַהֲבַתְךָ אֵל תִּסִּיר מִמּוֹנוּ לְעוֹלָמִים", כִּי כָל זְמַן שְׂאָדָם אוֹחוֹ בַתּוֹרָה
הַקְדוּשָׁה, אִזּ מְבַטֵחַ לוֹ שְׂלֵא יַעֲזֹב אוֹתוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמֵאַמְרָם וַיֵּל
(מִנְחוֹת קי): כֹּל הַעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, אֵינוֹ צָרִיךְ לֹא עוֹלָה וְלֹא חֲטָאֵת וְלֹא מִנְחָה

לְעוֹלָמִים: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

יחיד אומר: אל מלך נאמן

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

ולא אֱשֶׁם, כי התורה מכפרת לו על הכל; וְאָמְרוּ (ירושלמי ראש השנה, פָּרָק ד', הלכה ח'): בְּיוֹן שְׁקַבְלָתְם עֲלֵיכֶם עַל תּוֹרָה, מַעֲלָה אֲנִי עֲלֵיכֶם כְּאִלּוּ לֹא תִטָּאֲתֶם מִיַּמֵּיכֶם; וְעַל-כֵּן רָאָה, אֱהוֹיכִי, בְּנֵי הַיָּקָר, לְקַבֵּל עֲלֵיךְ עַל תּוֹרָה, כִּי (אבות פָּרָק ו'): אִין לָךְ בֶּן חוֹרִין אֱלֹא מִי שְׁעוּסַק בְּתַלְמוּד תּוֹרָה, וְכָל הַעוֹסֵק בְּתוֹרָה, נִכְסְיוֹ מִצְּלִיחִים לוֹ (עבודה נ"ה יט); וְאִם הָיָה אָדָם יוֹדֵעַ מַעֲלַת לַמוּד הַתּוֹרָה, אִזּוֹ לֹא הָיָה עוֹזֵב אֶת הַתּוֹרָה כָּלֵל, כִּי הַתּוֹרָה הִיא עֵקֶר הַחַיִּים, וְהוֹאִיל וְהִבֵּל הֵם יָמָיו שֶׁל אָדָם כְּצֵל הַס, מַה הַנְּאִיִּשׁ לֹשׁ לוֹ בְּחַיִּים? אֱלֹא יִתְעַסֵּק בְּדַבְרֵי תּוֹרָה שְׂכַלָּה חַיִּים (קהלת רבה, פְּרָשָׁה ו', סִימָן ג'), וּבְזִכּוֹת הַתּוֹרָה אָנוּ מְבַקְשִׁים וּמְתַחַנְּנִים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: "וְאִתְּחַתֵּךְ אֵל תִּסֵּר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים", כִּי אֲצִלוֹ יִתְבַרֵךְ מְאֹד תָּשׁוּב תּוֹרָה, כִּי אָמַר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַלְוֹאִי אוֹתִי עֲזָבוּ וְאֶת תּוֹרָתִי שָׁמְרוּ, כִּי הַמְּאֹר שְׂבָה יִחְזַרְנוּ לְמוֹטֵב (איכה רבה פתיחתא); וְלָכֵן אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַכְנִים אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹרָה הַקְדוּשָׁה, שְׂאִז תֵּאִיר עֲלָיו הַשְּׁגָחָתוֹ הַפְּרֻטִית (לקוטי-מוֹתֵר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ג'); כִּי כָל מִי שְׁקָרֹב יוֹתֵר אֶל הַתּוֹרָה, הַשְּׁגָחָתוֹ יִתְבַרֵךְ מֵאִירָה עֲלָיו בְּיוֹתֵר; אֲשֶׁרִי לוֹ.

1.

אֱהוֹיכִי, בְּנֵי הַיָּקָר! עֲלֵיךְ לְדַעַת, עֲכָשׁוּ כְּשִׂאתָה אוֹמַר קְרִיאַת שְׁמַע, אַתָּה מְיַחַד אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְאַתָּה מְקַיֵּם בְּזֶה מִצְוַת עֲשֵׂה, וְלָכֵן תִּהְיֶה שֶׁשׁ וְשִׁמְחָה עַל גְּדֻלַּת הַזִּכּוֹת שְׂנִיכִית לְהַבְרָא מְזַרַע יִשְׂרָאֵל, וְלִיַּחַד אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאַתָּה נִקְלַל בְּעַת אֲמִירָתְךָ בְּתוֹךְ יְחִיד הַנְּיָ"ה בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ. וּמוֹבָא בְּיַהֲרַר הַקְדוּשׁ (עֲתַמְתָּן רסג): "פְּקוּדָא דָא לִיַּחַדָא שְׂמָא דְקֻדְשָׁא בְרִיךְ הוּא כְּכֹל יוֹמָא, דְּהָא כְּמָה דְּמִיַּחַדִּי שְׂמָא דְקֻדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְתַתָּא הֵכִי אֲתִיַּחַד שְׂמָה לְעֵלָא, אֲשִׁתְּפַח קֻדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יַחֲדָאִי

עלא ותתא, מאן דמיחד שמא דקדשא ברין הוא ישני לבה ורעותה בנהוא יחודא דקאמרון, ויחבר כל שיפוי בנהיא יחודא בנהוא רעותא, למנהי בלהו אחד, כמה דשוי כל שיפוי ברזא דחד, הכי לעלא מחבר כל שיפין עלאין בנהוא יחודא למנהי בלא חד. בשעתא דאתי בר נש ליחדא שמא דקדשא ברין הוא, כל חילי שמאי בלהו קימין שורין שורין בגין לאפקנא ולאחכללא בלהו בנהוא יחודא למיקם ברזא דחד ביחודא חדא, בלהו מתקנן בתקונייהו כדקא יאות וכי. בין דאתיחדן שיפין בלהו ברזא חדא דייחודא חדא, גדין אקרי קרבן שלים; הינו בשעה שבא אדם ליחד את שמו יתברך כאן למטה, כך מתיחד שמו יתברך שם למעלה. נמצא, שהקדוש ברוך הוא יחידי למעלה ולמטה, ומי שמיחד שמו יתברך ישם לבו ורצונו ביחד הזה, ויחבר את כל איבריו באותו היחוד, באותו הרצון, גדי שבלם יהיו אחד, וכמו שמשים כל איבריו בסוד אחד למטה, כך מחבר את כל האיברים העליונים בעולמות באותו יחוד, שיהיו כלם אחד, ובשעה שאדם בא ליחד שמו יתברך, כל צבאות השמים עומדים שורות שורות, ומקבילים אז תקונים ונכללים באותו יחוד, וכלם נעשים אחד. וכל זה נעשה על ידך, אהובי בני; ועלי כן ראה להנהיג מאד לבון פרוש המלות, בכל מה שאתה אומר, כי כל תבה ותבה של קריאת שמע, כלולים בה שמות ייחודים ורזין עלאין, ואי אפשר לפרש את זה בפרטי פרטיות מקצר דעתנו ושכלנו, העקר לבון פשטות: "שמע ישראל הו"ה אלהינו הו"ה אחד". ותבון למסר את נפשך אליו יתברך. ואמרו חכמינו הקדושים (ברכות יג): "כל המאריך באחד מאריכים לו ימיו ושנותיו"; "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד". שכל זה הוא יחודא עלאה ייחודא תתאה (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן יא), כי בפסוק ראשון "שמע ישראל הו"ה אלהינו הו"ה אחד", אתה מיחד את הקדוש ברוך הוא בכל העולמות כלם, ומגלה את אמתת מציאותו יתברך, ואיך אשר אין בלעדיו יתברך כלל, "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", אתה מגלה את אמתת מציאותו יתברך בזה העולם, איך שדומם, צומח, חי, מדבר, הם פסא לאלקותו יתברך, ואין בלעדיו יתברך כלל, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, ועל ידי אמירת שני פסוקים "שמע ישראל הו"ה אלהינו הו"ה אחד", "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", תבטל ממך את תאנות נאוף שבווערת כך (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן לו), ומכל

בלחש: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

**וְאֶהְבֶּתְךָ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְבְּךָ
 וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדְךָ: וְהָיוּ
 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוְךָ הַיּוֹם
 עַל־לִבְבְּךָ: וְשָׁנַתָּם לִבְנֶיךָ וּדְבַרְתָּ בָּם
 בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלַכְתְּךָ בַּדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְּךָ**

שכן פשתזכה להוריד דמעות פמים באמרך שני פסוקים אלו, אז ימחקו ממך כל עוונותיך שחטאת בפגם הברית, ותחבטלנה כל הקלפות שבראת עלי ידי החטא המגנה של פגם הברית; כי באמירת שני פסוקים אלו ממשיכים על עצמו מחין על איו, ונתבטלת תאונת נאוף מהאדם לגמרי, וכל הקלפות העמשחיתים שברא מרב עוונותיו נתבטלים לגמרי.

בני! באמרך "וְאֶהְבֶּתְךָ אֶת יְהוָה" אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך, תשמח מאד, ותכניס בלבך אהבתו ותברך, כמוכא בזהר הקדוש (ואתחנן רטו): דבעי בר נש לאתקשרא בה ברחימותא, דכל פלחנא עלאה דבעי בר נש למפלח לקדשא בריך הוא דיפלח ברחימו, דלית לך פלחנא כמו רחימותא דקדשא בריך הוא (פי צריך האדם להתקשר בו ותברך באהבה, שכל העבודה העליונה שצריך האדם לעבד את הקדוש-ברוך-הוא שיעבד רק באהבה, כי אין לך עוד עבודה יותר גדולה כמו אהבת הקדוש-ברוך-הוא). ובאמרך "בְּכָל לִבְבְּךָ" תכונן על שני יצריך, ובאמרך "בְּכָל נַפְשְׁךָ" תכונן אפלו נוטל נפשך, ובאמרך "וּבְכָל מְאֹדְךָ", תכונן בכל מונך, כמו שדרשו חכמינו הקדושים (ברכות נד.), ושלא יהיה זה מהשפה ולחין, אלא תכונן למסור את נפשך ואת ממונך לגמרי אליו ותברך, "וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוְךָ הַיּוֹם עַל לִבְבְּךָ", שתחידו דבורים אלה היטב בכל לבבך, לידע ולהודיע ולהודע אשר אין בלעדיו ותברך כלל, ואפלו במקום שנפלת ונמשכת אחר יצריך הרע וטמאת את נפשך, ובזנות את ממונך בתאות רעות ולא נתת צדקה, ונשקעת בתאות ממון, עם כל

**וּבְקוֹמָהּ: וּקְשָׁרְתֶם לְאוֹת עַל־יָדֶיךָ וְהָיוּ
לְטֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתֶּם עַל־מְזוֹזוֹת
בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:**

**וְהָיָה אִם־שָׁמַעַתְּ שָׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּה
אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעַבְדוֹ
בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מִטְּרָאֲרָצְכֶם**

זאת עכשו הוא הזמן להלל באהבה עליונה, לאהב את הקדוש־ברוך־הוא.
”וּשְׁנַתֶּם לְבַגְדֵי וְדַבַּרְתֶּם בְּשִׁבְתְּכֶם בְּבֵיתְךָ וּבְלֶכְתְּךָ בְּדֶרֶךְ וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוֹמְךָ”,
ותמסר דבר זה לילדיך, ותדבר בהם בין בשבתך בביתך ובין שאמה הולך
בדרך, ובין קשאתה הולך לישן, ובין קשאתה קם מהשנה, תמיד תחשב
ממנו יתברך, ותדבר ממנו יתברך, כדי לגלות ולפרסם את אמתת מציונותו
יתברך, אשר אין בלעדיו יתברך פֶּלֶל. וגלוי האלקות הזה יבער את הרע
ואת הטמאה שנגדקו בך על־ידי עוונותיך המרבים, ”וקשרתם לאות על ידך
והיו לטטפות בין עיניך”, תכונן אל מצוות תפלין של יד, ואל מצוות תפלין
של ראש, שאמה זוכה לקיים בכל יום ותשמח בזה מאד מאד, כי זכית
להברא מרע ישראל ולהניח בכל יום תפלין, ושלא יפיל אותך יצרך הרע
כאלו אין לך כפר תקנה ותקנה, תלעג לו, ותשמח שאמה זוכה להניח תפלין
בכל יום, ”וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך”, תזכיר את עצמך איך שאמה
הוא, הינו באיוו מדרגה נמוכה אמה נמצא, על־כל־פנים יש לך מזוזה כשרה
על פתח ביתך, ועל כל דלתותיך ושעריך, ובה כתוב יחוד הוֹי”ה יתברך
שמו, ותשמח מאד עם המצנה היקרה הזו שזכה אותך בה הקדוש־ברוך־
הוא, ויתרדק מאד בזה תמיד.

אהובי, בני! באמרך ”והיה אם שמעו תשמעו אל מצותי אשר אנכי
מצוה אתכם היום לאהבה את הוֹי”ה אלהיכם ולעבדו בכל לבבכם ובכל
נפשכם” תכונן בתמימות ובפשיטות, שאמה מקבל על עצמך עכשו לשמע
כל מצוותי יתברך, ”ולעבדו בכל לבבך ובכל נפשך” באהבה גדולה, ותהיה
מוכן למסור את נפשך אליו יתברך, ואז תהיה בטוח, אהובי, בני, שלא תחסר

**בַּעֲתוֹ יוֹרָה וּמִלְקוֹשׁ וְאִסְמַתְּ דַּגְנֶךָ וְתִירְשֶׁךָ וַיִּצְהַרְךָ:
 וְנִתְּתִי עֵשֶׂב בְּשִׂדְךָ לְבַהֲמֹתֶךָ וְאָכַלְתָּ וּשְׂבַעְתָּ:
 הַשְּׂמֵרוּ לָכֶם פְּנֵי־יַפְתָּה לְבַבְכֶם וּסְרַתֶּם וְעַבְדְּתֶם
 אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַפִּי־יְהוָה
 בְּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהִאֲדָמָה לֹא
 תִתֵּן אֶת־יִבּוֹלָהּ וְאִבְדַּתֶּם מִחֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה
 אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לָכֶם: וְשַׁמְתֶּם אֶת־דְּבָרֵי אֱלֹהֵי־
 לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשֵׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֶתֶּם לְאוֹת עַל־יַדְכֶם**

לך פרנסה; כי בו ברגע שאדם מבטל את עצמו אל האין סוף ברוך הוא, ומקבל על עצמו על מצוותיו ותבונה, או "ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש, ואספת דגנך ותיירשך ויצהרך ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת", שלא יחסר לך שום פרנסה, ויהיה לך שפע גדול ברוחניות ובגשמיות, ולא תצטרך לידי מתנת בשר נדם אלא מידו המלאה והפתוחה תתפרנס, ובו ברגע אם, חס ושלום, אתה סר ממנו ותבנה, ואתה רץ אחר בשר נדם, ועושה ממנו מציאות וחוגף אותו, ומבקש ומתחנן ממנו שיעזר לך, הרי אתה ממליך על עצמך מלכות דסטרא אחרא, ואתה עושה עבודה זרה, שעל זה אומרים: "השמרו לכם פן יפתה לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחוויתם להם", שמשתחוים לפני בשר נדם וחונפים אותו, שאז "ותרה אף הנו"ה בכם, ולא יהיה מטר, והאדמה לא תתן את יבולה ואבדתם מהרה מעל הארץ הטובה, אשר הנו"ה נתן לכם", כי אין לך עוד מדה מגנה מהו שאדם חוגף את זולתו ומשתחנה לפניו, עושה אותו עבודה זרה ואליל, רחמנא לצלן, ועל-כן אמרו חכמינו הקדושים (סוטה מא): כל אדם שיש בו חנפה, מביא אף לעולם; כי גורם שיהיה חרון אף על ידו, וכן (שם): אין תפלתו נשמעת, מאחר שהפריד את עצמו ממנו ותבנה, והלך לבקש את צרכיו מבשר נדם, ועשה אותו אליל ועבודה זרה, ועל-כן (שם): אפלו עברים שבמעי אמן מקללין אותו; כי אין לך עוד אדם מקלל, כמי שרץ אחר בשר נדם וחוגף אותו, ומשתחנה לפניו ומלקק אותו, וסופו נופל לגיהנום, רחמנא לישון. וזכר דברים אלו היטב, כי (שמות רבה פרשה מח):

וְהָיוּ לְטוֹטֶמֶת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלַמִּדְתֶּם אַתֶּם אֶת־בְּנֵיכֶם
 לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בַּדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְךָ
 וּבְקוֹמְךָ: וּכְתַבְתֶּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעֲרֶיךָ:

לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר
 נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְרָהָם לֵאמֹר לְהֵם בְּיָמֵי
 הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

כֹּל חֲנֻפָה שְׁנֹאמְרָה בַּמִּקְרָא בְּמִינּוֹת הַכְּתוּב מְדַבֵּר; וְחֲנֻפָה וְעוֹבְדָה נְרָה
 וּמִינּוֹת הֵם דְּבַר אֶחָד, וְעַל־כֵּן "וּשְׁמַתֶּם אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהֵי עַל לְבַבְכֶם וְעַל
 בְּשָׁרְכֶם, וּקְשַׁרְתֶּם אוֹתָם לְאוֹת עַל יְדֵיכֶם, וְהָיוּ לְטוֹטֶמֶת בֵּין עֵינֵיכֶם", שְׁתַּחֲדִיר
 הַיִּטֵּב בְּלִבְךָ וּבְנִפְשֶׁךָ דְּבָרִים אֱלֹהִים, וְכֵן בְּשַׁעַר שְׂאֵתָה מִנִּיחַ תַּפְלִין עַל הַיָּד
 וְעַל הָרֹאשׁ תִּקְשֹׁר אֶת רֹאשְׁךָ וְאֶת יָדֶיךָ אֵלָיו: תִּבְרָךְ. לִידַע שֶׁהַכֹּל מִמְּנוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, וְאֵינְךָ צָרִיךְ אֶת שׁוֹם בְּשׂוֹר וְדָם, וְדַבֵּר זֶה תִּכְנִיס גַּם בִּילְדֶיךָ "וְלַמִּדְתֶּם
 אוֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בַּדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוֹמְךָ,
 וּכְתַבְתֶּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעֲרֶיךָ". כִּי דְבַר זֶה צָרִיכִים לְלַמֵּד הַרְבֵּה עִם
 הַיְלָדִים, שְׂאִסוֹר לְחַנֵּף אֶת שׁוֹם בְּשׂוֹר וְדָם, וְאִסוֹר לַעֲשׂוֹת מִצִּיאוֹת מִשׁוֹם
 נִבְרָא שְׁבַעֲוֹלָם, שְׁבָנָה הוּא עוֹשֶׂה אוֹתוֹ אֱלִיל. וְכֹל פְּנֵת מְזוּזָה וּתַפְלִין צָרִיכָה
 לְלֶכֶת עַל פְּנֵה זו — יְחִיד הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, לְשַׁעֲבַד אֶת הַמַּחַ וְאֶת הַיָּדִים
 וְאֶת יְדֵי הַתּוֹת בֵּיתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, לִידַע שֶׁהַכֹּל מִמְּנוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְלִכֵּן אִסוֹר לְחַנֵּף
 אֶת שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, אֱלָא כֹּל מֵה שְׂאֵתָה צָרִיךְ תִּבְקֶשׁ רַק מִמְּנוֹ יִתְבָּרֵךְ,
 שְׁעַל־יְדֵי־זֶה יָבֵא לְךָ שְׁפַע רוּחֲנִי וְשְׁפַע גְּשָׁמִי.

אֱהוּבִי, בְּנִי! בְּאִמְרֶךָ "לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר
 נִשְׁבַּע הַיְיָ לְאַבְרָהָם לֵאמֹר לְהֵם בְּיָמֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ", תִּבְקֶשׁ אֲזַי מִמְּנוֹ
 יִתְבָּרֵךְ עַל אֲרִיכוֹת יָמִים, וּבְרִיאוֹת הַשְּׁלָמָה, וְשִׁיְהִיו לְךָ יְלָדִים יְרֵאֵי הַשָּׁם,
 וְעוֹשִׂים רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, יְלָדִים תַּלְמִידֵי חֻכְמִים, וְחַתָּנִים תַּלְמִידֵי חֻכְמִים, כִּי
 כְּשִׁמְיָחַדִּים אֶת אִמְתָּת מִצִּיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְנִתְגַּלָּה אֵלָיו אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲזַי הוּא
 עַת רְצוֹן גָּדוֹל, וּבִפְרָט בַּעַת אֲמִירַת קְרִיאַת שְׁמַע, שְׁנִפְתָּחִים אֲזַי כֹּל הָעוֹלָמוֹת,
 וְנַעֲשִׂים יְחִידִים וְצְרוּפִים עֲלִינוּנִים בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת, אֲזַי הוּא זְמַן לְבַקֵּשׁ עַל
 בְּרִיאוֹת וְעַל יְלָדִים וְאֲרִיכוֹת יָמִים.

**וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל־כַּנְּפֵי
בְּגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנִתְּנוּ עֲלֵי־צִיצִית הַכֶּנֶף פֶּתִיל תְּכֵלֶת:
וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־
מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרַי לְבַכְבְּכֶם**

בני! בשעה שאָתָּה אומר פֶּרֶשֶׁה צִיצִית, תִּתְחַזֵּק מֵאֵד מֵאֵד לְהִיזֵת בְּשִׂמְחָה, כִּי אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (נְדָרִים כה.): שְׂקוּלָה מִצְוַת צִיצִית כְּנֶגֶד כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁבְּתוֹרָה, וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לְכוֹן בְּכָל מְלֶה וְתִכָּה שְׂאוּמֵרִים בְּפִרְשַׁת צִיצִית, כִּי צִיצִית הִיא אוֹר הַמַּקִּיף — אוֹרוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּמִי שֶׁמְכַנֵּס אֶת עַצְמוֹ בְּתוֹךְ מִצְוַת צִיצִית, נִמְשָׁךְ עָלָיו אוֹר וְזִיו הַשְּׂכִינָה, וּכְמֵאֲמָרָם ו"ל (ירושלמי בְּרֻחוֹת, פֶּרֶק א', הַלָּכָה ב'): 'וּרְאִיתֶם אוֹתָם' אֵין פְּתִיב, כָּאֵן אֵלֶּא 'וּרְאִיתֶם אוֹתוֹ', מְגִיד שֶׁכָּל הַמַּקְנָם מִצְוַת צִיצִית כְּאֵלוֹ מְקַבֵּל פְּנֵי שְׂכִינָה, וְעַל־כֵּן צִיצִית הִיא שְׂמִיךָה מִתְּאֹנֹת נְאוּף (לְקוּסִימוֹתֵינוּ, חֶלֶק א', סִימָן ד'); כִּי תִתְּנֵהוּ יִמְנֵד כְּשֶׁאָדָם מְסוֹבֵב אֶת עַצְמוֹ עִם אוֹר זִיו שְׂכִינַת עוֹז יִתְבַּרֵּךְ, עַל־יְדִי־זֶה בּוֹרַחַת מִמֶּנּוּ הַשְּׂמָאָה הַזֹּאת, כְּמוֹכָא (מְנַחוֹת מו.) שְׂמִצְוַת צִיצִית שׁוֹמְרַת אֶת הָאָדָם מִהַחֲטָא, כִּי כְּשֶׁאָדָם מְסַבֵּב עִם אוֹרוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֲזִי מְסַתְּלֵקִים מִמֶּנּוּ כָּל הַקְּלָפוֹת, וְעַל־כֵּן צִיצִית מְצִיֵּלָה אֶת הָאָדָם מִכָּל הַעֲבֻרוֹת שֶׁבְּתוֹרָה, וּבְפִרְט מַעֲבֻדָּה זָרָה וְגִלּוּי עֲרִיּוֹת וּשְׂפִיכוֹת דָּמִים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (פְּנֵי דְבֵי אֱלֹהֵי, פֶּרֶק כו.): לְדוֹרֹתֶם לְדוֹר תָּם, תָּם מִן הַעֲבֻדָּה זָרָה, תָּם מִן גִּלּוּי עֲרִיּוֹת, תָּם מִן שְׂפִיכוֹת דָּמִים, וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לְכוֹן מֵאֵד בְּאֲמָרוֹ פֶּרֶשֶׁת צִיצִית, וְלִשְׁמַח מֵאֵד עַל הַמִּצְוָה הַזֹּאת שֶׁזְּכָנוּ בָּהּ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁהִיא מִצְוַת צִיצִית, וְרֵאוּי לְשַׂמַּח כָּל הַיּוֹם, שֶׁאֲנִי הוֹלְכִים עִם צִיצִית, וְשִׂמְחַת הַמִּצְוֹת תִּגְרַם שְׂנֵהִיָּה שְׂמוּרִים מִכָּל חֲטָא, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מְנַחוֹת מג.): תְּבִיבֵין יִשְׂרָאֵל, שֶׁסִּבְבֵּן הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּמִצְוַת צִיצִית בְּבִגְדֵיהֶם; וְלָכֵן בְּאֲמָרָךְ, אֶהְיֶה בְּנִי, אֶת פֶּרֶשַׁת צִיצִית, תִּכְוֵן אֵל כָּל מֵה שֶׁאָתָּה אוֹמֵר, וּבְפִרְט כְּדָרְשַׁת חֲכָמֵינוּ ו"ל (בְּרֻחוֹת יב): "אַחֲרַי לְבַכְבְּכֶם" — זֶה מִנּוּת, וְ"אַחֲרַי עֵינֵיכֶם" — זֶה נְאוּף, כִּי זֶה תְּלוּי בְּזָה, כְּשֶׁאָדָם מְפִרֵיד אֶת עַצְמוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְנִכְנַסַת בּוֹ כְּפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן,

וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זָנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן
תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי וְהֵייתֶם קֹדְשִׁים
לְאֱלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהִיּוֹת לָכֶם לְאֱלֹהִים אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם: אָמֵת. הש"ץ חזר ואומר: יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אָמֵת

וְאִמּוּנָה כָּל זֹאת, וְקִיָּם עָלֵינוּ, כִּי הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֵין זולָתוֹ, וְאַנְחֵנוּ יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ. הַפּוֹדְנוּ

על־יְדִיָּה מתגַּבֶּרֶת עָלֶיהָ תֵּאוֹת נְאוּף, לֹא־כֵן כְּשֶׁאָדָם מִתְעַשֵּׂף עִצְמוֹ בְּצִיצִית
שֶׁהִיא אֹרֹז יְתִבֶּרֶךְ, עַל־יְדִיָּה נִתְבַּטְּלַת הַכְּפִירוֹת וְהָאִפְקִיָּדוֹת מִמֶּנּוּ, כִּי
עַל־יְדֵי הָאוֹר הַגָּדוֹל, שֶׁאָדָם מֵאִיר עַל עִצְמוֹ אֹרֹז יְתִבֶּרֶךְ בְּהֶאֱרָה נִרְאָה
וְנִפְלְאָה מְאֹד, עַל־יְדִיָּה נִתְבַּטְּלִים מִמֶּנּוּ כָּל הַהֲרָהוּרִים רָעִים וְכָל הַמִּתְשַׁבּוֹת
רְעוּת, וְנִצַּל מִתֵּאוֹת נְאוּף, וְזוֹכֵה לְאִמּוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, וְזוֹכֵר תְּמִיד אֶת
הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוא, וּמְקַדֵּשׁ וּמְטַהֵר אֶת עִצְמוֹ בְּקִדְשָׁה אֲמִתִּית; אֲשֶׁר־מִי
שֶׁזוֹכֵה לְשִׂמְחָה כָּל הַיּוֹם עִם מִצְוֹת צִיצִית שֶׁעָלָיו, שֶׁעַל־יְדִיָּה יִשְׁמַר מִכָּל
הַמִּזְיוּקִים, וְיִהְיֶה שְׂמוֹר מִכָּל הַחֲטָאִים, כִּי מִצְוֹת צִיצִית הִיא אֹרֹז הַמְּקִיף. וְאִם
הֵייתִ יוֹדֵעַ, אֲהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אֶת גְּדֹל מַעֲלַת מִצְוֹת צִיצִית, אֹז הֵייתִ שֶׁשׁ
וְשִׂמְחָה כָּל הַיּוֹם עַל שֵׁשׁ לֶךְ מִצְוֹת יְקָרָה כְּזוֹ, שֶׁמָּסַר לֶךְ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוא.
וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בַּמִּדְבָּר וְכָה, פָּרָשָׁה יו, סִימָן ז'): וְרֵאִיתֶם וְזָכַרְתֶּם,
הַמְּרָאָה מִבֵּיא לְיַדִּי זָכְרוֹן, וְהַזְכָּרוֹן מִבֵּיא לְיַדִּי מַעֲשֵׂה. הַעֲקָר הוּא שִׂמְחַת
הַמִּצְוֹת, וְעַל־יְדִיָּה תַעֲלֶה מַעֲלָה מַעֲלָה לְמַעֲלָה מִנְּפִשׁוֹן, רִוּחִין, וְנִשְׁמָתִין
(לְקוּשִׁי־מִתְבָּרִין, חֵלֶק א', סִימָן כד), וְתוֹזָה לְהַשִּׁיג הַשְּׂגַת אֱלֻקוֹת בְּמִדְרָגָה עָלִינָה
מְאֹד, כִּי מִצְוֹת צִיצִית הִיא לְבוּשׁ לְגַבִּי הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וּבְזֶה שֶׁתֵּאֱמַר
פָּרַשְׁתָּ צִיצִית, וְתִכְנַס בָּךְ תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה אֵלָיו יְתִבֶּרֶךְ לְקִים אֶת הַמִּצְוָה הַזֹּאת,
עַל־יְדִיָּה תִּנְצַל מִכָּל רַע כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

.ז

בְּנֵי! בְּאֶמְרֶךְ בְּרָכָה שְׁלִישִׁית תִּכּוֹן פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת, וְזֶה בְּעִצְמוֹ כְּבוֹר יְחִידִי
בְּךָ רִצּוֹן גָּדוֹל אֵל הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, כִּי בַּפְּרוּשׁ גְּלוּה לָנוּ רִבְנוּ ז"ל
(שִׁחוּת־הַיָּדוּן, סִימָן לב), אֲשֶׁר עַל־יְדֵי תִקְוָה הַרְצוֹן, שֶׁאָדָם כּוֹסֵף אֵלָיו יְתִבֶּרֶךְ

מִיַּד מְלָכִים, מִלְּבָנוּ הַגּוֹאֲלָנוּ מִכַּף כָּל הָעַרִיצִים.
הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ, וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּלָה לְכָל
אִיבֵי נַפְשֵׁנוּ, הָעוֹשֶׂה גְדֻלּוֹת עַד אֵין חֶקֶר, נִסִּים
וְנִפְלְאוֹת עַד אֵין מִסְפָּר. הַשֵּׁם נַפְשֵׁנוּ בַחַיִּים, וְלֹא
נָתַן לְמוֹט רִגְלָנוּ, הַמְדַרְיֵכֵנוּ עַל בְּמוֹת אִיבֵינוּ,
וַיִּרֶם קַרְנֵנוּ עַל כָּל שִׁנְאֵינוּ. הָעוֹשֶׂה לָנוּ נִסִּים
וְנִקְמָה בַּפְּרָעָה, אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאֲדַמַּת בְּנֵי חָם.
הַמּוֹכֵחַ בְּעִבְרָתוֹ כָּל בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם, וַיֹּצֵא אֶת עַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחֵרֹת עוֹלָם. הַמַּעֲבִיר בְּנֵיו בֵּין

בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, הוּא יָכוֹל לְכוּא עַל-יְדֵי-זֶה לְרִצּוֹן כְּזֶה, עַד שְׁלֹא יֵדַע מַה
הוּא רוּצָה מֵרַב תְּשׁוּקָה אַחֲרָיו יִתְפַּרֵּךְ, כִּי עַל-יְדֵי תַקְּףָה הָאֲמוּנָה שֶׁהָאָדָם
מֵאֲמִין, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְפַּרֵּךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּרָה הוּא,
עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מִתְבַּטֵּל לְגַמְרֵי מִמְּצִיאֹתָיו, עַד שְׁלִילָה כִּיִּים יֵאִיר לוֹ, שֶׁזֶה
מַה שֶּׁאֲנַחֲנוּ אוֹמְרִים "וְאֲמוּנָה כָּל זֹאת וְקִנִּים עָלֵינוּ, כִּי הִנְיָ" אֱלֹהֵינוּ וְאֵין
זוּלָתוֹ וְאֲנַחֲנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ", וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה שֶׁאָדָם מְכַנִּים בְּעַצְמוֹ תַקְּףָה
הָאֲמוּנָה הַפְּשׁוּטָה, וּמִסְלַק אֶת דַּעְתוֹ לְגַמְרֵי, וְאֶפְלוּ שְׁעוֹבֵר עָלָיו לִילָה וְחֻשֶׁף,
שֶׁזֶה כָּלֵל הַקְּטָנוֹת וְהִירִידוֹת וְהַשְּׁלֵכוֹת שֶׁנִּשְׁלַף לְשֵׁם, וְחִמְנָא לְצִלּוֹן, עִם כָּל
זֹאת הוּא מִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, אִז עַל-יְדֵי-זֶה בְּעַצְמוֹ רוֹאֶה נִסִּים
וְנִפְלְאוֹת, שֶׁכֵּל הַשּׁוֹנְאִים וְהַאֲוִיבִים וְהָעַרִיצִים נִתְבַּטְּלִים לְגַמְרֵי, וְהַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא גּוֹאֵל אוֹתוֹ בְּכָל פַּעַם, וְרוֹאֶה שְׂדוּד הַטָּבַע, שְׂדוּד הַמַּעֲרָכָה, כִּי מִי
שְׂזוּכָה לְהִגִּיעַ לְאֲמוּנָה שְׁלֵמָה, אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ יִתְפַּרֵּךְ, אִזִּי לְפִי
בְּחִינַתוֹ לִילָה כִּיִּים יֵאִיר כְּחֻשֶׁה כְּאוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קֶלֶט, יב): "גַּם חֻשֶׁף
לֹא יִחְשָׁף מִמֶּךָ" וְגו', וְכַתִּיב (מִיכָה ז', ח): "כִּי אֲשַׁב בַּחֲשֶׁף הַנִּיזָה אוֹר לִי" וְגו'.
וְזֶה שְׂצִירִכִים לְכָלֵל מֵדַת לִילָה כִּיִּים וּמֵדַת יוֹם בְּלִילָה (בְּרִכּוֹת יב), כִּי הַכֵּל
אֶחָד, כִּי הָאֲמוּנָה וְדַעַת דְּקָדְשָׁה הוּא כְּלוֹ אֶחָד, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (הוֹשֵׁעַ ב, כב):
"וְאֶרְשָׁתִּיךָ לִי בְּאֲמוּנָה וְדַעַת דְּקָדְשָׁה אֶת הַנִּיזָה", וְעַקֵּר הָאֲמוּנָה הוּא דִיקָא בְּלִילָה
בַּעַת הַחֲשֶׁף, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים צב, א): "וְאֲמוּנָתְךָ בְּלִילוֹת", וְכִשְׁאָדָם זוּכָה

גִּזְרֵי יָם סוּף, אֶת רוּדְפֵיהֶם וְאֶת שׁוֹנְאֵיהֶם
 בַּתְּחוּמוֹת טַבַּע, וְרָאוּ בְּנֵי גְבוּרָתוֹ, שֶׁבָּחוּ וְהוֹדוּ
 לְשִׁמּוֹ. וּמַלְכוּתוֹ בְּרִצּוֹן קָבְלוּ עֲלֵיהֶם, מִשֶּׁה וּבְנֵי
 יִשְׂרָאֵל לָהּ עָנוּ שִׁירָה: בְּשִׂמְחָה רַבָּה, וְאָמְרוּ כָלָם:

מִי כָמוֹךָ בְּאֵלִים יְהוָה, מִי כָמוֹךָ
 נְאֻדָּר בַּקִּדְשׁ, נוֹרָא תְהִלּוֹת עֲשֵׂה
 פְּלֵא: מַלְכוּתְךָ רָאוּ בְּנֵיךָ, בּוֹקֵעַ יָם

להגיע אל תקף האמונה הזאת, אז נכלל בהיכל הרצון, וכוסף ומשתוקק
 אחריו ותברך בכסופים כאלו, עד שלא יודע בעצמו מה הוא רוצה, אלא
 רוצה להכלל באין סוף ברוך הוא, שזו ברכת הגאולה, וזוכה להגיע אל
 הפדיון העליון, כמו שמשמרים "כי פדה הנו"ה את יעקב וגאלו מיד חזק
 ממנו" (לקוטי הלכות, ברכות השחר, הלכה ה, אות ל'), ועל-כן דיקא בעת החשכות
 שעוברת על האדם, שנחשכים ממנו כל האורות, ואף-על-פי-כן הוא מתחזק
 את עצמו באמונה פשוטה בו ותברך, אז רואה נסים נגלים שעושה עמו
 הקדוש-ברוך-הוא, ורואה את ישועת הנו"ה ברוך הוא ותברך שמו שעושה
 עמו, "השם נפשנו פתיים ולא נתן למט רגלינו", ועל-כן דיקא בעת
 שעוברים על האדם כל מיני צרות ויסורים, והוא מתחזק באמונה פשוטה,
 הוא זוכה להכנס בהיכל הרצון, שנמשך עליו רצון חזק אחריו ותברך, אשר
 משם נמשכת הגאולה "גאל ישראל". ועל-כן מזכירין יציאת מצרים בלילה
 וקריעת ים סוף, להורות לאדם שלא ייאש עצמו בשום פנים ואפן אפלו
 שנקמה לו כאלו כבר הכל סגור ומסגור והשן, והוא מסבב בחומות בצורות,
 עם כל זאת הקדוש-ברוך-הוא לא עזב חסדו מעמנו, וכן יעשה עם כל אחד
 נסים ונפלאות, אם יתחזק עצמו באמונה ברוחה ומזככת, אשר אין בלעדיו
 ותברך; אשרי מי שמכון אל פרוש המלות מה שאומר, שעל-ידי-נה בעצמו
 יבנה את המלכות הקדשה שאנו עוסקים עכשו להעלות את המלכות,
 ולבנותה ולעשותה פרצוף בפני עצמה, והאמונה היא סוד המלכות.

לפני משה, זה אלי ענו ואמרו: יהוה
 ימלך לעולם ועד. ונאמר, פי פדה יהוה
 את יעקב, וגאלו מיד חזק ממנו: ברוך
 אתה יהוה, גאל ישראל:

השפיבנו יהוה אלהינו לשלום, והעמידנו מלפנו
 לחיים טובים ולשלום. ופרוש עלינו
 ספת שלומה, ותקננו בעצה טובה מלפניך,
 והושיענו מהרה למען שמך. והגן בעדנו, והסר

ח.

בני! באמרך ברכה רביעית, ואתה מתפלל הרכה על שלום ואהבה, תבין
 היטב, כי אתה נמצא עכשו בהיכל-קדש קנשים, ונעשה עכשו יחוד גדול
 בעולמות העליונים, כי אין לך עוד טוב מהשלום, כי לא מצא הקדוש-ברוך-
 הוא כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום (עקצין ג). והשלום הוא יחוד
 וזיווג עליון ונורא מאד, ועל-כן תתחנן ויתבקש ממנו יתברך, שתשפכ במדת
 שלום, ותקיץ במדת שלום, ושיפרס עליך תמיד סכת שלום, ויתבקש ותתחנן
 מאד "ותקננו בעצה טובה מלפניך", כי העקר לבקש על תקון העצה, כי כשיש
 לאדם חלוקת העצה, אין לך עוד גלות וצרה מרה כזו, ולהפך כשאדם זוכה
 לתקון העצה, אין לך עוד ישועה גדולה מזו, ועל-כן מבקשים ומתחננים ממנו
 יתברך, שיתן לנו עצה טובה, ועל-ידיה "והושיענו מהרה למען שמך", כי
 תכף-וימיד שיש לאדם עצה שלמה, על-ידיה נגאל מכל צרותיו, ונשמר מכל
 מיני מזיקים ואיבים, "דבר וחרב ורעב ויגון ושטן ומשחית", אף אי אפשר
 להגיע לעצה שלמה, אלא על-ידי שהוא מחזיק במדת השלום שהוא שמו
 של הקדוש-ברוך-הוא, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (שבת י): שמו של
 הקדוש-ברוך-הוא שלום, ושלום זה היסוד, שעל-ידיה נעשה הזיווג העליון,

מַעֲלִינוּ אוֹיֵב, דְּבַר וְחָרֵב וְרָעַב וַיִּגְזֹן, וְהִסֵּר שְׁטָן
 מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ, וּבְצֵל כְּנַפְיָךְ תִּסְתִּירֵנוּ, כִּי
 אֵל שׁוֹמְרָנוּ וּמְצִילָנוּ אַתָּה, כִּי אֵל מְלֶךְ חַנוּן
 וְרַחוּם אַתָּה. וְשֹׁמֵר צִאתָנוּ וּבּוֹאָנוּ לְחַיִּים
 וְלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: וּפְרוֹשׁ עֲלֵינוּ סִפְת
 שְׁלוֹמָךְ, סִפְת רַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַפּוֹרֵשׁ סִפְת שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל
 כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְרוּשָׁלָּיִם:

לשבת וְשֹׁמְרוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת, לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת

ועל-כן אנו מבקשים ומתחננים עכשו ממנו יתברך "ובצל כנפיד תסתירנו", שזה סוד הספקה, שהוא יחוד הו"ה אדנ"י העולה סוכ"ה, "ופרוש עלינו ספת רחמים וחיים ושלום", כי תכף-ומיד כשיש שלום, אזי יש חיים, ונמשכים על האדם רחמים, ונסתר בסתר צל כנפיו יתברך; ועל-כן מסימים את הברכה "הפורש ספת שלום", שזה סוד היחוד העליון, ועל-כן אמרו חכמינו הקדושים (ראש השנה יח.): בזמן שיש שלום, יהיו לששון ולשמחה, כי זה עקר השמחה — כשיש שלום, שהוא יחוד בין העולם הבא לעולם הזה, שזה סוד הספקה, שמשם יוצא תקון העצה, ועל-כן 'שלום' ראשי תבות ש'מור ל'ב ו'זכור מ'ח, כי זכור וש'מור בדבור אחד נאמרו (ראש השנה כו), וזה חבור בין לב למח, שמשם תקון העצה שאין נפרד הלב מהמח, ועל-כן 'שלום' ראשי תבות ש'לשה מ'חין ו'ש'לשה ל'בושין, שהם חכמה, בינה, דעת, שכל זה עקר שלמות בר ישראל, שזוכה להגיע אל שלום אמתי עם כל בר ישראל, וכן אין לו שום קשיות ועקמומיות בלב עליו יתברך, שזה היכל קדשי קדשים, ונמשך עליו תקון שלם.

בני! אם חל ראש השנה בשבת אומרים "ושמרו בני ישראל את השבת", שפסוקים אלו מרמזים על היחוד והזווג העליון, כמובא בדברי האר"ל, 'ב'ני ישראל א'ת ה'שבת' "ברית עולם ביני ובין בני ישראל א'יות ה'יא", שאז הוא הזווג למעלה ולמטה, והבן.

לדרתם ברית עולם: ביני ובין בני ישראל אות היא לעולם,
 כי ששת ימים עשה יהוה את השמים ואת הארץ וביום
 השביעי שבת וינפש:

תקעו בחדש שופר בכסה ליום
חגנו: כי חק לישראל הוא
משפט לאלהי יעקב:

ט

בני, בני! באמרך פסוק זה, ראה להתעורר בתשובה גדולה עד מאד:
 "תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו, כי חק לישראל הוא משפט לאלקי
 יעקב" (מהלים פא, ה), ודרשו חכמינו הקדושים (ראש השנה ח:): איזהו חג
 שהחדש מתכסה בו? הרי אומר — זה ראש השנה; ואמר רבנו ז"ל
 (לקוטי-מוה"ר, חלק ב', סימן א'): אנו רואים רחמנותו ותברך במה שקבע לנו
 ראש השנה, שהוא יום הדין, בראש החדש, כי זהו חסד גדול, כי איך היינו
 מרימים פנינו לבקש כפרה מאתו ותברך, על-כן עשה עמנו חסד, וקבע יום
 הדין ראש השנה בראש חדש, שאז כפיכול הוא ותברך בעצמו מבקש כפרה,
 בבחינת: "הביאו עלי כפרה" הנאמר בראש חדש, כמו שאמרו חכמינו
 הקדושים (שבועות ט), ועל-כן אין לנו בושא ביום הדין לבקש כפרה, מאחר
 שהוא ותברך בעצמו מבקש אז כפרה. גם על-ידי שהשם ותברך בעצמו
 כפיכול בא לידי זה שיצטרף לומר: "הביאו עלי כפרה", הינו שעשה דבר
 שהצריך להתחרט עליו ולומר: "הביאו עלי כפרה", על-כן אין לנו בושא
 לבוא לפניו בתפארתו, לבקש עליהם כפרה, להתחרט עליהם, כי גם הוא
 ותברך עשה דבר שהצריך להתחרט עליו. נמצא שאנו רואים את גדל
 רחמנותו ותברך, שקבע ראש השנה בראש חדש, על-כן הוא לבדו ותברך
 ראוי לדון את העולם, כי הוא ותברך יודע את מקומו של כל אחד ואחד,
 כי כל המקומות הם אצלו ותברך, כי הוא מקומו של עולם, ואין העולם
 מקומו; ועל-כן עקשו אהובי, בני הנקר, בשעה שאמתה אומר פסוק זה,
 מתעורר בהתעוררות גדולה מאד, ותחשב היטב על החסד חנם שעשה

הקדוש-ברוך הוא עמנו, שבכסה ליום חגנו אנו תוקעים בשופר, כי בראש השנה אז מתחברים יחד תמה ולבנה, שהם ראש חדש וראש השנה, והוא חסד גדול ממנו יתברך, כי אחרת איך היינו יכולים לבקש על עצמנו פָּרְה שחטאנו, אבל בזה שאנו רואים, שגם הקדוש-ברוך הוא עשה דבר כזה, שאומר: "הביאו עלי פָּרְה", על-ידי זה אנו באים לבקש ממנו יתברך שימחל לנו, על-כן הוא חסד שראש השנה הוא בראש חדש (לקוטי-הלכות, ציצית, הלכה ג, אות ו'), ולכן צריכים להתעורר מאד מאד בעת אמירת הפסוק הזה, כי אז מקשרים את עצמם אל למעלה מן המקום ולמעלה מן הזמן, כי ראש השנה הוא תמה, וראש חדש הוא לבנה, ועכשו בפשהקדוש-ברוך הוא יושב על פסאו לדון את העולם, נתיחדים ומתחברים החמה והלבנה, המקום אל למעלה מן המקום, ואז הקדוש-ברוך הוא דן את כל אחד לכף זכות; כי כל החטאים והעוונות של האדם הם מפתח המקום, שגפול כל-כך בדעתו, עד שגדמה לו כאלו אין לו שום תקנה ותקנה בזה העולם, אבל כשאדם זוכה לעלות אל למעלה מן המקום ולמעלה מן הזמן, שאז מאיר אור זיו שכנינת עזו יתברך, על-ידי זה נמחלים לו כל עוונותיו, שהנה כל ענין חבור תמה ולבנה יחד, ראש השנה בראש חדש, לחדש את השנה בסוד חיות חדשה, חיים ארפים (לקוטי-הלכות, מפליו, הלכה ד, אות כד), כי בראש חדש נתחדשת הלבנה ונתפן כל הפגם, וכשמתחבר גם בראש השנה, אז מאירה החמה בתוך הלבנה, וזוכה לחיות חדשה, חיים ארפים; ועל-כן זהו חסד גדול מהקדוש-ברוך הוא, שחבר יחד ראש חדש בראש השנה; ולכן באמרך, אהובי, בני, פסוק זה, תתעורר מאד מאד ותבכה מרב שמחה, מגדל החסד תגם שעשה הקדוש-ברוך הוא, שחבר ראש השנה בראש חדש, והוא "חק לישראל" בלי שום טעם, והוא "משפט לאלקי יעקב", כי עכשו הקדוש-ברוך הוא דן ושופט את נשמות ישראל ברחמים רבים, כי הוא יתברך עשה כביכול דבר כזה שמתחרט, עד שאמר: "הביאו עלי פָּרְה על שמעטמי את היח", וכזה אנו באים אליו יתברך, שישפט גם אותנו בחסד ורחמים, וימחל לנו; ועל-כן הוא דבר גדול שראש השנה הוא בראש חדש, שנה בכסה ליום חגנו, שאז תוקעים בשופר, והקדוש-ברוך הוא שופט את עם ישראל בחסד ורחמים, כי נתיחדים תמה ולבנה יחד, ולכן ראוי מאד להתעורר באמירת פסוק זה.

הש"ץ אומר חצי קדיש

חן ויתגדל ויתקדש שמוה רבא. בעלמא די ברא כרעותיה וימליך מלכותיה, ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בהיכוז וביומיכוז ובחיי דכל בית

ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן:

ק"ת יהא שמוה רבא מברך לעלם ולעלמי לעלמיא.

חן ויתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא, ויתחדר ויתעלה ויתחלל שמוה דקדושא בריך הוא לעלא ולעלא מכל ברכתא ושירתא.

תשבתהא ונחמתא. דאמירו בעלמא. ואמרו אמן:

•

בני! כשהחנן מתחיל לומר קדיש תתעורר מאד מאד, כי הקדיש מקשר בין עולם לעולם, שדרך שם עולים מעולם לעולם, כי מעלת הקדיש גבוהה מאד מאד, עד שאמרו בזהר הקדוש (תרימה קכט): בקדושא דא סלקא בכל סטרין לעילא ותתא ובכל סטרי מהימנותא, ותברא מעולין וגושפנקן דפרזלא וקלפין בישין לאסתלקא יקרא דקדושא בריך הוא על פלא, ואנן בעינן למימר לה בלישנא דסיטרא אתרא ולא תבא בחילא פקיף אמן יהא שמייה רבא מברך, בגין דיתבר חילא דסיטרא אתרא, ויסתלק קדושא בריך הוא בקריה על פלא: [הקדיש הזה הינו אמירת קדיש עולה למעלה בכל הצדדים למעלה ולמטה, ושוברת את כל המנעולים והחומות של ברזל, והקלפות רעות, ונתעלה יקרתו של הקדוש-ברוך-הוא על הכל, ובפרט כשאדם עונה "אמן יהא שמייה רבא מברך", אז נתבטל הסטרא אתרא לגמרי]; כי הקדיש הוא התגלות הרצון, "בעלמא די ברא כרעותיה וימליך מלכותיה", ומעלים ומקשרים הרצון לשרש הרצון שהוא סוד רעוא דרעיון, שזה מה שאנו אומרים: "ישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתחדר ויתעלה ויתחלל שמייה דקדושא בריך הוא", ומעכשו בראש השנה מתחילים לומר "לעילא ולעילא מן כל ברכתא ושירתא", כי עכשו בראש השנה עוסקים בעלית המלכות לבטל את הסטרא אתרא לגמרי מן העולם, ולשבר את חומותיה, ואת המנעולים שסגרו את האדם במסגרת על גבי מסגרת, וכנו עליו חומות על גבי חומות, ועל-כן דיקא עכשו מתחילים לומר לעילא ולעילא כן שמתחילים לגלות אשר הכל הוא ברצונו יתברך, ואין בלעדיו יתברך

אֲדַנִּי שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ:
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי
יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוּר

כָּל (לקוטי-הלכות, קדיש, הלכה א'); ועל-בן צריכים להזהר מאד מאד בכל עשרת ימי תשובה להזכיר לעילא ולעילא ודיקא, כי מגלים את אמתת מציאותו יתברך בגלוי נורא ונפלא מאד, כדי לבטל את הסטרא אחרא, שהתפשטו על האדם שחטא כל השנה, ובנה עליו חומות ברזל ומנעולים חזקים שלא יוכל לצאת משם, ועכשו בראש השנה כשבאים אל גדולי מבחרי הצדיקים, שמגלים לנו את אמתת מציאותו יתברך בגלוי רב מאד, איך שהכל הוא רצון שברצונות, ולכן אומרים "לעילא ולעילא" ודיקא, כי עכשו עולה השבח בכל העולמות. ולכן ראה, אהובי, בני תיקר, לכן היטב בעת שהתזון אומר קדיש, כי עכשו נפתחים כל השלשלאין ופרולא, ושוכרים את כל החומות של ברזל, ונתגלה שהכל עצם גלוי אלקותו יתברך ורעוא דרעוין, רצון שברצונות, ואין שום טבע כלל, ודיקא על-ידי-זה נתבטל הסטרא אחרא לגמרי; אשרי מי שזוהר כל השנה לכן בעת אמירת קדיש, ומכל שכן בקדיש הזה, שנקנסים עכשו לפני ולפנים, ביום הדין הקדוש והנורא בהיכלות עלאין, ואנו צריכים לשבר את החומות ברזל ואת המנעולים שנעל אותנו בהם הסמ"ד-מ"ם הרשע וחילותיו, כאלו אין לנו ככר שום תקנה ותוחלת, וכאלו אבד מנוס ותוחלת מאתנו, ובאמירת קדיש אנו מגלים איך שאין שום טבע כלל, והפל לכל הוא רצון שברצונות; ועל-כן אומרים בעשרת ימי תשובה: לעילא ולעילא, כי עכשו הוא רצון שברצונות, ורעוא דרעוין לעילא ולעילא בכל העולמות.

יא.

בני! כשתאמר: "אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך", תבטל את עצמך לגמרי אליו יתברך, כי עכשו אתה נמצא בהיכל המלך, כי אדניי זה

וְהַנוֹרָא, אֵל עֲלִיוֹן, גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת, וּמְבִיא גּוֹאֵל, לְבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ, בְּאַהֲבָה:

הַיֵּכָל (תְּקוּנֵים תְּקוּן יח), וּבִשְׁעַת הַתְּפִלָּה אָדָם עוֹמֵד בְּהֵיכַל הַמְּלָךְ, וְצָרִיף לְבַא
לְבַטּוֹל כְּזֶה, שְׁלֵא יִמְצָא וְלֹא יִרְגִישׁ וְלֹא יִרְאֶה גַם אֶת עַצְמוֹ אֶלָּא יִהְיֶה בְּטֵל
וּמְבֹטֵל אֶל הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא (לְקוּט־מוֹתֶר״ן, חֶלֶק א', סִימָן נח), וּכְשׁוֹכֵה
לְפָתַח אֶת פִּי בַעַת הַתְּפִלָּה, אִזּוּ הוּא בְּסוֹד "אֲדֹנֵי שְׁפֹתַי תִּפְתַּח", שֶׁהַשְּׂכִינָה
מְדַבֶּרֶת מִתּוֹךְ גְּרוֹנוֹ (לְקוּט־מוֹתֶר״ן, חֶלֶק א', סִימָן יח); כִּי בְשִׁעָה שְׂאֲדָם פּוֹתַח
אֶת פִּי בַתְּפִלָּה, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא בּוֹנֵה אוֹתוֹת שֶׁהֵן אֲבָנִים, וְלִכֵּן אֲדֹנֵי שְׁפֹתַי
תִּפְתַּח רֵאשֵׁי תְבוֹת אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה, כִּי עַכְשָׁו בְשִׁעָה שְׂאֲתָה מִתְחִיל
לְהַתְּפַלֵּל אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, נַעֲשִׂים מְזֶה יְחוּדִים וְצְרוּפִים עֲלִיוֹנִים בְּכֹל
הָעוֹלָמוֹת, וְלִכֵּן בַּעַת אֲמִירַתְךָ "אֲדֹנֵי שְׁפֹתַי תִּפְתַּח", תִּדַע שְׂכֻזָּה אֲתָה פּוֹתַח
אֶת כָּל הַשְּׂעִירִים לְהֵיכַל קְדָשֵׁי קְדָשִׁים, וְאֲתָה נִכְנָס בְּתוֹכוֹ, וְתִרְאֶה שִׁיפֵל עֲלֶיךָ
יִרְאֶה וּפְחַד מְאִימַת יוֹם הַדִּין הַגְּדוֹל וְהַנוֹרָא שְׂבָא, וּבִפְרָט שְׂאֲתָה הוֹלֵךְ עַכְשָׁו
לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹנְךָ, תִּתְעוֹרֵר מְאֹד מְאֹד בַּעַת אֲמִירַתְךָ תְּפִלָּה בְּלִחַשׁ,
וּכְשֶׁתּוֹכִיר "אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ", תִּשְׂמַח בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה שְׂאֲתָה מְמַלִּיךְ
עַל עַצְמְךָ עַכְשָׁו אֶת אֱלֹהוֹתוֹ, וְאֲתָה מוֹדָה שֶׁהוּא גַם אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, וְלֹא
נִתְקַת אֶת עַצְמְךָ מִהַדוּר הַקָּדָם, אֶלָּא אֲתָה מִמְּשִׁיף לְקַבֵּל עַל עַצְמְךָ אֱלֹהוֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ כִּפִּי שֶׁקִּבְלוּ אֲבוֹתֶיךָ, וּכְשֶׁתּוֹכִיר "אֱלֹהֵי אֲבֹרָהִם", תּוֹכִיר אֶת עַצְמְךָ
אִיךָ שְׂאֲתָד הִנֵּה אֲבֹרָהִם (יְחֻזְקָא לֵג, כד), שְׂאֲבֹרָהִם אֲבִינוּ הִנֵּה אֲתָד בְּגִלְוֵי אֲלֻקוֹת,
וְעוֹמֵד נִגְד כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ, וְלֹא הִתִּירָא מִשׁוּם בְּרִיָּה, אֶלָּא גִלָּה לְכֹל
הָעוֹלָם כְּלוֹ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּכְמֵאֲמָרָם ו'ל (סוֹטָה י:): הַקְּרִיא
אֲבֹרָהִם שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּפֶה כָּל עוֹבֵר וְשׁוֹב, וּמְסַר אֶת נַפְשׁוֹ
בְּשִׁבִילוֹ יִתְבָּרַךְ, וְגִלָּה אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּכֹל הָעוֹלָם כְּלוֹ בְּמִסְרֹת נַפְשׁ
הַכִּי גְדוֹלָה, כְּמֵאֲמָרָם ו'ל (סִפְרֵי הָאֲזִינוּ), עַד שְׁלֵא בָא אֲבִינוּ אֲבֹרָהִם לְעוֹלָם,
כִּיבְכוֹל לֹא הִנֵּה הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְלָךְ אֶלָּא עַל הַשְּׂמִים, אֲבִינוּ אֲבֹרָהִם

המליכו על השמים ועל הארץ, אפלו בקש המקום מאבינו אברהם לגלגל עינו, ואף נפשו היה נותן לו; ובזכותו הוא אמה כא אליו: תברך, ובהנכיךך "אלהי יצחק" תעורר את עצמך בבכינה עצומה, ותציר בדיעתך, איך שיצחק אבינו שכב על המזבח ופשט את צוארו לשחט את עצמו, ומסר את נפשו אליו: תברך. ואמרו חכמינו הקדושים (פנחומא תולדות): אלמלא לא נברא יצחק לא היה העולם מתקיים; והוא מסר את נפשו בשביל נשמות ישראל, ואמר להקדוש-ברוך-הוא: פלגא עלי פלגא עליך (שבת פט:); כי הוא מבקש ומתחנן להקדוש-ברוך-הוא, שיקח על עצמו חצי עוונות ישראל, והוא לוקח על עצמו חצי עוונות ישראל; ואמרו חכמינו הקדושים (שיר השירים ובה, פרשה ח:): יצחק הלך לישוב על פתחה של גיהנום להציל בניו מדינה של גיהנום, כי מרב מסירות נפשו, שמסר את נפשו אל הקדוש-ברוך-הוא, כמאמרם ז"ל (ספרי ואתחנן): בכל נפשך, כי יצחק שעמד עצמו על גבי המזבח, וכה לראות את גדלת ישראל, ומסר נפשו עליהם, כי כל מה שאדם מוסר את עצמו אליו: תברך יודע שפלותו, הוא משיג יותר בגדלת נשמות ישראל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עט), ולכן תתעורר עכשו להמשיך על עצמך זכות יצחק אבינו, אשר כל ענין ראש השנה הקדוש והנורא נקרא על שמו, שהוא מוסר את נפשו בעבור כל אחד מישראל, ומבקש ומתחנן אליו: תברך שיחוס וירחם עליהם ויוציאם מגלותם. וכשתזכיר "ואלהי יעקב" תציר לעצמך איך שיעקב אבינו הקים ויסד את כלל ישראל, כמאמרם ז"ל (שבת קמו:): יעקב אבינו הוליד י"ב שבטים שלא היה בהם שום דפי, ומהם יצאו כלל נשמות ישראל, וזכה להכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, כמאמרם ז"ל (מגלה יח). שקרא הקדוש-ברוך-הוא ליעקב אל, ומסר את נפשו להחזיר בבניו את אמתת מציאאתו: תברך; ועל-כן היתה משתו שלמה וסבל יסורים רבים בחייו: צרת עשו, צרת לזן, צרת רחל, צרת דינה, צרת יוסף, צרת שמעון, והחזיר אמונתו: תברך בבניו, ועל-כן אמרו חכמינו הקדושים (נתיבא רבה, פרשה לו): שמים וארץ לא נבראו אלא בזכותו של יעקב, כי הוא המשיך את האמונה הקדושה שקבל מאבותיו אברהם ויצחק אל בניו, וזה עקר השבח של יעקב אבינו שהוא בחיר האבות, פי כשזוכה אדם לתנן את הולדים על דרך התורה והאמונה, זכותו גדולה מאד, ולכן תתעורר עכשו מאד בזכות האבות הקדושים, ועל-ידיה יהיה בנקל לך לספר בשבחו: תברך, ותשמח מאד שנתן חלקך בחלק האבות הקדושים, ולכן אמה יכול

שכת לומר וזכרו ונוכר קודם שהוכיח השם של חתימת הברכה אומר במקום. נזכר לאחר שהוכיח את השם אינו חוזר:

**זכרנו לחיים, מלך חפץ בחיים, וכתבנו בספר החיים, למענך
אלהים חיים:**

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמִגֹּן: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מִגֹּן אַבְרָהָם:

לשבת ולפאר את הבורא תברך שמו, ולומר "האל הגדול הגבור והנורא אל עליון, גומל חסדים טובים, קונה הכל, וזוכר חסדי אבות", אשר זה יכניס בך אמונה ברורה ומזככת להאמין בו תברך, כמו שהאמינו אבותינו: אברהם, יצחק ויעקב, ודיקא על-ידי אמונה זו, אנו מאמינים ומתחזקים שהוא תברך יגאלנו גאלת עולם מהסטרא אחרא והקלפות והערב-רב, שהם נתפשטו עכשו בעולם, כי הגאלה תהיה על-ידי הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, שהוא יביא לנו את הגואל צדק, "ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה", כי על-ידי תקף האמונה שאדם מאמין בו תברך, על-ידי-זה נתבטלת המלכות דסטרא אחרא, וזוכה לגאל את נפשו מכל הקלפות והמשחיתים.

ובאמרך "זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים, וכתבנו בספר החיים למענך אלהים חיים", תבונן על חיים נצחיים, כי עקר החיים הוא להיות דבוק בו תברך, כי מה שעם לחיים, אם אין לאדם אמונה ברורה ומזככת בו תברך, כי ימינו כצל עובר, לא כצלו של דקל ולא כצלו של כתל, אלא כצל צפור הפורח באויר (בראשית וכה, פרשה צ"ו, סימן כ), ומה הנאה יש לנו בחיים אם לא נדבק את עצמנו באין סוף ברוך הוא תברך שמו הנקרא חיים, ואז אם נהיה דבוקים בו תברך, ולא נרצה שום דבר אחר, אז ממלא יהיו לנו חיים טובים גם בגשמיות.

וכן תמשיך לסיים את הברכה בכונה עליונה "מגן אברהם". כי הוא היה אבינו הראשון שגלה את אמתת מציאותו תברך בכל העולמות כלם, ועל-כן בך חותמין (פסחים ק"ו:); כי העקר הוא אבינו אברהם, שהוא היה הראשון שגלה את אמתת מציאותו תברך לכל העולם כלו, ולא התנרא ולא התפתר משום בריה שבועולם, ועל-כן בוכותו דיקא אנו קימים.

אתה גבור לעולם אדני, מחיה מתים
אתה רב להשיע: מוריד הטל:

מכלכל חיים בחסד, מחיה מתים
ברחמים רבים, סומך נופלים,
ורופא חולים, ומתיר אסורים, ומקים
אמונתו לישני עפר. מי כמוך בעל
גבורות, ומי דומה לך, מלך ממית ומחיה
ומצמיח ישועה:

שכת לומר מי כמוך, דינו כמו בזכרונ:

מי כמוך אב הרחמים, זוכר יצוריו לחיים ברחמים:

אחר-כך תמשיך לבקש ולהתחנן ממנו יתברך: "אתה גבור לעולם אדני", ותכון ראשי תבות אג'לא' (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה'), שהוא שם נורא מאד המבטל כל המשחיתים. ותחדיר בעצמך אמונה בתחית המתים, ותכון היטב במחשבתך: "מחיה מתים אתה רב להשיע", כי גם עכשו נשמות המתים נדונים למעלה, ועלינו להזכירם לטובה, ובפרט עכשו, שרשעים ארורים הערב-רב חופרים קברים וזורקים את המתים מקברותיהם, עלינו לבקש ולהתחנן מאד על זה בעת הזכרת תחית המתים, כי בנדאי נגזרה הגזירה על נשמות ישראל ונתהפכה על המתים, פמוכא ברברי רבנו ז"ל (ספר המדות, אות כבוד, סימן טו): כשנחטטים המתים, ידוע שרצה הקדוש-ברוך-הוא להביא איזה בזיון על החיים, ונתהפך הדבר. ועל-כן עכשו הזמן גם לבקש הן על החיים והן על המתים, שיחוס וירחם הקדוש-ברוך-הוא עלינו, וימשיך לנו שנה טובה ומתקה, ויציל אותנו משעות רעות המתרגשות ובאות, ושיהיה לנו "סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים", שכל זה שיק נשמות החיים, וכן "ומקים אמונתו לישני עפר", שעד עת בוא דברו לא יחטטו את קבריהם אלה רשעי הערב-רב, המצייקים לכנסת ישראל, ושנוכח שתהיה כבר גאלתנו ופדות נפשנו ותחית המתים, כי "מי כמוך אב הרחמן, זוכר יצוריו לחיים ברחמים", ותסיס את הברכה בכונה גדולה עד מאד.

וְנֶאֱמַן אֶתְּהָ לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אֶתְּהָ קְדוֹשׁ וְשִׁמּוֹ קְדוֹשׁ וְקְדוּשִׁים בְּכָל
יוֹם יִהְלְלוּךָ סֶלְהָ. כִּי אֵל מְלֹךְ
גָּדוֹל וְקְדוֹשׁ אַתָּה:

אם שכת ואמר "ברוך אתה ה'" מסיים "המלך הקדוש" וקודם אלוקי נצור יכול לומר כל הנוסח בלי חתימה:

לְדוֹר וָדוֹר הַמְּלִיכוֹ לְאֵל כִּי הוּא לְבָדוֹ מְרוֹם וְקְדוֹשׁ:

וּבְכֹן יִתְקַדַּשׁ שִׁמּוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל

י.ב.

בני! באמרך ברכת "אתה קדוש" תכנן מאד פרוש המלות, כי עכשו נעשה יחוד עלינו עד מאד, על-ידי שמונתו יתברך, ו"שמוך קדוש" שמופירים כלל נשמות ישראל, ו"קדושים" שהם הי"ב שבטיים אשר "בכל יום יהללוך סלה", וממליכים אותו יתברך "לדור ודור המליכו לאל" תמיד ממשיכים על עצמם ידיעות אלו, אשר (תהלים נב, א): "חסד אל כל היום", ששמליכים על עצמם אותו יתברך, ומקבלים הכל באהבה (תהלים לג, ה): "חסד הנו"ה מלאה הארץ", "כי הוא לבדו מרום וקדוש", ותכניס בלבך שמחה עצומה שאתה מקבל עליך על מלכותו יתברך ואתה ממליכו על עצמך ועל כל העולמות כלם, והנה כל השנה לרבות בעשרת ימי תשובה אין מוסיפים שום תפלה בברכת "אתה קדוש" רק בראש השנה, שאז הקדוש-ברוך הוא כותב, וכיום הפפורים חותם את עתידו של האדם ושל כל העולמות כלם, ועל-כן מוסיפין ארבע תחנונות ובקשות המתחילות "ובכן", וצריכים לכוון בהם מאד מאד, כי הם נגד ארבעת רגלי המרכבה אברהם, יצחק, יעקב, דוד.

"ובכן" עולה ע"ח כמספר מזל"א, שעל-ידי האבות הקדושים נמשך עכשו מזלם של ישראל.

"ובכן יתקדש" נגד אברהם, שקדש שמו יתברך בעולם, והוא הממשיך

ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון
משכן כבודך ועל מלכות בית דוד
משיחה ועל מכונך והיכלך:

ובכן תן פחדך יהוה אלהינו על כל
מעשיה, ואימתך על כל מה
שבראת, ויראה כל המעשים,
וישתחו לפניה כל הברואים, ויעשו
כלם אגדה אחת, לעשות רצונך בלבב
שלם. כמו שידענו יהוה אלהינו,

חסד "שמה יהוה אלהינו על ישראל עמך", שימשך דעת עליון על ישראל
עמך שידעו אשר הויה הוא אלהים (לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ד); והכל
לטובה "ועל ירושלים עירך", שימשך שם מלכותו תברך "ועל ציון משכן
כבודך", שיתחבר היסוד עם המלכות בבנין בית-המקדש, ויאיר אורו תברך
בכל העולם בלו "ועל מלכות בית דוד משיחה", שכל זה יהיה געשה רק
על-ידי משיח צדקנו, ואסור לדחוק את הקץ כלל, "ועל מכונך" — שהם
נצח והוד, "והיכלך" — ד' היכלות, שבנה נשלם פרצוף כל האצילות. בני,
בכל תבה יש בה שמות ויחודים, ולקצר באתי, כדי לא לבלבלך, ולכן תבון
אל פרוש המלות, כי נורא הוא.

"ובכן תן פחדך" נגד יצחק שהוא מדת הגבורה והפחד שהמשיח, ואנו
מבקשים עכשו ממנו תברך "יהוה אלהינו" שהוא הדעת העליון, שימשך
פחד "על כל מעשיך" — עולם העשיה, "ואימתך על כל מה שבראת" —
עולם הבריאה, "ויראה כל המעשים" — עולם העשיה, "וישתחו לפניה
כל הברואים" — עולם הבריאה, שהן בינה ומלכות, הינו שיתגלה גלוי
אלקות פנה בעולם, עד שכל אחד תבונן בגדלתו תברך, ויפל עליו יראה
ופחד, וזה יגרם אשר "ויעשו כלם אגדה אחת לעשות רצונך בלבב שלם";

שְׁחַשְׁלֵטֵן לְפָנֶיהָ, עֵז בִּידָהּ, וּגְבוּרָה
 בִּימִינָהּ, וְשִׁמְךָ נֹרָא עַל כָּל מֵה
 שְׁבָרָתָה:

וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד יְהוָה לְעַמֶּךָ, תִּהְלֶה
 לִירֵאִיָּהּ, וְתִקְוֶה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיהָ,
 וּפְתַחוּן פֶּה לְמִיחֲלִים לָהּ, שְׂמֻחָה לְאַרְצָהּ,
 וְשִׁשׁוֹן לְעִירָהּ, וְצִמְיַחַת קֶרֶן לְדוֹר עֲבָדָהּ,
 וְעִרְיַכַת נֵר לְבֵן יִשְׂרָאֵל מִשִּׁיחָהּ, בְּמַחֲרָה
 בִּימֵינוּ:

כי על-ידי תקף הפחד והיראה שיפחדו רק ממנו יתברך כבר לא יהיו שום פרודים בין נשמות ישראל, אשר באים בדרך כלל מהקלפות שנקראו מהעוונות, כי לא יחלק אחד על חברו אלא כשיסיתוהו עוונותיו, ולכן אנו מבקשים "במו שידענו יהוה אלהינו שהשלטן לפניך" "עז אבא, "בניך" אמא "וגבורה בימיך" שנקללין שמאל בימין, ועל-ידי זה "ושמך נורא על כל מה שבָּרָאת", ויתבטלו כל הפרודים מבין עם ישראל, ויהיו נכללים יחד בדך יתברך.

"ובכן תן כבוד יהוה לעמך" נגד יעקב שהוא התפארת, שהוריד את השכינה בעולם, באמרו ברו"ך ש"ם כבוד מלכותו לעולם ועד, ומזה נמשך "תהלה ליראיך ותקנה טובה לדורשיך", שהוא סוד תיק ונרתק אל יחוד ו' ה' שלא יפרד ביניהם, ועל-ידי זה יהיה "ופתחוּן פֶּה לְמִיחֲלִים לָהּ", כי כשיהיה יחוד ביניהם, אז תמיד יוכלו לדבר עמו יתברך, וזה כבר ביא "שמחה לארצה וששון לעירך וצמיחת קרן לדור עבדך ועריכת נר לבן ישי משייך במהרה בימינו", כי על-ידי תקנה"ה שהוא התיק של היחוד ו' ה', ימשכו שמחה וששון, ונזכה לגאולה השלמה.

וּבְכֵן צִדִיקִים יִרְאוּ וַיִּשְׂמְחוּ, וַיִּשְׂרִים
 יַעֲלִזוּ. וְחֲסִידִים בְּרָנָה יִגְלִוּ.
 וְעוֹלָתָה תִקְפֵּן פִּיהָ, וְכָל הַרְשָׁעָה כֹּלָה
 כַּעֲשׂוֹן תִּכְלֶה. כִּי תַעֲבִיר מִמְּשָׁלַת זְדוֹן מִן
 הָאָרֶץ:

וּתְמַלֹּךְ אֶתְּהָּ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִתְּהַרָּה לְבַדָּךְ, עַל כָּל
 מַעֲשֵׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ,
 וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קֹדְשְׁךָ, כַּפְתּוֹב בְּדַבְרֵי קֹדְשְׁךָ,
 יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדָר וְדָר הַלְלוּיָהּ:

קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאִין אֱלֹהִים
 מִבְּלַעֲדֶיךָ, כַּפְתּוֹב, וַיִּגְבַּהּ יְהוָה
 צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט, וְהֵאֵל הַקְּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ

”ובכן צדיקים יראו וישמחו” נגד דוד שהוא המלכות, שעליה אנו מתפללים עכשו שתהיה פרצוף בפני עצמה, ועל־ידי־זה נזכה ”וכל הרשעה כלה כעשן תכלה”, כי בהתגלות מלכות דוד, על־ידי־זה ”כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ”, שזו מלכות דסטרא אחרא המתפשטת עכשו על־ידי הערבוב, שמנתקים נשמות ישראל ממנו יתברך, ואנו מבקשים כבר ”ותמלך אתה הוא יהוה” אלהינו מתרה לבדך על כל מעשיך”. בני, ותסיים את הברכה ”המלך הקדוש” בשמחה עצומה ובכונה פשוטה בגלוי האין סוף ברוף הוא, להמשיך את אורו יתברך מלמעלה למטה, ויש בכל זה שמות ויחודים שלא יכלם הרעיון מעמק המשג וקצר המשיג, ועל־כן די בכונה פשוטה להאיר על עצמך אורו יתברך בגלוי רב ונפלא, ולהמשיך עליך זיו וחיית ודבקות אמיתית בו יתברך.

בְּצַדִּיקָהּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמְּלַךְ הַקְּדוֹשׁ:

טעה ואמר "האל הקדוש" ונוכר תוך כדי דיבור ואומר מיד "המלך הקדוש". נזכר לאחר שהתחיל אפילו מלה מהברכה חזור לתחילת שמו"ע.

אַתָּה בַּחֲרַתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אֲהַבְתָּ אוֹתָנוּ
וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל
הַלְשׁוֹנוֹת, וְקִדְשַׁתָּנוּ בַּמִּצְוֹתֶיךָ, וְקָרַבְתָּנוּ
מִלְּבָנוּ לְעִבּוֹדְתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ
עָלֵינוּ קָרָאתָ:

יג.

בְּנֵי! בְּאִמְרֶךָ "אַתָּה בַּחֲרַתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים אֲהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְשׁוֹנוֹת וְקִדְשַׁתָּנוּ בַּמִּצְוֹתֶיךָ, וְקָרַבְתָּנוּ מִלְּבָנוּ לְעִבּוֹדְתֶיךָ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ", תִּכְנִיס בְּעֶצְמֶךָ שְׂמִיחָה עֲצוּמָה, כִּי זוּ הַמְדַרְגָּה הַכִּי עָלִינוּהָ שְׂאֵדָם שֶׁשׁ וְשִׂמְחָה בִּיְהוּדוֹתוֹ, כִּי הוּא דָּבָר לְמַעְלָה מִהַשְּׂכָל, לְמַעְלָה מִהַשְּׂגָה, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא "בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, וְאַהֲבָ אוֹתָנוּ וְרָצָה בָּנוּ וְרוֹמַמְנוּ מִכָּל הַלְשׁוֹנוֹת, וְקִדְשָׁנוּ בַּמִּצְוֹתֶיךָ", וְצָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשִׂמְחָה בְּשִׂמְחָה זוּ, כִּי זֶה דָּבָר לְמַעְלָה מִהַשְּׂכָל, כִּי אֲנוּ נִקְרָאִים עִם סְגֻלָּה, כְּמוֹ סְגֻלָּה שְׁעוֹשִׂים לְרִפּוּאָה, אֶף-עַל-פִּי שְׂאִין הַטָּבַע מְחִיב שֶׁיְהִי זֶה לְרִפּוּאָה, אֶף-עַל-פִּי כֵּן דָּבָר זֶה מְסַגֵּל לְרִפּוּאָה, וְזֶה לְמַעְלָה מִהַטָּבַע, שְׂאִין הַשְּׂכָל הָאֲנוּשִׁי מִבֵּין אֵת זֶה, כְּמוֹ-כֵן לָקַח אוֹתָנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לְעַם סְגֻלָּתוֹ, אֶף-עַל-פִּי שְׂאִין הַשְּׂכָל הָאֲנוּשִׁי מִבֵּין אֵת זֶה אִיךָ לָקַח עִם אֶחָד מִכָּל הָעַמִּים, כְּמוֹ בְשַׁעַת קְרִיעַת יַם סוּף, שֶׁקִּטְרְגָה מִדַּת הַדִּין — הִלְלוּ עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה וְכוּ' (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה נו), אֶף-עַל-פִּי-כֵן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא לָקַח אוֹתָנוּ לְעַם קְדוֹשׁ, נִמְצָא, שֶׁזֶה הַדָּבָר כְּמוֹ סְגֻלָּה שֶׁהִיא לְמַעְלָה מִהַטָּבַע, לְמַעְלָה מִהַשְּׂכָל הָאֲנוּשִׁי (לְקוּשִׁי מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִיּוּן כ"א), וְלִכְּן בְּזֶה יְכוּלִים לְשִׂמְחָה כָּל הַחַיִּים, שֶׁזִּכְיָנוּ לְהַבְרָאוֹת מְרֻעֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא עֲשָׂנוּ כְּגוּיֵי

אם חל ליל שני דר"ה במוצאי שבת אומרים כאן ותודיענו:

ותודיענו יהוה אלהינו את משפטי צדקה, ותלמדנו לעשות בהם חקי רצונך, ותתן לנו יהוה אלהינו, משפטים ישרים ותורות אמת, חקים ומצות טובים, ותנחילנו זמני ששון ומועדי קדש וחגי נדבה. ותורישנו קדשת שבת וכבוד מועד וחגיגת הרגל, ותבדל יהוה אלהינו, בין קדש לחל, בין אור לחשך, בין ישראל לעמים, בין יום השביעי לששת ימי המעשה, בין קדשת שבת לקדשת יום טוב הבדלת, ואת יום השביעי מששת ימי המעשה קדשת. הבדלת וקדשת את עמו ישראל בקדשתך:

ותתן לנו יהוה אלהינו באהבה את יום (לשבת השבת הנה ואת יום) הזכרון הזה,

האֲרָצוֹת, וְהַשְּׁמֵחָה הַזֹּאת אֵין הַסְּטָרָא אַחְרָא יְכוּלָה לְשַׁבֵּר אוֹתָהּ, כִּי דָבָר זֶה לֹא נַעֲשֶׂה מֵעַצְמוֹ, אֶלָּא נִבְרָאנוּ מִזְרַע יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן הַשְּׁמֵחָה הַזֹּאת מִבִּיאָה אֶת הָאָדָם לִידֵי גְדֻלוֹת הַמַּחֲזִין וְיִשׁוּב הַדַּעַת אֲמִתִּי, שֶׁהַמַּח שָׁלוֹ נַעֲשֶׂה מִשְׁחַרְר (לקוטי מוֹתֵרֵין, חֶלֶק ב', סִימָן ב', וְאֵין הוּא נִגְאָל מִכָּל צְרוּתֵי. וְאֶפְלוּ הוּא מְרַגֵּשׁ אֶת עַצְמוֹ הַכִּי גְרוּעַ וְהַכִּי רְחוּק, עִם כָּל זֹאת יְכוּל לְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּשִׂמְחָה זֹאת כִּי יִמִּי חַיִּי, אֵיךְ שֶׁהוּא תִּהְיֶה לְאֵל, נִבְרָא מִזְרַע יִשְׂרָאֵל, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים. "וַתִּתֵּן לָנוּ הַיְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם הַזְּכוֹרֹן הַזֶּה, יוֹם תְּרוּעָה, מִקְרָא קֹדֶשׁ וְזָכַר לִיצִיאַת מִצְרַיִם" עֲלֵינוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד, שֶׁנִּתֵּן לָנוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת חֶג הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֲשֶׁר בּוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא דִּן אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת כְּלָם, וְזוֹכֵר זְכוּת יִצְחָק אָבִינוּ, עַל-יְדֵי שְׁאֲנוּ מְרִיעִים בְּשׁוֹפָר, וּמוֹחֵל לָנוּ עַל כָּל עוֹנוֹתֵינוּ, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (בְּרֵאשִׁית וַבֵּה, פָּרָשָׁה נו, סִימָן יג): כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה יִשְׂרָאֵל נֹאחֲזִים בְּעִבְרוֹת, וְכִרְאֵשׁ הַשָּׁנָה הֵם נוֹטְלִין שׁוֹפָר וְתוֹקְעִין בּוֹ, וְנוֹקְרִים לְפָנֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּמוֹחֵל לָהֶם. לְזֹאת צְרִיכִים לְשִׂמְחָה מְאֹד עַל נַעֲם חֲלָקְנוּ שְׂזָכִינוּ לְהִבְרָא מִזְרַע יִשְׂרָאֵל, "וּבְחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים", וְאֶפְלוּ שְׂאֵתָה מְרַגֵּשׁ עַקְשׁוֹ שְׂאֵתָה הַכִּי גְרוּעַ, וְאֵתָה שְׁבוּר מְאֹד מִכָּל מַה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, עִם כָּל זֹאת אֵל תִּיֵּאֵשׁ אֶת עַצְמָךְ, כִּי אֵיךְ שֶׁהוּא יִכְתִּי לְהִבְרָאוֹת מִזְרַע יִשְׂרָאֵל עִם קְרוֹבוֹ, וְזוֹ הַשְּׁמֵחָה הַזֹּאת עַל כָּל הַשְּׂמֵחוֹת.

יום (לשבת זכרון) תְּרוּעָה (לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קוֹדֶשׁ זֵכֶר לִיְצִיאַת מִצְרַיִם:

אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו, יעלה ויבוא ויגיע, ויראה וירצה וישמע, ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו, וזכרון אבותינו, וזכרון משיח בן דוד עבדך, וזכרון ירושלים עיר קדשך, וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך, לפליטה לטובה, לחן ולחסד ולרחמים, לחיים טובים ולשלום. ביום הזכרון הזה: זכרנו יהיה אֱלֹהֵינוּ בו לטובה. ופקדנו בו לברכה. והושיענו בו לחיים טובים. ובדבר ישועה ורחמים, חוס וחסנו, ורחם עלינו והושיענו, כי אליך עלינו, כי אל מלך חנון ורחום אתה:

אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו, מלוך על כל העולם כְּלוּ בְּכֹדֶךָ, וְהַנְּשֵׂא

י.ד.

בני! באמריך תפלת "יעלה ויבוא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו" וכי וכי, תתעורר מאד לבקש ממנו יתברך שיזכר לנו זכות אבותינו וזכות משיח צדקנו, וזכות ירושלים עיר הקדש שבה היו עולין לרגל, וזכות כל עם ישראל, שמוסרים את נפשם על קדוש השם, ותבקש ותתחנן ממנו יתברך, שיחוס וירחם עלינו, ויזכרנו ביום הקדוש והנורא הזה לטובה ולברכה, ויושיענו לחיים טובים ונזכה לישועה ורחמים, ותכונ פרוש המלות על מה שאתה אומר, ותשפך נפשך בתפלה זו, שיש בה זיון וסתרי נסתרות, וכלולה מעשר ספירות, אשר יש בהם עשרה שמות, ואם היית יודע מה התפלה הזו פועלת בשמים, היית שופך דמעות פנים.

טו.

בני! באמריך תפלה זו "מלך על העולם כְּלוּ בְּכֹדֶךָ וְהַנְּשֵׂא על כל הארץ ביקרדי", תכונ פרוש המלות, ותשפך נפשך אליו יתברך, כי אתה ממליכו עכשו על כל העולם כְּלוּ, ואתה מוריד אורות עליונים, אורות צחצחות לעולם, ותבכה ותתחנן לפניו יתברך שיזכרנו ויזכרנו על

עַל כָּל הָאָרֶץ בִּיקְרָךְ, וְהוֹפַע בְּחֶדְרְךָ
 גִּאֲזוֹן עֲזוֹךְ עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תְּבֵל אֶרֶץךָ,
 וַיֵּדַע כָּל פְּעוּלְךָ, כִּי אַתָּה פִּעַלְתָּו, וַיִּבִין
 כָּל יִצְוֹר, כִּי אַתָּה יִצְרַתָּו, וַיֹּאמֶר כָּל
 אֲשֶׁר נִשְׁמָה בָאָפוֹ: יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 מֶלֶךְ, וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה: (לשבת אלהינו

כל יושבי תבל ארצו, "וידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו הו"י אלהי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה". שתתגלה ככר אמתת מציאותו יתברך לכל העולם כלו, ויתבטלו כל הדינים מהעולם; כי כל מה שעובר על עם ישראל בפרטיות ועל כל העולם בכלליות הכל הוא רק מתמת שסלקו את השכינה מהעולם, כמאמרם ו"ל (סוטה ג): בתחלה קדם שחטאו ישראל היתה שכינה שורה עם כל אחד ואחד וכינן שחטאו נספלקה שכינה מהם, ואנחנו מבקשים ומתחננים ממנו יתברך, שישרה שכינתו עלינו, ויקדשנו במצוותיו, ויתן חלקנו בתורתו, ונוזק להשיג השגות אלקיות, ונתענג מזיו שכינת עזו יתברך, וישמחנו בישועתו, ותתעורר בכביה עצומה שתתגלה ככר מלכותו יתברך לעולם כלו, שכלם יכירו אותו יתברך, ותשרה השכינה בעולם, עד שכל אחד ואחד ירגיש את שכינת עזו יתברך עליו, וזו המדרגה העליונה ביותר, שאדם צריך לזכות אליה בזה העולם. וכמאמרם ו"ל (ספרי בהעלותך): המתדבק בשכינה דין הוא שתשרה עליו רוח הקדש; כי לשאדם מכניס בעצמו אמתת מציאותו יתברך, ואינו רואה ואינו מרגיש בשום דבר רק את אלקיותו יתברך, ויועז ועד אשר כל הבריאה פלה היא לבוש לגבי גלוי האין סוף ברוך הוא, על-ידי-זה שורה עליו רוח הקדש, וזוכה לטהר את לבו ולהשיג אמתת מציאותו יתברך, ותסים את הברכה בכונה עליונה עד מאד "מלך על כל הארץ, מקדש ישראל ויום הזברון", כי על-ידי השראת השכינה עם ישראל מתקדשים בקדשה עליונה.

וַאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רִצָּה נָא בְּמִנוּחָתָנוּ) קִדְשָׁנוּ
 בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ,
 שְׂבַעֲנוּ מִטוֹבֶךָ וְשִׂמְחָנוּ בִישׁוּעָתֶךָ, (לשבת
 וְהִנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שְׂפַת
 קִדְשֶׁךָ, וְיִנּוּחוּ בּוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל מִקִּדְשֵׁי שְׁמֶךָ). וְטַהַר
 לְבָבוֹ לְעִבְדֶּךָ בְּאַמֶּת, כִּי אַתָּה אֱלֹהִים
 אֱמֶת וְדַבַּרְךָ אֱמֶת וְקִיָּם לְעַד. בְּרוּךְ
 אַתָּה יְהוָה, מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, מִקִּדְשֶׁךָ
 (לשבת השַׁבָּת ו) יִשְׂרָאֵל וַיּוֹם הַזֶּה בְּרוּךְ:

רִצָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, בְּעִמּוּךָ יִשְׂרָאֵל
 וְלִתְפִלָּתָם שְׁעָה, וְהֵשִׁב אֶת

.זו

בני! בתפלה זו שאמה מתפלל "רצה הו"ה אלהינו בעמך ישראל, ובתפלתם שעה והשב את העבודה לרביר קדשך", מתעורר בכביה עצומה מאד, כי בתפלה זו אמה ממתיק את הדין וממשיך את הרצון שהוא "עתיק", ומבקש ומתחנן ממנו יתברך שיבנה לנו את בית-המקדש שגחרב עכשו, ושורים דינים בעולם, ועל כן רצה' עולה שם אלהים במלוי ההי"ן כנה: אל"ף, למ"ד, ה"ה, יו"ד, מ"ם, שהוא בגימטריה רצ"ה, ועל ידי הרצון שיבנה בית המקדש, יאיר בו אור נפלא ותשוקה עצומה. ואמרו חכמינו הקדושים (מדרש שמואל לא): כל אותן אלפים שנפלו במלחמה בימי דוד, לא נפלו אלא על שלא תבעו בנין בית-המקדש; והלא רבירים קל וחמר, ומה אם אלו שלא ראו בנין בית-המקדש ביניהם, ולא נחרב ביניהם, נעשה להם קדו, ונעשו על שלא תבעו אותה, אנו שחרב בימינו ואין אנו מתאבלין עליה, ונבקש עליו רחמים, על אחת כמה וכמה, לפיכך התקינו חסידים הראשונים,

הַעֲבֹדָה לְדַבֵּיר בֵּיתְךָ, וְאֲשִׁי יִשְׂרָאֵל
וּתְפִלָּתְךָ, מִחֶרֶה בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרָצוֹן,
וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד, עֲבֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ:

וּתְחִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבֶךְ לְצִיּוֹן
בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה, הַמַּחְזִיר שְׂכִינְתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי
אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ, מִגֵּן

שִׁיְהִי מִתְפַּלְלִים שֶׁלֹּשׁ תְּפִלוֹת בְּכָל יוֹם, וְלִבְקֵשׁ וּלְהַתְחַנֵּן "וְהָשֵׁב אֶת
הַעֲבֹדָה לְדַבֵּיר בֵּיתְךָ", וְתִכְנֵן יְהֵשֵׁב אֶת הַעֲבֹדָה לְדַבֵּיר שֶׁהוּא רֹאשֵׁי
תְּבוּת: אֵלֵינוּ, שְׁעָה שֶׁם הַלְבוּשׁ, וְלַהוֹרוֹת שְׁעַל־יְדֵי כָּל תְּפִלָּה שְׂאֲנַחְנוּ
מִתְפַּלְלִים עֲכָשׁוּר עַל בְּנֵי בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, אָנוּ מוֹרִידִים בְּכָל פֶּעַם אֶת
בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ מִלְמַעְלָה לְמַטָּה, עַד שְׁנוֹכָה שֶׁתְּפִלוֹת כָּלֵל יִשְׂרָאֵל תִּשְׁלַמְנָה
"וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ", וְעַל־יְדֵי־זֶה נִזְכָּה שְׂיִרַד לָנוּ
בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל אֲשׁ. "וּתְחִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבֶךְ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים", וְכִשְׁתַּסִּים
אֶת הַבְּרָכָה: "הַמַּחְזִיר שְׂכִינְתוֹ לְצִיּוֹן", תִּכְנֵן בְּדַעַת אִיךָ יְהִיָּה בְּעַת שְׁנוֹכָה
לְרֵאוֹת כִּמוֹ עֵינֵינוּ שְׁבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מַעְלָה יֵרַד לְמַטָּה, וְנוֹכָה לְחַזוֹת
בְּכַנְיָנוּ, וְתִכְנֵן הַמַּחְזִיר שְׂכִינְתוֹ לְצִיּוֹן רֹאשֵׁי תְּבוּת שִׁלְיָהּ, וְהוּא עַל דְּרָךְ
(בְּרֵאשִׁית מֵט. י:) "עַד כִּי יָבֹא שִׁלְיָהּ", סוֹפֵי תְּבוּת שֶׁם הַזְּכוּרִן אֵי־יִד, וְמִי
שֶׁמְכֹן אֶת זֶה, לֹא יְמוּשׁ מִזְכוּרוֹ בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ.

יז.

בְּנֵי! בְּאֶמְרֶךָ "מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ", תִּשְׁתַּחֲוֶה אֵלָיו יְתַבְרַךְ, וְצִרִיכִים
לְהִיֹּת כּוֹרֵעַ גּוֹפּוֹ עַד שִׁתְּפַקְקוּ כָּל חֲלִיזוֹתָיו, וּבְהַשְׁתַּחֲוֶה זֶה שֶׁמִּשְׁתַּחֲוֶה
אֵלָיו יְתַבְרַךְ, הוּא מוֹרִיד אֹר נוֹרָא וְנִפְלָא עַל נִשְׁמָתוֹ, וּמִכְּשֵׁל אֶת הַנְּחַשׁ שֶׁרָץ

ישענו, אתה הוא לדור ודור נודה לך ונספר תהלתך,
 על חיינו המסורים בידך, ועל נשמותינו הפקודות
 לך, ועל נסיה שבכל יום עמנו, ועל נפלאותיה
 וטובותיה שבכל עת, ערב ובקר וצהרים, הטוב פי
 לא כלו רחמיה, והמרחם, פי לא תמו חסדיה, פי
 מעולם קיינו לך:

**ועל כלם יתברך ויתרומם ויתנשא שמך
 מלכנו תמיד לעולם ועד:**

אחריו, ולכן תבין פרוש המלות, ותשמח מאד "על חיינו המסורים בידך,
 ועל נשמותינו הפקודות לך", שבהשתחנאה זו אתה מוסר את חייך, ונמשך
 אליו יתברך, שדיקא על-ידי-זה תזכה לראות נסים נגלים "ועל נסיה שבכל
 יום יום עמנו, ועל נפלאותיה וטובותיה שבכל עת ערב ובקר וצהרים", פי
 בו ברגע שאדם מבטל את עצמו לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, על-ידי-זה
 הוא רואה נסים ונפלאות, שהקדוש-ברוך-הוא עושה עמו בכל יום. ובאמת
 ראוי להתחזק אפלו בעת שעובר עליו מה שעובר ולא יתיאש כלל, פי
 הקדוש-ברוך-הוא עושה עם האדם בכל יום נסים ונפלאות רבות עד מאד,
 "הטוב פי לא כלו רחמיה והמרחם פי לא תמו חסדיה כי מעולם קיינו לך".
 ולכל זה זוכה דיקא בשמשחנה אליו יתברך, ומחבטל לגמרי לגבי האין
 סוף ברוך הוא, שאז נמשך עליו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו.

"יתברך ויתרומם ויתנשא" הם פנגד נה"י (נצח, הוד, יסוד, חג"ת תחסד,
 גבורה, תפארת), חב"ד (חכמה, בינה, דעת), נפש, רוח, נשמה, שאנו מבקשים
 ממנו יתברך ששם מלכנו יאיר עלינו תמיד. "ויכתב לחיים טובים כל בני
 בירתך", תבקש הרבה על חיים, ותסיים את הברכה "ולך נאה להודות",
 ותבין סופי תבות תי"ה, כי השם הזה נכתב על מצחו של משיח, ותבות
 תכ"ה גימטריה משיח בן דוד עם הפולל, כי עתיד להכניע עם השם הזה
 כחם של רשעים מן העולם, על-ידי תהלות ישראל, וסוד כ"ל הנשמה
 תיחלל על כל נשימה ונשימה תהלל זה, וזה שבר ישראל מהלל את
 הקדוש-ברוך-הוא, על-ידי-זה הוא מבער את כל הרוחות והקלפות מן
 העולם.

שכח לומר ונזכר קודם שהזכיר את השם חוזר ואומר. נזכר אחר השם של הברכה אינו חוזר:
 וכתוב לחיים טובים, כל בני בריתך:

וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה, וַיְהִלְלוּ וַיְבָרְכוּ אֶת
 שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל בְּאַמֶּת לְעוֹלָם כִּי טוֹב,
 הָאֵל יִשְׁוּעֵתָנוּ וְעִזְרָתָנוּ סֵלָה, הָאֵל הַטּוֹב.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְיָהּ, הַטּוֹב שְׁמֶךָ וְיָךְ נֶאֱחָה
 לְהוֹדוֹת:

שים שלום טובה וברכה, חיים חן וחסד ורחמים, עלינו
 ועל כל ישראל עמך, ברכנו אבינו, כלנו באחד
 יחד באור פניך, כי באור פניך נתת לנו יהוה אלהינו,
 תורת חיים ואהבת חסד, וצדקה וברכה ורחמים וחיים
 ושלום, וכל טוב,

יח.

בני! מסימים את התפלה עם שלום, כי אם יש שלום — יש הכל, ואם
 אין שלום — אין כלום, כי לא מצא הקדוש-ברוך-הוא כלי מחזיק ברכה
 לישראל אלא השלום (עקצין פרק ג'), ושלום הוא הוויג וביחוד העליון, כי
 אחר כל התפלה שאדם מתפלל אל הקדוש-ברוך-הוא, עליו להעשות כלי
 לקבל את השפע, כי כשאדם מתפלל אל הקדוש-ברוך-הוא, על-ידי-זה
 ממש יעל על עצמו אור וחיות ודבקות הבוֹרָא יתברך שמו, אף צריך שיהיה
 לו כלי לקבל את השפע, כי אם אין כלי, הכל יוצא לחוץ, רחמנא לי שובך,
 ויורד ונופל לעמקא דתהומא רבא יותר ויותר, ועל-כן העקר הוא השלום,
 ולכן מסימים את התפלה "המברך את עמו ישראל בשלום", כי גמר התקון
 הוא שלום (לקוטי-הלכות, ברכות השחר, הלכה ה', אות צט); ואמרו
 חכמינו הקדושים (פלה רבתי, פרק ג', סימן א'): כל הרוֹדֵף שְׁלוֹם אֵין תְּפִלָּתוֹ
 חוֹרֵת רִיקָם; כי תכף-ומיד כשאדם מתפש רק אחר השלום, אז יש בו כח
 לקבל את כל האורות העליונים. ועל-כן כל הצדיקים האמתיים, הדבקים בו
 יתברך, הם תפצים תמיד בשלום, אף הסמ"ך-מ"ם הרשע רודף אותם

שכח לומר ועדיין לא אמר השם חוזר ואומר חתם את השם אינו חוזר:

בספר חיים, ברכה ושלום, ופרנסה טובה, ויגזרות טובות, ישועות ונחמות, נזכר ונכתב לפניך, אנחנו וכל עמך בית ישראל, לחיים טובים ולשלום: ברוך אתה יהוה המברך את עמו ישראל בשלום: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, יהוה צורי וגאלי:

במחלקת ומריבות, ומסבף אותם בסבוכים, כי אינו יכול לסבל שיש צדיקים הדבקים בחיי החיים בו יתברך, והם רוצים להמשיך את אורו יתברך על כל העולם כולו, ולקרב את נשמות ישראל אליו יתברך, שאז על-ידי זה יהיה תקון השלום בכל העולמות, ועל-כן הוא מעורר עליהם מחלקת ומריבות עד מאד, וזה גורם פרידים בין נשמות ישראל; כי אם היו מתאחדים יחד אצל הצדיק האמת, אז היו ממשיכים עליהם אור וזיו וחיית ודבקות הבורא יתברך שמו, ולא היו צריכים שום דבר כלל, רק את הקדוש-ברוך הוא בעצמו, אך מאחר שהשם "ה' מ"ם אינו יכול לסבל את זה, על-כן הוא מעורר מחלקת על הצדיק האמת, ומרחק את האנשים ממנו, ולכן אנו מסימים את כל התפלות עם שלום, כי שלום הוא הפלי המחזיק את הברכה. וכן אמרו (ירושלמי ברכות, פ"ג ב', הלכה ד'): וחותרם בשלום, שכל הברכות חותמיהם שלום, אמר רבי שמעון בר חלפתא אין לך גלי מחזיק ברכה יותר מן השלום, ומה הטעם "הג"ה עז לעמו? תן הג"ה יברך את עמו בשלום", ולכן באמרך "שים שלום", תכונן אל יחוד הג"ה אלהיים שהוא שם מלא, כי עכשו בעת סיום התפלה נעשה היחוד השלם בכל העולמות כלם, כי שם הג"ה אלהיים הוא שם מלא (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן נד); כי עקר שלמות השלום — כששני הפכים מתחברים יחד (שם, סימן פ), ועל-כן דקא בסיום התפלה צריכים לבקש הרבה על שלום, כי כשיש שלום יש הכל, ולכן "הברכה" מספרה עולה רל"ב, כנגד הארבעה שמות: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, וזה שלום טובה וברכה, כי תכף-וימיד כשאדם ממשיך על עצמו הארת השלום, אז מאירים עליו הארת הפנים עליונים, בסוד: "כי באור פניך נתת לנו יהוה אלהינו", שמשם נמשכות כל הברכות לעם ישראל, ועל-כן בשלום אותיות מלבבוש, כי תכף-וימיד כשיש שלום הוא מלביש את עצמו

אלהי, נצר לשוני מרע, ושפתי מדבר מרמה,
 ולמקללי, נפשי תדם, ונפשי בעפר לכל תהיה.
 פתח לבי בתורתך, ואחרי מצותיך תרדוף נפשי, וכל
 הקמים וחושבים עלי רעה מהרה חפר עצתם וקלקל
 מחשבתם. (יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי
 שלא תעלה קנאת אדם עלי ולא קנאתי על אחרים,

בלבוש נגד הסטרא אחרא שלא תאחזו בו, ולכן מסימים את הברכה
 "המברך את עמו ישראל בשלום", סופי תבות: מ'ל'כ'ו'ת'; אשרי מי
 שמקבל על עצמו עכשו בעת סיום התפלה שיהיה שלום עם כל בר ישראל,
 ולא יעורר מחלוקת על שום בריה, ומכל שפן שלא יפרד מהצדיק האמת,
 ואז נכון לבו יהיה בטוח, שיהיה דבוק תמיד בחי החיים בו תברך, ולכן
 צריכים להרבות בכונה גדולה בברכת השלום, ובפרט עכשו בראש השנה
 הקדוש והנורא שפתוחים לפניו תברך ספרי החיים וספרי המתים, עליו
 לכוון בעת ששופך את נפשו אליו תברך שירחם עליו הקדוש-ברוך-הוא
 ויהיה "בספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה גזרות טובות ישועות
 ונחמות, נזכר ונכתב לפניך אנהנו וכל עמך בית ישראל לחיים טובים
 ולשלום", ויקבל על עצמו, שמהיום והלאה יהיה בשלום עם כל בר ישראל,
 ואז יהיה בטוח שיכתב בספר החיים, ותמשך עליו פרנסה בשפע, לא-בן
 אם יש לאדם איזו קנאה או איזו שנאה על זולתו מאיזו סבה שתהיה, אזי
 עליו להתפחד מאד מאד פן ואולי לא יכתב בספר החיים, או יגזרו עליו
 עניות או צער ויסורים, רחמנא לישכון, ולכן צריך לקבל עליו מדת השלום,
 שהוא שמו של הקדוש-ברוך-הוא (שבת י), ובו ברנע שיחליט שרוצה רק
 שלום ולא רוצה לריב עם אף אחד, אז בזה וזכה שתתקבלנה תפלותיו
 ברחמים וברצון.

יט.

בני! תאמר עכשו פסוק "יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך הוי"ה
 צורי וגואלי", שהוא מתקנת חכמינו הקדושים (ברכות ט:) מכרי האי (תהלים
 ט, טו) "יהיו לרצון אמרי פי", משמע לבסוף ומשמע מעקרא דבעינן למימר

ושלא אכעוס היום ושלא אכעיסך, ותצילני מיצר הרע, ותן בלבי הכנעה וענוה. מלבנו ואלהינו יחד לשמך בעולמך, בנה עירך יסד ביתך ושכלל היכלך וקבץ קבוץ גלויות ופדה צאנך ושמה עדתך, עשה למען שמך, עשה למען ימינך, עשה למען תורתך, עשה למען קדשתך. למען יחלצוך ידידיך הושיעה ימינך וענני, יהיו לרצון אמרי פי וחגיון לבי לפניך, יהיה צווי וגואלי. עשה שלום במרומו, הוא יעשה שלום עלינו, ועל כל ישראל, ואמרו אמן:

מאי טעמא תקינו רבנן לאחר שמונה-עשרה ברכות לימרו מעקרא? אמר רבי יהודה בריה דרבי שמעון פזי, הואיל ולא אמרו דוד אלא לאחר שמונה-עשרה פרושיות, לפיכך תקינו רבנן לאחר שמונה-עשרה ברכות, ובההוה (ושלח טוס): מגלה סודות נוראים על זה, "יהיו לרצון אמרי פי", אינין מילין דאתפרשן, "והגיון לבי", אינין מלין סתימן דלא יכיל איניש לפרשא לון בפומיה, דא הוא "הגיון" דאיהו בלבא דלא יכיל לאתפרשא, הינו "אמרי פי" זה דברים מפנישים, "והגיון לבי", הם דברים סתומים, שאין אדם יכול לפרשם בפיו, וזהו "הגיון" שהוא בלב, שאינו יכול להתפרש. ובפסוק זה מרמזים סודות נוראים ונפלאים מאד, ואשרי מי שמבין פרוש המלות. ונסכם בדיעת ראשונים וכן בדיעת הראב"ד והרשב"א לומר כאן פסוק זה, אף שאומרים את זה עוד פעם בסיום כל התפלות, כי פה מסתימת התפלה, ומכאן ואילך יכול האדם להרבות בתפלות שתקנו חכמינו הקדושים, וכן יכול לבקש ממנו יתברך כל מה שהוא צריך, וסיום התפלה מסימים בפסוק זה, ולכן יהיו עולה במספר א"ל, "לרצון אמרי פי", ראשי תבות א"ל"ף, סוד אלופו של עולם, שנמצא אתו דקא עכשו בעת שבשל את עצמו לגמרי אליו יתברך, "רצון אמרי פי" עולה במספר תרפ"ז, שהוא סוד נוקבא דפרדשקא, שמות: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, קס"א, קמ"ג, קנ"א (לקוטי מהר"ן, חלק א', סימן ב'), שהוא אורו של משית, ומי שמבין בפסוק זה לאמרו בכונה, אין תפלתו חוזרת ריקם.

יהי רצון מלפניך, יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שיבנה בית המקדש במהרה בימינו, ותן חלקנו בתורתך. ושם נעבדך ביראה בימי עולם וכשנים קדמוניות. וערבה ליהוה מנחת יהודה וירושלים בימי עולם וכשנים קדמוניות:

כ.

עכשו תרבה בתפלות ובקשות כמו שנהגו התנאים והאמוראים, ותאריך התפלה זו כפי יכלתך, "אלהי נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה", כי אם העקר לבקש ממנו יתברך, שלא ידבר שקר ולא ידבר לשון הרע, כי אם תלילה וחס, מקלקל פיו ולשונו, אין מתקבלות התפלות שלו, ולכן אחר כל התפלות מבקשים על קדשת וטהרת הדבור, שלא יהיה מפקר בדבורו, אלא ישמר אותו הקדוש-ברוך הוא מדבור לשון הרע ורכילות וליצנות, ומדבורי שקר, שאז יהיה בטוח שתתקבלנה תפלותיו לרחמים ולרצון, "ולמקללי נפשי תדם", שיקבל את כל הבזיונות והשפכות דמים באהבה, שנה סוד התשובה (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן ו'); כי עקר התשובה לשחק למחרי ולמבוי נפשו "ונפשי בעפר לכל תהיה", שיקבל את עצמו לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, עד שיהיה שכן לעפר בחייו, שאז דיקא על-ידי-זה ימשיך על עצמו הארת זיו שכנית עזו יתברך, ויהיה בטל ומבטל בעיני עצמו לגמרי, ואז דיקא וזכה שיפתח לו הקדוש-ברוך הוא את לבו בתורתו, ועל-כן "פתח לבי בתורתך ואחרי מצותיך תרדף נפשי", כי תכף-וימזג כשאדם מבטל את עצמו לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, אז נפתח לבו להבין ולהשפיל בתורה הקדושה, ומקנים את מצוותיו יתברך. וירבה להתפלל כפי צחות לשונו כל מה שהוא צריך, כי כאן המקום להרחיב את הדבור, ובפרט "כל הקמים והחושבים עלי לרעה, מהרה הפר עצתם ומקלל מחשבתם", ויבקש ויתחנן ממנו יתברך כל מה שהוא צריך, ויסים עוד פעם את תפלתו עם הפסוק "יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי", ובנה יהיה מבטח שתפלתו אינה חוזרת ריקם.

כשחל ראש השנה בשבת אומרים:

וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם
הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדְּשׁ אֹתוֹ, כִּי בּוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר
בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

חזן **בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַיְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַתָּה**

כ.א.

בני! אם חל יום ראשון של ראש השנה בשבת, אומרים כאן "ויכלו השמים והארץ וכל צבאם", וצריכים לכונן מאד בפסוקים אלו, כי אז נעשה עֵד, שְׁמַעִיד שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בָּרָא אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת בְּשִׁשֶּׁה יָמִים, וְנִתְכַפְּרִים לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, כְּמוֹכָא בְּדֵהר הַקְדוּשׁ (יִתְקַהֵל ד): בְּעֵי בַר נִשׁ לְמִסְהַד סְהַדוּתָא דָּא בְּחֵדוּא בְּרַעוּתָא דְלִבָּא לְאַסְהַדָּא קְמִיה מְרִיה דְמַהִימְנוּתָא, וְכָל מֵאן דְיִסְהִיד דָּא וְיִשְׁוֵי לְבָא וְרַעוּתִיה לְדָא מְכַפֵּר עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ וְצָרִיךְ אָדָם לְהַעֲיֵד עֲדוּת זוּ בְשִׁמְחָה וּבְרְצוֹן הַלֵּב, לְהַעֲיֵד לְפָנֵי אֲדוֹן הָאֱמוּנָה, וְכָל מִי שְׁמַעִיד זֶה וּמְשִׁים לְבוֹ וּרְצוֹנוֹ לְזוֹה, מְכַפֵּר לוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו. וּמוֹכָא (כָּל בוּ, דִּין תְּפִלַּת עֲרִבִית שֶׁל שַׁבָּת, סִימָן לה), וְאַחֲרֵיכֶן פּוֹתַח שְׁלִיחַ-צְבוֹר וְכָל הַקְהָל בְּקוֹל רַם "וַיְכַלּוּ", וְכֻלָּם עוֹמְדִים, שְׂוִיהֵי עֲדוּת עַל הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ בִּיצִירַת מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית וְעֲדוּת מְעַמְד. וְכֵן יֵשׁ בַּמְדַּרְשׁ: כָּל הָאוֹמֵר "וַיְכַלּוּ" מְעַמְד, שְׁנֵי מְלֹאכֵי הַשָּׁרַת מְלִיּוֹן לוֹ לְאָדָם, וּמְנַחִיין דִּיהֶם עַל רֵאשׁוֹ וְאוֹמְרִים לוֹ: "וְסָר עֲוֹנֶיךָ וְחַטְאֲתֶיךָ תְּכַפֵּר" (ישעיהו ה. ז), רוּצָה לְזַמֵּר שְׁעַל שְׁבוּעַת הָעֲדוּת כְּתִיב: "אִם לֹא יִגִּיד וְנִשְׂא עֲוֹנוֹ" (יִתְקַרָּא ה. א), וְכֵינֵן שְׁהַעֲיֵד זֶה עֲדוּתוֹ אוֹמְרִים לוֹ מְלֹאכֵי הַשָּׁרַת "וְסָר עֲוֹנֶיךָ", שְׁהִיָּה אִם לֹא תִגִּיד, וְאַחֲרֵיכֶן מְכַרְכְּבִים אוֹתוֹ וְאוֹמְרִים לוֹ: "וְחַטְאֲתֶיךָ תְּכַפֵּר". רָאֵה וְתִשְׁפִּיל, אֱהוּבִי, בְּנִי, אֶת גְּדִל הָעֵנָן הַנוֹרָא וְהַנְּפִלָא הַזֶּה.

ואחֲרֵיכֶן אוֹמְרִים בְּרַבַּת מַעֲיֵן שְׁבַע, וְצָרִיכִים לְכַנֵּן פְּרוּשׁ הַמְּלוּת, לְשִׁמְחָה מְאֹד עַל נַעַם חֲלֻקְנוֹ שְׁאָנוּ מַעֲיֵדִים עֲדוּת שֶׁהוּא "אַל עֲלִיּוֹן קוֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ"; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשָּׂשׁ וְשִׁמַּח בְּשִׁמְחָה אֵין סוֹפִית, שֶׁהוּא זוּכָה לְהִיּוֹת

אֱבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק
וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא
אֵל עֲלִיּוֹן קוֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

מִזֶּן וְחֵן ^{קול וזון} אֱבוֹת בְּדַבְּרוּ, מִחִיָּה מֵתִים בְּמֵאֲמְרוֹ הַמֶּלֶךְ
הַקְדוֹשׁ שְׁאִין בְּמוֹחֵו הַמְנִיחַ לַעֲמוֹ בְּיוֹם
שַׁבַּת קְדֹשׁוֹ, כִּי בָם רִצָּה לְהַנִּיחַ לָהֶם, לְפָנָיו נַעֲבוֹד
בִּירְאָה וּפְחָד וְנוֹדָה לְשִׁמּוֹ בְּכָל יוֹם תְּמִיד, מַעֲיִן
הַבְּרֻכּוֹת, אֵל הַהוֹדְאוֹת, אֲדוֹן הַשְּׁלוֹם, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבַּת
וּמְבַרֵךְ שְׂבִיעֵי, וּמְנִיחַ בְּקִדְשָׁהּ, לַעַם מְדַשְׁנֵי עֲנַג, זָכַר
לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֱבוֹתֵינוּ, רִצָּה נָא בְּמִנּוּחֵתֵנוּ, קְדֹשָׁנוּ
בְּמַצּוֹתֶיךָ וּתֵן חֵלְקֵנוּ בַּתּוֹרָתֶךָ, שְׂבַעֲנוּ
מִטּוֹבֶיךָ וְשִׂמַח נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעָתֶךָ, וְטַהַר לְפָנָו לְעַבְדֶּיךָ
בְּאֱמֶת, וְהַנְּחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן
שַׁבַּת קְדֹשֶׁךָ, וְיִנּוּחֵו בְּהַ כָּל יִשְׂרָאֵל מְקַדְשֵׁי שְׁמֶיךָ.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבַּת:

בְּכָל שׁוּמְרֵי שַׁבַּת, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְמַשֵּׁף עַל עַצְמוֹ אֹר וְחַיּוֹת
וְדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרַךְ שְׁמוֹ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְעַל-כֵּן וְיִקְרָא "הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ"
עוֹלָה ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, קס"א, קמ"ג, קנ"א, וְאֵז נִמְשָׁכִים עָלָיו אֹרוֹת
צְחָצְחוֹת, אֹרוֹת עֲלִיוֹנִים מִכָּל הָעוֹלָמוֹת. וְאִם הָיוּ בְּגִי' אֲדָם יוֹדְעִים מַעַלַת
הַזּוֹכָה לומר "וְיִבְלוּ הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם" וּבְרַפַּת מַעֲיִן שְׂבַע, וְהַתְּקוּנִים
שְׂעוֹשִׂים לְמַעַלָּה בְּשָׂמַיִם, הָיוּ מְכוּנִים מְאֹד מְאֹד עַל כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
שְׂמוּצִיאִים מִפִּיהֶם. וְדַעֲתֵנוּ קֶצֶרָה לְהַסְבִּיר אֵת גְּדֵל הַיְחֻדִים הָעֲלִיוֹנִים
שְׂנַעֲשִׂים עַל-יְדֵי הַתְּפִלוֹת הָאֵלוּ; אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוּ מְטַעָה אֵת עַצְמוֹ כָּלֵל.

נוהגים לומר בכוונה ובהתעוררות פסוק בפסוק פרק זה:
 ויכון בכל שמות הוי"ה או בנקוד זה ויהיה או בנקוד זה ויהיה.

לְדוֹד מְזֻמּוֹר, לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהָ,
 תִּבֵּל וַיֵּשְׁבִי בָהּ: כִּי הוּא עַל
 יַמִּים יִסְדֶּהָ, וְעַל נְהַרֹת יִכּוֹנְנֶהָ: מִי
 יַעֲלֶה בְּהַר יְהוָה, וּמִי יִקּוּם בַּמִּקּוֹם
 קָדְשׁוֹ: נָקִי כַפַּיִם וּבֵר לִבּוֹ, אֲשֶׁר לֹא
 נִשָּׂא לְשׂוֹא נַפְשִׁי, וְלֹא נִשְׁבַּע
 לַמֶּרְמָה: יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְהוָה,
 וְצַדִּיקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: זֶה דוֹר

כ.ב.

צָרִיף שְׂתַדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי, שְׂאֲמִירַת מְזֻמּוֹר כ"ד בְּתֵהִלִּים עֲכָשׁוּ בְּלִיל
 ראש השנה, יש בה סודות נוראים ונפלאים עד מאד, ומסגל מאד לפרנסה
 לְכָל הַשָּׁנָה, וְעַל־כֵּן תְּכּוֹן הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּאֲמֶרֶךָ מְזֻמּוֹר זֶה, כִּי כְּשֹׂאֲמִירִים
 מְזֻמּוֹר זֶה, מְבַקְשִׁים וּמִתְחַנְּנִים מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, שֶׁתִּתְגַּלֶּה קִדְשַׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל,
 וַיִּגָּאֵל אֶת אֶרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה מֵהַקְּלָפוֹת וְהַסְטָרָא אֲחֵרָא שְׂנֵדְבָקוּ בָּהּ, שְׁנֵה
 פְּרוּשׁ: "לְדוֹד מְזֻמּוֹר לְהוֹנִי" הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהָ תִּבֵּל וַיֵּשְׁבִי בָּהּ", שְׂאֲנִי מְגַלִּים
 וּמְפַרְסְמִים אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, הָאָרֶץ הִיא אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, תִּבֵּל זֶה
 חוץ לָאָרֶץ (כְּמוֹ שֶׁפֶרֶשׁ רַש"י), הַכֵּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הִיא נֶעַם וְחוּץ
 לָאָרֶץ הֵם חוֹבְלִים (לְקוּשִׁי־מוֹתֵרֵן, חֶלֶק ב', סִימָן ע"א), וְעַכְשָׁו, בְּעִוְנוֹתֵינוּ הַרְבִּים,
 נִתְעַרֵב הַנֶּעַם בְּחוֹבְלִים, וְלָכֵן דִּיקָא בְּכַנִּיסַת רֹאשׁ הַשָּׁנָה אֲנִי אוֹמְרִים מְזֻמּוֹר
 זֶה, לְבַרֵר אֶת הַנֶּעַם מִהַחוֹבְלִים (לְקוּשִׁי־הַלְכוֹת, תְּפִלַּת הַמְּנַחָה, הַלְכָה ו', אוֹת י"ג),
 שְׂאֲנִי מְבַקְשִׁים מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, שְׁיִסִּיר אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת וְהַסְטָרָא אֲחֵרָא מֵאֶרְצֵנוּ
 הַקְּדוּשָׁה, וְתִתְגַּלֶּה מַלְכוּתוֹ יִתְבַּרְךָ שְׂמֵאִירָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל (שֵׁם, דְּבָרִים הַנּוֹהֲגִים
 בַּסְּעֻדָה, הַלְכָה ד', אוֹת א')

דְרָשׁוּ, מִבְּקָשֵׁי פְּנִיָּה, יַעֲקֹב סֵלָה:
 שְׂאוּ שְׁעָרִים רְאִשֵׁיכֶם, וְהִנְשְׂאוּ
 פֶתְחֵי עוֹלָם וַיְבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד: מִי
 זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, יְהוָה עֲזִיז וְגִבּוֹר,
 יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים
 רְאִשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פֶתְחֵי עוֹלָם, וַיְבֹא
 מֶלֶךְ הַכְּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ
 הַכְּבוֹד, יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ
 הַכְּבוֹד סֵלָה:

והקלפות, שעל-ידי-זה נחסרת הפרנסה מעם ישראל, כי גלוי ההשגחה הוא רק בארץ ישראל, כמו שכתוב (דברים ח ט): "כי הנו"ה אלקיך מביאך אל ארץ טובה, ארץ נחלי מים עינת ותהמות יצאים בבקעה ובהר, ארץ חשה ושערה וגפן ותאנה ורמון, ארץ זית שמן ודבש, ארץ אשר לא במסכנת תאכל בה לחם, לא תחסר כל בה, ארץ אשר אשר אבניה ברזל ומהרריה תחצב נחשת, ואכלת ושבעת וברכת את הנו"ה אלקיך על הארץ הטובה אשר נתן לך"; כי כל השפעות הפרנסה באות דיקא מארץ ישראל, ששם מאיר הנעם העליון, אבל תפקד-ומיד כשמתגברים החובלים, שהם הסטרא אחרא והקלפות, המשפיעים את הקדוש-ברוך-הוא, כבר נחסרת הפרנסה, כי אלו הכופרים בהשגחתו הפרטי פרטית, ותולים ב"כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה" (שם ט, יז), הם הרשעים והערב רב המלעיגים מכל הקדוש לעם ישראל, ומעלימים ומסתירים ומכסים את אמתת מציאיותו: תברך, ועל-ידי-זה נחסרה הפרנסה, ועל-כן דיקא עכשו בראש השנה כשאנו עוסקים בתקון המלכות, להמליך עלינו על מלכותו: תברך, על-כן אנו מבקשים ומתחננים ממנו: תברך, שתתגלה אלינו קדשת ארץ ישראל, ויתבטלו כל הקלפות

ואח"כ יתפלל תפלה זו על הפרנסה:

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו, האל הגדול הגבור והנורא, שאתמלא רחמים ותחן עלינו למענה ולמען קדשת המזמור הזה והשמות הקדושים הנזכרים בו, וקדשת פסוקיו ותבותיו ואותיותיו וטעמיו וסודותיו, וקדשת השם הקדוש דקרנוסא (גי' חת"ך עם האותיות) היוצא מפסוק והריקתי לכם ברכה עד בלי די. ומפסוק נסה עלינו אור פניך יהוה. וכתבנו בספר פרנסה טובה וכלפלה, שנה זו וכל שנה ושנה, לנו ולכל בני ביתנו כל ימי חיינו, במלוי וברוח בחרת ולא באסור, בנחת ולא בצער ולא בעמל וטרח, בשלוח והשקט ובטח, בלי שום עין הרע ותזננו לעבד עבודת הקדש בלי שום טרדה, ותפרנסנו פרנסה שלא

והסטרטא אחרא השולטים שם, אשר כל הצרות והיסורים באים מהם, וכל חסרון הפרנסה נמשך רק מהם. ולכן באמרך מזמור זה, תכונ היטב היטב על כל פרט ופרט, ובכל פסוק ופסוק שאתה אומר, תכונ פרוש המלות ותפרשן על עצמך, כי יש בהן סודות נוראים ונפלאים עד מאד, ויוצאים מהן שמות וצרופים מראשי תבות וסופי תבות ואמצעי תבות; ואתה, בני, תכונ פרוש המלות, ותבקש ותתחנן ממנו יתברך, שייפתח את שערי ראשך ויגש בך מלך הקבוד, שתמיד תמשיך על עצמך כבודו יתברך, ותדע אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ואז בו ברגע שתמליך על עצמך כבודו יתברך, ותכניס במח מחשבתך רק אמתת מציאותו יתברך, בזה בעצמו נגאלת ארץ ישראל מהקלפות והסטרטא אחרא, ונתבטל כל הענין של "כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה", ויתגלה אליך מלך הקבוד, ותמשך עליך ברכה והצלחה בכל מעשה ידך, ותהיה לך פרנסה בשפע. ואחר-כך תאמר את התפלה על פרנסה, ותכונ היטב היטב בתפלה זו, כי כל פרנסתך של כל השנה תלויה באמידת מזמור זה ותפלה זו, כי בו מתגלה אשר הוא יתברך מלך "וימלכותו בכל משלה" (תהלים קג. יט), והארץ ומלוואה תבל ויושבי בה — הכל ממנו יתברך, והוא יסד את הימים והנהרות, ואי

יְהִיָּה בָּהּ שׁוֹם בּוֹשָׁה וּכְלִמָּה. וְלֹא נִצְטָרֵד לְמַתַּנֵּת בְּשֵׁר
 וְרֵם, כִּי אִם מִיָּדָה הַמְּלֵאָה וְהַרְחֵבָהּ. וְתִצְלִיחֵנוּ
 וְתִרְוִיחֵנוּ בְּכֹל לְמוֹדֵנוּ וּבְכֹל מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ וְעַסְקֵינוּ.
 וְיִהְיֶה בֵּיתֵנוּ מְלֵא בְּרַכַּת יְהוָה, וְנִשְׁבַּע לֶחֶם וְנִהְיֶה
 טוֹבִים. רַחֲמֵי, חֲנוּן, שׁוֹמֵר, תּוֹמֵד, מְצִיל, יִשְׂרָאֵל, פּוֹדֵה,
 (יְכוּיֵן רַח"שׁ תְּמִי"ף) רַחֵם עָלֵינוּ וְשִׁמְעַתְּפִלְתֵּנוּ כִּי אֵתָּה
 שׁוֹמְעַתְּפִלְתָּ כָּל פֶּה. בְּרוּךְ שׁוֹמְעַתְּפִלְתָּ. (יְכוּיֵן אוֹכֵף
 אַרְאֵרִית"א כּוּז"ו אֲזוֹבֵגֵא):

קדיש שלם

חזן יתגדל ויתקדש שמה רבא, בעלמא די ברא כרעותה וימליך
 מלכותה, ויצמח פורקנה ויקרב משיחה, בחייכון
 וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן.
 קדיש יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא.

חזן יתברך וישתבח, ויתפאר ויתרום ויתנשא ויתהדר ויתעלה
 ויתהלל שמה דקודשא בריך הוא לעלא ולעלא מכל
 ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא ואמרו
 אמן:

תתקבל צלותהון ובעותהון דכל בית ישראל קדם אבוהון די
 בשמיא ואמרו אמן.

יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל
 ואמרו אמן.

יעשה השלום במומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל
 ואמרו אמן.

אפשר לעלות אליו יתברך, אלא מי שהוא נקי בפנים ובר לבב, שאין בידו
 שום גנבות ושחיתות, ולכן תקבל על עצמך עכשו לשלם את כל החובות
 וכל הגנבות והשחיתות שעשית כל השנה, ותקבל על עצמך מהיום והלאה
 לא לעשות שום רע, אלא שיהיה לך נקיון בפנים ובר לבב, ותשמר את עצמך
 משקרם, שאז דקא תהיה נעשה כלי להמשכת מלך הכבוד, שיאיר עליך
 כבודו ויתברך כל השנה, ועל ידי זה תמשך עליך פרנסה בשפע גדול.

עלינו לשבח לאדון הכל, לתת גדולה ליוצר
בראשית, שלא עשנו כגויי הארצות, ולא
שמנו כמשפחות האדמה, שלא שם חלקנו בהם,
וגורלנו ככל המזנם. שהם משתחווים להכל וריק
ומתפללים אל אל לא יושיע. ואנחנו פורעים
ומשתחווים ומודים, לפני מלך מלכי המלכים הקדוש
ברוך הוא, שהוא נוטה שמים ויוסד ארץ, ומושב
יקרו בשמים ממעל, ושכינת עזו בגבהי מרומים,
הוא אלהינו אין עוד. אמת מלבנו, אפס זולתו,
כפתוב בתורתו: וידעת היום והשבת אל לבבך, כי
יהוה הוא האלהים בשמים ממעל, ועל הארץ מתחת,
אין עוד:

ועל בן נקנה לך יהוה אלהינו, לראות מהרה בתפארת
עזך, להעביר גלולים מן הארץ, והאלילים פרות
יכרתו, לתקן עולם במלכות שדי. וכל בני בשר יקראו
בשמך, להפנות אליך כל רשעי ארץ. ופירו וידעו כל

כג.

בני! אומרים "עלינו לשבח" בכונה ובשמחה גדולה, ותפלה זו תקנה
הושע בן-נון בעת שכבש את יריחו ונכנס לארץ ישראל, והתפלה הזו
מלאה סודות ויחודים עליונים, ומאירה אור האין סוף ברוך הוא על
האומרה, ומבטלת ממנו את כל הקלפות שבא מרב חטאיו, ונמחלים לו
כל עוונותיו, אם יכון פרוש המלות. וראוי שתכונ עלינו אותיות עליון,
להמשיך אור גדול מרום המעלות אור האין סוף לעשר ספירות המתלבשות
בארבע עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, ומהכלים ומבטלים את כל
הקלפות ואמות העולם, עובדי האלילים שלא שלטו עלינו כלל, ומגלים
לכל אשר הכל הכל הכלים ואין בלעדיו ותברך כלל, והנהיר לאומרה אחר
כל תפלה מבטח לו שתפלתו לא תשוב ריקם.

וּשְׁבִי תְּבַל, כִּי לָךְ תִּכְרַע פֶּלַח בְּרָךְ, תִּשְׁבַּע פֶּלַח לְשׁוֹן.
 לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרַעוּ וַיִּפְּלוּ, וְלִכְבוֹד שְׁמֶךָ יִקְרָו וַיִּתְנוּ,
 וַיִּקְבְּלוּ כָל־אֶתְּךָ עַל מַלְכוּתְךָ, וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מִחֲרֹחַ לְעוֹלָם
 וָעֶד. כִּי הַמְּלָכוֹת שֶׁלְּךָ הֵינָּה, וְלַעֲלָמֵינוּ עַד תִּמְלֹךְ בְּכִבוֹד,
 בְּכַתּוּב בַּתּוֹרָתְךָ, יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: וְנֹאמַר, וַחֲוִיָּה
 יְהוָה לְמֹלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה, יְהוָה אֶחָד
 וְשִׁמוֹ אֶחָד:

אל תירא מִפֶּחַד פִּתְאוֹם וּמִשֹּׂאֵת רְשָׁעִים כִּי תִבֹּא: עֲצֵה וְתִפְּרֹד בְּדַבְּרוֹ דְּכָר
 וְלֹא יָקוּם כִּי עֲמֻנּוֹ אֵל: וְעַד וְקִנְיָה אֲנִי הוּא, וְעַד שִׁיבָה אֲנִי אֶסְבֵּל, אֲנִי
 עֲשִׂיתִי וְאֲנִי אֲשֵׁא וְאֲנִי אֶסְבֵּל וְאֶמְלֹט:

קדיש יתום

וַיִּתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמוֹהָ רַבָּא. בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיד מַלְכוּתָהּ,
 וַיִּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
 יִשְׂרָאֵל בְּעֶנְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי שְׁמוֹהָ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמֵינוּ וְלַעֲלָמֵינוּ עַלְמֵינָא:

וַיִּתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא, וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמוֹהָ
 דְּקַדְשָׁא קְרִיד הוּא לְעָלָא וְלַעֲלָא מְכַל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תִּשְׁבַּחְתָּא
 וְנַחְמְתָּא, דְּאִמְרוּן בְּעֶלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן.
 עֲשֵׂתָהּ הַשְּׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן.
 בְּגַמְר תְּפִילַת מַעְרִיב שֶׁל לַיְלַת א' דר"ה נְהַגִּים לְכַרְךָ אִישׁ אֶת רַעְוָה בְּלִשׁוֹן זֶה:

לזכר

לְשָׁנָה טוֹבָה תִּפְתָּח וְתִתְחַתֵּם:
 לְאַלְתֵּר לְחַיִּים טוֹבִים וְלִשְׁלוֹם

כד.

עֲשׂוּ, בְּנֵי, אַחַר הַתְּפִלָּה רְאֵה לְכַרְךָ אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל: "לְשָׁנָה טוֹבָה
 תִּפְתָּח וְתִתְחַתֵּם לְאַלְתֵּר לְחַיִּים טוֹבִים וְלִשְׁלוֹם", וּמַעֲלַת הַבְּרָכָה הַזֹּאת אֵין לְתַאֵר
 וְאֵין לְשַׁעַר כָּל־ל, כִּי כָל הַמְּבָרַךְ מִתְבָּרַךְ מִפִּי אֵל עֲלִיּוֹן, וְאֶצְלוּ יִתְבָּרַךְ מְאֹד

לזכרים

**לְשָׁנָה טוֹבָה תִּפְתָּכוּ וְתַחַתְמוּ:
לְאַלְתֵּר לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם**

לנקבה

**לְשָׁנָה טוֹבָה תִּפְתָּכִי וְתַחַתְמִי:
לְאַלְתֵּר לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם**

לנקבות

**לְשָׁנָה טוֹבָה תִּפְתָּ בְּנָה וְתַחַתְמְנָה:
לְאַלְתֵּר לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם**

מאד חשובות הנכונות שאחד מברך את חברו, כי בזה שאדם מברך את חברו, מתלבש בו הקדוש-ברוך-הוא ומתברך בעצמו, כי כל המברך ישראל, כאלו מברך את השכינה (מחויבא ויחי ה'), ולכן הוא ענין גדול מאד לברך בלי להיזהר את כל בר ישראל שפוגש: "לשנה טובה תפתח ותחתם לאלתר לחיים טובים ולשלום", וכן יברך את אביו ואת אמו, את אשתו ואת ילדיה, ויהיה באופן נהירין ובשמחה עצומה, כי הנכונות צריך שתהינה בפנים מאירות ובלב שלם. ואל תאמר: 'מה תועיל לי ברפת חברי', כי כבר אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ז'), שלא תהא ברפת הדיוט קלה בעיניך, ועל-כן ראה לברך ולהתברך מפל בר ישראל. ובפרט תגש אל רבך שגרב אותך אל הקדוש-ברוך-הוא, ותבקש ממנו שיברך אותך בשנה טובה ומתקה, כי הנרכה שרבך יברך אותך תתקיים, ובפרט עכשו בתחלת השנה, שאז מתעוררת גדל הנכונות של רבך, שמסר את נפשו בעבורך כל השנה, וסבל ממך מה שסבל וכי, עד שגורך אליו יתברך וכי, והביאך עד המקום הזה, ולכן ראה לגשת אליו שיברך אותך, ובודאי תתברך. וכן אמה, אהובי, בני, כשהנך מברך את כל בר ישראל, שלא יהיה מהשפה ולחורץ, אלא תקבל על עצמך עכשו אחת ולתמיד מצות עשה של "ואהבת לרעך כמוך" (ויקרא יט יח), שתאהב את כל בר ישראל, ותהיה בשלום עמהם, כי אמרו חכמינו הקדושים (במדר רבה יא טז): אין הנכונות מועילות כלום, אלא אס-בן שלום עמהם; ולכן בשעה שאמה מברך את זולתך "לשנה טובה תפתח ותחתם לאלתר לחיים טובים ולשלום", שתהיה בנחתך עם אמת, ואז המברך — יתברך מפי אל עליון.

קידוש לראש השנה
 אם חל בשבת מתחילים כאן:
 בלחש ויהי ערב ויהי בקר:

יּוֹם הַשְּׁשִׁי. וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם: וַיְכַל
 אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה,
 וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה:
 וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי, וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ, כִּי בּוֹ
 שָׁבַת מִכָּל מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר בְּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

כשחל בחול מתחילין כאן:
 על היין סְבְרֵי מוֹרְנָן וְרַבְּנָן וְרַבּוֹתֵי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
 בּוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן:

סדר השלחן

א.

בני! בצאתך מבית הכנסת תלך מיד לביתך, ותשמח מאד מאד, ותבטח
 בהקדוש ברוך הוא שבנדאי תפלתך תתקבל לרחמים ולרצון, ותקף-ומיד
 תקדש על היין, ותכונן היטב בשעת הקדוש, כי כל תבה ותבה יש בה שמות
 וצורפים העושים רשם למעלה, ואין לתאר ואין לשער את החדושים
 והצורפים היוצאים מהקדוש בעת שבר ישראל עושה קדוש, וזכור תזכר
 שאילן שאכל ממנו אדם הראשון גפן היה (ברכות מ); על-כן עכשו הוא
 הזמן לתקן מה שקלקל, ותכונן להמשיך על עצמך זין המשמר מששת ימי
 בראשית (ברכות לד); וזין נתן בע' אותיות וסוד נתן בע' אותיות, נכנס זין
 יצא סוד (ערובין סה), ואם היית יודע סוד הקדוש, היית מודעוץ מאד, מרב
 אימה ופחד מה שקורה עכשו בעולמות העליונים בעת שאתה מקדש על
 היין, כי בעת הקדוש גמשה על האדם ראה עליונה (לקוטי-הלכות). הרשאה.

על הפת ברשות מְרַנֵּן וּרְבִנֵּן וּרְבוּתֵי:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִלֵּךְ הָעוֹלָם, הַמוֹצִיא
לָחֵם מִן הָאָרֶץ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִלֵּךְ
הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל
עַם וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל לְשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו, וַתִּתֵּן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֵת יוֹם)
הַזְּכָרוֹן הַזֶּה, יוֹם (לשבת זְכָרוֹן) הַתְּרוּעָה (לשבת

הלכה ג, אותיות: יב, יג יד), כי סוד הקדוש הוא אֲשֶׁר כָּל אָדָם שָׂרָק וּרְצָה לְצֵאת מִשְׁשֵׁת יָמֵי הַחַל וְלִהְבִּנֵּס בְּקִדְּשַׁת שַׁבָּת, וּרְצָה מֵאֵד לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ קִדְּשַׁת שַׁבָּת, אִזְ צְרִיךְ לְקַדֵּשׁ עַל כּוֹס נֵיז, כִּי הַקְּדוּשׁ עַל נֵיז זֶה יִרְאֶה עֲלִיּוֹנָה שְׁמִתְקָרָא מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-דִּי-זֶה הוּא מִמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ מִלְכוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי יִרְאֶה הִיא מִלְכוּת, כְּמוֹ שְׁאֵמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (אבות, פָּרָק ג'): "אֵל מְלֵא מוֹרָאָה שֶׁל מִלְכוּת", וְזֶה סוּד כּוֹס הַיַּיִן שֶׁל קְדוּשָׁה, כִּי כו"ס בְּגִימָטְרִיָּה אֱלֹהִים, שֶׁהוּא סוּד הַיִּרְאָה, וְעַל-כֵּן דִּיקָא בְּעַת שְׁעוֹשִׁים קְדוּשָׁה, מְקַדְּשִׁים אֶת עֲצָמָם בְּקִדְּשָׁה עֲלִיּוֹנָה, וְיוֹצֵאִים מִכָּל הַיִּרְאוֹת חִיצוֹנִיּוֹת שֶׁהֵיוּ לְאָדָם בְּמִשְׁךְ כָּל הַשְּׁבוּעָה, כִּי בְּשִׁשֶׁת יָמִים הָאֵדָם מְלֵא יִרְאוֹת נְפוּלוֹת, וְהֵיךְ מִתְפַּחַד מִבְּנֵי-אָדָם וּמִחִיּוֹת רְעוּת וְלִסְטִים, וְנִחְמָנָא לְצַלּוֹן, שְׂכַח מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהוּא מְלַבֵּשׁ בְּכָל דְּבַר, כְּדִי לְהַפְחִידוֹ וְלִהְדִּיר בּוֹ יִרְאָה עֲלֵאָה שִׁיפְחַד מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, אִךְ הָאֵדָם מִחֲמַת קְטָנוֹת מַחוּ וְדַעְתּוֹ, מִחֲמַת בְּעוֹנוֹתָיו נִפְלָה הָאֵמוּנָה מִמֶּנּוּ, וְנִכְנָסָה בּוֹ יִרְאָה חִיצוֹנָה שְׁזָה נְפִילַת הַמְּלָכוּת, וְעַכְשָׁו בְּעַת הַקְּדוּשָׁה הוּא הַזְּמַן לְהַגְבִּיֵה אֶת הַיִּרְאָה עֲלֵאָה, לְהַגְבִּיֵה אֶת הַמְּלָכוּת לְשִׁרְשָׁה, כִּי שִׁרְשׁ הַיִּרְאָה הוּא דַּעַת (לְקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן טו), שְׁנִקְרָא קִדְּשׁ, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְקַבֵּל הַכּוֹס בְּשִׁתֵּי יָדִים, כִּי הַיָּדִים הֵם בְּסוּד חֲסֵד וּגְבוּרָה, שְׁמַתְאֲחִדִּים יַחַד

בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זִכָּר לְיִצְיָאֵת
 מִצְרַיִם, כִּי בָנוּ בְּחֵרֶת וְאוֹתָנוּ
 קֹדֶשֶׁת מִכָּל הָעַמִּים, וּדְבַרְךָ אֱמֶת
 וְקִיָּם לְעַד. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ עַל
 כָּל הָאָרֶץ מִקְדָּשׁ (לשבת השבת ו) יִשְׂרָאֵל
 יוֹם הַזִּכְרוֹן:
 ומברך שהחינו:

כשחל יום ב' דראש השנה במוצאי שבת מוסיפים כאן זאת. נר [ברכת בורא מאורי האש].
 ותבדלה [ברכת המבדיל]:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מְאוּרֵי
 הָאֵשׁ:

על-ידי בחינת משפט שהוא שופט את עצמו, כי באמת ראוי לאדם לשפט את עצמו היטב קדם קדוש, איך עברו עליו כל הששה ימים, שנפל אל יראת חיצונה, ונתפחד פחדים של שוא, כי באמת מה יש לו לאדם להתפחד מלבדו ותברך, כמו שאמר דוד המלך (תהלים קיח, ו): "הנני"ה לי לא אירא מה יעשה לי אדם, הנני"ה לי בעזרי ואני אראה בשנאי, טוב לחסות בהנני"ה מלבטח באדם, טוב לחסות בהנני"ה מלבטח בנדיבים", כי בשאדם רוצה להגיע אל אמונה ברוחה ומזכרת, יודע ועד אשר אין בלעזרו ותברך כלל. אז אין לו לפחד מבגרי-אדם, ומשום חיה רעה ולקטים, כי הוא גלגל לגמרי באין סוף ברוך הוא, אף מתמת שבששת ימי החל אדם שוכח לגמרי איפה הוא, ומחזיר בעצמו יראות נפולות יראות חיצונות, ולכן עכשו כשורצה לקבל על עצמו קדשת שבת יום טוב, עליו לקדש על היין, ולהגביה את הכוס עם שתי הידים, ויבון אל שם אלהי"ם, שהוא שם הדין והיראה, ולכן מוזכרים בקדוש שלש פעמים אלהים, ושלש פעמים שביעי, שנה עקר קדשת השבת, שממשיכים על-ידי הקדוש: יראה, משפט, דעת, הינו היראה עולה אל הדעת, ויקא על-ידי משפט שאדם מתחיל לשפט את עצמו, שנה

ברוך אתה יהוה, אלהינו מלך העולם, המבדיל בין קדש לחול, בין אור לחשך, בין ישראל לעמים, בין יום השביעי לששת ימי המעשה, בין קדשת שבת לקדשת יום טוב הבדלת, ואת יום השביעי משישת ימי המעשה קדשת, הבדלת וקדשת את עמך ישראל בקדשתך, ברוך אתה יהוה, המבדיל בין קדש לקדש:

ומברך שהחיינו

בליל שני של ראש השנה נוהגין להגיד פרי חדש בפני המקדש ויתן עיניו בו ויאמר שהחיינו. ואין צריך עוד לחזור ולברך שהחיינו על הפרי רק הברכה ששייך לאותה הפרי ואם אין פרי חדש מ"מ יאמר שהחיינו:

**ברוך אתה יהוה, אלהינו מלך העולם,
שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן
זה:**

מה שמבאר בכונות הקדוש, ששלש פעמים שביעי ושלש פעמים אלהים הם כנגד שלש עליות המלכות שעולה בנה"י ובחג"ת ובחב"ד, ועל-כן נוטלים רשות קדם ברפת היין שאומרים "סברי מרנן" או "ברשות", כדי לקבל רשות מכל המסבים, כי כשרוצים לבטל את היראות חיצוניות, יראות גפולות, ולעלות את היראה לשרשה שהוא הדעת, אז צריכים להפיל ביחד נשמות ישראל, כי אי אפשר להפיל באחד ששם כלם טוב כלו אחד, אלא כשעם ישראל מחזיקים את עצמם ביחד, ולהפך עקר הקללה ועקר הרחוק ממנו יתברך הוא דיקא כשיש פרודים בין נשמות ישראל, ועל-כן דיקא לפני קדוש תקנו לקבל רשות מכל המסבים, ואומרים "סברי מרנן" או "ברשות כל המסבים", כי רוצים להפיל בנשמות ישראל יחד; ולכן ראה, אהובי, בני היקר, עכשו בשעת קדוש להתעורר בקראה ופחד, יראת הרוממות, לירא ולהתפחד רק ממנו יתברך, ועל-דבר זה תעלה את כל היראות חיצוניות שהיו לך בששת ימי החול, ובפרט עכשו כשאתה מקדש על היין בראש השנה, אז ראוי לך להתעורר מאד על היראות חיצוניות שהיו לך כל השנה, שזה היה הפגם של אדם הראשון, שעבר על רצונו יתברך על-ידי הנחש שהסיתו

ראש עת רצון השנה קיט

להפריד ממנו יתברך, עד שנאמר אצלו (בראשית ג, ח) "ויסתבא אדם ואשתו מפני הנני"ה אלהים", ועל-פני דיקא עכשו הוא הזמן לתקן את זה, על-ידי שמדבק את עצמו באין סוף ברוך הוא, ואינו מתניא ומתפחד משום בריה שבעולם, אלא ממשיך על עצמו היראה עליונה לירא ולפחד רק ממנו יתברך. ולכן ראש השנה נקרא פחד יצחק שנמשכת על האדם יראת הרוממות, ובפרט בשעת הקדוש שאדם מקדש על הנין, ועוסק בתקון אדם הראשון שבו ביום נברא. ולכן ראה אהובי, בני היקר להתעורר מאד מאד בעת אמירתך את הקדוש, ותשמח מאד שאמה זוכה לעשות רצונו יתברך, ותכון בפרוש המלות, אשר בכל תבה ותבה של הקדוש גנוזים שמות ויחודים למעלה מהשגת דעתנו ומחננו, כי בעת אמירתך את סדר הקדוש, תדע שאמה מעיד עליונים ולתחתונים שהוא יתברך אהר, יחיד ומיוחד, והוא נמצא ובלעדיו אין שום נמצא, ועל-פני ראו לך לירא ולפחד אז ממנו יתברך הנמצא אתך, עמך ואצלך, ואם תדבק את עצמך בו יתברך בעת הקדוש, אז ימשך עליך אור ונעם וזיו מיין המשמר לעתיד לבא; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, וממשיך על עצמו דבקות אמת בו יתברך.

ב.

בני, בני! תראה לטל גידך, ויתברך ברכת "על נטילת ידיים" ככוננה גדולה, ויתברך על פת. ומנהג ישראל, שאוכלים בראש השנה לחם עם דבש (לקוטי הלכות, נטילת ידיים, הלכה ו, אות צג), טובלים פרוסת המוציא בדבש, כי עקר האכילה של האדם צריך שתהיה רק לחם ומלח, כי "קף היא דרכה של תורה, פת במלח תאכל" (אבות ו), כי באמת בלחם ובמלח כלולים כל הטעמים וכל המתיקות של כל הפרות וכל המאכלים שבעולם, ועל-פני כל השנה צריכים להזהר מאד לא להרבות במעדנים, לא-כן בראש השנה אנו מטבילים פרוסת המוציא בדבש, לרמוז שאנו מתקנים עתה חטא אדם הראשון שהיה ביום זה, שעקר חטאו היה באכילה שאכל מעץ הדעת, וכן חטאי כל בני-אדם שצריכים לתקן עתה בראש השנה שהוא ראשון לעשרת ימי תשובה, לכן אנו אוכלים פרוסת לחם בדבש דיקא, כי דבש הוא תקף הגבורות שאנו ממתיקים עכשו את הפת והמלח, שיהיה נעשה בחינת מן, שנאמר בו (שמות טז, לא): "וטעמו כצפיחת בדבש", שהיו בו כל מיני מתיקות הטעמים, ועל-פני דיקא עכשו בראש השנה אנו מתקנים את חטא

אדם הראשון שהיה בפת, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות מ), ולכן אנו טובלים את הפת בדבש דיקא, כדי לתקן את חטא עץ הדעת ולקשרו אל עץ החיים, שיהיו לו החיים מתקים מדבש, וירגיש כל השנה מתקוחת בדבש. ועל ראש השנה נאמר (נחמה ח, ט): "אכלו משמנים ושתו ממתקים... כי חרות הנז"ה היא מעזכם", כי עכשו הוא תקון חטא עץ הדעת, וזוהי להפיל בעץ החיים.

ג.

בני, בני! צריך שתדע, שכל דבר שעושים בזה העולם, כנגדו נעשה למעלה, כי באתערוהא דלתתא אתער דלעילא (והו לך דף פח), ועל-כן מדינא דגמרא, טוב לעשות סימנים בלילה זה, ולאכל פרות וירקות המורים לשנה טובה ומתקה, ושיכרתו גזרי דיניך הרעים, וכל שונאיך תבטלו, ותכתב ותחתם בכתיבה וחתומה טובה, וכמאמרם ז"ל (הוריות יב): לעולם זהא רגיל למחזי (למיכל) בריש שתא קרא ורובנא פרחי וסילקא ותמרי, וכן נפסק בטור ובשלחן ערוך (אורח חיים, סימן תקפג, סימן א); ועל-כן תזהר לקחת עכשו כל המינים האלו, ותכון בפשיטות גמורה על כל מין ומין, ותבקש ממנו תהרהר בתפלת "יהי רצון" על דבר ששך אליו, תקח תפוח ותברך עליו ברכת "בורא פרי העץ", ותטבלנו בדבש ותאכלנו, ותאמר: "יהי רצון מלפניך הנז"ה אלהינו ואלהי אבותינו, שתחדש עלינו שנה טובה ומתקה". ובענין התפוח יש בזה סודות נוראים פלאי פלאים, כי עכשו אנו מתקנים את חטאי אדם הראשון וחטאי כל הדורות שנפלו בשנה עמקה (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ס), דיקא על-ידי שאכל התפוח נפל וחספתו שנה, והיה לשן זמן מרבה מאד (עין ספורי-מעשיות, מעשה א); ועל-כן עלינו לקחת עכשו תפוח דיקא, ולטבל אותו בדבש, כי עם ישראל משולים כתפוח, כמאמרם ז"ל (שבת פח): מאי דכתיב (שיר השירים ב, ג): "כתפוח בעצי היער, כן דודי בין הבנים", למה נמשלו ישראל לתפוח? לומר לך, מה תפוח זה פריו קודם לעליו, אף ישראל הקדימו נעשה ל'נשמע', ובזה שאוכלים תפוח, מעוררים חסדים ורחמים גמורים על נשמות ישראל, ונתעוררת זכותם שבעת קבלת התורה הקדימו נעשה ל'נשמע', ואוכלים את התפוח מטבל בדבש, כי דבש הוא גבורות ובראש השנה כל התפלות הם בחינת דין, שמתקשים ומתחננים ממנו יתברך, שיחוס וירחם עלינו על-פי דין (לקוטי-הלכות, דברים היוצאים מן

המי, הלקה ב', אות ח). ועקר הדין הוא שאנו באים בטענה אל הקדוש-ברוך הוא שהקדמנו 'נעשה' ל'נשמע', וקבלנו על עצמנו את התורה, שהקדוש-ברוך הוא סבב בין כל האמות, ואף אחד לא רצה לקחת את התורה רק עם ישראל, ועל-כן דיקא עכשו בליה הראשון של ראש השנה, אנו מעוררים את טענתנו, ובאים ומבקשים ממנו יתברך בתפוח, לעורר את עצמנו מהשנה, לזכר שדיקא על-ידי התפוח נפלנו בשנה עמקה, ועשינו את העגל, עם כל זאת ראש השנה הוא ראשון לעשרת ימי תשובה. ועקר התשובה הוא בבחינת דבש, שהוא טהור מטמא, כי הדבש יוצא מהדבורה שהיא טמאה, והברור הזה נעשה על-ידי הקדוש-ברוך הוא בעצמו (לקוטי-הלכות, דברים היוצאים מן המי, הלקה ד', אות מה), והקדוש-ברוך הוא מקבר ומזכר את נשמות ישראל, ואפלו שנפלו במקום שנפלו, ועשו מה שעשו, בגדל כח הצדיקים הגדולים הנוראים והנפלאים מאד, הם יכולים להוציא את נשמות ישראל מירידתם ונפילתם, שזה סוד (איוב יד, ד): "מי יתן טהור מטמא לא אחד", שזה סובב על דבש, כי דבש יוצא מהטמא, ואף-על-פי-כן התורה התורה בלי שום תקון, כי נתברר מאליו על-ידי השם יתברך לבד, וזה באמת נפלאות תמים דעים, שאי אפשר להשיג כלל, "מי יתן טהור מטמא לא אחד", כי רק הקדוש-ברוך הוא בעצמו יודע סוד התקון של האדם, כי בודאי השם יתברך עוסק בתקון העולם בעצמו תמיד, ובודאי הוא גומר תמיד ויגמר הכל ברצונו, כמו שכתוב (תהלים צב, ט): "ואתה מרום לעולם הנו"ה", פירש רש"י: לעולם ידך על העליונה; ולכן צריכים לחזק את עצמו בכל מיני אפנים שבעולם, ואפלו שפכר עשה מה שעשה וחסא מה שחטא, אסור להתיאש כלל, כי הוא יתברך מוציא טהור מטמא דיקא. ואף שעובר עליך. בני, מה שעובר, ועברה עליך שנה קשה ומרה מאד, עם כל זאת עכשו בשעה שאתה טובל את התפוח בדבש, ראה לכון שונשמות ישראל נמשלו לתפוח, ומה תפוח זה פריו קודם לעליו, אף ישראל הקדימו 'נעשה' ל'נשמע', ואף שחטאו בחטא העגל, עם כל זאת עמקי מחשבותיו יתברך, ומוציא את האדם מעוונותיו אם עושה תשובה, כי על כל עוונות שבעולם מועילה תשובה, אף-על-פי שעשה מה שעשה, ופגם מה שפגם, וקלקל מה שקלקל, אף-על-פי-כן מועילה תשובה על הכל, ואין לך דבר שעומד בפני התשובה. ולכאורה אי אפשר להבין ענין התשובה, מאחר שעל-ידי עברה מחריב ומקלקל, ועל-כן באמת שאלו לנבואה: חוטא מהו ענשו? והשיבה

(יחזקאל יח, ד): הנפש החטאת היא תמות (ירושלמי מכות ב, ו), אבל השם יתברך תנן ורחום הוא והקדים תשובה לעולם, כי הוא יתברך יודע גדלותו ורוממותו, כי אין מי שיודע ממנו יתברך, כי אם הוא לבדו, ועל-כן הוא יודע שאחר כל הקלקולים שמקלקל האדם בעוונותיו הרבים, ואף-על-פי-כן גומר הכל כרצונו, ועל-ידי סוד זה דיקא של "מי יתן טהור משמא לא אָחַד", שדָּבָר זה לא יכול להבין אף אָחַד רק אָחַד יחיד ומיוחד שהוא הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, ותכף-ומיד כשבא האדם אליו יתברך, ומכניע את עצמו לפני השם יתברך, ומתחרט על העבר, ומקבל על עצמו שלא לעשות עוד מה שעשה, תכף-ומיד השם יתברך חומל עליו, וממשיך עליו התקון מלמעלה, ששם בגבהי מרומים אין שום קלקול כלל, רק אדברה מקל הדברים והירידות והנפילות איך שהם וכו' נעשים תקונים גדולים, שגה סוד התפוח שטובלים בדבש. ואמרו בזהר הקדוש (אחרי ער): תפוח הוא מתיקא לכל; כי רחמי יתברך עד אין סוף, ואם באמת חוזרים בתשובה, הקדוש-ברוך-הוא מקבל אותם, כי התפוח אית ביה ריחא דקיק משאר אילני טעמיה מתיקא, כי הוא נבדל מכל פרות האילן.

ועל-כן בשעה שאוכלים תפוח מטבל בדבש, צריכים להזכיר לעצמו, שכל קלקול העולמות היה דיקא על-ידי התפוח, שאכל השני למלך ונפל לידי שנה עמקה, שעל-ידי-נה בא לידי חטאים ועוונות ופשעים, ועכשו דיקא בליל ראש השנה, שבאה אליו הכת מלך והקיצה אותו משנתו, שגה סוד הדורמטיא, סוד השנה, שנעשה בראש השנה, ונתעוררם מהשנה, הכל כדי לרמוז לאדם, שכמו שקלקל באכילת התפוח, עד שגפול בשנה עמקה וחסא במה שחסא, עכשו הוא לוקח את התפוח וטובלו בדבש דיקא, שהוא דבר טהור היוצא משמא, ועל-כן דבש הוא חדוש, שהוא דבר היוצא מהשמא והוא טהור, שגה מרמוז על סוד התשובה שהיא נפלאות תמים דעים, ואף אָחַד לא יכול להבין את זה, רק אָחַד יחיד ומיוחד, שגה סוד: "מי יתן טהור משמא לא אָחַד", רק האָחַד יכול להבין את זה; ולכן, בני, ראה לאכל את התפוח מטבל בדבש, ויחבקש ממנו יתברך שיחדש עליו שנה טובה ומתקה, ובאתעורתא דלתתא אתער מלעילא.

ראש עת רצון השנה קבג

ואחר-כך תקח רמון ותאמר: "יהי רצון מלפניך הני"ה אלהינו ואלהי אבותינו, שתרבה זכותנו כרמון", כי אמרו חכמינו הקדושים (ברכות נז): אפלו ריקנין שָׁבַד מלאים מצוות כרמון, שגאמר (שיר השירים ו, ז): "כפֿלח הרמון רנתך מבעד לצמתך", ומובא בספרים הקדושים, כי כרמון לש תרנג גרעינים, ועל-ידי-זה שהקדוש-ברוך-הוא כרא בו בדייק תרנג גרעינים ולא יותר, מוכח שָׁבַד לרמו על ישראל שמקמים תרנג מצוות, ואפלו בתוך ריקנים שבהם אין פחות מתרנג מצוות, וצריכים לבון כי "רמון" עם ארבע אותיותי גימטריה: "בְּרַחֲמִים", להמשיך על עצמו שהוא אינו הכי גרוע אלא על כל בר ישראל לחפש ולבקש בעצמו נקודות טובות (לקוטי-מוֹתֵר, חלק א, סימן רפב), כי אפלו אצל הגרוע שבגרועים, עדין יש אצלו נקודות טובות מצוות ומעשים טובים, שעל-ידי-זה בעצמו הוא נתעורר מהשנה העמקה שהוא ישן בה (לקוטי-הלכות, השקמת הבקר, הלכה א, אות ו), ובה שאוכלים רמון, שהוא מרמו על תרנג מצוות, מעוררים את הזכות, שאיך שהוא יש אצלו כמה גרעינים, כמה מצוות שעשינו כל השנה, אף שאנו רחוקים לגמרי לגמרי, ועשינו מה שעשינו, עם כל זאת איך יכול להיות שלא עשינו איזו מצוה ודבר טוב כל השנה, כי אפלו הריקנים שָׁבַד מלאים מצוות כרמון, וזה תכונ בעת אכילת הרמון.

ואחר-כך תאכל תמרים, ותאמר: "יהי רצון מלפניך הני"ה אלהינו ואלהי אבותינו שיתמו שונאינו ואויבינו ודאגותינו", ותכונ בפסוק (תהלים צב, י): "צדיק כפתמר יפרח כפרו בלבנון ישגה", כי דיקא על-ידי גדל כח הצדיק תזכה לבטל את כל הדאגות שלך שבאים משונאיך ואויביך, ועל-כן אמר רבנו ו"ל (ספר המדות, אות עצבות, סימן לה): תמרים מבטלים דאגה, כי בזה שאדם אוכל תמרים, יבטל ממנו את כל הדאגות שבאים עליו משונאי וואויבי, והם יבטלו לגמרי, ויש סודות נוראים באכילת התמרים שמבטלים את הדאגה, כי עקר הדאגה הוא שרואים שהשונאים מתגברים עליו, והם זוכים בדיו, ואף שהצדק עמו, עם כל זאת הרשעים וקלי העולם זוכים בדיו, שזה סוד (תהלים לו, ז): "מ'שפטיך תהום רבה", שהוא ראשי תבות: ת'מ'ר, כי צריכים לדעת שאין יודעים כלל, עליו רק להסתיר את עצמו בצל דיו תהרף (לקוטי-מוֹתֵר, חלק א, סימן נה), שעל-ידי-זה יצאל משונאי ואויבי, ועל-כן "תמר" בגימטריה: "דעת עליון", כי על-ידי אכילת תמרים מבטלים

כד ראש עת רצון השנה

דאָגה, פי זוכים לדעת עליונה, לדעת שאין יודעים כלל, ואפלו שרשעים זוכים בדין, עם כל זאת עלינו רק להסתיר את עצמנו בסתר צל כנפיו יתברך, ואף שהרשעים זוכים בדין, עם כל זאת הצדיקים ממשיכים על עצמם יד הנו"ה, ונתקיים אצלם (דברים לב, מא): "ותאחו במשפט ידי", שבתקף המשפט הם ממשיכים על עצמם ירו יתברך, בסוד (ישעיה נא, טז): "ובצל ידי פסיתיך", שאז דיקא נתבטלים כל שונאיו ואויביו לגמרי.

ואחר-כך תאכל סלק ותאמר: "יהי רצון מלפניך הנו"ה אלהינו ואלהי אבותינו שישתלקו אויבנו ומלשינו מעלינו". ואחר-כך תאכל פתיה, ותאמר: "יהי רצון מלפניך הנו"ה אלהינו ואלהי אבותינו שיפכתו שונאיו לגמרי". ואחר-כך תתחיל גור ותאכל, ותאמר: "יהי רצון מלפניך הנו"ה אלהינו ואלהי אבותינו שתקבע רוע גזר דינו, ויקראו לפניך זכיותינו". ואחר-כך תתחיל רוביא, ותאמר: "יהי רצון מלפניך הנו"ה אלהינו ואלהי אבותינו שירבו זכיותינו".

בני, בני! אל יקלו בעיניך ענינים אלו, כי יש בהם סודות גדולים עד מאד, ולא באתי להאריך לך, רק כמאן דמחוי במחוג, אבל יש בכל פרט ופרט סודות נעלמים ונסתרים מה שעושים הלילה, כי מה שעושים הלילה קובע לכל השנה, ועל-כן אל יקלו בעיניך כל אלו הסימנים, ותשתדל לאכל בדרך ארץ גדול בעת הסעודה, ואל תדבר שום דבור, אלא תכונן שהאכילה הזאת תתקן את כל האכילות שאכלת כל השנה, ולא קשרת מחשבתך אל מעשיך; כי באמת בעת שהאדם אוכל, או נתגלה יחוד הבורא יתברך שמו אפין באפין, בסוד (רות ב, יד): "לעת האכל גשי הלם", לעת האכל דיקא, הינו על-ידי אכל גשי הלם, שהוא יחוד קדשא בריך הוא ושכינתיה (קדושי מוהר"ן, חלק א', סימן סב), ומי יודע מה אכלת כל השנה, שזה גרם לך שגפלת בכפירות ואפיקורסות, שיהיה לך מעקם בעקמומיות, ועל-כן דיקא בעת האכילה הזאת קשתאכל בדרך ארץ גדול, על-ידי זה תתקן את כל האכילות מכל השנה.

אחר-כך תאכל דגים, פי אכילת דגים בשבת יום טוב, הם ענן גדול מאד מאד, כי דגים מרמזים על דברים עליונים ונשגבים מאד, וברור המבול לא נגזרה גזרה על דגים שבים והם לא חטאו (קדושי נג), והם מרמזים על

נשמות הצדיקים שהם תמיד דבקים בו יתברך, כי דגי ימא לית כסותא על
 עינא ולית גבינין על עינין ולא גיימין ולא בעין נטורא על עינא (והר פנתס
 רכט:), הדגים אינם צריכים שמירה על העינים, ואין להם כסוי על העינים,
 כי הדגים שבים מים מכסים, ואין עין הרע שולטת בהם (ברכות כ), ועל-כן
 באכילתך דגים תכון שישאל נדמים כדגים, כמאמרם ו"ל (עבודה זרה ג):
 מה דגים שבים, כיון שעולים ליבשה מיד מתים, אף בגי' אדם, כיון
 שפורשים מדברי תורה ומצוות, מיד מתים; ולכן תקבל על עצמך עקשו
 באכילתך את הדין, להיות תמיד מסתר באין סוף ברוך הוא, שהוא בסוד
 מים, ואין מים אלא תורה (בבא קמא יז), שכל השנה תתפסה באור זיו שכנית
 עזו יתברך הנדמה למים, ותלמד את התורה הקדושה בצמאון תדוש בכל
 פעם, כמאמרם ו"ל (בראשית רבה צו, ה): מה דגים הללו גדלים במים, כיון
 שיורדת טפה אחת מלמעלה, מקבלים אותה בצמאון כמו שלא טעמו טעם
 מים מימיהם, כך הן ישראל גדלים במים בתורה, כיון ששומעים דבר חדש
 מהתורה מקבלים אותו בצמאון. ותכונ דג שהם ד' שמות: ע"ב, ס"ג, מ"ה,
 ב"ן, והג' לבושים שלהם: קס"א, קמ"ג, קנ"א, שזה סובב על יוסף ששמר
 את הברית, ועל-כן אין עין הרע שולטת בנרעו של יוסף (ברכות כ), וכמו-כן
 מי שזוכה להכניס בדעתו תמיד את השמות האלו, הרי זה מתפסה בסתר
 צל כנפיו יתברך, וממשיך על עצמו אורו של משיח (לקוטי מוהר"ן, חלק א'
 סימן ב'), וכשתאכל את הראש של הדג, תאמר: "יהי רצון מלפניך הני"ה
 אלהינו ואלהי אבותינו שנהיה לראש ולא לזנב", ותכונ על מה שאמרו
 דורשי רשומות לראש ראשי תבות: לעשות רצון אבינו ש'בשמים, כמו
 שהדגים לא חטאו בחטא המבול ונצלו ממי המבול, ועשו רצון אביהם
 שבשמים, בן אתה, בני, תעשה רצון אביך שבשמים, וכן כשתאכל ראש
 כבש תכונ לאילו של יצחק שכל ענין ראש השנה מעורר זכותו של יצחק,
 שנעקד על גבי המזבח, ומסר את נפשו בעבורו יתברך, ותאמר: "יהי רצון
 מלפניך הני"ה אלהינו ואלהי אבותינו שנהיה לראש ולא לזנב". וחקמינו
 הקדושים אמרו (ראש השנה טז): אמר הקדוש-ברוך-הוא תקעו לפני בשופר
 של איל, כדי שאזכיר לכם עקדת יצחק בן אברהם, ועל-כן כשאתה אוכל
 ראש כבש, תזכיר זכותו של יצחק שמסר את נפשו בעבור כלל ישראל,
 ואמר (שבת פט): פלגא עלי ופלגא עלי, שמקבל על עצמו חצי חטאתיהם
 של ישראל, וחצי מוסר להקדוש-ברוך-הוא, פלגא עלי ופלגא עלי, וזה

מסכת ראש השנה

פרק א א ארבעה ראשי שנים הם. באחד בנים ראש השנה
 למלכים ולרגלים. באחד באלול ראש השנה למעשר
 בהמה. רבי אלעזר ורבי שמעון אומרים, באחד בתשרי.
 באחד בתשרי ראש השנה לשנים ולשמיטין וליובלות,
 לנטיעה ולירקות. באחד בשבט, ראש השנה לאילן,
 בדברי בית שמאי. בית הלל אומרים, בהמשה עשר בו:
 נ בארבעה פרקים העולם נדון, בפסח על התבואה,
 בעצרת על פרות האילן, בראש השנה כל באי העולם

שאנו מבקשים נהיה לראש ולא לזנב, ראש הוא הצדיק שהוא הראש בית
 (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב, סימן סו), שיש בכחו להעלות את נשמות ישראל
 לשרשם ולמחל עוונותיהם של ישראל, שזה סוד (במדבר יד, כ): "סלחתי
 כדברך", דבר ראשי תבות (תהלים כג, ה): "ד'שנת ב'שמן ר'אשי", כי הצדיק
 נעשה בחינת ראש, ועל-ידי-זה יש בכחו למחל עוונות ישראל (לקוטי-מוהר"ן,
 חלק א, סימן קעו). ולא לזנב, שלא יהיה חלקו עם הסמ"ך-מ"ם וכת דיליה
 הנקראים זנב, שהוא ראשי תבות: ז'ה נ'חש ב'טמאה, ב' נ'שים ז'ונות, שהם
 אורכים על האדם לטמאו בפגם הברית, ואין עצה כנגדו אלא נ'ותן ז'מירות
 ב'לילה, שהוא ענין תפלה והתבודדות בלילה (שם, סימן נב), שעל-ידי-זה
 מתבטל: ועל-כן אנו מבקשים עכשו בראש השנה, שנהיה לראש, שיהיה
 חלקנו רק בחלקו של הצדיק שנקרא ראש, ולא לזנב, שלא תהיה לנו שום
 שיכות אל הקלפות והסטרך אחרך והסמ"ך-מ"ם וכת דליה, שיתבטלו
 לגמרי מאתנו.

ד.

בני, בני! בעת אכילתך ראה ללמד ארבעה פרקים ממסכת ראש השנה,
 אשר האריות'ל גלה לנו סודות נוראים ונפלאים בלמוד זה, ועל-כן ראה לומר
 ארבעה פרקים של מסכת ראש השנה, ותכונן בארבע אותיות הוי"ה וארבע
 אותיות אדנ"י (שער הפגנות דרושי ראש השנה). ותנהר, בני, כל השנה ללמד איזה
 למוד בתוך הסעדה, כי מעלת הלמוד על השלחן — אין לתאר ואין לשער

עוֹבְרִין לְפָנָיו כְּבָנֵי מְרוֹן, שְׁנֵאמַר (תהלים לג) הַיּוֹצֵר יַחַד לְבָב, הַמּוֹכִיחַ אֶל כָּל מַעֲשֵׂיהֶם. וּבַחֲג נְדוּנָיו עַל הַמּוֹמִים: ג עַל שִׁשָּׁה חֲדָשִׁים הַשְׁלוּחִין יוֹצְאִין, עַל נִיסָן מִפְּנֵי הַפֶּסַח, עַל אָב מִפְּנֵי הַתְּעֵנִית, עַל אֱלוֹל מִפְּנֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה, עַל תְּשׁוּבָה מִפְּנֵי תַקְנַת הַמּוֹעֲדוֹת, עַל כְּסֵלוֹ מִפְּנֵי הַנְּבִיא, וְעַל אֲדָר מִפְּנֵי הַפּוֹרִים. וּכְשֶׁהָיָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם, יוֹצְאִין אֶת עַל אֵיר מִפְּנֵי פֶסַח קָטָן: ד עַל שְׁנֵי חֲדָשִׁים מַחֲלִילִין אֶת הַשַּׁבָּת, עַל נִיסָן וְעַל תְּשׁוּבָה, שֶׁבָּהֶן הַשְׁלוּחִין יוֹצְאִין לְסוּרְיָא, וּבָהֶן

כָּלֵל, עַד שְׁאֵמְרוּ בִּזְהַר הַקְּדוּשׁ (תְּרוּמָה קנ"ג): שְׁלַחַן דָּלָא אֵיתְמַר עֲלֵיהּ מְלֵי דְאֹרְיָתָא, עֲלֵיהּ פְּתִיב (ישעיה כח): "כִּי כָּל שְׁלַחְנוֹת מְלֵא קִיָּא צוּאָה בְּלֵי מְקוּם", דְּלִית לֵיהּ חֵלְקָא בְּסִטְרָא דְקִדְשָׁה כְּלוּם, וּבְגִין כֶּף שְׁלַחַן דָּלָא אֵיתְמַר עֲלֵיהּ מְלֵי דְאֹרְיָתָא הוּא שְׁלַחַן דְּקִיָּא צוּאָה, וְהוּא שְׁלַחַן דְּסִטְרָא אַחְרָא. לִית בְּהַאי שְׁלַחַן חוּלְקָא בְּרֹזָא דְאֶלְהָא עֲלָאָה. שְׁלַחַן דְּמְלֵי דְאֹרְיָתָא אֵיתְמַר עֲלֵיהּ קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא נְטִיל הוּא הוּא שְׁלַחַן וְשׁוּי לֵיהּ לְחוּלְקָא וְכוּ', עֵין שָׁם; אֵיךְ שֶׁמְפָלֵיג מִמַּעַלְת הָאָדָם הַזּוֹכֵה לְלַמַּד אֵיזָה לְמוֹד בְּאֻמְצַע הָאֲכִילָה, שְׁעַל־יְדִיזָה יוֹצֵא כְּרוֹז בְּכָל הַעוֹלָמוֹת לְפָנָיו: ז' זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לְפָנֵי הַנְּזִ"ה" (יחזקאל מא). וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּעֲצֻמוֹ נִהְיָה מְסַעְדָּה זוֹ שְׁנֵאמַר בַּהּ דְּבָרֵי תוֹרָה; וְלָכֵן רָאָה, אֶהְיִיבִי, בְּנֵי הַיֶּקֶר, לְהַזְהִיר כָּל הַשָּׁנָה בְּעַת אֲכִילַתְךָ לְלַמַּד אֵיזָה לְמוֹד, וְזוֹ תִּהְיֶה לְךָ קְבִיעוֹת גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד, וּמְכַל שְׁכָן עֲכָשׁוּ בְּלִיל רֹאשׁ הַשָּׁנָה תַּעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה, וְתִהְיֶה נִזְהָר לומר אֶת הָאֲרָבָה פְּרָקִים מִמִּסְכַּת רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְאִם יִהְיֶה לְךָ קֶשֶׁה, אֲזִי תִּחְלַקְהָ לְאַרְבַּע סְעוּדוֹת, הֵינּוּ בְּכָל סְעֻדָּה: בְּעֶרְבֹ וּבִיּוֹם וּבְעֶרְבֹ וּבִיּוֹם שְׁנֵי תִּלְמַד פְּרָק אֶחָד עַל־כָּל־פְּנִים בְּכָל סְעֻדָּה, שְׁלֹא יַחֲסֹר לְךָ יוֹם מִלְמוֹד פְּרָק מִשְׁנֵיּוֹת אֶחָד בְּתוֹךְ הַסְעֻדָּה, כִּי בְּזָה נַעֲשֶׂה יַחֲדוּ גְּדוֹל בְּשָׂמִים; אֲשֶׁרִי מִי שְׁלוּמֵד תוֹרָה בְּעַת הַשְּׁלַחַן, שְׁעַל־יְדִיזָה מְכַרֵּר אֶת הַמַּאֲכָלִים, וּמַעֲלָה אוֹתָם לְשֶׁרֶשֶׁם, אֲשֶׁרִי לוֹ. וְאָמַר רַבְּנּוּ ז' (סְפָר הַמִּדּוֹת, אוֹת פֶּסַח, סִימָן ל"ב): עַל־יְדִי לְמוֹד תוֹרָה עַל הַשְּׁלַחַן בְּשַׁעַת סְעֻדָּה נִצַּל מִפְּחָד, שְׂאִינּוּ מִתְּפַחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבֻעוֹלָם יִהְיֶה מֵה שִׂיחָהּ וְיִהְיֶה אֵיךְ שִׂיחָהּ; וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁלוּמֵד תוֹרָה עַל הַשְּׁלַחַן, שְׁעַל־יְדִיזָה כָּל אֲכִילָתוֹ תִּהְיֶה נַעֲשִׂית אֲכִילָה וְיִחַתְּנִית; אֲשֶׁרִי לוֹ בְּזָה וְאֲשֶׁרִי לוֹ בְּכָא.

מתקנין את המועדות. וכשהיה בית המקדש קיים, מחללין אף על פלו מפני תקנת הקרבן: ה בין שראה בעליל בין שלא נראה בעליל, מחללין עליו את השבת. רבי יוסי אומר, אם נראה בעליל, אין מחללין עליו את השבת: ומעשה שעברו יותר מארבעים זוג, ועכבו רבי עקיבא בלוד. שלח לו רבן גמליאל, אם מעכב אתה את הרבים, נמצאת מכשילן לעתיד לבא: ו אב ובנו שראו את החדש, ולכו. לא שמצטרפין זה עם זה, אלא שאם יפסל אחד מהן, יצטרף השני עם אחר. רבי שמעון אומר, אב ובנו וכל הקרובין, בשריז לעדות החדש. אמר רבי יוסי, מעשה בטוביה הרופא, שראה את החדש בירושלים, הוא ובנו ועבדו משחרר, וקבלו הפהנים אותו ואת בנו, ופסלו את עבדו. ובשפאז לפני בית דין, קבלו אותו ואת עבדו, ופסלו את בנו: ה אלו הן הפסולין, המשחך בקביא, ומלוי ברבית, ומפריחי יונים, וסחרי שביעית, ועבדים. זה הכלל, כל עדות שאין האשה בשדה לה, אף הן אינן בשרים לה: ט מי שראה את החדש ואינו יכול להלך, מוליכין אותו על החמור, אפלו במטה. ואם צודה להם, לוקחין בידם מקלות. ואם היתה דרך רחוקה, לוקחין בידם מזונות. שעל מהלך לילה יום מחללין את השבת ויוצאין לעדות החדש, שנאמר (ויקרא כג), אלה מועדי יי אשר תקראו אותם במועדם:

פרק ב א אם אינן מפירין אותו, משלחין אחר עמו להעידו. בראשונה היו מקבלין עדות החדש מבבל אדם. משקלקלו המינין, התקינו שלא יהו מקבלין אלא מן המבירים: ג בראשונה היו משיאין משואות. משקלקלו הכותים, התקינו שיהו שלוחין יוצאין: ד פיצד היו

משיאין משואות, מביאין בלנסאות של ארו ארביין
 וקנים ועצי שמן ונערת של פשתן וכורף במשיחה,
 ועולה לראש ההר ומצית בהן את האור ומליד ומביא
 ומעלה ומוריד עד שהוא רואה את חברו שהוא עושה בן
 בראש ההר השני, וכן בראש ההר השלישי: דומאין היו
 משיאין משואות, מחר המשחה לסרטבא, ומסרטבא
 לגרופינא, ומגרופינא לחורן, ומחורן לבית בלתיין,
 ומבית בלתיין לא זזו משם, אלא מוליד ומביא ומעלה
 ומוריד עד שהיה רואה כל הגולה לפניו במדרת האש:
 ה חצר גדולה היתה בירושלים, ובית יעזק היתה נקראת,
 ולשם כל העדים מתכנסים, ובית דין בודקין אותם שם.
 וסעודות גדולות עושין להם בשביל שיהו רגילין לבא.
 בראשונה לא היו זזין משם כל היום, התקין רבן גמליאל
 (הזקן) שיהו מהלכין אלפים אמה לכל רוח. ולא אלו
 בלבד, אלא את החכמה הפאה לילד, והבא להציל מן
 הדלקה ומן הנזק ומן הנזק ומן המפלת, הרי אלו באנשי
 העיר, ויש להם אלפים אמה לכל רוח: ופיצד בודקין את
 העדים, וזג שבא ראשון, בודקין אותו ראשון. ומכניסין
 את הגדול שבהן ואומרים לו, אמר, פיצד ראית את
 הלבנה, לפני החמה או לאחר החמה, לצפונה או לדרומה,
 כמה היה גבוה ולאין היה נוטה, וכמה היה רחב. אם אמר
 לפני החמה, לא אמר פלוג. ואחר כך היו מכניסים את
 השני ובודקין אותו. אם נמצאו דבריהם מכונים, עדותן
 קימת. ושאר כל הזוגות שואלין אותם ראשי דברים, לא
 שהיו צרכין להן, אלא כדי שלא יצאו פסחי נפש,
 בשביל שיהו רגילים לבא: וראש בית דין אומר מקדש,
 וכל העם עונין אחריו מקדש מקדש. בין שנראה בזמנו
 בית שלא נראה בזמנו, מקדשין אותו. רבי אלעזר ברבי
 צדוק אומר, אם לא נראה בזמנו, אין מקדשין אותו,

שכבר קדשוהו שמים: ה דמות צורות לבנות
היו לו רבן גמליאל פטבלא ובנתל בעליתו, שפחן
מראה את ההדיוטות ואומר, הכזה ראית או כזה. מעשה
שבאו שנים ואמרו, ראינוהו שחרית במזרח וערבית
במערב. אמר רבי יוחנן בן נורי, עדי שקר הם. פשפאו
ליבנה קבלן רבן גמליאל. ועוד באו שנים ואמרו,
ראינוהו בזמנו, ובלייל עברו לא נראה, וקבלן רבן
גמליאל. אמר רבי דוסא בן הרפינס, עדי שקר הו, היאך
מעדין על האשה שילדה, ולמחר פרסה בין שניה. אמר
לו רבי יהושע, רואה אני את דבריך: ^ט שלח לו רבן
גמליאל, גזרני עליך שתבוא אצלי במקלך ובמעותיך
ביום הכפורים שחל להיות בחשבונו. הלך ומצאו רבי
עקיבא מצר, אמר לו, יש לי ללמוד שכל מה שעשה רבן
גמליאל עשוי, שנאמר, (ויקא כג) אלה מועדי יי מקראי
קדש, אשר תקראו אתם, בין בזמן בין שלא בזמן, אין
לי מועדות אלא אלו. בא לו אצל רבי דוסא בן הרפינס,
אמר לו, אם באין אנו לדון אחר בית דינו של רבן
גמליאל, צריבין אנו לדון אחר כל בית דין ובית דין
שעמד מימות משה ועד עכשיו, שנאמר (שמות כד) ויעל
משה ואהרן נדב ואביהוא ושבעים מזקני ישראל. ולמה
לא נתפרשו שמותן של זקנים, אלא ללמד, שכל שלשה
ושלשה שעמדו בית דין על ישראל, הרי הוא בבית דינו
של משה. נטל מקלו ומערתיו בידו, והלך ליבנה אצל רבן
גמליאל ביום שחל יום הכפורים להיות בחשבונו. עמד
רבן גמליאל ונשקו על ראשו, אמר לו, בא בשלום, רבי
ותלמידי, רבי בחכמה, ותלמידי שקבלת את דברי:

פרק ג «ראוהו בית דין וכל ישראל, נחקרו העדים, ולא
הספיקו לומר מקדש, עד שחשכה, הרי זה מעבר. ראוהו
בית דין בלבד, יעמדו שנים ויעידו בפניהם, ויאמרו

מקדש מקדש. ראוהו שלשה והן בית דין, ועמדו השנים וישיבו מחבריהם אצל היחיד ויעידו בפניהם, ויאמרו מקדש מקדש, שאין היחיד נאמן על ידי עצמו: ב כל השופרות פשרין חוץ משל פרה, מפני שהוא קרן. אמר רבי יוסי, והלא כל השופרות נקראו קרן, שנאמר (יהושע ו, במשך בקרן היובל: ג שופר של ראש השנה של יעל, פשוט, ופיו מצפה זהב, ושתי הצוצרות מן הצדדין. שופר מאריך וחצוצרות מקצרות, שמצות היום בשופר: ד בתעניות, בשל זכרים כפופין, ופיהן מצפה כסף, ושתי הצוצרות באמצע. שופר מקצר וחצוצרות מאריכות, שמצות היום בחצוצרות: ה שזה היובל לראש השנה לתקיעה ולברכות. רבי יהודה אומר, בראש השנה תוקעין בשל זכרים, וביובל בשל ועלים: ו שופר שנמדק ודבקו, פסול. דבק שברי שופרות, פסול. נקב וסתמו, אם מעכב את התקיעה, פסול. ואם לאו, פשר: ז התוקע לתוף חבור או לתוף חדות או לתוף הפסם, אם קול שופר שמע, יצא. ואם קול חברה שמע, לא יצא. וכן מי שהיה עובר אחורי בית הכנסת, או שהיה ביתו סמוך לבית הכנסת, ושמע קול שופר או קול מגלה, אם כוון לבו, יצא. ואם לאו, לא יצא. אף על פי שזה שמע וזה שמע, זה כוון לבו וזה לא כוון לבו: ח והיה כאשר ירים משה ידו ויבר ישראל וגו' (שמות יז), וכי ידיו של משה עושות מלחמה או שוברות מלחמה. אלא לומר לה, כל זמן שהיו ישראל מסתכלים כלפי מעלה ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים היו מתגברים. ואם לאו, היו נופלין. כיוצא בדבר אתה אומר, (במדבר כא) עשה לה שרף ושים אתו על נס, והיה כל הנשוד וראה אתו וחי. וכי נחש ממית, או נחש מחיה. אלא, בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדין את לבם לאביהן שבשמים, היו מתרפאים,

ואם לאו, היו נמוקים. חרש, שוטה, וקטן, אין מוציאין את הרבים ידי חובתן. זה הפלל, כל שאינו מחיב בדבר, אינו מוציא את הרבים ידי חובתו:

פרק ד' יום טוב של ראש השנה שחל להיות בשבת, במקדש היו תוקעים, אבל לא במדינה. משחרב בית המקדש, התקין רבן יוחנן בן זבאי, שיהו תוקעין בכל מקום שיש בו בית דין. אמר רבי אלעזר, לא התקין רבן יוחנן בן זבאי אלא ביבנה בלבד. אמרו לו, אחד יבנה ואחד כל מקום שיש בו בית דין: נעוד זאת היתה ירושלים יתרה על יבנה, שכל עיר שהיא רואה ושומעת וקרובה ויכולה לבוא, תוקעין. וביבנה לא היו תוקעין אלא בבית דין בלבד: פראשונה היה הלולב נטל במקדש שבעה, ובמדינה יום אחד. משחרב בית המקדש, התקין רבן יוחנן בן זבאי שיהא לולב נטל במדינה שבעה זכר למקדש, ושיהא יום הנג פלו אסור: פראשונה היו מקבלין עדות החדש כל היום. פעם אחת נשתהו העדים מלבוא, ונתקלקלו הלויים בשיר, התקינו שלא יהו מקבלין אלא עד המנחה. ואם באו עדים מן המנחה ולמעלה, נזחגין אותו היום קדש ולמחר קדש. משחרב בית המקדש התקין רבן יוחנן בן זבאי, שיהו מקבלין עדות החדש כל היום. אמר רבי יהושע בן קרחה, ועוד זאת התקין רבן יוחנן בן זבאי, שאפלו ראש בית דין בכל מקום, שלא יהו העדים הולכין אלא למקום הנער: הסדר פרכות, אומר אבות וגבורות וקדשת השם, וכולל מלכיות עמהו, ואינו תוקע. קדשת היום, ותוקע. זכרונות, ותוקע. שופרות, ותוקע. ואומר עבודה והודאה וברכת פהנים, דברי רבי יוחנן בן נורי. אמר לו רבי עקיבא, אם אינו תוקע למלכיות, למה הוא מזכיר, אלא אומר אבות וגבורות וקדשת השם, וכולל מלכיות עם

קדשת היום, ותוקע. זכרונות, ותוקע. שופרות, ותוקע. ואומר עבודה והודאה וברכת כהנים: ו אין פוחתין מעשרה מלכיות, מעשרה זכרונות, מעשרה שופרות. רבי יוחנן בן נורי אומר, אם אמר שלש שלש מכלן, יצא. אין מזכירין זכרון מלכות ושופר של פרענות. מתחיל בתורה ומשלים בנביא. רבי יוסי אומר, אם השלים בתורה, יצא: והעובר לפני התבה ביום טוב של ראש השנה, השני מתקיע. ובשעת החלל, הראשון מקרא את החלל: ה שופר של ראש השנה, אין מעבירין עליו את התחום, ואין מפקחין עליו את הגל, לא עולין באילן, ולא רוכבין על גבי בהמה, ולא שטין על פני המים, ואין חותכין אותו בין בדבר שהוא משום שבות, ובין בדבר שהוא משום לא תעשה. אבל אם רצה לתן לתוכו מים או יין, יתן. אין מעבירין את התינוקות מלתקוע, אבל מתעסקין עמהן עד שילמדו. והמתעסק, לא יצא. והשומע מן המתעסק, לא יצא: ט סדר תקיעות, שלש, של שלש שלש. שעור תקיעה בשלש תרועות. שעור תרועה בשלש יבבות. תקע בראשונה, ומשך בשניה בשתיים, אין בידו אלא אחת. מי שברך ואחר כך נתמנה לו שופר, תוקע ומריע ותוקע שלש פעמים. בשם ששליח צבור חיב, כך כל יחיד ויחיד חיב. רבן גמליאל אומר, שליח צבור מוציא את הרבים ידי חובתן:

סליק מסכת ראש השנה

סדר ברכת המזון

א.

בני! עליך לדעת, אשר ברכת המזון היא מצות עשה מדאורייתא, כמו שכתב הרמב"ם (הלכות ברכות, פרק א', הלכה א'): מצות עשה מן התורה לברך אחר אכילת מזון, שנאמר (דברים ח, י): "ואכלת ושבעת וברכת את יי אלהיך", ואינו חיב מן התורה אלא אם כן שבע, שנאמר: "ואכלת ושבעת וברכת", ומדברי סופרים אכל אפלו כזית — מברך אתריו, ולכן צריך לשמח מאד מאד בשעה שהולך לברך ברכת המזון, ולידקק בכל ברכה וברכה, כי הארבע ברכות על פגנות עלאיות נתקנו. ואם היית יודע את גדל התקונים שנעשים עכשו בעת שאתה הולך לברך את ברכת המזון בכל העולמות, ואילו השפעות טובות נשפעות עליך, אז היית מברך בשמחה עצומה, וכמוכא בזוהר הקדוש (נקהל ריח): כל מאן דמברך ברכת מזונא כרקא יאות בחזנא ברעותא דלבא, כד סליק מהאי עלמא אתר אמתקנא ליה גו רזין עלאין בהיכלין קדישין [כל מי שמברך ברכת המזון כראוי בשמחה וברצון טוב ובכל לבו, כשעולה מהעולם הזה נתקן לו מקום בתוך ההיכלות הקדושים למעלה]; כי בשעה שאדם מברך ברכת המזון מגלה ומפרסם את אמתת מציאותו ותברך בעולם, כמוכא (ספר המדות, אות אכילה, חלק ב', סימן ג'): על ידי ברכת המזון נתודע השם ותברך בעולם; כי באמת המזון הוא דבר גשמי, הינו שאדם אוכל צומח או חי שנצמח ונתגדל על דומם, ובעת אכילתו כשהוא מכוון אפלו פגנה פשוטה, איך שאין שום מציאות בלעדיו ותברך לל, והכל לכל אלקות גמורה היא, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיית אלקותו ותברך, אזי על ידי שהמדבר מברך ומהלל ומשבח את הבורא ותברך שמו, ומדבק את עצמו באין סוף ברוך הוא המלבש בהם, על ידי זה הוא מעלה את הדומם והצומח והחי בתכלית העליה, וגורם יחוד גדול למעלה, ומזה נעשה שמח בכל העולמות, ומהשמחה הזו נשפעת עליו פרנסה בשפע. ועל כן הזהיר לברך ברכת המזון בכונה מלה במלה מתוך הסדור — מבטח לו שתהיה לו פרנסה ברוח כל ימי חייו. וכמעט שרב הפעמים העניית באה לאדם רק מחמת שמוזלול בברכת המזון, ואינו מדקדק לברך בכונה, ומכל שכן שלא מברך מתוך הסדור, שזה גורם לו ששמסר

ראש עת רצון השנה קלה

איזו ברכה, חס ושלום, וגורם קלקול בעולמות העליונים, ועל-ידי-זה סובל עניות, ועל-כן הזהיר לברך ברפת המזון בכנה גדולה מתוך הסודר דיקא, יזכה שהקדוש-ברוך-הוא ישא ויאר פניו אליו, וימשיך לו שפע בפרנסתו. וכמאמרם ז"ל (ברכות כ:): אמרו מלאכי השרת לפני הקדוש-ברוך-הוא: רבנו של עולם, כתוב בתורתך (דברים י, יז): "אשר לא ישא פנים ולא ירח שחר", והלא אתה נושא פנים לישראל, דכתיב (במדבר ו, כו): "ישא ה' פניו אליך", אמר להם: וכי לא אשא פנים לישראל? שכתבתי להם בתורה (דברים ח, י): "ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך", והם מוקדקים על עצמם עד בנית ועד כביצה: וצריך שתבע שהארבע ברכות האלה של ברפת המזון מוסדות על שמות יחודים עליונים, ולא באתי להאריך אלא לקצר, כי לא יכלה הנר מלקבאר בפתיחות את השמות והיחודים והתקונים שנעשים על-ידי בר ישראל שמברך ברפת המזון בשמחה עצומה ובכנה גדולה, וזו לשון הרמב"ם (הלכות ברכות, פרק ב', הלכה א'): סדר ברפת המזון כך היא: ראשונה — ברפת הון, שניה — ברפת הארץ, שלישית — בונה ירושלים, רביעית — הטוב והמיטיב. ברכה ראשונה משה רבנו תקנה, שניה תקן יהושע, שלישית תקן דוד ושלמה בנו, רביעית חכמי משנה תקניה, ומקורו בגמרא (ברכות מח:): משה תקן לישראל ברפת הון בשעה שירד להם מן יהושע תקן להם ברפת הארץ, מיון שנגסו לארץ, דוד ושלמה תקנו בונה ירושלים, דוד תקן על ישראל עמך ועל ירושלים עירך, ושלמה תקן על הבית הגדול והקדוש, הטוב והמיטיב בכנה תקניה כנגד הרוגי ביתר, דאמר רב מתנא: אותו היום שנחננו הרוגי ביתר לקבורה תקנו בכנה הטוב והמיטיב, הטוב — שלא הסריחו, והמיטיב — שנחננו לקבורה, ולכן ראוי לכוון מאד בעת אמירת כל ברכה וברכה מארבע ברכות, ולהתעורר בהן מאד מאד, ועל-ידי-זה נכון לכוין שישפיע עליו שפע רוחני ושפע גשמי.

ב.

אהובי בני, קדם שתברך ברפת המזון, תהיה נזהר מאד לטל ידך במים, ונקראים מים אחרונים, שמורידים את הזממה והקלפות שנתאחזו באצבעותיו בעת אכילה, כי כשאדם מסיח דעתו כרגע בעת אכילה ממנו יתברך ונמשך אחר גשמיית האכילה, אזי יש לסטרא אחרא יניקה מאכילה זו, והם שורים על אצבעותיו, כי נדמה לו אשר "כחי ועצם ידי עשה לי

את החיל הזה, ולכן הוא חובה מדברי סופרים לטל ידיו אחר האכילה, כמאמרם ו"ל (ערוכי יו"ד): מים אחרונים חובה; וכן מובא בזהר (עקב רעג): מים אחרונים דתקינו לון בגין מלח סדומית המסמא את העינים, אמאי אקרון חובה? אלא בארח נזא סם המנת שריא על ידיו מזהמין דעברי בהו ברכה נמים אחרונים שתקנו אותם בגלל המלח סדומית, שמסמא את העינים (ומנקים שלא ישאר על הידים) למה קראו לזה 'חובה'? אלא על דרך הסוד סם המנת שורה על ידים מזהמות שעושים בהן ברכה.]: כי אם אין האדם נוטל את ידיו במים אחרונים, אזי הסטרא אחרא סם המנת שורה על ידיו, ונסמות עיניו, וחושב כאלו הפל טבע, מקנה ומזל, רחמנא לישזבן, שאז הנחש הקדמוני מתלבש בו, שמסיתו לכפר בכל. ובה שנוטל את ידיו אחר האכילה וזכה להעביר את הנחש לגמרי. וזה אשר שלחן אותיות לנחש, כי אם וזכה לאכל בכונה ובדבקות, לידע שהכל לכל אלקות הוא, או יוצא כרוז לפניו (וחזקאל מא, כב): "וידבר אלי זה השלחן אשר לפני יהוה", ונעשה יחוד בין קדשא ברין הוא ושכניה אפין באפין (לקוטי מוה"ר, חלק א, סימן סב), וזוהי ששלחנו מבטל את מצח הנחש, המסית את האדם שהכל טבע ומקנה ומזל (לקוטי מוה"ר, חלק ב, סימן ד), וזוהי להארת הרצון, שנתגלה לו שהכל ברצונו יתברך לבד, ואז נעשה אצלו מאותיות שלחן אותיות לחשין, שמכפר על הדין, כמאמרם ו"ל (ובחים פח): חשן מכפר על הדינין; כי עקר הדין הוא רק כשתולה בטבע ובמזל ובמקנה, כאלו כל פרנסתו תלויה בידיו, שזו קלפת "כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה", שזה אבי אבות השמאה, שמטמא כטמאת מת, בחינת (ברכות יח): וישעים בחייהם נקראים מתים שמהם נמשכים כל הדינים, ותכף ומיד כשאדם וזכה לטל ידיו במים אחרונים, הוא מסיר את קלפת הנחש מעל אצבעותיו, ונתבטלת השמאה מעל ידיו. ולכן אומרים בעת נטילת מים אחרונים, פסוק זה (איוב כ, ט): "זה חלק אדם רשע מאלהים ונחלת אמרו מאל"; ויהיה מאד מאד לא לדבר ולא לעשות שום הפסק בין נטילת מים אחרונים לברכת המזון, כי אז יסבל סבל גדול על הכתף, ואם הפסיק ראוי ונכון לטל עוד פעם ידיו, וכן יזהר שלא יטל מים אחרונים מכוס שמשתמשים בו לאכילה, כי הוא סכנה גדולה. ובגניאדם אינם נוהרים ואינם מקפידים בזה ונוטלים מכוס שתיה, ועל ידי זה משנה סטרא אחרא וטמאה בכוס הזה, וכששטה אחר-כך מכוס הזה — נמשכות עליו כל מיני מחלות, רחמנא

לְמַנְצַח בְּנִגִּינַת מְזֻמּוֹר שִׁיר: אֱלֹהִים יַחַנְנוּ וַיְבָרְכֵנוּ יְאֵר פְּנֵי
 אֲתָנוּ סֵלָה: לְדַעַת בְּאַרְץ דְּרָפָךְ בְּכָל גּוֹיִם יִשְׁוֹעַתְךָ:
 יוֹדֵךְ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדֵךְ עַמִּים כָּלֵם: יִשְׁמַחוּ וַיִּרְנְנוּ לְאֵמִים,
 כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים מִיִּשׁוּר וּלְאֵמִים בְּאַרְץ תִּנְחַם סֵלָה: יוֹדֵךְ עַמִּים
 אֱלֹהִים יוֹדֵךְ עַמִּים כָּלֵם: אֲרִץ נִתְּנָה יְבוּלָהּ, יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים
 אֱלֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ כֹּל אִפְסֵי אֲרֶץ:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, בְּשׁוֹב יְהוָה אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן. הֵינּוּ
 כַּחֲלָמִים: אִזּוּ יִמְלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ
 רִנָּה, אִזּוּ יֹאמְרוּ בְּגוֹיִם הַגְּדִיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִם אֱלֹהֵי הַגְּדִיל
 יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ. הֵינּוּ שְׂמֵחִים: שׁוֹבָה יְהוָה אֶת שְׁבִיתֵנוּ
 כַּאֲפִיקִים בְּנֹכַח: הַזְרְעִים בְּדַמְעָה בְּרִנָּה יִקְצְרוּ: הַלֹּדֶךְ וְלֶךְ
 רִבְכָה נִשְׂא מִשֶּׁף הַזֶּרַע, בֹּא יְבֵא בְרִנָּה, נִשְׂא אֱלֹמֹתָיו:

לישון, ומכל שכן לשנופל מהמים אחרונים על איזה מאכל, שרוח הטמאה
 ומזיקים שורים על האכל הזה, ומי שאוכל ממנו נזק. ועל-כן אשרי מי
 שנוהר במים אחרונים בכלי המיוחד להם, ואז יעביר את הסטרא אחרא
 מאצבעותיו, וישרה את שכנת עזו יתברך עליהם.

ג.

בני! הארץ! הנהיר מאד שיאמר בסוף הסעף הסעף מזמור סז: "למנצח
 בנגינת", אשר סגלתו רם ונשא, והצדיק הקדוש רבי פינחס מקורין, זכותו יגן
 עלינו, אמר: יש לומר על השלחן מזמור "אלהים יחננו" בציוור מנורה, כי שלחן
 בצפון שהוא הגבורה, ומנורה בדרום שהוא החסד, והאדם שהוא התפארת
 יושב באמצע, ועל-ידי-זה נעשה יחד גדול בעת אמירת מזמור זה, וקדם שיטל
 ידיו במים אחרונים, טוב לומר מזמור קכו, "בשוב הנני" את שיבת ציון", כי
 זה סובב על בגן בית המקדש, שנקרא על ידי האבות הקדושים הר, שדה, בית
 (פסחים פח), ולכן "שיר המעלות בשוב", ראשי תבות ה'ש'ב', שאנחנו
 מוכירים כאן על בגן בית המקדש, שיבנה במהרה בימינו, ויהיה נעשה מהר
 שדה ומשדה בית, שדה שלמות התפלה (לקוטי מהר"ן, חלק א', סימן י'),
 ויהיה נעשה יחד עלינו, וימשך שפע אור ודעת על כלל ישראל:

סדר ברכת המזון לעדות המזרח:

אֲבִרְכָה אֶת יְהוָה כָּל עַת תְּמִיד תִּהְיֶה בְּפִי: סוֹף דְּבַר הַכֹּל נִשְׁמַע אֶת הָאֱלֹהִים יִרְא וְאֵת מַצּוּוֹתָיו שִׁמְר, בִּי זֶה כָּל הָאָדָם: תִּהְיֶה יְהוָה יִדְבֵר פִּי, וַיְבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֶׁם קִדְּשׁוּ לְעוֹלָם וְעַד, וְאִנְחֵנוּ נִבְרָךְ יְהִ מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּהָ: וַיְדַבֵּר אֵלַי, זֶה הַשְּׁלַחֵן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה:

אם המסבים הם שלשה או יותר — חיבים לזמן, ויאמרו:
הַב לֵן וְנִבְרָךְ לְמַלְכָּא עֲלָאָה קִדְּיִשָּׁא (עוֹנִים: שְׁמִים) בְּרִשׁוֹת מַלְכָּא עֲלָאָה קִדְּיִשָּׁא (בְּשֶׁבֶת יוֹסִיף: וּבְרִשׁוֹת שֶׁבֶת מַלְכָּתָא) וּבְרִשׁוֹת יוֹמָא סְבָא קִדְּיִשָּׁא וּבְרִשׁוֹתֵכֶם:

אם הם שלשה אימר המברך:

נְבִרָךְ [בְּעִשְׂרָה אֱלֹהֵינוּ] שְׂאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ:

והמסבין עונים: בְּרוּךְ [בְּעִשְׂרָה אֱלֹהֵינוּ] שְׂאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ וּבִטְבוֹ חַיֵּינוּ:

והמברך חוזר ואומר: בְּרוּךְ [בְּעִשְׂרָה אֱלֹהֵינוּ] שְׂאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ וּבִטְבוֹ חַיֵּינוּ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָאֵל חַיֵּן אוֹתָנוּ וְאֵת הָעוֹלָם כֹּל בְּטוֹבוֹ בְּחַן בְּחֶסֶד בְּרוּךְ וּבְרַחֲמִים רַפִּים. נוֹתֵן לֶחֶם לְכָל בָּשָׂר, בִּי לְעוֹלָם חֶסֶד: וּבִטְבוֹ הַגְּדוֹל תְּמִיד

סדר ברכת המזון לאשכנזים:

המזמן אומר: רבתי נברך:

ועונים המסובין: יהי שם יהנה מברך מעתה ועד עולם: והמזמן חוזר יהי שם וכי:

ומוסיף עוד ברשות מרנן ורבנן ורבתי נברך (בעשרה אלהינו) שְׂאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ:

ועונים המסובין: בְּרוּךְ [בְּעִשְׂרָה אֱלֹהֵינוּ] שְׂאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ וּבִטְבוֹ חַיֵּינוּ:

והמזמן חוזר: בְּרוּךְ [בְּעִשְׂרָה אֱלֹהֵינוּ] שְׂאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ וּבִטְבוֹ חַיֵּינוּ:

בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם חַיֵּן אֶת הָעוֹלָם כֹּל בְּטוֹבוֹ בְּחַן בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, הוּא נוֹתֵן לֶחֶם לְכָל בָּשָׂר בִּי לְעוֹלָם חֶסֶד. וּבִטְבוֹ הַגְּדוֹל תְּמִיד לֹא חָסַר לָנוּ, וְאֵל

לא חסר לנו ואל יחסר לנו מזון תמיד לעולם ועד. כי הוא אל זן ומפרנס לכל. ושלחנו ערוף לכל. והתקין מחיה ומזון לכל בריותיו, אשר ברא ברחמיו וברב חסדיו באמור. פותח את ידך (ראשי תבות ס"י שהוא מספר יאהודנה"י ומספר ס"ל, וספי תבות חת"ך) ומשביע (במספר חת"ך) לכל חי רצון: ברוך אתה יהוה חזן את הכל:

נודה לך יהוה אלהינו על שהנחלת לאבותינו ארץ חמדה טובה ורחבה ברית ותורה חיים ומזון. על שהוצאתנו מארץ מצרים ופדיתנו מבית עבדים. ועל בריתך שחתמת בבשרנו, ועל תורתך שלמדתנו. ועל חסד רצונך שהודעתנו. ועל חיים ומזון שאתה זן ומפרנס אותנו:

על הכל יהוה אלהינו אנחנו מודים לך ומברכים את שמך, באמור ואכלת ושבעת וברכת את יהוה אלהיך על

יחסר לנו מזון לעולם ועד, בעבור שמו הגדול, כי הוא אל זן ומפרנס לכל ומיטיב לכל ומכין מזון לכל בריותיו אשר ברא, באמור: פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון: ברוך אתה יהוה חזן את הכל:

נודה לך יהוה אלהינו, על שהנחלת לאבותינו ארץ חמדה טובה ורחבה, ועל שהוצאתנו יהוה אלהינו מארץ מצרים ופדיתנו מבית עבדים, ועל בריתך שחתמת בבשרנו, ועל תורתך שלמדתנו ועל חסדך

הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ: בְּרוּךְ אַתָּה יְיָהוָה עַל הָאָרֶץ וְעַל
הַמְּזוּן:

רַחֵם יְיָהוָה אֱלֹהֵינוּ וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמּוֹךְ. וְעַל יְרוּשָׁלַיִם
עִירֶךָ. וְעַל הַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ. וְעַל הַיַּיְכָלֶךָ. וְעַל
מְעוֹנֶךָ. וְעַל דְּבִירֶךָ. וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שְׁמֶךָ
עָלָיו. אֲבִינוּ רַעְנוּ זִמְנֵנוּ. פָּרַנְסֵנוּ. כִּלְכַלְנוּ. הִרְוִיחֵנוּ הַרְוַח
לָנוּ מִהַרְהָ מִכָּל צָרוֹתֵינוּ, וְנָא אֵל תִּצְרִיכֵנוּ יְיָהוָה אֱלֹהֵינוּ
לְיָדֵינוּ מִתְּנֹנֹת בְּשָׂר וָדָם, וְלֹא לְיָדֵינוּ הַלְוָאתֶם. אֵלֹא לְיָדֶךָ
הַמְּלָאָה וְהַרְחִיבָהּ, הַעֲשִׂירָה וְהַפְּתוּחָה. יְהִי רְצוֹן שְׁלֹא נִבְּוֹשׁ
בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא נִכְלָם לְעוֹלָם הַבָּא. וּמַלְכוּת בֵּית דָּוִד
מְשִׁיחֶךָ תַּחְזִירָנָה לְמִקּוֹמָהּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ:

שְׁהוֹדְעֵתָנוּ, וְעַל חַיִּים חַן וְחֶסֶד שְׁחֹנְנֵתָנוּ, וְעַל
אֲכִילַת מְזוּן שְׂאֵתָה זֶן וּמִפְּרִיָם אוֹתָנוּ תְּמִיד
בְּכֹל יוֹם וּבְכֹל עֵת וּבְכֹל שָׁעָה:

וְעַל הַכֹּל יְיָהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲנַחֲנוּ מוֹדִים לָךְ
וּמְבָרְכִים אוֹתְךָ, יְתַבְּרֶךְ שְׁמֶךָ בְּפִי כָל חַי
תְּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד, כְּכַתּוּב: וְאֲכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ,
וּבִרְכַתְתָּ אֵת יְיָהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה
אֲשֶׁר נָתַן לָךְ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָהוָה, עַל הָאָרֶץ וְעַל
הַמְּזוּן:

רַחֵם נָא יְיָהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמּוֹךְ, וְעַל
יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ, וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ,
וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ, וְעַל הַבַּיִת

בשבת אומרים

רצה והחליצנו יהוה אלהינו במצותיך ובמצנות יום השביעי. השבת הגדול והקדוש הזה, כי יום גדול וקדוש הוא מלפניך לשבות בו ונגות בו ונתענג בו במצות חסי רצונך, ואל תהי צרה ונגון ביום מנוחתנו. והראנו בנחמת ציון במהרה בימינו כי אתה הוא בעל הנחמות, והגם שאכלנו ושתינו חרבן ביתך הגדול והקדוש לא שכחנו. אל תשכחנו לנצח ואל תזנחנו לעד, כי אל מלך גדול וקדוש אתה:

אלהינו ואלהי אבותינו, געלה וזבא ונגיע ונראה ונראה וישמע וישמר ויזכר וזכרוננו וזכרון אבותינו, וזרון ירושלים עירך. וזכרון משיח בן דוד עבדך. וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך לפליטה לטובה. לחן לחסד ולרחמים. לחיים טובים ולשלום. ביום הזכרון הזה ביום טוב מקרא קדש הזה. לרחם בו עלינו ולהושיענו. וזכרו יהוה אלהינו בו לטובה. וספרנו בו לברכה והושיענו בו לחיים טובים. בדבר ישועה ורחמים חום וחנו וחמל ורחם עלינו, והושיענו כי אליך ענינו. כי אל מלך חנון ורחום אתה:

ותבנה ירושלים עירך במהרה בימינו. ברוך אתה יהוה בונה ירושלים. (ואמר בלחש אמן):

הגדול והקדוש שנקרא שמך עליו, אלהינו, אבינו, רענו, זוננו, פרנסנו וכלכלנו והרויחנו והרווח לנו יהוה אלהינו מהרה מכל צרותינו, ונא אל תצריכנו יהוה אלהינו, לא לידי מתנת פשר ודם ולא לידי הלואתם, כי אם לידך המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה, שלא נבוש ולא נכלם לעולם ועד:

בשבת אומרים

רצה והחליצנו יהוה אלהינו במצותיך ובמצנות יום השביעי. השבת הגדול והקדוש הזה, כי יום זה גדול וקדוש הוא לפניך לשבות בו ונגות בו באהבה במצות רצונך, ובצונך הניח לנו יהוה אלהינו, שלא תהא צרה ונגון ואנחה ביום מנוחתנו. והראנו יהוה אלהינו בנחמת ציון עירך ובבנין ירושלים עיר קדשך, כי אתה הוא בעל הישועות ובעל הנחמות.

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם לעד האל אבינו מלכנו.
 אדירנו. בוראנו. גואלנו. קדושנו. קדוש יעקב. רוענו רועה
 ישראל. המלך הטוב והמיטיב לכל. שבכל יום ויום. הוא
 היטיב לנו. הוא מיטיב לנו. הוא ייטיב לנו. הוא גמלנו. הוא
 גומלנו. הוא וגמלנו לעד. חן וחסד ורחמים ורוח והצלחה
 וכל טוב: עני אמן. הרחמן הוא ישתבח על פסא כבודו: הרחמן
 הוא ישתבח בשמים ובארץ: הרחמן הוא ישתבח בנו לדור
 דורים: הרחמן הוא כרן לעמו ירים: הרחמן הוא יתפאר בנו
 לנצח נצחים: הרחמן הוא יפרנסנו בכבוד ולא בכזוי. בחתר
 ולא באסור, בנחת ולא בצער: הרחמן הוא יתן שלום בינינו:

אלהינו ואלהי אבותינו, עלה ויבוא ויגיע, ויראה וירצה וישמע, ויפקד
 ויזכר וזכרוננו ופקדוננו, וזכרון אבותינו, וזכרון משיח בן דוד
 עבדך, וזכרון ירושלים עיר קדשך, וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך,
 לפליטה לטובה, לחן ולחסד ולרחמים, לחיים טובים ולשלום. ביום הזכרון
 הזה: זכרנו יהוה אלהינו בו לטובה. ופקדנו בו לברכה. והושיענו בו לחיים
 טובים. ובדבר ישועה ורחמים, חסן וחסנו, ורחם עלינו והושיענו, כי אליך
 עינינו, כי אל מלך חנון ורחום אתה:

ובנה ירושלים עיר הקדש במחרה בימינו.
 ברוך אתה יהוה, בונה ברחמינו ירושלים.
 אמן:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם האל
 אבינו, מלכנו, אדירנו, בוראנו,
 גואלנו, יוצרנו, קדושנו קדוש יעקב, רוענו
 רועה ישראל, המלך הטוב והמיטיב לכל,
 שבכל יום ויום, הוא היטיב, הוא מיטיב, הוא

הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִשְׁלַח בְּרִכְהָ רוּחָהּ וְהִצְלִיחָהּ בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵינוּ:
הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִצְלִיחַ אֶת דְּרֵבֵינוּ: הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִשְׁבֵּר עַל גְּלוֹת
מִהָרָה מֵעַל צוּאֲרָנוּ: הַרְחֵמֵנוּ הוּא יוֹלִיכֵנוּ מִהָרָה קוֹמְמִיּוֹת
לְאֲרָצֵנוּ. הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִרְפָּאֵנוּ רִפּוּאָה שְׁלֵמָה, רִפּוּאֵת הַנַּפְשׁ
וּרְפּוּאֵת הַגּוּף: הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִפְתַּח לָנוּ אֶת יְדוֹ הַרְחִיבָהּ: הַרְחֵמֵנוּ
הוּא יִבְרַךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִמּוֹנֵנוּ בְּשִׁמּוֹ הַגְּדוֹל כְּמוֹ שְׁנַת בְּרִכּוֹ
אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם וְיִצְחָק וְיַעֲקֹב בְּכֹל מַכּוֹל כֹּל בֶּן יִבְרַךְ אוֹתָנוּ
יַחַד בְּרִכְהָ שְׁלֵמָה. וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן: הַרְחֵמֵנוּ הוּא
יִפְרֹשׁ עָלֵינוּ סֶבֶת שְׁלוֹמוֹ:

בשבת: הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִנְחִילֵנוּ עוֹלָם שְׁכֵלוֹ שֶׁבֶת וּמְנוּחָהּ לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים:
הַרְחֵמֵנוּ הוּא יַחֲדֵשׁ עָלֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה וּלְבְרָכָה:

הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִטַּע תּוֹרָתוֹ וְאֶהְבֵּתוֹ בְּלִבֵּנוּ, וְתַהֲיֶה יִרְאָתוֹ עַל
פְּנֵינוּ לְבִלְתִּי נַחֲטָא. וְיַחֲיֶה כָּל מַעֲשֵׂינֵנוּ לְשֵׁם שְׁמַיִם:
הַרְחֵמֵנוּ הוּא יַחֲיֵינוּ וְיִזְכֵּנוּ וְיִקְרַבֵּנוּ לְיָמֹת הַמְּשִׁיחַ וּלְבְנֵי

יְיָטִיב לָנוּ. הוּא גְּמַלְנוּ, הוּא גּוֹמְלָנוּ, הוּא
יְגַמְלָנוּ לְעַד לְחַן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְרוּחַ הַצְּלָה
וְהִצְלָחָה, בְּרִכְהָ וּישׁוּעָה, נַחֲמָה פְּרִנְסָה
וּכְלִפְלָה, וּרְחֵמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם, וְכָל טוֹב,
וּמַכּוֹל טוֹב לְעוֹלָם אֵל יַחְפְּרָנוּ: הַרְחֵמֵנוּ הוּא
יִמְלֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִתְּבַרַךְ
בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִשְׁתַּבַּח לְדוֹר
דוֹרִים, וְיִתְפָּאֵר בְּנוֹ לְעַד וּלְנֶצַח נְצָחִים,
וְיִתְהַדָּר בְּנוֹ לְעַד וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים. הַרְחֵמֵנוּ
הוּא יִפְרִנְסֵנוּ בְּכַבוֹד. הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִשְׁבֵּר עָלֵנוּ
מֵעַל צוּאֲרָנוּ, וְהוּא יוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיּוֹת לְאֲרָצֵנוּ.

בית-המקדש ולחיי העולם הבא: מגדול ישועות מלכו. ועשה חסד למשיחו לדוד ולזרעו עד עולם: בפירים רשו ורעבו ודורשי יהוה לא יחסרו כל טוב: נער הייתי גם זקנתי ולא ראיתי צדיק נעזב. וזרעו מבקש לחם: כל היום חונן ומלוה, וזרעו לברכה: מזה שאכלנו יהיה לשבעה, ומזה ששתינו יהיה לרפואה. ומזה שחותרנו יהיה לברכה. כדכתיב: ויתן לפניהם ויאכלו ויותירו כדבר יהוה: פרוכים אתם ליהוה עושה שמים וארץ: ברוך הגבר אשר יבטח ביהוה והיה יהוה מבטחו: יהוה עז לעמו יתן. יהוה יברך את עמו בשלום: עושה שלום במרומו הוא ברחמו יעשה שלום עלינו ועל כל עמו ישראל, ואמר אמן:

הרחמן הוא ישלח לנו ברכה מרבה בפית הזה ועל שלחן זה שאכלנו עליו. הרחמן הוא ישלח לנו את אליהו הנביא זכור לפזוב, ויבשר לנו בשורות טובות ישועות ונחמות. הרחמן הוא יברך את (אבי מזרי) בעל הפית הזה, ואת (אמי מזרתי) בעלת הפית הזה, אותם ואת ביתם ואת זרעם ואת כל אשר להם. [הרחמן הוא יברך אותי (ואבי ואמי) ואשתי וזרעי ואת כל אשר לי], אותנו ואת כל אשר לנו כמו שנתברכו אבותינו אברהם, יצחק ויעקב: בכל, מפל כל, כן יברך אותנו כלנו יחד בברכה שלמה, ונאמר אמן:

במרום ילמדו עליהם ועלינו זכות שתהא

אם מקריבים על הכוס אומרים:

ביום ישועות אשׂא, ובשם יהוה אקרא:

סברי מרזן:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן:

ברכת מעין שלש

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם על

על מונות: המחיה ועל הכלכלה

על יין הגפן ועל פרי הגפן

על פירות משבעת מינים: העץ ועל פרי העץ

ועל תנובת השדה, ועל ארץ המדבר

טובה ורחבה שרצית והנחלת לאבותינו. לאכל מפריה ולשבע מטובה, רחם יהוה אלהינו עלינו על ישראל עמה. ועל ירושלים עירך. ועל הר ציון משכן כבודך. ועל מזבחך. ועל היכלך. ובנה ירושלים עיר הקדש במהרה בימינו. והעלנו לתוכה ושמחנו בבנינה. ונברכה עליה בקדשה ובטהרה. בשבת: ורצה והחליצנו ביום השבת הזה. וזכרנו לטובה ביום הזכרון הזה. ביום טוב מקרא קדש הזה כי אתה טוב ומיטיב לכל ונודה לך יהוה אלהינו על הארץ ועל המחיה ועל הכלכלה. — פרי הגפן. — הפרות.

**למשמרת שלום, ונשא ברכה מאת יהוה,
וצדקה מאלהי ישענו, ונמצא חן ושכל טוב
בעיני אלהים ואדם:**

הרחמן הוא יזכנו לימות המשיח ולחיי העולם הבא. מגדול ישועות מלכו ועשה חסד למשיחו לדוד ולזרעו עד עולם: עשה שלום במרומו, הוא יעשה שלום עלינו, ועל כל ישראל ואמרו אמן:

יִרְאוּ אֶת יְהוָה קְדוֹשָׁיו, כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו:
 כְּפִירִים רְשׁוֹ וְרַעְבוֹ, וְדַרְשֵׁי יְהוָה לֹא
 יַחְסְרוּ כָּל טוֹב: הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם
 חַסְדּוֹ: פִּוֹתַח אֶת יְדֵי, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן:
 בְּרוּךְ הַגֹּבֵר אֲשֶׁר יִבְטַח בִּיהוָה, וַחַיָּה יְהוָה
 מִבְּטַחוֹ: נֶעַר חַיִּיתִי גַם זָקַנְתִּי וְלֹא רָאִיתִי צָדִיק
 נֶעְזֵב וְזָרְעוֹ מִבְּקֶשׁ לֶחֶם: יְהוָה עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן,
 יְהוָה יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:

* * *

סדר קריאת שמע שעל המטה

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר אין עוד דבר ההורג את הקלפות
 שבגרא האדם על-ידי פגם הברית, כמו אמירת קריאת שמע שעל המטה כפי
 סדר הארז"ל, שתתקן לומר את הסדר הזה ויקא, עם אלו הפסוקים, ועם
 אלו הודוים, ויקבל על עצמו ארבע מיתות בית דין: סקילה, שרפה, הרג
 וחינק. ולכן מי שיודע בנפשו שפגם בכריתו, ומתגברים עליו ההרהורים
 רעים, עליו להזהר מאד לומר בכל לילה את הסדר הזה, כי הוא תקון גדול
 מאד מאד על כל פגמי הברית, ובפרט על פגם העון החמור של הוצאת
 זרע לבטלה, רחמנא לצלן, שעון זה גורם קלקול גדול בכל העולמות, ובזרא
 קלפות ומשחיתים בעולם הזה שנוקמים בו, כי עקר פגם חטא עון זה, הוא
 פגם המחשבה, שעל-ידי שאינו שומר את מחשבתו מלהרהר בזה, הוא בא
 לידי עון החמור הזה, רחמנא לצלן, על-כן עקר תקונו הוא על-ידי אמירת
 קריאת שמע שעל המטה, כפי שתתקן הארז"ל (לקוטי-הלכות, קריאת שמע שעל
 המטה, הלכה ב'), וצריך לזה להתנדות אז, ועל-ידי זה יהיה מקטח שלא יזוז
 משם עד שמוחלין לו כל מה שתקטא ופגם ביום הזה. ואם היו בגי'אדם
 יודעים אל מה יכולים לזכות על-ידי אמירת סדר קריאת שמע שעל המטה

שתקן הארזי"ל עם הודוים, ואיך שבשעה שאדם קורא קריאת שמע שעל המטה ומתנודה, הוא מוחק את כל עוונותיו, ולא נשאר מהם זכר, ומשרה השכינה על עצמו, אז היו מדקדקים מאד מאד לאמרה בכונה גדולה מאד. וחקמינו הקדושים אמרו (ברכות ה.): כל הקורא קריאת שמע שעל מטהו — מויקין בדרין הימנו, כי מי שנוהר לומר קריאת שמע שעל המטה בכונה גדולה, ומדקדק באותיותיה, כל המויקין שברא מתמת פגמי הברית כל היום, ורחמנא לישכון — בדרין הימנו, ונצטנן אש הגיהנום, שלא יזיק לו כלום. ומכל שכן בשאדם זוכה ואומר את הסדר שתקן הארזי"ל, ומתנודה ומוציא מפיו כל מה שעשה ביום הנה, לא זו משם עד שמוחלין לו. וכמוכא בזהר הקדוש (קרח קעח.): "מארי דחושבנא הא אוקמיה דבכל לילא ולילא, עד לא ישפכ ועד לא נאים בעי בר נש למעבד חושבנא מעובדוי דעבד כל ההוא יומא, ויתוב מניהו ויבועי עלייהו רחמי, מאי טעמא בההיא שעתא? בגין דההיא שעתא אילנא דמותא שארי בעלמא, וכל בני עלמא טעמין טעמא דמותא, ובעי בההיא שעתא למעבד חושבנא מעובדוי ויודי עלייהו, בגין דאיהי שעתא דמותא ואלין אקרין מארי דחושבנא". וכשזוכה לעשות לעצמו חשבון הנפש מה עשה ופעל ביום הנה, ומקבל על עצמו ארבע מיתות בית דין: סקילה, שרפה, הרג וחנוק, ובפרט באמרו פסוק: "בדרך אפקיד רוחי", הוא מבין למסר את נפשו אליו יתברך, אז נמשך עליו אור וזיו וחיית בדברקות הבורא יתברך שמו, ואשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם כלל, אלא הוא מכיר את מקומו ויודע לנכון בדיק מה שעשה עד עכשו, ומכיר את מעשיו המכערים, ומתביש מאד מלפניו יתברך, ובוכה ומבכה שמים וארץ שימחל לו הקדוש ברוך הוא, אז יקרא בעל תשובה גמור. וכל זה מעשה כל ימי חייו, לקרות את סדר קריאת שמע שעל המטה שתקן הארזי"ל, ותאמר גם את הודוים, ועל ידי זה ימחל לך הקדוש ברוך הוא על כל חטאתיך המרבים. ובפרט פגם הברית הוצאת זרע לבטלה, אשר מאד מאד מסגל סדר הנה לתקן את החטא המגנה הנה, ומה גם אם מעשה לעצמך קביעות חזקה בכל לילה קדם שאתה הולך לישן לערוך חשבון הנפש על כל מה שעשית כל היום הנה, ותתנודה אז לפניו יתברך, ותבכה ותספור לפניו יתברך את כל אשר עם לבך, אזי תהיה מבטח שאף פעם לא תבא לידי גאות והתנשאות, ותהיה ענו שפל וסבלן, ולא תענה למחרפי ומבוי

נִקְשָׁף כְּלוּם, וְתִסְבַּל כָּל הַבָּא עֲלֶיךָ. וְעַל־יְדֵי שְׂמֵבָא וְתַחֲתָנָן וְתַכְפָּה וְתַתְּנָה
 בְּלֵב אִמַּת אֱלֹהֵי יִתְבָּרֵךְ, אִזְ דִּיקָא עַל־יְדֵי־נְהָ תַהֲרַג אַתְּ כָּל הַקְּלָפֹת וְהַמַּזְיָקִים
 וְהַמְשַׁחֲתִים שְׁנַבְרָאוּ עַל־יְדֵי פְגָמֵי הַבְּרִית שְׁפָגְמַת, וְיִמְחַל לָךְ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־
 הוּא עַל הַכֹּל; אֲשֶׁר־י מִי שְׂאוֹמֵר אֶת הַסֵּדֶר הַזֶּה כָּל לַיְלָה חַק וְלֹא יַעֲבֹר כָּל
 יְמֵי חַיָּו. וְאֵל יִטְעֵה אוֹתְךָ יִצְרָךְ כְּאֵלוֹ אֲתָה עֲכָשׁוּ עֵינַי וְיַגַּע וְקָשָׁה לָךְ מְאֹד
 לוֹמֵר אֶת כָּל הַסֵּדֶר הַזֶּה, כִּי בְנַמְשָׁךְ הוּא, כִּי אִם תַּעֲזֹבֵנִי יוֹם — יוֹמִים
 אֶעֱזָבְךָ, וְלֹאֵט לֹאֵט תִּהְיֶה נַעֲקָר, חֵס וְשְׁלוֹם, מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ; וְלִכְן, אֶהוּבִי, בְּנֵי
 הַיָּקָר, אִם אֲתָה רוֹצֵה לְשׁוּב בַּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה כְּאִמַּת וּבְתִמִּים, תִּשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת
 זְהִיר לומר אֶת הַסֵּדֶר הַזֶּה דִּיקָא, וְתוֹכַח לְהַעֲשׂוֹת בְּעַל תְּשׁוּבָה אִמְתִּי, וְתִהְיֶה
 נַעֲשֶׂה כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ אוֹר וְזִיו חַיִּית וְדִבְקוֹת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וְתִצָּא
 מִהָעוֹלָם הַזֶּה בְּלֹא חֲטָא, וְתִהְיֶה יִצְיָאֲתָךְ כְּבִיאָתָךְ בְּלִי שׁוּם רִכָּב וְכַתֵּם כָּלֵל,
 וּבִלְבָד שְׁתִּהְיֶה עֲקֻשָׁן גְּדוֹל לומר אֶת הַסֵּדֶר הַזֶּה דִּיקָא בְּכָל לַיְלָה כָּל יְמֵי
 חַיָּיךָ, וְאִזְ תִּהְיֶה נִקְרָא בְּשֵׁם צַדִּיק, וּכְרוּזִים יִלְכוּ לְפָנֶיךָ: "אֲשֶׁר־י הֵבֵן שֶׁשֶׁב
 אֵל אֲבִיו, אֲשֶׁר־י לוֹ בָּזָה וְאֲשֶׁר־י לוֹ בְּכָא!"

לְשֵׁם יְחִוֵּד קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתֵיהּ בְּדַחֲלוֹ וְרַחֲמוֹ וְרַחֲמוֹ
 וְדַחֲלוֹ לִיְחַדָּא שֵׁם י"ה בּו"ה בִּיחֻדָּא שְׁלוֹם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל,
 הַרְיֵנִי מִקַּבֵּל עָלַי אֱלֹהוֹתוֹ וְיִתְבָּרֵךְ וְיִרְאֶתוּ וְיִרְאֵנוּ וְהַרְיֵנִי יְרֵא מִמֶּנּוּ
 בְּגִין דְּאִיהוּ רַב וְשְׁלִיט עַל כָּלֵא, וְכָלֵא קַמֵּיהּ כָּלֵא. וְהַרְיֵנִי מִמְּלִיכּוֹ עַל
 כָּל אֲבָר וְאֲבָר וְגִיד וְגִיד מִרַמ"ח אֵיבָרִים וְשִׁס"ה גִּידִים שֶׁל גּוּפִי וְנַפְשִׁי,
 רִוַּחִי וְנִשְׁמַתִּי מִלְּכּוֹת גְּמוּרָה וְשְׁלֵמָה, וְהַרְיֵנִי עֲבָד לַהֲשֵׁם יִתְבָּרֵךְ וְהוּא
 בְּרַחֲמָיו יִזְכְּנֵי לְעַבְדּוֹ בְּלֵבָב שְׁלֵם וְנַפְשׁ חַפְצָה, אָמֵן כֵּן יְהִי רַצוֹן:

רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הַרְיֵנִי מוֹחֵל וְסוֹלַח לְכָל מִי שֶׁהִכְעִיס וְהִקְנִיט אוֹתִי
 אוֹ שִׁחְטָא כְּנַגְדִי. בֵּין גּוּפִי, בֵּין בְּמִזְמוּנִי, בֵּין בְּכַבּוּדִי, בֵּין בְּכָל
 אֲשֶׁר לִי. בֵּין בְּאַנְס, בֵּין בְּרַצוֹן, בֵּין בְּשׁוּגְגָה, בֵּין בְּמִזְיֵד, בֵּין בְּדַבּוּר, בֵּין
 בְּמַעֲשֵׂה. בֵּין בְּגִלְגוּל זֶה בֵּין בְּגִלְגוּל אַחֵר, לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל וְלֹא יַעֲנֹשׁ
 שׁוּם אָדָם בְּסִבְתִּי. יְהִי רַצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי שְׁלֵא
 אֲחַטָּא עוֹד, וּמָה שִׁחְטָאתִי לְפָנֶיךָ מִחַק בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, אֲבָל לֹא
 עַל־יְדֵי יְסוּרֵי וְחֻלָּאִים רַעִים: יְהִי לְרַצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהִגְיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ
 יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם המפיל חבלי שנה על עיני ותנומה על עפעפי, ומאיר לאישון בת עין: זהו רצון מלפניך והנה אלהי ואלהי אבותי שתשויבני לשלום ותעמידני לחיים טובים ולשלום, ותן חלקי בתורתך ותרגילני לדבר מצוה ואל תרגילני לדבר עברה. ואל תביאני לידי חטא ולא לידי נסיון ולא לידי בזיון, וישלט בי יצר טוב ואל ישלט בי יצר הרע. ותצילני מיצר הרע ומחלים רעים, ואל יבהלוני רעיוני וחלומות רעים והרהורים רעים, ותהי משתי שלמה לפניך, והאר עיני פן אישן המנות. ברוך אתה יהוה המאיר לעולם כולו בכבודו:

שמע ישראל יהנה אלהינו יהנה אחד:

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך: והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה היום על לבבך: ושננתם לבניך ודברתם גם בשבתך בביתך ובכלכתך בדרך ובשכבך ובקומך: וקשרתם לאות על ירך והיו לטטפות בין עיניך: וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך:

והיזהר אם שמע תשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את יהוה אלהיכם ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם: ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת דגנה ותירשף ויצהרך: ונתתי עשב בשדה לבהמתך ואכלת ושבעת: השמרו לכם פן יפתה לבבכם וסרתם ועברתם אלהים אחרים והשתחיתם להם: וחרה אף יהוה בכם ועצר את השמים ולא יהיה מטר, והאדמה לא תתן את יבולה, ואבדתם מהרה משל הארץ הטובה אשר יהוה נתן לכם: ושמתם את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם, וקשרתם אתם לאות על ידכם והיו לטוטפות בין עיניכם: ולמדתם אתם את בניכם לדבר גם בשבתך בביתך ובכלכתך בדרך ובשכבך ובקומך: וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך:

למען ירבו מימכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יהוה לאבותיכם

לתת להם בימי השמים על הארץ:

ויאמר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצת על פנמי בגדיהם לדרתם, ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת: והיה לכם לציצת וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות יהוה ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם: למען תזכרו ועשיתם את כל מצוותי והייתם קדשים לאלהיכם: אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה אלהיכם: אמת

הללויה שירו ליהוה שיר חדש תהלתו בקהל חסידים: ישמח ישראל בעושי בני ציון וגילו במלכם: יהללו שמו במחול בתה וכנור וזמרו לו: כי רוצה יהוה בעמו ופאר עניים בישועה: ועלו חסידים בכבוד ורננו על משפבותם: רוממות אל בגרנם וחרב פיפיות בידם: לעשות נקמה בגוים תוכחות בלאמים: לאסור מלכיהם בזיקים ונכבדיהם בכבלי ברזל: לעשות בהם משפט כתוב הדר הוא לכל חסידיו הללויה:

הנה משתו שלשלמה ששים גבורים סביב לה מגבורי ישראל: כלם אחוזי חרב מלמדו מלחמה, איש חרבו על ירכו מפחד בלילות: ג' פעמים

יברכה יהוה וישמרה. יאר יהוה פניו אליה ויחוננה: ישא יהוה פניו אליה וישם לה שלום: ג' פעמים

ישב בסתר עליון. בצל שדי יתלונן: אמר ליהוה מחסי ומצודתי, אלהי אבטח בו: כי הוא יצילך מפח יקוש מדבר הוות: באברתו יסך לך ותחת פנמי תחסה צנה וסחרה אמתו: לא תירא מפחד לילה. מחץ ועוף יומם: מדבר באפל יהלך. מקטב ושוד צהריום: פל מצדך אלק ורכבה מימינה. אליה לא יגש: רק בעיניה תביט ושלמת רשעים תראה: כי אתה יהוה מחסי.

אָנָא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. תְּבֵא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ וְאֵל תִּתְעַלֵּם מִלְּכֵנוּ מִתְחַנְּנֵנוּ, שְׂאִין אֲנַחְנוּ עֵזי פְּנִים וְקָשִׁי עֲרָף לֹמֵר לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חֲטָאנוּ, אָבֵל חֲטָאנוּ. עֹיִנוּ. פִּשְׁעֵנוּ. אֲנַחְנוּ וְאֲבוֹתֵינוּ וְאֲנָשֵׁי בֵיתֵנוּ: אֲשַׁמְנוּ. בְּגִדְנוּ. גָּזְלוּנוּ. דִּבְרָנוּ דְּפִי וְלָשׁוֹן הָרַע. הָעֹיִנוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. וְדָנוּ. חֲמַסְנוּ. טִפְלָנוּ שָׁקֵר וּמְרָמָה. וְעַצְנוּ עֲצוֹת רָעוֹת. כּוֹזְבֵנוּ. כְּעַסְנוּ. לִצְנוּ. מִרְדְּנוּ. מְרִינוּ דְּבָרֶיךָ. נֶאֱצְנוּ. נֶאֱפְנוּ. סִרְרָנוּ. עֹיִנוּ. פִּשְׁעֵנוּ. פְּגַמְנוּ. צָרְרָנוּ. צַעֲרָנוּ אָב וְאָם. קָשִׁינוּ עֲרָף. רִשְׁעֵנוּ. שַׁחַתְנוּ. תַּעֲבָנוּ. תַּעֲיִנוּ וְתַעֲתַעְנוּ וְסָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמַּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ. וְאַתָּה צְדִיק עַל כָּל הַבָּא עֲלֵינוּ, כִּי אָמַת עֲשִׂיתָ וְאֲנַחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ:

וְאִם עָשָׂה אִיזָה עִן בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם, יִתְחַרֵּט וְיִתְנַדָּה עָלָיו בְּלֵב נֶשֶׁךְ וּבְדַמְעָה, וְיִקְבַּל עָלָיו שְׂלֵא יַעֲשֶׂהוּ עוֹד, וְאִם כִּף הוּא עוֹשֶׂה — אֲשַׁרְיוּ וְאֲשַׁרְיָ חֲלָקוּ.

מִזָּה נֹאמֵר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם, וּמֵה נֹסֵפֵר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחֻקִים, הֲלֵא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנְּגַלּוֹת אִתָּה יוֹדֵעַ: אִתָּה יוֹדֵעַ רְצוֹי עוֹלָם

עֲנֵן הַיְּהוּדִי שְׂאֵנוּ אוֹמְרִים קִדְּם הַשְּׁנָה

אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְּקָר! לְהַסְבִּיר לָךְ וְלְהַכִּינֶךָ עֲנֵן הַיְּהוּדִי שְׂאֵנוּ אוֹמְרִים קִדְּם הַשְּׁנָה בְּכָל לַיְלָה בְּסִדְרָא אַרְבְּעָה עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָה, וּמְקַבְלִים עַל עַצְמָנוּ אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית־דִּין: סְקִילָה, שְׂרִפָּה, הַרְגַּ וְחַנְקָה. כְּדֵי לְתַקֵּן מֵה שִׁפְגַּמְנוּ בְּעוֹלָמוֹת, אֲשֶׁר שָׁם מְאִירִים הַשְּׁמוֹת: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, יוֹבֵן עַל־פִּי דְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל שֶׁהַשְּׁגָתוֹ הִיא מְרִישָׁא דְלֵא אֲתִידַע שְׁלֵשׁ רֵאוּנוֹת דְּעִתִּיק וְכוּ', בְּלִקוּטֵי־מִוֵּהָר"ן, חֲלָק א', סִמֵּן כ"א, שְׁמַבְאָר שָׁם: כְּדֵי לְזַכּוֹת שִׁשְׁפַּע עָלָיו שִׁפַּע אֱלֹקֵי, גְּלוֹי אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שְׁעַל־דִּידִיזָה יִזְכָּה לְחַיּוֹת חַיִּים נְצַחִים, וְיִכְלַל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא יִהְיֶה חֲלוּק אֲצִלוֹ בֵּין חַיִּים לְמֵיתָה. עַד שְׂלֵא יִרְצָה שׁוֹם דְּכָר בְּעוֹלָם, וְיִהְיֶה הַכֵּל שְׁוָה אֲצִלוֹ "בְּהִתְהַלְכָּךָ תִּנְחָה אוֹתָךְ, בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ, וְהִקְצִיזוֹתָ הִיא תִּשְׁיַחֲךָ". הֵינּוּ שֶׁהַכֵּל שְׁוָה אֲצִלוֹ, וְאִין שׁוֹם חֲלוּק בֵּין הָעוֹלָם הַזֶּה וּבֵין הַקָּבֵר וּבֵין הָעוֹלָם הַבָּא, כִּי בְּהִתְהַלְכְּךָ תִּנְחָה אוֹתָךְ הַתּוֹרָה, וְכֵן בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ, שְׁשָׁם בְּשִׁכְבְּךָ

ותעלומות סתרי כל חי: אמה חופש כל חדרי בטן ובוטח פליות ולב. אין כל דבר נעלם ממך ואין נסתר מנגד עיניך: ובכן יהי רצון מלפניך יהנה אלהינו ואלהי אבותינו, שתסלח לנו על כל חטאתינו, ותמחל לנו על כל עוונותינו, ותכפר לנו על כל פשעינו:

יהי רצון מלפניך יהנה אלהינו ואלהי אבותינו, שאם חטאתי, עויתי, פשעתי לפניך, ופגמתי באות י' של שמך הגדול יהוה. ובאות א' של אדוני, ונתחייבתי בדינך הצדק סקילה או פיוצא בו, הרי אני מקבל עלי סקילה, והריני באלו נסקלתי על ידי אות א' של השם אדוני בבית דין הגדול שבירושלים על דבר כבוד שמך, ואתה ברחמיך הרבים תשוב ותיחד שלש אותיות ראשונות של שלשה שמותיך הנקרים יהוה אהיה אדוני יא"א ושם קדשך במלוי ד' יודין, שהוא בגימטריה ע"ב בזה יו"ד ה"י וי"ו ה"י, ונאיר ברצונך בעולם האצילות, ואל יהא מונע:

ואם חטאתי, עויתי, פשעתי לפניך, ופגמתי באות ה' ראשונה של

פקבר, שם גמ"פ השם יתברך והתורה, וכן והקיצות לעולם הבא וכו'. כי מאחר שאין לו שום תאנה ורצון כלל לשום דבר רק להשם יתברך ולתורה; נמצא, שהכל שנה אצלו — בין בעולם הזה ובין בפקבר ובין בעולם הבא, בכלם הוא דבוק רק בהשם יתברך ובתורה, כי מי שמקשר בעולם הזה, יש חלוק בין העולם הזה שהוא רחב ידים, ובין הפקר שהוא מקום צר וכיוצא בזה. אבל מי שגודף מחו, ואין לו שום שמרים במחו, הכל שנה אצלו (עין שיחות הר"ן, סימן נא).

ולזכות להגיע אל זה שיאיר בו שפע אלקי, ויפלל בו יתברך לגמרי, אי אפשר לבא לזה, אלא שיקדש את פיו וחסמו ועיניו ואזניו, והן הן מאירים לו שפע אלקי, כי הפה והחטם והעינים והאזניים תלויים במח, והן מעוררין את המח שיאיר בו שפע אלקי, עין שם.

והנה מבאר בעץ חיים שער דף פרק א': ראיה, שמיצה, ריחא, דבור הם ארבע אותיות הנו"ה, והם סוד נשמה לנשמה ונפש, ריח, נשמה, עין שם; ונתפרש יותר בפתחי שערים נתיב אורות און, חטם, פה דאדם קדמון,

שמך הגדול יהוה, ובאות ד' של אדנ"י, ונתחנפתי בדינה הצדק שרפה או פיוצא בו, הריני מקבל עלי שרפה, והריני פאלו נשרפתי על-ידי אות ד' של אדנ"י בבית-דין הגדול שבירושלים על דבר כבוד שמך, ואתה ברחמיך הרבים תשוב ותיחד שלש אותיות שניות של שלשה שמותיך הנקרים: יהוה אהיה אדנ"י הה"ד ושם קדשך במלוי שלשה יוד"ין וא' פנה יו"ד ה"י וא"ו ה"י, ויאיר ברצונך בעולם הבריאה, ואל יהא מונע:

ואם חטאתי, עויתי, פשעתי לפניך, ופגמתי באות ו' של שמך הגדול יהוה, ובאות נ' של שמך אדנ"י, ונתחנפתי לפניך בדינה הצדק הרג או פיוצא בו, הריני מקבל עלי הרג, והריני פאלו נהרגתי על-ידי אות נ' של אדנ"י בבית-דין הגדול שבירושלים, ואתה ברחמיך הרבים תשוב ותיחד שלש אותיות שלישיות של שלשה שמותיך הנקרים: יהוה אהיה אדנ"י וי"נ, ושם קדשך במלוי אלפין פנה: יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ויאיר ברצונך בעולם היצירה ואל יהא מונע:

פי אורות העליונים רוחניות חיות אלקות מתלבש ביותר פאלו הארבעה חושים: העינים, האזנים, החטם והפה שבאדם, ולכן הם נכנסים פחת סוג ד' אותיות של שם הנו"ה, שבכל אות הוא הנו"ה שלמה בפני עצמה, בסוד ארבעה מלואים: ע"ב, ס"ג, מ"ה, כ"ן, והם נפש, רוח, נשמה, ונשמה לנשמה, והיחידה היא הרצון המפלג וכו', עין שם. הינו כפי שאדם זוכה לקדש ולטהר את הכלים האלו, שהם: הפה, החטם, האזנים והעינים, שהם כלי המחין, כמזכרן זוכה שמאירה בו הארת היחידה, שהיא סוד נקבת המשית, שהוא בטל ומבטל אליו יתברך, ואין לו כבר רצון אחר מבצעדי רצונו יתברך, פי נכלל לגמרי בו יתברך הוא וכל העולמות וכו'.

וכשמקדש את הפה, זוכה שמאירה בו הנפש, וכששומר את עצמו מכעס וקפידות מאיר בו הרוח, וכשמחזק עצמו באמונה התלויה באזנין, מאיר בו סוד הנשמה, וכשמקדש את העינים להסתכל רק בהשכל והחיות אלקות שיש בכל דבר, אזי מאירה בו נשמה לנשמה, ועל-ידי זה נעשה כלי קביל לקבל אורות הצחצחות מעתיק וכו'.

וזו כל עבודת איש הישראלי בזה העולם, שיקדש את החושים האלו:

וְאִם חָטְאתִי, עוֹיְתִי, פִּשְׁעֵתִי לִפְנֵיךָ וּפְגַמְתִּי בְּאוֹת ה' אֲחֲרֹנָה שְׁבַשְׁמַךְ הַגְּדוֹל יְהוָה וּבְאוֹת י' שֶׁל שְׁמֶךָ אֲדַנִּי, וְנִתְחַבְּתִי בְּדִינְךָ הַצָּדִק חָנֹן אוֹ כִּיּוֹצֵא בּוֹ, הֲרִינִי מִקֶּבֶל עָלֶי חֶנֶק, וְהֲרִינִי כְּאִלּוּ נִחַנְתִּי עַל-יְדֵי אוֹת י' שֶׁל אֲדַנִּי בְּבֵית-דִין הַגְּדוֹל שְׁבִירוּשָׁלַיִם, וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּיבִים תָּשׁוּב וְתִיַחַד שְׁלֹשׁ אוֹתֵיּוֹת אֲחֲרֹנוֹת שֶׁל שְׁלֹשָׁה שְׁמוֹתֶיךָ הַיְקָרִים: יְהוָה אֱהִי"ה אֲדַנִּי הַה"י, וְשֵׁם קִדְשֶׁךָ בְּמַלְוֵי הַהֵי"ן כְּזֶה: יו"ד ה"ה ו'ו" ה"ה, וְנֵאִיר בְּרִצּוֹנְךָ בְּעוֹלָם הַעֲשִׂיָה, וְאַל יִהְיֶה מוֹנֵעַ:

וְהֲרִי עִתָּה קִבְּלֹתִי עָלַי כֹּל אַרְבַּע מֵיתוֹת בֵּית-דִין לְכַפֵּר עַל כֹּל עֲוֹנוֹתַי שְׁחָטָאתִי, עוֹיְתִי וּפִשְׁעֵתִי מִנְּעוּרַי וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה לְכַפֵּר עַל כֹּל עֲוֹנוֹתַי, וּלְתַקֵּן כֹּל הָעוֹלָמוֹת שֶׁפְּגַמְתִּי בָהֶם:

יֵאָא הַהָד וְיֵנ הַהִי יְהוָה אֱהִיָה אֲדַנִּי:

רְאֵיהֶ, שְׁמִיעָה, רִחַמָּה וְדַבּוּר, כִּי הוּא עֶקֶר הָאָדָם, כִּי (עֲרוּכִין מא): כִּתְרֵי יִשְׂאָה גּוֹפָא אֲזִיל; כִּי כְּשֹׁזְכָה לְקִדְשֵׁם, אֲזַי כְּכֹר כֹּל הָאָדָם מְקַדֵּשׁ. כִּי עֶקֶר הָאָדָם הוּא רֵאשׁוֹ, וּבְמִקְוִים שְׂאָדָם חוֹשֵׁב — שֵׁם כֹּל הָאָדָם מִמֶּשׁ, וְיִכּוֹל לְזַכּוֹת לְרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ וּנְבִיאָה בְּרוּחָה וּמְזַכֶּכֶת, כִּי הַכֹּל תְּלוּי רַק בְּקִדְשַׁת אֱלֹהֵי הַכֹּלִים, שֶׁהֵם כְּלֵי הַמַּחֲזִין.

הַכְּלֵי הָרֵאשׁוֹן וְהַעֲקָרִי הוּא "הַדַּבּוּר". לְקִדְשׁ בְּיוֹתֵר מֵהַכֹּל אֵת הַדַּבּוּר, וְלֹא יוֹצִיא מִפִּי שׁוֹם דַּבּוּר שְׂאִינוּ מְכַרְתָּ. וְאָמַר הָאֲרִיז"ל לְתַלְמִידָיו: תִּנְאִי הָרֵאשׁוֹן בְּהַשְׁגַּת הַחֻקִּים הַעֲלִיּוֹנָה לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ תְּהַבֵּר, תְּלוּי בְּשִׁמְרֵית הַדַּבּוּר, כְּמוֹ שְׂאָמְרוּ חַו"ל (אֲבוֹת ג): "סִיג לְחֻקִּים שְׂתִיקָה"; וּכְשֹׁזְכָה לְשִׁמְרֵית הַדַּבּוּר, אֲזַי גַּר בְּעוֹלָם הַחַרוּת, כִּי כֹל מֵה שְׂעוּבָר עַל הָאָדָם הוּא רַק מִסְבַּת פֶּגַם דַּבּוּר, וּכְמוֹ שְׂאָמְרוּ בְּזִהַר הַקִּדּוּשׁ (וַיִּקְרָא מִב) עַל-פִּי "כֹּל עֲמַל הָאָדָם לְפִיהוּ" — בְּגִין פִּיהוּ דְלֹא נְטִיר לִיָּה וְכוּ', עֲיֵן שֵׁם; וְכֵן הוּא תִּנְאִי דְבִי אֲלִיָּהוּ וְזוֹטָא פֶּרַק טו, שְׂמַפְרֵשׁ בְּפִרְטוּיָהּ מֵה שְׂצָרִיף הָאָדָם לְעֲשׂוֹת כֹּל יְמֵיו וְכוּ', וּמִסִּים: וְאֶפְלוֹ אִם אָדָם עוֹשֶׂה כֹּל זֹאת, אִינוּ מִסְפִּיק הַהֶבֶל הַיּוֹצֵא מִפִּי אֶפְלוֹ שְׂעָה אַחַת, שְׂנֵאָמַר (קֹהֶלֶת ח): "כֹּל עֲמַל הָאָדָם לְפִיהוּ" — פִּי שֶׁהוּא חוֹטָא בָּהֶם וְכוּ', עֲיֵן שֵׁם.

וְרַבְּנֵי חַו"ל פֶּרֶשׁ (לְקוּטִימוֹתֵר, חֶלֶק א', סִימָן לח): מֵאִי דְכִתְיִב (תְּהִלִּים קמח):

ואחר-כך תאמר תפלה זו, שהיא תפלת רבי נחוניא בן הקנה:

אָנָּא כַּכְּה, גְּדַלְת יְמִינְךָ, תַּחֲרִי צְרוּרָה: קבל רנת עמך שגבנו, טהרנו נורא:
נא גבור, דורשי יחודך, ככבת שמרים: ברכם טהרם, ורחמם צדקתך,
תמיד גמלם: חסין קדוש, ברוב טובך, נהל צדקתך: יחיד גאה, לעמך פנה,
זוכרי קדשתך: שועתנו קבל, ושמע צעקתנו, יודע תעלומות:

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד

“רוח סערה עשה דברו” — על-ידי פגם הדבור להפקיר את דבורו, ולדבר
כל העולה על מחו ונדעתו נעשה רוח סערה במחו ונדעתו, רחמנא לישזבן,
שעל-ידי-זה בא לחלי הנפילה ברוחניות ובגשמיות (עין לקוטי מדרשין, חלק א,
סימן כט), ועוקר את עצמו משני העולמות, חס ושלום. וממש אין עוד דבר
שעוקר כל-כך את האדם ממנו יתברך כמו פגם הדבור, וזוהי העבודה הכי
קשה לאדם — שירגיל את עצמו לבלי לדבר עם שום בריה, רק המכרח
לו מאד מצד פרנסתו, או דבר עם חבריו רק בדברי תורה ויראת שמים
והתחזקות, וכמו שאמרו חז”ל (חלין פט.) מאי דכתבי (תהלים נח): “האמנם
אלם? מה אומנותו של אדם בעולם הזה? יעשה עצמו כאלם, יכול אף לדברי
תורה? תלמוד לומר “צדק תדברו”, עין שם; כי רק דברים של מה בכך
עוקרים את האדם משרשו העליון, אבל לדבר עם חברו בדבורי חזון ויראת
שמים ודברי תורה — מצנה רבה, וכשאדם זוכה להרגיל את עצמו לא
לדבר כל העולה על רוחו, אז מאיר עליו אור נפלא כזה, אשר מלאכים
מפתחים לעמד על ידו, ומאיר עליו אור נפשו בהארה נוראה בגלוי שם ב”ן.

והכלי השני הוא “החטם”. לשמר את עצמו מאד מאד מפעם וקפידות,
יהיה איך שיהיה, כי עון הפעם חמור מאד מאד כאלו כופר בעקר, כמו
שאמרו בזרה הקדוש (במדבר קט); כי באמת אם היתה אמונתו שלמה, שאין
שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של
עולם, וכל מה שעובר עליו, אפלו מבעל בחירה, הכל ברצון המאציל
העליון, בודאי לא היה כועס. ובזה שכוועס, מראה לדעת שיש אצלו פגם
אמונה, וכשאין לו אמונה — חזיו אינם חיים (עין שיחות הר”ן, סימן ג), ונאז

אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתיה: בטוב אליו אקוין
ברחמים: לישועתך קויתי יהו"ה. קויתי יהו"ה לישועתך.
יהו"ה לישועתך קויתי: אתה סתר לי מצר תצרני רני פלט תסוכבני
סלה: סלה תסוכבני פלט רני תצרני מצר לי סתר אתה:

תודיעני ארץ חיים שובע שמחות את פניך נעימות בימינו נצח:

אתה תקום תרחם ציון כי עת לחננה כי בא מועד: בדרך אפקוד
רוחי פדיתה אותי יהוה אל אמת: שרי ליה מארי מאן
דמצער לי: תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב:

טועם מרירות הגיהנום של זה העולם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קט), וזה
שאמרו חז"ל (נדרים כב): כל הכועס כל מיני גיהנום שולטין בו; מאחר שאין
אמונתו בשלמות, אז יושב בחשך ובצלמות, ואין לך עוד דבר שעוקר את
הנשמה כמו כעס, כי על-ידי כעס נאבדת רוחו ונשמתו לגמרי, וכל הצרות
שעוברות על כל אחד ואחד בזה העולם, הכל — כשאין לו סבלנות, וכאים
לידי כעס וקפידות וכל אחד כפי מדרגת האמת שיש בו, כמו-כן הוא סבלן
ואינו כועס ומקפיד כלל, יהיה איך שיהיה, כי הסבלנות מלווה באמונה (עין
לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנה).

ובזהר חדש (פרשת נח) אמרו: "לא יהיה בך אל זר" — שלא תהיה נח
לכעס, כי על-ידי כעס שוכרים את החומה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סח),
כי כל אדם מסבב עם אלקות כחומה, וזהו עקר הרוח חיים שלו, שנשפך אור
חיות אלקותו יתברך, אבל על-ידי כעס, רחמנא לצלן, עוקר את עצמו לגמרי.
ועל-כן הקפיד האר"ל על כעס יותר מכל העברות שבועולם, כי כל עברה
עושה רק פתם על הנשמה, ועל-ידי דמעות זוכים לרחץ את הפתמים, אבל
על-ידי כעס מאבד את הנשמה, וצריכים יחודים להחזיר ולהמשיך לו נשמתו.

ועל-כן כשאדם זוכה להרגיל את עצמו על-כל-פנים מעכשו במדת
הסבלנות, ומאריך אפו ורוחו על כל מה שעובר עליו, ואינו כועס ומקפיד
כלל, יהיה איך שיהיה, על-ידי זה זוכה לגלוי רוחו, ומאירה עליו הארה
נוראה בגלוי שם מ"ה, והולך לו הכל כסדר (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן
פב); כי על-ידי סבלנות מראה לדעת שקבל על עצמו על מלכותו יתברך,

ראש עת רצון השנה קנז

ומאירה עליו הארת מלך הכבוד, ועל-כן הוא בבחינת מ"ה לגמרי, ואינו מקפיד על בדיון כבודו (עין לקושי"מותר"ן, חלק א', סימן ר), שזהו עקר התשובה.

הכלי השלישי הוא "האזנים". לקדש מאד את האזנים ולכלי להכניס בהם דברים בטלים ונבול פה, חס ושלום, וכמו שאמרו חז"ל (פתיחות ה'): אל ישמיע אדם לאזנו דברים בטלים, מפני שהם נכונים תחלה לאיברים, ואמרו: מאי דכתיב (דברים כג): "ויתד תהיה לך על אזנך", אל תקרי אזנך אלא אזנך, שאם ישמע אדם דבר שאינו הגון יניח אצבעו באזנו; והעולם אל ילך האדם לשמע מה שאחרים מדברים, כי מה שהוא צריך לידע ולשמע, יבאו ויגידו לו, ועל דבר זה יש לרמוז מה שמוכא בזהר הקדוש (שמות עח): מאן דאודוניו רב רבין טפשא בלבא ושגעונא ברוחיה; כי עקר כל הצרות והיסורים הוא שמבלבל את עצמו תמיד מאחרים, ורוצה לדעת תמיד מה שנעשה אצל אחרים, ודבר זה עוקר את האדם ממנו יתברך, ועל-כן העקר להטות אזנו תמיד אל קול התורה ואל קול הצדיקים האמתיים וקול החברים טובים, ויקים מאמרם ו"ל (קמות כ): מצוה לשמע דברי חכמים.

ואמרו חז"ל במדרש תנחומא (פרשת תבא): "והיה אם שמוע תשמע", אם שמעתי קימעה — סופך לשמע הרבה, אם שמעתי בעולם הזה — תשמע לעולם הבא מפי הקדוש-ברוך-הוא, אם זכית לשמע דברי תורה שנתנה בקולי קולות, תזכה לשמע קול ששון וקול שמחה, אם שמעתי לקול רבך — סופך שאחרים שומעים לך וכו', ע"ן שם. וכשתזכה להטות אזניך בכל דבורי העולם, תשמע שכלם צועקים אליך, ומרמזים לך רמזים לשוב אליו יתברך; כי מכל הדברים צועק כבוד השם יתברך (עין שיחות-הר"ן, סימן נב), שזהו סוד תא שמע, ויהיה מבין דבר מתוך דבר, ויבין את הרמזים שמרמזים לו. וכשמרגיל את עצמו לשמע מכל דבר רק את פנימיותו קולו יתברך, על-ד"ד זה מאיר עליו אור נשמתו באור הבינה בהארה נוראה ונפלאה, ומאיר עליו שם ס"ג, ונעשה מבין דבר מתוך דבר.

והכלי הרביעי הוא "העינים" — לקדש מאד מאד את העינים, ולהסתכל בכל דבר רק בחיות אלקות שיש בכל דבר, ותכף ומיד מה שיראה — הן דומם, או צומת, או חי, או מדבר, תכף ומיד יראה ויסתכל על אלקותו יתברך המתה ומנהג את דבר זה, כי בלעדיו יתברך אין להם שום

קנח ראש עת רצון השנה

קיום כלל, וכשקדם מרגיל את עצמו להסתכל ולהתבונן בכל דבר רק על רוחניות חיות אלקותו: תברך המלכשׂת בכל דבר מפרטי הבריאה, על-ידי זה מאיר עליו נשמה לנשמה הארת עצם האצילות שם ע"ב, ואז באיתערוחא דלתתא — איתער דלעילא, כמו שמקדש אלו הארבעה חושים, שהם כלי המחין: הפה, החטם, האזנים והעינים; כמו-כן נפתחים לו שער השמים, ומאירים עליו בקביעות אלו השמות: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, ומטיל בהם כמו שמשל בגן נהדר מבית לעליה וכו', ונשפע עליו רוח חיים חדשה בכל פעם, כי נשמ"ת רוח חיים עולה: רא"ה, שמיצה, רית"א, דבור, שהם הכלים להמשכת רוחניות חיות אלקותו: תברך, אור העתיק וכו', ששם נתבטלת הבחירה, כי היא נקדת המשיח יחידה ממש.

וזה שאיתא בתקונים: אית נבואה מראיה, ואית נבואה משמיעה, ואית נבואה מריחא, ואית נבואה מדבור וכו'; הינו כל אחד כפי מה שזוכה לקדש איהו כלי יותר, כמו-כן נשפע עליו רוח הנבואה יותר, שהוא ברור וזכוף המדמה, גלוי האמונה בתכלית השלמות, שאין שלמות אחריו, אשר דבר זה רוצה רבנו ז"ל להכניס בכל אחד ממקורביו לכל אחד המקום דבריו בתמימות ובפשיטות גמורה, בלי שום חכמות כלל.

וזה שהתפאר פעם אחת מוהר"ת ז"ל: צוליב דעם התנוצצות אלקות וואס אין דא אין מיר איז מיין קוקן גאר אנדערש, און מיין הערין גאר אנדערש, און מיין רעדן מיט מענטשען אויף גאר אנדערש [בשביל ההתנוצצות אלקות שיש בי, בשביל זה ההסתכלות שלי והשמיעה והדבור שלי כבר באפן אחר לגמרי, ודו"ק מאד; כי הוא זכה לזה בכח קדשת רבנו ז"ל].

וכן כל אחד אשר יבטל את דעתו הפגומה, וירגיל את עצמו בדרך הקדושה והנוראה הזו — לקדש ולטהר את כלי המחין, שהם: העינים, האזנים, החטם והפה, כמו-כן יזכה גם-כן שזאירו עליו אורות אלו. והעקר לא ליאש את עצמו, אף שרואה שעוברים עליו ימים ושנים, ובכל פעם נופל, חס ושלום, יותר ויותר, ישמח לעשות בכל פעם התחלה חדשה.

והנה בא הלילה והולך לישן, ועשה לעצמו חשבון מה עשה כל היום, ואיך נהג עם העינים, האזנים, החטם והפה, על-כן כשחאמר שאם חטאתי וכו' ופגמתי באות יו"ד של שם הרה"ה, תכון לתקן את אשר פגמתי היום בעינים, שהם: שם ע"ב, וכשחאמר שאם חטאתי וכו', ופגמתי באות ה' ראשונה של

לְדוֹד מִזְמוֹר לַיהוָה הָאֲרֶץ וּמְלוֹאָהָ, תִּבְלֵ וַיִּשְׁבִּי בָהּ: כִּי הוּא עַל יָמִים
 יִסְדָּה וְעַל נְהִרֹת יִכּוֹנְנָה: מִי יַעֲלֶה בְּהַר יְהוָה וּמִי יִקּוּם בַּמִּקְוֶה
 קִדְשׁוֹ: נָקִי כַפַּיִם וּבֵר לִבִּי אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לִשְׂוֹא נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׁבַּע
 לַמֶּרְמָה: יֵשׂא בְרַכְּהָ מֵאֵת יְהוָה וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׂעֹו: זֶה דוֹר הַדְּשִׁי
 מִבְּקֻשֵׁי פְנֵיךָ יַעֲקֹב סֵלָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם וְהִנְשֹׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם,
 וַיָּבֹאוּ מִלֶּךְ הַכְּבוֹד: מִי זֶה מִלֶּךְ הַכְּבוֹד יְהוָה עֲזֹו וַגְּבוֹר יְהוָה גְּבוֹר
 מִלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיָּבֹאוּ מִלֶּךְ הַכְּבוֹד: מִי
 הוּא זֶה מִלֶּךְ הַכְּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מִלֶּךְ הַכְּבוֹד סֵלָה:

עוֹרָה כְּבוֹדֵי עוֹרָה הַגָּבֹל וְכִנּוֹר אַעֲיָרָה שְׁחֹר:

בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, מִיְמִינֵי מִיכָאֵל וּמִשְׂמָאלֵי גְבַרְיָאֵל, וּמִלְפָנֵי
 אוּרִיאֵל, וּמֵאַחֲרֵי רַפָּאֵל, וְעַל רֵאשֵׁי שְׂכִינַת אֵל:

שֵׁם הַנְּרִ"ה, תִּכְנוֹן לְתַקְנֵן אֵת אֲשֶׁר פְּגַמְתָּ הַיּוֹם בְּאַזְנוֹיִם, שְׁהֵם: שֵׁם ס"ג,
 וּכְשִׁתְּאֲמַר שְׂאֵם חֲטָאתִי וְכוּ' וּפְגַמְתִּי בְּאוֹת ר' שֵׁל שֵׁם הַנְּרִ"ה, תִּכְנוֹן לְתַקְנֵן אֵת
 אֲשֶׁר פְּגַמְתָּ הַיּוֹם בַּחֲטָט, שְׁהֵם שֵׁם מ"ה. וּכְשִׁתְּאֲמַר שְׂאֵם חֲטָאתִי וְכוּ' וּפְגַמְתִּי
 בְּאוֹת ה' אַחֲרוֹנָה שֵׁל שֵׁם הַנְּרִ"ה תִּכְנוֹן לְתַקְנֵן אֵת אֲשֶׁר פְּגַמְתָּ הַיּוֹם בַּפֶּה.

וְהִנֵּה אִף שְׁעָדִין אֶתְּהָ רְחוֹק מִכָּל אֵלוֹ הַשְּׂמֹוֹת, וְקִשָּׁה וְכַבֵּד עֲלֶיךָ
 לְצַמְצֵם מִתְּךָ וְלִיְחַדָּם, עַל-כָּל-פְּנִים תִּרְאֶה לוֹמַר אֵת הַסֵּדֵר הַזֶּה מִלֵּה בְּמִלֵּה,
 וְעַל-יְדֵי שִׁתְּהִיָּה רְגִיל לְאֲמָרְם בְּכָל לַיְלָה וְלַיְלָה, אִזּוּ בְּמִשְׁךָ הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים
 תִּזְכֶּה לְהֶאֱרוֹת נוֹרָאוֹת וּנְפִלְאוֹת בְּאֵלוֹ, וְגִלוּיִים אֲשֶׁר לֹא שְׁעָרָת מִיְמֶיךָ.

וְהִנֵּה אִף שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ בְּכָל יוֹם מֵה שְׁעוֹבֵר בְּכָלֵי הַמַּחֲיוֹן: הַעֲזִינִים,
 הַעֲזִינִים, הַחֲטָט וְהַפֶּה, עַל-כָּל-פְּנִים אֲסוּר לִפְל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, וְכִּי לְהַשְׁתַּדֵּל
 לַעֲשׂוֹת בְּכָל פְּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה יְהִיָּה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, אֲפִלוּ שִׁיְהִיָּה כֵּן אֲלֶפֶים
 וְרַבּוֹת פְּעָמִים, כִּי כָל הַמְשַׁכָּה וְהַעֲתָקָה שְׂאֵתָה מִמִּשְׁיָךְ וּמִנַּתַּק אֵת עֲצָמְךָ
 בְּסוּר מִרְע וְעִשָּׂה טוֹב בְּאֵלוֹ הַחוֹשִׁים, כְּמוֹ-כֵן אֶתְּהָ מִמִּשְׁיָךְ עַל עֲצָמְךָ אוֹר
 נִפְלֵא, וְסוּף כֵּל סוּף תִּזְכֶּה לְבַנְּנֵן בֵּית הַמַּחֲיוֹן שְׁלֶךְ. וְעַל-כֵּן אֵל תִּפְל בְּדַעְתְּךָ
 כָּלֵל, אִם הַיּוֹם הַזֶּה לֹא עָבַר עֲלֶיךָ כְּמוֹ שֶׁהִיָּה נִדְרָךְ, וּנְפָגְמוּ עֵינֶיךָ אוֹ אֲזִינֶיךָ
 אוֹ חֲטָמְךָ אוֹ פִּיד, תִּתְנַדֵּה וְתִכְנוֹן לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְאִזּוּ יְמִין ה' פְּשׁוּטָה
 לְקַבֵּל אוֹתְךָ, וְאִם תִּתְמִיד בְּכָל לַיְלָה בְּאַמִּירַת סֵדֵר זֶה, אִזּוּ תִזְכֶּה שִׁיְזַדְּכֶךָ
 מִתְּךָ, וְיֵאִיר בְּךָ רְבִנוּ וְיֵל אוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁהוּא אוֹר עֲתִיק וְכוּ', יְחִידָה דִּיחִידָה,
 וְיִתְבַּשֵּׁל מִמֶּךָ כֵּל חֲזִיוֹ דְּהַאי עֲלֵמָא, וְלֹא תִרְצֶה רְצוֹן אַחַר מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ
 יִתְבַּרְךָ, וְתִזְכֶּה לְהַפְּלֵל בְּחַיִּים גְּצַחִיִּים, אֲמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן!

סדר השכמת הבוקר

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ מֶלֶךְ חַי וְקַיִם, שֶׁהַחֲזִרְתָּ בִּי נְשִׁמָּתִי בַּחֲמִלָה. רַבָּה אֲמוּנָתְךָ:

סדר השכמת הבקר

צִרִיךְ שְׂתַדַּע, אֶהוֹיבִי, בְּנִי, שְׂמוּכָא בְּפוֹסְקִים בְּשֵׁם הַיְרוּשְׁלָמִי (נדכי משה
טור ארח חיים, סימן תקפג): מאן דְּדַמִּיף בְּרִישׁ שְׂתָא דְּמִיף מְזִלְיָה [מי שִׁישֵׁן
בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, אִזּוּ מְזִלוּ יוֹשֵׁן כָּל הַשָּׁנָה]; וְלִכְּוֹן צִרִיף לְהַזְהֵר בְּיוֹתֵר בְּרֹאשׁ
הַשָּׁנָה לְקוּם קֶדֶם אֹר הַיּוֹם, שִׁיְהִיָּה עַר אִזּוּ, וְתִשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְהַתְעוֹרֵר קֶדֶם
אֹר הַיּוֹם. וְאָמַר רַבְּנֵינוּ ו"ל (לְקוּטִימוֹתֵינוּ, חֶלֶק א, סימן נד): כִּף רְאוּי לְהִיּוֹת
מְנַהֵג אִישׁ הַיְשָׁרְאֵלִי, שֶׁתִּכְרַךְ בְּתַקְיָצוֹ מִשְׁנֵתוֹ, מִיָּד כִּשְׁפִיפַת אֶת עֵינָיו קֶדֶם
שִׁיעֲשֶׂה שׁוּם דְּבַר יְזַכִּיר אֶת עֲצֻמוֹ תִּכְרַךְ בְּעֵלְמָא דְּאִתִּי, וְזַכְרוֹן בְּעֵלְמָא דְּאִתִּי
בְּכָל־לַיּוֹת, וְאַחֲרֵי־כֵן צִרִיף לְהַמְשִׁיךְ הַזְכְּרוֹן בְּפִרְטִיּוֹת, דְּהֵינּוּ שִׁיְגַדִּיל דְּעֵתוֹ כָּל
מַחְשְׁבָהּ, דְּבוּר וּמַעֲשֶׂה, לְהַסְתַּפֵּל וּלְהַתְּבוּנָן הַיֵּטֵב עַל כָּל הַסְּבוֹת וְהַעֲנִינִים
שֶׁהָשֵׁם יִתְּבַרְךָ שְׁמוֹ מְזֻמֵּין לוֹ וּמְגַלְגֵּל עִמּוֹ בְּכָל יוֹם יוֹם; כִּי כָּל יוֹם יוֹם
יֵשׁ בוֹ מַחְשְׁבָהּ, דְּבוּר וּמַעֲשֶׂה מִשְׁנֵה מַחְבְּרוֹ, וְצִרִיף שְׂתַדַּע, שֶׁהָשֵׁם יִתְּבַרְךָ
מְצַמֵּם אֲלֵקוּתוֹ מֵאִין סוּף עַד אִין תְּכִלִּית, מְרוּם גְּבַהֵי מְרוּמִים עַד נְקֻדַּת
הַמְּרִצּוֹ שֶׁל עוֹלָמוֹ הַגִּשְׁמִי שֶׁהָאֵדָם עוֹמֵד עָלָיו, וּמְזֻמֵּין לְכָל אֵדָם מַחְשְׁבָהּ,
דְּבוּר וּמַעֲשֶׂה לְפִי הַיּוֹם וּלְפִי הַמָּקוֹם וּלְפִי הָאֵדָם, וּמְלַבִּישׁ בְּהֵם רְמֻזִים, כְּדִי
לְקַרְבוֹ אֶל עֲבוּדוֹתוֹ יִתְּבַרְךָ, וְכֵן צִרִיף לְהַסְתַּפֵּל עַל כָּל זֶה, לְהַגְדִּיל דְּעֵתוֹ
וְשִׁכְלוֹ, לְהַבִּין כָּל הַרְמֻזִים שֶׁהָשֵׁם יִתְּבַרְךָ מְרַמֵּז לוֹ בְּהֵם, וּלְהַתְּקַרֵּב אֵלָיו
יִתְּבַרְךָ בְּכָל פַּעַם בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא, כִּי בְּכָל הַעֲנִינִים וּבְכָל הַמְּלָאכּוֹת וּבְכָל
הַמְּשָׂא וּמַתָּן, וּבְכָל הַדְּבָרִים שֶׁבְּעוֹלָם, שֶׁהָשֵׁם יִתְּבַרְךָ מְזֻמֵּין לְאֵדָם בְּכָל יוֹם
יוֹם, כֹּלָם יֵשׁ בְּהֵם רְמֻזִים פְּרִטִיִּים, וְצִרִיף לְהַגְדִּיל דְּעֵתוֹ לְהַסְתַּפֵּל עַל זֶה
הַיֵּטֵב, לְהַבִּין רְמִיזוֹתָיו שֶׁל הָשֵׁם יִתְּבַרְךָ, אִף צִרִיף לְהַזְהֵר לְצַמֵּם דְּעֵתוֹ,
שֶׁלֹּא יִגְדִּיל דְּעֵתוֹ יוֹתֵר מֵדְאִי, שֶׁלֹּא יֵצֵא מִגְּבוּל הַקְּדוּשָׁה, הֵינּוּ שֶׁלֹּא תִשׁוּטֵט
מַחְשְׁבָתוֹ עַל־יְדֵי־זֶה לְחַקִּירוֹת וּבִלְבוּלִים, רַק כְּפִי שֶׁכָּל הָאֲנוּשִׁי שְׁלוֹ, כֵּן
יִגְדִּיל דְּעֵתוֹ וּמַחְשְׁבָתוֹ בְּזֶה, וְכֵן לֹא יִסְתַּפֵּל בְּזֶה לְמַעֲלָה מִמְּדַרְגָּתוֹ. וְעַל זֶה

צריכים להזהר מאד מאד, וזה כלל התפלה שאדם מתפלל אליו יתברך, וההודאה שמונה ומשבת את הקדוש-ברוך-הוא, כי הדבורים הם צמצומים לצמצם בו את הארת האין סוף ברוך הוא, וכמו-כן קיים המצוות מעשיות מבליש ומצמצם את האור לתוכו, ולכן תכף-ומיד כשאדם מתעורר משנתו, יתחיל לחשב ממנו יתברך, כי הכל תלוי כפי המחשבה הראשונה. ויתציר בדעתו, אהובי, בני, איך שהכל לכל אלקות גמור הוא, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מתייה ומתנה ומקיים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיית חיות אלקותו יתברך, וכל מה שייקרה עמו היום הנה, תמסר עצמו אליו יתברך, שזו עבודה קדושה מאד של כל בר ישראל, שתכף-ומיד בהתחלת היום כבר יקשר את עצמו אל הקדוש-ברוך-הוא, וימסר את מוח מחשבתו, דבוריו ומעשיו אליו יתברך. וכמו שגלה לנו רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן ב'): טוב מאד להשליך עצמו אליו יתברך, ולסמך עליו. ודרכי כשכא היום, אני מוסר כל התנועות שלי ושל בני ושל כל התלויים בי על השם יתברך, שיהיה הכל כרצונו יתברך. וזה טוב מאד, גם אני אין צריך לדאג ולחשוב כלל אם מתנהג כראוי אם לאו, מאחר שסומך עליו יתברך, ואם הוא יתברך רוצה בענין אחר, הוא מרצה להתנהג בענין אחר כרצונו יתברך. ולכן ראה, אהובי, בני היקר, תכף-ומיד להודות ולהלל ולשבח את הקדוש-ברוך-הוא על התסוד חנם שעשה עמו, שהחזיר לך את נשמתך, וזו ההודאה שמתחילים בבקר השכם: "מודה אני לפניך מלך חי וקיים, שהחזרת בי נשמתו בחמלה רבה אמונתך", שנותנים הודאה להקדוש-ברוך-הוא, שהחזיר לי את נשמתו. ולכן עלי להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, היום הנה שיהיה אצלי יום חדש, ואזכה לרצת שהיום הנה עוד לא היה בעולם, וכבר לא יהיה, והיום הנה נכרא רק כדי למלא את היום הנה עם אלקותו יתברך, ועם טוב הנצחי, שהם קיים מצוותיו יתברך, ולמוד תורתו הקדושה, ושפיכת לב בתפלה ובקשה אליו יתברך, עד שאגיע אל דבקות אמיתית, ולחשב כל היום רק ממנו יתברך, ולחזק ולאמץ ולעודד ולשמח הן את עצמו והן את אחרים, ולכן המצנה הכי גדולה — להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם ולא להשבר. ואפלו שיועד שעבר עליו עד עכשו מה שעבר — ירירות ונפילות, קטנות והשלכות, ונפל לעמקא דתהומא רבה מרב עוונותיו המרבים, עם כל זאת עליו לחדש את היום הנה בהתחדשות חדשה, ולידע שהיום הנה עדין לא

היה בעולם. ובפרט עכשו בראש השנה הקדוש והנורא, צריך לעשות התחלה חדשה, ולידע שהכל נמשך כפי המחשבה, כי אם אדם זוכה לחשב מחשבות קדושות בראש השנה, אז תהיה לו שנה טובה מאד, וכמו שגלה לנו רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימן כא): בראש השנה צריכים להיות חכם, שיחשב רק מחשבות טובות, שייטיב השם יתברך עמנו, וצריכים להיות שמחים בראש השנה, כי באמת הכל תלוי כפי המחשבה של האדם, אם האדם חושב רק ממנו יתברך, אז תמשך עליו קדשה וטהרה עד מאד.

סדר נטילת ידיים שחרית

א.

אהובי, בני! הדבר הראשון שצריך לעשות בבקר הוא, לערות על הידים מים שלש פעמים לסרוגין, להעביר רוח רעה ששונה עליהם, וקבלה מהרב הקדוש רבי וזשא, וכתו' גן עלינו, שקבל מרבו המגיד הקדוש, שקבל מרבו הבעל-שם-טוב הקדוש, שאסור להוריד את רגליו מהמטה בלי נטילה, ואם עומד על רגליו בלי נטילה, עליו אמר הכתוב (תהלים לו, ה): "יתצב על דרך לא טוב רע לא ימאס", ובכל היום הרע ידרך אותו, ורחמנא לצלן, ועל-כן צריכים להזהר מאד בנטילת ידיים שחרית, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (שבת טו): בת מלך היא ומקפדת, וביותר מתגברת הסטרא אחרא והשמאה על הידים, ועקר השמאה הוא שמכחיש את השגחתו יתברך, ולכן כשמתעורר משנתו, צריך לטל ידיו במים, כי המים הם סוד הדעת, כמו שכתוב (ישעיה יא, ט): "כי מלאה הארץ דעת את ה' יהי פנים לים מכסים", כי אנו צריכים להמשיך מימי הדעת שהוא השגחה פרטית, כדי לבטל הזהמה הנאחזת בידיים, שאחזתה בשקר ובחשף (לקוטי-הלכות, נטילת ידיים שחרית, הלכה ג, אות ג); ועל-כן אסור קדם נטילה לגע בדי, בעיניו ובאזניו, בחטמו ובפיו, כי כל אלו הם נקבי הראש והמת, וכל השבעה נקבים האלו הם סוד המשכת הדעת, שגמשכת דרך שבעת נקבים האלו, שהם סוד שבעת הגרות, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק א, סימן כא); ועל-כן קדם נטילה אסור לגע בהם בדי, כדי שלא יתגבר השקר והחשף והכפירות והאפיקורסות עליו, ולכן הדבר הראשון שאדם צריך לעשות — לטל ידיו במים שלש פעמים לסרוגין דיקא, ועל-ידיה תסתלקנה ממנו הקלפות

הרוצות להתאחז בו. ואמרו בזהר הקדוש (וישב כפר): רבי שמעון פתח ואמר (תהלים כו, ו) "אֶרְחֹץ בְּגִילֹן כְּפִי וְאֶסֹבְבָה אֶת מִזְבֵּחַךָ הַנֶּחֱדָה", האי קרא אוקמוה, אכל תא חזי רזא דמלה נכא. דהא לית לך בר נש בעלמא דלא טעים טעמא דמותא בליליא, ורוח מסאבא שריא על ההוא גופא, מאי טעמא בגין דנשמטא קדישא אסתלקת מניה דכר נש וכו', וכד נשמטא אתהדרת לגופא, אתעבר ההוא זקמא. והא אתמר דידוי דכר נש זקמא דמסאבא אשמאר בהו, ועל דא לא יעבר ידוי על עינוי, בגין דההוא רוח מסאבא שריא עלוי, עד דנטיל לו, וכד נטיל ידוי כדקא חזי, כדן אתקדש ואקרי קדוש. והיה כפי לאתקדשא כפי חד כלי לתמא וחד כלי מלעילא, בגין דיתקדש מההוא דלעילא, וההוא דלתמא דיתיב בזוהמא דמסאבא ביה, ודא כלי לקבלא מסאבא, ודא לאתקדשא מניה, דא ברוך ודא ארוי. ולא בעיין אינון מיין דזקמא לאשדא לון בביתא, דלא יקרא בהו בר נש, דהא בהו מתכנשי סטרא דלהון, ויכיל לקבלא נזקא מאינון מיין מסאבא, ועד דיתעבר זקמא מן ידוי לא יכרף ואוקמינא, ובגין כך בר נש עד לא יקדש ידוי בצפרא אקרי טמא. כיון דאתקדש אקרי טהור וכו' [בוא וראה סוד הדבר, כי אין לך אדם בעולם שלא יטעם בלילה טעם מנות, ורוח טמאה שורה על הגוף ההוא, מה הטעם? משום שהנשמה הקדושה נסתלקה מהאדם וכו', וכשהנשמה חוזרת אל הגוף, מסתלקת הזקמה ההיא, ולמדנו שידוי של אדם זקמת הטמאה נשארת עליהם, ועל-כן לא יעביר ידיו על עינוי, כי רוח הטמאה שורה עליהם, עד שרוחץ אותם, וכשנוטל את ידיו, אז נתקדש ונקרא קדוש, ואיך צריך להתקדש? צריך שיהיה כלי אחד מלמטה וכלי אחד מלמעלה, כדי שיתקדש מהכלי שלמעלה ויבתוך הכלי שלמטה, ששם תשרה זקמת הטמאה בו, וזה כלי להתקדש הטמאה בו, זה ברוך וזה ארוי, ואלו המים של זקמה לא צריכים לשפך אותם בביתא, כדי שלא יקרב אליהם אדם, כי הרי בהם מתקבצים השמאה שלהם שהם הרוחות המזיקים, ויכול לקבל נזק מאלו המים הטמאים, ועד שתעבר הזקמה מדיו לא יכרף וכו', עין שם]. וקבלה מצדיקים עליונים שכל אדם בעצמו יוציא את המים הטמאים, וישפך אותם במקום שאין עוברים ושבים שם וזה מסגל ליראת שמים.

ב.

אהובי, בני! ראה לרחץ את פניך, עיניך ופיך לכבודו יתברך, ותנקה את עצמך, שזה תקון גדול בכל העולמות, ואם תוכל תכף ומיד לילך ולטבל

במקנה טהרה אין למעלה מזה, כי מקנה הוא חסד עליון והמתקת הדינים, ואשרי מי שזוכה להתחיל את היום עם טבילת מקנה, כי על-ידי טבילת מקנה מתבטלות הצרות, וישועה באה (ספר המדות, אות המתקת הדינים, סימן כב), וכמו שכתוב: "מקנה ישראל מושיע בעת צרה", ומי שמרגיל את עצמו לילך במקנה טהרה ולטבל, על-ידי-זה ממשיך על עצמו קדשה עליונה; ועל-כן אשרי ואשרי מי שזוהר לילך בכל השנה אל מקנה, כי הנשמה אינה חוזרת לאדם, אלא על-ידי טבילת מקנה (לקוטי-הלכות, גרים, הלכה א'), וכל זמן שאדם לא היה במקנה, אז מחו מבהל ומבלבל מאד, אכל תכף-ומיד כשאדם זוכה לטבל במקנה טהרה, על-ידי-זה ממשיך על עצמו אור וזיו וחיות ודבקות הנורא יתברך שמו. וצריכים למסר את נפשו ללכת בכל יום אל מקנה טהרה. ואל פתך יצרך שהמקנה זיך לך בחרף בעת הקור, ובקיץ בעת החם, כי כבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מועצות, חלק ב', סימן קכג), שמקנה אינה מזקת כלל, והרופא שיאמר לך, שטבילת מקנה מזקת, אינו רופא כלל, אדרבה טבילת מקנה טובה מאד לבריאות הגוף, כי יש נקבים קטנים הרבה בגופו של אדם, והם נקבי הזעה, שדרך שם יוצאת הזעה מן האדם, והם צריכים להפתח, כי אם נסתמים נקבי הזעה, יכול להחלש ולפול לחלשה, חס ושלום, ועל-ידי טבילת מקנה במים נפתחים נקבי הזעה, וזה טוב מאד לבריאות הגוף, אך שלא יהיו המים קרים ביותר, כי אז מציא מטרשי לנקבים, הלא כשאין המים קרים מאד, אזי הטבילה בהם טובה מאד, כי באמת מקנה הוא סוד עלמא דאתי (לקוטי-הלכות, גטילת ידים, שחרית, הלכה ב', אות א'), כי מקנה בגימטריה קנ"א, שהוא שם הבינה עלמא דאתי, וממשיך על האדם השגחה שלמה, שמשם באות כל הישועות; כי כל הצרות והיסורים הם רק מחמת העדר הדעת, שהוא חכמת הטבע, דהינו, שחס ושלום, אין יודעים שהכל בהשגחה נוראה ונפלאה ממנו יתברך, אשר זה עקר הטמאה; ועל-כן הישועה מהצרה והטהרה מהטמאה, זה על-ידי מקנה, שזה סוד עלמא דאתי, מימי הדעת; ועל-כן כשאדם נכנס לתוך המקנה, וסוּתם עיניו מחזו דהאי עלמא, ונתעלם ונתכסה שם בתוך מימי המקנה, שהוא מימי הדעת, על-ידי-זה הוא נכלל באין סוף ברוך הוא, ועל-ידי-זה נמתקים ממנו כל הדינים, וממשיך על עצמו אור ודעת וזיו והשגחה פרטית, שכל זה הוא סוד טבילת מקנה, שאדם נכנס אל תוך המים, שהם מימי הדעת, השגחה

פְּרִיטָה, וְנִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא; וְעַל־כֵּן תִּשְׁתַּדֵּל, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, לִילֵךְ בְּכָל יוֹם לְמִקְנֶה כָּשֶׁר, וְיִמְשֹׁף עֲלֶיךָ אוֹר וְזוּי וְחַיִּית הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׁנֵה עֵקֶר הַשְּׁהֲרָה שְׁנוֹטְהֶרֶת נִשְׁמַתְךָ עַל יְדֵהּ, כִּי מֵיִם הֵם סוּד מִימֵי הַדַּעַת, שֶׁהוּא הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה (לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, בְּכּוֹר בְּהֵמָה טְהוֹרָה, הַלְכָה ג', אוֹת ב'), וְעַל־כֵּן מִקְנֶה מְטַהֶרֶת אֶת יִשְׂרָאֵל מִכָּל הַטְּמָאוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי כָל מִינֵי טְמָאוֹת כָּלָם נִמְשָׁכִים מִכְּפִירוֹת וְאֲמוּנוֹת כְּזָבוֹת, שְׁנֵה עֵקֶר הַטְּמָאָה וְהַזְּהֻמָּה, זֶהְמַת הַנְּחָשׁ שֶׁהִכְנִיס כְּפִירוֹת בְּעוֹלָם, כִּי כָל הַטְּמָאוֹת בָּאוֹת עַל־יְדֵי הַיָּצֵר הַרַע הַנִּקְרָא אֵל אַחֵר — כְּפִירוֹת, וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי מִקְנֶה מֵיִם, שֶׁמִּשֶׁם גְּדֻלָּה הָאֲמוּנָה, עַל־יְדֵי־זֶה זוֹכִים לְחַזֵּק לְהוֹצִיא לְגַמְרֵי אֶת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְעַל־יְדֵי־זֶה מְבַטְלִים כָּל הַטְּמָאוֹת, שֶׁהֵם כְּפִירוֹת וְאֲמוּנוֹת כְּזָבוֹת, וְנוֹטְהִירִים מֵהֶם, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (יִחְזַקְאֵל לו', כה): "וְנִרְקַמְתִּי עֲלֵיכֶם מֵיִם טְהוֹרִים וְיִטְהַרְתֶּם מִכָּל טְמָאוֹתֵיכֶם", וּמֵיִם טְהוֹרִים הֵם מִימֵי הַמִּקְנֶה, וְעַל־כֵּן תִּכְפֹּר־וּמִיד כִּשְׂאֵתָה קָם מִשְׁנֵתְךָ, הַדְּבָר הַרְאִשׁוֹן, אִם אֵתָה זוֹכֶה אֱהוּבִי, בְּנֵי, לְרוּץ לְמִקְנֶה טְהוֹרָה וְלִטְבֹּל, עַל־יְדֵי־זֶה אֵתָה מוֹרִיד מַעֲצָמְךָ אֶת כָּל הַזְּהֻמָּה וְהַטְּמָאָה שֶׁנִּדְבַקְתָּ בָּךְ בְּעַת הַשְּׁנֵה, וְיִמְשֹׁף עֲלֶיךָ אוֹר וְזוּי וְחַיִּית וְדְבָקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. וְרוֹאִים שֶׁתִּכְפֹּר־וּמִיד כִּשְׂאָדָם טוֹבֵל בַּמִּקְנֶה, אֲזִי נִטְהַרֶת מִחֲשֻׁבְתּוֹ, וְנִתְיָשֵׁב מִחוּ, וְהוּא מְרַגֵּשׁ אַחֲרַת לְגַמְרֵי, כִּי קָדָם שְׂאָדָם נִכְנָס לְמִקְנֶה, אֲזִי הַקְּלֻפּוֹת מְסַבְּבִים אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, וְכָל הַרוּחוֹת רְעוֹת נְדָבָקוֹת בּוֹ, אֲבָל כִּשְׂאָדָם נִכְנָס אֶל תוֹךְ הַמֵּיִם, אֲזִי נְרַחֵת הַרוּחַ, כִּי טָבַע שֶׁל הַרוּחַ שֶׁנְּדָחִית מִפְּנֵי הַמֵּיִם, וְעַל־כֵּן אִם הוּא מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל, וּמְרַגֵּשׁ שְׂרוּחוֹת רְעוֹת שׁוֹרוֹת עֲלָיו, הַעֲצָה לָזֶה, שְׂיָרוּץ תִּכְפֹּר־וּמִיד, וְיִטְבֹּל בַּמִּקְנֶה טְהוֹרָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְבַטְּלוּ מִמֶּנּוּ כָּל הַרוּחוֹת רְעוֹת. וְתַהֲיֶה חֲזַק בְּזֶה, אֱהוּבִי, בְּנֵי, כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְאֲזִי נִכּוֹן לְבָךְ יִהְיֶה בְּטוֹת, אֲשֶׁר כָּל הַיּוֹם יִלְךְ לְךָ כְּבָר כְּסֻדֵּר; כִּי בְּרַעַע שְׂאָדָם טוֹבֵל בַּמִּקְנֶה, וּמְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, עַל־יְדֵי־זֶה מִתְחִיל לִילֵךְ לוֹ הַכָּל כְּסֻדֵּר (לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, מִקְנָאוֹת, הַלְכָה א', אוֹת א'); אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְטַהֵר אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם בַּמִּקְנֶה טְהוֹרָה.

**ברוך אתה, יהוה אלהינו מלך העולם, אשר
קדשנו במצותיו, וצונו על מצות
ציצית.**

יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי, שתהא חשובה
מצות ציצית לפניך כאלו קימתיה בכל פרטיה ודקדוקיה
ובגנותיה ותרני"ג מצות התלויים בה. אמן סלה.
מצות יהוה ברה מאירת עינים:

סדר ברכות התורה כפי נפח בני עדות המזרח

כתב רבינו חיים ויטאל ז"ל, מנהג מורי בקומו משנתו היה מסדר את
כל השמונה עשרה ברכות שיש מן על נטילת ידיים עד סוף ברכת התורה.

**ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו
במצותיו וצונו, על נטילת ידיים:**

סדר ברכות התורה כפי מנהגי בני עדות המזרח

אהובי, בני! קדם הפל תתלבש עם טלית קטן, ומנהגנו לברך ברכה על
טלית קטן, ולכן תכון היטב בעת אמרך את הברכה: "אשר קדשנו במצוותיו
וצונו על מצות ציצית", ותבקש הרבה ממנו יתברך, שבזכות מצות ציצית
תציל מתאונת נאוף (לקוטי-מוה"ר, חלק א', סימן ז'), ותזכה לאמונה ברורה
ומזככת, וטלית קטן מרמוז על אור הפנימי, ותרבה לבקש ממנו יתברך,
שתזכה להציל מעברות בזכות שאמה מלביש עצמו במצות ציצית,
ואתמרך תאמר ברכת "על נטילת ידיים", ואתמרך תאמר ברכת "אשר
ציר", ותכף-ומיד תסמוך אליה ברכת "אלהי נשמה", ותכף-ומיד תברך ברכת
"לעסק בדברי תורה", ויהערב נא", ותסיים "המלמד תורה לעמו ישראל".

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם, אשר יצר את האדם בחכמה, וברא בו נקבים ונקבים, חלולים וחלולים, גלוי וידוע לפני כסא כבודך שאם יסתם אחד מהם או אם יפתח אחד מהם, אי אפשר להתקיים אפלו שעה אחת. ברוך אתה יהוה רופא כל בשר ומפליא לעשות:

יסמוך אלוקי נשמה לברכת אשר יצר

אלהי, נשמה שנתת בי טהורה, אתה בראתה, אתה יצרתה, אתה נפתתה בי, ואתה משמרה בקרבי, ואתה עתיד לטלה ממני, ולהחזירה בי לעתיד לבוא, כל זמן שהנשמה בקרבי, מודה אני לפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי, רבון כל המעשים אדון כל הנשמות:

ואחר-כך ברכת "אשר בחר בנו מכל העמים" ו"ברכת כהנים", ומשנה "אלו דברים שאין להם שעור". ומחמת שאחינו בני ישראל הספרדים אומרים בגסס אחר, והוא כפי גסס הגמרא, אעתיק לך את גססתם, ואחינו בני ישראל האשכנזים אומרים גסס אחר, אעתיק לך את גססתם, ואחר-כך אבאר לך בפירוש פירושית בקצור נמרץ בנות הברכות בפשטות, כי לא יכיל הרעיון את גדל הסודות הנוראים שיש בכל ברכה וברכה, וכל השמות והיחודים שנעשים בכל העולמות בעת שאדם מברך את הברכות האלו, ובפירוש ברכת התורה, שהוא יסוד גדול עד מאד, כי בפרוש אמרו לנו חכמינו הקדושים (נדרים פא): מפני מה אין מצויין תלמידי חכמים לצאת תלמידי חכמים מבניהן? רבינא אומר: שאין מברכין בתורה תחלה, דאמר רב יהודה אמר רב, מאי דכתיב (ירמיה ט, יא): "מי האיש החכם ויגן את זאת?" דבר זה נשאל לחכמים ולנביאים ולמלאכי השרת ולא פרשהו, עד שפרשו הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, דכתיב (שם יב): "ויאמר הוי"ה על עזבם את תורת"י וגו' הינו לא שמעו בקולי, הינו לא הלכו בה, אמר רב יהודה אמר רב: שאין מברכין בתורה תחלה; כל-כך חמור הוא כל הענין של אמירת ברכות התורה, ועל-פני צריכים לומר ברכות התורה בכונה גדולה עד מאד.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמְחַזֵּר נְשָׁמוֹת לְפָנָיִם מֵתִים:

* * *

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַנּוֹתֵן לְשָׂבוֹי
בֵּינָה, לְהַבְחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, פּוֹקֵחַ עֲוֹנוֹת:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, מַתִּיר אֲסוּרוֹת:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, זוֹקֵף פְּפוּסִים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, מַלְבִּישׁ עֲרֻמִּים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַנּוֹתֵן לַיְעָקֹב כַּחֲ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, רוֹקֵעַ הָאָרֶץ עַל
הַמַּיִם:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמְכִין מִצְעָדֵי
גִבּוֹר:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֹׁעֵשֶׂה לִּי כָל
צָרָתִי:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל
בְּגִבּוֹרָה:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל
בְּתַפְאֲרָה:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שְׂלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי:

(נשים אומרות ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם, שלא עשני גויה:)

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שְׂלֵא עֲשֵׂנִי עֶבֶד:

(נשים אומרות ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם, שלא עשני שפחה:)

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שְׂלֵא עֲשֵׂנִי אֲשָׁה:

(נשים אומרות ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם, שעשני כרצוני:)

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמַּעֲבִיר חֲבָלֵי שָׁנָה מֵעֵינֵי וּתְנוּמָה מֵעַפְעָפִי:

אין עונים אמן אחר ברכה זו כי אין כאן סיום ברכה, אלא יהי רצון וכו' שייך גם כן לברכה זאת.
וסיום הברכה הוא: הגומל חסדים טובים לעמו ישראל.

יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי,
שֶׁתִּרְגִּילֵנִי בְּתוֹרָתְךָ, וְדַבְּקֵנִי בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְאֵל
תְּבִיאֵנִי לְיַדֵּי חַטָּא, וְלֹא לְיַדֵּי עֲוֹן, וְלֹא לְיַדֵּי נְסִיוֹן,
וְלֹא לְיַדֵּי בְזִיוֹן, וְתִרְחִיקֵנִי מִיִּצְרַר הָרַע, וְתִדְבִּיקֵנִי
בְּיִצְרַר הַטּוֹב, וְכוּף אֶת יִצְרֵי לְהַשְׁתַּעֲבֹד לָךְ, וְתִנְנֵנִי
הַיּוֹם וּבְכֹל יוֹם לַחַן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ, וּבְעֵינֵי
כָּל רוֹאֵי, וְגוֹמְלֵנִי חֲסָדִים טוֹבִים: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה,
הַגּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי,
שֶׁתִּצְיִלֵנִי הַיּוֹם וּבְכֹל יוֹם וְיוֹם, מֵעֲוִי פְּנִים,
וּמַעֲזוֹת פְּנִים, מֵאָדָם רָע, מִיִּצְרַר רָע, מִחֶבֶר רָע,
מִשָּׁכַן רָע, מִפְּנֵעַ רָע, מֵעֵז רָע, מִלְּשׁוֹן הָרַע, מִדִּין
קָשָׁה, וּמִפְּעַל דִּין קָשָׁה, בֵּין שְׁהוּא בֵּן בְּרִית, וּבֵין
שְׁאִינוּ בֵּן בְּרִית:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר
קָדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוֵּנוּ עַל דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ:
וְהַעֲרַב נָא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ
בְּפִינוּ, וּבְכַפּוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ
וְצִאצְאֵינוּ, וְצִאצְאֵי צִאצְאֵינוּ וְצִאצְאֵי עַמְּךָ
בֵּית יִשְׂרָאֵל, כְּלָנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלֹמוֹדֵי תוֹרָתְךָ
לְשִׁמְחָה: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּלַמֵּד תּוֹרָה לְעַמּוֹ

ישראל: פָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִלֶּדֶד הַעוֹלָם,
אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת
תּוֹרָתוֹ: פָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל אֶהְרֹן וְאֶל בְּנָיו
לֵאמֹר כֹּה תְבָרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמֹר לָהֶם:

יְבָרְכֶךָ יְהוָה וַיִּשְׁמְרֶךָ: יֵאָר יְהוָה פָּנָיו
אֵלֶיךָ וַיַּחַנְכֶךָ: יֵשֶׁא יְהוָה פָּנָיו
אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שָׁלוֹם:

בגון לומר קטע זה מתקוני ודור קודם התפלה:

פָּתַח אֱלֹהֵינוּ וְאָמַר. רַבּוֹן עֲלֵמִין דְּאַנְתָּ הוּא חַד,
וְלֹא בַחֲשָׁפִין. אַנְתָּ הוּא עֲלֵאָה עַל כָּל
עֲלֵאִין, סְתִימָא עַל כָּל סְתִימִין. לִית מַחֲשַׁבָּה
תְּפִיסָא בְּדָ כְּלָל, אַנְתָּ הוּא דְאַפִּיקַת עֲשֶׁר
תְּקוּנִין, וְקָרִינִן לְהוּן עֲשֶׁר סְפִירָן, לְאַנְהָא
בְּהוּן עֲלֵמִין, סְתִימִין דְּלֹא אַתְּגַלִּין, וְעֲלֵמִין
דְּאַתְּגַלִּין. וּבְהוּן אַתְּפִיסַת מִבְּנֵי נִשְׂא, וְאַנְתָּ
הוּא דְקָשֶׁר לֹזֵן, וּמִיחַד לֹזֵן. וּבְנִין דְּאַנְתָּ מִלְּגָא
כָּל מֵאֵן דְּאַפְרִישׁ חַד מִחִבְרָה מֵאֵלִין עֲשֶׁר
סְפִירָן אַתְּחַשְׁבַּ לִיה כַּאֲלוּ אַפְרִישׁ בְּךָ. וְאֵלִין
עֲשֶׁר סְפִירָן. אַנְוִן אֲזֵלִין פְּסִירָן. חַד אֲרִיךְ וְחַד
קָצֵר וְחַד פִּינְנִין, וְאַנְתָּ הוּא דְאַנְהִיג לֹזֵן. וְלִית
מֵאֵן דְּאַנְהִיג לְךָ לֹא לְעֵלֵא וְלֹא לְתַתָּא וְלֹא מִכָּל
סְטְרָא. לְבוּשִׁין תְּקִיבַת לֹזֵן דְּמַנְיָהוּ פְּרַחִין

נשמתין לבני נשא. וכמה גופין תקינת לון
דאת קריאו גופין לגבי לבושין דמכסין עליהון
ואת קריאו בתקונא דא. חסד דרוצא ימינא.
גבורא דרוצא שמאלא. תפארת גופא. נצח
והוד תרין שוקין. יסוד סינימא דגופא אות
ברית קודש. מלכות פה תורה שפעל פה קרינן
לה. חכמה מוחא איחי מחשבה מלגא. בינה
לפא ובה חלב מבין. ועל אליו תרין פתיב
הנסתרות ליהוה אלהינו. פתר עליון איחי
פתר מלכות. ועליה אתמר מגיד מראשית
אחרית. ואיחי קרקפתא דתפלין (נ"א קרקפתא
דלא מנח תפלין) מלגא איחי שם מ"ה (יו"ד
ה"א וא"ו ה"א) דאיחי ארז אצילות. ואיחי
שקיו דאילנא בדרועוי וענפוי, כמיא דאשקי
לאילנא ואתרבי בההוא שקיו: רבון עלמין
אנת הוא עלת העלות, וספת הספות, דאשקי
לאילנא פההוא נביעו. ורהוא נביעו איחי
פנשמתא לגופא, דאיחי חיים לגופא, ובה לית
דמיון ודיוקנא מפל מה דלגא ולבר. ובראת
שמיא וארעא, ואפיקת מנהון שמשא וסיהרא
וכוכביא ומזליא, ובארעא אילנין ודשאן
וננתא דעדן ועשבין וחיון ובעירין ועופין
ונניין ובני נשא לאשתמודעא בהון עלאין,
ואיד יתנהון עלאין ותתאין, ואיד

אשתמודעאן עלאי מתתאי ולית דינע בך
פלל. ובר מנה לית יחודא (ס"א יחודא) בעלאי
ותתאי, ואנת אשתמודע עלת על פולא ואדון
על פולא, וכל ספירא אית לה שם ידיעא ובהון
אתקריאון מלאכיא. ואנת לית לך שם ידיעא,
דאנת הוא ממלא כל שמחה. ואנת הוא שלימו
דכלהו. וכד אנת תסתלק מניהו אשתארו
פלהו שמחה, פגופא פלא נשמתא. אנת הוא
חיים ולא בהכמה ידיעא. אנת הוא מבין ולא
בבינה ידיעא. לית לך אתר ידיעא. אלא
לאשתמודעא תוקפך וחילך לבני נשא
ולאחזאה לון איך מתנהג עלמא פדינא
והרחמי. דאית צדק ומשפט פנים עובדיהון
דבני נשא. דין איהו גבורא. משפט עמודא
דאמצעיתא. צדק מלכותא קדישא, מאזני
צדק תרין סמכי קשוט, הין צדק אות פרית
קודש, פולא לאחזאה איך מתנהג עלמא, אבל
לאו דאית לך צדק ידיעא דאיהו דין, ולא
משפט ידיעא דאיהו רחמי, ולא מפל ארין
מדות פלל: פריך יהוה לעולם אמן ואמן:

סדר ברכות התורה כפי נסח ספרד

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו
במצותיו וצונו, על גטילת ידים:

סדר ברכות התורה כפי נסח ספרד

א.

אהובי, בני! באמרך ברכת "על גטילת ידים", תכון מאד מאד, כי בגטילה זו שאתה נוטל את ידיך, אתה מוריד ומפריד את הקלפות והרוח רעה השורה על אצבעותיך, ולכן כל היום כשאומרים את הברכה הזו צריכים לכון בה עד מאד, כי אמרו חכמינו הקדושים (סוטה ד): כל המזלזל בגטילת ידים געקר מן העולם; ולכן צריכים להזהר מאד מאד כל היום בגטילת ידים, ובפרט עקשו בפקר יכון היטב אל הברכה, ויש בה י"ג תבות כנגד י"ג מדות רחמים, וכשאדם נוטל את ידיו, ממשיך על עצמו שפע אור וזיו וחיות הנשמה, ולכן צריך לפשט פנות הידים כמי שרוצה לקבל בהם איזה דבר, לרמוז קבלת הטהרה (תמידת ישראל), וצריכים לשפף שפע של מים על הידים, וכמו שאמר רב חסדא: אגא משאי מלא חפני מיא ויהבו לי מלא חפני טיבותא (שבת קט:); וצריכים לכון על גטילת ידים ראשי תבות עיני; כי אם אדם אינו נוטל ידיו, אזי נעשה עני, חס ושלום; ועל-כן איעצך, אהובי, בני, שתהיה זהיר מאד בגטילת ידים כל היום בעת שאתה צריך, הן כשאתה יוצא לצרכיך והן לאכילה, שצריכים אז להזהר מאד בגטילת ידים, ובפרט בפקר כשקמים מהשנה, צריכים לטל ידיו במים, ולברך על גטילת ידים, כי התעוררות השנה זה סוד תחית המתים, כמו שאנו מברכים על זה "המתזיר נשמות לפגרים מתים" (לקוטי-הלכות, תפלין, הלכה ר, אות יז), שכל זה נעשה על-ידי המים שאדם נוטל בהם ידיו, שאז נמשכת עליו ענוה ושלמות, ומאירה עליו רוח קדשה וטהרה; כי המים הם סוד שפלות וענוה, וכתוב (בראשית א, ב): "ורוח אלהים מרחפת על פני המים".

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִלֶּךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר יָצַר אֶת
הָאָדָם בְּחֶכְמָה, וּבָרָא בּוֹ נְקִיבִים נְקִיבִים,
חַלּוּלִים חַלּוּלִים, גָּלוּי וְדוּעַ לְפָנַי כַּסֵּא כְבוֹדְךָ שְׂאֵם
יִפְתַּח אֶחָד מֵהֶם אוֹ יִפְתַּח אֶחָד מֵהֶם, אִי אֲפֹשֶׁר
לְהַתְּקִים וּלְעַמֵּד לְפָנֶיךָ אֲפִלוּ שְׁעָה אַחַת. בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה רֹפֵא כָּל בִּשָׂר וּמַפְלִיא לַעֲשׂוֹת:

ב.

בני! באמרך ברכת "אשר יצר", תכוון מאד בברכה זו, כי היא כוללת
את כל האדם, ויש בה מ"ה תבות כמספר אד"ם, שמרמזת על חקמ"ה,
שהוא סוד אבא, וזה שאומרים "אשר יצר את האדם בחכמה, וברא בו
נקבים נקבים חלולים חלולים", כי יש באדם שבעה נקבים שבהם מקבל
האדם את האורות העליונים שהם סוד שבעת הנרות (לקוטי מו"ת"ו, חלק א,
סימן כא), ויש נקבים שבהם מוציא את הפסלת והמוטרות, וזה פלאות הנורא
איך שמקשר רוחני בגשמי, שמצד נשמתו הוא מוריד לעצמו אורות
רוחניים, אורות צחצחות, להיות דבוק בחי התיים בו יתברך, ולהיות בטל
ומבטל באין סוף ברוך הוא, שהוא תכלית ענוה ושפלות, ומצד שני גופו
הגשמי והחמרי המלא גאות ופסלת ומוטרות, שצריך להוציא מעצמו, ויש
שני נקבים שמשם יוצאים הקלפות, המוטרות והנחמה, וכשאדם מתבונן
היטב בגופו הגשמי והחמרי, איך שצריכים לקשר רוחניות לגשמיות, אז
יתפלא מרב חכמה שיש בבנין גופו, איך שמצד אחד הוא גשמי וחמרי
ומצד אחד הוא רוחני ומלא אור, ולכן צריכים לכוון היטב באמרך ברכה זו
כל היום, והוא תקון גדול לנשמה, ובפרט כשאדם מתבונן איך שגופו
מתנהג בחשבון צדק, והוא בריא, עליו להודות ולהלל על פלאות הנורא
יתברך שמו, שהוא "רופא כל בשר ומפליא לעשות", כל בנין גופו של
האדם הוא פלא מפלאי העשייה, והקדוש-ברוך-הוא רופא כל בשר, ובכוננתך
בברכה זו, אז תמשך עליך בריאות השלמה, וכמעט שכל בריאות האדם
תלויה בברכה זו, כי אם כוון אדם כל היום בעת אמרו ברכה זו בפרוש
המלות, או מבטח לו שיהיה בריא.

אֱלֹהֵי, נִשְׁמָה שְׁנַתָּת בִּי טְהוֹרָה הִיא, אַתָּה
 בְּרֵאתָה, אַתָּה יִצְרָתָה, אַתָּה נִפְחָתָה בִּי,
 וְאַתָּה מִשְׁמְרָה בְּקִרְבִּי, וְאַתָּה עֲתִיד לְטַלָּה

ג.

בני! באמרך "אלהי נשמה שנמת בי טהורה היא, אתה בראתה, אתה יצרתה, אתה נפחתה בי, אתה משמרה בקרבי" — תכונן שנה טובה כנגד הארבעה עולמות, הנשמה שהיא עצם אלקות, שהיא טהורה, היא כנגד עולם האצילות, "אתה בראתה" — כנגד עולם הבריאה, "אתה יצרתה" — כנגד עולם היצירה, "אתה נפחתה בי" — כנגד עולם העשיה, "ואתה משמרה בקרבי" — נגד הנשגחה, שהקדוש-ברוך-הוא משגיח על האדם בכל יום ובכל שעה ובכל רגע, כי הכל משגח בהשגחה עליונה מה שיקרה עם אדם בכל רגע, ודבר זה לא יכילו הרעיון, "ואתה עתיד לטלה ממני" — שנה יהיה מין נוקבין, בעת חזרת הנשמה אל הקדוש-ברוך-הוא. והצדיקים הדבוקים בו יתברך באמת, אזי הם מכונים בכל יום ובכל שעה ובכל רגע איך למסור את נפשם בחזרה אל הקדוש-ברוך-הוא, ועל-ידי-זה מעלים מין נוקבין אל הקדוש-ברוך-הוא, ועל-ידי-זה הקדוש-ברוך-הוא ממשיך עליהם מין דוקרין, שנה סוד "ולהחזירה בי לעתיד לבא", שהקדוש-ברוך-הוא מחזיר לדבקים בו אור וזיו וחיות של "לעתיד לבא", שמרגישים הארת עולם הבא בעולם הזה, והכל טוב להם (לקוטי-מור"ן, חלק א', סימן ד'); וכן שנית ברכה זו גם לעת ההסתלקות ולעת תחייה המתים, וברכה זו סמוכה אל ברפת "אשר יצר", כי היא נגד אפא, שהיא מחברת תמיד עם אפא, ועל-פן צריכים לומר אותה תכף-ומיד אחר ברפת "אשר יצר" בבקר, ולכונן בה מאד, כי באמירת ברכה זו הוא ממשיך על עצמו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו, ובה מרמז סוד מין נוקבין ומין דוקרין, הינו שהצדיקים מוסרים את נפשם תמיד אליו יתברך, ועל-ידי-זה נתעלית נשמתם למעלה, והקדוש-ברוך-הוא מחזיר עליהם אורות צתצחות של לעתיד לבא, הארת עולם הבא. וצריך האדם לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד שעשה עמו שנקרא מרע ישראל, אפלו

מִמְּזוּנִי, וְלִהְיוֹתִי בִּי לְעֵתִיד לְבוֹא, כֹּל זְמַן שֶׁהַנְּשֻׁמָה בְּקִרְבִּי, מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, רַבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים אֲדוֹן כָּל

שהוא כמו שהוא, אסור לפל בדעתו כלל, כי הוא יתברך אב הרחמן, ולכן "כל זמן שהנשמה בקרבי" "מודה אני לפניך הוי"ה אלהי ואלהי אבותי רבון כל המעשים אדון כל הנשמות", כי אדם צריך להרגיל את עצמו תמיד להודות ולהלל ולשבח את הקדוש-ברוך-הוא, כי על-ידי תודה והודאה, אדם ממשיך על עצמו הארת עולם הבא בעולם הזה (לקוטי-מו"ק, חלק ב, סימן ב), ולכן הוא יתברך "המחזיר נשמות לפגרים מתים". וזו התמזקות גדולה לאדם, שלא יפל בדעתו כלל אפלו שעבר עליו בחייו מה שעבר, וזכיר את עצמו בכל יום ובכל שעה ובכל רגע בחסד של הקדוש-ברוך-הוא, שמחזיר נשמות, אפלו שכבר היה פגור מת, שנפל לעמקא דתהומא רבה, כי (לקוטי-הכלכות, קריאת התורה, הלכה ו, אות יו), הכלל של כל מי שרוצה לחוס על עצמו לחשב מתקליתו הנצחית, כל תקנתו שאיך שהוא יהיה בעצמו בכריה חדשה ממש, שנה מה שאנחנו אומרים בברכה "המחזיר נשמות לפגרים מתים", כי כשאדם נופל לעמקא דתהומא רבה, אזי הוא כמו מת, כמו שאמרו חכמינו ז"ל (ברכות יח:): רשעים בחייהם נדמין כמתים; וכשאדם זוכה לחזר בתשובה שלמה לחדש את עצמו, אזי הוא בבחינת "המחזיר נשמות לפגרים מתים"; ועל-כן איך שהוא צריך שתהיה העבודה שעושה בכל יום אצלו תדשה לגמרי; כי כל אחד מישראל איך שהוא כל זמן ששם ישראל נקרא עליו הוא עושה פמה מצוות בכל יום, כי מתעטף בציצית ומניח תפלין, ואומר ברכות השחר וקריאת שמע ותפלין, והרבה אומרים תהלים ולומדים תורה מעט או הרבה, והעקר להתחדש בכל יום, ולידע שהיום הזה כבר לא יהיה לו אף פעם, ולכן עליך נפלה חובת היום, ואפלו אם יודע בעצמו שמעשיו מקלקלים הרבה, וכבר נכשל במעשיו פעמים אין מספר, עם כל זאת עליו לידע, אם הקדוש-ברוך-הוא החזיר לו את נשמתו, שעד עכשו היה פגור מת, ועכשו החזיר לו הקדוש-ברוך-הוא את נשמתו, עליו לידע שהיום הזה הוא יום חדש לגמרי, ויכול גם במקום שהוא שם להגדיל ולקדש שמו יתברך, כי "בכל מקום מקטר ומגש לשימי" (מלאכי א),

הַנְּשָׁמוֹת: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמַּחְזִיר נְשָׁמוֹת לַפְּגָרִים מֵתִים:

צדיקים ואנשי מעשה אומרים כאן תפילה זו

אֵל אֱלֹהֵי הַרוּחֹת שְׁלֵיט בְּעֲלוּנִים וּבַתְּחַתּוּנִים תַּן בִּי כַח
לְעֹבֹדְתֶךָ וּלְיֹרְאֶתֶךָ וּלְתוֹרַתֶךָ שְׂקִים בִּי מִקְרָא שְׁכַתּוּב
בְּכָל עַת יְהִיו בְּגִדֶיךָ לְבָנִים וְשִׁמּוֹן עַל רֹאשְׁךָ אֵל יְחַסֵּר. וְאַהֲרֵה

בְּכָל מְקוֹם דִּיקָא, אִפְלוּ בְּמִקְוֹת הַטְּמְאִים לְגַמְרֵי, כְּמוֹ שְׁאִמְרוּ חַכְמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (מִנְחוֹת ק), וְכָל שָׁבֵן אִישׁ יִשְׂרָאֵל אִפְלוּ הִגְרִיעַ שְׁבַגְרוּעִים, מֵאֲחֵר
שַׁעְתָּה פְּנִיתוֹ לְשָׁמַיִם, וְרוּצָה עָתָה לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין וְלְהַתְּפַלֵּל, בְּיָדָי מִקְדָּשׁ
וּמִגְדָּל שָׁמַיִם יִתְבַּרְךָ מִחֲדָשׁ, כְּפִי אוֹתוֹ הַיּוֹם, שְׂזֹאת הַעֲבוּדָה אֵינִי יֹכֵל
לְהַשְׁלִים שׁוֹם מִלְּאָךְ וְשֶׁרְךָ וְכוּ', וְאִפְלוּ נְשָׁמוֹת קְדוּשׁוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל
שֶׁבְּגִדְעֵזֶן הַעֲלוּן אֵינֶן יְכוּלוֹת לְהַשְׁלִים הַעֲבוּדָה הַזֹּאת, כִּי "לֹא הַמֵּתִים
יִהְיֶה" (תְּהִלִּים קטו, י); וְעַל־כֵּן כְּשֶׁאֲדָם יוֹדַע דְּבָר זֶה, אֲזוֹ שׁוֹם דְּבָר לֹא
יִיכָל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ, אֲלָא הוּא שֶׁשׁ וְשִׁמְחָה עַל נַעֲם חֲלִיקוֹ שֶׁהַחֲזִיר לוֹ
הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אֶת נַשְׁמָתוֹ. וְזֶה צְרִיךְ לְכַנֵּן בְּעַת אֲמָרוֹ בְּרַכַּת "אֱלֹהֵי
נְשָׁמָה שְׁנִתְּתָה בִּי טְהוֹרָה הִיא", שֶׁהִיא כְּנֶגֶד עוֹלָם הָאֲצִילוֹת, "אַתָּה בְּרַאתָה"
— כְּנֶגֶד עוֹלָם הַבְּרִיאָה, "אַתָּה יְצַרְתָּה" — כְּנֶגֶד עוֹלָם הַיְצִירָה, "וְאַתָּה
נִפְחַתָּה בִּי" — כְּנֶגֶד עוֹלָם הַעֲשִׂיָה, "וְאַתָּה מְשַׁמְרָה בְּקַרְבִּי" — שֶׁזֶה גְדֹל
הַהִשְׁגָּחָה שֶׁהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שׁוֹמֵר אֶת הַנְּשָׁמָה שֶׁהִיא רִוְחַנִּית בְּתוֹךְ גּוֹפּוֹ
הַגִּשְׁמִי וְהַחֲמֵרִי, "וְאַתָּה עֲתִיד לִיטְלֶה מִמֶּנִּי" — שֶׁזֶה בְּעַת הַמִּיתָה,
וְלְצַדִּיקִים הַמּוֹכְנִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשָׁם אֶל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּכָל יוֹם וּבְכָל
שַׁעַה וּבְכָל רֵנַע, וְ"לְהַחְזִירָה בִּי לְעֵתִיד לְבָא", בְּעַת תְּחִילַת הַמֵּתִים, וְלְצַדִּיקִים
בְּכָל עַת וְרַנְנֵה, שְׁמוֹסְרִים אֶת נַפְשָׁם אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, אֲזוֹ יוֹרֵד עֲלֵיהֶם אוֹר זָוִי
וְחַיִּית וְדַבְּקוֹת מֵהָאוֹר שֶׁל לְעֵתִיד לְבָא; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְכַוֵּן אֶל דְּבָרִים אֵלוֹ
בְּעַת אֲמִירַת בְּרַכָּה זוֹ, וְאֲזוֹ לְרַב טוֹב הַצִּפּוֹן יִזְכֶּה.

.ד

צדיקים ואנשי מעשה אומרים כאן את התפלה שתקן רבי חיים ויטאל
ו"ל, ומתחלת "אל אלהי הרוחות שליט בעליונים ובתחתונים",

כלי מוכן לקבל נפש רוח ונשמה אשר נפחת בי כדי שאחזר לעתיד למקור שהצבבת נפשי ורוחי ונשמתי משם, שלא אפלא בעולם הזה ולא אבוש לעולם הבא, ולהיות מוכן ומזומן מאורגם הנזחלים לחזות בנעם יהוה ולבקר בהיכלו, בלו אומר כבוד, אמן:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם, אשר קדשנו במצותיו וצונו לעסוק בדברי תורה:

וצריכים לבנו אל פרוש המלות, כי אדם צריך לבקש הרבה את הקדוש-ברוך-הוא, שיהיה כלי להמשיך בו נפש, רוח ונשמה, כי המכלית שנברא האדם בנה העולם היא רק לעשות רצונו יתברך, ולמלא את כל העולם בלו עמו יתברך, ושיהיה דבוק בחי התיים בו יתברך, ושלא ילך אחר דעות הכופרים והאפיקורסים והערכ-רב שמתפשטים עכשו בעולם עם סמאתם של "כחי ועצם די עשה לי את החיל הזה", ואדם צריך רחמים רבים שלא ימשך אליהם, כי כח השמאה והסטרוא אתרא גדול למען הבחירה והנסיין, ועל-כן צריך לבקש הרבה מהקדוש-ברוך-הוא שיהיה כלי לקבל בו נפש, רוח ונשמה, ויהיה דבוק בחי התיים בו יתברך, שישמר את מחשבתו דבורו ומעשיו, שיהיה הכל כפי רצונו יתברך.

ה.

אחר-כך תברך את ברכות התורה, אשר לפי דעת הרמב"ם (הלכות תפלה פרק ז הלכה ז): "שלוש ברכות הן, וכתב הרשב"א (ברכות יא: דבור המתחיל: ר' יחזק) שכן דעת בעל המאור, וכן כתבו התוספות בפרק ערבי פסחים (פסחים קד: ראש השנה חז"ל), עין שם; וצריכים לבנו מאד בברכת התורה, וכתב הסוד (ארח חיים, סימן מז): "לבנו בברכתו על מעמד הר סיני, איך בחר בנו מכל האמות, וקרבנו לפני הר סיני, והשמיצנו דבריו מתוך האש, ונתן לנו תורתו הקדושה שהיא בית חיינו כלי חמדתו, שהיה משתעשע בו בכל יום.

בני! באמרך ברכת "לעסק בדברי תורה", תכנון שיש בה שלש-עשרה תבות כנגד י"ג מדות שהתורה נדרשת בהן, ועקר הפנויה של "לעסק בדברי

וְהַעֲרַב נָא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת דְּבָרֵי תוֹרַתְךָ בְּפִינוּ,
 וּבְפִיּוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ
 וְצִאֲצֵאֵינוּ, וְצִאֲצֵאֵי צִאֲצֵאֵינוּ וְצִאֲצֵאֵי עַמְּךָ
 בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּלִנּוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרַתְךָ
 לְשִׁמְחָה: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְלַמֵּד תּוֹרָה לְעַמּוֹ
 יִשְׂרָאֵל:

תורה, שמתחייב כל אחד לעסק בדברי תורה, ולעין ולחדש בתורה בכל יום, שזה עסק התורה, כי כל עסקו של בר ישראל צריך להיות בתוך התורה ולחדש בה, וכדרך בעל עסק, שתמיד עוסק במשא ומתן, ומכון אף לחדש ולהרויח, פן צריך בעל תורה להיות כל עסקו בדברי תורה, וכל משאו ומתנו יהיה בתוך התורה לחדש בדברי התורה. ואחר-כך באמרך ברפת "והערב נא", תכונ שיש בברכה זו ל"ב תבות כנגד ל"ב שבילין שבחכמה העליונה, וכן התורה נדרשת בל"ב מדות. ותכונ היטב באמרך "ונהיה אנחנו וצאצאינו וצאצאי צאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל", ולבקש אז הרבה רחמים שיהיו לך בנים תלמידי חכמים ונכדים תלמידי חכמים. וכמו שכתב הב"ח (ארח חיים, סימן מו), שנתקן על-פי דברי רבותינו ז"ל (בבא מציעא פה): וכל הרוצה בנו וכן בנו עוסק בתורה, מבטח לו שאין התורה פוסקת מנרעו, שנאמר (ישעיה נט, כא): "לא ימוש מפיד ומפי ורעד", ועל-כן צריך שיאמר "וצאצאינו וצאצאי צאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל", וצריכים לבקש הרבה שגם בניו יבני בניו יהיו תלמידי חכמים עוסקים בתורה ובמצוות, ואל תקל בעיניך תפלה זו, כי מאד מאד הקפידו חכמינו הקדושים על תפלת הבנים, לבקש עליהם שיהיו בני תורה, ואחר-כך תאמר ברפת "אשר בחר בנו מכל העמים, ונתן לנו את תורתו" שהיא חמדה גנתה, ועלינו לשמח על גורלנו מאד (לקוטי-הגלות, פריקה ושעיה, הלכה ד', אות לה), וצריכים לבנו מאד בברכת התורה שמקרכים בכל יום, כדי לזכות להמשיך אור התורה שיהיה בבחינת ברכה, שיהיה אצלו סם חיים, כי בתורה יש שני כחות: זכה — נעשה לו סם חיים, לא זכה — נעשה לו סם מות (וימא עב:); ועל-כן צריכים ויקא לברך על התורה שהיא אור פשוט, לצירה בבחינת ברכה (לקוטי-מוה"ר, חלק א', סימן לו), וזה שמקרכים "אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו", אנו מזכירים

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶּה הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר
בְּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ: בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה נוֹתֵן הַתּוֹרָה:**

**וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל אֶהֱרִן וְאֶל בְּנָיו
לֵאמֹר כֹּה תְבַרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמֹר לָהֶם:**

בבבבב זה, "אשר בחר בנו מכל העמים", דהיינו שבחר בנו מהם והוציא אותנו מהם, דהיינו מהם ומתאוותיהם הרעות, ועל-ידי-ךָ דיקא שבחר בנו מכל העמים, כי עמך ישראל פלם צדיקים, וכלם בכלל שומרי הברית (לקושי-מוהר"ן, חלק א, סימן כג), ועל-ידי-ךָ אנו מבחרים מכל העמים, דהיינו מכל השבעים אמות ומתאוותיהם רעות, והעקר מהתאונה הפלילית שכוללת כל השבעים אמות, ועל-ידי-ךָ דיקא "ונתן לנו את תורתו", כי עקר קבלת התורה הוא על-ידי-ךָ דיקא, על-ידי שאנו מבחרים מכל העמים, דהיינו ש לנו קדשת הברית, ומכניעים ומשברים את התאונה הפלילית, ודיקא על-ידי-ךָ "נתן לנו את תורתו" (לקושי-הלכות, ברכת התורה, הלכה א), וזה גדל השמחה ב"ברכת התורה". וכתב הב"ח ז"ל (טור ארח חיים, סימן מז): וכוונתו יתברך מעולם היתה שנהייה עוסקים בתורה, כדי שתתעצם נשמתנו בעצמיות ורוחניות וקדושה מכל מוצא התורה, ולכן נתן הקדוש-ברוך-הוא תורת אמת לישראל במתנה שלא תשפח מאתנו, כדי שתתדבק נשמתנו וגופנו ורמ"ח איברים וק"ס גידים ברמ"ח מצוות עשה וק"ס לא תעשה שבתורה, ואם היו עוסקים בתורה בפונה הזאת, הם היו נעשים מרפכה והיכל לשכינתו יתברך, שהיתה השכינה ממש בקרבם כהיכל הנו"ה היו, ובקרבם ממש היתה השכינה קובעת דירתה, והארץ פלה היתה מאירה מכבודם, וכוונה יהיה קשור פמליה של מעלה עם פמליה של מטה והיה המשפן אחד; אשרי מי שמכון פרוש המלות בברכת התורה, ואז טוב לו בנה ובבא לנצח נצחים, כי התורה היא חיינו וארץ זמינו בעולם הזה ובעולם הבא.

1.

אהובי, בני! תכף ומיד אחר ברכת התורה אומרים פרשת "ברכת הכהנים", כמובא בתוספות (ברכות יא, דבור המתחיל: שקבר נפטר), והצפנתים

**יְבָרְכֶךָ יְהוָה וַיְשַׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחַנְךָ:
 יֵשֶׁא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שָׁלוֹם:
 וַיִּשְׁמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי אֲבָרְכֶם:**

נהגו לומר פסוקים דברכת כהנים, וגם "אלו דברים שאין להם שעור", שהיא משנה (פאה, פרק א'), "ואלו דברים שאדם אוכל פרוותיהם בעולם הזה, והקנן קנמת לו לעולם הבא", שהיא ברייתא (שבת כז:), מפני הירושלמי שצריך שילמד על אחר, והטעם שנוהגים לומר תוך אחר ברכת התורה ברכת כהנים, זה סוד שהכהנים מצירים האור, שהוא קמיע וסתום, בכחינת (יגאא ה'): "דקמץ הפה" וגו', הם מצירים אותו לברכה על ידי ברכתם שמברכים את ישראל, ועל ידי זה הם מצירים את האור לטובה, והכהנים הם שומרים הבריית, ועל כן נסמכה ברכת כהנים אחר ברכת התורה, כי עקר ברכת התורה היא לציר האור לברכה, שזה סוד ברכת כהנים (לקוטי הגלות, ברכת התורה, הלכה ח). וכן הטעם למה אחר ברכת התורה אומרים תוך ברכת כהנים? כי עקר קבלת התורה הוא על ידי ברכת כהנים, והינו תקון הכלים לברכה, כי על ידי זה זוכים לקבל את התורה, כי הפה הוא בסוד שמירת הבריית; ועל כן עקר התגלות התורה נמסר להם, כמו שכתוב (דברים לג) "וירו משפטך ליעקב ותורתך לישראל", ועל כן מאחר שהכלי של הם בשלמות, על כן הם יכולים להמשיך את התורה בסוד ברכה (לקוטי הגלות, גזקי שבנים, הלכה ב, אות ה'), כי בשלומדים תורה, צריכים רחמים רבים, שיציר את האור לטובה. כי לצערנו הרב, המינים והאפיקורסים מהפכים את התורה להבליהם ולשטויותיהם, לזאת אנו מקדימים ברכת הכהנים, כדי שנהיה שמורים מאפיקורסים, שזה מה שאמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבא יב, ג): וישמרך — מן המזיקים; כי עקר השמירה להיות נשמר מהמזיקים, שהם המינים והאפיקורסים הרוצים לציר את האור לקללה, ורחמנא לישזבן, ועל כן דיקא אחר ברכת התורה אנו אומרים ברכת כהנים, שנופה שיצירו לנו את האור לטובה. ויש בברכה זו ברכת כהנים וברכת הפרנסה וברכת חיים ארכים, כי הפה יש לו כח לברך את עם ישראל בבני, חיי ומזוני ריחמי, שכל זה נצרך ללמוד התורה.

אלו דברים שאין להם שעור, הפאה והבפורים והראיון וגמילות חסדים ותלמוד תורה.

.ז

ואחר־כך אומרים משנה "אלו דברים שאין להם שעור, הפאה והבפורים והראיון וגמילות חסדים ותלמוד תורה", כי אלו אין להם שעור מדאורייתא "הפאה", כדכתיב (ויקרא יט, ט): "לא תכלה פאת שדך", ולא נאמר כמה יניח, אלא כמה שירצה יניח, אבל חכמים נתנו בו שעור, שהוא אחד מששים. "והבפורים", דכתיב (דברים כו, ב): "ולקחת מראשית כל פרי האדמה", ולא נאמר כמה. "והראיון" דכתיב (דברים טו, טז): "שלוש פעמים בשנה" וגו', וצריך להביא קרבן ראיה ביום טוב בכל פעם המתראה בעורה, ולאותו קרבן אין שעור כמה הוא שנה, אלא כמה שירצה שיביא, וזה הקרבן שמביא נקרא עולת ראיה, ואין לו שעור מדאורייתא. "וגמילות חסדים" אין להם שעור, הינו דוקא בגופם, אבל בממונם יש לו שעור, כדאמרין (כתובות ג): המבזבז — אל יבזבו יותר מחמש. "ותלמוד תורה", אין לו שעור, אלא כמה שירצה ללמד ביום ילמד. ותיב ללמד בכל עת ורגע שיש לו פנאי, והטעם שאומרים את המשנה כאן, הוא על־פי דברי רבנו ז"ל (לקוטי מו"ק, חלק ב, סימן ד), שעקר עבודת הצדקה הוא לשבר את האכזריות שלו ולהפכה לרחמנות, וצריכים לתן בכל יום צדקה, והצדקה היא פותחת כל הפתחים לאדם, שיפגס על ידה לפני ולפנים, ועל־כן צריכים לתן בכל יום צדקה, כי על־ידיה פותח תמיד פתח חרש, ויכול להפגס לתוך פתח הקדושה, ועל־ידיה יזכה שימשיך עליו הקדוש־ברוך־הוא השפעה גדולה, ולא יצטרף לעשות שום דבר, ולכל זה זוכים על־ידי תקף הרצון, שאדם מחזק את עצמו להקלל באין סוף ברוך הוא, וזוכה לשמע את קול ההשגחה הפרטי פרטית, ואינו מבלבל את עצמו מחכמי הטבע שרוצים להחזיר, חס ושלום, כאלו הכל טבע מקרה ומזל. וכשאדם זוכה לתת צדקה בכל יום, על־ידיה זוכה שגפתח לו הפתח בהרחבה גדולה, וזוכה להגיע אל רצונות חזקים אליו יתברך, ומפל שכן כשאדם לומד תורה, על־ידיה נתקשר ברצון העליון, ונקלל באין סוף ברוך־הוא; ועל־כן אומרים בכל יום אחר ברכת התורה "אלו דברים שאין להם שעור, הפאה והבפורים והראיון

ראש עת רצון השנה קפג

וגמילות חסדים ומלמוד תורה, כי אלו הן מצוות שזוכים על ידן להארת הרצון, ועל-כן אין להם שעור (לקוטי-הלכות ברכות השחר, הלכה ה' אות טג); כי הרצון דקדשה אין לו שעור, כי הוא מועיל בכל דרגה ודרגה בכל אדם שבעולם, כי אפלו מי שהוא במדרגה פחותה מאד מועיל לו גם כן הרצון הטוב, כי על-ידי הרצון הטוב — הכל יכולים לעלות, כי אין שום יאוש בעולם כלל, ולהפך גם מי שהוא במדרגה עליונה מאד, הוא צריך גם-כן לרוץ ולהתחזק ברצון חדש יותר ויותר אליו ותבנה, כי לגדלתו אין חקר; ועל-כן הרצון הוא ענין שאין לו שעור, וצריכים תמיד בכל יום יום להתגבר בצונות חזקים חדשים להשם ותבנה; ועל-כן נקט הפאה והבכורים והראיון וגמילות חסדים, שהם ענין צדקה שנותנים מהתבואה משבעת המינים לעניים, שעל-ידי-זה זוכים לרצון להכניע מצח הנחש, ולהגביר הארת הרצון, כי פאה ובכורים צריכים לתת תכף בהתחלה של התבואה, פאה נותנים בעת הקציר תכף, וכן בכורים נותנים תכף כשמתחיל הפרי להתבצר, כי התבואה והפרות צריכים לתקנם ביותר מחטא אדם הראשון, שנאמר ביותר בעבודת אדמה, כמו שכתוב (בראשית ג, יז): "ארורה האדמה בעבורך בעצבון תאכלנה" וגו', שמשם באות כל יגיעות הל"ט מלאכות, שצריכים להתיגע ולטרח בהם, קדם שמבכרים התבואה והפרות שעקנם בעבודת אדמה, שהם מונעים גדולים בעבודת השם ותבנה; ועל-כן צותה התורה, שתכף כשקוצרים התבואה יתן פאה לעניים, כדי לטהר התבואה היוצאת מן האדמה מזהמת הנחש, ולהמשיך על עצמו הארת הרצון. וכן בכורים צריכים לתן תכף כשהפרי מתחיל להתבצר, גם-כן מהטעם הזה, ובכורים הם יקרים מאד, כי מביאים אותם לבית-המקדש, ששם עקר הארת הפנים, סוד הרצון העליון, שהוא סוד הפנים, ועקנם מביאים אותם בשבועות שהוא יום הבכורים, כי בשבועות הוא קבלת התורה שעקנה הוא על-ידי הרצון. נמצא, שפאה ובכורים הם סוד צדקה, שנותנים בהתחלת תקון התבואה, כדי לזכות לרצון, ועל-כן אין להם שעור, כי הרצון אין לו שעור, וזה ענין הראיון, שהיא מצות (דברים טו, טז): "שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני הנו"ה אלהיך", דהינו בשלש רגלים, שאז קוראים ומגלים את הרצון, ועל-כן צריכים אז לעלות ולראות את פני הנו"ה לקבל שם הארת הרצון, שהוא סוד פני הנו"ה המאיר בבית-המקדש ביותר, ועל-כן הראיון אין לו שעור, כי הרצון אין לו שעור, וזה "וגמילות

אלו דברים שאדם אוכל פרותיהם בעולם הזה והקרו קנימת לעולם הבא, ואלו הן, כבוד אב

חסדים" שהוא כלל כל הצדקה שפלולה מגמילות חסדים, שעקרה בשביל הרצון, ועל-פן אין לו שעור, וכל זה הוא בשביל לזכות לקבלת התורה מחדש בכל יום. וזה "ותלמוד תורה", שאין לה גם-כן שעור, כי עקר קבלת התורה הוא על-ידי שלמות רצון, ועל-פן אומרים משנה זו בכל יום אחר ברפת התורה, כי בכל יום צריכים להמשיך על עצמו קבלת התורה מחדש, כמו שכתוב (שמות יט, א): "ביום הזה באו מדבר סיני", ופרש רש"י ז"ל, שבעל יום יהיה דומה בעיניך כאלו היום אתה עומד על הר סיני וכו'. וכמו שכתוב (דברים ו, א): "אשר אנכי מצוך היום", ופרש רש"י ז"ל: בכל יום יהיה דומה בעיניך בחדשים, וזה כל ענין ברפת התורה שמברכים בכל יום את התורה, כי הוא יתברך נותן לנו את התורה בכל יום מחדש, ועקר על-ידי התחדשות הרצון, שצריכים לתדשו בכל יום מחדש, ואסור לפל בדיעתו כלל, אלא להתחיל בכל פעם התחלה חדשה, ולא ישבר משום דבר שבעולם, ובפרט בלמוד התורה יעשה בכל יום התחלה חדשה. וזה תקף הרצון שצריך אדם להתחזק בכל יום מחדש, ואחר-כך ממשיכים לומר את הבריתא (שבת כז): "אלו דברים שאדם אוכל פרותיהם בעולם הזה והקרו קנימת לו לעולם הבא", כי הם מצוות מאד נצרכות, שאדם יהיה זהיר בהן בכל יום, ואלו הן: "כבוד אב ואם", שהיא מהמצוה החמורה שבחמורות, כמאמרם ז"ל (פסיקתא רבתי): חמורה שבחמורות — כבוד את אביך; ואמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבא, פרק כז): כל העולם כלו של הקדוש-ברוך-הוא, ואין הקדוש-ברוך-הוא מבקש מהאדם רק שיכבד אב ואם, ואמרו (קדושין ל:): בזמן שאדם מכבד את אביו ואת אמו אמר הקדוש-ברוך-הוא, מעלה אני עליהם כאלו דרתי ביניהם וכבודני; ואמרו (שם לא): בזמן שאדם מצער את אביו את אמו, אמר הקדוש-ברוך-הוא יפה עשיתי שלא דרתי ביניהם, כי אצלו יתברך מאד מאד חשובה מצות כבוד אב ואם, וכשאדם מכבד את אביו ואת אמו — מוחלין לו על כל עוונותיו; ועל-פן מזכירים את זה בכל יום, כדי שיהיה אדם זהיר במצות כבוד אב ואם. "ויגמילות חסדים" זה מאד מאד חביב בעיני הקדוש-ברוך-הוא, כמאמרם ז"ל (לקיט הששע, רמז תקכב):

ואם, וגמילות חסדים, והשקמת בית המדרש שחרית וערבית, והכנסת ארחים, ובקור חולים,

אמר הקדוש-ברוך-הוא, חביב עלי חסד שאתם גומלים זה עם זה יותר מכל הזבחים שזבח שלמה לפני. ואמרו (במות עט.): שלשה סימנים יש באמה זו: הרחמנים, והבישנים וגומלי חסדים; ואמרו (ירושלמי, תענית, פ"ק ג', הלכה ד'): ובצל זרי פסיתיהך — זו גמילות חסד, שכל העושה גמילות חסדים, זוכה לישוב בצלו של הקדוש-ברוך-הוא. "והשקמת בית המדרש שחרית וערבית", כי מאד מאד צריכים להזהר להכנס בכל יום לבית-הכנסת בערב ובבקר, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות ח.): מי שיש לו בית-הכנסת בעירו, ואינו נכנס שם להתפלל נקרא שכן רע. ואמרו (ירושלמי ברכות, פ"ק ב', הלכה ג'): כל מי שאינו נכנס בבית-הכנסת בעולם הזה, אינו נכנס לבית-הכנסת בעולם הבא, ועל-כן צריכים להזהר מאד להכנס אל תוך בית-הכנסת בכל יום, ויזכה לטהר את עצמו מכל העוונות שבדוד, כמאמרם ו"ל (זקוט זקק, רמז תשעא): מה הנחלים האלו בני-אדם יורדים לתוכם כשהם טמאים וטובלים ועולים טהורים, כך בתי כנסיות ובתי מדרשות בני אדם נכנסים לתוכם כשהם מלאים עוונות, ויוצאים מלאים מצוות. ועל-כן ראה, אהובי, בני, להזהר מאד להכנס לבית-המדרש שחרית וערבית, ואל תתעצל, כי התפלות שאדם מתפלל בבית-המדרש מקבלות ומרצות יותר מכל מקום, כי הקדוש-ברוך-הוא מצוי בבתי כנסיות (ברכות ו'); וצריכים להזהר בזה מאד מאד, ולא לזלזל בזה, חס ושלום. "והכנסת ארחים" שהיא מצוה יקרה מאד, עד שאמרו חכמינו הקדושים (שבת קכו.): גדולה הכנסת ארחים יותר מהקבלת פני שכניה; ואמרו (ברכות י'): כל המארח תלמיד חכם בתוך ביתו ומנהיגו מנכסיו, מעלה עליו הכתוב כאלו מקריב תמידין; ואמרו (מדרש שמואל יח'): כל המארח תלמיד חכם בתוך ביתו ומאכילהו ומשקהו, כאלו עשה חסד עם כל בני ישראל; ולכן צריך להזהר מאד במצוות הכנסת ארחים, שבשכר זה ישלם לו, שאף פעם לא יחסר לו כלום. "ובקור חולים" שמאד מאד הנהירונו חכמינו הקדושים על מצוה זו, כמאמרם ו"ל (גרים מ): כל המבקר את החולה — נצול מדינה של גיהנום; ואמרו (שם לט): כל המבקר את החולה גורם לו שיחיה, וכל שאינו מבקר את החולה גורם

והכנסת פלה, וילנית המת, ועיון תפלה, והבאת

לו שְׁיָמוּת. וְאָמְרוּ (סוּטָה יד.): מַה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בִּקְרַח חוּלִים אִף אֶתָּה בִּקְרַח חוּלִים; כִּלְכַף חֲשׂוּבָה אֲצִלוּ יִתְבַרַךְ מִצְנוֹת בִּקְרוּר חוּלִים. וְאָמְרוּ (בְּרַאשִׁית רבָּה, פָּרָשָׁה מט): "כִּי יִדְעִיתוּ לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְנָה" — זֶה בִּקְרוּר חוּלִים; וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְהִזְהַר מֵאֵד בְּמִצְנוֹת בִּקְרוּר חוּלִים, וְכָל הַזִּוְכָה לְבִקְרַח חוּלִים, אִזּוּ אִף פַּעַם לֹא יִצְטָרֵף לְבֵא לַיָּדִי מִדָּה זֹה, חֵס וְשְׁלוֹם. "וְהִכְנַסְתָּ פֶלֶה", שֶׁהִיא מִצְוָה גְדוּלָה עַד מֵאֵד, לְהַשְׁתַּדֵּל לְחַתֵּן בַּחֲוִירִים וּבְחִלּוֹת, וְלַעֲסֹק בְּצָרְכֵיהֶם, עַד שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְגִלָּה ג): מִבְּטָלִים תִּלְמוּד תּוֹרָה לְהִכְנַסְתָּ פֶלֶה, וְהַכֵּל בְּהַצְנַע לְכַת, כְּמֵאמְרָם ו'ל (סָפָה מט): "וְהַצְנַע לְכַת" — זֶה הִכְנַסְתָּ פֶלֶה לְחַפָּה; וְיִי שִׁמְשַׁתְּדֵל בְּזֶה לְהַכְנִים פֶּלֶה לְחַפָּה, יִזְכֶּה שֶׁיִּשְׁכַּיְנָה תִּהְיֶה תְּמִיד עִמּוֹ, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוּל מִזֶּה — מִלְּעַסֵּק בְּמִצְנוֹת הַכְּנַסְתָּ פֶּלֶה, לְשַׁדֵּף אֶת בְּנֵי וּבְנוֹת יִשְׂרָאֵל. וְחֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (מִסֵּכַת סוֹפְרִים יט): רָאָה שְׁלֵמָה כַּח שֵׁל גּוֹמְלֵי חֲסָדִים, וּבְנָה שְׁנֵי שְׁעָרִים — אֶחָד לְחַתְנִים וְאֶחָד לְאֲבָלִים, בְּשֶׁבֶת הָיוּ מִתְקַבְּצִים יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַיִם וַיּוֹשְׁבִים בֵּין שְׁנֵי שְׁעָרִים הַלָּלוּ, מִשְׁחֻרַב בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, הִתְקִינוּ שֶׁיְהִיוּ הַחַתְנִים וְאֲבָלִים בָּאִים לְבֵית-הַכְּנַסְתָּ כְּדִי לְגַמֵּל לָהֶם חֲסֵד חַתְנִים, לְקַלְסֵם וּלְלוֹחֵם לְבֵיתָם, וְאֲבָלִים לְנַחֵם; וְהָרִי שֶׁהִמְצִינָה הַזֶּה שֵׁל הַכְּנַסְתָּ פֶּלֶה גְדוּלָה עַד מֵאֵד. "וְיִלְנִית הַמַּת", שֶׁהִיא מִצְוָה רַבָּה מֵאֵד, עַד שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרַכּוֹת יח): כֹּל הַרְוָאָה הַמַּת וְאֵינוּ מְלוּוָהוּ, עוֹבֵר מִשׁוּם "לוֹעֵג לְרֵשׁ חֲרָף עוֹשֶׂהוּ", וְאִם לְוָהוּ מַה שְׁכָרוּ? עֲלֵיו הַכְּתוּב אוֹמֵר: "מִלְוָה הַנְיָ"ה חוֹנֵן דַּל". וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סוּטָה יד.): מַה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא קָבַר מֵתִים, אִף אֶתָּה קָבַר מֵתִים; כִּי אֲצִלוּ יִתְבַרַךְ מֵאֵד חֲשׂוֹב כְּשֶׁאֵדָם עוֹסֵק בְּקַבּוּרַת הַמַּת, וְעוֹשֶׂה צְרָפוֹ, כִּי "טוֹב לְלַכֵּת אֶל בֵּית אֲבָל מִלְּלַכֵּת אֶל בֵּית מִשְׁפָּחָה" (קֹהֵלֶת ז, ב); "וְהַחַי יִתֵּן אֶל לְבוֹ" (שָׁם); שֶׁתְּמִיד יִזְכֵּר מַעֲשָׂיו, כְּדִי שֶׁיִּתְעוֹרֵר בְּתִשׁוּבָה, וַיִּמְלֵא אֶת יָמָיו בְּטוֹב, כִּי בִשְׁעַת פְּטִירָתוֹ שֵׁל אָדָם לְבֵית עוֹלָמוֹ כֹּל מַעֲשָׂיו נִפְרָטִים לְפָנָיו (תַּעֲנִית יא); וְעַל-כֵּן בְּשֶׁעֵה שֶׁאֵדָם הוֹלֵךְ לְלוֹוֹת אֶת הַמַּת, וּמִתְעוֹרֵר בְּתִשׁוּבָה, בְּזֶה עוֹשֶׂה טוֹבָה הֵן לְנִפְטָר וְהֵן לְעֲצָמוֹ, כִּי עַל הַנִּפְטָר שֶׁמְלוּוָהוּ מְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עֲלָיו, וְעַל עֲצָמוֹ שֶׁנִּתְעוֹרֵר בְּתִשׁוּבָה, שְׂרוּאָה מֵה סוּפּוֹ שֵׁל הָאָדָם, וְעַל-כֵּן מִצְנוֹת לְנִית הַמַּת הִיא מִצְוָה גְדוּלָה מֵאֵד. "וְעִיּוֹן תְּפִלָּה", שֶׁיִּשְׁשִׁים לֵב אֶל הַתְּפִלָּה שֶׁמִּתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבַרַךְ, וַיְהִיָּה רָגִיל בְּזֶה, כִּי כְּשֶׁאֵדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ

שְׁלוֹם בֵּין אָדָם לְחֵבְרוֹ וּבֵין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, וְתִלְמוּד תּוֹרָה כְּנֶגֶד כָּלֶם.

להתפלל אליו יתברך, על־ידי־זה ממשיך על עצמו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו, ואין עוד דבר שממשיך גלוי אלקות לאדם כמו תפלה, ועל־כן צריכים להרבות בתפלה בכל יום, ולהשיח ולספר אליו יתברך את אשר כל עם לבבו בפשיטות ובתמימות גמורה, וככל שיהיה האדם חזק בזה, על־ידי־זה ומשיך על עצמו הארת השכינה. "והבאת שלום בין אדם לחברו", שאצלו יתברך מאד יקר שלום, כי לא ברא הקדוש־ברוך־הוא את עולמו אלא על מנת שיהיה שלום בין הבריות (במדבר ובה, פְּרָשָׁה יב, סימן א), והקדוש־ברוך־הוא מאד מקפיד שיהיה שלום בין הבריות. ואמרנו חכמינו הקדושים (פנהרצין לו): נברא האדם יחידי מפני שלום הבריות, שלא יאמר אדם לחברו אבא גדול מאיך. והזהירו מאד חכמינו הקדושים (אבות ד): "היו מקדים בשלום כל אדם"; כי (עקצין ג): לא מצא הקדוש־ברוך־הוא כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום, שנאמר: "הנני עו לעמו יתן הנני" בדרך את עמו בשלום"; ועל־כן צריכים להשתדל מאד שיהיה תמיד שלום בין אדם לחברו, וזו מצוה רבה מאד להשלים בין אדם לחברו, כי (בראשית ובה, פְּרָשָׁה לח, סימן ו): גדול השלום ושנאה הממחלקת; ואמרנו (ויקרא ובה, פְּרָשָׁה ט, סימן ט): גדול שלום שכל הברכות כלולות בו; ועל־כן צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם שיהיה שלום בין הבריות, "ובין איש לאשתו", ואין עוד דבר גדול כמי שמשים שלום בתוך ביתו, כמאמרם ז"ל (אבות דרבי נתן, פֶּרֶק כח): כל המשים שלום בתוך ביתו, מעלה עליו הכתוב כאלו משים שלום בישראל על כל אחד ואחד, לפי שכל אחד ואחד מלך בתוך ביתו, וצריכים למסר את נפשנו שיהיה לו שלום־בית שיפנים את אשתו תמיד, כי אסור לבזות ולהשפיל את אשתו, כי אשה — בעלה משמחה (ראש השנה ו); ומי שיכול לעסק בשלום־בית — מעלתו גדולה עד מאד. ואמרנו חכמינו הקדושים (פנהוקא יתרו): ומה אבני המזבח שלא רואות ולא שומעות ולא מדברות, על שמטילות שלום, אמרה תורה לא תניף עליהם ברזל, המטיל שלום בין אדם לחברו ובין אדם לאשתו, על אחת כמה וכמה שאיכרו ימיו ושנותיו; ולכן אשרי מי שעוסק בהבאת שלום בין איש

לאשתו ובין אדם לחברו, שאז מעלתו גדולה עד מאד. "ותלמוד תורה כנגד כלם", כי אין לך עוד דבר גדול יותר מלמוד התורה הקדושה, עד שאמר חכמינו הקדושים (עבודה זרה יט.): כל העוסק בתורה, הקדוש ברוך הוא עושה לו חפצו; ואמרו (שם כ:): כל העוסק בתורה — נכסיו מצליחים; ואמרו (אבות ו'): אין לך בן חורין, אלא מי שעוסק בתלמוד תורה; כי כשאדם עוסק בתורה תמיד, הקדוש ברוך הוא מוחל לו על כל עוונותיו, כמאמרם ו"ל (ירושלמי ראש השנה, פ"ק ד', הלכה ח'): בינו שקבלתם עליכם על תורה, מעלה אני עליכם כאלו לא חטאתם מימכם; ועל כן למוד התורה הקדושה עולה על הכל, כי אין עוד דבר גדול מלמוד התורה הקדושה, עד שמי שלומד תורה מוחלין לו על כל עוונותיו, וכבר אין צריך להביא קרבנות, כי כל העוסק בתורה אינו צריך לעולה ולחטאת ולמנחה ולאשם (מנחות ק'). וצריכים למסור את נפשו ללמד בכל יום את התורה הקדושה, ולא להתבלבל משום בריה שבעולם, כי כל מקום שהשנה הקדוש ברוך הוא תורתו השנה שכינתו (שיר השירים ובה, פ"שה ו', סימן ז'); ואמרו חכמינו הקדושים (קהלת ובה, פ"שה ו', סימן יג): הואיל והכל הם קמוי של אדם וכצל הם, מה הנאה יש לו בתיים יותר מלהתעסק בדברי תורה, שכלה חיים? ומי שלומד תורה, אז הקדוש ברוך הוא שונה עמו תמיד, והשכינה מקדמתו וקאה לפניו בכל מקום שהולך, כי אצלו יתברך מאד חשוב למוד התורה הקדושה. ואמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו זוטא, פ"ק א'): בינו שקרא אדם תורה ונביאים וכתובים, ושנה מדרש והלכות ואגדות, ושנה הגמרא ושנה הפלפול לשמה, מיד רוח הקדש שונה עליו; ועל כן אשרי ואשרי מי שלומד בכל יום התורה הקדושה, כי התורה הקדושה משמרתו מכל רע בגערותו ונותנת לו אחרית וחקנה בזקנותו (מסכת סופרים טו); ולכן, אהובי, בני הנקר, שים לבך היטב אל המשנה והברייתא הזו שלמדת, כדי שתקיים בכל יום, כדי שתזכה להמשיך על עצמך ערכות, נעימות, ידידות, זיו שכינת עזו ויתברך, כי מה נשאר מהאדם? רק התורה והמצוות שזוכה לקים וללמד בכל יום; אשרי מי ששם דברי אלו אל תוף לבו, ואז טוב לו כל הימים.

הכנה לתפלה

א.

צריך שתדע, אהובי בני הקר, שרבנו ו"ל הזהירנו מאד להזדרז להתפלל תמיד בבקר השכם בכל מה שיוכל, כי לפי גדל מעלת התפלה, שיקרה מעלתה מאד מאד, מי יודע אם יזכה אחר-כך להתפלל, על-כן כל מה שיוכל להקדים עצמו להתפלל, ראוי לו להזדרז מאד ולהקדים (שיחות-הר"ן, סימן לא). ועל המבילים זמן בשביל נקיון ומאריכים בבית הכסא הקפיד מאד והתלוצץ מאותם האנשים מאד, והאריך הרבה בענין זה. והכלל — כי לא נתנה תורה למלאכי השרת (ברכות כה:), ואין צריך להחמיר מן הדין, ועל-פי הדין האסור הוא רק כשנצרך לנקביו ממש, כמו שכתוב בגמרא (שם כג): הנצרך לנקביו אל יתפלל; הנצרך דיקא, ואפלו כשהוא נצרך לנקביו ממש גם-כן יש דינים בזה בדיעבד ובשעת הדחק (כמובא בשלחן ערוך, סימן צב), עין שם במגן אברהם, שהרי"ף מתיר לכתחלה ביכול להצמיד עצמו עד פרסה, נמצא, על-כל-פנים כשאינו צריך לנקביו ממש אינו צריך להחמיר ולבטל עצמו מתורה ותפלה בחנם מחמת חששות וחמרות יתרות ושגוען בעלמא, רק טוב להתפלל בבקר תקף אחר עמידתו ממש, או אפטר בנקל להתפנות — אפטר, ואם לאו — לאו, ויתפלל כף, אפלו אם חושש במעיו לא ישגית, ולא יסתפל על זה כלל. ואמר רבנו ו"ל שדבר גדול הוא אצלו שדבר מענין זה, כי יוצא מזה ענין גדול מאד, דהינו שלא לבלות זמן בשביל זה ושלא יאריך בשביל נקיות (שיחות-הר"ן, סימן ל); והזהיר רבנו ו"ל מאד להכריח את עצמו להתפלל בכונה גדולה, דהינו לקשר המחשבה אל הדבור בקשר אמין וזקן, שיטש אוניו היטב היטב, וישמע מה שהוא מדבר בתפלה, וזה עקר תפלה בכונה, ולא הנה מצוה להתפלל בכונה ממש על-פי פתבי האריות, אפלו לאותן האנשים שהיו לומדים פתבי האריות על-פי פקדתו. ואמר, שעקר שלמות התפלה הוא "ברוך אתה הני"ה" וכו' כפשוטו, וזה עקר פגנת התפלה, שיכון פרוש המלות, וישמע היטב מה שהוא אומר, והנה מתלוצץ מאד

מאד מאותן האומרים שאין צריכים להכריח עצמו לתפלה, והיה מזהיר מאד להתפלל בכחות, להכניס כל פחו באותיות התפלה, ועל מחשבות ורות הנאות בתוך התפלה היה מצוה לכלי להשיג עליהם כלל, ויעשה את שלו, ויתפלל בדרך ואל ישגיח כלל על שום בלבול, ואל יחזיר פניו ומחשבתו אליהם כלל, ואמר רבנו ז"ל, שאי אפשר להתפלל כל התפלה בכונה כראוי, רק כל אחד ואחד מתפלל קצת מהתפלה בכונה, כנראה בחוש, שאחד אומר קטרת בכונה, ואחד אומר פסוקי דזמרה בכונה וכו', ואמר רבנו ז"ל, כי עקר התפלה היא כפשוטו כמו תינוק בבית-הספר ממש, שאומר את הדבורים בתמימות ובפשיטות גמורה, והזהיר מאד להתפלל בשמחה, ולהרגיל את עצמו שתהיה התפלה בנגון של שמחה, ויראה לשמח את עצמו קדם התפלה, ולהכניס את עצמו בכל מה דאפשר בתוך השמחה, ולחפש ולמצא בעצמו איזו נקדה טובה, כדי לזכות לשמחה שיוכל להתפלל בשמחה, ועל-ידי-זה יתבטלו ממנו כל המחשבות ורות והבלבולים שמבלבלים אותו (שיחות הר"ן, סימן עה), ואמר רבנו ז"ל: כשאדם מתפלל בכונה, דהינו שמקשר המחשבה אל הדבור ומטה אגו ושומע מה שהוא מדבר, אזי הכחות נמשכים ממילא אל תוך דבורי התפלה, כי כל הכחות מצפים ומסתכלים תמיד על זה שימשכו ויכנסו בתוך דבורים קדושים, על-כן כשמתפלל בכונה נמשכים ונכנסים כל הכחות שלו ממילא אל תוך התפלה, וזוכה להתפלל בכח גדול, אף-על-פי שאינו מקריח עצמו לזה, כי הכחות נמשכים ממילא אל תוך דבורי התפלה כשמתפלל בכונה (שיחות הר"ן, סימן טו), והיה מחזק מאד את אלו האנשים שקבלו לפניו בקובץ גדולה על שהם רחוקים מתפלה מאד, וקשה עליהם מאד להתפלל, והיה מחזק אותם ומנחם אותם בכמה לשונות, שלא יפלו בדעתם בשביל זה. ואמר, הלא אצל הגר שנתגר במה זכה אצלו כשזוכה לומר את התבות לבד עד "ברוך שאמר", על-כן ראוי לאדם, לנחם את עצמו ולשמח את עצמו על אשר על-כל-פנים הוא זוכה לומר התבות של התפלה. ופעם אחת דבר עם איש פשוט בענין תפלה שקשה מאד להתפלל, ונתן לו עצה, ואמר לו, שיחשב בלבו שאינו צריך להתפלל, כי אם עד "ברוך שאמר", כי אולי הוא צריך בגלגול זה לחזק רק חלק זה מהתפלה, כי אולי בגלגול הראשון כבר התפלל בכונה שאר חלקי

התפלה, רק חלק זה עד "ברוך שאמר", הוא צריף עכשו בגלגול זה להתפלל בכונה, ועל-כן יכניס כל כחו בזה המעט להתפלל בכונה עד "ברוך שאמר", ואחר-כך פשיטתו ל"ברוך שאמר", אולי צריף לתקן חלק זה כגון מ"ברוך שאמר" עד "ויברך דוד" להתפלל אותו החלק בכונה. והכלל — שלא יבלבל דעתו בתחלה בכל התפלה, כי יהיה קשה וכבד עליו, רק יתאמץ בכל פעם לומר מעט בכונה גדולה, כי מעט יכולים להתפלל בכונה, ואחר-כך עוד מעט (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קכב); והכלל — שאסור לבלבל את עצמו בשום פנים ואופן, רק לומר את התפלה בתמימות ובפשיטות ברכה אחר ברכה ומזמור אחר מזמור, וישתדל לקשר את מחשבתו אל דבורו; כי בעת שמדבר את דבורי התפלה, אז הוא מקשר את עצמו אליו יתברך; ועל-כן ראוי, אהובי, בני היקר, להכניס את הדברים האלו בתוך לבה באופן שתוכל להתלהב בתוך התפלה אליו יתברך, כי בשעת התפלה פשטתם זוכה או נפתחים לו אורות עליונים, אורות צחצחות, ויוכל לומר את התפלה בדבקות גדולה עד מאד.

ב.

צריף שדוע, אהובי, בני היקר, אשר כל המחשבות זרות פאות לאדם בעת התפלה (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לו), ודיקא בעת התפלה נזקרים לו כל השטיות והמחשבות זרות והבלבולים, ורוצים לבלבל אותו, וכל זה מחמת עיונותיו המרבים, כי המחשבות זרות שבאות לאדם הן הן עיונותיו (מיי-מוהר"ן, סימן תקצ); ועל-כן אסור לכל בדעתו בעת שבאות לו מחשבות זרות בעת התפלה ורוצות לבלבלו, אלא יקבל את זה לכפרת עוונות, וידע שהקדוש-ברוך-הוא רוצה לקרבו, ויתגבר מאד מאד על המחשבות זרות שלא ישברו אותו כלל, כי בזה שאדם רוצה להתפלל ואין מניחין אותו ומבלבלים אותו בכמה מיני בלבולים, והוא צריף לכמה יגיעות בשעת התפלה, ואז גם-כן קשה לו להתפלל מרב הבלבולים והמחשבות הזרות שבאים עליו, אסור לו להשבר בשום פנים ואופן, כי זה ענין של מסירות נפש, שאדם צריף למסור את נפשו אליו יתברך, ועל זה נאמר (תהלים מו, כב): "כי עליך הורגנו כל היום נחשבנו פצאן טבחה". ומובא בזה (מדרש הנעלם, מיי שרה כד:), שזה סובב על תפלה, שהיא סוד קרבנות, דהיינו

בשרוֹצֵה להִתְפַּלֵּל, וְאִין מְנִיחִין אוֹתוֹ וּמְבַלְבְּלִים אוֹתוֹ בְּכַמָּה מִיְּנֵי בְּלִבּוֹלִים, וְהוּא צָרִיךְ לְכַמָּה מִיְּנֵי יְגִיעוֹת בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, וְאִזֵּי אֶפְלוֹ אִם אִינוֹ זוֹכֵה לְהִתְפַּלֵּל כְּרְאוּי, אֲף־עַל־פִּי־כֵן הִיְגִיעָה בְּעֶצְמָה שְׂמִיגָע עֲצָמוֹ בְּכָל כְּחוֹ וּמוֹסֵר נַפְשׁוֹ לְהִתְפַּלֵּל כְּרְאוּי, זֶה בְּעֶצְמוֹ הוּא סוֹד קַרְבָּנוֹת (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן יב); וְעַל־כֵּן אֶסוּר לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם מַחְשְׁבָה וְרָה, שְׂבָאָה לוֹ בַּעַת הַתְּפִלָּה, אֲלֵא וּמִשִּׁיךְ לְהִתְפַּלֵּל בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, וְיִחְדִּיר בְּעֶצְמוֹ תְּמִיד מַחְשְׁבָה זוֹ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֲלָקוֹת גָּמוּר הוּא, וּכְכֵל שִׁיחְדִּיר בְּעֶצְמוֹ יְדִיעָה זוֹ, אֲשֶׁר הִקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מַחֲיָה וּמְהַיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, עַל־יְדֵי־זֶה מִמִּילָא יִתְבַטְלוּ מִמֶּנּוּ כָּל הַמַּחְשְׁבוֹת זְרוֹת, וְאִין זוֹ עֲצָה לְהַשְׁלִיךְ אֶת רֵאשׁוֹ לְכָאן וּלְכָאן, כְּדִי לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ אֶת הַמַּחְשְׁבוֹת זְרוֹת, כִּי אֲדָרְבָּה אֲזֵי הַמַּחְשְׁבוֹת זְרוֹת יְרוּצוּ אַחֲרָיו יוֹתֵר וְיוֹתֵר (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן עב); וְעַקֵּר הָעֲצָה לְהַפְטֵר מִמַּחְשְׁבוֹת זְרוֹת בַּעַת הַתְּפִלָּה הוּא עַל־יְדֵי תַקָּף הַשְׂמָחָה, כִּי כְּשֶׁאָדָם מְשַׂמַּח אֶת עֲצָמוֹ בְּאַלְקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְהוּא שֵׁשׁ וְשֵׁשׁ עַל שְׁנַבְרָא מְזַרַע יִשְׂרָאֵל, וּמְכַנִּיס בְּתוֹךְ לְבוֹ שְׂמָחָה עֲצוּמָה, אֲזֵי זוֹכֵה שְׁנַפְרָדִים מִמֶּנּוּ הַקְּלָפוֹת שֶׁהֵן עֲוֹנוֹתָיו שְׁנַדְבָקוּ בוֹ, כִּי הַסְטְרָא אַחֲרָא וְהַקְּלָפוֹת אֵינָן סוּבְלִים שְׂמָחָה, וְעַל־כֵּן הַזְהִיר הָאֲרִיז"ל אֶת תְּלִמִּידוֹ שִׁיתְפַּלֵּל בְּשְׂמָחָה רַבָּה, כִּי עַל־יְדֵי הַשְׂמָחָה בּוֹרְחִים כָּל הַקְּלָפוֹת וְהַסְטְרָא אַחֲרָא, שֶׁהֵם הַמַּחְשְׁבוֹת זְרוֹת. וְרַבְּנֵי ו"ל אָמַר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּפִלָּה, סִימָן פא): תְּפִלָּה שֶׁהִיא בְּשְׂמָחָה, הִיא עֲרַבָה וּמְתַקָּה לְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵךְ (שֵׁם סִימָן ע): עַל־יְדֵי שְׂמָחָה תְּבֵא תְּפִלְתָּךְ בְּהִיבֵל מְלֶךְ; כִּי דִיָּקָא כְּשֶׁאָדָם שֵׁשׁ וְשֵׁשׁ וְשֵׁשׁ בְּאַלְקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, עַל־יְדֵי־זֶה מְבַעֵר אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת וְהַסְטְרָא אַחֲרָא שְׁנַדְבָקוּ בוֹ, וְזוֹכֵה לְבַטֵּל מִמֶּנּוּ כָּל הַמַּחְשְׁבוֹת זְרוֹת וְהַהֲרֵהוּרִים רַעִים, וּמִתְפַּלֵּל בְּכּוֹנֵה. גַּם לְהִתְפַּלֵּל בְּקוֹל רֵם הוּא מְסַגֵּל לְבַטֵּל מִמֶּנּוּ אֶת כָּל הַמַּחְשְׁבוֹת זְרוֹת; כִּי (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּפִלָּה, סִימָן כט): הַדְּבוּר בְּקוֹל רֵם מְבִיא הַרְגָּשָׁה וְתַנוּעָה בְּכָל הָאֵיבָרִים, כִּי עַל־יְדֵי שְׂאָדָם צוֹעֵק בְּתְפִלְתּוֹ, עַל־יְדֵי־זֶה נִדְבָךְ מַחוֹ (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָנִים: כא, לו); וְכֵן צְרִיכִים לְתַן צְדָקָה קִדְּם הַתְּפִלָּה, כִּי עַל־יְדֵי שְׁנוֹתָנִים צְדָקָה קִדְּם הַתְּפִלָּה, עַל־יְדֵי־זֶה זוֹכִים לְכַחֲנֵת מִשְׁפָּט, וְנִתְבַטְלוֹת מִמֶּנּוּ הַמַּחְשְׁבוֹת זְרוֹת שֶׁהֵם עֲנִיָּן וּמְכַסֵּין עַל עֵינָן (עֲנִיָּים שְׂמַכְסִים אֶת עֵינֵי שְׂכָלוֹ), (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'): וְאָמַר רַבְּנֵי ו"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּפִלָּה, סִימָן לג): קִדְּם הַתְּפִלָּה

תמן צדקה, ותקשר את עצמך לצדיק הדור, ודיקא על-ידיה תפלתו נשמעת. וכן (שם, סימן מה): על-ידי צדקה בשתי ידים תפלתו נשמעת; ולכן אהובי, בני היקר, ראה לקיים את כל זאת בתמימות ובפשיטות גמורה. והעקר — תחזק את עצמך עכשו להיות בשמחה עצומה על נעם חלקך אשר אתה הולך לדבר עם מלך מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא, אשר מלאכי מעלה ושרפים יראים ומפחדים וזוחלים ורועדים מאימת קונם, ולכן אינם זוכים לדבר בכל פעם עמו יתברך, ואתה בשר ודם חמר עב ונס, גוש עפר, זוכה לעמד עכשו לפני מלך מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא ולדבר עמו, דבר זה צריך בה שמחה עצומה מאד, ואפלו שאמה יודע שחטאת, עוית ופשעת, ועשית כל מיני מעשים מגונים עד עכשו, עם כל זאת ראה להתגבר עכשו להיות בשמחה, ותקח את הסדור ותתפלל מתוך הסדור דיקא, כי (אסתר ט, כה): "אמר עם הספר ישוב מחשבתו הרעה", כשאדם מתפלל מתוך הספר, על-ידיה בורחים ממנו כל המחשבות זרות, ואסור להתפלל בעל-פה בלל, כי בה אדם מחסיר ברכות שלמות ותבות רבות, ולכן צריכים להתפלל מתוך הסדור דיקא, ולדבק את עצמו באותיות התפלה, ולציר בדעתו איך שהכל לכל אלקות גמור הוא, והאותיות הם אורות צחצחות, אורות עליונים, אש שחורה על גבי אש לבנה, וידע אשר אין בלעדיו יתברך בלל, ודיקא על-ידיה יזכה לקדשה ולטהרת המחין, ותפלתו תכנס לפני ולפנים, וימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיו ופשעיו המרבים, ויזכה להעשות כלי לקבל בו נפש, רוח ונשמה, ויהיה דבוק תמיד בתי החיים בו יתברך בדבקות אמת, ויבטל ממנו הגשמיות לגמרי, עד שלא יראה ולא ישמע ולא ירגיש, כי אם את אלקותו יתברך המלאה כל הארץ כבודו, אשרי מי שמתקנים דברים אלו בתוך לבו באפן שיתפלל בתמימות ובפשיטות ובכונה גדולה; אשרי לו בזה ואשרי לו בכא!

תפלה מהרב החסיד הקדוש המפרסם, איש האלקי, מורנו הרבי,
רבי אלימלך מליז'ענסק זי"ע, בעל המחבר ספר "נעם אלימלך":

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שזמנך
קול שועת עתירות ומאזין לקול תפלת עמו ישראל
ברחמים, שתכין לבנו ותכוונן מחשבותינו, ותשגור
תפלתנו בפנינו, ותקשיב אזנך לשמע בקול תפלת
עבדיך המתחננים אליך בקול שועה ורוח נשברה. ואתה
אל רחום ברחמיך הרבים ובחסדיך הגדולים תמחל
ותסלח ותכפר לנו ולכל הנלוים אלינו ולכל עמך
ישראל את כל מה שחטאנו והעוינו והרשענו ופשענו
לפניך. פי גלוי וידוע לפניך, פי לא במרד ובמעל חלילה
וחלילה מרינו את פיה ודברי תורתך ומצוותיך, פי אם
מרב היצר הבוזע בקרבנו תמיד לא ינוח ולא ישקט עד
אשר מביאנו אל תאות העולם השפל הזה ואל הכליו
ומבלבל את מחשבותינו תמיד. אפלו בשעה שאנחנו
עומדים להתפלל לפניך ולבקש על נפשנו הוא מבלבל
מחשבותינו תמיד בתחבולותיו, ואין אנו יכולים לעמוד
נגדו, פי נחלש שכלנו ומחנו עד מאד, וכשל פח הסבל
מרב הצרות והתלאות וטרדות הזמן.

לכן אתה אל רחום וחנון, עשה עמנו כמו שהבטחתנו
עלידי נאמן ביתך וחתתי את אשר אהן ורחמתי
את אשר ארחם, ואמרו חכמינו, זכרונם לברכה: אף
עלפי שאינו הגון ואינו בדאי, פי כן דרכך להיטיב
לרעים ולטובים, פי גלוי וידוע לפניך אנקתנו וצערנו
ושיחנו על אשר אין אנו יכולים לקרב עצמנו לעבודתך,

ולדבק לבנו בך באמת ובתמים. אהה על נפשנו, אוי לנו מאד, אבינו שבשמים, ואתה תעזור נא רחמך וחסדיך הגדולים והמרבים עלינו לגרש ולבער את יצרנו הרע מקרבנו, ותגער בו שיסור וילך מאתנו, ואל יסית אותנו להדיחנו מעבודתך, חלילה. ואל יעלה בלבנו שום מחשבה רעה, חלילה, הן בחקיך או בחלום חלילה בפרט בעת שאנחנו עומדים בתפלה לפניך או בשעה שאנחנו לומדים תורתך הקדושה. ובשעה שאנחנו עוסקים במצוותיך תהא מחשבתנו זכה וצלילה וברורה וחזקה באמת ולבב שלם ברצונך הטוב עמנו.

ותעזור לבבנו ולבב כל ישראל עמך, ליחדך באמת ובאהבה לעבדך עבודה הישרה המקבלת לפני פסא כבודך. ותקבע אמונתך בלבנו תמיד בלי הפסק. ותהא אמונתך קשורה בלבנו כיתד שלא תמוט, ותעביר מעלינו כל המספים המבדילים בינינו לבינך, אבינו שבשמים. ותצילנו מכל המכשולות וטעיות, אל תעזבנו ואל תטשנו ואל תכלימנו, ותהא עם פינו בעת הטיפנו, ועם ירינו בעת מעבדנו, ועם לבנו בעת מחשבותינו. ותזכנו אבינו שבשמים, אל מלא רחמים, שניחד את לבבנו ומחשבותינו ודבורינו ומעשינו וכל תנועותינו והרגשותינו, הידועות לנו ושאינן ידועות לנו, הנגלות והנסתרות, שיהא הכל ביחוד אליך באמת ובתמים בלי שום מחשבת פסול, חלילה, וטהר לבנו וקדשנו, וזרק עלינו מים טהורים, וטהרנו באהבתך ובחמלתך.

ותטע אהבתך ויראתך בלבנו תמיד בלי הפסק, בכל עת

ובכל זמן ובכל מקום בלכתנו ובשכבנו ובקומנו תבער תמיד רוח קדשך בקרבנו ונשענים תמיד בך ובגדלתך ובאהבתך וביראתך ובתורתך שבכתב ושבעלפה הנגלה והנסתר ובמצוותיך, ליחד שמך הגבור והנורא. ותשמרנו מן הפניות והגאות ומן הפעם והקפדנות והעצבות, והרכילות ושאר מדות רעות, ומפל דבר המפסיד עבורתך הקדושה והטהורה החביבה עלינו, ותשפיע רוח קדשך עלינו, שנהיה דבקים בך ונשתוקק תמיד אליך יותר ויותר.

וממדרגה למדרגה תעלנו, שנוזפה לבוא למעלת אבותינו הקדושים אברהם, יצחק ויעקב, וזכותם יעמוד לנו שתשמע בקול תפלתנו, שנהיה תמיד נענים בעת שנתפלל אליך עלינו או על אחד מעמך ישראל, על יחיד או על רבים ותשמח ותתפאר בנו, ונעשה פרי למעלה ושרש למטה, ואל תזכר לנו חטאתינו, ובפרט חטאת נעורינו, במאמר דוד המלך, עליו השלום: חטאת נעורי ופשעי אל תזכר, ותהפך עוונותינו ופשעינו לזכות.

ותשפיע עלינו מעולם התשובה תמיד הרהור תשובה לשוב אליך בלב שלם, ולתקן את אשר פגמנו בשמותיך הקדושים והטהורים, ותצילנו מקנאת איש מרעהו, ולא יעלה קנאת אדם על לבנו, ולא קנאתנו על אחרים, אדרבה, תן בלבנו שנראה כל אחד מעלת חברינו, ולא חסרונם, ושנדבר כל אחד את חברו בדרך הישר והרצוי לפניך. ואל יעלה בלבנו שום שנאה מאחד על חברו חלילה, ותחזק התקשרותנו באהבה אליך,

כְּאֲשֶׁר גָּלוּ וַיִּדְוַע לְפָנֶיךָ שִׁיחָא הַכֹּל נַחַת רוּחַ אֱלֹהֶיךָ, וְזֶה עֶקֶר פּוֹנְתָנוּ, וְאִם אֵין לָנוּ שְׂכָל לְכוּן אֶת לִבְבֵנו אֱלֹהֶיךָ, אַתָּה תִלְמַדְנוּ, אֲשֶׁר נָדַע בְּאַמֶּת פּוֹנֵת רִצּוֹנְךָ הַטּוֹב, וְעַל כֹּל זֹאת אֲנַחְנוּ מִתְחַנְנִים לְפָנֶיךָ אֵל מְלֵא רַחֲמִים, שֶׁתִּקְבַּל אֶת תְּפִלָּתֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבְרִצּוֹן, אָמֵן כֵּן יְהִי רִצּוֹן!

תְּפִלָּה נִזְרָאָה שֶׁתִּקְבָּל

מִזְרָנוּ רַבִּי נֶחֱם מִבְּרַסְלָב זי"ע

לְאִמְרָה קִדְּם הַתְּפִלָּה

יְחִיד קְדָמוֹן, אֲשֶׁר אַתָּה סְתוּם וְנִעְלָם מִכֹּל הַעוֹלָמוֹת, כִּי לִית מַחְשְׁבָה תִּפְסָא בְךָ כִּלְלִי, אֵךְ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים חֲמֻלָּת עֲלֵינוּ, וְנָתַת לָנוּ רְשׁוּת לְדַמוֹת וּלְכַנּוֹת אוֹתְךָ עַל־יַדֵי שְׂמוֹת וּכְנֻיִים וְתַאֲרִים, אֲשֶׁר גָּלוּ לָנוּ נְבִיאֶיךָ הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר עַל־יַדֵי־יָדָה אָנוּ זוֹכִים לְהַמְשִׁיךְ שְׂכִינַת כְּבוֹדְךָ עֲלֵינוּ. עַל־כֵּן רַחֵם עֲלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וְעֲזֵרְנוּ וְהוֹשִׁיעֵנו, שֶׁנִּזְכָּה מֵעַתָּה לְהַתְעוֹרֵר וּלְהַתְחַזֵּק בְּאַמֶּת לְהַתְפַּלֵּל תְּפִלָּתֵנוּ בְּכוֹנָה גְדוֹלָה בְּאַמֶּת, שֶׁנִּשְׁטַח אֲזַנְנוּ הַיָּטִב לְכֹל הַדְּבוּרִים הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים שֶׁאָנוּ מוֹצִיאִים מִפִּינוּ בְּכֹל סֵדֵר הַתְּפִלָּה, בְּכַרְבַּת הַשַּׁחַר וּבְסֵדֵר הַקְּרִבּוֹת וּבְפִסְקוֹי דְזַמְרָה, וּבְקִרְיַת שְׁמַע וּבְרַכּוֹתֶיהָ, וּבְתְּפִלַּת שְׁמוֹנְהַעֲשָׂרָה וּבְתַחֲנוּנִים שְׁלֹא־חֲרִיָּה וּבְקַדְשָׁה דְסִדְרָא, וְשִׁיר שֶׁל יוֹם, וּבְכֹל פְּרָטֵי הַתְּפִלָּה, אֲשֶׁר כֹּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁל הַשְּׂבָחִים וְתַאֲרִים שֶׁאָנוּ מְדַמִּין וּמְכַנְּסִים אוֹתְךָ בָּהֶם כְּלֵם הֵם תְּמוּנַת יְהוָה.

וּפְנֵי לְהַתְפַּלֵּל וּלְסִדֵּר שְׂבָחִים לְפָנֶיךָ בְּכוֹנָה גְדוֹלָה

בהתעוררות גדול מעמקא דלבא באמת, עד שנזכרה
 למחיות בפנים בשעת התפלה בהתלהבות גדול
 ובשמחה רבה ובחשק נמרץ באמת, עד שנזכרה עלידי
 זה להביט בתמונת יהוה. ויקים בנו בכל אחד ואחד
 "ותמונת יהוה יביט", גם נזכרה עלידייזה עלידי מחיות
 בפנים, שתהיה תפלתנו בכחינת וידי אדם מתחת
 כנפיהם. גם נזכרה עלידייזה שתהיה נכללת תפלתנו
 בתוך תורה שבכתב ותורה שבעלפה, שהם יד בותבת
 ויד חותמת. רחם עלינו למען שמך, וזכנו לתפלה
 בכונת הלב בהתלהבות גדולה באמת, עד שיתעוררו
 ידינו להמחאות כף אל כף בשעת התפלה באפן שנזכרה
 להביט בתמונת יהוה ולהכיר אותך באמת, אשר רק
 בשביל זה נוצרנו, כדי לדעת ולהכיר אותך באמת.
 עזרנו למען שמך לבל אוכד עוד חס ושלום, טוב אמתי
 ונצחי בזה, אשר בידי לזכות בו בכל עת. "פרשתי ידי
 אליך נפשי בארץ עיפה לך סלה. מהר ענני יהוה כלתה
 רוחי אל תסתר פניך ממני ונמשלתי עם יורדי בור.
 האירה פניך על עבדך הושיעני בחסדך. יהוה אלהים
 צבאות השובנו, האר פניך ואושעה". וזכנו להתקשר
 לצדיקים אמתיים באמת, ועלידייזה אזכרה לכח הדבור
 בשלמות, לדבר דבורים הרבה בתורה ותפלה ויראת
 שמים. "ימלא פי תהלתך כל היום תפארתך. אברכה את
 יהוה בכל עת תמיד תהלתו בפי. תהלת יהוה ידבר פי
 ויברך כל בשר שם קדשו לעולם ועד. ברוך יהוה לעולם
 אמן ואמן":

לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתיה (יאהדונה) ברחילו ורחימו (יאההויה) ורחימו ורחילו (יאההויה) ליחדא שם י"ה בוי"ה ביחודא שלים (יהו"ה) בשם כל ישראל, הנה אנחנו באים להתפלל תפלת שחרית, שתקן אברהם אבינו עליו השלום, עם כל המצוות הכלולות בה, לתקן את שרשה במקום עליון, לעשות נחת רוח ליוצרנו, ולעשות רצון בוראינו, בהתקשרות לכל הצדיקים האמתיים שבדורינו ולכל הצדיקים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ הטהרה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם, נחל נובע מקור חכמה, רבי נחמן בן ביילא זכותו וזן עלינו. יהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה דינו בוננה עלינו ומעשה דינו בוננחהו:

ג.

אהובי, בני! לפני כל תפלה תהיה זהיר עד מאד לומר "לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתיה", אשר האמירה לכד עושה רשם גדול בכל העולמות. וענין היחוד הזה הוא פי העולם הזה הוא אחר הבריאה והעולם הבא הוא קדם הבריאה (לקוטי מו"ק, חלק א', סימן נא), ומכלית עבודת האדם בזה העולם — לקשר ולהחד בין קדם הבריאה לאחר הבריאה, וזה נעשה ביותר על ידי תפלה, שהאדם המסתובב בזה העולם הגשמי והחמרי, אשר ההעלם וההסתתר כל-כך גדול, עד שיכולים לטעות ולהפריד בין קדם הבריאה לאחר הבריאה, ובהו שאדם מתפלל ומדבר עמו יתברך, וכן קשמים את המצוות מדברים גשמיים, בזה הוא מחבר את אחר הבריאה בקדם הבריאה, שזה סוד היחוד השלם, שמייחדים את כל העולמות יחד עם העולם הזה, ונתגלה שהכל אחדות אחת; ועל-כן נוהגין לומר לפני כל תפלה ולפני כל עשיית מצוה: "לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתיה", שזה סוד שני השמות: הנו"ה אדני, וכל מצוה ותפלה צריכה להיות באהבה וביראה. ועל-כן אומרים גם: ברחילו (ראה) ורחימו (אהבה), שזה היחוד של שם הנו"ה אהי"ה, ורחימו (אהבה) ברחילו (ראה), שזה היחוד של שם אהי"ה הנו"ה. ורבנו ז"ל הזהירנו לקשר את התפלה עם כל הצדיקים שבדור ועם כל הצדיקים שוכני עפר (לקוטי מו"ק, חלק א', סימן ב' וסימן נה), ועל-כן ראוי לומר נפש זה:

מצות ציצית

צריך שתדע, אהובי, בני, אשר מצות ציצית היא מצנה יקרה עד מאד, והיא כולה מכל המצוות, כמאמרם ו"ל (גדרים כה): שקולה מצות ציצית כנגד כל מצוות שבתורה; כי הטלית שאדם מתעטף בה, היא אור המקיף שמקיף את בר ישראל עם אור אלקי וארבע ציציותיו בארבע כנפות היא המשכת האורות העליונים למטה, כי הוא יתברך צמצם את עצמו מאין סוף עד אין תכלית, כדי שתהיה לאדם השגה בו יתברך, ועל-כן נאמר על מצות ציצית "וראיכם אותו" (במדבר טו, לט), וראיתם אותם אין כתיב כאן, אלא "וראיכם אותו", מגיד שכל המקום מצות ציצית כאלו מקבל פני שכינה (ירושלמי, ברכות, הלכה א', פרק ב'); כי בזה שאדם מעטף את עצמו בציצית, הוא מעטף את עצמו עם אור המקיף, אור עליון עד מאד, ואם היית מתבונן היטב בשעה שאתה מתעטף בטלית גדול, איך שאתה מתעטף אז עם אורו יתברך, אז היה נופל עליך יראה ופחד עד מאד, והיית זוכה לדבק את עצמך בו יתברך, שכל זה הוא מצות ציצית, שהקדוש-ברוך-הוא נתן לנו מצנה קדושה כזו, שנוכח אותו יתברך על ידה, כמאמרם ו"ל (במדבר רבה, פרשה יו, סימן יז): "וראיכם" "ויוכרתם", הראיה מביאה לידי זכרון, והזכרון מביא לידי מעשה, כי בזה שאדם מעטף את עצמו באור הציצית, על-ידי-זה הוא מצמצם את אורו יתברך עליו; כי באמת לב איש הישראלי בעור בנפשו אליו יתברך, ומשתוקק אחריו יתברך מאד מאד, ורוצה לצאת מהגוף לגמרי, ועל-ידי מצות ציצית מתקנים בלים ולבושים לכסות ולהעלים את האור, כדי לחזק את האדם באמונה הקדושה, ועל-כן ציצית מסגלת לאמונה (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן ד'), ולכן בעת שאתה מתעטף בציצית תתעורר מאד אליו יתברך, ותהיה שש ושמח על גדל הזכות שזכית עכשו להתעטף בציצית. ואמרו חכמינו הקדושים (ספרי פרשת כי תצא): "והייתם קדושים", זו קדשת ציצית, מגיד שהציצית מספנת קדושה לישראל; כי בזה שאדם מתבונן היטב באור אלקי שהוא מתעטף עכשו בו, על-ידי-זה יזכר תמיד את כל התורה כלה; ועל-כן אמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא דרשב"א פרשת שלח): מנן ציצית תרנג"ג מצוות ת"ר וח' חוטין וה' קשרים, הרי מנן תורה

סדר עטיפת הטלית

קודם שיתעטף בטלית יבדוק את הציציות אם הן כשרות.

**בְּרַכֵּי נַפְשֵׁי אֶת יְהוָה, יְהוָה אֱלֹהֵי גְדֻלַּת מַאֲד,
הוֹד וְהִדָּר לְבִשְׁתְּ: עוֹטָה אֹר כְּשִׁלְמָה,
נוֹטָה שְׁמַיִם פִּירֵיעָה:**

עם "אנכי" "ולא יהיה לך", כי בזה שאדם מתעטף בציצית, הוא ממשיך על עצמו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו, וזוכר אותו יתברך על-ידי-זה, ועל-ידי-זה מסלק את הסטרא אחרא והקלפות והזהמה והטמאה ממנו, שהם הכפירות והאפיקורסות. ועל-כן מצות ציצית היא מסגלת לאמונה ברורה מזככת, והיא כלולה מכל התורה בלה. ולכן בעת שאתה מתעטף במצות ציצית תהיה שמח מאד, כי אז נמשך עליך אור מקיף, ותכונן היטב באמרך את הפסוקים "ברכי נפשי את יהוה, יהוה אלהי גדלת מאד הוד והדר לבשת, עוטה אור כשילמה נוטה שמיים פיריעה", כי על-ידי שמדבק את מחשבתו בעלמא דאתי, על-ידי-זה נעשה יחוד בין תנו"ה ובין אלהים, כי תנו"ה אלהים הוא שם מלא שהוא עולם הבא, שאדם צריך לדבק את מחשבתו תמיד בעלמא דאתי (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן נד): ועל-כן אומרים פסוקים אלו דיקא, "הנו"ה אלהי גדלת מאד הוד והדר לבשת", שזה סוכב על מצות ציצית, שהוא הצמצום, אף שאדם צריך לדבק את עצמו בו יתברך, ולחשב מעלמא דאתי, אבל ההכרח לו לצמצם את עצמו בשביל קיום העולם, וימצא את הרמזים שהקדוש-ברוך-הוא מרמז לו בכל פרט ופרט, ועליו לידע שכל העולם בלו הוא לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא, והקדוש-ברוך-הוא מצמצם את עצמו מאין סוף עד אין תכלית לרמוז לאדם רמזים אף להתנהג בכל דבר, שהם הארבע כנפות של הציצית, שמשם נמשכים האורות, "עוטה אור כשילמה", בכיכול הקדוש-ברוך-הוא מעטף את עצמו עם אור, שזה "נוטה שמיים פיריעה", אבל באמת הכל לכל אלקות גמור הוא, ואדם אינו מסגל להבין את זה, בשביל זה מתעטפים בציצית קדם התפלה, כי בעת התפלה אדם נכנס בדבקות כזו, עד שמכטל את עצמו לגמרי, ואינו יודע באיזה מקום הוא נמצא, כי זה עקר שלמות

**לְשֵׁם יְהוָה קוֹדֵשׁ אֲנִי בְרִיךְ הוּא וְשִׁכְנֵתָיָה בְּדַחֲלוֹ וּרְחִימוּ
 לִיחַד שֵׁם יי"ה בּוֹי"ה בִּיחֻדָּא שְׁלִים בְּשֵׁם כּל יִשְׂרָאֵל.
 הַרְיֵנִי מִתַּעֲטָפָה גּוֹפִי בְּצִיצִית, כֵּן תַּתְּעַטֵּף נַשְׁמָתִי וּרְמִ"ח
 אֲכָרִי וְשֵׁם"ה גִּדְרִי בְּאוֹר הַצִּיצִית הַעוֹלָה תְּרִי"ג: וּבְשֵׁם
 שְׂאֵנִי מִתַּכְפֶּה בְּטִלִּית בַּעוֹלָם הַזֶּה, כִּף אֲזַכֶּה לְחִלּוּקָא
 דְּרַבְנָן וְלַטִּלִּית נָאָה לַעוֹלָם הַבָּא בְּגַן עֵדֶן. וְעַל יְדֵי מַצּוֹת
 צִיצִית תִּנְצֵל נַפְשִׁי וְרוּחִי וְנַשְׁמָתִי וְתַפְלְתִּי מִן הַחַיִּצוֹנִים,
 וְהַטִּלִּית יַפְרוֹשׁ כַּנְּפִיו עֲלֵיהֶם וַיִּצִילֵם כַּנְּשֹׂר יַעִיר קִנּוּ עַל
 גּוֹזְלָיו יִרְחַף, וְתֵהָא חֲשׂוּבָה מַצּוֹת צִיצִית לְפָנֵי הַקּוֹדֵשׁ
 בְּרוּךְ הוּא כְּאֵלּוּ קִימַתָּיָה בְּכָל פְּרֻטָּיָה וְדַקְדּוּקָיָה וּכְוֹנָתָיָה
 וְתְרִי"ג מַצּוֹת הַתְּלוּיִם בָּהּ, אֲמֵן סְלָה:**

אוחז את הטלית בשתי ידיו ויכון שצונו הקדוש ברוך הוא להתעטף
 בציצית, ויברך מעומד להתעטף בציצית, (הבי"ת בפתח).

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִלְּךְ הַעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
 בְּמַצּוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְהַתְּעַטֵּף בְּצִיצִית.**

התפלה שאדם לא ירגיש גם את עצמו שהוא נמצא בזה העולם (לקושר
 מותר, חלק א', סימן נה), ועל-כן מתעטפים בציצית דיקא, כדי שיהיה לו איזה
 צמצום, ועל-כן אומרים "הַנִּי"ה אֵלֵּי גְדֻלַּת מָאד", דהינו כי אתה הַנִּי"ה
 גְדֻלַּת מָאד, ומעצם גדלתך לא היה לנו כח לסבל אורך הגדול והנורא מאד,
 אך ברחמיך הרבים צמצמת והלבשת האור כדי שנוכל לקבלו, וזה "הוד
 והדר לבשת" שהלבשת עצמך בלבושים ובכסויים, את ההוד וההדר אור
 העליון, כדי שנוכל לקבלו, וברחמיך הרבים אתה ממשיך אור במדרגה
 ובמדה כפי ערך הלבושים, כדי שלא יהיה האור גדול יותר מדי מדי מדי
 הלבושים והפלים שגורם שבירה, חס ושלום, וזה "עוטה אור בשלמה"
 בשלמה דיקא, הינו כמו השמלה שהיא הלבוש להגוף, כמו-כן האור האלקי
 נתלבש בשמלה, וזה "נוטה שמים פיריעה" שמים הוא אור האין סוף ברוך
 הוא, וצריכים לעשות מחיצות, כדי לקבל את האור הזה (לקושר-הלכות, פלאי
 בגדים הלכה ד', אות ה'); ולכן ראה, אהובי, בני הנקר, לומר את הברכה "אשר

ואחר העטיפה יאמר:

**מַה יִקָּר חֲסִידְךָ אֱלֹהִים, וּבְנֵי אָדָם בְּצַל כְּנַפְיֶךָ
יִחְסִיּוּ: יְרוּיִן מִדָּשָׁן בֵּיתְךָ וְנַחַל עֲדֻנְיֶךָ
תִּשְׁקָם: כִּי עִמָּךְ מְקוֹר חַיִּים, בְּאוֹרְךָ נִרְאָה אוֹר:
מִשֹּׁךְ חֲסִידְךָ לְיַדְעֶיךָ וְצַדִּיקְתְּךָ לְיִשְׂרָיִל ב:**

קדשנו במצוותיו וצונו להתעטף בציצית" בכונה גדולה, ותהיה שש ושמתח על גדל החסד שעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא שזכית בזכיות חנם להברא מרע ישראל, והלביש אותך בלבוש קדוש ונורא כזה שזה סוד הצמצום, שגם אתה במקום שאתה נמצא, אתה יכול לדבק את עצמך בו תברך, ועל-כן מצות ציצית שקולה ככל המצוות, ועל-כן "להתעטף בציצית" ראשי תבות ליב, שהם כנגד ל"ב חוטין שיש בארבעה כנפות, שמשם נמשכת החכמה עליונה למטה, עד שאדם יזכה להשיג השגת אלקות בצמצום גדול מאד, וזה שאנו אומרים אחר-כך את הפסוקים "מה יקר חסדך אלהים, ובני-אדם בצל כנפיד יחסיין ירויין מדשן ביתך ונחל עדניך משקם", כי חסדך יתברך יקר ונעלם מאד, ואי אפשר להשיגו ולהבינו עד היכן רחמיך וחסדך מגיעים, וזה "בני-אדם בצל כנפיד יחסיין", שחוסים ומסתתרים בכל צרתם בגוף ונפש בצל כנפיד יתברך, שאף-על-פי-כן לא תעזבם, על-ידי רחמי צדקתך, "וירויין מדשן ביתך ונחל עדניך משקם", עדניך לשון רבים, שזה עדין תפאה ועדין עלאה, אשר הוא סתום ונגזר, שזה סוד יעשה ונשמע' — תורה ותפלה, תורת הנו"ה ותפלת הנו"ה (לקוטי-מנהג"ו, חלק א', סימן כב), כי הוא יתברך אב הרחמן, ואפלו שאדם נפל במקום שנפל, ונתלכלך במה שנתלכלך, עם כל זאת רחמי יתברך כל-כך גדולים, שמוציאים את האדם מרע שנפל לשם, על-ידי מצות ציצית, ועל-כן מצות ציצית מסגלת לשמר את האדם מנאוף (לקוטי-מנהג"ו, חלק א', סימן ז), וכשאדם מתעטף בטלית עליו, על-ידי-זה זוכה להיות דבוק בחי החיים בו תברך, שזה "כי עמך מקור חיים באורך נראה אור", כי דיקא על-ידי מצות ציצית האדם אינו מתיאש כלל, כי רואה שעדין הלבוש והאורות אצלו, כי הוא מסבב עם אורות וכלים, ועל-כן מבקשים ממנו יתברך "משוך חסדך ליועדך

נכון לקבל עליו מצות עשה של ואהבת לרעך כמוך:

הריני מקבל על עצמי מצות עשה של ואהבת לרעך כמוך:

וצדקתך לישרי לב", שבזכות המצנה הזו של ציצית שימשכו עליי החסדים עליונים, ושתהיה לו ישרות לב בלי שום עקמומיות, בלי שום קשיות עליו יתברך, אלא יתחזק ביתר שאת וביתר עז באמונה; אשרי מי שזוכה להתעטף בציצית בכל יום, ולבון פונה פשוטה זו, איך שהכל לכל אלקות גמור הוא, ואין אדם יכול להשיג את אורו יתברך, אלא על-ידי שמתעטף עצמו בציצית, שעל-ידיה מלביש עצמו בלבוש לקבל את האור אין סוף ברוך הוא, עד שעל-ידיה יפתחו עיניו, ויזכה לראות איך שכל העולם כלו הוא לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמות חיות אלקותו יתברך, ומה שהוא רק רואה הוא לבוש וכלי לגבי האין סוף ברוך הוא, וזה ארבעה נפשות דיקא, כנגד: דומם, צומח, חי, מדבר, שבכל פרט ופרט ובכל מקום ומקום בארבע רוחות העולם, שאדם מסתובב שם, שיראה את אלקותו יתברך; אשרי מי שזוכה לקיים מצוה קרה זו בכל יום, שעל-ידיה ינצל מתאונת נאוף, ויקבל עצותיו מהצדיק האמת, ויזכה לאמונה ברורה ומזככת, עד שיראה את הקדוש-ברוך-הוא תמיד, בסוד "וראיתם אותו", הינו את הקדוש-ברוך-הוא בעצמו; אשרי מי שמתענג בזיו שכנית עזו יתברך תמיד, ואז טוב לו כל הימים.

מצות אהבת ישראל

צריך שתדע, אהובי, בני הלקר, שהאריז"ל הקדוש תקן שקדם התפלה צריך לקבל עליו מצות עשה של "ואהבת לרעך כמוך" (ויקרא יט. יח), והסבירו רבנו ז"ל (לקושי-מוהר"ן, חלק א', סימן ולט), כי על-ידי מחלקת אי אפשר לדבר, כי עקר הדבור הוא משלום, כמו שפכתוב (תהלים קכב): "אדברך נא שלום"; ועל-כן צריך כל אחד קדם התפלה לקבל עליו מצות עשה של "ואהבת לרעך כמוך", כדי שעל-ידי שיש אהבה ושלום, על-ידיה יוכל לדבר בתפלה, אבל כשאין שלום ויש מחלקת אי אפשר לדבר, ועל-כן אפלו

אם אחד רוצה שלום רק שחולקים עליו, עם כל זה אין השלום בשלמות, ובשכיל זה אי אפשר לדבר ולהתפלל, אף שהוא איש שלום, מאחר שהם חולקים עליו, וזה שאמר דוד המלך (תהלים כ): "אני שלום" — כי אני שלום, ומצדי אדיה בשלום עם כלם, ועם כל זאת "וכי אדבר המה למלחמה", דהיננו אף שאני שלום, עם כל זאת אי אפשר לדבר מחמת המלחמה שהם חולקים עלי. ועל-כן צריכים לקבל על עצמו מצות עשה של "ואהבת לרעך כמוך" קדם התפלה דיקא, ואז נכון לבו יהיה בטוח שלא יפגסו בו שום מחשבות רעות, כי כשיש לאדם איזה שונא, וכך היום הוא חושב עליו רק רע איך להציק לו, או שהוא חושב איך שהשונאים יעשו לו איזה רע, אזי כל תפלתו מתבלבלת, ואין לו ישוב הדעת, אבל כשאדם מקבל על עצמו מצות עשה של "ואהבת לרעך כמוך", דהיננו שאני אוהב את כל בר ישראל כנפשי, ולא אכפת לי משום בריה, כי אני יודע שאין שום מציאות בלעדיו תתברר כלל, והוא יתברך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא מהמאציל העליון, ואפלו מה שקורה עמי מבעל בחירה, זה רק מרצונו יתברך, ואז כשאני מכניס בעצמי ידיעה זו, אז אני בשלום עם כל אחד, ואז כשכא להתפלל, אין לו כבר שום מחשבות רעות על אף אחד, מאחר שהוא נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא. ועל-כן מצות עשה של "ואהבת לרעך כמוך", שיכת דיקא לפני התפלה, כי כך כשאדם מתדיר בעצמו המצוה הזו שהוא אוהב את כל בר ישראל כנפשו, ממילא לא מתבלבלת לו התפלה, כי הוא חושב תמיד רק מהקדוש-ברוך-הוא ואינו חושב משום בריה שרוצה לעשות לו איזה רע, או, חס ושלום, אין לו מחשבה לעשות רע לזולתו, ועל-כן מאד מאד נחויין לקבל על עצמו מצות עשה של "ואהבת לרעך כמוך" לפני התפלה דיקא.

בניסה לבית הכנסת

אהובי, בני היקר! בשעה שאתה נכנס אל בית-הכנסת, תעמד קדם בפתח הדלת באימה ובריאה וברתת ובזיע, וזה זמשיך עליך אור גדול ונורא מאד, (כך גלה לנו האר"י"ל), ותאמר את הפסוקים האלה שהם לקוטי

בבואו לפני פתח בית הכנסת ישהה מעט שלא יכנס בפתע פתאום, ואחר כך

יכנס לבית הכנסת ויאמר:

**מַה טּוֹבוֹ אֶהְיֶה יַעֲקֹב, מִשְׁכַּנְתִּיךָ יִשְׂרָאֵל: וְאֲנִי
בְּרַב חֲסֵדְךָ אָבוֹא בֵיתְךָ, אֲשֶׁתַּחֲוֶה אֶל הַיִּכַּל
קִדְשֶׁךָ בִּירְאֲתֶךָ: יְהוּה אֶהְבֵּתִי מֵעוֹן בֵּיתְךָ
וּמְקוֹם מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ: וְאֲנִי אֲשֶׁתַּחֲוֶה וְאֶכְרַעָה,**

פסוקים ששייכים בעת כניסת האדם אל בית הכנסת: "מה טובו אהליך יעקב", ופרש רש"י שנה סובב על בית המקדש, מה טובו אהל שילה ובית עולמים בלשונכם, "משכנותיך" אף כשהם תרכיבם, כי אחר התרחוק עוד ממשיכים קדשת בית המקדש על הבתי כנסיות ועל הבתי מדרשות, שנה מה שאמר חכמינו הקדושים (מגלה יא.) על פסוק (תזקאל יא, טו): "נאהילהם למקדש מעט" זה בתי כנסיות ובתי מדרשות שבחוץ לארץ; כי השם יתברך הקדים ופואה למכה, וצנה לישראל לבנות את המשכן, שיש בו את כל הקדשה של הבית המקדש, והשם יתברך הפליא חסדו עמנו, שלמד למשה רבנו להמשיך תקון נפלא כזה, שיהיה לו כח להמשיך קדשת בית המקדש גם כשהולכים במדבר שהוא מקום נחש, שרף ועקרב, וכזה המשיך תקון נפלא לדורי דורות, שאפלו כשיחרב בית המקדש בעוונותינו, יהיה לנו כח להמשיך קדשת בית המקדש על ידי הבתי כנסיות ובתי מדרשות שאנו בונים בימי התרחוק, שנה סוד מקדש מעט (לקוטי הלכות, חל המועד, הלכה ד, אות יב), "ואני ברב חסדך אבוא ביתך אשתחנה אל היכל קדשך ביראתך", שאז תשתחנה לפני ארון הקדש, ותודה ותשבח להקדוש ברוך הוא על החסד חנם שעשה עמך, ותפרש לעצמך "ואני" — כמו שאני נמצא בשאל תחית ומתחתיו, ואני יודע היטב באיזה מעמד ומצב אני נמצא, אף על-פי כן "ברב חסדך" הגדול והנורא שעשית עמדי, "אבוא ביתך" — אני זוכה לבא עכשו אל בית הכנסת. "הווי" אהבתי מעון ביתך ומקום משכן כבודך, והכל מפני שאני אוהב מאד להיות במשכן השכינה שהוא בית הכנסת. "ואני אשתחנה ואכרעה אכרעה לפני הווי" עושי, תשתחנה עוד פעם ותכון היטב שאתה משתחנה עכשו אל מול פני השכינה,

**אֲבָרְכָה לְפָנַי יְהוָה עֹשֵׂי: וְאֲנִי תַפְלְתִי לְךָ יְהוָה
עַת רְצוֹן, אֱלֹהִים בְּרַב חֶסֶדְךָ, עֲנֵנִי בְּאַמַּת
יִשְׁעֶךָ:**

**אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מְלֶךְ, בְּטָרֵם כָּל יַצִּיר נִבְרָא.
לְעַת נַעֲשֶׂה בְּחַפְצוֹ כֹּל, אֲזִי מְלֶךְ שְׁמוֹ**

ועל-ידי-זה יבגס בך תקף הרצון; כי כשאדם זוכה להשתחוות לפני הקדוש-ברוך-הוא, על-ידי-זה נמשך עליו רצון גדול מאד, עד שאינו יודע מה לעשות מרב כסופים; כי העקר למה אין לאדם רצונות וכסופים אל הקדוש-ברוך-הוא? כי הוא מלא גאון וישות ופניית רבות, אבל בשעה שאדם משתחוה להקדוש-ברוך-הוא, שבנה הוא מכניע את עצמו לפניו יתברך, על-ידי-זה נכנסת בו תשוקה עצומה אליו יתברך, עד שמתחיל לדבר אליו יתברך, שזה "ואני תפלתי לך הנו"ה עת רצון, אלהים ברב חסדך ענני באמת ישעך", ועל-כן משתחוים פעמים בעת כניסת בית-המדרש, שנה סוד מה שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות ח.): לעולם יבגס אדם שני פתחים בבית-הכנסת, ואחר-כך תפלל, כי צריכים להשתחוות פעמים. ואל יקל בעיניך דבר זה, כי כמעט כל ההשגה שהשיג האר"ל היתה בזה שעמד על פתח בית-המדרש באימה וביראה ובקרת ובזיע (כך גלה לתלמידיו); אשרי מי שזוכה לקיים את זה.

א.

אהובי, בני היקר! התחלת התפלה מתחלת "אדון עולם", והוא שיר נורא ונפלא מאד מלא סודות פלאי פלאות, ממה שהיה קדם הבריאה, וממה שהוא עכשו בבריאה, וממה שהיה אחר הבריאה, וכתב בספר מטה משה (ח"א עמוד העבודה, סימן לא): "אדון עולם" הוא שיר נאה ומעלה, ומצאתי כתוב: כל מי שמכונן בעת התחלת אדון עולם, כתב רבי יהודה החסיד ורבי האי גאון ורבי שריא גאון, ערב אני בדבר, שתפלתו נשמעת, ואין שטן מקטרג על תפלתו, ואין שטן ופגע רע בראש השנה וביום הכפורים

נִקְרָא. וְאַחֲרֵי כַּכֹּל הַכֵּל, לְבִדּוֹ יִמְלֹךְ נוֹרָא.
וְהוּא הִיךְ וְהוּא הוּה, וְהוּא יְהִיכְה בַּתְּפֹאֲרָה. וְהוּא
אַחַד וְאֵין שְׁנַי, לְהַמְשִׁיל לוֹ לְהַחֲבִירָה. בְּלִי
רֵאשִׁית בְּלִי תְּכֵלִית, וְלוֹ הַעֲזוֹ וְהַמְשֶׁרָה. וְהוּא
אֵלֵי וְחֵי גְּאֻלִּי, וְצוֹר חֲבֵלִי בַּעַת צָרָה. וְהוּא נְסִי
וּמְנוּס לִי, מִנֵּת בּוֹסִי בְּיוֹם אֶקְרָא. בִּידּוֹ אֶפְקִיד
רַחֲמֵי, בַּעַת אִישׁוֹן וְאַעִירָה. וְעַם רַחֲמֵי גְּוִיָּתִי, יְהוּה
לִי וְלֹא אֵירָא.

בתפלתו, ואויביו נופלים לפניו, ויש אומרים אף יצר הרע משלים אתו, ועליו
אמר שלמה המלך (משלי טו, ז): "ברצות ה' דרכי איש גם אויביו שלמים
אתו", עין שם; והטעם שהתחלת התפלה מתחילה בתבות "אדון עולם", כדי
להזכיר זכות אברהם, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות ז): "מיום שבקרא
הקדוש-ברוך-הוא את עולמו לא היה מי שקרא להקדוש-ברוך-הוא אדון, עד
אברהם אבינו, שנאמר (בראשית טו, ח): "אדני אלהים במה אדע" וגו', ואף
דניאל לא נענה אלא בשביל אברהם, שנאמר (דניאל ט, יז): "ואתה שמע אלהים
אל תפלת עבדך למען אדני", למענה מבטי ליה אלא למען אברהם שקראו
אדון; ויש בזה סודות פלאי פלאות, איך שהוא יתברך היה, הנה ויהנה, והכל
לכל אלקות גמור הוא, וקדם היה רק אין סוף עד שנאצל ויצר ועשה
את השלשה עולמות, ועל-כן הזכיר בריאה, יצירה עשיה, שזה "בטרם כל
יציר נברא לעת נעשה", כי קדם היה הכל אין סוף, ועל-כן אדון מספר
אין, שקדם היה הכל אין סוף, ואחר-כך הלביש עצמו באצילות, שזה עולם
מספר סוף, וזה אדון עולם אין סוף, "אשר מלך בטרם כל יציר נברא"
לעת נעשה בחפצו כל, שמאין הלביש את עצמו בעולם שהוא סוף,
ומשם ברא ויצר ועשה את העולמות וצריכים לכוון בזה מאד מאד, ובפרט
בראש השנה וימים הכפורים, שאז מנהג ישראל לשיר את השיר הזה בנגון
התעוררות עד מאד. ואם יתבונן האדם בפרוש המלות, או ירעד ויפחד מאמת
הקדוש-ברוך-הוא, ותכנס בו שמחה עצומה על גדל הזכות שיש לו שיהיה
לו חלק בתלקו יתברך, ויסים "הנה" לי ולא אירא.

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם, הנותן לשכוי בינה, להבחין בין יום ובין לילה:

ב.

בני! באמרך את הברכות חכונ רק פרוש המלות, אז כבר תוכל להודות ולהלל ולשבח ולפאר את הבורא יתברך שמו, על גדל החסד שעשה עמך, שנתן לך בינה להבין את גדל המעלה שנבראת מצדך ישראל, ולא עשני גוי, ולא עשני עבד, ונתן לך עינים לראות ובגד ללבש, ואינך אסור בבית האסורים, ואתה יכול לילך ברגליך, אשר על זה צריכים להודות ולהלל ולשבח תמיד את הבורא יתברך שמו. על גדל החסד חנם שעושה עם האדם. ורואים שבגיי-אדם יש להם טענות ומענות על הקדוש-ברוך-הוא, ולכם מעקם בעקמומיות, ועולה על דעתם ספקות ובלבולים וקשיות בחייהם, ומר להם מאד במרירות עצומה, ואינם שמים לב על גדל החסד שהקדוש-ברוך-הוא עשה עמכם, שנתן להם עינים לראות ורגלים ללכת והם בריאים, ואין צריכים להוליך אותם אלא הולכים על רגליהם, ואם אדם היה מתבונן במה שהוא אומר בברכות אלו, אז היה שש ושמח, ואפלו שעבר כבר מה שעבר, היה חוזר בתשובה מרב שמחה שהקדוש-ברוך-הוא מרחם על שפל ונכזה במהו, ושומר אותו, אך מאחר שאין לאדם שכל ודעת, בשביל זה הוא הולך ממקמר, מלא קשיות וספקות ועקמומיות עליו יתברך. ולזאת אנו מברכים ברכת "הנותן לשכוי בינה להבחין בין יום ובין לילה", שכוי הוא התרנגול, כמאמרם ז"ל (ראש השנה כו.), הינו שאנו מברכים על בינת התרנגול מפני שהוא מצרכי האדם שהם עומדים ממשותם מקולו, והוא יודע להבחין בין יום ובין לילה, ועל-כן בגיי-אדם קמים לקולו. ויום הוא הנקדה טובה שיש באדם, ולילה הוא הרע שנדבק בו, ועל-כן צריכים להרגיל את עצמו לחפש ולבקש ולמצא בעצמו נקדות טובות (לקוטי מוהר"ן. חלק א'. סימן רפב), וזו הברכה שאנו מברכים: "הנותן לשכוי בינה להבחין בין יום ובין לילה", כי שכו"י מספר מלאך גבריאל, שמשם יוצא הגבורות, ואדם צריך להמתיק את הגבורות ולדון את עצמו לכף זכות תמיד, ולמצא רק את הטוב שיש

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִלֶּךְ הָעוֹלָם, שֶׁלֹּא עֲשִׂינוּ גוֹי: בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִלֶּךְ הָעוֹלָם,

בו, וְעַל־כֵּן בָּזָה שְׂאֵדָם מוֹצֵא הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שֵׁשׁ בּו אִז נִבְדַּל הַרְע, וְאִז מִבְּדִיל בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה (לְקוּשִׁי־הַלְכוֹת, הַשְּׂמֵמַת הַבְּקָר, הַלֵּכָה ה', אוֹת יא), וְלִכְּנֹן אוֹמְרִים "הַנּוֹתָן לְשִׁכּוֹי בֵּינָה", כִּי מִמְּשִׁיכִים הָאֵרֶת הַבֵּינָה שֶׁהֵם הַמַּחְזִין אֶל תוֹף הַגְּבוּרוֹת, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִתְהַפְּכִים הַגְּבוּרוֹת וְנַעֲשִׂים דַּעַת, וְזֶה "לְהַבְחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה", כִּי הַסְטֵרָא אֲחֵרָא מִהַפְּכִים אֹר לְחֻשְׁף וְחֻשְׁף לְאֹר, הַיְנוּ כִּי כְּשֶׁמִתְגַּבְּרִים הַגְּבוּרוֹת עַל הָאֵדָם, אִז נִתְפַּשְׁטַת הַהִסְטֵרָה, שֶׁמַעֲלָמַת וּמִסְתַּרְתָּ אִמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַרֵּךְ מִהָאֵדָם, וְאִז מִהַפֵּךְ הָאֹר לְחֻשְׁף, אֲכַל עַל־יְדֵי הַתְּגַלוֹת הַדַּעַת, שֶׁמוֹצֵא אֶת אִמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַרֵּךְ, אִז מִהַפֵּךְ אֶת הַחֻשְׁף לְאֹר, וְזֶה "הַנּוֹתָן לְשִׁכּוֹי בֵּינָה" בֵּינָה דִּיקָא, כִּי עֵקֶר הַמְּתַקַּת הַגְּבוּרוֹת שֶׁנִּמְתַּקִּים וְנִתְהַפְּכִים לְדַעַת שֶׁהוּא חֲסֵד הוּא רַק עַל־יְדֵי הַבֵּינָה, כִּי מִשֶּׁם דֵּינִין מִתְעַרְוִין, וְעַל יְדֵה נִמְתַּקִּים (לְקוּשִׁי־הַלְכוֹת, בְּרוּכוֹת הַשַּׁחַר, הַלֵּכָה א); וְצִרְיִכִים לִכְנֹן הַיֵּטֵב בְּבִרְכָה זו, כִּי תִכְף־וּמְיָד כְּשֶׁאֵדָם מִבְּחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה, זוֹכֵה לְבֵינָה יִתְחַר; כִּי כָּל הַצְּרוֹת שֶׁעוֹבְרוֹת עַל הָאֵדָם הוּא רַק מִחֲמַת שְׁנַעֲלֵם וְנִסְתַּר מִמֶּנּוּ הַדַּעַת וְהַשְּׂכָל, שֶׁחֹשֵׁב כְּאִלוֹ תְּמִיד יַעֲבִרוּ עָלָיו גְּבוּרוֹת וְדֵינִים, אֲכַל כִּרְגַע שְׂאֵדָם מִבְּטַל אֶת עֲצָמוֹ אֶל הָאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, עַל־יְדֵי־זֶה "נִמְן לְשִׁכּוֹי", שֶׁהוּא מוֹסְפָר מִלְּא"ף גְּבִרִיא"ל, שֶׁמִּשֶּׁם תִּקְף הַגְּבוּרוֹת, "בֵּינָה לְהַבְחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה", וּמוֹדָה וּמְשַׁבַּח אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא "שֶׁלֹּא עֲשִׂנוּ גוֹי", אֲשֶׁר הַשְּׂמֵמָה הַזֶּה הִיא שְׂמֵמָה נְצַחִית, כִּי בְּכָל דְּבָר יְכוּלִים הַסֵּמ"ך־מ"ם וְהַקְּלֹפוֹת לְהִתְאַחוּ בּו, אֲכַל בְּשֵׂמֵמָה זוֹ שֶׁל "שֶׁלֹּא עֲשִׂנוּ גוֹי", בָּזָה אִין לָהֶם שׁוּם שְׁלִיטָה, וּבִשְׂבִיל זֶה מְבָרְכִים "שֶׁלֹּא עֲשִׂנוּ גוֹי" דִּיקָא, כִּי עַל שְׂמֵמָה זוֹ אִי אִפְשָׁר לָהֶם לְהִתְאַחוּ, כִּי אִם הָיוּ מְבָרְכִים שֶׁעֲשִׂנוּ יְהוּדִי, הָיוּ מִתְאַחֲזִים בּו הַקְּלֹפוֹת וְהַסְטֵרָא אֲחֵרָא וְהָיוּ שׁוֹבְרִים אוֹתוֹ, וְהָיוּ אוֹמְרִים לוֹ: אֵיךְ שֶׁהוּא עֲדִין אַתָּה רְחוּק מִלְּהִיּוֹת יְהוּדִי, כִּי לֹא כִּךְ צָרִיךְ יְהוּדִי לְהִרְאוֹת וְהָיוּ מוֹצֵאִים אֲצֵלוֹ כֹּל מִיַּי חֲסֵרוֹנוֹת, אֲכַל תִּכְף־וּמְיָד כְּשֶׁאֵדָם מִבְּרַךְ "שֶׁלֹּא עֲשִׂנוּ גוֹי", הַשְּׂמֵמָה הַזֶּה עוֹלָה עַל כָּל הַשְּׂמֵחוֹת. וּכְמוֹכֵן "שֶׁלֹּא עֲשִׂנוּ עַבְדִּי",

שָׁלָא עֲשֵׁנִי עֲבָד:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הוֹה אֱלֹהֵינוּ מִלְךְ הָעוֹלָם,
 שָׁלָא עֲשֵׁנִי אִשָּׁה:

נשים ואומרות בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הוֹה אֱלֹהֵינוּ מִלְךְ הָעוֹלָם, שְׁעֲשֵׁנִי בְּרָצוֹנוֹ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הוֹה אֱלֹהֵינוּ מִלְךְ הָעוֹלָם,
 פּוֹקַח עוֹרִים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הוֹה אֱלֹהֵינוּ מִלְךְ הָעוֹלָם,
 מַלְבִּישׁ עֲרֻמִּים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הוֹה אֱלֹהֵינוּ מִלְךְ הָעוֹלָם,
 מַתִּיר אֲסוּרִים:

שהוא חס וקנען דמחמם גופיה דבר נש בעברה, שנאמר (בראשית ט, כה): "כנען עבד עבדים יהיה לאחיו", וכן מברכים "שלא עשני אשה", כי באתה דאית דבר נוקבא לא אידבר תמן (והר חקת קפג): כי על-ידי שאדם זוכה להיות נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, שזה בחינת זכר, שתמיד זוכרים ממנו יתברך, אז כבר אין צריכים בחינת שמור, כי ממילא נשמר מכל רע, וזה זכור ושמור בדבור אחד נאמרו (ירושלמי נדרים ט), כי כשאדם מתאחז באחד, הינו באחדותו יתברך, על-ידי-זה הם נעשים אחד, כי על-ידי שזוכר ממנו יתברך ממילא נשמר מכל רע, שעל זה סובב "שלא עשני אשה", כי היא נכללת בתוך איש, הינו השמירה נכללת בתוך הזכירה, וזה ברפת "פוקח עורים", שפתח לו הקדוש-ברוך-הוא את עיניו להסתכל על השכל שיש בכל דבר, הינו בחיית אלקותו שמחיה ומנהה ומקיימת את כל הבריאה כלה (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א'), וכן ברפת "מלביש ערמים", שאלו הלבושים שאדם מלביש את עצמו בכל יום עם מצוות, ובהם האדם יכול להתפאר להתקדש-ברוך-הוא, וכן "מתיר אסורים", ו"זוקף כפופים", תכף-

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
 זֹקֵף כְּפֹפִים:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
 רוֹקֵעַ הָאָרֶץ עַל הַמַּיִם:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
 הַמַּכִּין מִצְעָדֵי גִבּוֹר:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
 הַעוֹשֶׂה לִּי כָּל צָרָתִי:

ומיד כשמוצא בעצמו נקדות טובות יוצא מבית האסורים והולך לשר ולא כפוף, כי כשאדם מחדיר בעצמו אמונה פשוטה בו ותבונה, אז אין שום דבר שיכול להכניס אותו בשעבוד ועבדות ולכפף אותו, אך רבה הוא הולך בקומה זקופה ונדבק בחיי החיים בו ותבונה, ואינו מתפעל משום בריה שבעולם, אלא מוצא את הקדוש-ברוך-הוא בדומם, צומת, חי, מדבר, שנה "רוקע הארץ על המים", שמחפש את האמונה שהיא בחינת ארץ, כמו שכתוב (תהלים לו, א): "שכן ארץ ורעה אמונה", על-ידי מים צמקים שמ הם גדלה האמונה (לקוטי-מור"ן, חלק ב, סימן ה), וכן "המכין מצעדי גבור", שסובב על העצות, שהקדוש-ברוך-הוא נותן לו עצות טובות איף להנהיג, כי תכף-ומיד כשאדם מתחזק באמונה פשוטה בו ותבונה, על-ידי-זה יש לו עצות איף לילה, כי הרגלים הן על שם העצות, כמו שכתוב (שמות יא, ח): וכל העם אשר ברגליו, ופרש רש"י מהולכים אחר צעדתך (לקוטי-הלכות, הפקר ונקסי הגר, הלכה ד, אות ח). וזה "העושה לי כל צרכי", לשון הנה, וזה מנהגנו לומר "העושה לי כל צרכי", לשון הנה (לקוטי-הלכות, ראשית הגז, הלכה ג, אות טו בסופו), שסובב על המנועלים שהם שמירה לרגלים, שצרכים שמירה על הרגלים דיקא, שלא יתאחזו בהם הקלפות, בסוד (משלי ח, ח): "רגליה יורדות מות", כי הרגלים הם מרמזים על אמונת תכמים, שביותר צרכים שמירה שלא יתאחזו בהם הקלפות. ולכאורה תמוה מאד מדוע אין מכרכים על שום

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִלְּךָ הָעוֹלָם,
 אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל בְּגִבּוֹרָה:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִלְּךָ הָעוֹלָם,
 עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל בַּתְּפָאֲרָה:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִלְּךָ הָעוֹלָם,
 הַנוֹתֵן לַיַּעַף כֹּחַ:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִלְּךָ הָעוֹלָם, הַמַּעֲבִיר
 שָׁנָה מֵעֵינֵי וְתַנוּמָה מֵעַפְעָפִי:
 אין עונים אמן אחר ברכה זו:

מלבוש אפלו על מלבוש חשוב, וכן על שום דבר אין מברכים "העושה לי
 כל צרכי", רק על מנעלים? אלא כי באמת במנעלים כלולים כל צרכי האדם,
 כי צרכי האדם נמשכים מהתורה, כי היא מחיה את הכל, וממנה נמשכות
 כל ההשפעות שבְּעוֹלָם, אף אי אפשר לקבל מהתורה שום השפעה, כי אם
 על-ידי אמונת חכמים, שהיא תורה שבְּעַל־פה (לקוטי-הלכות, יום הלכה ג, אות
 ח), ולכן אומרים בלשון הנה דיקא, כי על אמונת חכמים צריכים לשמר
 מאד שלא יפול באיזו כפירות ואפיקורסות, ולהתלוצץ מחכמים אמתיים,
 ובפרט מהצדיק האמת היכול לקרב את כל נשמות ישראל אליו ותברך,
 ועל-כן עושים ברכה על מנעלים שהוא סוד נעלים על הרגלים, כדי לשמר
 לא לפגם באמונת חכמים, כי כשאדם מתחזק באמונת חכמים, אז זוכה
 לתורה שבְּעַל־פה, שבה נשלמת תורה שבכתב, וזה ברפת "עוזר ישראל
 בגבורה", ו"עוטר ישראל בתפארה", שנה טובה על האמונה, כמו שכתוב
 (ישעיה יא, ה): "וְהָיָה צֶדֶק אֲזוּר מִתְּנוּי וְהָאֱמוּנָה אֲזוּר מִלְּצִיּוֹ", כי כשאדם
 זוכה לאזור ותגורה של אמונה, זה עקר תפארתו של האדם, ועל-כן מסמנים
 את הברכה "הנותן ליַעַף כֹּחַ", כי כשאדם חזק באמונה פשוטה בו ותברך,
 על-ידי-זה הקדוש-ברוך-הוא מתחדש אותו תמיד, וזה שאנו מברכים:
 "המעביר שנה מעיני ותנומה מעפעפי", כי כשאדם מחזק את עצמו באמונה

ויהי רצון מלפניך, יהוה אלהינו ואלהי
 אבותינו, שתרגילנו בתורתך, ודבקנו
 במצותיך, ואל תביאנו, לא לידי חטא, ולא
 לידי עברה ועון, ולא לידי נסיון, ולא לידי
 בזיון, ואל תשלט בנו יצר הרע, והרחיקנו
 מאדם רע, ומחבר רע, ודבקנו ביצר הטוב,
 ובמעשים טובים, וכוף את יצרנו להשתעבד
 לך, ותננו היום ובכל יום לחן ולחסד ולרחמים
 בעיניך, ובעיני כל רואינו, ותגמלנו חסדים
 טובים: ברוך אתה יהוה, הגומל חסדים טובים
 לעמו ישראל:

בו יתברך שמו, על ידי זה עוברת ממנו השנה, שהיא הקטנות והחלישות
 הדעת, וזוכה להיות דבוק בחי החיים בו יתברך, ואנו מתפללים ומבקשים
 "שתרגילנו בתורתך ודבקנו במצותיך, ואל תביאנו לא לידי חטא ולא לידי
 עברה ועון ולא לידי נסיון ולא לידי בזיון, ואל ישלט בנו יצר הרע והרחיקנו
 מאדם רע ומחבר רע, ודבקנו ביצר הטוב ובמעשים טובים", ומסמיים
 "הגומל חסדים טובים לעמו ישראל", שאלו הברכות הן תוספת גדול
 שעשה עמנו הקדוש-ברוך-הוא שזכנו לפתח את עינינו ולראות ולהתבונן
 בחסדי המקום ברוך הוא יתברך שמו שעשה עמנו, שזכנו אל הצדיק
 שהוא בסוד הבינה, שעל ידו זוכים להכדיל בין טוב לרע, בין יום ללילה,
 ושמחים שלא עשני גוי ועבד, וזכינו שפקח את עינינו להסתכל באמתת
 מציאותו יתברך, ועל ידי זה זוכים לרכ טוב הצפון להלביש את נשמתנו
 שהיתה עד עכשו ערמה ומצוות, ומחירי אסורים וזוקף כפופים ומוציא
 אותנו מבית אסורים, ומוליך אותנו בקומה זקופה, ומתבוננים על הדומם,
 שגם שם נמצא אלקותו יתברך, שזה רקע הארץ על המים, שזה סוד (בראשית
 א. ב): "וירוח אלהים מרחפת על פני המים", שזה רוחו של משיח, כי זו
 תהיה הגאלה, שימצאו את הקדוש-ברוך-הוא בתכלית הגשמיות, ותהיינה

**יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי,
שֶׁתְּצִילֵנִי הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם, מֵעֲזֵי פָנִים,
וּמֵעֲזוֹת פָּנִים, מֵאָדָם רָע, מֵיֵצֵר רָע, מִחֶבֶר רָע,
וּמִשָּׁכֵן רָע, וּמִפֹּגַע רָע, מֵעֵין הָרַע, מִלְּשׁוֹן
הָרַע, מִמּוֹלְשֵׁינּוֹת, מֵעֲדוֹת שָׂקֵר, מִשְׁנָאת**

לו עצות על כל דבר עד שיוכל להתפלל על כל פרט ופרט, שזה חסד הכי גדול שרק יכול להיות, שאדם מבקש ומתפלל אל הקדוש-ברוך-הוא על כל פרט ופרט מה שצריך, וזה זוכים על-ידי תקף האמונה; כי כשאדם מאמין אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, על-ידי זה הוא מבקש ומתחנן ממנו יתברך על כל פרט ופרט בפרטיות, "ואל ישלט בנו יצר הרע והרחיקנו מאדם רע ומחבר רע ודבקנו ביצר טוב ובמעשים טובים וכוף את יצרנו להשתעבד לך", כי כן צריכים להרגיל את עצמו לדבר בכל יום אליו יתברך, שזה כלל הברכות שאנו מברכים בכל יום בבקר בקומנו משנתנו, כדי שנגדיר את עצמנו שאין לנו בזה העולם רק את הקדוש-ברוך-הוא, ומי שזוכה להחזיר בעצמו ידיעות אלו, אז זוכה להפיל לגמרי באין סוף ברוך הוא, וחי חיים נצחיים.

ג.

אהובי, בני הקר! צריכים לכוון מאד בתפלה זו שמתפללים ומבקשים ומתחננים "שתצילנו היום ובכל יום מעזי פנים ומעזות פנים, מאדם רע, מיצר רע, מחבר רע ומשכן רע ומפגע רע, מעין הרע מלשון-הרע ממולשינות מעדות שקר, משנאת הבריות, מעלילה, ממיתה משנה, מחלאים רעים, ממקרים רעים ומשטן המשחית, מדין קשה ומבעל דין קשה, בין שהוא כן ברית ובין שאינו כן ברית ומדינה של גיהנום". וכמעט שכל הצרות שעוברות על האדם בכל יום הן רק מחמת שאינו מכוון בתפלה זו, כי אם היו בני-אדם יודעים מעלת תפלה זו היו מכוונים בה מאד מאד, כי בעוונותינו הרבים, עוברים על בני-אדם כל מיני חלאים רעים ומקרים רעים ומיתות משנות, רחמנא לישכון, כל אחד מסתפק עם דבר אחר, עזי פנים

הבריות, מעלילה, ממייתה משנה, מחלים
 רעים, ממקרים רעים, ומשטן המלשחית, מדין
 קשה, ומבעל דין קשה, בין שהוא בן ברית,
 ובין שאינו בן ברית, ומדינה של גיהנם:

אלהינו ואלהי אבותינו זכרנו בזכרון טוב לפניך,
 ופקדנו בפקדת ישועה ורחמים משמי שמי
 קדם, וזכר לנו יהוה אלהינו אהבת הקדמונים אברהם
 יצחק וישראל עבדיך, ואת הברית ואת החסד ואת
 השבועה שנשבעת לאברהם אבינו בחר המוריה, ואת
 העקדה שעקד את יצחק בנו על גבי המזבחה, ככתוב
 בתורתך:

ואדם רע ושכן רע, ובעל דין קשה, בין ישראל בין עכו"ם, רחמנא לישכון,
 שמסבף אותו בצרות ובסורים, ואם היו בני-אדם יודעים את מעלת התפלה
 הזאת, היו מכנינים בה מאד מאד; ועל-כן, אהובי, בני היקר, בעת אמרך
 התפלה הזו תשפך נפשך אליו ותברך, ואל תקל בעיניך התפלה הזו, ואז
 אם תכון בזה תהיה מבטח שביום הזה לא יקרה לך שום מקרה רע, וישמר
 אותך הקדוש-ברוך-הוא מכל רע, ויציל אותך מהשעות הרעות, וימשיך
 עליך ברכה והצלחה בכל מעשה ידך.

ד.

אהובי, בני! ראה לתהדר לומר בכל יום פרשת העקדה, פי מעלת
 אמירתה אין לתאר ואין לשער כלל, והיא המתקת הדינים. פמוכא בזהר
 (תקונא תננא קלט): דלא אית קרבן דבטיל מותנא מן בני אנשא קרבן דעקדת
 יצחק, דכתיב (בראשית כב, ט) "ויצקד את יצחק בנו", אתקשר מדת הדין
 ואתעקד לעילא, ולא הנה ליה רשו לקרבא לבי-דינא רבוכא דאיהו גבורה,
 ועקדת יצחק מועילה לישראל לאדכרא ליה בכל יומא בגלותא, דתגין עליהן
 מכל מערערין בישין, וקלא נפיק ואמר 'אל תעש לו מאומה', וזכות אברהון,

יגן עליהן מערעין בישין [אין קרפן שיש בכחו לבטל מות מבגיי אדם פקרפן
 עקנת יצחק, שכתוב בו: "ויצקד את יצחק בנו", כי על ידו
 נקשרת מדת הדין למעלה ונעקדה, ולא היה לשטן רשות לקבל לפני
 בית־דין הגדול שהוא גבורה, ונעקנת יצחק טובה היא לישראל להזכיר אותה
 בכל יום בגלות, כדי שתגן עליהם מכל המקרים רעים]. וכתב בספר סדר
 היום (פרשת העקדה), ויתחיל תפלתו בפרשת עקדה, מפני שאין לנו סמך על
 מה לסמך אלא על זכות אבותינו הקדמונים, והוא המקום אותנו בגלותנו,
 ומפני שענין העקדה הוא גדול מאד מאד — בין מצד העוקד ובין מצד
 הנעקד, עד שהקדוש־ברוך־הוא הכטיח לישראל שביום הדין שישראל
 עומדים בצער מפני המקטרגים והמבקשים עלינו רעה, שנוזכר עקנת יצחק,
 ויבזה לא נפחד משום ענין, ואפלו ענין העקדה אין צריך להזכיר אלא
 שנתקע בשופר, ומתוך אותו שופר יזכר לנו שופר של איל, ומאיל יזכר
 ליצחק, ומיצחק הרי העקדה, ומתמלא רחמים בנה על כל עם ישראל, ואין
 שטן ואין פגע רע שיוכל להרע עם ישראל. ואם־כן ראוי לזכר ענין העקדה
 בכל יום יום קדם שנסדר תפלתנו, כדי שיתמלא רחמים עלינו אלהינו
 שבשמים, ויקבל תפלתנו ותחנונינו בחמלה, ובעל נפש לא יבטל אותה
 בשום ענין, וגורם טובה גדולה לו ולכל ישראל, עין שם. ולכן ראה, אהובי,
 בני היקר, לומר פרשת העקדה, ויתכנן אל כל תבה ותבה שאתה אומר, כי
 יש בנה סודות נוראים ונפלאים עד מאד, כי בו מרמו איך שיצחק אבינו
 מסר את נפשו בעבורו יתברך, וצריך לצייר בדעתו כאלו הוא מוכן עכשו
 לשכב על גבי המזבח ושישחטו אותו, וכשאדם מוכן פונה זו שהוא שוכב
 על גבי המזבח, ומוכן להשחט בעבורו יתברך, על־ידי־זה מוחלים לו על
 כל עוונותיו, ונמשכים עליו חסדים ורחמים גמורים; ועל־כן מובח מספרו
 איל הנה"ה, כי בשעה שאדם מוכן למסור נפשו בעבורו יתברך, אז נמשך
 עליו חסד גדול ומרגיש ערבות, נעימות, דבקות עליונה ממנו יתברך, וזה
 עקר מעלת פרשת העקדה בכל יום, לכוון שגם הוא מוכן להשחט בעבור
 שמו יתברך, ועל־ידי־זה אל רב טוב הצפון יזכה להגיע, כי כשאדם מוסר
 את נפשו אליו יתברך, הקדוש־ברוך־הוא חומל עליו, שזו עבודת כל
 הצדיקים, שהם מוסרים נפשם ושמים בעבורו יתברך, כי מסירת השם הוא
 גם־כן ענין של מסירות נפש, כי כשמדברים עליהם כל דבר אסור, זה גם־כן
 בחינת מסירות נפש, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקיטרימברין), חלק

א, סימן רס), כי גדולי הצדיקים המורידים את השכינה בעולם, יש להם שונאים ארורים הממקרים להם את חייהם, ומדברים עליהם כל דבר אסור, ומעבירים את שמם על ידי שמוציאים עליהם שם רע ושקרים ונכבים, ואלו הצדיקים צריכים להיות בפיות אלו הרשעים הארורים, ולסבל את הצער הזה, שהיא גלות השכינה, כי הצדיקים דבוקים בו יתברך תמיד, כי הם מרובה לשכינה, אף הם מוסרים את נפשם ואת שמם בעבורו יתברך, והם סובלים ענויים קשים, כי יש אדם שנעשה מכלו וממנו דבור שנעשה שיחה בפי הבריות, והכל דוברים ממנו, והוא הולך נע ונד ומתפזר בפי כלם, ואצל כל אחד ואחד שהוא בא לשם, יש לו ענויים וצרות משנות (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קסג), ואף על-פי-כן הם מקבלים הכל באהבה בשבילו יתברך, ומורידים את השכינה בעולם, ועל-ידי-זה הם זוכים להעלות מין נוקבין אליו יתברך. ולכן ראה, אהובי, בני היקר, בעת שאמה אומר פרשת העקדה תכונ היטב שגם אמה מוכן ומזמן למסר את נפשו אליו יתברך, וכל מה שעובר עליו, זה הכל נסיונות שהקדוש-ברוך-הוא מנסה אותך אל מי תרוץ בעת שיצצרו אותך ויבוזו ויתרפוך בחרופים ובגדופים, ויוציאו עליך שם רע; ולכן בני, ראה לברח אליו יתברך, ותמסר את נפשו אליו יתברך, וכל מחשבתך תהיה רק איה להיות בטל ומבטל אל האין סוף ברוך הוא, ועל-כן בכל יום קדם התפלה אומרים פרשת העקדה, כי כל ענין העקדה הוא סוד הבטול, שאדם צריך תמיד לבטל את עצמו אליו יתברך ברצוא נשזב (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סה); כי בשעוברים על האדם צרות ויסורים ומכאובים רבים, הן מעצמו שנפל במקום שנפל, והן מאחרים, שמחרפים ומגדפים ומבזים אותו, ומדברים עליו כל רע, עליו לבטל את עצמו לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, ונכניס בדעתו אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ויחשב כאלו הוא שוכב עקשו על המזבח, ומוכנים לשחט אותו בשביל הקדוש-ברוך-הוא, וידם וישתק, או דיקא על-ידי-זה ימשך עליו חסד מסוד מזבח שעולה אל הנו"ה; ועל-כן אומרים פרשת העקדה בכל יום קדם התפלה, כי עקר תקון התפלה הוא דיקא על-ידי-זה. ובה מישב מדוע נקראת זאת הפרשה פרשת העקדה דיקא, כי הלא עשו כמה עבודות בשביל לשחטו, כי ערוך את העצים וגם העלהו למזבח, ולמה לא נקראת על שם הערכה או על שם העלאה שהעלה את יצחק בנו, אלא נקראת עקדה דיקא לשון קשירה? כי זה עקר התקון שמשך על-ידי זכות

העקדה, הינו שזוכים לקשר ולחבר את עצמו אליו. תבונה, זוכים לחבר ולקשר את עצמו דרך התפלה עמו. תבונה (לקוטי-הלכות, מפלת ערבית, הלכה ד', אות טו), ועל-כן אומרים "ויעקד את יצחק בנו", כי עקדה היא לשון קשור נדים ורגלים ביחד, שצריכים לקשר עצמו אליו. תבונה, וכן הדבור שאדם מדבר עם הקדוש-ברוך-הוא צריך להיות תפלה שלמה, מהתחלת התפלה עד סופה יהיה נעשה אחד, וצריכים להתחזק בזה מאד, ואף שאברהם אבינו עקד את בנו, עם כל זאת נזכרת רק זכות יצחק, ונקראת עקדת יצחק, ואף שהנסיון של אברהם היה גדול עד מאד, כי למאה שנים נולד לו יצחק, והלך לשחט אותו, ואס-כן למה מזכירים זכות יצחק ולא זכות אברהם? אלא אברהם אבינו היה הולך לעשות רצון קונו, ולכן אף שהיה לו נסיון גדול מאד, עם כל זה עקר הנסיון היה ליצחק, כי הוא לא שמע בפירושו מהקדוש-ברוך-הוא, והלך לעשות את רצון אביו שאמר לו: בוא אני הולך לשחט אותך בשביל הקדוש-ברוך-הוא. ודבר זה סובב בכל דור ודור שהצדיק האמת הדבוק בו. תבונה, ולא מסיח דעתו ממנו רגע, אף שגם לו יש נסיונות קשים ומרים, שעוברים עליו צרות ויסורים, והוא צריך לסבל צער ויסורים של כלל ישראל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן טו), עם כל זאת הנסיון הכי גדול הוא של תלמידיו, שהם מוסרים נפשם בשביל לגלות ולפרסם את למוד רבם, ומוכנים למסור את נפשם בפעל ממש, כדי לגלות ולפרסם את למוד רבם שגלה להם את אמתת מציאותו. תבונה, ועל-כן בונה שזוכים את עקדת יצחק קדם התפלה, על-ידיו מקשרים את עצמנו עם הצדיקים האמתיים שבכל דור ודור, שהיו נכללים באין סוף ברוך הוא ומלמדים לתלמידיהם גלוי אלקות, שכל זה ענין ראש השנה הקדוש והנורא; כי בראש השנה אנו עוסקים להזכיר בכל פעם זכות העקדה, כמו שאומרים "ועקדת יצחק לזרעו היום ברחמים תזכרו", ולכן קוראים בראש השנה פרשת העקדה. ודיקא בראש השנה היתה העקדה, כי יצחק הוא תקף הדין, פחד יצחק, ולפי תקף דינו אי אפשר שיתקיים העולם, על-כן מחמת תקף הדין של יצחק היה מכרח לבטל עצמו לגמרי בתכלית הבטול אליו. תבונה, שזה סוד העקדה שהיה צריך לעלות למזבח למסור נפשו להשם ותבונה בתכלית הבטול, עד שפרחה נשמתו. וכמו שאמרו חכמינו הקדושים, שבשעת העקדה פרחה נשמתו, שזה תכלית הבטול שאדם מבטל את עצמו, אבל חכף-ימיד אמר השם. תבונה לאברהם: "אל תשלח ידך אל הנער ואל

**וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נִסְּחָה אֶת
 אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הֲנִנִּי:
 וַיֹּאמֶר קַח נָא אֶת בְּנֵךְ אֶת יִחִידְךָ אֲשֶׁר אֵהְיֶה
 אֵת יִצְחָק וְלֶךְ אֵל אֶרֶץ הַמִּזְרֵיחַ וְהַעֲלֵהוּ שָׁם
 לַעֲלֹה עַל אֶחָד הַהָרִים אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים: וַיִּשְׁכֹּם**

תעש לו מאומה". ודבר זה סובב בכל דור ודור, שגדולי מבחרי הצדיקים שנקללים לגמרי בו יתברך, שהם בחינת אברהם, ומלמדים עם תלמידיהם גלוי אלקות, ותלמידיהם נקראים בנים, כמאמרם ו"ל (סנהדרין ט): כל המלמד את בן חברו תורה, מעלה עליו הכתוב כאלו ילדו; והתלמידים מוסרים את נפשם לבא אל רבם, אף שבחוצו גורם הסמ"ך-מ"ם בלבול גדול, ומעלים את שם הצדיק מהעולם, ומפרסם שקננים וצבועים (לקוטי מו"ק, חלק ב, סימן סז), ואין שום עצה אחרת נגדם אלא למסור את נפשו אליו יתברך, ולא להסתכל על שום מונע ומעכב, אלא לבא במסירות נפש אל הצדיק האמת, ובכפרט בראש השנה, שהצדיק האמת מאד הוזהרנו לבא אליו על ראש השנה. ולכן בזה שאדם מכון למסור את נפשו על קדוש השם בעבור רבו, בשביל זה יש מניעות ונסיונות קשים מאד, ולכן דיקא בראש השנה מזכירים זכותו של יצחק, שהוא מסר את נפשו לעשות רצון אביו; וכמו־כן בכל דור ודור התלמידים צריכים לעשות רצון רבם, שמלמדים עמהם איך להתקרב אל הקדוש־ברוך־הוא, ואף שעובר עליהם בין כך בזיונות ושפיכות דמים, וסובלים מה שסובלים, שבכל דור ודור זה לעמת זה נגד הצדיקים האמתיים יש רשעים ארורים, קלפות, המעלימים ומכסים ומסתירים את שם הצדיק הקדוש והנורא, ועושים ממונו כל מיני צחוק וחוכא ואיטולולא, עם כל זאת את שם הצדיק האמת אף פעם לא יצליחו לבטל ולהכניע כלל, וכזה שמוסרים את נפשם לבא אליו, על־ידי־זה דיקא נזכר עליו שם הצדיק; ולכן, אהובי, בני הניקר, אף שאמה צריך להזהר לומר בכל השנה פרשת העקבה, ולבנות כאלו אמה מנח על המזבח ומוכן לשחט עצמך אליו יתברך, על אחת כמה וכמה בראש השנה הקדוש והנורא, אמה צריך להזכיר את העקבה, ולחשב היטב איך שאמה מקים את רצון רבך, ודיקא על־ידי־זה

אֲבָרְחֶם בְּבִקְרֹ וַיַּחֲבֹשׁ אֶת חֲמורוֹ וַיִּקַּח אֶת שְׁנֵי
נַעֲרָיו אִתּוֹ וְאֵת יִצְחָק בְּנֵו וַיִּבְקַע עֲצֵי עֵלֶּה וַיִּקֶּם
וַיִּלְךָ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר לוֹ הָאֱלֹהִים: בַּיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׂא אֲבָרְחָם אֶת עֵינָיו וַיִּרְא אֶת
הַמָּקוֹם מֵרְחוֹק: וַיֹּאמֶר אֲבָרְחָם אֶל נַעֲרָיו שְׁבוּ
לָכֶם פֹּה עִם הַחֲמור וְאֲנִי וְהַנַּעַר נִלְכֶה עַד פֹּה
וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנִשְׁוֹבֶה אֵלֵיכֶם: וַיִּקַּח אֲבָרְחָם אֶת עֲצֵי
הָעֵלֶּה וַיִּשֵּׂם עַל יִצְחָק בְּנֵו וַיִּקַּח בִּידוֹ אֶת הָאֵשׁ
וְאֵת הַמַּאֲכָלֹת וַיִּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו: וַיֹּאמֶר יִצְחָק
אֶל אֲבָרְחָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הֲנֵנִי בְנִי
וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֲצִים וְאִיִּה הִשָּׂה לְעֵלֶּה:
וַיֹּאמֶר אֲבָרְחָם אֱלֹהִים יִרְאֶה לוֹ הִשָּׂה לְעֵלֶּה בְנִי
וַיִּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו: וַיָּבֹאוּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר

יִמְשִׁיף עֲלֶיךָ רֶבֶךָ אֹר וְזוֹי וַיִּטְעִימֶךָ בְּאוֹר הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. וְאַחֲרֵי־כֵן
בְּשַׁעַה שֶׁתֹּאמַר אֵת הַתְּפִלָּה: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁכָּבַשׁ אֲבָרְחָם אֲבִינוּ
אֵת רַחֲמֵי לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ בְּלִבְבֶּךָ שְׁלֵם, מִן יִכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֵת כְּעֶסֶךָ, וַיִּגְלוּ
רַחֲמֶיךָ עַל מְדוּחֶיךָ, וְתַתְּנֶנּוּ עִמָּנוּ כְּמִדַּת הַחֶסֶד", תִּכְנֶן בַּתְּפִלָּה זֶה מֵאֵד מֵאֵד,
וּבְאִמְרֶךָ הֵי"ג מִדּוֹת רַחֲמִים תַּתְּעוֹרֵר בְּכִכִּיָּה עֲצוּמָה, כִּי עֲכָשׁוּ דִיקָא הוּא
הַזְּמַן שֶׁיִּמְשִׁיף עֲלֶיךָ אֹר גְּדוֹל, כִּי כָל עֲקֻבַּת יִצְחָק הוּא לְמִסַּר אֵת עֲצָמוֹ אֵלָיו
יַחְבְּרוֹ, וְאֵף שֶׁסּוֹבֵל חֲרוּפִים וְגִדּוּפִים מִרְשָׁעִים אֲרוּרִים שְׁמוּצִיאִים עֲלָיו שֶׁם
רַע, וּמְדַבְּרִים עֲלָיו כָּל דָּבָר אֲסוּר, שְׁנֵה סוּד מְסִירוֹת נֶפֶשׁ, מְסִירוֹת שְׁמוֹ, וְעַם
כָּל זֹאת הוּא מְסִיִּם עַל הַכֹּל, הָעֶקֶר לַעֲשׂוֹת רְצוֹן רַבּוֹ שֶׁמִּלְמַדוֹ תּוֹרָה וְדַבְּקוֹת
בוֹ יַחְבְּרוֹ, דִיקָא עַל-יְדֵיָּהּ יִזְכֶּה שֶׁיִּמְתַּקּוּ מִמָּנוּ וּמִכָּל הָעוֹלָם כָּל הַדֵּינִים;
כִּי כְּפִי שֶׁהַתְּלִמִיד מוֹסֵר אֵת נַפְשׁוֹ בְּעִבּוּר רַבּוֹ, כְּמוֹ-כֵן זוֹכֵה שֶׁרַבּוֹ מְשַׁפֵּיעַ
עֲלָיו מְשַׁפֵּעַ תּוֹרָתוֹ, שֶׁכָּל זֶה הוּא סוּד עֲקֻבַּת יִצְחָק, שֶׁיִּצְחָק נֶעֱקֵד עַל גְּבִי
הַמְּזוּבָח לַעֲשׂוֹת רְצוֹן אֲבִיו; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְכַנִּים דְּבָרִים אֵלוֹ אֵל תוֹךְ לְבוֹ, וְאֵז
טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

לו האלהים ויבן שם אברהם את המזבח ויערף
 את העצים ויעקד את יצחק בנו וישם אתו על
 המזבח ממעל לעצים: וישלח אברהם את ידו
 ויקח את המאכלת לשחט את בנו: ויקרא אליו
 מלאך יהוה מן השמים ויאמר אברהם אברהם
 ויאמר הנני: ויאמר אל תשלח ידך אל הנער
 ואל תעש לו מאומה כי עתה ידעתי כי ירא
 אלהים אתה ולא חשבת את בנך את יחידך
 ממני: וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל
 אחר נאחז בפסגה בקרניו וילך אברהם ויקח את
 האיל ויעלהו לעלה תחת בנו: ויקרא אברהם
 שם המקום ההוא יהוה יראה אשר יאמר היום
 בהר יהוה יראה: ויקרא מלאך יהוה אל אברהם
 שנית מן השמים: ויאמר בי נשבעתי נאם יהוה
 כי יען אשר עשית את הדבר הזה ולא חשבת
 את בנך את יחידך: כי ברך אברכה והרבה
 ארבה את זרעך ככוכבי השמים וכחול אשר
 על שפת הים וירש זרעך את שער אבינו:
 ודתברכו בזרעך כל גוי הארץ עקב אשר
 שמעת בקולי: וישב אברהם אל נעריו ויקמו
 וילכו יחדו אל פאר שבע וישב אברהם בנאר
 שבע:

רבוננו של עולם, כמו שבבש אברהם אבינו את רחמינו, לעשות רצונך בללב
 שלם, בן יכבשו רחמיך את פעסך מעלינו, ויגולו רחמיך על מדותיך.
 ותתנהג עמנו יהוה אלהינו במדת חסד ובמדת רחמים, ובטובך הגדול ישוב
 חרון אפך מעמך ומעירך ומארצך ומגלתך, וקיים לנו יהוה אלהינו את הדבר
 שהבטחתנו בתורתך, על ידי משה עבדך באמור: וזכרתי את בריתי יעקב, ואף
 את בריתי יצחק, ואף את בריתי אברהם אבינו, והארץ אבינו: ונאמר, ואף גם
 זאת בהיותם בארץ אבותיהם לא מאסתי ולא געלתים לכלותם, לתפר בריתי
 אפם, כי אני יהוה אלהיהם: ונאמר, וזכרתי להם ברית ראשונים, אשר הוצאתי
 אתם מארץ מצרים, לעיני הגוים להיות להם לאלהים אני יהוה: ונאמר, ושבו
 יהוה אלהיך את שכבתך ורחמך, ושבו וקבצך מכל העמים, אשר הפיצך יהוה
 אלהיך שמה: אם יהיה נדחך בקצה השמים, משם יקבצך יהוה אלהיך ומשם
 יקחך: ונאמר, והביאך יהוה אלהיך אל הארץ אשר ירשו אבותיך, וירשתה
 והיטבך והרביבך מאבותיך: ונאמר, על ידי נביאך, יהוה חננו לך קיינו חיה
 זרעם לבקרים אף ישועתנו בעת צרה: ונאמר, ועת צרה היא ליעקב, וממנה
 יושע: ונאמר, בכל צרתם לו צר, ומלאך פניו הושיעם, באהבתו ובחמלתו
 הוא גאלם, וינצלם וינשאם כל ימי עולם: ונאמר, מי אל כמוך נשא עון ועבר
 על פשע לשארית נחלתו, לא החזיק לעד אפו, כי חספן חסד הוא: ישוב
 רחמנו, רכוש עונותינו ותשליך במצולות ים כל חטאתם: (וכל חטאת עמך
 בית ישראל תשליך במקום אשר לא יזכרו, ולא יפקדו ולא יצלו על לב
 לעולם) ונאמר, תתן אמת ליעקב, חסד לאברהם, אשר נשבעת לאבותינו מימי
 קדם: ונאמר, והביאותים אל הר קדשי, ושמתים בבית תפילתי, עולותיהם
 וזבחייהם לרצון על מזבחי, כי ביתי בית תפלה, יקרא לכל העמים:

הספרדים אומרים פה משנה זו

אלו דברים שאין להם שיעור, הפאה והכפורים והראיון והמילות
 חסדים ותלמוד תורה. אלו דברים שאדם עושה אותם, אוכל
 פרותיהם בעולם הזה והקרן נקמת לו לעולם הבא, ואלו הן, כבוד אב
 ואם, והמילות חסדים, ובקור חולים והכנסת אורחים, והשקמת בית
 הכנסת, והקאת שלום בין אדם לחברו ובין איש לאשתו, ותלמוד
 תורה כנגד בלם.

לְעוֹלָם יִהְיֶה אָדָם יֵרָא שְׁמַיִם, בִּפְתֵר וּבְגִלּוּי, וּמוֹדָה
עַל הָאֲמֶת, וְדוֹבֵר אֲמֶת בְּלִבּוֹ, וַיִּשְׁכֵּם
וַיֹּאמֶר:

רְבוֹן כָּל הָעוֹלָמִים, וְאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים, לֹא עַל
צְדָקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מְפִילִים תַּחְנוּנֵינוּ
לְפָנֶיךָ, כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים. מַה אָנוּ, מַה
חַיֵּינוּ, מַה חַסְדֵּנוּ, מַה צְדָקוֹתֵינוּ, מַה יְשׁוּעָתֵנוּ,
מַה כַּחַנוּ, מַה גְּבוּרַתֵנוּ: מַה נֹּאמֵר לְפָנֶיךָ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הֲלֹא כָל הַגְּבוּרִים
כָּאִין לְפָנֶיךָ וְאֲנֹשֵׁי הַשֵּׁם כֹּלָּא חַיִּים, וְחַכְמַיִם
כְּבִלֵי מוֹדַע, וְנִבְוִנִים כְּבִלֵי הַשִּׁבְלָה, כִּי רוֹב
מַעֲשֵׂיהֶם תִּהְיֶה וַיִּמֵּי חַיֵּיהֶם חֲבַל לְפָנֶיךָ, וּמוֹתֵר
הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אֵינִי, כִּי חֲבַל הַבֶּל:

לְבַד הַנְּשִׁמָּה הַטְּהוֹרָה, שֶׁהִיא עֲתִידָה לַתֵּן דִּין
וְחֲשִׁבוֹן לְפָנֶיךָ כְּבוֹדֶךָ. וְכָל הַגּוֹיִם כָּאֵין
נִגְדָדֶךָ. שֶׁנֶּאֱמַר הֵן גּוֹיִם כְּמֵר מוֹדֵלִי, וְכִשְׁחַק מֵאֲזִנִּים

ה.

אהובי, בני הקר! ראה לומר את התפלה והבקשה הזו "לעולם יהא
אדם ירא שמים בפתר כבגלוי ומודה על האמת ודובר אמת בלבבו", ותבונ
היטב אל כל מה שאתה אומר, כי אדם צריך לירא ולפחד ממנו ותברך
בפתר כבגלוי, ועליו לזכר תמיד אשר אין בלעזיו ותברך כלל, והכל לכל
אלקות גמור הוא, ומה שניך להתחבא מהקדוש-ברוך-הוא, כי "אנה מפניך
אברך אנה מפניך אסתר אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנג" (תהלים
קלט), ועל-כן "וישכם ויאמר רבון כל העולמים", ותבונ היטב אל כל דבור

נחֲשָׁבוּ, הֵן אַיִם בְּדָק יִטַּל:

אֲבָל אֲנַחְנוּ עִמָּךְ בְּנֵי בְרִיתְךָ, בְּנֵי אֲבָרָהָם
 אֲהַבְךָ, שֶׁנִּשְׁפַּעַת לֹא בַחַר הַמִּזְרִיחַ, זֶרַע
 יִצְחָק יַחֲדוּ, שֶׁנִּשְׁעָקַד עַל גְּפֵי הַמִּזְבֵּחַ, עֲדַת
 יַעֲקֹב בְּנֵךְ בְּכֹרֶךְ, שֶׁמֵּאֲהַבְתָּךְ שֶׁאֲהַבְתָּ אוֹתוֹ,
 וּמִשְׁמַחְתָּךְ שֶׁשְׂמַחַת בּוֹ, קָרָאתָ אֶת שְׁמוֹ
 יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׂרוּן:

לְפִיכֶךָ אֲנַחְנוּ חַיִּים לְהוֹדוֹת לָךְ, וְלִשְׁבַּחְךָ
 וְלִפְאָרְךָ וְלִבְרַךְךָ וְלִקְדָּשׁ וְלִתֵּן שִׁבְחָה
 וְהוֹדִיָּה לְשִׁמְךָ: אֲשֶׁרֵינוּ, מֵה טוֹב חֲלַקְנוּ, וּמֵה
 נְעִים גּוֹרְלֵנוּ, וּמֵה יַפֵּה יִרְשָׁתֵנוּ, אֲשֶׁרֵינוּ,
 כִּשְׂאֵנוּ מִשְׁכִּימִים וּמַעְרִיבִים בְּבֵתִי כְּנִסְיוֹת,
 וּבְבֵתִי מִדְּרָשׁוֹת, וּמִיַּחְדִּים שְׁמֶךָ בְּכָל יוֹם
 תְּמִיד, וְאוֹמְרִים פְּעָמִים בְּאַהֲבָה:

ידבור שאֲתָה מִתְפַּלֵּל וּמִבְקֵשׁ פֶּה, וְאַתָּה מְזַכֵּיר אֶת הָאֲבוֹת הַקְּדוּשִׁים,
 וּבְאִמְרָךְ "אֲשֶׁרֵנוּ כִּשְׂאֵנָהּ מִשְׁכִּימִים וּמַעְרִיבִים בְּבֵתִי כְּנִסְיוֹת וּבֵתִי מִדְּרָשׁוֹת
 וּמִיַּחְדִּים שְׁמֶךָ בְּכָל יוֹם תְּמִיד, וְאוֹמְרִים פְּעָמִים בְּאַהֲבָה שָׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד", תִּהְיֶה שְׂמַח מְאֹד מְאֹד, כִּי עֲכָשׁוּ אֶתָּה מִיַּחַד עֲלִיּוֹן
 וְנוֹרָא מְאֹד, וְזֶה נִקְרָא קְרִיאַת שְׁמַע דְּקַרְבָּנוֹת, וְצִרִיכִים לְהִזְהָר בָּהּ מְאֹד מְאֹד,
 וְאֵף שֶׁעַקֵּר הַמִּצְוָה שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע הִיא בְּכַרְפַּת יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת, שְׂאֵז
 מְכַרְכִּים שְׂתִים לְפָנֶיהָ וְאַחַת לְאַחֶרֶיהָ, עִם כָּל זֹאת גַּם עֲכָשׁוּ צִרִיכִים לְהִזְהָר
 מְאֹד בְּקְרִיאַת שְׁמַע דְּקַרְבָּנוֹת בְּכָל הַשָּׁלֹשׁ פְּרָשׁוֹת, וּיְכוֹן לְצַאת בְּזוֹ הַקְּרִיאָה
 מְצֻנָּה עֲשֵׂה דְקְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שְׁחֵרִית, וְרֵאוּי לְאָדָם לְהִתְנַהֵג בְּזֶה אֵף בְּכָל
 יְמוֹת הַשָּׁנָה, לְקִרְא בְּקְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל הַקְּרָבָנוֹת אֶת הַשָּׁלֹשׁ הַפְּרָשׁוֹת, שְׂמָא,
 חֵס וְשְׁלוֹם, לֹא יִקְרָא קְרִיאַת שְׁמַע דְּיוֹצֵר בְּזִמְנֵי הַרְּאוּי, וְיִהְיֶה מְצֻנָּה לֹא יוּכַל
 לְתַקֵּן (יְסוּד וְשֶׁרֶשׁ הַעֲבֻדָּה, שַׁעַר ב', פֶּרֶק י'). וּבִעַת אִמְרָךְ קְרִיאַת שְׁמַע זֶה תְּכַוֵּן

לבטל את עצמך לגמרי אליו ותברך בתמימות ובכפישיות גמורה, ויש
 באמירת קריאת שמע זו שמות ויחודים וכונות עליונות. נאמה אהובי, בני,
 תכונ פרוש המלות לאהבת השם, "לאהבה את הוי"ה אלהיכם ולעבדו בכל
 לבבכם ובכל נפשכם", ואל תסתכל על שום בריה שבעולם, אלא תהיה מוכן
 ומזמן למסר נפשך בעבורו ותברך, וכן תשמר מאד שלא תפגס בך איזו
 מחשבה זרה נגדו ותברך, שנה בכלל "נסרתם ועבדתם אלהים אחרים
 והשתחיתם להם", שאז על ידי זה נמשך על האדם חרון אף, "ותרה אף
 הוי"ה ככם ועצר את השמים ולא יהיה מטר והארמה לא תתן את יכולה
 ואבדתם מהרה מעל הארץ הטובה אשר הוי"ה נתן לכם", כי אדם צריך
 לבטל את עצמו לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, לידע אשר אין בלעדיו
 ותברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה
 מעצמו אלא מהשגחת המאציל העליון, ועל כן האדם צריך להרגיל את
 עצמו להיות סכלן גדול על כל מה שעובר עליו, שיש לו בזיונות ושפיכות
 דמים וחרופים וגדופים שמחרפים ומבזים אותו ורשעים ארורים שנבארים
 מחמת עוונותיהם, עם כל זאת עליו להרגיל את עצמו להיות בסבלנות גדולה,
 ולבטל את עצמו אל האין סוף ברוך הוא, ולא יבא לידי פעס וקפידות, חס
 ושלום, שאז על ידי זה יאבד את ממונו ואת פרנסתו, כי הפעס מאבד לאדם
 את ממונו ואת פרנסתו, וממשיך עליו חרון אף, רחמנא לישזבן (לקוטי
 מוהר"ן, חלק א', סימן סח); ולכן, אהובי, בני היקר, תתעורר עכשו בעת אמירת
 קריאת שמע לכונ פרוש המלות, ויתלהב לבך אליו ותברך, וכן תאמר פרוש
 צינית, ותזכיר את עצמך בו ותברך, ותשתדל מאד לומר בכל יום את השלש
 פרושיות של קריאת שמע, בעת אמירת הקרבנות, כי חמר העון של העובר
 על זמן קריאת שמע אין לתאר ואין לשער כלל, כי מבטל מצנות עשה
 מדאורייתא, ועל כן מי יודע אם על ידי אריכת תפלותו, אם יגיע לקריאת
 שמע דיוצר אור בזמן, אם לא יעבר כבר זמן קריאת שמע, ואפלו
 כשמתפללים ותיקין צריכים להזכיר את השלש פרושיות, ולכן טוב לומר
 בקריאת שמע דקרבנות את כל השלש פרושיות, ועל ידי זה יצא ידי חובת
 קריאת שמע בשלמות.

שִׁמְעֵ יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה | אֶחָד:

בלחש: בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכּוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאַחַבְתָּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְּךָ

וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדְךָ: וְהָיוּ

הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוְךָ הַיּוֹם

עַל־לִבְּךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבִנְיָהּ וּדְבַרְתָּ בָם

בְּשֹׁבְתְךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בַּדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְךָ

וּבְקוּמְךָ: וְקִשְׁרַתָּם לְאוֹת עַל־יְדֶיךָ וְהָיוּ

לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וְכִתַּבְתָּם עַל־מְזוֹזוֹת

בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:

וְחָיָה אִם־שָׁמַעַתְּ שִׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּה

אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַחֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעֲבֹדוֹ

בְּכָל־לִבְבְּכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מִטֶּר־אֲרָצְכֶם

בְּעֵתוֹ יוֹרֵה וּמִלְקוֹשׁ וְאִסְפַּת דָּגָה וְתִירֹשֶׁךָ וְיִצְהָרְךָ:

וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדֶךָ לְבַהֲמֹתֶךָ וְאִכְלֹת וּשְׂבַעְתָּ:

הַשְּׁמֵרוּ לָכֶם פְּרִיפְתָה לְבַבְכֶם וּסְרַתֶּם וְעַבַדְתֶּם

אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף־יְהוָה

בְּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מִטֶּר וְהָאֲדָמָה לֹא

תֵּתֵן אֶת־יְבוּלָהּ וְאִבְדַתֶּם מִחֵרָה מִעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה

אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לָכֶם: וּשְׁמַתֶּם אֶת־יְדֵיכֶם עַל־

לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וְקִשְׁרַתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יְדֵיכֶם

וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וּלְמַדְתֶּם אֹתָם אֶת־פְּנֵיכֶם

לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בְּדֶרֶךְ וּבְשֹׁכְבְךָ
וּבְקוּמְךָ: וּכְתַבְתֶּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:

לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְרָהָם לֵאמֹר לְתַת לָהֶם פְּרִי
הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל־כַּנְּפֵי
בְגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנִתְּנוּ עַל־צִיצִית הַכַּנָּף פֶּתִיל תְּכֵלֶת:
וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־
מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תִתְּרוּ אַחֲרָי לְבַבְכֶם
וְאַחֲרָי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זָנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן
תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים
לְאֱלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לְאֱלֹהִים אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם: אָמֵן.

אֲתָהּ הוּא עַד שֶׁלֹּא נִבְרָא הָעוֹלָם, אֲתָהּ הוּא
מִשְׁנִבְרָא הָעוֹלָם, אֲתָהּ הוּא בְּעוֹלָם הַזֶּה,
וְאֲתָהּ הוּא לְעוֹלָם הַבָּא. קַדֵּשׁ אֶת שְׁמֶךָ עַל

1.

אהובי, בני היקר! באמרך "אתה הוא עד שלא נברא העולם ואתה הוא
משנברא העולם אתה הוא בעולם הזה, ואתה הוא לעולם הבא", תבונן פרוש
המלות ותתלהב מאד, ותקשר את העולם הבא בעולם הזה, שזו שלמות
האמת (לקוט"מיהר"ו, חלק א', סימן נא), ותמשיך לבטל עצמך אליו ותברך
באמירתך "אתה הוא הנו"ה אלהינו בשמים ובארץ בשמי השמים עליונים",

מקדישי שמך, וקדש את שמך בעולמך,
ובישועתך תרים ותגביה קרננו למעלה,
והושיענו בקרוב למען שמך, ברוך המקדש
שמו ברבים:

אתה הוא יהוה אלהינו בשמים ובארץ ובשמי
השמים העליונים. אמת אתה הוא ראשון
ואתה הוא אחרון ומבלעדך אין אלהים. קבץ
נפוצות קוץ מארבע פנות הארץ יפירו
וידעו כל באי עולם כי אתה הוא האלהים
לבדך עליון לכל ממלכות הארץ. אתה עשית
את השמים ואת הארץ את הים ואת כל אשר
בם ומי בכל מעשה ידיך בעליונים או
בתחתונים שיאמר לך מה תעשה ומה תפעל.
אבינו שבשמים חי וקים עשה עמנו צדקה
וחסד בעבור שמך הגדול הגבור והנורא
שנקרא עלינו וקים לנו יהוה אלהינו מה

כי בתפלה זו אתה מגלה לכל העולם פלו, כי אין בלעדיו יתברך פלו, והוא
יתברך מטיה ומנה ומקים את כל הבריאה פלה, ואומרים את הפסוקים
האלו קדם הקרבנות, כדי להתלהב מאד באין סוף ברוך הוא לגלות ולפרסם
לעצמו ולכל העולם אשר אין בלעדיו יתברך פלו, ועל-ידי-זה תלהב לבו
בתשוקה עצומה אליו יתברך. בני! אין עוד מעלה גדולה יותר
מהדבקות שאדם דבוק בחי החיים בו יתברך, כי כל העולם לא כדאי
לדבקות אחת שאדם דבוק בו יתברך. ועל-כן חכנו, בני, פרוש המלות מה
שאתה אומר, ועל-ידי-זה תלהב לבך אליו יתברך, ותשוב בתשוכה שלמה,
תשוכה של אהבה מרב תשוקה שיש לך אתריו יתברך, ועל-ידי-זה יחל
לך הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיך, ויאיר עליך אור האין סוף ברוך הוא.

שְׁפֹתַיב אֶת הַדְּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ עַל יְדֵי צַפְנִיָּה
 חוֹזֵד, כְּאִמּוֹר בְּעַת הַהֵיבָא אָבִיא אֶתְכֶם וּבְעַת
 קִבְצֵי אֶתְכֶם כִּי אֶתֶן אֶתְכֶם לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה בְּכָל
 עַמֵּי הָאָרֶץ, בְּשׂוֹבֵי אֶת שְׂבוֹתֵיכֶם לְעֵינֵיכֶם
 אָמַר יְהוָה:

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: וַעֲשִׂיתָ כִּיֹּר
 נַחֲשֵׁת וּכְנֹו נַחֲשֵׁת לְרַחֲצָה וְנָתַתָּ אֹתוֹ
 בֵּין אָהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וְנָתַתָּ שְׁמֵהּ מַיִם:
 וְרַחֲצוּ אַחֲרָיו וּבְנֵיו מִמֶּנּוּ אֶת יְדֵיהֶם וְאֶת
 רַגְלֵיהֶם: כִּבְאֵם אֵל אָהֶל מוֹעֵד יִרְחֲצוּ מַיִם וְלֹא
 יָמְתוּ אוֹ בַגְּשֵׁתָם אֶל הַמִּזְבֵּחַ לְשֵׁרֶת לְהַקְטִיר

פְּרֻשַׁת הַפִּיּוֹר

בְּנֵי נֹו הִגִּינן לומר פְּרֻשַׁת הַפִּיּוֹר לִפְנֵי עֲבוֹדַת הַקְּרָבָנוֹת, כִּי מִצְוֹת עֲשֵׂה
 עַל כֵּהֶן הָעוֹבֵד — לְקַדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו מִן הַפִּיּוֹר, וְאַחֲרֵי־כֵן יַעֲבֹד, שְׁנֵאִמַר
 (שְׁמוֹת לא): "וְיִרְחֲצוּ אַחֲרָיו וּבְנֵיו מִמֶּנּוּ אֶת יְדֵיהֶם וְאֶת רַגְלֵיהֶם, כִּבְאֵם אֵל
 אָהֶל מוֹעֵד". וְכֵהֶן שְׁעָבֵד וְלֹא קִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו שְׁחָרִית חַיִּב מִיתָה בִּידֵי
 שְׁמַיִם, שְׁנֵאִמַר: "וְיִרְחֲצוּ מַיִם וְלֹא יָמְתוּ", וְעֲבוֹדָתָם פְּסוּלָה, בֵּין כֵּהֶן גְּדוֹל
 בֵּין כֵּהֶן הַדְּיוּט. וּמִנֵּהן שְׁעֲבוֹדָתוֹ פְּסוּלָה? שְׁנֵאִמַר: "חֹק עוֹלָם לוֹ וְלֹדְרָעוֹ",
 וְאִין הִכְהֵן צְרִיף לְקַדֵּשׁ בֵּין כָּל עֲבוֹדָה וְעֲבוֹדָה, אֲלֵא פַעַם אַחַת מְקַדֵּשׁ בְּכֶקֶר
 וְעוֹבֵד וְהוֹלֵךְ כָּל הַיּוֹם כָּלוֹ וְכָל הַלַּיְלָה, וְהוּא שְׁלֵא יֵצֵא מִן הַמְּקַדֵּשׁ וְלֹא
 יֵישֵׁן וְלֹא יִשִּׁיל מַיִם וְלֹא יִסִּיחַ דַּעְתּוֹ, וְאִם עֲשֵׂה אַחַת מֵאַרְבַּעֶתֶן צְרִיף לְחֹזֵר
 וְלְקַדֵּשׁ (נִמְכ"ס, הַלְכוֹת בֵּיאַת הַמְּקַדֵּשׁ, פֶּרֶק ה'): וּבִשְׁבִיל שְׁאֵנֹו הוֹלְכִין לומר אֶת
 פְּרֻשַׁת הַתְּמִיד וְסֹדֵר הָעֲבוֹדָה, וְלִקְיָם (הוֹשַׁע י'): "וּנְשַׁלְמָה פְּרִים שְׁפִתֵינוּ",
 לְכֵן אוֹמְרִים עֲכָשׁוּ פְּרֻשַׁת הַפִּיּוֹר, שְׁזוֹ עֲבוֹדָה הִרְאֵשׁוֹנָה שֶׁל הַכֵּהֶן כְּשֶׁנִּכְנַס
 לְבֵית־הַמְּקַדֵּשׁ. וְלֵכֵן אֶהוּבֵי, בְּנֵי, תְכֹון הַיֵּטֵב בְּאִמְרָךְ אֶת פְּרֻשַׁת הַפִּיּוֹר, וְתִצְיֵר

**אִשָּׁה לַיהוָה: וְרַחֲצוּ יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וְלֹא יָמְתוּ
וְהִיתָה לָהֶם חֵק עוֹלָם לֹא וְלִזְרָעוֹ לְדֹרֹתָם:**

**וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: צוּ אֶת אֶהֱרֹן וְאֶת בְּנָיו
לֵאמֹר זֹאת תּוֹרַת הָעֹלָה הוּא הָעֹלָה עַל מוֹקֵדָה
עַל הַמִּזְבֵּחַ כָּל הַלֵּילָה עַד הַבֶּקֶר וְאִשׁ הַמִּזְבֵּחַ תּוֹקֵד
בּוֹ: וְלִבְשׁ הַכֹּהֵן מְדוּ בַד וּמְכַנְמֵי בַד יִלְבֹּשׁ עַל בְּשָׂרוֹ
וְהָרִים אֶת הַדֶּשֶׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאִשׁ אֶת הָעֹלָה עַל
הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוּ אֶצֶל הַמִּזְבֵּחַ: וּפָשַׁט אֶת בְּגָדָיו וְלִבְשׁ**

בדעתך איך שאתה עומד עכשו בעגרה ורוחץ ידיך ורגליך, ושלא ידבק בך מאומה מהבלי העולם הזה והכליו, אלא תהיה כלי מוכן לעשות את רצונו ותברך ולעבד את עבודתו ותברך עבודה תמה כלי שום מחשבת פגול, מחשבה נרה וחיצונה קלל, ולכן היה הכיור ממראות הצובאות של נשים, לרמו שאי אפשר לבא למקום קדוש, אלא כשירחץ עצמו מתאנה זו לגמרי, ויהיה רבוק תמיד בחי החיים בו ותברך. ועל-כן כיו"ר עולה רל"ו, שהוא שם בן ארבע אותיות במלואם: ע"ב, ס"ג, מ"ה, כ"ן, העולה רל"ב ועם ארבע אותיות זה רל"ו, שעל-ידי נטילת מים מהכיור, יזכה שיאירו לו האורות מהארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשייה.

תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן

בני! נוהגים לומר אחר פרשת הכיור פרשת תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן, כי מן העבודות הראשונות שבבית-המקדש בכל יום, היא עבודת תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן, שנגצטוי הכהנים להרים מעל המזבח החיצון מלא מחתה דֶּשֶׁן, שנגשאר מן איברי העולה, שגשפרו כל הלילה על המזבח, וכמו שכתוב (תקרא ר'): "היא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה"; הינו אחר שקדש הכהן ידיו ורגליו מן הכיור, היה לוקח מחתה של כסף בידו ועולה לראש המזבח ומפנה את הגחלים אילך ואילך, וחותה שם מן הגחלים שגתאפלו בלב האש, מן העולה שבצורה כל הלילה על המזבח, ונותן לתוף המחתה, ויורד

בגדים אחרים והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה אל מקום טהור: והאש על המזבח תוקד בו לא תכבה ובער עליה הכהן עצים בבקר בבקר וערף עליה העלה והקטיר עליה חלבי השלמים: אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה:

למטה לארץ ומשים אותם על הרצפה אצל המזבח, וכמו שפכתוב (שם): "והרים את הדשן אשר תאכל האש את העלה על המזבח, ושמו אצל המזבח". והיא מצות עשה בכל יום, וכמו שכתב הרמב"ם (הלכות מדין, פרק ב', הלכה י'): "הרמת הדשן מעל המזבח בכל יום מצות עשה, שנאמר: 'והרים את הדשן', והיא עבודה מעבודות קהונה, ובגדי קהונה שתורם בהן הדשן יהיו פחותין מן הבגדים שמשמש בהם בשאר עבודות, שנאמר (שם): 'ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים והרים את הדשן', אינו אומר אחרים שיהיו בגדי חל, אלא שיהיו פחותין מן הראשונים, לפי שאינו דרף ארץ שימוג כוס לרבו בבגדים שבשל בהם קבדה לרבו, עין שם; והזמן של תרומת הדשן הוא מעלות השחר, וכמו שכותב הרמב"ם (שם, הלכה יא): אימתי תורמין הדשן בכל יום? משיעלה עמוד השחר, ובקגלים מתחלת שליש אמצעי של הלילה, וביום הפפורים מחצות הלילה, עין שם; ואחר שנמר הכהן לתרם מלא מחתה דשן מעל המזבח, ולשים את הדשן על הרצפה, היו באים אחיו הכהנים וגורפין את שאר הדשן מעל המזבח ומורדין אותו למטה, וכל מי שירצה מן הכהנים יהיו מוציאין אותו אל מחוץ למחנה, וכמו שפכתוב: 'והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה אל מקום טהור, שנהו שאר הדשן שנשאָר על המזבח, ואין זה חובה בכל יום כמו הרמת הדשן, רק מתי שנתרבתה, ואף-על-פי שלא היתה מלאכה נכבדה, מעולם לא נתעצלו הכהנים להוציא את הדשן, וכמו שכותב הרמב"ם (שם, הלכה י'): אחר שירד זה שתרם, רצים אחיו הכהנים ומקדשין דיהם ורגליהם במהרה, ונוטלין את המגפרות ואת הצנורות ועולין לראש המזבח וכו', ואחר-כך גורפים את הדשן במגפרות מכל צדדי המזבח, ומעלין אותו ערמה על גבי התפוח וכו', ומורדין אותו למטה וכו', כל מי שירצה מן הכהנים ממלא מן הדשן שהורידו למטה, ומוציא חוץ לעיר לשפך הדשן. ואין להוציא את הדשן לחוץ

פיוס אלא כל הרוצה, ומעולם לא נתעצל כהן מלהוציא את הדשן, עין שם.

והנה אהובי, בני, אם תשים לב, תראה שכתוב פה ארבע פעמים לשון מוקדה, והוא כי יש חמשה חלקי הנפש שיש להם הארה משם הנני"ה ברוך הוא, וקצו של יו"ד זה נגד יחידה, שנוכח לזה רק בעת הגאולה, שיהיה האדם בטל ומבטל באין סוף ברוך הוא, ולא ירגיש כלום, רק את אמתת אלקותו יתברך. חיה — זה נגד יו"ד חכמ"ה, נשמה — זה נגד ה"י בינ"ה, רוח — זה נגד וי"ו תפארת, נפש — זה נגד ה"י מלכות. ולכך כתיב ארבע פעמים לשון מוקדה, לרמוז נגד ארבע בחינות חלקי הנפש, שהאדם יכול לזכות בזו העולם, אם יהיה מוכן למסור נפשו בעבורו יתברך, ויהיה מוכן להשרף על קדוש השם. ועל-כן פשוט בקדשה כבר נכנסה בו נפש קדושה, והוא מוכן לקבל על עצמו על מלכותו יתברך, אשר זה "היא העולה על מוקדה", באשר רואים נפש שנוגדה בקדשה בעת הפר-מצנה מתלהב בו האש מעצמו, ותוקד נפשו אליו יתברך בהתלהבות עצומה, שאז מקבל את הנפש, ואחר-כך על-ידי יגיעתו בתורה ובמצוות ובתפלה ובמדות טובות זוכה תיר, עד "ואש המזבח תוקד בו" הרוח — שרק מדבר בתורה ובתפלה וביציאת שמים, וכפי קדשתו וטהרתו בטהרת הברית זוכה תיר "ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים", שהוא מקבל את נשמתו בעת שהוא מתחנן ונושא אשה ומקדש עצמו במתן לו, "והאש על המזבח תוקד בו לא תכבה", כי זכה לקבל את נשמתו, שתמיד רק חושב ממנו יתברך, ובוזער בו אור הנני"ה ברוך הוא, וכשאדם זוכה למצא בעצמו תמיד חסרונות ומומין, ושובר את גאותו ובוכה ומבכה שמים וארץ, אף שהוא עדין מטעה את עצמו, שזה סוד "והרים את הדשן אשר תאכל האש", כי על-ידי חלק דבקותו בו יתברך מרגיש עצמו שהוא עדין רחוק עד מאד, ומוצא בעבודתו פסלת שהוא דשן נאפר, אשר זה הוא סימן אם האדם זכה כבר להגיע אל איזו מדרגה בעבודת השם יתברך — קשמתזיק עצמו ללא כלום, והוא שבור בעיני עצמו כחרס הנשבר, בטל ומבטל לגמרי, וכל עבודתו נדמית כפסלת דשן, שנושא מכל עבודתו שעל המזבח, אז דיקא זוכה להגיע למדרגת חיה — שכל חיותו היא רק אמתת מציאותו יתברך, והוא כבר בטל אליו יתברך, ומשם מקבל חיותו, ועל-כן אש כזו "תמיד תוקד לא תכבה", כי כשאדם מחזיק עצמו ללא כלום לא שפך שיפל, כי מאיפה יפל בשעה שהוא בעיני

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתרחם עלינו, ותכפר לנו על כל חטאתינו, ותסלח לנו על כל עונותינו, ותמחל לנו על כל פשעינו ותבנה בית המקדש במהרה בימינו; ונקריב לפניך קרבן התמיד שיכפר בעדנו, כמו שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה עבדך מפי כבודך, כאמור:

עצמו לא כלום. וכל זה ענין ארבע פעמים מוקד בפרשת תרומת הדשן, וזו עבודה לכל בר ישראל בכל יום, וזה קרבן עולה היא העולה על מזבחה, כי עולה באה על הרהור הלב, כמו שכתוב (יחזקאל כ): "העולה על ריחכם" (מדרש רבה, ויקרא פ"א ד), הינו שעולה באה על הרהור הלב, ששם משכן הרוח, ובחינת עולה הוא כשמשבר את רוחו בקרבו, ומתבייש וחושב בעצמו איך נפילתי ונשאלתי משמים לארץ שהייתי במקום גבוה כזה, ועכשו נפילתי והחזרתי פני מהשם: תברך (לקוטי מוה"ר, חלק א, סימן קח), אשר זו מדרגת גדולי מבחרי הצדיקים, שמחזיקים עצמם ללא כלום, והם שבורים בעיני עצמם לגמרי, וזכחי אלהים רוח נשברה" (תהלים נא), דיקא על-ידי-זה מקבלים חיות רק ממנו: תברך. ומי שקורא בפרשת עולה זוכה לחיי העולם הבא וכו', ומי שקורא בתורת העולה כאלו מעלה עולה ומקריבה לפני הקדוש-ברוך-הוא (תנחומא צ). ולכן, אהובי, בני, באמרך פרשת תרומת הדשן, תכונ הטיב להשרף עצמך על קדוש השם, עד שתזכה לבחינת חיה, שחייתך תקבל רק ממנו: תברך, ואז דיקא תתחיל להרגיש שכל עבודתך לא כלום, אפר ודשן שזה שמאל דוחה, ועל-ידי-זה תזכה אחר-כך להיות דבוק בתי החיים בו: תברך, שזה ימין מקרבת, אבל תשמור עצמך מעצבות ומרירות ודסטרא אחרא, שאת זה צריכים להוציא מחוץ למחנה, פי עצבות ומרירות אסורים בתכלית אסור, כי הם הדסטרא אחרא לגמרי, ועל-כן רק את השברון לב, האפר והדשן, צריך לשים אצל המזבח ונבלע שם, אבל עצבות ומרירות ודסטרא אחרא, זה צריך להוציא מחוץ למחנה לגמרי. וההפרש בין עצבות ללב נשבר, כי עצבות ומרירות הוא הדסטרא אחרא, שהוא בכעס וברגז עליו: תברך, ומתערע ומתלונן עליו: תברך, ואת האפר והדשן הזה צריכים לזרק מחוץ למחנה, מה שאין כן לב נשבר הוא כבן המתחטא לפני אביו כתינוק שפוכה וקובל לפני אביו על שנתרחק ממנו (שחי' ה"ד, סימן מב), ועל-כן אפר ודשן כזה הוא מהקדשה, וראוי לשימו על-יד המזבח ונבלע שם; אשרי מי שזוכה להגיע אל מדרגה זו.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: צוּ אֶת בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֵת קַרְבְּנֵי לַחֲמִי
 לְאִשֵּׁי רֵיחַ נִיחַחֵי תִשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בַמִּזְבֵּחַ:
 וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לַיהוָה
 כִּכְשֵׁים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִים שְׁנַיִם לְיוֹם עֹלָה
 תָּמִיד: אֵת הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר וְאֵת
 הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֲרֻבִים: וְעִשׂוּרֵית
 הָאִיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כֶּתִית
 רְבִיעֵת הַחֵיץ: עֹלֹת תָּמִיד תַּעֲשֶׂינָהּ בַּהֵר סִינִי
 לְרֵיחַ נִיחַח אִשָּׁה לַיהוָה: וְנִסְכּוֹ רְבִיעֵת הַחֵיץ
 לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֶּךָ נִסְךְ שֶׁכֶר לַיהוָה: וְאֵת
 הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֲרֻבִים מִמִּנְחַת
 הַבֶּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַעֲשֶׂה אִשָּׁה רֵיחַ נִיחַח לַיהוָה:

פְּרֶשֶׁת הַתָּמִיד

בני! אחר פְּרֶשֶׁת תְּרוּמַת דָּשֵׁן נוֹהֲגִין לומר פְּרֶשֶׁת הַתָּמִיד, כי אחר
 תְּרוּמַת הַדָּשֵׁן הַתְּחִילוּ הַכֹּהֲנִים לְסַדֵּר הַמַּעֲרֻכּוֹת שֶׁל אֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ, וְאַחַר
 סִדֵּר הַמַּעֲרָכָה הַתְּחִילוּ סִדֵּר הַקֶּרְבַּת תָּמִיד שֶׁל שַׁחַר, שֶׁהִיא מִצְוַת עֲשֵׂה בְּכָל
 יוֹם לְהַקְרִיב שְׁנֵי כִכְשֵׁים עוֹלוֹת, אֶחָד בַּבֶּקֶר וְאֶחָד בֵּין הָעֲרֻבִים, וְכַמוֹ שֶׁכָּתַב
 הַרְמְב"ם (ריש הַלְכוֹת תָּמִידִין וּמוֹסָפִין): מִצְוַת עֲשֵׂה לְהַקְרִיב שְׁנֵי כִכְשֵׁים עוֹלוֹת
 בְּכָל יוֹם, וְהֵם הַנִּקְרָאִים תָּמִידִין, אֶחָד בַּבֶּקֶר וְאֶחָד בֵּין הָעֲרֻבִים, שֶׁנֶּאֱמַר:
 "שְׁנַיִם לְיוֹם עֹלָה תָּמִיד" וְגו', וְלִכְּן אוֹמְרִים פְּרֶשֶׁת הַתָּמִיד, וּמְכַוְּנִים הַיֵּטֵב
 עַל כָּל מָה שְׂאוּמְרִים, וְיִכְלַל אֵת עֲצֻמוֹ עִם הַכֹּהֲנִים שֶׁהַקְרִיבוּ אֵת הַתָּמִיד שֶׁל
 שַׁחַר. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (לְקוּט מִשְׁלֵי יד, רַמְזוֹ תַתְק"ט): תָּמִיד שֶׁל שַׁחַר
 מְכַפֵּר עֲוֹנוֹת שֶׁנַּעֲשׂוּ בַלַּיְלָה, וְתָמִיד שֶׁל בֵּין הָעֲרֻבִים מְכַפֵּר עֲוֹנוֹת שֶׁנַּעֲשׂוּ
 בַּיּוֹם. וְאָמְרוּ (מִתְחֻמָּא צו, סִימָן יד): אָמַר רַבִּי שְׁמַאֵל בֶּר אַבָּא, אָמַר
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל, אֶף-עַל-פִּי שְׁבִית הַמַּקְדָּשׁ עֲתִיד לְחָרֵב,

והקרבנות בטליו, לא תשכחו עצמכם לסדר הקרבנות, אלא הזהירו לקרות בהן, לשנות בהן, ואם תעסקו בהן אני מעלה עליכם כאלו בקרבנות אתם עוסקים; ואמרו (מגלה לא): אמר אברהם לפני הקדוש-ברוך-הוא: רבוננו של עולם! שמא, חס ושלום, ישראל חוטאים לפניך, ואתה עושה להם כדור המבול וכדור ההפלה? אמר לו: לאו. אמר לפניו: רבוננו של עולם, במה אדע? אמר לו: (בראשית טו, ח): קחה לי עגלה משלשת וגו'. אמר לפניו: רבוננו של עולם, תנח בזמן שבית-המקדש קים, בזמן שאין בית-המקדש קים מה תהא עליהם? אמר: כבר תקנתי להם סדר קרבנות, כל זמן שקוראים בהן, מעלה אני עליהם כאלו מקריבין לפני קרבן, ומוחל אני על כל עוונותיהם. והנה מוהרנ"ת ז"ל הקשה (לקושי-הלכות, חלוקת שפסין, הלכה ה, אותיות: ה, ו): למה קדמה פרשת תמיד לפרשת קטרת, הלא על-פי הפניות הנה צריך להיות קטרת קדם, כי מבאר בפניות שעל-ידי התמיד מעלין חיות הקדשה ממשו למעלה, ועושין מחיצוניות פנימיות, ומעלין מעשיה ליצירה, ונעשה חיצוניות חסד, גבורה, תפארת ויצירה פנימיות לפנימיות, חכמה, בינה, דעת ועשיה וכו', עין שם. ואחר-כך אומרים קטרת, וכזה מעלין נצוצי הקדשה מעמקי הקלפות, ומלבישין מדרגות התחתונות של עשיה, ואז עולין העולמות כסדר, עין שם. ולכאורה קשה, כי לפי זה נראה הסדר מהפך, כי הנה ראוי שיאמרו קטרת קדם פרשת תמיד, כדי לברר תחלה הנצוצות מעמקי הקלפות על-ידי הקטרת, ולהלביש בחינת רגלי העשיה שהיא מלכות ועשיה, ואחר-כך יעלו כסדר, שמלכות ילביש גצח, הוד, יסוד וגצח, הוד, יסוד, חסד גבורה, תפארת וכו'. עד שיעלה ראש העשיה ליצירה על-ידי פרשת התמיד. ומדוע אנו עושין להפך, שבתחלה אומרים פרשת התמיד, שעל-ידי-זה צריכין לעלות ראש העשיה ליצירה, ואחר-כך קדם שעולה בשלמות אומרים קטרת, להעלות הנצוצות מהקלפות, להלביש רגלי העשיה, ואז דקא עקר עלית העולמות כסדר, והנה ראוי להתחיל מזה, אך אם אמנם יסוד פנימיות הפניות שגבו מאתנו מאד, ונעלם מאתנו דרכיהם הנפלאים, עם כל זה מה שאפשר למצא בהם רמזים לדרכי עבודתו יתברך, על-פי הקדמות אמיתיות, אנו מחיכים למצא כפי שכלנו אשר חננו השם יתברך שמו לעד.

והענין הוא לפני עניות דעתי, כי יש חצר ובית, שהם החצר שלפני המשכן ואחר-כך המשכן, שהיה מכסה ביריעות שהוא בית, וכן בבית המקדש היתה תחלה העננה שהוא חצר, כי לא היה עליה תקרה, ואחר-כך ההיכל ובית קדש קדשים, שהם עקר הבית מקדש שהם בית, כי היה עליהם תקרה, והסתכל וראה שקרבן התמיד וכן כל הקרבנות היו עקר מעשיהם בתוך החצר, שהיא העננה, ששם היה עומד המזבח החיצון. אבל הקטרת היתה נעשית בפנים בתוך הבית שהוא ההיכל, ובשכיל זה היה התמיד קדם לקטרת. וכן מתנהג עם כל אדם בעבודתו, כי בתחלה לשאדם רוצה לזכור בעבודת השם, אזי השם יתברך ברחמי חומל עליו ומקל עליו ומניח אותו להיכנס אל הקדשה, כי הבא לטהר מסייעין לו (וימא לח:), ואזי הולך לו קצת כסדר, ואזי על-ידי עבודתו הוא מתחיל לעלות מדרגה לדרגה, ומתחיל לזכור קצת מחוץ לפנים, אבל אף-על-פי שזכור לפנים לא נזכר כי אם לבחינת חצר, ועדין הוא עומד מחוץ לבית, וכשרוצה לזכור הבית שהוא העקר, אין מניחים אותו השומרים שהם נטורי תרעא, ואז אי אפשר לו לזכור לתוך הבית, עד שיחזור ויצא לחוץ לזכור נצוצות קדושים ממעמקי הקלפות. ויתקן מהם תקונים גדולים בבחינת קטרת, ואז דיקא יזכור לפנים לתוך הבית; כי לזכור לפנים לתוך הבית, אין מניחין אותו, עד שיחזור ויבקר ויעלה ויתקן מה שפגם, דהיינו שיעלה הנצוצות מעמקי הקלפות שהורידם לשם בעוונותיו, אבל זהו מחמלת השם מה שלא גזר עליו מתחלה, שיבקר ויתקן תחלה לגמרי מה שפגם, ואחר-כך יתחיל לזכור לתצרות הקדשה, כי אם כן היה קשה מאד לכל אדם להתקרב, כי בתחלה בודאי אין בו שום כח להתחיל ללחם מלחמה כזאת, לזכור הנצוצות העשוקות בעמקי הקלפות, ובפרט שיעדין לא ראה מאורות ממינו, ואין בו שום תשוקה עדין לעבודת השם באמת כראוי; על-כן מחמלת השם שמניח אותו תחלה לזכור לעבודת השם, אף-על-פי שלא תהיה עדין מה שקלוקל, עד שנמצאים קצת שזכור בתוך שיערי הקדשה, עד שבאים לתוך בחינת החצר, ואז כבר ראו קצת יפי ונעם ויקרת קדשתו, וחפצים ומשתוקקים לזכור לבית, שזהו עקר התכלית. אבל אין מניחין אותם לזכור לבית, עד שיחזור ויצאו לחוץ לזכור הנצוצות מעמקי הקלפות. ואז דיקא יזכור לתוך הבית לפנים ממש, כי לתוך הבית לפנים אי אפשר לזכור, כי אם כשמעלין הנצוצות מרחקים, מעמקי הקלפות.

רלח ראש עת רצון השנה

וְהוּא סוּד פְּרֻשֵׁת הַתְּמִיד וּקְטֹרֶת, מֵה שְׁבִתְחִלָּה מִקְרִיבֵי הַתְּמִיד לְעֹלֹת מִדְרָגָה לְדְרָגָה וְאֶחָד־כֶּף הַקְּטֹרֶת שֶׁהוּא לְהַעֲלוֹת הַנְּצוּצוֹת מֵעֲמֻקֵי הַקְּלֵפֹת, שֶׁהֵיכָה רְאוּי לְכַאוֹרָה לְהִיּוֹת בְּהַפֵּךְ כְּנֹל, אֶךְ עַל־פִּי הַנִּזְל מִלְּשׁוֹב הַיֵּטֵב, כִּי קִדְּם הַקִּרְבָּת הַתְּמִיד לֹא הָיָה לָנוּ שׁוֹם כַּח עֲדִין לְהִתְחִיל לְכַרֵּר הַנְּצוּצוֹת מֵעֲמֻקֵי הַקְּלֵפֹת, עַל־כֵּן חָמַל עֲלֵינוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְצִוָּנוּ תְּחִלָּה לְהַקְרִיב קֶרֶבֶן הַתְּמִיד, וְנָתַן לָנוּ כַּח לְהִתְחִיל לְעֹלֹת מִדְרָגָה לְדְרָגָה עַל־יְדֵי הַתְּמִיד, אֶךְ־עַל־פִּי שְׁעֲדִין לֹא בְּרָנוּ הַנְּצוּצוֹת מֵהַקְּלֵפֹת, אֲכָל כְּשֶׁרוֹצִין לְגַמֵּר הַעֲלִיָּה בְּשִׁלְמוֹת, וְלִכְנֹס לְתוֹךְ הַבַּיִת, זֶה אֵי אֶפְשָׁר, כִּי אִם עַל־יְדֵי קְטֹרֶת, שְׁעָרִיכִין לְחֹרֵר וּלְכַרֵּר הַנְּצוּצוֹת מֵעֲמֻקֵי הַקְּלֵפֹת עַל־יְדֵי הַקְּטֹרֶת. וְגַם הַכַּח שֶׁל הַתְּמִיד שֶׁהַקֶּרְבָּנוּ קִדְּם מְסִיעֵ לְזֶה, כְּמוּכָא בְּפִנּוֹת וּבִסְדֵר הַמְּעַרְכָּה, שֶׁהֵם תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה, וְאֵז דִּיקָא עַל־יְדֵי הַקְּטֹרֶת שֶׁהוּא הַבְּרוּר מֵעֲמֻקֵי הַקְּלֵפֹת, עַל־יְדֵי־זֶה דִּיקָא נִכְנָסִים לְפָנִים לְתוֹךְ הַבַּיִת, שֶׁהוּא עֶקֶר הַשְּׁלֵמוֹת, וְאֵז עוֹלִין הַעוֹלָמוֹת כְּסִדֵּר בְּשִׁלְמוֹת, וְכֵן הוּא בְּעֹבֶדֶת אָדָם כְּכֹל אָדָם וּבְכֹל זְמַן.

וְהוּא בְּחִינַת מַה שֶׁכָּתַב רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשְׁי־מוֹתָוִין, חֵלֶק א', סִימָן כה), שִׁישׁ אֶחָד שֶׁהוּא אֲצֵל הַפֶּתַח שֶׁל הַקִּדְשָׁה וְחוֹזֵר לְאַחֲרָיו, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי מִתְמַת שְׁאִין מְנִיחִין אוֹתוֹ לִכְנֹס עַד שִׁיחֹזֵר וּיְכַרֵּר הַנְּצוּצוֹת מֵעֲמֻקֵי הַקְּלֵפֹת, דִּהְיֵנוּ שִׁיחֹזֵר וְיִלָּךְ דָּרָךְ כָּל אֵלוֹ הַמְּקוֹמוֹת הַרְעִים שֶׁהָיוּ בָּהֶם בַּתְּחִלָּה, וְיָשׁוּב מֵהֶם בְּשְׁלוֹם; עַל־כֵּן מִי שֶׁהוּא פְּתִי נְדָמָה לוֹ שֶׁמִּרְחֵקִין אוֹתוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, וּבִפְרָט שֶׁזֶה הַדְּבָר צָרִיךְ לְהִתְמַהֵמָה הַרְבֵּה, וְהַכֹּל לְפִי הַפְּגָמִים שֶׁלוֹ וּכְפִי הַעֲלִיָּה שְׁצָרִיךְ לְעֹלֹת, עַל־כֵּן מִי שְׁאִינוֹ חֵס עַל עֲצוּמוֹ, וּמְבַקֵּשׁ חֵס וְשְׁלוֹם, עֲלִילָה לְפָרֵשׁ מֵאַחֲרֵי הַמְּקוֹם, מְדַמָּה בְּדַעְתּוֹ כְּאֵלוֹ אֶפְס תְּקוּהָ, חֵס וְשְׁלוֹם, מַעֲצָם צְרוֹת הַנֶּפֶשׁ שְׁבָאִין עֲלָיו, שֶׁחוֹזְרִין וְעוֹלִין עַל לְבוֹ מַחְשְׁבוֹת וְתַאֲוֹת הַהֲרָוּרִים וְכוּ', מַה שְׁנֹדְמָה לוֹ שֶׁזֶה כְּמָה זְמַיִם אוֹ שָׁנִים שֶׁהוּא רְחוּק מֵהֶם, הוּא חוֹשֵׁב שֶׁהוּא לְרַעָה, חֵס וְשְׁלוֹם, אֲכָל אֲלֵקִים חֲשָׁבָה לְטוֹבָה, כִּי זֶה נִסְיוֹנוֹ, וְעַל־יְדֵי־זֶה דִּיקָא עֶקֶר תְּקוּנוֹ, וְאֶךְ־עַל־פִּי שֶׁלְּפַעְעִימִים הוּא נוֹפֵל, חֵס וְשְׁלוֹם, לְאִיזָה דְּבָרִים רְעִים מִמֶּשׁ עַל־יְדֵי עֲצָם הַהֲתַגְרוֹת שֶׁמִּתְגָּרִין בּוֹ כְּשֶׁצָּרִיךְ לְהִנְכָּס, אֶךְ־עַל־פִּי־כֵן כְּכָר אֲנוּ מְזַהְרִים הַרְבֵּה שְׁאִסוּר לְפַל מְשׁוּם דְּבָר שְׁבְעוּלָם. כִּי יֵשׁ בְּעִנְיָן זֶה דְּבָרִים עֲמֻקִּים הַרְבֵּה, וְתִסְדֵּי הַשֵּׁם אֵינָם כְּלַיִם לְעוֹלָם, וְהַעֲקֵר הוּא הַתְּקַשְׁרוֹת לְצַדִּיקֵי הָאֵמֶת, שֶׁכָּל זְמַן שֶׁמֵּאֲמִין בְּצַדִּיקֵי אֵמֶת הַכְּלוּלִים בְּהִרְאֵשׁ בֵּית הָאֵמֶתִי שֶׁמִּמֶּנּוּ נִמְשָׁךְ הַכֹּל, יֵשׁ לוֹ תְּקוּהָ לְעוֹלָם,

ראש עת רצון השנה רלט

פי הוא יכול לתקן הכל, להעלות כל הנצוצות, שהם אבני לךש, ממקומות החיצונים מבחינת הראש כל חוצות. ולחזור ולהכניס כלם לפנים לתוך הבית פנימה:

ומכל זה תתעורר ותתחזק היטב, אהובי, בני, בעת אמרך פרשת התמיד, שעכשו אתה גורם תקון נפלא למעלה בכל העולמות, ואפלו שעדין נתאחזו בך הקלפות והסטרא אתרא, עם כל זאת יש ענין שהכל מתהפך לטובה, ואפלו שהוא עכשו, בבחינת תולע שהיא קלפה קשה שנתאחזה בך, וקשה לך להפריד ממנה, עם כל זאת על-ידי אמירת פרשת תמיד יתהפך תול"ע אל עול"ת (לקוטי הלכות, תולעים, הלכה ג', אות ב'). ובפרטיות שתכניס תלמידי חכמים לתוך ביתך, פי תכניס אורחים תלמידי חכמים לתוך ביתו, כאלו הקריב תמידיו, ובשביל זה הנה התמיד כבש דיקא, שעל-ידי זה נתקנין האלפין הנפולין, על-ידי חרופין וגדופין שסובלים הצדיקים ממתנגדים רשעים, ועל-ידי שעושים עצמם כמו תולעת הרוחשת על הארץ, ואינם עונים להם, על-ידי זה עולים בתכלית העליה ומוציאין את אלופו של עולם בכל תנועה ותנועה (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כח); פי הצדיקים עושים עצמם כתולעת הרוחשת על הארץ. ואמרו חכמינו הקדושים (מכילתא בשלח): מה תולעת אינה מכה את הארז אלא בפה, כך אין להם לישראל אלא תפלה; פי הצדיקים הסובלים בזיונות ממתנגדים רשעים ארורים השופכים דמם, הם מבטלין עצמם אליו יתברך, ונעשים בעיניהם כתולעת הרוחשת על הארץ, ומתפללים אליו יתברך; שכל זה סוד עול"ת תמיד, אשר בנה קורעין את השטן, שנה שהקריבו תש"ל תמידיו בשנה, העולה מספר קר"ע שש"ן. וצריך שתדע, אהובי, בני, אשר בכל בקר רוצה קלפה של תול"ע להתגבר על האדם, ולהכניסו בנאוש ובעצבות כאלו אבד מנוס ותקנה ממנו, חס ושלום, ועל-ידי הקרבת עול"ת תמיד, מהפכים את תול"ע אל עול"ת, וזה נעשה בכח השלשה שמות: קס"א, קמ"ג, קנ"א, שעולה תמיד; אשרי מי שבנון אל פשוטן של דברים, פי יש פאן סודות עליונים, רזי דרזין פלאי פלאות, ולכן באמרך פרשת התמיד, תתעורר מאד, ותזכה להכלל בו יתברך.

וְשַׁחַט אֶת־עַל יַרְךָ הַמִּזְבֵּחַ צִפְנָה לְפָנַי יְהוָה וְזָרְקוּ בְּנֵי אַחֲרָן הַכֹּהֲנִים אֶת דָּמֹו עַל הַמִּזְבֵּחַ כְּבִיב:

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתהא אמירה זו תשובה ומקבלת ומרצה לפניך, כאלו הקרבנו קרבן התמיד במועדו, ובמקומו וכהלכתו:

אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, שְׁהַקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ
לְפָנֶיךָ אֶת קַטְרֵת הַסַּמִּים, בְּזִמְנֵן שְׁבִית
הַמִּקְדָּשׁ הִיָּה קַיָּם, כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָ אוֹתָם עַל יַד
מֹשֶׁה נְבִיאָךָ, כַּכְּתוּב בַּתּוֹרָתְךָ:

בני! באמרך פסוק זה "ושחט אתו על ירך המזבח", תכונן היטב פרוש המלות, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (מדרש ובה וקרא, פרשה ב', סימן יא): בשעה שעמד אברהם אבינו את יצחק בנו, התקין הקדוש-ברוך-הוא שני כבשים, אחד של שחרית ואחד של ערבית, וכל-כך למה? שבשעה שהיו ישראל מקריבין תמיד על גבי המזבח, וקורין את המקרא הזה: "צפנה לפני הויה", וזכר הקדוש-ברוך-הוא עקבת יצחק, מעידני עלי שמים ואת הארץ, בין גוי בין ישראל, בין איש בין אשה, בין עבד בין אמה, קורין את המקרא הזה "צפנה לפני הויה", וזכר הקדוש-ברוך-הוא עקבת יצחק, שנאמר: "צפנה לפני הויה", וצריכים לזכור כאלו הוא שוכב עקשו על גבי המזבח, ושוחטין אותו, וזרקין דמיו על המזבח, או מבטח לו שנמחלים כל עוונותיו. וחסידים ואנשי מעשה אומרים פסוק זה שלש פעמים, כי בפסוק זה מקשרים העולמות זה בזה, עולם העשיה לעולם המחשבה.

פְּרִשַׁת הַקְטָרֶת

בני! אחר פרשת תמיד נוהגין לומר פרשת הקטרת, כי בשעה ששחטו הכהנים את קרבן התמיד, וזרקו את דמו, או עסקו כהנים אחרים בדשון המזבח הפנימי של הקטרת, שהורירו את הדשון מן המזבח הפנימי, והכינו אותו להקטרת הקטרת, כמו שכתב הרמב"ם (הלכות תמידיו, פרק ו', הלכה ב').

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה קַח לְךָ סַמִּים נָטָף וְשַׁחֲלַת
וְחַלְבֵנָה סַמִּים וּלְבֵנָה זָפָה בַד בְּבַד יִהְיֶה:
וַעֲשִׂיתָ אֹתָהּ קְטֹרֶת רִיחַ מְעֵשָׂה רִיחַ מִמְּלַח
טָהוֹר קֹדֶשׁ: וְשַׁחֲקֵת מִמֶּנָּה חֶדֶק וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה
לְפָנֵי הָעֵדוּת בְּאֵהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר אוֹעֵד לְךָ שְׁמָה
קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם: וְנֹאמַר וְהִקְטִיר עָלָיו
אֶהְרֹן קְטֹרֶת סַמִּים בַּבֶּקֶר בַּבֶּקֶר בְּהִיטִיבוֹ אֶת
הַנְּרוֹת יִקְטִירֶנָּה: וּבַהֲעֵלַת אֶהְרֹן אֶת הַנְּרוֹת בֵּין
הָעֲרָבִים יִקְטִירֶנָּה קְטֹרֶת תָּמִיד לְפָנֵי יְהוָה
לְדֹרֹתֵיכֶם:

והמדושן את המזבח (הפנימי) מדושנו בשעה שהשוחט שוחט את התמיד, ואחר־כך זורק הדם וכו', עין שם; ואז היטיבו ותקנו חמשה מן השבועה גרות של המנוחה, ובין הטבת חמשת הגרות ובין הטבת שני הגרות הפסיקו עם הקטרת הקטרת של שחר. וכמו שדרשו חכמינו הקדושים (יומא לג.) מן הפסוק: "והקטיר עליו אהרן קטרת סמים בבקר בבקר בהיטיבו את הגרת הקטירנה", אמרה תורה חלקהו לשני בקרים, כמו שכתב הרמב"ם (שם פרק ג. הלכה טו): לא היה מיטיב כל הגרות בפעם אחת, אלא מיטיב חמשה גרות ומפסיק, ועושין עבודה אחרת, ואחר־כך נכנס ומיטיב השנים, כדי להרגיש את כל העזרה, עין שם; והיא מצות עשה להקטיר קטרת על מזבח הפנימי של זה בכל יום בבקר ובערב, כמו שכתב הרמב"ם (שם, הלכה א'): מצות עשה להקטיר הקטרת על מזבח הזהב שבהיכל פעמים בכל יום בבקר ובין הערבים, שנאמר: "והקטיר עליו אהרן קטרת סמים" וגו', עין שם; וכשאנחנו אומרים את סדר פטום הקטרת, זה נחשב כאלו הקרבנו אותו ממש, ואין עוד דבר גדול מאמירת קטרת בערב ובקר, כי על־ידי שאומרים בערב ובבקר פרשת קטרת, נצולין ממיתה משנה, וכל הקלפות והרוחות רעות מסתלקין ממנו אם אמרו בכונה גדולה. ובוהר הקדוש (תקלה יח): מפליא מאד שכח אדם שזוכה לומר בכל יום מעשה הקטרת, שעל־ידי־זה הוא נצל

מִכָּל הַדְּבָרִים הַרְעִים וְהַכְּשׁוּפִים שֶׁבְעוֹלָם, וּמִכָּל מִינֵי פְגָעִים רָעִים, וְהַרְהוּרִים רָעִים וּמַדִּין רַע, וּמְמַנֶּה, וּמִכָּל מִינֵי מִיתוֹת מְשׁוּנּוֹת, רַחֲמָנָא לִישְׁדָּן, וְלֹא יִנּוּק כָּל אוֹתוֹ הַיּוֹם, כִּי אֵין הַסְטָרָא אַחְרָא יְכוּלָה לְשַׁלֵּט עָלָיו אִם אִמְרָה בְכֹנְנָה גְדוּלָה עַד מָאד; אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאוּמְרָה לְאַט וּבְכֹנְנָה, עַל-כֵּן לְפָנִים פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת, שְׂאֵז מִקְשֶׁר אֵת כָּל הַעוֹלָמוֹת יַחַד, וּמִמְשִׁיף עַל עַצְמוֹ שְׁמַחָה עֲצוּמָה, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (מְשָׁלִי כו, ט): "שָׁמֶן וְקִטְרֶת יִשְׂמַח לֵב"; וְכֵן קִטְרֶת אֵינָה נִקְרָבֶת אֶלָּא בְּזֶמֶן שְׁשָׁמֶן נִקְרָב, זֶה שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת ל, ז): "וְהִקְטִיר עָלָיו אֶהָרֶן קִטְרֶת סַמִּים בַּבֶּקֶר בַּבֶּקֶר בְּהִיטִיבוֹ אֶת הַגֵּרֶת יְקִטְרֶנָּה", וְכָתִיב (שֵׁם): "וּבַהֲעֵלוֹת אֶהָרֶן אֶת הַגֵּרֹת בֵּין הָעֲרִפִּים יְקִטְרֶנָּה", בְּגִין דְּאֲשַׁתְּפַחֵהוּ שָׁמֶן וְקִטְרֶת כַּחֲדָא, וְהִקְטִיר מִקְשֶׁרֶת אֶת הָאֵדָם אֵלָיו יַחְבְּרֵהּ, וּמִתְדַדֶּת אֶת דַּעְתּוֹ וּמוֹחוֹ, וְזוֹכֵה לְאַמְנֵה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ יַחְבְּרֵהּ, כַּמּוּבָא (וְהוּא וְיִקְרָא יא.): וְעַל-כֵּן אֶהוּבֵי, בְּנֵי, בְּאַמְרֵה אֶת פְּרִשֵׁת הַקִּטְרֶת, וְכֵן כְּשֶׁתֵּאֵמַר אֶת סֵדֶר הַקִּטְרֶת הַקִּטְרֶת, תֵּאֵמְרוּ לְאַט מְלָה בְּמְלָה, וּבְכֹנְנָה פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת. וְטוֹב לְמַנּוֹת אֶת הָאֲחֻד-עֶשֶׂר סַמְמָנִים בְּאַצְבָּעוֹתָיו. וְאֵת גְּדֵל הַתְּקוּנִים שְׁנַעֲשִׂים עֲכָשׁוּ בְּאַמְרֵה אֶת סֵדֶר פְּרִשֵׁת הַקִּטְרֶת — אֵין לְתֵאָר וְלִשְׁעַר כָּלֵל, כִּי מִמְשִׁיף עַל עַצְמוֹ אוֹרוֹת צַחְצַחוֹת, כִּי עֲכָשׁוּ זְמַן הַבְּרוּרִים שֶׁמְבָרַר אֶת הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֵׁישׁ בּוֹ, אֲפִלּוּ מִבְּחִינַת בְּהִמּוּת וּגְשָׁמִיּוֹת גּוֹפוֹ וּמַעֲשָׂיו הַמְּגֻנִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, (לְקוּשְׁרֵי-הַלְכוֹת, הַשְּׁפַמַּת הַבֶּקֶר, הַלָּקָה א, אוֹת ו): וְעַל-כֵּן יֵשׁ בְּקִטְרֶת גַּם חִלְבָּנָה שְׁמוּצִיא רִיחַ רַע, שְׁמֵרְמוֹ, שֶׁאֲפִלוּ לְגְרוּעִים, גַּם לָהֶם יֵשׁ עֲכָשׁוּ תְקוּן, כִּי הֵם מִתְחַבְּרִים עִם שְׂאֵר סַמְמָנֵי הַקִּטְרֶת, אֲשֶׁר בִּיחַד הֵם י"א סוּד ו"ה שֵׁל שֵׁם הַרְבֵּה בְּרוּרָה הוּא; וְעַל-כֵּן אֵין דְּבַר שְׁמַכְנִיעַ אֶת הַקְּלָפוֹת כְּמוֹ קִטְרֶת, כִּי קִטְרֶת מְטַהֶרֶת כָּל הַמְּקוֹמוֹת מִהַקְּלָפוֹת אֲפִלוּ אֵלוֹ הַנְּמוּכִים מָאד, וּמַעֲלָה וּמִקְשֶׁרֶת הַכֹּל לְהֵשֵׁם יַחְבְּרֵהּ (לְקוּשְׁרֵי-הַלְכוֹת, פְּרִיָּה וּרְבִיָּה הַלָּקָה ב): וְעַל-כֵּן בְּשִׁבִיל זֶה מְקַטְרִין קִטְרֶת בַּעַת הַדְּלָקָה, כִּי נִתְּסַף וְנִמְשָׁף עַל הַטוֹב שֵׁישׁ אֲצֵל כָּל כּוֹר יִשְׂרָאֵל אוֹר רַב מְלַעֲיָלָא, אוֹר הָאֵהָבָה שֶׁבַדְעַת (לְקוּשְׁרֵי-הַלְכוֹת, תְּנַכָּה, הַלָּקָה ג, אוֹת ט): וְעַל-כֵּן דִּיקָא בַּעַת אַמִּירַת הַקִּטְרֶת נִמְשָׁף אוֹר נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה עַל הָאֵדָם, עַד שְׁמַמִּית אֶת הָרַע וְהַקְּלָפוֹת שְׁנִתְּאָחְזוּ בְּאֵדָם בְּשִׁבִיל חֲטָאֵי הַמְּרַבִּים; כִּי עַל-יְדֵי גְדֵל הָאוֹר הֵם נִתְּבַטְּלִים לְגַמְרֵי; כִּי בְּאֵמַת עַל הָאֵדָם לְהִיּוֹת תְּמִיד דְּבוּק בּוֹ יַחְבְּרֵהּ, וְלִידַע, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יַחְבְּרֵהּ כָּלֵל, שְׁזֶה הַיַּחֲוֵד בֵּין אַבָּא וְאַמָּא י"ה אֵל זְעִיר וְנִקְבִּיָּה ו"ה, אֵף הַקְּלָפוֹת מִתְּאָחְזִין בְּחוּף ו"ה, וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי

תָּנוּ רַבָּנָן, פֶּטוּם הַקְטָרֶת בַּיּוֹד, שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשָׁשִׁים וְשִׁמּוֹנָה מְנִיָּם הָיוּ בָּהּ. שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשָׁשִׁים וְחֲמֵשֶׁה מִמִּזְבֵּי יְמֵי הַחֲמָה, מִנֵּה לְכָל יוֹם, פָּרֶס בְּשַׁחֲרִית, וּפָרֶס בֵּין הָעֶרְבִים, וְשִׁלְשָׁה מְנִיָּם יִתְרוּ, שְׁמֵהֶם מְכַנִּים בְּהֵן גְּדוּל מִלֹּא חֲפָנָיו בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, וּמְחִזְרֵין לְמִכְתָּשֵׁת בְּעֶרְבַּיּוֹם הַכַּפּוּרִים, וְשׁוֹחֲקֵן יִפֶּה יִפֶּה כְּדֵי שֶׁתֵּהֵא דָקָה מִן הַדָּקָה, וְאַחַד עֶשֶׂר סְמָנִים הָיוּ בָּהּ. וְאֵלוּ הֵן א הַצָּרִי, ב וְהַצֶּפֶרֶן, ג הַחֲלִבָּנָה, ד וְהַלְבוּנָה, מִשְׁקַל שְׁבַעִים שְׁבַעִים מִנֵּה, ה מוֹר, ו וּקְצִיעָה, ז שְׁבֵלֶת נֶרְדִּי, ח וּכְרָכֶם מִשְׁקַל שִׁשָּׁה

י"א סמני הקטרת מכניעין ומבטלין את פתם, וחוזר להיות היחוד העליון, ומוריד על עצמו אור נורא ונפלא עד מאד; אשרי עין ראתה זאת. וזה סוד הארת השבעה רועים, שאי אפשר לבוא לאמונה שלמה, אמונה מזככת, כי אם כשבאים להשבעה רועים, שהם מבחרי צדיקי הדור, כלליהם כל מנהיגי הדור. ועל שם זה נקראים רועים, כי הם רועים האמונה לתקנה ולהשלימה (לקוטי מוה"ר, חלק א, סימן כב), ועל ידי תקן האמונה נבטלין כל הקלפות והחיצונים מהאדם. ועל-כן ראה וגם ראה, אהובי, בני, אשר "סמים נטף ושחלת וחלבנה סמים ולבנה זכה", יעלה במספר "אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן, יוסף, דוד", שהם השבעה רועים, ובזה שאומרים את פרשת הקטרת ממשיך על עצמו צוות דקדשה להתקרב אליהם.

סדר פטום הקטרת

ועתה אפרש לך, אהובי, בני, באר היטב את סדר פטום הקטרת, כדי שלא תהיה לפניך כמדורש סתום. תנו רבנן, פטום הקטרת, רקוח הקטרת וערוב סממניה, ביצד היתה נעשית? שלש מאות וששים ושמונה מנינים היו בה, כדי שציצע מנה אחת לכל יום במנזן שס"ה ימות החמה, והקריבו פתם הינו חצי מנה בשחרית בבקר, ופרס ועוד חצי מנה בין הערבים, ואף-על-פי שעם ישראל מונין לימות הלבנה, ואין בימות הלבנה רק שני"ד יום פידוע, ואם-כן נשארו י"א מנינים יתרים בכל שנה, אבל סוף כל סוף הצרכו להשלים מנזן הקטרת בשנים המעברות לחדש העבור, ולכן בשנת העבור, תמיד השתנה המנזן של הסממנים ושלשה מנינים יתרים על שס"ה ימות החמה, כי היו שס"ח, על מה באו? אלא שמהם מכניס בהן גדול, ונוטל מלא חפניו ביום

עֶשֶׂר שָׁשָׁה עֶשְׂרֵי מְנָה, הַקְּשֵׁט שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי, וְקַלּוּפָה שְׁלֹשָׁה, אֵי קַנְמוֹן תְּשֻׁעָה. בּוֹרִית בְּרִשְׁיָנָה תְּשֻׁעָה קָבִיץ, וְיֵן קַפְרִיסִין סְאִין תְּלַתָּא וְקָבִיץ תְּלַתָּא, וְאִם לֹא מִצָּא וְיֵן קַפְרִיסִין מִבֵּיא חֲמַר חוֹרִין עֲתִיק, מִלַּח סְדוּמִית רַבַּע. מַעֲלָה עֶשֶׂן, כָּל שְׁהוּא. רַבִּי נִתָּן הַכֹּבְלִי אוֹמֵר, אַף כִּפַּת הַיֶּרֶדֶן כָּל שְׁהוּא, וְאִם נִתָּן בַּהּ דְּבִשׁ פְּסָלָה, וְאִם חֲסַר אַחַת מִכָּל סְמָנֶיהָ חֵיב מִיתָה:

הַכְּפּוּרִים, וְאֵלוּ שְׁלֹשָׁה מְנַיִם יִתְרִים הוּא מַחֲזִירֵן לְמַכְתֶּשֶׁת בְּעֶרְבַּיּוֹם הַכְּפּוּרִים, וּמַכְתִּישׁ אוֹתָם עוֹד הַפַּעַם, כְּדִי לְקַיֵּם בְּהֵם מִצְוַת דְּקָה מִן הַדְּקָה, וְכַמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יִימָא מַה). בְּעִבּוּדַת יוֹם כְּפּוּרִים, כְּתִיב (וַיִּקְרָא טו): "וְלִקַּח וְגו', מִלֵּא חֲפָצָיו קִטְרֵת סַמִּים דְּקָה" — מַה תְּלַמּוּד לּוֹמַר? וְהֵלֵא כְּבַר נֶאֱמַר (שְׁמוֹת ל): "וְשִׁחַתְתָּ מִמֶּנּוּ הַדֶּק", מַה תְּלַמּוּד לּוֹמַר דְּקָה? כְּדִי שְׁתֵּהֵא דְקָה מִן הַדְּקָה.

וְאַחַד־עֶשְׂרֵי סְמָנִים הֵיוּ בְּהָ, אֵלוּ הַשְּׁס"ח מְנַיִם הֵיוּ מְרַבְּכִים מִי"א סְמָנִים שׁוֹנִים, וְאֵלוּ הֵן, מְקַדָּם מוֹנֵה הָאַרְבָּעָה הַמְּפָרְשִׁים בְּפִסּוּק (שְׁמוֹת ז): "קַח לְךָ" וְגו', נֶטֶף וְשַׁחֲלֵת וְחֻלְבָּנָה סַמִּים וְלִבְנָה וְכָה בַד בְּכַד יִהְיֶה א. הַצָּרִי הוּא הַנְּטֻף. ב. וְהַצִּפְרָן הוּא הַשַּׁחֲלֵת. ג. וְהַחֻלְבָּנָה הוּא חֻלְבָּנָה הַכְּתוּבָה בְּפִסּוּק. ד. וְהַלְּבֹנָה הוּא לְבוֹנָה וְכָה. שְׁמֶכֶל אֶחָד מֵאַרְבָּעָה אֵלוּ מִשְׁקָל שְׁבַעִים שְׁבַעִים מְנָה, הֵינּוּ שְׁבַעִים מְנָה מְכָל אֶחָד וְאַחַד, כִּי כְּתִיב בַד בְּכַד יִהְיֶה, שִׁיְהִי מִשְׁקָלָן שְׁוֶה, וְאַרְבַּע פַּעַם שְׁבַעִים הֵם מְאִתִּים וְשְׁמוֹנֵה מְנָה, וְאַחַר־כֵּן מוֹנֵה הַשָּׂאָר שְׁלֹא כְּתוּבִין בְּפִרּוּשׁ בְּפִסּוּק. ה. מוֹר ו. וְקִצְיָעָה ז. וְשַׁבֵּלַת גִּרְדָּה ח. וְכַרְמוֹס, מִשְׁקָל שְׁשֹׁה־עֶשְׂרֵי שְׁשֹׁה־עֶשְׂרֵי מְנָה, הֵינּוּ שְׁשֹׁה־עֶשְׂרֵי מְכָל אֶחָד מֵאַרְבָּעָה אֵלוּ שְׁבִיחַד הֵם שְׁשִׁים וְאַרְבָּעָה מְנָה. ט. הַקְּשֵׁט שְׁנַיִם־עֶשְׂרֵי מְנָה מְמָנָה. י. וְקַלּוּפָה שְׁלֹשָׁה מְנַיִם מְמָנָה. יא. קַנְמוֹן תְּשֻׁעָה מְנַיִם מְמָנָה. וְאֵז בִּיחַד בֵּין כָּלֵם מְאִתִּים וְשְׁמוֹנִים עִם שְׁשִׁים וְאַרְבַּע, עִם י"ב עִם ג' וְעִם ט', סֵף הַכֹּל הֵם שְׁס"ח מְנָה, שְׁס"ה כְּמִנְיָן יְמוֹת הַחֲמֶה וְעוֹד שְׁלֹשָׁה לְיוֹם כְּפּוּרִים. וְעַכְשָׁו מִמְשִׁיף לְמִנּוֹת דְּבָרִים שְׁעָרְבוּ בְּקִטְרֵת לְתַלְתָּן אוֹתָם בְּיֹתֵר, אֲבָל אֵינֶם מִמְנֵן הִי"א סְמָנִים הַנִּל. בּוֹרִית בְּרִשְׁיָנָה שְׁמִבְאִיִן אוֹתָהּ לְתַלְתָּן הַצִּפְרָן, תְּשֻׁעָה קָבִיץ מְמָנָה, וְיֵן שְׁבָא מַעֲרֵי קַפְרִיסִין אוֹ מִפְרֵי שְׁשִׁמוֹ קַפְרִס, גַּם מִבְּאִיִן אוֹתָהּ לְתַלְתָּן הַצִּפְרָן, סְאִין תְּלַתָּא וְקָבִיץ תְּלַתָּא מְמָנָה הֵינּוּ שְׁלֹשׁ סְאִין וּמַחְצָה, כִּי הַסָּאָה הוּא שְׁשֹׁה קָבִיץ, וְאִם אִיִן לֹא יֵין קַפְרִיסִין,

רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אומר, הַצָּרִי אֵינוֹ אֵלָא שָׂרֵף הַנוּטָף מֵעֵצִי הַקָּטָף, בְּרִית כְּרִשְׁיָנָה לְמָהּ הִיא בָּאָה, כְּדֵי לְיַפּוֹת בָּהּ אֶת הַצִּפְרָן, כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נֶאֱחָה יַיִן קַפְרִיסִין לְמָהּ הוּא בָּא, כְּדֵי לְשָׂרוֹת בּוֹ אֶת הַצִּפְרָן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עֵזָה, וְהֵלֵא מִי רַגְלִים יִפִּין לָהּ, אֵלָא שְׂאִין מַכְנִיסִין מִי רַגְלִים בְּמַקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכְּבוֹד:

תַּנְיָא, רַבִּי נֶתָן אומר, כְּשֶׁהוּא שׁוֹחֵק, אומר, הֲדַק הֵיטֵב, הֵיטֵב הֲדַק, מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יָפָה לְבַשְׂמַיִם, פִּטְמָה לְחִצְאִין, כְּשֶׁרָה. לְשִׁלִּישׁ וְלִרְבִּיעַ, לֹא שְׁמַעְנוּ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, זֶה הַכֶּלֶל, אִם כְּמִדְתָּהּ כְּשֶׁרָה לְחִצְאִין. וְאִם חָסַר אַחַת מִכֵּל סַמְמָנֶיהָ חֵיב מִיתָהּ:

אֲזִי בְּמַקּוּמוֹ מֵבִיא חֹמֶר חוֹרֵזֵן עִתִּיק, הֵינּוּ יַיִן לְכֵן יֵשֶׁן חֲזַק בְּיוֹתֵר, וְגַם מֵבִיאִין מְלַח סְדוּמִית רִבַּע הַקֶּב, גַּם שְׂמִין בְּתוֹכָהּ מֵעֵלָה עֵשֶׂן כֹּל שֶׁהוּא. כְּדֵי שֶׁיְהִיָּה עֵשֶׂן הַקְטָרֶת מִתְמַר וְעוֹלָה. רַבִּי נֶתָן הַבְּבֵלִי אומר, אִף הוֹסִיפוּ לְתַתּ בָּהּ כֶּפֶת הַיִּרְדֵּן, שֶׁהוּא עֹשֵׂב הַגָּדֵל עַל שִׁפְתֵי הַיִּרְדֵּן, כֹּל שֶׁהוּא לְהוֹסִיף בָּהּ רִיחַ טוֹב. אָבֵל אִם נֶתָן בָּהּ דְּבַשׁ, שְׂמֵרְבָּה וּמוֹסִיף בְּרִיחָה מֵאֵד — פִּסְלָה, כִּי זֶה גִזְרַת הַכְּתוּב לֹא לְעַרֵב בָּהּ דְּבַשׁ, וְגַם אִם חָסַר אַחַת מִכֵּל י"א סַמְמָנֶיהָ הַנ"ל חֵיב מִיתָהּ.

רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אומר, הַצָּרִי שֶׁהוּא הֵרָאשׁוֹן שְׁבִי"א סַמְמָנִים הַנ"ל, אֵינוֹ אֵלָא שָׂרֵף הַנוּטָף מֵעֵצִי הַקָּטָף, בְּרִית כְּרִשְׁיָנָה לְמָהּ הִיא בָּאָה? כְּדֵי לְיַפּוֹת בָּהּ אֶת הַצִּפְרָן, כִּי הַצִּפְרָן הִיא שְׁחוּרָה בְּיוֹתֵר, וְלִכֵּן שֶׁשְׂפָפוּ אוֹתָהּ בְּבוֹרִית כְּרִשְׁיָנָה, כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נֶאֱחָה בְּיוֹתֵר לְפָנֶי שִׁישְׁחַק אוֹתָהּ. יַיִן קַפְרִיסִין לְמָהּ הוּא בָּא? כְּדֵי לְשָׂרוֹת בּוֹ אֶת הַצִּפְרָן, כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עֵזָה, הֵינּוּ שִׁיָּהָא רִיחָה חֲזַק, וְהֵלֵא גַם מִי רַגְלִים יִפִּין לָהּ לְהַצִּפְרָן לְצַחְצַח אוֹתָהּ, אֵלָא לֹא מֵבִיאִין אוֹתָהּ מִתְּמַת שְׂאִין מַכְנִיסִין מִי רַגְלִים בְּמַקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכְּבוֹד:

תַּנְיָא רַבִּי נֶתָן אומר, כְּשֶׁהוּא שׁוֹחֵק וְכוּחֵשׁ אֶת סַמְמָנֵי הַקְטָרֶת הַנ"ל בְּיַחַד, הָאִישׁ הַשׁוֹחֵק וְכוּחֵשׁ אוֹתָם אומר בְּשַׁעַת שְׁחִיקָה וְכַתִּישָׁה "הֲדַק הֵיטֵב, הֵיטֵב הֲדַק", מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל שְׂיוּצָא מִפִּיו בְּשַׁעַת שְׁחִיקָה וְכַתִּישָׁה יָפָה לְבַשְׂמַיִם לְהַרְבוֹת רִיחֵן, פִּטְמָה לְחִצְאִין, הֵינּוּ אִם לְקַח חֲצִי הַמְּדָה שֶׁל כֹּל

תניא, בר קפרא אומר, אחת לשישים או לשבעים שנה היתה באה של שירים לחצאין. ועוד תני בר קפרא, אלו הנה נותן בה קרטוב של דבש, אין אדם יכול לעמוד מפני ריחה, ולמה אין מערבין בה דבש, מפני שהתורה אמרה, כי כל שאר וכל דבש לא תקטירו מפניו אשה ליהנה:

אחד מהסממניו, כגון שלשים וחמשה מנה של הצרי והצפרן וכו' במקום שבעים, ושמונה של מור וקציצה וכו', במקום ששה-עשר, וכן כלם — כשרה, אבל אם לקח רק לשליש ולרביע לא שמענו אם זה כשר, וחזר ומפרש רבי יהודה זה הכלל, אם כמדתה, אם לקח מכל סימן וסימן כפי מדתו וחלק אותו לחצי, או כשרה לחצאין, אבל אם חסר אחת מכל סממניה חייב מיתה.

תניא בר קפרא אומר: אחת לשישים או לשבעים שנה היתה באה של שירים, הינו ממה שגשאר מן השלשה מנים יתרים של קטרת יום הכפורים הנה מגיע לחצאין, שכבר הנה להם חצי ממדת הקטרת של אותה שנה, ולא הצרכו לפטם רק חצי מדתה, כי מהשלשה מנים יתרים של יום הכפורים הנה הפהן מכניס רק מלא חפניו, שהוא חצי מנה או פחות, ולכן כפי מדת חפניו של הפהן גדול, לבסוף ששים או שבעים שנה, הנה נשאר כבר קס"ד מנה שהוא חצי משס"ח, ולא הצרכו לפטם רק לחצאין. ועוד תני בר קפרא, אלו הנה נותן בה קרטוב של דבש, אין אדם יכול לעמוד מפני ריחה, כי הנה ריחה נודף באפן נורא מאד, ואם-כן למה אין מערבין בה דבש? רק מפני שהתורה אמרה, כי כל שאר וכל דבש לא תקטירו מפניו אשה ליהנה, וכך גזרה חכמתו יתברך.

וצריך שתדע, אהובי, בני, כי בכל פרט ופרט, אף שהספרתי לך פרוש המלות, יש בכל זה סודות נוראים פלאי פלאות, שמות ויחודים קדושים עין לא ראתה, לא יכילהו הרעיון ושכל האנושי כלל, ומספיק שרק תכונן פרוש המלות, ובזה תתעלה וימשך עליך חיים וחסד ורחמים מרבים.

ג"פ יהוה צבאות עמנו, משגב לנו אלהי יעקב סלה:
 ג"פ יהוה צבאות, אשרי אדם בוטח בך:
 ג"פ יהוה הושיעה, המלך יעננו ביום קראנו: אתה
 סתר לי מצר תצרני, רני פלט, תסוכבני סלה:
 וערכה ליהוה מנחת יהודה וירושלום, כימי עולם
 ובשנים קדמוניות:

אב"י, הנה מסדר סדר המערכה משמא דגמרא, ואלפא דאבא
 שאול, מערכה גדולה קודמת למערכה שניה של קטרת,
 ומערכה שניה של קטרת קודמת לסדור שני גזרי עצים, וסדור
 שני גזרי עצים קודם לדשון מזבח הפנימי, ודשון מזבח הפנימי

בני! אחר שגמרף אמירת סדר הקטרת הקטרת, תאמר את השלשה
 פסוקים אלו, דאמר רבי חזקיה, רבי יעקב בר אבא רבי יסא בשם רבי יוחנן,
 לעולם לא יהא הפסוק הזה זו מתוך פיך (ירושלמי ברכות, פרק ה', הלכה ה');
 והם כנגד שלשה עולמות: בריאה, יצירה, עשיה.

ואם תאמר את זה בכונה גדולה, תמשיך על עצמך אור וזיי ותיים ואריכת
 ימים.

בני! אחר-כך נהגין לומר מאמר של 'אב"י הנה מסדר סדר המערכה',
 שהוא מאמר בגמרא יומא דף לג: כי בתוכו כלולה כל תמצית עבודת היום
 בקצור, ואף-על-פי שאב"י סדר אותו על-פי שיטת אבא שאול, שסובר
 שהטבת כל השבעת גרות היו לפני הקטרת הקטרת, ורנן חולקים עליו,
 ואומרים שקטרת היתה נקרכת בין הטבת חמשת הגרות לבין הטבת שני
 הגרות, וכן פסק הרמב"ם (פרק ו', הלכות תמידין, הלכה ג'), אף-על-פי-כן העולם
 נהגו לומר על-פי סדר אב"י דמשמע להו דהכי הלכתא פיון שאב"י סדר כף
 (בית-יוסף, ארח חיים, סימן מח). ועוד, כי אב"י ראשי תבות: א'ש'ר ב'ך י'רחם
 י'תום (הושע י'), שמרמז על מה שנשארונו כיתומים ואין אב מאז שחרב בית
 מקדשנו, ואין אנו יכולין לעשות חובותינו בבית בחרתך בבית הגדול
 והקדוש שנקרא שמך עליו. ולכן אגחנו מתנחמים בדברי אב"י, שהוא ראשי
 תבות: א'ש'ר ב'ך י'רחם י'תום, ומסדרים את סדר העבודה, בכחינת (הושע

קודם להטבת חמש גרות, והטבת חמש גרות קודמת לדם התמיד, ודם התמיד קודם להטבת שתי גרות, והטבת שתי גרות קודמת לקטרת וקטרת קודמת לאברים, ואברים למנחה, ומנחה לחבתין, וחבתין לנסכין, ונסכין למוספין, ומוספין לבזיכין, ובזיכין קודמין לתמיד של בין הערבים. שגאמר, וערף עליה העלה והקטיר עליה חלבי השלמים, עליה השלם כל הקרבנות כלם:

(ד) "וישלקמה פרים שפתינו", ואליכא דאכא שאול שאנחנו שואלים על לב אבינו שבשמים, הלא מערבה גדולה קודמת למערכה שניה של קטרת וכו', ומתי כבר נזכה לראות בכנין בית מקדשנו, ונזכה לעשות כל עבודות אלו בפעל ממש.

מערכה גדולה היא המערכת הראשונה של עצים על המזבח החיצון, שעליו יקטירו כל הקרבנות של היום, קודמת למערכה שניה של קטרת, היא היתה עוד מערכת שניה של עצים על המזבח החיצון, שממנו לקחו גחלים למזבח הפנימי להקטיר עליו הקטרת, מערכה שניה של קטרת קודמת לסדור שני גזירי עצים, שהיתה מצוה בכל יום אחר שערכו המערכת של אש להוסיף על המערכה הגדולה שני בקיעיות עצים ארפות כמדת רחב המערכה, ונותנן מפעל לעצי המערכה, שגאמר (ויקרא א. ט): "וערכו עצים על האש". וסדור שני גזירי עצים קדם לדשון מזבח הפנימי, כי אחר-כך דשנו המזבח הפנימי של קטרת, וחתה ממנו הגחלים שהקטיר עליהם הקטרת של אתמול. ודשון מזבח הפנימי קדם להטבת חמשה גרות, כי אחר-כך התחילו להיטיב את הגרות וחלקו אותם לשני חלקים, חמש וששים, דכתיב (שמות ל): "בבקר בבקר בהיטיבו את הגרות", אמרה תורה חלקו ההטבה לשני בקרים והטבת חמשה גרות קדם לדם התמיד, שאחר שהיטיבו חמשה הגרות הפסיקו עם שחיטת וזריקת דם התמיד, ודם התמיד קדם להטבת שני גרות, שאחר-כך גמרו הטבת שני גרות הנשארים, והטבת שני גרות קודמת לקטרת, שאחר-כך הקטירו את הקטרת על מזבח הפנימי, וקטרת קדם לאברים שאחר-כך הקטירו איברי תמיד על מזבח החיצון ואברים למנחה, שאחר-כך הקריבו מנחת נסכים של תמיד, דכתיב (במדבר כח): "ועשירית האיפה סלת למנחה", ומנחה לחבתין, שאחר-כך שהקריבו מנחת חבתין של הפהן גדול שהיה מקריב בכל יום בבקר ובערב, וחבתין

ראש עת רצון השנה רמט

אב"ג ית"ץ
 קר"ע שט"ן
 גג"ד יכ"ש
 בט"ר צת"ג
 חק"ב טג"ע
 יג"ל פו"ק
 שק"ו צי"ת

אָנא, בְּכַח גְּדֻלַּת יְמִינְךָ, תַּתִּיר צְרוּרָה:
 קַבֵּל רַחֵם עִמּוֹךָ, שְׂגִבְנוּ, מַהֲרֵנוּ, נוֹרָא:
 נָא גְבוּר, דּוֹרְשֵׁי יְחוּדְךָ, כְּכַבֵּת שְׁמֵרָם:
 בְּרַחֵם מַהֲרָם, רַחֲמֵי צְדָקָתְךָ, תְּמִיד גְּמֵלָם:
 חֲסִין קְדוֹשׁ, בְּרוּב מִוִּבָּה, נִהַל עֲדָתְךָ:
 יְחִיד, גְּאֹה, לַעֲמּוֹךָ פְּנֵה, זֹכְרֵי קִדְשָׁתְךָ:
 שְׁעֵתָנוּ קַבֵּל, וּשְׁמַע צַעֲקָתָנוּ, יוֹדַע תַּעֲלָמוֹת:
 בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

לְנִסְכֵּין, אַחֲר־כֵּן נִסְכוּ יַיִנוּ שֶׁל הַקָּרְבָן תְּמִיד עַל הַמִּזְבֵּחַ, כְּדַכְתִּיב (שם) "וְנִסְכּוֹ רְבִיעִית הַהֵינִי יַיִן", וְנִסְכֵּין לְמוֹסָפִין, שְׂאֵם הָיָה שֶׁבֶת אוֹ רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ אוֹ מוֹעֵד הַקְּרִיבוּ אֶז אֵת קָרְבָן הַמוֹסֵף, וּמוֹסָפִין לְבִזְיָכִין, שְׂאֵם הָיָה שֶׁבֶת הָיָה מִקְטִירִין שְׁנֵי בִזְיָכֵי לְבוֹנָה שֶׁל לֶחֶם הַפְּנִים אַחֵר הַמוֹסָפִין, וּבִזְיָכִין קוֹדְמִין לְתִמִּיד שֶׁל בֵּין הָעֶרְפִּים, שְׂנֹאֲמֵר (וַיִּקְרָא ו') "וְהַקְטִיר עֲלֶיהָ הַעוֹלָה וְהַקְטִיר עֲלֶיהָ חֲלָבֵי הַשְּׁלָמִים", עֲלֶיהָ הַשְּׁלָם כֹּל הַקָּרְבָנוֹת, הֵינּוּ שְׁכָל אֵלוֹ הַעֲבוֹדוֹת הָיוּ עוֹשִׂים אַחֵר הַתְּמִיד שֶׁל שַׁחַר וְלִפְנֵי הַתְּמִיד שֶׁל בֵּין הָעֶרְפִּים, כִּי עֲלֶיהָ הֵינּוּ עַל הַתְּמִיד שֶׁל שַׁחַר חֲלָבֵי הַשְּׁלָמִים צְרִיכִין לְהַשְׁלִים כֹּל הַקָּרְבָנוֹת כְּלָם, וְאִין מִקְרִיבִין שׁוּם קָרְבָן אַחֵר הַתְּמִיד שֶׁל בֵּין הָעֶרְפִּים.

בְּנֵי, בְּנֵי! כִּמֹּה אֲתָה צְרִיף לְשִׁמְחַ מִצַּד אֶחָד שְׂאֲתָה זֹכֶה לוֹמֵר וְלִלְמַד סֹדֵר הַמַּעֲרָכָה, וְאֲתָה נִקְלַל עֲכָשׁוּ בַּעֲבוּרַת הַכֹּהֵן, וְכִמֹּה אֲתָה צְרִיף לְכַבּוֹת מִצַּד שְׁנֵי עַל חֲרָבֵן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, שְׂאֲנוּ רְחוּקִים מִלְקָטָם כֹּל זֹאת, וְחִבְקָשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שִׁיחֹס וְיִרְחַם עַל פְּלִיטַת עַם יִשְׂרָאֵל, וְיָבֵא וְיִגְאֲלוּנוּ וְיִבְנֶה לָנוּ אֵת בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ, וְשֵׁם נַעֲשֶׂה אֵת עֲבוֹדַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

בְּנֵי! אַחֲר־כֵּן אוֹמְרִים תְּפִלַּת רַבִּי נַחוּנְיָא בֶּן הַקָּנָה, אָנָּה בְּכַח זְכוּיָהּ, שְׁהִיא מִיְסֻדַּת עַל פִּי הַשָּׁם מ"ב הַקְּדוֹשׁ, וְעִנְיָנָה לְהַעֲלוֹת אֵת הַעֲשִׂיָה לִיצִירָה, וְנַחֲלֵק לְשִׁבְעָה חֲלָקִים, לְשִׁבְעָה יְמֵי הַשָּׁבוּעַ, כְּדִי לְהַעֲלוֹת אֵת הַיְמִים לְמַעְלָה מִהַמְּקוֹם וְלְמַעְלָה מִהַזְּמַן, וּבְכָל יוֹם נַחֲלֵק לְשִׁשָּׁה תְּבוֹת, בְּסוּד (יִשְׁעִיָה ו') "בְּשִׁתִּים יְכֹסֶה פְּנָיו וּבְשִׁתִּים יְכֹסֶה רַגְלָיו וּבְשִׁתִּים יַעֲוֹפֶף", כִּי אֲסוּר לְהִסְתַּפֵּל לְמַעְלָה מִמְּדוּרְגָתוֹ שְׁנֵה בְשִׁתִּים יְכֹסֶה פְּנָיו, וְכֵן אֲסוּר לְהִסְתַּפֵּל לְמַטָּה מִמְּדוּרְגָתוֹ, שְׁנֵה בְשִׁתִּים יְכֹסֶה אֵת רַגְלָיו, וְיִדְקָא עַל־דִּי־זָה בְשִׁתִּים יַעֲוֹפֶף, כִּי מִצַּד אֶחָד צְרִיף לְשִׁמּוֹר שְׁלֵא יִהְיֶה פֶן יִהְרִסוּ וּמִצַּד שְׁנֵי אֲסוּר

רבון העולמים, אתה צויתנו, להקריב קרבן התמיד במועדו, ולהיות כהנים בעבודתם, ולויים בדוכנם, וישראל במעמדם. ועתה בעונותינו, חרב בית המקדש ובטל התמיד, ואין לנו לא כהן בעבודתו, ולא לוי בדוכנו, ולא ישראל במעמדו, ואתה אמרת, ונשלמה פרים שפתינו. לכן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו, ואלהי אבותינו שיהא שיח שפתינו חשוב ומקבל ומרצה לפניך, כאלו הקרבנו קרבן התמיד במועדו, ובמקומו וכהלכתו:

לשבת וביום השבת שני כבשים בני שנה תמימם, ושני עשרנים סלת מנחה בלילה בשמן ונסכו. עלת שבת בשבתו, על עלת התמיד ונסכה:

**א איזהו מקומן של זבחים, קדשי קדשים
שחיטתן בצפון. פר ושעיר של
יום הכפורים שחיטתן בצפון, וקבול דמן**

להתיאש, וכשיש לו בקיאות זו או יוכל לעופף, ולעלות מעלה מעלה (לקוטר־מוהרין, חלק א, סימנים ו, ג): מדרגה אחר מדרגה ברום גבהי מרומים.

בני! אחר־כך אומרים תפלת רבון העולמים, ותשפך נפשך אליו ותברך, כי עכשו הוא עת רצון גדול בשמים, ועל־ידי כל תפלה ותפלה שמבקשים על בנן בית־המקדש ממשיכין אותה למטה, ומה גם שזוכים לעת עתה לבנן בית המחזין, שהוא גם־כן בנן בית־המקדש, פמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטר־מוהרין, חלק א, סימן יג), כי המחזין צריכים להיות דבוקים בו ותברך תמיד, שזה בנן־בית־המקדש הפרטי של כל בר ישראל.

איזהו מקומן

בני! אחר־כך תקנו לומר משנת "איזהו מקומן של זבחים", שהוא פרק חמישי ממסכת זבחים, כדי שנגזרים דברי תכמינו הקדושים (קדושין ל): לעולם ישלש אדם את שנותיו שליש במקרא, שליש במשנה ושליש בתלמוד, שצריכים ללמד שלשתן בכל יום, ולכן אומרין פרשת התמיד כנגד מקרא, ומשנת "איזהו מקומן" כנגד משנה, וברייתא דרבי ישמעאל כנגד

בְּכָלֵי שָׂרֵת בַּצָּפוֹן, וְדָמֵן טָעוֹן הַזֵּיהָ עַל
 בֵּין הַבָּדִים, וְעַל הַפְּרָכֶת, וְעַל מְזִבַּח
 הַזֹּהֵב. מִתְּנָה אַחַת מֵהֵן מֵעַכְבֶּת. שִׁירֵי
 הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יִסּוֹד מַעְרְבֵי שֵׁל מְזִבַּח
 הַחִיצוֹן, אִם לֹא נָתַן לֹא עֵבֶב:

תלמוד, ובחרו דוקא בפרק "איזהו מקומן", כי הוא פרק שלם בלי שום מחלקת, וגדול הוא השלום, וגם כי כלולים בה כל הקרבנות היחיד והצבור, ומקומים על גדה (הושע י'): "וגשלקמה פרים שפתינו". ולכן תכנון היטב על-כל-פנים פרוש המלות, כדי שתבין מה שאמה אומר. ולכן חברתי לך פרוש הפשוט, אבל תדע שגם בזה בכל משנה ומשנה מרמזים סודות עליונים; אשרי עין ראתה. ואנו אין לנו אלא פשוטן של דברים.

(א) "איזהו מקומן של זבחים" — איפה הוא מקום שחיטתו וקבלת דמו ואכילתו של כל זבח וזבח? קדשי קדשים שהם תטאות ואשמות ועולות ושלמי צבור, ונקראים קדשי קדשים, כי מועלים בהם מיד שהקדשו, וכן נפסלים אם בשרם יוצא חוץ לעזרה. שחיטתן בצפון, מכתל צפוני של העזרה עד כתל צפוני של המזבח. ומתחיל לפרש כל הקדשי קדשים בפרטיות, והתחיל עם פר ושעיר של יום הכפורים, כי נקנס דמן לפני ולפנים להזות בין הבדים וקדשתן יתרה, שחיטתן בצפון וגם קבול דמן בכלי שרת בצפון, ואחר-כך דמן טעון הזיה על בין הבדים, הינו שנקנס לפני ולפנים, ומזה כנגד בדי הארון, בין מדם הפר ובין מדם השעיר שמונה הזיות מכל אחד, אחת למעלה ושבע למטה, ואחר-כך מזה משניהם גם על הפרכה, הינו כנגד הפרכה מבחוץ, שמונה הזיות מכל אחד, ואחר-כך מערב דם הפר עם דם השעיר ומזה משניהם בחד על מזבח הזהב, ארבע מתנות ארבע קרנותיו, ואחר-כך עוד שבע הזיות על טהרו של מזבחם, סך הכל בין כלם מ"ג הזיות, ואם חסר מתנה אחת מהן מכל מ"ג אלו — מעכבת, שירי הדם — מה שנושא אחר ההזיות בכלי שרת, היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון. אבל אם לא נתן לא עבב:

ב פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וְשְׁעִירֵים הַנִּשְׂרָפִים
 שְׁחִיטָתָן בַּצֶּפוֹן וְקָבוֹל דָּמֶן
 בְּכָלִי שָׂרֵת בַּצֶּפוֹן, וְדָמֶן טָעוֹן הַזֵּיהַ עַל
 הַפְּרֻכָּת וְעַל מִזְבַּח הַזֹּהֵב. מִתְּנֶה אַחַת
 מִהֶן מִעֶכְבֶּת, שִׁירֵי הַדָּם הֵיָה שׁוֹפֵךְ עַל
 יְסוֹד מַעְרְבֵי שֶׁל מִזְבַּח הַחִיצוֹן אִם לֹא
 נָתַן לֹא עֵבֶב, אֱלוֹ וְאֱלוֹ נִשְׂרָפִין בְּבֵית
 הַדָּשָׁן:

ג חֲטָאֵת הַצְּבוּר וְהַיְחִיד, אֱלוֹ הֵן חֲטָאֵת
 הַצְּבוּר: שְׁעִירֵי רֵאשֵׁי חֲדָשִׁים
 וְשֶׁל מוֹעֲדוֹת, שְׁחִיטָתָן בַּצֶּפוֹן, וְקָבוֹל

(ב) פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים שֶׁהֵם פֶּר הָעֶלָם דָּבָר שֶׁל צְבוּר, וּפָר כֹּהֵן הַמְּשִׁיחַ
 וְשְׁעִירֵים הַנִּשְׂרָפִים שֶׁהֵם שְׁעִירֵי חֲטָאֵת שֶׁל צְבוּרָה זָרָה, שְׁחִיטָתָן בַּצֶּפוֹן,
 וְקָבוֹל דָּמֶן בְּכָלִי שָׂרֵת בַּצֶּפוֹן, וְדָמֶן טָעוֹן הַזֵּיהַ עַל הַפְּרֻכָּת, הֵינּוּ שְׂבַע הַזֵּיוֹת
 כְּנֶגֶד הַפְּרֻכָּת מִבְּחוּץ, וְעַל מִזְבַּח הַזֹּהֵב אֲרֻבַּע מִתְּנֹת עַל אֲרֻבַּע קְרָנוֹתָיו,
 מִתְּנֶה אַחַת מִהֶן מִעֶכְבֶּת, שִׁירֵי הַדָּם הֵיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעְרְבֵי שֶׁל מִזְבַּח
 הַחִיצוֹן, אֲבָל אִם לֹא נָתַן לֹא עֵבֶב, "אֱלוֹ וְאֱלוֹ" הֵן מָה שֶׁחָשַׁב בְּמִשְׁנֵה רֵאשׁוֹנָה,
 פֶּר וְשְׁעִיר שֶׁל יוֹם הַכַּפּוּרִים, וְהֵן מָה שֶׁחָשַׁב בְּמִשְׁנֵה זֶה פָּרִים וְשְׁעִירִים
 הַנִּשְׂרָפִים, כֻּלָּם נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדָּשָׁן מִחוּץ לְעִיר בְּמָקוֹם שֶׁמִּנְחִין דָּשָׁן שֶׁל
 הַמִּזְבֵּחַ:

(ג) חֲטָאֵת הַצְּבוּר שֶׁהֵם חֲטָאֵת שֶׁל חוֹבֵת הַצְּבוּר שֶׁכָּאִים בְּרֵאשֵׁי חֲדָשִׁים
 וּבְמוֹעֲדוֹת, וְהַיְחִיד אוֹ חוֹבֵת אִישׁ יְחִיד שֶׁצָּרִיף לְהֵבִיא קָרְבָן חֲטָאֵת כְּשֶׁעֲבַר
 בְּשׁוֹגֵג עַל צְבוּרָה שֶׁחִיבִין עַל זְדוּנָה כֶּרֶת אוֹ מִיתַת בֵּית־דִּין, וּמִפְּשַׁת הַמִּשְׁנֵה
 אֱלוֹ הֵן חֲטָאֵת הַצְּבוּר שְׂרוּצָה לְמִנּוֹת כָּאֵן, שְׁעִירֵי רֵאשֵׁי חֲדָשִׁים וְשֶׁל

דָּמֵן בְּכָלִי שֶׁרַת בְּצַפּוֹן, וְדָמֵן טָעוֹן אַרְבַּע
 מִתְנַזֵּת עַל אַרְבַּע קַרְנוֹת, פִּיֶּצֶד, עֲלָה
 בַּכֶּבֶשׂ וּפְנָה לְסוּבָב, וּבֵא לֹ לְקַרְן
 דְּרוֹמִית מְזַרְחִית, מְזַרְחִית צְפוֹנִית,
 צְפוֹנִית מְעַרְבִית, מְעַרְבִית דְּרוֹמִית.
 שִׁירֵי הַדָּם הִיָּה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִי,
 וְנֶאֱכָלִין לְפָנִים מִן הַקְּלָעִים לְזִכְרֵי כַהֲנָה
 בְּכָל מֵאֲכָל, לְיוֹם וּלְלֵילָה עַד חֲצוֹת:

מוֹעֲדוֹת, שְׂבָאִים בְּקַרְפֵּן מוֹסֵף שֶׁל הַיּוֹם, כִּי חֲטָאת הַפְּנִימִיּוֹת כְּבֹר הַזְּכִירָן
 לְמַעֲלָה, שִׁחִיטַתָּן בְּצַפּוֹן הַעֲנִוָה, וְקַבּוּל דָּמֵן בְּכָלִי שֶׁרַת בְּצַפּוֹן, וְדָמֵן טָעוֹן
 אַרְבַּע מִתְנַזֵּת עַל אַרְבַּע קַרְנוֹת, הֵינּוּ שֶׁהִכְהֵן צְרִיף לְעַמֵּד עַל יַד קַרְנוֹת הַמְּזֻבָּח
 וְלִתֵּן הַדָּם עַל אַרְבַּע קַרְנוֹתָיו. פִּיֶּצֶד? בְּאִיזָה סֵדֶר הוּא נוֹתֵן אֶת הָאֲרַבַּע
 מִתְנַזֵּת? עֲלָה בַּכֶּבֶשׂ — הוּא הַשְּׁפוּעַ שֶׁלִּפְנֵי הַמְּזֻבָּח שֶׁמִּמֶּנּוּ עוֹלִין לְמִזְבֵּחַ,
 וּמֵהַכֶּבֶשׂ הַגְּדוֹל יוֹצֵא מִיָּמִין כֶּבֶשׂ קָטָן, שֶׁמִּמֶּנּוּ יְכוּלִים לְהַגִּיעַ אֶל הַסּוּבָב,
 הַמְּקוּיף אֶת הַמְּזֻבָּח, שֶׁעָלָיו הִכְהֵן יְכוּל לְעַמֵּד וְלִתֵּן הַדָּם עַל קַרְנוֹת הַמְּזֻבָּח,
 וּפְנָה לְצַד יָמִין לְסוּבָב, וּבֵא לֹ לְקַרְן דְּרוֹמִית מְזַרְחִית, כִּי בָּה הִיָּה פּוֹגֵעַ
 תַּחֲלָה כְּשֶׁפָּנָה לְיָמִין עַל הַסּוּבָב, וְנָתַן שֵׁם דָּם עַל הַקְּרָן, וְאַחֲרֵי־כֵן הֵלַךְ כָּל
 צֶד מְזַרְחָ שֶׁל הַסּוּבָב עַד שֶׁהַגִּיעַ לְקַרְן מְזַרְחִית צְפוֹנִית, וְנָתַן שֵׁם דָּם עַל
 הַקְּרָן, וּמִשָּׁם הֵלַךְ כָּל צֶד צְפוֹן, עַד שֶׁהַגִּיעַ לְקַרְן צְפוֹנִית מְעַרְבִית, וְנָתַן דָּם
 עַל הַקְּרָן וּמִשָּׁם הֵלַךְ כָּל צֶד מְעַרְב, עַד שֶׁהַגִּיעַ לְקַרְן מְעַרְבִית דְּרוֹמִית, וְנָתַן
 דָּם עַל הַקְּרָן, וּבָזָה נִגְמַר כָּל הָאֲרַבַּע מִתְנַזֵּת, וּמִשָּׁם יָרַד בַּכֶּבֶשׂ קָטָן אֶל יְסוֹד
 הַמְּזֻבָּח. שִׁירֵי הַדָּם — מֵה שֶׁהִיָּה נִשְׁאָר בְּכָלִי שֶׁרַת, הִיָּה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד
 דְּרוֹמִי, כִּי שֵׁם בְּקַרְן דְּרוֹמִית מְעַרְבִית שֶׁל הַיְסוֹד הָיוּ שְׁנֵי נֶקֶבִים דְּקִים, אֶחָד
 פּוֹנֵה לְמְעַרְב וְאֶחָד פּוֹנֵה לְדָרוֹם, וְשָׁמָּה שׁוֹפְכִין שִׁירֵי הַדָּם, שֶׁל חֲטָאת
 פְּנִימִיּוֹת הָיוּ שׁוֹפְכִין בְּנֶקֶב הַדְּרוֹמִי, וְשֶׁל חֲטָאת חִיצוֹנִיּוֹת הָיוּ שׁוֹפְכִין בְּנֶקֶב

ד העולה קדש קדשים, שחיטתה בצפון,
 וקבול דמה בכלי שרת בצפון.
 ודמה טעון שתי מתנות שהן ארבע,
 וטעונה הפשט ונתוח, וכליל לאשים.
 ה זבחי שלמי צבור ואשמות, אלו הן
 אשמות, אשם גזלות, אשם

דרומי ונאכלין לפנים מן הקלעים, היו צריכין לאכל את בשר החטאת בתוך קלעי החצר שבמשכן או בתוך עזרת כהנים או עזרת ישראל בבית המקדש לזכרי כהונה, רק לזכרים שבכהנים ולא לנקבות, בכל מאכל בין צלי בין מבשל, ליום ולילה — שצריכין לאכל אותו כל יום ההקדבה והלילה שאחרי, כי בקדשים הלילה הולך אחר היום, אכל רק עד תצות לילה, כי חכמים עשו הרחקה שלא יבואו לאכל אחר עלות השחר ויתחייב פרת משום נותר:

(ד) העולה, שהיא באה לחובה, כגון עולת יולדת או מצורע, או שהיא באה לנדבה לרצות על מי שעבר על מצות עשה או על לאו הנמק לעשה, או על מי שהיה לו הרהור עברה, קדשי קדשים, ומוצלין בהם מיד שהקדשו, שחיטתה בצפון העזרה, וקבול דמה בכלי שרת בצפון, ודמה טעון שתי מתנות שהן ארבע, שהיה הכהן עומד על הרצפה וזרק הדם מן הכלי שרת על חוור של זוית מזרחית צפונית, והדם מתפשט לשני הצדדין למזרח ולצפון, וכן עושה על זוית דרומית מערבית, ומתפשט הדם על צדדי דרומי ומערבי, נמצא בשתי מתנות מגיע לארצה צדדין, וטעונה הפשט, שמצוה להפשיט את עורה, דכתיב (ויקרא א'): "והפשית את העולה", מה שאין בן בשאר זבחים, ונתוח, שחותר אותה לנתחים, דכתיב (ויקרא א'): "ונתח אותה לנתחיה" וכליל לאשים, שכל הנתחים והראש והקרב והכרעים והחלב את כלם מקטירים על גבי המזבח:

(ה) זבחי שלמי צבור הם שני כבשי עצרת שמקריבין בשבועות עם

מעילות, אִשָּׁם שִׁפְחָה חֲרוּפָה, אִשָּׁם נְזִיר,
 אִשָּׁם מִצְרָע, אִשָּׁם תְּלוּי. שְׁחִיטַתָּן
 בַּצִּפּוֹן, וְקָבוּל דָּמֶן בְּכָלִי שָׂרֵת בַּצִּפּוֹן,
 וְדָמֶן טְעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע,
 וְנֶאֱכָלִין לְפָנִים מִן הַקְּלָעִים לְזִכְרֵי כַהֲנָה,
 בְּכָל מֵאֲכָל, לְיוֹם וּלְלַיְלָה עַד חֲצוֹת:

ו הַתּוֹדָה וְאֵיל נְזִיר, קִדְשִׁים קָלִים,
 שְׁחִיטַתָּן בְּכָל מְקוֹם בַּעֲזָרָה,

שְׁתֵּי הַלְחָם, וְהֵם קִדְשֵׁי קִדְשִׁים וְכֵן אֲשָׁמוֹת. אֵלֵי הֵן אֲשָׁמוֹת. אִשָּׁם גְּזֵלוֹת — שְׁחִיב לְהֵבִיא אֵיל לְאִשָּׁם מִי שִׁכְפַר בְּתַבְעֵת מִמּוֹן שֶׁל חִבְרוֹ וְנִשְׁבַּע לְשָׂקֵךְ וְאַחֲרָיֶךָ הַיּוֹדָה. אִשָּׁם מֵעִילוֹת — מִי שֶׁנִּהְיָה שְׂגוּה פְרוּטָה מִן הַהִקְדָּשׁ וּמְעַלָּה בְּשׂוֹגֵג, חִיב לְהֵבִיא אֵיל לְאִשָּׁם, אִשָּׁם שִׁפְחָה חֲרוּפָה הֵבֵא עַל שִׁפְחָה חֲרוּפָה שֶׁהִיא חֲצִינָה שִׁפְחָה וְחֲצִינָה בֵּת חוֹרִין, וְהִיא מְקַדֶּשֶׁת לְעֹבֵד עֲבָרֵי חִיב לְהֵבִיא אֵיל לְאִשָּׁם. אִשָּׁם נְזִיר — נְזִיר שֶׁנִּשְׁטָמָא בְּתוֹךְ יָמֵי נְזִירוֹתוֹ חִיב לְהֵבִיא כֶּבֶשׂ בֶּן שְׁנָתוֹ לְאִשָּׁם. אִשָּׁם מִצְרָע — כֹּל מִצְרָע בְּיוֹם טְהוֹרָתוֹ חִיב לְהֵבִיא כֶּבֶשׂ בֶּן שְׁנָתוֹ לְאִשָּׁם. אִשָּׁם תְּלוּי — שֶׁמֵּבִיא אֶדָם שֶׁעָבַר עַל סֶפֶק חֲטָא, בַּעֲבֻרָת שְׁחִיבִים עַל זְרוֹנִם כֶּרֶת וְעַל שִׁגְגַתֵּן חֲטָאָה, כַּגֹּן שֶׁהִיָּה לְפָנָיו חֲתִיכַת חֶלֶב וְחֲתִיכַת שֵׁמוֹן, וְאָכַל אַחַת מֵהֶן וְאֵינּוּ יוֹדֵעַ אֵינָה מֵהֶן אָכַל, חִיב לְהֵבִיא אִשָּׁם תְּלוּי. שְׁחִיטָן בַּצִּפּוֹן, וְקָבוּל דָּמֶן בְּכָלִי בַּצִּפּוֹן. וְדָמֶן טְעוֹן שְׁתֵּי מִמֵּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. כִּדְרִין הַעוֹלָה, וְנֶאֱכָלִין לְפָנִים מִן הַקְּלָעִים בְּתוֹךְ הָעֲזָרָה, לְזִכְרֵי כַהֲנָה וְלֹא לְנִקְבוֹת, בְּכָל מֵאֲכָל בֵּין צְלִי בֵּין מִבְּשָׁל, לְיוֹם וְלַלַּיְלָה עַד חֲצוֹת, וְלֹא יוֹתֵר, כִּדְרֵי לְהַרְחִיק הָאָדָם מִן הָעֲבָרָה:

(ו) עֲבָשׁוּ מִתְחִילָה הַמִּשְׁנָה לַמִּנּוֹת הַקִּדְשִׁים קָלִים, שְׁאִין מוֹעֲלִים בָּהֶם מִיָּד שֶׁהִקְדָּשׁוּ, וְאֵינָם נִפְסָלִים אִם יָצָא בְּשָׂרָם חוּץ לְעֲזָרָה, וְהֵם הַתּוֹדָה שֶׁהוּא הַקֶּרֶן שֶׁמֵּבִיאִין עַל כָּל גֵּס שֶׁעָשָׂה לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִכְרֹט כְּשִׁיזְצֵאִים מִצְרָה

וּדְמֵן טְעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע,
וְנֹאכְלִין בְּכָל הָעִיר, לְכָל אָדָם, בְּכָל
מֵאֵכֶל, לְיוֹם וּלְלַיְלָה עַד חֲצוֹת. הַמּוֹרָם
מֵהֶם פְּיוֹצָא בְּהֶם, אֲלֵא, שֶׁהַמּוֹרָם נֹאכֵל
לְפָנֵיהֶם לְנִשְׂיָהֶם וּלְבָנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם:

ז שְׁלָמִים, קִדְשִׁים קָלִים, שְׁחִיטָתוֹן בְּכָל
מְקוֹם בְּעִזְרָה, וּדְמֵן טְעוֹן
שְׁתֵּי מִתְּנֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע, וְנֹאכְלִין בְּכָל

שֶׁהֵם הָאֲרַבְעָה שְׁצָרִיכִין לַהוֹדוֹת: יוֹרְדֵי הַיָּם, הוֹלְכֵי מִדְּבָרוֹת, חוֹלֵה וְנִתְרַפָּא,
וְהַיּוֹצֵא מִבֵּית הָאֶסְרוֹרִים. וְאֵיל נְזִיר, שֶׁהַנְּזִיר מְקָרִיב בְּיוֹם הַשְּׁלֵמַת יְמֵי נְרוֹ
קִדְשִׁים קָלִים. שְׁחִטָּתוֹן בְּכָל מְקוֹם בְּעִזְרָה, וְאִינֵם צְרִיכִין שְׁחִיטָה בְּצִפּוֹן
בְּקִדְשֵׁי קִדְשִׁים וּדְמֵן טְעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. כְּנִרְיַקַת דָּם הָעוֹלָה הַנִּזְלָ,
וְנֹאכְלִין בְּכָל הָעִיר יְרוּשָׁלַיִם, לְכָל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל מֵאֵכֶל בֵּין צְלִי בֵּין
מִבְּשֵׁל לְיוֹם וּלְלַיְלָה אֶבֶל רַק עַד חֲצוֹת, כְּדֵי לְהִרְחִיק אֶת הָאָדָם מִן הָעֲבָרָה.
הַמּוֹרָם מֵהֶם — הַדְּבָרִים שְׁמֵרִים וּמְפָרִישִׁים מֵהֶם, שֶׁהֵם הַתּוֹהָה וְהַשּׁוֹק שֶׁל
הַקָּרָבֵן תּוֹדָה, אוֹ הַחֲלוֹת שְׁמֵקִרְבִּין עֲמָה, וְכֵן הַמּוֹרָם מֵאֵיל הַנְּזִיר, שֶׁהֵם
הַזְרוּעַ בְּשֵׁלָה מִן הָאֵיל, וְהַתּוֹהָה וְשׁוֹק וְהַלְחָמִים שֶׁלוֹ, פְּיוֹצָא בְּהֶם, דִּינֵם כְּמוֹ
הַתּוֹדָה וְאֵיל נְזִיר בְּעֶצְמָם, שְׁנֹאכְלִים בְּכָל הָעִיר לְיוֹם וּלְלַיְלָה עַד חֲצוֹת, אֲלֵא
שֶׁהַמּוֹרָם חִמּוֹר בְּדָבָר זֶה שֶׁהוּא נֹאכֵל רַק לְפָנֵיהֶם, לְנִשְׂיָהֶם וּלְבָנֵיהֶם
וּלְעַבְדֵיהֶם, וְאֶסְרוֹרִים לְאִישׁ זֶר:

(ז) שְׁלָמִים, מִי שְׁנֹבֵד לְבוֹ לְהִבִּיא קֶרְבֵן שְׁלָמִים בְּנֶדֶר אוֹ בְּנִדְבָה בְּכָל
מֹת הַשְּׁנָה, קִדְשִׁים קָלִים. וְיֵשׁ לָהּ הַהֲלָכוֹת שֶׁל קִדְשִׁים קָלִים הַנִּזְלָ,
שְׁחִיטָתוֹן בְּכָל מְקוֹם בְּעִזְרָה. וּדְמֵן טְעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע, וְנֹאכְלִין בְּכָל
הָעִיר לְכָל אָדָם בְּכָל מֵאֵכֶל, אֶבֶל יֵשׁ לָהּ קֵלָה אַחַת לְגַבִּי זְמַן הָאֲכִילָה, שֶׁהִיא
נֹאכֵלָת לַשְּׁנֵי יָמִים וּלְלַיְלָה אַחַד, וְכְמוֹ שְׁכַתּוּב (ויקרא ז, טז): "בְּיוֹם

הַעִיר, לְכֹל אָדָם, בְּכֹל מַאֲכָל, לְשְׁנֵי יָמִים
 וְלֵילָה אֶחָד. הַמּוֹרָם מֵהֶם, פִּיּוּצָא בְּהֶם,
 אֲלֵא, שְׁהַמּוֹרָם נֶאֱכָל לְפָהֳגִים לְנִשְׁיָהֶם
 וְלַבְּנֵיהֶם וְלַעֲבָדֵיהֶם:

ח הַבְּכוֹר וְהַמְעֵשֶׁר וְהַפֶּסַח, קִדְשִׁים קָלִים
 שְׁחִיטָתָן בְּכֹל מְקוֹם בַּעֲזָרָה,
 וְדָמָן טָעוּן מִתְּנָה אֶחָת, וּבִלְבָד שִׁיתָן כִּנְגַד
 הַיְסוּד. שְׁנֵה בְּאֲכִילָתָן, הַבְּכוֹר נֶאֱכָל
 לְפָהֳגִים, וְהַמְעֵשֶׁר לְכֹל אָדָם, וְנֶאֱכָלִין בְּכֹל
 הַעִיר, בְּכֹל מַאֲכָל, לְשְׁנֵי יָמִים וְלֵילָה אֶחָד.
 הַפֶּסַח, אֵינּוּ נֶאֱכָל אֲלֵא בַּלַּיְלָה, וְאֵינּוּ נֶאֱכָל
 אֲלֵא עַד חֲצוֹת, וְאֵינּוּ נֶאֱכָל אֲלֵא לְמִנּוּיָיו,
 וְאֵינּוּ נֶאֱכָל אֲלֵא צְלִי:

הקריבו את זבחו יאכל וממחרת, המורם מהם, הינו התזה ושוק, פיוצא
 בהם, שגם נאכלין בכל העיר לשני ימים ולילה אחד, אלא שהמורם נאכל
 לפהגים לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם, ואסורים לזר:

(ח) הבכור, בכור זכר פטר רחם של בהמה טהורה והמעשר, מעשר
 בהמה של בקר וצאן והפסח, קרפן פסח הנקרב ביי"ד בגיטסן בלם קדשים
 קלים, שחיטתן בכל מקום בעזרה, ואינם טעונין צפון, דמן טעוין רק מתנה
 אחת, ובלבד שיתן כנגד היסוד מתנה זו על אחד מצדי המזבח שיש
 כנגד היסוד, לאפוקי צד מזרח ודרום שאין שם יסוד, שנה באכילתן,
 אף-על-פי שמתן דמם שנה, אכל באכילתן משנים הם, כי הבכור נאכל בלו
 לפהגים, לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם, והמעשר נאכל בלו לכל אדם, ואין

בו לכַהֲנִים אָפְלוּ חֲזֵה וְשׁוֹק, וְנֶאֱכָלִין בְּכָל הָעִיר יְרוּשָׁלַיִם בְּכָל מֵאֵכֶל בֵּין צְלִי בֵּין מִבְּשֵׁל, לְשֵׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד, אֲבָל הִפְסַח אֵינִי נֹאכֵל אֶלָּא בַּלַּיְלָה, דְּכַתִּיב בּוֹ (שְׁמוֹת יב, ח): "וְאָכְלוּ אֶת הַבָּשָׂר בַּלַּיְלָה הַזֶּה", וְאֵינִי נֹאכֵל אֶלָּא עַד חֲצוֹת, כְּשֵׁיטַת רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה, שֶׁמֶן הַתּוֹרָה אֵין הִפְסַח נֹאכֵל אֶלָּא עַד חֲצוֹת, וְאֵינִי נֹאכֵל אֶלָּא לְמַנּוּחֵי — לְאוֹתָן שֶׁנִּמְנְוּ עָלָיו קֹדֶם שְׁחִיטָתוֹ, כְּדְכָתִיב (שָׁם ד): "תִּכְסֹּף עַל הַשֶּׁה", וְאֵינִי נֹאכֵל אֶלָּא צְלִי, וְכַמוֹ שֶׁכָּתוּב (שָׁם ט): "כִּי אִם צְלִי אֵשׁ":

בְּרִיתָא דְרַבִּי יִשְׁמַעֵאל

בְּנִי! אַחֲר־כֵּךְ נוֹהֲגִין לומר בְּרִיתָא דְרַבִּי יִשְׁמַעֵאל, כְּדִי לְצַאת גַּם חוֹבֵת לַמּוֹד גְּמָרָא וּבְרִיתָא בְּכָל יוֹם, וּבְחֲרֵי דִיקָא בְּבְרִיתָא דְרַבִּי יִשְׁמַעֵאל, שֶׁהוּא הַתְּחִלַּת סֵפֶר תּוֹרַת כְּהִנִּים שֶׁפְּלוּ מִדְּבַר מְקַרְבָּנוֹת, וְיִהְיֶה נִחְשָׁב כְּאִלוֹ עֶסְקוֹנֵי בַעֲבוּרָה, בְּכַחֲנִית (הוֹשֵׁעַ יד): "וְנִשְׁלַמָּה פְּרִים שְׁפִתֵינוּ", וְעוֹד שֵׁישׁ בָּהּ כָּל הַיִּגְמָדוֹת שֶׁהַתּוֹרָה נִדְרָשֶׁת בָּהֶם. נִמְצָא, שֶׁהִיא כְּלִיּוֹת כֹּל דְרָשׁוֹת חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים בְּגְמָרָא וּבְבְרִיתָא וְכו', וְלִכֵּן בָּהּ דִּיקָא רְאוּי לְצַאת מִצּוֹת לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְגַם סוּדָה רַב מְאֹד, כִּי יִגְמָדוֹת אֵלוֹ שֶׁהַתּוֹרָה נִדְרָשֶׁת בָּהֶם, הֵם מְכַנְּנִים כְּנֶגֶד יִגְמָדוֹת רַחֲמִים, וְכַמוֹכָא בְּדְבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲרָן), חֵלֶק א', סִימָן כו', שֶׁכְּפִי הַיְדֻדְכּוֹת חֲכָמָתוֹ בִּיִגְמָדוֹת שֶׁהַתּוֹרָה נִדְרָשֶׁת בָּהֶן, כֵּן מְעוֹרֵר אֶת יִגְמָדוֹת תְּקוּנֵי דִיקָנָא, וְכֵן הַיְדֻדְכּוֹת קוֹל רַנְתוֹ, וְאֵז עַל-יְדֵי הַשְּׁמַעַת קוֹלוֹ לְבַד בְּלֹא דְבוּר, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹשִׁיעוֹ בַּעַת צְרָתוֹ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹאֶה אֵיזָה עֲפוּ"ם מִיֶּצֶר לָנוּ וּמוֹשִׁיעֵנוּ מֵהֵם; וְלִכֵּן עֲכָשׁוּ שֶׁאֲנַחְנוּ הוֹלְכִים לומר רְנָה וְנִמְרָה לִפְנֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּפִסְקֵי דְזוּמְרָה, אֲנַחְנוּ מְזִכְרִים מְקַדְּם הַיִּגְמָדוֹת שֶׁהַתּוֹרָה נִדְרָשֶׁת בָּהֶן, וּמְעוֹרְרִים בָּהֶן הַיִּגְמָדוֹת רַחֲמִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה מוֹדְפֵךְ קוֹל רַנְתָּנוּ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ מִכָּל צְרוּתֵינוּ. וְלִכֵּן תְּכַוֵּן הַיֵּטֵב כִּי מְלַבֵּד הַפְּרוּשׁ הַפְּשוּט, זֶה סוֹכֵב עַל סְפִירוֹת עֲלִיוֹנוֹת, אֵיךְ שֶׁמְתַיַּחֲדִין יַחַד לְמַעְלָה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים, וְכֵן לִידַע אֲשֶׁר כָּל הַשְּׁנֵוּיִים וְהַקְּשִׁיּוֹת שֵׁישׁ בַּתּוֹרָה וְכָל הַמְּחַלְקֵת דְקַדְשָׁה שֵׁישׁ בֵּין תַּנְאִים וְאִמּוֹרָאִים וּבֵין צְדִיקִים וּכְשָׁרִים אֲמִתִּיִּים, הַכֹּל כְּדִי לְגַלּוֹת שֶׁכָּל הַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת נִמְשָׁכִין מֵאֲחָד הַפְּשוּט יַתְּבָרֵךְ (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, כְּלָא בְּהִמָּה, הַלְכָה ד', אוֹת ט); וְצִרְיִים לְקַשֵּׁר וּלְחַבֵּר הַכֹּל אֶל הָאֲדוּת הַפְּשוּט עַל-יְדֵי יִגְמָדוֹת שֶׁהַתּוֹרָה נִדְרָשֶׁת בָּהֶם.

רבי ישמעאל אומר, בשלש עשרה מדות התורה נדרשת בחן: (א) מקל וחמר. (ב) ומגזרה שוה. (ג) מבנין אב מכתוב אחד, ומבנין אב משני כתובים. (ד) מפלל ופרט. (ה) ומפרט וכלל. (ו) כלל ופרט

(א) מקל וחמר — אם מצינו באיזה דבר חמור בתורה שהתורה הקלה בו איזה קלה, למדים ממנו אותו קלה לדבר אחר שהוא קל ממנה, וכן להפוך — אם רואין שהחמירה התורה באיזה ענין בדבר קל, למדין ממנו שכל שכן שנחמיר אותה חמרה בדבר החמור ממנה.

(ב) ומגזרה שנה — גזרה היא לשון חתיכה, וגזרה שנה הוא שמוצאים אותה מלה או חתיכה שנה בשני ענינים שבתורה, ואז למדים אחד מחברו שיהיה נוהג בזה כל מה שנוהג בזה, ובכלל גזרה שנה הוא מדת ההקש והסמוכין, ששני דברים כתובין זה אצל זה בתורה, ואז דורשין הלכות מזה לזה.

(ג) מבנין אב מכתוב אחד — איזה דבר שבתורה שלמדין ממנו למקומות אחרים הסתומים נקרא אב, והדבר המפרש באיזה מקום הרי הוא בונה ועושה האב, שיהיה אב לכל התורה ללמד ממנו, ולפעמים הבנין אב הוא מפסוק אחד, ולפעמים הוא בנין אב משני כתובים, ששני כתובים מגלים לנו ללמד מזה על זה ומזה על זה ומבין שניהם, אתה לומד למקומות אחרים לתן עליהם כל מה שנאמר בזה וכן, ובנין אב גם נקרא בלשון חכמינו הקדושים מה מצינו.

(ד) מפלל ופרט — כל מקום שנאמר בתורה דבר הפולל הרבה דברים, ואחר-כך פרט הכתוב בזה ענין מפרט, אמרינן שאין בכלל אלא מה שבפרט.

(ה) מפרט וכלל — אם הפרט מקדם והכלל מאחר, נעשה כלל מוסיף על הפרט ואיתרבי כל דבר שדומה להכלל אפלו לא נכתבו בפרוש.

(ו) כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא בעין הפרט — אם התורה כותבת איזה כלל ואחר-כך פורטת איזה דברים, ואחר-כך חוזר וכותב כלל שני, אזי אין אתה דן אלא בעין הפרט, שכל מה שבכלל צריך להיות דומה לפרט.

ובלל, אי אתה דן אלא בעין הפרט. (1) מבבל שהוא צריך לפרט, ומפרט שהוא צריך לבבל. (2) כל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד, לא ללמד על עצמו יצא, אלא ללמד על הכלל בלוי יצא. (3) כל דבר שהיה בכלל, ויצא לטען טוען אחד שהוא בענינו, יצא להקל ולא להחמיר. (4) כל דבר שהיה בכלל ויצא לטען טוען אחר שלא בענינו, יצא להקל ולהחמיר.

(1) מבבל שהוא צריך לפרט ומפרט שהוא צריך לבבל — לפעמים הכלל אינו מפרש לעצמו ויש להסתפק אם הפונה בו ענין פרטי, וכא הפרט אחריו לפרשו ולבארו, ואז מרבין כל מה שדומה להפרט ולא אומרין שצריך להיות בדיוק כמו הפרט, כמו שאומרין בכלל ופרט, כי פאן הפרט בא לבאר את הכלל, וללמד שמרבין כל הדומה לו, וכן לפעמים פרט אינו מברר כל צרכו, ואי אפשר לדרשו כמו שהוא, כי הכלל עומד לנגדו, ולכן אז אומרין שהפרט צריך לבבל לפרשו ולבארו, והכלל מרבה כל מה שדומה לפרט.

(2) כל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל לא ללמד על עצמו יצא, אלא ללמד על הכלל בלוי יצא — לפעמים יש כלל שכולל הכל, ואחר-כך יצא דבר אחד מן הכלל ללמד איזו הלקה, אזי אומרים שדבר שיצא מן הכלל לא יצא ללמד רק לעצמו, אלא ללמד על הכלל בלוי, וכלם מקבלין אותה הלקה כמו הדבר שיצא מן הכלל.

(3) כל דבר שהיה בכלל ויצא לטען טוען אחד שהוא בענינו יצא להקל ולא להחמיר — לפעמים יש דבר שמוכן מאיליו, שהוא בתוך הכלל, והוציאו הפוסק לכתבו בפני עצמו, אבל לא נכתבו בו כל החמרות שנכתבו בכלל, רק חמרא אחד נכתבה בו מבין כל החמרות של הכלל, שזהו טעון אחד, הינו משא אחת שהוא בענינו של הכלל אז אומרין שיצא מן הכלל להקל על עצמו ולא להחמיר ולתן בו חמרות יותר ממה שכתוב בו.

(4) כל דבר שהיה בכלל ויצא לטען טוען אחד שלא בענינו יצא להקל

(א) כל דבר שהיה בכלל ויצא לדון בדבר החדש, אי אתה יכול להחזירו לכללו, עד שיחזירנו הכתוב לכללו בפרוש. (ב) דבר הלמד מענינו ודבר הלמד מסופו. (ג) וכן (ב"א וכאן) שני כתובים המכחישים זה את זה, עד שיבוא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם.

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שיבנה בית המקדש במהרה בימינו, ותן חלקנו בתורתך. ושם נעבדך ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות:

ולהחמיר — ולפעמים יש דבר שמוכן מאליו שהוא בתוך הכלל, וממילא כל חמרות הכלל נוהג בו, והוציאו הפסוק מן הכלל להוסיף בו איזו חמרה שלא נמצא בכלל, שהיה טעון אחד שלא פעננו, או אין אומרין שבא הכתוב להוסיף בו עוד חמרה אחת על כל החמרות של הכלל, ויהיה נוהג בו כל חמרות הכלל עם גם חמרה נוספת, אלא אומרים שיצא להקל בו, כמו שאומרים במדה הקודמת, ואין החמרות האחרות נוהגות בו, ולא באר הכתוב אלא להחמיר בו חמרה זו בלבד.

(א) כל דבר שהיה בכלל ויצא לדון בדבר החדש, אי אתה יכול להחזירו לכללו עד שיחזירנו הכתוב לכללו בפרוש — אם היה איזה דבר בתוך הכלל, ויצא מן הכלל לדון בו דבר חדש לגמרי, היסף מן הכלל, אזי אמרין שיצא לגמרי מן הכלל, ושלא לדון בו שאר הדינים של הכלל, אלא אם כן פרש בו הכתוב להדיא שיהא נוהג בו הדינים של הכלל.

(ב) דבר הלמד מענינו ודבר הלמד מסופו — לפעמים הדבר סתום ואין יודעים באיזה פרט הכתוב מדבר, אזי אתה לומד מענינו, כלומר מענין הדברים שהפסוק מדבר מהם, שבנדאי גם כן הפסוק מדבר מן הדבר שהוא דומה לו, ולפעמים מסופה של הפרשה אתה למד על תחלתה לבארה במה הכתוב מדבר, וזה נקרא דבר הלמד מסופו.

(ג) וכן שני כתובים המכחישים זה את זה, עד שיבא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם — לפעמים יש שני פסוקים הסותרים זה את זה, ואין אתה

קדיש דרבנן

חון יתגדל ויתקדש שמה רבא, בעלמא די ברא כרעותה וימליד מלכותה ויצמח פורקנה ויקרב משיחה, בחייכוז וביומיכוז ובחיי דכל בית ישראל, בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן:

קהל חון **יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיהא:**

חון יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל, שמה דקדשא בריך הוא לעלא ולעלא מכל ברקתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא, ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן, ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון, ועל כל מאן דעסקין באורייתא, די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר. יהא להון ולכוז שלמא רבא הנא וחסדא ורחמין וחיין אריכין ומזונא רויחי ופרקנא מן קדם אבוהון דבשמיא וארעא ואמרו אמן:

יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל, ואמרו אמן: **עושה** השלום במרומיו הוא ברחמיו יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

יודע על איזה מהם לסמוך, אזי תחפש בתורה עד שתמצא פסוק שלישי שיכריע ביניהם, ואז יהיה שלום בין כלם.

בני! אחר שסדרנו את סדר הקרבנות וגם למדנו מקרא, משנה וגימרא, ולכן מבקשים ומתפללין לפני הקדוש ברוך הוא שייבנה את בית המקדש, שהוא מקום הקרבנות, ושימזן חלקנו בתורתך, וגם בגן בית המקדש הוא בגן הדעת (לקוטי מוה"ר"ו, חלק א, סימן יא); וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות לג): כל מי שיש בו דעה כאלו נבנה בית המקדש בקמיו. ולכן על-ידי בגן הדעת והמחין נזכה לקבל חלקנו שבתורה הקדושה.

ענין קדיש

בני! צריך שתדע שהקדיש הזה שבין הקרבנות ובין הודו שניך לחזן, וההכרת לאמרו, ואם אין מגזן, ימתין עד שיהיה מגזן, כי בקדיש הזה הוא מעלה את עולם העשיה אל עולם היצירה, ואם לא מקפיד על הקדיש הזה הרי משנה ומתפך עולמות, לכן צריך להזהר בקדיש זה מאד מאד, כי

באמת התפלה היא בטול אל האין סוף ברוך הוא (לקוטי־הלכות, כלאי הנרם, הלכה ב', אות ט'), ועל־כן יש ארבעה חלקים בתפלה שהם כנגד הארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה כפידע, דהינו קרבנות ופסוקי דזמרה וברכת קריאת שמע ותפלת שמונה־עשרה; כי בתחלה צריך לתקן ארבעה יסודות שהם בשקשם ארבע אותיות הנו"ה ברוך הוא וברוך שמו, שזה סוד ארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, כי אי אפשר לזכות לבא אל בטול אמתי אל האין סוף ברוך הוא עד שלא ירצה שום דבר אלא את הקדוש־ברוך־הוא בעצמו, ויהיה בטל ומבטל אל האין סוף ברוך הוא, אלא בשמתקנים כל המדות הרעות הנמשכות מארבעה יסודות (לקוטי־מזמורין). חלק א', סימן ד'). שהם הארבעה עולמות, ולכן צריכים בתפלה לסדר ארבעה חלקי התפלה, דהינו קרבנות ופסוקי דזמרה וברכות קריאת שמע ותפלה שמונה עשרה, כדי לברר ולתקן ארבעה יסודות וכן הארבעה עולמות, ואז זוכה להגיע אל בטול אמת שהוא בגמר תפלת שמונה עשרה, שהוא כנגד עולם האצילות, ששם עקר הבטול אל האין סוף ברוך הוא, ועקר הבטול לאחר שמשים השליח־צבור תפלת שמונה־עשרה, שאז נופלים על פניהם ומוסרים נפשם להנו"ה ברוך הוא וברוך שמו, וזה בטול אל האין סוף, ולכן אומרים ודוי קדם נפילת אפים שהוא הבטול; כי אי אפשר לזכות להגיע אל בטול אל האין סוף, כי אם על־ידי ודוי דברים, וזה סוד הקדישים שאומרים בין עולם לעולם, דהינו בין הקרבנות לפסוקי דזמרה, וכן בין השמח ליוצר, כי אנו צריכים לתקן כל הארבעה עולמות, שהם הארבעה יסודות, שיהיו כלם קדושים וטהורים, כדי שכלם יתעלו ויכללו למעלה למעלה, ויתבטלו כלם באור אין סוף ברוך הוא, ואז גרע כי הנו"ה הוא אלהים, שזה עלמא דאתי, וזה הקדיש שהוא הגדלת שמו הגדול יתברך "יתגדל ויתקדש שמייה רבא"; כי עקר גדלת שמו יתברך הוא בשמתגלה אשר הנו"ה הוא אלהים, אשר הוא שם מלא שם הגדול, כמו שכתוב (תהלים קד): "יהנה אלהי גדלת מאד", הינו ששם הנו"ה אלהים הוא גדול מאד, כי זה השם שמתניח ונכלל שיהיה לעתיד, שיהיה הנו"ה אחר ושמו אחר, ועל־כן עקר כונת הקדיש הוא ליחד ולחבר שלשה שמות אלהים עם שלשה שמות הנו"ה, שזה סוד הנו"ה הוא אלהים, ועל־כן על־ידי הקדיש נכלל עולם בעולם שלמעלה ממנו, כי עקר הכלליות הוא בסוד הנו"ה אלהים, הינו שידע

שהכל טוב, וְכַל מְאוּרְעוּתָיו הֵם לְטוֹבוֹתָיו, כִּי כָל מֵה שְׁעוּלִים וְנִכְלָלִים מְדַרְגָּה לְדַרְגָּה וּמְעוֹלָם לְעוֹלָם, כֹּל זֶה הוּא סוּד הַבְּטוּל, וְאִזּוּ לְפִי הַעֲלִיָּה וְהַכְּלִיּוֹת כֵּן זוֹכִים לְדַעַת, דְּהֵינּוּ לְהַגְדִּיל דַּעַתוֹ בְּכָל פַּעַם, וְלִהְבִּין שֶׁהַכֹּל לְטוֹבוֹתָיו, שְׁזֶה הַקְּדִישׁ שְׁבִין עוֹלָם לְעוֹלָם, שְׁעַל יְדוּ עוֹלָם מְעוֹלָם לְעוֹלָם; כִּי הַקְּדִישׁ הוּא הַגְּדֹלֶת שְׁמוֹ יְחַבְּרָה, וְעַל־יְדִיָּה נְטֵהִים וְנִתְקַדְּשִׁים כֹּל הָעוֹלָמוֹת, עַד שְׁזוֹכִים אַחֲר־כֵּן לְבֵא אֶל בְּטוּל גְּמוּר אֶל הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא לְמַעֲלָה לְמַעֲלָה, וְאִזּוּ זוֹכֶה לְדַעַת גְּדוּלָה בְּשִׁלְמוֹת, וְיודֵעַ בִּידֵיעָה שְׁלֵמָה שֶׁהַכֹּל לְטוֹבוֹתָיו, וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לְהִזְהַר בְּקְדִישׁ זֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי הוּא עֲנֵן הָעַמּוּד שִׁישׁ בְּכָל הַיְכָל, עֵילָא וְתַתָּא בְּכָל עוֹלָם וְעוֹלָם, וְדַרְךָ הָעַמּוּד הִזָּה עוֹלָם וְנִכְלָלִים כֹּל אֶחָד בְּחִבְרוֹ, עַד שְׁנַעֲשֶׂה כֹּל הָעוֹלָמוֹת אֶחָד, וְעַל־כֵּן הַקְּדִישׁ מְתַבֵּר שֶׁלְשָׁלְאִין דְּפִרְזוּלָא (שׁוֹבֵר מְנַעוּלִין שֶׁל בְּרִזְל) וְהַקְּדִישׁ הוּא עֲלִית הַקְּדִישָׁה אֶל הָאוּר הַעֲלִיּוֹן הַתְּכַלֵּל זֶה בְּזוּה, בְּהֶאֱרַת אַחַדוֹת אוֹר אֵין סוֹף, וְאַנְחֵנוּ יְרֵאִים פֶּן עַל־יְדֵי עֲלִית הָעוֹלָמוֹת יִתְאַחֲזוּ וְיַעֲלוּ גַם הַחִיצוֹנִים עִמָּהֶם וְיִינְקוּ, לְזֹאת אָנוּ אוֹמְרִים קְדִישׁ שְׁהוּא שְׁבַח גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְצְרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד לְעֲנוּת "אָמֵן יְהֵא שְׁמִיהַ רַבָּא", שְׁמַעְלָתוֹ אֵין לְתַאֲר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל, כַּמּוֹבָא בְּזוּהַ הַקְּדוּשׁ (וַיִּלְךְ רַפְּה"י): מֵאֵי אֲגְרִיָּהוּ דְכֵד? פְּיוֹק בַּר נֶשׁ מֵהֵאֵי עֲלָמָא דְהֵנוּ שׁוֹמֵר לְאַתְבָּא אָמֵן, מֵאֵי שׁוֹמֵר, כְּלוֹמֵר נְטִיר הַאֵי בְּרַכָּה דְאָמַר הַהוּא דְמַבְּרָה, וּמַחֲכָה לִיהַ לְאַתְבָּא אָמֵן כַּמָּה דְאַצְטְרִיךְ, נִשְׁמַתִּיהַ סִלְקָא וּמַכְרִיז קַמִּיהַ, פְּתַחוּ שְׁעָרִים, וְזוֹכֶה לְלַבּוֹשׁ קִדְשׁ שֶׁל ש"ע נְהוּרִין, תֵּאֲנָא כֹּל מֵאֵן דְשִׁמְעַ בְּרַכָּה וְלֹא אֶתְכַפֵּן בְּאָמֵן נְחִית לְאַבְדוֹן, וְתֵאֲנָא מֵאֵן דְנְחִית לְאַבְדוֹן לֹא סְלִיק לְעַלְמִין, וְהַהוּא אֲקָרִי גְבַר דְאַשְׁתָּצִי וְאַתְאַבִּיד מְכַלְהוּ עַלְמִין, וְתֵאֲנָא לְהַהוּא אֶתֵר נַחְתִּין לְהִנְהוּ גְבַרִי דְמַכּוּזִי לְאַתְבָּא אָמֵן, וְעַל אָמֵן סְגִיאִין דְאַתְאַבִּירוּ מְגִיָּה דְלֵא חֲשִׁיב לְהוּ, דִּינִינִי לִיהַ בְּגִיָּהֲנָם, וְאַתְאַבִּיד וְלֹא סְלִיק לְעַלְמִין מֵאֵן אָמֵן יֵאֵהוּדוֹנָה"י אֵלִיף מ"ם נו"ן, ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן אֲדוּנ"י, וּמֵי שְׁאִינוּ עוֹנֶה אָמֵן, עֲלִי נְאָמַר "מֵלֵא פְּגִיָּהֶם כְּלוּן" (תְּהִלִּים פֶּג, יו'), שְׁמֵן אֶלְהַ נַעֲשֶׂה אָפֵל, מ"ם נו"ן, קְלוּיָן, וְיֹשֵׁב בְּגִיָּהֲנָם בְּחִשְׁףֵי שֶׁל מְצָרִים, וְאֵי אִיהוּ קְדִישׁ שְׁמִיהַ דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאָמֵן, סְלִיק דְרַגְּזָה בְּתַר דְרַגְּזָא לְאַתְעֲדָנָא מֵהֵאֵי עֲלָמָא דְאֵתִי נְגִיד תְּדִיר, וּפְנִיּוֹ מְאִירִים בְּש"ע נְהוּרִין, דַּעֲתִיקָא קְדִישָׁא; וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לְהִזְהַר לְעֲנוּת "אָמֵן יְהֵא שְׁמִיהַ רַבָּא" וְ"אָמֵן".

וְצָרִיף שְׁתַּדַּע אֱהוּבִי, בְּנִי, כִּי עַל-יְדֵי עֲנִית אֲמֵן מְזַכְכִּין הַנֶּפֶשׁ שֶׁתִּקְבַּל
 הָאֲרָה וְחַיִּית גְּדוּלָה בְּכָל תּוֹרָה וּמִצְוֹת שֶׁיִּלְמַד וַיִּקְיֵם, וּמִי שֶׁהוּא כִּמְת בְּלִי
 חַיִּית, וְגַם אֵינוֹ שׁוֹמֵר לְהִיּוֹת מֵעוּנֵי אֲמֵן בְּכָל כַּחוֹ, שֶׁעַל יְדוֹ יִתְעוֹרֵר לוֹ
 הַחַיִּית, יוֹרֵד לְאַבְדוֹן חֲשָׁף כָּפַל חֲשָׁף שֶׁל מִצְוִים לְרִשְׁעִים, שֶׁהֵיחָה לָהֶם
 חֲשָׁף וְלֹא אוֹר בַּעֲשִׂית הַמִּצְוֹת. וְלִזֶּה מִי שֶׁאֵינוֹ נֹזֶהר בְּאֲמֵן וּמִבְּשִׁלוֹ בַּשֵּׂאֵט
 נֶפֶשׁ קְלוֹת, עֲנִשׁוֹ אִפְּל וְקִלּוֹן וְלֹא סִלְקִין לִיחָה לְעִלְמִין שֶׁל גִּן-עֵדֶן עֲלִיוֹן
 וּמַחְתוֹן, אֲלֵא סִלְקִין לִיחָה שֶׁיִּתְגַּלְּגַל בְּעוֹלָם הַזֶּה עַד שֶׁיִּרְצָה עוֹנוֹ, וַיִּהְיֶה
 בְּעֵינֵי עֲצֻמוֹ אָבִיד מִפְּלֵא (וְהֵר תַּדֵּשׁ רַכְג:). וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (דְּבָרִים
 רַבָּה, פָּרָשָׁה ז): כֹּל מִי שֶׁעוֹנָה אֲמֵן בְּעוֹלָם הַזֶּה, זוֹכֵה לַעֲנוֹת אֲמֵן לְעֵתִיד
 לְבֹא, וְעֲנִית אֲמֵן בְּקִדְיֵשׁ מוֹצִיָּאָה אֶת נִשְׁמוֹת הַרְּשָׁעִים מִגִּיהֵנוֹם, כַּמּוּבָא
 (יִלְקוּט רָמוֹ תַּכֵּט): אֵל תִּקְרִי שׁוֹמֵר אֲמוּנִים אֲלֵא שְׂאוּמְרִים אֲמֵן, שֶׁבִּשְׂבִיל
 אֲמֵן אֲחָד שְׁעוֹנִים מִתּוֹף גִּיהֵנוֹם נִצּוּלִים מִתּוֹכוֹ; וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְהַזְהִיר
 בַּעֲנִית אֲמֵן בַּעֲת אֲמְרוֹ קִדְיֵשׁ, וְאֶסוּר לְדַבֵּר אֹז, כִּי עוֹנוֹ גְּדוּל עַד מְאֹד.
 וְאֲמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִדְּרַשׁ אֲגָדָה בְּרֵאשִׁית): עֲמִי הָאֲרִיץ שֶׁאֵינִם יוֹדְעִים
 לֹא לְקָרוֹת וְלֹא לְשִׁנוֹת וְלֹא לְדַרְשׁ וְהֵם נִכְנָסִים לְתוֹף בְּתִי כְּנִסִּיּוֹת וּבְתִי
 מִדְּרָשׁוֹת וְעוֹנִים אֲמֵן, אִפְּלוֹ אֵין בְּיָדָם אֲלֵא שְׂכַר אֲמֵן זֶה — דִּבְרִים. וְצָרִיף
 שְׁתַּדַּע אֱהוּבִי, בְּנִי, שֶׁעַל-יְדֵי קִדְיֵשׁ זֶה שְׂאוּמְרִים אַחַר הַקְּרַבְנוֹת נִכְלָלָת
 הַעֲשִׂיָה בִּיצִירָה, אֲשֶׁרֵי עֵין רְאֵתָהּ מִגְּדֵל הַתִּקְוִנִים שֶׁנַּעֲשֶׂה מִקְדִּישׁ זֶה;
 וְאֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁיִּכּוֹן בְּפִרוּשׁ הַמְּלוֹת בַּעֲת שֶׁיֵּאֱמַר הַחֲזֵן אֶת הַקְּדִישׁ,
 וַיַּעֲנֶה אֲמֵן בְּכַח גְּדוּל, וְאֲמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁבַת קִיט): כֹּל הַעוֹנָה אֲמֵן
 בְּכָל כַּחוֹ פּוֹתְחִים לוֹ שֶׁעֲרֵי גִן-עֵדֶן, אֲשֶׁרֵי לוֹ.

הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ, הוֹדִיעוּ
 בַּעֲמִים עֲלֵילוֹתָיו: שִׁירוּ לוֹ
 זִמְרוּ לוֹ, שִׁיחוּ בְּכָל נַפְלְאוֹתָיו:
 הִתְהַלְלוּ בַשֵּׁם קִדְשׁוֹ, יִשְׁמַח לֵב מִבְּקִשֵׁי
 יְהוָה: דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ, בַּקְשׁוּ פָּנָיו
 תָּמִיד: זְכְרוּ נַפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה,
 מִפֶּתִיּוֹ וּמִשִּׁפְטֵי פִיהוֹ: זֶרַע יִשְׂרָאֵל
 עֲבָדוּ, בְּנֵי יַעֲקֹב בַּחִירָיו: הוּא יְהוָה

עֲנֵן פְּסוּקֵי הוֹדוּ

צִרְיָן שְׂמַדַע, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, שְׁכַל הַפְּסוּקִים שְׂאוּמְרִים בֵּין הַקְּרִבְנוֹת
 לְבֵין בְּרוּךְ שְׂאֵמֶר, הֵם פְּסוּקֵי יְחוּד, כְּדֵי לְגַלּוֹת אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יְחִבְרָה,
 כִּי אֲנוּ מִפְּתוּדִים פֶּן וְאוּלַי יִתְגַּבְּרוּ הַקְּלָפוֹת שֶׁל עוֹלָם הַעֲשִׂיָה, וְיִרְצוּ לְבַלְבֵּל
 אֶת הָאָדָם וּלְנַתְקוּ מִהַדְּבָקוֹת בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, לְזֹאת תִּקְנֵנוּ לֹמַר "הוֹדוּ
 לַיהוָה" קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ", שְׁזֶה הַמְזֻמּוֹר נִתְקַן לְהַכְנִיעַ אֶת הַקְּלָפוֹת שֶׁבִּיצִירָה,
 כִּי נִתְעוֹרְרִים נִגְדַּ עֲשִׂיָה שְׁעוֹלִים בִּיצִירָה, וְעַל־יְדֵי שְׂמֻכִּירִים גְּדֹלַת הַבוֹרָא
 — נִכְנָעִים (לְקוּטֵי־מוֹתֵרִין, חֶלֶק א', סִימָן כה); כִּי בְּאֲמַתַּת אֵין שׁוּם מְצִיאֹת
 בַּלְעֲדֵיו יְחִבְרָךְ כָּלֵל, וְהוּא יְחִבְרָךְ מַחִיָה וּמִהִנֵּה וּמִקִּמָּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה,
 וְדוּמָם, צוּמָח, חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יְחִבְרָךְ, וְאָדָם צִרְיָן
 לְהַכְנִיס אֶת כָּל מַחוּ וּמַחֲשַׁבְתּוֹ רַק בְּזֶה, שִׁיחִיָה שְׁכָלוֹ שְׁכָל הַנִּקְנָה. אַךְ
 הַבְּהֻמִּיּוֹת וְכַח הַדִּמְיוֹן מִתְגַּבֵּר מְאֹד עַל הָאָדָם, וּבִפְרָט מִי שְׂרוּעָה לְהַכְנִיעַ אֶל
 הַקִּדְשָׁה, אִז מִתְגַּבְּרוֹת עָלָיו הַקְּלָפוֹת שֶׁהֵם הַדִּמְיוֹנוֹת, וּמִסְבָּבִים אוֹתוֹ לְגַמְרֵי,
 וְאִי אֲפֶשֶׁר לְהַכְנִיעֵם, אֲלֵא עַל־יְדֵי גְּדֹלַת הַבוֹרָא יְחִבְרָךְ שְׁמוֹ, שְׁזֶה מֵה
 שְׂאוּמְרִים אֶת הַפְּסוּקִים הָאֵלּוּ, שְׁבָכֵל פְּסוּק וּפְסוּק מִפְּסוּקֵי הַיְחוּד מְגַלִּים אֶת
 גְּדֻלַּתוֹ יְחִבְרָךְ. וְצִרְיָכִים לְכַנּוֹן בָּהֶם עַד מְאֹד, וְדִיקָא עַל־יְדֵי הַפְּסוּקִים הָאֵלּוּ
 שְׂמֻגְלִים אֶת גְּדֻלַּת הַבוֹרָא יְחִבְרָךְ שְׁמוֹ, נִכְנָעִים כָּל הַקְּלָפוֹת וְהַדִּמְיוֹנוֹת
 וְהַמַּחֲשָׁבוֹת

אֱלֹהֵינוּ, בְּכֹל הָאָרֶץ מִשְׁפָּטֶיךָ: זָכְרוּ
 לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ, דְּבַר צִוְיָה לְאַלְפֵי דוֹר:
 אֲשֶׁר כָּרַת אֶת אַבְרָהָם, וְשִׁבּוּעֵתוֹ
 לְיִצְחָק: וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֵק, לְיִשְׂרָאֵל
 בְּרִית עוֹלָם: לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶרֶץ כְּנָעַן,

זרות; ולכן, אהובי, בני, תכונן אל פרוש המלות באמרך פסוקים אלו, ותכניס
 בעצמך גדלת הבורא יתברך שמו, איך שהוא יתברך מחיה ומתנה ומקיים
 את כל הבריות כלה, והכל לכל אלקות גמור הוא, והוא מחיה את כל
 העולמות וכל הנבראים שבעולם, הן טובים והן רעים, ודומם, צומח, חי,
 מדבר, הם כפא לאלקותו יתברך, וזה פלא איך יכול להיות שיהיה אחד האמתי
 שהיא השכינה, שתהיה כוללת שני הפכים בנושא אחד טוב ורע, אף זה
 היחוד. אבל באמת אם אדם מכניס בעצמו אמתת מציאותו יתברך, אזי הרע
 נעשה כפא לטוב, ואז נכנעים הקלפות לגמרי, ואין להם שום קיום, ואין
 לאדם שום מחשבות זרות, אלא הוא דבוק בתי החיים בו יתברך, שכל זה
 הם אלו הפסוקים שאומרים לפני ברוך שאמר, ועל-כן צריכים לכוון בהם
 מאד מאד. ומזמור "הודו" חברו דוד כשהעלה את הארון מבית עובד אדום
 אל עיר דוד, ונתנו לאסף ואחיו לשורר אותו לפני העם (ספר השמיה), ואיתא
 (סדר עולם רבה, פרק יד), בשחר היו אומרים לפני העם "הודו ליהנ"ה כל
 הארץ", עד ויאמרו כל העם אמן והלל ליהנ"ה", וכן איתא (ספר הפדס
 לרשי"י), ובכל יום היו אומרים במקדש "הודו ליהנ"ה קראו בשמו", כדי
 להזכיר בכל יום נפלאות אלהינו, ששחר באבותינו, והרבה והקרה אותנו,
 והמזמור הזה "הודו ליהנ"ה קראו בשמו", הוא בדברי הקמים א' (טו, ח לו),
 ואחר-כך הוא מלקט מפסוקי תהלים, שמדברים מגדלת הבורא יתברך שמו,
 וצריכים לכוון בהם היטב, פי על-ידי-זה הוא ממשיך על עצמו אור וזיו
 וחיית ודבקות הבורא יתברך שמו, וכל מי שמכוון בפסוקים אלו, אזי כל
 פסוק מאיר לו אור וזיו וחיית ודבקות הבורא יתברך שמו; אשרי מי ששם
 לבו אל מה שהוא אומר.

חָבַל נַחֲלַתְכֶם: בְּהִיּוֹתְכֶם מִתִּי מִסְפָּר,
 כַּמַּעֲט וְגָרִים בָּהֶ: וַיִּתְהַלְכוּ מִגֹּזֵי אֵל
 גֹּזֵי, וּמִמַּמְלָכָה אֶל עַם אֲחֵר: לֹא הִנִּיחַ
 לְאִישׁ לַעֲשֹׂקָם, וַיִּזְכַּח עֲלֵיהֶם מַלְכִים:
 אֵל תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחִי, וּבִנְבִיאֵי אֵל תִּרְעוּ:
 שִׁירוּ לַיהוָה כָּל הָאָרֶץ, בְּשִׁירוֹ מִיּוֹם אֵל
 יוֹם יִשׁוּעַתּוֹ: סִפְרוּ בְּגוֹיִם אֶת כְּבוֹדּוֹ,
 בְּכָל הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו: כִּי גָדוֹל יְהוָה
 וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְנוֹרָא הוּא עַל כָּל אֱלֹהִים:
 כִּי כָּל אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים, (כאן צריך
 להפסיק) וַיְהוֶה שָׁמַיִם עָשָׂה: הוֹד וְהָדָר
 לְפָנָיו, עֵז וְחֵדוּה בְּמִקוֹמוֹ: הָבוּ לַיהוָה
 מִשְׁפָּחוֹת עַמִּים, הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד וְעֵז:
 הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ, שְׂאוּ מִנְחָה
 וּבֵאוּ לְפָנָיו, הַשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּהַדְרַת
 קִדְשׁ: חִילוּ מִלְּפָנָיו כָּל הָאָרֶץ, אַף תִּכּוֹן
 תִּבֵּל בַּל תִּמּוֹט: יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וּתְגַל
 הָאָרֶץ, וַיֹּאמְרוּ בְּגוֹיִם יְהוָה מֶלֶךְ: יִרְעֶם
 הַיָּם וּמִלֵּאוּ, יַעֲלֶץ הַשָּׂדֶה וְכָל אֲשֶׁר בּוֹ:

אז ירננו עצי היער, מלפני יהוה כי
בא לשפוט את הארץ: הודו ליהוה כי
טוב, כי לעולם חסדו: ואמרו הושיענו
אלהי ישענו, וקבצנו והצילנו מן
הגוים להדות לשם קדשך, להשתבח
בתהלתך: ברוך יהוה אלהי ישראל מן
העולם ועד העולם, ויאמרו כל העם
אמן והלל ליהוה: רוממו יהוה אלהינו
והשתחוו להדם רגליו קדוש הוא:
רוממו יהוה אלהינו והשתחוו להר
קדשו, כי קדוש יהוה אלהינו: והוא
רחום יכפר עון ולא ישחית, והרבה
להשיב אפו ולא יעיר כל חמתו: אתה
יהוה לא תכלא רחמיך ממני, חסדך
ואמתך תמיד יצרוני: זכר רחמיך
יהוה וחסדיך, כי מעולם חמה, תנו עז
לאלהים על ישראל גאותו, ועזו
בשחקים: נורא אלהים ממקדשיך אל
ישראל, הוא נותן עז ותעצמות לעם,

בָּרַךְ אֱלֹהִים: אֵל נִקְמוֹת יְהוָה אֵל
 נִקְמוֹת הוֹפִיעַ: הַנְּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ, הַשֹּׁב
 גְּמוּלָה עַל גְּאִים: לַיהוָה הַיְשׁוּעָה, עַל עַמּוֹךְ
 בְּרַכְתָּךְ סִלַּח: יְהוָה צְבָאוֹת עַמּוֹנוֹ,
 מִשָּׁגְבֵנו לְנוֹ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סִלַּח: יְהוָה
 צְבָאוֹת, אֲשֶׁר־י אָדָם בִּטַח בְּךָ: יְהוָה
 הוֹשִׁיעָה, הַמְּלִךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קְרָאֵנוּ:
 הוֹשִׁיעָה אֶת עַמּוֹךְ וּבָרַךְ אֶת נַחְלֹתֶיךָ,
 וְרַעַם וְנִשְׂאֵם עַד הָעוֹלָם: נַפְשֵׁנוּ חֲפַתָּה
 לַיהוָה, עֲזָרְנוּ וּמִגִּנְנוּ הוּא: כִּי בֹו יִשְׁמַח
 לְבָנוּ, כִּי בִשְׁם קֹדֶשׁוֹ בִטַחְנוּ: יְהִי חֲסִדְךָ
 יְהוָה עָלֵינוּ, כַּאֲשֶׁר יַחֲלֵנוּ לָךְ: תְּרַאֲנוּ
 יְהוָה חֲסִדְךָ, וַיִּשְׁעֶךָ תִּתֵּן לָנוּ: קוֹמָה
 עֲזֹרָתָה לָנוּ, וּפְדֵנוּ לְמַעַן חֲסִדְךָ: אֲנַכִּי
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמַּעֲלֶךְ מֵאָרֶץ מִצְרַיִם,
 הָרַחֵב פִּיךָ וְאִמְלֵאֲהוּ: אֲשֶׁר־י הָעַם שִׁכְכָה
 לוֹ, אֲשֶׁר־י הָעַם שִׁיחֹה אֱלֹהִיו: וְאֲנִי
 בַחֲסִדְךָ בִטַחְתִּי יִגַּל לְבִי בִישׁוּעָתֶךָ,
 אֲשִׁירָה לַיהוָה כִּי גָמַל עָלַי:

מִזְמוֹר שִׁיר, חֲנֻכַּת הַבַּיִת, לְדָוִד:
 אֲרוֹמְמֶךָ יְהוָה, כִּי דִלִּיתָנִי, וְלֹא
 שָׁמַחַת אִיבֵי לִי: יְהוָה אֱלֹהֵי, שְׁוַעֲתֵי אֵלֶיךָ
 וְתִרְפְּאֵנִי: יְהוָה הֶעֱלִית מִן שָׂאוֹל נַפְשִׁי,
 חִייתָנִי מִיַּרְדֵּי בּוֹר: זָמְרוּ לַיהוָה חֲסִידָיו,
 וְהוֹדוּ לְזִכְר קֹדְשׁוֹ: כִּי רָגַע בְּאֶפְסוֹ, חַיִּים
 בְּרִצּוֹנּוֹ, בְּעָרֵב יַלְיוֹן בְּכִי, וְלִבְקָר רִנָּה:
 וְאֲנִי אִמַּרְתִּי בְּשִׁלּוֹי, כֹּל אֲמוֹט לְעוֹלָם:
 יְהוָה בְּרִצּוֹנְךָ, הֶעֱמַדְתָּה לְהַרְרֵי עִז.

בני! באמרך "מזמור שיר חנכת הבית לדוד", תשמח מאד, כי עכשו
 אחר שזכינו להכרית את הקלפות על-ידי הפסוקים שאמרנו משבחו יתברך,
 עלינו להודות על חסדיו המרבים שעושה עמנו בכל יום; כי בכל יום
 נצמחת צמיחת קרן ישועה, עד שסוף כל סוף תקבצו כל הישועות
 שנתעוררו ונצמחו על-ידי תפלות ישראל, ועל-ידי זה תבא הגאולה השלמה,
 ויבנה בית-המקדש; ועל-כן אומרים בכל יום את מזמור זה (לקושרי-הלכות,
 מתנה, הלכה ה', אות ג); ויש במזמור זה עשר תנויות כנגד עשר ספירות, וצ"א
 תבות לחבר הנ"ה אדנ"י יאהדונה", שהם חבור ועיר ונוקבא, שהם היחוד
 השלם; כי יש במזמור זה ט"ו פסוקים שהוא י"ה, וזעיר ונוקבא הם ו"ה,
 ועל-ידי זה נעשה יחוד השלם, ונותנים הודאה להקדוש-ברוך-הוא על כל
 החסד שעשה עמנו, שזכינו להכניע את הקלפות, וכדי שלא יתעוררו עוד
 פעם, אומרים "ארוממך יהוה כי דליתני ולא שמחת איבוי לי", כי הקלפות
 והסטרטא אתרא רצו לראות בי שאפל, חס ושלום, לעמקא דתהומא רבה,
 ועל-ידי שאני נותן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא על החסד חנם שעשה
 עמי, על-ידי זה יש לי כח לבקש על להבא; כי על-ידי שאדם נותן תודה
 והודאה להקדוש-ברוך-הוא על העבר, על-ידי זה יש לו כח לבקש על

הַסִּתְרַת פְּנֵיהָ, הֵייתִי נִבְחָלָה: אֵלֶיךָ יְהוָה
 אֶקְרָא וְאֵל אֲדֹנָי אֶתְחַנֵּן: מַה בַּצֵּעַ בְּדַמִּי,
 בְּרַדְתִּי אֵל שַׁחַת, הַיּוֹדֵךְ עֹפֵר, הַיּוֹגִיד
 אֲמַתְךָ: שָׁמַע יְהוָה וַחֲנֹנִי, יְהוָה הִיחָה עֵזֶר
 לִי: הַפְכַת מִסְפְּדִי, לְמַחֹל לִי, פִּתַּחַת שְׁקִי,
 וַתֶּאֱזָרְנִי שִׁמְחָה: לְמַעַן יִזְמְרֶךָ כְּבוֹד, וְלֹא
 יִדָּם, יְהוָה אֱלֹהֵי, לְעוֹלָם אֲוֹדֶךָ:

להבא. וזו צריכה להיות עבודת בר ישראל תמיד — להודות ולהלל ולשבח את הבורא ותברך שמו על החסד חנם שעשה עמו, ויזכיר לעצמו את גדל חסדיו המרבים שעושה עמו הקדוש-ברוך-הוא בכל יום ובכל עת ובכל שעה ורגע, ועל-ידי-זה יתרחב לבו תמיד, ולכן מזמור זה אמרו הלויים בתקנת הבית בימי שלמה המלך. ובמדרש שוחר טוב (תהלים ל) איתא "מזמור שיר" לפי ששתי פעמים נבנה בית-המקדש, אחד בנה שלמה ואחד בנה עזרא, לפיכך "מזמור שיר", מזמור — על הראשון ושיר — על השני, וגם מזמור שיר חֲנַכַּת ראשי תבות מ'ש'ח', שהוא ראשי תבות: מ'יל"ה ש'ב'ת ח'ד"ש, שעליהם גזרו היינים, שהם כלל הקלפות שרוצים להתגבר על האדם בכל יום גם עכשו, ולבטל מהאדם את מצות "מילה" על-ידי פגם הברית, רחמנא לישזכן, וכן את מצות "שבת" רוצים לעקר אותה לגמרי מכלל ישראל, רחמנא לצלן, "חדש" הוא מצות קדוש החדש, שזה הענין של התחדשות, הינו אף שבימי היינים גזרו בפשיטות שלא לקיים מצות מילה שבת וחדש, דבר זה שך בכל דור ודור עד דורותינו אלה, שמתגברים הקלפות והערכ-רב מאד, ומכשילים את נשמות ישראל בפגם הברית, וגורמים חלול שבת בפרהסייה, עד שרוצים לעקר את השבת לגמרי, רחמנא לישזכן, וממילא מכניסים יאוש גדול בעם ישראל, כאלו אבד מנוס ותקנה, חס ושלום, לזאת תכף-ומיד כשזכינו לומר את הפסוקים המגלים את אמתת מציותו ותברך, שזה "מזמור שיר חֲנַכַּת הבית", אנו אומרים "ברוך שאמר" (לקוטי-הלכות, שכירת פועלים, הלכה ד, אות ג), כי מזמור זה מדבר מהמתקת

הפעם והתרון אף, שְׁזָה "כי רגע באפו חיים ברצונו לערב לזין כפי ולבקר רָגָה", כי בלילה דינים מתעריין, ומשם החשך של לילה, וזה נמשך מהפעם והדינים שמתעוררים בכניסת הלילה, שאז זה תחלת יום האחר, כמו שכתוב (תהלים ז, יב) "ואל זועם בכל יום", הינו כי השם יתברך מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, ותחילת בראשית זה על-ידי תחלת הצמצום, שבלא זה לא היה אפשר להתהוות הבריאה כלל, ועל-כן מאחר שהשם יתברך מחדש בכל יום מעשה בראשית, בהכרח שיחדש גם תחלת הצמצום על מנת שיהיה קיים לעולם, כי בלא זה אין קיום לעולם כלל, כי כל החיות והאורות המלבשים בכל הבריאה ובכל העולמות כלם משתוקקים בכל עת לחזור לשרשם, והיה מתבטל העולם, חס ושלום לגמרי, ועל-כן הצמצום הוא קיום לעולם, שהשם יתברך מחדש הצמצום בכל יום בשביל קיום העולם, ומשם נשמלשל פעם וזעם בכל יום, שְׁזָה "ואל זועם בכל יום", וזו כל עבודת הצדיקים לבטל ולהמתיק הזעם המתעורר בכל יום דיקא בעת שנוי העתים בבקר ובערב, בעת שאצריכים הנפשות להתחדש, ועל-כן כל קיום העולם הוא על-ידי הצדיקים ועל-ידי כלל ישראל, שעל ידם דיקא שפוסקים בתקוני קריאת שמע ותפלה בעת שנוי העתים בבקר ובערב, על-ידי-זה ממתיקין את הדינים בשרשיהם העליונים, כי שרש צמצום עליון כלו חסד גדול, אז ממשיכים דיקא כל ההשפעות וכל הברכות וכל העשירות, כי כל המזון והפרנסה נמשך משם, הינו מבחינת גבורות ודינים קדושים, בפזושים להמתיקם על-ידי שמבטלים ומשברים הפעם שהוא תקף הדינים, ולכן אנו אומרים בכל יום "מזמור שיר חננת הבית לרוד ארומקד יהוה"ה כי דליתני ולא שמחת אויבי לי", כי נותנים שבח להקדוש-ברוך-הוא, שאיך שהוא עזר לו הקדוש-ברוך-הוא לעבר על הכל, שְׁזָה "יהוה העלית מן שאול נפשי חייטני מרדי בור", שאף שנפלתי כבר בשאול תחמית ומתחתי, על-ידי חטאי ועוונותי המרבים שגרמו לי הערב-רב, הן פגם הברית והן חלול שבת, רחמנא לישזון, והן חדוש העולם, שכל זה טמאת הכופרים והאפיקורסים המתפשטים על נשמות ישראל להעלים ולהסתיר את חדוש העולם, שְׁזָה מה שהם כל-כף מתלבשים על מצות שבת, לעקרה מנשמות ישראל; כי שבת הוא סוד חדוש העולם, כי על-ידי שבת נתגלה שהוא יתברך אחר, ואין בלעדיו כלל, וכשזוכים להאמין בחדוש העולם, על-ידי-זה זוכים לתקון ולטהרת הברית, ועל-כן אלו הרשעים והעורב-רב

המתפשטים עכשו בעולם, הן הן הקלפות והסטרא אטרא שצריכים לבטל אותם לגמרי, על-ידי שמחללים ומזמרים להקדוש-ברוך-הוא על החסד חנם שעשה עמנו שזכינו להתקרב לצדיקים האמתיים. שזה מה שאנו אומרים "זמרו ליהוה" חסידי והודו לזכר קדשו", ואף שכמעט שנפלטת לעמקי עמקים על-ידי החרון-אף שמתגברים הסטרא אטרא עלי, שזה "כי רגע באפו חיים ברצונו בערב ילין ככי ולבקר רנה", כי כשיש עבודה ורה בעולם — חרון אף בעולם (ספרי ראה), ואפלו כשאין עבודה ורה בעולם, אלא שהאמונה לא בל-כך בשלמות, או גם-כן החרון אף גדול מאד, והסתרת אלקותו יתברך מן העולם הוא כפי התמצות האמונה, ומחמת שחרון אפו כרגע, על-ידי-זה אינו נרגש כלל, ורק שנעלים ונסתר פני הצדיקים מן העולם, כי בזה שהצדיקים מסתירים פניהם מן העולם, ואינם רוצים להגהיג את העולם, זה בא מחרון אף (לקוטי-מחברין, חלק א', סימן יח); ועל-כן צריכים לבקש הרבה ממנו יתברך, שיזכה שיהיה חלקו בחלק הצדיקים, כי אי אפשר להציל מהערכי-רב בשום פנים ואופן, אלא כשמתחזקים את עצמם ביחד עם הצדיקים שמגלים ומפרסמים את אמתת מציאותו יתברך, בגלוי נורא מאד, ודיקא על ידם יכולים לבטל את קלפת הערכי-רב המתפשטים בעולם, ורוצים לבטל את חדוש העולם ושמירת שבת וקדשת הברית.

ולכן, בני, באמרך מזמור זה תתעורר מאד מאד לבקש ולהתחנן ממנו יתברך, אף שיש עכשו הסתרת פנים גדולה מאד, ולא רואים את הצדיקים, ועוד מדברים עליהם כל דבר אסור, שבשביל זה צריכים לצעק הרבה "אליך יהוה" אקרא ואל אדני אתחנן", שצריכים הרבה לשפך שיח ותפלה אל הקדוש-ברוך-הוא שיזכה להשאר אצל הצדיקים, המקרבים אותו אל הקדוש-ברוך-הוא, כי כל אלו החולקים על הצדיקים הגדולים המגלים ומפרסמים אמתת מציאותו יתברך, בידוע לך, שהן הן עני פנים שבדור שהם שליחי הסמ"ך-מ"ם המלאים עוונות; כי לא יחלק אדם על צדיק הדבוק בו יתברך אלא אם נפגם בכרית, ועל-כן ראה, אהובי, בני הנקר! לבקש ולהתחנן פה ממנו יתברך בעת אמירתך פסוק זה "מה בצע בדמי בודתי אל שחת היודך עפר היגיד אמתך, שמע יהוה ורחמי יהוה היה עוזר לי", ותמן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שאיך שהוא אתה יודע מהצדיק האמת המגלה לך את אמתת מציאותו יתברך, שזה

ב"פ יהוה מלך יהוה מלך יהוה מלך יהוה ימלך לעולם ועד:

"הפכת מספדי למחול לי פתחת שקי ותאזרני שמחה", הינו מצד אחד צריכים לבכות ולהתחנן אליו יתברך, שאף שפבר עבר עליו מה שעבר, שנתאחזו בו כל הקלפות על-ידי עוונותיו המרבים, אבל מצד שני זכה להתקרב אל גדולי מבחרי הצדיקים המגלים ומפרסמים את אמתת מציאותו יתברך, שעל כל זה מרמזים הפסוקים שדבר והלל ושבח את הקדוש-ברוך-הוא בגדלת הבוא יתברך שמו, שעל-ידי-זה נתבטלו הקלפות, עם כל זה עליו לבקש ולהתחנן הרבה ממנו יתברך שיזכה להשאר אצל הצדיק האמת; כי קלפת יון, שהיא חכמת השבע, מתגברת ומתפשטת בכל פעם, ובפרט עכשו בעת התפלה רוצים להתאחזו בו כל הקלפות ורוצים להעלים ולהסתיר את פני הצדיקים האמתיים המגלים את אמתת מציאותו יתברך, ואז ממילא יפל לנוקבא דתהומא רבא. ולכן צריכים הרבה רחמים להשאר אצל גדולי מבחרי הצדיקים היכולים להוציא אותו מהתקמה שנפל אליה, ומצד שני צריכים להודות ולהלל ולשבח את הקדוש-ברוך-הוא על שהוא זוכה לעבר על הכל, ומחזיק את עצמו בגדולי מבחרי הצדיקים, הלומדים עמו עצות נוראות ונפלאות איף להתחזק מעמד. ולכן המזמור הזה כולל עשר הנייות שהוא כלל פרוץ כל העולמות וצ"א תבות לתבר יהוה אדני שהם יאהדונה, ועיר ונוקבא, עולם הבא בעולם הזה, ויש בהם י"ה פסוקים שהם י"ה כלל המחזן אבא ואמא לתברם אל ו"ה ועיר ונוקבא, ויש במזמור זה רזין דרזין וסגרי וסגרות, כי במזמור זה מנצחים את האויבים והשונאים המתפשטים על גשמות ישראל ונמשכת רפואה שלמה לנצרכים; ועל-כן תכנון היטב, בני, פרוש המלות בעת אקרוך מזמור זה, ותשפך נפשך אליו יתברך, מצד אחד — תתן תורה והוראה על גדל החסד שעשה עמך, ומצד שני — תבקש ותתחנן שלא תפל לנקבא דתהומא רבא, ושלא תפסה ממך אורו יתברך.

אהובי, בני, באמרך "תני"ה מלך, תני"ה מלך תני"ה ימלך לעולם ועד" פעמים, צריך לומר זאת בעמידה, וזה נגד: הנה, הנה ויהיה, "תני"ה מלך" זה נגד פתח, חכמה, בינה, "תני"ה מלך" זה נגד חסד, גבורה, תפארת, וצריך

וְהָיָה יְהוָה לְמִלְךָ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יְחִיָּה יְהוָה אָחַד, וְשֵׁמוֹ אָחַד:

הוֹשִׁיעֵנו יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, וְקַבְּצֵנוּ מִן הַגּוֹיִם, לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קְדוֹשׁךָ,
לְהִשְׁתַּבַּח בְּתִהְיוֹתְךָ: בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן
הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם, וְאָמַר כָּל הָעָם אִמֵּן הַלְלוּיָהּ: כָּל הַנְּשֻׁמָּה תִּתְחַלֵּל
יְהוָה הַלְלוּיָהּ:

להיות בנקוד פתח, "הַנְּיָה" ימלך לעולם ועד, זה נגד נצח, הוד, יסוד, מלכות. ויש באמירת שני פסוקים אלו סודות גדולים ורזי דרוזין, וצריכים להזהר לאמרם במעמד ובקול רם, ובזהר הקדוש (בראשית לד.): "הַנְּיָה" מלך, הַנְּיָה מלך, הַנְּיָה ימלך לעולם ועד, "הַנְּיָה" מלך לעילא, "הַנְּיָה" מלך באמצעיתא, "הַנְּיָה" ימלך לתתא; וכשתאמר את פסוקים אלו בכונה גדולה, יאיר בך אור האין סוף, בסוד הנה, הנה ויהיה, איהו ויהיה חד בהון, איהו וגרמוהי חד בהון, עצמות אור האין סוף, והכל יכלל באור אחרות הפשוט, אור האין סוף, להיות בגבול ובמדה שהַנְּיָה אַחַד; אשְׁרֵי מִי שְׁנִכְלָל בְּאוֹר הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וּמִתְקַשֵּׁר וּמִתְיַחַד בְּקִשְׁר וּבְיַחֲוֹד אַחַד עִמּוֹ, שְׁאֵז יֵרָאֶה וּפְתַח יִפְלוּ עַל הַמְצִיָּקִים וְהַמְצַעְרִים אוֹתוֹ.

בני! בשבת וביום טוב מוסיפים פה מזמורים אלו. ומוכא (לבוש ארז חיים, סימן רפא); ואלו המזמורים שמוסיפים הם כלם מדברים או ממעשה בראשית שכלו בשבת או ממתן תורה לפי שנתנה בשבת; וכן איתא (אור ויצי), ותקנו רבותינו והוסיפו מזמורים לכבוד השבת, כגון: "הַשְּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֱלֹהֵינוּ", "וְנִגְנוּ צִדִיקִים", "לְדוֹד בְּשֹׁנוֹתוֹ אֵת טַעְמוֹ", תְּפִלָּה לְמִשְׁהָ", "וְיֹשֵׁב בְּסִתְרָה", "הַלְלוּ כִּי טוֹב", "הַלֵּל הַגְּדוֹל", "הוֹדוּ לַהַנְּיָה בְּכִנּוּר", "מְזֻמּוֹר שִׁיר לַיּוֹם הַשַּׁבָּת", "נִכּוֹן פְּסָאָךְ מְאֹד", מִכָּאן וְאֵילָךְ מְסַפְּרִים כְּשֶׁאֵר יָמִים, וּמוֹכָא (אבודרהם), וְהַטַּעַם שְׁמוֹסִיפִים מְזֻמּוֹרִים אֵלּוֹ בְּשַׁבָּת, כְּדִי לְהַפִּיר בֵּין שַׁבָּת לַחֹל, וְיִתְקַנֵּם הַפְּסוּק שְׁאוֹמֵר (שמות לא, יז): "בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא לְעוֹלָם", וְגַם בְּיָמִים טוֹבִים נִהְגוּ לְאִמְרָם, שְׁגַם הֵם נִקְרְאוּ שַׁבָּתוֹן לְמִקְרָאֵי קִדְשׁ, וּמִקְדָּשִׁים אוֹתָם עַל הַכּוֹס כְּמוֹ בְּשַׁבָּת; וְעַל־כֵּן רָאֵה, אֲהוּבִי, בְּנֵי הַיֵּקָר, לְכוּן פְּרוּשׁ הַפְּשׁוּט בְּכָל מְזֻמּוֹר וּמְזֻמּוֹר שְׁאִתָּה אוֹמֵר וּתְפָרְשֵׁם עַל עֲצֻמָּךְ, כִּי יֵשׁ בְּהֵם סוּדוֹת נוֹרְאִים לְמַה תְּפַסּוּ אֵת הַמְזֻמּוֹרִים הָאֵלּוֹ דִּקְא.

לְמַנְצַחַ מְזִמּוֹר לְדוֹד: הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים
כְּבוֹד אֵל וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מְגִיד
הַרְקִיעַ: יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אִמֵּר וּלְיֵלָה
לְלַיְלָה יַחֲוֶה דַעַת: אֵין אִמֵּר וְאֵין
דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמַע קוֹלָם: בְּכֹל הָאָרֶץ
יֵצֵא קוֹם וּבִקְצֵה תִּבֵּל מְלִיחָם לְשִׁמְשׁ
שָׁם אֵהֵל בָּהֶם: וְהוּא פִּחְתָּן יֵצֵא
מִחִפְתּוֹ יִשְׁיֵשׁ כְּגִבּוֹר לְרוּץ אֶרֶח:

.א

מתחילים עם המזמור: "השמים מספרים כבוד אל ומעשה ידיו מגיד הרקיע", ודרשו חכמינו הקדושים (מדרש שוחר טוב, תהלים יט): אמר רב פינחס ממה שהשמים מורידים גשמים והארץ מגדלת פרוותיה הבריות מקלסים להקדוש-ברוך-הוא, לפיכך השמים מספרים כבוד אל; כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מחיה ומנהיה ומקיים את כל הברואה כלה. ודומם, צומת, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, והכל מוציאים שבחים להקדוש-ברוך-הוא, עד אשר אפלו "יום יביע אומר ולילה ולילה יחנה דעת", שגם היום מדבר שבחים מהקדוש-ברוך-הוא והלילה ממשכת דעת כמאמרם ז"ל (ערובין סה): לא אברי לילה אלא לגרסא; והעקר לשמע תמיד בקול הצדיק האמת, כי ברגע שאדם זוכה לשמע בקולו של הצדיק האמת, על-ידי-זה נפתח פיו לדבר אליו יתברך; כי הצדיק מעורר מהשנה (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס), ואז יש לו דבורים לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, כי קדם ששומעים את ההתעוררות של הצדיק האמת, אי אפשר לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, וזה מאמרם ז"ל (תרומות פ"ק ב): סתם חרש אינו שומע ואינו מדבר, מי שאינו שומע את קול

מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוֹצֵאוֹ וְתִקְוַתּוֹ עַל
 קְצוֹתָם וְאִין נִסְתָּר מִחֲמַתּוֹ: תּוֹרַת
 יְהוָה תְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ עֲדוּת יְהוָה
 נֶאֱמָנָה מִחֲכִימַת פִּתִּי: פְּקוּדֵי יְהוָה
 יִשְׂרָיִם מִשְׁמַחֵי לֵב מִצֹּת יְהוָה בְּרָה
 מְאִירַת עֵינַיִם: יֵרָאֵת יְהוָה טְהוֹרָה
 עֹמֶדֶת לְעַד מִשְׁפָּטֵי יְהוָה אֱמֶת צִדְקוֹ
 יַחֲדוּ: הִנְחַמְדִּים מִזֶּהָב וּמִפָּז רָב
 וּמִתּוֹקִים מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת צוּפִים: גַּם
 עֲבֹדָה נִזְהָר בָּהֶם בְּשֹׁמְרָם עֲקֹב רָב:

הצדיק האמת, אין לו דבורים לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, שנה "אין אמר
 ואין דברים בלי נשמע קולם", כשלא שומעים את קול הצדיק, אזי אין
 דבורים לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, "והוא כהתן יוצא מחפתו ויש כגבור
 לרוץ ארח", כי צריך התגברות גדולה לרוץ ארח הנה שהיה אדם נזוף, כי
 זה סובב על בני-אדם הזוכים לעשות תשובה על העבר, שאמר רבנו ז"ל
 (לקוטי-מוה"ר), חלק א', סימן מט), שאף-על-פי שזוכים לתקן מה שעבר,
 אף-על-פי-כן עדין היכן הוא הזמן שהיו רחוקים מהשם יתברך, שהיו
 יכולים לעבד את השם יתברך באותו הזמן, ובנדאי צריכים לתקן זאת, דהיינו
 להשלים ולמלא את העבודה שהיו יכולים לעבד את השם יתברך בכל אותה
 העת שהיו נזופים לפניו יתברך והיו רחוקים ממנו, ועל-כן אמר שזוכים
 להתעורר בתשובה צריכים זריזות גדולה בעבודתו יתברך, לרוץ מאד מאד,
 כדי שיזכה על-ידי זריזות עבודתו לתקן ולהשלים גם חסרון העבודה של
 הימים שעברו; כי עכשו צריכים לרוץ במהירות גדולה זה הדרך שהיה יכול
 לילך בזמן שהיה רחוק מאתו יתברך, ואסור להתיאש בשום פנים ואופן, כי

שְׂגִיאוֹת מִי יָבִין מִנִּסְתָּרוֹת נִקְנִי: גַּם
 מִזֵּדִים חֲשׂוֹךְ עֲבָרָךְ אֵל יִמְשְׁלוּ בִי אֲזִ
 אֵיתָם וְנִקִּיתִי מִפִּשְׁעֵי רַב: יֵהוּ לְרִצּוֹן
 אֲמַרִי פִי וְהִגִּיוֹן לְבִי לִפְנֵיךָ יְהוָה צוּרִי
 וְגֹאֲלִי:

הוא יתברך נמצא ואין בלעדיו נמצא, "מקצה השמים מוצאו ותקופתו על קצותם ואין נסתר מחמתו", ועל-כן על האדם לברח תמיד אל הקדוש-ברוך-הוא ואללמד תורתו הקדושה, "תורת יהוה תמימה משיבת נפש עדות יהוה נאמנה מחכימת פתי", כי חכמת התורה שאדם זוכה להתנגע בתורה ולהבינה, זה עקר המתקת הדין ורפואת הנפש ומשיבת הנפש ומעלהו לשלשה (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עד), והתורה עומדת גם במקום נסתר וקראת אותו (משלי ט, ד): "מי פתי יסר הנה חסר לב אמה לו", שהתורה היא עדות הוי"ה ומקרכת את האדם אליו יתברך (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קמו); ולכן צריכים להתחזק מאד בלמוד התורה הקדושה ולקיים את מצוותיו יתברך, כי "פקודי יהוה ישרים משמחי לב מצות יהוה ברה מאירת עינים"; כי עקר השמחה היא מן המצוות, ועקר השמחה היא בלב (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל); וכן עליך, אהובי, בני לדעת, כי שרש נקדת המצוות היא שמחה, והשמחה היא קומה שלמה, מרמ"ח איברים ושס"ה גידים, וכל מצוה מתרג"ג מצוות, יש לה איבר מהשמחה, ועל-כן אם פגם באיזו מצוה, אזי כשפגם בזה האיבר שהוא כנגד אותה המצוה שעבר, אי אפשר לו לשמח שם, ועל-ידי-זה מרגיש ונוכר החטא שעשה מקדם, ויכול להתודות ודוי דברים, ועל-ידי-זה מתקן פגמיו וחסריו (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קעה); ולכן ראה שתפל עליך יראת גדולה "יראת יהוה טהורה עומדת לעד משפטי יהוה אמת צדקו יחדו", כי ברגע שאדם מתחיל להתבודד עצמו עמו יתברך, אז נופלת עליו יראת גדולה עד מאד, שמתירא ומתפחד רק ממנו יתברך; בני, ראה להכניס את עצמך בתוך הפסוקים האלו, ותפרש את כל פסוק ופסוק עליך, ואז תמצא ערכות נעימות ידידות ויו חיות אלקותו יתברך.

רַנְנוּ צְדִיקִים בִּיהוָה לְיִשְׂרָאֵל נְאוּה תִּהְלֶה: הוֹדוּ
 לַיהוָה בְּכִנּוּר בְּנִבְל עֲשׂוֹר זָמְרוּ לוֹ: שִׁירוּ לוֹ
 שִׁיר חֲדָשׁ הַיְטִיבוּ נֶגֶן בַּתְרוּעָה: כִּי יִשָּׂר דְּבַר יְהוָה
 וְכָל מַעֲשָׂהוּ בְּאֱמוּנָה: אֲהַב צְדָקָה וּמְשַׁפֵּט חֶסֶד יְהוָה
 מְלֵאָה הָאָרֶץ: בְּדַבַּר יְהוָה שָׁמַיִם נִעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּיו כָּל
 צָבָאָם: כִּנֹּס כְּנֹד מִי הַיָּם נִתַּן בְּאוֹצְרוֹת תְּהוֹמוֹת:
 יִירָאוּ מִיְהוָה כָּל הָאָרֶץ מִמֶּנּוּ יִגְוְרוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תִבְל:
 כִּי הוּא אָמַר וַיְהִי הוּא צִוָּה וַיַּעֲמֵד: יְהוָה הַפִּיר עֲצַת
 גֹּזִים הִנֵּיא מַחֲשָׁבוֹת עַמִּים: עֲצַת יְהוָה לְעוֹלָם תַּעֲמֹד

ב.

בני! באמרך: "רננו צדיקים ביהוה לְיִשְׂרָאֵל נְאוּה תִּהְלֶה", ראה להכניס
 בעצמך שמחה עצומה שאתה זוכה להיות מקשר אל צדיקים הדבקים באין
 סוף ברוך הוא, ובמזמור זה יש י"ג שמות הנז"ה שהם כנגד י"ג מכילין
 דרחמי, ולכן עליך לשיר שיר חדש להקדוש-ברוך-הוא, שזוכית להיות
 בחלקם של צדיקים המגלים לך שאין שום עקמומיות עליו יתברך, כי העקר
 שצריכים לחזק את עצמו באמונה פשוטה בו יתברך, לידע ולהודיע ולהודיע
 אשר אין יודעים כלל. "כי לשר דבר יהנה וְכָל מַעֲשָׂהוּ בְּאֱמוּנָה", כל מה
 שהקדוש-ברוך-הוא עושה זה לשר, העקר צריכים לחזק את עצמו באמונה
 פשוטה בו יתברך. ותדע "אשר בדבר יהוה שמים נעשו וברוח פיו כל
 צבאם", הכל נברא רק ממנו יתברך, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל,
 ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, כי
 בכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם. "כונס כנוד מן הים נתן באוצרות
 תהומות", ועל-ידי-זה תכנס בך יראה גדולה שתיך ותפתח ממנו יתברך.
 "יראו מיהוה כל הארץ ממנו יגורו כל יושבי תבל", כי ברגע שאדם מכניס
 בעצמו אמתת מציאותו יתברך, ויודע ועד אשר אין בלעדיו יתברך כלל,
 ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, אז הוא ירא ומפחד רק ממנו
 יתברך, ויודע שאפלו בתוך הצרות והמרירות שעוברים עליו, בהכל גנוז שם
 אלקותו יתברך. וזה "כי הוא אמר ויהי הוא צוה וייעמד", ודרשו חכמינו

מחשבות לבו לדר ודר: אשרי הגוי אשר יהוה אלהיו
העם בחר לנחלה לו: משמים הביט יהוה ראה את כל
בני האדם: ממכון שבתו השגיח אל כל יושבי הארץ:
היוצר יחד לבם המבין אל כל מעשיהם: אין המלך
נושע ברב חיל גבור לא ינצל ברב פח: שקר הסוס
לתשועה וברוב חילו לא ימלט: הנה עין יהוה אל
יראיו למיחלים לחסדו: להציל ממות נפשם ולחיותם
ברעב: נפשנו חפחה ליהוה עזרנו ומגוננו הוא: פי
בו ישמח לבנו פי בשם קדשו בטחנו: יהי חסדך
יהוה עלינו באשר יחלנו לך:

הקדושים (מגלה י): כל מקום שנאמר ויהי אינו אלא צער, וכן דרשו תכמינו
הקדושים (ברכות ו): אין צמידה אלא תפלה, וזה שאנו מבקשים ממנו יתברך,
"כי הוא אומר ויהי", אני יודע שאתה אמת שיעבר עלי צער שזה בחינת
ויהי, אבל אני מבקש אותך שאזכה להתחזק בתפלה, ולא להתאשש שזה
"הוא צנה ויעמד", כי על-ידי תפלה זוכים להעמיד את הצרה. וזכר זאת
היטב, אהובי בני, כי עובר על בני-אדם כל-כך הרבה צרות ויסורים ולא
יודעים איך להתחזק מעמד, ועל-כן מבקשים ממנו יתברך: "כי הוא אומר
ויהי", אתה אמת שתהיה לי צרה, ועל-כן אני מבקש אותך "הוא צנה
ויעמד", שכבר תצוה את הצרות שיעמדו ויעזבו אותי כבר. ותחזק את
עצמך לגמרי בכל מה שעובר עליך, ואל תחשב שיש איזה טבע או מקרה
או מזל, אלא כל מה שעובר עליך אפלו מבשר ודם הכל ממנו יתברך, כי
דבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו, שנה מ'מכון שבתו השגיח אל
כ"ל יושבי הארץ", ראשי תבות מ'שה' א'י'כ'ה', כי לשאדם מחפש
ויבקש אחר הצדיק האמת, המגלה את אמתת מציאותו יתברך, אז זוכה
שמאיר עליו האור הזה של ההשגחה, כי ההשגחה שנסמכת על האדם זה
בא על-ידי משה שהוא הצדיק שבכל דור ודור. והעקר עליך לזכר שכל
הרשעים שעומדים עליך אינם כלום, כי "שקר הסוס לתשועה וברוב חילו
לא ימלט", כי הכל תלוי בידו יתברך, והוא יתברך משגיח על יראיו, הנה

לְדוֹד בְּשָׁנוֹתָו אֶת טַעְמוֹ לִפְנֵי אַבְימֶלֶךְ
 וַיִּגְרָשְׁהוּ וַיֵּלֶךְ: אֲבָרְכָה אֶת יְהוָה
 בְּכָל עֵת תַּמִּיד תִּהְיֶה בְּפִי: בִּיהוָה
 תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים וַיִּשְׁמַחוּ:
 גִּדְּלוּ לַיהוָה אֶתִּי וַנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו:
 דְּרִשְׁתִּי אֶת יְהוָה וְעַנְנִי וּמִכָּל מַגְדֻרוֹתַי
 הֲצִילֵנִי: הִבִּיטוּ אֵלָיו וְנַחְרוּ וּפְנִיחֵם אֵל

עין יהנה אל יראיו למיחלים לחסדו", והוא שומר אותם מכל פגעי ומקרי הזמן, "להציל ממנות נפשם ולחיותם ברעב", ועל-כן עקר העצה רק לקוות ולחכות לישועתו ותברך, "נפשנו חפחה ליהנה עזרנו ומגיננו הוא", כי רק הוא יתברך יכול לעזר לנו ולא שום בשר ודם, ולכן "כי בו ישמח לבנו כי בשם קדשו בטחנו", ותכניס את עצמך, אהיבי, בני היקר, בתוך המזמור הזה, ותפרשו כפי בחינתך עד שתהיה דבוק בתי החיים בו ותברך.

ג.

בני! באמרך "לדוד בשנותו את טעמו לפני אבימלך ויגרשהו וילך", מתעורר לראות את גדל הנסים שקרו לדוד המלך בשבת בעת שהיה אצל אכיש מלך גת. ונה שנה לכל בר ישראל כשרואה שמתגברת עליו הסטרא אחרא בעצבות ובמרירות, ורוצה להפילו, אז עקר העצה לשמח את עצמו בכל מה שיכול, ועל-ידי-זה יזכה להכריח את הסטרא אחרא שרוצה ללכודו במצודתה (לקוטי-הלכות, גפילת אפים, הלכה ד', אות ו'), ועל-ידי-זה יכול להודות ולהלל ולשבח את הבורא יתברך שמו, שנה "אברכה את הוה" בכל עת תמיד תהלתו בפי", בתנו"ה תתהלל נפשי ישמעו עננים וישמחו", כי דיקא כשאדם זוכה לשמח מאד בשמחת האין סוף ברוך הוא, אז יוכל להלל ולשבח ולפאר את הבורא יתברך שמו, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותו, כי כל מי שרוצה להכנס בקדשה, מתגברת עליו הסטרא אחרא ביותר ורוצה לשבר אותו, והאדם צריך להתזיק מעמד לא להשבר משום דבר

יִחְפְּרוּ: זֶה עֲנִי קָרָא וַיְהוּה שָׁמַע וּמָפֵל
 צְרוּתָיו הוֹשִׁיעוּ: הִנֵּה מִלֵּאף יְהוּה סָבִיב
 לִירְאָיו וַיִּחְלָצֵם: טַעַמֵּנוּ וּרְאוּ כִּי טוֹב יְהוּה
 אֲשֶׁרֵי הַגִּבֹּר יַחֲסֶה בּוֹ: יִרְאוּ אֶת יְהוּה
 קֹדְשָׁיו כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו: כְּפֹרִים
 רָשׁוּ וְרַעְבוּ וּדְרָשׁוּ יְהוּה לֹא יַחֲסֵרוּ כֹל
 טוֹב: לָכוּ בָנִים שָׁמְעוּ לִי יִרְאֵת יְהוּה
 אֲלִמְדַבְּרָם: מִי הָאִישׁ הַחֲפִץ חַיִּים אֲהִב
 יָמִים לִרְאוֹת טוֹב: נִצַּר לְשׁוֹנֵף מֵרַע
 וּשְׁפָתָיֶךָ מִדְּבַר מִרְמָה: סוֹר מֵרַע וַעֲשֵׂה

שְׁבֻעוֹלָם, וְדִקָּא עַל-גִּידֵי־זֶה וְצִילוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הֶעֱקַר לֹא לְהִתְנַאֵשׁ
 בְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפְּן, אֲלָא כֹּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו יָבֹא אֵלָיו וַתִּבְרַךְ וַיִּצְעַק
 בְּחַמְדֵּימוֹת וּבִכְפֻשִׁיטוֹת, וְאָז יִתְקַים אֲצִלוֹ: "זֶה עֲנִי קָרָא וַתִּנְיָה שָׁמַע וּמָפֵל
 צְרוּתָיו הוֹשִׁיעוּ", וְאִף שְׁבִין כֶּף הַרְשָׁעִים וְהַמְתַּנַּגְדִּים וְהַמְתַּגְבְּרִים עָלָיו וְרוֹצִים
 לְהַפִּילוֹ, עִם כֹּל זֹאת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹמְרוֹ. "הִנֵּה מִלֵּאף הַנְּיָה סָבִיב
 לִירְאָיו וַיִּחְלָצֵם", כִּי אֵין שׁוֹם עֲצָה אַחֲרֵת רַק לְבָרַח אֵלָיו וַתִּבְרַךְ, וְעַל זֶה
 מִבְּקֵשׁ דָּוִד הַמֶּלֶךְ: "טַעַמֵּנוּ וּרְאוּ כִּי טוֹב הַנְּיָה אֲשֶׁרֵי הַגִּבֹּר יַחֲסֶה בּוֹ", רַק
 טַעַמֵּנוּ וְאָז תִּרְאוּ כִּי טוֹב הַנְּיָה, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רַק טוֹב, וְאֲשֶׁרֵי הַגִּבֹּר
 אֲשֶׁר יַחֲסֶה בּוֹ. וְלִמָּה צְרִיכִים לְלַכֵּת אֶל בְּנֵי-אָדָם?! "יִרְאוּ אֶת הַנְּיָה"
 קְדוּשָׁיו, כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו", מִי שִׁירָא רַק מִתְּהַדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא אֵינוֹ
 מִפְּחָד מֵאִף אַחֵד, וְלֹא יַחֲסֵר לוֹ שׁוֹם דְּבַר, וְכֵן נוֹתֵן עֲצָה לְכָר יִשְׂרָאֵל אִיף
 יִחְזוּק מֵעַמְד בְּזֶה הָעוֹלָם. "לָכוּ בָנִים שָׁמְעוּ לִי יִרְאֵת הַנְּיָה אֲלִמְדַבְּרָם, מִי
 הָאִישׁ הַחֲפִץ חַיִּים אֲהִב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב", וְנִקְטַ שְׁלֵשׁ לְשׁוֹנוֹת: "חֲפִץ
 חַיִּים", "אֲהִב יָמִים", "לִרְאוֹת טוֹב", כִּי זֶה תְּלוּי בְּזֶה; כִּי יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם
 שְׁפֵל־כֶּף נִמְאָסוּ לָהֶם חַיִּים, עַד שְׁמִבְקָשִׁים לָמוֹת, וּמִזֶּה בָּא אֲשֶׁר כֹּל יוֹם
 אִיף לָהֶם כְּמוֹ הַגְּלוּת, וְאֵינָם יוֹדְעִים מַה לַּעֲשׂוֹת בַּיּוֹם הַזֶּה, כִּי רוֹאִים רַק

טוב בקש שלום ורדפהו: עיני יהוה אל
 צדיקים ואזניו אל שועתם: פני יהוה
 בעשי רע להכרית מארץ זכרם: צעקו
 ויהוה שמע ומפל צרותם הצילם: קרוב
 יהוה לנשפרי לב ואת דכאי רוח יושיע:
 רבות רעות צדיק ומכלם יצילנו יהוה:
 שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא
 נשברה: תמותת רשע רעה ושנאי צדיק
 יאשמו: פודה יהוה נפש עבדיו ולא
 יאשמו כל החוסים בו:

רע בימים שלקם, על-כן הוא נותן להם עצה לראות טוב, שִׁשְׁתַּכְּלוּ בַטּוֹב שִׁישׁ בְּכֹל יוֹם יוֹם, כִּי בְּכֹל יוֹם יוֹם יש התגלות אור הגנוז דעתיקא סתימא (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לג), ואז כשכבר אוהב האדם את הימים, אז הוא "תפץ חיים". ואיך זוכים לזה? על-ידי "נצוד לשונך מרע ושפתך מדבר מרמה", כי צריכים לשמר מאד את הדבור שלו שלא ידבר לשון-הרע ושקרים, וידבק את עצמו תמיד אליו יתברך, וידע "אשר עיני הנו"ה אל צדיקים ואזניו אל שועתם", הצדיקים כל-כף דבקים בהקדוש-ברוך-הוא, עד שהם מקבלים עיני הנו"ה (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן צח), ומה גם שמסתכלים תמיד על שם הנו"ה במלוי ע"ב: יו"ד ה"י וי"ו ה"י. "ואזניו אל שועתם", שמכונים אל שם הנו"ה במלוי ס"ג: יו"ד ה"י וא"ו ה"י, ועל-ידי-זה נמשך עליהם אור גדול מלמעלה, עד שזוכים "פני הנה בעשי רע להכרית מארץ זכרם", כי דיקא כשמאיר עליו פני הנו"ה — אור הפנים בהתגלות נוראה, אפלו אם, חס ושלום נכשלו ופגמו בפגם המגנה של הוצאת נרע לכשלה, חס ושלום, שנקרא רע, ופגמו בפגם הברית, חס ושלום, כשמאיר עליהם אור פני הנו"ה, על-ידי-זה "להכרית מארץ זכרם", נכרת

תִּפְלֶה לְמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲדַנִּי מֵעוֹן אַתָּה חַיִּית
 לָנוּ בְּדֶר וְדָר: בְּטָרֶם הָרִים יִלְדוּ וְתַחֲלֹל אֶרֶץ
 וְתַבֵּל וּמַעוֹלָם עַד עוֹלָם אַתָּה אֵל: תֵּשֵׁב אֲנוֹשׁ עַד
 דָּבָא וְתֹאמַר שׁוּבוּ בְנֵי אָדָם: כִּי אֵלֶּף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ
 כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר וְאַשְׁמוּרָה בְּלִילָה: זְרַמְתָּם שָׁנָה
 יָחִיו בְּבִקָּר בְּחִצִּיר יַחֲלֶף: בְּבִקָּר יִצְיִן וְחֲלֶף לְעָרֵב

זכר חטאתם ונמחק לגמרי, בשעה שמאיר בהם פני הַיְיָ"ה בגלוי נפלא. ובפרט כְּשֶׁהם זוכים לְעֵקֶק הַרְבֵּה אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא "צַעֲקוּ וַיִּהְיֶה שָׁמַע וּמִכָּל צְרוּתָם הִצִּילֵם", כִּי זֶה עֵקֶר הַעֲצָה לְמִי שֶׁנִּפְלַח בְּחִטָּא הַמְּגַנָּה הַזֶּה — לְעַעֲק וְלֹהֲתַחַנּוּן וּלְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרַךְ שִׁיחֹס עֲלָיו, וְאֵז "קְרוּב יִהְיֶה לְנִשְׁבְּרֵי לֵב וְאֵת דְּפָאֵי רוּחַ יוֹשִׁיעַ", כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה בְּתִשְׁבֹּת הַרְשָׁעִים, וּמִי שֶׁלֵּבּוֹ שְׁבוּר עֲלָיו וְרוּחוֹ נְמוּכָה, וְנִשְׁמַר בְּדַבּוּר פִּי, אֵז הַשְׂכִּינָה מְהֻלָּקֵת לְפָנָיו, וְכֵל שְׁבוּרֵי לֵב שֶׁהֵם בְּעֵינֵי עֲצָמָם כְּאֵין, חֲבִיבִים לְפָנָיו הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹתֵר מִמְּלֹאכֵי הַשָּׁרָת, "רַבּוֹת רַעוֹת צְדִיק וּמִכְּלָם יִצְיִלְנּוּ יִהְיֶה", שֶׁהִסְמֵךְ-מִ"ם רוֹצֵה לְהַכְשִׁיל אֶת הָאָדָם בִּיסוּדוֹ עַל-יְדֵי רַעוֹת, שֶׁהוּא הַחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה, עֵקֶר הַעֲצָה לָזֶה הוּא מְקַנָּה. וְעַל-כֵּן צְדִיק וּמִכְּלָם יִצְיִלְנּוּ יִהְיֶה הֵם סוֹפֵי תְבוּת "מְקַנָּה", וְעַל-יְדֵי-זֶה "שֹׁמֵר כָּל עֲצָמוֹתָיו אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבְּרָה", כִּי כָּל הַצְּרוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עַל הָאָדָם הֵן רַק מִתְחַמֵּת חֲטָאֵי הַמְּרַבִּים שֶׁנִּחְקָקוּ בְּתוֹךְ עֲצָמוֹתָיו (לְקוּטֵי-מִוְהַרְוֵן, חֶלֶק א', סִימָן ד'), שֶׁאֵז "תְּמוֹתֵת רִשָׁע רַעָה", אֲשֶׁר הַרְשָׁעוֹת וְהַרְעָה שֶׁעָשָׂה זֶה מֵרַע לוֹ. וְתִבְּיֵן הַיֵּטֵב, אֶהוּבֵי, בְּנֵי, כָּל מֵה שֶׁאַתָּה אוֹמֵר, וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל הַמְּזֻמּוֹר עֲלֶיךָ, וְאֵז אֶל רַב טוֹב הַצִּפּוֹן תִּזְכֶּה.

ד.

בְּנֵי! בְּאִמְרֵךְ מְזֻמּוֹר "תִּפְלֶה לְמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים", תִּתְעוֹרֵר מֵאֵד בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, כִּי אַתָּה אוֹמֵר עֲכָשׁוּ תִּפְלֹתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנוּ, שָׁבוּ הוּא מְרַמֵּז וּמְחַזֵּק אֶת כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא יִתְאַשּׁוּ כָּלֵל, כִּי הוּא יִתְבַּרַךְ לְמַעֲלָה מִהַמְּקוֹם וּלְמַעֲלָה מִהֶזְמֵן, וְאֵין בּוֹ שׁוֹם תְּפִסָּה כָּלֵל (לְקוּטֵי-מִוְהַרְוֵן, חֶלֶק ב'), סִימָן סא); "בְּטָרֶם הָרִים יִלְדוּ וְתַחֲלֹל אֶרֶץ וְתַבֵּל וּמַעוֹלָם עַד עוֹלָם אַתָּה אֵל",

יְמוּלֵל וַיְבַשׁ: כִּי כָלִינוּ בְּאִפְךָ וּבְחַמְתְּךָ נִבְחַלְנוּ: שִׁתָּה
 שֶׁכִּי עֲזַבְתִּינוּ לְנִגְדֶּךָ עֲלַמְנוּ לְמֵאֹר פְּנִיךָ: כִּי כָל יְמֵינוּ
 פָּנּוּ בְעִבְרַתְךָ כְּלִינוּ שְׁנֵינוּ כְּמוֹ הַגֹּה: יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ
 בָּהֶם שְׁבָעִים שָׁנָה וְאִם בְּגִבּוֹרֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרַחֲמֶם
 עָמַל וְאוֹן כִּי הִז חֵישׁ וְנִטְפָּה: מִי יוֹדַע עַז אִפְךָ
 וְכִירְאֲתְךָ עִבְרַתְךָ: לְמַנּוֹת יְמֵינוּ כִּן הוֹדַע וְנִכְיֵא לְכַב
 חֲכָמָה: שׁוֹבָה יְהוּה עַד מֵתֵי וְהִנַּחֵם עַל עֲבֹדֶיךָ:
 שְׁבַעֲנוּ בְּבִקְר חֲסִדֶךָ וְנִרְנְנָה וְנִשְׂמַחָה בְּכָל יְמֵינוּ:
 שְׂמַחְנוּ בִּימּוֹת עֲנִיתֵנוּ שְׁנוֹת רֵאִינוּ רַעְיָה: יִרְאֵה אֵל
 עֲבֹדֶיךָ פְּעֻלָּה וְהַדְרִיךְ עַל בְּנֵיהֶם: וַיְהִי נָעַם אֲדֹנָי
 אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כְּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה
 יְדֵינוּ כְּוֹנְנָהוּ:

פי מי שמסתכל ומתבונן היטב אף שהכל אלקות גמור הוא, אז יראה אשר אין שום זמן, כי הזמן פורח ועובר, כי באמת אין שום זמן כלל, וכשאדם מכניס בעצמו את הדעת הזו, שהוא יתברך נמצא ובלעדיו אין שום נמצא, אז יראה אשר אין זמן כלל, וזה שאנו אומרים "תשב אנוש עד דבא, ותאמר שובו בני אדם", כי משם נמשכת התשובה, כי כשאדם זוכה לדעת אשר אין שום מציאות בלעדיו כלל, ואין שום זמן כלל, אז הוא יכול להתחדש בכל יום ובכל שעה ובכל רגע, כי עקר המניעה לחזור אליו יתברך הוא רק כי אדם חושב שנתישן בעוונותיו ובחטאיו ובמעשיו הרעים, אבל כשאדם יודע אשר אין זמן כלל, ועקר התשובה באה מלמעלה מהזמן, פמובא בדברי רבנו ז"ל (ספר המדות, אות תשובה, חלק ב', סימן א'): יום שאדם עושה תשובה הוא למעלה מכל הימים ולמעלה מהזמן, וכידועות אלו אז הוא זוכה לחזור בתשובה. "כי אלה שנים בעיניך כיום אתמול כי יעבר ואשמורה בלילה"; כי כל הזמזמר הזה מדבר מהכל הזמן שהוא כצל עובר, מאחר שבאמת אין שום זמן, כי הזמן הוא מחסרון הדעת, כמו שרואים בשנה, שקל מה שהשכל נקטן יותר הזמן נגדל בעיניו יותר (לקוטר-הלכות, מילה, הלכה ד, אות ט); הינו שמשה רבנו מהבל הזמן, ואמר "כי אלה שנים בעיניך כיום

אתמול", שזה למעלה מהזמן, שאלף שנים בעיניו נחשבות כיום אחד, וזה "ואשמורה בלילה", הינו שמסביר לנו, שהזמן הכל, ואין לו קיום כלל, כי זה אנו רואים על-ידי אשמורה הינו שנת לילה, כשאדם ישן, נדמה לו על רבע שעה שהיא שבועים שנה, ואחר-כך כשמקיץ משנתו, וחוזר לו השכל, הוא רואה שהזמן של השנה והחלוט הוא הכל, כמובן כל האלף שנה שלנו באמת הם רק כמו "יום אתמול פי יעבר ואשמורה בלילה", הינו כמו האשמורה בלילה שהוא זמן שנה, שאז נדמה על שעה מועטת שהוא זמן ארץ, כמובן הוא באמת כל הזמן שלנו, שנדמה בעינינו לזמן ארץ כאלו הוא אלף שנה, ובאמת אינו כלום, כי הוא צל עובר, ואלף שנה הם כיום אתמול, ועל-ידי-זה כשמתפללים על זה באמת ומאמינים בזה באמת, על-ידי-זה דייקא זוכים לתשובה שלמה יהיה אף שיהיה, אפלו מקל הנפילות שבעולם ואפלו שעשה ככך מה שעשה ונתלכלך במה שנתלכלך, עם כל זאת יכול לשוב בתשובה שלמה, שזה "תשב אנוש עד דבא", ודרשו חכמינו הקדושים (ירושלמי חגיגה ט:): עד דכדוכה של נפש, "ותאמר שובו בני-אדם פי אלף שנים בעיניך כיום אתמול פי יעבר ואשמורה בלילה", כי הכל הכל והזמן שעבר כבר לעולם לא יחזר לו, ועל-כן מה יש להתבלבל?! וזה "ורמתם שנה יהיו בבקר כחציר יחלה", הינו שאדם עבר חטאים בפגם הברית, כמו שכתוב (חזקאל כג, כ): "ורמת סוסים ורמתם, שסובב על פגם הברית, וחמנא לישזבן, ואפלו שגפל במקום שגפל ונתלכלך במה שנתלכלך, עם כל זאת "בבקר כחציר יחלה", תכף-ומיד כשאדם קם משנתו הוא רואה שאין שום זמן והכל לכל אלקות גמור הוא והכל צץ וחלה לגמרי, ומה שעשה בערב נתמולל ונתבשר, וזה שקובל "כי בלינו באפך ובחמתך נבחנו, שמה עוונותינו לנגדך עלמנו למאור פניך", שאני מבקש וצועק אל הקדוש-ברוך-הוא שהעוונות שעשיתי לפניך גורמים לי חרוץ-אף, עד שאני לא יודע מה לעשות, "כי כל ימינו פנו בעברתך פלינו שנינו כמו הנה, ימי שנותינו בהם שבועים שנה ואם בגבורת שמונים שנה ורהבם עמל ואנן כי גז חיש ונעפה", והכל מרב החטאים והעוונות שאדם חוטא, על-ידי-זה הוא נופל פחת המקום ותחת הזמן, ועל-ידי-זה קשה לו לחזור לו אליו ותברך, לזאת הוא קובל "מי יודע עז אפך ויכיראתך עברתך, למנות ימינו בן הודע ונבא לכב חכמה", מי יודע מה יהיה אם לא אחר בתשובה שלמה, אז אני יכול לאבד את העולם הזה ואת העולם הבא גם יחד "שובה

יהיה עד מתי והנחם על עבדיך", שתרחם עלי על כל מה שעשיתי, "שבענו בבקר חסדך ויגוננה ונשמחה בכל ימינו שמחנו כימות עניתנו שנות ראינו רעה", שעברו עלי בחיי כל-כף הרבה צרות ויסורים, ועל-כן ראה לעזרני כנגד מה שסבלתי סבל קשה כזה, תמשיך עלי אור וזיו וחיות ודבקות הבורא ותברך שמו, ובפרט כשרוצים לחזר בתשובה שלמה; ולכן, אהובי, בני היקר, בשעה שאתה אומר את המזמור הזה תתעורר מאד בתשובה שלמה אליו ותברך תשובה של שמחה, תשובה של אהבה. וזו היתה תפלתו של משה רבנו, שמגלה איך שכל העולם כלו לכל אלקות גמור הוא, ואין שום זמן כלל, כי מה שנדמה לאדם שיש זמן, הוא רק מחמת השנה והקטנות שנמצאת בו, כי כמו שאדם לכן הוא רואה ברבע שעה כאלו עברו לו שבועים שנה, וכשקם משנתו הוא רואה שהיה רק רבע שעה, כמו-כן כל השבועים שנה שלנו הם כמו רבע שעה, ועל-כן כל מה שעשה עד עכשו וכל מה שפגם ולקלף את עצמו, על-ידי תשובה אמיתית, שעושה תשובה עד הדוכה של נפש מפנימיות לבו, על-ידי-זה הקדוש-ברוך-הוא ישמח אותו, וימשיך עליו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא ותברך שמו. ועל-כן מסיים את המזמור "ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו", שאומרים את זה בשבת, שאז מאיר נעם העליון המחין העליונים (לקוטי-מהר"ן, חלק ב', סימן עא). ומשה רבנו גאל את נשמות ישראל ממצרים — ממצר ים, ששם עבר על נשמות ישראל פגם הברית, שבא מחמת חסרון הדעת, ועל-כן היתה הגאולה דיקא על-ידי משה, שהוא דעת עליון נעם עליון; כי משה הוא סוד קס"א, שזה גימטריה נע"ם, ועל-כן דיקא משה רבנו אמר את המזמור הזה, כי בזה תלויה הגאולה, שאדם יודע אשר אין שום זמן כלל, וכל הזמן הוא גם-כן נכרא, וכשאדם עושה תשובה שלמה באמת, על-ידי-זה נתבטל ממנו כל הזמן, כי אינו רואה שום זמן כלל, רק את עצם עצמיית חיותו אלקותו ותברך, כי הכל פורח, ואז נמשך עליו נעם העליון, שכתב אינו רוצה שום דבר רק את הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, ואפלו מה שעושה במעשה ידיו יודע שגם שם אלוהו של עולם; אשרי מי שמכניס דבורים אלו בתוך לבו ושב בתשובה אמיתית.

יֵשֵׁב בְּסֵתֶר עֲלִיּוֹן בְּצֵל שְׂדֵי יִתְלוֹנֵן: אָמַר לַיהוָה
מַחְסֵי וּמְצוּדֹתַי אֱלֹהֵי אֲבֹתָהּ בּוֹ: כִּי הוּא יִצְיִלֶנּוּ
מִפֶּחַ יִקוּשׁ מִדְּבַר הַיּוֹת: בְּאֲבֹרָתוֹ יִסָּד לֶךְ וְתַחַת
בְּנַפְיוֹ תַחֲסֶה צִנְה וְסוֹחֲרָה אֲמַתּוֹ: לֹא תִירָא מִפֶּחַד
לֵילָה מִחֵץ יַעוֹף יוֹמָם: מִדְּבַר בְּאִפֶּל יַחֲלֶד מִקֶּטֶב
יִשׁוּד צַהֲרִיִּם: יִפֵּל מִצְדָּד אֶלֶף וּרְבֹבָה מִיִּמִינֶה אֵלֶיךָ
לֹא יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶיהָ תִּבְיֵט וְשִׁלְמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה:
כִּי אַתָּה יְהוָה מַחְסֵי עֲלִיּוֹן שִׁמַּת מְעוֹנֶה: לֹא תֵאָנֶה
אֵלֶיךָ רָעָה וְנִגַּע לֹא יִקְרַב בְּאַחֲלָדָה: כִּי מִלְאֲכֵי יִצְוֶה
לֶךְ לְשֹׁמְרֵךְ בְּכָל דְּרָכֶיךָ: עַל כַּפִּים יִשְׁאוּנֶה כֵּן תִּגּוֹף
בְּאֲבוֹן רִגְלֶךָ: עַל שַׁחַל וּפְתָן תִּדְרוֹךְ תִּרְמוֹס כַּפִּיר
וְתַנִּיץ: כִּי בִי חֲשַׁק וְאַפְלִטָהוּ אֲשַׁנְּבֶהוּ כִּי יָדַע שְׁמִי:
יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֶהוּ עִמּוֹ אֲנַכִּי בְּצָרָה אֲחַלְצֶהוּ
וְאֲכַבְּדֶהוּ: אֲרֹךְ יָמִים אֲשַׁבִּיעֶהוּ וְאַרְאֶהוּ בִישׁוּעָתִי:

אֲרֹךְ וְגו'

ה.

בני! באמרך מזמור "ישב בסתר עליון בצל שדי יתלונן", תתעורר מאד מאד, כי המזמור הזה אמרו חכמינו הקדושים (שחר טוב, תהלים צא), שמשך רבנו אמרו בבית קדשי הקדשים, והוא שיר של פגעים שהיה משה אומר בשעה שעלה לרקיע, שאמר "ישב בסתר עליון בצל שדי יתלונן", ומזמור זה מרמז על מעלת האדם הזוכה להסתר בסתר עליון, כי באמת עובר על כל אחד בזה העולם מה שעובר צרות ויסורים ומכאובים רעים, ואי אפשר להנצל מזה אלא על-ידי תפלה והתבודדות, כשאדם מחביא את עצמו באין סוף ברוך הוא, ובא ומתחנן אליו יתברך וכל מה שהוא צריך הוא מבקש רק ממנו יתברך, וכל תלונתו הוא מתלונן להקדוש ברוך הוא ולא לבשר ודם, ואז דיקא יוצא מהשבי, ויופה לגאלה, כי הגאלה תהיה דיקא על-ידי משיח בן דוד שגילה את הענין של תפלה והתבודדות, כי חרבו של משיח

היא תפלה (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב'); ועל-כן י'ש'ב' הוא אותיות ש'ב"י, וגם י'ש'ב' הינו שאי אפשר לחזר בתשובה שלמה ולצאת מהשבי, אלא כשמסתיר את עצמו בסתר עליון, וכל מה שהוא צריך הוא בא ומתלונן רק לפניו יתברך, שנה "ביצל ש'די יתלונן", שהוא ראשי תבות ש'ב"י, והוא ראשי תבות י'ש'ב'; כי אי אפשר לשוב בתשובה שלמה ולצאת מהשבי, אלא כשהוא מחזיק ביצל ש'די יתלונן, שמסתיר את עצמו בסתר צל עליון, ושמה הוא מתלונן ומבקש מה שהוא צריך, ולכן צ"ל שד"י גימטריה משי"ח ב"ן דו"ד. וכל המזמור הזה מדבר איך שאין מי שישמר על האדם אלא רק הקדוש-ברוך-הוא. "אמר ליהנה מחסי ומצודתי אלהי אבטח בו", כי מרב צרותיו של האדם מסבכים אותו הקלפות שחטא, ורוצים להתאחז בו, ואין לו שום עצה איך להתגבר על מדת הגבורה אלא על ידו יתברך. "כי הוא יצילך מפח יקוש מדבר הוות", כי מי שיודע שחטא ופגם בפרט בפגם הברית, שאז רוצים להתאחז בו הגבורות והדינים, עליו לבא אליו יתברך, ולבקש ממנו יתברך תמיד ברחמים ובתחנונים, ועל-ידיה "לא תירא מפחד לילה מחץ יעוף יומם", הן הקלפות שרוצות להתאחז בו ביום, והן הקלפות שרוצות להתאחז בו בלילה, ולא מתירא מהם, כי ברגע שאדם מדבק את עצמו בו יתברך, אז אין לו מה לפחד כלל משום בריה שבעולם. וזה "יפל מצדך אלה ורכבה מימינך אליך לא יגש", שהן הקלפות הרוצות להתאחז באדם, ועל-ידי התפלה והבקשה שאדם מבקש ומתחנן אליו יתברך, אין לו מה לפחד כלל, ונצל מהם. ובפרט כשאדם מרגיל את עצמו להסתפל אל הקדוש-ברוך-הוא בעיניו, ומכל דבר שעובר עליו, הוא יודע שאין לו אף אחד רק את הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, שעל-ידיה בעצמו ישמר מכל המזיקים והנגעים והרע שרוצים להתאחז בו, וזה "יבך בעיניך תביט ושלמת רשעים תראה", אם אדם רק מסתפל על הקדוש-ברוך-הוא, אז הרשעים מתהפכים ומשלימים עמו ונתבטלים לפניו, ואין לו מה להתפחד כלל, כי "לא תאנה אליך רעה ונגע לא יקרב באהלה", הנגעים סובב על פגם הברית נגעי בני-אדם, כי כל הצרות שאדם סובל מבני-אדם הם רק מחמת שפגם בפגם הברית, שהם נקראים נגעי בני-אדם. ועל-כן אמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות נאוף, סימן כו), על-ידי הוצאת זרע לבטלה בורא קלפות המתלבשים בבני-אדם המתנגדים וחולקים עליו ועושים לו יסורים,

מזמור שירו ליהנה שיר חדש כי נפלאות עשה הושיעה לו ימינו
 וזרוע קדשו: הודיע יהוה ישועתו לעיני הגוים גלה
 צדקתו: זכר חסדו ואמונתו לבית ישראל ראו כל אפסי ארץ את
 ישועת אלהינו: הריעו ליהוה כל הארץ פצחו ורננו וזמרו: זמרו
 ליהוה בכנור בכנור וקול זמרה: בחצצרות וקול שופר הריעו

ולכן כשאדם דבוק בו יתברך, ומסתכל רק אל הקדוש-ברוך-הוא, אין לו
 מה לפחד "כי אתה יהנה מחסי עליון שמת מעונך", אתה הנני"ה ברוך הוא
 יתברך שמו מחסי, ואצלך אני מתחבא, וצל-כן "לא תאנה אליך רעה ונגע
 לא יקרב באהלהך", כי אני מסבב עם מלאכי השמירה, וזה "כי מלאכיו"
 יצוה לך' לשמרך בכל דרכיך", שהוא שם השמירה, ששומר את האדם.
 וצריכים הרבה לבקש רחמים ממנו יתברך שיהיה שמור עד הרגע האחרון
 שהוא נמצא בנה העולם, שלא יתאחזו בו הקלפות, ואפלו לאחר שיוצא
 מזה העולם שלא לזו אותו אלו הטפות שהוציא לבטלה. וזה "על פנים
 ישאנה פן תגף באבן רגלך", שגם אז לא יבואו אחריו (לקוטי-מוהר"ן. חלק
 א, סימן קמא). ומסימים "אריך ימים אשביעהו ואראהו בישועתי", כשאדם
 ממשיר על עצמו אור העליון ותמיד חושב אשר אין שום מציאות בלעדיו
 יתברך כלל, ומתענג בזיו שכינת עזו יתברך, ויודע ועד אשר הכל לכל
 אלקות גמור הוא, ויקא על-ידי-זה נסתר בסתר צל כנפיו יתברך. וזה יהיה
 בשלמות כשיתגלה משי"ח ב"ן דו"ד שעולה צ"ל שד"י; כי אין לאדם בזה
 העולם היכן להתחבא אלא רק אצל הקדוש-ברוך-הוא, ואין עוד מקום יתר
 בטות היכן להתחבא אלא אצל הקדוש-ברוך-הוא; אשרי מי שמכניס את
 זה היטב בלבו, ואז טוב לו כל הימים.

.1

בני! באמרך "מזמור שירו ליהנה שיר חדש, כי נפלאות עשה", תשמח
 מאד מאד, כי השיר הזה סובב על שיר שיתער לעתיד, שהוא הנגון של
 ההשגחה, שאז יתגלה נפלאות הבורא יתברך שמו לעין כל (לקוטי-מוהר"ן,
 חלק ב, סימן ח); כי אז יתנהג העולם על-ידי השגחה ונפלאות לבד, כי יש
 נגון של דרך הטבע, שהוא (תהלים ט): "השמים מספרים כבוד אל ומעשה
 ידיו מגיד הרקיע", שהוא השיר והנגון של דרך הטבע של תכונת השמים,

לפני המלך יהוה: ירעם הים ומלאו תבל וישבי בה: נהרות ימחאו
 כף יחד הרים וירננו: לפני יהוה כי בא לשפט הארץ ישפט תבל
 בצדק ועמים במישרים:

שיר למעלות אשא עיני אל ההרים מאין יבא עזרי: עזרי מעם
 יהוה עשה שמים וארץ: אל יתן למוט רגלך אל ינום שומריך:
 הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל: יהוה שמריך יהוה צלך על

הינו השירות והתשפחות שמשבחים להשם יתברך על הנהגה של עכשו, שמנהיג את העולם בדרך הטבע. אבל לעתיד בהתגלות מלך המשיח ויתער שיר חדש של נפלאות, גלוי השגחה, שאז יתגלה שיר פשוט כפול, משלש ומרבע, שעולה ע"ב כנה: י', יה, יהו, יהוה, שעולה חסד, שבכל פעם חוזרים ומתחדשים, שזה חדוש העולם לעתיד, שאז תתקים נביאת הנביאים, שכלם יראו כמו עיניהם רק את אמתת מציאותו יתברך, שזה סוד העשרה מיני נגינה שגלה רבנו ו"ל בשביל תקון פגם הברית: "הוא פתור, י"ה הוא חכמה בינה, יה"ו הוא חסד, גבורה, תפארת, יהו"ה הוא נצח, הוד, יסוד, מלכות. וכשאדם זוכה להגיע אל הגלוי הזה, אז "נכר חסדו ואמונתו לבית ישראל, ראו כל אפסי ארץ את ושועת אלהינו", כי תכף ומיד כשזוכר האדם את אמתת מציאותו יתברך, ורואה את ההשפעות של הקדוש-ברוך-הוא מה שהוא משפיע לבית ישראל, על-ידי-זה "ראו כל אפסי ארץ", רואה שכל הארציות היא אפס ואין, כי מעלה את האותיות מאלף עד תי"ו, והוא עושה מזה דבורים שמדבר אל הקדוש-ברוך-הוא (לקושימיה"ן, חלק א, סימן צד), ועל-ידי הדבורים שמדברים עם הקדוש-ברוך-הוא, ושירות ותשבחות שמשבחים ומפארים אותו יתברך, ממשיכים ושועות אלהינו, אשרי מי ששר ומשבח את הקדוש-ברוך-הוא בכל יום.

בני! באמרך "אשא עיני אל ההרים מאין יבא עזרי", תתעורר מאד: כי באמת אין לאדם אף אחד בזה העולם אלא רק הקדוש-ברוך-הוא, ואין לו היכן לברח רק אל הקדוש-ברוך-הוא, וכשאדם יודע מקל זה, אז נתקיים אצלו "יהוה שמריך יהוה צלך על יד ימינך", כי מי יכול לשמר אותו ומי

יד ימינה: וימם השמש לא יפכה וירח בלילה: יהוה ישמרך מכל
 רע ישמר את נפשך: יהוה ישמר צאתך ובוואך מעתה ועד עולם:
 שיר המעלות לדוד שמחתי באמרים לי בית יהוה גלף: עמדות
 היו רגלינו בשעריך ירושלים: ירושלים הבנויה בעיר
 שהברה לה יחדו: ששם עלו שבטים שבטי יה עדות לישראל
 להדות לשם יהוה: כי שמה ישבו כסאות למשפט כסאות לבית
 דוד: שאלו שלום ירושלים ושלויה אהביה: יהי שלום בחילך שלוח
 בארמנותיה: למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך: למען בית
 יהוה אלהינו אבקשה טוב לך:

יכול להכניסו בצל סתר כנפיו יתברך? רק הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, "יהנה
 ישמרך מכל רע ישמר את נפשך". ועל-כן ראה להכניס בעצמך תמיד את
 אמתת מציונותו יתברך, וכל זמן שאתה חי בנה העולם תמיד תזכר רק ממנו
 יתברך; כי אין לאדם בנה העולם רק הקדוש-ברוך-הוא, ואל נשעך יצרך
 כאלו יש לך איזה בן אדם בנה העולם שיכול לעזר לך, אל תחשב זאת
 כרגע, אהובי, בני, אלא תמיד תזכר, כי "מאין יבא עזרי", עזרך הוא רק
 מאין, שאתה יודע שאין לך רק את האין סוף ברוך הוא, ועל-ידי-זה "יהנה
 ישמר צאתך ובוואך מעתה ועד עולם", שישמרך כשאתה יוצא מן העולם
 הנה ואתה בא אל העולם הבא; אשרי מי שמכניס דבורים אלו אל תוך לבו.

ח.

בני, באמרך מזמור "שמחתי באמרים לי בית יהוה גלף", תשמח מאד
 מאד, ותזכיר את עצמך איך שדוד המלך שר שירות ותשבחות להקדוש-
 ברוך-הוא, ואמר זאת בעת שהיו רשעים ארורים מצערים אותו ועושים
 ממנו צחוק, כמאמרם ו'ל (ירושלמי ברכות פרק ב'): אין דוד שאין בו ליצנים,
 מה היו פריצי הדור עושים? היו הולכים אצל חלונותיו של דוד ואומרים
 לו: אימתי יבנה בית המקדש? אימתי בית השם גלף? והוא אומר אף-על-פי
 שהם מתכוננים להכעיסני, תבא עלי, שאני שמח בלב, דכתיב "שמחתי
 באמרים לי בית יהוה גלף", שאף שצערו אותו מאד ורצו שימות כבד,
 כמאמרם ו'ל (שחר טוב, תהלים קכב): אמר דוד שמעתי בני-אדם שאומרים,

מתי ימות זקן זה, ויבא שלמה בנו, ויבנה בית הבחירה ויגלה לרגל? !
 אף-על-פי-כן דוד המלך התחזק מאד, ומצא את הטוב שבכל אחד ואחד;
 כי כף צריך האדם להרגיל את עצמו שאפלו רשעים ארורים השופכים את
 דמו במים, עם כל זאת יחפש ויבקש אחר הטוב שיש בהם, פמוכא בדברי
 רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן רפב), שצריכים לחפש ולמצא את הטוב
 שיש בכל אחד ואחד ולדון אותו לכף זכות, וכן מוכא (לקוטי מוה"ר, חלק א',
 סימן קצה), שצריך למצא הרחבות בתוך הצרות. וכך התנהג דוד המלך בשעה
 ששפכו את דמו הליצנים הרשעים ופעו ממנו צחוק, והלבישו את זה בכנין
 בית-המקדש, ואמרו: מתי ימות זקן זה? וף-על-פי-כן דוד המלך חזק את
 עצמו ואמר: "שמחתי באמרים לי בית יהוה גלף", שעל-כל-פנים הם רוצים
 את בית-המקדש, והוא הסתכל רק על הטוב שלהם. ראה וגם ראה, אהובי,
 בני היקר, דוד המלך היו לו שונאים ארורים כאלו שכוננו להכעיסו,
 וף-על-פי-כן הוא חזק את עצמו בזה, שהם לכל הפחות מלבישים את זה
 בכנין בית-המקדש, כף גם אתה אהובי, בני היקר, ראה לחזק את עצמך,
 ואל תסתכל על רשעים ארורים שעושים ממך צחוק וליצנות, אלא תמצא
 את הטוב הגנוז בכל זה, ועל-ידי-זה תמשיך על עצמך יראת שמים, שזה
 סוד ירושלי"ם — ירא"ה של"ם, פמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק
 ב', סימן א') ירושלי"ם היא סוד ירא"ה של"ם (מדרש רבה, וירא פ"שה נו), ולכן
 איפה שרק אדם עומד בזה העולם, צריך לכוון אשר "עמדות היו רגלינו
 בשערי ירושלים", איפה שהוא רק עומד בזה העולם יכוון שהוא עומד
 בירושלים, כי צריכים תמיד לכוון לבו אליו ותברך, שזו שלמות היראה,
 שתמיד יירא ויפחד מהקדוש-ברוך-הוא, שאז ימשיך קדשת ירושלים עליו.
 ועל-כן אמרו תכמינו הקדושים (שחר טוב, תהלים קכב): מי גרם לרגלינו
 שיעמדו במלחמה? שערי ירושלים שהיו עוסקים בהם בתורה. כי במקום
 שאדם ממשיך על עצמו קדשת ירושלים, שהיא שלמות היראה, על-ידי-זה
 הוא מנצח במלחמה. "ירושלים הבנויה כעיר שחברה לה יחדו", שזה
 היחוד בין ירושלים שלמטה לירושלים שלמעלה, שזה בינה ומלכות, ואל
 זה זוכים דיקא על-ידי שמתאחדים יחד, כמו שאמרו תכמינו הקדושים
 (שחר טוב, תהלים קכב): "ירושלים הבנויה כעיר שחברה לה יחדו", עיר שהיא
 עושה כל ישראל חברים; כי כשאדם זוכה ליראת שמים, ומפחד רק

שיר המעלות אליה נשאתי את עיני הישבי בשמים: הנה בעיני עבדים אל יד אדוניהם בעיני שפחה אל יד גברתה בן עינינו אל יהוה אלהינו עד שיהננו: חננו יהוה חננו כי רב שבענו ברו: רבת שבעה לה נפשנו הלעג השאננים הברז לגאי יונים:

מתקדוש-ברוך-הוא, אז יהיה באחדות אחת עם כלל נשמות ישראל, שזה עקר השלום, כשמיכניסים את הקדוש-ברוך-הוא בתוכו, כי שמו של הקדוש-ברוך-הוא נקרא שלום (שבת י). וזה "שאלו שלום ירושלים ישליו אהבה" והי שלום בחילה שלה בארמנותיה; כי עקר השלום הוא רק בשנה מצרף עם הקדוש-ברוך-הוא, כי בלי הקדוש-ברוך-הוא לא שנה שלום, ועל-כן צריכים לחפש תמיד רק אחר שלום, ולברח ממחלקת. "למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך", שנה היחוד השלם, "רעי" הם המחין אבא ואמא י"ה, "אחי" זה זעיר אנפין ונוקבא, "שנה עקר השלום — כשמיכניסים את הקדוש-ברוך-הוא בתוכו, ואל זה זוכים בשלמות היראה, וכשאדם מדבק את עצמו באין סוף ברוך הוא, אז הוא מפחד רק ממנו ותברך, ואז יש לו שלום עם כלם, ואינו מסתפל על אלו הרשעים העושים חיל ומחללים עבדו את ירושלים, כי יודע כי אחריהם תפלת לגמרי. וזו עבודת הצדיקים, שכל-כך דבקים בו ותברך, ואינם מבלבלים את עצמם משום דבר, ואף שרואים רשעים מצליחים בדיו, עם כל זאת הם מסתירים את עצמם בסתר צל עליון, ועל-ידי-זה הם נצולים מרשעים (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נה). "למען בית יהוה אלהינו אבקשה טוב לך", ברגע שמיחדים הנני"ה אל אלהי"ם, אז מוצאים רק את הטוב שהוא עלמא דאיתי (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נד); ותכניס זאת היטב בלבך.

ט.

בני! באמרך מזמור "אליה נשאתי את עיני הישבי בשמים", תבטל את עצמך לגמרי אליו ותברך, ותדע אשר אין לנו בנה העולם כלום, רק את הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, וכמו ש"עיני עבדים אל יד אדוניהם בעיני שפחה אל יד גברתה בן עינינו אל יהוה אלהינו עד שיהננו". ולזאת אנו מבקשים ומתחננים אליו ותברך "חננו יהוה חננו כי רב שבענו ברו: רבת שבעה לה

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדוֹד לְוִלִי יְהוָה שֶׁהִיא לָנוּ יֹאמֵר נָא יִשְׂרָאֵל: לְוִלִי
 יְהוָה שֶׁהִיא לָנוּ בְּקוֹם עָלֵינוּ אָדָם: אִזִּי חַיִּים בְּלַעֲנוּנוּ בַּחֲרוֹת
 אַפֶּם בָּנוּ: אִזִּי הַמִּים שֶׁטָּפוּנוּ נַחֲלָה עִבֵר עַל נַפְשֵׁנוּ: אִזִּי עִבֵר עַל
 נַפְשֵׁנוּ הַמִּים הַיְדֵרוֹנִים: בְּרוּךְ יְהוָה שֶׁלֹּא נִתְּנָנוּ טָרֶף לְשִׁנְיָהֶם:
 נַפְשֵׁנוּ בְּצַפּוֹר נִמְלֹטָה מִפֶּחַ יוֹקְשִׁים הַפַּח נִשְׁבֵּר וְאַנְחָנוּ נִמְלֹטָנוּ:
 עֲזָרְנוּ בִשְׁם יְהוָה עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

נַפְשֵׁנוּ הִלְעַג הַשְּׂאֲנִיִּים הַבוּז לְגֵאֵי יוֹנִים", כִּי אָדָם צָרִיף לְכַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ
 לְגַמְרֵי אֵל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלִידַע אֲשֶׁר אֵין לוֹ בְּזֵה הָעוֹלָם אֵלָּא אֶת
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ, וְאִם הוּא צָרִיף אִיזוֹ יִשׁוּעָה, שֶׁיִּבְטַח וַיִּבְקַשׁ רַק
 מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְלֹא יִבְטַח בְּשׁוֹם בֶּן אָדָם, שֶׁזֶּה "מִבְּטַח בּוֹגֵד" (לְקוּטִי-מוֹתֵרֵן,
 חֶלֶק א', סִימָן 50); כִּי יֵשׁ בְּשַׁחוּן שֶׁל סֵטְרָא אַחְרָא, שֶׁאָדָם בּוֹטַח שֶׁעַל-יְדֵי
 שְׂיַעֲשֵׂה אֵיזֶה עֲוֹן יִצְלַל, וְזֶה בְּשַׁחוּן פְּסוּל, כִּי אָדָם צָרִיף לְכַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ
 לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְלִידַע אֲשֶׁר אֵין לוֹ בְּזֵה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה יִצְלִית מָאד.

•

בְּנֵי! בְּאֶמְרֶךָ מִזְמוֹר "לוִלִי יְהוָה שֶׁהִיא לָנוּ יֹאמֵר נָא יִשְׂרָאֵל", תַּתְּעוֹרֵר
 מָאד וְתַתְּחַזֵּק בְּכָל מֵינֵי אַפְסִים שֶׁבְּעוֹלָם לֹא לְהַשְׁבֵּר, וְתִזְכִּיר לְעֲצָמְךָ אִיף
 שְׂדוֹד הַמְּלָךְ הַחַזִּיק מִצְמֵד, וְאֶפְלוּ שְׁקֵמוּ עֲלֵיו כֹּל מֵינֵי שׁוֹנָאִים וְאֲנָשִׁי
 בְּלִיעַל, וְרָצוּ לַעֲשׂוֹת לוֹ מַה שֶׁרָצוּ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הוּא בְּרַח תְּמִיד רַק אֵלָיו
 יִתְבַּרֵּךְ. וַיִּשְׁזַכֵּךְ אָדָם לְבָרַח רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, אִזִּי שׁוֹם שׁוֹנָא וְשׁוֹם בְּלִיעַל
 וְשׁוֹם אָדָם רַע לֹא יוֹכֵל עֲלָיו, אֵלָּא "נַפְשֵׁנוּ בְּצַפּוֹר נִמְלֹטָה מִפֶּחַ יוֹקְשִׁים הַפַּח
 נִשְׁבֵּר וְאַנְחָנוּ נִמְלֹטָנוּ"; כִּי בְּרַגַע שֶׁאָדָם מְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אִזִּי אֵין
 לוֹ מִמֶּה לְפַחַד, כִּי הַכֹּל נִתְבַּטֵּל וְנִשְׁבֵּר וְהוּא בּוֹרַח, "עֲזָרְנוּ בִשְׁם יְהוָה עֲשֵׂה
 שָׁמַיִם וָאָרֶץ", בְּרַגַע שֶׁאָדָם מֵיחַד בֵּין שָׁמַיִם וָאָרֶץ בֵּין עוֹלָם הַזֶּה לְעוֹלָם
 הַבָּא, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְיַחַד שֵׁם הַזֵּה בְּרוּךְ הוּא יִתְבַּרֵּךְ שְׁמוֹ בְּמֵלּוֹי שְׁלָם, וְזוֹכֵה
 לְרֹאוֹת יִשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת.

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה הַלְלוּ עַבְדֵי
 יְהוָה: שְׁעוּמְדִים בְּבֵית יְהוָה
 בַּחֲצֹרֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ: הַלְלוּיָהּ כִּי טוֹב
 יְהוָה זָמְרוּ לְשִׁמּוֹ כִּי נְעִים: כִּי יַעֲקֹב בָּחַר
 לוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל לְסִגְלָתוֹ: כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי

יא.

בְּנִי! בְּאִמְרָךְ אֶת הַמְזֻמּוֹר "הַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה
 שְׁעוּמְדִים בְּבֵית יְהוָה בַּחֲצֹרֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ" תִּשְׁמַח מְאֹד מְאֹד, וְתִכְנִיס בְּעֲצֻמְךָ
 שִׂמְחָה עֲצוּמָה, שְׂזָכִיחַ לְהַבְרָא מִזֵּרַע יִשְׂרָאֵל, וְאִתָּה עֶבֶד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 וְאִתָּה עוֹמֵד בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת שֶׁהוּא בֵּית הַשֵּׁם, שְׁנֵה "חֲצֹרֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ"; כִּי
 בְּאִמְתָּ עָקַר הַמָּקוֹם הוּא לְהִיּוֹת בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ, אִךְ עֲכָשׁוּ שְׂבִית-הַמִּקְדָּשׁ
 נִחְרַב, אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְגִלָּה טו.) עַל פְּסוּק: "וַאֲהִי לָהֶם לְמִקְדָּשׁ
 מְעֻט" (יחזקאל יא, טו) — אֱלֹהֵי בְּתֵי כְּנָסִיּוֹת וּבְתֵי מִדְרָשׁוֹת; לְזֹאת כְּשֶׁעוּמְדִים
 בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת שֶׁהוּא בֵּית הַשֵּׁם, עָלְיוֹ לְזַכֵּר שֶׁהוּא נִמְצָא "בַּחֲצֹרֹת בֵּית
 אֱלֹהֵינוּ", וְצָרִיכִים לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נֶעַם חֲלָקְנוּ שְׂזָכִינוּ לְהִיּוֹת בְּחֻלְקוֹ
 יִתְבָּרַךְ. לְזֹאת עָלֶיךָ לְדַעַת, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, שְׁכַל פְּסוּק וּפְסוּק שֶׁאִתָּה אוֹמֵר
 בְּמִזְמוֹר זֶה, יֵשׁ לוֹ חֲדוּשׁ וּפְרוּשׁ אַחֵר לְגַמְרִי, כִּי כָל פְּסוּק וּפְסוּק שֶׁבְּמִזְמוֹר
 זֶה הוּא שְׂכַח נִפְלָא לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְצָרִיכִים לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל אֶת
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל גִּדְל הַחֲסֵד שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ. "הַלְלוּיָהּ כִּי טוֹב יְהוָה זָמְרוּ
 לְשִׁמּוֹ כִּי נְעִים", כִּי אָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת כַּל-כָּף דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שְׁיִרְגִישׁ
 אֶת הַנְּעִימוּת שֶׁיֵּשׁ בְּחַיִּים, וְאֵל זֶה זוֹכִים רַק כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא תְּמִיד טוֹב, וְכְשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שְׁכַל מְאוּרְעוּתוֹיָהּ הֵם לְטוֹבָתוֹ, זֹאת הַבְּחִינָה
 הִיא מְעִין עוֹלָם הַבָּא (לְקוּטֵי-מוֹתָרִין, חֵלֶק א', סִימָן ד'), שְׁנֵה נִקְרָא טוֹב; וְעַל-כֵּן
 אָנוּ אוֹמְרִים "זָמְרוּ לְשִׁמּוֹ כִּי נְעִים", מִי שֶׁמִּיחַד שְׂמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, מִמְּשִׁיף עַל
 עֲצוּמוֹ נֶעַם הָעֲלִיּוֹן (לְקוּטֵי-מוֹתָרִין, חֵלֶק ב', סִימָן עא); "כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה
 יִשְׂרָאֵל לְסִגְלָתוֹ", כִּי אֲנָחְנוּ עִם יִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים עִם סִגְלָה (דְּבָרִים ד'), כְּמוֹ
 סִגְלָה שְׁעוֹשִׂים לְרַפּוּאָה, אִף-עַל-פִּי שְׂאִין הַשָּׂבַע מְחַיֵּב שִׁיחָה זֶה לְרַפּוּאָה,

גָּדוֹל יְהוָה וְאֲדַנִּינוּ מִכָּל אֱלֹהִים: כֹּל אֲשֶׁר
 חָפֵץ יְהוָה עָשָׂה בַשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ בַּיָּמִים
 וְכֹל תְּהִמָּת: מַעֲלָה נִשְׁאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ
 בְּרָקִים לְמַטֵּר עָשָׂה מוֹצֵא רוּחַ
 מֵאוֹצְרוֹתָיו: שֶׁהִכָּה בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם מֵאָדָם
 עַד בַּהֲמָה: שֶׁלַּח אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים
 בְּתוֹכֵי מִצְרַיִם בַּפָּרְעָה וּבְכָל עַבְדָּיו:

אף-על-פי-כן דָּבָר זֶה מְסַגֵּל לְרִפּוּאָה, וְזֶה לְמַעֲלָה מִהִטָּבַע שְׂאִין הַשֶּׁכֶל
 הָאֲנוּשִׁי מִכִּין זֶה, כְּמוֹ-כֵן אֲנַחְנוּ, לְקַח אוֹתְנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְעַם סִגְלָתוֹ,
 אף-על-פי שְׂאִין הַשֶּׁכֶל אֲנוּשִׁי מִכִּין זֶה אֵיךְ לְקַח עִם מוֹתוֹף עִמִּים, כְּמוֹ בַשֵּׁעַת
 קְרִיעַת יָם סוּף שֶׁקִּטְרָגָה מִדַּת הַדִּין, הִלְלוּ עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה וְכו' (בְּרֵאשִׁית
 וּבַה. פָּרָשָׁה נו); אף-על-פי-כן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְקַח אוֹתְנוּ עִם קְדוּשׁ. נִמְצָא,
 שְׁזֶה הַדָּבָר הוּא כְּמוֹ סִגְלָה לְמַעֲלָה מִהִטָּבַע, לְמַעֲלָה מִשְׁכָּל אֲנוּשִׁי, וְזֶה "כִּי
 יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה", כְּשֶׁאָדָם נִמְצָא בְּבַחֲיַנֵּת יַעֲקֹב שְׁזֶה עָקֹב, בְּמִדְרָגָה קְטָנָה,
 אֵין לוֹ לְגִלּוֹת אֵת מַה שֶׁהוּא מִתְּדַשׁ לְאַחֲרִים, אֲלֵא תִשְׁאִיר אֵת זֶה בְּשִׁבִיל
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲבָל כְּשֶׁזּוֹכֶה לְמִדְרָגַת מַחֲיִן שְׁזֶה יִשְׂרָאֵל, אוֹתִיּוֹת לִי
 ר'א'ש', אִזּוֹ לְסִגְלָתוֹ, תִּגְלָה אֵת זֶה לְעַם סִגְלָתוֹ (לְקוּיטִי-מוֹתְרוֹן. חֶלֶק א', סִימָן כא);
 וְזֶה מַה שְׂאוּמְרִים "כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל לְסִגְלָתוֹ", כִּי זֶה עֲגִין גְּדוֹל
 מְאֹד לְגִלּוֹת וּלְפָרְסֵם לְאַחֲרִים מַה שֶׁהוּא מִתְּדַשׁ, אֲבָל לֹא כֹּל דָּבָר יְכוּלִים
 לְגִלּוֹת, כִּי עֲדוּן כְּשֶׁנִּמְחִין שְׁלוֹ בְּקִטְנוּת, אִזּוֹ יִשְׁאִיר אֵת זֶה אֲצִלוֹ, אֲבָל
 תִּכְף-וּיִמְד כְּשֶׁזּוֹכֶה לְגִדְלוֹת הַמַּחֲיִן, יִגְלָה אֵת זֶה לְעַם סִגְלָתוֹ, וּמַה גַּם תִּכְנֵן
 שֵׁם י"ה שֶׁרֶשׁ חֻקְמָה וּבִינָה, שֶׁבִּשְׁם זֶה זּוֹכִים לְהִכְנִיעַ אֵת הַגְּאוּנָה וְהַגְּדִלוֹת
 שְׁיֵשׁ בְּאָדָם, כְּמוֹכָא בְּדִבְרֵי הָאֲרִיז"ל (שַׁעַר הַיְחוּדִים): מִי שֶׁהוּא בְּעַל גְּאוּנָה
 פּוֹגֵם בְּשֵׁם י"ה; וּכְשֶׁאָדָם דְּבוּק בְּשֵׁם י"ה, עַל-יְדֵי-זֶה מִתְקַן אֵת הַגְּאוּת וּבָא
 לְעֲנוּהָ. וְעַל-כֵּן דִּיקָא "כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל לְסִגְלָתוֹ", הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא רוֹצֵה שְׁתִּמְדֵי יַחֲשֹׁב הָאָדָם, אֵיךְ שֶׁבַחֲיַנֵּת אָבָא וְאִמָּא מְסַכְכִים אוֹתוֹ,
 שֶׁהוּא שֵׁם י"ה, שְׁזֶה מְגִינוֹ וּמְצִילוֹ מִמִּיתָה, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צָרֵךְ לְעַם

שֶׁהִכָּה גוֹיִם רַבִּים וַחֲרָג מַלְכִים עֲצוּמִים:
 לְסִיחּוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וְלַעֲוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן
 וְלִכְל מַמְלָכוֹת פְּנֵעֵן: וַנִּתֵּן אֲרָצָם נַחֲלָה
 נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ: יְהוָה שִׁמְךָ לַעֲוֹלָם
 יְהוָה זָכְרְךָ לְדֹר וָדֹר: כִּי יִדִּין יְהוָה עַמּוֹ
 וְעַל עַבְדָּיו יִתְנַחֵם: עֲצַבֵי הַגּוֹיִם כִּסֹּף וְזָהָב
 מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ

ישראל את השם י"ה, ה"א מצד זה ויו"ד מצד זה, לומר: מעיד אני עליהם
 (עין רשי' במדבר כו, ה). וזהו שמפרש על-ידי דוד (תהלים קכב, ד) שבטי יה
 עדות: השם הזה מעיד עליהם שהם מתנחסים לשבטיהם, לפיכך בכלם
 קתיב ה'חנוכי' הפלאי, ה' בראש וי' בסוף, "כי אני ידעתי כי גדול יהנה
 ואדוננו מקל אלהים", דוד המלך מתפאר: אני ידעתי דיקא, כי גדלת הבורא
 תכרף שמו, אי אפשר לומר לחברו, ואפילו לעצמו אי אפשר לספר מיום
 ליום כפי מה שמזרחית לו ומתנוצץ לו באותו היום אינו יכול לספר לעצמו
 ליום השני הנריחה וההתנוצצות של גדלתו! תכרף שהיתה לו אתמול,
 ועל-כן אמר "כי אני ידעתי כי גדול יהנה ואדוננו מקל אלהים", אני דיקא
 (שיחות הר"ן, סימן א'), "כל אשר חפץ יהנה עשה בשמים ובארץ בימים וכל
 תהומות", הוא ענין אחר לגמרי, והוא שבח נורא ונפלא מאד, כי באמת
 אין שום מציאות בעולמו ותכרף כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ובכל
 תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, וצריכים למצא את הקדוש-ברוך-הוא
 בכל פרט ופרט מפרטי הבריאה, וכך סובב כל פסוק ופסוק משבח אחר,
 ותפרש את הפסוקים על עצמך, כדי להמשיך עליך אור וזיו וחיות ודבקות
 הבורא ותכרף שמו, ואל תירא ואל תפחד משום בריה שבעולם, כי הכל
 תלוי בידו ותכרף, "שהכה בכורי מצרים מאדם עד בהמה: שלח אותות
 ומפתים בתוככי מצרים בפרעה ובכל עבדיו: שהכה גוים רבים והרג מלכים
 עצומים: לסיחון מלך האמרי ולעוג מלך הבשן ולכל ממלכות פנען",
 וכמו-כן הוא יכול לעשות לך נסים ונפלאות, להכניע את כל שונאך תחתיד,

עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יֵרְאוּ: אֲזַנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ: אֵף אֵינָן יֵשׁ רוּחַ בְּפִיהֶם: כְּמוֹתָם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כָּל אֲשֶׁר בּוֹטַח בָּהֶם: בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ אֶת יְהוָה בֵּית אֶהְרֹן בָּרְכוּ אֶת יְהוָה: בֵּית הַלְוִי בָּרְכוּ אֶת יְהוָה יִרְאֵי יְהוָה בָּרְכוּ אֶת יְהוָה: פְּרוּף יְהוָה מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלַיִם, הַלְלוּיָהּ:

אפלו שאתה נמצא עכשו במצבים הכי קשים, זכר זאת, כי "יהנה שמך לעולם יהנה זכרך לדור ודור", תמיד תזכר משמו יתברך, ותיחד את שמו יתברך לפני עיניך תמיד, ועל-ידי-זה יפלו אימה ופחד על שונאיך ויתבטלו לגמרי; כי מי שעוקר את עצמו, רחמנא לצלן, ממנו יתברך, והוא נופל בתצאות ממון אשר היא התאנה הכי מגנה, שעוקרת את האדם ממנו יתברך (לקוטי-מוה"ר, חלק א, סימן יג — ספורי-מעשיות, מעשה יב), ואז כשאדם חושב שהכל תלוי בידי אדם, נופלת עליו עצבות ומרירות גדולה, שנה "עצבי הגויים כסף וזהב מעשה ידי אדם", כשאדם חושב שקסף וזהב נעשה רק על-ידי בני-אדם, וקנה שהוא עובד ומתנגע יהיה לו כסף וזהב, על-ידי-זה נופלת עליו עצבות ומרירות ודכאון, לא-כן מי שמדבק את עצמו בו יתברך, ויודע אשר הוא יתברך מחיה ומתהוה ומקים את כל הבריאה כלה, אז הוא תמיד מברך את הקדוש-ברוך-הוא, שנה "בית ישראל ברכו את יהוה בית אהרן ברכו את יהוה: בית הלוי ברכו את יהוה: יראי יהוה ברכו את יהוה", ומפרש שלשה בתים שעם ישראל כלולים מהם, הינו: כ'הן לוי ישראל, שנה כ'ליי שלו, ומהם יוצאים כלל נשמות ישראל, והם עוסקים לברך תמיד את הקדוש-ברוך-הוא, ועל-ידי-זה ממשיכים על עצמם אור וזיו וחיות ודבקות בו יתברך. גיש עוד מעלה יתרה, שהם "יראי יהוה", שאצלם לא כתוב בית, כי זה סובב על כלל תלמידי החכמים, שהם עולים על כלם, כי אצלו יתברך מאד חשוב "יראי יהוה" הלומדים תורה, כמו שאמר (הוריות ג:): ממזר שלומד תורה הוא יותר גדול מכהן גדול עם הארץ, שזכנס לפני

הודו ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו:
 הודו לאלהי האלהים כי לעולם חסדו:
 הודו לאדני האדנים כי לעולם חסדו:
 לעשה נפלאות גדולות לבדו כי לעולם חסדו:
 לעשה השמים בתבונה כי לעולם חסדו:
 לרוקע הארץ על המים כי לעולם חסדו:
 לעשה אזרים גדלים כי לעולם חסדו:
 את השמש לממשלת ביום כי לעולם חסדו:
 את הירח וכוכבים לממשלות בלילה בלילה
 למכה מצרים בכוריהם כי לעולם חסדו:
 ויוצא ישראל מתוכם כי לעולם חסדו:

ולפנים; ולכן נקט את השלשה בתים, שהם בית ישראל, בית אהרן, בית הלוי, אך יראי השם להם אין שום בית, כי עכשו אין להם חשיבות כלל, עם כל זאת מי שירא את השם ולומד תורה, הוא עולה על השלשה בתים: בית ישראל, בית אהרן, בית הלוי; ואשרי מי שמכניס בעצמו אמתת מציאותרו; יתברך, שאז מאיר עליו אור נורא ונפלא מאד.

יב.

באמרך הלל הגדול, תשמח מאד, כי יש בו כ"ו פסוקים, ומרמזים בהם שמות ורזי דרזין, ומלאכי מעלה אומרים שירה לפניו יתברך בפסוקים אלו, ואמרו תכמינו הקדושים (פסחים קיח): למה נקרא שמו הלל הגדול? אמר רבי יוחנן מפני שהקדוש־ברוך־הוא יושב ברומו של עולם ומחלק מזונות לכל בריאה. אמר רבי יהושע בן לוי הגי עשרים וששה 'כי לעולם חסדו', כנגד מי? כנגד עשרים וששה דורות שברא הקדוש־ברוך־הוא בעולמו ולא

בְּיַד חֲזָקָה וּבְזִרְעוֹ נְטוּיָהּ	כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:
לְגִזְרֵי יָם סוּף לְגִזְרִים	כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:
וְהַעֲבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ	כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:
וְנָעַר פְּרָעָה וַחִילוֹ בַּיָּם סוּף	כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:
לְמוֹלִידָה עִמּוֹ בַּמִּדְבָּר	כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:
לְמַכַּח מַלְכִים גְּדֹלִים	כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:
וַיַּהֲרֹג מַלְכִים אֲדִירִים	כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:
לְסִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי	כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:
וּלְעֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן	כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:
וְנָתַן אֶרֶצָם לְנַחֲלָה	כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:
נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ	כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:
שֶׁבִשְׂפִלְנוּ זָכַר לָנוּ	כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:
וַיַּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ	כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:
נָתַן לָחֵם לְכָל בָּשָׂר	כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:
הַיָּדוּד לְאֵל הַשָּׁמַיִם	כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

נתן להם תורה, וזן אותם בחסדו; ולכן באמרך את הפסוקים האלו, תתעורר בדבקות עצומה, כי אתה נכלל עכשו עם המלאכים האומרים את הפסוקים האלו, ומשבחים ומפארים את הקדוש-ברוך-הוא, ה"ש עוד נעם וערכות יותר מזה שאדם נכלל בו יתברך, ונעשה יותר גדול ממלאכי מעלה! כי מלאך אין לו רשות לומר שירות ותשבחות אלא בזמן קבוע, ונאנחנו עם ישראל צאן מרעייתו יכולים לומר שירה מתי שאנחנו רק רוצים, ולכן באמרך הכ"ו פסוקים האלו, תתעורר בדבקות עצומה, ואז ימשך עליך ערכות, נעימות, ידידות, זיו, חיות אלקותו יתברך. וכל פסוק ופסוק שאתה אומר יש בזה

ראש	עת רצון	השנה	שג
האדרת והאמונה,		לחי עולמים:	
הבינה והברכה,		לחי עולמים:	
הנאווה והגדלה,		לחי עולמים:	
הדעה והדבור,		לחי עולמים:	
ההוד וההדר,		לחי עולמים:	
הנעד והתקנות,		לחי עולמים:	
הוד והזהר,		לחי עולמים:	
החיל והחסון,		לחי עולמים:	
הטוב והטהר,		לחי עולמים:	
היחוד והקראה,		לחי עולמים:	
הקתר והכבוד,		לחי עולמים:	
הלקח והלבוש,		לחי עולמים:	
המלוכה והממשלה,		לחי עולמים:	

סודות ורזי דרזין סתרי נספרות, ועל-פן באמרך אלו הכ"ו פסוקים שיג
בהם כ"ו פעמים "כי לעולם חסדו", תתעורר בתשוקה עצומה אליו ותברך.
"כי לעולם חסדו", עולה רפ"ד, וכ"ו פעם רפ"ד הם שבועה אלפים
ושלש מאות ושמונים וארבע שעולה מספר ל"ו פעם צדיק, שעליהם
העולם עומד, כמאמרם ו"ל (סכה מה): לא פחות עלמא מל"ו צדיקים; כי
הצדיקים נכללים לגמרי באין סוף ברוך הוא, והמזמור הזה מדבר מנפלאות
הבריאה וחדוש העולם ויציאת מצרים, שהוא עדות על חדוש העולם
וקריעת ים סוף וביאת הארץ, ועל הגאולה העתידה ופרנסה; אשרי מי שמכונן
אל פרוש המלות במה שהוא אומר.

יג.

בני! באמרך "האדרת והאמונה" תתלהב מאד, והוא שיר ושבת עליון
ונורא מאד, והולך על-פי הא' ב', שמשבחים את חי העולמים, ונמקן על-פי
מדות וספירות עליונות, אשרי מי ששם לבו אל מה שהוא אומר, כי הוא
שבח גדול הממשיך את לב האדם אליו ותברך, וצריכים להתבונן היטב
במה שהוא אומר, כי ממשיך על עצמו אור וזיו וחיות ודבקות עליון, וכל
שבח הוא פאר לחי עולמים.

לחי עלמים:
 לחי עלמים:
 לחי עלמים:
 לחי עלמים:
 לחי עלמים:
 לחי עלמים:
 לחי עלמים:
 לחי עלמים:
 לחי עלמים:

הנוי והנצה,
 הסגוי והשגב,
 העוז והעונה,
 הפדות והפאר,
 הצבי והצדק,
 הקריאה והקדשה,
 הרון והרוממות,
 השיר והשבח,
 התהלה והתפארת,

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי. לשם
 יחוד קדשא בריך הוא, ושכינתיה, על ידי ההוא סמור
 ונגעלם בשם כל ישראל:

ברוך שאמר והיה העולם, ברוך הוא,
 ברוך אומר ועושה, ברוך גוזר
 ומקים, ברוך עושה בראשית, ברוך
 מרחם על הארץ, ברוך מרחם על
 הבריות, ברוך משלם שכר טוב
 ליראיו, ברוך חי לעד וקים לנצח,
 ברוך פודה ומציל, ברוך שמו: ברוך

ברוך שאמר

צריך שתדע, אהובי, בני, שעד ברכת "ברוך שאמר" האדם נמצא בעולם
 העשיה, ובמברכת "ברוך שאמר" האדם נכנס לעולם היצירה עד ברכת "יוצר
 אור", ויש בברכה זו סודות ורזי הרזון, לא יכילהו הרעיון, פי ברכה זו נתקנה
 על ידי פתקה דנפל משמיא עם פ"ז תבות, וסימן "ראשו כחם פז" (טור ארז
 חיים סימן נא): וכתב ב'פרישה' "ראשו כחם פז" פרוש שהוא

אֶתְּהָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָאֵל,
 אֲבִי הַרְחָמֹן, הַמְהַלֵּל בְּפִה עַמּוֹ, מְשַׁבַּח
 וּמְפָאֵר בְּלִשׁוֹן חֲסִידָיו וְעַבְדָּיו,
 וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדְּךָ נְחַלְלֶךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 בְּשִׁבְחוֹת וּבְזַמִּירוֹת וּנְגִידָה וּנְשִׁבְחָה
 וּנְפָאֲרָה וְנַמְלִיכֶךָ וְנִזְכִּיר שְׁמֶךָ מִלִּבֵּנוּ
 אֱלֹהֵינוּ. יְחִיד חַי הָעוֹלָמִים מֶלֶךְ מְשַׁבַּח
 וּמְפָאֵר עַדִּי עַד שְׁמוֹ הַגָּדוֹל. בְּרוּךְ
 אֶתְּהָ יְהוָה, מֶלֶךְ מְהַלֵּל בֵּית שִׁבְחוֹת:

רמז ל"ברוך שאמר", שהוא ראש לפסוקי דזמרה, ולכן צריכים לבנון בברכה זו מאד, כי היא שבח עליון ונורא מאד, ולכן צריך לאמרו בנגון ובנעימה, כי הוא שיר נאה ונחמד למעלה, וצריכים לאמרו מעמד, ותאחו בדרך הימנית שתי הציציות של הטלית אותן שהן כנגד פניך, ויש בברכה זו שלשה-עשר 'ברוכים' כנגד שלשה-עשר תקונא דיקנא דארץ אנפין, ושלושה "ברוך" הראשונים הם כנגד פתח חכמה, בינה, והשאר כנגד זעיר ונוקבא, וכשאדם אומרם בכונה עליונה, על-ידי-זיה ממשיך עליו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא ותברך שמו. ואם היו בגי'אדם יודעים את מעלת אמירת "ברוך שאמר" בכונה, אז היו מתבטלים לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, וזה "ברוך שאמר והיה העולם", ראשי תבות ב'ש'י'ה', פי בו ברגע שנשמות ישראל מתחילים לומר "ברוך שאמר" כאן למטה, אז מתחילים המלאכים לומר למעלה "האדרת והאמונה", ועל-כן אז עם ישראל בשנה עם המלאכים, ולכן אמרים "האדרת והאמונה" קדם "ברוך שאמר", וצריכים לומר את הברכה הזאת באימה וברתת ובויע, פי היא מלאה סודות וכנונות עליונות, לא יכילם הרעיון, וכן זה גם אותיות שו'ב'ה', שעל-ידי

"בְּרוּךְ שֶׁאִמְרֵי הַיְהוָה הַעוֹלָם", יְכוּלִים לַחְזוֹר בַּתְּשׁוּבָה אֲמִיתִית אִם יִכְנֹן בָּהּ הַיֵּטִב. "בְּרוּךְ שֶׁאִמְרֵי הַיְהוָה הַעוֹלָם" הוּא כְּכֹכֹל אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. "בְּרוּךְ הוּא" אֲרִיף אֲנִפִין שֶׁהוּא כֶּתֶר הַנִּקְרָא הוּא. "בְּרוּךְ אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה", הוּא חֻכְמָה אָבָא עֲלָאָה, הַנֶּאֱמָר עָלָיו כְּכֹכֹל "כֹּלֵם בַּחֻכְמָה עֲשִׂית". "בְּרוּךְ גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם" הוּא בִּינָה, שְׁדִינִין מִתְעַרְוּ מִינָה. "בְּרוּךְ עוֹשֶׂה בְּרֵאשִׁית", הוּא חֶסֶד, בְּסוּד "אֲמִרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה". "בְּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ" הוּא תַּפְאֶרֶת הַנִּקְרָא רַחֲמִים, וְכוּ רַחֲמִים. "בְּרוּךְ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת", הוּא גְבוּרָה שְׁנִמְתַּק מֵעַל יִשְׂרָאֵל, וְאֵל יַעֲשֶׂה בָּהֶם שׁוֹם דִּין. "בְּרוּךְ מְשַׁלֵּם שְׂכָר טוֹב לִירְאִיו", זֶה סוֹכֵב עַל גִּצְחַ וְהוֹד, שֶׁהֵם מְשַׁלְּמִים שְׂכָר עַל-יְדֵי הַצְּדִיק הַנִּקְרָא טוֹב, שְׁנֹאֲמָר (יִשְׁעִיָּה ג. ט): "אִמְרוּ צְדִיק כִּי טוֹב". "בְּרוּךְ חֵי לְעַד וְקַיֵּם לְנֶצַח", הוּא יְסוּד צְדִיק בְּסוּד צְדִיק חֵי אֲקָרִי בְּעֵת הַיַּחֲדוּד הַקְּדוּשׁ, לְזֶה אָמַר "בְּרוּךְ חֵי" כְּכֹכֹל יְסוּד צְדִיק לְעַד, בִּיחֻד הַתְּמִידִי. "וְקַיֵּם לְנֶצַח", תְּרִין רַעֲיוֹן דְּלֵא מִתְפָּרֵשִׁין לְעֲלֵמָא כְּמוֹ אָבָא וְאָמָא. "בְּרוּךְ פּוֹדֶה וּמַצִּיל", הוּא מַלְכוּת שְׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי בַעֲבוּר זֶה נֶאֱמָר "וְשִׁכְנֹתִי בְּתוֹכֵם". "בְּרוּךְ שְׁמוֹ", הוּא בִּינָה דְּבִרְיָאָה אֲמָא הַמְקַנְנָא בְּבִרְיָאָה, הַנִּקְרָאת שְׁמוֹ, כְּמוֹ נוֹקְבָא מַלְכוּת הַנִּקְרָאת שֵׁם. וּמְרֻמּוֹת בּוּ יִג מְדוּת הַרְחֵמִים, וְלִכְּוֹן צְרִיכִים לְכוֹן פְּרוּשׁ הַמְלוּת, וְלַהֲוֹדְעוּעַ בְּאִימָה וּבִקְרָאָה, בְּרַתָּת וּבִזְיַע, אִיף בְּאִמְרוּ בְּרָכָה זֹו מְחַבֵּר וּמֵיחַד אֶת כָּל הַעוֹלָמוֹת כֹּלֵם, אִף שְׁאֲדֵם נִמְצָא בְּעוֹלָם הַגִּשְׁמִי וְהַחֻמְרִי הַזֶּה, וְעוֹמֵד עַל גִּשְׁמִיּוֹת הַעוֹלָם הַנִּרְאָה טַבַּע גְּמוּר, עִם כָּל זֹאת אֱלֹהִיִּים עִם הַכוֹלָל הוּא פִּיזוּ, הַמְרַמְזוּ אֲשֶׁר אֵין טַבַּע כָּלֵל, אֵלָא הַכֹּל לְכֹל אֵלְקוֹת גְּמוּר הוּא, וְהַכֹּל מֵיחַד בִּיחֻדִים עֲלִיוֹנִים וּמְרַמְזִים בּוּ הַאֲרֻבְעָה עוֹלָמוֹת; אֲשֶׁרִי מִי שְׁשֵׁם לֵב אֵל פְּשוּטָן שֶׁל דְּבָרִים, וְשׁוּפָן נִפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שְׁאֵו לֹא יִזוּו מִכָּאֵן עַד יִשְׁרָאָה לְשׁוּעָה גְּדוּלָה, וְיִמְשַׁךְ עָלָיו חֶסֶד וְרַחֲמִים מִכָּל הַעוֹלָמוֹת. וּבְבִרְכָה זֹו הָאֲדָם נִכְנַס בְּעוֹלָם הַיְצִירָה, שְׁשֵׁם הַמְלֵאכִים שְׂרִים וְתַשְׁבְּחוֹת לַהֲקְדוּשָׁתֵי בְּרוּךְ-הוּא, וְאָדָם שְׁמַחְזֵק אֶת עֲצָמוֹ, אֲזַ נַעֲשֶׂה בְּשִׁירָה עִם הַמְלֵאכִים. וְצְרִיכִים לוֹמַר אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּו בְּכֹנְנָה עַד מְאֹד, מְלָה בְּמְלָה כְּדִרְכֵם שֶׁל צְדִיקִים וְחַסִּידִים וְאֲנָשֵׁי מַעֲשֶׂה, לְהֶאֱרִיף בְּכֹל "בְּרוּךְ" בְּחַיִּית וּבְנַעֲמִימוֹת, בְּמִתְקִיּוֹת וּבְעִרְבוּת עַד מְאֹד, כִּי כָל "בְּרוּךְ" שֶׁאִמְרֵי הוּא פּוֹתַח צְנוּר תְּדַשׁ מִיִּג תִּקְנָא דִּיקָנָא קְדִישָׁא; אֲשֶׁרִי עֵין רְאֵתָה מַה שְׁנַעֲשֶׂה בְּכֹל הַעוֹלָמוֹת בְּעֵת אֲמִירַת בְּרָכָה זֹו; וְעַל-כֵּן רְאֵה, אֶהוּבִי, בְּנִי, לְהַזְהֵר לוֹמַר אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּו בְּכֹנְנָה עֲלִיוֹנָה עַד מְאֹד.

מְזֻמָּר שִׁיר לַיּוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהוֹדוֹת לַיהוָה
 וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֲלֵינוּ: לְהַגִּיד בְּבִקְרַח חֲסִדֶּךָ
 וְאַמוּנָתְךָ בְּלִילוֹת: עָלַי עֲשׂוּר וְעָלַי נָבֵל עָלַי
 הַגִּיזוֹן בְּכִנּוּר: כִּי שִׁמַּחְתָּנִי יְהוָה בְּפַעֲלֶךָ
 בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מַה גָּדְלוֹ מַעֲשֵׂיךָ יְהוָה מְאֹד
 עִמָּקוֹ מַחֲשַׁבְתֶּיךָ: אִישׁ בְּעַר לֹא יָדַע וְכִסִּיל לֹא
 יָבִין אֶת אֶתְּ זֹאת: בְּפֶרֶחַ רִשְׁעִים כִּמּוֹ עֵשֶׂב וַיִּצְיִצּוּ

מְזֻמָּר שִׁיר לַיּוֹם הַשַּׁבָּת

בני! בחול אומרים כאן "מְזֻמָּר לתודה", שאז כביכול הקדוש-ברוך הוא מלביש את עצמו בששה ימים דחל, אכל בשבת הוא זמן עלית כל העולמות, ולכן אנו אומרים "טוב להודות ליהוה ולזמר לשמך עליו", כי אנחנו מהללים ומשבחים ומפארים את הבורא ותברך שמו, שהעולמות עולים עכשו למעלה למעלה, כי בשבת יום טוב יש עלית העולמות, כי אסור לעשות שום מלאכה, והכל בטלים לגבי האין סוף ברוך הוא, ולכן מודים ומזמרים לשם העליון שהוא פתח עלאה, ולכן אומרים מְזֻמָּר זה בשבת שתי פעמים, פעם אחת בליל שבת, שאז הוא עלית המלכות, ופעם שניה ביום השבת כנגד עלית זעיר אנפין, וצריכים לזכר אשר אין בלעדיו ותברך כלל, ואפלו שעוברים על האדם כל מיני חשכות ודינים, עם כל זאת עליו להתחזק באמונה, ואז ויקא בבקר ימשך עליו חסד ורחמים, שזה "להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות", אם אדם מתחזק את עצמו בשעה שמו לו מאד מרב צרות ויסורים שעוברים עליו, וחשף לו כמו לילה, עם כל זאת קשמחזק את עצמו אז באמונה, אזי בבקר זוכה לראות חסד אל, שהקדוש-ברוך הוא ממשיך עליו חסדים ורחמים גמורים. "עלי עשור ועלי נבל עלי הגיזון בכנור", הינו הכנור של משיח יהיה של עשרה נימין, ומתמת שבשבת מאיר מעין לעתיד לבא ביום שכלו שבת, ועל-כן גם אז שרים בכנור העשוי מעשרה נימין, שזה סוד העשרה מזמורים שגלה רבנו ז"ל בשביל תקון הברית, אשר ראוי לנו לשמח מאד מאד על אשר נפלנו בחלקו.

"כי שמחתי יהוה בפעלך במעשי ידך ארנן: מה גדלו מעשיך יהוה מאד עמקו מחשבותיך", שדיקא מגשם כמוני וכה להתקרב אל קדשה עליונה כזו, המגלה ומפרסם את אמתת מציאותך: תברך בגלוי נורא ונפלא מאד, עד שבשכיל הבחירה ונסיון נתת פח למתנגדים רשעים להעלים ולהסתיר את האור כי טוב, והכל בשכיל הבחירה. "בפרח רשעים כמו עשב ניציצו כל פעלי און להשמדם עדי-עד", כי לבסוף כל אלו המתנגדים המעלימים ומסתירים ומכסים את אלו המגלים את האור הגדול והנורא הזה — יתבטלו לגמרי. "ואתה מרום לעולם יהוה", לעולם ידך על העליונה, ולכן צריכים להתחזק מאד מאד כל מי שזוכה להתקרב אל הקדשה, ולידע מאורות צחצחות כאלו, עליו לידע אשר בשכיל חטאיו המרבים נכראו לו שדים ורוחות וקלפות, המעלימים ומסתירים ומכסים את האור הגנוז הזה, וזה הכל בשכיל הבחירה והנסיון, לראות אל מי יפנה בעת צרה כזו. אכל עליו לידע שלבסוף כלם יתבטלו, "כי הגה איביך יהוה כי הגה איביך יאבדו יתפרדו כל פעלי און"; אשרי עין ראתה זאת, מי שזוכה להחזיק את עצמו בקדשה עליונה, ואינו מסתפל על כך שהצדיקים הקדושים המגלים והמפרסמים עכשו את אמתת מציאותו: תברך בגלוי נורא כזה, נמצאים בשפלות גדולה מאד, אכל יגיע הזמן שיאיר אורם בכל העולם כלו. "צדיק פתמו יפרח בארז בלבנון ישגה: שתולים בבית יהוה בחרוזת אלהינו יפריחו: עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו". העקר להחזיק מעמד ולא לברח מהם, ואף שיש עכשו הרבה קשיות על הצדיקים, כי צדיקים מתדמים ליערם (לקושי מוהר"ן, חלק ב, סימן נב), אכל צריכים לזכר תמיד "כי ישר יהוה צורי ולא עולתה בו", אפלו שיש לו עכשו קשיות על הקדוש-ברוך-הוא, הכל מפני חטאיו המרבים, אכל באמת אין שום קשיות עליו: תברך, אם זוכים לרבק את עצמם באור אין סוף ברוך הוא, ומלבישים את עצמם בלבוש הפאר הזה, שזה "יהנה מלך גאות לבש לבש יהנה עז התאזר אף תפון תבל כל תמוט", כי הקדוש-ברוך-הוא מלביש את עצמו בתוף הבריאה, עד שלא יכולים להכין איה ששני הפכים עומדים בנושא אחד, מצד אחד רואים גשמיות, ולא רואים שום רוחניות שזה המון עם, אכל מצד שני רואים רק רוחניות שזה הצדיקים, "נכון פסאך מאז מעולם אתה", שקל העולם כלו, הוא פסא לו: תברך. "נשאו נהרות יהוה נשאו נהרות קולם

כַּל פְּעָלֵי אֹזֶן לְהַשְׁמָדָם עֲדֵי עַד: וְאַתָּה מָרוֹם
 לְעֵלַם יְהוָה: כִּי הִנֵּה אֵיבִיךָ יְהוָה כִּי הִנֵּה
 אֵיבִיךָ יֹאבְדוּ וְיִתְפָּרְדּוּ כָּל פְּעָלֵי אֹזֶן: וְתָרַם
 בְּרָאִים קִרְנֵי בִלְתֵי בְשֵׁמֶן רַעֲנָן: וְתַבֵּט עֵינָי
 בְּשׂוּרֵי בִקְמִים עָלַי מֵרָעִים תִּשְׁמַעֲנָה אָזְנִי:
 צְדִיק בְּתִמְרַי יִפְרַח פֶּאֶרְזוֹ בְּלִבְנוֹן יִשְׁגֶּה:
 שְׂתוּלִים בְּבֵית יְהוָה בַּחֲצֵרוֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחוּ:
 עוֹד יִנוּבְחוּן בְּשִׁיבָה דְשָׁנִים וְרַעֲנָנִים יִהְיוּ:
 לְהַגִּיד כִּי יִשְׂרָאֵל יְהוָה צוּרֵי וְלֹא עוֹלָתָה בּוֹ:

יְהוָה מִלֶּךְ גְּאוּת לְבָשׁ, לְבָשׁ יְהוָה עַז הַתְּאֵזֶר, אֵף
 תִּכְוֶן תִּבְל כָּל תִּמְוֹט: נִכּוֹן כַּסְאָךָ מֵאֵז מְעוֹלָם
 אֶתָּה: נִשְׂאוּ נְהַרֹת יְהוָה נִשְׂאוּ נְהַרֹת קוֹלָם, יִשְׂאוּ
 נְהַרֹת דְבָרֵם: מִקְלוֹת מַיִם רַבִּים אֲדִירִים מִשְׁפָּרֵי יָם
 אֲדִיר בְּמָרוֹם יְהוָה: עֲדוּתֶיךָ נֶאֱמָנוּ מֵאֵד, לְבֵיתְךָ
 נֶאֱוָה קֹדֶשׁ, יְהוָה לְאַרְבֶּי יָמִים:

יִשְׂאוּ נְהַרֹת דְבָרֵם", הַזְכִּיר שֶׁלֶשׁ פְּעָמִים "נְהַרֹת", כְּנֶגֶד: נֶפֶשׁ, רוּחַ, וְשִׁמָּה,
 עֲשִׂיָּה, יְצִירָה, בְּרִיאָה, שְׂבָכָל פֶּרֶט וּפְרֵט מְלַבֵּשׁ בּוֹ הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵף
 שְׂבָרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה הֵם נִפְרָדִים מֵאַצִּילוּת, עִם כָּל זֹאת הֵם כְּלָם רוֹעֲשִׁים
 וְגוֹעֲשִׁים "מִקְלוֹת מַיִם רַבִּים אֲדִירִים מִשְׁפָּרֵי יָם אֲדִיר בְּמָרוֹם יְהוָה", כְּלָם
 מְשֻׁבְּחִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ לֹא שִׁיף יָמִים וּמְדוּת, אֶלָּא
 סְפִירוֹת עֲלִיוֹנוֹת אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרַךְ מְלַבֵּשׁ בָּהֶם; אֲשֶׁרֵי עֵין רְאֵתָה זֹאת, מִי
 שֶׁשֵּׁם לְבוֹ אֵל דְּבָרִים אֱלוֹ וְנִכְלָל בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, אִזּוֹ מֵאִיר לוֹ מִחוּ
 וְדַעְתּוֹ, עַד שְׂרוּצָה לְמַסַּר אֶת נִפְשׁוֹ עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם בְּכָל עַת וְרִגַע. וְלִכְלֹל זֶה
 תּוֹכָה אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אִם תִּהְיֶה דְבוּק בְּצַדִּיקִים אֲמִתִּיִּם הַמְגַלִּים אֶת
 שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא תִתְחַבֵּר אֶל רְשָׁעִים אֲרוּרִים הַמְצִיקִים לָהֶם, כִּי הֵן
 הֵן מְצִיקִים וּמְצַעְרִים אֶת הַשְּׂכִינָה. אֲשֶׁרֵי מִי שְׂבוּרָת מֵהֶם וּמִתְחַבֵּר אֶל
 צַדִּיקִים אֲמִתִּיִּם.

יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם, יִשְׁמַח יְהוָה
 בְּמַעֲשָׂיו: יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבָרָךְ,
 מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: מִמְזֶרֶח שֶׁמֶשׁ עַד
 מִבּוֹאֵו, מֵהַלֵּל שֵׁם יְהוָה: רַם עַל כָּל גּוֹיִם
 יְהוָה, עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: יְהוָה שֶׁמֶךְ
 לְעוֹלָם, יְהוָה זְכָרָךְ לְדוֹר וָדוֹר: יְהוָה
 בְּשָׁמַיִם הַכִּיֹן פֶּסָאוֹ, וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל
 מַשְׁלָח: יִשְׁמַחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ,
 וַיֵּאמְרוּ בַגּוֹיִם יְהוָה מֶלֶךְ: יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה

יְהִי כְבוֹד

צָרִיף שְׂתַדַּע, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, שְׂבָאֲמָרְךָ פְּסוּקִים אֵלַי, עֲלֶיךָ לְהַתְּעוֹרֵר
 מֵאֵד מֵאֵד בְּשִׁבְחוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּל פְּסוּק וּפְסוּק מִשְׁמוֹנֵה-עֶשֶׂר פְּסוּקִים אֵלַי,
 מְרַמֵּז עַל רְזִי דְרִזִּין וְסִתְרֵי נִסְתָּרוֹת, כִּי בְּשְׁמוֹנֵה-עֶשֶׂר פְּסוּקִים אֵלַי יֵשׁ
 שְׁמוֹנֵה-עֶשֶׂר אֲנָכוֹת, וְעַל-יָדֵי שְׂאוֹמֵר אֵת הַשְּׁמוֹנֵה-עֶשֶׂר פְּסוּקִים אֵלַי
 נַעֲשֶׂה עַל יְדוֹ מְרַבָּה לִיסוּד צְדִיק חַ"י עוֹלָמִים, וּמְמַשִּׁיף עַל עֲצָמוֹ אִוֵּר וְזִיו
 וְחַיּוֹת וְדַבָּקוֹת מֵהָאֲרֻבָּעָה עוֹלָמוֹת, וְלִכְּן יֵשׁ בְּשְׁמוֹנֵה-עֶשֶׂר פְּסוּקִים אֵלַי
 קַל"ח תְּבוּת, שֶׁהוּא סוּד חֲק"ל תְּפוּחִין שֶׁהוּא הַמַּלְכוּת, שְׁבוּ מֵאִרְיִם הָאוֹרוֹת
 עֲלִיּוֹנִים מְנוקְבָא דְפְרִדְשָׁקָא (לְקוּטֵי-מִוְהָרֵן, חֲלַק א', סִמֵּן כ'), וְלִכְּן הֵרָאֵשִׁי תְבוּת
 שֶׁל הַשְּׁמוֹנֵה-עֶשֶׂר פְּסוּקִים אֵלַי בְּגִימְטְרִיָּה תְרַפ"ו, שֶׁהֵם הָאֲרֻבָּעָה שְׁמוֹת
 ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, וְשִׁלְשָׁה מְלוֹאִים אֵה"ה קס"א קמ"ג קנ"א; כִּי בְּאֲמָרְךָ
 פְּסוּקִים אֵלַי, אֵתָּה מְמַשִּׁיף עַל עֲצָמְךָ אִוֵּר וְזִיו וְחַיּוֹת וְדַבָּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ
 שָׁמוֹ, וּבְפְסוּקִים הָאֵלַי מְפָרִיד מֵעֲצָמוֹ אֵת הַיְשׁוּת וְהַגְּאוּת, שְׂאֵדָם רוּבָה
 לַעֲשׂוֹת אֵת עֲצָמוֹ מְצִיאוֹת נִפְרֶדֶת מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, רַחֲמָנָא לִישׁוּכָן, וְעַל-כֵּן
 הַשְּׁמוֹנֵה-עֶשֶׂר פְּסוּקִים אֵלַי הֵם שְׂבָחִים וְיַחְזוּרִים בְּיַחְזוּר הַנִּי"ה כְּרוּף הוּא
 יִתְבָּרַךְ שָׁמוֹ, וּמְגַלִּים וּמְפָרְסְמִים שְׂכַבּוּדוֹ יִתְבָּרַךְ הוּא מְלֵא בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ,

מִלֶּדֶה, יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: יְהוָה מִלֶּדֶה
 עוֹלָם וָעֶד, אֲבָדוּ גוֹיִם מֵאֲרָצוֹ: יְהוָה הַפִּיר
 עֲצַת גוֹיִם, הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים: רַבּוֹת
 מַחְשְׁבוֹת בְּלֵב אִישׁ, וְעֲצַת יְהוָה הִיא
 תְּקוּם: עֲצַת יְהוָה לְעוֹלָם תִּעֲמַד, מַחְשְׁבוֹת
 לְבוֹ לְדָר וָדָר: כִּי הוּא אָמַר וַיְהִי, הוּא צִוָּה
 וַיַּעֲמֵד: כִּי בָחַר יְהוָה בְּצִיּוֹן, אֲנִי לְמוֹשֵׁב
 לָז: כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לֹו יְהוָה, יִשְׂרָאֵל לְסִגְלָתוֹ:
 כִּי לֹא יִטַּשׁ יְהוָה עַמּוֹ, וְנִחַלְתּוּ לֹא יַעֲזֹב:
 וְהוּא רַחוּם יַכְפֵּר עוֹן וְלֹא יִשְׁחִית, וְהִרְבֵּה
 לְהַשִּׁיב אִפּוֹ, וְלֹא יַעִיר כָּל חַמְתּוֹ: יְהוָה
 הוֹשִׁיעָה, תִּמְלֹךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קְרָאֵנוּ:

ו"ממזרח שמש עד מבואו מהלל שם יהוה", הינו ממזרח עד מערב הבריאה
 מהלל שמו יתברך, ואפלו בתוך הגוים נמצא כבודו יתברך, "רם על כל
 גוים יהוה על השמים כבודו", כי "יהוה בשמים הכין כסאו ומלכותו בכל
 משלה", אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והשמים והארץ מתבררים
 יחד, ובגלוי זה כלם יאמרו שירה "ישמחו השמים ותגל הארץ ויאמרו בגוים
 יהוה מלך", ולא שך להפדר ממנו יתברך כלל, ואף שמתגברים על האדם
 כל מיני מחשבות זרות ובלבולים, ורוצים להעלים ולהסתיר את אמתת
 מציאותו יתברך, ובפרט בעת התפלה שאז מתגברות כל המחשבות זרות,
 ובאות לבלבל את האדם שלא יחשב ממנו יתברך, אף-על-פי-כן גלה לנו
 רבנו ז"ל, שלא צריכים להסתכל ולהשגיח על פניות ומחשבות זרות הבאות
 בתפלה, רק האדם צריך לעשות את שלו לילך בתפלתו כסדר, ולא להשגיח
 על שום בלבול מחשבה זרה כלל, רק יעשה את שלו ויילך כדרכו, ולא יחזיר
 פניו להביט על אלו המחשבות כלל, וכל אלו המחשבות זרות מורידות

ממנו את כל הקטרוגים, כי הוא יתברך מסתתר בתוך המחשבות, שזה "רבות מחשבות בלב איש ועצת יהוה היא תקום"; הינו מחשבות הרבה יש בשעת התפלה, כי אז באים עליו בלבולים גדולים ומחשבות רבות, אבל "עצת יהוה היא תקום", הינו פנימיות הנקדה שבלב, מה שבפנימיות המחשבה מתפנן לשמו יתברך לבד, שזה בחינת עצת הו"ה, שמתפנן להשם יתברך לבד בפנימיות מחשבתו, זה נשאר קיים בבחינת "עצת יהוה היא תקום", על-כן אין להסתכל כלל על שום מחשבות חיצוניות ופניות, רק להתפלל פסדר (שיחות-ה"ו, סימן עב); וצריכים להכניס בעצמו היטב אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ונאפלו בתוך הנצרה גם שם אלופו של עולם נמצא, ואם אדם מכניס בעצמו דברים אלו, אז יתבטלו ממנו הקלפות, עון, משחית, אף וחימה, ולא יוכלו לשלט עליו. ולכן, בני, באמרך פסוקים אלו תתלהב מאד להמשיך על עצמך הנצרה וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו, ותהיה מוכן למסר את נפשך אליו יתברך, כי בו ברגע שאתה אומר פסוקים אלו, אתה נכלל באין סוף ברוך הוא; אשרי עין ראתה זאת את גדל היחודים והצדופים והשמות הנעשים עכשו בכל העולמות בשעה, שאתה אומר פסוקים אלו, ולכן תאמר זאת לאט מלה במלה, ותגרום נחת רוח גדול בכל העולמות.

ענין אשרי

בני! מהרנ"ת ו"ל מסביר (לקושי-הלכות, קריאת שמע, הלכה ה', אות יד), מה הוא ענין של "תהלה לך דוד", שאומרים קדם מזמורי הללויה, כי הנה אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ד'): כל האומר 'תהלה לך דוד' שלש פעמים בכל יום מקטח לו שהוא בן העולם הבא, מאי טעמא אילימא, משום דאית ביה אל"ף-בי"ת לימא תמנא אפי, אלא משום דאית ביה פרנסה, לימא הלל הגדול, אלא משום דאית ביה תרתי; והדברים תמוהים לכאורה מה קול הרעש הזה שבשכיל שיש בו אל"ף-בי"ת, על-ידיה מקטח לו שהוא בן העולם הבא, וגם הטעם השני תמוה ביותר, שבשכיל שזוכרת בו פרנסה יהיה מקטח כל-כך, וגם התרוץ השני קשה לכאורה שמשני משום דאית ביה תרתי, אם בן יתקנו לומר תמנא אפי והלל הגדול, וצריכין לומר שבפנות התרצן היא, שמעלה גדולה מה שפולחים שניהם במזמור אחד אל"ף-בי"ת

ופרנסה, ואס-כן יתפלא האדם מה הקשר יש לפרנסה עם האל"ף-בי"ת, שבשכיל זה 'תהלה לך' יקר כל-כך משום דאית ביה תרתי יחד, עד שכל האומרו מבטח לו שהוא בן העולם הבא; אך הענין כי על-ידי שתי הבחינות האלו יחד, שהן השבח הגדול של זה המזמור 'תהלה לך' שנאמר באלפא ביתא, ויש בו הזכרות הפרנסה שהיא מאתו יתברך, על-ידי אלו השתי בחינות נזכה לשוב אליו יתברך בודאי, ועל-כן מבטח לו שהוא בן העולם הבא, מאחר שעל-ידי זה יזכה בודאי לתשובה; כי עקר התשובה על-ידי הדבור, כמו שכתוב (הושע יד): "קחו עמכם דברים ושובו אל ה' ה', ודרשו חכמינו הקדושים (יומא פו): איני מבקש מכם אלא דברים, הינו שעקר התשובה זוכין על-ידי אמירת תהלים שהוא פלו דבורים קדושים של צעקות ותחנונות ובקשות ושירות ותשבחות אליו יתברך, שעל-ידי זה זוכין לתשובה, וזה סוד מעלת האלפא ביתא, שנאמר בו 'תהלה לך', כי האל"ף-בי"ת הם כלל כל הכ"ב אתון שבהם כלולים כל הדבורים שבועולם, שכלם הם צרופי אותיות מהאל"ף-בי"ת, ועקר כל הפגמים של כל הנוטאים שבועולם הם בבחינת הכ"ב אתון, שממשיך, חס ושלום, האותיות שיש באותו הדבר שעובר עליו להסטרוא אתרא, רחמנא לצלן, כי עקר החיות של כל הדברים הם האותיות שיש באותו דבר שבו נברא, כמו שכתוב (תהלים ג): "בדבר ה' הני"ה שמים נעשו" וגו', ועל-ידי העברה, חס ושלום, ממשיך אלו האותיות למקום שממשיך, רחמנא לצלן, ועל-כן עקר התקון על-ידי הדבור, שעל-ידי זה חוזר ומצרף אותיות הדבור לטוב, שעל-ידי זה נתקן פגם העון שהיה עקר הפגם בהדבור, ועל-כן על-ידי 'תהלה לך', שיש בו אל"ף-בי"ת שהם כלל כל הדבורים שבועולם, שכלם צרופים של האל"ף-בי"ת, על-ידי זה יכולין לתקן הכל, כי על-ידי זה נמשיך על עצמו קדשה, שיקדש הדבור מאד, שיאמר תמיד שירות ותשבחות הרבה עם הדבור שכלול מהאל"ף-בי"ת מכ"ב אתון, ונמשיך על עצמו רחמנותו וטובו יתברך, כנזכר בזה המזמור הקדוש גדלת הבורא יתברך עד אין חקר ורחמי על כל מעשיו וטובו הרבה וחסדו הגדול וכו', ושהוא קרוב לכל קראיו וכו', וסוים: "תהלת ה' הני"ה יברך פי, ויברך כל בשר שם קדשו לעולם ועד", שכל בשר יברך שם קדשו לעולם ועד, שעל-ידי זה בודאי יתקן הכל, על-ידי שיהפך כל הצרופים שהם כלל הדבורים שבועולם, יתפך אותם ויכלל אותם בתוך האל"ף-בי"ת הקדוש, שהם דברי התבודדות ושירות ותשבחות להשם

יתברך. ובודאי היא עצה גדולה וקלה שהכל יכולין לקיימה, כי יכולין לזכות
 לתשובה ולחיי עולם הבא על-ידי הדבור לבר, אף יש על זה מניעה גדולה
 ועצומה, והיא מניעת הפרנסה, שכל אדם טרוד בפרנסתו מאד, ועל-כן אינו
 עוסק בשלמות אפלו בעצה קלה הזאת לשוב להשם יתברך על-ידי הדבור
 הקדוש של הכ"ב אותיות שבאלפא ביתא, אכל באמת גם זו אינה מניעה
 כלל, כי צריכים להזכיר את עצמו האמת, שאי אפשר בשום אופן להמשיך
 לעצמו פרנסה על-ידי יגיעתו וטרחתו, כי זוהי כפייה, חס ושלום, לומר
 "כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה", רק צריכים להאמין בהשם יתברך,
 כי כל הפרנסה היא מאתו יתברך לבר, כמו שכתוב (דברים ח): "ונזכרת את
 הויה"ה אלהיך, כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל", וכמו שכתוב במזמור
 זה: "עיני כל אליך ישברו ואמה נותן להם את אכלם בעתו, פותח את ידיו
 ומשביע לכל חי רצון", וזוהי מעלת זה המזמור דאית ביה תרמי יחד,
 שנאמר באל"ף-בי"ת, ונזכרת בו פרנסה שהיא מאתו יתברך, ועל-כן
 על-ידי זה מבטח לו שהוא בן עולם הבא, כי מי שילך בדרך זו, בודאי
 יזכה לעולם הבא, כי על-ידי זה עקר התשובה וההתקרבות אליו יתברך
 מכל מקום, דהינו אף-על-פי שאינו זוכה להתגעג ולטרט בעבודתו יתברך
 כמו הצדיקים והקשרים והחסידים שלפנינו, שאפלו הקטנים שבהם יגעו
 וטרחו מאד מאד, בתעניות רבות ובסגופים קשים ועצומים רבים מאד, ואם
 אינו זוכה לזה אף-על-פי דיודע בנפשו שהיה צריך לזה לפי צוונותיו ופגמיו
 המרבים, ואפלו אם יודע בעצמו שגם עתה עובר עליו מה שעובר בכל עת,
 אף-על-פי-כן אם לא ניח את עצמו לפל לעולם ויחזק את עצמו לדבר
 דבורים על-כל-פנים תמיד לפני השם יתברך בצעקות ובתחנונות ובקשות
 רבות להשם יתברך, בודאי סוף כל סוף ישוב להשם יתברך, אף שלא
 תקנעוהו מזה הפרנסה רק יבטח בהשם שהוא יתברך יפרנסו ברחמי, כמו
 שכתוב במזמור זה, ואפלו אם הוא בעל משא ומתן או מלאכה,
 אף-על-פי-כן ידע האמת "כי לא בכח גבר איש", ואם יעשה מה שיעשה,
 אינו יכול לקבל פרנסתו על-ידי יגיעתו וטרחתו לבר, כי אם בישועת השם
 ובחסדו, באשר יודע כל אחד בעצמו, שעקר הפרנסה כשהשם יתברך מזמין
 לו איזה רוח וכיוצא, ומכל שכן הטרדות וההאגות שאינם מועילים כלל,
 אדרבה מזיקים הרבה לפרנסה, על-כן אפלו בעל משא ומתן ומלאכה יכול
 למצא בנפשו כמה שעות ביום שיצטק בהן באמירת תהלים והתבודדות,

אֲשֶׁרִי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ, עוֹד יִהְלֹךְ סֵלָה: אֲשֶׁרִי הָעַם
 שֹׁכֵבָה לוֹ, אֲשֶׁרִי הָעַם שִׂיחָה אֱלֹהִיו: תִּהְלַח
 לְדוֹד, אֲרוֹמְמֶךָ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ, וְאִבְרַכְּהָ שְׁמֶךָ לְעוֹלָם
 וָעֶד: בְּכֹל יוֹם אִבְרַכְךָ, וְאִתְּחַלְּלָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד:
 גְּדוֹל יְהוָה וּמְחַלֵּל מַאֲד, וּלְגַדְלָתוֹ אֵין חֶקֶר: דוֹר לְדוֹר
 יִשְׁבַח מַעֲשֵׂיךָ, וְגִבּוֹרְתֶיךָ יִגְדְּדוּ: הִדֵּר כְּבוֹד הוֹדְךָ,
 וְדַבְּרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה: וְעוֹזוֹ נֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ,
 וּגְדֻלַּתְךָ אִסְפְּרֶנָּה: זָכַר רַב טוֹבְךָ יִבְעִינוּ, וְצַדִּיקְתְּךָ
 יִרְנְנֵנוּ: חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה, אֲרַךְ אַפַּיִם וּגְדֹל חֶסֶד: טוֹב

לקדש הדבור של האל"ף-בי"ת, ועל-ידי-זה ישוב בודאי להשם יתברך.
 נמצא, שעל-ידי האלו תרתי שכלול המזמור מהם שהם האל"ף-בי"ת, שהוא
 כלל הדבור הקדוש והזכרת שבח פרנסה, שהיא מאתו יתברך, על-ידי-זה
 בודאי נשוב להשם יתברך, ועל-כן זוכין על-ידי מזמור זה לחיי עולם הבא,
 מאחר שעל ידו שבין להשם יתברך.

בני! באמרך "אשרי יושבי ביתך עוד יהלוך סלה", תתן שבח והודאה
 להקדוש-ברוך-הוא על גדל החסד חנם שעשה עמך, שאתה זוכה לישב
 בלישבה הקדושה ששם לומדים את האמונה, ולהלל ולשבח את הבורא
 יתברך שמו, כי בלישבה של הצדיק, שם לומדים אמונה (קוטר-מוהר"ן, חלק ב,
 סימן ה), ועקר שלמות האמונה — כשנותנים הודאה ותהלה להקדוש-ברוך-
 הוא, שעל זה אנו משבחים את הקדוש-ברוך-הוא ואומרים: "אשרי יושבי
 ביתך עוד יהלוך סלה", אשרי האדם הזוכה לישב בביתך, בלישבת האמונה,
 שעל-ידי-זה "יהלוך סלה", תמיד יהלכו וישבחו ויפארו אותך, "אשרי העם
 שכבה לו, אשרי העם שיתנה אלהיו", זה עקר המעלה והמדרגה שאדם צריך
 להגיע אליה בזה העולם, שלא יקשה שום קשיות על הקדוש-ברוך-הוא,
 ושלא תהיה לו שום עקמומיות בלב על הקדוש-ברוך-הוא, אלא צריך לידע
 שכל מה שהקדוש-ברוך-הוא עושה כף צריך להיות, שזה "אשרי העם שכבה
 לו", שמפל דבר יודע שכף צריך להיות. "אשרי העם" שמתחזק שהיה-
 אלהיו, ואין לו אף אחד בזה העולם רק הקדוש-ברוך-הוא, וצריך לשמר מאד
 מאד שלא תחבלכל דעתו כלל, אלא יהיה ברור לו, שזה "תהלה לדוד

יְהוָה לְבַל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו: יִדְוֶה יְהוָה כָּל
 מַעֲשֵׂיהַ, וְחִסְדֵּיהָ יִבְרַכּוּנָה: כְּבוֹד מַלְכוּתָהּ יֹאמְרוּ
 וְגִבּוֹרֹתָהּ יִדְבְּרוּ: לְהוֹדִיעַ לְבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו,
 וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתָו: מַלְכוּתָהּ מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים,
 וּמִמְשַׁלְתָּהּ בְּכָל דּוֹר וָדָר: סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל הַנְּפִלִים,
 וְזוֹקֵף לְכָל הַכַּפּוּפִים: עֵינֵי כָל אֱלֹהִים יִשְׁבְּרוּ, וְאַתָּה
 נֹתֵן לָהֶם אֶת אֲבָלָם בְּעֵתוֹ: פּוֹתַח אֶת יַדְּךָ, וּמַשְׁבִּיעַ
 לְכָל חַי רִצּוֹן: צַדִּיק יְהוָה בְּכָל דְּרָכָיו, וְחִסִּיד בְּכָל
 מַעֲשָׂיו: קְרוֹב יְהוָה לְכָל קֹרְאָיו, לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאָהוּ

ארוממך אלהי המלך ואברכה שמך לעולם ועד", "תהלה" לשון ערבוב, כמו שכתוב (איוב ד'): "במלאכי ישים תהלה", דוד הוא סוד תורה שבשל-פה, הינו כשהתורה שבעל-פה, חס ושלום, נופלת ונתערבבת לצרופין אחרים, העצה לזה "ארוממך אלהי המלך", ההתרוממות שלו היא על-ידי "אלהי" שהוא "חסד אל כל היום" (תהלים נב). "המלך" הוא סוד בינה ליבא, שהלב בנפש כמלך במלחמה (ספר הצינה, פרק ו'). "ואברכה שמך" הינו אחר-כך מעלה את התורה שבעל-פה לחכמה עלאה, והתחמה היא מקור הברכה (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן יב); כי כשאדם רוצה להחזיר בעצמו ידיעה זו, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, אז מערכים לו את מחו ודעתו, והוא בסכנה גדולה שלא יפל לנוקבא דתהומא רבא, ושלא יעקר תורה שבעל-פה מתורה שבכתב, ועליו להתחזק אז ביותר לבא אל בטול אמת, "בכל יום אברך ואהלה שמך לעולם ועד", ואמר "בכל יום", דהינו שמברכים ומשבחים שמו יתברך בכל יום מתדוש, כי צריכים לדעת, אשר אין שום זמן כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא (לקוטי מוה"ר"ן, מלה ד', אות יד). ששל-ידי-זה "ואהלה שמך לעולם ועד", כי הוא מקשר את הזמן אל למעלה מהזמן, והוא בא אל בטול אמת עד אין סוף, "גדול יהוה ומהלל מאד ולגדלתו אין חקר", כשאדם מכניס את עצמו במחשבה זו, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ואין שום זמן ומקום וגם הזמן והמקום הוא נברא, והוא מקשר את הזמן והמקום אל למעלה מהמקום ולמעלה מהזמן, על-ידי-זה נתהלל גדלתו יתברך עד אין חקר, שאפלו הסטרא אחרא שנוקראים מאד, כמאמרם ז"ל (בראשית רבה, פרשה ט') מאד זה מלאך המות, הקדוש-ברוך-הוא מהלל גם מסטרא דמותא (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן י'), שזה "גדול

באמת: רצון יראיו יעשה, ואת שועתם ישמע ויושיעם: שומר יהוה את כל אהביו, ואת כל הרשעים ישמיד: תהלת יהוה ידבר פי, ויברך כל בשר שם קדשו לעולם ועד: ואנחנו נברך יה, מעתה ועד עולם, הללויה:

יהוה ומהלל מאד ולגדלתו אין חקר; כי הכל מגלים ומפרסמים את אמתת מציאותו ותברך, בגלוי נורא ונפלא מאד, עד שאפלו מסטרא דמותא שהם הסטרא אחרא, ההכרח להם להודות אשר אין בלעדיו ותברך כלל, והם בעצמם פסא לאלקותו ותברך שנה בטולם. "דור לדור ישבח מעשיך וגבורתיך גידו", כי האדם בא לזה העולם, כדי לקשר עולם הזה לעולם הבא, ורק בשביל זה צריך להניח אתריו בנים, כי אי אפשר לגמר התקון הזה בדור אחר, על-כן צריך להניח בנים בזה העולם, כדי שהם יגמרו את זה התקון מדור לדור, שנה "דור לדור ישבח מעשיך" דיקא, כי בעולם העשיה הגשמי אי אפשר לגלות אמתת מציאותו ותברך בפעם אחת, אלא צריכים להמשיך את ההארה הזו מדור דור, כי זה היה עקר הבריאה, כדי לגלות ולפרסם את אמתת מציאותו ותברך, ושאיב לבנים ימסר "הדר כבוד הודך ודברי נפלאותיך אשיחה ועזו נוראתיך יאמרו וגדלתך אספרנה", תמיד יספרו ומגדלתו ותברך ומטובו ורחמנותו, "זכר רב טובך ופיעו וצדקתך ירגנו: חפון ורחום יהוה ארץ אפים וגדל חסד", כי זה עקר החסד הגדול, שהקדוש-ברוך הוא מרחם על בריותיו, ועוזר לכל אחד "טוב יהוה לכל ורחמיו על כל מעשיו", שנה טובה על תפלה, שאדם מאמין שהקדוש-ברוך הוא טוב לכל — הן לרפואה, הן לפרנסה והן לכל הדברים, וכשפאמין כך בודאי כל השתדלותו בתר קודש-א בריו הוא, ולא ירדף אחר תחבולות רבות, כי מי שאינו מאמין בהקדוש-ברוך הוא צריך לעשות השתדלות ותחבולות רבות, כגון פשצריך לרפואה צריך להשתדל אחר עשבים רבים, ולפעמים אלו העשבים הצריכים לו אינם בנמצא במדינתו, ועשבים הנמצאים אין טוב למכתו, אכל הקדוש-ברוך הוא טוב לכל המכות לרפואתם, והוא נמצא כמו שכתוב (דברים ד): "מי בהנה"ה אלהינו בכל קראנו אליו", ועל-ידי תפלה זוכה לכל (לקוטי-מורנו, חלק א, סימן ד), וזה "ורחמיו על כל מעשיו", שרחמי השם ותברך יתמשכו על כל הבריאה, וכל הבריאה ירחמו אחד על חברו ויהיה שלום ביניהם, כמו שכתוב (ישעיה יא): "וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי וגו', לא ירעו ולא ישחיתו בכל

הר קדש¹; כי יהיה שלום ביניהם. וזה עקר השלמות — שאדם צריך להגיע לשלום פנה, שיהיה שלום בעצמותיו בין בגופו ובין בנפשו, שזה "יודוך יהנה כל מעשיך וחסידריך בכרכובה", "מעשיך" זה עשיה, הינו הגוף "חסידריך" זה הנפש, כמו שכתוב (משלי יא): "גומל נפשו איש חסד", ואיך זוכים להגיע לשלום נפלא פנה, שייבקש ויחפש אחר השלום האמתי שהוא שמו יתברך הנקרא שלום (שבת י.), ויקא על-ידי שמגלים את כבודו יתברך, "הדר כבוד מלכותך יאמרו ויגבורתך ידברו: להודיע לכני-האדם גבורותיו וכבוד הדר מלכותו: מלכותך מלכות כל עלמים וממשלתך בכל דור ודור", שמגלים ומפרסמים את אמתת מציאותו יתברך בכל העולם כולו, שמלכותו יתברך מולכת ומושלת בכל העולמות כלם, בראש כל דרגין ובסוף כל דרגין, אפילו בשאול תחתית ומתחתיו לא יסתתר פנים מינה, אך לידע ולהודיע זאת לכל באי עולם, הוא רק על-ידי הצדיק האמת שעוסק בזה להמשיך את הדעת הקדושה והנוראה הזו, שעל-ידי שמודיעים כחו וממשלתו יתברך מדור לדור, על-ידי זה מקשרים בין דרי מעלה לדרי מטה, ונמשכת פרנסה על האדם בשפע גדול (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן ד), ועל-ידי זה הצדיקים מחזקים ומעודדים את נשמות ישראל, שכל יראשו את עצמן כלל, אלא אפלו שמנחים במקום שמנחים בנוקבא דתהומא רבה, גם שם ימצאו את אמתת מציאותו יתברך, "סומך יהנה לכל הנפלים וזקוף לכל הכפופים", שזה סוכב על אלו שכבר נפלו במקום שנפלו, אף על-פי-כן הצדיקים האמתיים סומכים את הנפלים וזקפים את הכפופים, שלא יראשו את עצמם כלל, אלא "עיני כל אליך ישרו ואמה נותן להם את אכלם בעתו", שתמיד יסתכלו בבטחון חזק אליו יתברך, וידעו אשר אין להם בזה העולם אף אחד רק הקדוש-ברוך-הוא, ועל-ידי זה ימשיך עליהם פרנסה בעתו ויקא (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן עו); כי יש אדם שהוא צריך פרנסה היום, ומחמת שאין לו בטחון חזק, אז תבא לו הפרנסה בשמים או בשלש שנים ולא מתי שהוא צריך, אבל כשאדם מבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך, וצופה ומביט רק אליו יתברך, ויודע שאין לו אף אחד במי לבטח רק אל הקדוש-ברוך-הוא, אז הקדוש-ברוך-הוא נותן לו את אכלו בעתו ויקא, וזה "פתח את ידך ומשביע לכל חי רצון", שהוא ראשי תבות אפי"י וסופי תבות חי'תך, כי אי אפשר להגיע לפרנסה, אלא על-ידי שחותך את כעסו, כי עקר המניעה שתהיה לאדם ממון ופרנסה הוא הכעס והרציחה שנוכנסו בו (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן סח); ועל-כן אדם הרוצה לזכות

לפרנסה בשלמות ישמור את עצמו מפעם, כי על-ידי פעם הוא מאבד את ממונו, ועל-כן מרמז בפסוק זה שם ח'ת'ד', שהוא השם של הפרנסה ומרמז בו א'פ'י', שהוא הפעם, אף וחימה, הינו שם ח'ת'ד' חוכמת ושוברת לו את החומה, וכשאדם מאריך אפו על כל מה שעובר עליו, על-ידיה ממשיך לו הקדוש-ברוך-הוא פרנסה בשפע; כי באמת הוא יתברך רוצה להשפיע לכל בשר ודם מה שהוא צריך, אף האדם מרב כסילותו וטפשותו מאבד מה שנותנים לו, ולכן צריכים להתחזק ברצון חזק לידע אשר הוא צריך רק את הקדוש-ברוך-הוא, וכל רצונותיו וכסופיו יהיו אליו יתברך, ועל-ידיה תשפע עליו פרנסה בשפע, שזה "ומשפיע לכל חי רצון", כי הקדוש-ברוך-הוא, נותן לאדם רצון, וברגע שיש לאדם רצון אמתי להכליל רק בו יתברך, אז נשפע עליו שפע, ואין לו כבר שום קשיות עליו יתברך, אפלו שעובר עליו מה שעובר, הוא בורח רק אליו יתברך, ומבקש ומתחנן רק ממנו יתברך, כי נספם בדעתו אשר "קרוב יהנה לכל קראיו לכל אשר יקראהו באמת: רצון יראיו יעשה ואת שועתם ישמע ויושיעם", ולכן אין שום עצה אחרת אלא לבקש ולהתחנן על נפשו, ונדקא על-ידיה ישמור אותו הקדוש-ברוך-הוא מכל הרשעים ארורים המתנגדים הרוצים לעקר אותו מנה העולם. "שומר יהנה את כל אהביו ואת כל הרשעים ישמיד", ואז הוא משבת ומפאך את הקדוש-ברוך-הוא, "תהלת יהנה ודבר פי ויברך כל בשר שם קדשו לעולם ועד", שזה עקר השלמות שאדם יגיע בנה העולם, תמיד יעסק בהלל ושבח, שישבח ויפאך את הקדוש-ברוך-הוא; אשרי מי שזוכה להכניס דבורים אלו בתוך לבו, ואז טוב לו כל ימי חייו, ויהיה מבטח לו שהוא בן עולם הבא; כי העקר בנה העולם להתחזק על כל מה שעובר עליו, בין בגשמי ובין ברוחני, ויהיה כל רצונו וכסופו להמשיך על עצמו הארת האין סוף ברוך הוא, ושכל רצונו וכסופו יהיה רק להוריד את השכינה בנה העולם, שעל-ידיה ממילא יתבטלו כל הקלפות והסטרך אחר הרוצים להתחזק בו, וירגיש ידידות, ערבות, נעמיות, זיו, חיות אלקיות יתברך בעולם הנה כדגמת העולם הבא.

ענין החמשה הללויה

בני! החמשה שבחים האלו מרמזים על העשר ספירות והוא פרצוף שלם, וכולל מנפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה, ולכן ראה לכון פרוש המלות באמרו החמשה מזמורים האלו, כי הם שבחים והלולים להקדוש-ברוך-הוא, כשאדם זוכה להלל ולשבח ולפאר את הקדוש-ברוך-הוא, על-ידי-זה נמשך עליו אור וזיו וחיות ודבקות בו: תברך, כי כפי ההקלות שאדם נקלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, והוא מהלל ומשבח ומפאר את הקדוש-ברוך-הוא, על-ידי-זה יורד עליו אור גדול ועליון מאד. ולכן באמרו מזמור ראשון "הללויה הללי נפשי" תבנו, שמזמור זה הוא נגד המלכות, שבה הנפש, ותפרש את כל הפסוקים כפי מדת המלכות והנפש שמעלים שבחים גדולים להקדוש-ברוך-הוא. ובאמרו מזמור שני "הללויה כי טוב זמרה אלמנינו", תבנו שמזמור זה נגד נצח, הוד, יסוד, ותפרש את המזמורים כפי הספירות האלו המרמות בתוך הפסוקים. ובאמרו "הללויה הללו את הני"ה מן השמים", תבנו שמזמור זה נגד התפארת שבו הרוח, ותהלל ותודה להקדוש-ברוך-הוא, ותתעורר מאד באמרו פסוקים אלו, כי כשאדם אומר את המזמור הזה, ראוי לו להתעורר מאד מאד (לקוטי-מוה"ר, חלק א', סימן רלב), כי כשאדם אומר פסוקים אלו, אזי הוא קורא לכלם ומצננה לכלם שיהללו את הני"ה ברוך-הוא: תברך שמו, ועל-כן ראוי לאדם להתעורר לתפלה בכונת הלב, מאחר ובתפלתו קורא לכל העולמות להללו ולשבחו: תברך, ותציר בדתך היטב שאתה קורא את כל הבריאה פלה להפיל באין סוף ברוך הוא, שנה סוד הרוח. ובאמרו מזמור "הללויה שירו לתני"ה שיר חדש", תבנו שהוא נגד חסד וגבורה לחברו ולשלו יחד, ובאמרו מזמור "הללויה הללו אל בקדשו", תבנו שנה נגד שלש ראשונות: כתר, חכמה, בינה, שבו כלולים נשמה, חיה, יחידה, והם כלולים מעשרה מיני נגינה, כי העשר פעמים הללויה שאומרים בסוף התהלים מפל ספר התהלים, שנאמר בעשרה מיני נגינה, שפנגדם הם עשר ספירות, ומזמור אחרון הוא פליליות דקליות, שכולל בה המזמור בעצמו את כל העשרה הללויה, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (פסחים ק"ז): בעשרה לשונות נאמר

ספר תהלים וגדול מכלם הללויה, שכולל שם כל השבחים ביחד; כי הללויה הוא עקר כלליות ספר התהלים שכולל כל השבחים שאדם משבח בהם להקדוש-ברוך-הוא, והקדוש-ברוך-הוא משבח את ישראל שנה סוד איתערותא דלתתא ואיתערותא דלעילא, שנתחדים יחד, בסוד (דברים י'): "הוא תהלתך והוא אלהיך", שנה עקר שלמות התפלה והתהלה ועל-כן צריכים לחבר וליחד את התמשה מזמורים אלו, כי הם כלולים אחד בשני, כי מרמז כנגד עשר ספירות שאין בהם שום פרוד כלל: נפש רוח, נשמה, חיה, יחידה, שנה הללויה בראש הללויה בסוף, וכן תקנו לשלושי הללויה בתר הללויה, כי נעוץ ראשו בסופו וסופו בראשו, וכן נעוצים ומחברים המזמורים זה בזה, כי הכל אחד — הראש והסוף, והתעוררות עליון והתעוררות תחתון, שנה סוד "כל הנשמה תהלל יה", שהוא סיום ספר תהלים שכולל כל התפלות, שעל זה אמרו חכמינו הקדושים (דברים ובה, פרשה ב'): על כל נשימה ונשימה תהלל יה, לידע ולהודיע ולהודיע אשר כל נשימה ונשימה היא רק ממנו יתברך, וצריכים להודות ולהלל ולשבח ולפאר את הבורא יתברך שמו על כל נשימה ונשימה, שנה סוד יחידה, שאדם נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, והוא בטל ומבטל בו יתברך, וכבר אינו רוצה שום דבר רק את הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, וקדם צריכים לעלות את הנפש, לזכרה ולטהרה שלא יהיה בה איזו גשמיות מעולם העשיה, ואחר-כך צריך לזכרה ולטהר את הרוח, שלא יהיה בה שום רוח מהבלי עולם הזה והבלי, ואחר-כך צריכים לקדש ולטהר את הנשמה שתמיד תחשב ממנו יתברך, ולא תהינה לו שום מחשבות זרות ושום מחשבות חיצוניות, ואחר-כך צריך לעלות אל החיה, שתהיה כל חיותו רק ממנו יתברך, עד שיזכה להגיע ליחידה, להיות בטל ומבטל אל האין סוף ברוך הוא לגמרי, שזו המדרגה העליונה שאדם צריך לזכות אליה בזה העולם, ואי אפשר להגיע לזה אלא בעת הגאולה; אשרי מי שנכלל בו יתברך לגמרי.

הַלְלוּיָהּ, הַלְלֵי נַפְשֵׁי אֶת יְהוָה: אֶהְלֵלָה יְהוָה
 בְּחַיִּי, אֹמְרָה לֵאלֹהֵי בְעוּדַי: אֵל
 תִּבְטַחוּ בַּנְּדִיבִים, כִּבְּן אָדָם שְׂאִין לוֹ
 תִּשְׁוֶעָה: תִּצַּא רוּחוֹ יֹשֵׁב לְאֲדָמְתוֹ, בַּיּוֹם
 הַהוּא אֲבָדוּ עֲשֵׂתֵנִיתִיו: אֲשֶׁרִי שָׂאל יַעֲקֹב
 בְּעִזְרוֹ, שִׁבְרוּ עַל יְהוָה אֱלֹהֵיו: עֲשֵׂה שָׁמַיִם
 וָאָרֶץ אֶת הַיָּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם, הַשֹּׁמֵר
 אֱמֶת לְעוֹלָם: עֲשֵׂה מִשְׁפָּט לְעֹשִׂיקִים, נִתֵן
 לָחֶם לְרַעֲבִים יְהוָה מִתִּיר אֲסוּרִים: יְהוָה פִּקַּח
 עֹרִים, יְהוָה זֹקֵף כְּפוּפִים, יְהוָה אֱהַב

.א.

בני! באמרך "הללויה הללי נפשי את יהוה", תכונן שהנפש שלך תמיד תהלל את הקדוש-ברוך-הוא. "אהללה יהנה בחיי אומרה לאלהי בעודי", שנה עקר השלמות שאין אדם נצרך לבריות, כי פניו שונצרך אדם לבריות פניו גשמות פקרום (ברכות ו:); כי מי שהוא נצרך לבריות קשה לו להתפלל ברבים, וטוב ונות לו להתפלל ביחיד, כי כשמתפלל ברבים נופלים עליו פניות גדולות ושקרים, שעושה תנועות בשביל בני-אדם מאחר שונצרך להם, ואפלו מי שאינו נצרך לבריות בשביל פרנסה, כי הוא מתפרנס בשבילו, אף-על-פי-כן יש שהוא נצרך לבריות בשביל כבוד וחיובות וכיוצא (לקוטי-מו"ק, חלק א, סימן סו), וזה "אהללה יהנה בחיי", הינו כשאני נצרך לבריות אלא בחיי דיקא אני מהלל ומשבח את הקדוש-ברוך-הוא, שאני חי עם החיים שלי, שאני נצרך לחיות עם חיות של שום אדם, כי הנצרך לבריות חיו אינם חיים (ביצה לב:), הינו שאינם חיים שלו, כי הוא חי מאחורים, אבל כשאני נצרך לבריות, וחי את החיים שלי, אז אוכל להללו ולהתפלל לפניו באמת, וכשאדם זוכה להגיע אל בטול פנה אליו יתברך, שמזכך ומטהר את נפשו, שחי את החיים שלו ואינו נצרך לבריות כלל, אז

צדיקים: יהוה שמר את גרים, יתום ואלמנה יעזרה, ודרך רשעים יעות: ימלך יהוה לעולם, אלהיך ציון, לדר ודר, הללויה:

דיקא ויכל למצא את הנקדות טובות בעצמו, שזה "אזמרה לאלהי בעודי" (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן רפב), כי כל בר ישראל צריך לדון את עצמו לכף זכות, ולמצא בעצמו עוד מעט טוב שיש בו, ועל-ידי-זה יזכה להקלל באין סוף ברוך הוא, ולא יצטרף להגיע לטובת זולתו, "אל תבטחו בגדיבכים בכן אדם שאין לו תשובה: תצא רוחו ישוב לאדמתו פיום ההוא אבדו עשתונותיו"; כי כרגע שאדם מוצא בעצמו נקדות טובות, ויודע שגם הוא חשוב אצל הקדוש-ברוך-הוא, והוא בן יחיד אצל הקדוש-ברוך-הוא, כמו שכתוב (בדברים ד'): "בנים אתם להנני" אלהיכם", אז הוא לא בוטח בשום אדם, ויודע אשר אין לו אלא רק את הקדוש-ברוך-הוא בעצמו; וזה עקר המדרגה לבא אליה בזה העולם, "אשרי שאל יעקב בעזרו שברו על יהוה אלהיו", כי הוא נקלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, ונשבר רק בעבורו יתברך, ואז מאיר בו עולם הבא בעולם הזה, "עשה שמים וארץ את הים ואת כל אשר בהם השמר אמת לעולם", שהוא קשור שמים וארץ, "את הים ואת כל אשר בהם", אל הקדוש-ברוך-הוא, ועל-ידי-זה נקלל באמת, ונצל מהקלפות והסטרך אתרא הרוצים לעשק אותו, "עשה משפט לעשוקים נתן לחם לרעבים יהנה מתיר אסורים יהנה פקח עורים, יהנה זקף כפופים, יהנה אהב צדיקים"; כי כרגע שאדם חוזר אליו יתברך, אפלו אם כבר היה עשוק בטיקלא, ונפשו עשוקה, שעל-ידי-זה הוא אסור בבית-האסורים, והוא עור שאינו רואה רוחניות אלקות, ואין לו פרנסה, כי כרגע שאדם פוגם בפגם הבית — הוצאת זרע לבטלה, שזה בכלל נפשות העשוקים, על-ידי-זה אין לו פרנסה, כי מאן דזריק פרווין דנהמא עניית רדיף אבתריה, כל שכן מאן דזריק פרווין דממא (והר פינתס רמו); וכשאדם זוכה להקלל באין סוף ברוך הוא, על-ידי-זה הקדוש-ברוך-הוא פוקח את עיניו, וזוקפו ומשפיע לו פרנסה, עד שהוא ממליך את הקדוש-ברוך-הוא על עצמו ועל כל העולם כולו "ימלך יהוה לעולם"; אשרי מי שמכניס בעצמו את השבת הזה, שאז אל רב טוב הגנוז יזכה.

הַלְלוּיָהּ, כִּי טוֹב זְמַרְהָ אֱלֹהֵינוּ, כִּי נָעִים נָאֻה תְּהִלָּה:
 בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם יְהוָה, נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יִכְנָס:
 הַרְוֵפָא לְשִׁבְרֵי לֵב, וּמַחְבֵּשׁ לְעַצְבוֹתֵם: מוֹנֵה מִסְפָּר
 לְכּוֹכְבִים, לְכֹלֵם שְׁמוֹת יִקְרָא: גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב
 כַּחַ, לְתַבּוּנָתוֹ אִין מִסְפָּר: מְעוֹרֵד עֲנוּיִם יְהוָה,
 מִשְׁפִּיל רְשָׁעִים עַדֵי אֶרֶץ: עָנוּ לַיהוָה בְּתוֹדָה, זְמֵרוּ

ב.

בני! באמרך "הללויה כי טוב זמרה אלהינו כי נעים נאנה תהלה",
 תהיה בשמחה עצומה שזכה אותך הקדוש-ברוך-הוא, שתוכל תמיד לומר
 לאלהינו ולהרגיש את הטוב והנעימות שבתוך הבריאה; כי באמת מי
 שמכניס את עצמו בהשגת אלקות, אז מרגיש את הטוב והנעם והחיות
 והדבקות שיש בזה העולם, כי הוא יתברך מסתתר בכל פרט ופרט מפני
 הבריאה, וצריכים רק לקשר את העולם הבא בעולם הזה, שזה "בונה
 ירושלים יהוה נדחי ישראל יכנס"; כי ירושלים של מטה מכוננת כנגד
 ירושלים של מעלה, וכשיתחדו יחד, אז על-ידי-זה "נדחי ישראל יכנס";
 כל אלו שהיו נדחים, יתקבצו יחד, כי ירושלים של מטה וירושלים של מעלה
 הוא בינה ומלכות, וכשתבנה ירושלים של מעלה תבנה ירושלים של מטה,
 וכשתבנה ירושלים של מטה תבנה ירושלים של מעלה, כי זה תלוי בזה,
 והעקר הוא לקדש את דבורו שהוא המלכות, ולקדש ולטהר את מחשבתו
 שהיא הבינה, שעל-ידי-זה יתאחדו ירושלים של מעלה וירושלים של מטה,
 ועל-ידי-זה כל הנדחים והנפולים בנשמות ישראל יתקבצו יחד, והכנס בהם
 שמחה עצומה, "הרופא לשברי לב ומחפש לעצבותם", שהוא יתברך חומל
 ומרחם על נשברי לב, ומרפא ומחפש לעצבותם, כי הכל בחשבון צדק,
 "מונה מספר לכוכבים לכלם שמות יקרא", כמו שקל כוכב וכוכב יש לו
 שם בפני עצמו, ואין הקדוש-ברוך-הוא מדלג עליו, כמו-כן עם ישראל הכל
 בחשבון צדק על כל מה שצריך לעבר עליו, "גדול אדונו ורב כח לתבונתו
 אין מספר", כי על-ידי שאדם מכניס את עצמו תמיד להתבונן גדלת אדונו
 הבורא יתברך שמו, על-ידי-זה נפרד הרע שבארבעה יסודות שבו; כי כל
 אחד יש בו ארבעה יסודות: אש, רוח, מים, עפר, וכשאדם מבטל את עצמו

לֹא־לְהִינּוּ בְכִנּוּרִי: הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם בְּעָבִיבִים, הַמְכִּיחַ
 לְאַרְצָא מִטֶּר, הַמְצַמֵּיחַ הַרִים חֲצִירִי: נוֹתֵן לְבַהֲמַה
 לְחֶמְהָ, לְבִנֵי עָרֵב אֲשֶׁר יִקְרְאוּ: לֹא בְגִבּוֹרֵת הַסּוּם
 יַחֲפִץ, לֹא בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה: רוֹצֵה יְהוָה אֶת
 יְרֵאָיו, אֶת הַמִּיחֲלִים לְחַסְדּוֹ: שִׁבְחֵי יְרוּשָׁלַיִם אֶת
 יְהוָה הַגָּלִי אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן: כִּי חֹזֵק בְּרוּחֵי שְׁעָרֶיךָ, בְּרֹךְ
 בְּנוֹךְ בְּקַרְבֶּךָ: הַשֵּׁם גְּבוּלֶךָ שְׁלוֹם, חֶלֶב חַטִּיִּם
 יִשְׂבִיעֶךָ: הַשְׁלַח אֲמַרְתוּ אֲרָץ, עַד מַחְרָה יִרְוֶיךָ דְבָרוֹ:
 הַנִּתֵּן שְׁלֵג בְּצִמְרָה, כְּפֹר כְּאֹפֶר יִפּוֹר: מִשְׁלִיךְ קָרְחוֹ
 כַּפְתִּיב, לְפָנַי קָרְתוּ מִי יַעֲמֹד: יִשְׁלַח דְבָרוֹ וַיִּמְסַב, וַיֵּשֶׁב
 רוּחוֹ וַיִּזְלוּ מַיִם: מִגִּיד דְבָרָיו לִיעֻקֵּב, חֲקִיו
 וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל: לֹא עָשָׂה כֵן לְכָל גּוֹי, וּמִשְׁפָּטִים
 כָּל יְדַעוּם, הַלְלוּיָהּ:

לְגַמְרֵי אֶל הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, עַל-יְדִיָּהּ מְבַטֵּל אֶת הַמְדוּת הַרְעוּת
 וְהַתְאַדָּם הַרְעוּת הַבְּאוֹת מִהָאֲרֻבָּעָה יְסוּדוֹת (לְקוּשִׁי-מוֹתְרָן, חֶלֶק א', סִימָן ד'),
 וְכִשְׂאָדָם נִכְלָל בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, אֲזִי בֹא לְיַד עֲנָה אֲמִיתִית, וְעַל-יְדִיָּהּ
 נִשְׁפָּלֵת כָּל הַרְשָׁעוֹת וְהַרְעָה שְׁנֵדְבָקוּ בּוֹ מִהָאֲרֻבָּעָה יְסוּדוֹת, וְזֶה "מְעוֹדֵד עֲנִיִּים
 יְהוָה מִשְׁפִּיל רִשְׁעִים עֲדֵי אֲרָץ", רֵאשִׁי תְבוּת: מַיִם, רֵיחֵי, עֶפְרָה, אִשׁ,
 שָׁהֵם הָאֲרֻבָּעָה יְסוּדוֹת (לְקוּשִׁי-מוֹתְרָן, חֶלֶק א', סִימָן ח'), וְכִשְׂאָדָם זֹכֶה לְזַכֵּךְ
 עֲצָמוֹ מִהָאֲרֻבָּעָה יְסוּדוֹת, עַל-יְדִיָּהּ מִמְשִׁיךְ רוּחַ חַיִּים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְזֹכֶה
 לְעֲנָה, "עֲנֵה לַיהוָה בְּתוֹדָה זְמִירוֹ לֹא־לְהִינּוּ בְכִנּוּרִי", אֲזִי תְמִיד נוֹתֵן תּוֹדָה
 וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ הוּא, וְאֵינוֹ מְסַתְּפֵל עַל מַה שֶּׁמְעַלְמִים וּמְסַתְּיִדִים אֶת
 הַצְּדִיקִים, כִּי יוֹדֵעַ שֶׁהַכֵּל בְּשִׁבִיל טוֹבַת הָעוֹלָם, "הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם בְּעָבִיבִים
 הַמְכִּיחַ לְאַרְץ מִטֶּר הַמְצַמֵּיחַ הַרִים חֲצִירִי", כִּי בְּאֵמַת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ הוּא רוֹצֵה
 לְהַשְׁפִּיעַ הַשְּׁפָעוֹת טוֹבוֹת לְגִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲךְ כְּדִי שְׁלֵא לְקַטְרֵגוֹ הַמְקַטְרְגִים,
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ הוּא מְסַבֵּב שֶׁתְּהִיָּה מַחֲלָקֵת וְהַכְּפִיִּים עַל הַצְּדִיקִים הַמְוֹרִיִּדִים
 שֶׁפַע לְעוֹלָם (לְקוּשִׁי-מוֹתְרָן, חֶלֶק א', סִימָן פח), שֶׁזֶה "הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם בְּעָבִיבִים",
 שָׁמַיִם הוּא הַצְּדִיק עַל שֵׁם אֵשׁ וּמַיִם, הֵינּוּ אֶהְבֶּה וַיִּרְאֶה, כִּי עַל שֵׁם זֶה נִקְרָא

צדיק שמים, ועל-כן "המכסה שמים בעבים" מלשון עביות וגשמיות שמכסה את הצדיק בעביות וקשיות שמקשים וחולקים עליו רשעים ארורים, ועל-ידי כספי המחלקת והקשיות האלו, על-ידי-זה נשפעות השפעות טובות בלי שום קטרוגים, שזה "המכין לארץ מטר, המצמיח הרים חציר: נתן לבהמה לחמה לבני ערב אשר יקראו", עם כל זאת האדם צריך לבטל את עצמו לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, ולא יסתכל על שום מונע ומעכב הרוצים לעכבו שלא יתקרב לצדיקים אמתיים, ואף שאלו הרשעים עושים חיל, ומתגברים ומתפשטים על הצדיק, עליו לידע, אשר "ליא בגבורת הסוס יחפץ וליא בשוקי האיש ירצה", ראשי תבות: פעמים הבי'לי', כי הכל הבל, הכל הכלים, כי לא יכולים לעשות להצדיק האמת כלום, כי "רוצה יהנה את יראיו את המיחלים לחסדו", ולא שנה להעלים ולהסתיר את הצדיקים המגלים ומפרסמים את אמתת מציאותו תברך, שזה "שבחי ירושלים את יהנה הללי אלהיו ציון", כי הצדיקים זוכים ליראה של"ם, שזה סוד ירושלים (לקוטי מוהר"ן, חלק ב, סימן א'), ומאחר שהם דבקים במדת היראה, לכן אי אפשר לעשות להם שום דבר, "כי חזק בריחי שערך ברוך בניך בקרבך", כי גדל מעלת הצדיקים היא שהם זוכים לקדש ולטהר את השבעה גרות (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא), שנקראים שערם, שעל-ידי-זה הם זוכים למעשים טובים. "כי חזק בריחי שערך", בנה שאדם זוכה לחזק את הדלתות ובריחי שערם, ששומר על עיניו, אגניו, חטמו ופיו, על-ידי-זה "ברך בניך בקרבך", כי תולדותיהם של צדיקים מעשים טובים (רש"י בראשית ו, ט); ועל-ידי-זה שהם שומרים את השערם, הם דבוקים בחיי החיים בו יתברך, ונשפע להם שפע אלהי, ועל-ידי-זה "השם גבולך שלום חלב חטים ישביעך", מאחר שהם חיים בשלום עם כל אחד, ועל-ידי-זה לא חסר להם פרנסה; כי כרגע שאדם הוא בשלום עם הכל, אז הקדוש-ברוך הוא משביעו בפרנסה בשפע, שזה "השם גבולך שלום", אם בגבולך יהיה שלום, אז "חלב חטים ישביעך", לא תחסר לך פרנסה, ויהיה לך שפע (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נו), ועל-ידי-זה זוכה להמתיק את כל הדינים. "הנחן שלג בצמר כפור באפר יפזר", כי ידוע שיש פר דינים והמתקתם היא על-ידי שלשה שמות: הוי"ה אהי"ה אהו"ה, שזה כפ"ר כ"ו פ"ר, הינו על-ידי שם הגנו"ה העולה כ"ו ממתקים את הפר דינים באפ"ר כ"א פ"ר, שהוא אהי"ה העולה

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת יְהוָה מִן הַשָּׁמַיִם,
הַלְלוּהוּ בַּמְרוֹמִים: הַלְלוּהוּ כָּל
מַלְאָכָיו, הַלְלוּהוּ כָּל צְבָאָיו: הַלְלוּהוּ
שְׁמֵי וְיָרְחָהּ, הַלְלוּהוּ כָּל כּוֹכָבֵי אֲוֵר:
הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם, וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מֵעַל
הַשָּׁמַיִם: יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה, כִּי הוּא צוּה
וְנִבְרָאוּ: וַיַּעֲמִידֵם לְעַד לְעוֹלָם, חָק נִתַּן

כ"א ממתיקים את הפר דינים, יפז"ר שהוא י"ז פ"ר דינים, שעל-ידי שם אהו"ה העולה י"ז ממתיקים את הפר דינים, ועל-ידי-זה אם יהיו חטאיכם כפשינים כש"לג לבינו" (ישעיה א, יח); כי תכף-ומיד כשאדם זוכה לדבק את עצמו בו ותברך, ושופך לבו ושיחו לפני קונו, על-ידי-זה יבטל את הסמ"ד-מ"ם הרץ אתריו, שנה "ישלח דברו וימסס ישב רוחו וזלו מים", שישפע עליו שפע גדול, ויזכה להוציא את משפטיו לאור (לקושי-מוהב"ן, חלק א, סימן סא); "לא עשה בן לכל גוי, ומשפטים כל ידעום הללויה", איזה שבח הוא זה שזוכה להיות דבוק אצל הצדיק, שעל-ידו יכול לתן עצה לנפשו, ויש לו עצות שלמות, לא-כן אלו שנאחזו במעשה הגויים יוצא להם משפט מעקל; ועל-כן, בני, ראה לשבח את הבורא ותברך שמו על גדל החסד שעשה עמך, שזכה אותך להיות מקרב אל הצדיק המלמד אותך עצות אמתיות, איך לצאת מהפח נשבר שנפלת לשם, ואיך שתעלה מעלה מעלה בדבקות הבורא ותברך שמו, ועל-ידי-זה ימשך עליך זיו וישפע וחיות ודבקות תמיד.

ג.

בני! באמרך מזמור "הללו את יהוה מן השמים, הללוהו במרומים", תתעורר מאד מאד, כי במזמור זה מרמזים הארבעה עולמות, ואיך שהם נכללים זה בזה, ובשעה שאדם אומר מזמור זה, אזי קורא לכלם, ומצננה

וְלֹא יַעֲבֹר: הִלְלוּ אֶת יְהוָה מִן הָאָרֶץ,
 תְּנִינִים וְכָל תְּהוֹמוֹת: אֵשׁ וּבָרָד, שֶׁלֹּג
 וְקִיטּוֹר, רוּחַ סַעֲרָה עֹשֶׂה דְבָרוֹ: הַהָרִים
 וְכָל גְּבְעוֹת, עֵץ פָּרִי וְכָל אֲרָזִים: הַחֲיָה
 וְכָל בְּהֵמָה, רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כִּנְף: מַלְכֵי אֲרֶץ
 וְכָל לְאֻמִּים, שָׂרִים וְכָל שֹׁפְטֵי אֲרֶץ:
 בַּחֲוָרִים וְגַם בַּתּוֹלוֹת, זִקְנִים עִם נְעָרִים:
 יִהְלְלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה כִּי נִשְׁגָּב שְׁמוֹ לְבָדוֹ,
 הוֹדוּ עַל אֲרֶץ וּשְׁמַיִם: וַיִּרְם קֶרֶן לְעַמּוֹ
 תַּהַלְלָה לְכָל חֲסִידָיו, לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל עִם
 קְרוֹבָו, הַלְלוּיָהּ:

להם שיהללו את ה'ה'. ולכן ראוי לאדם להתעורר מאד מאד באמרו שבח זה, כי הוא עכשו קורא לכל העולמות להללו ולשבחו ולפארו ותברך (לקוטי מו"ק, חלק א, סימן רלב); כי "הללויה הללו את יהוה מן השמים" — זה אצילות, "הללויה במרומים" — זה בריאה, "הללויה כל מלאכיו" — זה יצירה, "הללויה כל צבאיו" — זה עשיה, "הללויה שמש וירח" — שהוא כולל עשיה ביצירה, "הללויה כל בוכבי אור" — שהוא כולל יצירה בבריאה, "הללויה שמי השמים", — שהוא כולל בריאה באצילות, "והפנים אשר מעל השמים" — שהוא כולל האצילות במאציל העליון, "יהללו את שם יהוה", שנקבל באין סוף ברוף הוא ותברך שמו, וכלם משבחים לההוא דסתים עילת כל העילות, "כי הוא צנה ונבראו", והוא מתייה ומהנה ומקנים אותם בקל רגע ורגע, ובלי חיותו ותברך אין להם שום קיום כלל. "הללו את יהוה מן הארץ תנינים וכל תהמות", "אש" — זה סוכב על יסוד האש, "ויברד שלג וקיטור" — זה סוכב על יסוד המים, "רוח סערה עשה דברו" — זה סוכב על יסוד הרוח, "ההרים וכל גבעות" — זה סוכב על יסוד דומם, "עץ פרי וכל ארזים" — זה סוכב על יסוד צומח, "החיה וכל בהמה

הַלְלוּיָהּ שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ, תְּהַלְלוּ בְּקִהְלָה
 חֲסִידִים: יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֲשׂוֹי, בְּנֵי צִיּוֹן
 וַיִּגְלוּ בַּמַּלְכּוּם: יִהְלְלוּ שְׁמוֹ בַּמַּחֹל, בַּתֶּף וּבַנּוֹר וַיִּזְמְרוּ
 לוֹ: כִּי רֹצֵחַ יְהוָה בְּעַמּוֹ, וּפְאָר עַנּוּיִם בִּישׁוּעָה: יַעֲלִזוּ
 חֲסִידִים בְּכֹדֶד, יִרְנְנוּ עַל מַשְׁכַּבֹּתֵם: רוֹמְמוֹת אֵל
 בְּגִרְוֵנָם, וְחָרַב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם: לַעֲשׂוֹת נִקְמָה בַּגּוֹיִם,
 תּוֹכַחֹת בְּלֹאמִים: לְאִסֵּר מַלְכֵיהֶם בַּזְּקִים, וּנְכַבְּדֵיהֶם
 בְּכַבְּלֵי בְרִזָּל: לַעֲשׂוֹת בָּהֶם מִשְׁפָּט פְּתוּב, הַדֶּר הוּא
 לְכֹל חֲסִידָיו, הַלְלוּיָהּ:

רָמַשׁ וְצַפּוֹר בְּנֵף" — זֶה סוֹבֵב עַל יְסוֹד הַחַי שְׂאִינוּ מְדַבֵּר, "מַלְכֵי אֶרֶץ וְכָל
 לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל שְׁפָטֵי אֶרֶץ: בַּחֲוָרִים וְגַם בַּתּוֹלוֹת זְקֵנִים עִם זְעִירִים" —
 זֶה סוֹבֵב עַל יְסוֹד חַי הַמְדַבֵּר, וְכֻלָּם "יִהְלְלוּ אֵת שֵׁם יְהוָה כִּי נִשְׁבַּח שְׁמוֹ
 לְבָדוֹ הוֹדוּ עַל אֶרֶץ וְשָׁמַיִם: וַיִּרְם קֶרֶן לַעֲמֹו תְּהַלֵּה לְכֹל חֲסִידָיו לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל
 עִם קִרְבוֹ הַלְלוּיָהּ". אִיזוֹ זְכוּת זֶה שֶׁמִּתּוֹף כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה: דּוּמָם, צוּמָת,
 חַי, מְדַבֵּר, אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָה, שְׂיֵהִיָה וּלְפָאָר מְזַרְעֵ יִשְׂרָאֵל,
 הַזּוֹכִים לְהַכִּיר אֵת הַבּוֹרָא יִתְבַּרַךְ שְׁמוֹ וּלְשַׁבַּח וּלְפָאָר אֵת שְׁמוֹ הַגְּדוֹל
 וְהַנּוֹרָא; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁנִּכְלָל עִם כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה בְּאֵין סוֹף בְּרוּף הוּא
 (לְקוּטֵי־מוֹתֵרֵן, חֶלֶק א', סִימָן נב), שְׁעַל־יְדִיָוָה הוּא כָּא לִידֵי מַחְזֵב הַמְצִיאוֹת,
 שֶׁנִּכְלָל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוֹף בְּרוּף הוּא, וְשׁוֹכַח לְגַמְרֵי מֵהָעוֹלָם הַזֶּה; כִּי אָדָם
 צָרִיף לְהַגִּיעַ אֵל בְּטוֹל כְּזֶה עַד שֶׁיִּכְשַׁל אֵת הָאֲרֻבָּעָה יְסוּדוֹת: דּוּמָם, צוּמָת,
 חַי, מְדַבֵּר, וְכָל הַבְּרִיאָה כְּלָה עִם הַנְּבְרָאִים שְׁבָה יְהִיו מְבַשְׁלִים אֵלָיו יִתְבַּרַךְ,
 עַד שֶׁיִּכְלָל לְגַמְרֵי בַּמַּחְזֵב הַמְצִיאוֹת, שְׂאֵז יִמְשֹׁף עָלָיו נַעַם וְזִיו וְעִרְבּוֹת
 וְדַבְּקוֹת עֲלִיוֹנָה.

ד.

בְּנֵי! בְּאֶמְרָךְ מְזֻמּוֹר "הַלְלוּיָהּ שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ תְּהַלְלוּ בְּקִהְלָה
 חֲסִידִים", תִּהְיֶה בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה שְׁזֹכִית לְהַתְקַרֵּב אֵל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת הַמְדַרְיָף
 אוֹתָךְ בְּדֶרֶךְ הָאֵמֶת, וְעֲלִיד לְשִׁיר בְּכָל פֶּעַם שִׁיר חֲדָשׁ אֵלָיו יִתְבַּרַךְ בְּשִׂיחָה,
 תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דָּבָר גְּדוֹל מִזֶּה, כִּשְׁבֵר יִשְׂרָאֵל הוֹלֵךְ לְמָקוֹם

פנוי שאין שם בגי'אָדס, ומדבר ושופך את כל לבו אליו יתברך, אין לתאר ואין לשער את גדל הצרופים שגורם למעלה, ולכן תשמח מאד מאד על נעם חלקך שיש לך חלק קדוש ונורא כנה, ושם תהלתך בקהל חסידים, איוה חסיד המתחסד עם קונו (והר משפטים קיד:), כי כשאָדס זוכה בזה העולם להכיר את הקדוש-ברוך-הוא, ושר לפניו שירות ותשבחות חדשות בכל פעם, זה החסד הכי גדול שעושים כבכול עם הקדוש-ברוך-הוא, וכמאמרם ו"ל (מדרש שוחר טוב, תהלים קמט): כל זמן שישראל רואים את הקדוש-ברוך-הוא, הם נעשו חסידים, ראוהו בים — נעשו חסידים ואמרו שינה, כי זו מעלת חסיד המתחסד עם קונו, ששר שירות לפניו יתברך, ונכלל באין סוף ברוך הוא, שנה "ישמח ישראל בעשיו בני ציון יגילו במלכם", שנשמות ישראל שמחות בעושים וששות במלכם, "יהללו שמו במחול בתף וכגור יזמרו לו", כי החסידים האמתיים תמיד משבחים ומפארים את הקדוש-ברוך-הוא, ואין להם שום קשיות וספקות עליו יתברך, היות שיודעים "כי רוצה יהנה בעמו פאר עניים בישועה", שהקדוש-ברוך-הוא רוצה ורפץ בעמו, ולמה אדם אינו רואה ישועה? מפני הגאות והישות שיש בו, אכל תכף-ומיד כשאָדס זוכה לבא אל בטול אמת, והוא בטל ומבטל באין סוף ברוך הוא, אז רואה ישועה. "יעלו חסידים בכבוד ירננו על משכבותם", החסידים האמתיים הם עליזים ושמחים בכבודו יתברך, ואפלו בשעה שהולכים לישן הם שמחים שנשמתם עולה עכשו למעלה, "רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בידם", שהם קוראים קריאת שמע, שנה "וחרב פיפיות בידם", כמאמרם ו"ל (ברכות ה:): כל הקורא קריאת שמע על משתו באלו אוחו חרב של שתי פיות בידו; "רוממות אל בגרונם", ראשי תבות ביאר, שהם מוסרים את נפשם להכנס בבאר עליון, ועל-ידיה "לעשות נקמה בגוים תוכחות בלאמים: לאסור מלכיהם בזקים ונכבדיהם בכבלי ברזל", כל הקלפות והסטרא אתרא שנדבקו בהם מתמת עוונותיהם ומחשבותיהם הרעות — נתבטלים לגמרי, כי כשבר ישראל קורא קריאת שמע בלילה על משתו, אזי הקלפות והסטרא אתרא בורחים ממנו, וזוכה להכלל באין סוף ברוך הוא, ומכל שפן כשאָדס מתנדה ושופט את עצמו קדם השנה, שאז אפלו שונכתב כבר עונו בספר — ימחק, שנה "לעשות בהם משפט כתיב, הדר הוא לכל חסידיו הללויה", אפלו אם כבר נכתב בספר העשיה המעשים

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֵל בְּקִדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקיעַ עֲזוֹ:
הַלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרֹתָיו, הַלְלוּהוּ כְּרֹב גְּדֻלוֹ:
הַלְלוּהוּ בְּתַקְעַ שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וּכְנֹר: הַלְלוּהוּ
בְּתֹף וּמְחוּל, הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעֹגֵב: הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי
שְׁמַע, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשַׁמָּה תְּהַלֵּל יְהוָה
הַלְלוּיָהּ: כֹּל הַנְּשַׁמָּה תְּהַלֵּל יְהוָה, הַלְלוּיָהּ:

שלו, הינו מעשיו הרעים שלו, עם כל זאת על-ידי שמתודה אז, וקורא
קריאת שמע על משתו ובוכה, על-ידי-זה הקדוש-ברוך-הוא מוחל לו על
כל עוונותיו ועולה נשמתו למעלה.

ה.

בני! באמרך "הללויה הללו אל בקדשו", תהיה מאד מאד שמת, כי
המזמור הזה הוא נגד העשר ספירות, העשר לשונות שספר תהלים נאמר
בהם, והוא כלול מכל השבחים, לזאת באמרך "הללויה הללו אל בקדשו",
תכונ שזה נגד הכתר, "הללויה ברקיע עזו", תכונ שזה נגד חכמה, "הללויה
בגבורותיו", תכונ שזה נגד בינה, "הללויה כרב גדלו", תכונ שזה נגד חסד,
"הללויה בתקע שופר", תכונ שזה נגד גבורה, "הללויה בנבל וכנור", תכונ
שזה נגד תפארת, "הללויה בתף ומחול", תכונ שזה נגד נצח, "הללויה
במנים ועוגב", תכונ שזה נגד הוד, "הללויה בצלצלי שמע", תכונ שזה נגד
יסוד, "הללויה בצלצלי תרועה" תכונ שזה נגד מלכות, וכשחסיים "כל
הנשמה תהלל יה" תכפיל את זה פעמים, ותכונ בשם נורא היוצא מראשי
תבות "כיל הנשמה תהלל יה", ראשי תבות כ"ה'ת', שהוא שם קדוש ונורא
האותיות שאחר שם שד"י. ובוזה השם הרג משה רבנו את המצרי, שנאמר
(שמות ב, יג): "למה תכה רעך וגו', הגם להרגני אתה אומר כאשר הרגת את
המצרי" (שם, פסוק יד) עם השם הזה? ! והשם הזה יוצא מפסוק (דברים ו, ה):
"ואהבת את ה'י"י אלהיך", סופי תבות: ת"כ'ה', והשם הזה מציל את האדם
משונאיםיו. ולכן תכונ ביותר במזמור זה, ובפרט כשתכפל את הפסוק "כל
הנשמה תהלל יה" תכונ אל שם תכ"ה, שהוא ראשי תבות: ת"ח'ת כ"פ'פי
ה'שכינה (קהלות יעקב). ואמר רבנו ו"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א, סימן נה), שפה

בְּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: בְּרוּךְ
יְהוָה מִצִּיּוֹן שֶׁכֵּן יְרוּשָׁלַיִם
הַלְלוּהָ: בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל, עֹשֶׂה נִפְלְאוֹת לְבָדוֹ: וּבְרוּךְ
שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם, וַיִּמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת
כָּל הָאָרֶץ, אָמֵן וְאָמֵן:

נְעֻשָׂה יחדוּר בין מְלֻאָךְ סֵדֶר לְ וּמְלֻאָךְ מִט"ט שֶׁר הַפְּנִיִּים, כְּלָלִיּוֹת הַיְצִירָה
 בְּעֵשֶׂיָה, עַל-יְדֵי שְׁכּוֹפְלִים הַפְּסוּק כֹּל הַנְּשֻׁמָּה, בְּכָל נְשִׁימָה וְנִשְׁמִימָה צְרִיף
 לְהֵלֵל אֶת הַנְּזִי"ה (בְּרֵאשִׁית וּבָה, פְּרָשָׁה יד); וְעַל-יְדֵי עֵין הַרְעָה שֶׁל הַרְשָׁעִים
 נִכְפַּלְת הַנְּשִׁימָה, כְּפִרְאָה בְּחוֹשׁ, כְּשֵׁיִשׁ לְאָדָם עֵין הַרְעָה, אֲזִי מְגַהֵק וּפּוֹתַח פִּי
 לְקַבֵּל נְשִׁימָה כְּפּוֹלָה, וּכְשֶׁהַנְּשִׁימָה כְּפּוֹלָה גַם הַלְלָה צְרִיף לְכַפֵּל, וּבְכָרֵט
 שְׁצִרִיף לְהֵלֵל וְהַלְלוֹת לְהֵשֵׁם יְהִבְרָךְ שֶׁהֲצִיל אוֹתוֹ מֵעֵין הַרְעָה, וְהוּא רוֹאֵה
 בְּהַפְּרַת הַרְשָׁעִים, וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי פְּסוּק "כֹּל הַנְּשִׁימָה תְּהֵלֵל יְהוָה", שְׁכּוֹפְלִים
 אוֹתוֹ, מְכַרְתִּים אֶת כָּל הַשּׁוֹנְאִים, וְנִשְׁפַּעַת עַל הָאָדָם פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְעָה.

בְּנִי! בְּאֶמְרֵךְ אֲרַבְּעָה פְּסוּקִים אֵלֶי, תְּכַנּוֹן הֵיטֵב שֶׁהֵם כְּנֻגַד הָאֲרַבְּעָה
 עוֹלְמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֵשֶׂיָה, וְעַל-יְדֵי פְּסוּקִים אֵלֶי שְׁמַתְחִילִים
 עִם "בְּרוּךְ", אֶתָּה מְמַשֵּׁף עַל עֲצָמֶךְ שִׁפְעָה אֹר וְזִי וְחִיּוֹת וְדַבְּקוֹת הַבּוֹרָא
 יְהִבְרָךְ שְׁמוֹ מִהָאֲרַבְּעָה עוֹלְמוֹת, כִּי אֲרַבְּעָה פְּסוּקִים אֵלֶי הַמַּתְחִילִים בְּתַבַּת
 "בְּרוּךְ" נִמְשָׁכִים מִהָאֲרַבְּעָה עוֹלְמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֵשֶׂיָה, כִּי מִכָּל
 עוֹלָם יוֹצֵא יִסּוֹד וּמַלְכוּת, שְׁנֵה מְרֻמּוֹ עַל "בְּרוּךְ", וְלָכֵן בְּאֶמְרֵךְ "בְּרוּךְ הַנְּזִי"ה
 לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן", תְּכַנּוֹן אֵל עוֹלָם הָאֲצִילוֹת, "בְּרוּךְ הַנְּזִי"ה מִצִּיּוֹן שֶׁכֵּן
 יְרוּשָׁלַיִם הַלְלוּהָ", תְּכַנּוֹן אֵל עוֹלָם הַבְּרִיאָה, "בְּרוּךְ הַנְּזִי"ה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל עֹשֶׂה נִפְלְאוֹת לְבָדוֹ", תְּכַנּוֹן אֵל עוֹלָם הַיְצִירָה, "וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ
 לְעוֹלָם וַיִּמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן", תְּכַנּוֹן אֵל עוֹלָם הָעֵשֶׂיָה,
 שִׁתְּגַלֶּה כְּכּוֹדוֹ עַל כָּל הָאָרֶץ, וְנִנְכָה לְקַבֵּל אֶת אִמְתַּת מִצִּיאוֹתוֹ יְהִבְרָךְ.
 וְנִהְיֶה בְּטָלִים וּמְבַשְׁלִים בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

וַיְבָרֶךְ דָּוִד אֶת יְהוָה לְעֵינָיו כֹּל הַקְּהֵל, וַיֹּאמֶר דָּוִד
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲבִינוּ, מֵעוֹלָם
 וְעַד עוֹלָם: לָךְ יְהוָה הַגְּדֵלָה, וְהַגְּבוּרָה, וְהַתְּפָאֶרֶת,
 וְהַנְּצִחַת, וְהַהוֹד, כִּי כָל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ לָךְ יְהוָה
 הַמְּמַלְכָה וְהַמַּתְנַשֵּׂא לְכָל לְרֹאשׁ: וְהַעֲשֵׂר וְהַכְּבוֹד
 מִלְּפָנֶיךָ, וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכָל, וּבִכְרֶךְ כַּח וּגְבוּרָה, וּבִכְרֶךְ
 לַגְּדֵל וְלַחֲזֶק לְכָל: וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ, מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ,

בני! באמרך "ויברך דוד את יהוה לעיני כל הקהל", כתב הארז"ל
 לכוון ראשי תבות ודא"י שהוא גימטריה שם אהי"ה, כי דוד המלך
 כשהתפלל התפלל "לעיני כל הקהל", וגלה ופרסם את אמתת מציאותו
 וְהַתְּפָאֶרֶת בלשון ודאות, שיהיה ברור לכל עם ישראל, אשר אין שום מציאות
 בלעדיו ויתברך כלל, וזה שאמרו חכמינו הקדושים (שוחר טוב תהלים כה): אָמַר
 דָּוִד לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: רבונו של עולם בשעה שאני עומד לְפָנֶיךָ
 בתפלה, אל תהי תפילתי מאוסה לְפָנֶיךָ, מפני שעני ישראל תלויות בי, ועיני
 תלויות בך, ואם תשמע תפילתי, כאלו תשמע תפלתם. וזו היתה כל תפלתו
 של דוד המלך, שהיה תמיד מתפלל להקדוש-ברוך-הוא "לעיני כל הקהל",
 כי רצה להחדיר בהם ענין תפלה, כי דוד הוא תפלתם של ישראל שתמיד
 התפלל בעבור כלל ישראל, כי אלקמל תפלתו של דוד, היו כל ישראל
 מוכרי פסלת (סוטה ט). ודוד המלך צער עצמו ונפשו הרבה בבקשת רחמים
 (ברכות ל:), וכל ענינו היה רק תפלה. ועקר תפלתו היתה שבקש רחמים
 שתשרה עליו שכינה, כדי שיברך את עם ישראל, כמאמרם ו"ל (ילקוט המכרי
 תהלים א, ח): דָּוִד הָיָה מְבַקֵּשׁ רַחֲמִים שֶׁתִּשְׂרַח עָלָיו שְׂכִינָה, כְּדִי לְבָרֵךְ אֶת
 יִשְׂרָאֵל, וַיֹּאמֶר דָּוִד בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד
 עוֹלָם", כי גלה לכלם שיש עולמות — עולם הזה ועולם הבא, ואי
 אפשר להפריד ביניהם, והזכיר אשר ספירות "לך יהוה" (נגיד שלש ראשונות:
 קטר, חכמה, בינה) הַגְּדֵלָה (חסד) וְהַגְּבוּרָה (גבורה) וְהַתְּפָאֶרֶת (תפארת) וְהַנְּצִחַת (נצח)
 וְהַהוֹד (הוד) כִּי כָל בְּשָׁמַיִם (יסוד) וּבָאָרֶץ (מלכות), שְׁזָה שָׁבַח נוֹרָא מְאֹד, וְבו
 מְרֻמָּו בְּרִיאַת מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית וְקִרְיַעַת ים סוּף וַיִּצְיֵאת מִצְרַיִם וְכָל מַה שֶּׁעָבַר
 עַל עַם יִשְׂרָאֵל, כְּמֵאמָרם ו"ל (ברכות נח): "לך הוני" הַגְּדֵלָה" — זֶה מַעֲשֵׂה

ומהללים לשם תפארתך: ויברכו שם כבודך,
 ומרומים על כל ברכה ותהלה: אתה הוא יהוה לבדך
 אתה עשית את השמים שמי השמים וכל צבאם,
 הארץ וכל אשר עליה הימים וכל אשר בהם, ואתה
 מחיה את כלם, וצבא השמים לך משתחווים: אתה
 הוא יהוה האלהים אשר בחרת באברהם והוצאתו
 מאור כשדים, ושמת שמו אברהם: ומצאת את
 לבבו נאמן לפניך,

בראשית, וכן הוא אומר (איוב ט, י): "עושה גדולות עד אין חקר", וכן זו
 קריעת ים סוף, "והגבורה" זו יציאת מצרים, שנאמר (שמות יד, לא): "וירא
 ישראל את היד הגדולה", וכן זו מפת כבורות, "והתפארת" — זה חמה
 ולבנה שעמדו לו ליהושע, שנאמר (יהושע י, ג): "וידם השמש והירח עמד",
 וכן זו מפת תורה, "והנצח" — זו מפתה של רמי, וכן הוא אומר (ישעיה
 סג, א): "ויזו נצחם על בגדי", וכן זו ירושלים, "וההוד" — זו מלחמת נחלת
 ארגון, שנאמר (במדבר כא, יד): "על־כן נאמר בספר מלחמות הנו"ה את זהב
 בסופה", וכן זה בנין בית המקדש, "פי כל בשמים" — זו מלחמת סיסרא,
 שנאמר (שופטים ה, כ): "מן השמים נלקמו הכוכבים ממסלותם", "וילך הנו"ה
 הממלכה" — זו מלחמת עמלק, וכן הוא אומר (שמות יז, טו): "כי יד על
 כס יה", "המתנשא" — זו מלחמת גוג ומגוג, וכן הוא אומר (תהלים לט,
 א): "הנני לך גוג נשיא ראש משך ותובל", והכל מרמז לך יהוה הממלכה
 והמתנשא לכל לראש: והעשר והכבוד מלפניך, שהוא יתברך מלך
 ומתנשא לכל לראש והכל ממנו יתברך. "ואתה מושל בכל", וכאן הוא הזמן
 לתן צדקה, וצריך לכוון בשבת וביום טוב להפריש במחשבתו צדקה, פי אז
 כשאדם נותן כסף צדקה, אז נפתח לו אור גדול מהשם הקדוש והנורא
 בוכ"ו, שהוא חלוף שם אהי"ה, וזה יוצא מתכות ב'כל ויבין פ"ח ויגבורה,
 "ויבין לגדל ולחזק לכל", כי אנתנו מגלים שהכל ממנו יתברך, "ועתה
 אלהינו מודים אנתנו לך ומהללים לשם תפארתך", שאנתנו מודים ומהללים
 ומשבחים ומפארים את הקדוש־ברוך־הוא, ובשבח הזה אנו ממשיכים על

עצמנו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו; אשרי מי שמכניס את עצמו בפרוש המלות, שאז ימשך עליו אור וזיו וחיות ודבקות בו יתברך, ואין עוד שבח יותר גדול מזה שאדם מגלה ומפרסם אשר אין בלעדיו יתברך כלל, "אתה הוא יהוה לבדך אתה עשית את השמים שמי השמים וכל צבאם, הארץ וכל אשר עליה, הימים וכל אשר בהם ואתה מחיה את כלם", כי לית אתר דפניה מיניה (בכל מקום שם גנוז אלופו של עולם), "וצבא השמים לה משתחוים", אמר רבנו ו"ל (לקוטי מוה"רן, חלק א', סימן ו"א), שבשעה שאומרים זאת ראוי להתפלל על כל דבר, כי כל הרפואות הן על-ידי כחות הגלגלים, שהם צבא השמים, וכל אחד נותן כח באיזה סם ועשב השיך לו, ומהם מקבלים הסמים ועשבים כח לרפואה, וכשצריכים רפואה מתחברים כמה כחות מהגלגלים, שזה נותן כח בעשב זה, וזה בעשב אחר וכיוצא, ומתחברים כלם ועושים מהם הרפכה לרפואה, ועל-כן טוב לכקש מהשם יתברך בעת שאומרים "וצבא השמים לה משתחוים", שאז באים כלם להשתחוות ולתן שבח והודאה אליו יתברך, שיענה השם יתברך שימשיכו אלו הכחות הצריכים לרפואה בתוך חתיכת לחם או דבר אחר שאוכל ושותה, ויתרפא ממילא; כי באמת (לקוטי מוה"רן, חלק ב', סימן א'): כל צבא השמים משתחוים ונוכעים לשרשם, שהוא דבר הנו"ה; כי כשזוכה לתפלה שהוא דבר הנו"ה, שהוא השרש העליון, שכל השרים עליונים וכל צבא השמים כלם מקבלים כחם ממנו, אזי הם כלם לזים אצלו, כמובא (תקוני זוהר, תקון מד) כל כוכביא לזין דא מן דא, סיהרא לזיה מן שמשא, כי גבה מעל גבה; והם כלם לזים זה מזה וזה מזה, עד שמקבלים ולזים מהשרים העליונים והשרים עליונים מקבלים מהעליונים מהם, גבה מעל גבה, עד שכלם מקבלים משרש הכל שהוא דבר הנו"ה, כמו שכתוב (תהלים ג): "בדבר יהוה שמים נעשו וברוח פיו כל צבאי", ועל-כן "וצבא השמים לה משתחוים", ראשי תבות: מ'ל'י'ה', כי אחד לזה מהשני עולם מעולם, וכח למעלה מכח, כלם לזים זה מזה, וכשאדם מתפלל להקדוש-ברוך-הוא נעשה המלנה הגדול, ונמשכת עליו רפואה וישועה, ואינו נצרך לבריות; ועל-כן באמרך פסוק זה, תכונן מאד מאד לדברים אלו. "אתה הוא יהוה האלהים אשר בחרת באברהם והוצאתו מאור כשדים ושמת שמו אברהם, ומצאת את לבו נאמן לפניך", תכונן בדעתך את

וְכָרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית לָתֵת אֶת אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחֲתִי
הָאֲמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי וְהַגְּרָגְשִׁי לָתֵת
לְזִרְעוֹ, וְתָקַם אֶת דְּבָרֶיךָ כִּי צַדִּיק אַתָּה: וַתֵּרָא אֶת
עֲנֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם, וְאֵת זַעֲקָתָם שְׁמַעַתָּ עַל יַם
סוּף: וַתֵּתֵן אֶתֵּן וּמִפְתִּים בְּפִרְעֹה וּבְכָל עַבְדָּיו וּבְכָל
עַם אֲרָצוֹ, כִּי יָדַעְתָּ כִּי הִזִּידוּ עֲלֵיהֶם, וַתַּעַשׂ לָךְ שֵׁם
כְּהִיּוֹם הַזֶּה: וְהַיּוֹם בִּקְעַת לִפְנֵיהֶם וַיַּעֲבֵרוּ כְּתוֹךְ הַיָּם
בַּיַּבֶּשֶׁה, וְאֵת רַדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ בַּמַּצּוֹלֹת כְּמוֹ אֶבֶן
בַּמַּיִם עֲזוּיִם:

המסירות נפש שמסר אברהם אבינו בשביל הקדוש-ברוך-הוא, וגלה
ופרסם אותו ותברך בכל העולמות, ומסר את נפשו בשביל הקדוש-ברוך-
הוא, וזרקו אותו באור פשדים, והוא היה מוכן להשרף על קדוש שמו
ותברך, ועל-ידי-זה נתעלה "ושמם שמו אברהם", שהוסיף לו ה' על שמו,
וזה שכתוב (בראשית ה, ב): "בהבראם" ודרשו חכמינו הקדושים (בראשית
ובה, פ'שה יב, סימן ט): אל תקרי בהבראם אלא באברהם, מלמד שלא נבראו
שמים וארץ אלא בזכות אברהם; כי הוא מסר את נפשו בעבורו ותברך,
וכמו-כן כל בר ישראל עליו למסר את נפשו, לחפש ולבקש ולמצא את
האמונה (לקוטי מוה"ר, חלק ב, סימן ה'), כי צריך לבקש ולחפש בעצמו איך
אוהב באמונה, כי געש ומצאת תאמין, שנה עקר היגיעה כל ימי חייו;
אהובי, בני, עליך למסר את נפשך לחפש ולבקש ולמצא את האמונה,
שתהיה מבררת ומזככת אצלך האמונה הקדושה, כי צריך כל אחד להאיר
הארת הנקדה מפניו אל לבו (לקוטי מוה"ר, חלק א, סימן לד), שנה סוד
האמונה, שיהיה פיו ולבו שוים. וצריך האדם לבא אל בטול פנה, עד
שידע אשר אין שום זמן, כי גם הזמן הוא נברא, והכל לכל אלקות גמור
הוא, כי באמת אין שום זמן כלל (לקוטי מוה"ר, חלק ב, סימן סא), שנה היה
כריתת ברית עם אברהם אבינו, "וכרות עמו ברית לתת את ארץ הכנעני
החתי האמורי והפריזי והיבוסי והגרגשי לתת לזרעו, ותקם את דבריך כי
צדיק אתה", שנתן לנו הקדוש-ברוך-הוא את ארץ ישראל בזכות אברהם

וַיִּשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרַיִם וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־

אבינו, וְאַרְץ יִשְׂרָאֵל הִיא לְמַעַלָּה מִהַמְּקוֹם וּלְמַעַלָּה מִהַזְּמַן (לקוטי־הלכות, מילה הלכה ד', אות יא), שֶׁהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא חָמַל עַל אֲבוֹתֵינוּ, וְנִתְּרָא אֶת עֲנֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם וְאֵת זַעֲקָתָם שִׁמְעַתָּה עַל יַם סוּף: וְנִתְּנָן אִתָּהּ וּמִפְתִּימִים בְּפָרְעָה וּבְכָל עֲבָדָיו וּבְכָל עַם אֲרָצוֹ, כִּי יִדְעַתָּה כִּי הִזִּידוּ עֲלֵיהֶם וַתַּעַשׂ לָהֶם שֵׁם כְּבוֹדִים הַזֶּה", הֵינּוּ הַיּוֹם הַזֶּה דִּיקָא לְמַצָּא אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בַּיּוֹם הַזֶּה, וּפְסוּקָא זֶה מְדַבֵּר מִמִּצְוֹת מִלְּהַ שֶׁל אֲבָרְהָם אֲבִינוּ שֶׁהִיָּה רֹאשׁ לְנַמּוּלִים, שְׂאֹז כְּשֶׁנֶּצְטָנָה בְּמִצְוֹנָה זֹה הַגְּדִיל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שְׂמוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בראשית יו, ה): "וְלֹא יִקְרָא עוֹד שְׂמֵךְ אֲבָרָם וְהָיָה שְׂמֵךְ אֲבָרְהָם", וְזֶה שְׂאֵנוּ מִזְכִּירִים פְּסוּקִים אֵלּוּ בְּכָל יוֹם בְּפְסוּקֵי דְזִמְרָה, לְהוֹרֹת אֲשֶׁר אֵין שׁוּם זְמַן קָלֵל, שֶׁזֶּה הַשֵּׁם שֶׁהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא נִתֵּן לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ, כִּי הַשֵּׁם שֶׁל הָאָדָם מְקַשֵּׁר בֵּין הַמְּקוֹם וְהַזְּמַן אֶל לְמַעַלָּה מִהַמְּקוֹם וּלְמַעַלָּה מִהַזְּמַן, וְעַל־כֵּן הוּא עֲנִין גְּדוֹל לְהַזְכִּיר תְּמִיד שְׁמוֹת הַצְּדִיקִים, כִּי הֵם הַמְקַשְּׂרִים בֵּין הַזְּמַן וְהַמְּקוֹם אֶל לְמַעַלָּה מִהַזְּמַן וְהַמְּקוֹם, וְלָכֵן בְּעַת הַבְּרִית נִוְתָּנִים לְתִינוּק שֵׁם, וְקוֹרְאִים אֹז פְּסוּקִים אֵלּוּ, כִּי בְּהֵם מְרָמוּ אִיךְ שֶׁאַבְרָהָם אֲבִינוּ מִסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ בְּעַבְרֵי וְתִבְרָךְ, וְקָם אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה נִתֵּן לוֹ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מִתְּנָה אֶת אֲרֶץ יִשְׂרָאֵל לוֹ וְלִזְרַעוֹ אַחֲרָיו, "וְהָיָה בְּקַעַת לְפָנֵיהֶם וַיַּעֲבְרוּ בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבֶּשֶׁה", שֶׁבְּזִכְרוֹת מִצְוֹת מִלְּהַ נִבְּקַע לָהֶם הַיָּם, וְלָכֵן אֲוִמְרִים פְּסוּקִים אֵלּוּ קִדְּם שִׁירַת הַיָּם, כִּי בּוֹ מְגַלָּה מְגֻדְלָתוֹ שֶׁל אֲבָרְהָם אֲבִינוּ שֶׁמִּסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ בְּעַבְרֵי וְתִבְרָךְ, וְגַלָּה וּפְרָסָם אֶת אֲמַתַּת מִצִּיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, שְׂדִיקָא בְּזִכְרוֹת זֶה זָכִינוּ לְצִאֵת מִמִּצְרַיִם, וְקָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם וְהַכְּסִיפוֹ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל. וְלָכֵן תְּכַנֵּן בְּאַמְרֵךְ פְּסוּקִים אֵלּוּ, וְתַהֲיֶה שֵׁשׁ וְשֵׁמֶחַ שְׂזוּכִיתָ לְהִבְרָא מִצְוַע אֲבָרְהָם אֲבִינוּ, וְהַשְׂמַחָה הַזֹּאת עוֹלָה עַל כָּל הַשְׂמַחָת.

שִׁירַת הַיָּם

בּוֹי! אֶת שִׁירַת הַיָּם צְרִיךְ לוֹמַר בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה, וְהוּא תְּקוּן גְּדוֹל לְנַפְשׁ, וְיִי שְׂאוֹמְרָה בְּכָל יוֹם וּמְכַנֵּן הֵיטֵב בְּעַת אֲמִירַת שִׁירַת הַיָּם, וּמְצִיר

מִצָּרִים מֵת עַל־שַׁפַּת הַיָּם: וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל
 אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה
 בְּמִצְרַיִם וַיֵּירָאוּ הָעָם אֶת־יְהוָה
 וַיֹּאמְיִנוּ בִּיהוָה וּבַמֹּשֶׁה עַבְדּוֹ:

אז ישיר־משה ובני ישראל את־השירה הזאת ליהוה
 ויאמרו לאמר אֲשִׁירָה לַיהוָה כִּי־נָאָה נָאָה סוּם
 וּרְכַבּוּ רֶמֶה בַיָּם: עֲזִי וּזְמַרְתָּ יְהוָה וַיַּחֲיִלֵי לִישׁוּעָה זֶה
 אֵלַי וְאֲנֹחֲתִי אֱלֹהֵי אָבִי וְאֶרְמַמְנָהוּ: יְהוָה אִישׁ
 מִלְחָמָה יְהוָה שְׁמוֹ: מִרְפַּבַּת פָּרַעַה וַחֲיִלוֹ יְרָה בַיָּם
 וּמִבְּחַר שְׁלִשְׁוֹ טָבְעוּ בַיָּם־סוּף: תַּחֲמַת יַבְסִימוּ יַרְדּוֹ

בדעתו באלו הוא עומד עֲכָשׁוּ עַל הַיָּם, והקדוש־ברוך־הוא בוקע לִפְנֵי אֵת
 הַיָּם, עַל־יַד־יְהוָה נִמְחָלִים לוֹ כָּל עֲוֹנוֹתָיו, וְנִמְשָׁף עָלָיו אֹר וְזִיו וְחַיִּית
 וּדְבָקוֹת הַבּוֹרָא יִתְבַּרַךְ שְׁמוֹ; וְלִכֵּן צְרִיף אֱהוּבִי, בְּנִי, לוֹמַר אֵת שִׁירַת הַיָּם
 בְּכֹנֶה גְדוֹלָה עַד מָאֹד, כִּי הוּא שָׁבַח נוֹרָא מְאֹד וְנִאֲמַר בְּדֶרֶךְ שִׁירָה, כִּי תִקְנֶנּוּ
 לוֹמַר שִׁירַת הַיָּם אַחַר פְּסוּקֵי דְזִמְרָה (לקושר־הַלְכוֹת, תְּכִירוֹת וְקַבְלָנוּת, הַלְכָה א', אוֹת
 ה'), כִּי דִיקָא אַחַר הַנְּגוּנִים שְׁנַעֲשִׂים מִקְבוּץ וּבְרוּר הַטּוֹב מִהָרַע, עַל־יַד־
 פְּסוּקֵי דְזִמְרָה שְׁאֵז בְּרוּר אֵת הַטּוֹב מִהָרַע, עַל־יַד הַשְּׁבַח שֶׁשָּׁבַח אֵת
 הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּזִמְרוֹת דָּוִד, אֲזַי אֹמְרִים שִׁירַת הַיָּם שְׁאִמְרָה מֹשֶׁה,
 וְעַל־כֵּן אִמְרוּ תְּכַמִּינוּ הַקְּדוֹשִׁים: כָּל הָאוֹמֵר שִׁירַת הַיָּם בְּכֹנֶה מוֹחֲלִין לוֹ
 עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו, כִּי אֲזַי דִּיקָא נִתְבַּשֵּׁל אֶצְלוֹ הָרַע, וְנִמְחָלוּ עֲוֹנוֹתָיו, וּכְמֵאמְרָם
 וְ"ל (שׁוֹחַר טוֹב, תְּהִלִּים יח): כָּל מִי שְׁנַעֲשָׂה לוֹ גַם וְאוֹמַר שִׁירָה, בְּיָדוֹעַ
 שְׁמוֹחֲלִים לוֹ כָּל עֲוֹנוֹתָיו, וְנַעֲשָׂה בְרִיָּה חֲדָשָׁה; וְלִכֵּן רָאָה, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר,
 לִכֵּן הֵיטֵב בַּעַת אִמְרָךְ שִׁירַת הַיָּם, כִּי הַשִּׁירָה הִיא הַשְּׁפַעַת נַעֲם הַעֲלִיּוֹן, וְלִכֵּן
 בַּעַת קְרִיעַת יָם סוּף שְׁאִמְרוּ אֲזַי יִשְׂרָאֵל שִׁירָה, וְזָכוּ לְקַבֵּל הַשְּׁפַעַת שֶׁל נַעֲם
 הַעֲלִיּוֹן, וְאֲזַי נִתְגַּדַּל כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרַךְ עַל־יַד־יְהוָה הַשִּׁירָה הַזֹּאת (לקושר־הַלְכוֹת, כְּבוֹד אָב
 וְאִם, הַלְכָה ב', אוֹת יח) כִּי קְרִיעַת יָם סוּף מוֹרָה עַל חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁבַשְׁעַת
 הַבְּרִיאָה קִבֵּץ וְכֵּס כָּל הַמַּיִם לְמִקּוּם אֶחָד, כְּמוֹ־כֵּן בְּכַחוֹ צָנָה גַם עִתָּה שִׁיקּוּרֹ

במצולת כמור־אבן: ימינך יהוה נאדרי בפח ימינך
 יהוה תרעין אויב: וכרב גאונך תהרם קמיה תשלח
 חרנך לאכלמו פקש: וברוח אפיך נערמו מים נצבו
 כמור־נר נזלים קפאו תהמת בלביים: אמר אויב
 ארדה אשיג אחלק שלל תמלאמו נפשי אריק חרבי
 תורישמו ידי: נשפת ברוחה פסמו ים צללו
 בעופרת במים אדירים: מי־כמכה באלם יהוה מי
 כמכה נאדר בקדש נורא תהלת עשה פלא: נטית
 ימינך תבלעמו ארץ: נחית כהסדה עסיו גאלת
 נהלת בעזה אל־נרה קדשה: שמעו עמים ירגזון חיל
 אחז ישבי פלשת: אז נבחרו אלופי אדום אילי

המים ויבקע הים, כדי שיעברו ישראל בתוך הים בפיפשה (לקוטי־הלכות, נשיאת
 כפים, הלכה ה', אות יח), וכזה שתאמר שירה להקדוש־ברוך־הוא, 'משך עליך
 שפע רוחני ושפע גשמי, והוא עגן גדול מאד אחר שאמר פסוקי דזמרה,
 שיאמר שירת הים, כמו־כא בזהר (תרומה קלא): בנהוא זמנא דמסימי ישראל
 שבחי דאינון תושבחון דדוד, כדן תושבחתא דשירתא דזמנא כמה
 דאוקימנא, ואי תימא האי תושבחתא אמאי איהי בתקונא בתרייתא בתר
 שבחי דדוד, והא תורה שבכתב אקדימת לתורה שבפליפה ואקדימת
 לנביאים ואקדימת לכתובים וכמה דאקדימת הכי אצטריך לאקדמא בשירתא
 אלא מגו דכנסת ישראל לא אתחנא אלא מתורה שבכתב משום הכי
 אצטריך לומר לה בשירותא דתקונאה, והאי תושבחתא מעליא מכל שאר
 תושבחון דעלמא. ואייהי לא אתחנא מפלהו כמה דאתחנא מתושבחתא
 דא. ובגין דא איהי סמוך לצלותא דמלישב כמה דאוקימנא. [שירת הים היא
 בעת שעם ישראל מסימים את השבחים, שהם תשבחות של דוד, אז דיקא
 אומרים שירת הים, ואם תאמר למה אומרים שבח הזה בתקון אחרון, אחר
 שבחים של דוד, ונהי תורה שבכתב קדמה לתורה שבפליפה, וקדמה
 לנביאים וקדמה לכתובים, וכמו שהיא קודמת כן צריכים להקדימה, אלא
 מתוך שכנסת ישראל אינה מתחננת אלא מתורה שבכתב, על־כן צריכים

מוֹאֵב יֶאֱחֲזֹמוּ רָעַד נִמְגֹוּ כֹּל יֹשְׁבֵי כְנָעַן: תִּפְּל
 עֲלֵיהֶם אֵימַתָּה וּפְחַד בְּגִדְלֵךְ זְרוּעֶיךָ יִדְמוּ פֶּאֶבְךָ עַד־
 יַעֲבֹר עִמָּךְ יְהוָה עַד־יַעֲבֹר עִסְיוֹ קִנְיֹת: תִּבְאֲמוּ
 וְתִטְעֲמוּ בַּחַר נַחֲלֹתֶיךָ מִכּוֹן לַשַּׁבָּתֶיךָ פִּעֲלֹת יְהוָה
 מִקִּדְשׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנֵי יָרֵד: יְהוָה יִמְלֶךְ לְעֹלָם וָעֶד:
 יְהוָה יִמְלֶךְ לְעֹלָם וָעֶד: יְהוָה מַלְכוּתָהּ קָאֵם לְעֹלָם
 וְלְעֹלָמֵי עֲלֵמִיָּא: כִּי בָא סוּס פִּרְעָה בְּרִכְבּוֹ וּבִפְרָשָׁיו
 בָּיִם וַיֵּשֶׁב יְהוָה עֲלֵהֶם אֶת־יְמֵי חַיִּים וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִלְכוּ
 בִּיבִשָּׁה בַתּוֹךְ חַיִּים: כִּי לַיהוָה הַמְּלוּכָה וּמוֹשֵׁל
 בַּגּוֹיִם: וְעָלוּ מוֹשָׁעִים בַּחַר צִיּוֹן לְשַׁפֵּט אֶת חַר עִשׂוֹ
 וְהִיתָה לַיהוָה הַמְּלוּכָה: וְהָיָה יְהוָה לְמֹלֶךְ עַל כָּל
 הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד:

לומר שירה בתחלת תקופתה, ושכח זה מעלה מכל התשפחות שבְּעוֹלָם, והיא
 אינה מתחננת מפלס כמו שמתחננת משכח זה, ומשום זה היא סמוכה
 לתפלה דמִיָּשֶׁב הַיָּנוּ לַתְּפִלָּה יוֹצֵר אור; עמד וראה והתבונן, אהובי, בני,
 את מעלת שירת הים, שאֲמָרוּ עִם יִשְׂרָאֵל עִם מֹשֶׁה, וּכְמֵאֲמָרָם וְ"ל (סוטה
 כו:): "אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לְהַנְּיָה וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר",
 מה תלמוד לומר "לאמר"? מלמד שהיו ישראל אומרים שירה אחריו של
 משה על כל דָּבָר וְדָבָר; וְלָכֵן, אהובי, בני הַיָּקָר, בעת אֲמָרְךָ אֶת הַשִּׁירָה
 הַזֹּאת, תִּכְוֶן כְּאִלוֹ אֲתָה עוֹמֵד בַּיָּם וְנִקְרַע לְפָנֶיךָ הַיּוֹם, וְאֲתָה עוֹבֵר אֶת הַיָּם
 וְשָׂר שִׁיר עִם מֹשֶׁה רַבְּנוֹ בַּיָּחַד, כִּי מֹשֶׁה רַבְּנוֹ שָׂר עִם נְשֻׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְדוֹרוֹת
 עוֹלָם, שְׁוֶה "אז ישיר משה" שר' לא נֹאֲמַר אֶלָּא 'שִׁיר', כִּי הוּא שָׂר תָּמִיד
 עִם נְשֻׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי בְּשַׁעַת שַׁעַם יִשְׂרָאֵל שָׂרִים שִׁירַת הַיָּם, כִּף שָׂר עִמָּהֶם
 מֹשֶׁה בַּיָּחַד. וַאֲמָרוּ בְּדַבַּר הַקְּדוֹשׁ (תרוימה קלב.) כִּה שַׁעֲתָא כַּד שִׁירְתָּא דִּימָא
 אֲתָמַר, מִתְּעַטְרָא כִּנְסַת יִשְׂרָאֵל בַּהוּא כְּתָרָא, דְּזִמְיִן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 לְאֲעֻטְרָא לְמִלְכָּא מְשִׁיחָא, וְהוּא כְּתָרָא גְּלִיפָא מְחַקְקָא בְּשִׁמְהוֹן קְדִישִׁין, כְּמָה
 דְּאֲתַעֲטָר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּא יוֹמָא דְּאֲעֻבְרוּ יִשְׂרָאֵל יַת יָמָא, וְאֲטַבְּעַ לְכָל
 מְשִׁירֵיין דְּפִרְעָה וּפְרָשׁוּהֵי. בְּגִין דָּא בְּעֵי כַּר נִשׁ לְשׁוּאָה רְעוּתֵיהּ בַּהֵיא

שירתא. וְכַל מָאן דְּזָכְרֵי לָהּ בְּהַאי עֲלָמָא, זְכִי לְמַחְמֵי לְמַלְכָּא מְשִׁיחָא בְּתַקְוֵינָא
ההוא כְּתָרָא וּבְחִגְרֵי דְּזִינְיָה, וְזָכְרֵי לְשִׁבְחָא הַאי שִׁירְתָּא תְּמַן וְהָא אוּקְמָנָא
מְלִי. וּבְשִׁעָה שְׁשִׁירַת הֵינָּן נְאֻמְרַת, מִתְעַטְרַת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּאוֹתוֹ כְּתָר שְׁעִתִּיד
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְעֶשֶׂר אֶת מְלֶךְ הַמְּשִׁיחִים, וְכִתְרָה הוּא מִפְתַּח וְחֻקִּיק בְּשִׁמוֹת
הַקְדוּשִׁים, כְּמוֹ שְׁנֵתְעַטֵּר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיוֹם הַהוּא שְׁעָבְרוּ יִשְׂרָאֵל אֶת
הַיָּם, וְהִטְבִּיעַ כָּל מַחְנוֹת פְּרַעַה וּפְרָשָׁיו, מִשׁוּם זֶה צָרִיךְ הָאָדָם לְשׁוּם רְצוֹנוֹ
בְּשִׁירָה זוֹ, וְכַל מִי שֶׁזָּכָה בָּהּ בְּעוֹלָם הֵינָּה זֹכָה לְרֵאוֹת אֶת מְלֶךְ הַמְּשִׁיחִים,
וְתַקְוֵי הַכְּתָר הַהוּא בְּכָלֵי זֵינָן שֶׁהוּא חֲגוּר, וְזֹכָה לְשִׁבְחַת שִׁירָה זוֹ. רְאֵה,
אַהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אֵל מָה אֵתָּה יְכוֹל לְזַכּוֹת בְּעַת אֲמָרְךָ אֶת שִׁירַת הַיָּם, כִּי
הַשִּׁירָה הַזֹּאת שְׁרִים נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מֵאֲזוּ קְרִיעַת יָם סוּף, וְכֵן בְּכָל הַדּוֹרוֹת.
וְעַקֵּר הַשְּׁלֵמוֹת תִּהְיֶה בְּעַת הַגְּאֻלָּה, שְׁאֵז נֹאמַר שִׁירָה בְּיַחַד עִם מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ
(לְקוּשִׁי-הַלְכוֹת, תּוֹלְעִים, הַלְכָה ד', אוֹת ד'); כִּי אֲזִי נִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ כָּל הָעֲשָׂרָה מֵינֵי
נְגִינָה בְּשִׁלְמוֹת, לְגַמֵּר רְפוּאֹת הַכֶּת מְלֶךְ בְּשִׁלְמוֹת, וְלְהוֹצִיאָהּ מִגְּלוּתָהּ, שְׁנֵה
מְרָמֵז עַל הַשְּׂכִינָה וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, וְזֶה "אֲשִׁירָה לִיהוָה כִּי גָאָה גָאָה סוּס
וְרִכְבּוֹ רָמָה בַיָּם", כִּי עָקֵר גְּאוֹתוֹ וְהַתְּפָאֲרוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, בָּא עַל-יְדֵי הַעֲזוֹת
וְהַעֲקֻשְׁנוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה הֵם מְכַנְיְעִים וּמְפִילִים אֶת הַסֵּם-דְּ"מ"ם
וְחִילוּתוֹ שְׁמַתְגַּבְּרִים עַל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹם, שְׂאִי אֲפָשֶׁר לְהַפִּילָם
וְלִנְצָחָם, כִּי אִם עַל-יְדֵי עֲקֻשְׁנוֹת וְעֲזוֹת גְּדוּלָה מְאֹד, וְזֶה עָקֵר הַתְּפָאֲרוֹתוֹ
וְגְאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה "סוּס וְרִכְבּוֹ רָמָה בַיָּם", סוּס וְרִכְבּוֹ הֵם הַסֵּם-דְּ"מ"ם
וְנוֹקְבִיָּה, שְׂמָהָם כָּלֵל הַהִסְתוֹת וְהַפְתוּיִים וְהַתְּאֻוֹת וְהַמְנִיעוֹת וְהַהֲרֹוּרִים
רְעִים וּמַחְשְׁבוֹת זְרוֹת, שְׂמַתְגַּבְּרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם יוֹם, שְׂזוֹכִים
לְהַפִּילָם וְלְהַכְנִיעֵם רַק עַל-יְדֵי עֲזוֹת וְעֻקֻשְׁנוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שְׁנֵה "עֲזִי וְזִמְרַת
יָהּ וְיָהּ לִי לִישׁוּעָה", שְׁעַקֵּר הִישׁוּעָה וְהַכְנַעַת הַסֵּטְרָא אַחְרָא וְהַקְּלָפוֹת הוּא
עַל-יְדֵי עֲזוֹת וְעֻקֻשְׁנוֹת דְּקֻדְשָׁה, שֶׁהוּא "עֲזִי וְזִמְרַת יָהּ", וְזֶה עָקֵר הַתְּפָאֲרוֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ, וְכֹה הוּא מִתְגַּאֵה שְׁעַם יִשְׂרָאֵל לֹא מִתִּיאֲשִׁים, אֲלֵא "כִּי גָאָה גָאָה",
וְכֵן "יָהּ אֵלֵי וְאֲנֹהוּ אֱלֹהֵי אָבִי וְאֲרַמְמָנְהוּ", שְׁעַקֵּר הַנּוֹי וְהַהֲתַרְוּמָמוֹת שֶׁל
עַמֵּי יִשְׂרָאֵל, הוּא שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתְּפָאֵר עִם כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, שְׂרוּאָה
אֶת הַעֲזוֹת וְהַעֲקֻשְׁנוֹת שֶׁלוֹ, שְׂאֵינּוּ רוֹצֵה לְעֹזֵב אֶת מְקוֹמוֹ, אֲלֵא הוּא מוֹכֵן
לְלַחֵם אֶת מְלַחְמַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁנֵה "יְהוָה אִישׁ מְלַחְמָה יְהוָה שְׂמוֹ"
(לְקוּשִׁי-הַלְכוֹת, בְּרַכַּת הַמּוֹזֵן, הַלְכָה ד', אוֹת יב); כִּי זֶה עָקֵר שְׂבָחָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

שָׁאֲפוּ הַסִּמָּ"ךְ-מ"ם וְנוֹקְבָא דִּילָהּ מִתְגַּבְרִים עֲלֵיהֶם וְרוֹצִים לְהַפִּילֵם וְלִהְכַשִּׁילֵם, אֶף-עַל-פִּי-בֵן הֵם לֹא מִתְיַאֲשִׁים כָּלֵל, אֲלֵא מִתְחַזְּקִים וְאוֹמְרִים שִׁירָה לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ. וְכָךְ צָרִיךְ כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל לְהִתְחַזֵּק מֵעַמּוּד, שָׁאֲפוּ עוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר וְנוֹפֵל לְעַמְקָא דְתַהוּמָא רַבָּה, עִם כָּל זֶה עָקֵר הַמְלַחֲמָה מִלְחַמַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ הוּא לְהִתְחַזֵּק בְּכָל הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שְׁעוֹבְרִים עָלָיו, וְיֹאמֵר שִׁירָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִפִּיל אֶת הַסִּמָּ"ךְ-מ"ם וְנוֹקְבֵיהּ, וְיִזְכֶּה לְצִאת מִהַשְּׂאוּל תַּחְתּוֹ וּמִתַּחְתּוֹ, "עֲזִי וְזִמְרַת יְהוָה יִהְיֶה לִּי לִישׁוּעָה זֶה אֵלֵי וְאִנְהוּ אֱלֹהֵי אָבִי וְאֶרְמְנָהּ". וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (וְכַחֵם קטו): אֵין עוֹ אֲלֵא תוֹרָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִים לְתַשׁוּבָה וְלְדַעַת, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מְעוֹרְרִים רַחֲמִים אֲצֵלוֹ יִתְבַּרֵךְ, עַד שֶׁהוּא בְּעֲצֻמוֹ כְּבִיכּוֹל מִתְפַּלֵּל עָלֵינוּ, וְזֶה "זִמְרַת יְהוָה", זִמְרַת יְהוָה דְּיַקָּא, הֵינּוּ תְּפִלַת הַיְיָ"ה, אֹז "וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה"; כִּי עַל-יְדֵי-זֶה זִמְרַת יְהוָה שְׁהִיא תְּפִלַת הַיְיָ"ה, שְׁמִתְפַּלֵּל בְּרַחֲמֵי הַפְּשׁוּטִים לְעוֹרֵר אֶת רַחֲמֵי הַגְּדוֹלִים, אֹז בְּיַדָּא יִקְבַּל לִישׁוּעָה, כִּי רַחֲמֵי הַגְּדוֹלִים אֵינָם נִפְסָקִים לְעוֹלָם; וְכִשְׁהֵם יִתְבַּרֵךְ יִרְחַם עָלֵינוּ בְּאֵלוֹ הַרַחֲמִים, בְּיַדָּא אֵין שׁוּם עוֹן וּפְגָם שְׁהִיָּה חוֹצֵץ מִפְּנֵי אֵלוֹ הַרַחֲמִים הַגְּדוֹלִים, וּבְיַדָּא תַהֲיֶה לוֹ יִשׁוּעָה בְּשִׁלְמוֹת (לְקוּשְׁרֵי-מִהוּרֵין, חֶלֶק א', סִימָן קה), וְכִשְׁבֵּר יִשְׂרָאֵל מִתְחַזֵּק וְלוֹמֵד תוֹרָה, וְשֵׁר שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֹז הוּא יְכוֹל לְרְאוֹת אֶת הַשְּׂכִינָה כְּמוֹ בְּקָרִיעַת יַם סוּף, שְׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סוֹפָה ל'): עוֹלָל מִטָּל עַל בְּרַכֵּי אִמּוֹ וְתִינּוֹק יוֹנֵק מִשְׁדֵּי אִמּוֹ, בִּינּוֹן שְׂרָאָה אֶת הַשְּׂכִינָה, עוֹלָל הַגְּבִיָּה צְנֹארוֹ, וְתִינּוֹק שְׁמֵט בְּד מַפְיוֹ, וְאָמְרוּ "זֶה אֵלֵי וְאִנְהוּ", כִּי אֲפֵלוֹ עֲבָרִין שְׁבַמְעֵי אִמּוֹן אָמְרוּ שִׁירָה; וְלִכֵּן רָאָה, אֶהוּבֵי, בְּנֵי הַיָּקָר, לְהַתְּבַוֵּן הַיֵּטֵב בְּגִדְלָתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתַצִּיר לְפָנָיִךְ אִיךְ שְׂאֲתָה נִמְצָא בְּיַחַד עִם כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּעַת קְרִיעַת יַם סוּף, וּמִשָּׁה עוֹמֵד עַל גְּבִיָּהֶם, וְתֹאמְרוּ בְּיַחַד שִׁירָה, שְׁאֹז יִמְשֹׁף עֲלֵיכֶם אוֹר וְזִיו וְחַיִּית וּדְבָקוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ, וְכָךְ תִּפְרַשׁ אֶת כָּל הַפְּסוּקִים שֶׁל שִׁירַת הַיָּם, עַד שְׁיִמְשֹׁף עֲלֵיךְ אוֹר וְזִיו וְחַיִּית וּדְבָקוֹת, אֲשֶׁר אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַשְּׂבַח הַנּוֹרָא הַזֶּה. וּבְפָרֻט שְׁנַמְחִלִים לוֹ עוֹנוֹתָיו, בְּעַת אוֹמְרוֹ אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת; וְלִכֵּן אֶהוּבֵי, בְּנֵי הַיָּקָר, רָאָה לְכָלֵל אֶת עֲצֻמָּךְ עֲכָשׁוּ בְּנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שְׁעָבְרוּ אֶת הַיָּם בְּעַת קְרִיעַת הַיָּם, וְשָׁרוּ שִׁירָה אֲלֵיו יִתְבַּרֵךְ, וּבִנְכוּת זֶה תִּזְכֶּה לְהַתְּעַנֵּג בְּעֲרֻבוֹת, נְעִימוֹת, וְיְדִידוֹת, זִיו, חַיִּית וּדְבָקוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ, וְעוֹלְמָךְ תִּרְאָה בְּחִיָּךְ.

נִשְׁמַת כֹּל חַי תְּבַרְךָ אֵת שְׁמֹךְ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ. וְרוּחַ כֹּל בְּשָׂר תִּפְאֵר
 וְתִרְוַמֵם זְכָרְךָ מִלִּפְנֵי תַמִּיד. מִן
 הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אֵתָהּ אֵל.
 וּמִבְּלִעְדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל
 וּמוֹשִׁיעַ פּוֹדָה וּמְצִיל וּמַפְרִיֵם
 וְעוֹנֶה וּמְרַחֵם בְּכֹל יַעַת צָרָה
 וְצוּקָה אֵין לָנוּ מֶלֶךְ עוֹזֵר וְסוֹמֵךְ

ענין נשמת

בני! באמרוך "נשמת", תתעורר מאד מאד, כי עכשו נכנסת באדם תוספת נפש, רוח ונשמה, ואם היית יודע אילו יחודים נעשים בעולמות העליונים באמרוך את השיר והשבח וההודאה הנפלאה הזאת, היית רוקד מרב שמחה, כי מהשבח הנפלא הזה נעשים למעלה יחודין עלאין, ואם האדם מדבק את עצמו אל תבות התפלה, ומבונן אל מה שאומר בפשוטם של דברים, אז יכול לזכות שישרה בו רוח־הקדש, ויהיה הדבור יוצא מפיו, כי "נשמת" הוא שבח והודאה נפלאה, כי עקר כלליות הפעלות המשמנות בששת ימי החל, הם דיקא פשמתאחדים באחדות פשוט על־ידי קדשת שבת, שאז זוכים לשיר והשבח וההודאה הנפלאה הזאת, שהיא "נשמת כל חי תברוך" (לקושי־הכלות, פריקה וטעינה, הלכה ר', אות טו); כי באמת עובר על כל אחד ואחד בכל יום ובכל שעה ובכל רגע מה שעובר, כי על כל אדם בהכרח שיעבר עליו כמה וכמה מיני הרפתקאות ותלאות משנות וצרות ויסורים, כי "אדם לעמל יולד קצר ימים ושבע רגז" (איוב יד), וכתוב (קהלת ט): "גם כל ימיו מכאובים וכעס ענינו, גם בלילה לא שכב לבו גם זה הבל

אֵלֶּא אֶתְּהָ. אֱלֹהֵי הָרֵאשׁוֹנִים
וְהָאַחֲרֹנִים. אֱלֹהֵי כָּל בְּרִיּוֹת
אֲדוֹן כָּל תּוֹלְדוֹת הַמַּהֲלָל בְּכָל
(בְּרוּב) הַתְּשַׁבְּחוֹת הַמְּנַהֵג עוֹלָמוֹ
בְּחֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים. וַיְהִי
עַר הַיָּהּ לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן.
הַמְעוֹרָר יִשְׁנִים וְהַמְּקַיֵּץ נִרְדָּמִים.
וְהַמְּשִׁיחַ אֱלֹמִים וְהַמְּתִיר אֲסוּרִים
וְהַסּוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְהַזּוֹקֵף כְּפוּפִים,

הוא"; וכמו שגילה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוה"רן, חלק ב', סימן ק"ט): אין גם אחד שיהיה לו עולם הזה, ואפלו העשירים הגדולים ואפלו השירים אין להם שום עולם הזה כלל, כי כל ימיהם פעס ומכאובות, וכלם מלאים טרדות ודאגות ועצבות ונגון ואנחה תמיד, וכל אחד יש לו יסורים מיוחדים, ואין גם אחד מכל העשירים והשירים שיהיה לו הכל כסדר כרצונו תמיד, וכלם כִּאֶחָד מלאים יסורים ודאגות תמיד, וזה ברור וידוע לכל מי שפקי קצת בהם ובדרכיהם, ואין צריך לבאר זאת למי שיש לו מח בקדקדו ומספכל קצת בהם באמת, וכל עקר העבודה של בר ישראל בזה העולם צריכה להיות, שישבח ויפאר את הבורא יתברך שמו, ולמצא את הטוב שהוא עושה עמנו. ובפרט בגלות המרה הזו, אשר תכפו עלינו צרות מהערב רב המתפשטים עכשו בין נשמות ישראל, וכופרים בעקר, רחמנא לישכון, וכל פנתם השמאה היא רק לעקר את האמונה מעם ישראל, רחמנא לצלן, ומדברים בגלוי נגדו יתברך, אשר דבר בזה עוד לא היה מימות עולם, ואין לנו שום

והַמַּפְעֵנָה נַעֲלָמִים. לֵךְ לְבַדְךָ
 אֲנַחְנוּ מוֹדִים. וְאלוּ פִינוּ מִלֵּא
 שִׁירָה בַיָּם וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה בַּחֲמוֹן
 וְלִיו וְשִׁפְתוֹתֵינוּ שְׂבַח בְּמִרְחָבֵי
 רִקִיעַ וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת בְּשִׁמְשׁ
 וּכְיִרְח וְיָדֵינוּ פְרוּשׁוֹת בְּנִשְׂרֵי
 שָׁמַיִם וְרַגְלֵינוּ קְלוֹת פְּאִילוֹת. אֵין
 אֲנַחְנוּ מִסְפִּיקִים לְהוֹדוֹת לֵךְ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וּלְבַרְךָ

חיות, כי אם על-ידי ההרחבות שהשם יתברך מרחיב לנו בין צרה לצרה, וגם בתוך הצרה בעצמה יש הרחבות גדולות, כמו שכתוב (תהלים ד): "בצור הרחבת לי", וכמו שפרש רבנו ז"ל (לקוטי מו"ק, חלק א, סימן קצח); הינו שאפלו בהצרה בעצמה השם יתברך מרחיב לנו, כי אם יסתכל האדם על חסדי השם יתברך יראה שאפלו בעת שהשם יתברך מצר לו, גם בהצרה בעצמה השם יתברך מרחיב לו ומגדיל חסדיו, וזה "בצור הרחבת לי", הינו בתוך הצרה בעצמה נחת לי הרחבה בתוכה, מלבד מה שאנו מצפים שהשם יתברך יושענו בקרוב מכל הצרות, ויטיב עמנו מאד, אך אפלו גם בצרה בעצמה מרחיב לנו, וכך צריכים לחיות במשך זמן הגלות, להמשיך על עצמנו ערכות, נעימות, ידידות, זיו, חיות אלקותו יתברך, ולא להתפעל מאלו הרשעים והקלי עולם הרוצים להשפית את שם השם יתברך מאתנו, חס ושלום (היה לא תהיה), אדרבה עלינו לבנות פתי כגסיות ובתי מדרשות ותלמודי תורה ומקראות, ולהרבות במעשי צדקה וחסד, כדי לבטל את הרשעים האלו לגמרי, וצריכים לשמר מאד לבל נקטרג על שום בר ישראל,

אֶת שִׁמְךָ מִלְּפָנָיו עַל אַחַת מֵאֵלֶּף
 אֵלֶּף אֲלֵפֵי אֲלֵפִים וְרַבֵּי רַבּוֹת
 פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת נְסִים וְנִפְלְאוֹת
 שְׁעֵשִׂית עִם אֲבוֹתֵינוּ וְעַמָּנוּ.
 מִלְּפָנִים מִמְּצָרִים גְּאֵלְתָּנוּ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ וּמִבֵּית עֲבָדִים פָּדִיתָנוּ.
 בָּרַעַב זִנְתָּנוּ. וּבְשָׁבַע כִּלְפַלְתָּנוּ.
 מִחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ. וּמִדְּבַר מִלְּטָתָנוּ.
 וּמִחֲלָיִים רָעִים וְרַבִּים וְנֶאֱמָנִים

אֲדַרְבָּה צְרִיכִים לַתֵּת שְׂבַח וְהוֹדָאָה לַהֲקִדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּכָל מְדִינָה
 וּמְדִינָה וּבְכָל עִיר וְעִיר וּבְכָל כֶּפֶר וּמוֹשָׁב מִתְּמַלְאִים בְּתֵי כְּנִסְיוֹת וּבְתֵי
 מִדְרָשׁוֹת, מִקְּנֹאוֹת וְתַלְמוּדֵי תוֹרָה וּבְתֵי סֵפֶר, שְׁלוֹמַדִּים בְּהֵם תּוֹרַת הַנְּזִי"ה
 יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וּמְגִלִּים לְתִינּוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, זֶה עֵקֶר
 הַשְּׂבַח שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא מְשַׁבַּח אֶת עַצְמוֹ עִם נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל,
 וְאִסּוּר לְקַטְּרַג מִזֶּה עַל זֶה וּמִזֶּה עַל זֶה, כִּי אֲדַרְבָּה כְּמוֹתָם יְרֻבָה בִּישְׂרָאֵל,
 וְיִגְדִיל תּוֹרָה וְיֵאֲדִיר, כִּי בְּזֶה מְכַנְיָעִים אֶת הָעַרְב־רַב וְהַסְטָרָא אֲחֵרָא הַרְשָׁעִים
 אֲרוּרִים הַכּוֹפְרִים בְּעֵקֶר, הַרוֹצִים לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר אֶת שֵׁם הַנְּזִי"ה בְּרוּךְ הוּא
 יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, שֶׁזֶּה עֵקֶר הַצָּרוֹת שְׁעוֹבְרִים בְּכָל־לִיּוֹת וּבְפִרְטִיּוֹת וּבְפִרְטֵי
 פִּרְטִיּוֹת, וְאִף שֶׁגַם הַצָּרוֹת הָאֵלוּ הֵם בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן; כִּי זֶה יְדוּעַ,
 אֲשֶׁר כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עַל הָאֲדָם, בְּוֹדָאֵי כּוֹנֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְטוֹבָה, כְּדִי
 לְהַפְּרִיּוֹ לְשׁוֹב וּלְהַתְקַרֵּב עַל-יְדֵי-זֶה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִפְלוּ שְׁעוֹבְרוֹת עַל הָאֲדָם
 צָרוֹת פִּרְטִיּוֹת, שְׁמִרְגִישׁ אֶת עַצְמוֹ חֲכִי גְרוּעַ, אִסּוּר לִפְלַ בְּדַעְתּוֹ כִּלְל, אֶלָּא
 לְחֻזַּק אֶת עַצְמוֹ וּלְהַתְקַרֵּב אֶל צְדִיקֵי אָמֶת, הַמְּגִלִּים וּמְפָרְסְמִים אֶת אֱמֶת

וְלִיתְנֹנוּ. עַד הֵנָּה עֲזַרְנוּנוּ רַחֲמֵיךָ
 וְלֹא עֲזַבְנוּנוּ חַסְדֵיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְאֵל תַּטִּישֵׁנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְנֹצַח:
 עַל כֵּן אֵיבָרִים שִׁפְלֹת בָּנוּ וְרוּחַ
 וּנְשָׁמָה שִׁנְפַּחַת בְּאַפֵּנוּ וּלְשׁוֹן
 אֲשֶׁר שִׁמַּת בְּפִינוּ. הֵן הֵם יוֹדוּ
 וַיְבָרְכוּ וַיִּשְׁבְּחוּ וַיִּפְאֲרוּ וַיִּשׁוֹרְרוּ
 וַיְרַמְּמוּ וַיַּעֲרִיצוּ וַיִּקְדִּישׁוּ
 וַיְמַלִּיכוּ אֶת שִׁמְךָ מִלְּפָנֵינוּ תָּמִיד.

מציאותו ותברך, אשר הם ירחיבו לו את דעתו ומחו באפן שייכל גם-כן
 להתפלל וללמד התורה הקדושה, ולהתקרב אליו ותברך, וכל הדחיות של
 שקר שאדם מטעה את עצמו, ואומר, שמפני שעובדים עליו כל-כך הרבה
 צרות ויסורים, אינו יכול ללמד ולהתפלל ולהתקרב להשם ותברך, באמת
 הכל דמיון גדול, כי הרי הוא להפך — שקל הצרות והיסורים שהשם ותברך
 שולח על כל אדם, ועל כל אחד כפי בחינתו — הפל הוא כדי לקרב ולא
 לרחק, כי פגנת השם ותברך היא בנדי לטובה ולא לרעה, חס ושלום, כמו
 שאמרנו חכמינו הקדושים (ברכות ט): תיב אדם לומר בכל עת כל מה דעבדי
 רחמנא לטב עבדי; על-כן עקר העצה להרגיל את עצמו בתורה ובהודאה
 להשם ותברך, שהיא שעשוע עולם הבא, להודות ולהלל ולשבח על כל
 החסדים והנפלאות שעשה עמנו עד הנה, והוציאו ומלט נפשו מכמה צרות
 רעות בגוף ונפש וממון, כמו שאומרים בשבת יום טוב שירת "נשמת",
 אשר השיר הנה הוא שיר נורא ונפלא מאד, ומי שירגיל את עצמו לומר את
 השירה הזאת, אז ימשך עליו אור וזיו וחיית ודבקות הבורא ותברך שמו.

כִּי כָל פֶּה לֵךְ יוֹדֵה. וְכָל לִשׁוֹן לֵךְ
 תִּשְׁבַּע. וְכָל עֵין לֵךְ תִּצְפֶּה. וְכָל
 בֶּרֶךְ לֵךְ תִּכְרַע. וְכָל קוֹמָה לִפְנֵיךְ
 תִּשְׁתַּחֲוֶה. וְכָל הַלְּבָבוֹת יִירָאוּךְ.
 וְכָל קֶרֶב וְכִלְיוֹת יִזְמְרוּ לְשִׁמְךָ.
 כִּדְבַר שְׂפָתֶיב כָּל עֲצַמְתִּי
 תִּאמְרֶנָּה. יְהוָה מִי כִמוֹךְ: מִצִּיל
 עֲנִי מִחֲזֶק מִמֶּנּוּ וְעֲנִי וְאֲבִיוֹן

פי העקר בזה העולם הוא להודות ולהלל אותו ותכרוך, על עקר החסד והטוב והנצחיות אשר הפליא חסדו הגדול עמנו, והקדילנו מן התועים, ובחר בנו מכל העמים, ונתן לנו את תורתו, ואפלו שיודע האדם את פחיתותו וגריעותו, ורואה את מעשיו המגננים, אף-על-פי-כן הוא חסד נפלא שלא עשני גוי, כי בודאי יש בכל אחד ואחד נקודות טובות, ובזה צריך להכניס את עצמו ולתן שבח והודאה להקדוש-ברוך-הוא, בכל יום (לקוטי-מוה"ר, חלק א, סימן רפב), כי באמת אין זו עצה לפל בדתו מכל מה שעובר עליו; כי אין לך איזה אדם בזה העולם שלא יעבר עליו איזה משבר בחיים, ועקר העצה שנתן לנו הקדוש-ברוך-הוא על-ידי צדיקיו האמתיים — להתחזק מעמד ולתן תודה והודאה ושבח להבורא ותכרוך שמו, ואפלו שעוברות עליו פעלות משנות, אף-על-פי-כן עליו להתאחד באחדות הפשוט (לקוטי-מוה"ר, חלק ב, סימן כ), וכל מה שנגדלת התודה וההודאה שאדם משבח את הקדוש-ברוך-הוא, כמו-כן מתבטלות הצרות והיסורים; ולכן אהובי, בני הקר, באמרך את השבח הנורא הזה, תבנו אל פרוש המלות, ואז יאיר עליו אור נורא ונפלא מאד משרש נשמתך. והעקר תחזק את עצמך בעת שרע ומר לך מכל הצדדים, ואל תאש את עצמך בשום פנים ואופן,

מגזלו. שועת עניים אתה תשמע
 צעקת הדל תקשיב ותושיע: מי
 ידמה לך ומי ישוה לך ומי יערך
 לך. האל הגדול הגבור והנורא
 אל עליון קונה שמים וארץ.
 נהלךך ונשבחך ונפאריך ונברך
 את שם קדשך באמור לדוד ברכי
 נפשי את יהוה וכל קרבי את שם
 קדשו: האל בתעצמות עזו.
 הגדול בכבוד שמו. הגבור לנצח
 והנורא בנוראותיו:

פי עליך לדעת, כי הוא יתברך חפץ חסד, ורוצה רק בתשובת הרשעים ואינו חפץ במיתתם כלל, והרגיל את עצמו להודות ולהלל את הבורא יתברך שמו, ותפון לו תודה והודאה שנגראת מזרע ישראל, ותאמר בכונה גדולה את השיר הזה, ותכונן בפשוטן של דברים, "המעורר ישנים והמקיץ נרדמים והמשיח אלמים", כי הצדיק האמת מעורר את בני־אדם מהשנה (לקויטי מוהר"ן, חלק א', סימן ט'), כי יש בני־אדם הישנים את ימיהם ועל־ידיהם אינם מברכים אליו יתברך, כי מאחר שאינם שומעים בקול ההתעוררות של הצדיק, מתמת זה אינם יכולים לדבר אל הקדוש־ברוך־הוא, כמאמרם ו"ל (תרימות, פרק ב'): סתם חרש אינו שומע ואינו מדבר; אבל הצדיק האמת הוא מעורר את בני־אדם מהשנה ומקיץ את הנרדמים, על־ידיה הוא "משיח

אלמים" פותח את פיהם שיתחילו לדבר אליו ותברך, שזו הישועה הכי גדולה, כשאדם יודע אשר אין לו בזה העולם אלא רק את הקדוש-ברוך-הוא, ויכול לדבר אליו ותברך כאשר ידבר איש אל רעהו, שעל-ידי-זה בעצמו הוא זוכה להפקד בנרע של קימא, וזה "מתיר אסורים וסומך נופלים וזוקף כפופים", כמאמרם ו"ל (בראשית רבה, פרשה עט, סימן א'): "ואת אסיריו לא בזה" (תהלים טו, לד) — אלו העקרונות שהן אסורות בתוך בתיהן ועלובות, וכינן שהקדוש-ברוך-הוא פוקדן בכנים הן נזקפות; וכן שם (סימן ב'): "סומך הנו"ה לכל הנופלים" (תהלים קמה, יד) — אלו העקרונות שהן נופלות בתוך בתיהם, "זוקף לכל הכפופים" — כינן שהקדוש-ברוך-הוא פוקדן בכנים הן נזקפות; ולכן ראוי לה להודות ולהלל ולשבח את הבורא ותברך שמו, על גדל החסד שעשה עמנו, שזכינו להתנדע מצדיק אמת בזה שיכול לעורר אותנו מתקף השנה והתדרמה שאנו ישנים ורדומים, והוא מעורר אותנו ומחזק ומאמץ ומשמת אותנו לחזר אליו ותברך, אשר "אלו פינו מלא שירה כים ולשונונו רנה כהמון גליו ושפתותינו שבח כמרחבי רקיע ועינינו מאירות כשמש וכירח ודינו פרושות כנשרי שמים ורגלינו קלות כאילות, אין אנחנו מספיקים להודות לה יהנה אלהינו ואלהי אבותינו ולברך את שמך מלבנו על אחת מאלהי אלפים אלפים ורבי רבבות פעמים הטובות נסים ונפלאות שעשית עם אבותינו ועמנו, ממצרים גאלתנו יהנה אלהינו ומבית עבדים פדיתנו, ברעב זנתנו ובשבע כלפתנו, מחרב הצלתנו ומדבר מלטתנו ומחלאים רעים ורבים ונאמנים דליתנו, עד הנה עזרנו ורחמך ולא עזבונו חסדיך", איזה שבח ואיזו הודאה זו. ועל-כן אנו מבקשים ומתחננים ממנו ותברך, שיחוס וירחם עלינו גם להבא, "ואל תטשנו יהנה אלהינו לנצח", וכך מבקש ותתחנן מהקדוש-ברוך-הוא, ותכונן רק פרוש המלות, ועל-ידי-זה ימשך עליך אור וזיו וחיות ודבקות הבורא ותברך שמו, ונדקא על-ידי-זה תזכה לצאת מהצרות והגליות שגפלת אליהם; כי ברגע שאדם זוכה להרגיל את עצמו בדרך הנפלאה הזו, להודות ולהלל ולשבח את הבורא ותברך שמו בכל יום, על-ידי-זה הוא נצל מפל צרותיו, וזוכה להגיע אל מדרגת רוח-הקדש, שנשפע עלי אור וזיו ודעת ודבקות הבורא ותברך שמו. כי אפלו אדם שגפל במקום שגפל, ונכשל במה שנכשל, אם רק יחזק את עצמו ולא יניח את מקצת עבודתו שעובד את הקדוש-ברוך-הוא על-ידי קיום

מְצוּתוֹ וְלִמּוּד תּוֹרָתוֹ וְתַפְלוּתוֹ, שֶׁמִּתְפַּלֵּל וּמִתְחַנֵּן אֵלָיו יְהוָה, וְאֶפְלוּ שְׂעוּכָרוֹת עָלָיו מִחֻשְׁבוֹת זְרוֹת וּבְלִבּוּלִים וְהִרְהוּרִים רַעִים וְכוּ', וְנוֹפֵל בְּכָל פַּעַם, עִם כָּל זֹאת אִם רַק יִחְזִיק מֵעַמֵּד, וְלֹא יִתְיַאֵשׁ כָּלל, אֲלֵא יִמְשֹׁךְ אֶת עַצְמוֹ אֵלָיו יְהוָה, וּבִתְוֹךְ תַּקֵּף צְרוּתוֹ וּמְרִירוֹתוֹ שְׂעוּכָר עָלָיו — הֵן מֵעַצְמוֹ וְהֵן מֵאֲחֵרִים, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן יִתֵּן שִׁבְחָ גְדוֹל לַהֲקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה שִׁמְשֹׁךְ עָלָיו אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת הַבּוֹרָא יְהוָה שְׁמוֹ, עַד רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ. שׂוֹ הִיָּה מְדַרְגֵת דָּוִד הַגָּלֵף, שֶׁמִּכָּל צְרוּתוֹ שְׂעִבְרוֹ עָלָיו בְּרַח אֵלָיו יְהוָה, וְשָׁר לִפְנֵי שִׁירוֹת וְחֻשְׁבֹתָיִת, עַד שֶׁזָּכָה לְהִיָּת דְּבוּק בְּחַי הַחַיִּים לְנֶצַח, וְעוֹד לֹא הָיָה אָדָם שֶׁשָּׂבַל כָּל-כֶּף הַרְבֵּה יְסוּרִים כְּמוֹ דָּוִד הַגָּלֵף, כְּמֵאֲמָרָם ו'ל (ספרי וְאֲחֵתָנּוּ): כָּל הַפְּרַעְגִּיּוֹת שֶׁבָּאוּ עַל דָּוִד הָיוּ מִכְּפָלוֹת; וְאָמְרוּ (שׁוֹחַר טוֹב תְּהִלִּים ז'): כָּל אוֹתָן שְׂבָעִים שָׁה שְׁהִיָּה דָּוִד חַי הָיָה בְּצָרוֹת וּבְעַמָּל; וְכֵן אָמְרוּ (שׁוֹחַר טוֹב, תְּהִלִּים ק"ט): "דִּלְפָּה נִפְשֵׁי מִתּוֹנָה", מִן הַשְּׂבָרִים שֶׁבָּאוּ עָלָיו, אֵין שָׁנָה שְׂאִין בָּהּ שְׂבָר, אֵין חֲדָשׁ שְׂאִין בוֹ שְׂמוּעָה רַעָה, אֵין יוֹם שְׂאִין בוֹ צָרָה הוּי עַל הוּי, וְכֶף אָמַר דָּוִד סַעֲדָנִי, שִׁיְהִיָּה בִּי כַח לַעֲמֹד בִּיְסוּרִים שְׂאֵתָה מִכֵּיא עָלִי, כִּי בְּכָל הַצָּרוֹת שֶׁנִּכְנַס בְּהֵן דָּוִד, הָיָה מִבְּקֵשׁ מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שִׁיּוֹצִיאָו מִשָּׁם, וְכֶף צְרִיף כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל לְהַרְגִיל אֶת עַצְמוֹ לֹא לְהִתְיַאֵשׁ, וְאֶפְלוּ בְּמַצָּבִים חֲכִי קָשִׁים, יְרִגִיל אֶת עַצְמוֹ לִתֵּן שִׁבְחָ וְהוֹדָאָה לַהֲקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיִהְיֶה חֲזֵק בְּזֶה מְאֹד כָּל יְמֵי חַיָּיו, בֵּין שְׂמֵאִיר לוֹ בְּשִׁמְשׁ, וּבֵין שְׂמֵאִיר לוֹ בְּכִרַת (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָיו, חֶלֶק א', סִימָן טו); שְׁנָה וְעִינֵינִי מֵאִירוֹת בְּשִׁמְשׁ וּבְכִרַת", לַפְעָמִים מֵאִירִים לוֹ הַמַּחֲזִין בְּשִׁמְשׁ, וְלַפְעָמִים מֵאִירִים לוֹ הַמַּחֲזִין בְּכִרַת, אֶף-עַל-פִּי-כֵן לֹא יַעֲזֹב אֶת עַצְמוֹ אֲלֵא שִׁיְהִיָּה "כָּל עַצְמוֹתֵי תֵאֲמִרְנָה", שִׁירְגִישׁ אֶת עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת דְּבוּרֵי הַתְּפִלָּה בְּכָל עַצְמוֹתָיו (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָיו, חֶלֶק א', סִימָן נ'), שְׁנָה הַשִּׁבְחָ חֲכִי גְדוֹל, שְׂאָדָם לֹא יִתְיַאֵשׁ בְּכָל הַמַּצָּבִים בְּעוֹלָם. וְאֵת הַלִּמּוּד הַזֶּה אֲנַחְנוּ מִקְבָּלִים מִהַצִּדִּיק הָאֵמֶת, שֶׁמִּגְלָה וּמְפָרְסֵם אֶת אֲמַתּוֹ מִצִּיאוֹתָיו יְהוָה, שְׂדִיקָא בְּהַתְּגַלּוּתוֹ יְהַבְשִׁלוּ הַרְשָׁעִים וְהַעֲרִבְרַב וְהַקְּלָפוֹת. וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר, רְאֵה לְשִׁמְחָ מְאֹד מְאֹד בְּאֲמָרְךָ אֶת הַשִּׁיר הַנוֹרָא וְהַנְּפִלָא הַזֶּה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵאִיר עָלֶיךָ נֶפֶשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה בְּזוֹכֶךָ נְפִלָא, וְתִרְגִּישׁ הַאֲרַת הַשִּׁבְחָ וְהַיּוֹם טוֹב, וְלִכֵּן תִּקְנֶה לְוֹמַר אֶת הַשִּׁיר וְהַשִּׁבְחָ הַזֶּה וְדַקָּא בְּשִׁבְחָ וּבְיּוֹם טוֹב, שְׂאֹז מֵאִיר אוֹרוֹ יְהוָה, בְּגִלּוּי רַב עַד מְאֹד, כִּי שִׁבְחָ קָבִיעָא וְקָמָא, וְיּוֹם טוֹב נִקְרָא מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ (וּיְקָרָא כג),

המלך

יושב על כסא רם ונשא:

שׁוֹכֵן עַד. מְרוֹם וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ. וְכָתוּב
רַנְּנוּ צְדִיקִים בִּיהוָה לְיִשְׂרָאֵל נְאֻה
תְּהִלָּה.

שאז נתגלה שהכל ברצונו יתברך (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן ד'); ולכן ראה, אהובי, בני הקר, רק לכוון אל פרוש המלות, וזה יבניס בך שמחה עצומה כזו, עד שתקד מרב שמחה בעת אמרך את השיר והשבח הזה, אשר אין למעלה מזה.

המלך

בני! עכשו שבא השליח-צבור אל תבת "המלך" תתעורר מאד מאד, כי עכשו הולכים להמליך את הקדוש-ברוך-הוא, כי בראש השנה אז נתגלה שהקדוש-ברוך-הוא מלך על כל העולם כלו, ויורד מכסא דין ויושב על כסא רחמים, וצריכים להתעורר עכשו מאד מאד, בשעה שאומר "המלך", כי אז ממליכים אותו יתברך, ולכן בראש השנה מתחילים את סדר התפלה "המלך יושב על כסא רם ונשא", כי אז עקר התלישבות מלכותו על כסא הכבוד כביכול, כי בראש השנה נברא העולם, ועקר הבריאה היתה בשביל האדם, שיפיר אותו יתברך, ועל-כן אדם הראשון בראש השנה נברא (לקוט פניחס, רמו חספב); ועל האדם הזה עובר בכל יום ובכל שעה ובכל רגע שנויים רבים, שנה כל בחירתו בזה העולם; כי באמת תכלית הבריאה היתה בשביל שאדם יפיר אותו יתברך ועל האדם עובר בכל יום ובכל שעה ובכל רגע צרות ויסורים אחרים, ונסיגות קשים וקרים, ועקר הנסיון הגדול שישבח, חס ושלום, ממנו יתברך, על-ידי הפעלות המשנות הרבות שעוברות עליו (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן ב'). ועבודתנו בראש השנה היא לגלות לכל באי עולם, שהשם יתברך בראש השנה, ושכל הפעלות המשפנות נמשכות מאחוריתו הפשוטה יתברך, ועל-כן עוסקים אז בראש

השנה ברבוי ההודאות ושירות ותשכחות כמו שיסדו לנו קדמוננו בפיוטים הרבים, שכלם הודאות ושירות נפלאות, כי על-ידי ההודאות נתגלה אהדות פשוטה בתוך הפעלות המשתנות, שעל-ידיה נעשה פסא הכבוד לישוב עליו ככִּכּוּל (לקוטי־הלכות, פריקה וטעניה, הלכה ד', אות יא). ועל-כן מתחילים אז "המלך יושב" ואומרים בלא ה"א — "יושב", הינו כי כל השנה אומרים "היושב" עם ה"א, ובראש השנה אומרים "יושב" בלא ה"א, להורות כי אז עקר התחלת ישיבתו יתברך על פסא רם ונשא, כל השנה אומרים "המלך היושב". שיושב מכִּבֵּד הינו מראש השנה, שאז ככִּכּוּל הושיבו אותו ישאל על פסאו, ועל-כן בראש השנה אומרים "המלך יושב על פסא רם ונשא", כי עתה בראש השנה, שאז מגלים ישראל שברא היום את העולם, וכל הבריאה היתה רק בשביל האדם, והמשיך כל הפעלות המשנות מאהדותו הפשוטה, על-כן עתה דיקא הוא יושב "על פסא רם ונשא"; ולכן, אהובי, בני היקר, ראה להתעורר מאד עכשו בבכיה עצומה, כי עכשו אתה הולך להמליך את מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא, אשר יראה ופחד ראויים לפל עליך, כי אתה בשך ודם טפה סרוחה, גוש עפר, זוכה להמליך עליך ועל כל העולם פלו את אמתת מציאותו יתברך, וזה השבח הכי גדול, שבשך ודם חמור גם ועב זוכה להמליך את הקדוש-ברוך-הוא ולהושיבו על פסא קדשו, ולכן דיקא בראש השנה מתחילים "המלך יושב על פסא רם ונשא" (לקוטי־הלכות, נזיקין, הלכה ה', אות כג); כי עכשו בראש השנה מושיבים אותו יתברך על פסאו ככִּכּוּל, על-ידי שמגלים ומפרסמים את האמונה הקדושה בכל עם ישראל, ובונים ישיבות שבהם לומדים את האמונה הקדושה, ודיקא על-ידי הישיבה של משה שמלמד לבעלי תשובה והגרים אמונה הקדושה, בזכות ובכח הזה אנו זוכים להושיבו יתברך על פסא כבודו יתברך; כי זה עקר כבודו — כשזוכים לקרב רחוקים ולהחזירם בתשובה שלמה, ולהביאם תחת כנפי השכינה, שזה נקרא פסא הכבוד, הינו זה כבודו, שבני־אדם אשר הם מחוץ לקדשה מקרבים את עצמם אל תוך הקדשה, הן גרים שמתגברים והן בעלי תשובה שגם הם היו בחוץ, וכשמקרבים ומכניסים אותם לפנינו, זה עקר כבודו (לקוטי־מורה"נ, חלק א', סימן יד); וזה כלל הישיבה הקדושה של הצדיק שמלמד אמונה, ועל-כן נקרא למוד הרב עם התלמידים ישיבה, על שם קבוץ תלמי האמונה, שהוא סוד (שמות טז): "אָרַץ נושבת" (לקוטי־מורה"נ).

בפי	ישראלים	תתרומו:
ובשפתי	צדיקים	תתברך:
ובלשון	חסידים	תתקדש:
ובקרוב	קדושים	תתהלל:

חלק ב', סימן ה'; ועל-כן הגרים והבעלי תשובה שנועשים על-ידי קבוצי האמונה, על-כן הם נקראים על שם 'שיבה, כמו שכתוב (במדבר כד): "וירא את הקני ויאמר איתן מושבך"; ולכן דיקא עכשו בשעה שאומרים "המלך יושב על פסא רם ונשא", ממליכים את הקדוש-ברוך-הוא על כל העולם כלו, ובהו יכולים לקבץ את כל הרחוקים שנפלו ונתרחקו מהקדושה ולהחזירם בתשובה שלמה, ולא רק את הרחוקים שנתרחקו על-ידי מעשיהם הרעים ממנו ותברך, יכולים להחזיר עכשו בתשובה שלמה, אלא אפלו את כל הגוים כלם יכולים לגיר, כי בעת שנתגלה יום הולדת המלך, יום גנוס'א דמלכא, הינו שפולדת אז בחינת המלכות, אז נפלת יראתו על שנאני שחק, ואז אפלו אלו שנתרחקו בתכלית הרחוק מתקרבים אליו ותברך (לקויט' מוז'ר'ו, חלק א', סימן ז'), ואפלו הגוים ואמות העולם, מוצאים בספריהם האמונה הקדושה, ובאים אל דת ישראל ומתגברים, וכל זה נעשה עתה בעת שאומרים "המלך יושב על פסא רם ונשא"; ועל-כן ראוי לך להתעורר מאד מאד על גדל הזכות שיש לך, אהובי, בני, אף שאתה רחוק בתכלית הרחוק, אבל אתה ממליך עליך ועל כל העולם כלו אותו ותברך, ואם תחזר עכשו בתשובה אמיתית, אז ימחלו לך העולם כלו, כמאמרם ו"ל (יומא פו): יחיד ששבו מוחלין לך העולם כלו; אפלו בר ישראל אחד ששב מפנימיות לכבו, הוא מנענע את כל נשמות ישראל, ומחזיר בהם גם-כן הרהור תשובה, ולא רק את נשמות ישראל אלא גם את כל אמות העולם הוא מושך אליו ותברך, ועל-כן דיקא ברגעים אלו שממליכים את הקדוש-ברוך-הוא תבכה ותתחנן אליו ותברך, שבם אתה תהיה פסא ומרכבה לשכינת עזו ותברך, ובאמרך "בפי ישראלים ותורמם, ובשפתי צדיקים ותברך, ובלשון חסידים ותקדש ובקרוב קדושים תתהלל", תכונן בראשי תבות י'צ'ח'ק', ר'ב'ק'ה', כי כל עבודת ראש השנה הקדוש היא הארת יצחק ורבה, ועל-כן גאמר אצלו

וּבְמִקְהֵלוֹת רַבְבוֹת עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יִתְפָּאֵר
 שְׁמֶךָ מִלְּבָנוּ בְּכָל דוֹר וְדוֹר, שְׁכֵן חוֹבֵת
 כָּל הַיְצוּרִים. לִפְנֵיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבַּח לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדְרִי וּלְנַצַּח
 לְבָרֵךְ לְעֲלֹה וּלְקַלֵּם עַל כָּל דְּבָרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת
 דָּוִד בֶּן יִשִׁי עַבְדְּךָ מְשִׁיחֶךָ.

(בראשית כה, כא): "ויצטר יצחק להגוי"ה לנכח אשתו, כי עקרה היא ויעתר לו הגוי"ה ומהר רבקה אשתו", וזה היה בראש השנה, ואמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה סג, סימן ה') "לנכח אשתו" — זה עומד בנזוית זו ומתפלל וזו עומדת בנזוית זו ומתפללת; כי שניהם התפללו, כי הקדוש-ברוך-הוא מתאנה לתפלתן של צדיקים (יבמות טו). ומתמת שכל הנזכות של עם ישראל בראש השנה היא על-ידי העקרה שנגעד יצחק על גבי המזבח, והיה מוכן ומזמן למסר את נפשו אליו יתברך, בזה הנזכות אנו באים אל הקדוש-ברוך-הוא ומתפללים לפניו יתברך. ועל-כן אמרו חכמינו הקדושים במדרש (פס): שהיה יצחק שטוח פאן והיא שטוחה פאן, ואמר: רבונו של עולם, כל בנים שאתה נוהג לי יהיו מהצדקת הזו, אף היא אמרה בן: כל בנים שאתה עתיד לתן לי יהיו מהצדיק הזה, ומשניהם נולד יצקב, אשר ממנו יצאו כלל נשמות ישראל. ועל-כן תכף-ומיד בהתחלת התפלה בשעה שאנו ממליכים את הקדוש-ברוך-הוא ומושיבים אותו על כסא רם ונשא, ומזכירים ברמז 'יצחק' — רבקה' דיקא, להורות, כי זכות מסירת נפשם שמסרו את עצמם בתפלה, נולד יצקב, אשר ממנו יצאו כלל נשמות ישראל, ובשביל זה אומרים "ובמקהלות רבבות עמך בית ישראל ברה יתפאר שמך מלבנו בכל דור ודור", "ובמקהלות רבבות עמך בית ישראל" דיקא; כי זה עקר השבח, שעל-ידי רבוי פעלות המשתנות, כי כל אחד ואחד משנה מחברו, ואף-על-פי-כן מתאחדים יחד וממליכים את הקדוש-ברוך-הוא, וצועקים כלל נשמות ישראל ביחד "המלך" — זה עקר שבתו יתברך. ותהיה שמח מאד מאד באמרך את השבח הנורא הזה, ותבקש ותתחנן ממנו יתברך, שגם לך יהיה חלק באור הנורא והנשגב הזה להמליכו יתברך עליך ועל כלל

וּבְכֵן יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ לְעַד מִלְפָּנֶיךָ הָאֵל,
הַמְלִיךְ הַגָּדוֹל, וְהַקְדוֹשׁ, בַּשָּׁמַיִם
וּבָאָרֶץ. כִּי לָךְ נָאֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ שִׁיר וְשִׁבְחָה, הִלֵּל וְזִמְרָה, עֵז
וּמְמִשְׁלָה, נִצָּח, גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה תְּהַלֵּלָהּ
וְתַפְאֶרֶת, קִדְשָׁהּ, וּמַלְכוּתָהּ. בְּרִכּוֹת,
וְחֻדְאוֹת, לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל, וְהַקְדוֹשׁ,
וּמֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אֲתָה אֵל: בְּרוּךְ אַתָּה

הַבְּרִיאָה כְּלָה. וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ אֵילֹו שְׁעִשׂוּעִים אִתָּה גּוֹרֵם עֲכָשׁוּ לְמַעַלָּה
בְּשַׁעַת שְׁאִתָּה מְזַכֵּיר אֶת הָאֲרֻכָּעָה שְׂבָחִים הָאֵלוֹ, "יְשׁוּרִים תְּתוּרֹמֶם",
"צַדִּיקִים תְּתַבְּרֶךְ", "חֲסִידִים תְּתַקְדֶּשׁ" "קְדוּשִׁים תְּתַהַלֵּל", שֶׁהֵם רְאֵשֵׁי תְבוֹת
"צִ'חִ'ק', רִבִּ'ק'ה', כִּי הָאֲרֻכָּעָה שְׂבָחִים אֵלוֹ הֵם כְּנֶגֶד אֲרֻכָּעָה רִגְלֵי כֶּסֶם
הַכְּבוֹד, שְׂבָכָל צַד עוֹמְדִים שְׁלֹשָׁה מְלֹאכִים, וּבִיחַד הֵם י"ב מְלֹאכִים דְּסַחְרִין
לְכוּרְסֵיא, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹשֵׁב עֲכָשׁוּ עַל כֶּסֶם הַכְּבוֹד הַזֶּה, אֵיזָה פַחַד
רְאוּי לְפַל עֲלִיךְ מִצַּד אֶחָד, וְאֵיזוֹ שְׂמִתָּה צְרִיכָה לְפַל עֲלִיךְ מִצַּד שְׁנַי, שְׁאִתָּה
זוּכָה לְהִיֹוֹת בְּחֻלְקוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

שְׁתַּבַּח

בְּנִי! בְּאֶמְרֶךָ "וּבְכֵן יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ לְעַד מִלְפָּנֶיךָ הָאֵל הַמְלִיךְ הַגָּדוֹל
וְהַקְדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ כִּי לָךְ נָאֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ", תִּכְנֵן שְׁנָה סוֹכֵב עַל
הַעֲשָׂר סְפִירוֹת: כְּתוּר, חֲכָמָה, בִּינָה, חֶסֶד, גְּבוּרָה, תְּפָאֶרֶת, נִצָּח, הוֹד, יְסוּד,
מַלְכוּת, וְכֵן עַל י"ג מִדוֹת רַחֲמִים: אֵל רַחוּם, וְחַנוּן, אָרֶךְ אַפַּיִם, וְרַב חֶסֶד
וְאַמֶּת, נוֹצֵר חֶסֶד לְאֶלְפִים, נוֹשֵׂא עוֹן וְפֹשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקְוָה. וְאָמְרוּ בְּזִמְרָה
הַקְדוּשׁ (תְּרוּמָה קִלֵּב). בִּינֵן דְּמַטִּי כִּי נֵשׁ לְיִשְׁתַּבַּח נִטִּיל קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הַהוּא
כְּתוּרָא וְשׁוּי לִיהַ קְמִיָּה. וּכְנִסַּת יִשְׂרָאֵל שְׂרִיאַת לְאַתְתַּקְנָא לְמִיתֵי קְמִי מַלְכָּא

יְהוָה, אֵל מֶלֶךְ, גָּדוֹל וּמְהַלֵּל בְּתִשְׁבָּחוֹת, אֵל הַהוֹדָאוֹת, אֲדוֹן הַנִּפְלְאוֹת, בּוֹרֵא כָּל הַנְּשָׁמוֹת, רַבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים, הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זְמֵרָה, מֶלֶךְ יַחִיד, חֵי הָעוֹלָמִים:

עֲלֵאָה. ואצטריך לאכללא לה בתליסר מכילין דרחמי עלאי דמנהון אתברכת
וכו' והכא אינון שיר ושבתה. הלל. זמרה. עז. ומשלה. נצח. גדלה.
וגבורה. ותפארת. קדשה. היא תריסר. ולכתר לחברא לה בהדייהו ולומר
ומלכות. היא תליסר בגין דאיהי מתברכא מנייהו; ועל-כן, בני, באמרך
שבחים אלו — תתעורר מאד, ותדע שעכשו אתה מעורר את הי"ג מדות
רחמים עליך; שיר (אל) ושבתה (רחום) הלל (ומנון) זמרה (ארך) עז (אפים)
ומשלה (ורב חסד) נצח (נאמת) גדלה (נוצר חסד) וגבורה (לאפיים) תהלה (נישא
עון) ותפארת (נפשע) קדשה (נחטאה) ומלכות (נגעה), "ברכות והודאות לשמך
הגדול והקדוש ומעולם ועד עולם אתה אל", עכשו באלו הברכות
וההודאות שאתה משבח ומפאר ומודה את הקדוש-ברוך-הוא, ומחבר
ומקשר את העולם הזה בעולם הבא, על-ידי-זה נודעו על כל גופך הכלול
מעשר ספירות, ומקבל שפע ואור וזיו מהי"ג מדות הרחמים. ותסיס את
הברכה: "אל מלך גדול ומהלל בתשבחות, אל ההודאות, אדון הנפלאות,
בורא כל הנשמות, רבון כל המעשים, מלך יחיד חי העולמים". ואמר רבנו
ו"ל, לך דקדק מאד שיהיה סיום הברכה כעין הפתיחה, הינו כמו שמתחילים
פסוקי זמרה עם ברכת "ברוך שאמר", ומסימים "יחיד חי העולמים", בן
צריכים לסים את הברכה הזו "יחיד-חי העולמים" בלי תבת "אל", כי צריך
להיות הסיום כעין הפתיחה. והעיד הרב הקדוש ר' שמעלקא מניקלשבורג,
זכותו יגן עלינו, ששמע מרבו המגיד הקדוש ממעריקטש, זכותו יגן עלינו,
ששמע מרבו הבעל-שם-טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו, שאומרים "חי
העולמים", "חי" עם פתח, ולא עם צירי, וכן העיד משמו הרב הקדוש
החזן מלוברלין, זכותו יגן עלינו, שפך אמרו כל הצדיקים "חי" עם פתח,
כי עכשו פותחים את שערי שמים, להמשיך את הי"ג מדות הרחמים.

שיר המעלות, ממעמקים קראתיה יהוה: אדני שמעה בקולי, תהיינה אזניה קשבות, לקול תחנוני: אם עונות תשמר יה, אדני מי יעמד: כי עמה הפליחה, למען תנרא: קויתי יהוה קותה נפשי, ולדברו הוחלתי: נפשי לאדני, משמרים לבקר, שמרים לבקר: יחל ישראל אל יהוה, כי עם יהוה החסד, והרבה עמו פדות: והוא יפדה את ישראל, מכל עונותיו:

שיר המעלות ממעמקים

בני! האר"י הקדוש גלה, שבין ברכת "ישמח" ל"יוצר אור" אומרים מהתחלת ראש השנה עד יום הכפורים מזמור ק"ל בתהלים: "שיר המעלות ממעמקים", כי בכל יום ויום מאלו העשרה ימים מתעורר אחד מהעמקים המזכרים בספר הציורה, הינו שיש עשרה עמקים: עמק ראשית, עמק אחרית, עמק טוב, עמק רע, עמק רום, עמק תחת, עמק מזרח, עמק מערב, עמק צפון, עמק דרום; ועל-כן באמרך מזמור זה, תתעורר מאד מאד בתשובה, כי אז נפתח פתח בעמקא דתהומא רבא שנפלת לשם, ואם תבכה ותתחנן אליו יתברך באמירת המזמור הזה, אז תצא מהעמק הרע שלך שנפלת לשם. כי יש עשרה כתרין דמסאבותא, עשרה עמקים שהאדם נופל לתוכם, ובכל יום ויום כשאומר את המזמור הזה, הוא יוצא מהעמק הרע שלו, ועל-כן באמרך מזמור "ממעמקים", על-ידיה נתגלות עצות עמקות, בסוד: "מים עמקים עצה בלב איש ואיש תבונות ידלנה" (משלי כ), כי כשאדם צועק ממעמקים אליו יתברך מעמקא דלבא, על-ידיה נתגלים לו עצות עמקות, "עמק עמק מי ימצאנו" (קהלת ז, כד), איך לצאת מעמק בור דרות שנפל לשם, כי על-ידי שהוא צועק ממעמקים אליו יתברך, על-ידיה נתגלית לו האמונה הקדושה (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן ה'), וזוהי כל הנצעה שאנו צועקים בכל יום בעשרת ימי תשובה בתפלת "ממעמקים, כדי שיתגלו לנו עצות עמקות איך להגיע אל האמונה הקדושה (לקוטי הלכות, הושענא רבא, הלכה א); כי כל הצרות שעוברות על האדם בזה העולם, עד שנופל לעמקא

לש"ץ חצי קדיש

חזן יתגדל ויתקדש שמוה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך
מלכותה ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחיובון
וביוביבון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן:
קו"ח יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא.

חזן יתברך וישתבח ויתפאר ויתרום ויתנשא ויתהדר ויתעלה
ויתהלל שמה דקודשא בריך הוא לעלא ולעלא מפל
ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא ואמרו אמן:

בשעה שהחזן אומר ברכו אומרים הקהל יתברך:

חזן ברכו את יהוה המברך:

קו"ח ברוך יהוה המברך לעולם ועד:

יתברך וישתבח ויתפאר ויתרום ויתנשא שמו של מלך מלכי המלכים
הקדוש ברוך הוא שהוא ראשון והוא אחרון ומבלעדיו אין אלהים: סלו לרובב
בערבובת ביה שמו ועלוזו לפניו. ושמו מרום על כל ברכה ותהלה: ברוך שם
כבוד מלכותו לעולם ועד: יהי שם יהוה מבורך מעתה ועד עולם:

דתהומא רבא ובעשרה עמקים, בעשרה פתרין דמסאבותא, הן מתמת שאין
לו אמונה, ועל-ידי-זה אין לו עצות איה לצאת משם, אכל בנה שהוא צועק
מתוך עמק לכבו: "ממעמקים קראתיך הו"ה", על-ידי-זה נפתחים לו
שערים ופתחים לצאת מהעשרה עמקים שגפל לשם, שאלו הנצצקות
שצועקים מעמק הלב ובככיות עצומות, שיחיסו וירחם עליו, ויפלל בו
יתברך (לקושי-הלכות, זיקין, הלכה ה', אות ט'); ועל-פן ראה, אהובי, בני היקר,
לכקש ולהתחנן על נפשך בעת אמירת "ממעמקים קראתיך הו"ה", ותתודה
בינה לבין עצמך על כל חטאיך המרבים שעשית כל השנה, כי עכשו הוא
עת רצון גדול מאד בשמים, ותכון בכל פסוק ופסוק שאתה אומר, שימחל
לך על כל עוונותיך, ותזכה לצאת מעמק רע שגפלת אליו, ואז לא תזוז
משם, אהובי, בני, עד שיתכפר לך הכל ביום הכפורים; כי כשאומרים בכנה
בעשרה ימים אלו מראש השנה עד יום כפור בכל יום את מזמור
"ממעמקים", וצועקין מעמק הלב, על-ידי-זה יוצאים מעשרה פתרין
דמסאבותא, מעשרה עמקים, והקדוש-ברוך-הוא מוחל לו, בסוד: "והוא
יפדה את ישראל מפל עונותיו".

**ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם,
יוצר אור ובורא חשך, עשה
שלום ובורא את הכל:**

**אור עולם באוצר חיים אורות מאפל
אמר ויהי:**

מלך אור ובורא. גדול שמך בנבורה. לך ורוע עם נבורה: מלך בנדי נקם. לבש ביום נקם.
לצרוי ושיב אל חיקם: מלך גאות לבש. ימים מיבש. ונאות אפיקים מכבש:
חון מלך בעשרה לבושים. התאזר בקדושים. אל גערין בסוד קדושים. קדוש:
מלך דר בנהורא. עומת פשלמה אורה. משפטנו יוציא כאורה: מלך התאזר עו. ומינו תעו.
ואנוש אל יעו: מלך וילבש צדקה. ונקדש בצדקה. לך אדני הצדקה: מלך זה הדרור
בלבושו. וכוכע וישועה בראשו. אלהים ישב על כסא קדשו: מלך המוין בגדים. בדרכו
בגדים. וכצר רוח נגידים: מלך טליתו פשלג מצחצה. צח ובצחצחות יצחצה. מצחצחים
פעלם לנצה: מלך ועט קנאה. קנא קנא גאה גאה. כאיש מלחמות יעיר קנאה: מלך כל
אפסי ארץ. ישתהוו למלך על כל הארץ. כי בא לשפט את הארץ: מלך ליום קימו לעד. כל
יצור לפניו ירעד. רם ונשא שוכן עד: מלך מושל עולם בנבורתו. ירעשו הרים מנאותו.
ובאילים ירקדו מנערתו: מלך נורא למלכי ארץ. חיל תחול הארץ. מיושב הפרוכים תנוט
הארץ: מלך שאתו מי יעצר כח. והוא נושא כל בכה. נותן לנעף כח: מלך עמדו לדיון. ביום
הדיון. שפט גאים בדין: מלך פלש סוד המעמיקים. לטתיר עצה במעמקים. יהשוף ויגלה
עמוקים: מלך צוה מכל רוח. עריצי גסי הרוח. לאפפם בשטף רוח: מלך קהל מלכי אדמה.
בסערו משא דומה. יפקד על צבא רומה: מלך רם ונבחה במשפט. ועו מלך אהב משפט.
מכון כסאו צדק ומשפט: מלך שופט צדק. לפניו יתלך צדק. להליץ בעד רודפי צדק: מלך
תקוף במטמשת. ובסאו תלה למעלה. ומלכותו בכל משלה: מלך תחת חלד מהביטו. מרעיד
יסוד בהביטו. בכל מושטט מבטו: מלך תר בכל פעל. בכל מה יפעל. במטה ובמטעל: חון
מלך אלהי עולם. המליכיהו עם עולם. יהנה ומלך לעלם. קדוש:

בני! מנהגנו לא לומר שום פיוט קדם שמונה-עשרה, אלא "אור עולם
באוצר חיים אורות מאפל אמר ויהי", פי עכשו מאירים את אורו ותברך,
על-ידי השבחים האלו, ומאירים את כל העולם כלו באור אמתת מציאותו
ותברך, שלא יהיה שום חשך ואפל, ותזהר לא להוסיף פלוס, פי תבות
התפלה הם בדייק מאד, ומרמזים על שמות ויחודים נוראים, וכל תבה ותבה
ספורת ומנויה, ולכן אסור להוסיף שום פיוט קדם תורת השלית צבור,
ותזכר את זה, אהובי, בני.

לחול המאיר לארץ ולדורים עליה ברחמים.
 ובטובו מחדש בכל יום תמיד
 מעשה בראשית: מה רבו מעשיך יהוה.
 כלם בחכמה עשית, מלאה הארץ קנייך:
 המלך המרום לבדו מאז. המשבח
 והמפאר והמתנשא מימות עולם: אלהי
 עולם, ברחמיך הרבים רחם עלינו, אדון
 עזנו, צור משגבנו, מגן ישענו משגב
 בעדנו: אל ברוך גדול דעה, הכין ופעל

כשחל יו"ט בשבת אומרים "הכל יודך"

הכל יודך והכל ישבחוך. והכל יאמרו אין קדוש
 כיהוה: הכל ירוממוך סלה יוצר הכל. האל הפותח
 בכל יום דלתות שערי מזרח. ובוקע חלוני רקיע. מוציא
 חמה ממקומה ולבנה ממכון שבתה. ומאיר לעולם כלו
 וליושבויו, שברא במדת הרחמים: המאיר לארץ ולדורים
 עליה ברחמים. ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה
 בראשית: מה רבו מעשיך יהוה כלם בחכמה עשית,
 מלאה הארץ קנייך: המלך המרום לבדו מאז. המשבח
 והמפאר והמתנשא מימות עולם: אלהי עולם ברחמיך
 הרבים רחם עלינו אדון עזנו צור משגבנו מגן ישענו
 משגב בעדנו: אין ערוך לך ואין זולתך. אפס בלתך ומי
 דומה לך. אין ערוך לך יהוה אלהינו בעולם הזה. ואין
 זולתך מלבנו לחיי העולם הבא. אפס בלתך גואלנו
 לימות המשיח. ואין דומה לך מושיענו, לתחית המתים:

זָהָרֵי חֲמָה. טוֹב יֵצֵר כְּבוֹד לְשִׁמוֹ.
מֵאֲזוּרֹת נָתַן סְבִיבוֹת עֵזוֹ. פְּנוֹת צְבָאוֹ
קְדוּשִׁים, רוֹמְמֵי שָׁדַי, תִּמְיֵד מִסְפָּרִים,
כְּבוֹד אֵל וְקִדְשָׁתוֹ: תִּתְפַּרֵּךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת עַל כָּל
שִׁבְחַ מַּעֲשֵׂה יְדִידָה. וְעַל מֵאֲזוּרֵי אוֹר
שִׁינְצֵרֶת הַמָּה יִפְאָרוּךְ סְלָה:

 לשבת

אֵל אֲדוֹן עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים. בְּרוּךְ וּמְבֻרָךְ בְּפִי כָּל הַנְּשָׁמָה.
גִּדְלוֹ וְטוֹבוֹ מְלֵא עוֹלָם. דַּעַת וְתִבְנוּנָה סוֹבְבִים הוֹדוּ:
הַמִּתְנַאֵחַ עַל חַיּוֹת הַקִּדְשׁ. וְנִחְדָּר כְּכּוֹד עַל הַמְרַפְּכָה.
זְכוּת וּמִישׁוֹר לִפְנֵי כִסְאוֹ. חֶסֶד וְרַחֲמִים מְלֵא כְבוֹדוֹ:
טוֹבִים מֵאֲזוּרֹת שִׁבְרָא אֱלֹהֵינוּ. יֵצֵרֵם בְּדַעַת כְּבִינָה
וּבְהַשְׁלֵל. כַּח וּגְבוּרָה נָתַן בָּהֶם. לַחַיּוֹת מוֹשְׁלִים בְּקֶרֶב
תְּבִל: מְלֵאִים זֵיו וּמְפִיקִים נִגְהָה. נֶאֱחַ זֵיוֹם בְּכָל הָעוֹלָם.
שִׁמְחִים בְּצִאתָם וְשִׁשִׁים בְּבוֹאֵם. עוֹשִׂים בְּאִימָה רִצּוֹן
קוֹנֵם: פֶּאֶר וּכְבוֹד נוֹתְנִים לְשִׁמוֹ. צַחֲלָה וְרִנְהָ לְזִכֵּר
מִלְּבוֹתוֹ. קְרָא לְשִׁמְשׁ וַיִּזְרַח אוֹר. רָאָה וַחֲתִקִּין צוּרֵת
הַלְבֵּנָה: שִׁבְחַ נוֹתְנִים לוֹ כָּל צְבָא מְרוֹם. תִּפְאָרֶת וַגְּדֵלָה
שְׂרָפִים וְחַיּוֹת וְאוֹכְלֵי הַקִּדְשׁ.

לֵאל אֲשֶׁר שָׁבַת מִכָּל הַמַּעֲשִׂים. בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי נִתְעַלָּה
וַיֵּשֶׁב עַל כִּסֵּא כְבוֹדוֹ. תִּפְאָרֶת עֲטָה לְיוֹם הַמְּנוּחָה.
עֲנָה קְרָא לְיוֹם הַשְּׁבִיעִי. זֶה שִׁיר שִׁבְחַ שֶׁל יוֹם הַשְּׁבִיעִי
שָׁבוּ שָׁבַת אֵל מִכָּל מְלֵאכֶתוֹ. וַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשְׁבַּח

תִּתְּבַרַךְ לְנִצְחָה צוֹרְנוּ מִלְּפָנָיו וְהוֹאֵלֵנוּ
 בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים, יִשְׁתַּבַּח שְׁמֹךְ
 לְעַד מִלְּפָנָיו יוֹצֵר מִשְׁרָתִים, וְאֲשֶׁר
 מִשְׁרָתָיו, כָּלֵם עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם,
 וּמִשְׁמִיעִים בִּירָאָה יַחַד בְּקוֹל, דְּבָרֵי
 אֱלֹהִים חַיִּים וּמְלֹךְ עוֹלָם. כָּלֵם אֱהוּבִים,
 כָּלֵם בְּרוּרִים, כָּלֵם גְּבוּרִים, כָּלֵם קְדוֹשִׁים,
 וְכָלֵם עֲשִׂים בְּאִימָה וּבִירָאָה רִצּוֹן קוֹנֵם.
 וְכָלֵם פּוֹתְחִים אֶת פִּיהֶם בְּקִדְשָׁה וּבִטְהָרָה,
 בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה, וּמְבַרְכִין וּמְשַׁבְּחִין,
 וּמְפָאֲרִין וּמְעֲרִיצִין, וּמְקַדְּשִׁין וּמְמַלְּיִכִין:
 אֵת שֵׁם הָאֵל, הַמְּלֹךְ הַגָּדוֹל, הַגְּבוּר
 וְהַנּוֹרָא קְדוֹשׁ הוּא: וְכָלֵם מְקַבְּלִים
 עֲלֵיהֶם עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה. וְנֹתְנִים

 לשבת

ואומר מזמור שיר ליום השבת טוב להודות ליהוה.
 לפיכך יפארו ויברכו לאל כל יצוריו. שבח יקר וגדלה
 וכבוד יתנו לאל מלך יוצר כל. המנחיל מנוחה לעמו
 ישראל בקדשתו ביום שבת קדש. שמך יהוה אלהינו
 יתקדש. וזכרך מלכנו יתפאר. בשמים ממעל ועל הארץ
 מתחת: תתברך מושיענו על כל שבח מעשה ידך ועל
 מאורי אור שיצרת המה יפארוך סלה תתברך לנצח:

בְּאַהֲבַת רִשׁוֹת זֶה לָזֶה, לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם
בְּנִחַת רוּחַ, בְּשִׁפְחַת בְּרוּרָה וּבְנִעִימָה,
קִדְשָׁה כָּלֵם כְּאַחַד עוֹנִים בְּאַיְמָה וְאוֹמְרִים
בִּירְאָה:

קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת,
מְלֵא כֹל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

כבודו אהל כהיום ברחמים מלך. בוחן כל עשמונות צעיר ורב מלך. גאות ועו התאזר מלך. דוק ונחלד יתדרון מאימת מלך. היוצר יחד לבם יחז מלך. ומבין אל כל מעשיהם יצדיק מלך. זכרון הוא יום תרועת מלך: חזן חק לישראל הוא לנכותם מלך. טרף נמן ליראיו ממליך כל מלך. זכור לעולם בריתו בוקרון טוב מלך:

כלה אל תעש לשארית בני מלך. לכן אמתנו לך מלכנו מלך. מאתמול קדמנוף לחלוותך מלך. חזן נא נצר חסד לניני שלחו לו שלשת אלי מלך. סכות באי במחן למר בכנו אראלי מלך. ענותם בל תבו ללן במקום עלו ונדרו בו מלאכי מלך:

פרם היום מדין גמור מלתיבם מלך: חזן צדקם ברחמים ופקדם לטובה מלך. קשב קול תקיפה מתוקעי (בסכת קשב זכרון תרועה מזוקרי) היום לך מלך. רחמים תעבור למחסי לך מלך:

קו"ח שעה שועת עם משחריר מלך. חסן בתומכי ברוך ונברקף אלהים חיים ומלך:

ובסחיות ושוררו וקרובים לפארו ושדפים ירנו ואראלים ירכבו פני כל חנה ואופן וקרוב:

וְהַאֲפִינִים וְחֵיזֵת הַקִּדְשׁ בְּרַעַשׁ גְּדוֹל
מִתְנַשְּׂאִים לְעִמַּת שְׂרָפִים,
לְעַמָּתָם מִשְׂבָּחִים וְאוֹמְרִים:

בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ:

לְאֵל בְּרוּךְ נְעִימוֹת יִתְנֶנּוּ. לְמַלְךְ אֵל חַי
וְקַיִם זְמִירוֹת יֵאמְרוּ וְתִשְׁבַּחוֹת
יִשְׁמְיעֵנוּ. כִּי הוּא לְבָדוֹ מְרוֹם וְקָדוֹשׁ שׁוֹעֵל

גבורות, עושה חדשות, בעל מלחמות,
 זרע צדקות, מצמיח ישועות, בורא
 רפואות, נורא תהלות, אדון הנפלאות,
 המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה
 בראשית. פאמור, לעשה אורים גדלים,
 פי לעולם חסדו: והתקין מאורות משמח
 עולמו אשר ברא: אור חדש על ציון
 תאיר, ונזכה כלנו במהרה לאורו: ברוך
 אתה יהוה, יוצר המאורות:

אהבה רפה (אהבת עולם) אהבתנו יהוה אלהינו,
 חמלה גדולה ויתרה חמלת עלינו: אבינו
 מלפנו, בעבור שמך הגדול ובעבור אבותינו
 שפטחו בך, ותלמדם חקי חיים, לעשות רצונך
 בלבב שלם, בן תחנונו ותלמדנו: אבינו אב הרחמן,
 המרחם, רחם עלינו, ותן בלבנו בינה להבין
 ולהשפיל, לשמוע ללמוד וללמוד, לשמור ולעשות
 ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה: והאר
 עינינו בתורתך, ודבק לבנו במצותיך, ויחד לבינו
 לאהבה וליראה את שמך, למען לא נבוש, ולא
 נכלם, ולא נפשל לעולם ועד: פי בשם קדשך הגדול
 הגבור והנורא פטחנו, נגילה ונשמחה בישועתך:
 ורחמיך יהוה אלהינו וחסדיך הרבים אל יעזבונו
 נצח סלה ועד: מהר והבא עלינו ברכה ושלוש

מהרה, מארבע כנפות כל הארץ, ושבור עול הגוים ועול גליות מעל צוארנו, ותוליכנו מהרה קוממיות לארצנו: כי אל פועל ישועות אתה, ובנו בחרת מפל עם ולשון, וקרבתנו מלכנו לשמך הגדול סלה באמת באהבה, להודות לך וליהודך באהבה, ולהאכה את שמך: ברוך אתה יהוה, הבורר בעמו ישראל באהבה:

יחיד אומר אל מלך נאמן

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד:

לחש: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך: והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה היום על לבבך: ושננתם לבניך ודברתם עם בשבתך בביתך ובילכתך בדרך ובשכבך ובקומך: וקשרתם לאזן עליך והיו לטמטת בין עיניך: וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך:

והיה אם שמעו תשמעו אלי מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את יהוה אלהיכם ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם: ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת הנגף ותירשך ויצהרך: ונתתי עשב בשדה לבהמתך ואכלת ושבעת: השמרו לכם פן יפתה לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחיתם להם: וחרה אפיהוה בכם ועצר את השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יבולה ואבדתם מהרה מעל הארץ הטבה אשר יהוה נתן לכם: ושמרתם את דברי אלה על

לִבְכֶם וְעַל־נַפְשֵׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יְדֵיכֶם וְהָיוּ
 לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וּלְמַדְרֹתֵם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם
 בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בְּדֶרֶךְ וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ:
 וְכַתַּבְתֶּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:

לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וַיְמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
 יְיָ הַיְהוָה לְאַבְרָהָם לֵאמֹר לְתַת לְהֵם פִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
 אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל־כַּנְּפֵי בְגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם
 וְנָתַנּוּ עַל־צִיצִית הַכֶּנֶף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית
 וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם
 וְלֹא תִתְּרוּ אַחֲרָי לְבַכְּכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אֲתֶם זֵמִים
 אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי וְהָיִיתֶם
 קְדוֹשִׁים לְאַלְהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם
 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהִיּוֹת לָכֶם לְאַלְהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
 אָמֵן. הַש"ץ חוֹר וְאוֹמֵר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אָמֵן

וַיֵּצֵיב וְנִכּוֹן וַיִּשָּׂר וְנֶאֱמַן וְאַהֲבֵב וְחָכִיב וְנַחֲמֵד
 וְנַעֲמִים וְנֹרָא וְאֲדִיר וּמַתְקָן וּמְקַבֵּל וְטוֹב וְיִפְהָ
 הַדְּבָר הַזֶּה עֲלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: אָמֵן, אֱלֹהֵי עוֹלָם
 מְלַפְּנֵנו צוֹר יַעֲקֹב מִגֹּן יִשְׁעָנוּ, לְדֹר וָדֹר הוּא קִיָּם
 וְשִׁמּוֹ קִיָּם וְכִסְאוֹ נִכּוֹן וּמְלַכּוֹתוֹ וְאֲמוּנָתוֹ לְעַד
 קִיָּמָת: וּדְבָרָיו הַיּוֹם וְקִיָּמִים, נֶאֱמָנִים וְנַחֲמָדִים, לְעַד
 וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים. עַל אֲבוֹתֵינוּ וְעַלֵינוּ, עַל בְּנֵינוּ וְעַל
 דוֹרוֹתֵינוּ, וְעַל כָּל דוֹרוֹת זְרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדֶּיךָ:

עַל הַרְאִשׁוֹנִים וְעַל הָאַחֲרוֹנִים דְּבַר טוֹב וְקִיָּם לְעוֹלָם
 וָעֶד: אָמֵן וְאֲמוּנָה חֶק וְלֹא יַעֲבֹר. אָמֵן שְׁאֵתָהּ
 הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְלַפְּנֵנו מְלֶךְ

אבותינו. גואלנו גואל אבותינו, יוצרנו צור
 ישועתנו, פורנו ומצילנו מעולם הוא שמך, ואין לנו
 עוד אלהים זולתך סלה:

עזרת אבותינו אתה הוא מעולם, מגן ומושיע להם
 ולבניהם אחריהם בכל דור ודור: ברום עולם
 מושבך, ומשפטיך וצדקתך עד אפסי ארץ: אמת,
 אשרי איש שישמע למצותיך, ותורתך ודברך ישים
 על לבו: אמת, אתה הוא אדון לעמך, ומלך גבור
 לריב ריבם לאבות ובנים: אמת, אתה הוא ראשון,
 ואתה הוא אחרון, ומפלעטיך אין לנו מלך גואל
 ומושיע: אמת, ממצרים גאלתנו יהוה אלהינו,
 ומפית עבדים פדיתנו, כל עבוריהם הרגת, ובכורך
 ישראל גאלת, וים סוף להם בקעת, וזדים טבעת,
 וידידים העברת, ויכסו מים צריהם, אחד מהם לא
 נותר: על זאת שבחו אהובים ורוממו לאל, ונתנו
 יודים ומירות שירות ותשבחות, ברבות והודאות
 למלך אל חי וקים: רם ונשא, גדול ונורא, משפיל
 גאים עדי ארץ, ומגביה שפלים עדי מרום, מוציא
 אסירים, ופודה ענוים, ועוזר דלים, ועונה לעמו
 ישראל בעת שועם אליו: תהלות לאל עליון גואלם,
 ברוך הוא ומבורך, משה ובני ישראל לך ענו שירה,
 בשמחה רבה, ואמרו כלם:

מִי כְמוֹכָה בָּאֱלֹהִים יְהוָה, מִי כְמוֹכָה נֹאדָר
 בְּקֹדֶשׁ, נֹרָא תְהִלָּת, עֲשֵׂה פִלָּא:

שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְחוּ גְּאוּלִּים לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל עַל שְׁפַת
הַיָּם, יַחַד כָּלֵם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ:

יְהוָה יִמְלֶךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

צוּר יִשְׂרָאֵל, קוֹמָה בְּעִזְרַת יִשְׂרָאֵל: וּפְדָה בְּנֵאֲמֶךָ
יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל: וְנֹאמֶר, גְּאֻלְנוּ יְהוָה צְבָאוֹת
שְׁמוֹ, קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה גְּאֹל יִשְׂרָאֵל:

המתפלל צריך לכוון בלבו פירוש המלות שמוציא בשפתיו ויחשוב כאילו שכניה כנגדו שנאמה שויתי ה' לנגדי תמיד. ויחשוב כאילו עומד בבית המקדש. וצריך לעמוד כעבד לפני רבו באימה וביראה. ויש נוהגים להתפלל בר"ה ויוה"כ בכריעה, ואלה צריכים לזקוף כשיגיעו למלך עוזר כדי להשתחוות אח"כ בברוך אתה, וכן יזקוף בכל החיים וישחה אח"כ בברוך אתה, ובשאר הברכות כשיגיע לברוך יזקוף עצמו וישאר זקוף עד אחר שיתחיל ברכה שלאחריה לפי שאסור לשחות בשאר הברכות לא בתחלה ולא בסוף. כשיזקוף לא יעמוד בקומה זקופה רק ראשו כפוף מעט. יחשוב במחשבתו אני מכוין לכלול את עצמי בין איננו דמתפללין לקוב"ה בלבב שלם:

אֲדַנִּי שְׁפַתִּי תִפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי
יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוּר
וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיוֹן, גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים,
וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת, וּמְבִיא
גּוֹאֵל, לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ, בְּאַהֲבָה:
זְכַרְנוּ לַחַיִּים, מֶלֶךְ חַפֵּץ בַּחַיִּים, וְכִתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַן
אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
מְגַן אַבְרָהָם:

אתה גבור לעולם אדני, מחיה מתים אתה רב
להושיע: מוריד הפל:

מכלכל חיים בחסד, מחיה מתים ברחמים רבים, סומך
נופלים, ורופא חולים, ומתיר אסורים, ומקיים
אמונתו לישני עפר. מי כמוך בעל גבורות, ומי דומה לך,
מלך מקיית ומחיה ומצמיח ישועה:

מי כמוך אב הרחמים, זכר יצוריו לחיים ברחמים:

ונאמן אתה להחיות מתים. ברוך אתה יהוה מחיה
המתים:

אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום והללוך
פלה. כי אל מלך גדול וקדוש אתה:

לדור ודור המליכו לאל כי הוא לבדו מרום וקדוש:
ובכן יתקדש שמך יהוה אלהינו על ישראל עמך ועל
ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך ועל
מלכות בית דוד משיחך ועל מכוונך והיכלך:

ובכן תן פחדך יהוה אלהינו על כל
מעשיך, ואימתך על כל מנה

שבראת, ויראוך כל המעשים, וישתחוו
לפניך כל הברואים, ויעשו כלם אגדה
אחת, לעשות רצונך בלבב שלם. כמו
שידענו יהוה אלהינו, שהשלטון לפניך, עז
בידך, וגבורה בימינך, ושמך נורא על כל
מה שבראת:

וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד יְהוָה לְעַמּוּךָ, תִּהְלַח לִירֵאִיךָ,
וּתְקַוֶּה טוֹבָה לְדוֹר־שִׁיךָ, וּפְתַחֲחוּן פִּיהַ
לְמַיְחָלִים לָךְ, שְׂמַחָה לְאַרְצֶךָ, וְשִׁשׁוֹן
לְעִירֶךָ, וּצְמִיחַת קַרְן לְדוֹד עַבְדֶּךָ, וְעַרִיכַת
נֶר לְבֵן יִשְׂרָאֵל מְשִׁיחֶךָ, בְּמַחֲרָה בְיַמֵּינוּ:

וּבְכֵן צְדִיקִים יֵרְאוּ וַיִּשְׂמְחוּ, וַיִּשְׂרִים וַיֵּעָלוּ. וְחַסִּדִּים
בְּרָנָה וַיְגִילוּ. וְעוֹלָתָה תִקְפֵּץ פִּיהָ, וְכָל חַרְשָׁעָה כִּלְהָ
כַּעֲשׂוֹן תִּכְלֶה. כִּי תַעֲבִיר מִמְשַׁלֵּת זְרוֹן מִן הָאָרֶץ:

וּתְמַלֹּךְ אֶתְהָ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִחֲרָה לְבַדְּךָ, עַל כָּל
מַעֲשֶׂיךָ, בְּחַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם
עִיר קֹדֶשֶׁךָ, בְּכַתוּב בְּדַבְרֵי קֹדֶשֶׁךָ, יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם
אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר חַלְלוּנָה:

קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׂמֶךָ, וְאִין אֱלֹהִים
מִבְּלַעֲדֶיךָ, בְּכַתוּב, וַיִּגְבַּהּ יְהוָה
צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקְּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ
בְּצַדִּיקָה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמְּלֹךְ הַקְּדוֹשׁ:

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אַהֲבַת אוֹתָנוּ וְרַצִּית בְּנוּ,
וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדְּשָׁתָנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ,
וְקִרְבַּתָּנוּ מִלִּפְנֵי לְעַבְדֹתֶיךָ, וְשִׂמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ
קִרְאָת:

וּתְתַן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת השַׁבָּת הַזֶּה
וְאֶת יוֹם הַזְּכָרוֹן הַזֶּה, יוֹם (לשבת זְכָרוֹן) תְּרוּעָה (לשבת בְּאַהֲבָה)
מִקְרָא קוֹדֶשׁ זָכַר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבוֹא וְיִגִּיעַ, וְיִרְאֶה
וְיִרְצֶה וְיִשְׁמַע, וְיִפְקֹד וְיִזְכֹּר זְכוּרֵנוּ וּפְקֻדוֹתֵנוּ,
וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזִכְרוֹן מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עֲבֹדֶךָ, וְזִכְרוֹן
יְרוּשָׁלַיִם עִיר קְדֻשָׁה, וְזִכְרוֹן כָּל עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל
לְפָנֶיךָ, לְפִלִּיטָה לְטוֹבָה, לַחַן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לַחַיִּים
טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. בַּיּוֹם הַזֶּה הִזְכַּרְוֹן הָיָה: זְכוּרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
בּוֹ לְטוֹבָה. וּפְקֻדוֹתֵנוּ בּוֹ לְבִרְכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לַחַיִּים
טוֹבִים. וּבְדַבַּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חוּס וְחַנּוּן, וְרַחֵם עָלֵינוּ
וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם
אַתָּה:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְלוֹךְ עַל כָּל
הָעוֹלָם כְּלוֹ בְּכַוּדֶךָ, וְהַנְּשֵׂא עַל
כָּל הָאָרֶץ בִּיקְרָךְ, וְהוֹפֵעַ בְּהַדָּר גָּאוֹן עֲזִיב
עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל אֶרֶץ, וְיִדַע כָּל פְּעוּלֶךָ,
כִּי אַתָּה פְּעַלְתָּנוּ, וַיְבִיחַ כָּל יְצוּר, כִּי אַתָּה
יְצַרְתָּנוּ, וַיֹּאמֶר כָּל אִשׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ:
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ, וּמְלַכּוֹתוֹ בְּכָל
מְשָׁלָה: (לשבת אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רְצֵה נָא בְּמִנוּחֵינוּ)
קְדֻשָׁנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ,
שְׂבַעֵנוּ מִטּוֹבֶךָ וּשְׂמַחֵנוּ בִישׁוּעָתֶךָ, (לשבת)
וְהִנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַחֲבָה וּבְרַצוֹן שֶׁבֶת קְדֻשָׁה, וְיִגְוַחוּ בּוֹ כָּל
יִשְׂרָאֵל מִקְדְּשֵׁי שְׁמֹךְ). וְטַהַר לִבֵּנוּ לְעֲבֹדֶךָ בְּאַמֶּת,
כִּי אַתָּה אֱלֹהִים אֱמֶת וּדְבָרֶךָ אֱמֶת וְקִיָּם

לְעֵד. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מִלֵּךְ עַל כָּל הָאָרֶץ,
מִקְדָּשׁ (לשבת השבת) וְיִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזְכָּרוֹן:

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּלְתַפְלַתֶם שְׁעָה,
וְהִשֵּׁב אֶת הָעֲבוּדָה לְדָבִיר בֵּיתְךָ, וְאֲשֵׁי
יִשְׂרָאֵל, וּתְפַלְתֶּם מִהֲרָה בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרַצוֹן, וְתִהְיֶה
לְרַצוֹן תָּמִיד, עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ:

וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבֶךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה, הַמַּחְזִיר שְׂכִינְתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֲתָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֵד, צוּרנו צוּר חַיִּינוּ, מִגֵּן
יִשְׁעֵנו, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נֹדֵה לָךְ וְנִסְפָּר תַּהֲלִתְךָ,
עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיַדְךָ, וְעַל נְשׁוֹמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ,
וְעַל נְסִיף שְׂבָכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ
שְׂבָכָל עֵת, עָרֵב וּבִקֵּר וְצַהֲרִים, הַטּוֹב פִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ,
וְחִמְרָחֵם, פִּי לֹא תִמּוּ חֲסָדֶיךָ, פִּי מֵעוֹלָם קוִינֹו לָךְ:

וְעַל כָּלֶם יִתְבַּרַךְ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמֶךָ מִלִּפְנֵי תָמִיד
לְעוֹלָם וָעֵד:

וּכְתוּב לְחַיִּים טוֹבִים, כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ:

וְכָל חַיִּים יוֹדוּךָ סְלָה, וַיַּחֲלִלוּ וַיְבָרְכוּ אֶת שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל
בְּאַמַּת לְעוֹלָם פִּי טוֹב, הָאֵל יִשׁוּעַתָּנוּ וְעֲזָרְתָנוּ סְלָה,
הָאֵל הַטּוֹב. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַטּוֹב שְׁמֶךָ וְלָךְ נָאֵה
לְהוֹדוֹת:

שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים,
עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ, בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ, כְּלָנוּ
בְּאַחַד יָחַד בְּאוֹר פְּנִיךָ, פִּי בְּאוֹר פְּנִיךָ נִתְּתָ לָנוּ יְהוָה

אלהינו, תורת חיים ואהבת חסד, וצדקה וברכה ורחמים וחיים ושלום, וכל טוב, וטוב יהיה בעיניך, לברכנו ולברך את כל עמך ישראל, בכל עת ובכל שעה בשלומך, ברוב עוז ושלום:

בספר חיים, ברכה ושלום, ופרנסה טובה, ונזרות טובות, ישועות ונחמות, נזכר ונכתב לפניך, אנחנו וכל עמך בית ישראל, לחיים טובים ולשלום:

ברוך אתה יהוה המברך את עמו ישראל בשלום:

יהי לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, יהוה צורי וגאלי:

אלהי, נצר לשוני מרע, ושפתי מדבר מרמה, ולמקללי, נפשי תדם, ונפשי בעפר לכל תהיה. פתח לבי בתורתך, ואחרי מצותיך תרדוף נפשי, וכל הקמים והחושבים עלי רעה מהרה הפר עצתם וקלקל מחשבתם. (יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי שלא תעלה קנאת אדם עלי ולא קנאתי על אחרים, ושלא אכעוס היום ושלא אכעיסך, ותצילני מיצר הרע, ותן בלבי הכנעה וענוה. מלבנו ואלהינו יחד שמך בעולמך, בנה עירך יסד ביתך ושכלל היכלך וקבץ קבוץ גלויות ופדה צאנך ושפח עדתך.) עשה למען שמך, עשה למען ימינך, עשה למען תורתך, עשה למען קדשתך. למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך וענני, יהי לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, יהוה צורי וגאלי. עשה שלום במרומוי, הוא ועשה שלום עלינו, ועל כל ישראל, ואמרו אמן:

יהי רצון מלפניך, יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שיבנה בית המקדש במהרה בימינו, ותן חלקנו בתורתך. ושם נעבדך ביראה בימי עולם וכשנים קדמוניות. וערכה ליהוה מנחת יהודה וירושלים בימי עולם וכשנים קדמוניות:

תפלה לשליח צבור בקול

פותחין

הארון

אֲדַנִּי שִׁפְתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
 אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא
 אֵל עֲלִיּוֹן גּוֹמֵל חֲסִדִּים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חֲסִדֵי
 אֲבוֹת וּמֵבִיא גּוֹאֵל לְבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

מִסוּד חֲכָמִים וְנִבְוִנִים. וּמִלְמַד דַּעַת מְבִינִים.
 אֶפְתָּחָה פִּי בְּתַפְלָה וּבְתַחֲנוּנִים. לְחִלּוֹת
 וּלְחַנּוּן פָּנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים וְאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים:

שם המחבר חתום בראשי התרחות יקותיאל בר משה חזק ואמץ יחי

יִרְאֵתִי בַּפְּצוֹתַי שׁוֹחַ לְהַשְׁחִיל. קוֹמֵי
 לְחִלּוֹת פָּנֵי נוֹרָא וְדַחִיל. וְקַטְנַתִּי
 מַעַשׂ לְכֵן אֲזַחִיל. תְּבוֹנָה חֲסֵרְתִי וְאִיךְ
 אֲזַחִיל. יוֹצְרֵי הַבֵּינֵי מוֹרְשָׁה לְהַנְחִיל.
 אֵילָנֵי וְאֲמִצְנֵי מִרְפִּיּוֹן וְחִיל. לְחַשֵּׁי יִרְצָה
 כְּמִנְטִיף וּמִשְׁחִיל. בְּטוֹיֵי יִמְתַּק כְּצוּף
 נְחִיל. רְצוּי בִּישָׁר וְלֹא כְּמִכְחִיל. מִשְׁלַחִי

.א.

בְּנֵי! מְנַהֵג וְנֹסֵחַ אַחֲרֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָאֲשֶׁפְּנִים לֹמֵר אֵת הַפְּיּוּטִים
 שֶׁנִּתְקַנּוּ עַל־יְדֵי הַקְּדָמוּנִים, וְרַבְּנֵי הַיָּה נִזְקֵר לֹמֵר כֹּל מֵה שֶׁחָבַר רַבִּי אֶלְעָזָר
 הַקָּלִיר (שִׁיחוֹת־רַרְיָן, סִימָן כ"א), וְיֵשׁ בְּפִיּוּטִים אֵלּוּ סוּדוֹת גְּדוּלִים, כִּי נִתְקַנּוּ
 מִהַקְּדָמוּנִים, אֲשֶׁר לְשׁוֹנֵם הֵיא לְשׁוֹן זָהָב וּמְדַקְדַּקַת כְּפֵי הַשְּׁמוֹת וְהַצְּרוּפִים
 וְהַמְּלָאכִים, וְעַל־כֵּן אֵל יִקְלוּ בְּעִינֵךְ פִּיּוּטִים אֵלּוּ.

לְהַמְצִיא כֶּפֶר וּמַחִיל. שְׂאֵגֵי יַעֲרֵב וְלֹא
 כְּמִשְׁחִיל. הֶעֱתֵר לְנִגְשִׁים וּנְחֻשִׁים
 כְּזַחִיל. חֲנוּן כְּהַבְטִיחַ לְבִנְקֵרֵת מַחִיל.
 זַעֲקֵי קָשָׁב בַּעַת אֶת־חִיל. קָרְבֵי יַחֲמְרוּ
 בַּחֲקָרְךָ חֲלוּחִיל. וּמֵאֵימַת הַדִּין נִפְשֵׁי
 תִּבְחִיל. אִם כְּגִמּוּל, הֲלֵב יִחִיל. מְקוֹרֵי
 עֲפַעֲפֵי אֵזִיל כְּמוֹזַחִיל. צִדְקָה אֶקְוֶה מִמֶּךָ
 וְאוּחִיל. יִשְׂרָהּ הוֹרֵי זְכָרָה לְהֶאֱחִיל. חֵם לְבִי
 בְּהַגִּי יִגְחִיל. יִסְתַּעַר בְּקָרְבֵי בַּעַת
 אֶת־חִיל:

סוגרין

הארון

מיוסד ע"פ א"ב

אֶת חִיל יוֹם פְּקֻדָּה. בְּאֵימֵנו כֹּל לֶחֶם לְשִׁקְדָּה. גְּשִׁים
 כּוֹ בְרֶךְ לְקוֹדֶה. דָּעַם לְיִשְׂרָאֵל כְּעַל מוֹקְדָּה: הַיּוֹצֵר
 יַחַד כְּסֵל נִשְׁפָּט. וְשׁוֹעַ וְדָל כְּפִלּוֹם יִשְׁפָּט. זִכָּר לֹא
 יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט. חֵן עֲרַפּוֹ יִזְכָּר כְּמִשְׁפָּט: טָרֵם כֹּל
 מִכְּעַל הַצֶּבֶל. יוֹם בְּמַחֲשַׁבֵּת צוּר הַצֶּבֶל. בְּאַחֲזוֹר וְקָדָם
 בְּתוֹךְ נַחֲצֵב. לֵיחָב עֲלֵיו כֹּל הַמַּחֲצֵב: מִנְתּוֹ כְּהַיּוֹם
 כִּחַ דְּשִׁנְתָּה. נֹצֵר לְהַחֲנִיט לְתַשְׁעִים שָׁנָה. סִימְנָה אֹת
 הַיּוֹת לְשׁוֹשְׁנָה. עֵבֶר לְפָנָיו בְּזֶה רֹאשׁ הַשָּׁנָה: פִּלְצוּ
 פְּרָחִיהָ בְּזֶה יוֹם. צִנְתֶּם פָּנָי כִּם אֵיזֵם. קוֹל דְּבוּכֵם
 יִרְחִישׁוּ הַיּוֹם. רֹגְשִׁים לְחַרְיֵעַ לְמִצַּא פְּדִיּוֹם: שְׁעוֹנִים
 עֲלֶיהָ בְּהַ לְהַפְקֵדָה. שׁוֹאֲגִים כְּלַחַק דְּלִתּוֹת לְשִׁקְדָּה:
 חוֹן תְּמוּכִים כְּדָשׁוֹן שֶׁחַ עֲקֵדָה. תִּשְׂרָאֵל אֲשֶׁר כּוֹ נִפְקֵדָה:

נַעֲלָה בְּדִין עֲלֹת בְּתַרְוֵעָה. גֵּיא עִם דָּרִיָּה
 לְרוֹעֵעָה: חון בְּשׁוֹפָר (בשבת בְּזִכְרוֹן שׁוֹפָר)
 אֶפְתָּנוּ (נִיא אֲרִצְנוּ) וּבְכַרְךָ כְּרִיעָה. בְּמִגַּנֹּת
 רַעִים בְּגַנּוּ אֶתְרוֹעֵעָה:

זְכַרְנוּ לַחַיִּים, מֶלֶךְ חַפִּץ בַּחַיִּים, וְכַתְּבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:
 מֶלֶךְ עֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְגַן
 אֲבֹרָהּם:

אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה רַב
 לַחֹשִׁיעַ: מוֹרִיד הַטַּל:

מִכְּלַפֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים,
 סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמְתִיר
 אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לַיּוֹשְׁבֵי עָפְרָי. מִי כְמוֹךָ בַּעַל
 גְּבוּרֹת, וּמִי דוֹמָה לָךְ, מֶלֶךְ מִמִּית וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּיחַ
 יְשׁוּעָה:

מיוסד ע"פ תשר"ק

תִּאֲלֹת זוּ בַּחֲפִיץ לַחֲתָעִיל. שׁוֹעַ עַרְךָ לְמַדָּם לַחֲוֵעִיל.
 רוֹן הַרְרֵי קָדָם הַמוֹעִיל. קְרֵא בְּגֵרוֹן מוֹקֵשׁ
 לַחֲגָעִיל: צַדִּיקָם לַחֲקִפּוֹת בְּנִיב שׁוֹעָה. פְּעֵלָם בְּקֶרֶב
 שָׁנִים לְשִׁמְעָה. עַת רִצּוֹן וַיּוֹם יְשׁוּעָה. סְבִיכַת קָרֵן
 וּבְרִית שְׁבוּעָה: נוֹכְבִּים בְּגִישַׁת הוֹתָמוֹת תְּשׁוּעָה.
 מִסְפָּר שְׁתוֹת וְחוֹתְמֵיהֶן תְּשׁוּעָה. לְמַנְיֵן פְּלוּל שְׁמוֹת
 תְּשׁוּעָה. כַּחֲנָנָה עֲקָרָה יִלְדָה שְׁבַעָה: יֵאֱמִירוּ עֵז
 מַלְכֵיֹת עֶשֶׂר. טְבוּעוֹת לְשֵׁם בַּחֲן בְּעֶשֶׂר. חֵק
 זְכָרוֹנוֹת וְקוֹלוֹת עֶשֶׂר. זְכַר מְבָרֵךְ גְּבִיר (נִיא גְבִירוֹ)

בְּעֶשֶׂר: וַיִּפֶן בְּאַהֲבָה אֶת־י נְהָרִים. הֶעֱקֹד בְּהַר מֹזֵר
 אַחֲזֵרִים. דְּשָׁנוּ יֵרָא לְחַן שִׁירִים. גְּשִׁים עֲדִיו בְּקָר
 וְצִהָרִים: בְּזֶה פָּרַק חֲנֹן עֲתִירָה. בְּעַד אֲסוּרָה עַד
 הַתָּרָה: ^ח אֲנָקָת אֲסוּר אִז בְּהַכְתָּרָה. אֲלִי לְהַעֲתֵר כְּמוֹ
 נְעִתָרָה:

מִלֶּדֶד עֲלִיזֹן וְנוֹרָא. מִשְׁפָּטֵנוּ יוֹצִיא כְּאוֹרָה: ^ח
 אִיחֲלָנוּ כְּתֵר לְעִטָּרָה. בְּטַלְלֵי תַחִי בְּחֶסֶד־וֹ
 אֶת־פָּאָרָה:

מִי כְּמוֹד אֵב הַרְחֵמִים, זֹכֵר יִצְוִרֵי לַחִים בְּרַחֲמִים:
 וְנִאֲמֵן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מַחֲיֵה
 הַמֵּתִים:

מִסֻּד ע"פ א"ת ב"ש

אֲבָן חוּג מִצּוּק נְשִׂיָה. תַּחֲוֹם רִבְּה צוּל שְׂאִיָּה. בְּפִנֵּת
 רֵאשִׁ יִסוּד שְׁלִישִׁיָּה. שְׁתַּתּוּ שְׁעוֹן בַּה לְשַׁעִיָּה:
 גְּבַעַת שֶׁרֶשׁ מְאוּסָת בּוֹנִים. רִבְּעָה הַיּוֹם מְאֲרִבְעָה
 אֲבָנִים. דְּמַעוֹת מִכְּבָה עַל בָּנִים. קִשְׁבָּה מִנְעִי אִם
 הַבָּנִים: הָאֲדַמּוֹן כְּבֵט שְׁלֵא חָלָה. צִבָּה לְקַחְתָּה לֹא
 וְנִתְבַּהֲלָה. וּפְלָלָה רַבִּים בְּעַד הַתּוֹחֲלָה. פְּדוּתָה מִזֹּד
 וְלֵא חֲלָלָה: זָכֵר לָהּ יִשְׂר אֲרָחוֹת. עֶבֶר לְהַמִּיר בְּבִטּוֹן
 אַחוֹת. חֲשָׁבָה כְּהַיּוֹם זָכָרָה לְהַאֲחוֹת. סְלוּף דִּינָה
 בִּיהוֹסֵף לְהַנְהוֹת: טָבַע בְּכִלֵי יוֹצֵר הַעֲבִיר. נְפִי
 חִילִים לְהַעֲצִים וּלְהַגְבִּיר. יָה כְּסָכַת אֲנָקָת גְּבִיר.
 מִטּוֹת שְׁנִים מִנְּה הַסְּבִיר: בְּעִקְרַת בֵּית בְּתַחַל נִכְרָה.
 כְּבַפּוֹר רֵאשִׁית בְּתַכַּל בְּכָרָה: ^ח לְבַדִּיָּה תַעֲמוֹד בְּיוֹם
 זְכִירָה. לְהַזְכֵּר לְמוֹ כְּמוֹ נִזְכָּרָה:

יְמַלְךָ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדֹר
וְדֹר הַלְלוּיָהּ:
וְאַתָּה קְדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל,
אֵל נָא:

פותחין

מיוסד ע"פ א"ב

הארון

אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ:

בְּשָׂמִים וּבְאַרְצֵי:

גְּבוּר וְנִנְעָרִי:

דָּגוּל מְרַבֵּבָה:

הוּא שָׁח וַיְהִי:

וְצִוָּה וְנִבְרָאוּ:

ב.

בני! באמרך את הפיוט "אתה הוא אלהינו בשמים ובארץ גבור ונערץ", תתעורר מאד מאד, כי הוא מסדר על-פי סדר האל"ף-בי"ת, ותבונן ליהודו תתברך בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד, ותבונן אל הפרוש הפשוט, וימשך לבך אליו תתברך. "דגול מרובה הוא שח ויהי", הוא תתברך מרומם ומפאר מרב רבבות מלאכי מעלה, הוא אומר והיה העולם. "צוה ונבראו זכרו לנצח", מפני שהקדוש-ברוך-הוא צוה וברא את כל הבריאה הנפלאה הזאת, לכן נזכירו תמיד, כי זה שכחו. "חי עולמים טהור עינים", איך זוכה האדם להיות נכלל בחי החיים בו תתברך? על-ידי קדשת העינים, כשאדם זוכה לקדש ולטהר את עיניו. וכמאמרם ו"ל (פנהדיון מה): אין יצר הרע שולט אלא במה שעיניו רואות; ולכן כשאדם זוכה לשמר את עיניו, לא להסתכל על נשים, אז יזכה לחזות בנעם השכינה. וזה שאמרו על יוסף הצדיק (ברכות כ:): עין שלא רצתה לזון ממה שאינו שלה, אין עין-הרע שולטת בו; כי הוא נכלל בחי החיים בו תתברך. "יושב סתר בחרו ישעיה", מי שמתחבא בסתר צל כנפיו תתברך, והולך במקום סתר, שאין שם בני-אדם

זכרו לנצח: **הי עולמים:**
טהור עינים: **יושב סתר:**
בתרו ישועה: **לבושו צדקה:**
מעטתו קנאה: **נאפד נקמה:**

ומדבר אליו ותברך, על־ידי־זה נתעטר עם ישועה ככתר, כי על־ידי התבודדות באה ישועה (ספר־המדות, אות ישועה, סימן ג'). "לבושו צדקה מעטתו קנאה", והוא על דרך שאמר רבנו ז"ל (לקוטי־מותר"ן, חלק ב', סימן סה): כשמקנאים קנאת הוי"ה צבאות, נחשב כמו צדקה. ועל־ידי שנותן צדקה, זוכה להכלל באין סוף ברוך הוא, ואינו מקנא בשום בריו, שנה (במדבר כח): "בקנאו את קנאתי", זה הצדיק שאינו מקנא שום צדיק — לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, רק אותו ותברך לבד. וזה מקשר אל ספין של שחיטה (לקוטי־מותר"ן, חלק א', סימן רעח), כי החליף נקרא מאכלת, כמו שקתוב (בראשית כב): "ויקח את המאכלת", שמשם באה פרנסה (לקוטי־מותר"ן, חלק א', סימן לו), שכל זה ענין צדקה, עין שם. "נאפד נקמה סתרו ישר", כשאדם מתקשט במדת הנקמה, סימן שבסתר יש אצלו ישר, והוא על דרך שאמרו חכמינו הקדושים (שכת ג): אם תלמיד חכם נוקם ונוטר כנחש חגרהו על מתניו; כי צדיק ותלמיד חכם צריך להתחזק ולא להכניע את עצמו לפני רשעים, ולכן אמרו חכמינו הקדושים (יומא כג): כל תלמיד חכם שאינו נוקם ונוטר כנחש אינו תלמיד חכם, כי אסור להכניע את עצמו לפני רשעים. וזו היתה מדתו של משה, כמאמר ז"ל (תנחומא מטות): "ישמח צדיק" — זה משה, "כי תזה נקם" נקמת מדין; כי עקר שלמות הצדיק, שנוקם נקמת השם ותברך, כמו שאמרו (ספרי מטות): "נקם נקמת בני ישראל", להודיע שבחן של צדיקים שאין נפטרים מן העולם עד שנוקמים נקמת ישראל, שהיא נקמת מי שאמר והיה העולם. וזו מדרגת הצדיקים. ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות צדיק, סימן רב): יש רשע שמצליח, וכשרודף את הצדיק, אז תקלפות בעצמן נוקמות ממנו, והוא זכרתי לגמרי. "עצתו אמונה פעלתו אמת", מי שתמיד מיעץ לכל אחד שיתחזק באמונה, ומדבר רק באמונה, סימן שכל פעולתיו אמת, כי אי אפשר לבא לאמונה אלא על־ידי אמת (לקוטי־מותר"ן,

סתרו יושר:

עצתו אמונה:

פעלתו אמת:

צדיק וישר:

קרוב לקוראיו באמת:

רם ומתנשא:

שוכן שחקים:

תולה ארץ על בלימה:

ח"ק חי וקיים נורא ומרום וקדוש:

סוגרין

הארון

חלק א', סימן ד'. ומובא בזהר (בלק קצח): אמונה אֶתְקַרְיָאת פד אֶתְחַבֵּר ביה אמת. "צדיק וישר קרוב לקוראיו באמת", כשֶׁאֵדָם מִתְחַזֵּק בְּאִמּוּנָה פשוטה בו יתְבַרֵךְ, ואינו מסתפל על הצלחת הרשעים, אלא מסתפר בסתר צל כנפיו יתְבַרֵךְ, ויש לו ישרות לב, ואינו עולה על לבו שום קשיות וספקות על הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא, אף שרואה עוות הדין שֶׁהִרְשָׁעִים מְצַלְחִים, ואף-על-פי-כן הוא מִתְחַזֵּק בְּיִשְׁרוֹת לב (לקוטי-מוֹתֵרֵי, חלק א', סימן נה), על-יְדִיָּה זוכה שנתקבלת תפלתו באמת, כי נתקרב יותר אל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא, ומתנוצצת בו זכות האבות. "רם ומתנשא שוכן שחקים", מי שתמיד מרום ומנשא את הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא, ותמיד מדבר ממנו יתְבַרֵךְ, על-יְדִיָּה מוריד את השמים כאן למטה, והוא יושב בשמים אצלו יתְבַרֵךְ. וכמוכא בְּדַבְרֵי רבנו ׀"ל (ספר המדות, אות התשאות, סימן יד): מי שהשם אֶלְקִי עִמּוֹ — יִהְיֶה לוֹ עֲלֵיהֶ; וְכֵן (שם, סימן לב): על-יְדִי אֶהְבֵּת צְדִיקִים — מִתְנַשֵּׂא; וְכֵן הוּא (שם אות כבוד, סימן ה'): מי שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא נִתְרוֹמֵם על יְדוֹ לְמַעְלָה, הוּא נִעְשֶׂה מִפְרָסָם, שְׂכָל זֶה בְּכָלל "רם ומתנשא שוכן שחקים". "תולה ארץ על בלימה חי וקיים נורא ומרום וקדוש", כשֶׁאֵדָם בולם פיי בעת מריבה ושותק, על-יְדִיָּה כֵל הַעוֹלָמוֹת עוֹמְדִים עָלָיו, כְּמֵאֲמָרָם ׀"ל (חלץ טו): אִין הַעוֹלָם מִתְקַיֵּם אֵלָא בְּשִׁבְלִי מִי שְׂבוּלָם אֶת עֲצְמוֹ בְּשַׁעַת מְרִיבָה, שְׁנֹאֲמַר (איוב כו): "תולה ארץ על בלימה"; ואֵז כְּשֶׁאֵדָם שוֹתֵק, הוּא נְכַלֵּל בוֹ יתְבַרֵךְ, שֶׁהוּא "חי וקיים נורא ומרום וקדוש", אֲשֶׁרֵי לוֹ.

שפב ראש עת רצון השנה

בחול מתחילין תעיר ותריע ובשבת אומרים ובכן זה' פקד את שרה

חזן וקהל **תְּעִיר וְתָרִיעַ. לְהַכְרִית כָּל מַרְעֵ. וְתִקְדֵשׁ בְּיַדְעֵי**
לְהָרִיעַ. קְדוֹשׁ:

שם המחבר בראשי החרוזות אלעזר בריבי קליד

אֲדַרְת מִמְלִכָה. עַל מַה הִשְׁלַכְהָ. וְעוֹד לֹא מַלְכָה. לְכַל הַמְלִיכָה.
וְאַחֲרָיו הִלְכָה. שְׁלֹא כַהֲלַכְהָ. עֲלֶיהָ הַמְלִיכָה. גְּבֵרַת מִמְלִכָה.
עַד תּוֹפִיעַ מְלוֹכָה. זְבוּלֵי חֲרָכָה. מִתְמַיְמֵי פְרָכָה. וְנִתְּנָן לָהּ אֲרָכָה.

כשחל בשבת מתחילין כאן

ובכן ניהנה פקד את שרה בפֶּאָשֶׁר אָמַר :

חזן וקהל **צֹאצְאָיָה בֶן פֶּקֶד לְטוֹב הַיּוֹם. קְדוֹשׁ:**

אם אֲשֶׁר בְּצִדְקַת נְתִישְׁנָה. כְּמוֹ נְתִישְׁנָה. בְּתַכְלֵל דְּשִׁנָּה. גּוֹחַה פִּקְדָה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה. דְּבַכָּה הַיּוֹם
אֲנִי נִדְוֶנָה. הִנְנִי עֲגוּמָה כְּכֹלֹת עֲדוּנָה. וְתַחֲתַם בְּצִדְקַת לְכָל הַיּוֹת עֲגוּנָה: זֹאת כְּהַחֲבִשְׁרָה
הַשָּׁקֵדָה. תְּלוֹת פְּנֵי צַח שְׁקֵדָה. טָרָם קָרָאָה מִיַּד נִפְקְדָה: יִצְחָק כָּל שׁוֹמֵעַ זֹאת שְׁמַתָּה. כִּי
בְּלַמְדָּה לֹא עַת צְמַתָּה. לֹא כֹל שִׁמְעוּ אִם הַבְּנִים שִׁמְתָה: מִצָּהָה הַשְּׂקֵט אֲחֵרֵי כְּלוּתָה.
נִתְחַדְּשָׁה כְּנֶשֶׁר בְּנִתְּהָ. שֶׁשׁוּ שְׂרוֹת לְלוּתָה: עֲלוּי וְשִׁישִׁי עֲבוּרָה נִקְרָא. פְּצוּ עֲדִיָּה רְנִי עֲקָרָה:
צְמִקוּ שְׂרִיתָן וְעוֹד בָּם יִקְרָה: קָשֶׁת רִיחַ אֲשֶׁר הִצְקֵרָה. רְפָאָה לְקֶץ תְּשִׁיעִים גְּתִבְקֵרָה. שְׁלִחָה
פֹּארוֹת וְלֹא שְׁקָרָה: חֲזוֹן תִּפְן בְּנִצְרִים אֲשֶׁר חָלְלוּ בְּהַיּוֹם. וְשִׁלַּשׁ עֲקָרוֹת שֶׁהִפְקְדוּ בְּנֵה יוֹם.
תְּצַדִּיק בְּצִדְקָתָם מִיַּתְּלִיד אִיּוֹם:

צֹאצְאָיָה בֶן פֶּקֶד לְטוֹב הַיּוֹם. קְדוֹשׁ:

שם המחבר שמעון בכל החרוזים

ח"ק **שְׁמוֹ מִפְּאָרִים עֲדַת חֶבְלוֹ. וְנִעְרַץ בְּאֲרָאֵלֵי קִדְשׁ**
הַלּוּלוֹ. וּבְהִיכָלוֹ כְּבוֹד אֹמֵר כְּלוֹ. קְדוֹשׁ:

ח"ק **שׁוֹמְרֵי מִצְוֹתָיו עוֹד יְשׁוּבוּן לְבִצְרוֹן. נְדָבָרִים**
יִרְאוּ בְּהַכָּשֶׁר וְיִתְרוֹן. וַיִּקְשַׁב יְהוָה וַיִּשְׁמָע וַיִּפְתַּח
בְּסֶפֶר זְכָרוֹן. קְדוֹשׁ:

ח"ק **שְׁפָרוּ מַעֲשֵׂיכֶם וּבְרִית לֹא תוֹפֵר. נֶאֱקַתְכֶם**

רחבה וארכה. וקשת דרכה. ועול האריכה. בעתה ברכה. והנה
 דרוכה. ועד עתה מלכה: יסודות ערמה. ערה והחרימה. ועד יסוד
 ערמה. ראש הרימה. וסוד הערימה. וידיה רמה. בערה מערמה.
 ועד שחק רומה. ותאפד מלוכה: יריעותי גדרה. אהלי שדה.
 וחרשה ושרדה. קצינות רפדה. ומלכות אפרה. וזאת הקפידה.
 וזמה ומרדה. עבד לזר חרדה. וחללה מלוכה: לחצה בני מלך.
 ופצה לעיון מלך. מי לי בדוק מלך. יהרה פכם מלך. זולתי אין מלך.

כשחל בשבת

יאזין שחקים שפר. ותיטב ליהנה משור פר. קדוש:
 ח"ק שבטי מקוראך עלה והמשל. נטישות צרים
 בהתייף לנשל. פי ליהנה המלוכה ומושל. קדוש:
 ח"ק שבוטנו ממרחק עלות להר קדשו. ונפארנו תמיד
 בדביר מקדשו. פי זכר את דבר קדשו. קדוש:
 ח"ק כל יושבי תבל ושוכני ארץ. יאמרו תמיד
 הגדיל יהנה לעשות בארץ. והיה יהנה למלך על
 כל הארץ. קדוש:

מיסוד ע"פ א"ב בראשי החרוזות ויחסר אות ר' ויתכן שהר' של קרית הוא מקום ר'
 דוגמת אלהי בך בטחתי (תהלים כה) כמ"ש הראב"ע, ובחלק השני מכל חרוז חתום
 שם המחבר שמעון בר יצחק חזק ואמץ:

חזן אדר ויהוד אפן בצביון. שוע אערך בניב והגיון:
 קהל אקרא לאלהים עלין:
 חזן ביום הנבחר משמי ערץ. מישרים לשפט קדשתו להעריך:
 קהל יהנה מלך תגל הארץ:
 חזן גארתו גדלה עולם מהכיל. עוזו לספר פח מי זכיל:
 קהל מלך על כל הארץ אלהים זמרו משכיל:
 שמו מפארים עדת חבלו. ונערץ בארצלי קדש הלולו. ובהיכלו כבוד אומרו

שפד ראש עת רצון השנה

אני ואפסי מלך: חן רם על כל מלך. תגעילנה ממלך. וילך תשיב מלוכה:

תעיר ותריע. להכרית כל מריע. ותקדש ביודעי להריע. קדוש:

ובכן ויהוה פקד את שרה כאשר אמר:

חן וקהל צאצאיה פן פקד לטוב היום. קדוש:

אם אשר בצדק נתישנה. כמו נתיאשה. בתכל דשנה. גוחה פקדה בראש השנה. דבכה היום אני נדונה. הנני עגומה בכלות עדנה. ותחתם בצדק לבל היות עגונה: זאת כהתבשרה השקדה. הלוח פני צח שקדה. טרם קראה מיני נפקדה: יצחק כל שומע זאת

כשחל בשבת

כלו. קדוש:

חון דע ושימו כל בריותיו. וידעו כי גדלו גבורותיו:

קהל זכר עשה לגפלאותיו:

חון הציב ורה אבן פנתו. נחליאל עבור לשעשע באימתו:

קהל זכר לעולם בריתו:

חון ורשם בחק דת הגיוני. בכל שנה ושנה לזכר זכרוני:

קהל לזכרון בהיכל יהנה:

שומרי מצותיו עוד ושובון לבצרון. נדברים יראיו בהכשר ויתרון. ויקשב

יהנה וישמע ויכתב בספר זכרון. קדוש:

חון זבח קדש בהכשר אז בעיניו. רגל תמונתו איל להקריב לפניו:

קהל אחר נאחו בסבך בקרניו:

חון חכם חניטיו לתקע בזה חדש. יום זה אם יקנה בשבת קדש:

קהל זכרון תרועה מקרא קדש:

חון טבעו אם בחל יבואכם. צווי לתקע בכל גבולכם:

קהל יום תרועה יהיה לכם:

שפרו מעשיכם וברית לא תופר. נאקתכם יאזין שוקים שפר. ותיטב ליהנה

משור פר. קדוש:

חון ירום צור ישעי בפני כל אמים. תשוף זרועך להושיע

ממתקוממים: קהל מלכותך מלכות כל עולמים:

חון כהגלותך לעין כל שנגך להנער. קהלות ורכבות בפיומו להער:

שמוחה. כי גלמודה ללא עת צמחה. לה כל שמעו אם הבנים שמוחה: מצאה השקט אחרי בלותה. נתחדשה כנשר בנותה. ששו שרות ללותה: עלוי ושישי עבורה נקרא. פצו עדיה רני עקרה: צמקו שדיהן ועוד בם יקרה: קשת רוח אשר העקרה. רפאה לקץ תשעים כנתבקרה. שלחה פארות ולא שקרה: חזן תפן בנצרים אשר חללו כהיום. ושלש עקרות שהפקדו בזה יום. תצדיק בצדקתם מיחליה איום: צאצאיה פן פקד למוב היום. קדוש:

חור"ק מלך ממלט מרעה. ליודעי תרועה. האל קדוש:
חור"ק מלך זכר אחוז קרן. לתוקעי לך היום בקרן.
נזרא וקדוש:

מיוסד ע"פ א"ב כפול וכל השיר הזה הוא הקדמה והצעה להשיר שיבוא אחריו

אאפיד נזר איום. בשלוש קדשה ביום: גבורי כח גדלה.

כשחל בשבת

- קהל יהנה ימלך לעולם ועד:
- חזן לך יאתה כבוד ועז הגוים. חלד וכל שוכניה וכל האיים:
- קהל מי לא ייראך מלך הגוים:
- שבטי מקוראך עלה והמשל. נטישות צרים בהתינדך לגשל. כי ליהנה המלוכה ומושל. קדוש:
- חזן מוטות צרים שבר והכחידם. זרוייד קבץ וחנם תפדם:
- קהל זכר צדתך קניית קדם:
- חזן נדיבי עמים ונחמו בכפלים. קמיהם על פנימו גלה שולים:
- קהל זכר יהנה לבני אדום את יום ירושלים:
- חזן סליל מסלתנו ישר לצעד. ובן יקירך קרסול לא ימעד:
- קהל כנמת זכור אזכרנו עוד:
- שבותנו ממרתק עלות להר קדשו. ונפארנו תמיד בדביר מקדשו. כי זכר את דבר קדשו. קדוש:
- חזן קרית משוש היקל ואולם. מנבח וכלי שרת פלם:
- קהל יהנה ימלך לעולם:
- חזן שמים נארץ ירננו לשמו. יערות ומחאו כף להנעימו:
- קהל כי פקד יהנה את עמו:
- חזן תקף אראלים וכוכבי צפר. תהלות יתנו שבח להשפר:

דְּהִרְוּהוּ בְּבֵית דְּגִילָה: הוֹגִי הִנֵּה הַמְלָחָה. וְתַקְוָהוּ בַּחֲלֵל
וּמְלָחָה: זֹכֵר לְעַד זְכוֹתַי. חֲדָשׁוּהוּ זִמְרַת חַיִּית: טוֹב עוֹמֵם
טָרַח. יַחֲדוּהוּ בַּחֲדוּשׁ יִרְחֵ: כּוֹבֵשׁ כָּל כְּעֵסִים. לְכַל אֶפֶס
לְהַשִּׁים: מִשְׁרַתִּי בַּחֵיל מוֹרָא. נִכְחַם חֲלָלוּ נוֹרָא: שְׂרָפִי
סָבִיב סַעְרָה. עֲנֹ לְמַעֲבִיר עֲבָרָה: פְּלִיאִים פִּצְחוּ פֶה.
צִלְצְלוּ הַכֹּל צוֹפָה: קַהֲלוֹת עִם קְדוּשִׁים. רוֹמְמוּהוּ רַבְבוֹת
רוֹעֵשִׁים: שִׁמְעֵ קוֹל שׁוֹפֵר. תִּאֲזִין וְאַשְׁמָה תוֹפֵר: ^תתִּשְׁלַשׁ
שׁוֹפְרוֹת בְּהַר הַקֹּדֶשׁ. וְאַשְׁלַשׁ קְדָשָׁה בְּקִדְשׁ:
מֶלֶךְ זָכַר אַחֲזוּ קִרְוֹ. לְתוֹקְעֵי יָד הַיּוֹם בְּקִרְוֹ. נוֹרָא וְקְדוּשׁ:

כשחל בשבת

קהל הללוהו בתקע שופר:

כל יושבי תבל ושוכני ארץ. יאמרו תמיד הגדיל יהנה לעשות בארץ. והנה
יהנה למלך על כל הארץ. קדוש:

ח"ק ישפט תבל בצדק. ולאמים במישורים. האל קדוש:

ח"ק והוא באחד ומי ישיבנו. ונפשו אותה ויעש. נוֹרָא

וקדוש:

מיוסד ע"פ א"ב ובסוף חתום שם המחבר שמעון בר יצחק חזק:

אתן לפועלי צדק. ביום הנבחר מעש להבדק: גאנתו מאד גדלה. דרך ענותו
לפי הגדלה: הוא אדון העולם. ומי הקשה אליו וישלם: זוכר הולך בתם.
חונן ועושה דין תום: טהור מרום ונשא. יפה בעתו הכל עשה: כביר לא
ימאס. לנבזה בעיניו נמאס: מפאר רוכב ערבות. נגה נגדו ואש להבות: סועף
בתרבות שנותות. עביר יתומים ואלמנות: פעל אדם ישלם. צר פה ומשים
אלם. קונה הכל ברחמים. רם ומשפיל רמים: שופט וצוריו בתנינה. תמים
פעל אל אמתנה: שופטי ארץ פתהו. מפחדו יבטלו ויתמהו: עושה משפט
עמו. ותחלה מקדמם מפני ועמו: גדיבים בדקדוקם חילו. באשר משפטו
פעלו: רואה כל תעלומות. יושב בגבהי מרומות: צופה כל נולדות. חופש כל
הצמידות: קורא הדורות מראש. חקרי לב לתור ולקדש: חזן זוכר ברית
ראשונים. קים שבוטה לאחרונים: ישפט תבל בצדק. ולאמים במישורים. האל
קדוש: יי מלך וכו'

יהוה מלך יהוה מלך יהוה מלך יהוה מלך לעולם ועד:

מיסוד ע"פ א"ב משולש והפיוט הזה מקושר עם שלאחריו לאל עורך דין וכו'

אֲדִירִי אֵימָה יֵאֱדִירוּ בְּקוֹלִי.
 בְּרוּצֵי בְּרֶק יִבְרְכוּ בְּקוֹלִי.
 גְּבוּרֵי גְבוּהַ יִגְבִּירוּ בְּקוֹלִי.
 יְהוָה מְלֶכֶּךְ:
 יְהוָה מְלֶכֶּךְ:
 יְהוָה יִמְלֶכֶּךְ:

ג.

בגני! באמרך את השבח "יהוה מלך, יהוה מלך, יהוה מלך לעולם ועד", תזהר מאד מאד כשאתה מזכיר את שמו ותברך, ואל תחטף בפיוט זה, כי הוא הולך על-פי סדר האלף-בית, ובו ממליכים את הקדוש-ברוך הוא, ומגלים שהוא הנה ויהיה, ומדברים ממעלת ישראל עם קדשו, ואיך שהם מתחברים יחד עם מלאכי מעלה לומר שירות ותשבחות, כי אין המלאכים אומרים שירות ותשבחות, עד שגשמות ישראל אומרים, ובשעה שישאל מתחילים לומר שירה, גם המלאכים אומרים אז שירה. ולכן תזהר ותדקק מאד בהזכירך את שמו ותברך, ואל תחטף את המלים, ותהיה זהיר מאד מאד, שלא להוציא שם שמים לבטלה, חס ושלום, ואת גדל נפלאות הפיוט הזה — אין לתאר ואין לשער כלל, ועל-כן תכונ היטב באמרך את הפיוט הזה, כי הוא הולך על-פי סדר האלף-בית, ובפיוט זה נקללים יחד גשמות ישראל עם המלאכים. וזה שאמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה, פרק ד'): כל תלמיד חכם שעוסק בתורה בכל יום בשביל להרבות כבוד שמים, מלאכי השרת עומדים סביב לו, וחרב ביד פלם ומשמרים אותו, וכן הנביאים נקראים מלאכים, כמאמרם ו"ל (תלמוד תהלים, רמז תתס): "ברכו הנהי' מלאכיו" — אלו הנביאים שנקראו מלאכים. והנביאים תמיד שרו שירה לפניו ותברך, ועל-ידי-זה הם התחברו אל מלאכי מעלה, אשר אין בהם שום קנאה ושנאה, כמוכא בדברי חכמינו הקדושים (שיר השירים רבה, פרשה ח'): אין חברים אלא מלאכי השרת. למה קרא למלאכי השרת חברים? לפי שאין ביניהם איבה וקנאה ושנאה ותחרות ומינות ופלוגת דברים. ולכן בפיוט זה נתחברים גשמות ישראל עם המלאכים גם יחד, ולכן צריכים להזהר מאד כשמזכירים בכל פעם את שם הנהי' ברוך הוא ותברך שמו, ואל יהיה נקל בעיניך דבר זה.

יהוה מלך יהוה מלך יהוה ימלך לעולם ועד:

יהוה מלך: דוּחַרֵי דוּלְקִיּוֹם יִדּוּכְבוּ בְקוֹל.

יהוה מלך: הַמּוֹנֵי הַמְלָאָה יִחַלְלוּ בְקוֹל.

יהוה ימלך: וְחַיִּילִים וְחַיּוֹת יוֹעֲדוּ בְקוֹל.

יהוה מלך יהוה מלך יהוה ימלך לעולם ועד:

יהוה מלך: זוֹכְרֵי זְמִירוֹת יִזְמְרוּ בְקוֹל.

יהוה מלך: חֲבֵמֵי חִירוֹת יִחַסְנוּ בְקוֹל.

יהוה ימלך: מַטְפְּסֵי טַפּוּחִים יִטְכְּסוּ בְקוֹל.

יהוה מלך יהוה מלך יהוה ימלך לעולם ועד:

יהוה מלך: יוֹרְשֵׁי יְקָרָה יִישִׁירוּ בְקוֹל.

יהוה מלך: כְּבִירֵי כַח יִכְתִּירוּ בְקוֹל.

יהוה ימלך: לְבוּשֵׁי לְהַבּוֹת יִלְבְּבוּ בְקוֹל.

יהוה מלך יהוה מלך יהוה ימלך לעולם ועד:

יהוה מלך: מִנְעִימֵי מוֹלֵל יִמְלְלוּ בְקוֹל.

יהוה מלך: נוֹצְצֵי נֶגַה יִנְצְחוּ בְקוֹל.

יהוה ימלך: שָׂרְפִים סוֹבְבִים יִמְלַסְלוּ בְקוֹל.

יהוה מלך יהוה מלך יהוה ימלך לעולם ועד:

יהוה מלך: עוֹרְכֵי עוֹ יַעֲנוּ בְקוֹל.

יהוה מלך: פְּחוּדֵי פְלֹאָה יִפְצְחוּ בְקוֹל.

יהוה ימלך: צְבָאוֹת צֹאנָה יִצְלְצְלוּ בְקוֹל.

יהוה מלך יהוה מלך יהוה ימלך לעולם ועד:

יהוה מלך: קְהֵלוֹת קֶדֶשׁ יִקְדִּישׁוּ בְקוֹל.

יהוה מלך: רַבּוֹת רַבְּבָה יִרְנְנוּ בְקוֹל.

יהוה ימלך: שְׂבִיבֵי שְׁלֵהַבּוֹת יִשְׁנְנוּ בְקוֹל.

יהוה מלך יהוה מלך יהוה ימלך לעולם ועד:

תֹּמְכֵי תַהֲלוֹת יִתְמִירוּ בְּקוֹל.
 תֹּקְפֵי תִפְאַרְתָּךְ יִתְמִימוּ בְּקוֹל.
 תְּמִימֵי תַעֲוִדָה יִתְנוּ בְּקוֹל.

יהוה מלך יהוה מלך יהוה מלך יהוה ימלך לעולם ועד:
 הפיוט הזה נמשך על שלפניו כי דרי מעלה ודרי מטה ישבתו לאל עורך דין:

ח"ק ובכך לך הכל יכתירו:

מיסוד ע"פ א"ב

לֹא עוֹרֵךְ
 לְבוֹחֵן לְבָבוֹת
 לְגוֹלֵה עֲמוּקוֹת
 לְדוֹבֵר מִיִּשְׂרָאֵל
 לְהוֹנֵה דַעוֹת
 דִּין
 בְּיוֹם דִּין
 בְּדִין
 בְּיוֹם דִּין
 בְּדִין

ד.

בני! באמרך את הפיוט "ובכך לך הכל יכתירו", מתעורר מאד בפתח ובקראת גדולה עד מאד, כי הפיוט הזה הולך על-פי סדר האל"ף-בי"ת, ומגלה את גדלתו ותכרוך, ואיך שהוא דן ביום הדין הקדוש והנורא הזה את נשמות ישראל, ומרחם עליהם, "חומל מעשיו וכובש בעסו, לובש צדקות ומוחל עוונות, וסולח לעמוסיו ועונה לקראיו, ושומר אהביו", ותכבה מאד באמרך את הפיוט הזה, כי עכשו דנים אותך למעלה, ואתה צריך לבקש רחמים ממנו ותברך, שיחוס וירחם עליך וימחל לך, כי עכשו הוא זמן הדין, וצריכים לבקש ממנו ותברך, שתתגבר מדת הרחמים על מדת הדין, ולכן כאשר אתה מזכיר פה את מדותיו ותברך, שהם מדת החסד ומדת הרחמים כן ממשך עליך, כמאמרם ו"ל (סנהדרין ז): כל מדותיו של הקדוש-ברוך-הוא מדה כנגד מדה, ואם האדם מזכיר את מדת הרחמים כן ימשכו עליו רחמים וחסדים גדולים. ולכן ראה, אהובי, בני, לומר את הפיוט הזה באימה ובקראת, ברתת ובזיע ובשמחה עצומה, שהנה אתה עומד ביום הדין הקדוש והנורא, ותהיה בטוח על גדל זכות של הצדיקים שמוסרים את נפשם בעבור נשמות ישראל להצילם מרדת שחת, ומכניסים אותם בצל כנפי השכינה.

בְּיוֹם דִּיין:	לְזַתִּיק וְעֵשָׂה חֶדֶד
בְּדִין:	לְזוֹכֵר בְּרִיתוֹ
בְּיוֹם דִּיין:	לְחֹמֶל מֵעֲשׂוֹי
בְּדִין:	לְמַהֲרַח חוֹסִיו
בְּיוֹם דִּיין:	לְיֹדֵעַ מַחֲשָׁבוֹת
בְּדִין:	לְכוֹבֵשׁ בְּעָסוֹ
בְּיוֹם דִּיין:	לְלוֹבֵשׁ צַדִּיקוֹת
בְּדִין:	לְמוֹחַל עֲוֹנוֹת
בְּיוֹם דִּיין:	לְנוֹרָא תְּהִלּוֹת
בְּדִין:	לְסוֹלַח לְעַמּוּסִיו
בְּיוֹם דִּיין:	לְעוֹנָה לְקוֹרְאֵיו
בְּדִין:	לְפוֹעֵל רַחֲמָיו
בְּיוֹם דִּיין:	לְצוֹפֵה נִסְתָּרוֹת
בְּדִין:	לְקוֹנֵה עֲבָדָיו
בְּיוֹם דִּיין:	לְרַחֵם עַמּוֹ
בְּדִין:	לְשׁוֹמֵר אֹהֲבָיו
בְּיוֹם דִּיין:	לְתוֹמֵךְ תְּמִימָיו

הארץ

סגורין

וּבְכֵן וְלָךְ תַּעֲלֶה קִדְשָׁהּ. כִּי אַתָּה אֵלֵהִינוּ מְלֶךְ:

מֶלֶךְ בְּמִשְׁפַּט יַעֲמִיד אֶרֶץ. עֲלִיזָן עַל כָּל הָאֶרֶץ. יִפְרוּ וְיִדְעוּ כָּל הָאֶרֶץ. כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֶל וְשׁוֹכְנֵי אֶרֶץ. מִקְצֵה הָאֶרֶץ וְעַד קֵצֵה הָאֶרֶץ. כִּי הוּא בּוֹרֵא קְצוֹת כָּל הָאֶרֶץ. עוֹשֶׂה מִשְׁפָּט וְצַדִּיקָה בְּאֶרֶץ. בְּקוֹמוֹ לְמִשְׁפָּט יִשְׁקִיט הָאֶרֶץ. לְהוֹשִׁיעַ כָּל עַנְוֵי אֶרֶץ. לְעֲשׂוֹת כְּתָהוֹ שׁוֹפְטֵי הָאֶרֶץ. לְאַחֵז בְּכַנְפוֹת הָאֶרֶץ. לְנַעַר כָּל רָשָׁעֵי אֶרֶץ. וְקוֹל יִשְׁמְעוּ בְּשָׂמַיִם וּבְאָרֶץ. מִתְּ אֲדִיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאֶרֶץ. וּבְמַלְכוֹת עַל

כל הארץ. וירעו תחתיות ארץ. ישמחו השמים ותגל הארץ. ואשר
 בשמים ממועל לארץ. ואשר במים מתחת לארץ. ואז יפצחו רנן
 בערץ. כבודו מלא כל הארץ. יהיה מלך תגל הארץ. ובכזו ישלש
 שופרות ערץ. ויפחיד חורי יושבי הארץ. ויחפד פסא ממלכות
 הארץ. ויאמרו כל אשר נשמה באפו בארץ. מה אדיר שמך בכל
 הארץ. ויכונן משוש כל הארץ. ויעורר כל ישני ארץ. ויעלו זמירות
 מכנף הארץ. שירו ליהוה כל הארץ: ארץ ודריה יצפו לדין. ויחתו
 ויחרדו מאימת הדין. כי גדול יום הדין. ומי יכילנו להצטדק בדין.
 וכל יושבי על מדין. וכל יודעי דת ודין. וכל שנעשה בו דין. אולי
 יחנן בשעת הדין. כי אין רחמים בדין. ולא ישא פנים בדין. והוא
 עד ובעל דין. לדעת בארץ מעשהו בדין. וביד כל אדם יחתם דין.
 ולפי משטרו יעשה לו דין. וכפעלו יפעל לו דין. ומעשיו יוכיחו
 אותו בדין. ואכן מקור תועק בדין. וכפים מעץ יעננה בדין. הכל
 באמת והכל בדין. במדת רחמים ובמדת הדין. והיום הוכן עמים
 בו לדין. לעשות אותו ליום הדין. וכל נפשות בו ידין. והוא עשוי
 חק ופרון. ליום ראשון וליום אחרון. להזכר בו ישני חכרון. בצלם
 להחבאות חבצלת השרון. בהם להצדיק שבים לבצרון. תוקעי
 בשופר וקוראי בנרון. למצא בצדקם מעשה כשרון. כס להנצל
 מאף וחרון. וכשמר אב דרך משפט וצדקה. יעשה לניניו במשפט
 חסד וצדקה. וכיונת אלם זרע לצדקה. יקצרו ניניו אמת וצדקה.
 וכתנתן לתם באמת צדקה. ינתן לניניו אמת וצדקה. וכסא כבוד
 מתקן בצדקה. לפניו יעמוד מליץ וילמד צדקה. וכעלות שופר מדלי
 צדקה. יחננו ויפגיעו אבות הצדקה. ויאמרו לפני אוהב צדקה.
 חלילה לך מדבר בצדקה. מעשות משפט בלא צדקה. ובמקום
 משפט אין צדקה. ובאין משפט יש צדקה. ואתה במשפט תעשה
 צדקה. לשפט תבל במעשה הצדקה. ומכון כסאך משפט וצדקה.
 ובחפשיך מעשים מבלי צדקה. הזכר לטוב מעט בצדקה. ובמתנת
 חנם תעשה צדקה. לפתח למו אוצרות הצדקה. ואם יצאה גזרה
 דחוקה. לחבל יושבי ארץ. כבוקה ומבוקה ומבולקה. הסתכל
 בתבנית אשר בפסא חקוקה. ובתבה אשר תחתיו חקוקה. ונפשות
 צורים בתוכה נקוקה. ובעטרה אשר בראשך זקוקה. ובשם ישראל
 בכנוי מחזקה. ובדמות שבטים מעזקה. ובין כתפיו שכן בחזקה.
 ויבם אשענה ויבם אתחזקה: כי בשבתו בפסא לשפטי. יעמדו כלם
 לפני שופטי. להדמים בשופר בעל משפטי. להליץ בעדי ולזכות

ישפטי. וכמשפטי הגויים בלי לשפטי. כי לאור יוציא משפטי. ונגה כאור תהיה בהשפטי. ראשו כתם פז לצדקי. לבושה כתלג חור לנקי. ושער ראשה פעמור נקי. בנקה לא ינקה לנקי. באמר ימלט אי נקי. והוא רוכב בערבות מבהיקי. ויושב בחדרי תימן בבקי. בגבול בנימין בצלצח לנקי: ורגלי החיות אשר במישור ערבות. ועד למעלה למעלה רבות. וסלסול לברוד ממוקומו מרבות. ופורדות ומשיקות סליחה להרבות. להצדיק במשפט אלפי רבבות. כמראה בזק רצות ושבות. ומראות תמונת דמיון מתחבאות. ומטיפות נפת רשפי שלהבות. להעשות נהר דינור אש להבות: ועל ראשיהם נמוי כמורא. דמות רקיע בקרח הנורא. ושמי מעונה מקום מה נורא. ושם אתו שרא נהורא. ומפעל לרקיע כאבן יקרה. כמראה אבן ספיר כס תפארה. ובו יושב עוטה אורה. הוצב מפיו תלמוד תורה. ומשם שומע שועת עתירה. ומימינו אש דת כתורה: ושם בימין יש חלונות. בצד ראשי הכרובים במעונות. כי דרך אותן החלונות. יאזין תפלות ויקשיב תחנונות. פעמים פתוחות ופעמים צפונות. בכך עתים הם להתענות. בעת רצון להפתח ולהענות. וכשיחפץ רחום לשעות ולענות. יגור ויפתחו אותן החלונות. ויצאו כם אלף ושמונה מאות. המליצים יושר משפט לנאות. ויקבלו תפלות מלכות פאות. ויתנום בראש אלהי הצבאות. בכתר ונור בראשו להראות. עשות כמו לטובה אות. ביום תרועה מופת להראות. ואז אלים ישלשו קדשות. שתים לעם קדוש מתפרשות. ואחת בראש קדוש מקדישות. וקדוש בכל מיני קדשות. ומידו נתן שתי קדשות. וקדש באחת משלש קדשות. ויערב לו מלמטה שלש תקיעות (נ"א תרועות) כמו מלמעלה שלש קדשות:

ק"ח נקדישה ונעריצה בנעם שיח סוד שרפי קדש
 המשלשים לך קדשה בכתוב על יד
 נביאך וקרא זה אל זה ואמר: קדוש קדוש:
 קדוש יהוה צבאות, מלא כל הארץ כבודו:
 אז בקול רעש גדול אדיר והזק משמיעים קול
 מתנשאים לעמת שרפים, לעמתם משבחים

וְאוֹמְרִים: קו"ח בְּרוּךְ בְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ:
 חן מִמְּקוֹמָךְ מִלְּפָנָי תוֹפִיעַ וְתַמְלִךְ עָלֵינוּ כִּי
 מִחֲבִים אֲנַחֲנוּ לָךְ מִתִּי תַמְלִךְ בְּצִיּוֹן בְּקָרוֹב
 בְּיָמֵינוּ לְעוֹלָם וְעַד תִּשְׁכַּן. תַּתְּגַדֵּל וְתַתְּקַדֵּשׁ
 בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ לְדוֹר וָדוֹר וּלְנֹצֵחַ נְצָחִים.
 וְעֵינֵינוּ תִרְאֶינָה מַלְכוּתְךָ כַּדְבַר הָאֲמוּר בְּשִׁירֵי
 עֲזָרָה עַל יְדֵי דָוִד מְשִׁיחַ צְדָקָה: קו"ח יִמְלֶךְ יְהוָה
 לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדָר וָדָר, הַלְלוּיָהּ:

כונת הפייטן להוכיח שהדיבור היוצא מפי הקב"ה אין שום בריה יכולה לקבל מחמת חזקו אלא החשמל וממנו לשרפים
 ומהם לו' רואי פני המלך הממונים על פתחו זו היכולת ומתמטע והולך עד שמגיע לנביא מעט: ושם המתבר כפול בנייטן
 בר שמואל אמנו:

וְחַיּוֹת בּוֹעֲרוֹת מֵרְאִיָּהוּן בְּנִחְלֵי אִשׁ: בְּנִחְל סוּבְלוֹת בַּס. אִשׁ אִכְלָה אִשׁ:
 נִסְתַּמּוֹת גְּיוֹוִיָּהוּן בְּרִשְׁפֵי לַבַּת אִשׁ: נֶאֱמַר הַדְּבִיר מִשְׁמַע. הַתָּנָן בְּאִשׁ:
 יִסְבְּלוּ מִכָּל. נִזְלוּיִם עַל רֵאשִׁיָּהֶם אִשׁ: יַעִיר לֹא לָלוּ. וְלֹא נִשְׁקַעַת הָאִשׁ: מִשְׁלַחִים
 יָד שְׂרָפִים. תַּחַת בְּנִפְי אִשׁ: מִשְׁלַחִים בְּכַנְפֵיהֶם. גְּחִלִי לְהַכּוֹת אִשׁ: נְפֹרוֹת
 לְמִקּוֹם רִשְׁעִים. לְחַכְנִיעִים בְּאִשׁ: נֶאֱלָחִים כְּמוֹ. כְּדוֹנָג מִפְּנֵי הָאִשׁ: בֵּית
 לְחַשְׁמֵלָה. מֵרְאִיָּה בְּמֵרְאִית אִשׁ: בְּנִגְהָ סָבִיב. בְּקִשְׁתַּת בְּעֶנֶן אִשׁ: רִצּוֹא וְשׁוֹב
 הַחַיּוֹת. דְּאוֹת בְּאֲנָפֵי אִשׁ: רוֹחֲשׁוֹת בְּרוּךְ כְּבוֹדוֹ. בְּלַחֵק יְקוּדֵי אִשׁ: שְׁעוֹנוֹת
 כְּמֵאֲמָצִי רֶם שְׁכִינָתוֹ בְּאִשׁ: שׁוֹאֲנוֹת פְּאָרִי קוֹל בְּלַחֵב אִשׁ: מוֹאֲחַד בְּתָר בְּפִלֵּל.
 בֵּית יַעֲקֹב אִשׁ: מִשְׁבִּיעוּ שְׂרָף. לִזְהַט שְׁבִיב אִשׁ: וּמִדְּעוֹזֵעִים חִלְי הַלִּי מְרוֹם.
 מִשְׁלַחֵבֵי אִשׁ: וּמֵרְעֵשׁ מִתְּגַלְגְּלִים. גְּלַגְלֵי כֶּסֶם אִשׁ: אֶף רְקִיעִים אֲחֻזְתֶּם. חֲרַדַּת
 אִשׁ: אֹז יִשְׁלָשׁוּ בְּכַדֵּשׁ. לְנִשְׁפֹּט בְּאִשׁ: לְשִׁמְאֵל וְלִימּוֹן. שְׁנֵי שְׂרָפֵי אִשׁ: לוֹאֲמִים
 חֲרַדְגֵּל. מִלְּהַזְכִּיר עֲגֵל אִשׁ: אֲנָא עֲזוּוּ וּגְבוּר. נַעֲרִץ בְּכַתֵּי אִשׁ: אֲלֵיךְ הַעֵל שְׁוֵעִ.
 לוֹקְחֵי דַת אִשׁ: מִפְּעֵל הַר מוֹר. נַעֲקֹד עָלֶי עֲצִים וְאִשׁ: מִצּוֹקָה נִנְצַל. מִמְּדוֹרַת
 עֲצִים וְאִשׁ: נָא אִם חֲטָאָה נִמְשַׁכָּה. וּבְעֶרְהָ כֹאֵשׁ: נְחוּמִיךָ יִגְלוּ. בְּשִׁבְתְּךָ עַל
 כְּפֵא אִשׁ: וְהַכְּפֵא יִפְגִּיעַ. לְרוֹכֵב בְּמֵרְכָבְתָּ אִשׁ: וְיוֹשֵׁר יִלְצֵנוּ בְּעַדְנֵנו חַיּוֹת אִשׁ:

אֲחַד קְדוּשׁ. אִשׁ אוֹכְלָה אִשׁ: בּוֹעֲרוֹת מוֹעֲנוֹת פְּסָאָה. מֵרְאִיָּהוּן בְּנִחְלֵי אִשׁ:
 גְּאוֹתָךְ בְּמַחְנֶה רַעֲשׁ. וְאַחַר חֲרַעֲשׁ אִשׁ: דּוֹגְמַת שְׁכָנָה. פְּעִין חֲשַׁמֵּל
 מִתּוֹךְ הָאִשׁ: הִלָּא בְּהֵרְאוֹתֶיךָ. נִחַת וְרוֹעֵךְ בְּאִשׁ: וְיַחַתוּ וְיִמְסוּ מִשְׁנֵאֲיָךְ. כְּדוֹנָג
 מִפְּנֵי הָאִשׁ: זְעוּ מִיּוֹם תַּמְעֵ. חֲרַדִּי דְכָרְךָ בְּאִשׁ: חֵלִים וְרוֹעֲדִים מְדִינָה. נִשְׁפֹּט
 בְּאִשׁ: מַעֲלָם יִכּוֹן פְּקַמְתָּר. גְּתוֹן עַל הָאִשׁ: יִחְשַׁב מַעוֹט חֲלָכָם וְדָמָם. בְּנִחְחוֹת
 מִן הָאִשׁ כְּשֶׁר מַעֲשׂ אִיתָן. מִצַּל מֵאִשׁ: לְיוֹם צָרָה יַעֲמֵד. לְבֵאֵי בְּמִים וּבְאִשׁ:

מַעֲרַכַת עֲרֵךְ. וְכִינּוֹ מֵאֲכַלְתָּ וְאֵשׁ: נִינּוֹ כִּהּ וְנִצְלוּ מִמְּדוּרַת עֲצִים וְאֵשׁ: סְעוּ אַחֲרָיו בְּמִדְבָּר. בְּנִהְיֶת עֲמוּד אֵשׁ: עֲזָה אֲהַבְתֶּם תִּזְכְּרֻ. רְשָׁפֶיהָ רְשָׁפֵי אֵשׁ: פְּלִאִיָּה יָדַע תִּשְׁבִּי. יִחַדְךָ בְּעֲנִית אֵשׁ: צוֹעֲקִיךָ גַם הַיּוֹם תַּעֲנֶנּה. הוֹגֵי דַת אֵשׁ: קָנָא לְעִירָךְ. אֲשֶׁר הָיְתָה לְשֹׂרֶפֶת אֵשׁ: רִצְף שִׁכְנֶךָ בְּתוֹכָהּ לְכַבּוֹד סְבִיבָהּ חוֹמַת אֵשׁ: שְׁעָה שׁוֹעֶת עִמָּךְ. בֵּית יַעֲקֹב אֵשׁ: תִּשְׁכַּלְל הַיִּכַּל קִדְשֶׁךָ מְהֵרָה וְאֵל תִּתְנָאשׁ: תִּמְיִמֶיךָ וְיִמְלִיכֶךָ. כְּמִלְאָכֵי רוּחַ מְשָׁרְתֵי אֵשׁ:

יש קהילות שהש"ץ אומר כאן

(אתה קדוש ושמוך קדוש וקדושים בכל יום והללוך פלה. פי אל מלך גדול וקדוש אתה):

לְדוֹר וָדוֹר נִגִּיד גְּדֻלָּךְ, וְלִנְצַח נִצְחִים קִדְשְׁתֶּךָ
נִקְדִּישׁ, וְשִׁבְחֶךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינּוּ לֹא יִמוּשׁ לְעוֹלָם
וָעֵד, כִּי אֵל מְלֶךְ גְּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה:

לְדוֹר וָדוֹר הִמְלִיכּוּ לְאֵל כִּי הוּא לְבָדוּ מְרוֹם וְקָדוֹשׁ:
וּבְכֵן יִתְקַדֵּשׁ שִׁמְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ וְעַל
יְרוּשָׁלַיִם עִירָךְ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל
מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ וְעַל מְכוּנֶךָ וְהִיבְלֶךָ:

וּבְכֵן תֵּן פְּחָדֶךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל
מַעֲשֵׂיךָ, וְאַיֻמַּתֶּךָ עַל כָּל מַה
שֶׁבְּרָאת, וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וְיִשְׁתַּחֲוּוּ
לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים, וְיַעֲשׂוּ כָּלֵם אֲגֻדָּה
אַחַת, לַעֲשׂוֹת רִצּוֹנֶךָ בְּלִבְבֵי שָׁלֵם. כִּמּוֹ
שִׁיִּדְעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהַשְׁלֵטֹן לְפָנֶיךָ, עוֹ
בִּידֶךָ, וְגִבּוֹרָה בִּימִינֶךָ, וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל
כָּל מַה שֶׁבְּרָאת:

וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד יְהוָה לְעַמּוּךָ, תִּהְיֶה לִירֵאִיךָ, וְתִקְוָה
טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ, וּפְתַחֲוֹן פֶּה לְמִיֻּחְלִים לָךְ,
שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ, וְשִׁשׁוֹן לְעִירֶךָ, וְצַמִּיחַת קֶרֶן לְדוֹד
עַבְדֶּךָ, וְעֲרִיבַת נֵר לְבֶן יִשְׂרָאֵל מְשִׁיחֶךָ, בְּמַהֲרָה
בְּיָמֵינוּ:

וּבְכֵן צְדִיקִים יִרְאוּ וַיִּשְׂמְחוּ, וַיִּשְׁרִים יַעֲלוּ. וְחַסִּידִים
בְּרַנָּה יִגְלוּ. וְעוֹלְתָה תִקְפִּץ פִּיהָ, וְכָל הַרְשָׁעָה
כָּלָה כַּעֲשׂוֹן תִּכְלֶה. כִּי תַעֲבִיר מִמְּשַׁלַּת זְרוֹן מִן
הָאָרֶץ:

וְתִמְלֹךְ אֵתְּהָּ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִהֲרָה לְבָרְךָ, עַל כָּל
מַעֲשֵׂיךָ, בְּחַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ,
וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קִדְשֶׁךָ, כְּפֶתוּב בְּדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ,
יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

קְדוֹשׁ אַתָּה וְנִזְרָא שְׁמוֹךָ, וְאִין אֱלֹהִים
מִבְּלַעְדֶּיךָ, כְּפֶתוּב, וַיִּגְבֶּה יְהוָה
צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקְּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ
בְּצִדְקָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמְּלִיךְ הַקְּדוֹשׁ:
אַתָּה בְּחֻרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אֲהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ
בָּנוּ, וְרוּמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדְשָׁתָנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקִרְבַּתָּנוּ מִלִּבְנוֹ לְעַבְדֹתֶיךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל
וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ קִרְאתָ:

וְתִתֵּן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֵת יוֹם (לשבת השבת הַזֶּה
וְאֵת יוֹם הַזְּכָרוֹן הַזֶּה, יוֹם (לשבת זְכָרוֹן) הַתְּרוּעָה (לשבת בְּאַהֲבָה)
מִקְרָא קוֹדֵשׁ זָכָר לִיצִיאַת מִצְרַיִם:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבוֹא וְיִגִּיעַ, וְיִרְאֶה וְיִרְצֶה
וְיִשְׁמַע, וְיִפְקֹד וְיִזְכֹּר זְכוּרָנוּ וּפְקֻדוֹתֵנוּ, וְזְכוּרֵינוּ
אֲבוֹתֵינוּ, וְזְכוּרֵינוּ מִשִּׁיחַ בֶּן דָּוִד עֲבָדְךָ, וְזְכוּרֵינוּ יְרוּשָׁלַיִם עִיר
קִדְשֶׁךָ, וְזְכוּרֵינוּ כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לְפִלִּיטָה לְטוֹבָה, לְחַן
וּלְחַסֵּד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. כִּיּוֹם הַזְּכוּרֵינוּ הַזֶּה: זְכוּרֵנוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בֹּן לְטוֹבָה. וּפְקֻדָּנוּ בֹּן לְבִרְכָה. וְהוֹשִׁיעֵנו בֹּן לְחַיִּים
טוֹבִים. וּבְדַבָּר יִשׁוּעָה וּרְחֻמִּים, חוּס וְחַנּוּן, וְרַחֵם עָלֵינוּ
וְהוֹשִׁיעֵנו, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחֵם אֶתְּךָ:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְלוֹךְ עַל כָּל
הָעוֹלָם כְּלוֹ בְּכַבּוּדְךָ, וְהַנְּשֵׂא עַל
כָּל הָאָרֶץ בִּיקְרָךְ, וְהוֹפֵעַ בְּחֵדֶר גְּאוֹן עֲזֶךָ
עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל אֶרֶץְךָ, וְיָדַע כָּל פְּעוּלֶךָ,
כִּי אֶתְּךָ פָּעַלְתָּ, וַיִּבִין כָּל יִצְוֹר, כִּי אֶתְּךָ
יִצְרַתָּ, וַיֹּאמֶר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאֶפְסוֹ:
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ, וּמְלֻכוֹתוֹ בְּכָל
מְשָׁלָה: (לשבת אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רָצָה נָא בְּמִנּוּחֵינוּ)
קִדְשָׁנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ, וְתָן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ,
שִׁבְעֵנוּ מִטּוֹבֶךָ וּשְׂמַחְנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ, (לשבת
וְהַנְּחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרַצוֹן שֶׁבֶת קִדְשֶׁךָ, וְיִנְחָחוּ בּוֹ כָּל
יִשְׂרָאֵל מִקִּדְשֵׁי שְׁמֶךָ). וְטַהַר לִבֵּנוּ לְעֲבָדְךָ בְּאַמֶּת,
כִּי אֶתְּךָ אֱלֹהִים אֱמֶת וּדְבָרְךָ אֱמֶת וְקַיָּם
לְעַד. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ,
מְקַדְּשׁ (לשבת הַשְּׁבִיעִית) יִשְׂרָאֵל וַיּוֹם הַזְּכוּרֵינוּ:

רצה יהוה אלהינו, בעמך ישראל ולתפלתם שעה,
והשב את העבודה לדביר ביתך, ואשי
ישראל, ותפלתם מהרה באהבה תקבל ברצון, ותהי
לרצון תמיד, עבודת ישראל עמך:

ותחזינה עינינו בשוכך לציון ברחמים. ברוך אתה
יהוה, המחזיר שכינתו לציון:

מודים אנחנו לך, שאתה הוא יהוה אלהינו ואלהי
אבותינו לעולם ועד, צורנו צור חיינו, מגן
ישענו, אתה הוא לדור ודור נודה לך ונספר
תהלתך, על חיינו המסורים בידך, ועל נשמותינו
הפקודות לך, ועל נפיה שבכל יום עמנו, ועל
נפלאותיך וטובותיך שבכל עת, ערב ובקר
וצהרים, הטוב כי לא כלו רחמיך, והמרחם, כי לא
תמו חסדיך, כי מעולם קוינו לך:

מודים דרבנן

מודים אנחנו לך, שאתה הוא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, אלהי
כל בשר, יוצרנו, יוצר בראשית, ברכות והודאות לשמך
הגדול והקדוש, על שהחייטנו וקיימתנו. פן תחינו ותקיימנו,
ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך, לשמור חקך, ולעשות רצונך,
ולעבדך בלבב שלם, על שאנו מודים לך, ברוך אל תהודאות:

ועל כלם יתברך ויתרומם ויתנשא שמך מלפני תמיד
לעולם ועד:

וכתוב לחיים טובים, כל בני בריתך:

וכל החיים יודוך סלה, ויהללו ויברכו את שמך הגדול
באמת לעולם כי טוב, האל ישועתנו ועזרתנו סלה,
האל הטוב. ברוך אתה יהוה, הטוב שמך ולך נאה
להודות:

שצח ראש עת רצון השנה

ברוב המקומות באר"י הכהנים עולים לדוכן. ואם אין שם כהן או במקום שאין נוהגים לעלות לדוכן, יאמר הש"ץ:

אלהינו ואלהי אבותינו, ברכנו בברכה המשלשת בתורה הכתובה על ידי משה עבדך, האמורה מפי אהרן ובניו כהנים עם קדושה,

באמור:

יברכה יהוה פניו נגד החיכל וישמרה: נגד ימינו

יאר יהוה פניו נגד החיכל אליך ויחנה: נגד שטאלו

ישא יהוה פניו נגד החיכל אליך נגד ימינו פדה סועים פתח סומים ישעך מצפים:

וישם לך נגד שטאלו שלום: נגד ימינו דלה יוקשים וקביץ נפוצים סמוך יהוה מפלתנו:

אחר הדוכן אומרים הקהל זה:

אדיר במרום, שוכן בגבורה, אתה שלום ושמך שלום. יהי רצון שתשים עלינו ועל כל עמוך בית ישראל חיים וברכה למשמרת

שלום:

ה.

בני! בעת ברכת כהנים תכופף עצמך ותכוון אל כל מה שהכהנים מברכים, פי עכשו בעת שהכהנים מברכים את ישראל נפתחים כל העולמות והברכות מצויות, ועל-כן תבקש אז ממנו יתברך שיברך אותך, ותבקש בינך לבין עצמך כל מה שאתה צריך, כי עכשו הוא עת רצון גדול מאד, כי בעת ברכת הכהנים יש עת רצון גדול מאד למעלה, ויכולים לפעל כל מה שרק רוצים, וכמאמרם ו"ל (לקוט נשא, רמז תשי): אמר להם הקדוש-ברוך-הוא לישראל, אף-על-פי שאמרתי לכהנים שיהיו מברכים אתכם, אני עומד עמכם ומברך אתכם; לפיכך פרשו הכהנים את כפיהם, לומר שהקדוש-ברוך-הוא עומד עלינו (שיר השירים ב, ט): "הנה זה עומד אחר כתלנו משגיח מן החלונות" מבין אצבעותיהם של כהנים, "מציץ מן התרפים" בשעה שפורשים כפיהם, ובעת ברכת הכהנים יכולים להכניע את הרע של האמות, שהם כל התאוות, כח המדמה שבלב שמתאנה לכל התאוות (לקוטי-הלכות, נשיאות פנים א'), ובשעה שהכהנים מברכים את ישראל, אז נמשך עת רצון גדול על כל אלו שעומדים שם (לקוטי-הלכות, נשיאות פנים, הלכה ג, אות ב); כי הכהנים נכללים בחסד, וממשיכים את החסד על נשמות ישראל, וזה שמברכים "ויברך ה'נו"ה — בממוז, "וישמרה" — מן המזיקים (במדבר רבה, פרשה יא, סימן ה); כי זה עקר הברכה שהקדוש-ברוך-הוא משפיע עלינו

שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבִרְכָה, חַיִּים חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עֲלֵינוּ
 וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמָּךְ, בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ, כְּלָנוּ כְּאֶחָד יָחַד בְּאֹר
 פְּנֵיךָ, כִּי בְּאֹר פְּנֵיךָ נִתְּתָ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים
 וְאַהֲבַת חֶסֶד, וְצִדְקָה וּבִרְכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם, וְכָל
 טוֹב, וְטוֹב יְהִיָּה בְּעֵינֶיךָ, לְבְרַכְנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמָּךְ
 יִשְׂרָאֵל, בְּכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה בְּשְׁלוֹמְךָ, בְּרוּב עוֹז וְשְׁלוֹם:
 בְּסֶפֶר חַיִּים, בְּרַכָּה וְשְׁלוֹם, וּפְרַנְסָה טוֹבָה, וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת,
 יְשׁוּעוֹת וּנְחֻמוֹת, נִזְכָּר וּנְפֹתֵב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמָּךְ בֵּית

שָׁפַע, וּמְשֻׁמְרוֹ מִכָּל הַמִּדְּיָקִים שְׁלֹא יֵאָבֵד אֶת מְמוֹנוֹ, "יָאֵר הַנּוֹי"ה פְּנֵי אֱלֹהִים",
 שֶׁהִיא הָאֵרֶת הַפְּנִים הָעֲלִיוֹנִים, וְכֵן "יִשְׂא הַנּוֹי"ה פְּנֵי אֱלֹהִים", כִּי בְּשַׁעַת שִׁישׁ
 הָאֵרֶת פְּנִים, הִדְרַת פְּנִים, זֹכָה לְשֹׁבֵר תְּאוֹת מְמוֹן וְזֹכָה לְשְׁלוֹם (לְקוּטֵי-מִיחֲרָוִין,
 חֶלֶק א', סִימָן כו). וְצִרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד לֹא לְהִסְתַּפֵּל עַל הַכֹּהֲנִים בַּעַת שֶׁהַכֹּהֲנִים
 מְבָרְכִים אֶת יִשְׂרָאֵל, כְּמֵאמָרֶם ו'ל (תְּנִיגָה טו): הַמְּסַתְּפָלִין בְּכֹהֲנִים שֶׁהִיוּ
 עוֹמְדִין עַל הַדֶּקֶן וּמְבָרְכִין אֶת יִשְׂרָאֵל בְּשֵׁם הַמִּפְרָשׁ — עֵינֵיהֶם כְּהוֹת. וְלָכֵן
 צְרִיכִים לְהִזָּהֵר בְּהַ מְאֹד, וְהַכֹּהֲנִים צְרִיכִים לְבָרֵךְ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּעֵזֵן טוֹבָה,
 כְּמוֹכָא (וְהַר נְשֵׂא קמו): כְּהִנָּה דְּבָרֵךְ בְּעֵינָא טְבָא בְּרַכְתִּיהָ אֲחֻקָּיִם; וְצִרִיף שְׂמִדַּע,
 אֲהוּבִי, בְּנִי, כִּי הַשְׂכִּינָה הַקְּדוּשָׁה שְׂרוּיָה עַל אֲצָבָעוֹת הַכֹּהֲנִים, וּבְרַכַת כְּהֲנִים
 בְּנִתְּנָם צְרִיכָה — לְבָרֵךְ תְּחִלָּה לְהַשְׂכִּינָה הַקְּדוּשָׁה, וְהַשְׂכִּינָה תְּבָרֵךְ אַחֲרָיִךְ
 אֶת יִשְׂרָאֵל, בְּרַכְתִּיב: "כֹּה" הַשְׂכִּינָה הַקְּדוּשָׁה נִקְרָאת "כֹּה", כְּדֹאִיתָא (עַץ חַיִּים
 שְׁעַר מִקוֹן נוֹקְבָא פ"ב, כָּל כב), וְזֶהוּ "כֹּה תְּבָרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", כְּלוֹמֵר כ"ה
 וְאוֹת ת' שֶׁל תְּבָרְכוּ הַרִי הוּא שֵׁם תכ"ה, רֵאשִׁי תְּבוֹת כ"ל הַיְנַשְׁמָה ת"ה ללל,
 שֶׁהֵם ה' חֲלָקֵי נַפְ"שׁ, רו"ח, נְשַׁמ"ה, תְּנִי"ה, יחיד"ה, וְכָל אֶחָד לְכוֹל גַּם-כֵּן
 מְחַמְשֵׁה חֲלָקִים הַרִי כ"ה חֲלָקֵי נַפְ"שׁ, רו"ח, נְשַׁמ"ה, תְּנִי"ה, יחיד"ה, וְעַקֵּר
 הַבְּרָכָה שֶׁל חֲמֵשׁ אֲצָבָעוֹת הַכֹּהֲנִים עַל יִשְׂרָאֵל, לְהוֹרוֹת שְׂצָרִיכִין לְבָרֵךְ
 לְיִשְׂרָאֵל בְּחַמְשֵׁה חֲלָקֵי נַפְ"שׁ, וְהַטַּעַם כִּי בְּתוֹךְ כֹּר יִשְׂרָאֵל נִמְצְאִים חֲמֵשֶׁה
 חֲלָקֵי נַפְ"שׁ כְּנוֹדַע זְכוֹה יְתִיר וכו', וּמֵאלוֹ חֲמֵשֶׁה חֲלָקֵי נַפְ"שׁ פְּנִימִים צוֹמֵחַ
 מִזֶּה הַקְּדוּשָׁה חֲמֵשׁ אֲצָבָעוֹת שֶׁל יָד יְמִין וּשְׂמָאל, הַרִי בֵּין הַסּ הֵם חֲמֵשׁ פַּעַם
 חֲמֵשׁ הַמְרָמוֹזִים ל"כֹּה תְּבָרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", וְהַכֵּן.

יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם:

יְהִי לְרְצוֹן אִמְרֵי פִי וְהַגִּיזוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יְיָהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

לפי דעת האר"י ז"ל אין לומר בר"ה אבינו מלכנו חטאנו לפניך, ויש להתחיל אבינו מלכנו אין לנו מלך אלא אתה. ויש שנוהגים לומר חטאנו לפניך, אך אין להכות באגרוף על החזה בר"ה:

קִרַע רוּע גִזֵר דִּינֵנו יֹאמֵר בְּנִשְׁמִיָה אַחַת:

פּוֹתַחַן הָאָרוֹן וְאוֹמְרִים פְּתַח שַׁעְרֵי שְׁמַיִם לְתַפְלָתְנוּ:

אָבִינוּ מִלְּפָנֶינוּ חֲטָאֵנוּ לְפָנֶיךָ:

אָבִינוּ מִלְּפָנֶינוּ אֵינן לָנוּ מֶלֶךְ אֱלֹהֵי אֲתָה:

אָבִינוּ מִלְּפָנֶינוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׂמוּךְ:

אָבִינוּ מִלְּפָנֶינוּ חֲדָשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה:

אָבִינוּ מִלְּפָנֶינוּ בַּטָּל מֵעָלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת קִשּׁוֹת:

אָבִינוּ מִלְּפָנֶינוּ בַּטָּל מִחֲשִׁבוֹת שׁוֹנְאֵינוּ:

ו.

בני! באמרך תפלת "אבינו מלכנו אין לנו מלך אלא אתה", ראה להתעורר עכשו מאד בתשובה שלמה ותתחרט על כל העבר שלך, ותבקש ותתחנן אליו ותברך, כי עכשו הוא יום הדין הקדוש והנורא, וצריכים רחמים רבים שתכתב בספר החיים, ואל תקל בעיניך תפלה ותחנה זו שאנו מבקשים ומתחננים ממנו ותברך, שיתחדש עלינו שנה טובה, ויבטל מעלינו כל מיני גזרות קשות רעות ואכזריות, כי מה אתה יודע במה יגזרו ויכתבו אותך בשנה זו, ולכן תתעורר בבכיה עצומה, כי דיקא ברבעים אלו אתה יכול לפעל אצלו ותברך, כל מה שאתה צריך, ואל תדבר עכשו דברים בטלים, אלא תשפך לבך פמיו לפניך ותברך, וכל תפלה ותחנה ובקשה תאמר בהתעוררות גדולה ובבכיה עצומה, כי מעלת הבכיה אין לתאר ואין לשער כלל, כי בשאדם זוכה לבכות לפניו ותברך, ורוחץ את פניו עם דמעותיו, לא זו משם עד שמוחלים לו על כל עוונותיו. ומה גם שהתפלה בבכיה מתקבלת ביותר, כמאמרו [ל (גרוכות לב): אף-על-פי ששערי תפלה ננעלו, שערי דמעות לא ננעלו, ולכן תשפך עיניך פמיו, בשעה שאתה צועק

אָבִינוּ מִלְפָּנֵי הַפֶּה עֲצַת אוֹיְבֵינוּ:
 אָבִינוּ מִלְפָּנֵי פִלָּה כֹּל צָר וּמִשְׁטִיץ מֵעֲלֵינוּ:
 אָבִינוּ מִלְפָּנֵי סֵתֶם סֵתֶם פִּיּוֹת מִשְׁטִינֵינוּ
 וּמִקְטִירֵינוּ:

אָבִינוּ מִלְפָּנֵי פִלָּה דְבַר וְחָרֵב וְרָעַב וְשָׂבִי
 וּמִשְׁחִית (וְעוֹן) וְשִׁמְד מִבְּנֵי בְרִיתְךָ:
 אָבִינוּ מִלְפָּנֵי מִנַּע מִגֹּפֶה מִנְחֵלֶתְךָ:
 אָבִינוּ מִלְפָּנֵי סֶלַח וּמַחֵל לְכֹל עֲוֹנוֹתֵינוּ:
 אָבִינוּ מִלְפָּנֵי מַחָה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ
 מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ:

אָבִינוּ מִלְפָּנֵי מַחֵק בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים כֹּל שְׂטָרֵי
 חוֹבוֹתֵינוּ:

אָבִינוּ מִלְפָּנֵי הַחֲזִירָנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה
 לְפָנֶיךָ:

אָבִינוּ מִלְפָּנֵי שְׁלַח רַפּוּאָה שְׁלֵמָה לְחוּלֵי עַמֶּךָ:
 אָבִינוּ מִלְפָּנֵי קָרַע רַע גָּזַר דִּינֵנוּ:
 אָבִינוּ מִלְפָּנֵי זְכָרְנוּ בְּזַכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ:
 אָבִינוּ מִלְפָּנֵי כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים:

בְּכֹל פֶּעַם "אָבִינוּ מִלְפָּנֵינוּ", כִּי אַתָּה עוֹמֵד עִכְשָׁו לִפְנֵי תַפְלִתְךָ, וְאֵינְךָ יוֹדֵעַ
 בְּמָה תֵצֵא הַיּוֹם, וּמָה יִגְזֹרוּ עֲלֶיךָ, וְלָכֵן תִּבְקֹשׁ בְּרַחֲמִים מִמֶּנּוּ תַפְלִתְךָ בְּכִכְיָה
 עֲצוּמָה, שְׁדִיקָא עַל־יְדֵי־וָה תִתְקַבֵּל תַּפְלִתְךָ, כַּמּוּבָא (וְהַר תְּרוּמָה קִסָּה): וְכֵּן
 תִּלְקָא דְהַאי בַר נֶשׁ דְּאוֹשֵׁד דְּמַעִין קָמִיהָ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּצִלוֹתָא [אֲשֶׁר־
 הָאִישׁ שְׁשׁוּפָךְ דְּמַעוֹת לִפְנֵי הַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּעַת הַתַּפְלִתָּה]; וְאֵז נִכּוֹן לְכַךְ
 יִהְיֶה שֶׁתִּקְבַּל תַּפְלִתְךָ בְּרַחֲמִים וּבְרַצוֹן.

**אֲבִינוּ מִלְפָּנֵינוּ כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וַיְשׁוּעָה:
אֲבִינוּ מִלְפָּנֵינוּ כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר פְּרִנְסָה
וּכְלָלָה*):**

(*יְהִי רְצוֹן מִלְפָּנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, עָשָׂה לְמַעַנְךָ וּלְמַעַן שֵׁם הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ (דִּיקְרָנוּסָא) הַיּוֹצֵא מִפְּסוּק וְהַרְיוֹתוֹ לְכֶם בְּרַכָּה עַד בְּלֵי דֵי, וּמִפְּסוּק נָסָה עֲלֵינוּ אוֹר פְּנִיךָ יְהוָה, שְׁתִּזְמִין לָנוּ וְתִתֵּן לָנוּ וְלְכָל הַסְּמוּכִים בְּשִׁלְחָנְנוּ הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם פְּרִנְסָתְנוּ וּמוֹנוֹתֵינוּ בְּמַלּוֹי וּבְרִחוֹ, כְּכַבּוֹד וְלֹא כְּאִסוּר, לֹא כְּעִמּוּל וְלֹא כְּטֵרֵחַ וּבִינְיָגָה רַבָּה, רַק בְּנִחַת וּבְשִׁלוּחַ וּבְהַשְׁקָט, כְּדֵי שְׂנוּכַל לְעַבְדְּ עֲבוּדְתֵךְ הַטְּהוֹרָה וְהַקְדוּשָׁה כְּלֵי טְרִדַת פְּרִנְסָה, וְשִׁלָּא יְהִיחַ בְּהַ שׁוּם בּוּשָׁה וּכְלִימָה, וְשִׁלָּא תִצְרִיכְנוּ לְיָדֵי מַתְנַת בְּשָׂר וְדָם, כִּי אִם לְיָדֶךָ הַפְתּוּחָה וְהַקְדוּשָׁה, וְהַצְּלִיחְנוּ וְהַרְוִיחְנוּ וּבְרַכְנוּ כְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵינוּ וְעַסְקִינוּ, וְתֵן לָנוּ מְאוּצֵר מַתְנַת יָדֶךָ, וְשִׁיחִיחַ בֵּיתִי מְלֵא בְּרַכָּתְךָ יְהוָה שִׁלָּא יִהְיֶה ח'ו' הַשֵּׁם בְּאוֹתוֹתָיו רַק יֵאמְרוּ בְּשֵׁם שֵׁל אֲדַנַּת וּכְחוֹ' לְהוֹי"ה בְּנִיקּוּד הוּהוּ) בְּזִכְרוֹת שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל (דִּיקְרָנוּסָא):

**אֲבִינוּ מִלְפָּנֵינוּ כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר זְכוּיֹת:
אֲבִינוּ מִלְפָּנֵינוּ כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמַחֲיָלָה:
אֲבִינוּ מִלְפָּנֵינוּ הַצְּמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקִרְוֹב:
אֲבִינוּ מִלְפָּנֵינוּ הָרֵם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ:
אֲבִינוּ מִלְפָּנֵינוּ הָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחֶךָ:
אֲבִינוּ מִלְפָּנֵינוּ מְלֵא יְדֵינוּ מִבְּרַכּוֹתֶיךָ:
אֲבִינוּ מִלְפָּנֵינוּ מְלֵא אֲסַמִּינוּ שְׁבַע:
אֲבִינוּ מִלְפָּנֵינוּ שְׂמַע קוֹלְנוּ, חוּס וְרַחֵם עֲלֵינוּ:
אֲבִינוּ מִלְפָּנֵינוּ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרִצּוֹן אֶת
תַּפְּלַתְנוּ:
אֲבִינוּ מִלְפָּנֵינוּ פֶּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לְתַפְּלַתְנוּ:
אֲבִינוּ מִלְפָּנֵינוּ זְכוֹר, כִּי עָפַר אֲנַחְנוּ:**

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי נָא אֵל תְּשִׁיבֵנוּ רִיקָם מִלִּפְנֵיךָ:
 אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי תִּהְיֶה הַשְּׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת רַחֲמִים
 וְעַת רְצוֹן מִלִּפְנֵיךָ:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי חֲמוּל עֲלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וּטְפָנֵינוּ:
 אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי עֲשֵׂה לְמַעַן הַרוּגִים עַל שֵׁם
 קְדֹשֶׁךָ:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי עֲשֵׂה לְמַעַן טְבוּחִים עַל יְחוּדֶךָ:
 אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי בָּאֵשׁ וּבַמִּים
 עַל קְדוּשַׁת שְׁמֶךָ:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי נָקָם נִקְמַת דָּם עֲבָדֶיךָ הַשְּׁפוּדִים:
 אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעַנֵנוּ:
 אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ:
 אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים:
 אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל הַגְּבוּר
 וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא עֲלֵינוּ:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי חַנּוּן וְעֲנּוּן כִּי אֵין בְּנוּ מַעֲשִׂים
 עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וְחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

סוגרין

הארון

קדיש שלם

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵךָ רַבָּא, בְּעֵלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וְיִמְלִיךָ
 מַלְכוּתָהּ, וְיַצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וְיִקְרַב מְשִׁיחָהּ, בְּחַיִּיכוּן
 וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְנֵי קָרִיב וְאִמְרוּ
 אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵךָ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמֵי וּלְעַלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ
 וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרַומֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלַּל
 שְׁמֵךָ קְדוֹשָׁא בְּרוּךְ הוּא לְעָלְמָא וּלְעָלְמָא מְבָל בְּרַבְתָּא וְשִׁירְתָּא,

תִּשְׁבַּחְתָּא וְנַחֲמָתָא, דְּאִמְרוּן בְּעִלְמָא וְאִמְרוּ אֲמֵן:

תתקבל צלותהון ובעותהון דכל בית ישראל קדם אבוהון די
בשמיא ואמרו אמן.

יהא שלמא רפא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל
ואמרו אמן.

עשה השלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל
ואמרו אמן.

אחינו בני ישראל הספרדים אומרים כאן פיוטים אלו:

ליום ראשון

על סדר א"ב

אֱלֹהֵי אֵל תְּדִינֵנִי כְּמַעְלִי. וְאֵל תִּמְדֵּ אֵלֵי חֲקֵי כְּפַעְעֵלִי:

בְּחַמְלַתְךָ גָּמַל עָלַי וְאַחִיּהָ. וְאֵל נָא תִשְׁלַם לִי גְמוּלִי:

גְּאוּן לְבִי לֶךְ אֲשָׁפִיל וְאֶקְרָא. בְּמַכְאוּבֵי לְבָבִי לֹא מַעֲלִי:

דְּוָה לְכַב אֲנִי נֹצֵב וְנַעֲצֵב. עָלַי פִּשְׁעֵי וְרַב רִשְׁעֵי וְסַכְלִי:

הַלּוּם יִגְוֵן בְּלִי יִין כְּאִין. אֲשׁוּרֵי מִנְתִּיכָךְ מִט וְרַגְלִי:

וְמָה אַעֲנֶה וְאֵן אֶפְנֶה לְעַזְרָה. בְּיוֹם מִשְׁפָּט לְמִי אָנוּס וּמִי לִי:

זְדוֹנוֹתַי לְמוּל פְּנֵי וְעֵינַי. כְּלַמְתִּי לְעַמְתִּי וְאַצְלִי:

חֲטָאֵי לוֹ יְרִיחוּן בְּם שְׂכַנִּי. אַזִּי בְּרַחוּ וְרַחֲקוּ מִגְּבוּלִי:

טָמֵא לְכַב אֲשֶׁר סוֹכְב וְשׁוֹכְב. לְכַבִּי בִּי עָלַי כֹּל חֲטָא פְּלִילִי:

יְדַעְתִּים כְּעִלּוֹתֶם עַל לְכַבִּי. רְאִיתִים עַל יְמִינֵי גַם שְׂמֵאלִי:

כְּקַשׁ נִדְף אֲנִי נִרְדָּף וְנִהְדָּף. וְלֹא נִכְנַע וְלֹא נִמְנַע עַמְלִי:

לֶךְ עֵינֵי בְּתַחְנוּנֵי יְהוָה. בְּהֶאֱנַחֵי שְׁמַע שִׁיחֵי וְקוּלִי:

מְנַת חֲלָקֵי וְצוּר חֲזָקִי וְחֲשָׁקִי. וּמִבְטָחִי וְגַם כְּחוֹ וְחִילִי:

נַחְנִי נָא בְּאַרְח הַנְּכוּנָה. לְפָנֶיךָ וְהַכֵּן אֶת שְׁבִילִי:

סִלַּח חוֹבֵי וְיִשָּׁר אֶת לְבָבִי. אֲשֶׁר תּוֹעָה כְּמוֹ רוּעָה אֲוִילִי:

עֲנֵה נְאֻמִּי דְלִמְיָךְ בְּדַפְקִי. רְאֵה צוּרֵי רְפָא צִירֵי וְחִילִי:

פְּדִנֵי מַעֲוֵנֵי צוּר גְּאוּנֵי. אֵילוּתֵי בְּגִלוּתֵי וְחֲשָׁלִי:

ראש עת רצון השנה תה

צָרִי עֲצֵבִי מְשׁוֹשׁ לִפְי בְּקִרְבִּי. וְשִׁמְחֵתִי בְּאַנְחֹתַי וְאֶבְלִי:
קְדוֹרְנִית לָךְ אֵלֶיךָ שְׁחֹחַ. בְּלִי כַח סְלִיחָתְךָ בְּשֵׁאֲלִי:
רְאֵה כִּי זָכַרְךָ יְהִי תוֹךְ לִבִּי. וּבְזִמְמִי בְּמֹו יוֹמֵי וָלַיְלִי:
שְׁעֵנִי נָא רַצְנִי אֶל אַמּוּנָה. וְתִיטֵב לָךְ תְּשׁוּרַת מִהְלָלִי:
תְּנַהֲלֵנִי יָמֵי מִדַּת צְבָאִי. וְתִרְעֵנִי יָמֵי חֲלָדִי וְחֲדָלִי:
חִמַּל עָלַי וּכְפַר מֵעֲלָלִי. וְשׁוּר שִׁירֵי בְּשִׁיר מוֹשֵׁי וּמַחֲלִי:
וְעַת תְּבִיא יְצוּרֶיךָ בְּמִשְׁפָּט. אֱלֹהֵי אֵל תְּדִינְנִי בְּמַעֲלִי:

סימן משה

רעה בשבטך עם מקוים פדיום. כי למשפטך עמדו היום:
מחשבות אוני, על לבבי שמתי. ומפני דדוני בושתי ונכלמתי. ועל רב עוני,
הנני נחמתי, ואת חטאי אני מזכיר היום: כי למשפטך
שקרי סתריו. אשר נואל. הפחידו יצוריו, סליחה לשאל. ואיך ירב אמריו,
אנוש בחטאו מגאל. ויצרו מנעוריו, רק רע כל היום: כי למשפטך
הוצא שבויים, מידי מצויקים. מחטא נקיים, ורצון מפיקים. שמעו פדויים,
אתם הדבקים. ביהזה חיים, בלכם היום: כי למשפטך

סימן שלמה (אבן גבירול)

שואף כמו עבד, ישאף ליד רבו.
חסדך פרש עליו, וקרע שטר חובו:
לולי אמירתך, שובו ואשובה.
היה פרב חובל, נכנע במצבו:
משעול תשובתך, תפתח לעבד קם.
טרים להתפלל, לך יערך ניבו:
הה לי בעת רואי, שבה זרוקה בי.
לפי בים חטאו, ישחה פמי עצבו:
נשמת מניחליך, תעיד עלי לבי.
לא יעשה עול, מאחרי שובו:

סימן שלמה (אבן גבירול) חזק

שׁוֹפֵט כָּל הָאָרֶץ, וְאוֹתָהּ בְּמִשְׁפֵּט יַעֲמִיד. נָא חַיִּים
וְחֶסֶד, עַל עַם עֲנֵי תַצְמִיד. וְאֵת תְּפִלַּת הַשְּׁחַר,
בְּמָקוֹם עוֹלָה תַעֲמִיד.

עולת הבקר אשר לעולת התמיד:

לֹבֵשׁ צִדְקָה וּמַעֲטָה, לֶךְ לְבַד הִתְרוֹן. אִם אֵין בְּנֵי
מַעֲשִׂים, זְכֵרָה יִשְׁנֵי חֲבוּרֵן. וְהֵם יַעֲלוּ לְזַכְרוֹן,
לְפָנֵי יְהוָה תְּמִיד: עולת

מִטָּה בְּלִפְי חֶסֶד, לְהַטּוֹת אִישׁ לְתַחִיָּה. עֲמֹד הַטָּה
לְחֶסֶד, גָּמַל נָא עָלָיו וְחִיָּה. כְּתוּב תּוֹ חַיִּים וְחִיָּה,
עַל מַצְחֹ תְּמִיד: עולת

הַיְטִיבָה בְּרַצוֹנָה, אֵת צִיּוֹן עִיר קִדְשֵׁי. וְנָתַת יָד וְשֵׁם,
בְּבֵיתֶךָ לְמִקְדָּשֵׁי. עֲרִיכַת נֵר לְבֵן יִשְׂרָאֵל,
לְהַעֲלוֹת נֵר תְּמִיד: עולת

חֲזָקוּ וַיֵּאֱמִין לְבַבְכֶם, עַמִּי בָּאֵל וּמַעֲזוֹ. עֲדַתְיוּ כִּי
תִנְצְרוּ, גַּם אֵת זֶה לַעֲמַת זֶה. (יִכְפָּר בְּעַד חַטָּאתְכֶם)
הוּא יִגַּן עֲלֵיכֶם, וַיִּזְכֹּר רַחֵם בְּרַגְזוֹ. דַּרְשׁוּ יְהוָה וְעִזּוֹ,
בְּקִשׁוֹ כִּנּוּ תְּמִיד: עולת

בְּנֵי עֲבָדֶיךָ הַיּוֹם, לְמִקְדָּשֶׁךָ יֵאָתִיו. וְצוּעֲקִים בְּפִיהֶם
וּבְלִבָּבְכֶם יִבְעִיו. זוֹכְרִים צִדְקוֹת אֲבוֹתֶם, יְהוָה
עֲלֵיהֶם יִחִיו. אוֹתָם תִּזְכֹּר וְחִיו, נֶגֶד יְהוָה תְּמִיד.

עולת הבקר אשר לעולת התמיד:

סימן יהודה (הלוי)

ידי רשים, נחלשים, מהשיג ידי כפרם. אבל ברוחם, ומר שיחם, יקדמו את פני יוצרם. עם נבדל, הולך ודל, ושיחו הולך ורם. בהועדם בבית מועדם, ובגונם רוממות אל.

להקדיש את קדוש יעקב ואת אלהי ישראל:

הלא אם סת, דביר וסת, ואין אפוד ותרפים. ופרכת, ומערכת, ותמידים ומוספים. ואין קמרת, וכפרת, לכפר על נגפים. קדשת אל, בישראל להדמות לשרפים ומענים, בבית שבנים, להודות אל נאספים. ומחיל אל חיל, ולכו בני ישראל: להקדיש

ואל נושא, וצור מחסה, אז חיות להם. על ברוכים, וכוכבים, הקימות דגליהם. ובשמך ממרומיד, גוננת יה עליהם. ומלאכים נערכים שמת נושאי כליהם. ראה עתה כי חתה, יד מלכם וחיליהם, וזר ירשם, והורישם הבנים אין לישראל: להקדיש

דרש יקושה, דרור דורשה, מזדונים ומאדונים. אילותה, משה אותה, ממנים זדונים. ואל יקל, בעת משקל, זכות אבות ראשונים. ויפקד, דל שוקד, לדבר לד תחנונים. דור אבותיו, וכל מתיו, חיה בקרב שנים. להשקותם, ולהחיותם, חיה כטל לישראל:

להקדיש

המברך, בכל מערך, בין במטה בין במעלה. אש ומים, ושמים, והארץ אשר תלה. ועידון על אשר פעל, כי מה רם ומה נפלא. ועבדיו, וצאן ידיו, לדינו עומדים סלה. ביום פקדו בני חלדו, תקפין פיה עולה. ובו יצדקו,

ויתהללו כל זרע ישראל: להקדיש

שיר של יום

שיר של יום שני

היום, יום שני בשבת, שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש:
 שיר מזמור לבני כרח: גדול יהוה ומהלל מאד, בעיר אלהינו הר
 קדשו: יפה נזף משוש כל הארץ הר ציון, ירבתי צפון קרית
 מלך רב: אלהים בארמנותיה נודע למשגב: כי הנה המלכים
 נועדו, עברו יחדו: הנה ראו בן תמהו, נבחרו נחפזו: רעדו
 אחזתם שם, חיל פילדה: ברוח קדים, תשבר אניות תרשיש:
 כאשר שמענו בן ראינו בעיר יהוה צבאות, בעיר אלהינו,
 אלהים יבוננה עד עולם סלה: המינו אלהים חסדך, מקרב היכלך:
 כשמדך אלהים בן תהלתך על קצוי ארץ, צדק מלאה ימינך: ישמח
 הר ציון תגלנה בנות יהודה, למען משפטך: סבו ציון והקיסרה,
 ספרו מגדליה: שיתו לבכם לחילה פסגו ארמנותיה, למען תספרו
 לדור אחרון: כי זה אלהים אלהינו עולם ועד, הוא ינהגנו על מות:
 הושיענו יהוה אלהינו וקצצנו מן הגוים? להודות לשם קדשך, להשתבח
 בתהלתך: ברוך יהוה אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר
 כל הגם אמן הללוהו: ברוך יהוה מציון שכן ירושלים הללוהו: ברוך יהוה
 אלהים אלהי ישראל, עשה נפלאות לבדו: וברוך שם כבודו לעולם, וימלא
 כבודו את כל הארץ, אמן ואמן: קדיש יתום

שיר של יום שלישי

היום, יום שלישי בשבת, שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש:
 מזמור לאסף, אלהים נצב בעדת אל, בקרב אלהים ישפט: עד מתי
 תשפטו עול, ופני רשעים תשאו סלה: שפטו דל ויתום, עני
 ורש הצדיקו: פלטו דל ואביון, מיד רשעים הצילו: לא ידעו ולא
 יבינו בחשבה יתלכבו, ימוטו כל מוסדי ארץ: אני אמרתי אלהים
 אתם, ובני עליון כלכם: אכן באדם תמותו ויכאחד השרים תפלו:
 קומה אלהים שפטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים: ואמרים הושיענו

וכו קדיש יתום

שיר של יום חמישי

היום, יום חמישי בשבת, שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש:
 למנצח על הגתית לאסף: הרנינו לאלהים עזנו הריעו לאלהי יעקב:
 שאו זמרה ותנו תף, כנור נעים עם נבל: תקעו כחדש
 שופר, ככסה ליום חגנו: כי חק לישראל הוא, משפט לאלהי
 יעקב: עדות ביהוסף שמו בצאתו על ארץ מצרים, שפת לא

ידעתי אשמע: הסירותי מסבל שכמו, בפיו מדוד תעברנה:
 בצרה קראת ואחלצך, אענך בסתר רעם, אבחנוך על מי מריבה
 סלה: שמע עמי ואעידה בך, ישראל אם תשמע לי: לא יהיה בך
 אל זר, ולא תשתחיה לאל נכרי: אנכי יהוה אלהיך המעלה מארץ
 מצרים, הרחב פיך ואמלאהו: ולא שמע עמי לקולי, וישראל לא
 אנה לי: ואשלחהו בשרירות לבם, ילכו פמוצותיהם: לו עמי
 שמע לי, ישראל בדרכי יהלכו: כמעט איביהם אבניע ועל
 צריהם אשיב ידי: משנאי יהוה יבחושו לו, ויהי עתם לעולם:
 ויאכילהו מחלב חסה, ומצור דבש אשביעך: ואומרים הושיענו וכו' קדיש יתום

היום יום שבת קדש שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש:
 מזמור שיר ליום השבת: טוב להדות ליהוה ולומר לשמך עלייך:
 להגיד בפניך חסדך ואמונתך בלילות: עלי עשור ועלי
 נבל עלי הגיון בכנור: כי שמחתני יהוה בפסלך כמעשי ידוך
 ארנו: מה גדלו מעשיך יהוה מאד עמקו מחשבתיה: איש פער לא
 ידע וכסיל לא יבין את זאת: בפרח רשעים כמו עשב ויציצו כל
 פעלי און להשמדם עדי עד: ואתה מרום לעלם יהוה: כי הגה
 איבוד יהוה כי הגה איבוד יאבדו ותפרדו כל פעלי און: ותרים
 בראים קרני בלתי בשמן רענן: ותפט עיני בשורי פקמים עלי
 מרעים תשמענה אזני: צדיק מתמר יפרח פארז בלבנון ישגה:
 שתולים בבית יהוה בחצרות אלהינו יפריחו: עוד ינובון פשיבה
 דשנים ורעננים יהיו: להגיד כי ישר יהוה צורי ולא עולתה בן:
 ואומרים הושיענו וכו' קדיש יתום

קדיש יתום

ותגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא ברעותה וימליך מלכותה,
 ויצמח פרנסה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית
 ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן.

יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי.

ותברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה
 דקודשא בריך הוא לעלא ולעלא מכל ברכתא ושירתא, תשבחתא
 ונחמתא, דאמרון בעלמא, ואמרו אמן:

יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן.
 עשה שלום במרומי, הוא עשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן.

לְדוֹד, יְהוָה אֹרְזֵי וַיִּשְׁעֵי מִמֶּנִּי אִירָא, יְהוָה מַעֲזוֹ חַיֵּי מִמֶּנִּי
 אֶפְחָד: בְּקִרְבִּי עָלֵי מִרְעִים לֹאֲכַל אֶת בִּשְׂרֵי צְרִי
 וְאִיבֵי לִי, הִמָּה כִּשְׁלוֹ וְנִפְלוֹ: אִם תִּהְיֶה עָלַי מִהֲנֶה לֹא יִירָא
 לְפָנַי, אִם תִּקְוֶם עָלַי מִלְחָמָה בּוֹזֵאת אֲנִי בִּוְטָחָה: אַחַת שְׁאֵלַתִּי
 מֵאֵת יְהוָה אֹתָהּ אֶבְקֶשׁ, שְׁבִתִּי בְּבֵית יְהוָה כֹּל יְמֵי חַיֵּי,
 לְחַזוֹת בְּנַעֲמֵם יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהֵיטְלוֹ: כִּי יִצְפְּנֵנִי בַסֶּכֶךְ בַּיּוֹם
 רָעָה יִסְתִּירֵנִי בַסֶּתֶר אֱהָלוֹ, בַּצֹּר יִרְוֹמֵמֵנִי: וְעַתָּה יְרוֹם
 רֹאשִׁי עַל אִיבֵי סְבִיבוֹתַי, וְאֶזְבְּחָה בְּאֱהָלוֹ וּבְחַי תְּרוֹעָה,
 אֲשִׁירָה וְאֶזְמַרְהָ לַיהוָה: שָׁמַע יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא, וְחַנּוּנִי
 וְעֲנָנִי: לֵךְ אָמַר לְפָנַי, בְּקֶשׁוֹ פָּנָי, אֶת פְּנֵיךָ יְהוָה אֶבְקֶשׁ: אֵל
 תִּסְתֵּר פְּנֵיךָ מִמֶּנִּי, אֵל תֵּט בְּאֵף עֲבֹדְךָ עֲזֹרַתִּי חַיִּית, אֵל
 תִּפְּשָׁנִי וְאֵל תַּעֲזֹבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי: כִּי אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי,
 וַיהוָה יִאֲסָפֵנִי: הֲרַנְנִי יְהוָה דְּרַבְּךָ וְנַחֲנִי בְּאַרְחַ מִישׁוֹר,
 לְמַעַן שְׂרָרִי: אֵל תִּתְּנֵנִי בְּנַפְשׁ צְרִי, כִּי קָמוּ כִּי עָדִי שָׁקַר
 וַיִּפֹּחַ חֲמוֹם: לֹלֵא אֲאֻמְנָתִי לְרֵאוֹת כְּטוֹב יְהוָה בְּאַרְצֵי חַיִּים:
 קִוָּה אֵל יְהוָה חֹזֵק וַיִּצְמַח לְפָנָי, וְקִוָּה אֵל יְהוָה: קְרִישׁ יְחִים

וּתְגַדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דִּי כְּרָא כְּרַעוּתָהּ וַיְמַלִּיךָ מַלְכוּתָהּ,
 וַיִּצְמַח פְּרָקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. בְּחַיִּיבוֹן וּבְיוֹמִיבוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
 יִשְׂרָאֵל בְּעֵלְלָא וּבְזִמְנֵי קְרִיב וְאָמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמֵי־אָמֵן.

וַיִּתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ
 דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְלַעֲלָא וְלַעֲלָא מִכָּל בְּרַבְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא
 וְנַחְמָתָא, דְּאֲמִירָן בְּעֵלְמָא, וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלֵמָא רַבָּא מִן שְׁמֵיָא וַחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן.
 עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן.

נוהגין אנשי שלומינו לומר כאן "תקון הכללי"

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, וכתו' יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליהנה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות נריע לו: כי אל גדול יהנה ומלך גדול על כל אלהים:

קדם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי יהודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה ברחילו ורחימו עלייך שהוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

טז.

מכתם לדוד שמרני אל כִּי־חִסִּיתִי בך: אמרת ליהנה אדני אתה, טובתי בל־עליך: לקדושים אשר־בארץ המה, ואדירי כל־חפצ־יבם: ירבו עצבותם אחר מהרו, בל־אסיף נסביהם מדם, ובל־אשא את־שמותם על־שפתי: יהנה מנת חלקי וכוסי, אתה תומיף גורלי: חבלים נפלו־לי בנעימים, אף־נחלת שפרה עלי: אברך את־יהנה אשר יעצני, אף לילות יסרוני כליותי: שויתי יהנה לנגדי תמיד, כי מימיני בל־אמוט: לכן שמח לבי ויגל כבודי, אף־בשרי ישכן לבטח: כי לא־תעזב נפשי לשאול, לא־תתן חסידך לראות שחת: תודיעני ארח חיים שבע שמחות את־פניך נעמות בימיך נצח:

לב.

לדוד משכיל, אשרי נשוי פשע כסוי חטאה: אשרי־אדם, לא יחשב יהנה לו עון, ואין ברוחו רמיה: כי החרשתי בלו עצמי, בשאגתי בל־היום: כי יומם ולילה תכבד עלי ידך, נהפך לשדי בחרבני קיץ סלה: חטאתי אודיעך, ועוני לא־כסיתי, אמרתי אודה עלי פשעי ליהנה, ואתה נשאת עון חטאתי סלה: על זאת ותפלל בל־חסיד אליך לעת מצא, רק

לשטף מים רבים אליו לא יגיעו: אתה סתר לי* מצר תצני רגי פלט
 תסובבני סלה: אשפילך ואורך בדרך זו תלך איעצה עליך עיני: אל
 תהיו כסוס כפרד אין הבין במתג-ורסן עדיו לבלום כל קרב אליך: רבים
 מכאובים לרשע, והבוטח ביהנה חסד יסובבנו: שמחו ביהנה וגילו
 צדיקים והרגינו פלי-ישרי-לב:

מ.א.

למנצח מזמור לדוד: אשרי משפיל אל-דל ביום רעה ימלטהו יהנה: יהנה
 ישמרהו ויחיהו ואשר בארץ, ואל תתנהו בנפש איביו: יהנה יסעדנו על
 ערש דני. כל משכבו הפכת בחליו: אני-אמרתי יהנה חנני, רפאה נפשי
 כי חטאתי לך: אויבי יאמרו רע לי מתי ימות ואבד שמו: ואם-בא לראות,
 שוא ידבר, לבו יקבץ-אנן לו, יצא לחוץ ידבר: יחד עלי יתלחשו
 כל-שנאי, עלי יחשבו רעה לי: דבר-בליעל יצוק בו, ואשר שכב
 לא-יוסיף לקום: גם-איש שלומי אשר-בטחתי בו, אוכל לחמי, הגדיל
 עלי עקב: ואתה יהנה חנני והקימני, ואשלמה להם: בזאת ידעתי
 כי-חפצת בי, כי לא-יריע איבי עלי: ואני, בחמי, תמכת בי, ותציבני לפניך
 לעולם: ברוך יהנה אלהי ישראל מהעולם ועד העולם אמן ואמן:

מ.ב.

למנצח משפיל לבני קנח: כאיל תערג על-אפיקי-מים, בן נפשי תערג
 אליך אלהים: צמאה נפשי לאלהים לאל חי, מתי אבוא ואראה פני
 אלהים: היתה לי דמעתי לחם יומם ולילה באמר אלי כל היום, איה
 אלהיך: אלה אזכרה ואשפכה עלי נפשי, כי אעבור פסך, אדדם עד-בית
 אלהים בקול-רפה ותודה, המון חוגג: מה-תשתוחחי נפשי ותחמי עלי
 הוחלי לאלהים כי עוד אודנו ישועות פניו: אלהי, עלי נפשי תשתוחח
 על-בן אפרך מארץ ירדן, וחרמונים, מהר מצער: תהום-אל-תהום

(* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עי' בלקו"מ ח"א סי' רי"ג).

קורא לקול צונריך, כל משפריך וגליך עלי עברו: יומם יצנה יהנה חסדו
 ובלילה שירה עמי, תפלה לאל חיי: אמרה לאל סלעי למה שכחתיני,
 למה קדר אלך, בלחץ אויב: ברצח בעצמותי חרפוני צוררי, באמנם
 אלי כל היום איה אליך: מהתשתוחחי נפשי ומהתהמי עלי הוחילי
 לאלהים כי-עוד אודנו, ישועת פני ואלהי:

נט.

למנצח אל תשחת לרוד מכתם, בשלח שאול וישמרו את-הבית להמיתו:
 הצילני מאיבי אלהי, ממתקוממי תשגבני: הצילני מפעלי און ומאנשי
 דמים הושיעני: פי הנה ארכבו לנפשי יגורו עלי עינים, לא-פשעי
 ולא-חטאתי יהנה: בלי-עון ירצון ויכוננו, עורה לקראתי וראה: ואתה
 יהנה-אלהים צבאות אלהי ישראל, הקיצה לפקד כל-הגוים אל-תחן
 כל-בגדי און סלה: ישוכו לערב יהמו ככלב, ויסוכבו עיר: הנה יביעון
 בפיהם, תרבות בשפתותיהם, כי-מי שמע: ואתה יהנה תשחק-למו,
 תלעג לכל-גוים: עזו, אליך אשמרה, כי אלהים משגבי: אלהי חסדי
 יקדמני אלהים יראני כשררי: אל-תהרגם פן-ישפחו עמי, הניעמו בחילך
 והורידמו, מגננו אדני: חטאת-פימו דבר-שפתימו וילכדו בגאונם,
 ומאלה ומפחש יספרו: פלה בחמה, פלה ואינמו וידעו כי-אלהים משל
 ביעקב, לאפסי הארץ סלה: וישכו לערב יהמו ככלב, ויסוכבו עיר:
 המה יניעון לאכל, אם-לא ישבעו וילינו: ואני אשיר עזך, וארון לבקר
 חסדך, כי-היית משגב לי, ומנוס, ביום צר-לי: עזי אליך אזמרה,
 כי-אלהים משגבי אלהי חסדי:

עז.

למנצח על-ידותון לאסף מזמור: קולי*) אל-אלהים ואצעקה, קולי
 אל-אלהים והאזין אלי: ביום צרתי אדני דרשתי, ידי לילה נגרה ולא

* באמך אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד הי"ו מ"ם.

תפוג מאנה הנחם נפשי: אזכרה אלהים ואהמיה, אשיחה, ותתעטף רוחי סלה: אחזת שמרות עיני, נפעמתי ולא אדבר: חשבתי ימים מקדם, שנות עולמים: אזכרה נגינתי בלילה, עם-לכבי אשיחה, ויחפש רוחי: הלעולמים יזנח אדני ולא-יסיף לרעות עוד: האפס לנצח חסדו, גמר אמר לדור דוד: השבח חנות אל, אם-קפץ באף רחמיו סלה: ואמר חלותי היא, שנות ימין עליון: אזכור מעללי יה, פי אזכרה מקדם פלאך: והגיתי בכל-פעלך ובעלילותיך אשיחה: אלהים בקדש דרכך, מי-אל גדול באלהים: אמה האל עשה פלא הודעת בעמים ענך: גאלת בזרוע עמך, בני יעקב ויוסף סלה: ראוך מים אלהים, ראוך מים יחילו אף ירגזו תהומות: זרמו מים עבות קול נתנו שחקים, אף-תצצוף ותהלכו: קול רעמך בגלגל, האירו ברקים תבל, רגזה ותרעש הארץ: בים דרכך ושבילך במים רבים, ועקבותיך לא נודעו: נחית כצאן עמך, ביד משה ואהרן:

ז.

תפלה למשה איש האלהים אדני מעון אמה היית לנו בדר דוד: בטרח הרים ילדו ותחולל ארץ ותבל, ומעולם עד-עולם אמה אל: תשב אנוש עד-דפא, ותאמר שובו בני-אדם: פי אלה שנים בעיניך כיום אתמול פי יעבר, ואשמורה בלילה: זרמתם, שנה יהיו, פבקר פחציר יחלה: פבקר יצין וחלה, לערב ימולל יבש: פי בלינו באפך, ובחמתך נבהלנו: שתה עונתינו לנגדך עלמנו למאור פניך: פי כלימינו פנו בעברתך פלינו שנינו כמו-הגה: ימי שנותנו בהם שבעים שנה, ואם בגבורות שמונים שנה, ורהבם עמל ואון, פי גז חיש ונעפה: מי יודע עז אפך, וכיראתך עברתך: למנות מינו פן הודע, ונביא לבב חכמה: שוכה יהנה עד-מתי והנחם על עברך: שבענו בכקר חסדך, ונרננה ונשמחה בכל-ימינו, שמחנו כימות עניתנו, שנות ראינו רעה: יראה אל-עברך פעלך והדרך על בניהם: ויהי נעם אדני אלהינו עלינו, ומעשה דינו כוננה עלינו, ומעשה דינו כוננהו:

קה.

הודו ליהנה קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו : שירו לו זמרו־לו שיהו
 בכל נפלאותיו : התהללו בשם קדשו ישמח לב מבקשי יהוה : דרשו יהוה
 ועזו בקשו פניו תמיד : זכרו נפלאותיו אשר עשה, מפתיו ומשפטי־פיו :
 זרע אברהם עבדו בני יעקב בחיניו : הוא יהוה אלהינו בכל־הארץ
 משפטי־ו : זכר לעולם בריתו דבר ציה לאלה דור : אשר פרת את אברהם
 ושבעתו לי־שחק : ויעמידה ליעקב לחק לישראל ברית עולם : לאמרו לך
 אתן את ארץ פנען חבל נחלתכם : בהיותם מתי מספר כמעט וגרים בה :
 ויתהלכו מגוי אל גוי מממלכה אל־עם אחר : לא הניח אדם לעשקם
 ויזכח עליהם מלכים : אל תגעו במשיחי ולנביאי אל תרעו : ויקרא רעב
 על־הארץ כל מטה־לחם שבר : שלח לפניהם איש לעבד נמכר יוסף : ענו
 בככל רגלו ברזל באה נפשו : עד עת בא דברו אמרת יהוה צרפתהו : שלח
 מלך ויתירהו משל עמים ויפתחהו : שמו אדון לביתו ומושל בכל־קנינו :
 לאסר שריו בנפשו וזקניו יחכם : ויבא ישראל מצרים ויעקב גר
 בארץ־חם : ויפר את־עמו מאד ויעצמהו מצריו : הפך לבם לשנא עמו
 להתנפל בעבדיו : שלח משה עבדו אהרן אשר בחר בו : שמו־כם דברי
 אתותיו, ומופתים בארץ חם : שלח חשף ויחשיף ולא מרו את דברו : הפך
 את מימיהם לדם וימת את דגתם : שרץ ארצם צפרדעים בחדרי מלכיהם :
 אמר ויבא ערב כנים בכל גבולם : נתן גשמייהם ברד, אש להבות בארצם :
 ויך גפנם ותאנתם, וישבר עץ גבולם : אמר ויבא ארפה, וילק ואין מספר :
 ויאכל כל־עשב בארצם, ויאכל פרי אדמתם : ויך כל בכור בארצם, ראשית
 לכל־אונם : ויוציאם בכסף וזהב ואין בשבטי כושל : שמה מצרים
 בצאתם, כי־נפל פחדם עליהם : פרש ענן למסו, ואש להאיר לילה : שאל
 ויבא שליו ולחם שמים ישביעם : פתח צור ויזוכו מים, הלכו בציות נהר :
 כי זכר את־דבר קדשו, את־אברהם עבדו : ויוציא עמו בששון, ברנה את
 בחיריו : ויתן להם ארצות גוים, ועמל לאמים ירשו : בעבור ישמרו חקיו
 ותורתיו ינצרו, הללויה :

קלו.

עַל נְהוֹת כָּבֵל שֵׁם יִשְׁכְּנוּ, גַּם־בְּכִינוּ בְּזַכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן, עַל עַרְכִּים בְּתוֹכָהּ
תְּלִינוּ כְּנִוְחֵינוּ: כִּי שֵׁם שְׂאֵלוֹנוּ שׁוֹכֵינוּ דְּבָרֵי־שִׁיר, וְתוֹלְלֵינוּ שְׂמֵחָה, שִׁירוּ
לָנוּ מִשִׁיר צִיּוֹן: אִיךְ נִשִּׁיר אֶת־שִׁיר יְהוָה, עַל אֲדַמַּת נָכַר: אִם־אֲשַׁכַּחַךְ
יְרוּשָׁלַיִם תִּשְׁכַּח מִיָּמַי: תִּדְבַק לְשׁוֹנֵי לְחַפֵּי, אִם לֹא אֲזַכְרֶכִּי, אִם־לֹא אֲעִלֶה
אֶת יְרוּשָׁלַיִם עַל רֹאשׁ שְׂמֹחָתִי: זָכַר יְהוָה לְבַגְנֵי אֲדוֹם אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַיִם,
הַאֲמָרִים עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוּד בָּהּ: בַּת־כָּבֵל הַשְּׂדוּדָה, אֲשֶׁר־יִשְׁשָׁלֶם־לָךְ
אֶת־גְּמוּלָךְ שְׂגֻמָּתָ לָנוּ: אֲשֶׁר־י, שִׂיֵּאֲחֹז וְנַפֵּץ אֶת־עֲלֻלְךָ אֶל הַסֶּלַע:

קנ.

הַלְלוּיָהּ, הַלְלוּ־אֵל בְּקִדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקְיעַ עֻז׃ הַלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרָתוֹ,
הַלְלוּהוּ בְּרַב גְּדֻלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתַקְעַ שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּכָבֵל וְכַנּוּר: הַלְלוּהוּ
בְּתֶף וּמְחוּל, הַלְלוּהוּ בְּמַנִּים וְעֶגְבִּ: הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־שְׂמֵעַ, הַלְלוּהוּ
בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׂמָה תְהַלֵּל יְהוָה, הַלְלוּיָהּ:

אחר שסיים תהלים, יאמר שלשה פסוקים אלו:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשׁוֹב יְהוָה שְׁבוּת עִמּוֹ יִגַּל יַעֲקֹב וְשֹׁמֵחַ יִשְׂרָאֵל: וְתִשׁוּעַת
צְדִיקִים מִיְהוָה מִעַתָּה בְּעַת צָרָה: וְנִעְזְרֵם יְהוָה וְנִפְלֹטֶם, יִפְלֹטֶם מִרְשָׁעִים וְיִוְשִׁיעֶם כִּי
תָסוּ בוֹ:

קריש יתום

וְתִגְדֹּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֻלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ,
וְיַצְמַח פְּרָקְנָהּ וְיַקְרַב מְשִׁיחָהּ. בְּחַיִּיבֹן וּבִיּוֹמִיבֹן וּבְחַיִּי דְכָל בֵּית

יִשְׂרָאֵל בְּעֻלְמָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמֵיָא.

וְתִבְרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְחַלֵּל שְׁמֵהּ
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְלְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי מְכָל בְּרַכְתָּא וְשִׁירָתָא, תְּשַׁבְּחָתָא

וְנַחֲמָתָא, דְּאִמְרוּ בְּעֻלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן.
עֲשֵׂה הַשְּׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן.

פתיחת ההיכל להוצאת ספר תורה

א.

בני! עכשו כשפותחים את ההיכל הוא עת רצון גדול בשמים, כי עכשו נפתחים כל העולמות, ועל-כן עכשו יכולים לפעל אצל הקדוש-ברוך-הוא כל מה שרוצים פשוטו כמשמעו, ובגני-אדם לא יודעים את מעלת הרגעים האלו, בעת שנפתח ההיכל שבו מנחים ספרי התורה, כי אם היה האדם יודע אילו יחודים נעשים עכשו בשמים, אז לא היה מדבר, חס ושלום, שום דבורים בטלים, אלא היה שופך את לבו אליו יתברך, ומבקש ומתחנן ממנו יתברך שיחוס וירחם עליו, ומתיק ממנו את כל הדינים, וימשיך עליו ברכה והצלחה בכל מצעה ידיו. ולכן ראה להזהר מאד עכשו לבקש הבה ממנו יתברך כל מה שאמה צריך, ותאמר את התפלות האלו, ונוהגים לפתח עם פסוקים המגלים אמתת מציאותו יתברך, ואיך שאין מבלעדיו כלל, ויבזה שממליכים את הקדוש-ברוך-הוא, בזה נחעלה שבחו יתברך עילא ותמא, ולכן באמרך "אתה הראת לדעת כי יהוה הוא האלהים אין עוד מלבדו: אין פמוף באלהים אדני ואין כמעשיך: מלכותך מלכות כל עולמים, וממשלתך בכל דור ודור: יהוה מלך, יהוה מלך יהוה ימלך לעלם ועד: יהוה עז לעמו יתן, יהוה יברך את עמו בשלום": שהם תמשה פסוקים כנגד: נפש, רוח, נשמה, תהי, יחידה, לגלות על ידם מלכותו יתברך, ותזהר מאד באמירת פסוקים אלו, ותתבונן היטב מה שאמה אומר, ואז תראה ותבין ותשפיל איך שאין בלעדיו יתברך כלל, ובשעה שתאמר פסוקים "ויהי בנסע הארץ", תבון היטב אל פרוש המלות, ועל-ידי-זה יתבטלו אויביך ושונאיך לגמרי, ותמן שבח להקדוש-ברוך-הוא שנתן תורה לעמו ישראל, ועל-ידי-זה יפתח לך לומר הי"ג מדות הרחמים, אשר בעת שאדם אומר י"ג מדות רחמים, על-ידי-זה נמשך עליו חסד עליון, ומוחלין לו על כל עוונותיו, ותתלהב מאד בעת אמירת פסוקים אלו, ואל יקלו בעיניך התפלות שאומרים אז, כי כל תפלה וכל תחנה וכל בקשה שמתחננים ומתפללים ומבקשים אז ממנו יתברך — מתקבלת, וכן אמה יכול להאריך בלשון שאמה רגיל בה, ואמר-ך תאמר י"ב פעמים הפסוק "לעולם יהוה דברך נצב בשמים", שיש בו סודות נוראים שאנו מבקשים ומתחננים ממנו יתברך, שייתבטלו ממנו כל הגזרות רעות, וימחל

לנו על כל עונותינו. ובאמרך את התפלה "ברוך שמה" המובאת בזהר הקדוש (נקהל ר), תכנן אל פרוש המלות, והוא סגלה לתקון עון קרי, ולכן צריכים להזהר מאד לומר תמיד בעת פתיחת הארון תפלה זו המובאת בזהר הקדוש, ותכנן בפשיטות "ברוך בתוך" כתר תורה, שהם התגים, "ואתוך" שהם האותיות של מלכות, "רעותך" רצונך, "ויפרקן ימינך אחזי לעמך בבית מקדשך", זה הברכות שמכרכים ישראל להקדוש-ברוך-הוא. "ויפרקן" שהוא פדות של הגאולה שלמה, על-ידי חסד הגדול בו אור קדמא, "ויפרקן ימינך" על-ידי חסד שבו אור קדמא המאיר מסוף העולם ועד סופו, שאנחנו מבקשים "אחזי לעמך", שתגלה את האור הזה לעם ישראל "בבית מקדשך", שיבנה במהרה בימינו, "וילאמטויי לנא משוב נהורך" שיגיע לנו מאור הטוב של אור הקדמון הזה, "דתוריך לן חיינו בטיבותא", שיתן לנו חיים ארפים, וכשתגיע אל תבת "לא על אנש רחיענא ולא על בר אלהין סמיכנא, אלא באלהא דשמיא, דהוא אלהא קשוט ואורייתא קשוט, ונביאיהי קשוט ומסגא למעבד טבון וקשוט. בה אנא רחיין", תתלהב מאד מאד, כי אסור לבטח בשום בשר נדם שהוא טפה סרוחה, כלו שקר, אלא תבטח רק בהקדוש-ברוך-הוא, כי אף אחד לא יעזר לך אלא הקדוש-ברוך-הוא, ואלא יהיה לך בשחון של סטרא אחרא, אלא תבטח רק בו יתברך. ולכן תזהר מאד מאד, לומר את כל התפלות והתחנות שרגילים לומר. ורבנו ז"ל הקפיד מאד לומר את כל התפלות מכל הסדורים, והפליא במעלת האדם הזוכה לומר הרבה תפלות ותחנות ובקשות מכל הסדורים, ובפרט עכשו בעת רצון כזה, שפתוחים כל העולמות אל יקל בעיניך דבר זה, כי רואים בחוש, שבגיאודם שוכחים, שעכשו הוא הזמן שפתוחים כל העולמות, כי בעת פתיחת ההיכל למטה נפתח ההיכל למעלה, ועל-כן מרב קטנות הדעת ושכרון לב, וחלישות הדעת, ועקמומיות, שוכח דבר זה, ומדבר אז חס ושלום, דברים בטלים עם חברו. ודיקא עכשו ברגעים האלו שנפתח ההיכל, ומוליכים את הספר תורה, באמרו התפלות האלו, הוא יכול לפעל אצל הקדוש-ברוך-הוא כל מה שהוא רוצה. ואם היו בגיאודם יודעים זאת, היו מתלהבים מאד לומר כל התפלות, והיו שוכחים לבם כמים לפניו יתברך. ואל יהיה נקל בעיניך, בני תפלות אלו, אלא תאמר את כלן. וכאשר גלה לנו רבנו ז"ל, שהוא מקנא מאד באדם כזה, שיכול לומר הרבה תפלות ובקשות. ואחר-כך תלנה את הספר תורה עד תהבה, ומתחלת הקריאה עד סוף הקריאה תשמר מאד לא לדבר שום דבר

ראש עת רצון השנה תיט

בטל, כי עגשו חמור מאד, של המדבר בעת קריאת התורה, כי בשעה שהבעל קורא קורא בתורה, צריך לכוון שהוא שומע עכשו את התורה ממנו יתברך, ולכן הוא עון חמור מאד לדבר בעת קריאת התורה. וכמעט שכל חסרון הפרנסה והמחלות והיסורים והעניות והדחקות שבני-אדם סובלים, הם רק מחמת שאין נוהרים בדבר, אלא מדברים בעת קריאת התורה; ועל-כן, אהובי, בני היקר, תתרחק מכל אלו המדברים בעת קריאת התורה, ובדאי תדון אותם לכף זכות, שהם שוגגין, שאינם יודעים את מעלת הקריאה ומעלת העת רצון הנה בשעה שהספר תורה בחוץ ופתוח וקוראים בו, ואם היינו יודעים שעכשו אנו נמצאים במצמד הר סיני, הנה נופל עלינו רתת וזיע, אימה נפחד, ועל-כן ראה, בני, לכוון בעת קריאת התורה.

ב.

בני! לקנות את המצוות בכסף מלא היא מעלה יתרה מאד, כי על-ידיה שוברים את תאות ממון (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן כג), וכל המצוות שאדם עושה אותן בלא ממון, הינו שאינו רוצה להפסיד ממון בשביל המצווה, אין בזה שלמות, ולכן תשתדל מאד לקנות מצווה, הינו עליה לתורה. ובכלל טוב מאד להרגיל את עצמו לקנות על-כל-פנים פעם אחת בתוך עליה לתורה, כי בשאדם עולה לתורה, ומברך את הקדוש-ברוך-הוא, מוחלין לו על כל עוונותיו, והוא תקון גמור לפגם הברית — עון קרי, כי בשאדם חוטא, חס ושלום, על-ידי חטאו הוא פוגם בתורה הקדושה, כי אם עבר על איזו מצוות עשה וכל שכן על איזו מצוות לא תעשה, הרי זה בזה את התורה, חס ושלום, ועל-כן בזה שקונה מצווה, ועולה לתורה, בזה הוא מתקן מה שפגם, וכל שכן בשאדם זוכה לקנות מצווה בראש השנה, אין למעלה מזה. אכל צריכים לשמר מאד מאד לשלם מה שנקנה, כי הפסד שקונים מצווה הוא גדר, ומכל שכן בשאדם נודר איזה גדר בעת עליה לתורה, בודאי צריך להזהר תכף-ומיד לשלמו, כי אחרת יותר טוב שלא יגדר כלל, כמו שכתוב (קהלת ה'): "טוב אשר לא תדר משתדר ולא תשלים", כי עון נדרים חמור עד מאד, ולכן אם אהד קונה מצווה או נודר גדר בבית-המדרש או בבית-הכנסת, שישלמו תכף-ומיד, וזכותו גדולה עד מאד, כי מעלת הצדקה בשביל צרכי רבים — אין לתאר ואין לשער כלל, ואם חטא ופגם בכסף וזולתו ואינו יודע איך לתקנו, אזי עצתו לעשות מזה צרכי רבים. וכמאמרם ז"ל (ביצה טו): גזל ואינו יודע למי גזל, יעשה מהם צרכי רבים.

סדר הוצאת ספר תורה

אתה הראת לדעת כי יהוה הוא האלהים אין
 עוד מלבדו: אין כמוך באלהים אדני
 ואין כמעשיך: מלכותך מלכות כל עלמים
 וממשלתך בכל דור ודור: יהוה מלך יהוה מלך
 יהוה ומלך לעולם ועד: יהוה עז לעמו יתן
 יהוה יברך את עמו בשלום:
 אב הרחמים, היטיבה ברצונך את ציון,
 תבנה חומות ירושלים: כי כך לבד
 בטחנו, מלך אל רם ונשא אדון עלמים:

כשפותחין את ארון הקודש אומרים זה:

ויהי בנסע הארץ ויאמר משה, קומה
 יהוה ויפצו איביך וינסו
 משנאיך מפניך. כי מציון תצא תורה
 ודבר יהוה מירושלים. ברוך שנתן
 תורה לעמו ישראל בקדשתו:

בשבת יש מקומות שאין אומרים י"ג ולא רבוגו של עולם אך רבים נוהגים לאמרם גם כשחל
 בשבת:

יהוה יהוה אל רחום וחנון ארך אפים
 ורב חסד ואמת: נצר חסד
 לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה: ג"פ

יאמר יהוה רצון זה והוא מהרב המקובל האלוף מהר"ש שרעבי זצ"ל, מובא בספר עבודת הקודש
 להחיד"א זצ"ל:

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שתעשה למען רחמיך ולמען

שמך הגדול הנכתב ואינו נקרא שנתפונתי בו, שתצילנו לנו ולנשותינו ולבנינו ולבנותינו ולכל הנלוים אלינו מכל רע ומשחית ומגפה ומכל צרה ויגון ואנחה ומכל חלי ומחלה, ולמען השם הקדוש המתפשט ממאור המרכבה התחתונה אל"ד וכשהוא כלול עם מקורו אה"ה אהלידה, שתבטל ברחמיך הרבים ובחסדיך הפשוטים מעלינו ומעל כל בני ביתנו כל גזרות קשות ורעות, ויסקרו כל המקטרגים והמשטינים עלינו, אגא ככה השם הקדוש המתפשט ממאור המרכבה העליונה קר"ע וכשהוא כלול במקורו יהו"ה יקהרוע"ה שתבטל ברחמיך הרבים ובחסדיך הפשוטים מעלינו ומעל כל בני ביתנו כל המקטרגים והמשטינים וכל גזרות קשות ורעות ושגאת הנם. וחדש עלינו שנה טובה ומברכת ותפרנסנו בשפע גדול ובהתר, ולא ישלט בנו עין הרע, ותצליחנו בכל מעשה ידינו אמן נצח סלה ועד:

תפלה משערי ציון לומר בשעת הוצאת ספר תורה:

רבונו של עולם, מלא משאלותי לטובה והפק רצוני ותן שאלתי ומחול לי על כל עונותי ועל כל עונות אנשי ביתי, מחילה בחסד, מחילה ברחמים, וטהרני מחטאי ומעוני ומפשעי, וזכרני בזכרון טוב לפניך, ופקדני בפקדת ישועה ורחמים. וזכרני לחיים טובים ולשלום ופרנסה טובה וכלכלה, ולחם לאכל ובגד ללבוש. ועשר וכבוד ואריכות ימים בתורתך ובמצוותיך, ושכל ובינה להבין ולהשכיל עמקי סודותיך, והפק רפואה שלמה לכל מכאובינו. ותברך את כל מעשה ידינו. ותגזור עלינו גזרות טובות ישועות ונחמות. ותבטל מעלינו כל גזרות קשות ורעות. ותן בלב המלכות ויועציו ושריו עלינו לטובה. אמן וכן יהי רצון:

יהי רצון מלפניך על ידי הארת תקונים עתיקא קדישא דעתיקין, בזעיר שבאריך יכבשו רחמיך את בעסך ויגלו רחמיך על מדותיך ותתנהג עמנו במדת הרחמים ותתן לנו חיים ארוכים וטובים בעסקי תורתך וקיום מצוותיך לעשות רצונך, אמן וכן יהי רצון:

יהוה, וזכרנו בזכרון טוב מלפניך. ופקדנו בפקדת ישועה ורחמים. ובזכות ספר התורה נכתב בספר החיים והשלום. וארד ימים ועשר וכבוד לעבדך באמת תמיד כל הימים. ואל תקחנו מהעולם הזה קדם זמננו. ונזכה לחיים ארוכים טובים ומתקנים. באפן שנוכל לתקן ולהשלים שלמות נפשותינו ברב הימים. ואל נא נמות ונספה בלא משפט. לבלתי ידח ממנו נדח איש מאת רעהו. ותגזר עלינו גזרות טובות וישועות ונחמות. ובטל מעלינו כל גזרות קשות ורעות. ודינוי ודדק. וצא נא לישע עמך. לישע את משיחך. ובגבורות ישע ימינך: גדול כבודו בישועתך, הוד והדר תשנה עליו. ונחה עליו רוח יהוה. רוח חכמה ובינה, רוח עצה וגבורה. רוח דעת ויראת יהוה. ומלאה הארץ דעה את יהוה. להבין ולהשפיל עמקי סודות תורתך. וליראה את יהוה וראת הרוממות. אמן. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, יהוה צורי וגאלי: ואני תפילתי לך יהוה עת רצון, אלהים ברב חסדך, ענני באמת ישעך:

ואחר־כך אומרים בקשה זו:

רבונו של עולם, מלא כל משאלותינו לטובה. והפק רצוננו ותן שאלתנו לנו ולבני ביתנו. חיים טובים וארוכים. בכבוד ובמנוחה. ביראתך ובתורתך. בשלום ובהשקט ובבטחה. ופדנו מכל צרה ויגון וממות. ומפל שעות רעות המתרגשות ויוצאות לעולם, אמן פו יהי רצון:

וְאֲנִי תַפִּילַתִּי לְךָ יְהוָה עַת רְצוֹן אֱלֹהִים^ג
בְּרַב חַסְדְּךָ עֲנֵנִי בְּאֱמַת יִשְׁעֶךָ:

ברוך שמה דמרא עלמא. ברוך פתרה ואתרה. יהא רעותה עם עמך ישראל לעלם. ופורקן ימינך אחזי לעמך בבית מקדשך. ולא מטוויי לנא מטוב נהורה ולקבל צלותנא ברחמיך: יהא רעוא קדמך

דְתַרְרִיד לִן חַיִּין פְּטִיבוּתָא. וְלַחֲוֵי אַנְא פְּקִידָא בְּגוּ
 אֲדִיקְנָא. לְמַרְחָם עָלֵי וְלִמְנַטֵּר יְתִי וְיִת כַּל דִּי לִי וְדִי
 לְעַמְדָּא יִשְׂרָאֵל. אֲנִתְּ הוּא זֶן לְכֵלָא וּמְפָרְנִס לְכֵלָא.
 אֲנִתְּ הוּא שְׁלִיט עַל כֵּלָא. אֲנִתְּ הוּא דְשְׁלִיט עַל
 מַלְכֵיכֵלָא. וּמַלְכוּתָא דִּילְךָ הִיא. אַנְא עֲבִדָּא דְקוּדְשָׁא
 בְּרִידָא הוּא דְסְגִידְנָא קַמָּה וּמְקַמָּא דִּיקָר אֲוֹרִיתָהּ בְּכַל
 עֲדוֹן וְעֲדוֹן. לֹא עַל אִנְשׁ רְחִיבָנָא, וְלֹא עַל פִּר אֱלֹהִין
 סְמִיכָנָא. אֵלָא פְּאֵלְהָא דְשִׁמְיָא. דְהוּא אֱלֹהָא קְשׁוּט,
 וְאֲוֹרִיתָהּ קְשׁוּט, וּנְבִיאֹוּהִי קְשׁוּט, וּמְסַגָּא לְמַעֲבַד
 טְבוּן וְקְשׁוּט. בַּה אֲנָא רְחִיץ, וְלִשְׁמָה קְדִישָׁא יְקִירָא
 אֲנָא אִמְרו תּוּשְׁבְּחוּ. יְהֵא רְעוּא קְדַמְךָ דְתַפְתַּח לְפָאִי
 פְּאֲוִרִיתָא, (וְתִיתֵב לִי בְּנִין דְכַרִּין דְעַבְדִּין רְעוּתָךְ).
 וְתִשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְלִפְאִי, וְלִפְאִי דְכַל עַמְדָּא יִשְׂרָאֵל.
 לְטַב וְלַחֲוִין וְלְשָׁלָם. אֲמֵן:

ח"ק שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

ח"ק אֶחָד הוּא אֱלֹהֵינוּ גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ קְדוֹשׁ
 וְנוֹרָא שְׁמוֹ:

ח"ק גְּדִלוֹ לִיהוָה אֲתִי, וְנִרְוּמָהּ שְׁמוֹ יְהוָה:
 קהל לְךָ יְהוָה הַגְּדִלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּעֻצָה
 וְהַהוֹד, כִּי כָל בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ: לְךָ יְהוָה
 הַמְּזַלְכָּה וְהַמְּתַנְשָׂא לְכָל לְרָאשׁ. רוּמְמוֹ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ, וְהַשְׁתַּחֲוִי לְהַדָּם רַגְלֵי קְדוֹשׁ הוּא. רוּמְמוֹ
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוִי לְהַר קְדָשׁוֹ, כִּי קְדוֹשׁ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ:

אחינו בני ישראל הספרדים אומרים כאן

כשמוזליכים את ספר התורה אומר החזן עם הקהל:

גִּדְלוּ לַיהוָה אֶתִּי וְנִרְמַמְתָּה שְׁמוֹ יְהוָה:

רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לְחֵדָם רַגְלָיו, קְדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לְהַר קְדוֹשׁוֹ. פִּי קְדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: אֵינן קְדוֹשׁ בִּיהוָה פִּי אֵינן בְּלִתְדָה. וְאֵינן צוּר בְּאֱלֹהֵינוּ: פִּי מִי אֱלֹהִים מִבְּלַעְדֵי יְהוָה, וּמִי צוּר זֹולַתִּי אֱלֹהֵינוּ: תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ מִשָּׁה. מוֹרְשָׁה קָהֳלֵת יַעֲקֹב: עֵץ חַיִּים חַיָּה לְמַחְזִיקִים בָּהּ. וְתַמְכִּיחַ מֵאֲשֶׁר: דְּרַכִּיחַ דְּרַכִּי נַעַם. וְכָל נְתִיבְתִּיחַ שְׁלוֹם: שְׁלוֹם רַב לְאוֹהֲבֵי תוֹרָתְךָ, וְאֵינן לָמוּ מִכְשׁוֹל: יְהוָה עוֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן. יְהוָה יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם: פִּי שֵׁם יְהוָה אֶקְרָא. הָבוּ גִדְלוּ לְאֱלֹהֵינוּ: הַכֵּל תִּנּוּ עוֹז לְאֱלֹהִים וְתִנּוּ כְבוֹד לְתוֹרָה:

יש נוהגים להוסיף פסוקים אלו:

יִשְׁמַחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ. וַיֹּאמְרוּ בְּגוֹיִם יְהוָה מֶלֶךְ: וַיִּשְׂמַח הַר צִיּוֹן תִּגְלַנָּה בְּנֹת יְהוּדָה. לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ: עַל הַכֵּל יִתְגַּדַּל. וְיִתְקַדַּשׁ. יִתְבָּרַךְ. וְיִתְרַומֵם. וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשֵׁי-בְרוּךְ-הוּא: בְּעוֹלָמוֹת שְׁבָרָא. הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא. בְּרַצוֹנוֹ וּבְרַצוֹן יִרְאִיו וּבְרַצוֹן כָּל עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל. תִּגְלַח וְתִרְאֶה מַלְכוּתוֹ עֲלֵינוּ בְּמַחְרָה. וַיַּחֲזֹן וַיַּחֲוֶם וַיִּרְחַם עַל פְּלִטָתָנוּ וְעַל פְּלִטַת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל. בְּחַן בְּחַסֵּד בְּרַחֲמִים וּבְרַצוֹן. וַיֹּאמְרוּ כָּל הָעָם אִסְףְּ הַרְחֵמֶן חוּא יַחְזִיר שְׁבִיתָנוּ וְשְׁבִית עַמּוֹ בֵּית

ישראל במהרה בימינו. ויוציאנו מפל צרותינו לרוחה.
ומאפלה לאורה בקרוב, ואמרו כל העם אמן:

על הכל יתגדל ויתקדש וישתבח ויתפאר ויתרום
ויתנשא שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש
ברוך הוא, בעולמות שפרא העולם הזה והעולם
הבא. ברצונו וברצון יראיו וברצון כל בית
ישראל. צור העולמים אדון כל הבריות אלוה כל
הנפשות. היושב במרחבי מרום השוכן בשמי שמי
קדם. קדשתו על החיות וקדשתו על פסא הכבוד.
ובכן יתקדש שמו בננו יהוה אלהינו לעיני כל חי.
ונאמר לפניו שיר חדש כפתוב: שירו לאלהים זמרו
שמו סלו לרכב בערבות ביה שמו ועלוז לפניו.
ונראהו עין בעין בשוכו אל נוהו כפתוב: פי עין
בעין יראו בשוב יהוה ציון: ונאמר ונגלה כבוד
יהוה וראו כל בשר יחדו כי פי יהוה דבר:

אב הרחמים, הוא ירחם עם עמוסים, ויזכור ברית איתנים ויציל
נפשותינו מן השעות הרעות, ויגער ביצר הרע מן הנשואים,
ויחזן אותנו לפליטת עולמים, וימלא משאלותינו במדה טובה
ישועה ורחמים:

ויגער וישוע לקל החוסים בו ונאמר אמן. הכל תבו גדל לאלהינו ותנו
כבוד לתורה כהן קרב, נעמד (פלוני בן פלוני) הכהן. ברוך שנתן תורה
לעמו ישראל בקדשתו:

קהל ואתם הדבקים ביהוה אלהיכם חיים בלכם חיים:

ומגביה ספר תורה ומראה הכתב לקהל ואומרים:

וזאת התורה, אשר שם משה לפני בני ישראל: תורה
צוה לנו משה, מורשה קהלת יעקב: האל תמים דרכו
אמרת יהוה צדקה, מגן הוא לכל החוסים בו:

העולה אומר: **ברכו את יהוה המברך.**

הקהל עונה: **ברוך יהוה המברך לעולם ועד.**

העולה חוזר: **ברוך יהוה המברך לעולם ועד.**

אח"כ מברך

ברוך אתה יהוה, אלהינו מלך העולם, אשר בחר בנו מכל העמים, ונתן לנו את תורתו. ברוך אתה יהוה,

נותן התורה:

אחר קריאת התורה מברך העולה:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם, אשר נתן לנו תורת אמת, וחיי עולם נטע בתוכנו, ברוך אתה יהוה,

נותן התורה:

ברכת הגומל

ברוך אתה יהוה, אלהינו מלך העולם, הגומל לחיבים טובות,

שגומלני כל טוב:

והקהל עונה: **אמן.** מי שגמלך כל טוב, הוא יגמלך כל טוב סלה

סדר הקריאה ליום א' של ראש השנה

בראשית כ"א

א ויהיה פקד את־שרה כאשר אמר ויעש יהוה לשרה

כ כאשר דבר: ב ותהר ותלד שרה לאברהם בן

לזקניו למועד אשר־דבר אתו אלהים: ג ויקרא

אברהם את־שם־בנו הנולד־לו אשר־ילדה־לו שרה

אהובי, בני! צריך שתדע אשר בראש השנה קוראין "ויהי"ה פקד את שרה" וגו' (בראשית כא, א), הפרשה המדברת מענין לדת יצחק, כי יצחק הוא הראשון שנולד בקדשת ישראל, והיא שלמות הבריאה (לקוטי־הלכות, ברכות הפרות, הלכה ד, אות י'), ועל־כן דיקא בראש השנה מזכירין את לדת יצחק, כי כל ענין ראש השנה הוא זכות יצחק אבינו, שמשר את נפשו בשביל הקדוש־ברוך־הוא, כי בראש השנה נפקדה שרה (ראש השנה י'), וכל הזכות שלנו שאנו באים אל הקדוש־ברוך־הוא שימחל לנו, היא רק בזכות יצחק אבינו, שמשר נפשו בעבורו יתברך, ובעבור נשמות ישראל (שבת פט), שאמר: פלגי עלי ופלגי עלך, ובזה המשיך יראה נפחד בעולם (לקוטי־הלכות,

יִצְחָק: - וַיִּמַּל אֲבֹרָהֶם אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ בְּיַשְׁמֹנֶת יָמָיו
 כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים: לוי ה' וְאֲבֹרָהֶם בְּיַמֹּת שָׁנָה
 בַּהֲלֹלֵד לוֹ אֶת יִצְחָק בְּנוֹ: וְתֹאמַר שָׂרָה צַחֵק עָשָׂה
 לִי אֱלֹהִים כִּלְיָהִשְׁמַע יִצְחָק־לִי: וְתֹאמַר מִי מִלֵּל
 לְאֲבֹרָהֶם הַיְנִיקָה בָנִים שָׂרָה פִּי־לִדְתִי בֶן לְזַקְנָיו:
 ח וַיִּגְדֵּל הַיֶּלֶד וַיִּגְמַל וַיַּעַשׂ אֲבֹרָהֶם מִשְׁתַּחֲוֵי גְדוֹל בְּיוֹם
 חֲגֻמְלוֹ אֶת־יִצְחָק: בשבת שליש ט' וְתִרְאָ שָׂרָה אֶת־בֶּן־הַחֹרֶן
 הַמְצֻרִית אֲשֶׁר־יִלְדָה לְאֲבֹרָהֶם מִצַּחֵק: וְתֹאמַר
 לְאֲבֹרָהֶם גֵּרֶשׁ הָאֵמָה הַזֹּאת וְאֶת־בְּנָהּ כִּי לֹא יִירֶשׁ
 בְּיַהֲאֵמָה הַזֹּאת עִם־בְּנֵי עַם־יִצְחָק: י' וַיִּרַע הַדָּבָר
 מְאֹד בְּעֵינָיו אֲבֹרָהֶם עַל אֹדֶת בְּנוֹ: י"ב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
 אֶל־אֲבֹרָהֶם אֲלֵי־רַע בְּעֵינֶיךָ עַל־הַנְּעוּר וְעַל־אֲמַתְךָ כֹּל

בכור בהמה טהורה, הלכה ד', אות י'), ואיך שהוא בן המלך, ואנו נמשכים מיצחק, וצריכים לגרש את בן האמה שהוא בן השפחה (ספורי-מעשיות, מעשה יא, מבן המלך וכן השפחה), אשר כל הצרות והיסורים שעוברים על האדם הם מחמת החלופ שנתחלף בין בן המלך לבין בן השפחה, עד שאין יודעים מי הוא בן המלך ומי הוא בן השפחה, ועכשו בראש השנה אנו קוראין את לדת יצחק, ואיך שמגרשין את בן השפחה, שלא יירש עם בן המלך, ועל-בן צריכים לזון ביותר בעת קריאת התורה בלדת יצחק, ולהתעורר מאד מאד בפחד וביראה שזכור לעצמנו שגם אנחנו בני המלך, וכל השנה שכחנו את עצמנו ועשינו מעשי בן השפחה, ולכן עכשו הוא הזמן להתעורר בתשובה ולראות איך שמועילה תשובה. וכן הפטרת היום היא מלדת שמואל, איך שחנה פעלה אצלו יתברך על-ידי תפלתה, ונהיה כי הרבתה להתפלל לפני ה' (שמואל-א א, יב), ודרשו חכמינו הקדושים (ירושלמי ברכות, פרק ד', הלכה א): מכאן שכל המרבה בתפלה — נענה, לרמו לנו איך שחנה הרבתה בתפלה עד שפעלה אצלו יתברך והולידה את שמואל, אשר כל ענין שמואל היה תפלה, "כי מהנ'ה שאלתיו" (שמואל-א א, ט), וכל זה לרמו לנו שלדת יצחק, שנפקדה שרה בראש השנה, ולדת שמואל, שנפקדה חנה בראש

אֲשֶׁר תֹּאמַר אֱלֹהֵי שָׂרָה שָׁמַע בְּקֹלָהּ כִּי בִיצָחָק יִקְרָא
 לָךְ זֶרַע: ^{יג} שליש וּבַשְּׁבַת רְבִיעִי יג וְגַם אֶת־בְּנֵי־הָאָמָה לְגוֹי
 אֲשִׁימְנֹו כִּי זֶרַעְךָ הוּא: ^{יד} וַיִּשְׁכַּם אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר
 וַיִּקְחֵ־לָחֶם וַחֲמַת מַיִם וַיִּתֵּן אֶל־הַגֵּר שֵׁם עַל־שִׁכְמָהּ
 וְאֶת־הַיֶּלֶד וַיִּשְׁלַחַהּ וַתֵּלֶךְ וַתֵּתַע בַּמִּדְבָּר בְּאֵר שָׁבַע:
^{טו} וַיִּכְלוּ הַמַּיִם מִן־הַחֲמַת וַתִּשְׁלַךְ אֶת־הַיֶּלֶד תַּחַת אֶחָד
 הַשִּׁיחִים: ^{טז} וַתֵּלֶךְ וַתֵּשֶׁב לָהּ מִנְּגַד הַרְחֵק בְּמַטְחָוִי
 קָשָׁת כִּי אָמְרָה אֶל־אֲרָאָה בַּמּוֹת הַיֶּלֶד וַתֵּשֶׁב מִנְּגַד
 וַתֵּשֶׂא אֶת־קֹלָהּ וַתִּבְכֶּה: ^{יז} וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־קוֹל
 הַנֶּעֱר וַיִּקְרָא מְלֶאכֶד אֱלֹהִים אֶל־הַגֵּר מִן־הַשָּׁמַיִם
 וַיֹּאמֶר לָהּ מַחֲלֶךְ הַגֵּר אֶל־תִּירְאִי כִּי־שָׁמַע אֱלֹהִים
 אֶל־קוֹל הַנֶּעֱר בְּאֲשֶׁר הוּא־שֵׁם: ^{יח} בַּשְּׁבַת חֲמִישִׁי יח קוֹמִי שְׂאִי

השנה, הכל היה על־ידי גדל כח התפלה שהתפללו אליו וְתַבְרַךְ וּפְעֵלָה שָׂרָה
 לְגַרְשׁ אֶת בֶּן הָאָמָה, וּפְעֵלָה חֲנָה "וַיִּתֵּן חֲנָה" לִי אֶת שְׂאֵלְתִי אֲשֶׁר שְׂאֵלְתִי
 מַעֲמוֹ". וּמְסִימִין: "וַיִּתֵּן עֹז לְמַלְכוֹ וַיִּרְם קֶרֶן מְשִׁיחוֹ", כִּי עַקֵּר הַתְּנוּצְצוֹת
 הַגְּאֻלָּה הוּא דִּיקָא בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה (לְקוּשִׁי־הַלְכוֹת, מִתְּנָה, הַלְכָה ה', אוֹת סו), אֲשֶׁר
 הַגְּאֻלָּה תִּהְיֶה בְּזִכּוֹת יִצְחָק אֲבִינוּ, שְׁמִסֵּר נַפְשׁוֹ עַל קְדוּשׁ שְׁמוֹ וְתַבְרַךְ, וְהָיָה
 מוֹכֵן וּמְזַמֵּן לְהַשְׁחֵט בְּעִבּוּרוֹ וְתַבְרַךְ, שְׁנֵה מְרַמֵּז, שְׁבִזְכוֹת אֱלֹהֵי הַצִּדִּיקִים
 הַקְּדוּשִׁים שְׁמוֹסְרִים אֶת נַפְשָׁם עַל קְדוּשַׁת שְׁמוֹ וְתַבְרַךְ, וְהֵם מוֹכְנִים בְּכָל עַת
 נְרַעַע לְהַשְׁחֵט עַל קְדוּשַׁת שְׁמוֹ וְתַבְרַךְ, דִּיקָא הֵם וְכִיאוּ אֶת מְשִׁיחַ צְדִיקְנוּ.
 וְשִׁמּוּאֵל מִשַׁח אֶת דָּוִד שְׁמִמְנוֹ צְמִיחַת קֶרֶן מְשִׁיחַ, לְהוֹרוֹת שְׁפָל עֲנִין מְשִׁיחַ
 יְהִי תַפְלָה וּבִקְשָׁה (לְקוּשִׁי־מוֹתְרוֹ, חֶלֶק א', סִימָן ב'), כִּי תַרְבוּ שֶׁל מְשִׁיחַ תִּהְיֶה
 תַפְלָה, וְעַל־כֵּן כְּמוֹ שְׁשִׁמּוּאֵל נוֹלֵד בַּקְּדוּשָׁה תַפְלַת אִמּוֹ, וְכָל הַעֲנִין שֶׁל
 שְׁמוּאֵל הִיָּה בַּקְּדוּשָׁה, לְכֵן מִשַׁח אֶת דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל שְׁמִמְנוּ יֵצֵא מְשִׁיחַ,
 שְׁפָל הַעֲנִין שֶׁל מְשִׁיחַ הוּא תַפְלָה, לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת אֲמַתּוֹ מִצִּיאוֹתוֹ
 וְתַבְרַךְ, וְעַל־כֵּן נִתְעוֹרֵר דְּבַר זֶה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה דִּיקָא; וְלָכֵן, אֲהוּבִי, בְּנֵי הַקָּדָשׁ,
 בְּעַת קְרִיאַת הַתּוֹרָה מְלֻדָּת יִצְחָק וְקְרִיאַת הַהַפְטָרָה מְלֻדָּת שְׁמוּאֵל, תִּתְעוֹרֵר
 מֵאֵד מֵאֵד, וְהַכּוֹן עַל גְּאֻלְתָּנוּ שֶׁתְּבֹא בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ.

אֶת־הַנְּעַר וְהַחֲזִיקוּ אֶת־יָדְךָ בּוֹ כִּי־לִגְוֵי גְדוֹל
 אֲשִׁימְנֶהוּ: ^ט וַיִּפְקַח אֱלֹהִים אֶת־עֵינָיָהּ וַתֵּרָא בְּאֵר מַיִם
 וַתֵּלֶךְ וַתִּמְלֵא אֶת־הַחֲמַת מַיִם וַתִּשָּׂק אֶת־הַנְּעַר:
 כ וַיְהִי אֱלֹהִים אֶת־הַנְּעַר וַיַּגְדֵּל וַיֵּשֶׁב בְּמִדְבָּר וַיְהִי
 רֹבֵה קִשְׁתִּים: ^{כא} וַיֵּשֶׁב בְּמִדְבָּר פָּאֲרָן וַתִּקְחֵלּוּ אִמּוֹ
 אִשָּׁה מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: רביעי ובשבת שישי כב וַיְהִי בַּעַת הַהוּא
 וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ וּפִיכֵל שְׂרֵי־צַבָּאוּ אֱלֹהֵי־אֲבֹרָהֶם לֵאמֹר
 אֱלֹהִים עִמָּךְ בְּכֹל אֲשֶׁר־אַתָּה עֹשֶׂה: ^{כג} וַעֲתָה הַשְּׂבֻעָה
 לִי בְּאֱלֹהִים הַזֶּה אִם־תִּשְׁקֹר לִי וּלְנִינִי וּלְנַכְדֵי בְּחֶסֶד
 אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עִמָּךְ תַּעֲשֶׂה עִמָּדִי וְעַם־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־
 בָּרַתָּה בָּהּ: ^{כד} וַיֹּאמֶר אֲבֹרָהֶם אֲנֹכִי אֲשַׁבֵּעַ: ^{כה} וְהוֹכַח
 אֲבֹרָהֶם אֶת־אֲבִימֶלֶךְ עַל־אֲדוּת בְּאֵר הַמַּיִם אֲשֶׁר
 גָּזְלוּ עִבְדֵי אֲבִימֶלֶךְ: ^{כו} וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ לֹא יָדַעְתִּי מִי
 עָשָׂה אֶת־יְהוָה הַזֶּה וְגַם־אַתָּה לֹא־יָגַדְתָּ לִּי וְגַם
 אֲנֹכִי לֹא שָׁמַעְתִּי בְּלַתִּי הַיּוֹם: ^{כז} חמישי ובשבת שביעי כז וַיִּקַּח
 אֲבֹרָהֶם צֹאן וּבָקָר וַיִּתֵּן לְאֲבִימֶלֶךְ וַיִּכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם
 בְּרִית: ^{כח} וַיָּצַב אֲבֹרָהֶם אֶת־שִׁבְעַת פְּבַשֶׁת הַצֹּאן
 לְבִדְהוֹן: ^{כט} וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֱלֹהֵי־אֲבֹרָהֶם מַה הַזֶּה שִׁבְעַת
 פְּבַשֶׁת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר הַצִּבַּת לְבִדְהוֹן: ^ל וַיֹּאמֶר פִּי
 אֶת־שִׁבְעַת פְּבַשֶׁת תִּקַּח מִיָּדִי בְּעֶבְרַת תְּהִיָּה־לִּי לַעֲדָה
 פִּי הַפְּרָתִי אֶת־הַבָּעַר הַזֹּאת: ^{לא} עַל־כֵּן קָרָא לַמְּקוֹם
 הַהוּא בְּאֵר שִׁבְעַת פִּי שֵׁם נִשְׁבַּעוּ שְׁנֵיהֶם: ^{לב} וַיִּכְרְתוּ
 בְרִית בְּבֹאֵר שִׁבְעַת וַיָּקֶם אֲבִימֶלֶךְ וּפִיכֵל שְׂרֵי־צַבָּאוּ
 וַיֵּשְׁבוּ אֶל־הָאָרֶץ פְּלִשְׁתִּים: ^{לג} וַיִּטַּע אִשָּׁל בְּבֹאֵר שִׁבְעַת
 וַיִּקְרָא־שֵׁם בְּשֵׁם יְהוָה אֵל עוֹלָם: ^{לד} וַיָּגֵר אֲבֹרָהֶם
 בְּאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים יָמִים רַבִּים:

מניחים ספר תורה שני אצל הראשון ואומרים חצי קדיש על שניהם ומגביהים ספר תורה הראשון ואומרים וזאת התורה וכו', וקורים בספר תורה השני למפטיר בפרשת פנחס פרק כט:

א וּבַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם פְּלִימְלֹאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם: ב וַעֲשִׂיתֶם עִלָּה לְרִיחַ נִיחַח לַיהוָה פֶּר בֶּן־בָּקָר אֶחָד אֵיל אֶחָד כִּבְשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שֶׁבַע תְּמִימִם: ג וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרִים לֶפֶר שְׁנֵי עֶשְׂרִים לְאֵיל: ד וַעֲשִׂרוֹן אֶחָד לְכֶבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכִּבְשִׂים: ה וּשְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד חֲטָאת לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם: ו מִלֶּכֶד עֹלֹת הַחֹדֶשׁ וּמִנְחָתָהּ וְעֹלֹת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנֹסְפֵיהֶם כַּמִּשְׁפָּטָם לְרִיחַ נִיחַח אֲשֶׁה לַיהוָה:

כשנגביהין הספר תורה אומרים זה:

וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל, על פי יהוה ביד משה:

תורה צוה לנו משה, מורשה קהלת יעקב: עץ חיים היא למחזיקים בה, ותומכיה מאשר: דרכיה דרכי נעים, וכל נתיבותיה שלום: ארץ ימים בימינה, בשמאלה עשר וכבוד: יהוה חפץ למען צדקו, יגדיל תורה ויאדיר:

מי שברך לעולה לתורה

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את (פכ"ט) בעבור שעלה לתורה לכבוד המקום לכבוד התורה (לשבת ולכבוד השבת) ולכבוד יום הדין, ובשכר זה הקדוש ברוך הוא ישמרהו ויצילהו מפל צרה וצוקה ומפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיו ויכתבהו ויחתמהו לחיים טובים בזה יום הדין עם כל ישראל אחיו. ונאמר אמן.

מי שברך לילולת (לילולת וכו')

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב משה ואהרן דוד ושלמה הוא יברך את האשה היולדת (פכ"ט) ואת בנה הנולד לה במזל טוב, בעבור שבעלה נדר לצדקה בעדה, בשכר זה יזכו אביו ואמו להקנים בבריתו של אברהם

חלב ראש עת רצון השנה

אָבינו (בעתו ובזמנו) וְגַדְלוּ לַתּוֹרָה וְלַחֲפָה וְלַמַּעֲשִׂים טוֹבִים, וְנֹאמַר אָמֵן;

(ליולדת נקבה)

מִי שְׁבֵרֶךְ אָבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב מִשֶּׁה וְאַהֲרֹן דָּוִד וְשְׁלֹמֹה הוּא יִכְרֶךְ
אֶת הָאִשָּׁה הַיּוֹלְדֶת (פּב"ט) וְאֶת בִּתּוּהָ הַיּוֹלְדֶת לָהּ בְּמִזְל טוֹב, וְיִקְרָא שְׁמָהּ
בְּיִשְׂרָאֵל (פּב"ט). בְּעֵבֹר שְׁבַעֲלָה נָדָר לִצְדָקָה בְּעֵדָה, בְּשֹׁכֵר זֶה יִגְדְּלָהּ לַחֲפָה
וְלַמַּעֲשִׂים טוֹבִים, וְנֹאמַר אָמֵן.

מִי שְׁבֵרֶךְ לַחֹלָה

מִי שְׁבֵרֶךְ אָבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב מִשֶּׁה וְאַהֲרֹן דָּוִד וְשְׁלֹמֹה הוּא יִרְפֵּא

אֶת:

(לזכר)

הַחֹלָה (פּב"ט) בְּעֵבֹר (שפּב"ט) נָדָר מִתְּנָה בְּעֵבֹרָה. בְּשֹׁכֵר זֶה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
יִמְלֵא רַחֲמִים עָלָיו לְהַחֲלִימוֹ וְלִרְפְּאוֹתָהּ וְלַהַחְיִיקוּ וְלַהַחְיִיתוֹ וְיִשְׁלַח לוֹ מִהֲרָה
רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם לְרַמ"ח אַיְבָרָיו וּשְׁס"ה גִּידָיו בְּתוֹךְ שָׁאַר חֹלֵי
יִשְׂרָאֵל, רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ וְרְפוּאָת הַגּוּף, הַשְׁתֵּא בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְנֹאמַר
אָמֵן.

לנקבה

הַחֹלֵנִית (פּב"ט) בְּעֵבֹר (שפּב"ט) נָדָר מִתְּנָה בְּעֵבֹרָה. בְּשֹׁכֵר זֶה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
יִמְלֵא רַחֲמִים עָלֶיהָ לְהַחֲלִימָהּ וְלִרְפְּאוֹתֶיהָ וְלַהַחְיִיקָהּ וְלַהַחְיִיתָהּ וְיִשְׁלַח לָהּ
מִהֲרָה רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם לְכָל אֲבָרֶיהָ וְלְכָל גִּידֶיהָ בְּתוֹךְ שָׁאַר חֹלֵי
יִשְׂרָאֵל, רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ וְרְפוּאָת הַגּוּף, הַשְׁתֵּא בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְנֹאמַר
אָמֵן.

קודם קריאת ההפטרה אחר שגומר הגולל יברך המפטיר ברכה זו:

**בְּרוּךְ אַתָּה יְיָהּ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הַעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר
בְּנִבְיָאִים טוֹבִים וְרָצָה בְּדַבְרֵיהֶם הַנְּאֻמְרִים
בְּאַמֶּת: בְּרוּךְ אַתָּה יְיָהּ הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבַמִּשָּׁה
עֲבָדוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבְנִבְיָאֵי הָאֱמֶת וְצַדִּיק;**

הפטרה ליום ראשון של ראש השנה

שמואל א פרק א

אִוְיָהּ אִישׁ אֶחָד מִן־הַרְמָתִים צוֹפִים מִהָר אֲפֵרַיִם וְשֵׁמוֹ אֶלְקָנָה בְּדִירָהֶם
בְּדָאֵלִיהוּא בְּרֵת־חֹר בְּדִצְוֹף אֲפֵרַיִם: וְלוֹ שְׁתֵּי נָשִׁים שֵׁם אֶחָת חַנָּה
וְשֵׁם חַשְׁנִית פְּנֵה וַיְהִי לַפְּנֵה וַיִּלְדִּים וַחַנָּה אִין וַיִּלְדִּים: וַעֲלָה הָאִישׁ הַהוּא
מִעִירוֹ מִמִּמְסוֹ וּמִימָה לַהַשְׁתַּחֲוֹת וּלְזַבַּח לַיהוָה צִבְאוֹת בְּשִׁלָּה וְשֵׁם שְׁנֵי
בְנֵי־עָלֵי חֲפְנֵי וּפְנֵחָם בְּחַנְנִים לַיהוָה: וַיְהִי הַיּוֹם וַיִּזְבַּח אֶלְקָנָה וַתֵּן לַפְּנֵה

אשתו ולכל־בניה ובנותיה מנזות: ה ולחנה יתן מנה אחת אפים כי
 את־חנה אהב ויהוה סגר רחמיה: וכעסמה צרתה גם־פעם בעבור הרעמה
 בייסור יהוה בעד רחמה: ז וכן יעשה שנה בשנה מדי עלתה
 בבית יהוה בן תעסמה ותבכה ולא תאכל: ח ויאמר לה אלקנה אישה
 חנה למה תבכי ולמה לא תאכלי ולמה ירע לבבך הלא אנכי טוב לך
 מעשרה בנים: ט ותקם חנה אחרי אכלה בשלה ואחרי שתה ועלי הכהן
 ישב עליהכסא על־מזוזת היכל יהוה: י והיא מרת נפש ותתפלל
 עלי־יהוה וככה תבכה: יא ותדר נדר ותאמר יהוה צבאות אֱסֶדְרָא
 תְרַאֶה ובעני אמתך וזכרתי ולא־תשכח את־אמתך ונתתה לאמתך
 זרע אנשים ונתתיו ליהוה כלימי חינו ומורה לא־יעלה על־ראשו:
 יב והיה כי הרבתה להתפלל לפני יהוה ועלי שמר את־פיה: יג וחנה היא
 מדברת על־לבה רק שפתיה נעות וקולה לא ישמע והשבה עלי
 לשברה: יד ויאמר אליה עלי עדי־מתי תשתכרין הסירי את־ינד מעלך:
 טו ותען חנה ותאמר לא אדני אישה קשת־רוח אנכי וינון ושכר לא
 שתיתי ואֶשְׁפֵד את־נפשי לפני יהוה: טז אֶל־תתן את־אמתך לפני
 בתי־בליעל כי־מרב שיחי וכעסי דברתי עדי־חנה: יז וען עלי ויאמר לבי
 לשלום ואלהי ישראל יתן את־שלתך אשר שאלת מעמו: יח ותאמר
 תמצא שפחתך חן בעיניך ותלך האשה לדרבה ותאכל ופניך לא־יהוי
 לה עוד: יט וישמחו בבקר וישתחוו לפני יהוה וישבו ויבאו אל־ביתם
 הרמתה וירע אלקנה את־חנה אשתו ויזכרה יהוה: כ ויהי לתקפות
 הימים ותחר חנה ותלך בן ותקרא את־שמו שמואל כי מיהוה
 שאלתיו: כא ויעל האיש אלקנה וכל־ביתו לזבח ליהוה את־זבח הימים
 ואת־נדרו: כב וחנה לא עלתה ביי־אמרה לאישה עד וקמל הנער
 והבאתיו ונראה את־פני יהוה וישב שם עדי־עולם: כג ויאמר לה אלקנה
 אישה עשי הטוב בעיניך שבי עדי־גמלך אתו אך וקם יהוה את־ידכר
 ותשב האשה ותינק את־בנה עדי־גמלה אתו: כד ותעלהו עמה כאשר
 גמלתו בכרים שלשה ואיפה אחת קמה ונבל יין ותבאחו בית־יהוה
 שלו והנער נער: כה וישחטו את־הפך ויבאו את־הנער אל־עלי:
 טו ותאמר בי אדני חי נפשך אדני אני האשה הנצבת עמך בזה
 להתפלל אלי־יהוה: כז אלי־הנער הזה התפללתי ויתן יהוה לי את־שאלתי
 אשר שאלתי מעמו: כח וגם אנכי השאלתיהו ליהוה כלי־הימים אשר
 היה הוא שאול ליהוה וישתחוו שם ליהוה: כט ותתפלל חנה ותאמר

עלץ לבי ביהוה רמה קרני ביהוה רחב פי עליאזובי כי שמחתי
 בישועתך: ב אידוקדוש ביהוה בייאין בלתך ואין צור כאלהינו:
 ג אלתרבו תדברו גבהה גבהה יבא עתק מופיכם כי אל דעות יהוה
 ולא (ולו ד) נתכנו עללות: ד קשת גברים חתים ונכשלים ארוו היל:
 ה שבעים בלחם נשפרו ורעבים חדלו ערעקרה ילדה שבעה ורבת
 בנים אמללה: ו יהוה ממית ומחיה מוריד שאול ויעל: ז יהוה מוריש
 ומעשיר משפיל ארימורמם: ח מקים מעפר דל מאשפת ירים אביון
 להושיב עסינדיבים וכסא כבוד ונחלם כי ליהוה מצאני ארץ וישת
 עליהם תבל: ט רגלי חסידו (חסידיו קד) ישמר ורשעים פחשף ודמו
 כילא בכח ונבריאישי: י יהוה יחתו מריבו (מריבו קד) עלו (עליו קד)
 בשמים ורעם יהוה ידיו אפסירארי ויתועזו למלבו וזרם קרן משיחו:
 לאור שמטיים הפטרה יאמר המפטיר ד' ברכות אלו:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם צור כל
 העולמים. צדיק בכל הדורות. האל הנאמן
 האומר ועושה. המדבר ומקים שכל דבריו אמת
 וצדק.

נאמן אתה הוא יהוה אלהינו ונאמנים דבריה ודבר
 אחד מדבריה אהור לא ישוב ריקם, פי אל
 מלך נאמן ורחמן אתה: ברוך אתה יהוה האל
 הנאמן בכל דבריו.

רחם על ציון כי היא בית חיינו, ולעלוכת נפש
 תושיע במהרה בימינו. ברוך אתה יהוה,
 משמח ציון בבניה:

שמחנו יהוה אלהינו, כאליהו הנביא עבדך,
 ובמלכות בית דוד משיחך, במהרה יבא
 ויגל לפנינו, על פסאז לא ישב זר, ולא ינחלו עוד
 אחרים את כבודו, כי בשם קדשך נשבעת לו, שלא
 יכבה נרו לעולם ועד. ברוך אתה יהוה, מגן דוד:

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הַעֲבוּדָה וְעַל הַנְּבִיאִים: (לשבת) וְעַל יוֹם
 הַשַּׁבָּת הַזֶּה) וְעַל יוֹם הַזְּכוּרֹן הַזֶּה: שְׁנַתָּת לָנוּ
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ (לשבת) לְקַדְּשָׁהּ וּלְמַנּוּחָהּ) לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׁמְחָה
 לְכַבוֹד וּלְתַפְאֶרֶת:

עַל הַפֶּל, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבַרְכִים
 אוֹתְךָ, יְתַבְרַךְ שְׁמֶךָ בְּפִי כָל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם
 וָעַד: וְדַבְּרֶךָ אֱמֶת וְקִים לְעַד. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מֶלֶךְ
 עַל כָּל הָאָרֶץ, מְקַדֵּשׁ (לשבת) הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל וְיוֹם
 הַזְּכוּרֹן:

אם בר"ה שחל בחול חתם בשל שבת - אם זה עדיין בתוך כדי דיבור, יתקן את החתימה, ואם
 לאחר כדי דיבור, יחזור ויאמר על הכל וכו'. ואם חל בשבת והזכיר רק אחת מהם - אם חתם
 בשניהם יצא, ואם חתם באחד מהם והוא כבר לאחר כדי דיבור יחזור לעל הכל.

כשחל ר"ה בשבת אומרים יקום פורקן אחר ברכות ההפטרה:

יְקוּם פְּרָקָן מִן שְׁמִיּא, הֵנָּה וְחֶסְדָּא, וְרַחֲמֵי וְחַי אַרְיֵי, וּמְזוּנֵי רוּיְחֵי,
 וְסִיעֵתָא דְשְׁמִיּא, וּבְרִיּוֹת גּוּפָא, וְנַהוּרָא מַעְלִיא. וְרַעָא הֵיא
 וְקִימָא, וְרַעָא דִי לֹא יַפְסוּק וְדִי לֹא יִבְטוּל מִפְתַּנְמֵי אוּרִיתָא, לְמַרְנָן
 וְרַבְנָן חִבּוּרְתָא קְדִישָׁתָא, דִּי בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל, וְדִי בְּכָבֵל, לְרִישֵׁי
 כְּלָהּ וְלְרִישֵׁי גְלוּתָא, וְלְרִישֵׁי מְתִיבְתָא, וְלְדִינֵי דְבִבְא. לְכֹל
 תְּלַמְדֵיהוֹן וְלְכֹל תְּלַמְדֵי תְלַמְדֵיהוֹן, וְלְכֹל מַאן דְּעַסְקוּן בְּאוּרִיתָא.
 מְלַכָּא דְעֻלְמָא, יְבָרַךְ יְתְהוּן, וְפִישׁ חֵיהוּן, וְיַסְגָּא יוֹמֵיהוּן, וְיִתְּנָן
 אַרְכָּא לְשְׁנֵיהוֹן. וְיִתְפַּרְקוּן וְיִשְׁתַּזְבּוּן מִן כָּל עָקָא וּמִן כָּל מַרְעִין
 בִּישִׁין. מְרָן דִּי בְשְׁמִיּא יְהֵא בְּסַעְדְהוֹן כָּל זְמַן וְעַדְן, וְנֵאמַר אֲמֵן:

חיד המתפלל בביתו אינו אומר יקום פורקן זה ולא מי שברך:

יְקוּם פְּרָקָן מִן שְׁמִיּא, הֵנָּה וְחֶסְדָּא, וְרַחֲמֵי וְחַי אַרְיֵי, וּמְזוּנֵי רוּיְחֵי,
 וְסִיעֵתָא דְשְׁמִיּא, וּבְרִיּוֹת גּוּפָא, וְנַהוּרָא מַעְלִיא. וְרַעָא הֵיא
 וְקִימָא, וְרַעָא דִי לֹא יַפְסוּק וְדִי לֹא יִבְטוּל מִפְתַּנְמֵי אוּרִיתָא, לְכֹל
 קְהֵלָא קְדִישָׁא תְדִין, רַבְרַבִּיא עִם זְעִרִיא, טַפְלָא וְנַשִׂיא. מְלַכָּא
 דְעֻלְמָא יְבָרַךְ יִתְכּוֹן וְפִישׁ חֵיכּוֹן וְיַסְגָּא יוֹמֵיכּוֹן וְיִתְּנָן אַרְכָּא
 לְשְׁנֵיכּוֹן, וְיִתְפַּרְקוּן וְיִשְׁתַּזְבּוּן מִן כָּל עָקָא וּמִן כָּל מַרְעִין בִּישִׁין.
 מְרָן דִּי בְשְׁמִיּא יְהֵא בְּסַעְדְכוֹן, כָּל זְמַן וְעַדְן, וְנֵאמַר אֲמֵן.

מִי שֶׁבָּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, הוּא יִבְרַךְ אֶת כָּל הַקְּהָל הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה, עִם כָּל קְהֵלוֹת הַקְּדוֹשׁ. הֵם וּנְשֵׁיהֶם, וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם, וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם. וּמִי שְׂמִינִידִים בְּתֵי כְּנִסְיוֹת לַתְּפִלָּה, וּמִי שְׂבָאִים בְּתוֹכָם לְהַתְּפַלֵּל, וּמִי שְׁנוֹתְנִים נֵר לְמֵאוֹר וְיִזְן לְקַדּוֹשׁ וְלַהֲבַדְּלָהּ, וּפֶת לְאַרְחִים וְצַדִּיקָה לְעֲנִיִּים. וְכָל מִי שְׁעוֹסְקִים בְּצַרְכֵי צְבוּר בְּאֻמוֹנָה, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, יִשְׁלַם שְׂכָרָם, וְיִסִּיר מֵהֶם כָּל מַחֲלָה, וְיִרְפָּא לְכָל גּוּפָם, וְיִסְלַח לְכָל עֲוֹנָם, וְיִשְׁלַח בְּרִכַּת וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, עִם כָּל יִשְׂרָאֵל אֲחֵיהֶם וְנֹאמְרֵי אָמוֹן:

נוסח מי שברך שתיקן רבינו התוספות יום טוב, בזמן הגזירות בשנת ת"ח ות"ט:

מִי שֶׁבָּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ, אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, מִשָּׁה וְאַהֲרֹן, דָּוִד וְיִשְׁלָמָה, הוּא יִבְרַךְ אֶת כָּל מִי שְׂשׂוֹמֵר פִּי וּלְשׁוֹנוֹ שְׁלֵא לְדַבֵּר בְּעַת הַתְּפִלָּה, הַקְּב"ה יִשְׁמְרֵהוּ מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמְכַל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיַחֲוִלוּ עָלָיו כָּל הַבְּרָכוֹת הַכְּתוּבֹת בְּסֵפֶר תּוֹרַת מֹשֶׁה רַבֵּינוּ וּבְכָל סְפָרֵי הַנְּבִיאִים וְהַכְּתוּבִים, וְיִזְכֶּה לְרֵאוֹת בְּנֵים חַיִּים וְקָמִים וְיִגְדֵּלם לְתוֹרָה וְלַמַּעֲשִׂים טוֹבִים, וְיַעֲבֹד אֶת ה' הַזֶּה אֱלֹהֵינוּ תָּמִיד בְּאַמֶּת וּבְתַמִּים וְנֹאמְרֵי אָמוֹן:

בשבת אומרים כאן אשרי ומכניסין הס"ת להיכל:

דיני מילה בראש השנה

א. אם חלה ברית מילה בר"ה – אם מלין בבית הכנסת, מלין קודם תקיעת שופר, ובשבת קודם אשרי, ואם המוהל הוא התוקע לא ירחץ את פיו מבפנים אלא מבחוץ, כדי שישאר מעט דם מהמציצה בפיו בשעת התקיעות, אך יטול ידיו לפני התקיעות. ואם מלין בבית אחר, הרי אם הבית קרוב לביהכ"נ מלין לפני התקיעות ובשבת לפני אשרי, ואם הוא רחוק, מלין לאחר התפילה.

ב. כשמלין לפני התקיעות אין למברך על הכוס לטעום מהכוס אלא יתנהו לתניוק.

ג. אם מלין אחר התפילה (או בשבת לפני מוסף) יכול המברך על הכוס וכן שאר הנוכחים שם לצאת ידי קידושא רבא בזה, ויש לומר אז את הפסוקים הנהוגים לומר בקידושא רבא לפני ברכת היין, ואין חיוב לטעום מהכוס לאחר ברכת היין או בסיום ברכת כורת הברית, אלא בסיום תפילת "קיים את הילד", ואז יטעם אחד כמלא לוגמיו, והרוצה לצאת בזה ידי קידושא רבא צריך לאכול כזית מזונות או לשתות רביעית יין.

ד. בין אם המילה נעשית לפני התקיעות ובין אם נעשית לאחר התפילה יש לעשות קידושא רבא אחר התפילה לכבוד המילה. ואם אפשר, והזמן מספיק, רצוי שמגין אנשים יטלו ידיהם גם לסעודת פת לכבוד המילה.

דיני תקיעת שופר

א. ברוב המקומות עושים הפסקה לפני התקיעות ורוב הקהל יוצא החוצה,

לכן מעיקר הדין צריכין להחזיר את ספרי התורה לארון הקודש לפני ההפסקה, אך ברוב המקומות לא נוהגים כן, ולכן צריכים הם לפחות להזהר לכסות אותם על הבימה.

ב. אם פשטו את הטלית לזמן ההפסקה, אם עברו שעתיים צריך לברך מחדש כשחוזרים ולובשים אותה, ובפחות מזמן זה אין חוזרים ומברכים גם אם יצאו החוצה.

ג. לאחר ההפסקה יש ליטול ידיים שנית בלי ברכה אם יצא החוצה, אבל אם נשאר בביהכ"ג ועסק בדברי קדושה אין צריך לחזור וליטול.

ד. אין לאכול ולשתות לפני התקיעות, אך מי שלבו חלש יעשה קידוש בצנעה ויאכל מעט מזונות עם כוס תה או קפה וכדומה. אם חל ר"ה בשבת מותר לעשות קידוש ולאכול מעט מזונות גם מי שלא צריך לכך ביותר, וכמו בכל שבת.

ה. לפי שהתקיעות מעוררות הרחמים ומעלות זכרונם של ישראל לפני אביהם שבשמים נהגו לעשות הכנה רבה ומעיינים בפירוש וכוונת התקיעות או בשאר ספרים קדושים המדברים מענין היום. ורצוי מאד שבכל מנין יאמר הרב או ת"ח יודע ספר דברי התעוררות מענין היום, אך לא יאריך בדברים. ו. השופר צריך להיות שלם מבלי כל נקב ומבלי כל סדק, ואם היה בו נקב או סדק ואין לו שופר אחר יש לעשות שאלת חכם.

ז. היה קולו עב מאד או דק מאד הרי זה כשר.

ח. מותר לקחת שופר של חברו בלי רשותו ולתקוע בו כל מאת הקולות, ואם יש חשש שהוא מקפיד הרי זה אסור.

ט. נוהגים שהבעל תקיעה אינו תוקע מעצמו אלא אחר מקריא לו סדר התקיעות בכדי שלא יטעה, ובמקום שיש רב הוא המקריא, אם אין שם רב יש לבחור בת"ח היודע את הדינים כדי שאם יטעה התוקע באיזה דבר יוכל להורות לו מה לעשות.

י. התוקע צריך להיות מומחה במלאכתו, בקי בדיני התקיעות וירא אליקים. רצוי שגם יהיה נשוי, ומעיקר הדין כשר כל אחד מגיל י"ג ויום אחד שיודעים בו שהביא שתי שערות או שרואים שיש לו חתימת זקן, ולכן אין להעמיד בעל תוקע למעלה מגיל י"ג שאין לו עדיין חתימת זקן לתקיעות דמיושב ודמעומד ביום הראשון, אך ביום השני מותר מגיל י"ג ולמעלה.

יא. התוקע והמקריא עולים על הבימה ושם תוקעים את כל התקיעות, גם התקיעות שתוקעין במוסף ואחר התפילה.

יב. נוהגים שהבעל תוקע לובש קיטל או בגד לבן גם במקום שאין כל הציבור לובשים ככה ברה"ה.

יג. מניחים את השופר על הבימה מכוסה תחת מפה, והתוקע יחזיק בעת הברכות את השופר בידו הימנית תחת המפה, ואם יש לו כמה שופרות יניח את כולן תחת המפה כדי שהברכה תחול על כולן, אך לא יחזיק בידו רק את

השופר שרוצה לתקוע בו כעת. ואם באמצע התקיעות הביאו לו שופר אחר, לא יחזור ויברך עליו אף שלא היה לפניו בשעת הברכה.

י. כל אדם חייב בשמיעת קול שופר בראש השנה. אשה פטורה מעיקר הדין, אך כבר קבלו עליהן לקיים מצוה זו, ולכן אם אינה יכולה מאיזו סיבה לשמוע צריכה התרה.

טו. מחנכים את הקטנים במצוה זאת, אך אין להביא קטנים ביותר המפריעים בשעת התקיעות.

טז. זמן תקיעת שופר הוא לכתחילה מהנץ החמה עד שקיעת החמה, ובדיעבד וכן לעת הצורך אפשר לתקוע מעלות עמוד השחר. אם לא שמע עד שקיעת החמה, תוקע בלי ברכות בבין השמשות. אולם נהגו שלא להקדים את תקיעת השופר עד אחר קריאת התורה. והתוקע ליחיד לא יתקע לו לפני סיום ג' שעות, אם לא שאח"כ לא תהיה לו אפשרות לשמוע.

יז. התוקע מברך בקול רם לשמוע קול שופר ושהחיינו, ומכוין להוציא את כל הקהל וכולם צריכים לכוין לצאת בברכות ובתקיעות, וכן צריך גם התוקע לכוין להוציא את כולם בתקיעות.

יח. התוקע ברבים מכוין להוציא את כל מי שישמע ממנו, לכן גם העומד אחורי הדלת ומכוין לצאת יוצא, אך התוקע ליחיד ומכוין להוציא אין העומד אחורי הדלת יוצא גם אם כיון לצאת, עד שתהיה דעת התוקע עליו בפירוש. **יט**. אין למכוונים לצאת לענות "ברוך הוא וברוך שמו" רק "אמן", ואם ענו "ברוך הוא וברוך שמו" יצאו.

כ. התוקע בכמה מקומות ברבים חוזר ומברך בכל מקום שתוקע ברכת השופר ושהחיינו.

כא. התוקע ליחיד והתוקע יצא כבר, יברך השומע. ואם אינו יכול, יברך התוקע את הברכה וגם שהחיינו.

כב. התוקע לאשה והתוקע יצא כבר, תברך האשה. ואם אינה יכולה לברך יתקע בלא ברכות.

כג. מי שכבדו אזניו לשמוע את הברכות מהתוקע, יברך לעצמו בלחש בשעה שהתוקע מברך, ולא יענה אמן על ברכות התוקע.

כד. אם אין התוקע יכול לברך ולא המברך לתקוע, יכול אחד לברך ואחד לתקוע.

כה. אם המברך התחיל לתקוע ולא יכל להמשיך או שכלל לא יכל להתחיל לתקוע ובא אחר תחתיו, אינו צריך לברך מחדש. אם השני לא שמע את הברכות, הרי אם השני יצא כבר ממשיך לתקוע כנ"ל, ואם עדיין לא יצא,

יברך לעצמו בלחש ויחזור לתקוע כל התקיעות.

כו. מי שאיחר לבוא לביהכ"נ וכבר בירכו את הברכות, אם עדיין לא התחילו לתקוע יברך לעצמו בלחש, ואם כבר התחילו לתקוע או שלא יספיק לברך, ימתין מלברך עד בין סדר לסדר.

כז. אם נכנס לאחר שכבר התחילו בסדר האחרון (תר"ת) וכמו כן אם לא היה נוכח לגמרי בתקיעות דמיושב, יברך לעצמו את הברכות בחזרת הש"ץ לפני תקיעות דמלכויות, ובמקום שתוקעים בתפילת לחש יברך לעצמו בתוך תפילת מוסף שלו לפני תקיעות דמלכויות, אך אסור לו לברך באמצע ברכה של תפילת מוסף, רק בין ברכה לברכה.

כח. מותר להוציא את השופר מרשות לרשות ביו"ט במקום שאין בו עירוב בכדי לתקוע, גם אם התקיעות הן רק תקיעות דמעומד דתפילת מוסף או עבור אשה.

כט. אחר שיצאו ידי חובת התקיעות אין לתקוע עוד בחינם או להתלמד ביום א' כדי לתקוע ביום ב', ואם חוששים שעדיין לא יצאו בשלימות לפי אחת משיטת הפוסקים, מותר.

ל. ר"ה שחל בשבת אין תוקעים בו בשופר, ודין טלטול השופר בשבת הוא כדין כלי שמלאכתו לאיסור הניטל רק לצורך גופו או מקומו, אך בר"ה ביום חול מותר לטלטל את השופר גם לאחר התקיעות לצורך כלשהו כדין כלי שמלאכתו להיתר, אך אסור להשתמש בו שום תשמיש אחר.

לא. טוב לתקוע בצד ימין של הפה ופי השופר למעלה, אך אם אי אפשר אין כל זה מעכב.

לב. אסור להפסיק בדיבור בין הברכות לתקיעות אלא לצורך התקיעות כשאי אפשר לו באופן אחר ואי אפשר ברמז. ואם הפסיק, בין התוקע ובין השומע, הרי אם זה מענין התקיעות גם אם לא היה זה לצורך כל כך אינו חוזר ומברך, ואם מענין אחר (גם אם היה מענין התפילות) חוזר ומברך.

לג. בין התקיעות דמיושב ג"כ אסור להפסיק רק בדברים הכרחיים מעניני התקיעות כשאי אפשר ברמז, אך לא בעניני תפילות, ולפ"ז אין לומר את תפילות ה"יהי רצון" בין התקיעות, ויש שמתירים להפסיק בענינים השייכים לתפילות, ולכן אומרים את ה"יהי רצון".

לד. אם לאחר התקיעה הראשונה הפסיק בדברים אחרים, גם בעניני שיחה כלשהי, אינו חוזר ומברך.

לה. בין התקיעות דמיושב עד אחר התקיעות דמעומד אין לדבר כי אם לצורך התקיעות והתפילות אם אי אפשר ברמז, ואין לומר ולהתפלל אז אלא מה שייסדו לומר אז, ולכן לא יאמר אז תהלים או שאר דברי השלמה

לתפילות וכיוצא, וכל שכן שאין ללמוד בפה חוץ מדיני תקיעות, אך מותר לברך ברכת אשר יצר אם יצא לצרכיו או ברכות הרעם והברק.
 לו. תוקעים בין הכל מאה קולות אך התוקע ליחיד די שיתקע לו שלשים קולות של תקיעות דמיושב.

סדר התקיעות

א. אחר שבירכו הברכות תוקעים שלשים קולות. תקיעות אלו נקראות תקיעות דמיושב כי מעיקר הדין מותר לקהל לשבת בהן, אך נוהגים שכל הקהל עומדים, ומי שקשה לו העמידה יכול לסמוך על איזה דבר, אולם התוקע צריך לעמוד מעיקר הדין, ועל כן אסור לו גם לסמוך על איזה דבר רק בשעת הדחק גדול.

ב. התוקע ליחיד שלוש קולות צריך אז השומע לעמוד מעיקר הדין בלי סמיכה, א"כ הוא חולה דאז מותר לו גם לשבת או לשכב.

ג. התקיעה היא קול ישר ופשוט, ולכתחילה ראוי להזהר שיהיה הקול ישר מתחילתו ועד סופו, אולם גם כשהקול עולה ויורד כיון שהקול בהמשך אחד הוא ללא הפסק הרי זה נחשב לתקיעה.

ד. התרועה היא קולות קטנטנים תכופים זה לזה. יש שעושים קולות אלו מופסקין ויש שעושים אותם מחוברים זה לזה, וכל מקום כמנהגו.

ה. השברים הם שלשה קולות יותר עבים מקולות התרועה. יש שעושים קולות אלו פשוטים וישרים כתקיעות קצרות, ויש שעושים אותם בקול עולה ויורד הנשבר בתחילתו או בסופו וגם בזה כל מקום כמנהגו.

ו. התקיעה צריכה להיות בהמשך אחד, ואסור להפסיק בה הפסק אפילו בפחות מכדי נשימה. אורך התקיעה צריך להיות בהתאם לאורך של הקולות שלפניהם או אחריהם באה תקיעה זו, ולכן התקיעה לפני או אחרי השברים תרועה צריכה להיות ארוכה לפחות כשיעור השברים תרועה שהוא לערך כשיעור עשרים קולות קצרים, והתקיעה שלגבי השברים או התרועה לפחות כשיעור ט' קולות קצרים. גם אם מאריכים בשברים או בתרועה אין התקיעה צריכה להיות ארוכה אלא כשיעור ההלכתי של הקולות הנ"ל ולא כאורך הקולות במציאות.

ז. התרועה היא לא פחות מתשעה קולות קטנטנים, ויכול להרבות בה בקולות קטנטנים ובלבד שלא יפסיק באמצע בנשימה או בהפסק של שיעור כדי נשימה, ואם הפסיק לא יצא, בין בתוך תשעת הקולות ובין אחד כך.

ח. השברים מורכבים משלשה קולות הנקראים יבבת, וכל קול מהם הוא כשיעור משלשה ועד פחות מששה קולות קצרים של התרועה. לכתחילה

אין לעשות בשברים יותר משלשה קולות, אמנם אם עשה יותר יצא, בתנאי שלא הפסיק ביניהם בנשימה או בשיעור כדי נשימה, ואם הפסיק, בין בתוך שלשת הקולות ובין אחר כך, לא יצא.

ט. את השברים – תרועה בסדר תשר"ת של תקיעות דמיושב עושים בנשימה אחת; אין מפסיקים בשיעור כדי נשימה או בנשימה ממש בין השברים לתרועה, אלא גומרים את שלשת חלקי השברים באופן מושלם וחד ומתחילים תיכף את התרועה, והמקריא יקריא מקודם ביחד "שברים-תרועה". וצריכים להזהר מאד לגמור את החלק האחרון מהשברים באופן חד ומושלם ולא להבליעו בתרועה, שבאופן זה אין יוצאים גם בדיעבד, גם אם המדובר הוא על יבבה יתרה על השלש (ורבים נכשלים בזה, ובפרט מאלו שאינם עושים שברים פשוטים אלא בקול עולה ויורד).

י. את השברים – תרועה בתקיעות שבתפילת מוסף עושים בשתי נשימות, דהיינו שגומרים את השברים והתוקע שואף נשימה בינונית בפועל ותיכף עושה את התרועה ואין לו להפסיק יותר מכדי נשימה והמקריא יקריא מקודם ביחד שברים-תרועה ביחד בהפסק נשימה בין מלת שברים לתרועה.

יא. יש הנוהגים בחוץ לארץ ע"פ דעת הרמ"א לעשות גם את התשר"ת בתקיעות דמיושב בשתי נשימות, אך בא"י נוהגים כנ"ל. והתוקע ליחיד יתקע בנשימה אחת.

יב. התוקע קול ולא עלה בידו וחוזר ותוקע שנית, או התוקע קול כפול או מיותר בסדר שעומד בו, לפעמים צריך לחזור ולתקוע גם את התקיעה הראשונה ולפעמים לא: אם לאחר שתקע תקיעה שלפניה התחיל בקול שלאחריו ולא עלה בידו, הרי אם הקול הוא הותחל לשם הקול שהיה צריך לבוא כעת וגם לאחר שנתקל בו לא היה עליו שם של קול כשר לאף דעה בפוסקים, חוזר ומתחיל שנית את הקול הזה ואינו צריך לחזור ולתקוע תקיעה ראשונה. ואם חיסר אחד משני תנאים אלו, כגון שהיה על הקול שנתקל בו שם של קול כשר לאיזו שיטה, או שקול זה שרצה להתחיל בו לא היה כאן מקומו, הרי חוזר ותוקע גם תקיעה ראשונה. ומכיון שאין הכל בקיאים מה נחשב לקול שלם לאיזו שיטה ומה לא, רצוי תמיד לחזור לתקיעה שלפניה. ואם לאחר שתקע את הקול כראוי הפסיק לפני התקיעה האחרונה בשום קול, בין קול ששייך פה והוא כפל אותו ובין קול אחר, ואף אם הפסיק בחלק של קול שאין עליו שם קול כשר לאף דעה, הפסיד את הסדר וחוזר לתקיעה שלפניה. אך אם כוונתו היתה להתחיל בתקיעה שלאחריה ולא עלתה בידו והתחיל שנית, נחשב הכל כתקיעה אחת ויצא בזה, דאם התקיעה שהתחיל בה היתה כשרה יצא בה, ואם היתה קצרה מכשיעור, הרי דינו כנתקל בקול

שבדעתו כעת לתקוע דלא נחשב להפסק.

ג. במקום שחזור, חוזר לראש הסדר, ואינו צריך לחזור לראש הסימן.
 ד. כל מה שאמרנו שנחשב כהפסק הוא גם אם נתקעו כמתעסק שלא לשם מצוה, ויש המקילין בזה וסוברים דרק אם נתקעו לשם מצוה נחשבים כהפסק. ויש להחמיר ביום הראשון ולהקל ביום השני.

טו. במקום שיש כמה בתי כנסת או מנינים סמוכים זה לזה יש להזהר שלא יתקעו אלו בשעה שהאחרים תוקעים, כי אם ישמעו במקום אחד קולות מן המקום השני באמצע הסדר יתקלקל כל הסדר, דאף שקולות אלו ישמעו אצל העומדים כאן רק כמתעסק מ"מ לדעה שתוקע כמתעסק הוי הפסק ה"ה בשומע, אך אם שומעים קולות ממקום אחר בין הסדרים לית לן בה.

טז. אם לא תקעו כפי הסדר – שלש פעמים תשר"ת, שלש פעמים תש"ת ושלש פעמים תר"ת – אלא פעם אחת תשר"ת ואח"כ פעם אחת תש"ת וכו', או שהקדימו תר"ת לתש"ת וכו', בכל אופן יצאו, ובלבד שכל סדר וסדר יהיה כסידרו.

יז. צריכים להזהר מאד לשמוע את כל הקול מראשיתו ועד סופו, גם אם התקיעה ארוכה מאד צריך לשמוע עד הסוף, ואין להתחיל בשום תפילה עד גמר התקיעה ממש.

משל לפני התקיעות

(כת"י דהרב הצדיק רבי ישעיה מדיניוויטש)

מלך גדול מלך מפואר שלח את בניו לצוד ציד, ותעו הבנים מהדרך, והיו צועקים אולי ישמע האב, ולא נענים. ואמרו בלבם אולי שכחנו את הלשון של אבינו לפיכך אינו שומע את צעקתינו בכך נזעק בקול בלא דיבור, ויישבו א"ע שישלחו את האחד לצעוק, והזהירו את האחד ראה והבין כי כולנו תלויים בך. הנמשל: הקב"ה שלח אותנו להעלות ניצוצות הקדושים ותעינו מאבינו ואולי מפני ששכחנו הדיבור של אבינו אין אנו יכולים להתפלל בדיבור נשלח אותך בעל תוקע שתעורר רחמים עלינו בקול בלא דיבור וראה והזהר כי כולנו תלויים בך. ואעפ"כ יחזיק א"ע לאין כי הוא רק כמגריפה שהיא עור ויש בה נקבים ודרך הנקבים יוצא הקול זמר, וכי יתגאה העור במה שיוצא ממנה קול זמר כך האדם המחשבה והדבור וכל המדות שורים בו כבתוך כלי ומה יתגאה הלא הוא בעצמו אינו כלום ואין בו רק מדות רעות והוא מחויב להעלות אותם אל הקב"ה והוא מביא את ה' ח"ו בהם ומלביש אותו בקליפות כביכול ח"ו ר"ל ואם בא במחשבתו שהוא עובד ה' אזי בוודאי הוא גרוע מקודם.

עשרה טעמים על תקיעת שופר מרבינו סעדיה גאון וצלה"ה

הענין הראשון מפני שהיום תחלת הבריאה שבו ברא הקב"ה העולם ומלך עליו, וכן עושים המלכים שתוקעין לפניהם בחצוצרות ובקרנות להודיע ולהשמיע בכל מקום תחילת מלכותו וכן אנו ממליכין עלינו את הבורא יתברך ביום זה, וכן אמר דוד בחצוצרות וקול שופר הריעו לפני המלך ה':

הענין השני כי יום ר"ה הוא ראשון ליו"ד ימי תשובה ותוקעין בו בשופר להכריז על ראשינו כמי שמוזהר ואומר כל הרוצה לשוב לשוב ואם לאו אל יקרא תגר על עצמו וכן עושים המלכים מזהירים את העולם תחלה בגזירותם וכל העובר על האזהרה אין שומעין לו טענה:

הענין השלישי להזכירנו מעמד הר סיני שנאמר בו וקול שופר חזק מאד ונקבל על עצמנו מה שקבלו אבותינו על עצמם נעשה ונשמע:

הענין הרביעי להזכירנו דברי הנביאים שנמשלו לתקיעת שופר שנאמר (יחזקאל לג ד) ושמע השומע את קול השופר ולא נזהר ותבא חרב ותקחהו דמו בראשו יהיה והוא נזהר נפשו מלט:

הענין החמישי להזכירנו חורבן בית המקדש וקול תרועת מלחמות האויבים כמ"ש (ירמיה ד יט) כי קול שופר שמעה נפשי תרועת מלחמה. וכשאנו שומעים קול השופר נבקש מאת השם על בנין בית המקדש:

הענין השישי להזכירנו עקידת יצחק שמסר נפשו לשמים וכן אנחנו נמסור נפשינו על קדושת שמו ויעלה זכרוננו לפניו לטובה:

הענין השביעי כשנשמע תקיעת שופר נירא ונחרד ונשבר עצמנו לפני הבורא כי כך הוא טבע השופר מרעיד ומחריד כמ"ש (עמוס ג ו) אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו:

הענין השמיני להזכירנו יום הדין הגדול וליראה ממנו שנאמר (צפניה א יד) כי קרוב יום ה' הגדול קרוב ומהר מאד וגו' יום שופר ותרועה:

הענין התשיעי להזכירנו קבוץ נדחי ישראל ולהתאסף אליו שנאמר (ישעיה כו יג) והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האובדים בארץ אשור וגו':

הענין העשירי להזכירנו תחיית המתים ולהאמין בה שנאמר (שם יח ג) כל יושבי תבל ושוכני ארץ כנשוא נס הרים תראו וכתקוע שופר תשמעו. ואמרו במדרש כל השנה השטן מקטרג על ישראל לפני הקב"ה והקב"ה דוחה אותו לר"ה וליום הדין ובר"ה בא השטן לקטרג ומביא חמה להעיד על עונותיהם של ישראל. והחמה מעידה והקב"ה אומר לו עד אחד אתה ואין עד אחד נאמן, הבא עוד עד אחר עמך והוא הולך להביא את הלבנה ואינו מוצא

אותה שהיא נכסת שנאמר תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו יום שהלבנה מתבקשת ואינה נמצא שהיא מכוסה. ועוד תמצא בכסה בגי' לבנה לרמוז שהיא מתכסה בו. ואמרין בפסיקתא רבי ברכיה פתח תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו וכי כל החדשים אינם נכסים אלא ליום חגנו והלא ניסן חודש ונכסה ויש לו חג בפ"ע אלא חודש ויש לו חג וחגו בן יומו ואיזה זה תשרי. ונקרא תשרי על תשרי ותשובק על חוביהם אימתי בחדש השביעי:

מאמרי הזוהר קודם התקיעות

נכון לומר קודם תקיעת שופר מאמר הזוהר וגם ללמדו בליל ראש השנה:

זוהר פרשת אמור

בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ. רַבִּי יִצְחָק פָּתַח, תִּקְעוּ
בַּחֹדֶשׁ שׁוֹפֵר בְּכֶסֶה לְיוֹם חַגְנוּ וּפְאִין אֲנִינִן
יִשְׂרָאֵל דְּקוֹדֶשׁא בְּרִידָה הוּא קָרִיב לִזְוֵן לְגַבְיָהּ מִן כָּל
אוֹמִינֵי עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זְרָה וְאַתְרֵיעִי כְּהוּ וּמְאַתֵּר רְחִיקָא
קָרִיב לִזְוֵן לְגַבְיָהּ. הֵדָא הוּא דְכִתְיִב וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל
כָּל הָעָם כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כְּעֵבֶר הִנְהַר יֵשְׁבוּ
אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם לְאַתְחִזָּאָה דְּהָא מְאַתֵּר רְחִיקָא אֲתֵרֵיעִי
כְּהוּ וְקָרִיב לִזְוֵן לְגַבְיָהּ. וּבְתִיב וְאָקַח אֶת אֲבִיכֶם אֶת
אֲבָרְהָם מֵעֵבֶר הִנְהַר וְגו'. הֵנִי קְרָאִי אִיתָ לְאַסְתַּכְּלָא
כְּהוּ וְכִי כָּל יִשְׂרָאֵל לֹא הוּוּ יְדַעִי דָּא וְכָל שְׁכֵן יְהוֹשֻׁעַ
אֶלָּא אוֹרִיתָא כּוּלָּא סְתִים וְגַלְיָא כְּמָא דְשְׂמָא קְדִישָׁא

רעיא מהימנא

בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ וְגו'. פְּקוּדָא דָּא לְתַקְעַ שׁוֹפֵר בְּרֹאשׁ
הַשָּׁנָה דְּהוּא יוֹמָא דְדִינָא לְעֵלְמָא כְּמָה דְּאוֹקִימְנָא וְהָא
אוֹקִמוּהּ דְכִתְיִב תִּקְעוּ בַּחֹדֶשׁ שׁוֹפֵר בְּכֶסֶה לְיוֹם חַגְנוּ, וְהָא אֲתֵמֵר,
דְּהָא אִיהוּ יוֹמָא דְסִיחְרָא אֲתַפְסִי בֵּהּ, וְקָאִים עֲלֵמָא כְּדִינָא. בְּגִין
דְּהָא מְקַטְרְגָא חֲפִי וְכִסִּי וְאֲנַעַל פְּתִחָא עַל מַלְכָּא, אֲתֵר דְדִינָא
שְׂרִיא לְמַתְבַּע דִּינָא עַל עֲלֵמָא. וְאִי תִימָא אִיךְ אֲתִיחִיב לָהּ לֶשׁוּ
לְהָהוּא מְקַטְרְגָא לְחַפְּאָה וְלְמַתְבַּע דִּינָא. אֶלָּא וְדָאִי בִּידָא דְּהָאִי
מְקַטְרְגָא שׁוּי קְדִישָׁא בְּרִידָה הוּא לְמַתְבַּע דִּינָא עַל כָּל עֲלֵמָא וְשׁוּי לָהּ

זוהר פרשת אמור

סתים ונגליא פגין דאורייתא פולא שמא קדישא היא
 ועל דא איהי סתים ונגליא אי ישראל ויהושע הוו ידעי
 אמאי פתיב כה אמר יהוה. אלא ודאי סתימא דמלה
 טיבו סגיי עביד קודשא בריך הוא בישראל דאתרעי
 בהו באבהתא ועביד לון רתיכא קדישא עלאה ליכרה
 ואפיק לון מגו נהרא עילאה יקרא קדישא פוצינא
 דכל פוצינין פגין דיתעטר בהו האי הוא דכתיב כה
 אמר יהוה בעבר הנהר ישבו אבותיכם מעולם. הנהר
 ההוא נהר דאשתמודע ואתידע מעולם מאי קא בעי
 הכא אלא לאחזאה חכמתא מעבר הנהר מעולם אלא
 ההוא נהר עולם אקרי ועל דא בעבר הנהר ישבו
 אבותיכם מעולם לאחזאה טיבו וקשומ דעביד קודשא

רעיא מהימנא

יומא ידיעא למתבע קמה כל דינין דעלמא דהא קדשא בריך הוא
 עבד לה ושוי לה קמה למהוי דחילו דקדשא בריך סלקא ושריא על
 פלא. ורזא דא והאלהים עשה שפיראו מלפניו. מאי עשה, עשה
 להאי מקטרגא ואתקין לה קמה למהוי סיפא שננא על כל עלמא,
 וכל דא פגין דידחלון מקמי קדשא בריך הוא פלא. ודא איהו
 סנטיקרא דתבע חובי בני נשא ותבע דינא ותפיש בני נשא וקטיל לון
 ואלקי לון, פלא כמה דנפיק מן דינא. פגונא דההוא ממנה בית דין
 דלתמא דאתיהיב לה רשו לאדפרא קמי בי דינא פלוני עבד כף
 ופלוני עבד על כף ולמתבע עליהו דינא, ותנא רשו אתיהיב לההוא
 ממנה בית דין לאעלא על בי דינא פתחא עד דיגזרין דינא על כל
 מה דאיהו תבע, ולית רשו לבית דין לדחנא לה, פגין פי אני יהנה
 אוהב משפט, ואיהו כפי דעלמא יתקים בדינא ולמנדע דאית דין

זוהר פרשת אמור

בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל. וְאָקַח אֶת אֲבִיכֶם אֶת אַבְרָהָם
 מֵעֵבֶר הַנֶּחֱרָר מֵאֵי קָדַם מִיְרֵי אֵלֶּא אַבְרָהָם לֹא אֶתְדַבֵּק
 בִּיהַּ פֶּה־הוּא נֶחֱרָר כִּמּוֹ יִצְחָק דְּאֶתְדַבֵּק בִּיהַּ בְּסִטְרִיהַ
 לְאֶתְתַקְפֵּא. תַּא חֲזִי הָאֵי נֶחֱרָר אַף עַל גַּב דְּלֹא אִיהוּ
 דִּינָא דִּינִין נִפְקִין מִסִּטְרִיהַ וְאֶתְתַקְפּוּ בִּיהַ. וְכֵד יִצְחָק
 אֶתְתַקַּף בְּבִנּוּי בְּדִינּוּי כְּדִין עֲלֵאִין וְתַתֵּאִין מִתְכַּנְסִין
 לְדִינָא וּפּוֹרְסִיא דִּינָא אֶתְתַקֵּן וּמִלְפֵּא קְדִישָׁא יְתִיב עַל
 פּוֹרְסִיא דִּינָא וְדֵאִין עֲלֵמָא כְּדִין תַּקְעוּ פְּחוּדֵשׁ שׁוֹפֵר
 בַּעֲסָה לְיוֹם הַגָּנוּ. זַפֵּאִין אַנּוּן יִשְׂרָאֵל דִּי דְעִין לְסִלְקָא
 פּוֹרְסִיא דִּינָא וְלִתְקֵנָא פּוֹרְסִיא דְרַחֲמֵי וּבְמַחַּ בְּשׁוֹפֵר.
 רַבִּי אַבְא הוּהוּ יְתִיב קַמִּיהַ דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר לִיהַ הָא
 זְמַנִּין סְגִיאִין שְׂאִילָנָא עַל הָאֵי שׁוֹפֵר מֵאֵי קָדַם מִיְרֵי וְעַד

רעיא מהימנא

ואית דין. פהאי גונא שוי קדשא בריך הוא קמה להאי, דאיהו תבע
 דינא קמי מלפא על כל בני עלמא, ובהאי יומא אתיהיב לה רשו
 לכסאה פתחא דמלפא, וסיתרא אתחפא לגו עד דיתגזר דינא על
 כל בני עלמא. ואף על גב דכלא אתגלי קמי קדשא בריך הוא, לא
 בעי אלא כדינא. פלא פגונא חדא עלא ותתא אתקין פרסא דינא
 בהאי יומא, וסנטירא אתא ותבע דינא על כל עובדי בני עלמא כל
 חד וחד כפום ארחוי וכפום מה דעבד. וסהדין אתגן וסהדי על כל
 עובדי בני עלמא. ואלין אנון עיני יהנה, דאנון משטטי ככל עלמא.
 וכמה אנון עיני יהנה דלית לון חשבנא דקא אזלי ומשטטי ככל
 עלמא וחמאן כל עובדי בני עלמא. וי לאנון דלא משגיחין ולא
 מסתכלין בעובדיהון, דהא לגביהו קימין אלין סהדי מלפא,
 ומשגיחין וחמאן כל מה דאנון עבדין וקאמרי, דהא אנון סלקי
 וסהדי קמי מלפא. והאי סנטירא קאים קמי מלפא ותבע דינא, פלוני

זוהר פרשת אמור

כאן לא אתישכנא ביה. אמר לה ודאי האי הוא פרירא דמלכה. דישראל בעין ביומא דדינא שופר ולא קרן. פנין דקרן הא אתידע כאן אתר איהו ולא תדבקא דינא לא בעינא. אבל הא תנינן במלין ובעובדא בעינן לאחזאה ולא תערא מלין סתימין. תא חוי פד האי שופר עלאה דנחירו דכולא ביה אסתלק ולא נחיר לבנין פדיו דינין אתערו וכורסון אתתקנו לבי דינא והאי שופר אילו דיצחק אתקרי תוקפיה דיצחק. תשפחתא דאבון וכד אסתלק החוה שופר גדול דלא ינקא לבנין פדיו יצחק אתתקף ואתתקן לדינא בעלמא. וכד אתער האי שופר ובני נשא תיבין מחטאיהון בעין לנגדא קול שופר מתתא וחהוא קלא

רעיא מהימנא

עבר דינא, פלוני עבד פך. והא הכא סהדי. ועד דקדשא בריה הוא לא שאיל לון לית לון רשו לאסהדא. פדיו אנון סהדי סהדותא, וכלא אכתיב קמי מלפא בפתקא. פבי מלפא אית חד היכלא, היכלא דא מליא אשא חורא והיא אשא מתגלגלא (פי' בגלגל עגול) בפלקא ולהיט שביבין, והיא לא פסיק לעלמין. לגו האי היכלא אית היכלא אחרא מליא אשא אפמא דלא פסיק לעלמין. תרין סופרין קומין פדיר קמי מלפא, בשעתא דדינא סהדין פל סהדי קמי מלפא, אנון סהדין וסופרין נטלין מההוא פלקא דאשא חורא וכתבי עלה בההוא אשא אפמא, וכדין מלפא אחמיץ דינא עד זמנא ידיעא, דלמא בין פך ובין פך יהדרון בתשובה. אי יהדרון, פתקין נקרעין, ואי לאו, מלפא יתב וכל אנון דני זכותא קימי קמה, פרוזא קם וכריו פלוני עבד פך מאן יוליף עלה זכות. אי אית מאן דיוליף עלה זכות

זוהר פרשת אמור

סליק לעילא פדין אתער שופרא אחרא ואתער רחמי
 ואסתלק דינא. ובעינין לאחזאה עובדא בשופר
 ולא תערא שופרא אחרא ולאפקא בהאי שופר לתתא
 אנון קליון. לאחזאה דכל אנון קליון דלעילא דכלילין
 כולהו בהאי שופר עלאה יתערוו לנפקא. ובהני קליון
 דלתתא יהבי ישראל חילא לרחמי מתתא ואתער
 שופר גדול לעילא ועל דא בעינין לזמנא שופר פיומא
 דא ולסדרא קליון לכונא בה בגין לאתערא שופר
 אחרא דביה כלילין קליון לעילא ולסדרא קליון בשופר:

סדרא קדמאה קלא נפיק ומתעטר לעילא סליק ריקיעין
 ואתפקע בין טורי רמאי ומטי לגבי דאברהם ושריא
 ברישיה ואתעטר ואתער הוא ואתקן לכורסיא.

רעיא מהימנא

זאות, ואי לאו הא אתמסר לסנטירא. וכלא ידע קדשא בריך הוא
 ואמאי אצטריך לכל דא, אלא בגין דלא יהא פטרא דפומא לבני
 עלמא, לאחזאה דכלא עביד בארץ קשוט, וניחא קמה מאן
 דאשתזיב מן דינה. ואי תימא מנלן, האי אתמסר לחפימין. ואפלו
 למאן דלא ידעי, מאן דבעי לאסתכלא ישגח במה דאיהו באתגליא,
 וידע במה דאיהו כסתרא דהא כלא כגונא חדא, כל מה דפקיד
 קדשא בריך הוא בארעא, פלא איהו כגונא דלעלא. יומא דראש
 השנה איהו יומא דדינא, ומלכא יתב בכרסיא דדינא, סנטירא קא
 אחי וחפי פתחא דמלכא ותבע דינא. ואף על גב דקדשא בריך הוא
 רחים לה לדינא כמה דאת אמר פי אני יהוה אוהב משפט, נצח
 רחמימו דבנוי לרחמימו דדינא, ובשעתא דסנטירא קם למטען מלין
 עליהו פקיד למתקע בשופר, בגין לאתערא רחמי מתתא לעלא

זוהר פרשת אמור

וּבְסִפְרָא דְאַגְדָּתָא תַּנּוּ, בְּשַׁעֲתָא דְהָיָא קָלָא קְדָמָאָה
 אַתְעָר וְאַתְעָטֵר אַבְרָהָם וְאַתְקַן לְכוּרְסִיָּא וּפְקִיד עֲלֵיהּ
 אַבָּא וְאַמָּא אַדְהֵכִי סִלְקָא תַּנְיִנָּא תְּקִיפָא לְתַבְרָא
 תּוֹקְפָא דְרוּגְזִין וְדָאִי: סְדָרָא תַּנְיִנָּא, חָהוּא קָלָא תְּבִירָא
 בְּתוֹקְפֻי. וּכְדִין סִלְקִין וְכַל דִּינִין דִּיתְעֲרוּן (ס"א
 דְּאַתְעָרוּן) קָמִיהּ אַתְבְּרוּ עַד דְּסִלִּיק לְאַתְרֵיהּ דִּי צַחַק בִּין
 דִּי צַחַק אַתְעָר וְחָמִי לְאַבְרָהָם מִתְקַן לְכוּרְסִיָּא לְקוּמָא
 קָמִיהּ. כְּדִין אַתְכַּפִּין וְתַבַּר תּוֹקְפָא קְשִׁיא וּבְהָאִי פְעִי
 מֵאן דְּתַקַּע לְכוּנָא לְפָא וְרַעוּתָא בְּגִין לְתַבְרָא חִילָא
 וְתוֹקְפָא דְדִינָא קְשִׁיא חָדָא הוּא דְכַתִּיב אֲשֶׁרִי הַעַם
 יוֹדְעֵי תְרוּעָה יוֹדְעֵי תְרוּעָה וְדָאִי: סְדָרָא תְּלִיתָאָה קָלָא
 נְפִיק וְסִלִּיק וּבְקַע כּל אַנּוּן רְקִיעִין וְרַחֲמֵי מִתְעֲרוּן.

רעיא מהימנא

רְחִימוּ דְבָנוּי לְרַחֲמֵי דְדִינָא, וּבְשַׁעֲתָא דְסַנְטִירָא קָם לְמַטְעַן מְלִין
 עֲלֵיהּ פְּקִיד לְמַתְקַע בְּשׁוֹפֵר, בְּגִין לְאַתְעָרָא רַחֲמֵי מִתְתָּא לְעֵלָא
 בְּהָהוּא שׁוֹפֵר, סִלְקָא הָהוּא קָלָא כְּלִילָא בְּאֶשָּׁא וְרוּחָא וּמִמָּא,
 וְאַתְעֵבִיד מְנַיְהוּ קָלָא חָדָא, וְאַתְעָר קָלָא אַחְרָא לְעֵלָא. כַּד הָהוּא קָלָא
 אַתְעָר מְעֵלָא וּמִתְתָּא, כְּדִין כּל טְעוּת דְקָא טְעִין הָהוּא מְקַטְרַגָּא
 מִתְעַרְבְּבִי. בִּיּוֹמָא דְרָאשׁ הַשָּׁנָה נְפִיק יְצַחַק בְּלַחְדוּדֵי, וְקָרִי לְעֶשׂו
 לְאַטְעָמָא לֵה תְּבַשִּׁילִין דְכָל עֲלָמָא, כּל חַד כְּפּוּם אַרְחוּי. דְּהָא בְּהָיָא
 שַׁעֲתָא וְתַכְהִין עֵינֵי מְרָאוֹת, דְּנְפִיק מִנָּה מֵאן דְּאַחְשָׁף אִפִּי בְּרִין,
 וְאַתְפָּרֵשׁ וְשָׁכִיב עַל עֵרְסָה דְדִינָא, וְקָרִי לְעֶשׂו וְאָמַר וְצוּדָה לִי צִידָה
 וְעֶשׂה לִי מְטַעֲמִים וְהִבִּיאָה לִי. וְרַבְּקָה אָמְרָה אֵל יַעֲקֹב בְּנֵה רַחֲמֵי
 דְנַפְשָׁה, בְּנֵה רַחֲמֵי דְאַתְמָסֵר לֵה מִיּוֹמָא דְאַתְבְּרִי עֲלָמָא, וּפְקִידָת
 לֵה לְאַתְעָרָא אִיהוּ בְּאַנּוּן מְטַעֲמִים דִּילָהּ. וְיַעֲקֹב אַתְעָר מִתְתָּא
 מִתְלַבֵּשׁ בְּצִלוּתִין וּבְעוּתִין, וְהַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב בְּהָהוּא שׁוֹפֵר דְקָא

זוהר פרשת אמור

ומטוי ההוא קלא לרישא דיעקב ויעקב אתער וחמי
לאברהם מתתקן בגימטא אחרא כדין אחידן תרוניהו
ביה ביצחק דא מהאי סטרא ודא מהאי סטרא ולא
יכלין תוקפיה לנפקא לבר. והני תלתא סדרין פליהו
סדרא חד. סדרא אחרא קלא נפיק וסליק ונטל לאברהם
מאתריה ונגיד ליה לתתא לאתר דתוקפיהון דיעצק
שרין. וקיימין ליה לאברהם בגויהו: סדרא תנינא נפיק
קלא תבירא לא תקיפא כקדמאה לא דחליש ההוא קלא
דתקע אלא דההוא קלא לאו איהו לגבי יצחק
כקדמייתא דתמן תוקפא תקיפא שריא. אלא לגבי
אינון ביה דינין דלתתא דאנון רפויין ותייר וכולהו
חמאן לאברהם לגביהו ואתכפין קמה. אדחכי. סדרא

רעיא מהימנא

סליק, ואתער יעקב לגבה ואתקריב בהדה, ויגש לו ויאכל ואתכליל
דא כדא. פיון דאתכליל בהדה, ויבא לו יין, דא יין דמנטרא, יין
דהוא חידו דלפא רזא דעלמא דאתי, כדין וירח את ריח בגדיו,
צלותין דסלקין ובעותין ויברכהו. נח רגזא וחדי לפא וכלא איהו
רחמי. פיון דאיהו אתכליל בייעקב, כל אנון תילין ותקפין ורגזין
דהו זמינין אתפדרו ולא אשתכחו תמן, וישראל נפקין מן דינא
בהדה ויברכאן. ויהי אף יצא יצא יעקב מאת פני יצחק אביו פיומא
דא בהדה ויברכאן עלאין, ועשו בא מצידו טעין טועני מעובדי
דעלמא. ויעש גם הוא מטעמים, חדיד לישנה למטען טענות, אתקין
סהדי, ויבא לאביו ויאמר יקום אבי, יתער בדינוי ויאכל כמה עובדין
בישין דכל עלמא דא אשפחנא. ויחרד יצחק חרדה גדולה עד
מאד, דהא לא יכיל לאתפרשא מפללא דיעקב דאיהו בהדה. ויאמר
מי אפוא הוא הצד ציד, בכמה צלותין ובעותין, ויאכל מכל בטרם

זוהר פרשת אמור

תְּלוּתָאָה. קָלָא נְפִיק וְסָלִיק וְאִתְעֵטֵר בְּרִישֵׁיהּ דְיַעֲקֹב
וְנִגְדִי לֵה לְתַתָּא. לַחֲהוּא אֲתֵר דְאֵינוּן גְּבוּרָאָן שְׂרִין
וְקָאִים לְקַבְלֵיהוּ. אֲבִרְהֵם מֵהָאִי סְטֵרָא. וְיַעֲקֹב מֵהָאִי
סְטֵרָא וְאֵינוּן בְּאִמְצֵיתָא. כְּדִין פְּלָחוּ אֲתַכְפִּיין
וּמִשְׁתַּכְּחִין (ס"א וּמִשְׁתַּכְּכִין) בְּאֲתַר־יִיְהוּ. וְהֵנִי פּוֹלְחוּ
סְדֵרָא אַחֲרָא תְנִינָא. סְדֵרָא בְּתַרְאָה דְבִעֵי לְסַלְקָא לִזְן
לְאֲתַר־יִיְהוּ. וְלִישְׁבָּא (ס"א וְלִישְׁרָא) בִּינֵיהוּ לִיַּעֲקֹב
כְּמִלְקַדְמִין בְּגִין דְּהָאִי פְעִי לִישְׁרָא לִיָּה בְּאֲתַרָּא וְלֵא
יַפּוֹק בְּתוֹקְפָא לְבַר. כְּדִין דִּינִין פְּלָחוּ אֲתַכְפִּיין וְרַחֲמִין
אֲתַעֲרוּ. עַל דָּא פְעִי לְכוּנָא לְפָא וְרַעוּתָא בְּהֵנִי קָלִי.
וְלִמְהַדֵּר בְּתִיּוֹבְתָא קָמִי מְאֵרִיְהוּן. כְּדִין פִּל יִשְׂרָאֵל
מִתְקַנֵּי וּמִסְדְּרֵי קָלִין בְּרַעוּתָא דְלְפָא כְּדָקָא יָאוּת

רעיא מהימנא

תְּבָא וְאֲבִרְכָהוּ גַם בְּרוּךְ יְהִיָּה. כְּשִׁמְעַ עֲשׂו אֶת דְּבָרֵי (יַעֲקֹב) אָבִיו
וְיַעֲקֹב צָעָקָה וְגו', דְּחָמִי דְּהָא צִידוּ לֹא הָוָה כְּלוּם, עַד לְבַתֵּר דְּאָמַר
לֵה הִנֵּה מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ יְהִיָּה וְגו', אֲלִין תְּקִיפִין וְאֲכֹלוּסִין דְּשָׂאָר
עֲמִין, וְדָא קָשְׁיָא לֵה מִכְּלָא, וְיִשְׁטֵם עֲשׂו לְיַעֲקֹב לְמִיזַל אֲבִתְרָה
וְלְקַטְרָגָא לֵה תְדִיר, וְיַעֲקֹב אָזִיל בְּאֵנוּן יוֹמִין דְּבִין רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְיוֹם
הַכְּפוּרִים עֲרִיק לְאֲשְׁתּוֹכָא מְנַה, תְּב בְּתִיּוֹבְתָא, שׁוּי גְרַמָּה בְּתַעֲנִיתָא
עַד דְּאֲתִי רֹאשׁ הַשָּׁנָה יוֹם הַכְּפוּרִים כְּדִין יְדַעֵי יִשְׂרָאֵל דְּעֲשׂו פֹא
וְעַמּוּ אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ, פְּלָחוּ מְקַטְרָגֵי זְמִינִין לְקַטְרָגָא לִזְן, מִיָּד
וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיִּצַּר לוֹ, וְאִסְגֵי בְּעָלוֹתֵין וּבְעוֹתֵין. וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב
אֱלֹהֵי אָבִי אֲבִרְהֵם וְאֱלֹהֵי אָבִי וְגו', עַד דְּנָטִיל עֵיטָא וְאָמַר כִּי אֲכַפְרָה
פְּנִי בְּמִנְחָה הַהוּלָכֶת לְפָנַי, וַיִּקַּח מִן הַבָּא כִּידוּ מִנְחָה וְגו' עֲזִים
מֵאֲתִים וְתִישִׁים עֲשָׂרִים וְגו' גְּמָלִים וְגו', כִּף הוּא סְטֵרָא דִּילָה, גְּמָלִים
הוּא נְחֹשׁ כְּמִין גְּמָל. בְּשַׁעֲתָא דְּפִתֵי סְמָ"ל לְאָדָם אַרְכִיב עַל נְחֹשׁ

זוהר פרשת אמור

בשופרא דא. אהדר ההוא שופר עלאה. וכד אהדר
 מעטרא ליה ליעקב ואתתקן פולא ובורסנא אהרא
 רמיו. וכדין חידו אשתכח בכלא. וקודשא בריך הוא
 מרחם על עלמא. זכאה חולקיהון דישראל דידיעין
 לנגדא ולאמשכא למאריהון מדינא לרחמי. ולתקנא
 פלהו עלמין על ידיהו. תא חזי לקבל דא תלתא ספרין
 פתיחין ביומא דא. וכמא דרחמין מתערין. ודינין
 קשין אתפסין ועאלין לדבתיהו. כך הוא לתתא פגונא
 דלעילא. דינין קשין אתפסין ואתעברו מעלמא ומאי
 אינון. אילין אנון רשיעין גמורין דאנון דינין קשין
 דאתפסין ואתעברו מעלמא. ועל דא נכתבים
 ונחתמים וכו'. אמר רבי אבא ודאי דא הוא ברידא
 דמלה בריך רחמנא דשאלנא ורוחנא בהני מלי: אמר
 רבי יהודה פתיב זכרון תרועה. זכרון עבדינן לבונא

רעיא מהימנא

פמין גמל. תנינן מאן דחמי גמל בחלמה מיתה נקנסה עלה מלמעלה
 ואשתזיב מנה. וכלא חד. וכדין אהדר עשו אפוטרופסא דיעקב,
 ויעקב לא בעא דבשה ועקצה, יעבר נא אדוני לפני עבדו. פדין וישב
 פיום ההוא עשו לדרפו, אימתי בשעת נעילה, דהא אתפרש מעמא
 קדישא, וקדשא בריך הוא שביק לחוביהון וכפר עליהו. פינן דההוא
 מקטרנא אזל כההוא דורנא ואתפרש מניהו, בעי קדשא בריך הוא
 למחדי בכגוי. מה פתיב ויעקב נסע ספתה ויבן לו בית וגו', על פן
 קרא שם המקום סכות. פינן דיתבי בסכות הא אשתזיבו מן מקטרנא,
 וקדשא בריך הוא חדי בכגוי. זכאה חלקהון בהאי עלמא ובעלמא

דאתי:

זוהר פרשת אמור

לפא ורעותא. ישראל עבדין זכרון לתתא במה
 בעונבא. בגין דיתער מלה פההוא גונא לעילא. אמר
 רבי אלעזר פתיב בפסח ליום חגנו. דאתבסי ביה
 סיהרא נהיר אתבסיא. אלא נד קימא עינא ושמשא
 לא נהיר. כדן סיהרא אתבסיא ולא נהיר ועל דא מקמי
 עינא שמשא לא נהיר וכל שפן סיהרא דאתבסיא ולא
 נהירא ועל דא בפסח ליום חגנו פה"א. דאתבסיא
 סיהרא. ובמה נהיר פלא בתיובתא ובקול שופרא
 דכתיב אשרי העם יודעי תרועה כדן יהיה באור פניך
 יהלנו:

תא חזי פהאי יומא אתבסיא סיהרא. ולא נהיר עד
 בעשור לחודש דישראל תיבין כולחו בתיובתא
 שלימתא ואימא עלאה תאבת ונחת לה והאי יומא
 נהירו דאימא נטלא ואשתפח חירו פנלא ועל דא
 פתיב יום הכפורים הוא יום כפור מפעי מאי יום
 הכפורים? אלא בגין דתרי נהורין נהרן בחד. פוצינא
 עלאה נהר לפוצינא תתאה ובהאי יומא מנהורא
 עלאה נהיר ולא מנהורא דשמשא ובגין כך בפסח ליום
 חגנו פתיב:

סדר הפיוטים שאומרים אחינו בני ישראל בני עדות המזרח

לפני תקיעת שופר

נוהגים לומר פיוט זה לפני תקיעת שופר, ואפילו בשבת.

סימן עבאש, יהודה, שמואל

עַת שְׁעָרֵי רִצּוֹן לְהַפְתֵּחַ. יוֹם אֵהִיָּה כְּפִי לֹאֵל שׁוֹמֵחַ. אֲנִי

זְכוֹר נָא לִי בַיּוֹם הַזֶּה. עוֹקֵד וְהַנְּעֻקָּד וְהַמְזוּבָּח:

בְּאַחֲרִית נִסָּה בְּסוּף הַעֲשָׂרָה. הַבֵּן אֲשֶׁר נוֹלַד לָהּ מִשְׂרָה. אִם

נִפְשָׁד בּוֹ עַד מָאֵד נִקְשְׂרָה. קוֹם הַעֲלֵהוּ לִי לְעוֹלָה

בְּרָה. עַל הַר אֲשֶׁר כְּבוֹד לָהּ זוֹרַח: עוֹקֵד

אָמַר לְשָׂרָה כִּי חִמּוּדָהּ יִצְחָק. גְּדֵל וְלֹא לְמוֹד עֲבוֹדַת שַׁחֵק.

אֵלֶּה וְאוֹרְהוּ אֲשֶׁר לוֹ אֵל חָק. אֲמַרְהָ לְכֵה אֲדוֹן אֲכֹל

אֵל תִּרְחֵק. עֲנֵה יְהִי לְבָךְ בְּאֵל בּוֹטָח: עוֹקֵד

שָׁחַר וְהַשְּׂבִים לְחֵלֶף בְּבִקְרָה. וְשִׁנֵּי נַעֲרָיו מִמַּתֵּי הַשָּׂקָה. יוֹם

הַשְּׁלִישִׁי נִנְעָו אֵל חֶקֶר. וַיִּרְא דְמוּת כְּבוֹד וְהוֹד וַיִּקְרָה.

עָמַד וְהַתְּבוֹנֵן לְהַמְשִׁיחַ: עוֹקֵד

יָדְעוּ נַעֲרָיו כִּי קָרָאָם לְאִמּוֹר. אִזֵּר הַרְאִיתָם צִיָּן בְּרֹאשׁ הַר

הַמּוֹר. וַיֵּאמְרוּ לֹא נִחְזָה רַק מִהַמּוֹר. עֲנֵה שְׂבוּ פֹה עִם

מְשׁוֹלִים לְהַמּוֹר. וְאֲנִי וְהַנְּעָר לְהַשְׁתַּטֵּחַ: עוֹקֵד

הִלְכוּ שְׁנֵיהֶם לַעֲשׂוֹת בְּמִלְאֲכָה. וַיַּעֲנֵה יִצְחָק לְאָבִיו בְּכֵה.

אָבִי רֵאָה אִשׁ וַעֲצִי מִעֲרֵכָה. אִיָּה אֲדוֹנִי, שֶׁהָ אֲשֶׁר

בְּהִלְכָה. הֵאֵת בַּיּוֹם זֶה דִּתָּךְ שׁוֹבָה: עוֹקֵד

וַיַּעֲנֵה אָבִיו בְּאֵל חַי מְחַסֵּה. כִּי הוּא אֲשֶׁר יֵרְאֵה לְעוֹלָה הַשָּׂה.

דַּע כֹּל אֲשֶׁר יִחַפֵּץ אֱלֹהִים יַעֲשֵׂה. נִבְנָה בְּנֵי הַיּוֹם

לְפָנָיו כְּפֹא. אִזֵּי יֵאמְרוּ זְכַח וְהַזְּבָחַ: עוֹקֵד

דְּפָקוּ בְּשַׁעֲרֵי רַחֲמִים לְפָתְחָה. הַבֵּן לְחַזְבָּח וְאֵב לְזִבְחָה. קוֹיִם

לאל וברחמינו לבטחה. וקני יהודה יחליפו כה. דרשו בנחלת
אל להסתפח: עוקד

הבין עצי עולה באון וחיל. ונעקד יצחק בעקרו איל. ויהי
מאור יומם בעינם ליל. וחמוץ דמעיו נוזלים בחיל.
עין במר בוכה ולב שמח: עוקד

שיחו לאמי פי ששונה פנה. הפן אשר ילדה לתשעים שנה.
היה לאש ולמאכלת מנה. אנה אבקש לה מנחם אנה.
צר לי לאם תבכה ותתיפח: עוקד

ממאכלת יחמה מדברי. נא חדדה אבי ואת מאפרי. חזק
ועת יקד יקוד בבשרי. קח עמד הנשאר מאפרי.
ואמור לשרה זה ליצחק ריח: עוקד

ויהמו כל מלאכי מרפכה. אופן ושרף שואלים בנדבה.
מתחננים לאל בעד שר עבא. אנא תנה פדיום וכפר
הכה. אל נא יהי עולם בלי ירח: עוקד

אמר לאברהם ארון שמים. אל תשלחה יד אל שלישי אורים.
שובו לשלום מלאכי מחננים. יום זה זכות לבני
ירושלים. בו שערי רחמים אני פותח: עוקד ותנעקד
ותמזבח: עוקד

לבריתך שוכן וכול ושבועה. זכרה לעדה סוערה ונגועה.
ושמע תקיעה תוקעה ותרועה (בשבת: ושמע תפלה
זכרה לתרועה). ואמור לציון בא זמן הישועה. ינון ואליה אני
שולח: ינון

ביום ב' של ראש השנה יש נהגים לומר פיוט זה במקום "עת
שערי".

סימן אפרים בר רב יצחק חזק.
אם אפס רבע חזן. אחל שפן אם רזן. אל נא נאבדה פי
עליבן. יש לנו אב זמן:

פָּנִים לוֹ תִבִיר. וְצִדְקוֹ לִפְנֵיךָ נִזְכֵּיר. קַח נָא בֵּן יִקְרֶה. וְנִמְצָה
דְּמוּ עַל קִיר:

רֵץ אֶל הַנְּעָר לְהַקְדִישׁוּ. וְנִפְשׁוּ קְשׁוּרָה פְּנִפְשׁוּ. עֲטְרוּ בַעֲצִים
וְאִשׁוּ. נִזַּר אֱלֹהֵיו עַל רִאשׁוֹ:

יְחִיד הַיּוֹקֵל בַּצְּבִי. עֲנֵה וְאָמַר אֲבִי. הִנֵּה הָאֵשׁ וְהַעֲצִים נִבְיָא.
וְתִשׁוּרָה אֵיךְ לְהִבְיָא:

מַלְיָם הַשִּׁיבֹו מִלְּחִבְהִילוֹ. וַיַּעַן וַיֹּאמֶר לוֹ. בְּנִי, אֱלֹהִים יִרְאֶה
לוֹ. וַיִּזְדַּע יְהוָה אֶת אֲשֶׁר לוֹ:

בְּמִצְוֹתַי שׁוֹנֵהִם נִזְהָרִים. וְאַחֲרֵיהֶם לֹא מִהֲרָהִירִים. חֲשׂוּ וְהִלְכוּ
נִמְתָּרִים. עַל אֶחָד הַהָרִים:

רְאוּ אֵד תִּלְוֶלְהָ. מִתְּרוּ עֲצֵי עוֹלָה. יַחַד בְּאַהֲבָה פְּלוּלָה. יִשְׁרוּ
בַּעֲרֻבָה מִסְּלָה:

רְאֵה יְחִיד כִּי הוּא הַשָּׁה. נָאִם לְהוֹרֹו הַמְּנַפֶּת. אֲבִי אוֹתִי
בַּפֶּבֶשׁ תַּעֲשֶׂה. לֹא תִחַמֵּל וְלֹא תִכְפֹּה:

כִּי תִפֵּץ וְנִכְסַף. לִבִּי לוֹ לְחִשָּׁף. אִם תִּמְנַעֲנִי סוּף. רוּחִי
וְנִשְׁמָתִי אֵלָיו יֵאָסֵף:

לִדְוֹ וְרַגְלָיו עָקַד. וְחַרְפוֹ עָלָיו פָּקַד. לְשׁוּמוֹ עַל הַעֲצִים שָׁקַד.
וְהָאֵשׁ עַל הַמְּזֻבָּח תִּקְוַד:

אֲזַאֵר פֶּשֶׁט מֵאֵלָיו. וְאֲבִי נִגַּשׁ אֵלָיו. לְשַׁחֲטוֹ לְשֵׁם בְּעָלָיו.
וְהִנֵּה יְהוָה נֹצֵב עָלָיו:

חִקֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה. הָאֵב עַל בְּנוֹ לֹא חִסָּה. וְלִבּוֹ אֶל
פְּסִים נִשָּׂא. וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה:

קָרָא מִרְחֹם מוֹשָׁחַר. תְּמוֹר בְּנֵף הַנִּבְחָר. וְהִנֵּה אֵיל אַחַר.
וְעָשָׂה אֶל תְּאַחַר:

חִלְיָפִי אֲזַכְּרָתוֹ. תִּפְזוֹן בַּחֲקֻטְרָתוֹ. וְתַעֲלֶה לְךָ תִּימְרָתוֹ. וְהִיָּה
הוּא וְתִמְוֶרְתוֹ:

זְכַרְוֹן לִפְנֵיךָ בַּשַּׁחַק. לְעַד בַּסֶּפֶר יוֹחַק. בְּרִית עוֹלָם כָּל יוֹחַק.

את אברהם ואת יצחק;
 קוראיה באים לקוד. בצרה עקדה תשקד. וצאנה ברחמים
 תפקד. פני הצאן אל עקוד:
 עוררה גבורתך להקיץ נרדמים. למענה תפדה חרדים
 נדהמים. להמשיך רחמיך וחסדיך משמי מרומים. אל מלך
 יושב על כסא רחמים:

יש נוחגים לומר גם פיוט זה:
 המלך יהוה, רום ותחת קונה. הגדילו אמוני, בנעם שיר
 ומענה.

בחצוצרות וקול שופר, הריעו לפני.
 המלך יהוה שועתי הקשיבה. וכימי קדם ביתך השיבה.
 החיבל קדשך מחרה יפנה. בחצוצרות
 המלך יהוה פותח ספרים. לצדיקים ובינונים. ורשעים
 גמורים. ועם ישראלים זכרים עם זו ימנה. בחצוצרות
 המלך יהוה רעה עם לא אלמן. וקים להם דברך הנאמן. והיה
 טרם יקראו ואני אענה. בחצוצרות
 המלך יהוה יושב במרום הביטה וראה. עם נשאר ערם
 ונבאה. ובזוו ושסוי תחת יד מענה. בחצוצרות
 המלך יהוה חיש נא מלחדל. והיה ביום ההוא יתקע בשופר
 גדול. לקבץ עמך מפל עיר ומגדול. ועוד תעבורנה הצאן
 עלידי מונה. בחצוצרות

המלך יהוה דרשנוך ביום צרה. במרירות לבנו כאשה
 מצרה. וךך מהושיע חן לא קצרה. מחר לגאלנו ובקרפנו
 תחנה. בחצוצרות

המלך יהוה חוד והדר פעלו. סלח לחטאת עמך ופעלו. והקל
 מעליו את כבד עלו. אשר הכפיד אויב ושונא.

בחצוצרות

המלך יהוה הכפת שועת עמך. דופקים היום דלתיד. והיה
 טרם יקראו ואני אענה. בחצוצרות
 המלך יהוה כתבנו לחיים. כדת הצדיקים. הכתובים לחיים.
 וזה יכתב ידו ליהוה. ובשם ישראל יבנה. בחצוצרות
 ואומרים מזמור זה שבע פעמים:

לְמוֹנְצֵה לְבָנֵי קִרְחַ מִזְמוֹר: כָּל הָעַמִּים תִּקְעוּ בָהּ,
 הֲרִיעוּ לְאֱלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה: כִּי יְהוָה עֲלִיּוֹן
 נוֹרָא, מֶלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל הָאָרֶץ: יִדְבַר עַמִּים
 תַּחֲתֵינוּ, וְלֵאמֹים תַּחַת רַגְלֵנוּ: יִבְחַר לָנוּ אֶת
 נַחֲלֵתֵנוּ, אֶת גְּאוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר אָהַב סֵלָה: עֲלֵה
 אֱלֹהִים בַּתְרוּעָה, יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר: זָמְרוּ אֱלֹהִים
 זָמְרוּ, זָמְרוּ לְמַלְכֵנוּ זָמְרוּ: כִּי מֶלֶךְ כָּל הָאָרֶץ
 אֱלֹהִים זָמְרוּ מִשְׁפִּיל: מֶלֶךְ אֱלֹהִים עַל גּוֹיִם, אֱלֹהִים
 יֹשֵׁב עַל כְּסֵא קֹדְשׁוֹ: נְדִיבֵי עַמִּים נֶאֱסַפּוּ עִם אֱלֹהֵי
 אַבְרָהָם כִּי לְאֱלֹהִים מִגְּנֵי אֶרֶץ מֵאֵד נִעְלָה:

יהוה בקול שופר. ישמיע ישועה. לקבץ שם פזורה בבוא
 חזיון תשועה. עלה אלהים בתרועה. יהוה בקול
 שופר:

יהוה בקול שופר. קול משמים. על הר הקדש ועל ירושלים.
 ואז פגת ימונה תהי במראש נטועה. עלה אלהים
 בתרועה. יהוה בקול שופר:

יהוה בקול שופר. יגלה קץ וזמן. עת יתקע והלך בסערות
 תימן. ומלכות הרשעה. אזי תהיה פרועה. עלה
 אלהים בתרועה. יהוה בקול שופר:

יהוה בקול שופר. בחר הקדש תתקע. נוה ציון תרקע. וחר
 שיעיר יבקע. ותנתק ותמוש היתד התקועה. עלה

אלהים בתרועה. יהוה בקול שופר:

עלה אלהים בתרועה, יהוה בקול שופר: בחצצרות וקול שופר, הריעו לפני המלך יהוה: תקעו בחרש שופר, בפסח ליום חגנו: כי חק לישראל הוא, משפט לאלהי ועקב: כל העמים תקעו יכה, הריעו לאלהים בקול רנה: מזמור לתודה הריעו ליהוה כל הארץ: שירו לו שיר חדש, היטיבו נגן בתרועה: הריעו ליהוה כל הארץ פצחו ורננו וזמרו: ויהוה עליהם יראה ויצא ככרך חצו, ואדני יהוה בשופר ותקע, וחלף בסערות תימן: ויהי קול השופר הולף וחזק מאד, משה ידבר והאלהים יעננו בקול: והיה ביום ההוא ותקע בשופר גדול ובאו האבדים בארץ אשור והנדהים בארץ מצרים, והשתחוו ליהוה בהר הקדש בירושלים: כל ישיבי תבל ושכני ארץ, כנשא נס הרים תראו וכתקע שופר תשמעו:

ראשי תיבות פסוקים דלהלן: יקהרוע"ה ישחמונ"ה, דהיינו קרע שטן, שהוא משולב כל אחד בשם הוי"ה ברוך הוא כדי למתקם. יקום אלהים יפוצו אויביו, וינוסו משנאיו מפניו: קומה יהוה באפך, הנשא בעברות צוררי, ועורה אלי משפט צוית: הוציאה ממסגר נפשי להודות את שמך, כי יבתירו צדיקים, כי תגמל עלי: רצה יהוה להצילני יהוה לעזרתי חושת: ואני עני ואביון אלהים חושח לי, עזרי ומפלטי אתה, יהוה אל תאחר: עיני תמיד אל יהוה כי הוא יוציא מרשת רגלי: השמיעני כבקר חסדך, כי כך בטחתי, הודיעני דרך זו אלך, כי אלך נשאתי נפשי:

יהוה אלהים צבאות השיבנו, האר פניה ונושעה: שמרני

באישון בת עין, בצל כנפיך תסתירני: הפלה חסדך מושיע חוסים, ממתקוממים בימינך: טהור עינים מראות רע, והביט אל עמל לא תוכל, למה תביט בזנדים תחריש בכלע רשע, צדיק ממנו: טוב יהיה למעוז ביום צרה, וידע חסי בו: ובחסדך תצמות איבי, והאבדת כל צררי נפשו, כי אני עבדך: נפשנו חפתה ליחה עזרנו ומגננו הוא: נוראות בצדק תעננו אלהי ישענו, מבטח כל קצו ארץ וים רחקים: הלא אתה תשוב תחינו, ועמך ישמחו בך:

יחי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, אלהי המשפט, שתקיע כל המסכים המבדילים בינך ובין עמך בית ישראל. למען שמותיך הקדושים והטהורים. היוצאים מן השופר ומן התקיעה ומן השברים ומן התרועה ומן התקיעה. ומתשרית ומתשרית ומתרת. ותמלא רחמים עלינו ועל כל עמך ישראל. ותפנס לנו ולהם לפני ולפנים משורת הדין. ותתנהג עמנו יהוה אלהינו ועם כל ישראל אחינו במדת החסד ובמדת הרחמים. ויעלו המלאכים הממנים על התקיעות להעלותם לפני כסא כבודך. וימליצו טוב בעדנו. וזכור לנו עקדתו של יצחק אבינו. חתום פה שטן ואל ישטין עלינו (יכון בשם קר"ע שט"ן) וחצילנו לנו ולכל ישראל אחינו. מדבר וממנפה ומגזרה רעה ומשבי ומבזה ומחרב ומכל מיני רעב ומבת בצרת וקר השערים. ובטל מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל כל גזרות קשות ורעות, וגזור עלינו ועל כל עמך בית ישראל גזרות טובות ברב רחמך. ועמד מפסא הדין ושב על כסא החסד והרחמים. למען ברית אברהם ויצחק ויעקב אבותינו. ולמען רחמך וחסדיך, כי רחום אתה. פדכתיב: כי אל רחום יהוה אלהיך לא ירפך ולא ישחיתך, ולא ישבח את ברית אבתיך אשר נשבע להם: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך. יהוה צורי וגאלי:

סדר תקיעת שופר

.א.

בני, בני! עכשו כשהגענו כבר לתקיעת שופר, עכשו זוהי תכלית העלויה שכל ראש השנה סובב עליה. ולכן ראה, בני, לישב עצמך היטב היטב איך עברה עליך כל השנה, כי עכשו זיקא זוהי הנקדה העקרית של כל ראש השנה, כי בעת תקיעת שופר אז נפתחים כל העולמות שהיו סגורים כל השנה, ונמשכים חסדים ורחמים כאלו בעולם, שאין לתאר ואין לשער כלל, עד שאמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה נא, א): כל ימות השנה ישראל נאחזים בעברות ונסתבכים בצרות, ובראש השנה נוטלין שופר ותוקעין בו, ונוקרים לפני הקדוש-ברוך-הוא, והוא מוחל להם; על-כן עכשו ברגע זה שמכינים המתפללים את עצמם לשמע קול שופר, עליך, בני, להתחזק בשמחה עצומה מצד אחד, וברעדה ובחיל ובפחד גדול מצד שני, כי עכשו הגענו אל הנקדה העקרית של ראש השנה. ואמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה כט, ח): כל ימות השנה ישראל עוסקים במלאכתם, ובראש השנה נוטלים שופרותיהם ותוקעין לפני הקדוש-ברוך-הוא, והוא עומד מפסא דין לכסא רחמים; ועל-כן עכשו הקדוש-ברוך-הוא כבכול יורד מפסא דין ויושב על כסא רחמים בעת תקיעת שופר, ולכן ראה, אהובי, בני היקר, לחשב עצות איך לסלק ממך עכשו את כל המתשבות הטורדות וכל הכלבולים, ויתחזק את עצמך בכל מיני חזוקים, ותשמח את עצמך בכל מיני שמחות, ותשבח את כל העבר שלך, כי עכשו בעת תקיעת שופר תזכה שיכפר לך הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיך, ויזכה אותך בדין. וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (הובא בפסיקתא רב כהנא): הוו זהירין להיות נוטלין שופרות בראש השנה, ומתריעין לפני הקדוש-ברוך-הוא, והוא מרחם על ידם ומזכה אתכם בדין; ועל-כן ראה, אהובי, בני היקר, היכן אתה עומד, ומה עומד לפניך, זיקא עכשו בעת תקיעת שופר תזכה שיכפר לך הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיך המרבים שעשית כל השנה, ותזכה לחזר בתשובה שלמה, אם לא תהיה בטלן, ותעזב את כל המתשבות הטורדות והמבלבלות אותך, ואל תסתכל על אחרים כלל, אהובי, בני היקר, תסתכל רק על הקדוש-ברוך-הוא, ותדע שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמורה, ואם היית מעיז בכתבי הארז"ל היית רואה כמה עולמות נהפכים עכשו,

וכמה אלפי אלפים ורב רבי רבבות רבבות רבבות וכו' מלאכים ושופרים וכו' וכו' ורועדים ופחדים מאימת הדין, שהקדוש-ברוך-הוא יורד מפסא דין ויושב על פסא רחמים, והוא מוחל לעם ישראל על עוונותיהם, על-כן עכשו הזמן שתישב את עצמך היטב היטב איך עברה עליך כל השנה, ותחיל להתבודד עמו יתברך בבכיות נוראות, ותשמר את עצמך מפת לצים שאינה מקבלת פני שכינה (סוטה מב.), ולא יהיה לך שום עסק עמהם, כי בעוונותינו הרבים גם הסמ"ך-מ"ם עכשו בא עם שקיות שלמות של עברות שעשית כל השנה, והוא מלביש את עצמו באנשי לצון שבאים לעשות ליצנות מיראים ושלמים. הוי, הוי! ספרי החיים וספרי המתים פתוחים, ובגיי-אדם הם שוטים ואינם יודעים מה הולך להגור עליהם השנה, והם מתלווצצים מזה או מזה ומדברים לשון הרע ורכילות, ואינם יודעים שהסמ"ך-מ"ם בעצמו מתלבש בהם וכו' וכו', אבל אמה, אהובי, בני היקר, ראה להסתפל על תכליתך הנצחית, ואל תאבה ואל תשמע אליהם כלל, ותברח ממחיצתם, כי הבל פיהם מזיק מאד (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן מג), ותטה מחך ואזניך, עיניך ולבך אליו יתברך, ותישב את עצמך היטב היטב על מה נבראת בזה העולם, ומה עשית כבר, ומה עליך לעשות ואיך אמה יכול לרצות את הקדוש-ברוך-הוא שימחל לך, והנה הקדוש-ברוך-הוא נתן לנו מצנה אחת בשנה והיא תקיעת שופר, ועקר הפננה היא בתמימות ובפשיטות (ראש השנה טו): רחמנא אמר תקעו, אין אנו יודעים שום דבר, רק שהקדוש-ברוך-הוא צנה עלינו לתקע בשופר, ועל-ידי-זה נזכה לפתות אותו יתברך ולרצותו עלינו שימחל לנו על כל עוונותינו וחטאינו שעשינו כל השנה; ולכן, אהובי, בני היקר, ראה להתעורר בתשובה שלמה, ואם יש איזה מקום לגשת אל איזה איש גרא וחרד מאנשי שלומנו, המדבר עכשו דבורי יראה ותתחזקו, ורוץ אליו, כי הוא מנהג ישראל, אשר קדם תקיעת שופר שומעים להחכם שמעורר מהשנה, כי כל השנה האדם ישן (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ט), ועכשו בעת תקיעת שופר צריכין להתעורר מן השנה, ועל-כן כדאי ללכת אל אחד מאנשי שלומנו היקרים, המדבר עכשו דבורי אמונה והשגחה פרטית, דבורי התחזקות והתעוררות, ומעורר מהשנה העמקה שאנו ישינים כל השנה, כי התעוררות השנה נעשית דיקא על-ידי החכם, וברח לך מכל מיני לצים שהם שלוחי הסמ"ך-מ"ם, ולמצען טובתך הנצחית ברח לך אל

אחד מאנשי שלומנו היקרים, ירא וחרד, ותשמע את דבורו שמעורר ומחזק אותך, ואל תבזבז את הרגעים האלו שקדם תקיעת שופר, ומול "אית ל' בכךך ראת ל'בב ורעך" (דברים ל. ו), שהוצאת לבטלה כל השנה, כי עכשו הוא הזמן להתעורר מאד מאד, וגם הם יתעוררו במקום שהם נמצאים שם (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קמא), ולכן ראה, אהובי, בני היקר, שתשמע היטב את דברי המוכיח שמוכיח לשם שמים, שכל תוכחתו היא לקשרך אליו יתברך, וימשיך עליך חוט של חסד שנקלע ונשור ונעשה חוט מהנימין, שעל אלו הנימין יתנגן הנגון והשיר הזה של לעתיד לבוא, שהם ע"ב נימין כנגד שם י"ה יהו"ה יהו"ה, שהוא סוד שיר פשוט כפול משלש מרבע, שהוא סוד (ישעיה נח, א): "כשופר הרם קולך והגד לעמי פשעם", כי פ'ש'פ'ר' ראשי תבות: פ'שוט, כ'פול, ש'לש, ר'בוע, שהוא השיר של לעתיד לבוא, שהוא קול המשקה את הגן (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ח'), כי עכשו על-ידי תקיעת שופר שומעים את הקול המשקה את הגן שהוא העולם הזה, על-כן דיקא פ'ש'פ'ר', ראשי תבות: פ'שוט, כ'פול, ש'לש, ר'בוע, שעכשו נתגלות העשר ספירות בעת תקיעת שופר, י' כנגד הכתר, י"ה כנגד חכמה בינה, יה"ו כנגד חסד, גבורה, תפארת, יהו"ה כנגד נצח, הוד, יסוד, מלכות, ולכן דיקא עכשו בשעה שתשמע את קול שופר, תדע שאתה שומע את קול המוכיח שמוכיח לשם שמים, ומביא ריח טוב בתוך נשמתך; ולכן ראה, אהובי, בני היקר, לשמע עכשו את המוכיח האמת, שמעורר את לבךך ופותח את שערי מחד להתחיל לחשב על תכלית הנצחית, ואל תהיה בטלן כלל, אלא הדבק את עצמך בו יתברך דיקא ברגעים אלו, ואז תראה איך שתשנה לגמרי, העקר שתקבל על עצמך קבלה חזקה, שמהיום והלאה כבר לא תעשה את הרע והחשך שעשית כל השנה, ותקבל על עצמך קבלות חזקות שמהיום והלאה כבר תהיה כרצונו יתברך, ואז לא תזוז משם עד שימחל לך הקדוש ברוך הוא.

ב.

בני, בני! אם יש מקנה בתוך בית-המדרש, תרד ותטבל במקנה טהרה, לתוספת קדשה, אבל אם אין מקנה בתוך בית-המדרש, אלא אתה צריך לצאת לחוץ, כדאי לך להמנע מזה, כי חבל לקלקל את ההתעוררות שקבלת

עכשו. והרחובות מלאים פריצות וכי. ומכל שכן כאן באומן שכל הערלות והזהמה, שקוף, תעוב, ערם וזהום וכי מסתובבים ברחוב וכי, אז יצא שקרו בהפסדו; ולכן יותר טוב שתשארו בבית המדרש, ותתעורר עכשו בתשובה אמיתית אליו יתברך, ותבקש רחמים על עצמך, ותכין את עצמך לשמע קול שופר, ותרכה בהתבודדות אליו יתברך, ואם תוכל ללמד את מאמר הזהר שקדם התקיעות — מה טוב ומה נעים, שאז תראה מקצת מן המקצת מה שנעשה למעלה בכל העולמות בעת תקיעת קול שופר, כי הכל קשור ומשלב ומחבר לעולמות העליונים, ונתעוררים מהשנה העמקה שישנים (לקושיהלכות, גדרים, הלכה ד', אות יא), כי עכשו בעת תקיעת שופר נתעוררים מן השנה העמקה, וממשיכים על עצמם מחין עליונים להשיג השגות אלקות, ומכניסים בעצמם את המקיפים העליונים, ולכן חבל לבזבז את הרגעים הקדושים האלו; ולכן ראה, אהובי, בני הקר, להכין את עצמך כמו שצריך בתפלה והתבודדות ושיחה בינך לבין קונך, ותחזק את עצמך ביותר בשמחה עצומה, שזכית להצטרף אל הקבוץ הקדוש של רבנו ז"ל, שהבטיחנו לעשות לנו טובה נצחית כשנבוא אליו, ותהלה לאל, גם אתה, אהובי, בני זכית להצטרף אל אנשי שלומנו הקדושים, וכאת אל הקבוץ הקדוש, עליך לשמח מאד מאד בשמחה אמיתית, ואף שמצד אחד אתה צריך להתעורר מאד מאד בתשובה, ולחפש ולבקש איה מקום כבודו, איה המקום שאוכל למצא את הקדוש-ברוך-הוא, איה המקום שאוכל להפגס אליו, ולדעת שאינך יודע כלל, מה חמית ומה פשפשת וכי, אף מצד שני עליך לדעת שמלא כל הארץ כבודו, והוא יתברך נמצא אתך, עמך ואצלך, שלהשגה זו זוכים עכשו בתקיעת שופר (לקושי-מוהר"ו, חלק ב', סימן ד'), שמתחברים יחד דרי מעלה ודרי מטה; ועל-כן ראה, אהובי, בני, להתחזק ביותר להיות בשמחה מצד אחד, ובאימה וביראה מצד שני, ואז תוכל לקבל את ההשגה הזו, ויאיר עליך מלך הנכבוד בהארה נוראה ונפלאה, ותקבל תשובתך ברחמים וברצון.

ג.

בני, בני! מתחילים לומר מזמור מ"ז שבתהלים, שכלו מדבר מהתקרבות כל העמים להשם יתברך, שיתגירו כלם וישובו להשם יתברך.

"כל העמים תקעו כף הריעו לאלהים בקול רנה, פי הַנְיָהּ"ה עליון נורא מלך גדול על כל הארץ, ידבר עמים תחתנו ולאמים תחת רגלינו" וגו', "מלך אלהים על גוים, אלהים ישב על כסא קדשו, נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם" וגו', כי כלם יתגירו וישובו אליו יתברך, וכל זה נעשה על-ידי קול השופר שהוא בחינת משפט, שעל-ידי-זה נעשים גרים (לקוטי-הלכות, גרים, הלכה ג', אות ז); כי עכשו בעת שעומדים לתקע בשופר, בונים היכל-הקדש, כי בעת תקיעת שופר מקבצים את כל הנדחים שנדחו בין שבעים אמות העולם, כמו שכתוב (ישעיה עו, יג): "ובאו האבדים בארץ אשור והנדחים בארץ מצרים, והשתחוו להגויה" בהה הקדש בירושלים", כי השופר מקבץ ומקרב האבדים והנדחים שהם הרחוקים מן הקדשה, ומתקרבים להשם יתברך על-ידי קול השופר, ועל-ידי-זה נבנה היכל-הקדש שהוא ירושלים, "והשתחוו להגויה" בהה הקדש בירושלים", ועל-כן אומרים מזמור זה שבע פעמים, כי במזמור זה יש שבע פעמים שם אלקים"ם שהוא מדת הדין, ושבע פעמים שבע הם מ"ט [ארבעים ותשע], שמזכירין מ"ט פעמים שם אלקים, שאפלו שאדם כבר נפל לנוקבא דתהומא רבא, ונמצא במ"ט שערי הטמאה, ומדת הדין פגעה בו מ"ט פעמים, על-ידי קול השופר, וזכה לבטל את כל הקלפות והסטרך אתרא וכל הגוים תחתיו, כמו שכתוב: "ידבר עמים תחתנו ולאמים תחת רגלינו"; ולכן אהובי, בני, תאמר מזמור זה בהתעוררות גדולה מאד מאד, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, כי בזה שתאמר מזמור זה בכונה גדולה, על-ידי-זה תכניע את כל אמות העולם, והטוב שנגאבד ונתערב באמות העולם יתברר עכשו, שהם כלל הגרים שמתגירים, ויתחברו אל נשמות ישראל, כי הטוב הפכוש אצל השבעים אמות חוזר עתה בעת תקיעת שופר, ולכן תכון היטב אם פזרת, חס ושלום, טפי מחך במקום שפזרת, וגרמת על-ידי-זה שהטוב של נשמות ישראל נאבד בין הגוים, שעל-ידי-זה מדת הדין שהיא "אלהים" בגימטריה "הטבע", מתגברת עליך ועל כל עם ישראל, ותחבטל עכשו, כי בעת תקיעת שופר נתקבצים כל הנדחים, וזוכה לחזר בתשובה שלמה, ולכן תאמר את המזמור הזה בהתעוררות גדולה מאד, כי יש בזה סודות גדולים רזין ורזי דרזין.

בני, בני! עכשו קדם השופר נוהגים כל ישראל לשבר לבם מאד ולהרבות ברחמים ובתחנונים כעני נרש, ול ואביון, ועל-ידי זה דיקא זוכין אחר-כך להתחדשות המחין על-ידי שמיעת קול שופר (לקוטי-הלכות, דברים הכאים בפערה, הלכה ד, אות ד), ולכן תתחיל לומר את הפסוק: "מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה", ותבין שאף שעכשו אתה נמצא במצר גדול, שנפלת על-ידי חטאיך ועוונותיך לתחת המקום ולתחת הזמן, עם כל זאת גדלה רחמנותו ותברך על כל בר ישראל, על-ידי שצוּעַק "מן המצר קראתי יה", ועל-ידי זה "ענני במרחב יה", הקדוש-ברוך-הוא מרחיב לו ומוציאו מתחת המקום אל למעלה מן המקום ומתחת הזמן אל למעלה מן הזמן (לקוטי-הלכות, ציצית, הלכה ג, אות טו); כי בזה שצוּעַקִים אל הקדוש-ברוך-הוא "מן המצר קראתי יה", על-ידי זה הקדוש-ברוך-הוא מרחם עלי, "ענני במרחב יה", שעונה לו בהרחבה, כי העקר לצעק מן המצר דיקא, ועל-כן כל ענין השופר מתחיל מן המצר, ששם הוא המקום שמכניסים את הקולות, ומתקום שיוצא הקול שם ההרחבה, להורות כי דיקא "מן המצר", מהמקום הצר של השופר, צוּעַקִין ובוכין ומתחננין, "קראתי יה", ועל-ידי זה "ענני במרחב יה", הקול יוצא מהרחבת השופר, ואחר-כך תאמר את הפסוקים שהראשי תבות שלהם: קר"ע שט"ן, כי בזה שצוּעַקִים במרירות עצומה אליו ותברך, ומבקשין ומתחננין על נפשנו, שחטאנו, צוינו ופשענו כל השנה בלה, על-ידי זה נקבע השטן, ונשמע קול תחנונינו אליו ותברך, וחזור ומרחם עלינו.

בשעה שהבעל תוקע מברך את הברכה: "לשמע קול שופר", תבין היטב להתעורר בתשובה אמתית, כי אנו מברכין "לשמע קול שופר", ואין מברכין לתקע בשופר, כי העקר הוא "לשמע קול שופר", הינו את הקול המעורר לתשובה, כי זה עקר התשובה, "לשמע קול שופר" (לקוטי-הלכות, ראש השנה, הלכה ה, אות א), כי העקר לשמע קול ההתעוררות, ועל-כן אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ה): מי ששומע תקיעת שופר מאיש גרא וחרד, בודאי לא ידאג כל השנה מרעמים, כי נתפשטת עקמומיות שבלבו,

כי בזה ששומע קול שופר מאיש ירא וחרד, על-ידי-זה נתפשטת עקמומיות שבלבו, ואין לו שום קשיות וספקות כלל, לא על הקדוש-ברוך-הוא ולא על צדיקים אמתיים, כי כל הקשיות והספקות שנוכנסים באדם הם רק מתמת פגם הברית שפגם, ועל-ידי שזוכה לשמע קול שופר מאיש ירא וחרד, על-ידי-זה נתפשטת עקמומיות שבלבו, ואין לו שום קשיות כלל, כי תקיעות הן התעוררות השנה, שהוא חדוש המחין מאור פניו, ומשם נמשכת ההתפארות שהקדוש-ברוך-הוא מתפאר עם כל בר ישראל, כי זו מעלת גדולי הצדיקים, בשעה שהם תוקעים בשופר, הם מקשרים את עצמם אל השופר העליון, שהוא בינה אמא עלאה, ומכונים את כל הכונות, ועל-ידי-זה נתאדמים פניהם באדמומית, שמעלים ומקבצים כל ההתפארות של עם ישראל, כי הקדוש-ברוך-הוא מתפאר עם כל בר ישראל (לקוטי מוהר"ו, חלק א', סימן יו), ובשעה שהבעל-תוקע תוקע ומכונן את כל הכונות, על-ידי-זה הוא מקבץ יחד את כל ההתפארות של נשמות ישראל, ומעלה את זה אל הקדוש-ברוך-הוא (לקוטי-הלכות, ברפת המזון, הלכה ד', אות ה'), ועל-כן הוא ענין גדול להסתכל על פני התוקע, לראות איך שמתאדמים פניו, שזה סוד קרון הפנים של משה רבנו בעת קבלת התורה (שם, וק"ו, הלכה ג', אות ו'), ועל-כן עכשו בעת תקיעת שופר, תכונן באמת שאתה חוזר בתשובה, ואז בין התקיעות תראה, אהובי, בני הנקר, להתבודד עמו יתברך, ותפרש את כל שיחתך אליו יתברך, ובין תקיעות לתקיעות תתודה על חטאיך ועוונותיך, ועל-ידי-זה נכון יהיה לך ויטוח, שתקבל תשובתך בתוד ובדמיון, ולא תזוז משם עד שיתחל לך הקדוש-ברוך-הוא על כל חטאיך ופשעיך המרבים, כי בעת תקיעת שופר, אז נעשית התעוררות עליונה בכל העולמות, ומי שמתודה אז אליו יתברך ומתחרט באמת על עוונותיו, נתקבלת תפלתו לרחמים ולרצון, כי הקדוש-ברוך-הוא מוכיר לו זכות עקדת יצחק, המסירות נפש שמסר בשבילו יתברך, ועל-ידי-זה נמחלים לו כל עוונותיו, אשרי מי ששב בתשובה בעת שמיעת קול שופר, ומתעורר באמת בתשובה מעמקא דלבא, שעל-ידי-זה כתב ויחתם לשנה טובה ומתקה, וימתקו ממנו כל הדינים, וימשיך על עצמו אורות צתצחות ומחין עליונים על כל השנה, אשרי לו.

סדר תקיעת שופר

תפלה להתנוקע קודם התקיעות (מספר לקוטי צבי):

רבונו של עולם. בְּנִיָּה בְּנֵי רְחוּמֶיךָ שְׂמוּ פְּנֵיהֶם לְנִגְדְּךָ
 וּבִטְחוֹן עַל רֶב חֶסְדֶּיךָ, וְשִׂמוּנֵי שְׁלִיחַ לְתַקְעַ שׁוֹפֵר
 לְפָנֶיךָ, כְּדֵי שֶׁתִּזְכָּר לָהֶם זְכוּת אַבְרָהָם אֲבִינוּ עָלֵינוּ
 הַשְּׁלוֹם וְתַפְלָתוֹ בְּהַר הַמְּזוּרִיָּה וְזְכוּת יַעֲקֹב אֲבִינוּ עָלֵינוּ
 הַשְּׁלוֹם וְתַמִּימוֹתוֹ אֲשֶׁר הִתְחַלַּךְ לְפָנֶיךָ בְּאַמֶּת וּבִלְבָב
 שָׁלֵם וְזְכוּת יִצְחָק אֲבִינוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם וְעַקְדָתוֹ שֶׁנֶּעֱקַד
 עַל גְּבֵי הַמְּזוּבָחַ. וְתַעֲמֵד מִכֶּסֶף הַדִּין וְתִשָּׁבַע עַל כֶּסֶף
 רַחֲמִים עֲלֵיהֶם כְּדָבָר שֶׁנֶּאֱמַר:

עֲלֵה אֱלֹהִים בְּתַרוּעָה יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר:

וְאֵנִי יוֹדֵעַ בְּעַצְמִי שְׂאִינִי כְּדָאֵי לְבַקֵּשׁ עַל עַצְמִי וְכָל שֶׁכֵּן
 עַל אֲחֵרִים וְכָל שֶׁכֵּן כִּי אֵינִי בִּי לֹא דַעַת וְלֹא חֶכְמָה לְכוֹן
 כְּוִנַּת הַתְּקִיעוֹת וְצְרוּפֵי שְׂמוֹתֶיךָ הַקְּדוּשִׁים, וְכָל
 הַיְחִוּדִים וְזִיוּגֵי הַמַּדּוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת, וּמִתּוֹק הַדִּינִים קִשְׁיוֹן
 וְרַפְיוֹן, הָרְאוּיִים לְבוֹא עַל יְדִיהֶן. אֲבָל בְּמַחְתֵּי בְּרַחֲמֶיךָ
 הַרְבִּים, וַיִּדְעַתִּי כִּי לֹא תִבְיָשֵׁנִי, כִּי לְתַקֵּן שְׁלַחֲנִי וְלֹא
 לְקַלְקֵל. וְאַתָּה בְּטוֹבָךָ תַּעֲזֹרֵר רַחֲמֶיךָ: וַיְהִי נָעִם אֲדָנִי
 אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ כְּוִנָּה עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ
 כְּוִנָּה: וְתַצְרֵף מַחֲשַׁבְתָּנוּ הַטּוֹבָה דְרָךְ כִּלְלֵל לְמַעֲשֵׂה
 כְּאֵלוֹ אֲתַפְּנֶן בְּכָל צְרוּפֵי שְׂמוֹתֶיךָ הַקְּדוּשִׁים הָעוֹלָם
 מִתּוֹכָהּ וּבְכָל הַיְחִוּדִים וְזִיוּגֵי מַדּוֹתֶיךָ הָעֲלִיוֹנוֹת וּמִתּוֹק
 הַדִּינִים הָרְאוּיִים לְבוֹא עַל יְדִיהֶן. וַיַּעֲלוּ תְּקִיעוֹת אֵלַי
 לְעֹזֵר רַחֲמֶיךָ עִם תְּקִיעוֹת בְּנֵי עֲלִיָּה בְּנִיָּה הַיּוֹדְעִים
 וְהַמְּכַוְּנִים כָּל כְּוִנּוֹת שְׂמוֹתֶיךָ הַקְּדוּשִׁים וְזִיוּגֵי מַדּוֹת
 הָעֲלִיוֹנוֹת הַמְּעֹזְרִים אֶת הַרַחֲמִים. וּבְכֵן יִכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ

את בעסה ויגלו רחמיה על מדותיה ותרחם על בניה,
 ויחפד להם על ידי תקיעות אלו מדת הדין החזק למדת
 החסד ולמדת הרחמים, וזכר לנו זכות אבותינו, ויהיו
 היום חקוקים אברהם בראש ויצחק בינתיים ויעקב
 כנגד. ותפגם לנו לפני משורת הדין. וסתם וחתם פי
 שטן ואל ישטין עלינו. ובבוא תוכחה שמנו מספרך אל
 תמה. וכתב לחיים טובים כל בני ביתנו, אמן וכן יהי
 רצון. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי
 וגואלי:

קודם תקיעת שופר אומרים מזמור זה ז' פעמים:

לְמַנְצַח לְבָנֵי קִרַח מְזֻמָּר: כָּל
 הָעַמִּים תִּקְעוּ כָף, הָרִיעוּ
 לְאֱלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה: כִּי יְהוָה עֲלִיּוֹן
 נוֹרָא, מִלֶּךְ גָּדוֹל עַל כָּל הָאָרֶץ: יִדְבַר
 עַמִּים תַּחֲתֵינוּ, וּלְאֲמִים תַּחַת
 רַגְלֵנוּ: יבְחַר לָנוּ אֶת נַחֲלָתֵנוּ, אֶת
 גְּאוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר אָהֵב סִלָּה: עָלָה
 אֱלֹהִים בְּתִרְעָה, יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר:
 זָמְרוּ אֱלֹהִים זָמְרוּ, וּזְמְרוּ לְמַלְכֵנוּ
 זָמְרוּ: כִּי מִלֶּךְ כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִים

זָמְרוּ מִשְׁפִּיל: מֶלֶךְ אֱלֹהִים עַל גּוֹיִם,
 אֱלֹהִים יֹשֵׁב עַל כֶּסֶף קָדְשׁוֹ: נְדִיבֵי
 עַמִּים נֶאֱסָפוּ עִם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם כִּי
 לְאֱלֹהִים מִגֵּנֵי אֶרֶץ מֵאֵד נִעְלָה:

תחנה להתקוע קודם התקיעות (מהאר"י ו"ל)

יהי רצון מלפניך יהוה אלהי השמים ואלהי הארץ,
 אלהי אברהם ואלהי יצחק ואלהי יעקב, האל
 הגדול הגבור והנורא, שתשלח לי כל המלאכים
 הטהורים משרתים הנאמנים בשליחותם וחספזים
 לזכות את ישראל ואת המלאך הגדול (צפצפיה) (פציפיה)
 הממנה להוציא זכיותיהן של ישראל בעת שתוקעין
 עמך ישראל בשופר ואת המלאך הגדול (תשבש)
 המלאך הממנה להשמיע זכיותיהן של ישראל להבעית
 את השטן בתקיעתם ואת המלאכים הגדולים (הדרניאל
 גימי ברחמים, וסנדלפון) הממנים על התקיעה הפעלים את
 תקיעתנו לפני כסא כבודך ואת המלאך (שמיאל)
 הממנה על התרועה, ואת המלאך (תרסטאל) (תוסניאל)
 הממנה על קשר"ק להיותם מזמנים בשליחותם
 להעלות תקיעתנו לפני הפרוכת ולפני כסא כבודך,
 ותפלא על עמך רחמים ותסתפל באפרו של יצחק
 אבינו הצבור על גבי המזבח ותתנהג עם בניה במדת
 הרחמים ותפגם להם לפנים משורת הדין וזכור להם
 עקדת יצחק לזרעו כי אתה אל מלך נאמן זוכר הברית:
 ברוך אתה זוכר הברית:

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שיכבשו
 רחמיך את בעסך ויגלו רחמיך על מדותיך, ותרחם
 על בניה ותהפך להם על ידי תקיעותיהם ממדת הדין
 למדת הרחמים, ותזכר להם זכות שלשת אבות ויהיו
 הם חקוקים בכפא על סדר תולדותם, אברהם בראש
 יצחק לנגדו יעקב בינתיים, ואל יעכב כל חטא ועון,
 ותכנס להם לפניך משורת הדין, ותרחם לפניך ותרחם
 עלינו, אמן:

קודם תקיעת שופר יאמר אלו הפסוקים בקול רם והוא מנהג צפת טובב"א

מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה:

ויאמר ששה פסוקים אלו שר"ת קרע שטן:

קולי שמעת אל תעלם אנך לרוחתי לשועתי:
 ראש דברך אמת ולעולם כל משפט צדקך:
 ערוב עבדך לטוב אל יעשקוני זדים:
 שש אנכי על אמרתך כמוצא שגל רב:
 טוב טעם ודעת למדני כי במצותיך האמנתי:
 נ דבות פי רצה נא יהוה ומשפטיך למדני:

ויכין באלו השמות יקרועה ישקטנה והם ב"פ הוי"ה ומעורב ביניהם אותיות קר"ע שט"ן שעי"א
 אותיות קרע שטן נקרע השטן:
 ואח"כ יאמר תפלה זו:

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי
 המשפט, שבזכות אלו השמות היוצאין מראשי
 תבות אל נא קרב תשועת מצפיך (אנקת"ם) פחודיך סר
 תוציאם ממואסר (פסת"ם) פדה סועים פתח סומים ימינך
 מצפים (פפפס"ם) דלה יוקשים וקביץ נפוצים סמך יה
 מפלתנו (דיונס"ם). שתהיה עתה עת רצון מלפניך ותקרע

בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וְחַסְדֶיךָ הַגְּדוֹלִים כָּל הַמִּסְפִּים
הַמְבַדִּילִים בֵּינֶךָ וּבֵין עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה, וְהַעֲבֹר
מִלִּפְנֵיךָ כָּל הַמַּשְׁטִינִים וְהַמְקַטְרָגִים עַל עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל.
חַסֵּם פִּי שְׁטָן וְאֵל יִשְׁטִין עָלֵינוּ כִּי אֱלֹהֶיךָ תְּלוֹיוֹת עֵינֵינוּ.
אֲרוֹמְמֶךָ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ אֱלֹהֵי הַמִּשְׁפָּט שׁוֹמֵעַ קוֹל תְּרוּעַת
עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים:

התוקע והשומע צריכים לכוין לקיים מ"ע של תקיעת שופר ויאמרו

לְשֵׁם יְחִיד קִדְשָׁא בְּרִיהּ הוּא וְשִׁכְנִיתָהּ בְּדַחֲלֵהּ וּרְחִימֵנוּ
לְיַחַד שֵׁם י"ה בּו"ה בִּיחֻדָּא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל.
הַרְיֵנִי מוֹכֵן וּמְזַמֵּן לְקַיֵּם מִצְוֹת עֲשֵׂה שְׂצוֹנֵי הַבּוֹרָא
יְתַבְרַךְ שְׁמוֹ לְתַקַּע בְּשׁוֹפֵר (הַשּׁוֹמֵעַ אוֹמֵר: לְשִׁמְעַ קוֹל
שׁוֹפֵר) כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בַּתּוֹרָה יוֹם תְּרוּעָה יְהִי־לָכֶם:

וַיֹּאמֶר פְּסוּק זֶה עָלֶה אֱלֹהִים בַּתְּרוּעָה יְהוָה בְּקוֹל

שׁוֹפֵר: ואח"כ יברך:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ
לְשִׁמּוֹעַ קוֹל שׁוֹפֵר:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
שֶׁהַחֵינּוּ וְקִיּוּמֵנוּ וְהַגִּיעָנוּ לְזִמְנָהּ
הַזֶּה:

אם כבר יצא התוקע יברך השומע בעצמו ב' ברכות ואם השומע אינו יודע לברך יברך התוקע:

יזהרו בשעת התקיעות שלא לרוק ויזהר אפי' השומע שלא ידבר מברכות התקיעות עד אחר כל
התקיעות דחורת הש"ץ בדבר שאינו מענין התקיעות והתפילות. ואם שח בין ברכה לתקיעות צריך
לחזור ולברך. טוב לתקוע בצד ימין של פיו. ויגביה השופר קצת למעלה ולא לצדדים. צריך לברך
הברכות ולתקוע מעומד בלא סמיכה כלל. וגם השומעים נכון שיעמדו:

תקיעה. שברים. תרועה. תקיעה.
תקיעה. שברים. תרועה. תקיעה.
תקיעה. שברים. תרועה. תקיעה.

ויתודה מעומד על חטאיו ובלחש בין שפתותיו ולא ישמיע כי אסור להזכיר חטאיו בר"ה בקול רם, ובלחש מותר והוא דוקא בין התקיעות כי אז השטן מתערבב ודברי יודיו עולין למעלה ע"י אמצעית קול שופר ולא יש קטרוג עליו או. ואחר התקיעות יתפלל זה שיקובל:

יהי רצון מלפניך שתקיעת תקיעה, שברים, תרועה, תקיעה, שאנחנו תוקעים שתעשה עטרה ממנה להיות עולה ויושב בראש אלהי הצבאות ונעשה עמנו אות לטובה ותמלא עלינו ברחמים: ברוך אתה בעל הרחמים:

תקיעה. שברים. תקיעה.
תקיעה. שברים. תקיעה.
תקיעה. שברים. תקיעה.

ויתודה בין התקיעות על חטאיו ובלחש בין שפתותיו וכנ"ל ויתפלל על התש"ת:

יהי רצון מלפניך שתקיעת תקיעה, שברים, תקיעה, שאנחנו תוקעים היום תהא מרשמת ביריעה להיות עולה ויושבת בראש אלהי הצבאות, ונעשה עמנו אות לטובה, ותמלא עלינו ברחמים: ברוך אתה בעל הרחמים:

תקיעה. תרועה. תקיעה.
תקיעה. תרועה. תקיעה.
תקיעה. תרועה. תקיעה גדולה:

סך כל הטרומיטין דשלשים קולות אלו הם ר"ע טרומיטין לבטל כח הרע דיצר הרע דעבודת כוכבים והשחתת זו"ע. ויתפלל:

ובכן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שנעלו אלו המלאכים היוצאים מן השופר ומן התקיעה ומן השברים ומן התרועה ומן תקיעה, שברים, תרועה, תקיעה, ומן השברים, תקיעה, ומן התקיעה, תרועה, תקיעה, לפני כסא כבודך, וימליצו טוב בעדנו לכפר על כל חטאתינו:

ואחר התקיעות יתפלל שיקובל תפלתו:

**אשרי העם יודעי תרועה, יהוה באור
פניך יהלכו:**

בְּשִׁמְךָ יִגִּילֶנּוּ כָּל הַיּוֹם, וּבְצַדִּיקְתֶּךָ יִרְוֹמוּ: כִּי תַפְאֶרֶת עֲזָמוֹ אַתָּה, וּבְרָצוֹנְךָ תָרוֹם קִרְנֵינוּ:

יש נוהגין לומר כאן מזמור זה (תהלים צח):

מִזְמוֹר שִׁירוֹ לַיהוָה שִׁיר הַדָּשׁ כִּי נִפְלְאוֹת עָשָׂה הוֹשִׁיעָה לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוּעַ קְדָשׁוֹ:
הוֹדִיעַ יְהוָה וְשׁוֹעֲתוֹ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גְּלָה צַדִּיקְתּוֹ: זָכַר חֲסִדוֹ וְאִמּוּנָתוֹ
לְבַיִת יִשְׂרָאֵל רָאוּ כָּל אִפְסֵי אֶרֶץ אֶת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ: הֲרִיעוּ לַיהוָה כָּל הָאָרֶץ
פָּצְחוּ יִרְנְנוּ וְזָמְרוּ: וְזָמְרוּ לַיהוָה בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר וְקוֹל זָמִירָה: בְּחִצְצוֹרוֹת וְקוֹל
שׁוֹפָר הֲרִיעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְהוָה: יִרְעַם הַיָּם וּמִלֵּאוּ תִּבֵּל וַיֹּשְׁבֵי כְּהָ: נְהַרְוֹת
יִמְחָאוּ כִּף יַחַד הַרִים יִרְנְנוּ: לִפְנֵי יְהוָה כִּי בָא לְשַׁפֵּט הָאָרֶץ וְשַׁפֵּט תִּבֵּל בְּצַדִּיק
וְעַמִּים בְּמִישְׁרֵיהֶם:

**אֲשֶׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ, עוֹד יַחַלְלוּךָ מֵלָה:
אֲשֶׁרֵי הָעַם שֹׁכֵנָה לּוֹ, אֲשֶׁרֵי הָעַם שִׁיְהוּה אֱלֹהֵיוֹ:
תַּחֲלָה לְדוֹד, אֲרוֹמַמְךָ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ, וְאֶבְרַכְּהָ שִׁמְךָ
לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל יוֹם אֶבְרַכְּךָ, וְאֶחַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם
וָעֶד: גְּדוֹל יְהוָה וּמַחֲלֵל מֵאֵד, וְלַגְדֵּלְתוֹ אֵין חֶקֶר: דוֹר
לְדוֹר יִשְׁבַח מַעֲשֵׂיךָ, וּגְבוּרַתֶיךָ יִגִּידוּ: הַדָּר כְּבוֹד
הַדָּדָךְ, וְדַבְּרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה: וְעֲזוֹז נוֹרְאוֹתֶיךָ
יֹאמְרוּ, וּגְדֵלְתֶךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זָכַר רַב טוֹבְךָ יִבְיָעוּ,
וְצַדִּיקְתֶּךָ יִרְנְנוּ: חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה, אֲרַךְ אַפַּיִם וּגְדֵל
חֶסֶד: טוֹב יְהוָה לְכָל, וְרַחֲמוּ עַל כָּל מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ
יְהוָה כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וְחֲסִידֶיךָ יִבְרַכּוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ
יֹאמְרוּ וּגְבוּרַתְךָ יִדְבְּרוּ: לַהֲדוּיַע לִבְנֵי הָאָדָם
גְּבוּרַתֶיךָ, וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל
עוֹלָמוֹם, וּמִמְשַׁלְתֶּךָ בְּכָל דוֹר וָדוֹר: סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל
הַנִּפְלְאִים, וְזִקְקָה לְכָל הַכַּפּוֹרִיִּים: עֵינֵי כָל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל,**

ואתה נותן להם את אכלם בעתו: פותח את ידך,
 ומשביע לכל חי רצון: צדיק יהוה בכל דרכיו,
 וחסיד בכל מעשיו: קרוב יהוה לכל קראיו, לכל
 אשר יקראהו באמת: רצון יראיו יעשה, ואת
 שונעתם ישמע ויושיעם: שומר יהוה את כל אהביו,
 ואת כל הרשעים ישמיד: תהלת יהוה ידבר פי,
 ויברך כל בשר שם קדשו לעולם ועד: ואנחנו נברך
 יה, מעתה ועד עולם, הללויה:

מחזירים ספר התורה לארון הקודש ואומרים:

חן יהללו את שם יהוה, פי נשגב שמו
 לברו:

והקהל אומרים:

הודו על ארץ ושמים. וירם קרן לעמו, תהלה לכל
 חסידיו, לבני ישראל עם קרובו, הללויה:

כשתל בחול אומרים זה:

לְדוֹד מִזְמוֹר, לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָתָהּ, תִּבְלֵ וַיִּשְׁבֵי בָהּ: פִּי הוּא עַל
 יַמִּים יִסְדָּהּ, וְעַל נְהַרֹת יְכוֹנְנָהּ: מִי יַעֲלֶה בְהַר יְהוָה, וּמִי
 יָקוּם בַּמִּקּוֹם קָדְשׁוֹ: נָקִי כַפַּיִם וְכַר לֵבָב, אֲשֶׁר לֹא נִשְׂא לְשׂוֹא
 נַפְשִׁי, וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָה: יֵשֵׂא בְרַכָּה מֵאֵת יְהוָה, וְצַדִּיקָה
 מֵאֵלֵהי יִשְׁעוּ: זֶה דוֹר דְּרָשׁוּ, מִבְּקִשֵׁי פְנֵידָ וְעַקֵּב סֵלָה: שְׂאוּ
 שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם, וְהִנֵּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיִּבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד: מִי
 זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, יְהוָה עֲוִזוֹ וְגִבּוֹר, יְהוָה גִּבּוֹר מִלַּחְמָה: שְׂאוּ
 שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם, וַיִּבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד: מִי הוּא
 זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סֵלָה:

כשתל בשבת אומרים זה:

מִזְמוֹר לְדוֹד הִבּוֹ לַיהוָה בְּנֵי אֱלִים הִבּוֹ לַיהוָה כְּבוֹד וְעִזּוֹ: הִבּוֹ לַיהוָה
 כְּבוֹד שְׂמוֹ הַשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּהַדְרַת קָדְשׁ: קוֹל יְהוָה עַל הַמַּיִם
 אֵל הַכְּבוֹד הִרְעִים יְהוָה עַל מַיִם רַבִּים: קוֹל יְהוָה בִּפְתַח קוֹל יְהוָה

בהדר: קול יהוה שבר ארזים וישפר יהוה את ארזי הלבנון;
 וירקידם כמו ענף לבנון ושריון כמו בן ראמים: קול יהוה חצב
 לתבות אש: קול יהוה יחיל מדבר יחיל יהוה מדבר קדש: קול יהוה
 יחולל אילות ויחשף יערות ובהיכלו כלו אמר כבוד: יהוה למפול
 ישב וישב יהוה מלך לעולם: יהוה עז לעמו יתן יהוה יברך את
 עמו בשלום:

כשמכניסין הספר תורה להיכל אומרים זה:

ובנחה יאמר, שובה יהוה רבבות אלפי ישראל:
 קומה יהוה למנוחתך, אתה וארזי עדה:
 בהניף ילפשו צדק, וחסידיה ירננו: בעבור דוד
 עבדך, אל תשב פני משיחך: כי לקח טוב נתתי לכם,
 תורתי אל תעזבו: עין חיים היא למחזיקים בה,
 ותמכיה מאשר: דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה
 שלום: השיבנו יהוה אלך ונשובה, חדש ימינו
 בקרב:

סדר תפלת מוסף

בני! עכשו עומדין להתפלל תפלת מוסף, שיש בה רזין ורזי דרזין סתרי
 נסתרות. ואם באתי לכתב לך את כל הסודות והרמזין שיש באמירת פסוקי
 מלכיות, וזרונות, ושופרות — יקצרו המון יריעות, כי הבעל-תפלה והחזן
 שמתפלל, הוא בבחינת צדיק, והוא לובש את הקיטל שהוא בגד לכן, כי
 צריך להיות השליח-עבור המבחר מתוך הקהל (לקוטי-הלכות, חוקת משלטין,
 הלכה ה'), ועקר עבודתנו באמירת מלכיות, וזרונות ושופרות — לגלות
 ולהאיר ולהמשיך עלינו קדשת ארץ ישראל, שהיא נחלתנו ומקור קדשתנו,
 ואנו מבקשין ממנו יתברך שיכלה את המלכות הרשעה מארצנו הקדושה,
 ותגלה אלינו מלכות דקדשה, שהיא מלכות משיח, שבוא כבוא ויגאלנו
 ויוציאנו מגלותנו והסתרתנו, שנעלמת ונסתרת אמתת מציאותו יתברך, וכאו
 זרים וחללוהו, ועל-כן אנו אומרים פסוקי מלכיות, להמליך עלינו מלכותו
 יתברך וקדשת ארץ ישראל, כי עקר התגלות מלכותו יתברך הוא בארץ
 ישראל (לקוטי-הלכות, דברים הוהגים בסעדה, הלכה ד', אות ה'), ועל-כן אנו שופכים

לבנו פמים, שיחוס וירחם עלינו, ויביא לנו את משיח צדקנו, שיגלה לנו מלכותו ותברך, שזה כל הפסוקים של מלכיות שאנו אומרים, להמליך אותו תברך עלינו. כי בפסוקי מלכיות אנו מגלים מלכותו תברך, שהוא מלך העולם, כי ברא הכל, ומנהיג ומושל בכל, כמו שמתחילים במלכיות: "עלינו לשבח לאדון הכל לתת גדלה ליוצר בראשית וכו', שהוא נוטה שמים ויוסד ארץ, ומושב יקרו בשמים ממעל ושכינת עזו בגבהי מרומים, הוא אלהינו אין עוד אמת מלבנו אפס זולתו" וכו' (לקוטי-הלכות, בית הנסות, הלכה ה', אות כא).

ואחר-כך אנו אומרים זכרונות, שאנו מבקשים ממנו תברך, שיזכר ברית אבותינו, וישיבנו אל ארץ ישראל שהיא בית חיינו, כמו שכתוב: "וזכרתי את בריתי יעקב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכר והארץ אזכר", ומסיימים הברכה: "וזכר הברית שפרת עם אבותינו להשיבנו לארץ ישראל, ובתוך ברכת זכרונות אנו מזכירים את נח, שהוא להזכיר לפני תברך עצם חסדיו ורחמי המרבים שעשה עמו, שעל-ידיה נשארה פלטה לעולם (לקוטי-הלכות, שפת הלכה ז', אות עא), וגם את נח באברהם וזרם ותפקדהו בדבר ישועה ורחמים בהביאך את מי המבול לשחת כל בשר מפני רוע מעלליהם, על-כן זכרנו בא לפניך" וכו', וכמו אז שהיה מבול גדול בעולם, והקדוש-ברוך-הוא חס וחמל עליו, כמו-כן עכשו בזכות האבות הקדושים: אברהם, יצחק ויעקב ומשה וכל הנביאים והתנאים והאמוראים וכל הצדיקים אשר יודעים סוד קדשת ראש השנה, בזכותם אנו מבקשים ומתפללים ומתחננים אליו תברך, שיחוס וירחם עלינו ויזכרנו לטובה, ואפלו שעשינו מה שעשינו, עם כל זאת צדין ורחמי וחסדיו גדולים מאד.

וזה שאנו מתפללים בסדר אמירת שופרות, ומזכירין קבלת התורה, כי תכלית הבריאה היתה רק בשביל התורה, ואנו מבקשין ומתפללין ממנו תברך, שיחוס וירחם עלינו, שנוזה עכשו לקבל את התורה בהתחדשות חדשה, כי בזה שאנו מזכירין מתן תורה בראש השנה, חוזרין וממשיכין את התורה מתחדשות נפלאה ובתוספת אור יותר מבתחלה (לקוטי-הלכות, הלואה, הלכה ד', אות ז'), כי בזה שאדם חוזר בתשובה שלמה, ומבקש ומתחנן

ממנו יתברך, על-ידי-זה נמשכת עליו התחדשות חדשה בקבלת התורה, העקר לבקש ולהתחנן ממנו יתברך, שיחוס וירחם עליו, שיתן לו חשק ללמד את התורה הקדושה, אשר זו התכלית של כל בריאת העולם, שנקבל עלינו ללמד את התורה הקדושה, ועל-כן מזכירין פסוקי קבלת התורה בראש השנה, כי הזכרת מתן תורה בראש השנה, זה עקר ברור המדמה מהמת הנחש, שהיה בשעת מתן תורה, שאז היה ברור וזכוף האמונה מהכפירות והאמונות הכוזבות, וממשיכים קול הנגון בשלמות (לקישי-הלכות, חל המועד, הלכה ד', אות ד'), כי דיקא על-ידי קבלת התורה, אנו זוכין לברור וזכוף המחין, עד שעל-ידי-זה אנו זוכין להתגלות אור התורה מתדש, ועל-כן בפסוקי מלכיות, וזכרונות ושופרות, אומרים הרבה פסוקי פנ"ף בתפלה, שזה סוד שעושין מהתורה תפלה (לקישי-הלכות, ראש חודש, הלכה ה', אות ו'); ולכן, אהובי, בני היקר, בשעה שאמה אומר את הפסוקים תכונ למה שאמה אומר בתמימות ובפשטות גמורה, והעקר שתכונ פרוש המלות לבקש בפסוקי מלכיות, וזכרונות ושופרות, שתתגלה מלכותו יתברך על-ידי משיח צדקנו, שזו התגלות מלכות דקדושה, שאז תתגלה לנו קדשת ארץ ישראל, ויתנערו הרשעים והערכ רב מארצנו הקדושה, ועל-ידי קול השופר יתקבצו כל הנדחים מפל הארצות, וישובו ויחזרו לארצנו הקדושה, ויקבלו מחדש את התורה הקדושה בהתחדשות חדשה, שכל זה הוא פסוקי המלכיות, וזכרונות ושופרות; ולכן ראה אהובי, בני היקר, לכוון בתמימות ובפשטות בכל סדר תפלת מוסף, אשר הדבורים בעצמם מעוררים, ואם רק מקשרים את המחשבה לדבור, מתעוררים מאד מאד בתשובה. ותשמע את התקיעות דמצמד ויתכונ לצאת בהן, ותדע אהובי, בני, שאף שאמה אומר בתמימות ובפשטות פסוקי מלכיות, וזכרונות ושופרות, אכל יש בכל זה פגנות וסודי סודות רזין רזין סתרי נסתרות ויחודי שמוותיו יתברך, ולכן ירא ויפחד לכבד בשעה שאמה אומר את פסוקי מלכיות, וזכרונות ושופרות, ותשמע את התקיעות, ועל-ידי-זה יהיה לבד בטוח, שתתקבל תפלתך לרחמים ולרצון. והעקר — על-ידי גדל כח הצדיק, שיודע מהו ראש השנה, והוא דן את האדם לכף זכות, ועל-כן אף שמצד אחד אמה צריך לרעד ולפחד מאימת יום הדין, "כי הוא נורא ואים וכו' תנשא מלכותך ויכון בחדס כסאך ותשב עליו באמת, אמת כי אמה הוא דין ומוכיח, יודע ועד וכותב

דיני תפילת מוסף

יתאמץ במוסף הנשגב והנורא בכביה ובכוונה ויבקש ממלך מלכי המלכים הקב"ה בלב נשבר ותחינה ובכיה.

מי שמתפלל ביחיד לא יתפלל מוסף ביום א' דר"ה לפני סיום שעה שלישית (סוף זמן קריאת שמע), אך בציבור מותר.

במוסף דר"ה אומרים מלכויות וזכרונות ושופרות, בכל ברכה אומרים ג' פסוקים של תורה, ג' פסוקים של כתובים, ג' פסוקים של נביאים, ובסוף פסוק אחד של תורה. אם לא אמר שום פסוק, אלא אמר "ככתוב בתורתך" וכן "כתוב בדברי קדשך" וכן "נאמר ע"י עבדיך הנביאים" ושוב "ובתורתך כתוב לאמר", יצא בדיעבד, אמנם אנו התחיל סידרת פסוקים אחת צריך הוא לגומרה.

תפלה לש"ץ בימי נוראים קודם מוסף

וצריך לאמרה בנונה וברתת ובחררה

**הַנְּנִי הַעֲנֵי מוֹעֵשׂ נִרְעֵשׂ וְנִפְחֵד מִפְּחֵד יוֹשֵׁב תַּחְלוֹת
יִשְׂרָאֵל, בְּאֵתִי לַעֲמֹד וְלִהְתַּחַן לְפָנֶיךָ עַל עַמֶּךָ (ס"א)
לְפָנָיו עַל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שְׁלַחְנוֹ. וְאַף עַל פִּי שְׂאֵינִי
כְּדָאֵי וְחַגּוֹן לְכַף. לָכֵן אֲבַקֵּשׁ מִמֶּךָ אֱלֹהֵי אֲבֹרְהֵם אֱלֹהֵי**

וחותם וסופר ומונה, ותזכר את כל הנשכחות, ותפתח את ספר הזכרונות, ומאליו יקרא, וחותם יד כל אדם בו" וכו', "וכל באי עולם יעברון לפניך כבני מרון כבקרב רועה עדרו מעביר צאנו תחת שבתו, כן תעביר ותספר ותמנה ותפקד נפש כל חי, ותחתך קצפה לכל ברייתך ותכתב את גזר דינם", כי עקשו כותבים "מי יחיה ומי ימות מי בקיצו ומי לא בקיצו, מי בפנים ומי באש, מי בחרב ומי בחיה, מי ברעב ומי בצמא, מי ברעש ומי במגפה, מי בתניקה ומי בפסקילה, מי ינוח ומי ינוע, מי ישקט ומי ישרף, מי ישלו ומי יתסר, מי יעשר ומי יעני, מי ישפל ומי ירום"; ועל-כן ראה, אהובי, בני היקר, לשוב בתשובה אמיתית מעמק הלב, ותתפלל הרבה אליו יתברך, ותקבל עליך לתן הרבה צדקה, ועל-ידי-זה יעבירו ממך את רע הגזירה. ומצד שני עליך לשמח מאד מאד שזכית להקבץ בקבוץ הקדוש של רבנו ז"ל, שהבטיחנו שיעשה לנו טובה נצחית, ויתאמץ בעבורנו, יוציא את משפטנו לאור; ולכן ראה, אהובי, בני היקר, לשמח על נעם חלקך, שזכית להתפלל בין אנשי שלומנו היקרים, ותבקש ותתפלל ממנו יתברך, שיחוס וירחם עליך, שתהיה כל השנה איש כשר באמת, וכך תתפלל את פסוקי מלכויות וזכרונות ושופרות בכונה עצומה, ואז נכון לך יהיה וקטוח שיצא משפטך לאור, ותכתב ותחתם לשנה טובה ומתקה, אמה ובייתך וכל אשר לך.

יצחק ואלהי יעקב. יהוה יהוה אל רחום וחנון אלהי ישראל שדי אים ונורא. היה נא מצליח דרכי אשר אנכי הולך ועומד לבקש רחמים עלי ועל שולחי. ונא אל תפשיעם בחטאתי ואל תחייבם בעוונותי כי חוטא ופושע אני. ואל יבלמו בפשעי ואל יבושו בי ואל אבוש פם. וקבל תפלתני בתפלת זמן ורגיל ופרקו נאה וזקנו מנגדל וקולו נעים ומעורב ברעת עם הפריות. ותגער בשמן לבל ישטיננו. ויהי נא דגלנו ^(כ"ג) דלוגנו עליה אהבה. ופשעינו תכסה באהבה. וכל צרות ורעות הפך נא לנו ולכל ישראל לששון ולשמחה לחיים ולשלום והאמת והשלום אהבו. ואל יהי שום מכשול בתפלתני: ויהי רצון מלפניך יהוה אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב. האל הגדול הגבור והנורא אל עליון אהיה אשר אהיה שכל המלאכים שהם פועלי תפלות יביאו תפלתני לפני כסא כבודך ויביצו אותה לפניך בעבור כל הצדיקים והחסידים והתמימים והישרים. ובעבור כבוד שמך הגדול והנורא כי אתה שומע תפלת עמך ישראל ברחמים: ברוך אתה שומע תפלה:

יש מוסיפים ומתפללים גם תפלה זו:

אל מלך נאמן שדי מלך עליון קבל שועתי ברצון. אמוץ לכבי (כו"ו במוכס"ז כו"ו). אל חי דין אמת שופט צדק רחום וחנון. רחם עלי ושמע היום אשר אעתיר בעדי ובעד ביתי ובעד עדתי המוסכמים עמי בתפלתני ותכלל תפלתני עם כל תפלות הישרות והנקיות שיתפללו היום עמך ישראל ותחתך תחת כסא כבודך כמו שחתרת לתפלת משה ^(כ"ג) מנשה שלא יבושו שולחי בי ולא אני בהם: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי. אמן סלה: יהי רצון לפניך אים ונורא שתתן לי קול ערב ונעים היום ואל יפסק קולי ואל יחר גרוני ויהא קולי נעים וחזק כמו שנאמר ויהי קול השופר הולך וחזק מאד אמן סלה:

קבלה מרבנו תם וצ"ל לומר החון ד' פסוקים אלו ברה"ה וביו"כ תיכף לאחר התפלה הנ"ל קודם שיתחיל להתפלל:

י דַּעְתִּי יְהוָה כִּי צָדֵק מִשְׁפָּטֶיךָ וְאֱמוּנָה
עֲנִיתָנִי:

ה קָשִׁיבָה לִי וְעֲנֵנִי אָרִיד בְּשִׁיחִי וְאֲהִימָה:

ו נַפְשִׁי תִגִּיל בִּיהוָה תְּשִׁישׁ בִּישׁוּעָתוֹ:

ה נֹתֵן תְּשׁוּעָה לְמַלְכִים הַפּוֹצֵה אֶת דָּוִד
עַבְדּוֹ מִחֶרֶב רָעָה:

יב טָהוֹר בָּרָא לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נְכוֹן חִדָּשׁ
בְּקַרְבִּי:

קדיש יתום

וַתִּגְדַּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֻלְמָא דִּי בָרָא כִרְעוּתָהּ וַיְמַלִּיךָ מַלְכוּתָהּ,
וַיַּצְמַח פּוּרְקָנָהּ וַיַּקְרַב מְשִׁיחָהּ. כְּחַיִּיבוֹן וּכְיוֹמִיבוֹן וּכְחַיִּי דְכָל
בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעֻלְמָא וּבְזִמְנָן קָרִיב וְאִמְרוּ אַמֵּן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ
לְעַלְמֵי וְלְעַלְמֵי עֻלְמָיָא. יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרַומֵם וַיִּתְנַשֵּׂא,
וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְחַלֵּל שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְעֻלְמָא וְלְעֻלְמָא מְבָרַךְ
בְּרַבְרָתָא וְשִׁירָתָא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא, דְאִמְרוּן בְּעֻלְמָא, וְאִמְרוּ אַמֵּן:
יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ
אַמֵּן.

עֲשֵׂה הַשְּׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא וְעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ
אַמֵּן.

מוסף לראש השנה

ימיו לכלול את נפשו בין אינון דמתפללין לקוב"ה בלבב שלם:

כי שם יהוה אקרא הבו גודל לאלהינו:
אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך:

**ברוך אתה יהוה, אלהינו ואלהי
אבותינו, אלהי אברהם, אלהי
יצחק, ואלהי יעקב, האל, הגדול הגבור
והנורא, אל עליון גומל חסדים טובים,
וקונה הכל, וזוכר חסדי אבות, ומביא
גואל לבני בניהם למען שמו באהבה:**

שכח לומר וזכרו או מי כמוך, אם נזכר קודם שאמר את השם של הברכה חזר ואומר וממשיך
מלך עוזר וכו' או ונאמן אתה וכו'. ואם כבר אמר את השם מסיים הברכה ואינו חוזר. וטוב שיאמר
אז וזכרו בסיום אלקי נצור, אך מי כמוך לא יאמר שוב.

זכרו לחיים, מלך חפץ בחיים, וכתבנו בספר החיים, למענה
אלהים חיים:

**מלך עוזר ומושיע ומגן. ברוך אתה יהוה
מגן אברהם:**

אתה גבור לעולם אדני, מחיה מתים אתה רב להושיע:
מזריד הפל:

מכלכל חיים בחסד, מחיה מתים ברחמים רבים, סומך
נופלים, ורופא חולים, ומתיר אסורים, ומקיים
אמונתו לישגי עפר. מי כמוך בעל גבורות, ומי דומה לך,
מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה:

אם שכח לומר מי כמוך, ראה לעיל קודם וזכרו לחיים:

מי כמוך אב הרחמים, זוכר יצוריו לחיים ברחמים:

וְנֶאֱמָן אֶתָּה לְחַיִּיֹּת מֵתִים. כְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מִחַיֵּה
הַמֵּתִים:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וְקָדוֹשִׁים
בְּכָל יוֹם יִהְלֶלְךָ סֶלָה. כִּי אֵל
מִלְךָ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה:

לְדוֹר וָדוֹר הַמְּלִיכּוֹ לְאֵל כִּי הוּא לְבָדוּ מְרוֹם
וְקָדוֹשׁ:

וּבְכֵן יִתְקַדֵּשׁ שִׁמְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל
עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ וְעַל צִיּוֹן
מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ. וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ
וְעַל מְכוֹנְךָ וְהִכְלָךְ:

וּבְכֵן תֵּן פְּחָדְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, עַל כָּל
מַעֲשֵׂיךָ, וְאִימַתְךָ עַל כָּל מַה
שֶׁבְרָאת, וַיִּירֹאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים,
וַיִּשְׁתַּחֲווּ לִפְנֶיךָ כָּל הַכְּרוּאִים. וַיַּעֲשׂוּ
כָּל־מַה אֲגַדָּה אַחַת, לַעֲשׂוֹת רִצּוֹנְךָ בְּלִבְבֵי
שָׁלוֹם. כִּמוֹ שִׁדְדַעְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ,
שֶׁהַשְּׁלֵטֹן לִפְנֶיךָ, עוֹז בְּיָדְךָ, וְגִבּוֹרָה
בִּימִינְךָ. וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה
שֶׁבְרָאת:

וּבָכֵן תֵּן כְּבוֹד יְהוָה לְעַמֶּךָ, תְּהַלֵּל
 לִירֵאִיךָ, וְתִקְוֶה טוֹבָה לְדוֹרֶיִשֶׁיךָ,
 וּפְתַחֲוֹן פֶּה לְמִיחָלִים לָךְ, שְׂמַחַח לְאַרְצֶךָ,
 וְשִׁשׁוֹן לְעִירֶךָ, וְצַמִּיחַת קֶרֶן לְדוֹד עַבְדֶּךָ,
 וְעַרִיבַת נֹר לְבֵן יִשְׂרָאֵל מִשִּׁיחֶךָ, בְּמַהֲרָה
 בְּיָמֵינוּ:

וּבָכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וַיִּשְׂמְחוּ, וַיִּשְׂרִים יַעֲלוּ,
 וְחַסִּידִים בְּרָנָה יִגִּילוּ, וְעוֹלָתָה תִקְפֵּן
 פִּיהָ, וְכָל הַרְשָׁעָה פִלָּה פַעֲשָׁן תִּכְלֶה, כִּי
 תַעֲבִיר מִמְשַׁלֵּת זְרוֹן מִן הָאָרֶץ:

וְתִמְלֹךְ אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְהֵרָה
 לְבָדֶךָ עַל כָּל מַעֲשֵׂיֶיךָ, בְּהַר צִיּוֹן
 מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ. וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קֹדֶשְׁךָ.
 בְּפֶתַח בְּדַבְרֵי קֹדֶשְׁךָ: יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם
 אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר, הַלְלוּיָהּ:

קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאִין אֱלוֹהַ
 מִבְּלַעְדֶּיךָ, בְּפֶתַח, וַיִּגְבֶּה יְהוָה
 עֲבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקְּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ
 בְּצַדִּיקָה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמְּלֹךְ
 הַקְּדוֹשׁ:

אם אמר האל הקדוש, אם נזכר תוך כדי דיבור, דהיינו כדי זמן אמירת ג' תיבות "שלום עליך רבי", ואמר המלך הקדוש יצא, ובתנאי שלא התחיל לומר תיבת אתה וכו' של המשך התפלה. אבל אם נזכר לאחר כ"ד או שכבר התחיל ואמר תיבת אתה חזר לראש התפלה. גם אם נסתפק לו אם אמר "המלך" או "האל" חזר לראש התפלה.

אֶתָּה בַּחֲרַתְנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אֲהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדְשַׁתְנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקִרְבַּתְנוּ מִלִּפְנֵי לְעִבּוֹדְתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ קְרָאתָ:

וְתַתֵּן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת השבת הַזֶּה וְאֶת יוֹם הַזְּכוּרֹן

הַזֶּה, יוֹם (לשבת זְכוּרֹן) **תְּרוּעָה** (לשבת בְּאַהֲבָה) **מִקְרָא קוֹדֵשׁ זָכָר לִיצִיאַת מִצְרַיִם:**

וּמִפְּנֵי הַטְּאִינוּ גְּלוּנוֹ מֵאַרְצֵנוּ, וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אֲדֹמַתְנוּ, וְאִין אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת חֻבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירְתֶּךָ, בְּבֵית הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו, מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלַּחַה בְּמִקְדָּשֶׁךָ. יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מִלֶּךְ רַחֲמֶיךָ, שֶׁתְּשׁוּב וְתִרְחַם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשֶׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְפִּים, וְתִבְנֶהוּ מִהֲרָה וְתִגְדַּל כְּבוֹדוֹ, אֲבִינוּ מִלִּפְנֵינוּ, גְּלַה כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ עָלֵינוּ מִהֲרָה, וְהוֹפֵעַ וְהַנְּשֹׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָל חַי. וְקִרְבַּ פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וְנִבְרָצוֹתֵינוּ כַּנֶּסֶם מִירְכַּתֵי אֶרֶץ. וְהִבִּיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירֶךָ, בְּרַנְהָ, וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשֶׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. וְשֵׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קַרְבָּנוֹת חֻבוֹתֵינוּ. תְּמִידִים כַּסְדָּרָם וְמוֹסָפִים כְּהִלְכָתָם. וְאֶת מוֹסְפֵי יוֹם (לשבת הַשְּׁבֵת הַזֶּה

**וַיּוֹם הַזִּכְרוֹן הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנִקְרִיב לַפְּנֵיךָ בְּאַהֲבָה
בְּמִצּוֹת רְצוֹנֶךָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ, עַל יַדֵּי
מֹשֶׁה עַבְדְּךָ, מִפִּי כְּבוֹדְךָ כְּאֲמֹר:**

שכח ואמר "ואת מוסף וכו'", אם נזכר לפני שהתחיל מודים, בין במלכויות או זכרונות או שופרות בין ברכה, ואמר שם במקום שנזכר (בין ענין לענין) "ואת מוספי יום הזכרון הזה נעשה ונקריב לפניך באהבה כמצות רצונך", וממשיך תפילותו. וכן אם נזכר אחר "המחזיר שכניתו לציון" לפני "מודים" ואמר שם. נזכר לאחר שהתחיל מודים, גומר תפילתו ואינו חוזר, בין ביום ראשון בין ביום שני. ואם לא אמר פסוקי קרבן המוסף רק ואת מוספי וכו' יצא.

בשבת מוזכרים של שבת במוסף כדרך שמזכירים בשאר התפילות, ואומרים "ואת מוספי יום השבת הזה ויום הזכרון הזה". והזכרת שבת בפייסקא זו מעכבת ולא די בהזכרת שבת בשאר הברכה או בחתימתה, ולכן אם שכח ולא הזכיר של שבת בפייסקא זו, אם נזכר קודם סיום הברכה ואמר שם "ואת מוספי יום השבת הזה ויום הזכרון הזה נעשה ונקריב לפניך באהבה כמצות רצונך", ואם נזכר לאחר החתימה, גומר הברכה ואומר זה בין ברכה לברכה, ואם נזכר אח"כ, אומר זה בתוך אחת מברכות זכרונות שופרות ורצה. גם אם שכח לגמרי להזכיר של שבת די באמירה זה גם לגבי לצאת ידי חובת עצם הזכרת שבת.

**לשבת וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת, שְׁנֵי כַּבָּשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִים, וְשְׁנֵי
עִשְׂרוֹנִים סוּלַת מִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן וְנִסְפּוּ:
עוֹלַת שֶׁבֶת בְּשֶׁבֶתוֹ, עַל עוֹלַת הַתְּמִיד וְנִסְפָּה: (זֶה קֶרְבֵּן
שֶׁבֶת, וְקֶרְבֵּן הַיּוֹם כְּאֲמֹר):**

**וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ, מִקְרָא קוֹדֵשׁ יִהְיֶה לָכֶם,
כָּל מְלֹאכֶת עֲבוּדָה לֹא תַעֲשׂוּ, יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה
לָכֶם. וְעִשְׂיֹתֶם עוֹלָה לְרִיחַ נִיחּוּחַ לַיהוָה, פֶּר בֶּן בֶּקָר אֶחָד,
אֵיל אֶחָד, כַּבָּשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שְׁבַעַה תְּמִימִים:**

**וּמִנְחָתָם וְנִסְפֵיהֶם כְּמִדְבַר, שְׁלֹשָׁה עִשְׂרוֹנִים לֶפֶר, וְשְׁנֵי
עִשְׂרוֹנִים לְאֵיל, וְעִשְׂרוֹן לְכַבֵּשׂ, וַיּוֹן בְּנִסְפּוֹ,
וְשְׁנֵי שְׁעִירִים לְכַפֵּר, וְשְׁנֵי תְּמִידִים כְּהַלְכָתָם: מִלֵּבד עוֹלַת
הַחֹדֶשׁ וּמִנְחָתָהּ, וְעוֹלַת הַתְּמִיד וּמִנְחָתָהּ, וְנִסְפֵיהֶם
כְּמוֹ שֶׁפָּטַם, לְרִיחַ נִיחּוּחַ אִשָּׁה לַיהוָה:**

לשבת ושמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי ענג, עם מקדשי שביעי, כלם ישבעו ויתענגו מטובך, ובשביעי רצית כו וקדשתו, המדת ימים אותו קראת, זכר למעשה בראשית:

בעלינו לשבח שבמוסף יש להודור לומר "שהם משתחווים להבל וריק ומתפללים אל אל לא יושיע" לפני שאומרים "ואנחנו כורעים".

כשאומרים "ואנחנו כורעים" יש לכרוע מעט פחות מאשר בכריעות המחוייבות.

**עֲלֵינוּ לְשִׁבַּח לְאֲדוֹן הַכֹּל, לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר
בְּרֵאשִׁית, שְׁלֹא עֲשֵׂנוּ פְגוּיֵי הָאָרְצוֹת, וְלֹא
שָׁמְנוּ כַּמְשַׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה, שְׁלֹא שָׁם חִלְקְנוּ כֹהֵם
וְגִזְרְלָנוּ כֹּכַל הַמוֹנֵם. שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהַבֵּל וְלָרִיק
וּמִתְפַּלְלִים אֶל אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ: וְאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים
וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לְפָנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים, הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֵה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אֶרֶץ, וּמוֹשֵׁב
יָקָר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל, וְשׁוֹכֵנֵת עִזּוֹ בְּגִבְחֵי מְרוֹמִים,
הוּא אֱלֹהֵינוּ אִין עוֹד. אֲמַת מִלְפָּנָיו, אִפְסֵם זִילְתוֹ,
כַּפְתּוֹב בְּתוֹרָתוֹ, וְיִדְעַת הַיּוֹם וְהַשָּׁבוֹת אֶל לְבָבְךָ, כִּי
יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאֶרֶץ מִתַּחַת,
אִין עוֹד:**

**וְעַל כֵּן נִקְוָה לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, לְרֵאוֹת מְהֵרָה
בְּתַפְאֵרַת עוֹד, לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן הָאֶרֶץ,
וְהָאֱלִילִים כְּרוֹת יִכְרְתוּן, לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי.
וְכֹל בְּנֵי בֶשֶׁר יִקְרְאוּ בְּשִׁמְךָ, לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי
אֶרֶץ. יִכְיָרוּ וְיִדְעוּ כֹּל יוֹשְׁבֵי תְּבֵל, כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל
כְּרֵךְ, תִּשְׁבַּע כָּל לְשׁוֹן. לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרַעוּ
וַיִּפְּלוּ, וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יִקְרִי יִתְנוּ, וְיִקְבְּלוּ כָּלֵם אֶת עוֹל
מַלְכוּתְךָ, וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי
הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הוּא, וְלְעוֹלָמֵי עַד תִּמְלֹךְ בְּכָבוֹד,**

(כאן מתחילים פסוקי מלכויות, שלשה פסוקים מהתורה, שלשה פסוקים מהכתובים ושלשה פסוקים מהנביאים, ומסיימים עם פסוק אחד מן התורה)

כַּפְתּוֹב בְּתוֹרָתְךָ: יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר,

לא הביט און ביעקב, ולא ראה עמל בישראל, יהוה
אלהיו עמו, ותרועת מלך בן: ונאמר, ויהי בישראל
מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל:

ובדברי קדשך פתוב לאמר, פי ליהוה המלוכה
ומשל בגוים: ונאמר, יהוה מלך גאות
לבש, לבש יהוה עוז התאזר, אף תפון תבל כל
תמוט: ונאמר, שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי
עולם ויבוא מלך הכבוד: מי זה מלך הכבוד יהוה
עוזו וגבור יהוה גבור מלחמה: שאו שערים
ראשיכם ושאו פתחי עולם ויבוא מלך הכבוד: מי
הוא זה מלך הכבוד יהוה צבאות הוא מלך הכבוד
סלה:

ועל ידי עבדיך הנביאים פתוב לאמר, פה אמר יהוה
מלך ישראל וגואלו יהוה צבאות, אני ראשון
ואני אחרון, ומפלעי אין אלהים: ונאמר, ועלו
מושעים בחר ציון לשפוט את הר עשו והיתה ליהוה
המלוכה: ונאמר, והיה יהוה למלך על כל הארץ פיום
ההוא יהיה יהוה אחד ושמו אחד:
ובתורתך פתוב לאמר שמע ישראל יהוה אלהינו
יהוה אחד:

אלהינו ואלהי אבותינו, מלוך על כל
העולם כלו בכבודך, והנשא
על כל הארץ ביקרך, והופע בחדר
גאון עזך על כל יושבי תבל ארצה,

וידע כל פעול, כי אתה פעלתו, ויבין
 כל יצור, כי אתה יצרתו, ויאמר כל
 אשר נשמה באפו, יהוה אלהי ישראל
 מלך, ומלכותו בכל משלה: (לשבת אלהינו
 ואלהי אבותינו, רצה נא במנוחתנו) קדשנו
 במצותיה, ותן חלקנו בתורתך,
 שבענו מטובך ושמחנו בישועתך, (לשבת
 ונהגילנו יהוה אלהינו באהבה וברצון שבת קדשך,
 וינהו בו כל ישראל מקדשי שמך) וטהר לבנו
 לעבדך באמת, כי אתה אלהים אמת,
 ודברך אמת וקים לעד. ברוך אתה
 יהוה, מלך על כל הארץ, מקדש (לשבת)
 השבת וישראל ויום הזכרון:

ותוקעין גם בלחש

תקיעה. שברים. תרועה. תקיעה.

תקיעה. שברים. תקיעה.

תקיעה. תרועה. תקיעה.

ואח"כ אומרים זה גם בשבת אע"פ שאין תוקעין:

היום הרת עולם, היום יעמיד במשפט כל יצורי עולמים, אם
 כבנים אם פעבדים, אם כבנים רחמנו ברחם אב על פנים,
 ואם פעבדים עינינו לך תלויות עד שתחננו ותוציא באור
 משפטנו, איום קדוש:

אתה זוכר מעשה עולם ופוקד כל יצורי קדם.
 לפניך נגלו כל תעלומות והמון נסתרות
 שמבראשית. כי אין שכחה לפני כפא כבודך
 ואין נסתר מנגד עיניך: אתה זוכר את כל
 המפעל. וגם כל היצור לא נכחד ממך: הפל גלוי
 וידוע לפניך יהוה אלהינו, צופה ומביט עד סוף
 כל הדורות. כי תביא חוק ופרון להפקד כל רוח
 ונפש. להזכר מעשים רבים והמון בריות לאין
 תכלית: מראשית בזאת הודעת, ומלפנים אותה
 גלית. זה היום תחלת מעשיך, ופרון ליום ראשון.
 כי חוק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב: ועל
 המדינות בו יאמר איזו לחרב, ואיזו לשלום,
 איזו לרעב, ואיזו לשבע, ובריות בו יפקדו
 להזכירם לחיים ולמות. מי לא נפקד ביהיום הזה.
 כי זכר כל היצור לפניך פא. מעשה איש ופקדתו
 ועלילות מצעדי גבר. מחשבות אדם
 ותחבולותיו ויצרי מעללי איש: אשרי איש שלא
 ישכחה, ובן אדם יתאמין בך, כי דורשיך, לעולם
 לא יפשו, ולא יפלמו לנצח כל החוסים בך: כי
 זכר כל המעשים לפניך פא ואתה דורש מעשה
 כלם: וגם את נח פאהבה זכרת. ותפקדהו בדבר
 ישועה ורחמים, בהביאך את מי המבול לשחת
 כל פשר מפני רוע מעלליהם. על כן זכרנו פא

לפניך יהוה אלהינו, להרבות זרעו בעפרות תבל
וצאצאיו כחול הים.

(כאן מתחילים פסוקי זכרונות, שלשה פסוקים מהתורה, שלשה פסוקים מהכתובים
ושלשה פסוקים מהנביאים, ומסיימים עם פסוק אחד מן התורה)

כפתוב בתורתך, ויזכר אלהים את נח, ואת כל החיה,
ואת כל הבהמה, אשר אתו פתבה, ויעבר אלהים רוח על
הארץ וישבו המים: ונאמר, וישמע אלהים את נאקתם,
ויזכור אלהים את בריתו, את אברהם את יצחק ואת
יעקב: ונאמר, וזכרתי את בריתי יעקוב, ואף את בריתי
יצחק, ואף את בריתי אברהם אזכור, והארץ אזכור:

ובדברי קדשך פתוב לאמר, זכר עשה לנפלאותיו, חנון
ורחום יהוה: ונאמר, טרף נתן ליראיו, יזכר
לעולם בריתו: ונאמר, ויזכר להם בריתו, וינחם כרב
חסדיו:

ועל ידי עבדיך הנביאים פתוב לאמר, הלוד וקראת
באזני ירושלים לאמר, כה אמר יהוה זכרתי לך
חסד נעוריה, אהבת כלולותיה, לכתך אחרי במדבר,
בארץ לא זרועה: ונאמר, וזכרתי אני את בריתי
אותך בימי נעוריה, והקימותי לך ברית עולם:
ונאמר הבן יקיר לי אפרים, אם ילד שעשועים, פי
מדי דברי בו זכור אזכרנו עוד, על פן חמו מעי לו,
רחם ארחמנו נאם יהוה:

אלהינו ואלהי אבותינו, זכרנו בזכרון
טוב לפניך, ופקדנו בפקדת
ישועה ורחמים משמי שמי קדם, וזכר

לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד
 וְאֶת הַשְּׂבוּעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם
 אֲבִינוּ בְּהַר הַמְּרִיָּה. וְתִרְאֶה לִפְנֵיךָ עֲקֵדָה
 שְׁעָקֹד אַבְרָהָם אֲבִינוּ אֶת יִצְחָק בְּנוֹ עַל
 גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ, וּכְבֹּשׁ רַחֲמָיו לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ
 בְּלִבְבִי שָׁלוֹם, כִּן יִכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֶת כַּעֲסֶךָ
 מֵעַלְיָנוּ, וּבִטּוֹבְךָ הַגָּדוֹל יֵשׁוּב חֲרוֹן אַפֶּיךָ
 מֵעַמֶּיךָ וּמֵעִירֶיךָ וּמֵאֲרָצֶיךָ וּמִנְּחֻלֹתֶיךָ. וְקִיָּם
 לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת הַדְּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ
 בְּתוֹרָתְךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ מִפִּי כְבוֹדְךָ
 כְּאֲמֹר:

וּזְכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רְאשֵׁי אֲשֶׁר
 הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
 לְעֵינַי הַגּוֹיִם לְהִיּוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים, אֲנִי
 יְהוָה: כִּי זֹכֵר כֹּל הַנְּשָׁכָחוֹת אֶתָּה הוּא
 מֵעוֹלָם, וְאִין שִׁכְחָה לִפְנֵי כֹסֵא כְבוֹדְךָ,
 וְעֲקֵדַת יִצְחָק, לְזָרְעוֹ (שֶׁל יַעֲקֹב) הַיּוֹם
 בְּרַחֲמִים תִּזְכֹּר. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, זֹכֵר
 הַבְּרִית:

ותוקעין גם בלחש

תקיעה. שברים. תרועה. תקיעה.

תקיעה. שברים. תקיעה.

תקיעה. תרועה. תקיעה.

ואח"כ אומרים זה גם בשבת אע"פ שאין תוקעין:

היום הרת עולם, היום יעמיד במשפט כל יצורי עולמים, אם
בבנים אם בעבדים, אם בבנים רחמנו ברחם אב על
בנים, ואם בעבדים עינינו לה תלויות עד שתחננו ותוציא
באור משפטנו, איום קדוש:

אתה נגלית בענן כבודך על עם קדשך לדבר
עמו. מן השמים השמעתם קולך,
ונגלית עליהם בערפלי טהר. גם כל העולם
כלו חל מפניך, ובריות בראשית חרדו מפך,
בהגלותך מלכנו על הר סיני: ללמד לעמך
תורה ומצוות. ותשמיעם את הוד קולך,
ודברות קדשך מלהבות אש. בקולות
וברקים עליהם נגלית, ובקול שופר עליהם
הופעת.

(כאן מתחילים פסוקי שופרות, שלשה פסוקים מהתורה, שלשה פסוקים מהכתובים
ושלשה פסוקים מהנביאים, ומסיימים עם פסוק אחד מן התורה)

בפתח בתורתך, ויהי ביום השלישי בהיות הבקר,
ויהי קולות וברקים וענן כבוד על ההר, וקול שופר
חזק מאד, ויחרד כל העם אשר במחנה: ונאמר, ויהי
קול השופר הולך וחזק מאד, משה ידבר והאלהים
יעננו בקול: ונאמר, וכל העם רואים את הקולות,

וְאֵת הַלְפִידִם, וְאֵת קוֹל הַשּׁוֹפָר וְאֵת הַחֵר עֵשׂוֹ, וַיְרֹא
הָעָם וַיִּנְעוּ וַיַּעֲמִדוּ מֵרַחֵק:

וּבְדַבְרֵי קֹדֶשׁ פָּתוּב לֵאמֹר, עֲלֵה אֱלֹהִים בְּתַרְוֵעָה,
יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר: וְנֹאמַר, בְּחִצּוֹצְרוֹת וְקוֹל
שׁוֹפָר, הֲרִיעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְהוָה: וְנֹאמַר תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ
שׁוֹפָר בַּפֶּסַח לְיוֹם הַגִּגְנוֹ: כִּי חוֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט
לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב:

וְנֹאמַר הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֵל בְּקֹדֶשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרַקִּיעַ עֲזוֹ:
הַלְלוּהוּ בַגְּבוּרֹתָיו, הַלְלוּהוּ בְּרוֹב גְּדוֹלוֹ:
הַלְלוּהוּ בַתְּקֵעַ שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בַנֶּבֶל וּבַנּוֹר: הַלְלוּהוּ
בַתֶּף וּבַמְּחֹל, הַלְלוּהוּ בַמְנִיחַ וְעַגְבִּי: הַלְלוּהוּ בַצִּלְצְלֵי
שָׁמַע, הַלְלוּהוּ בַצִּלְצְלֵי תַרְוֵעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תִּחְלַל
יְהוָה, הַלְלוּיָהּ:

וְעַל יְדֵי עֲבָדָיָה הַנְּבִיאִים פָּתוּב לֵאמֹר, כֹּל יִשְׂרָאֵל תִּבְל
וְשִׁכְנֵי אֶרֶץ, כִּנְשָׂא נִם הָרִים תִּרְאוּ וְכַתְּקוּעַ
שׁוֹפָר תִּשְׁמַעְנִי: וְנֹאמַר, וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא יִתְקַע
בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל, וּבָאוּ הָאֲבָדִים בְּאֶרֶץ אֲשׁוּר, וְהַנְּדָחִים
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, וְהִשְׁתַּחֲוּ לַיהוָה בְּהַר הַקֹּדֶשׁ
בְּיַרְדֵּן: וְנֹאמַר, וַיְהוָה עֲלֵיהֶם יִרְאֵה, וַיֵּצֵא בַּבֶּרֶק
חֲצוֹ, וְאֲדַנִּי יְהוָה בְּשׁוֹפָר יִתְקַע, וְהִלֵּךְ בַּסַּעֲרוֹת תִּימָן:
יְהוָה עֲבָאוֹת יִגַּן עֲלֵיהֶם, כִּן תִּגַּן עַל עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל
בְּשִׁלּוּמָךְ:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תִּקְעַ בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל
לְחַרְוֹתֵנוּ, וְשֵׂא נִם לְקַבֵּץ גְּלוּיֹתֵינוּ, וְקַרְבַּ
פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם, וְנַפְּוֹצוֹתֵינוּ כִּנְס מִיַּרְכְּתֵי אֶרֶץ.
וְהִבִּיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירֶךָ בְּרַנָּה וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ

בְּשִׂמְחַת עוֹלָם, וְשֵׁם נְעֻשָׁה לְפָנֶיךָ אֶת קַרְבָּנוֹת
הַזֹּבוֹתֵינוּ, כַּמִּצְוָה עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ, עַל יְדֵי מֹשֶׁה
עֲבֹדְךָ מִפִּי כְבוֹדְךָ, כְּאָמֹר:

וּבִיּוֹם שִׂמְחַתְכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרֵאשֵׁי
חַדְשֵׁיכֶם, וּתְקַעְתֶּם בַּחֲצוֹצְרוֹת
עַל עוֹלוֹתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שְׁלָמֵיכֶם, וְהָיוּ
לָכֶם לְזִכְרוֹן לְפָנַי אֱלֹהֵיכֶם, אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם: כִּי אֶתָּה שׁוֹמֵעַ קוֹל שׁוֹפָר,
וּמֵאֲזִין תִּרְוַעָה וְאִין דּוֹמָה לָךְ: בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה, שׁוֹמֵעַ קוֹל תִּרְוַעַת עַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים:

ותוקעין גם בלחש

תְּקִיעָה. שְׁבָרִים. תִּרְוַעָה. תְּקִיעָה.

תְּקִיעָה. שְׁבָרִים. תְּקִיעָה.

תְּקִיעָה. תִּרְוַעָה. תְּקִיעָה.

ואח"כ אומרים זה גם בשבת אע"פ שאין תוקעין:

הַיּוֹם הַרַת עוֹלָם, הַיּוֹם יַעֲמִיד כַּמִּשְׁפָּט כָּל יְצוּרֵי עוֹלָמִים, אִם
כַּבְּנִים אִם כַּעֲבָדִים, אִם כַּבְּנִים רַחֲמֵנוּ כְּרַחֵם אֵל עַל בְּנֵים,
וְאִם כַּעֲבָדִים עֵינֵינוּ לָךְ תִּלְוִיֹת עַד שֶׁתִּחַנְּנוּ וְתוֹצִיא כְּאוֹר
מִשְׁפָּטֵנוּ, אִיוֹם קְדוֹשׁ:

רֵצָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
וְלִתְפִלָּתָם שְׁעָה. וְהִשָּׁב אֶת
הַעֲבוּדָה לְדַבִּיר בֵּיתְךָ וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל.

וּתְפַלְתֶּם מֵהֲרַח בְּאַהֲבָה תִקְבַּל בְּרִצּוֹן,
 וְתִהְיֶה לְרִצּוֹן תְּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ:
 וְתִחְזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמַּחְזִיר
 שְׂכִינְתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְאַלֵּהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוֹרְנוּ
 צוֹר חַיֵּינוּ, מִגֵּן יִשְׁעֵנו, אַתָּה הוּא לְדוֹר
 וָדוֹר נוֹדֶה לָךְ וְנִסְפָּר תְּהַלְתֶּךָ, עַל חַיֵּינוּ
 הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת
 לָךְ, וְעַל נַסִּיךְ שְׂבֻכֵל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל
 נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׂבֻכֵל עֵת, עָרֵב
 וּבִקֵּר וְצָחָרִים, הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ,
 וְהִמְרַחֵם, כִּי לֹא תִמּוּ חַסְדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם
 קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל כָּלֵם יִתְפַּרְךָ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמֶךָ
 מִלְּבַנּוּ תְּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

שכח ולא אמר וכתוב, ונזכר לפני אמירת השם וכו', חזר ואומר. ומתחיל אח"כ עוד הפעם וכל

החיים וכו'. ואם נזכר לאחר שאמר השם ממשיך ואינו חוזר, ואם רוצה אומרה באלהי נצור.

ובכתוב לחיים טובים כל בני בריתך:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סְלָה, וְיִהְלְלוּ וְיִבְרְכוּ אֶת שְׁמֶךָ
 הַגָּדוֹל בְּאַמֶּת לְעוֹלָם כִּי טוֹב, הָאֵל יִשׁוּעַתָּנוּ
 וְעִזְרָתָנוּ סְלָה, הָאֵל הַטּוֹב. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַטּוֹב

שְׁמֵךְ וּלְךָ נִאֵה לְהוֹדוֹת:

שֵׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים חַן וְחֶסֶד
 וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ.
 בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ, בְּלִנּוּ בְּאֶחָד יוֹם בְּאוֹר פְּנֵיךָ, כִּי
 בְּאוֹר פְּנֵיךָ נִתַּת לָנוּ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים
 וְאַהֲבַת חֶסֶד, וְיִצְדָּקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים
 וְשְׁלוֹם. וְטוֹב יְהִיָּה בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ וּלְבַרֵךְ אֶת
 כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כָּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בְּשְׁלוֹמְךָ,
 בְּרֹב עוֹז וְשְׁלוֹם:

שכח ולא אמר בספר חיים, אם נזכר קודם אמירת השם חזור ואומר, ואם נזכר לאחר אמירת השם
 מסיים הברכה. וטוב שיאמרה אחר הברכה מיד לפני התחלת אלוהי נצור.

בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשְׁלוֹם, וּפְרִנְסָה טוֹבָה, וְגִזְרוֹת טוֹבוֹת, יִשׁוּעוֹת
 וְנִחְמוֹת, נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ אֱנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל
 לְחַיִּים טוֹבִים וְשְׁלוֹם:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמְּבַרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם:
 יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי:
 אֱלֹהֵי, נִצְוֵי לְשׁוֹנֵי מִרְעַי, וְשִׁפְתֵי מַדְבַּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלֵי, נִפְשֵׁי
 תְדוּמָה, וְנִפְשֵׁי כַּעֲפָר לְבַל תִּהְיֶה. פֶּתַח לְבִי בְּתוֹרָתְךָ,
 וְאַחֲרָי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדֶּה נִפְשֵׁי. וְכָל חֲסָמִים וְחַחוּשִׁבִים עָלַי
 לְרַעָה, מִהֲרֵה הַפֵּר עֲצָתָם וְקַלְקַל מַחְשַׁבְתָּם. (יהי רצון מלפניך יהוה
 אֱלֹהֵי וְאַלְהֵי אֲבוֹתַי שְׁלֵא תַעֲלֶה קְנָאת אָדָם עָלַי וְלֹא קְנָאתִי עַל אַחֲרָיִם וְשְׁלֵא
 אֲכַעֵם הַיּוֹם וְשְׁלֵא אֲכַעֲסֶךָ וְתִצְלִינִי מִיִּצְרַר הָרַע וְתֵן לְבָבִי כִּנְעֻזָּה וְעֲנוּהָ.
 מִלִּפְנֵי וְאַלְהֵינוּ יוֹם שְׁמֶךָ בְּעוֹלָמְךָ בְּנֵה עִירְךָ יִסֵּד בֵּיתְךָ וְשִׁכְלֵל חֵיקְלְךָ וְקַבֵּץ
 קַבּוּץ גְּלוּיֹת וּפְדֵה צֹאנֶךָ וְשִׁמְחֵ עַדְתְּךָ:) עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן
 יְמִינְךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתְךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשֵׁתְךָ: לְמַעַן יִחַלְצוּן
 יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעֲנֵנִי. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי
 לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֵׂה
 שְׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יהי רצון מלפניך, יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שניבנה בית המקדש במהרה בימינו. ותן חלקנו בתורתך: ושם נעבדך מיראה בימי עולם וכשנים קדמוניות: וערבה ליהוה מנחת יהודה וירושלים בימי עולם וכשנים קדמוניות:
תפלה לשליח צבור בקול

כי שם יהוה אקרא חבו גודל לאלהינו:

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך:

הארון

פותחין

ברוך אתה יהוה, אלהינו ואלהי אבותינו, אלהי אברהם, אלהי יצחק, ואלהי יעקב, האל הגדול הגבור והנורא, אל עליון גומל חסדים טובים, וקונה הכל, וזוכר חסדי אבות, ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה:

מסוד חכמים ונבונים. ומלמד דעת מבינים. אפתחה פי בתפלה ובתחנונים. לחלות ולחנן פני מלך המלכים ואדוני האדונים:

הארון

סוגרין

מיוסד ע"פ א"ב

אפד מאז לשפט היום. בחר מעשה כל יום. גישת יקומים פני אים. דינם בו לפלם לפדיום: הראשון אדם בו נוצר. וצוה חק ולא נצר. זה מליץ בהרחיב בצר. חקקו למשפט ולדורות הנצר: טיעת חוצב גבעות וצורים. ילדו בו מראש צרים. פיושבי נטעים המה היוצרים. ללמד בו צדק לעצורים: מיחס שמו בשם איתנים. נס להתנוסס עליונים ותחתונים. ספרים נפתחים

וּמַעֲשִׂים מִתְנִיִּים. עוֹבְרִים לְפָנֶיךָ וְחֹשְׁבוֹן נוֹתְנִים:
פְּקִיד הַיֶּכֶן לְתַקּוֹן מוֹעֲדֶיךָ. צֹאן לְהַעֲבִיר בְּשֶׁבֶט
עֲדִידָה: חֲזוֹן קָרָן בְּמִשְׁכֶּם (בַּשַּׁבָּת בְּזִכְרָם) הַיּוֹם עֲדִידָה. רַחוּם
זָכַר שְׁבוּעַת עֲבָדֶיךָ:

נִעְלָה (בַּשַּׁבָּת זְכוֹרוֹן) שׁוֹפֵר עִם תְּחִנּוּן. שְׂדֵי לְפִתּוֹתֶיךָ
בָּם בְּחִנּוּן: חֲזוֹן תְּשׁוּב לְנֶדָן בְּרַק הַשָּׁנּוֹן.
תַּחֲזֹק מִגֹּן לְגוֹנְלֵי בְּגוֹנוֹן:

זְכַרְנוּ לַחַיִּים מְלֶךְ חַפִּץ בַּחַיִּים וּכְתַבְנוּ בַּסֵּפֶר הַחַיִּים
לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מְלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
מִגֹּן אַבְרָהָם:

אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם אֲדַנִּי מַחִיָּה מֵתִים אַתָּה רַב
לְהוֹשִׁיעַ: מוֹרִיד הַטַּל:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מַחִיָּה מֵתִים בְּרַחֲמִים
רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים
וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אַמוּנָתוֹ לַיּוֹשְׁבֵי עָפְרָה.
כִּי כְמוֹךָ בָּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמָה לָּךְ מְלֶךְ
מְמִית וּמַחִיָּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

מיוסד ע"פ תשר"ק

תָּפֵן בְּמִכּוּן לֶכֶס שֶׁבֶת. שַׁעַן וּמוֹסָר כְּעֶלּוֹ בְּמַחֲשֶׁבֶת. רֵם תְּהִי אֲזוֹךְ קִשְׁבֵת. קוֹל שׁוֹפֵר שְׁעוֹת
מְנוּשָׁבֶת: צִרַת אִמֵר לֹא יָדוּן. פְּעָמִים לֹא תִקּוּם לְאַבְדוֹן. עוֹלָם אֲשֶׁר בְּאַרְבַּעָה נִדּוּן. סִמֵּךְ
בְּחֶסֶד וּבְאַמְתָּךְ אֲדוּן: נוֹעֲדִים בְּיוֹם קָרָב וּגְלַחֲמִים. מוֹל אֶבֶן נִגַף מִתְלַחֲמִים. לְבוֹב תְּרוּעַתָם
שְׁעָה מִמְרוֹמִים. כִּסֵּא דִין לְהַמִּיר בְּשֵׁל רַחֲמִים: יָחִיד אֲשֶׁר בְּעַקֵּד נִשְׁפֵּט. טִלְאִיו בּוֹ יִחַנְנוּ
מִלְּהַשְׁפֵּט. חֲלִילָה לָךְ אֱלֹהֵי הַמִּשְׁפָּט. זָכַר לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט: וְאֵם כְּאֵדָם עֲבָרוּ בְרִית. הָאֵל כָּאֵל
הֵבֵט לְבָרִית: חוֹן דְּבוֹרוֹת, אֱלֹהֵי דְבָרֵי הַבְּרִית. גְּלַהּ בּוֹכְרוֹן שְׁלוֹשׁ בְּרִית:

עוֹלָם בְּבִקְרָךְ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה. בְּהַכְרַעַת צְדָק

**תְּכַרְיעַ שְׁנָה: חוֹן אִסוּמָה טְלוּלָה גְשׁוּמָה אִם שְׁחִיבָה.
אִטוּמִים לְהַחִיּוֹת בְּטַלְלֵי שְׁנָה:**

מִי כְמוֹד אֵב הַרְחָמִים, זֹכֵר יִצְוֶרְוּ לַחִיִּים בְּרַחֲמִים:

**וְנִאֲמֹן אֶתְּהָ לְהַחִיּוֹת מֵתִים: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
מִחַיֵּה הַמֵּתִים:**

מיוסד ע"פ א"ת ב"ש (וכ' ול' כפול)

אף ארח משפטיך יהוה קוינוך. תאונת לב בצר פקדנוך. כרי ללב מאתמול קדמנוך. שופר תרועה טרם שמענוך: גזרה חקת מיצירת בראשית. ראש דכרך תשובה להשית. דין טרם הוצרך מראשית. קדמה למלט שוכבים מקרישית: היוצר יחד שני לביהם. צופה ומביט סרעף קרביהם. ואם און נראה במחבואיהם. פקוד תפקד למו קרוביהם: זכר הקרת שכם מסבל. עבד כההפש מענוי כבל. הניטיו אם תעתינו בתבל. שיהו יחוננם להי הבל: טמינת לב ונקימת קין. נדהים לאסף בו בקין. יום מוכן עתים להקין. מימים ומימה ומקין למין: פסה להקפות הדיש לקב. פסוחים בלהטו להכהב לרקב: חון הקסיר מכשול מלב העקוב. להזכר לאברהם ליצחק וליעקב:

**יִמְלֹךְ יְהוָה לְעֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדָר וָדָר
הַלְלוּיָהּ:**

**וְאַתָּה קְדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵל נָא:
חז"ק אֵל אֱמוּנָה בְּעַרְפְּךָ דִּין. אִם תִּמְצָח עֲמֹק
הַדִּין. מִי יִצְדֹק לִפְנֵיךָ בְּדִין. קְדוֹשׁ:**

**חז"ק אִם לֹא לְמַעַנּוֹ יַעֲשֵׂ. וְיִסִּיר מִנּוֹ חֲרוֹן אַף
וְכַעַס. אִין לְבַקֵּר וְלִמְצֹא מַעֲשֵׂ. קְדוֹשׁ:**

כוונת הפייטן להזכיר מאדם הראשון עד יאשיהו, שכל אחד ואחד לא עמד זכאי בדיון, ומוה יבינו כל יצורי ארץ, אם בצדיקים דקדק הקב"ה כן, ברשעים דאכ"ו. ושם המתבר כפול בראשי התרזות אלעזר בירבי קליר:

אמץ אדירי כל חפץ. בהתבקרם בדיון חיבו לנפץ. כלא נמצא בהם חפץ: אדם יציר עפר מאדמה. לאילי מרום אותו דמה. לא כן ולהבל דמה: לעבד ולשמר גן הפרישו. ועבר על ציווי ויגרשו. ויום זה לישר דישו: לעת האיר אורח ממאפל. עולם היה תהו ומאפל. עשרים דור כזוי ושלף: עקשים בארח מישור מסלול ידע. ועל נאמו במה אדע. נדון בקו ידע תדע: עוברים

ראש עת רצון השנה תקא

בעמק הבכא להבדק. אם כפעלם בריב ידקדק. לפני שופט מי יצטדיק: וך המשלים בעקד נפש. בזון לא מצא נפש. ותכהין עיניו בעשן טפש: וךעו רגל באהלי תורה. ועל אמרו דרכי נסתרה. נכסה מנו פורת בסתירה. רשע אשר במחבא חתר. צדק לפניו יחלך וינתר. אולי ביום אף יסתר: רעים שנים עשר כהבדיק. בריב אותם לא הצדיק. על מכרם בכסף צדיק: בני בלי שם במקרם עמוסים. בזונה וביזין ובשוד חמסים. איך בדין יהיו נעמסים: בהתצבו לריב בעמדו לדיון. על זאת אותם ידיון. למען ידעון שדון בדין: ירד אשר הוריד אמרים. והדריר בכור שור מחמורים. ונענש בשמעו נא המורים: יען אשר נוקש בעשר. נחרתו בו מיתות עשר. וכגע גבול ככל באסר: ראשית אשר בשחד ישפטו. איך בקו צדק ישפטו. כי אם כמו שפטו: רובים עלי אש ורה. פגעה כם באף גזרה. ללמד כם פושעי פזורה: בער חמד מן החרם. ונלכד הוא וכל אשר לו בחרם. מגדיש ועד קמה וקרם: בוגד ושודד מה מועיל. הון בעברה לא יועיל. כי אם לחלות פני מלמד להועיל: יד שלח אחו בארון. נעשה בו משפט וחרון. מה יעשו עוברי כבני מרון: יודע נגן כפץ בחנני. נכתן ונאם חנם חנני. ואל תבוא במשפט לדינני: קוראי בגרון וקול שופר. אם פשעם בדין יספר. במתנת חנם היום יכפר: קצין כגאה לקטר לשם. נגע במצחו ורח להרשם. ונשפט בלא ידע ואשם: לעת תמוט רגל ודים. אשר באו להיכל מוידים. ישפטו במכניע ודים: לעת יבקר פועלי שקר. להשפט בוכוח אף וחקר. יסכר פי ודברי שקר: ישר מתהלך לפניו באמת. איך אחרי הדברים והאמת. חשב פעלו אלהים אמת: ידיד אשר לפניו ואחריו. לא קם כמוהו בבחיריו. ואחרי כל זאת דקדק אחריו: יבינו כל יצורי ארץ. אם פך במצוקי ארץ. מה יעשו רשעי ארץ: ראה יראו יערי שיחים. אם אש אהנה בלחים. או ינועו יבשים כסוחים: ראה כי אין איש. להפגיע בעד בני איש. ואתה אל ולא איש: חון רשום בכתב אמת אשננה. מעשה כל ימות השנה. לרצותך בשופר (בשבת בזכרון שופר) בזה ראש השנה: חו"ק אם לא למענו יעש. ויסיר מנו חרון אף וכעס. אין לבקר ולמצא מעש. קדוש.

ובכן ויהי בישרון מלך:

פותרין השיר הזה נוסד ע"פ א"ב משולש הארון

מלך עליון: אל דר במרום. אדיר במרום. אמין ידו תרום. לעדי עד ימלך:

מלך עליון: גבור להקים. גוזר ומקים. גולה עמוקים. לעדי עד ימלך:

מלך עליון: המנדבר בצדקה. הלויש צדקה. המאזין צעקה. לעדי עד ימלך:

מִלְךָ עֲלִיּוֹן: זֹכֵר צוּרִים. זְכוֹת יִצְוִרִים. זֹעֵם
צָרִים. לְעֵדֵי עַד יִמְלֹךְ:

מִלְךָ עֲלִיּוֹן: טוֹב שׁוֹכֵן עַד. טוֹבוֹ לְעַד. טַפַּח שְׁמִי
עַד. לְעֵדֵי עַד יִמְלֹךְ:

מִלְךָ עֲלִיּוֹן: פִּשְׁלָמָה עוֹטָה אֹזֶר. כָּל מְאֹרֵי אֹזֶר.
כְּבִיר וְנְאוֹר. לְעֵדֵי עַד יִמְלֹךְ:

מִלְךָ עֲלִיּוֹן: מֶלֶךְ עוֹלָמִים. מִפְּעֻנַח נְעֻלָּמִים. מִשִּׁיחַ
אֱלֹמִים. לְעֵדֵי עַד יִמְלֹךְ:

מִלְךָ עֲלִיּוֹן: סוֹבֵל הַכֹּל. סָב וּמִבְּלָה כֹּל. סוֹקֵר הַכֹּל.
לְעֵדֵי עַד יִמְלֹךְ:

מִלְךָ עֲלִיּוֹן: פֶּאֶרֶז עֵז. פֶּעַל יְמִינוֹ תִּעֵז. פּוֹדֵה וּמַעֲזֵ.
לְעֵדֵי עַד יִמְלֹךְ:

מִלְךָ עֲלִיּוֹן: קְדוֹשֵׁיוֹ לְחַב. קוֹרֵא מִי רַחֵב. קְרוֹב
לְקוֹרְאָיו בְּאַחַב. לְעֵדֵי עַד יִמְלֹךְ:

מִלְךָ עֲלִיּוֹן: שָׁנָה אֵין לְפָנָיו. שְׁקֵט בְּפָנָיו. שֶׁבַח
טוֹב בְּמַצְפּוֹנָיו. לְעֵדֵי עַד יִמְלֹךְ:

מִלְךָ אֲבִיוֹן. בְּלָה וְרָד שַׁחַת. בְּשָׂאוֹל וּבְתַחַת. בְּלֹאֹת בְּלִי
נַחַת. עַד מָתִי יִמְלֹךְ:

מכאן עד מלך אביון תנומה וכו' הושמט ברוב המחזורים ע"י הצנזוריה

1] מִלְךָ אֲבִיוֹן. דָּוָה כְּדָבָר. דוֹבֵר וְעוֹבֵר. דוֹמָה לְעוֹר.

עַד מָתִי יִמְלֹךְ:
מִלְךָ אֲבִיוֹן. וְחַפֵּץ בְּרִשְׁעֵי. וְעוֹשֶׂה רִשְׁעֵי. וּמוֹכֵן לְפִשְׁעֵי.

עַד מָתִי יִמְלֹךְ:
מִלְךָ אֲבִיוֹן. הוֹשֵׁב וְשׁוֹכֵחַ. חָשׂ וּמִשְׁתַּכַּח. חָב וּמִתְּוַכַּח.

עַד מָתִי יִמְלֹךְ:

מִלֶּדֶת אֲבִיוֹן. יָמָיו טָפְחוֹת. יוֹמוֹ לְמַפְחוֹת. יְחוּם טָפוּחוֹת.
 עַד מִתִּי וְיִמְלֹךְ:
 מִלֶּדֶת אֲבִיוֹן. לְצַלְמוֹת יִשְׁפֹּל. לְרֹגֵב יֵאֱפֹל. לְאֲשָׁמוֹן יִקְפֹּל.
 עַד מִתִּי וְיִמְלֹךְ:
 מִלֶּדֶת אֲבִיוֹן. נַע לְרַגְעִים. נֶחֱפָז מִפְּגָעִים. נִבְחַל בְּשִׁגְוֵעִים.
 עַד מִתִּי וְיִמְלֹךְ:
 מִלֶּדֶת אֲבִיוֹן. עוֹזֵר וּמִתְעַבֵּר. עֹפֵעֵפוֹי מְעוֹר. עֶפְרוֹ צוֹבֵר.
 עַד מִתִּי וְיִמְלֹךְ:
 מִלֶּדֶת אֲבִיוֹן. צִחְנָה תִּבְאִישְׁנֹו. צוֹאָה תִּלְפִישְׁנֹו. צִיָּה
 תִּירְשְׁנֹו.
 עַד מִתִּי וְיִמְלֹךְ:
 מִלֶּדֶת אֲבִיוֹן. רָמָה לֹבֵשׁ. רֹטֵב וְיִבֵּשׁ. רְשׁוּף בְּמִים וּבְאִישׁ.
 עַד מִתִּי וְיִמְלֹךְ:
 מִלֶּדֶת אֲבִיוֹן. תְּנוּמָה תְּעוֹפְנֹו. תְּרַדְמָה תְּעוֹפְנֹו. תְּהוֹ
 יִשׁוֹפְנֹו.
 עַד מִתִּי וְיִמְלֹךְ:

וחזרין ופותחין הארון

אֲבָל מִלֶּדֶת עֲלִיוֹן: תִּקְפּוּ לְעַד. תִּפְאֲרֹתוֹ עַדִּי עַד.
 תִּהְלֹתוֹ עוֹמְדֹת לְעַד. לְעַדִּי עַד וְיִמְלֹךְ:
 וּבְכֹן יִלֶּךְ תַּעֲלֶה קִדְשָׁה בִּי אֶתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ מִלֶּדֶת:

וּנְתַנָּה תִקְרָה קִדְשֵׁת הַיּוֹם. בִּי הוּא נִזְרָא
 וְאִים. וְבוֹ תִנְשָׂא מַלְכוּתָךְ.
 וַיִּכּוֹן בְּחֶסֶד כְּסֵאֶךָ. וְתִשָּׁב עָלָיו
 בְּאַמְתָּ: אָמֵת בִּי אֶתָּה הוּא דִין וּמִזְכִּיחַ
 וַיִּזְדַּע וְעַד. וְכוֹתֵב וְחוֹתֵם (וּמוֹפְר
 וּמוֹנָה). וְתִזְכֹּר כָּל הַנְּשִׁפְחוֹת. וְתִפְתַּח

אֶת סֵפֶר הַזְכָּרוֹנוֹת. וּמֵאֲלוֹ יִקְרָא.
 וְחֹתֶם יָד כָּל אָדָם בּוֹ. וּבְשׁוֹפֵר גָּדוֹל
 יִתְקַע. וּקוֹל דְּמָמָה דָּקָה יִשְׁמַע.
 וּמִלְּאֲכִים יִחְפְּזוּן. וְחֵיל וּרְעֵדָה יֵאֲחֲזוּן.
 וַיֹּאמְרוּ הַיְהִי יוֹם הַדִּין. לִפְקֹד עַל עֲבֹא
 מִרוֹם בְּדִין. כִּי לֹא יִזְכּוּ בְּעֵינֶיךָ בְּדִין.
 וְכָל בָּאֵי עוֹלָם יַעֲבְרוּן לִפְנֶיךָ כְּבָנֵי
 מִרוֹן: ⁱⁱⁱ כְּבִקְרַת רוּעָה עֲדָרוּ. מִעֲבִיר
 עֲאֲנוּ תַּחַת שֶׁבֶטוֹ. כֵּן תַּעֲבִיר וְתִסְפֹּר
 וְתִמְנֶה וְתִפְקֹד נַפְשׁ כָּל חַי. וְתַחֲתֶךָ
 קִצְבָּה לְכָל בְּרִיּוֹתֶיךָ. וְתִכְתֹּב אֶת גְּזֵר
 דִּינָם:

בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה יִפְתְּכוּן. וּבַיּוֹם צוֹם
 כְּפֹר יִחְתְּמוּן. כַּמָּה יַעֲבְרוּן.
 וּכְמָה יִבְרָאוּן. מִי יִחִיָּה. וּמִי יָמוּת. מִי
 בְּקִצּוֹ. וּמִי לֹא בְּקִצּוֹ. מִי בַּמּוֹם. וּמִי
 בְּאֵשׁ. מִי בַּחֶרֶב. וּמִי בַּחִיָּה. מִי בְּרַעֲב.
 וּמִי בַּצְּמָא. מִי בְּרַעֲשׁ. וּמִי בַּמַּגָּפָה. מִי
 בַּחֲנִיקָה וּמִי בַּסְּקִילָה. מִי יִנּוּחַ. וּמִי
 יִנוּעַ. מִי יִשְׁקֹט וּמִי יִטְרַף. מִי יִשְׁלֹו.

וּמִי יתִיַסֶר. מִי יַעֲנֵי. וּמִי יַעֲשֶׂר. מִי
יִשְׁפֹּל. וּמִי ירוֹם:

צום

קול

ממון

וּתְשׁוּבָה וּתְפִלָּה וְצַדִּיקָה מַעֲבִירִין אֶת רֵעַ הַגּוֹזֵרָה:

כִּי כַשְׂמֶדֶ בֶּן תְּהִלָּתֶךָ. קָשָׁה לְבַעַם וְנוֹחַ לְרִצּוֹת.
כִּי לֹא תַחֲפִיץ בַּמּוֹת הַמֵּת. כִּי אִם בְּשׁוּבוֹ
מִדְרָכּוֹ וְחִיָּה. וְעַד יוֹם מוֹתוֹ תַחֲכֶּה לוֹ. אִם יִשׁוּב
מִיַּד תִּקְבְּלוּ: מִן אֲמַת כִּי אֲתָה הוּא יוֹצֵרֵם. וְאֲתָה
יּוֹדֵעַ יוֹצֵרֵם. כִּי הֵם בְּשָׂר וְדָם: אָדָם יִסְוֹדוּ מֵעַפָּר.
וְסוֹפּוֹ לְעַפָּר. בְּנַפְשׁוֹ יָבִיא לְחַמּוֹ. מִשׁוּל כְּהָרֵם
הַנִּשְׁפָּר. כַּחֲצִיר יִבֵּשׁ. וּכְצִיץ נוֹבֵל. כַּצֵּל עוֹבֵר.
וּכְעֵנָן כֹּלֵה. וּכְרוּחַ נוֹשֶׁבֶת. וּכְאֵבֶק פּוֹרֵחַ. וּכְחֵלוֹם
יֵעוֹף:

וְאֲתָה הוּא מֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיִם:

אֵין קִצְבָה לַשְּׁנוֹתֶיךָ. וְאֵין קֵץ לְאַרְבֵּי יְמֶיךָ: וְאֵין
לְשַׁעַר מַרְכָּבוֹת כְּבוֹדֶךָ. וְאֵין לְפָרֵשׁ עֲלוֹם
שְׂמֶךָ. שְׂמֶךָ נֹאֵה לָךְ. וְאֲתָה נֹאֵה לְשְׂמֶךָ. וְשְׂמִנִי
קִרְאֵת בְּשְׂמֶךָ:

עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂמֶךָ. וְקַדְּשׁ אֶת שְׂמֶךָ עַל מַקְדִּישֵׁי
שְׂמֶךָ. בְּעַבְדֵי כְבוֹד שְׂמֶךָ הַנֶּעֱרָץ וְהַנִּקְדָּשׁ.
כְּסוּד שִׁיחַ שְׂרָפֵי קִדְשׁ. הַמַּקְדִּישִׁים שְׂמֶךָ בְּקִדְשׁ.
דְּרִי מַעֲלָה עִם דְּרֵי מִטָּה. קוֹרְאִים וּמְשַׁלְּשִׁים
בְּשִׁלּוּשׁ קִדְשָׁה בְּקִדְשׁ:

כִּתְרֵי יִתְנוּ לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֹאכִים הַמוֹנִי
 מַעֲלָה עִם עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל קְבוּצֵי מִטָּה.
 יַחַד כָּלָם קִדְּשָׁה לָךְ יִשְׁלֹשׁוּ: כַּדְּבַר הָאֲמֹר עַל
 יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר: קְדוֹשׁ
 קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כָל הָאָרֶץ
 כְּבוֹדוֹ: כְּבוֹדוֹ מְלֵא עוֹלָם מִשְׁרָתוֹ שׂוֹאֲלִים
 זֶה לָזֶה אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ. לְעַמְתָּם
 מְשֻׁבְּחִים וְאוֹמְרִים:

מיוסד ע"פ א"ב ושם המהבר לבסוף אלעזר:

וְחֵירוֹת אֲשֶׁר הִנֵּה מְרַבְּעוֹת כִּפְסָא. בְּמֵאֲתִים וְחֲמִשִּׁים וְשֵׁשׁ מְכַנְפֹּת כִּפְסָא.
 גִּזְעוֹת בּוֹ בְּסוֹכְכֶם פְּנִים בְּפָנִים לְכִפְסָא. דְּמוֹת רְקִיעַ בְּרֵאשִׁים נְטוּי
 לְכִפְסָא. הוּא בְּעֵין הַקֶּרֶחַ וְבוֹ שְׁבִיב כִּפְסָא. וּמַפְעֵל לְרְקִיעַ כְּמֵרֵאָה דְּמוֹת כִּפְסָא.
 יְעוֹת בְּלֵי לְאוֹת מְחִיל כִּפְסָא. חוּן חֲשׂוֹת בְּרִצּוֹא וְשׁוֹב מְרַעֲשׂוֹת כִּפְסָא. טְסוֹת
 בְּבִקָּה וְלֹא מְזִיווֹת הוּד כִּפְסָא. יוֹדְעוֹת כִּי כָל מְקוֹם לֹא יָכִיל מְקוֹם כִּפְסָא:

כִּפְ רִגְלֵי חֲמִשׁ מְאוֹת וְחֲמִשׁ עֶשְׂרֵה יִשְׁרָה לְכִפְסָא. לְעַת תְּרַשְׁיֵנָה לְפָאָר קוֹפְצוֹת
 מִתַּחַת לְכִפְסָא. מִתְעַלְפּוֹת מִפְּחָד רָם יוֹשֵׁב עַל כִּפְסָא. נְרֵאוֹת נוֹשְׂאוֹת וְחֵם
 נְשׂוֹאוֹת עִם כִּפְסָא. סְבוּלוֹת מִתַּחַת וְזוֹעוֹת עוֹלָם לְכִפְסָא. עֵתִירַת זוֹ כְּתַעֲל
 תְּרַפְּיֵנָה כְּנֶף כִּפְסָא. פְּשָׁעִים אִם עֲצָמוֹ מְשִׁיקוֹת כִּפְסָא. צוֹרֵר כִּי יִשְׁמִין וְפָרְשׁוֹ
 עֲנַן כִּפְסָא. קוֹל שׁוֹפֵר לְעַת יַעַל מֵאֲחֹז פְּנֵי כִפְסָא. רַחֲמִים וְלִיּוֹן בְּעַד רְשׁוּמִים
 כִּכִּפְסָא. שׁוֹפֵט אִם יִרְצֵה מְשַׁבֵּת בְּאוֹלָם הַכִּפְסָא. תְּכֵנִית תָּם יַפְן חֲקוּקָה כִּכִּפְסָא.
 אֲרַבְּעֵי חֵירוֹת נוֹשְׂאוֹת וּמְנַשְׂאוֹת עִם כִּפְסָא. חוּן לְבַלְתִּי לְנַבֵּל לְמַעַנְנֵי כִפְסָא. עוֹד
 יִפְצָה פֶּה וְיַפְגִּיעַ כִּפְסָא. זָכַר לְיוֹשְׁבֵי נְטָעִים אֲשֶׁר עִמָּךְ כִּכִּפְסָא:

חוּן רַחֵם מְצִיָּקִים אֲשֶׁר עָלֵיהֶם שְׂמֵת הַדּוּם וְכִפְסָא. וְאוֹ יִתְרַעַם הַגְּלַגֵּל וְיִתְרַעַשׁ
 הַכִּפְסָא. וְאוֹפֵן לְאוֹפֵן וְכָרוֹב לְכָרוֹב וְחֵיָה לְחֵיָה לְעַמְתָּם כִּפְסָא:

חוּן כְּבוֹדוֹ מְלֵא עוֹלָם מִשְׁרָתוֹ שׂוֹאֲלִים זֶה לָזֶה
 אֵיךְ*

(* בתפלת מוסף בר"ה וי"ב בשעה שמאריך החון בקדושה בתיבת איה מקום כבודו ישאל א' מג')

ראש **עת רצון** **השנה** **תקן**

דברים אלו, או עושר מופלג לעבודתו, או בנים צדיקים וחסידיים וחסמים, או השגת רוח הקודש, ויאמר:

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שתתן לי היום מתנה טובה מאוצרות מתנת הנס אף על פי שאיני כדאי כדכתיב והנזתי את אשר אהן. לפיכך: ותתן לי ולכל בני ביתי ולכל הסמוכים על שלחני ביום הזה ובכל יום יום מזונותינו בכבוד וברוח בזכות שמך הגדול דיקרנוסא (ס"א ניקוד כוה דיקרנוסא) הממנה על הפרנסה. ואל תצריכנו לידי מתנת בשר ודם כי אם בשמך חננו ומאוצר מתנת הנס תכלכלנו ותשפיענו, אמן אמן סלה סלה:

על השגת רוח הקודש: ותגזר עלי (פס"ט) גזרות טובות מלפני כסא כבודך ותתן לי לב מבין ולהשיג רוח הקודש:

על בנים צדיקים: ותתן לי בנים טובים וקשרים והגונים לעסק בתורתך ובמצותיך: יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אבינו שבשמים שתמלא שאלתי ובקשתי היום הזה בשם יהו (והנקודות הם מ"ו כמנין מליו ע"ב וד' י' ו"ו י' והב' אותיות י"ה דא"ה) ותמשיך לי שפע טוב מן סוד הנקרא הנרמז באות א' איה, לאבא ואמא סוד י"ה של איה, ומשם לדוכרא ונוקבא, ומשם לעבדך (פס"ט) העומד ומבקש מלפני כסא כבודך. ואל תשיבני ריקס מלפניך, אמן כן יהי רצון:

ויכון בכ"ד שמות וכ"ד ספרים:

יפ ענ הת הת הד די מי הד אמ את בנ הן שם את ון את שה לב הה אב לה לה אר הן:

מקום כבודו להעריצו. לעממתם משבחים ואומרים: קו"ה ברנף כבוד יהוה ממקומו: קהל ממקומו הוא יפן ברחמיו לעמו ויחן עם המיחדים שמו ערב ובקר בכל יום תמיד פעמים באהבה שמע אומרים:

מיוסד ע"פ תשר"ק ובסוף חתום שם המחבר אלעזר:

ולעמך תלואים בתשובה להתניח. שני לבבות לך באחד לאחד. רחין בנקיון פנים נשוא לב אחד. קול שופר כפוף כפף לב אחד. ציון שופר פשוט פשט לב אחד. פור ימים יצרו כם לבור אחד. עוכרים בו להקביל פני יוצר אחד: חן סמוכים בצדקת אב היה אחד. נשענים בספק יחיד ומיוחד. מקטחים בתם (נ"א בתם) ובלישר אב אחד:

להזכר למו עֲנִית קול אֶחָד. בְּשִׁבְתוֹ כַּפְּסָא שְׁפַט גּוֹי אֶחָד. יַעֲמִיד מְלִיץ יִשְׂרָאֵל מִנֵּי אֶלֶף אֶחָד. טוֹבוֹת לְהַגִּיד בְּשִׁבְעֵי בְּאֶחָד. חֲשׂוֹב גַּר וְאֶזְרָח לְמִשְׁפַּט אֶחָד. יָד וְרַע מֵהַיּוֹם מוֹדַע דִּינָם לְאֶחָד. וְאֲשֶׁר מַעֲשִׂיו שְׁקוּלִים עַד עֲשׂוֹר וְיֶאֱחָד. הוּא כְּחַפְצֵי לְהַצְדִּיק עֲשֶׂרֶת יָמֵי תְּשׁוּבָה וְיָחַד. דְּלֵת פְּתוּחָה לְשָׂבִים תַּת צְרִי לְכָל אֶחָד וְאֶחָד. גּוֹלָה זְכוּת וְרִשְׁעֵי לְהַגִּישׁ אֶחָד בְּאֶחָד. בְּקוֹר הַשְּׁבוּן לְמִצַּא אֶחָד לְאֶחָד: ^ח אִם יִשְׁקִיט וּמִי יִרְשִׁיעַ לְהַשִּׁיבֵנו וְהוּא בְּאֶחָד. אֲמַת חוֹתְמוֹ לְהוֹדִיעַ כִּי הוּא אֶחָד. לְעַת תְּמוּט וּכְכַל יָד עִם אֶחָד: עוֹד יִזְכָּר לְמוֹ מִפְּת שְׂכָם אֶחָד. זֹאת הַפְּתוּמַת שְׁמַע פֶּה אֶחָד. רוֹגֶשֶׁת נֶשֶׁף וְשֹׁחַר לְיָחַד לְאֶחָד:

חזן מִמְקוֹמוֹ הוּא יִפֵּן בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ וַיַּחֵן עִם הַמִּיַּחֲדִים שְׁמוֹ עָרַב וּבִקֵּר בְּכָל יוֹם תְּמִיד פְּעָמִים בְּאַחֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים: קו"ח שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד: קהל הוּא אֱלֹהֵינוּ הוּא אֲבִינוּ הוּא מְלַכְנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ. וְהוּא יוֹשִׁיעֵנוּ וַיִּגְאֲלֵנוּ שְׁנִית. וַיִּשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שְׁנִית לְעֵינֵי כָּל חַי לְאֹמֵר. הֵן גְּאֲלַתִּי אֶתְכֶם אַחֲרִית פְּרָאשִׁית לְהִיֹּת לְכֶם לְאֱלֹהִים:

כתב הראב"ן: אל ישיאך הפסקות של רבי אלעזר הקליר שתהא סבור כשאתה מגיע להפסקה והוא חוזר ומתחיל שהענין של מטה מופלג מענין של מעלה, דע לך כי סמוך ומחובר הוא, לפי שאמר למעלה שישאל רוגשים נשף ושחר בק"ש לכן אמר ואתה הקב"ה אוון קול מפאריך בכל איבריהם אלו ישראל שקורין ק"ש שיש בה רמ"ח תיבות כמנין איברים שבאדם, ותפס לו הלשון שמצא במדרש, שכך שמע מרבי עזריאל שהלשון הזה מצא במדרש צדיקים שבישראל מתיראים מיום הדין ומברכים ומיחדים ומקדשים להקב"ה בכל איבריהם, ובמיתתן הקב"ה מרביצן בכבוד גדול תחת עץ החיים ובקבריהם נותן להם מנוחה, ובכל ערב שבת ויו"ט עומדים מקבריהם ומשבחים להקב"ה שנאמר יעלו חסידים בכבוד ירננו על משכבותם, ואחר הלשון הזה יסד הפיוט הזה, עכ"ל.

מיוסד מהקליר ע"פ א"ת ב"ש:

וְאַתָּה אַזְנוּ קוֹל מִפְּאֲרֵיךְ בְּכָל אִיבְרִיָּהֶם, תִּכְן מִצֹּת מַעֲשֵׂיהֶם, בְּמֵאתַיִם
וְאֶרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה אִיבְרִיָּהֶם. בְּזֶה חֲדָשׁ תִּקַּע שְׁלֹשִׁים, כְּמוֹ שְׁלֹשִׁים
בְּכַף רִגְלֵיהֶם. שִׁי מוֹסְפֵי יוֹם עֲשָׂרָה, כְּמוֹ עֲשָׂרָה בְּקִרְסְלֵיהֶם. גְּשִׁים פְּנֵי תִבְה
שְׁחֲרִית שְׁתַּיִם, כְּמוֹ שְׁתַּיִם בְּשׁוֹקֵיהֶם. רְשׁוּמִים קְרוֹת בּוֹ חֲמִשָּׁה, כְּמוֹ חֲמִשָּׁה
עַל בְּרַכְיֵיהֶם: דְּרוּשִׁים תִּקַּע בְּכֶסֶה בְּאַחַד, כְּמוֹ אֶחָד בִּירְכּוֹתֵיהֶם. קָרוֹן יִמְשְׁכוּ
לְשֵׁלֶשׁ שְׁלֹשָׁה, כְּמוֹ שְׁלֹשָׁה בְּקוֹטְלֵיהֶם. הֵן מוֹסְפֵי חֲדָשׁ עֲשָׂרָה, כְּמוֹ
עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה צְלַעוֹתֵיהֶם. צָקוֹן לַחֶשֶׁם בְּרִכּוֹת תִּשְׁעָה, כְּמוֹ תִשְׁעָה
שְׁבִזְרוּעוֹתֵיהֶם. וּמְלִכּוֹת וּזְכֵרוֹנוֹת וּשׁוֹפְרוֹת שְׁלֹשִׁים, כְּמוֹ שְׁלֹשִׁים בְּפֶסֶת
יְדֵיהֶם. פְּלוֹל תְּמִידִים שְׁמוֹנֶה עֲשָׂרָה, כְּמוֹ שְׁמוֹנֶה עֲשָׂרָה חֲלוֹת
שְׁבִשְׁדְּרוֹתֵיהֶם. זְכָחֵי תְּמִידִים תְּקִיעוֹת תִּשְׁעָה, כְּמוֹ תִשְׁעָה שְׁבָרָאֵשִׁיָּהֶם.
עֲתִירוֹת שְׁתַּיִם שְׁחוּחַ בְּסִי שְׁמוֹנֶה, כְּמוֹ שְׁמוֹנֶה שְׁבָצְאוֹרֵיהֶם. חֶק דָּתָם סְפָרִים
חֲמִשָּׁה, כְּמוֹ חֲמִשָּׁה שְׁבִנְקֵבִיָּהֶם. שֵׁם הַלִּיכּוֹת עוֹלָם שְׁשָׁה, כְּמוֹ שְׁשָׁה
בְּלִבְבֵיָּהֶם. מוֹחּוֹת וְכֶסֶל וְשִׁכּוּי וְסִרְעָף וְכֶסֶן וְקִרְבִּי וְעֲשִׂתְנוֹתֵיהֶם. נֶפֶשׁ רוּחַ
נְשָׁמָה יְחִידָה תִּהְיֶה, עוֹר וּבִשָּׁר וְגִיד וְעֲצָמוֹתֵיהֶם: חֵן יִשְׂאוּ עֵינָי וַיִּכְרוּ אַזְנוֹ וַיִּפְצְצוּ
פֶה וְלִשׁוֹן וְגִיב שְׁפֹתוֹתֵיהֶם. מִכַּף רִגְלֵי וְעַד רֹאשׁ נִתְּוֹכָהוּ פִּרְט מַעֲשֵׂיהֶם. כִּתְּקַע
שׁוֹפֵר בְּקוֹל יַחְפְּרוּ שׁוֹטְנֵיהֶם, לְהַצְדִּיקֵם בְּיוֹם דִּין שְׁמַע שְׁנֵית מְאַלְתֵיהֶם:

**חֵן הוּא אֱלֹהֵינוּ הוּא אֲבִינּוּ הוּא מְלַכְנוּ הוּא
מוֹשִׁיעֵנוּ וְהוּא יוֹשִׁיעֵנוּ וַיִּגְאֹלֵנוּ
שְׁנֵית. וַיִּשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שְׁנֵית לְעֵינַי כָּל חַי
לְאֹמֵר. הֵן גְּאֹלְתֵי אֶתְכֶם אַחֲרִית בְּרֵאשִׁית
לְחַיּוֹת לְכֶם לְאֱלֹהִים: קו"ח אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
קְהֵל אֲדִיר אֲדִירֵנוּ יְהוָה אֲדוֹנֵינוּ מֶה אֲדִיר
שְׁמוֹ בְּכָל הָאָרֶץ: וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל
הָאָרֶץ בְּיוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה אֶחָד וְשִׁמוֹ
אַחַד:**

ראשי החרוות מיוסדים ע"פ תשר"ק עד כ' ואמצע החרוות ע"פ א"ב ער י':

תְּהַלּוֹת כְּבוֹדָךְ אֲמַצְדֵךְ מְלֵא כָל הָאָרֶץ. שְׁמַעְךָ דִּין מִשְׁמִים בְּכּוֹן יְרֵאָה וְשִׁקְטָה
הָאָרֶץ. רַעַשׂ יוֹם מִשְׁפָּט גָּעֵשׂוּ תְּהוֹמוֹת הָאָרֶץ. קוֹל שׁוֹפֵר חֲזוֹן דְּבַר

עֲמֵהּ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירָהּ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן
כְּבוֹדָהּ. וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחָהּ וְעַל
מְכוּנָהּ וְחִיכָלָהּ:

צריך להפסיק בין תיבת איתן לתיבת אדונינו, כי אדונינו קאי על הש"י:

עוֹד יִזְכֹּר לָנוּ אֶהְיֶה אִתְּךָ, אֲדוֹנֵינוּ.
וּבִבֶן הַנְּעֻקָה יִשְׁבִּית מְדֵינָנוּ.
וּבְזָכוֹת הַתָּם יוֹצִיא אִיּוֹם (כ"א ח'יום)
לְצַדִּיק דֵּינָנוּ. כִּי קְדוֹשׁ הַיּוֹם לְאֲדוֹנֵינוּ:
בְּאֵין מְלִיץ יִשָּׂר מוֹל מַגִּיד פֶּשַׁע. תִּגִּיד לְיַעֲקֹב
דְּבַר חֶק וּמִשְׁפָּט. וְצַדִּיקָנוּ בְּמִשְׁפָּט
הַמִּלְוָה הַמִּשְׁפָּט:

מהר"י סג"ל היה אומר תיבת המשפט עם האותו בנשימה אחת

מיוסד ע"פ א"ב

הארון

פותחין

הַאֲוִחַז בְּיַד מִדַּת מִשְׁפָּט
וְכֹל מְאֲמִינִים שְׁחִוָּא אֵל אֲמוּנָה
הַבּוֹחֵן וּבּוֹדֵק גְּנֹזֵי נַסְתָּרוֹת
וְכֹל מְאֲמִינִים שְׁחִוָּא בּוֹחֵן כְּלִיּוֹת
הַגּוֹאֵל מִמָּוֶת וּפּוֹדֵה מִשַּׁחַת
וְכֹל מְאֲמִינִים שְׁחִוָּא גּוֹאֵל חָזֵק
הַדָּן וְחִידֵי לְבָאֵי עוֹלָם
וְכֹל מְאֲמִינִים שְׁחִוָּא דִּין אֲמֵת
הַחֲגוּזֵי בְּאַחִיהָ אֲשֶׁר אַחִיהָ
וְכֹל מְאֲמִינִים שְׁחִוָּא חָיָה הוּא וְיַחֲיָה

הַיְדֵאֵי שָׁמוּ בֵּן תְּהַלְתּוּ

וְכֹל מֵאֲמִינִים שֶׁהוּא וְאִין בְּלַתּוּ
הַזּוֹכֵר לְמִזְבִּירָיו טוֹבוֹת זְכוּרוֹת
וְכֹל מֵאֲמִינִים שֶׁהוּא זּוֹכֵר הַפְּרִית
הַחֹתֶמֶת חַיִּים לְכֹל חַי

וְכֹל מֵאֲמִינִים שֶׁהוּא חַי וְקַיָּם
הַטּוֹב, וְיִמְטִיב לְרַעִים וְלַטּוֹבִים
וְכֹל מֵאֲמִינִים שֶׁהוּא טוֹב לְכֹל
הַיּוֹדֵעַ יֵצֵר כָּל יִצּוּרִים

וְכֹל מֵאֲמִינִים שֶׁהוּא יוֹצֵרָם בְּפֶטֶן
הַכֹּל יָכוֹל וְכוּלָּלָם (נ"א יוֹכֵל וְכוּלָּל) יָחַד
וְכֹל מֵאֲמִינִים שֶׁהוּא כֹּל יָכוֹל
הֵלֵךְ בְּסֵתֶר בְּצֵל, שְׂדֵי

וְכֹל מֵאֲמִינִים שֶׁהוּא לְבַדּוֹ הוּא
הַמְּמַלִּיךְ מַלְכִּים וְלוֹ הַמְּלוּכָה
וְכֹל מֵאֲמִינִים שֶׁהוּא מַלְךְ עוֹלָם
הַנּוֹחַג בְּחֵסֶדּוֹ כֹּל הַיּוֹר

וְכֹל מֵאֲמִינִים שֶׁהוּא נוֹצֵר חֶסֶד
הַסּוֹבֵל, וּמַעְלִים עֵינַי מִסּוֹרְרִים
וְכֹל מֵאֲמִינִים שֶׁהוּא סוֹלֵחַ סֵלַח
הַעֲלִיזוֹ, וְעֵינָיו אֵל יִרְאוּ

וְכֹל מֵאֲמִינִים שֶׁהוּא עוֹנֵה לַחֵשׁ
הַפּוֹתֵחַ שַׁעַר לְדוֹפְקֵי בֵּת שׁוֹבֵה
וְכֹל מֵאֲמִינִים שֶׁהוּא פְּתוּחָה יָדוֹ
הַצּוֹפֵה לְרִשְׁעַ וְחַפֵּץ בְּהַצְדִּיקוֹ

וְכָל מְאֹמִינִים שֶׁהוּא צָדִיק וְיֵשֶׁר
 הַקָּצֵר בְּזַעַם וּמֵאֲרִיךְ אַף
 וְכָל מְאֹמִינִים שֶׁהוּא קָשֶׁה לְכַעַם
 הַרְחֹם וּמְקַדִּים רַחֲמִים לְרַגֵּז
 וְכָל מְאֹמִינִים שֶׁהוּא רַךְ לְרִצּוֹת
 הַשָּׂוִה וּמִשׁוּה קָטָן וְגָדוֹל
 וְכָל מְאֹמִינִים שֶׁהוּא שׁוֹפֵט צָדִק
 הַתָּם וּמִתְמַם עִם תְּמִימִים

וְכָל מְאֹמִינִים שֶׁהוּא תָמִים פְּעֻלָּו
 תִּשְׁגַּב לְבַדָּה וְתִמְלֶךְ עַל כָּל בְּיָחוּד: פְּתוּב עַל יַד נְבִיאָהּ וְהִיא יְהוָה
 לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד:

כשמים "האוחז ביד" יאמר אנא בכח וכו' ואח"כ יאמר זה:

בְּשִׁמְךָ שְׂדֵי יְהוָה צְבָאוֹת שֶׁתַּעֲשֶׂה שְׂאֵלְתִי וּבִקְשָׁתִי. וְהִיא יְהוָה
 לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד:

וּבְכֵן תֵּן פְּחָדֶךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ,
 וְאִימַתְךָ עַל כָּל מַה שֶׁבְּרָאתָ, וַיִּירָאוּךָ כָּל
 הַמַּעֲשִׂים, וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים. וַיַּעֲשׂוּ
 כָלֵם אֲגֻדָּה אַחַת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ כִּלְכַב שְׁלָם.
 כִּמּוֹ שֶׁיִּדְעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהַשְּׁלֵטָן לְפָנֶיךָ, עִזּוּ
 בִּידֶךָ, וְגִבּוֹרָה בַּיּוֹמֶיךָ. וְשִׁמְךָ נִזְרָא עַל כָּל מַה
 שֶׁבְּרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד יְהוָה לְעַמְּךָ, תְּהַלֵּל לְיִרְאֵיךָ,
 וְתִתְקַוָּה טוֹבָה לְדוֹרְשֵׁיךָ, וּפְתַחֲחוּן פֶּה
 לְמַיְחָלִים לָּהּ, שֶׁמִּתְחָה לְאַרְצֶךָ, וְשִׁשׁוֹן לְעִירֶךָ,

וּצְמִיחַת קָרוֹן לְדוֹד עֲבֹדָה, וְעֲרִיכַת נֹר לְבֹן יִשְׂרָאֵל
מְשִׁיחָהּ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ:

וּבְכֹן צְדִיקִים יִרְאוּ וַיִּשְׂמְחוּ, וַיִּשְׂרִים יַעֲלוּ, וְחַסִּידִים בְּרִנָּה יִגִּילוּ, וְעוֹלָתָהּ תִּקְפֹּץ
פִּיהָ, וְכָל הַרְשָׁעָה כִּלְהָ פִּעֲשׂוֹן תִּכְלֶה, כִּי תַעֲבִיר
מִמְּשָׁלַת זָרוֹן מִן הָאָרֶץ:

וַיֵּאָתְרוּ כָל לְעֲבֹדָהּ. וַיְבָרְכוּ שֵׁם כְּבוֹדָהּ.
וַיִּגִּדּוּ בְּאֵיִם צְדָקָהּ. וַיִּדְרְשׁוּהָ
עַמִּים לֹא יָדְעוּהָ. וַיַּחֲלִלּוּהָ כָל אֲפָסֵי אֶרֶץ.
וַיֹּאמְרוּ תַמִּיד יִגְדַּל יְהוָה. (וַיִּזְבְּחוּ לָהּ אֶת
זִבְחֵיהֶם.) וַיִּזְנְחוּ אֶת עֲצֵבֵיהֶם. וַיַּחֲפְרוּ עִם
פְּסִילֵיהֶם. וַיִּטּוּ שִׁבְכֵם אֶחָד לְעֲבֹדָהּ.
וַיִּירָאוּהָ עִם שֹׁמֵשׁ מִבְּקָשֵׁי פְּנֵיהָ. וַיִּפְּרוּ
כַּח מַלְכוּתָהּ. וַיִּלְמְדוּ תוֹעִים בִּינָה. וַיִּמְלְלוּ
אֶת גְּבוּרָתָהּ. וַיִּנְשְׂאוּהָ מִתְּנַשְׂא לְכָל
לְרֹאשׁ. וַיִּסְלְדוּ בְּחִילָהּ פְּנֵיהָ. וַיַּעֲטְרוּהָ נֹזֵר
תְּפֹאֲרָהּ. וַיַּפְצְחוּ הַרִים רִנָּה. וַיַּצְחִלוּ אֵיִם
בְּמַלְכוּתָהּ. וַיִּקְבְּלוּ עַל מַלְכוּתָהּ עֲלֵיהֶם.
וַיִּרְוּמָמוּהָ בְּקָהֶל עַם. וַיִּשְׁמְעוּ רְחוּקִים
וַיְבֹאוּ. וַיִּתְּנוּ לָהּ פֶּתֶר מְלוּכָהּ:

וְתִמְלֹךְ אֶתְּהָ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְהֵרָה לְבָרָךְ

עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, בָּחַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ.
 וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קִדְשֶׁךָ. כִּפְתוּב בְּדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ:
 וּמְלוֹדָה יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר,
 הַלְלוּיָהּ:

קִדְוֵשׁ אֶתְהָ וְנִרְאָ שְׁמֶךָ, וְאִין אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדֶיךָ,
 כִּפְתוּב, וַיִּגְבַּהּ יְהוָה צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט, וְהָאֵל
 הַקְּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ בְּצַדִּיקָה. כִּירוֹךְ אֶתְהָ יְהוָה, הַמְּלֶךְ
 הַקְּדוֹשׁ:

אֶתְהָ בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אֲהַבְתָּ אֹתָנוּ
 וְרָצִיתָ בָּנוּ, וְרוּמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְשׁוֹנוֹת,
 וְקִדְשַׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקִרְבַּתָּנוּ מִלְּפָנֶיךָ
 לְעַבְדֶּךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וּתְתֵן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת הַשְּׁשִׁבֹת
 הַזֶּה וְאֶת יוֹם) הַזְּכָרוֹן הַזֶּה, יוֹם (לשבת זְכָרוֹן) תְּרוּעָה
 (לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קוֹדֵשׁ זָכָר לִיציאת מצרים:

תפלה לתקון קרי

כשהחזן אומר "ומפני חטאינו" תאמר תחינה לתקון קרי ותכוין לשתף עצמך עם צער השכינה שהיא בגלות ונתמעט אורה בסוד מיעוט הירח, ונאחזו מאריכים הגלות בעונותינו מחמת חטא קרי, שאל"כ היתה תורת בסוד אור החמה כמ"ש אור הלבנה כאור החמה, לכן יאמר תפלת רבש"ע וכו', והיא מס' עבודת הקודש והיא תפלה קדומה אך שהוא ז"ל תיקן הלשון והוסיף גופך משלו:

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, בִּשְׁנֵי מָאָד וְנָמוּס לְבָנוּ עַל אֲשֶׁר פָּגַמְנוּ בְּאוֹת בְּרִיתֶךָ קִדְשׁ
 בְּכַפָּה מִיָּנִי פָּגַם, וּבִפְרָט בְּכַפָּה מִיָּנִי קְרִי וְטַפּוֹת זָרַע לְבַטְלָה שִׁיִּצְאוּ
 מִיָּנִי וּמִכָּל יִשְׂרָאֵל בְּכֻלָּל וּבִפְרָט שְׁלֵא בְּמָקוֹם מִצְוָה, בְּאֵזֶם וּבְרָצוֹן, בְּגִלְגוּל
 זֶה וּבְגִלְגוּלִים אֲחֵרִים. וְגַם הַנְּשֻׁמוֹת הַעֲשׂוּקוֹת בְּקַלְפוֹת הַנְּפֻצוֹת בְּאַרְבַּע
 כְּנַפּוֹת הָאָרֶץ וּנְשֻׁמוֹת עַרְטִילָאוֹת הַנְּפֻזוֹת בֵּין הַגּוֹיִם, וְעַל יָדֵי זֶה נִתְאַרְכָּה
 גְּלוּתָנוּ וְשָׁמַם בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ וְנִלְהָ יִקְרָנוּ. וּבְכֵן בְּמִרְיוֹת נַפְשׁ וְחַרְטוּהָ גְמוּרָה
 בְּאֵנוּ לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים וּסְלִיחוֹת. וַיְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 אֵב הַרְחָמִים שֶׁתְּרַחֵם עָלֵינוּ הַעֲנִיִּים וְהַאֲבִיּוֹנִים מְרִים וְנִאֲנָחִים. וְעֵתָה וְגַדֵּל

נא כח אדני ותפלטנה הקלפות כל הניצוצות הקדושים וטפות קרי וזרע לבטלה שיצאו ממני ומכל ישראל בגלגול זה וגלגולים אחרים ותחזור לקבצם בקדשה שנית והיו למאורות בכח השם הקדוש ב"ט שיוצא מפסוק ב'רועי ו'קבץ מ'לאים, ופסוק כי בי חשק ואפלטתו (והוא גימטריא אה"ת) ושם הקדוש הב"ז היוצא מפסוק ח"ל ב'לע ו'קאנו מבטנו ירישנו אל, ותקרב פוזרינו מבין הגוים ונפוצותינו פנס מירפתי הארץ. ויקים בנו מקרא שכתוב ושב יהוה אלהיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך יהוה אלהיך שמה. ותנאלנו גאלת עולם. עשה למען שמך. עשה למען מינה. עשה למען תורתך. עשה למען קדשתך. עשה למען אברהם יצחק ויעקב משה ואהרן יוסף ודוד החתומים ונאחזים במדות העליונות הנדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד ומלכות. ותתקן אשר פגמנו ותיחד אשר הפרדנו ותלקט אשר פזרנו. וברחמיך הרבים תשמרנו מפל רע מעתה ועד עולם. ותשפיע עלינו שפע קדשה וטהרה לעבדך באמת אנו וזרענו וזרע זרענו. ר'חיים ח'ינון ש'זומר ת'זמך מ'ציל י'שר פ'ודה וימין ב'ת שהיא רח"ש תמו"ף שם קדוש) חום ורחם עלינו וקבל תפלתנו ברכתיב לב נשבר ונדפה אלהים לא תבוז וכתיב כי לא בזה ולא שרץ ענות עני ולא הסתיר פניו מפניו ובשועו אליו שמע. והיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי:

ומפני חטאינו גלינו מארצנו, ונתרחקנו מעל אדמתנו, ואין אנחנו יכולים לעשות חובותינו בבית בחירתך, בבית הגדול והקדוש שנקרא שמך עליו, מפני היד שנשתלחה במקדשך. יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, מלך רחמן, שתשוב ותרחם עלינו ועל מקדשך ברחמיך הרבים, ותבנהו מהרה ותגדל כבודו, אבינו מלפנו, גלה כבוד מלכותך עלינו מהרה, והופע והנשא עלינו לעיני כל חי. וקרב פוזרינו מבין הגוים ונפוצותינו פנס מירפתי ארץ. והביאנו לציון עירך, ברנה, ולירושלים

בית מקדשך בשמחת עולם. ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו. תמידים כסדרם ומוספים כהלכתם. ואת מוספי יום (לשבת השבת הנה יום) הזברון הזה נעשה ונקריב לפניך באהבה כמצות רצונך, כמו שפיתבת עלינו בתורתך, על ידי משה עבדך, מפי כבודך כאמור:

לשבת וכיום השבת, שני כבשים בני שנה תמימם, ושני עשורנים סולת מנחה פלולה בשמן ונסכו: עולת שבת בשבתו, על עולת התמיד ונסכה: (זה קרבן שבת, וקרבן היום כאמור):

ובחודש השביעי באחד לחודש, מקרא קודש יהיה לכם, כל מלאכת עבודה לא תעשו, יום תרועה יהיה לכם. ועשיתם עולה לריח ניחוח ליהוה, פר בן בקר אחד, איל אחד, כבשים בני שנה שבעה תמימם:

ומנחתם ונספיהם כמדבר, שלשה עשורנים לפר, ושני עשורנים לאיל, ועשרון לכבש, ויין כנסכו, ושני שעירים לכפר, ושני תמידים כהלכתם: מלבד עולת החודש ומנחתה, ועולת התמיד ומנחתה, ונספיהם כמשפטם, לריח ניחוח אשה ליהוה:

לשבת ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי ענה, עם מקדשי שביעי, כלם ישבעו ויתענגו מטובה, ובשביעי רצית בו וקדשתו, חמדת ימים אותו קראת, זכר למעשה בראשית:

כהחזון אומר עלינו לשבח אומר כל הצבור עמו בלחש מלה במלה. ויש להודר מאד להפסיק לפני ואנחנו כורעים משה בשתיקה. יש מקומות שבעלינו נופלים על פניהם החזן וכל הקהל, ויש מקומות שרק החזן נופל, ויש המחלקים בין חל בשבת לחל בחול, וכל מקום כמנהגו. החזן תופל על פניו יורה שלא לעקור את רגליו בנפילתו ובקימתו, ונהגים להעמיד לפניו עוד עמוד למשך זמן התפלה ולסלקו בעת נפילתו על פניו בכדי שלא יצטרך לעקור רגליו. צריכים להודר להפסיק בבירר או באיזה בגד בין הקרקע ובין הפנים בשעה שנופלים (ואין לטעות עתון מודפס במקום נידר). ויש להודר מאד

תקיה ראש עת רצון השנה

שאם התלככו בגדיו מהעפר והם חדשים ושחורים שלא ינעו מהאבק וכשל בחלול יום טוב או בחלול שבת ריו"ט. אחר שקם החזן מהברייה יורד לגמור בקול רם את תפילת עלינו ממקום שהפסיק עד אין עוד, כי זה מחזרת הש"ץ.

עלינו לשפח לאדון הכל, לתת גדלה ליוצר
בראשית, שלא עשנו פגוי הארצות, ולא
שמנו כמשפחות האדמה, סוגרין הארון שלא שם חלקנו
בהם וגורלנו ככל המונם. שהם משתחיים להכל
ולריק ומתפללים אל אל לא ישיע: פותחין הארון ואנחנו
בורעים ומשתחיים ומודים לפני מלכי המלכים,
הקדוש ברוך הוא. שהוא נוטה שמים ויוסר ארץ,
ומושב יקרו בשמים ממעל, ושכינת עזו בנבחי
מרומים, הוא אלהינו אין עוד. אמת מלפנו, אפס
זולתו, כפתוב בתורתו, וידעת היום והשבות אל
לבבך, כי יהוה הוא האלהים בשמים ממעל ועל
הארץ מתחת, אין עוד:

הש"ץ חזר בקול רם הוא אלהינו וכו'. ובשעה שהצבור אומרים הוא אלהינו וכו' אומר הש"ץ אלו הפסוקים, וטוב לבטל גזירות רעות. וקבלה היא מן ר' אליעזר בעל הרוקח:

אתה הראת לדעת כי יהוה הוא האלהים אין עוד מלבדו:
וידעת היום והשבת אל לבבך כי יהוה הוא האלהים
בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד: שמע ישראל יהוה
אלהינו יהוה אחד: הן ליהוה אלהיך השמים ושמי השמים
הארץ וכל אשר בה: כי יהוה אלהיכם הוא אלהי האלהים
ואדני האדנים האל הגדל הגבר והנורא אשר לא ישא פנים
ולא יקח שחד: כי שם יהוה אקרא חבו גדל לאלהינו: יהי שם
יהוה מברך מעתה ועד עולם:

סוגרין הארון

בזמן שהש"ץ אומר עלינו יאמר והקל מגדל עוז:

מגדל עז שם יהוה בו ירוץ צדיק ונשגב. רבנו של עולם, מיום
שחרב בית המקדש אין לנו בפה לכפר, לא קרנך, ולא
בגדי כהנה, ולא מנחה, ולא זבה, ולא מזבחה, רק שמך הגדול

עומד לנו. יהי רצון שתהא שעה זו עת רצון לפנים תפלתו
למרום, פשאני מזכיר יהוה אל רחום וחנון ארך אפים
ורב חסד ואמת. נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחטאה
ונקה. אנא בכח וכו'

תחנה להש"ץ קודם מלכויות וזרונות ושופרות:

אלהינו ואלהי אבותינו, היה עם פיפיות שלוחי
עמך בית ישראל, העומדים לבקש תפלה
ותחנונים מלפניך על עמך בית ישראל: הורם מה
שיאמרו. הבינם מה שידברו. השיבם מה שישאלו.
ידעם איך יפארו. באור פניך יחלכו. בדרך לך
יכרעון. עמך פניהם יברכו. ומפרכות פיהם כלם
יתברכו. עמך לפניך יעבירו, והם בתוך יעברו.
עיני עמך הם תלויות. ועיניהם לך מוחלות: גשים
מול ארון הקדש באימה. לשפך פעם וחמה. ועמך
מסביבם אותם בחומה. ואתה מן השמים תשגיח
אותם לרחמה: עין נושאים לך לשמים. לב שופכים
נבחה פנים. ואתה תשמע מן השמים: שלא יבשלו
בלשונם. ולא ינקשו בשונם. ולא יבושו במשענם.
ולא יפלמו במ שאונם. ואל יאמר פיהם דבר שלא
ברצונך. כי חנוניך יהוה אלהינו המה חנונים.
ומרחמך המה מרחמים. כמד שידענו יהוה אלהינו
את אשר תחן יחן, ואת אשר תרחם ירחם: בפתוב
בתורתך ויאמר אני אעביר כל טובי על פניך,
וקראתי בשם יהוה לפניך, וחנתי את אשר אהן,
ורחמתי את אשר ארחם: ונאמר אל יבשו בי קניך
אדני אלהים צבאות, אל יפלמו בי מבקשיך אלהי
ישראל:

אחילה זו היא נטילת רשות לחון על מה שרוצה לומר מלכויות וכרונות ושופרות. וכתב אבודרהם שאין ליחיד לאמרו שדרי אומר בו אשר בקהל עם אשירה עזו:

פותרחן הארון

אֹחִילָה לְאֵל. אַחֲלָה פְּנֵיו. אֲשַׁאֲלָה
 מִמֶּנּוּ מַעֲנֶה לְשׁוֹן: אֲשֶׁר
 בִּקְהַל עִם אֲשִׁירָה עִזּוֹ. אֲבִיעָה רִנָּנוֹת
 בְּעַד מַפְעָלָיו: לְאָדָם מַעֲרָכֵי לֵב.
 וּמִיָּהוּזָה מַעֲנֶה לְשׁוֹן: אֲדַנִּי שִׁפְתֵי
 תִפְתָּח. וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ: יְהִיו לְרִצּוֹן
 אֲמַרִי פִי וְהִגִּיזוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרֵי
 וְגוֹאֲלֵי:

סוגרין הארון

כשחל יום ראשון בשבת אומרים אהללה

מיוסד ע"פ א"ב מרובע

אֲנִסִּיכָה מִלְכֵי לְפָנָיו בְּהַתְּהַלְכֵי. אֲמַצּוּ בְּהַמְלִיכֵי. וְאֹרֵר עֵז וְיִמְלֹךְ: אֵלִיל
 בְּהַשְׁלִיכֵי. לְפָנָי בּוֹא יוֹם מִלְכֵי. אִישׁ מִלְאָכֵי. יִשְׁלַח וְאֹז וְיִמְלֹךְ: בְּבוֹא
 לְהִלְךְ. נְתוּשׁ חֲנֵף מִמְלֹךְ. בֵּית גָּאִים כְּלֵי מֶלֶךְ. יִסַּח לְבַל וְיִמְלֹךְ: בְּתוֹכֵי יְהִלְךְ.
 בְּהוֹפִיעֵזוּ לְמֶלֶךְ. בְּמַלְכוּתוֹ אֲמִלְךְ. וְאֹז וְיִמְלֹךְ: גְּבֻרַת מַמְלָכוֹת. כְּמוֹרֵז מַמְלָכוֹת.
 גִּוּים וּמַמְלָכוֹת. יָהֵם וְהוּא יִמְלֹךְ: גְּלִיוֹן הַלִּיכוֹת, וּסְפָר תְּהַלּוּכוֹת. גַּל הַיּוֹם
 לְזִכְרוֹת. חֻזְקוֹ וְיִמְלֹךְ: דּוֹרְכַת נְסִיכוֹת. בְּחַנּוּן קוֹל כְּבוֹד. דְּבַרְהָ אֲנִי בְּמַלְכוּת.
 וּמִי יוֹכַל לְמֶלֶךְ: דְּכָאֵי רוּחַ נְמוּיכוֹת. מִחֲפָשֵׁי בְיוֹם דִּין זְכוּת. דְּשָׁה בַעַל מַלְכוּת.
 עַד צוּר וְיִמְלֹךְ: הַלּוּד מִחֲלָד. חֲמוֹשׁ מֵאוֹת הַלֵּךְ. הַדּוּר עַד הַמְלֹךְ. בְּעִזּוֹ לְמֶלֶךְ:
 תֵּבֵל הַמְּמֻלְךְ. עַל כּוֹה מֶלֶךְ. הֵלֵא בְמִי נִמְלֹךְ. כִּי אֵין לְמֶלֶךְ: וּמִלְפָּנָי מִלְךְ מֶלֶךְ.
 חֵי מִלְפָּנָיִם מֶלֶךְ. וְעַד תִּכַּל כָּל מֶלֶךְ. הוּא לְבַדּוֹ וְיִמְלֹךְ: וּמֵה יַעֲזוּ מֶלֶךְ. בְּעִזּוֹ מִשְׁפֵּט
 מֶלֶךְ. וְכַעֲבֵר סוּפָה בְּהִלְךְ. יִחַלַף מִמְלֹךְ: זֶךְ דִּין בְּעָרְכוֹ. יֵאָחֵז דְּרַפּוֹ. וְדִים בְּדָרְכוֹ.
 נָקָם יַעֲטֵ וְיִמְלֹךְ: זֶר זֶד בְּשִׁלְכוֹ. יִתֵּן עֵז לְמַלְכוֹ. זָכִים בְּהַמְלִיכוֹ. עַל כָּל יִמְלֹךְ:
 חֲדָשׁ מְלוּכָה. כְּדַת וּבְהַלְכָה. חֲטָר מַמְלָכָה. כְּמִישׁוֹר יִמְלֹךְ: חֲבֵשׁ אֲרוּכָה. וְאֶרְךְ
 יוֹם מְבוּכָה. חֲתָלָה לְמַכָּה. יַעַל בְּעַת יִמְלֹךְ: מַרְחַ מְלָכְיוֹת. עוֹבְדֵי מִשְׁכִּיּוֹת.
 מִטְּפָאוֹ חֲמָד שְׂכִיּוֹת. בְּנִגְאוֹה לְמֶלֶךְ: מַרְחַ זְכִיּוֹת. וְשֶׁאֵן קוֹל כְּכִיּוֹת. טַבַּע צוֹל

דכיות. וכן יבא ימלך: יחב משליכים. גליו בני מלכים. יום זה לו מחפים. בוא יבוא למלך: יעברו מתהלכים. לפניו במלאכים. יחד ממלויכים. יהיה ימלך: פתים בכתתו. אים בהכותו. כס ממלכתו. יבון וימלך: כבוד מלכותו. וקדוש הליכותו. כגמרו מלאכתו. לעין כל ימלך: לכל גבה יפיל. וחר וקבע ישפיל. לכל אם יאפיל. וכאור זרוע ימלך: לראי יקפיל. וחדשים יקפיל. ליום זה פור הפיל. מציון למלך: מטו גוים. המו גאים. מעדו מתגאים. גאה בבואו למלך: מלכו דגוים. נטלו סגוים. מלך הגוים. עת אתא למלך: נדיבי עמים. יאספו מעמים. נשוא מעושי עמים. אל מקומם ימלך: נגון נעימים. למולם מנעימים. נשאם מעממים. עליהם ימלך: סבות אלילים. כיון גוללים. סחוב כמו חללים. ישלכו בלי למלך: סוד אל אלים. הכו בני אלים. שאו זמרה וחוללים. לאדון פי ימלך: עזו יד בהשיאו. להרים נשיאו. עמוסי בנשאו. יעו וימלך: על רום משאו. ידהו בנשאו. על הוד כסאו. ישב וימלך: פור תפורר ארץ. בכליון וחרץ. פח ביושבי הארץ. ורגיו וימלך: פחד שופרות ערץ. ישלשו וכם רץ. פאר מכנף הארץ. יעל פי ימלך: צבי מהדום יעל. ואדר משעל. צהל משמי מעל. ירננו פי ימלך: צבאות כל פעל. לצלעם ירטי תעל. צפירת פאר להעל. הו לצדק ימלך: קצינים אשר מלכו. אדרת ישלכו. קול יתנו וימלכו. לאדון פי ימלך: קרואים ומלכו. ואחריו יחלכו. קוממיות ילכו. ובראשם ימלך: רז המכמן. ליום זה מומן. רשים למועד זמן. וכו נוקם ימלך: רועה נאמן. בבואו מתימן. רוח יסעיר בתימן. בגלעד ימלך: שנאן עליות. וסוד פליאיות. שיר מתולדות. יפצחו פי ימלך: שאיות תחתיות. והוד אותיות. שאון המון בריות. ויעו פי ימלך: תכון כס בשמש. שמו לפני שמש. תארו כצאת השמש. במלכו ימלך: הו תומך ממונה שמש. ועד מבואת שמש. תמה פרה בשמש. ירומם וימלך:

*לשבת

אהללה אלהי. אשר עזו. אספרה כבודו. אאפדנו מלוכה: אשגב לפועל. אשר שח ופעל. אנהו פי לו יאתה מלוכה: כעזו נצה אשנן. פי צבאו אני. ולי נאה שיה. גדל המלוכה: כקהל אבשר. כרב עם אדבר. למי שאת ויתר עזו. ולמי המלוכה: גושו גוים. ובואו ממלכות. ראו מה נהדר. במזח המלוכה: נדלוהו אתי. ונרוממנהו יחד. ואל תתנאו. בגור המלוכה: דרכים בעת נעשתה מצולה. התבוננו יחד. למי נזרקה מלוכה: דרך סוס בים. כנגד שש מאות רכב. ומה יועיל גבר. עו במלוכה: האוינו רוננים או וירגו. הביטו חתת. ומאסו מלוכה: הגידו כחו לאמים ודברו. לוח יכתב שם המלוכה: ונלחם ראשית גוים ואבד. כי נשבע חי. ככפא מלוכה: וילעג בכל דור. כי לא למד. מי נלחם בים. ונמטה מלוכה: זך על אדוניו. עבד יושב נגב. בזאת תרנו ארץ. בשאת עבד מלוכה: זרע ברוכים. החרימו ארורים. פי נתנו קול. לאדיר

תקכב ראש עת רצון השנה

במלוכה: חשבון וכשן. עוררו מלחמה. בלי לתת דרך. לצבאות מלוכה: חילם נשמוד. וארצם חלקה. ומעל זרועם. נפלה מלוכה: טפשו בני כנען. כי נכרים הם. באדמת בני שם. זרע מלוכה: טבחם בן נון. עד פנה ארץ. לפני ארון הברית. אדון המלוכה: יושבי הרשות. או הקשה לחץ. עזרהו בלי בצע. אפסי מלוכה: זה נלחם בס. צבא בלי בצע. בן יאבדו שאר. ולא המלוכה: בארו בלכנון. אשור גדל. וחרף אוריד. כביר המלוכה: בליל אש הממם. בליל שפורים. ואז ידעו כל. כי לא המלוכה: לשחת פרע בל. כחשבו עלות לשחק. וקר מנו לבב אנוש. ורד ממלוכה: לכנו הושב. וכח אל הכיר. למרים ומשפיל. השלים מלוכה: מנהר צאן לטבח. ונתכנו עלילות. בלבוש צעיר. רודם המלוכה: מכורי בלא הון. פדויי בלא כסף. סלו למטה כמים. לב המלוכה: נמכרו יונים. לבני יונים. ורחקים מעל גבול מלוכה: נארו ברית ודת. והמרידו עם באל. ומגורם בלא כח. מכחני מלוכה: שער החניף. להורוהו צידו. ויירש בקול בכי. הרב ומלוכה: חן שגב חלק. היות גביר לאחיו. ועוד תפכ. לישרון מלוכה:

עשה לה בציון. שם נוראות. באז תצליחנה. בכסא מלוכה: עורר והקץ. משוש כל הארץ. וכונן כסאך בקרית מלוכה: פני מאור לבנה. ותמה תחפיר. ויבושו עובדימו. בשאתך מלוכה: פאר עיר יפי. לברה כחמה. ונלה לנגדנו. כבוד מלוכה: צבאות גאולי צען. שוררו בלי חב. הוא לולה נשמר. לסהר מלוכה: צערו כמי שעל. צפו ברוח שכל. אנה ינטעו. ויקבלו מלוכה: קמטו שערי זבול. בית עולמים. כי מבינימו. שבתה מלוכה: קדוש ובא כס לעולמים. ואז ישאו ראש. בחדשו מלוכה: רבצה עדינה. שקטה מאלמוז. כי ארך לה. קץ המלוכה: ריבו מושיעים. שאו אדר מתימן. ושיתו על אדון. הוד המלוכה: שוא שגא אל. והוא על לשוננו. כפש אמת ואין. ורחקה מלוכה: שדי הסר און מצבאיה. ויריעו לה תרועת מלוכה: תחגר גאות. תתאזר עז. לכל ישתרר זר במלוכה: תכון תבל. כי ינער רשע. ושם צדק לרגליו. וינגף מלוכה: תסם גוים תוכיח לאמים. תשפר מטה רשע. מושל המלוכה: חן תחלוף אלילים. תשגב לכדך. תקרא נצה. יחיד במלוכה:

ועל בן נקנה לה יהוה אלהינו, לראות מהרה בתפארת עזך, להעביר גלולים מן הארץ, והאלילים פרות יפרתונו, לתקן עולם במלכות שדי. וכל בני בשר יקראו בשמך, להפנות אליך כל רשעי ארץ. יבירו וידעו כל יושבי תבל, כי

לֵךְ תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ, תִּשְׁבַּע כָּל לְשׁוֹן. לִפְנֵיךָ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ יִכְרַעוּ וַיִּפְּלוּ, וְלִכְבוֹד שְׁמֶךָ יִקָּר יִתְנֹו,
 וַיִּקְבְּלוּ כָּלֵם אֶת עוֹל מַלְכוּתֶךָ, וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם
 מִחֲרָה לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא,
 וְלְעוֹלָמִי עַד תִּמְלֹךְ בְּכֹבוֹד, בְּפִתּוּב בְּתוֹרַתֶךָ:
 יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: וְנֹאמַר, לֹא הִפִּיט אִוֶּן
 בַּיַּעֲקֹב, וְלֹא רָאָה עֲמֹל בְּיִשְׂרָאֵל, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 עֲמוֹ, וְתִרְוַעַת מֶלֶךְ כּוֹ: וְנֹאמַר, וַיְהִי בִישְׂרוֹן מֶלֶךְ
 בְּהַתְּאֵסֶף רְאִשֵׁי עַם יְחִד שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל:

וּבְדַבְרֵי קֹדֶשׁ פִּתּוּב לֹאמַר, כִּי לִיהוָה הַמְּלֹכָה
 וּמִשָּׁל בְּגוֹיִם: וְנֹאמַר, יְהוָה מֶלֶךְ גְּאוֹת
 לְבָשׁ, לְבַשׁ יְהוָה עִזּוֹ הַתְּאֵזֵר, אֵת תַּבּוּן תִּבְל כָּל
 תַּמּוּט: וְנֹאמַר, שְׂאוֹ שְׁעָרִים רְאִשִׁיכֶם וְהַנְּשֹׂאוּ
 פִתְחֵי עוֹלָם וַיִּבּוֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד: מִי זֶה מֶלֶךְ
 הַכְּבוֹד יְהוָה עִזּוֹ וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוֹ
 שְׁעָרִים רְאִשִׁיכֶם וּשְׂאוֹ פִתְחֵי עוֹלָם וַיִּבּוֹא מֶלֶךְ
 הַכְּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה אֲבֹאוֹת הוּא
 מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סְלַח:

וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנִּבְיָאִים פִּתּוּב לֹאמַר, כֹּה אָמַר
 יְהוָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וּגְוָאֵלוֹ יְהוָה אֲבֹאוֹת, אֲנִי
 רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן, וּמִפְּלַעֲדֵי אֵין אֱלֹהִים: וְנֹאמַר,
 וְעַל מוֹשְׁעִים כֹּהֵר צִיּוֹן לְשִׁפּוּט אֶת חַר עֲשׂוֹ וְהִיתָה
 לִיהוָה הַמְּלֹכָה: וְנֹאמַר, וְהִיָּה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל
 הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד:

ובתורתך פתוב לאמר שמע ישראל יהוה אלהינו
יהוה אחד:

אלהינו ואלהי אבותינו, מלוך על כל
העולם פלו בכבודך, והנשא על

כל הארץ ביקרך, והופע בחדר גאון עזך
על כל יושבי תבל ארצה, וידע כל פעול,
פי אתה פעלתו, ויבין כל יצור, פי אתה
יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו,
יהוה אלהי ישראל מלך, ומלכותו בכל
משלה: (לשבת אלהינו ואלהי אבותינו, רצה נא

במנוחתנו) קדשנו במצותיך, ותן חלקנו
בתורתך, שבענו מטובך ושמחנו
בישועתך, (לשבת והנחילנו יהוה אלהינו באהבה
וברצון שבת קדשך, וינחהו בו כל ישראל מקדשי שמך)
וטחר לבנו לעבדך באמת, פי אתה
אלהים אמת, ודברך אמת וקים לעד.
ברוך אתה יהוה, מלך על כל הארץ,
מקדש (לשבת השבת ו) ישראל ויום הזכרון:

ותוקעין

תקיעה. שברים. תרועה. תקיעה

תקיעה. שברים. תקיעה.

תקיעה. תרועה. תקיעה

ואח"כ אומרים זה גם בשבת אע"פ שאין תוקעין:

היום הרת עולם, היום יעמיד במשפט כל יצורי עולמים,
 אם כבנים אם בעבדים, אם כבנים רחמנו פרחם אב
 על בנים, ואם בעבדים עינינו לה תלויות עד שתחננו
 ותוציא כאור משפטנו, איום קדוש:

כשחל בשבת אין אומרים זה:

**אַרְשֵׁת שַׁמְתִּינוּ יַעֲרַב לַפְּנִיהַ אֵל רֵם וְנִשְׂאָ. מִכִּין וּמֵאֲזִין
 מִבֵּיט וּמִקְשִׁיב לְקוֹל תְּקִיעַתֵּנוּ, וְתִקְבַּל בְּרַחֲמִים
 וּבִרְצוֹן סֵדֵר מַלְכוּיֹתֵינוּ:**

כשחל יום ראשון בשבת אומרים אפחד במעשי**

מיוסד ע"פ תשר"ק במרובע אחר מלת וזכר

זָכַר תְּחִלַּת כָּל מַעֲשֵׂי. אֲשֶׁר בְּכָל שְׁנָה נַעֲשֵׂ. תוֹחֲלֶתֶם לְמֵאִם. יוֹצֵר כֹּל יוֹזֵר:
 תּוֹכַחַת מַעֲשֵׂ. אִם יִצְאָה בְּכַעַס. תּוֹמֵד לְמַעַנּוּ יַעֲשֵׂ. וַיִּצְוֶרִים יוֹזֵר: זָכַר
 שְׁמֵבְרָאשִׁית. תְּבוֹאֹת רֵאשִׁית. שְׂרֵשׁ בְּכוֹר רֵאשִׁית. יֵרֵא וַיּוֹזֵר: שִׁצַּף חֲרִישִׁית.
 אִם הָרָה לְהַשִּׁית. שׁוֹבֵה אֲשֶׁר הַשִּׁית. לְשׁוֹכְבִים יוֹזֵר: זָכַר רֵאשׁ עֲפֹרוֹת.
 וְתוֹלְדוֹת סְפוּרוֹת. רֵשׁוּם סְפוּרוֹת. לְמַסְפֵּר הוֹל יוֹזֵר: רִבְעֵ מְסֻפְרוֹת. מִהַנְּנִי
 לְכַפְרוֹת. רִנָּשׁ שׁוֹפְרוֹת. לְשִׁפְרָם יוֹזֵר: זָכַר קְרִיאַת סֵפֶר. אֲשֶׁר נִלְמִי שִׁפֵּר.
 קָצַב לוֹ בְּסֻפֵּר. בְּכָל דוֹר וְדוֹר לְזֵכֶר: קָצַף אִם הִחְרַט בְּסֻפֵּר. לְבִלְתִּי מִצֵּא כִפֵּר.
 קִיּוּם וְכִרוֹן זֶה סֵפֶר. לְפָנָיו יוֹזֵר: זָכַר צְפוּן מוֹרְדֵי אוֹר. תְּמִים דוֹר כְּאוֹר. צִיָּה
 בְּהָרָ לְאוֹר. קִנּוּיוֹ יוֹזֵר: צְפוּפִים פְּנֵי נְאוֹר. מִשְׁפָּטִם תֵּת לְאוֹר. צַחַן רַע שְׁאוֹר.
 בְּרִיב כֹּל יוֹזֵר: זָכַר פְּעֻלַּת אֲוֵרָה. הַעֲרַת מוֹנֵרָה. פְּעִלוֹ יוֹרָה. בְּקֶרֶב שְׁנִים
 יוֹזֵר: פַּח אִם הִטְרַח. פְּרָחִיו לְמֵרָה. פְּלוּלוֹ יִצְרָה. בְּעַדָּם יוֹזֵר: זָכַר עֲמֻדַת
 מוֹרִיָּה. בְּהִית רֵאשִׁית. עֲדֵי עִירִם וְעִרְיָה. סְבוּכוֹ יוֹזֵר: עֲצַב מְרִיָּה. אִם בְּאֵבָה
 פּוֹרִיָּה. עֲתָרוֹ לְרֵאשִׁית. וְלִזְכוּת יוֹזֵר: זָכַר סֵלֶם חֵלֶם. וְעֲלִיו מוֹחֲלֵלֶם. שְׂרִי אֲרַבַּע
 וְעֲלֵם. בּוֹ כְּמֵאוֹ יוֹזֵר: שְׂרִינּוֹ בְּמוֹעֲלֵם. וַיֵּאמֶר לְגִעְלֵם. שִׁיחוּ יוֹעִילֵם. בְּרִית
 לְזֵכֶר: זָכַר נְקוּבֵי מוֹטוֹת. שְׁבוּעוֹת מוֹטוֹת. נְדִידוֹת הַמּוֹטוֹת. לְאִמּוֹצֵם יוֹזֵר: נוֹשְׂאֵי
 עַל מוֹטוֹת. אִם פִּץ לְהַמּוֹטוֹת. נְפִץ חֲדָר הַמּוֹטוֹת. לְכַפּוֹר יוֹזֵר: זָכַר מִצּוּקִים.
 יִסוֹד מוֹצֵקִים. מוֹפְעֵלֶם יִצְוֵעֵקִים. בְּפוּט חֵשׁ לְזֵכֶר: מִפִּי יוֹנְקִים. אֲשֶׁר בְּסוּף
 נוֹאֲקִים. מֵאֲמַר בְּרִית וְחִקִּים. דְּבַר קְדִישׁוֹ יוֹזֵר: זָכַר לִין בְּפָרִים. וְאִמְרֵי שְׁפָרִים.
 לְמִשְׁלַמֵּי פָרִים. בְּשִׁפְהָ יוֹזֵר: לְעַת בְּקוֹר סְפָרִים. סְתָרִים מְסֻפְרִים. לְשִׁנֵּי
 עֲפָרִים. לְצִדֵּק יוֹזֵר: זָכַר כְּבוֹד מִשְׁכָּן. מְקוּם דוֹד שְׁכֵן. בְּרוּכִים בּוֹ שְׁכֵן. חֶסֶד
 נְעוּרִים יוֹזֵר: פִּיֹר עִם פֶּן. וְנַעֲם קוֹל דוֹכֵן. בְּבִיר בְּיוֹם מוֹכֵן. לְנִבְנוֹנִים יוֹזֵר: זָכַר
 יְלִיד נוֹן. וּמִשְׁפָּטֵי אוֹרֵי אֶפְנֵן. יוֹזֵרוֹ בְּרִנּוֹן. פְּלֵאָם לְזֵכֶר: יִקַּשׁ בְּרַק הַשְּׁנֵנוֹ. אִם
 הַשְּׁלֶף לְתַאנּוּן. וְקִשִּׁיב תַּחְנּוּן. תַּחְנּוּיוֹ לְזֵכֶר: זָכַר טַעֲם שׁוֹפְטִים. וְאוֹת קִצִּיר

תקכו ראש עת רצון השנה

חטים. טפֿש שוטים. יתהל מלזכר: מרח ארבעה שפטים. אם נענשו נשפטים. טבע משפטים. אשר שם יזכר: זכר חצות לילה. ותודות משפטי לילה. השך באישון לילה. נגונו למו יזכר: חקר מפקד לילה. יגיה בלהב לילה. חק הנה יומם ולילה. לגיהם יזכר: זכר זה זבול. אשר בבצעי חבול. ודונות סבול. עוד כל יזכר: ועם פמבול. אם יצאה לחבול. זכרון ירח בול. לחמלה יזכר: זכר וכח כל פעל. בקו ופלים יעל. ואם במרד ואם במעל. רב חסד יזכר: ואם טוב ואם רע. אשר בו יארע. וסתו יפרע. בסאסאה מלזכר: זכר החיים. עד כמה הם חיים. הן למות אם לחיים. הי חי יזכר: המון שאון ברואים. יעברו לפניו במריאים. הלא כמו ראויים. לכל אחד יזכר: זכר דלות ועשר. בצרת וחשר. דפי וגם ישר. בדין הוא יזכר: דבר גלוי וסתר. בגנינות וסותר. די חסר ויתר. לקצב יזכר: זכר גנונים לישוב. במדבר ויושב. גשם ורוח לנשב. מהיום יזכר: גרון להקשב. מעם שמו חושב. גליות להשב. ביום תקע יזכר: זכר בחל וחמה. קרב ומלחמה. בפוע חומה. לחומת ים יזכר: באדם ובבהמה. אם הקנם מהומה. בצור קול חומה. לאדמה יזכר: זכר אמונה ושקר. איזו שיה וסקר. אות פקדת בקר. לרגעים יזכר: חן אם לזול אם ליקר. אם למעט אם לעקר. אנוש בדיקדוק וחקר. למשפט יזכר: אתה זכר וכו'

(*לשבת

אפקח במעשי. אדאג בכל עת. אירא ביום דין. בבואי לזקרון: אדרוש לחנון. אחלה לרחום. אחנן לחק לי. יום לזקרון: בבואי למשפט. במי אשען. ומי יחפש לי. צדק לזקרון: באבות בטחתי. ופעלם אכלתי. והם היו לי. קדם לזקרון: נברה ורועי. בשח מחני נא. לכל ימח מני. שם וזקרון: גבר אם נעמד לפניו היועיל. בעת יבקש מני. זכות וזקרון: דצתי בלובש אפוד. וחשן המשפט. אשר בם הוחק. שמי לזקרון: דלג במחתה. עד יעצר נגף. בגשת זר מכהן. יקוד לזקרון: תביטה אל בעמדי לפניך. אין בקרבי אנוש. תוי לזקרון: תיש מי יפלל. וישיב חמה. ויוחק לדורות. שמו לזקרון: ומי שונא בצע ודבר ענו כי. ויען ויאמר. עד אדון לזקרון: ובטלה חלב. וכפר בערנו. פגנדי שני עפרים. יעל לזקרון: זעף ירא ויאמר תהי ידך בי. אשר בלב אלהיו הוא לזקרון: זעק והשיב הרב אל נדנה. והושת לו בשמש פס לזקרון: חמיתי בעת עצר. לפותח ומטטיר. במשיב רוח לילך אביד מזקרון: חי לראות ברית בדרו קנאתי. כי עזבו עם ברית וזקרון: טרם היה לי מכפר פנים. מנחה חולכת בשחד לזקרון: טרף נרד וסמים. למסב חדריו. דם וחלב לניהוח. ולחם תפנים לזקרון: וצנתי על גחלי ריקה. כי לא אלמן. שתי לזקרון: יה אבטה בך ולא בגדיבים. כי הם בקבר. ולנצח שמך לזקרון: כל אלה סמכוני ורחמיך בקשתי. לולי הם תמתי ואיני לזקרון: כי הם בזרוע. עדיך לא באו. רוממותך

בפיהם. שמו לזכרון: ליום זה נקמם. סכס השבונות. תחלה לימים. וראש לזכרון: להקרא בו כתב עט ושמיר. גלוי ובאר. וידוע לזכרון: מות וחיים. שלום ומלחמות. צחצחות ושבע. באים לזכרון: מעללי נגר. ומספר צעדיו. נשכחו מאנוש. ולאל לזכרון: נסתרה דרכי. מי יוכל שיח. לשוא נכתב לי. חטא לזכרון: נגד פני נגר. מעשיו יוכיחו. ויענה בו פחשו. עד לזכרון: שיחו מזמות אל. יחד כל בני איש. עוברי תחת שכמי. כצאן לזכרון: חן סוגר דלת. בעד תמימים בזעם. עד בוא קצם. צאת לזכרון:

עשה פלא לחיים. לכל יהיו כמתים. הוש אמתך. בקבר לזכרון: עוררת אז בפעל. עוררנו בלא פעל. הלא לנפלאותיה. תעש לזכרון: פנה אלהים. ביושבי ננים. מקשיב לנדבריו. בדת לזכרון: פעלים לפניך. ויכרם אתך. אוכלי לחם העצבים. בספר לזכרון: צצו שעלים. מחבלים פרמים. להכרית מגפן. שרש וזכרון: צררום בפרך. נאקו ונשעו. בכושר הררי קדם. הוחק לזכרון: קדם בנת לדורות. אין בהם חפץ. חלפתם ואבדתם. מהיות לזכרון: קחת דור מאלף. אמריה הנחלתם. למענם בכל דור. חקת לזכרון: רם חשק מאד. בכלת געורים. הרזינה וננייה. תתה לזכרון: רצה אחריה. בגייה ציה וצלמות. אהבת כללותיה. תעש לזכרון: שחתו עם זו. שאת שמצה בקמיהם. שם פסל ולא אל. שתו לזכרון: שכלו כמעט רנע. לולי קם בפרץ. מעורר שבועה. יכרית לזכרון: תעבת מאו. עדת כל לאמים. חשקתנו מהם. עדות לזכרון: תמור בסף נמאם. דור נשכח קחת. קננו שנית. כי שכחנו מזכרון: תר איש תם. כמי זרעו וכתה. שכל ידיו. לאות וזכרון: חן תרפק משול אפרים. כשעשווע ילד ובן יסיר הלא בכורי הוא. חקת לזכרון:

אתה זוכר מעשה עולם ופוקד כל יצורי קדם.
לפניך נגלו כל תעלומות והמון נסתרות
שמבראשית. כי אין שכחה לפני כסא כבודך
ואין נסתר מנגד עיניך: אתה זוכר את כל
המפעל. וגם כל היצור לא נכחד ממך: הכל גלוי
וידוע לפניך יהוה אלהינו, צופה ומביט עד סוף
כל הדורות. כי תביא חוק זכרון להפקד כל רוח
ונפש. להזכר מעשים רבים והמון בריות לאין
תכלית: מראשית פזאת הודעת, ומלפנים אותה

גלית. זה היום תחלת מעשיך, זכרון ליום ראשון.
 כי חוק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב: ועל
 המדינות בו יאמר איזו לחרב, ואיזו לשלום,
 איזו לרעב, ואיזו לשבע, ובריות בו יפקדו
 להזכירם לחיים ולמות. מי לא נפקד בהיום הזה.
 כי זכר כל היצור לפניך בא. מעשה איש ופקדתו
 ועלילות מצעדי גבר. מחשבות אדם
 ותחבולותיו ויצרי מעללי איש: אשרי איש שלא
 ישכחך, וכן אדם ותאמין בך, כי דורשיך, לעולם
 לא יבשלו, ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך: כי
 זכר כל המעשים לפניך בא ואתה דורש מעשה
 כלם: וגם את נח באהבה זכרת. ותפקדהו בדבר
 ישועה ורחמים, בהביאך את מי המפול לשחת
 כל בשר מפני רוע מעלליהם. על כן זכרונו בא
 לפניך יהוה אלהינו, להרבות זרעו בעפרות תבל
 וצאצאיו כחול הים. כפתוב בתורתך, ויזכר
 אלהים את נח, ואת כל החיה, ואת כל הבהמה,
 אשר אתו בתבה, ויעבר אלהים רוח על הארץ
 וישבו המים: ונאמר, וישמע אלהים את נאקתם,
 ויזכור אלהים את בריתו, את אברהם את יצחק
 ואת יעקב: ונאמר, וזכרתי את בריתי יעקוב,
 ואף את בריתי יצחק, ואף את בריתי אברהם:
 אזכור, והארץ אזכור:

ובדברי קדשך כתוב לאמר, זכר עשה

לְנַפְלְאֹתָיו, חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה: וְנֹאמַר, טָרַף נִתַּן
 לִירֵאָיו, יִזְכַּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ: וְנֹאמַר, וַיִּזְכַּר לָהֶם
 בְּרִיתוֹ, וַיִּנְחַם כְּרַב חֲסָדָיו:

ועל ידי עבדיה הנביאים כתוב לאמר, הלוף וקראת באזני
 ירושלים לאמר, כה אמר יהוה זכרתי לך חסד נעוריה,
 אהבת כלולותיה, לכתף אחרי במדבר, בארץ לא זרועה:
 ונאמר, וזכרתי אני את בריתי אותך בימי נעוריה,
 וחקימותי לך ברית עולם: ונאמר הבן נקיר לי אפרים, אם
 ילד שעשועים, כי מדי דברי בו זכור אזכרנו עוד, על כן
 המו מעי לו, רחם ארחמנו נאם יהוה:

אלהינו ואלהי אבותינו, זכרנו בזכרון טוב לפניך,
 ופקדנו בפקדת ישועה ורחמים משמי שמי
 קדם, וזכר לנו יהוה אלהינו את הברית ואת החסד ואת
 השבועה אשר נשבעת לאברהם אבינו בחר המריה.
 ותראה לפניך עקדה שעקד אברהם אבינו את יצחק בנו
 על גבי המזבחה, וכבש רחמיו לעשות רצונה בלבב
 שלם, בן וכבשו רחמיה את פעסך מעלינו, וכטובך
 הגדול ישוב חרון אפך מעמך ומעירך ומארצך
 ומנחלתך. וקיים לנו יהוה אלהינו את הדבר שהבטחתנו
 בתורתך על ידי משה עבדך מפני כבודך פאמור:
 וזכרתי להם ברית ראשנים אשר הוצאתי אתם מארץ
 מצרים לעיני הגוים להיות להם לאלהים, אני יהוה: כי
 זכר כל הנשפחות אתה הוא מעולם, ואין שכחה לפני

**כַּפֵּא כְבוֹדָהּ, וְעַמְדַת יִצְחָק, לְזַרְעוֹ (שֶׁל יַעֲקֹב) הַיּוֹם
בְּרַחֲמִים תִּזְכֹּר. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, זֹכֵר הַבְּרִית:**

ותוקעין

תקיעה. שברים. תרועה. תקיעה.

תקיעה. שברים. תקיעה.

תקיעה. תרועה. תקיעה.

ואח"כ אומרים זה גם בשבת אע"פ שאין תוקעין:

**הַיּוֹם הַרַת עוֹלָם, הַיּוֹם יַעֲמִיד בְּמִשְׁפַּט כָּל יִצְוֵי עוֹלָמִים,
אִם כְּבָנִים אִם כְּעַבְדִּים, אִם כְּבָנִים רַחֲמָנוּ בְּרַחֲמֵי אָב
עַל בָּנָיו, וְאִם כְּעַבְדִּים עֵינֵינוּ לָךְ תְּלוּיֹת עַד שֶׁתִּחַנְּנוּ
וְתוֹצִיא כְּאוֹר מִשְׁפָּטָנוּ, אִיּוֹם קְדוֹשׁ:**

כשחל בשבת אין אומרים זה:

**אַרְשֶׁת שִׁפְתֵינוּ יַעֲרֹב לְפָנֶיךָ אֵל רֵם וְנִשְׂאָ. מִבֵּין וּמֵאֲזִין
מִכִּיט וּמִקְשִׁיב לְקוֹל תְּקִיעַתָנוּ, וְתִקְבַּל בְּרַחֲמִים
וּבְרַצוֹן סֶדֶר זְכָרונֹתֵינוּ:**

כשחל יום ראשון בשבת אומרים אנוסה לעזרה*
*אנוסה לעזרה

מיוסד ע"פ א"ב מרובע

אֵשׁא דְעֵי בְצַדֵּק. תַּת לְפִנְעֵלִי צַדֵּק. אֵשׁאֵלֶּה מִשְׁפָּטֵי צַדֵּק. קוֹל לְהַרִים בְּשׁוֹפָר.
אִין קוֹרָא בְצַדֵּק. רוֹדֵף צַדֵּק צַדֵּק. אֶקְרָא שְׁמֵעָה צַדֵּק. בְּקוֹל בְּלוֹל
בְּשׁוֹפָר: בְּנִתִי בְמִדְעֵי. לְמַרְחֹק שְׂאֵת דְעֵי. בְּטוֹי תְרוּעָה בִידְעֵי. בְּקוֹל מֵתָן
שׁוֹפָר: בּוּ בְהַרְעֵי. אֶרְצָה לִי רוּעֵי. בְּאֶמְצוֹ זְרוּעֵי. בְּקוֹל כַּח שׁוֹפָר: גְּשֵׁתֵי בְיוֹם
דִּין. לְהַתְנוּפֵחַ בְּדִין. גּוֹלָה עִמָּךְ הַדִּין. בְּקוֹל קַפְאוֹן שׁוֹפָר: גְּזֵרַת דַּת וְדִין. אִם
חִיבְתִי בְדִין. גְּרוֹנִי יַעֲכֹב מוֹרַע דִּין. בְּקוֹל עֵם שׁוֹפָר: דְּרִישׁ וְהַעֲלֵר רִמְיָה. לְפָנֵי
מְרִיָּה. דַּעַת לְטְרוּיָה. קוֹל הוֹבֵשׁ שׁוֹפָר: דְּהוּי לְכְרוּיָה. בְּעַד נְכַרְיָה. דְּרוֹר לְכַל
בְּרִיָּה. בְּקוֹל הַעֲבָרַת שׁוֹפָר: הַכְּשֵׁל בְּנֶאֱפוּף. בְּנֹרַת גְּפוּף. הַצַּג בְּרִיב צְפוּף.
בְּקוֹל חֲרָדַת שׁוֹפָר: הַעֲנֵשׁ בְּאֶפוּף. וְשִׁב הֵיזַת חְפוּף. הוֹעִילוּ לֵב בְּפוּף. בְּקוֹל
כְּפִיפַת שׁוֹפָר: וְאִם שׁוֹד יַעֲלוּ. וּבְדִין יִלְיוּ. וְצַדֵּק רִיוִן לְאֶהוּזוּ. בְּקוֹל חֵיל שׁוֹפָר:
וּכְמוּ מְכַנִּים בּוּז. וּמוֹצִיא בּוּז. וְכֵן מִנּוּ וְגִיוּז. בְּקוֹל רוּחַ שׁוֹפָר: זַח מְכַל קוֹלוֹת.
אֲשֶׁר בְּמִקְהֵלוֹת. וְזַק לְקַהֲלוֹת. קוֹל תַּקַּע שׁוֹפָר: זֹמְמֵי עֲלֻקְלוֹת. מְחִיבֵי
מְקִילוֹת. וְעוּ בְּגִדוּעַ מְקִילוֹת. בְּקוֹל שְׁמוֹעַ שׁוֹפָר: חֵי מְכַל שְׁנָה. יוֹם זַח שְׁנָה.
חֶקֶק לְשׁוֹשְׁנָה. לְקוֹל חֲרוֹת שׁוֹפָר: חֲבַתוּ מִשְׁנָה. שְׁנִיָּה מֵרֵאשׁוֹנָה. חֵטָא כָּל
הַשְּׁנָה. דְּחוֹת בְּקוֹל שׁוֹפָר: טַבַּע בְּרַכּוֹת תַּשְׁע. מוֹל שׁוֹפְרוֹת תַּשְׁע. מְהוֹר מְהֵם

ראש עת רצון השנה תקלא

ישע. בקול דת שופר: מנף צהוני רשע. בשויכם מפשע. מריתם תשעשע. בקול שוע שופר: יוטב משור פר. ומאיל המשפר. יום המספר. לקול חדוש שופר: יקש יופר. וכוטון יחפר. ישר לב ישפר. בקול שפור שופר: כעת הם תוקעים. גיא מבקיעים. כרבים משקיעים. בקול שאזן שופר: כל המון מרעים. בחיל מתרועעים. באשר הם מתריעים. קול ריע בשופר: לקולו בקשב. יבעת כל מושב. לאמים כסער ינשב. בקול מערת שופר: לידעיו יושב. לאות טוב יתחשב. לעת יתישב. בקול מעם שופר: מואסיו להבקייע. בוגדיו לקעגע. מורדיו להשקיע. בקול חזוק שופר: מאריד בהתקע. מקצר בהקעע. מריע ותוקע. בקול שלוש שופר: נותן אימות. מקפיו אמות. נוסו נואמות. מקול בוד שופר: נותין חומות. משבית מלחמות. נוהם בהמות. קול שאג שופר: סודו בגלה. בסין למגלה. סים מגלה. בקול הלוד שופר: סוד יום גאלה. בהשפו לדגולה. ששון וגילה. קול ישמיע שופר: עשור דחה. ענג מדחה. עברות ממחה. בקול צרח שופר: עוונות מוחה. עבדות מאחה. עבודות מנחה. קול חצור שופר: פגור והסעיר. גדלת שעיר. פשעיו תעיר. בקול קולות שופר: פתחי העיר. תשקיע ותבעיר. פחד רב וצעיר. מקול המית שופר: ציון רמז אות. שופרות שלש מאות. צוחה במדין דאות. בקול שתוף שופר: צפצפו צבאות. בשרו פלאות. צור כעש נפלאות. בקול ערב שופר: קול הלוישה. בארקא הלשה. קולות מתן שלשה. קולות כנתנו בשופר: קרן משלשה. היום לזכר אשלשה. קרא עוד שלשה. בקול עתוד שופר: רחשתי לעליות. ועיני תלויזות. ראות כנום גליות. בקול גדל שופר: רביעית חיות. ליקוד להיות. רשף שלהביות. בקול להב שופר: שנה תעורר. לשלם נמול לצורר. שאזנו תפורר. בקול גבורות שופר: שושן תדרר. גאלה תכרר. שוכנים תזורר. בקול הערת שופר: תישר מהרמוז. לרועע אדמוז. תשלג בצלמוז. בקול המון שופר: חן תצעד כבישימוז. במתן אמוז. תשמיע בארמוז. קול קרא בשופר: אתה נגילתי וכו' (*לשבת

אנוסה לעזרה. אמצא ננדי. אל קרוב לי. בעת קראי בקול: אשר בעדת אל. בקרבי נצב. ופה במקדש מעט. אצפצף לו בקול: בקרני דרשני. שה פוורה אני. נגוזתי ונאלמתי. בלי להרים קול: באמר גוזני. גדהה היא. שומרה וצלה. לא ישאג בקול: גלתי שיה בחקיו. וחפי ערב. והטה און ושה. השמיעני את קולך קול: גו וברח מני. כעפר על הרי בתר. בכקשו דת ואות. במשכנתי ואין קול: דלג מבתר לבתר. השיבהו אלי. אולי ישא פניך. עקב שמעך בקול: דרוש טובה למו. וראה שה מוריה. אלם פיהו וחי צדק. ללא שמעך בקול: הסר מהלק. ודים שעירות. הונה בתהנונים. כי לד הקול: הושע אשר לא תשכח עדות. ומפי ורעו. לא יסוף קול: וחזי ומלוצי. הם בני אמי. ואז נחרו. כי למען אשמע קול: ועל משמרתם. יעמדו ויועקו. ונל להם סוד. והוא יענם

תקלב ראש עת רצון השנה

בקול: זה חמק מניי אסוכב ואבקשנו. בכל מקום הוא. אנה אשא קול: זכר דודי למטה. אדיר במרום. מלא כל הארץ כבודו. למעלה קוראים בקול: חילי מים. אשר עם שבילו. דברו תמונה לא ראינו. זולתי קול: חפשתי ושימון היש. ואמר אין. קדם תתנו עז. בעתני בקול: טהור דלג הרים ועבר. וממעון הר מור. אז נתן קול: טמאתי ידידות שכנו ועלה. ליום כסא יבוא. באוני קול: יקרתו בעיניו. ונלזה לי בשבי. עמו אנכי. אז הבטיחני בקול: ירד לשנער. ושם עם בעלים. השמיע כארי. וכנחש קול: פלה מני דב. בהתרפה ממלאכת. חק במכתב. ויעבר קול: ככש לי. ארבעה ראשי נמר. וגם אני בהודיות סלה. אשמיע לו בקול: לתת קנה. אז מכר ארין. מי לי בשמים. אז הרימה קול. לאלהי ישעי. משני ברזל שועתי. ומרגל עב מיט. הצרחתו בקול: מדת קצי. לא הודיעני. מתי בארצי. תור ושמיע קול: מידעי ספר. התם קצי. לכל דעת צופי. עת ישאו קול: נא הבט. וראה עניו ומרודי. אין לי מכיר. למי אשא קול: נצח אקוה. כי לא יפל דבר. ממקשיבי דממה וקול: שוש ישיש. לבי בקרבי. בשמיעי דודי דופק. על פתחי קול: הן סלה ושימני. בהותם על לב. כאז תחת התפוח. עוררני בקול:

עליתני אל על כל בנות. כי בעבורי בהורב תתה קול: על כל אלהים מאד נתעלית. נצח תתעלה. בתרועת קול: פעה מומדבר. צפור ממצרים. ויזנה השמיעה. מאשור קול: פקד צפור בית. דרוש וינת אלם. תקע למו בשופר. ושרק למו בקול: צר חקים מני. לכל יעופו בנשר. לכל יכנפו. משמיעי קול: צרופה אלמד. ועיני למורי. כאז ציר מדבר. ואל משיבו בקול: קרב קין. בא עת משפט. קם מליץ יושר. להתחנן בקול: קדש חדש. והוכן מועד. ואתקע בשופר. ויענה לי בקול: רגש מקבר. צנקה מסלע. בתת ובשי עצם. מעפר קול: ראו גם בהרים. וקול שופר בארין. להשמיע רנן. מדמומי קול: שגג לב הותל. עוד כל וטנו. בלי להכביד און. משמע קול: שוכב לי כקדם דת מורשה. אשר בה עלפתני. בלפידים וקול: תבונה חפיק איש נבון דבר. וחק נעם ומירות. בנעימות קול: תהלה יתנו. אז לכל השמיעי. לאל מושל בכל. ומתיקו בקול: תחת בני ציון בני יון שחו. הברקת חציים. ותהומם בקול: הן תרעם לבוין. תתקע בשופר. בסערות תימן. אז ילך קול:

אתה נגלית בענן כבודך על עם קדשך לדבר עמם. מן השמים השמעתם קולך, ונגלית עליהם בערפלי טהר. גם כל העולם פלו חל מפניך, ובריות בראשית חרדו ממך, בהגלותך

מלכנו על הר סיני: ללמד לעמך תורה ומצוות.
 ותשמיעם את הוד קולך, ודברות קדשך מלהבות
 אש. בקולות וברקים עליהם נגלית, ובקול שופר
 עליהם הופעת. כפתוב בתורתך, ויהי כיום
 השלישי בהיות הבקר, ויהי קולות וברקים וענן
 כבד על ההר, וקול שופר חזק מאד, ויחרד כל
 העם אשר במחנה: ונאמר, ויהי קול השופר הולך
 וחזק מאד, משה ידבר והאלהים יענו בקול:
 ונאמר, וכל העם רואים את הקולות, ואת
 הלפידם, ואת קול השופר ואת ההר עשן, וירא
 העם וינעו ויעמדו מרחק:

ובדברי קדשך פתוב לאמר, עלה אלהים
 בתרועה, יהוה בקול שופר: ונאמר,
 בחצוצרות וקול שופר, הריעו לפני המלך יהוה:
 ונאמר תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו: פי
 חוק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב:

ונאמר הללויה הללו אל בקדשו, הללוהו ברקיע
 עזו: הללוהו בגבורותיו, הללוהו ברוב
 גדלו: הללוהו בתקע שופר, הללוהו בניבל וכנור:
 הללוהו בתף ומחול, הללוהו במנים ועגב:
 הללוהו בצלצלי שמע, הללוהו בצלצלי תרועה:
 כל הנשמה תהלל יה, הללויה:

ועל ידי עבדיך הנביאים פתוב לאמר, כל ישבי

תכל ושכני ארץ, פנשא נם הרים תראו וכתקוע
 שופר תשמעו: ונאמר, והיה פיוס ההוא יתקע
 בשופר גדול, ובאו האבדים בארץ אשור, והנדהים
 בארץ מצרים, והשתחוו ליהוה בחר הקדש
 בירושלים: ונאמר, ויהוה עליהם יראה, ויצא כפרק
 חצו, ואדני יהוה בשופר יתקע, והלך בסעודת
 תימן: יהוה צבאות יגן עליהם, פן תגז על עמך
 ישראל בשלומך:

אלהינו ואלהי אבותינו, תקע בשופר גדול
 לחרותנו, ושא נם לקבץ גליותינו, וקרב
 פזורינו מבין הגוים, ונפוצותינו פנם מירכתי
 ארץ. והביאנו לציזן עירך ברנה ולירושלים בית
 מקדשך בשמחת עולם, ושם נעשה לפניך את
 קרבנות חובותינו, כמצוה עלינו בתורתך, על ידי
 משה עבדך מפני כבודך, כאמור:

וביום שמחתכם ובמועדיכם ובראשי חדשיכם,
 ותקעתם בחצוצרות על עולותיכם ועל זבחי
 שלמיכם, והיו לכם לזכרון לפני אלהיכם, אני יהוה
 אלהיכם: כי אתה שומע קול שופר, ומאזין תרועה
 ואין דומה לך: ברוך אתה יהוה, שומע קול תרועת
 עמו ישראל ברחמים:

ותקעין

תקיעה. שברים. תרועה. תקיעה.

תקיעה. שברים. תקיעה.

תקיעה תרועה. תקיעה.

ואח"כ אומרים זה גם בשבת אע"פ שאין תוקעין:

היום הרת עולם, היום יעמיד במשפט כל יצורי עולמים,
 אם כבנים אם בעבדים, אם כבנים רחמנו ברחם אב
 על בנים, ואם בעבדים עינינו לה תלויות עד שתחננו
 ותציא כאור משפטנו, איום קדוש:

כשחל בשבת אין אומרים זה:

ארשת שפתינו יערב לפניך אל רם ונשא. מבין
 ומאזין מביט ומקשוב לקול תקיעתנו,
 ותקבל ברחמים וברצון סדר שופרותינו:

רצה יהוה אלהינו, בעמך ישראל
 ולתפלתם שעה. והשב את
 העבודה לדביר ביתך ואשי ישראל.
 ותפלתם מהרה באהבה תקבל ברצון,
 ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך:

כשהכנים עולים לדוכן, או כשמגיע הש"ץ לותחינה אומרים הש"ץ והקהל זה:

ותערב לפניך עתירתנו בעולה ובקרבן.
 אנא רחום ברחמיך הרבים השב
 שכינתך לציון עירך וסדר העבודה
 לירושלים: ותחזינה עינינו בשובך לציון
 ברחמים. ושם נעבדך ביראה פימי עולם
 וכשנים קדמוניות: הש"ץ מסיים ברוך אתה
 יהוה שאותך לבדך ביראה נעבד:

מודים אנחנו לך, שאתה הוא יהוה אלהינו
 ואלהי אבותינו לעולם ועד, צורנו צור

חיינו, מנגן ישענו, אתה הוא לדור ודור נודה
 לך ונספר תהלתך, על חיינו המסורים בידך,
 ועל נשמותינו הפקודות לך, ועל נפיה שפכל
 יום עמנו, ועל נפלאותיה וטובותיה שפכל
 עת, ערב ובקר וצהרים, הטוב פי לא כלו
 רחמיה, והמרחם, פי לא תמו חסדיה, פי
 מעולם קיינו לך:

מודים דרבנן

מודים אנחנו לך, שאתה הוא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו,
 אלהי כל בשר, יוצרנו, יוצר בראשית, ברכות והודאות
 לשמך הגדול והקדוש, על שהחייתנו וקיימתנו. כן תחינו
 ותקיימנו, ותאסוף גלותינו לחצרות קדשך, לשמור חקך,
 ולעשות רצונך, ולעבדך בלבב שלם, על שאנו מודים לך, ברוך
 אל ההודאות:

ועל כלם יתברך ויתרומם ויתנשא שמך מלפנו
 תמיד לעולם ועד:

אבינו מלפנו זכר רחמיה וכבוש פעםך
 וכלה דבר וחרב ורעב ושבי
 ומשחית ועון ומגפה ופגע רע וכל מחלה
 וכל תקלה וכל קטטה וכל מיני פרעניות
 וכל גזרה רעה ושנאת חנם מעלינו ומעל
 כל בני בריתך:

ובתוב לחיים טובים כל בני בריתך:

וכל החיים יודוך סלה, ויחללו ויברכו את שמך הגדול

ראש עת רצון השנה תקלו

**בְּאֵמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב, הָאֵל יִשׁוּעַתָּנוּ וְעֲזָרָתָנוּ סֵלָה,
הָאֵל הַטּוֹב. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַטּוֹב שְׂמֵךְ וְלֶךְ נָאֵה
לְהוֹדוֹת:**

לפני נשיאת כפים אומרים הכהנים והצבור בלחש:

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתהא הברכה הזאת (לכהנים
שצויתנו) (לקהל שצוית) לברך את עמך ישראל, ברכה שלמה, ולא יהיה
בה שום מכשול ועון, מעתה ועד עולם:
(החזן בלחש) אלהינו ואלהי אבותינו, ברכנו בברכה המשלשת בתורה התנוכה
על ידי משה עבדך, האמורה מפי אהרן ובניו:
(החזן אומר בקול רם) בְּהַגִּים: (והקהל עונים) עַם קְדוֹשׁ, בְּאֵמֶת:

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִלֶּךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּקִדְּשָׁתוֹ שֶׁל אַהֲרֹן וְצִוָּנוּ לְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
בְּאַהֲבָה:**

יְבָרְכֶךָ.

**יְבָרְכֶךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:
בְּרַכְיָ נַפְשִׁי אֶת יְהוָה וְכָל קִרְבִּי אֶת שֵׁם קְדֹשׁוֹ:**

יְהוָה.

**יְהוָה אֱדוּנֵינוּ, מִה אֲדִיר שְׂמֵךְ בְּכָל הָאָרֶץ:
יְהוָה בּוֹקֵר תִּשְׁמַע קוֹלִי בּוֹקֵר אֶעֱרֶךְ לֶךְ וְאֶצְפָּה:**

וַיִּשְׁמְרֶךָ.

שְׁמֵרֵנִי אֵל כִּי חִסִּיתִי בְּךָ:

שְׁמֵרֵנִי כְּאֶשׁוֹן בַּת גֵּיּוֹן בְּצַל בְּנִפְיָה תִּסְתִּירֵנִי:

הצבור אומרים רבש"ע בשעה שהכהנים מזמרים בוישמרך ויחנך שלום אבל המקרא אפילו אינו
ש"ץ לא יאמר הרבש"ע מפני הטירוף:

מאן דחוי חלמא ולא ידע מאי חוי ליקום קמי כהני בעידן דפרסי דייהו ולימא רבש"ע ולסיים בהדי
כהני דלעני צבורא אמן, ואי לא סיימו עדיין לימא אדיר וכו'.

**רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי שֶׁלֶךְ וְחִלּוּמֹתַי שֶׁלֶךְ, חִלּוֹם חִלְמָתִי וְאִינִי יוֹדֵעַ מַה
הוּא. יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שִׁיְהִי כָּל חִלּוּמֹתַי
עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה, בֵּין שְׁחֵלְמָתִי עַל עַצְמִי וּבֵין שְׁחֵלְמָתִי עַל אַחֵרִים,
וּבֵין שְׁחֵלְמֵי אַחֵרִים עָלַי, אִם טוֹבִים הֵם חֲזָקָם וְאִם צָרָם, וְיִתְקַיְּמוּ כִּי וּבְהֵם**

השנה

עת רצון

ראש

תקלה

בְּחִלּוּמוֹתָיו שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק, וְאִם צָרִיכִים רְפוּאָה רַפְאֵם בְּחִזְקֵיהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה
מִחֲלוּ, וְכַמְרִים הַנְּבִיאָה מְצַרְעֶתָהּ, וְכַנְעֲמֹן מְצַרְעֶתוֹ, וְכַמִּי מְרָה עַל יָדֵי
מִשָּׁה רַבֵּנוּ, וְכַמִּי יִרְוֶהוּ עַל יָדֵי אֱלִישֶׁעַ. וְכַשֵּׁם שֶׁהַפְּכֶת אֶת קִלְתָּ בְלָעָם
הַרְשָׁע מִקְלָלָה לְבָרְכָה בֶן תַּחֲפוּךְ כָּל חִלּוּמוֹתַי עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה
וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתִחַנְּנֵנוּ וְתִרְצַנְנֵנוּ: אָמֵן.

יָאֵר.

אֱלֹהִים יַחַנְּנוּ וַיְבָרְכֵנוּ. יָאֵר פְּנֵינוּ אֶתְּנוּ סֵלָה:

הַאִירָה פְּנֵיךָ עַל עַבְדְּךָ הוֹשִׁיעֵנו בְּחַסְדְּךָ:

יְהוָה.

יְהוָה יְהוָה, אֵל רַחוּם וְחַנּוּן. אֲרַךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְאֱמֶת:

יְהוָה אֵל בְּאִפְךָ תוֹכִיחֵנִי וְאֵל בְּחַסְדְּךָ תִּסְרַנֵּנִי:

פְּנִיו.

פְּנֵה אֵלַי וְחַנּוּנִי, כִּי יָחִיד וְעֲנִי אָנִי:

פְּנֵה אֵל תְּפִלַּת הָעַרְעָר וְלֹא בֹזֵה אֶת תְּפִלָּתָם:

אֱלִיד.

אֱלִיד יְהוָה נַפְשִׁי אֲשָׂא:

אֱלִיד יְהוָה שׁוֹעֲתִי וּבְכוֹר תְּפִלָּתִי תִקְדַּמְךָ:

וַיַּחַנְּנֵנִי.

הִנֵּה כַעֲנִי עַבְדִּים אֵל יָד אֲדוֹנֵיהֶם פְּעִינִי שִׁפְחָה אֵל יָד

גְּבֻרָתָהּ, בֶּן עֵינֵינוּ אֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַד שְׂיַחַנְּנֵנוּ:

חַנּוּנֵי אֱלֹהִים בְּחַסְדְּךָ כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ מִחַה פִּשְׁעֵי. רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם:

יִשְׂא.

יִשְׂא בְרַכָּה מֵאֵת יְהוָה, וַיְצַדֵּקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׂעוּ. וּמִצֵּא חַן

וְשִׁבַּל טוֹב פְּעִינִי אֱלֹהִים וְאָדָם:

נִשְׂא לְבַבֵּנוּ אֵל כַּפַּיִם אֵל אֵל בְּשָׁמַיִם:

יְהוָה.

יְהוָה חַנּוּנוּ לָךְ קוֹיֵנוּ, הִינֵה זְרוּעָם לְבִקְרִיִם, אַף יִשׁוּעֶתְנוּ

בַּעַת צָרָה:

יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת שְׁמַעְהָ תְּפִלָּתִי הַאֲזִינָה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה:

פניו.

אל תסתר פניך ממני ביום צר לי, הטח אלי אָזְנֶךָ, בְּיוֹם אֶקְרָא מִהַר עֲנִי:

אני בצדק אחזק פניך אשבעה בקיץ תמונתך:

אליך.

אליך נשאתי את עיני, היושבי בשמים:

אליך אקרא בעטוף לבי בצור ירום ממני תנחני:

וישם.

ושמו את שמי על בני ישראל, ואני אברכם:

שם אצמיח קרן לךוד ערכתי נר למשיחי: שימני כחותם על לבך כחותם על זרועך:

לך.

לך יהוה הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד, כי כל בשמים ובארץ, לך יהוה הממלכה והמתנשא, לכל לראש:

כי לך יהוה הוֹחֵלְתִי אִתָּה תַעֲנֶה אֲדֹנָי אֱלֹהֵי:

שלום.

שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק, וְלִקְרוֹב אָמַר יְהוָה וּרְפָאתָיו:

יהוה עוז לעמו ותן יהוה וְכָרֶךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:

כתוב בשערי ציון שלא יאמר אצל שלום רבונו של עולם רק יאמר זה:

יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי, שתעשה למען קדשת חסדיך וגדל רחמיך הפשוטים ולמען טהרת שמך הגדול הגבור והנורא, בן עשרים ושנים אותיות היוצאים מהפסוקים של ברכת כהנים (אנקת"ם כסת"ם ספספ"ם דיונסיו"ם) האמורה מפי אהרן ובניו עם קדושיך, שתהיה קרוב לי בקראי לך, ותשמע תפילתי נאקתי ואנקתי תמיד, כמו ששמעת אנקת נעקב תמויך הנקרא איש תם, ותתן לי ולכל נפשות ביתי מזונותינו ופרנסתנו ברוח ולא בצמצום, בהתר ולא באסור, בנחת ולא בצער, מתחת ידך הרחבה, בשם שנתת פסת לחם לאכול ובגד ללבוש לנעקב אבינו הנקרא איש תם, ותתננו לאהבה לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואינו, ויהיו דברי נשמעים לעבודתך, בשם שנתת את יוסף צדיקך בשעה שהלבישו אביו בתונת פסים לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואיו, ותעשה עמי נפלאות נסים ולטובה אות, ותצליחני בדרךי, ותן בלבי בינה

תקמ ראש עת רצון השנה

להבין ולהשכיל ולקום את כל דברי תלמוד תורתך וסודותיה, ותצילני משגיאות, ותטהר רעיוני ולבי לעבודתך וליראתך ותאריך ימי (נשי אומר וימי אשתי ובני ובנותי) ואם יש לו אב ואם יאמר וימי אבי ואמי) בטוב ובקיעמות

ברוב עוז ושלום אמן סלה:

אחר נשיאת כפים אומר הקהל:

אדיר כפרום, שוכן בגבורה, אתה שלום ושמך שלום. יהי רצון שתשים עלינו ועל כל עמך בית ישראל חיים וברכה למשמרת שלום:

והכהנים אומרים:

רבנו של עולם, עשינו מה שגזרת עלינו, אף אתה עשה עמנו כמה שבתבטחננו. השקיפה מפעון קדשך מן השמים, וברך את עמך את ישראל, ואת האדמה אשר נתתה לנו, כאשר נשבעת לאבותינו ארץ זבת חלב ודבש:

שים שלום טובה וברכה, חיים חן וחסד ורחמים, עלינו ועל כל ישראל עמך. ברכנו אבינו, בלנו כאחד יחד באור פניך, פי באור פניך נתת לנו, יהוה אלהינו, תורת חיים ואהבת חסד, וצדקה וברכה ורחמים וחיים ושלום. וטוב יהיה בעיניך לברכנו ולברך את כל עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומך, ברוב עוז ושלום:

בספר חיים ברכה ושלום, ופרנסה טובה, וגזרות טובות, ישועות ונחמות, נזכר ונכתב לפניך אנחנו וכל

עמך בית ישראל לחיים טובים ולשלום:

ונאמר פי בו ירבו ימיה ויוסיפו לה שנות חיים: לחיים טובים תכתבנו אלהים חיים פתבנו בספר החיים. כפתוב ואתם הדבקים ביהוה אלהיכם חיים כלכם היוזם:

תקמא

השנה

צת רצון

ראש

הארון

פוחתין

ד' היום נתקנו ע"ש ו' תיבות בפסוק ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום

אמן

היום תאמצנו:

אמן

היום תברכנו:

אמן

היום תגדלנו:

אמן

היום תדרשנו לטובה:

אמן

היום תשמע שועתנו:

היום תקבל ברחמים

אמן

וברצון את תפלתנו:

אמן

היום תתמכנו בימין צדקך:

הארון

סגורין

כהיום הזה תביאנו ששים ושמהים בבנין שלם.

כפתוב וחיאותים אל הר קדשי

ושמחתים בבית תפלתי עולתיהם וזבחייהם לרצון

על מזבחי בני ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים:

ונאמר ויצונו יהוה לעשות את כל החקים האלה

ליראה את יהוה אלהינו לטוב לנו כל הימים

לחיתנו כהיום הזה: ונאמר וצדקה תהיה לנו פי

נשמר לעשות את כל המצוה הזאת לפני יהוה

אלהינו באשר צונו. וצדקה וברכה ורחמים וחסים

ושלום יהיה לנו ולכל ישראל עד העולם:

והש"ץ מסיים

ברוך אתה יהוה המברך את עמו ישראל בשלום:

אחר תשלום תפילת מוסף תוקעים בקדיש לפני התקבל או לאחר הקדיש עד תשלום מאה קולות; אלו שתקעו בתפילת לחש תוקעים כעת עשרה קולות, ואלו שלא תקעו תוקעים כעת ארבעים קולות. ותוקעים את התשר"ת בשתי נשימות. ועיין בש"ל"ה גודל מעלת תקיעות אלו דתתקבל ולכן יזרר מאד בשמיעתם.

וּתְגַדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא, בְּעֵלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ
וַיִּמְלִיךָ מַלְכוּתָהּ, וַיַּצְמַח פּוּרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ,
בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמוֹיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזַמְן
קָרִיב וְאָמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי
עָלְמֵינָא. יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמַם וַיִּתְנַשֵּׂא
וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא פְרוּךְ הוּא לְעָלְמָא
וְלְעָלְמֵינָא מְכַל בְּרַכְתָּא וְשִׁירָתָא, תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָּא,
דְאִמְרִין בְּעֵלְמָא וְאָמְרוּ אָמֵן:

ותוקעין

תקיעה. שברים. תרועה. תקיעה
תקיעה. שברים. תקיעה.
תקיעה. תרועה. תקיעה

תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוּתְהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קְדָם אַבּוּהוֹן
דִּי בְשָׁמְיָא וְאָמְרוּ אָמֵן.
יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן.
עֲשֵׂה הַשְּׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן.

קוּה אַל יְהוּה, חֹזק וַיִּצְמִיץ לְבָבָהּ, וְקוּה אַל יְהוּה: אֵין קְדוּשׁ
בִּיהוּה, כִּי אֵין בְּלִתְדָהּ, וְאֵין צוּר פְּאַלְהֵינוּ: כִּי מִי אַלּוּהַ
מִבְּלַעְדֵי יְהוּה, וְמִי צוּר זוּלְתֵי אַלְהֵינוּ:

אֵין פְּאַלְהֵינוּ, אֵין פְּאַדוּנֵינוּ, אֵין פְּמַלְכְּנוּ, אֵין
פְּמוֹשִׁיעַנוּ: מִי פְּאַלְהֵינוּ, מִי פְּאַדוּנֵנוּ, מִי

כַּמְלַפְנֵנוּ, מִי כַּמּוֹשִׁיעֵנוּ: נֹדְדָה לְאַלְהֵינוּ, נֹדְדָה לְאַדוֹנֵנוּ, נֹדְדָה לְמַלְפְּנֵנוּ, נֹדְדָה לְמוֹשִׁיעֵנוּ: בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ, בְּרוּךְ אֲדוֹנֵנוּ, בְּרוּךְ מַלְפְּנֵנוּ, בְּרוּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ: אֵתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ, אֵתָּה הוּא אֲדוֹנֵנוּ, אֵתָּה הוּא מַלְפְּנֵנוּ, אֵתָּה הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ: אֵתָּה הוּא, שֶׁהַקְטִירוֹ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ וְאֵת קִטְרַת הַסַּמִּים:

פְּטוּם הַקְטִרַת, הַצְרִי וְהַצְפָּרוֹן, הַחֲלֻפְנָה, וְהַלְבוּנָה, מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מְנֶה, מוֹר, וְקִצִּיעָה, שְׁבֵלֶת נֹרָה, וְכֹרֶס, מִשְׁקַל שֵׁשׁ עָשָׂר שֵׁשׁ עָשָׂר מְנֶה, הַקִּשְׁטֹט שְׁנַיִם עָשָׂר, וְקַלּוּפָה שְׁלֹשָׁה, וְקִנְמוֹן תְּשַׁע, בְּרִית פְּרִשִׁינָה תְּשַׁע קִבּוּי, יִין קִפְרִיסִין סְאִין תְּלָתָא וְקִבּוּי תְּלָתָא, וְאִם אֵין לוֹ יִין קִפְרִיסִין מִבִּיא חֲמֵר הַזְרִין עֲתִיק, מְלַח סְדוּמִית רֹבַע, מַעֲלָה עֵשֶׂן כֹּל שֶׁהוּא. רַבִּי נֵתָן הַכְּבִלִי אָמַר: אֵף כִּפְתַּת הַיֶּרֶדֶן כֹּל שֶׁהוּא, וְאִם נֵתָן בַּה דְּבִשׁ פְּסָלָה, וְאִם חֲסַר אַחַת מִכֹּל סְמָנִיהַ חֵיב מִיתָה: רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אָמַר, הַצְרִי אֵינוֹ אֵלָּא שְׂרָף הַנוֹטֵף מַעֲצֵי הַקִּטָּה, בְּרִית פְּרִשִׁינָה שִׁשְׁפִּין בַּה אֵת הַצְפָּרוֹן כְּדִי שִׁתְּהָא נָעָה. יִין קִפְרִיסִין שְׁשׂוּרִין בּוֹ אֵת הַצְפָּרוֹן כְּדִי שִׁתְּהָא עִדָּה. וְהֵלֵא מִי רִגְלִים יִפִּין לָהּ, אֵלָּא שְׂאִין מִכְּנִיסִין מִי רִגְלִים בְּמַקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכְּבוֹד.

הַשִּׁיר שֶׁהַלּוּיִים הָיוּ אֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן הָיוּ אֹמְרִים, לִיהוָה הָאֲנִי וּמְלוֹאֵה תְּבִל וְיוֹשְׁבֵי בַּה. בַּשְּׁנִי הָיוּ אֹמְרִים, גְּדוּל יְהוָה וּמְחַלֵּל מֵאֵד בַּעִיר אֱלֹהֵינוּ הֵר קָדְשׁוֹ. בַּשְּׁלִישִׁי הָיוּ אֹמְרִים, אֱלֹהִים נֶעֱבַב בַּעֲדַת אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט. בְּרַבִּיעִי הָיוּ אֹמְרִים, אֵל

נקמות יהיה אל נקמות הופיע. בחמישי היו אומרים, הרנינו לאלהים עזנו, הריעו לאלהי יעקב. בששי היו אומרים, יהיה מלך גאות לבש לבש יהיה עז התאזר את תבון תבל כל תמוט. בשבת היו אומרים, מזמור שיר ליום השבת, מזמור שיר לעתיד לבוא ליום שפלו שפת ומנחה לחיי העולמים:

תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מביט לו שהוא בן עולם הבא, שנאמר הליכות עולם לו, אל תקרי הליכות אלא הלכות. אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא, תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם, שנאמר וכל בנות למודי יהוה, ורב שלום בנות, אל תקרי בנות, אלא בנות: שלום רב לאחבי תורתך, ואין למו מכשול: יהי שלום בחילך, שלום בארמנותיך: למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך: למען בית יהוה אלהינו, אבקשה טוב לך: יהיה עז לעמו יתן, יהיה יכרך את עמו בשלום:

קדיש דרבנן

יתגדל ויתקדש שמה רבא, בעלמא די ברא ברעותה וימליך מלכותה ויצמח פירקנה ויקרב משיחה, בחיובן וביומיו ובחיי דכל בית ישראל, בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא: ויתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתחדר ויתעלה ויתהלל, שמה דקדשא בריה הוא לעלא ולעלא מכל ברכתא ושירתא, תשבתתא ונחמתא, דאמרו בעלמא, ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן. ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון. ועל כל מאן דעסקין באורייתא. די באתרא (בא"י קדישא) הדין ודי בכל אתר ואתר. יהא להון ולבון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמין וחיין אריבין ומזונא ריחי ופרקנא מן קדם אבוהון דבשמיא וארעא ואמרו אמן:

יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל

ישראל. ואמרו אמן:

עושה השלום במרומיו הוא ברחמיו יעשה שלום עלינו
ועל כל ישראל ואמרו אמן:

חן ברכו את יהוה המברך:

ק"ח ברוך יהוה המברך לעולם ועד:

עלינו לשבח לאדון הכל, לתת גדלה ליוצר
בראשית, שלא עשנו כגויי הארצות, ולא
שמנו כמשפחות האדמה, שלא שם חלקנו בהם,
וגורלנו ככל המונם. שהם משתחווים להכל וריק
ומתפללים אל אל לא יושיע. ואנחנו פורעים
ומשתחווים ומודים, לפני מלך מלכי המלכים הקדוש
ברוך הוא, שהוא נוטה שמים ויוסד ארץ, ומושב
יקרו בשמים ממעל, ושכינת עזו בגבחי מרומים,
הוא אלהינו אין עוד. אמת מלבנו, אפס זולתו,
כפתוב בתורתו: וידעת היום והשבת אל לבבך, פי
יהוה הוא האלהים בשמים ממעל, ועל הארץ מתחת,
אין עוד:

ועל כן נקוה לך יהוה אלהינו, לראות מהרה
בתפארת עזך, להעביר גלולים מן הארץ,
והאלילים פרות יברתוך, לתקן עולם במלכות שדי.
וכל בני בשר יקראו בשמך, להפנות אליך כל רשעי
ארץ. יפירו וידעו כל יושבי תבל, פי לך תכרע כל
ברך, תשבע כל לשון. לפניך יהוה אלהינו יברעו
ויפלגו, ולכבוד שמך יקר יתנו, ויקבלו כלם את על
מלכותך, ותמלך עליהם מהרה לעולם ועד. פי
המלכות שלך היא, ולעולמי עד תמלך בכבוד,

**בַּפְּתוּב בַּתּוֹרָתְךָ, יְהוָה יִמְלֵךְ לְעוֹלָם וָעַד: וְנֹאמַר,
וְהָיָה יְהוָה לְמִלְךָ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה,
יְהוָה אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד:**

**אַל תִּירָא מִפְּחַד פְּתָאוֹם וּמִשְׂאֵת רְשָׁעִים כִּי תִבֵּא: עֲצוּ עֲצֵה וְתִפְרַח
דְּבַרְוּ דְבָר וְלֹא יָקוּם כִּי עֲמַנּוּ אַל: וְעַד זְקֵנָה אֲנִי הוּא, וְעַד
שִׁיבָה אֲנִי אֶסְבֵּל, אֲנִי עֲשִׂיתִי וְאֲנִי אֲשֵׂא וְאֲנִי אֶסְבֵּל וְאֶמְלֹט:**

קדיש יתום

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֹה רַבָּא. בְּעֵלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלִּיךְ מַלְכוּתָהּ, וַיַּצְמַח
פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. בְּהֵיכָן וּבִיּוֹמֵיכּוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל
בְּעֵזְרָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.
וַיִּתְבַּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרַומֵם וַיִּתְנַשֵּׂא, וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵהּ
דְּקֻדְשָׁא בְרִידָהּ הוּא לְעָלְא וְלְעָלְא מְכַל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא,
דְּאִמְרוּן בְּעֵלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלֵמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן.
עֲשֵׂה תְּשֻׁלוֹם בְּמִרְמוּיָי, הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן.

שיר הכבוד

פּוֹתְחִין הָאֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ וְאוֹמְרִים:

אֲבִינוּ מְלַבְּנוּ פֶתַח שְׁעָרֵי שָׁמַיִם לְתַפְלָתְנוּ. שְׁעָרֵי רַחֲמִים,
שְׁעָרֵי תַפְלָה, שְׁעָרֵי תַחֲנוּנִים, שְׁעָרֵי עֵת רְצוֹן, שְׁעָרֵי
עֵת בְּקִשָּׁה, שְׁעָרֵי רְפוּאָה שְׁלֵמָה, שְׁעָרֵי קְדוּשָׁה, שְׁעָרֵי תוֹרָה,
שְׁעָרֵי חַיִּים טוֹבִים, שְׁעָרֵי גְאֻלָּה וַיְשׁוּעָה, שְׁעָרֵי גְדֻלָּה, שְׁעָרֵי
בְּנִים וּבְנֵי בָנִים, שְׁעָרִים שֶׁל צְדִיקִים וְתַלְמִידֵי חֲכָמִים, וְאִרְיֵכֵת
יָמִים וְשָׁנִים, וְעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּבְמִצְוֹת לְשִׁמְהָ, שְׁעָרֵי שְׂמוּעוֹת
טוֹבוֹת, שְׁעָרֵי בְשׂוּרוֹת טוֹבוֹת, בְּזִכּוֹת הָאֲבוֹת הַקְּדוֹשִׁים
אֲבָרְתָּם יַצְחָק יַעֲקֹב מִשֶּׁה אֶהְרֹן דָּוִד שְׁלֹמֹה אֱלִיָּהוּ אֱלִישָׁע,
וּבְזִכּוֹת הָאֲמָהוֹת הַצְּדָקְנִיּוֹת שָׂרָה רַבֵּקָה רַחֵל לָאָה בִּלְהָה זִלְפָּה
חַנָּה אֲבִיגַיִל, וּבְזִכּוֹת מֶרְדֵּכִי וְאַחַתֵּר בְּשׁוֹשַׁן הַבִּיבְרָה:

חזן אֲנַעִים זְמִירוֹת וְשִׁירִים אֲאַרְגֵּ, כִּי אֵלֶיךָ נִפְשֵׁי תַעֲרֹג:

קהל נִפְשֵׁי חֲמֵדָה בְּצַל יְדָךְ, לְדַעַת כָּל רֵז סוֹדְךָ:

חזן מְדֵי דְבָרֵי כְּכּוֹדְךָ, הוֹמָה לִבִּי אֶל דּוֹדֶיךָ:

קהל	על כן אדבר בך נכבדות, ושמך אכבד בשירי ידידות:
חזן	אספרה כבודך ולא ראיתיך, אדמך אכנה ולא ידעתיך:
קהל	ביד נביאיך בסוד עבדך, דמיט הדר כבוד הודך:
חזן	גדלתך וגבורתך, כמו לתקף פעלתך:
קהל	דמו אותך ולא כפי ישך, וישווף לפי מעשיך:
חזן	המשילוך בך רב חזיונות, הנה אהד בכל דמיונות:
קהל	ויחזו בך זקנה ובחירות, וישער ראשך בשיבה ושתרות:
חזן	זקנה ביום דין ובחירות ביום קרב, כאיש מלחמות ידיו לו רב:
קהל	חבש כובע ישועה בראשו, הושיעה לו מינו וזרוע קדשו:
חזן	טללי אורות ראשו גמלא, קנצותיו רסיסי לילה:
קהל	תפאר בי כי תפץ בי, והוא יהיה לי לעטרת צבי:
חזן	בתם טהור פז דמות ראשו, וחק על מצח כבוד שם קדשו:
קהל	לחן ולכבוד צבי תפארה, אמתו לו עטרה עטרה:
חזן	מחלפות ראשו כבימי בחרות, קנצותיו תלתלים שחרות:
קהל	גנה הצדק צבי תפארתו, יעלה נא על ראש שמחתו:
חזן	סגלתו תהי כידו עטרת, ויצניף מלוכה צבי תפארת:
קהל	עמוסים נשאם עטרת ענדם, מאשר יקרו בעיניו כבדם:
חזן	פארו עלי ופארי עליו, וקרוב אלי בקראי אליו:
קהל	צח ואדם ללבושו אדם, פורה בדרךכו כבואו מאדום:
חזן	קשר תפלין הראה לענו, תמונת יהנה לנגד עיניו:
קהל	רוצה בעמו ענוים ופאר, יושב תהלות כם להתפאר:
חזן	ראש דכרך אמת קורא מראש, דר נדר עם דורשיך דרש:
קהל	שית המון שירי נא עליך, ורנתי תקרב אליך:
חזן	תהלתי תהי נא לראשך עטרת, ותפלתי תפון קטרת:
קהל	תיקר שירת רש בעיניך, כשירי יושר על קרנך:
חזן	ברכתי תעלה לראש משביר, מחולל ומוליד צדיק פביר:
קהל	ובברכתי תנענע לי ראש, נאותה קח לך כבשמים ראש:
חזן	יערב נא שיחי עליך כי נפשי תערג אליך:

סוגרין

הארון

לך יהוה הנדלה והנבוכרה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ. לך יהוה המטלכה והמתנשא לכל לראש. מי ימלל גבורות יהוה וישמיע כל תהלתו:

קדיש יתום

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה ויתמליך מלכותה, ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בתייכוון וכיומיכוון ובתיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא. ויתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא, ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא בריך הוא לעלא ולעלא מכל ברکتא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא, ואמרו אמן:

יהא שלמא רבא מן שמיא ותיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן. עשה השלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן.

סדר הסעדה ביום ראש השנה

א.

בני! אחרי שזכית לסים תפלת מוסף, לך ותקיים שמחת היום, ותאכל את הסעדה, שעל זה נאמר (נחמיה ח): "אכלו מצדנים ושתו ממתקים כי חדות הנו"ה היא מעונכם", וזה נאמר על ראש השנה, שצריכים לאכל בשמחה, ואם תוכל ללמד עוד פעם בעת הסעדה את הארבעה פרקים ממסכת ראש השנה, מה טוב ומה נעים, ואם לא איני תלמד פרק אחד, והוא פרק שני, כדי להשלים את שם הנו"ה ברוך הוא, ותברך ברפת המזון בכונה גדולה עד מאד, מלה במלה.

קידוש ליום א' וב' של ראש השנה

קידוש לר"ה שחרית

אם חל בשבת מתחילין כאן

ושמרו בני ישראל את השבת, לעשות את השבת לדתם, ברית עולם, ביני וביני בני ישראל אות היא לעולם, כי ששת ימים עשה יהוה את השמים ואת

הארץ, ובימים השביעי שבת וינפש:

זכור את יום השבת לקדשו, ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך, ויום השביעי שבת ליהוה אלהיך, לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך עבדך ואמתך ובהמתך וגרך אשר בשעריך, כי ששת ימים עשה יהוה את השמים והארץ, את הים ואת כל אשר בו, וינח ביום השביעי:

על כן ברוך יהיה את יום השבת ויקדשהו:

ביו"ט מתחילין כאן

אלה מועדי יהוה מקראי קדש אשר תקראו אותם במועדם:

תקעו בחודש שופר בכסה ליום חגנו: כי חוק לישׁראל הוא משפוט לאלהי יעקב:

וידבר משה את מועדי יהוה אל בני ישׁראל:

סברי מרנן

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם, בורא פרי הגפן:

ב.

ראה, אהובי, בני היקר, לגצל את היום הקדוש והנורא הזה, ואל תדבר ואל תפספס עם שום בריה שבעולם שיום דבר, ואפלו פשיצה משהו לדבר עמך מעבודת השם, תתחמק ממנו, כי עכשו לא הזמן לדבר עם אף אחד, אתה נמצא במקום קדוש כנה על יד ציפון רבנו ו"ל, רוח וברח לך אל ציפון רבנו ו"ל, ותבא לשם, ותפרש את כל שיחתך אליו יתברך, ואם תזכה לסיים את כל ספר התהלים בציפון רבנו ו"ל, אין לתאר ואין לשער כלל מה ששעשה מזה, ובפרט בראש השנה הקדוש והנורא, שהוא זמן שאסור לישן, ואז אם תזכה לסיים את כל ספר תהלים בציפון רבנו ו"ל, אין אתה יכול לתאר ולשער מה אתה עושה בעולמות העליונים, העקר אל תבלה את הזמן היקר בהקבל נריק, ובפספופי דברים בטלים, אלא שוב לציפון רבנו ו"ל, ותכבה בדמעות שלישי, ותבקש ממנו יתברך כל מה שאתה צריך, כי עכשו הוא הזמן, וזכור תזכור היכן אתה נמצא — אצל ציפון רבנו ו"ל, שכל־כך התנגעת כל השנה להגיע לכאן; ועל־כן ראה, אהובי, בני היקר, לא לבלות את הזמן היקר הזה, אלא לקחת את ספר התהלים, ואם תזכה לסיים את כל ספר התהלים אצל ציפון רבנו ו"ל, ותכבה בבכיות עצומות — אין למעלה מזה, כי מעלת אמירת תהלים — אין לתאר ואין לשער כלל. ואמרו חכמינו הקדושים (שחר טוב, תהלים יח): לא הנית דוד איבר שלא קלס בו להקדוש־ברוך־הוא: קלסו בראשו ובעיניו ופקיו ובאזניו ובגרונו ובלשונו ובשפתיו וכר; ועל־כן ראה לומר את כל ספר התהלים בבכיות עצומות, ותתבודד עצמך הרבה עמו יתברך, כי תכל על כל רגע לבלות במקום קדוש ונורא כנה, ותברח מקל מיני לצים שלוחי הסמ"ד־מ"ם שמסתובבים כאן, וברח לך רק אליו יתברך, ושלא יהיה לך שום מעע ומשא עם אף אחד, רק עמו יתברך, ואז תצליח בדרך תמיד.

דינים ומנהגים ליום ראש השנה

א. מותר להאריך בתפילה עד אחר חצות אף שלא טעמו עד אז, ואם חל ר"ה בשבת יש להזהר שלא להאריך יותר מחצות.

ב. כשיוצאים מבית הכנסת יש ללכת בשובה ונחת, שמח ובוטח כי שמע ה' בקול תפילותינו ותקיעותינו ברחמים. ומה טוב אם אפשר ללמוד איזה דבר לפני היציאה מביהכ"ס.

ג. אם בשעה שגמרו תפילת מוסף כבר הגיע זמן מנחה גדולה יש נוהגים להתפלל תיכף מנחה לפני לכתם הביתה, ולדעת הגר"א אין אומרים אז אבינו מלכנו במנחה. אבל במקום שהתפללו כתיקין וגמרו מוקדם והלכו לביתם וחזרו להתפלל מנחה גדולה, אומרים אבינו מלכנו.

ד. מותר להתחיל לאכול סעודת יום טוב בזמן מנחה גדולה, אך אם נתאחרו עד חצי שעה לפני התחלת זמן מנחה קטנה צריכים מקודם להתפלל מנחה. ה. לכתחילה צריכים להקדים התחלת סעודת יום טוב ביום הראשון דר"ה לפני שעה עשירית (שהוא הזמן שבסעיף הקודם), אך אם לא הספיקו, מותר להתחיל גם אח"כ.

ו. אוכלים ושותים ושמים לפי שמובטחים שיצאו בדימוס בדינם, אמנם לא יאכלו כל שבעם למען לא יקלו ראשם ותהיה יראת ה' על פניהם. וחייבים לאכול בכל יום מימי ר"ה שתי סעודות של פת, אחת בלילה ואחת ביום; ואם חל בשבת, חייבים לאכול גם סעודה שלישית. ומקדשים ביום קדושא רבה כמו בכל שבת ויו"ט, ואומרים לפני הקידוש פסוק אלה מועדי וגו', ואין אומרים פסוק תקעו וגו', ויש נוהגים לומר.

ז. אין להתענות בר"ה גם לא ביום שמת בו אביו או אמו, והמתענה בו גם אם חל בשבת אין מוחין בידו, ולכו"ע מותר להתענות תענית חלום, וגם זה טוב למנוע ובפרט כשחל בשבת וכדברי הכתוב לכו אכלו משמנים ושתו ממתקים וגו', ובשבת בכדי לקיים גם עונג שבת, ולכל הדעות אסור להוענות בלילי ר"ה.

ח. יש אומרים שהמתענה תענית חלום בר"ה אם היה זה ביום הראשון צריך להתענות בשנה זאת גם ביום השני ובכל ימיו שני הימים, ואם היה זה ביום השני יתענה כל ימיו רק היום השני, ואם לא יתענה עלול ח"ו שלא וכו', ולכן גם אם יהיה בעל ברית יתענה. וכן המקבל על עצמו להתענות איזה יום מימי ר"ה ונהג כן שלש פעמים צריך להמשיך בזה כל ימיו. אך יש שאין חוששין לכל זה. ומי שהתחיל בזה ורוצה לחזור בו צריך התרה.

ט. מי שמתענה בר"ה מתענה גם אם חל בשבת ואינו צריך למיתב תענית לתעניתה.

ראש עת רצון השנה תקנא

בין התענה ביום הראשון שחל בשבת או בחול או התענה ביום השני.
י. הרגיל להתענות בראש השנה אינו צריך קבלה, גם אין לו להתוודות על חטאיו.
יא. המתענה בר"ה ישמע קידוש ביום מאחרים וילמד או יתפלל וכן יקרא תהלים
כל היום. ואינו אומר עננו במנחה.

יב. כבר התבאר דאם חל ר"ה בשבת צריכים לקיים גם סעודה שלישית. הדרך
הנכונה ביותר היא לאכול סעודה שניה וללכת להתפלל מנחה ולחזור ולאכול
סעודה שלישית. ואין להרבות בה ובפרט אם אוכל אותה לאחר שעה עשירית,
אך אם נתאחרו או אם יודע שלא יוכל לאכול שנית לאחר מנחה, הרי יש לחלק
את הסעודה השניה לשנים באופן דלקמן: באמצע הסעודה מברכים ברכת המזון,
מפסיקים כרבע שעה בלימוד, נוטלים שנית לידים, בוצעים שנית על לחם משנה
וגומרים את אכילתם בתור סעודה שלישית. באופן זה עדיף להתפלל מנחה לפני
ראשית הסעודה, אך אין זה מעכב ואפשר גם להתפלל אח"כ.

יג. אם אין הזמן מספיק גם לזה, יש לאכול סעודה אחת ולאחר ברכת המזון
יאכל כזית מזונות או פירות לשם סעודה שלישית.

יד. גם כשחל ר"ה בחול יש לאכול אחר הצהרים מעט פירות.
טו. כתבו הספרים הקדושים שיש לחזור מיד אחר הסעודה לבית הכנסת ללימוד
או לקריאת תהילים עד שעת מנחה, וכן נכון לכל אחד לעשות ולנצל יום זה
לתפלה ותחנונים וכלשון רש"י שישראל עושין עצמן כרשין בתפילות ותחנונים,
וכל רגע מיום זה כולל בתוכו הרבה משנה הבעל"ט, ולכן כתבו הפוסקים דאין
לישון בר"ה ביום גם אם חל ר"ה בשבת, ואם אי אפשר לו ללא שינה ביום מותר
לישון מעט אחר חצות היום.

סדר תפלת המנחה

א.

בני! הנה כל השנה תפלת מנחה הוא דבר גדול מאד מאד, וכמו
שאמרנו בחמינו הקדושים (ברכות ו): לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה
שכן אליהו לא נענה אלא בתפלת המנחה, עכשו בראש השנה צריכין להזהר
ביותר בתפלת המנחה, כי כל ענין ראש השנה הוא כנגד יצחק, ויצחק תקן
תפלת מנחה, ועל-כן צריכים להתפלל בכונה גדולה תפלת מנחה, ולדקדק
מאד מאד, ולבקש ממנו יתברך על חיים אמתיים, חיים נצחיים, כי זה שאנו
מבקשים בראש השנה חיים, כפנתנו על חיים נצחיים, שהם חיים אמתיים,

תקנב ראש עת רצון השנה

דהיננו שנוזקה לקיים את התורה שהיא חיינו וארץ זמינו (לקוטי־הלכות, ספא, הלכה ד', אות א'), ובפרט עכשו בתפלת המנחה, צריכין לבקש הרבה ממנו יתברך לתקון המשפט, שיוציא משפטנו לאור, שביותר שיף בתפלת המנחה, שאז הוא בחינת דין ומשפט כל השנה, ובפרט בראש השנה, שאז עוסקין בתקון המשפט, שעל־ידי־זה יוציא כאור משפטנו (לקוטי־הלכות, נקין, הלכה ה', אות ט'), וצריכין לכוון בעת אמירת המלך הקדוש, שאמרין בראש השנה, כי נתגלה רוחו של משיח שהוא שרש המלכות, כי התגלות מלך המשיח הוא התגלות מלכותו יתברך, שבוא יבוא ויגאלנו, והכל בזכות יצחק (לקוטי־הלכות, ראש השנה, הלכה ב', אות א'), ואף שעדין הכל נעלם ונסתר מאתנו איך ומה, על־כל־פנים צריכין להתרבות בתפלה, ובפרט בעת תפלת המנחה, שאנו מזכירין המלך הקדוש, להורות שעכשו נתגלה מלכותו שהוא קדוש והוא סתום ונעלם מעיני כל (לקוטי־הלכות, ראש השנה, הלכה ו', אות ו'), ואף שכל השנה בעת תפלת המנחה דינים מצויים, אכל בראש השנה, אז שרש הדין, ואז יכולים להמתיק את כל הדין, ולהמליך על עצמנו מלכותו יתברך, ולהוציא משפטנו לאור, על־ידי התגלות מלך המשיח שבא יבוא ויגאלנו, ויקבץ את נדחיו מארבע כנפות הארץ, ויבנה לנו את בית־המקדש ויחזירנו לארצנו הקדושה, שכל זה צריכים לכוון בעת תפלת המנחה, ולבקש ולהתחנן הרבה ממנו יתברך, שישיר את כל השקרים והדמיונות שנובדו בנו, וביותר בענין הגאולה, כי עלינו לדעת שהגאולה תהיה רק בזכות יצחק אבינו, שהוא מסר נפשו בעבורו יתברך ובעבור כלל ישראל, והוא הראה לנו דרך למסר את נפשנו בכל עת ורגע אליו יתברך, שעל־ידי־זה נוכח שימחקו כל הדינים מאתנו, כי ראש השנה הוא המשכת המתקת תקף הדין של יצחק על־ידי שעלה לסוד מקומו של עולם, למעלה מן המקום ששם נמתקים כל הדינים (לקוטי־הלכות שלוחין, הלכה ד', אות ח'), ועל־כן עכשו בעת תפלת המנחה צריכין להתפלל ולבקש הרבה על המתקת הדינים, שתתגלה מלכות משיח בעולם, שהוא התגלות מלכותו יתברך בכל העולם כלו, "וידע כל פעול כי אתה פעלתו, ויבין כל ציור כי אתה יצרתו", כי עכשו הוא הזמן הכי מסגל זה.

**לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה (יאהדוניה)
בדחילו ורחימו (יאהויהח) ורחימו בדחילו**

(איהיהוה) לַיְהוָה שֵׁם י"ה בּוֹיָה בַיהוָה שְׁלֹם (יהוה)
 בַּשֵּׁם כָּל יִשְׂרָאֵל. הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָּאִים לְהַתְּפִלֵּל תְּפִלַּת
 מִנְחָה שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה. שְׁתַּקֵּן יִצְחָק אֲבִינוּ עָלֵינוּ
 הַשְּׁלֹם, עִם כָּל הַמִּצְוֹת הַכְּלוּלֹת בָּהּ לְתַקֵּן אֶת
 שְׂרָשָׁה בַּמְקוֹם עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ
 וְלַעֲשׂוֹת רִצּוֹן בּוֹרְאֵנוּ. וְהִי נָעַם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ,
 וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ בּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ בּוֹנֵנָהּ:

לְמִנְצָה עַל הַגְּתִית. לְבִנֵי קִרְחַ מִזְמוֹר: מִהַ יְדִידוֹת
 מִשִּׁבְנוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת: נִכְסְפָה וְגַם פִּלְתָה
 נַפְשִׁי לְחַצְרוֹת יְהוָה לְבִי וּבִשְׂרִי. יִרְנְנוּ אֵל אֵל חַי: גַּם
 צִפּוֹר מִצְאָה בֵּית וְדָרוֹר קֵן לָהּ, אֲשֶׁר שָׂתָה אֶפְרַחֶיהָ
 אֶת מִזְבְּחוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת. מִלְּפִי וְאֵלֹהֵי: אֲשֶׁר־
 יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד יִהְלֹדֵךְ סֵלָה: אֲשֶׁר־י אָדָם עוֹז לוֹ בְּךָ.
 מִסְּלוֹת בְּלִבָּם: עִבְרִי בְעַמְּךָ הַפְּכָא מֵעֵין יִשְׁוֹתוּהוּ.
 גַּם בְּרִכּוֹת יַעֲטָה מוֹרָה: יִלְכוּ מַחִיל אֵל חֵיל. יִרְאֶה אֵל
 אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן: יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת שְׁמַעַת תְּפִלָּתִי.
 הַאֲזִינָה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה: מִגִּנְנוּ רֵאָה אֱלֹהִים. וְהַפֶּט
 פָּנֵי מִשִּׁיחֶךָ: כִּי טוֹב יוֹם בַּחֲצִרְךָ מֵאֶלֶף, בַּחֲרַתִּי
 הַסְּתוּפָף בְּבֵית אֱלֹהֵי. מִדָּוָר בְּאֵהֲלֵי רִשְׁעִי: כִּי שָׁמַשׁ
 וּמִגֵּן יְהוָה אֱלֹהִים חֵן וְכִבוֹד יִתֵּן יְהוָה לֹא יִמְנַע טוֹב
 לְהַלְכִים בְּתַמִּים: יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־י אָדָם פִּטַח בְּךָ:

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֵל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וַעֲשִׂיתָ בַיּוֹם נַחֲשֶׁת
 וּכְנָו נַחֲשֶׁת לְרַחֲצָה וְנָתַתָּ אֹתוֹ בֵּין אֵהֶל
 מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וְנָתַתָּ שְׁמַח מוֹם: וּרְחַצוּ אֶת־

ובניו ממנו את ידיהם ואת רגליהם: כבאם אל אהל מועד ירחצו מים ולא ימתו או בגשתם אל המזבח לשרת להקטיר אשה ליהוה: ורחצו ידיהם ורגליהם ולא ימתו והיתה להם חק עולם לו ולזרעו לדורתם:

וידבר יהוה אל משה לאמר: צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי לאשי ריח ניחחי תשמרו להקריב לי במועדו: ואמרת להם זה האשה אשר תקריבו ליהוה כבשים בני שנה תמימים שנים ליום עלה תמיד: את הכבש אחד תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים: ועשירית האיפה סלת למנחה פלולה בשמן פתית רביעת החיון: עלת תמיד העשיה בחר סיני לריח ניחח אשה ליהוה: ונספו רביעת החיון לכבש האחד בקדש הסף נספו שכר ליהוה: ואת הכבש השני תעשה בין הערבים כמנחת הבקר וכנספו תעשה אשה ריח ניחח ליהוה:

ושחט אתו על ירך המזבח צפנה לפני יהוה וזרקו בני אחרון הפהנים את דמו על המזבח סביב: יחי רצון מלפניו יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתהא אמירה זו חשובה ומקבלת ומרצה לפניו, כאלו הקרבנו קרבן התמיד במועדו, ובמקומו וכהלקתו:

אתה הוא יהוה אלהינו שהקטירו אבותינו לפניו את קטרת הסמים בזמן שבית המקדש היה קיים, כאשר צוית אותם על יד משה נביאך בפתוב בתורתך:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה קַח לְךָ סָמִים נָטֹף וְשַׁחֲלַת
וְחִלְבַּנָּה סָמִים וּלְבַנָּה זָכָה בַד בְּכַד יִהְיֶה:
וַעֲשִׂית אֹתָהּ קְטֹרֶת רִקְחָ מַעֲשֵׂה רִזְקָה מִמְּלַח טָהוֹר
קָדָשׁ: וְשַׁחֲקֵת מִזְמוֹנָה חֲדָק וְנִתְתָּה מִזְמוֹנָה לְפָנַי הַעֲדַת
בְּאֵהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר אֲנֹעַד לְךָ שְׁמֵהּ קָדָשׁ קְדָשִׁים תִּהְיֶה
לְכֶם: וַיֹּאמֶר וְהַקְטִיר עֲלָיו אֶהְרֹן קְטֹרֶת סָמִים בְּבִקְר
בְּבִקְר בְּהִיטִיבוֹ אֶת הַנְּרוֹת יִקְטִירָנָה: וּבַהֲעֵלַת אֶהְרֹן
אֶת הַנְּרוֹת בֵּין הָעֲרֵבִים יִקְטִירָנָה קְטֹרֶת תָּמִיד לְפָנַי
יְהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם:

תָּנוּ רַבָּנָן, פְּטוּם הַקְטֹרֶת כִּיצַד, שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשָׁשִׁים
וְשִׁמּוֹנָה מָנִים הָיוּ בָהּ. שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשָׁשִׁים
וְחַמְשָׁה כַּמְנִין יְמוֹת הַחֲמָה, מְנָה לְכָל יוֹם, פָּרֶם
בְּשַׁחֲרִית, וּפָרֶס בֵּין הָעֲרֵבִים, וְשִׁלְשָׁה מָנִים יִתְרִים,
שְׁמֵהֶם מְכַנִּים כִּהֵן גְּדוֹל מְלֵא חֲפָנָיו בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים,
וּמְחִזְרֵן לְמִכְתְּשֵׁת בְּעֶרֶב יוֹם הַכַּפּוּרִים, וְשׁוֹחֲקֵן יָפָה
יָפָה כְּדִי שֶׁתִּהְיֶה דָקָה מִן הַדָּקָה, וְאַחַד עֶשֶׂר סָמִים הָיוּ
בָהּ. וְאֵלּוּ הֵן א הַצָּרִי, ב וְהַצֶּפֶרֶן, ג חִלְבַּנָּה, ד וְחִלְבּוֹנָה,
ה מִשְׁקַל שְׁבַעִים שְׁבַעִים מְנָה, ה מוֹר, ו וּקְצִיעָה, ז שְׁפֵלַת
ח נֶרֶד, ח וְכַרְפֶּם מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עֶשֶׂר שִׁשָּׁה עֶשֶׂר מְנָה,
ט הַקְּשֵׁט שְׁנַיִם עֶשֶׂר, י וְקִלּוּפָה שְׁלֹשָׁה, יא וְקַנְמֹזן
יב תְּשֻׁעָה, יג בּוֹרִית כְּרִשְׁיָה תְּשֻׁעָה קָבִין. יד קַפְרִיסִין סָאִין
טו תִּלְתָּא וְקָבִין תִּלְתָּא, טז אֵם לֹא מִצָּא יֵין קַפְרִיסִין מִבֵּיא
יז חֲמֵר חוֹרֵין עֲתִיק, יח מִלַּח סְדוּמִית רֹבַע הַקָּב. יט מַעֲלָה עֶשֶׂן
כ כל שְׁחֹא. כא רַבִּי נֶתָן הַכְּבִלִי אוֹמֵר, אֵף כִּפֶּת חִירְדָן כֹּל
כב שְׁחֹא, וְאֵם נֶתָן כָּה דְבִשׁ פְּסָלָה, וְאֵם חֶסֶר אַחַת מִכֹּל

סמנייה חיוב מיתה:

רבו שמעון בן גמליאל אומר, הצרי אינו אלא שרף
הנוסף מעצי הקטף. בורית פרשינה למה היא
באה, כדי ליפות בה את הצפורן כדי שתהא נאה. יין
קפריסין למה הוא בא, כדי לשרות בו את הצפורן כדי
שתהא עזה. וחלא מי רגלים יפין לה, אלא שאין
מכניסין מי רגלים במקדש מפני הכבוד:

תניא רבי נתן אומר, כשהוא שוחק אומר, הדק היטב,
היטב הדק, מפני שהקול יפה לבשרים, פטמה
לחצאין בשרה, לשליש ולרביע, לא שמענו: אמר רבי
יהודה זה הכלל, אם כמדתה בשרה לחצאין, ואם חסר
אחת מפל סמנייה חיוב מיתה:

תניא בר קפרא אומר, אחת לששים או לשבעים שנה,
היתה באה של שירים לחצאין: ועוד תני בר
קפרא אלו היה נותן בה קורטוב של דבש, אין אדם
יכול לעמוד מפני ריחה, ולמה אין מערבין בה דבש,
מפני שהתורה אמרה, כי כל שאר וכל דבש, לא
תקטירו ממנו אשה ליהוה:

ג"פ יהוה צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה:

ג"פ יהוה צבאות אשרי אדם פוטח בך:

ג"פ יהוה הושיעה המלך יעננו ביום קראנו: אתה סתר
לי מצור תצרני רני פלט תסובבני סלה: וערבה
ליהוה מנחת יהודה וירושלים כימי עולם ובשנים
קדמוניות:

אנא בבח גדלת ומנוד תתיר צורחה:

ראש

עת רצון

השנה

תקנו

קבל רנת עמך, שגבנו, שהרנו, נזרא:
 גא גבור, דורשי יחודך בקבת שמרם:
 ברכם טהרם, רחמי צדקתך תמיד גמלם:
 חסין קדוש, ברוב טובך נהל עדתך:
 יחיד, גאה, לעמך פנה זכרי קדשתך:
 שועתנו קבל ושמע צעקתנו יודע תעלמות:

קריע שטין
 גניד יכיש
 בטיר צתיג
 חקייב טניע
 יגיל פדיק
 שקיז ציח

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

רבון העולמים, אתה צויתנו להקריב קרבן התמיד
 במועדו. ולהיות כהנים בעבודתם, ולזים בדוכנם
 וישראל במעמדם, ועתה בעוונותינו חרב ביתי
 המקדש, ובטל התמיד, ואין לנו לא כהן בעבודתו,
 ולא לוי בדוכנו, ולא ישראל במעמדו. ואתה אמרת
 ונשלמה פרים שפתינו. לכן יהי רצון מלפניך יהוה
 אלהינו ואלהי אבותינו, שיחא שיח שפתינו חשוב
 ומקבל ומרצה לפניך, כאלו הקרבנו קרבן התמיד
 במועדו ובמקומו ובהלכתו:

אשרי יושבי ביתך, עוד יהללך פלה: אשרי העם
 שכבה לו, אשרי העם שיהוה אלהיו: תהלה
 לדור, ארוממך אלוהי המלך, ואברכה שמך לעולם
 ועד: בכל יום אברכה ואהללה שמך לעולם ועד: גדול
 יהוה ומחלל מאד, ולגדלתו אין חקר: דור לדור ישבח
 מעשיו וגבורתיו יגידו: הדר כבוד הודך ודברי
 נפלאותיך אשיחה: ועוזו נוראותיך יאמרו וגדלתך
 אספרנה: זכר רב טובך ופיעו, וצדקתך ירננו: חנון
 ורחום יהוה, ארך אפים וגדל חסד: טוב יהוה לפל,
 ורחמיו על כל מעשיו: יודוך יהוה כל מעשיו, וחסידיו
 יברכוכה: כבוד מלכותך יאמרו, וגבורתך ידברו:

להודיע לבני האדם גבורתיו, וכבוד הדר מלכותו:
 מלכותך מלכות כל עולמים, וממשלתך בכל דור ודור:
 מומך יהוה לכל הנפלים, וזוקף לכל הפפופים: עיני כל
 אליך ישברו, ואתה נותן להם את אכלם בעתו: פותח
 את ידך, ומשביע לכל חי רצון: צדיק יהוה בכל דרכיו,
 והסיד בכל מעשיו: קרוב יהוה לכל קראיו, לכל אשר
 יקראהו באמת: רצון יראיו ועשה, ואת שועתם ישמע
 וישועם: שומר יהוה את כל אהביו, ואת כל הרשעים
 ישמיד: תהלת יהוה ידבר פי ויברך כל בשר שם קדשו
 לעולם ועד: ואנחנו נברך יה, מעתה ועד עולם הללויה:

ובא לציון גואל ולשבי פשע פועקב, נאם יהוה:
 ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה, רוחי אשר
 עליך, ודברי אשר שמתני בפיה, לא ימוש מפיה
 ומפי זרעך ומפי זרע זרעך, אמר יהוה מעתה ועד
 עולם: ואתה קדוש, יושב תהלות ישראל: וקרא זה
 אל זה ואמר, קדוש קדוש יהוה צבאות, מלא
 כל הארץ כבודו: ומקבלין דין מן דין, ואמרין קדיש
 בשמי מרומא עלאה בית שכינתה, קדיש על ארעא
 עובר גבורתה, קדיש לעלם ולעלמי עלמיא, יהוה
 צבאות, מליא כל ארעא זיו יקרה. ותשאני רוח,
 ואשמע אחרי קול רעש גדול, פרוד כבוד יהוה
 ממקומו: ונטלתני רוחא, ושמעית בתרי קל זיע
 סגיא דמשבחין ואמרין, בריך יקרא דיהוה מאתר
 בית שכינתה: יהוה ימלוך לעולם ועד: יהוה

מלכותה קאם לעולם ולעלמי עלמיא: יהוה אלהי
אברהם יצחק וישראל אבותינו, שמרה זאת לעולם,
ליצר מחשבות לבב עמך, והכן לבכם אליך: והוא
רחום, יכפר עון ולא ישחית, והרבה להשיב אפוי,
ולא יעיר כל חמתו: כי אתה אדני טוב וסלה, ורב
חסד לכל קראיך: צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת:
תתן אמת ליעקב, חסד לאברהם, אשר נשבעת
לאבותינו מימי קדם: ברוך אדני, יום יום יעמס לנו,
האל ישועתנו סלה: יהוה צבאות עמנו, משגב לנו
אלהי יעקב סלה: יהוה צבאות, אשרי אדם בטח בך:
יהוה הושיעה, המלך יעננו ביום קראנו: ברוך הוא
אלהינו שפראנו לכבודו, והבדילנו מן התועים,
ונתן לנו תורת אמת, וחי עולם נטע בתוכנו. הוא
יפתח לבנו בתורתו, וישם בלבנו אהבתו ויראתו,
ולעשות רצונו ולעבדו בלבב שלם, למען לא ניגע
לריק, ולא נלד לפהלה. יחי רצון מלפניך יהוה
אלהינו ואלהי אבותינו, שנשמור חקיך בעולם
הזה, ונזכה ונחיה ונראה, ונירש טובה וברכה,
לשני ימות המשיח ולחיי העולם הבא: למען יזמרך
כבוד ולא ידם, יהוה אלהי לעולם אודך: ברוך הגבר
אשר יבטח ביהוה, והיה יהוה מבטחו: בטחו ביהוה
עדי עד, כי ביה יהוה צור עולמים: ויבטחו בך
יודעי שמך, כי לא עזבת דרשיך, יהוה: יהוה חפץ
למען צדקו, יגדיל תורה ויאדיר:

יהוה אֲדַנְנוּ, מִה אֲדִיר שְׁמוֹךְ בְּכָל הָאָרֶץ: חֲזָקוּ וַיֵּאמְרוּ לְבַבְכֶם, כֹּל הַמַּיְחֲלִים לַיהוָה:

הש"ץ אומר חצי קדיש

יתגדל ויתקדש שמו רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה, ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחיכון וביזמיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קרוב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא. ויתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא, ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא בריך הוא לעלא ולעלא מכל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירו בעלמא, ואמרו אמן:

כשחל בחול מתפללין כאן שמו"ע

כשחל יום א' דר"ה בשבת קוראים בתורה ג' גברי בפרשת ואינו, ולפני הוצאת ס"ת אומרים זה:

**וְאֲנִי תַפְלְתִּי לְךָ יְהוָה עַת רְצוֹן, אֱלֹהִים בְּרַב חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי
בְּאַמַּת יִשְׂרָאֵל:**

כשפותחין הארון אומרים זה:

**וַיְהִי בַּנְסוּעַ הָאָרֶן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה: קוּמָה יְהוָה וַיִּפְצוּ אִיבֵיךָ
וַיִּנְסוּ מִשְׁנֵאֵיךָ מִפְּנֵיךָ. כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וְדַבֵּר יְהוָה
מִירוּשָׁלַיִם. בְּרוּךְ שְׁנַתן תוֹרָה לַעֲמוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתוֹ:**

בריה שמה דמרא עלמא. בריה בתרד ואתרד. יהא רעותך עם עמך ישראל לעלם. ופרקו מינה אחזי לעמך בבית מקדשך. ולא מטווי לנא מטוב נהורדך. ולקבל צלותנא ברחמיין. יהא רעוא קדמך דתוריה לן חייין בטיבותא ולחוא אנא פקידא בגו צדיקנא. למרחם עלי ולמנטר יתי וית כל די לי ודי לעמך ישראל. אנת הוא זן לכלא ומפרנס לכלא אנת הוא שליט על כלא. אנת הוא דשליט על מלכיא. ומלכותא דילך היא. אנא עבדא דקודשא בריך הוא דסגידנא קמה ומקמי דיקר אורייתא בכל עין ועדין. לא על אנש רחיצנא ולא על בר אלהין סמיכנא. אלא באלהא דשמיא. דהוא אלהא קשוט ואורייתא קשוט ונביאוחי קשוט. ומסנא למעבד טבון וקשוט. בה אנא רחיץ. ולשמה קדישא וקרא אנא אמר תושבחן. יהא רעוא קדמך דתפתח לבאי באורייתא. (ותיהב לי

בנין דכרין דעבדין רעותה). ותשלים משאליו דלפאי ולפא דכל עמך ישראל לטב ולחיון ולשלם:

מן גדלו ליהודה אתי ונרוממה שמו יחדו:

קהל לך יהנה הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ: לך יהנה הממלכה והמתנשא לכל לראש: רוממו יהנה אלהינו, והשתחוו לתרום רגליו, קדוש הוא: רוממו יהנה אלהינו, והשתחוו להר קדשו, כי קדוש יהנה אלהינו: אב הרחמים, הוא ירחם עם עמוסים, ויזכור ברית איתנים, ויציל נפשותינו מן השעות הרעות, ויגער ביצר הרע מן הנשואים, ויחון אותנו לפליטת עולמים, וימלא משאלותינו במדה טובה ישועה ורחמים:

קריאה למנחה ראש השנה

אהאינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרייפי: ב יערף כמטר לקחי תזל כטל אמרתי בשעירים עלידשא וכרביבים עליעשב: ג פי שם יהנה אקרא הבו גדל לאלהינו: לו ד הצור תמים פעלו פי כלידרכיו משפט אל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא: ה שחת לו לא בניו מומם דור עקש ופתלתל: ו הליהנה תגמלוזאת עם נבל ולא חכם הלואיהוא אביד קנה הוא עשד ויכננד: ישראל ז זכר ימות עולם בינו שנות דר ודר שאל אביד ויגדף זמניה ויאמרו לך: ח בהנחל עליון גוים בהפרידו בני אדם יצב גבלת עמים למספר בני ישראל: ט פי חלק יהנה עמו יעקב חבל נחלתו: י וימצאהו בארץ מדבר ובתהו ילל ישמן יסבכנהו יכוננהו יצרנהו באישון עינו: יא כנשר יעיר קנו עלגוזליו ורחף יפרש כנפיו יקחהו ישאהו עלאברתו: יב יהנה בדר ונחננו ואין עמו אל נכר:

כשמגביהין הספר תורה אומרים זה:

וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל על פי יהוה ביד משה:

תִּזְכֶּרָה צִוְּיָהּ לָנוּ מִשָּׁה מוֹרְשָׁה קַהֲלַת יַעֲקֹב. עַץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ.
וּתְזַמְּכֶיהָ מֵאֲשֶׁר: דְּרָכֶיהָ דְרָכֵי נֹעַם, וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם: אַרְךָ יָמִים
בִּימִינֶיהָ, בְּשִׂמְאֹלֶה עוֹשֶׁר וְכְבוֹד: יְהוָה חֲפִיץ לְמַעַן צַדִּיק וְגִדִּיל תִּזְכֶּרָה וַיֵּאדֹר:

הַלְלוּיָהּ, אֹדְדָהּ יְהוָה בְּכָל לֵבָב, בְּסוֹד יִשְׂרָאֵל וְעַדָּה: גְּדִלִים מַעֲשֵׂי
יְהוָה, דְּרוֹשִׁים לְכָל חַפְצֵיהֶם: הוֹד וְהַדָּר פִּעְלוֹ, וְצַדִּיקְתּוֹ
עֹמֶדֶת לְעַד: זָכַר עֲשֵׂה לְנַפְלְאוֹתָיו, חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה: מֵרַף נֶתַן
לִירְאָיו, יִזְכַּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ: כִּחַ מַעֲשָׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ, לְתַת לָהֶם
נַחֲלַת גּוֹיִם: מַעֲשֵׂי יְדֵיו אֲמַת וּמוֹשֶׁפֶט, נֶאֱמָנִים כָּל פְּקוּדָיו: סְמוּכִים
לְעַד לְעוֹלָם, עֲשׂוּיִם בְּאֲמַת וַיִּשְׂר: פְּדוּת שְׁלַח לְעַמּוֹ, צִוְּיָהּ לְעוֹלָם
בְּרִיתוֹ, קְדוּשׁ וְנִזְרָא שְׁמוֹ: רֵאשִׁית חֲכֻמָּה יִרְאֵת יְהוָה, שֶׁכֵּל טוֹב
לְכָל עֲשִׂיהֶם, תִּהְלְתוּ עֹמֶדֶת לְעַד:

הַלְלוּיָהּ, אֲשֶׁרֵי אִישׁ יִרְאֵת אֵת יְהוָה, בְּמִצְוֹתָיו חֲפִיץ מֵאֵד: גְּבוּר
בְּאָרְץ יְהִיָּה זִרְעוֹ, דוֹר יִשְׂרָאֵל יִכְרֹד: הוֹן וְעֶשֶׂר בְּבֵיתוֹ,
וְצַדִּיקְתּוֹ עֹמֶדֶת לְעַד: זֶרַח בַּחֲשֶׁךְ אֹזֶר לַיִּשְׂרָאֵל, חֲנוּן וְרַחוּם וְצַדִּיק:
טוֹב אִישׁ חוֹנֵן וּמְלוּחַ, יִכַּלְכַּל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט: כִּי לְעוֹלָם לֹא יִמוּט,
לְזָכַר עוֹלָם יְהִיָּה צַדִּיק: מִשְׁמוּעָה רַעָה לֹא יִירָא, נְכוֹן לְבוֹ בְּטַח
בִּיהוָה: סְמוּךְ לְבוֹ לֹא יִירָא, עַד אֲשֶׁר יִרְאֵה בְּצַרְיוֹ: פֶּזֶר נֶתַן
לְאֲבִיוֹנִים, צַדִּיקְתּוֹ עֹמֶדֶת לְעַד, קָרְנוֹ תְרוּם בְּכְבוֹד: רִשְׁעֵי יִרְאֵה
וְכַעַס, שָׁנִיו יִחַרֵק וְנָמַס, תֵּאֵת רִשְׁעִים תֵּאבֵד:

מחזירין ספר התורה לארון הקודש ואומרים:

חֲנוּ וְהַלְלוּ אֵת שֵׁם יְהוָה, כִּי נִשְׁגַּב שְׁמוֹ לְכְבוֹד:

והקהל אומרים

הוֹדוּ עַל אֲרֶץ וְשָׁמַיִם, וַיִּרַם קֶרֶן לְעַמּוֹ, תִּהְלַח לְכָל חַסִּידָיו, לְבָנֵי
יִשְׂרָאֵל עִם קִרְבוֹ, הַלְלוּיָהּ:

לְדוֹד מִזְמוֹר, לִיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ, תִּבַּל וַיִּשְׁבֵי בָהּ: כִּי הוּא עַל
יָמִים יִסְדָּהּ, וְעַל נְהָרוֹת יִכּוֹנְנֶנָּה: מִי יַעֲלֶה בְּהַר יְהוָה, וּמִי יָקוּם
בְּמִקְוִים קְדָשׁוֹ: נָקִי כַפַּיִם וְכֵר לֵבָב, אֲשֶׁר לֹא נִשְׂא לְשׂוֹא נַפְשִׁי וְלֹא
נִשְׁבַּע לְמַרְמָה: יֵשֵׁא בְרַבָּה מֵאֵת יְהוָה, וְצַדִּיקָה מֵאֵלֶּהי יִשְׁעוּ: זֶה
דוֹר דְּרָשָׁיו, מִבְּקָשֵׁי פְּנִיךָ יַעֲקֹב סִלַּח: שְׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם,
וְהַנְּשָׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם, וַיְבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד: מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, יְהוָה
עֲזוֹ וְגִבּוֹר, יְהוָה גְּבוּר מִלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם, וַשְׂאוּ פִתְחֵי

ראש עת רצון השנה תקסג

עולם, ויבא מלך הכבוד: מי הוא זה מלך הכבוד, יהוה צבאות, הוא מלך הכבוד סלה:

כשמכניסין הספר תורה להיכל אומרים זה:

ובנחה יאמר שובה יהוה רבבות אלפי ישראל: קומה יהוה למנוחתך אתה וארון ענך: כהניד ילפשו צדק וחסידיד ירננו: בעבור דוד עבדך אל תשב פני משיחך: כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזבו: עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאשר: דרכיה דרכי נעים וכל נתיבותיה שלום: השיבנו יהוה אליד ונשובה חדש ימינו כקדם:

חצי קדיש

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליד מלכותה, ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בתיובון וביומיון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמון:

קו"ה יהא שמה רבא מכרד לעלם ולעלמי עלמיוא.

חון יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא, ויתחדד ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא בריך הוא לעלא ולעלא מכל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמרון בעלמא, ואמרו אמון:

יבין לכלול את נפשו בין אינו דמתפללין לקוב"ה בלבב שלם:

פי שם יהוה אקרא חבו גודל לאלהינו:

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך:
ברוך אתה יהוה, אלהינו ואלהי אבותינו,
אלהי אברהם, אלהי יצחק, ואלהי יעקב, האל הגדול הגבור והנורא, אל עליון,
גומל חסדים טובים, וקונה הכל, וזוכר חסדי אבות, ומביא גואל, לבני בניהם למען שמו,
באהבה:

שָׂכַח לֹאמַר זִכְרָנוּ וּנְזַכֵּר קוּדֵם שֶׁהִזְכִּיר הַשֵּׁם שֶׁל חֲתִימַת הַבְּרָכָה אוֹמֵר בְּמִקּוֹם. נִזְכָּר לְאַחַר שֶׁהִזְכִּיר אֶת הַשֵּׁם אֵינּוּ חֹזֵר:

**זָכְרָנוּ לְחַיִּים, מְלֶךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים, וּכְתַבְנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים,
לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים:**

**מְלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְגַן
אֲבֹרָתֶיךָ:**

**אַתָּה גְּבוּר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה רַב
לְהוֹשִׁיעַ: מוֹרִיד הַטַּל:**

**מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים
רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים,
וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרַי. מִי
כְּמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרֹת, וּמִי הוֹמָה לָךְ, מְלֶךְ מִמִּית
וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּיחַ יְשׁוּעָה:**

שָׂכַח לֹאמַר מִי כְמוֹךָ, דִּינוֹ כְמוֹ בּוֹכְרָנוּ:

מִי כְמוֹךָ אֵב תְּרַחֲמֵם, זֹכֵר יְצוּרֵינוּ לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

**וּנְאַמֵּן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
מְחַיֶּה הַמֵּתִים:**

בְּחֹרֵת הַש"ץ אוֹמְרִים כֵּן נִקְדִּישְׁךָ*

(*קְדוּשַׁת הַחֹרֵת הַש"ץ

נִקְדִּישְׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ בְּנֶעֱמַם שִׁיחַ סוּד שְׂרָפֵי קֹדֶשׁ הַמְשַׁלְּשִׁים לָךְ קֹדֶשֶׁת, בְּכַתּוּב
עַל יַד גְּבִיאוֹךָ, וְקִרְאָה זֶה אֵל זֶה וְאָמַר: קֹדֶשׁ, קֹדֶשׁ, קֹדֶשׁ יְהוָה
צְבָאוֹת, מֵלֵךְ כָּל הָאָרֶץ גְּבוּרֹת: לְעַמּוֹת מְשֻׁבָּחִים וְאוֹמְרִים: בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה
מִמְּקוֹמוֹ: וּבְדַבְּרֵי קֹדֶשׁ כְּתוּב לֵאמֹר: יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֵינוּ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר,
הַלְלוּיָהּ:

**אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ וּקְדוּשִׁים בְּכָל יוֹם יַחְלְלוּךָ סֵלְהָ.
כִּי אֵל מְלֶךְ גָּדוֹל וְקְדוֹשׁ אַתָּה:**

אִם שָׂכַח וְאָמַר "בְּרוּךְ אַתָּה ה'" מִסִּיִּים "הַמֶּלֶךְ הַקְדוֹשׁ" וְקוּדֵם אֲלוֹקֵי נְצוּר יִכּוֹל לֹאמַר כָּל הַנוֹסַח

בלי תתימה:

לדור ודור תמליכו לאל כי הוא לבדו מרום וקדוש:

וּבְכֵן יִתְקַדַּשׁ שְׁמֵךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ וְעַל
יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל
מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ וְעַל מְבוֹנֶה וְהַיְכָלֶךָ:

וּבְכֵן תֵּן פְּחָדֶךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וְאִימַתֶּךָ
עַל כָּל מַה שִּׁפְּרָאתָ, וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים,
וְיִשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ כָּל הַכְּרוּאִים, וְיַעֲשׂוּ כָּל־מִצְוָתְךָ
אֶחָת, לַעֲשׂוֹת רֵצוֹנֶךָ בְּלִבְבֵי שָׁלוֹם. כִּמּוֹ שִׁידְעֵנוּ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהַשְּׁלֵטֹן לְפָנֶיךָ, עַז בִּידֶךָ, וּגְבוּרָה בְּיַמִּינֶךָ,
וְשִׁמְךָ נִזְרָא עַל כָּל מַה שִּׁפְּרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד יְהוָה לְעַמְּךָ, תַּחֲלָה לִירְאֵיךָ, וְתַקְוָה
טוֹבָה לְדוֹרְשֵׁיךָ, וּפְתִיחוֹן פֶּה לְמִיחֲלִים לָךְ,
שְׂמִיחָה לְאַרְצֶךָ, וְשִׁשׁוֹן לְעִירֶךָ, וְצְמִיחַת קֶרֶן לְדוֹד
עַבְדֶּךָ, וְעִרִיבַת נֵר לְבֶן יִשְׂרָאֵל מְשִׁיחֶךָ, בְּמַחֲרָה
בְּיַמֵּינוּ:

וּבְכֵן צְדִיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמְחוּ, וְיִשְׂרָיִם יַעֲלוּ. וְחַסִּידִים
בְּרִנָּה יִגִּילוּ. וְעוֹלָתְךָ תִּקְפֹּץ פִּיהָ, וְכָל הַרְשָׁעָה
כִּלְהָ כַּעֲשׂוֹן תִּכְלֶה. כִּי תַעֲבִיר מִמְּשָׁלַת זְדוֹן מִן
הָאָרֶץ:

וְתִמְלֹךְ אֶתְּךָ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִחֲרָה לְבַדֶּךָ, עַל כָּל
מַעֲשֵׂיךָ, בְּחַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ,
וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קֹדְשֶׁךָ, כְּפָתוּב בְּדִבְרֵי קֹדְשֶׁךָ,
יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדָר וְדָר הַלְלוּיָהּ:

קדוש אתה ונזרא שמך, ואין אלוה מבלעדך,
 כפתוב, ויגבה יהוה צבאות במשפט, והאל הקדוש
 נקדש בצדקה. ברוך אתה יהוה, המלך הקדוש:

טעה ואמר "האל הקדוש" ונזכר תוך כדי דיבור ואמר מיד "המלך הקדוש". נזכר לאחר שהתחיל
 אפילו מלה מהברכה חזר לתחילת שמו"ע.

אתה בחרתנו מפל העמים, אהבת אותנו ורצית
 בנו, ורוממתנו מפל הלשונות, וקדשתנו
 במצותיך, וקרבתנו מלפניו לעבודתך, ושמך הגדול
 והקדוש עלינו קראת:

ותתן לנו יהוה אלהינו באהבה את יום (שבת השבת הזה
 יאת יום) הזכרון הזה, יום (שבת זכרון) תרועה (שבת
 באהבה) מקרא קודש זכר ליציאת מצרים:

אלהינו ואלהי אבותינו, יעלה ויבוא ויגיע, ויראה
 וירצה וישמע, ויפקד ויזכר וזכרוננו
 ופקדוננו, וזכרון אבותינו, וזכרון משיח בן דוד
 עבדך, וזכרון ירושלים עיר קדשך, וזכרון כל עמך
 בית ישראל לפניך, לפליטה לטובה, לחן ולחסד
 ולרחמים, לחיים טובים ולשלום. ביום הזכרון הזה:
 זכרנו יהוה אלהינו בו לטובה. ופקדנו בו לברכה.
 והושיענו בו לחיים טובים. ובדבר ישועה ורחמים,
 חוס וחסנו, ורחם עלינו והושיענו, כי אליך עינינו,
 כי אל מלך חנון ורחום אתה:

אלהינו ואלהי אבותינו, מלוך על כל העולם כלו
 בכבודך, והנשא על כל הארץ פינקך,
 והופע בחדר גאון עזך על כל יושבי תבל ארצך,

וידע כל פעול, כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור, כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו: יהוה אלהי ישראל מלך, ומלכותו בכל משלה: (לשבת אלהינו ואלהי אבותינו, רצה נא במנוחתנו) קדשנו במצותיך, ותן חלקנו בתורתך, שפענו מטובך ושמחנו בישועתך, (לשבת והנחילנו יהוה אלהינו באהבה וברצון שבת קדשך, וינחהו בו כל ישראל מקדשי שמך). וטהר לבנו לעבדך באמת, כי אתה אלהים אמת ודברך אמת וקיים לעד. ברוך אתה יהוה, מלך על כל הארץ, מקדש (לשבת השבת) וישראל ויום הזכרון:

רצה יהוה אלהינו, בעמך ישראל ולתפלתם שעה, וחשב את העבודה לדביר ביתך, ואשי ישראל, ותפלתם מהרה באהבה תקבל ברצון, ותהי לרצון תמיד, עבודת ישראל עמך:

ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים. ברוך אתה יהוה, המחזיר שכונתו לציון:

מודים אנחנו לך, שאתה הוא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד, צורנו צור חינו, מגן ישענו, אתה הוא לדור ודור נודה לך ונספר תהלתך, על חיינו המסורים בידך, ועל נשמותינו הפקודות לך, ועל נסיד שבכל יום עמנו, ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת, ערב ובקר וצהרים, הטוב כי לא כלו רחמיך, והמרחם, כי לא תמו חסדיך, כי מעולם קוינו לך:

מודים דרבנן

מודים אנחנו לך, שאתה הוא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, אלהי כל בשר,

ויצרנו, יוצר בראשית, ברכות והודאות לשמוך הגדול והקדוש, על שהחייטנו וקמטנו. בן תחנונו ותקומונו, ותאסוף גליותינו להצרות קדשה, לשמור חקך, ולעשות רצונך, ולעבדך בלבב שלם, על שאנו מודים לך, ברוך אל ההודאות:

**ועל כלם יתברך ויתרומם ויתנשא שמוך מלפנינו
תמיד לעולם ועד:**

שכה לומר ונזכר קודם שהזכיר את השם חזור ואומר. נזכר אחר השם של הברכה אינו חוזר:

ובתוב לחיים טובים, כל בני בריתך:

וכל החיים יודוך סלה, ויהללו ויברכו את שמוך
הגדול באמת לעולם כי טוב, האל ישועתנו
ועזרתנו סלה, האל הטוב. ברוך אתה יהוה, הטוב
שמוך ולך נאה להודות:

שום שלום טובה וברכה, חיים חן וחסד ורחמים,
עלינו ועל כל ישראל עמך, ברכנו אבינו,
כלנו באחד יחד באור פניך, כי באור פניך נתת לנו
יהוה אלהינו, תורת חיים ואהבת חסד, וצדקה
וברכה ורחמים וחיים ושלום, וכל טוב, וטוב יהיה
בעיניך, לברכנו ולברך את כל עמך ישראל, בכל
עת ובכל שעה בשלומך, ברוך עוז ושלום:

שכה לומר ועדיין לא אמר השם חוזר ואומר חתם את השם אינו חוזר:

בספר חיים, ברכה ושלום, ופרנסה טובה, וגזרות טובות,
ישועות ונחמות, נזכר ונכתב לפניך, אנחנו וכל עמך
בית ישראל, לחיים טובים ולשלום:

ברוך אתה יהוה המברך את עמו ישראל בשלום:

יהי לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, יהוה צורי וגאלי:

אלהי, נצר לשוני מרע, ושפתי מדבר מרמה, ולמקללי, נפשי
תדם, ונפשי בעפר לכל תהיה. פתח לבי בתורתך,
ואחרי מצותיך תרדוף נפשי, וכל הקמים והחושבים עלי רעה

מִהֲרָה הַפֵּר עֲצָתְךָ וְקַלְקַל מַחְשַׁבְתְּךָ. (יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי שלא תעלה קנאת אדם עלי ולא קנאתי על אחרים, ושלא אכעוס היום ושלא אכעיסך, ותצילני מיצר הרע, ותן בלבי הכנעה ונְעוּת. מלפני ואלהינו יחד שמך בעולמך, בנה עירך יסד ביתך ושכלל היכלך וקבץ קבוץ נְלִיּוֹת ופדה צאנך ושפח ערתך.) **עֲשֵׂה לַמַּעַן שְׁמִי, עֲשֵׂה לַמַּעַן יְמִינִי, עֲשֵׂה לַמַּעַן תּוֹרַתְךָ, עֲשֵׂה לַמַּעַן קְדְשֵׁתְךָ. לַמַּעַן יִחַלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינִי וְנַנְנִי, יְהִי לְרִצּוֹן אִמְרֵי פִי וְחִיּוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יְהוֹה צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי. עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אִמֶּן:**

יהי רצון מלפניך, יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שייבנה בית המקדש במהרה בימינו, ותן חלקנו בתורתך, ושם נעבדך ביראה בימי עולם וקשנים קדמוניות, וערבה ליהוה מנחת ירושלים בימי עולם וקשנים קדמוניות:

הש"ץ תחור התפילה ואח"כ אומרים אבינו מלכנו וכשחל בשבת אין אומרים:

פותחין הארון ואומרים פתח שערי שמים לתפלתנו:

- אָבִינוּ מַלְפָּנֵינוּ חֲטָאֵנוּ לְפָנֶיךָ:
- אָבִינוּ מַלְפָּנֵינוּ אֵין לָנוּ מַלְךְ אֱלֹא אַתָּה:
- אָבִינוּ מַלְפָּנֵינוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לַמַּעַן שְׁמִי:
- אָבִינוּ מַלְפָּנֵינוּ חֲדָשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה:
- אָבִינוּ מַלְפָּנֵינוּ בְּטַל מַעְלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת קְשׁוֹת:
- אָבִינוּ מַלְפָּנֵינוּ בְּטַל מַחְשְׁבוֹת שׁוֹנְאֵינוּ:
- אָבִינוּ מַלְפָּנֵינוּ הַפֵּר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ:
- אָבִינוּ מַלְפָּנֵינוּ כִּלְה כָּל צָר וּמִשְׁטֵיִן מַעְלֵינוּ:
- אָבִינוּ מַלְפָּנֵינוּ סַתֵּם פִּיּוֹת מִשְׁטֵיִנֵינוּ וּמִקְטָרֵינוּ:
- אָבִינוּ מַלְפָּנֵינוּ כִּלְה דְבַר וְחֲרָב וְרָעַב וְשָׂבִי וּמִשְׁחִית (וְעוֹן)
- וּשְׂמֵד מִבְּנֵי בְרִיתְךָ:
- אָבִינוּ מַלְפָּנֵינוּ מִנַּע מַגֵּפָה מִנַּחֲלַתְךָ:
- אָבִינוּ מַלְפָּנֵינוּ סִלַּח וּמַחֵל לְכָל עֲוֹנוֹתֵינוּ:
- אָבִינוּ מַלְפָּנֵינוּ מַחֵה וְחַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ מִנְּפֶד עֵינֶיךָ:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי מַחֵק בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים כָּל שְׁטָרֵי חַוְבוֹתֵינוּ:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי הַחַזִּירָנוּ בַתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי שְׁלַח רַפּוּאָה שְׁלֵמָה לְחוּלֵי עַמֶּךָ:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי קִרְעַ רַע גִּזְרֵי דֵינֵינוּ:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי כְּתֻבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי כְּתֻבֵנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וַיְשׁוּעָה:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי כְּתֻבֵנוּ בְּסֵפֶר פְּרִנְסָה וְכִלְפָּלָה:

יְהִי רַצוֹן מִלִּפְנֵיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, עֹשֶׂה לְמַעַנְךָ וּלְמַעַן שֵׁם הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ (דִּיקְרָנוּסָא) הַיּוֹצֵא מִפְּסוּק וְהַרְיִקוֹתֵי לֶכֶם בְּרַכָּה עַד בְּלֵי דֵי, וּמִפְּסוּק נִסָּה עָלֵינוּ אֹר פְּנִיךָ יְהוָה, שְׁתַּזְמִין לָנוּ וְתַתֵּן לָנוּ וְלְכָל הַפְּמוּכִים בְּשִׁלְחָנֵנוּ הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם פְּרִנְסָתֵנוּ וּמְזוֹנוֹתֵינוּ בְּמִלּוֹי וּבְרוּחַ, בְּכַבּוֹד וְלֹא בְּאִסּוּר, לֹא בְעֵקֶל וְלֹא כְּטָרַח וּבִיגִיעָה רַבָּה, רַק בְּנֶחֱת וּבְשִׁלוּחַ וּבְהַשְׁקֵט, כְּדֵי שְׁנוּכַל לְעַבֵּד עֲבוֹדַתְךָ הַטְּהוֹרָה וְהַקְּדוּשָׁה בְּלֵי מְרֻדָּת פְּרִנְסָה, וְשִׁלָּא יְהִיהַ בְּהַ שׁוּם בּוֹשָׁה וְכִלְמָה, וְשִׁלָּא תִצְרִיכֵנוּ לִידֵי מִתְנַת בְּשַׁר וְדָם, כִּי אִם לְיָדֶךָ הַפְּתוּחָה וְהַקְּדוּשָׁה, וְהַצְּלִיחֵנוּ וְהַרְוִיחֵנוּ וּבְרַכְנוּ כָּל מַעֲשֵׂה דֵינֵינוּ וְעַסְקִינוּ, וְתֵן לָנוּ מֵאוֹצֵר מִתְנַת יָדֶךָ, וְשִׁיחֵה בֵּיתֵי מֵלֵא בְּרַבְתַּי יְהוָה (יְהוּר שְׁלֵא יִהְיֶה ח'ו' הַשֵּׁם בְּאוֹתֵינוּ רַק יֵאמְרוּ בְּשֵׁם שֵׁל אֲדֻנַּי וּכְיוֹן לַחַיִּים בְּנִיקוּד הוּה) בְּזִכְרוֹת

שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל (דִּיקְרָנוּסָא):

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי כְּתֻבֵנוּ בְּסֵפֶר זְכוֹת:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי כְּתֻבֵנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמַחִילָה:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי הַצְּמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי הָרֶם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי הָרֶם קֶרֶן מְשִׁיחֶךָ:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי מֵלֵא יְדֵינוּ מִבְּרַכּוֹתֶיךָ:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי מֵלֵא אִסְמִינוּ שְׂבָע:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי שְׂמַע קוֹלֵנוּ, חוּם וְרַחֵם עָלֵינוּ:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרַצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי פֶתַח שְׁעָרֵי שָׁמַיִם לְתַפִּלָּתֵנוּ:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי זְכוֹר, בִּי עֲפֹר אֲנַחְנוּ:

אָבינו מלפּנו נא אל תשיבנו ריקם מלפּנו:
אָבינו מלפּנו תהא השעוה הזאת שעַת רחמים ועַת רצון
מלפּנו:

אָבינו מלפּנו חמול עלינו ועל עוללינו וטפּנו:
אָבינו מלפּנו עשה למען הרונים על שם קדשך:
אָבינו מלפּנו עשה למען טובחים על יחודך:
אָבינו מלפּנו עשה למען באי באש ובמים על קדוש
שמוך:

אָבינו מלפּנו נקם נקמת דם עבדיך השפּוה:
אָבינו מלפּנו עשה למענך אם לא למעננו:
אָבינו מלפּנו עשה למענך והושיענו:
אָבינו מלפּנו עשה למען רחמיך הרבים:
אָבינו מלפּנו עשה למען שמוך הגדול הגבור והנורא
שנקרא עלינו:

אָבינו מלפּנו חננו ועננו פי אין בנו מעשים עשה עמנו
צדקה וחסד והושיענו:

סוגרין

הארון

לְדוֹד, יְהוָה אֲדוֹרֵי וַיִּשְׁעֵי מִמֶּי אֵירָא, יְהוָה מַעֲזוֹ חַיֵּי מִמֶּי
אֶפְחָד: בְּקֶרֶב עָלֵי מְרַעִים לֶאֱכֹל אֶת בִּשְׂרֵי צְדֵי
וְאֵיבֵי לִי, הַמָּה כִּשְׁלוֹ וְנִפְלוֹ: אִם תַּחֲנֶה עָלֵי מַחֲנֶה לֹא יִירָא
לְבִי, אִם תִּקּוּם עָלֵי מַלְחָמָה כִּזְאת אֲנִי בּוֹטֵחַ: אַחַת שְׂאֵלְתִי
מִזֶּה יְהוָה אֹתָהּ אֶבְקֶשׁ, שִׁבְתִּי בְּבֵית יְהוָה כֹּל יְמֵי חַיֵּי,
לְחַזוֹת בְּנַעַם יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ: כִּי יִצְפְּנֵנִי בְּסֶפֶד בְּיּוֹם
רָעָה יִסְתִּירֵנִי בְּסֶתֶר אֱהִלּוֹ, בְּצֹר יְרוּמֵמֵנִי: וְעַתָּה יְרוּם
רֹאשִׁי עַל אֵיבֵי סְבִיבוֹתַי, וְאִזְבַּחַה בְּאֱהִלּוֹ זִבְחֵי תְרוּעָה,
אֲשִׁירָה וְאִזְמַרְהָ לִּיהוָה: שִׁמַּע יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא, וְחַנּוּנִי
וְעֲנֵנִי: לֵךְ אֲמַר לְבִי, בְּקִשׁוֹ פָּנָי, אֶת פְּנֵיךָ יְהוָה אֶבְקֶשׁ: אֵל
תִּסְתַּר פְּנֵיךָ מִמֶּנִּי, אֵל תֵּט פֶּאת עַבְדְּךָ עֲזַרְתִּי חַיִּית, אֵל
תִּשְׁשֵׁנִי וְאֵל תַּעֲזֹבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: כִּי אָבִי וְאִמִּי עֲזַבּוּנִי,

יהודה ואספני: הורני יהודה דרפך ונחני בארץ מישור,
 למען שרדי: אל תתנני בנפש צרי, כי קמו בי עדי שקר
 ויסח חמס: לולא האמנתי לראות בטוב יהודה בארץ חיים:
 קנה אל יהודה חזק ויאמץ לפך, וקנה אל יהודה:
 קדיש שלם

יתגדל ויתקדש שמה רבא, בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה, ויצמח
 פורקנה ויקרב משיחה, בתיכונ וביומיוכו ובחיי דכל בית ישראל
 בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן. יהא שמה רבא סברך לעלם ולעלמי עלמיא.
 ויתברך וישתבח ויתפאר ויתרוםם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה
 דקודשא בריך הוא לעלא ולעלא סבל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא,
 דאמירן בעלמא ואמרו אמן:

תתקבל צלותהון ובעותהון דכל בית ישראל קדם אבוהון די בשמיא ואמרו
 אמן.

יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן.
 עשה השלום במרומוי הוא עשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן.

עלינו לשבח לאדון הכל, לתת גדלה ליוצר
 בראשית, שלא עשנו כגוי הארצות, ולא
 שמנו כמשפחות האדמה, שלא שם חלקנו כהם,
 וגורלנו ככל המונם. שהם משתחווים להבל וריק
 ומתפללים אל אל לא יושיע. ואנחנו כורעים
 ומשתחווים ומודים, לפני מלך מלכי המלכים
 הקדוש ברוך הוא, שהוא נוטה שמים ויוסד ארץ,
 ומושב יקרו בשמים ממעל, ושכינת עזו בגבהי
 מרומים, הוא אלהינו אין עוד. אמת מלפניו, אפס
 זולתו, כפתוב בתורתו: וידעת היום והשבת אל
 לבבך, כי יהודה הוא האלהים בשמים ממעל, ועל
 הארץ מתחת, אין עוד:

ועל כן נקנה לך יהודה אלהינו, לראות מהרה בתפארת
 עזך, להעביר גלולים מן הארץ, והאלילים כרות

יברתו, לתקן עולם במלכות שדי. וכל בני בשר יקראו בשמך, להפנות אליך כל רשעי ארץ. יבירו וידעו כל יושבי תבל, כי לך תכרע כל ברך, תשבע כל לשון. לפניך יהוה אלהינו יברעו ויפלו, ולכבוד שמך יקר יתנו, ויקבלו כלם את על מלכותך, ותמלוך עליהם מהרה לעולם ועד. כי המלכות שלך היא, ולעולמי עד תמלך בכבוד, כפתוב בתורתך, יהוה ומלך לעולם ועד: ונאמר, והיה יהוה למלך על כל הארץ, ביום ההוא יהיה, יהוה אחד ושמו אחד:

אל תירא מפחד פתאום ומשאת רשעים כי תבא: עצו עצו ותפרו דברו דבר ולא יקום כי עמנו אל: ועד וקנה אני הוא, ועד שיבה אני אסבל, אני עשיתי ואני אשא ואני אסבל ואמלט:

קדיש יתום

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה, ויצמח פורקנה ויקרב משיחה, בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן. יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמא. יתברך וישתבה, ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקידשא בריך הוא ולעלא ולעלא מכל ברבא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא ואמרו אמן:

יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן. עשה השלום בפרוקיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן.

סדר תשליך

ביום ראשון של ראש השנה אחר מנחה הולכין אל הנהר לזכר העקידה משום דאתא במדרש כשהלך אברהם אבינו ע"ה לעקוד את יצחק בנו, הוליכו השטן במים עד צוארו, ואמר אברהם הושיעני ה' כי באו מים עד נפש, וניצל. ורגילין לילך למקום שיש בו דגים, לזכור שאנו משולים לדגים חיים שנאחזים פתאום, כך אנו נאחזים במצודת המות והדין, ומתוך כך יתרהר יותר בתשובה. ואם חל בשבת הולכין ביום שני של ראש השנה ואסור לומר אני הולך להשליך העבירות. ואמרים אלו הפסוקים שסודם רב ורם, כנודע לבעלי קבלה:

א.

מנהג קדמון ללכת בראש השנה ליד מים, ולומר פסוקים ותפלות, בסוד (מ"ה ז, ט): "ותשליך במצלות ים כל חטאתם", ויש בזה סודות

נוֹרָאִים פְּלֵאֵי פְּלֵאִים, לְמַה הוֹלְכִים דִּיקָא אֶל הַמַּיִם, כִּי רֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא זְמַן חֲפִירַת הַבְּאֵרוֹת שֶׁחֲפְרוּ הָאֲבוֹת, וְאֵז פּוֹתְחִים הַבָּאֵר, לְהַמְשִׁיךְ מַשֶּׁם מִמֵּי הַתּוֹרָה (לְקוּשֵׁי־הַלְכוֹת, דְּבָרִים הַנוֹהֲגִים בַּסְּעֵדָה, הִלְכָה ד', אוֹת ט'), וְדִיקָא עַל־יְדֵי שְׂוֹרְקִים אֶת הָעֲוֹנוֹת לְתוֹךְ הַמַּיִם, יוֹצֵאת מִזֶּה תּוֹרָה (לְקוּשֵׁי־מִתְרָן, חֵלֶק א', סִימָן כב), בְּסוּד (וְרַמְיָה נ, כ): "וּבְעֵת הַהִיא נָאֵם ה' יִבְקֹשׁ אֶת עֶוֹן יִשְׂרָאֵל וְאֵינְנוּ", כִּי לְעֵתִיד יִהְיֶה רַק תְּשׁוּבָה, וְעַל־יְדֵי הַתְּשׁוּבָה זְדוּנוֹת נַעֲשִׂים זְכוִיּוֹת (יוֹמָא פו:), וְיִהְיֶה נַעֲשֶׂה מַעֲבְרוֹת יִשְׂרָאֵל תּוֹרָה, וְעַל־כֵּן יִבְקֹשׁוּ אֵז הָעֲוֹנוֹת, כִּי יִבְקֹשׁוּ וַיַּחֲפְשׂוּ אַחַר עֲוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵיךְ לֹקְחִים עוֹד אֵיזָה עֶוֹן כְּדֵי לַעֲשׂוֹת מִמֶּנּוּ תּוֹרָה — וְאֵינְנוּ, כִּי הָיָו כָּל הָעֲוֹנוֹת נְכַלִּים בְּאֵין, הִנְנוּ בְּאֵין סוּף, שְׂשֵׁם הָעֲוֹנוֹת נִתְהַפְּכִים לְזְכוִיּוֹת עַל־יְדֵי הַתְּשׁוּבָה, שָׁנָה סוּד "וְרִידָה תְּכַלִּית הַעֲלִיָּה", וְעַל־כֵּן אָנוּ בְּאִים אֶל הַמַּיִם דִּיקָא, וְשׁוֹפְכִין לְבִנּוּ כַּמַּיִם, כִּי סוּד חֲפִירַת בְּאֵרוֹת הַמַּיִם הִיָּה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְהוּא סוּד הַקּוּלוֹת וְהַצְּעָקוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂשׁוֹפְכִים לְבָם כַּמַּיִם, בְּסוּד (אֵיכָה ב, יט): "שְׂפָכִי כַּמַּיִם לְבָךְ נִכַח פְּנֵי הַיְיָ" (לְקוּשֵׁי־הַלְכוֹת עֲרָלָה, הִלְכָה ד', אוֹת טז), וְעַל־כֵּן צְרִיכִין לְהִרְבוֹת אֵז בְּחַחְנוּנִים, וְלִבְקֹשׁ רַחֲמִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ שְׂחִיּוֹס וִירַחֵם עֲלֵינוּ, וְיִתְקַּים אֲצִלְנוּ בְּשִׁלְמוֹת "וְתִשְׁלִיךְ בְּמַצְלוֹת יָם כָּל חַטָּאתֶם", וְהָעֲוֹנוֹת יִתְהַפְּכוּ לְזְכוִיּוֹת, וְהוּא סוּד הַשְּׁלוֹם, כְּמֵאֲמָרָם ו'ל (בְּרַכּוֹת נו:): הַרְוָאָה בְּאֵר בְּחִלוֹם רוּאָה שְׁלוֹם, שְׁנֵאָמֵר (בְּרֵאשִׁית כו, יט): "וַיַּחֲפְרוּ עֲבָדֵי יִצְחָק בְּנַחַל וַיִּמְצְאוּ שֵׁם בְּאֵר מַיִם חַיִּים", כִּי כָל הַמַּחֲלָקֶת שֵׁישׁ בֵּין בְּנֵי־אָדָם הִיא רַק מַחֲמַת פְּגָם הַבְּרִית, שֶׁהֵם הַפְּלִשְׁתִּים שֶׁסָּתְמוּ אֶת הַבְּאֵרוֹת, כִּי פְּלִשְׁתִּים הֵם בְּחֵינַת פְּגָם הַבְּרִית, שְׂמַעְעָמִים אֶת לֵב הָאָדָם וְאֶת דַּעְתּוֹ וּמַעוֹרְרִים אוֹתוֹ לְרִיב וְלִחְלָק, וְזֶה שִׂיּוּצָאִים אֶל הַמַּיִם דִּיקָא, לִבְקֹשׁ וּלְהַתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ שְׂחִיּוֹס וִירַחֵם עֲלֵינוּ, "וְתִשְׁלִיךְ בְּמַצְלוֹת יָם כָּל חַטָּאתֶם", וְעַל־יְדֵי־זֶה בַּעֲצֻמוֹ נַעֲשֶׂה חֲפִירוֹת הַבְּאֵרוֹת מַחֲמַר, שְׂמַשֵּׁם יוֹצֵא הַשְּׁלוֹם. וְהַמַּיִם מִרְמִזִּין גַּם עַל תּוֹרָה (תַּעֲנִית ז): מַה מַּיִם מַנִּיחִים מְקוֹם גְּבוּהַ וְהוֹלְכִים לְמְקוֹם נְמוֹךְ, אֵיךְ דְּבָרֵי תּוֹרָה אֵין מִתְקַיְמִין אֲלָא כְּמֵי שְׂדַעְתּוֹ שְׂפָלָה, וְעַל־כֵּן כְּשַׁעוּמְדִים לִיד הַמַּיִם שֶׁהֵם מְקוֹם טְהָרָה, וְשׁוֹפְכִים לְבָם כַּמַּיִם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמְרַבִּים שֵׁם בְּתַפְלוֹת, תְּחִינּוֹת וּבְקִשׁוֹת, שְׂמִיחַל לְנוּ עַל חַטָּאתֵינוּ, וּמְקַבְּלִים עֲלֵינוּ לְבַטֵּל אֶת הַגָּאוּת וְהַיִּשׁוּת מֵאֲמַנּוּ, שְׂעַל־יְדֵי־זֶה נִהְיֶה כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ אֶת תּוֹרַתוֹ הַקְּדוּשָׁה, וְאֵין מַיִם אֲלָא תּוֹרָה, שְׂנֵאָמֵר (יִשְׁעִיָה נה, א): "הוֹי כָּל צְמָא לְכוּ לַמַּיִם" (בְּבֵא קַמָּא יז.). וְחֲתָר־וּמִיד כְּשֵׁאָדָם מְבַטֵּל אֶת הַיִּשׁוּת וְהַגָּאוּת שְׁלוֹ, יְכוֹל לְקַבֵּל תּוֹרָה

ראש עת רצון השנה תקעה

וְלַמִּד תוֹרָה וּלְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה, כִּי מִנְמִידָה אֶת עֲצֻמוֹ, שָׁנָה סוּד מִיֵּם שְׁיֻדְרִים
 לְמָקוֹם נִמְךָ מָאֵד, וּבִזְוָה שְׁעוֹמְדִים עַל יַד הַמַּיִם וְשׁוֹפְכִים לֵב כַּמַּיִם, גּוֹרְמִים
 גִּנְחַת רוּחַ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְכִמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה
 ה): מִתְחַלֵּת בְּרִיאָתוֹ שֶׁל עוֹלָם לֹא הָיָה קְלוּסוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹלָה
 אֶלָּא מִן הַמַּיִם, כִּף עֲכָשׁוּ כְּשִׁבְאִים אֶל הַמַּיִם וּמְקַלְסִים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 עַל הַמַּיִם, עַל-יְדֵי-זֶה נִמְחָלִים כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תְּנָא
 דְּבִי אֵלֵיהּ רַבָּה, פֶּרֶק יח): מַה הַמַּיִם הֵילֹו קִנְרַת רוּחַ הֵם לְכָל בְּאֵי עוֹלָם בֵּין
 בִּימוֹת הַחֲמִשָּׁה וּבֵין בִּימוֹת הַגִּשְׁמִיט, כִּף יְהִיֶה הָאָדָם עוֹשֶׂה קִנְרַת רוּחַ
 לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; כִּף עֲכָשׁוּ נִקְבַּל עַל עֲצֻמְנוּ מֵהַיּוֹם וְהִלָּאָה לְהִיּוֹת תְּמִיד
 דְּבוֹקִים בּוֹ יְתַבְרַךְ, וְכִמוֹ שֶׁהַמַּיִם מְטַהְרִים אֶת הָאָדָם מִכָּל מִינֵי טְמָאוֹת,
 כְּמוֹ-כֵן עֲכָשׁוּ בְּזֶה שְׁאָמְרָנוּ תְּפִלוֹת וּבְקִשּׁוֹת עַל יַד הַמַּיִם, וְנִרְקַנְנוּ אֶת הַעֲוֹנוֹת
 לְחוּף הַמַּיִם, עַל-יְדֵי-זֶה יִתְהַפֵּף הַכָּל לְזִכִּיּוֹת, וְנִנְכָּה לְהִיּוֹת נְקִיִּים וְטַהוֹרִים
 כָּל הַשָּׁנָה.

לא יאמר ה"ג מדות רק יכוון בהם:

ה'	ה'	אל	רחום	חנן
א	מי	אל	במודד	ב נושא
אריך	עון	ג ועובר	על	פשע
ד	לשארית	נחלתו	ה לא החזיק	לעד
ורב	חסד	ואמת	נוצר	אפו
חפץ	חסד	הוא:	ז ישוב	ירחמנו
לאלפים	ה	יכבוש	עונותינו	נושא
ט	ותשליך	במצלות	ים	כל
עון	חטאתם:	יתתן	אמת	וחטאה
י	ליעקב	יא חסד	לאברהם	יב אשר
			נשבעת	לאבותינו
			ונקה	

יג מימי קרב: ג"פ

ה'	ה'	אריך	אפים	ורב	חסד
א	מן	המצר	קראתי	יה	ב ענני
נושא	ג	יהוה	לי	ה	במרחב
ד	לא	אירא	ה	מה	יעשה
ונקה	לא	ינקה	פוקד	אדם:	ו יהוה
			אבות	עון	לי

בְּעוֹזְרֵי יְיָ וְאֲנִי אֶרְאֶה בְּשִׁנְאֵי: ה טוֹב לְחַסוֹת בַּיהוָה

על בנים על שלשים ועל רבעים

מִכְּמַחַ בְּאָדָם: ט טוֹב לְחַסוֹת בַּיהוָה מִכְּמַחַ בְּנְדִיבִים:

ואח"כ יאמר:

יְהוָה אֶרְךָ אִפְּיִם וְרַב חֶסֶד. נוֹשֵׂא עוֹן וּפְשָׁע וְנִקָּה, לֹא יִנְקָה פֶקֶד עוֹן אָבוֹת עַל בְּנִים עַל שְׁלִשִׁים וְעַל רְבָעִים:

רַנְּנוּ צְדִיקִים בַּיהוָה, לְיִשְׂרָאֵל נְאֻחַ תְּהִלָּה: הוֹדוּ לַיהוָה בְּכִנּוּר, בְּגִבְלַ עֲשׂוֹר זְמִירוֹ לֹ: שִׁירוּ לוֹ שִׁיר חֲדָשׁ, הִיטִיבוּ נֶגֶן בְּתַרְוִיעָה: כִּי יִשָּׂר דְּבַר יְהוָה, וְכֹל מַעֲשָׂהוּ בְּאֱמוּנָה: אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט, חֶסֶד יְהוָה מְלֵאכָה הָאָרֶץ: בְּדַבַּר יְהוָה שָׁמַיִם נִעֲשׂוּ, וּבְרִוּחַ פִּיּוֹ כָּל צְבָאִם: כּוֹנֵם כִּנּוֹד מִי הַיָּם, נֹתֵן בְּאוֹצְרוֹת תְּהוֹמוֹת: יִירָאוּ מִיהוָה כָּל הָאָרֶץ מִמֶּנּוּ וַיִּגְדּוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל: כִּי הוּא אָמַר וַיְהִי, הוּא צִוָּה וַיַּעֲמֹד: יְהוָה חֲפִיר עֲצַת גּוֹיִם, הַנִּיֵּא מִחֲשֻׁבוֹת עַמִּים: עֲצַת יְהוָה לְעוֹלָם תַּעֲמֹד מִחֲשֻׁבוֹת לְבוֹ לְדָר וְדָר: אֲשֶׁרֵי הַגּוֹי אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהָיו, הָעַם בָּחַר לְנַחֲלָה לֹ: מִשְׁמַיִם הִבִּיט יְהוָה, רָאָה אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם: מִמְּכוֹן שִׁבְתּוֹ הַשְׁגִּיחַ אֶל כָּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: הַיּוֹצֵר יַחַד לִפְנֵי הַמַּבִּיחַ אֶל כָּל מַעֲשֵׂיהֶם: אֵין חֲמֻלָּה נוֹשָׁע בְּרַב חַיִל, גִּבּוֹר לֹא יִנְצַל בְּרַב כַּח: שָׁקַר חֲפוּס לַתְּשׁוּעָה, וּבְרוּב חַיִלוֹ לֹא יִמְלֹט: הִנֵּה עֵין יְהוָה אֶל יְרֵאָיו, לְמַיְחָלִים לְחַסְדּוֹ: לְהַצִּיל מִמּוֹת נַפְשָׁם, וּלְחַיּוֹתָם בְּרַעֲב: נַפְשָׁנוּ חֲבַתָּה לַיהוָה, עֲזָרְנוּ וּמִגִּנְנוּ הוּא: כִּי בּוֹ יִשְׁמַח לְבַנּוֹ, כִּי בְשֵׁם קִדְשׁוֹ בְּטַחְנוּ: יְהִי חֶסֶדְךָ יְהוָה עָלֵינוּ, בְּאֲשֶׁר יַחַלְנוּ לָךְ:

תפלה מספר עבודת הקודש

רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, בְּהַעֲלֹתֵנוּ עַל לִבְבָנוּ רַב קִצּוֹרְנוּ בְּעַבְדֶּךָ וּבְעַמְּךָ תּוֹרַתְךָ הַקְדוּשָׁה וְקִיּוּם

מִצוֹתֶיךָ, כָּל עֲצֻמוֹתֵינוּ יִאֲחֲזֶמוּ רָעַד וְנִמַּס לִפְנֵי וְהָיָה לְמִיָּם. מִה נִעֲנֶה וּמִה נֹאמֵר, בִּי הַצָּר הַצּוֹרֵר בְּחֶבְרַת הַחֲמֹר הַעֲכוּר הָיָה בְּעֵבְרֵנוּ, גַּם אֲסוּר נִלְוָה עִמָּם אֲסוּרִים וְלִטּוּשִׁים בְּגִלְיוֹת קִשִׁים, גְּלוּת הַנֶּפֶשׁ וְחַגּוּף. הָאֲמָנָם גְּלוּי וִידוּעַ לִפְנֵיךָ שְׂרָצוֹנֵנוּ לַעֲשׂוֹת רִצּוֹנֶךָ וְלִשְׁקֹד עַל דְּלֹתֶיךָ, כִּי טוֹב יוֹם בְּחֻצְרֶיךָ מֵאֲלֵף בְּחֶרְנוֹ, וִירָאִים וְחֲרָדִים אֲנַחְנוּ מֵאִימַת דִּינֶךָ חֲקֹדוּשׁ. עַל כֵּן בָּאֵנוּ אֵלֶיךָ בְּכַפִּיפַת רֹאשׁ וְנִמְיַכַת קוֹמָה וְחִלְיִשַׁת חֵיל לְהִזְכִּיר וּלְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ:

וְהָיָה רִצּוֹן מִלִּפְנֵיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, אֵל עֲלוּיִן מִכְתָּר בְּתַלְסִיר מְכִילִין דְּרַחֲמֵי, שְׁתֵּהא שְׁעָה זֹו עַת רִצּוֹן לִפְנֵיךָ וְתִהְיֶה עוֹלָה לִפְנֵיךָ קְרִיאַת שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים שְׁבַפְסוּקִים מִי אֵל כְּמוֹד, הַמְכַנְיִים אֵל שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה מִדּוֹת אֵל רַחוּם וְחַנּוּן וְגו', אֲשֶׁר קְרִינוּ לִפְנֵיךָ, כְּאֵלוֹ הַשְּׁגָנוּ כָּל הַסּוֹדוֹת וְצִרְפֵי שְׁמוֹת הַיּוֹצֵאִים מֵהֶם וְזוּגֵי מִדּוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר אֶחָד בְּאֶחָד יִגְשׁוּ לְהַמְתִּיק הַדִּינִים תְּקִיפִים, וְתִשְׁלִיךְ בְּמִצּוֹלוֹת יָם כָּל הַטְּאֵתֵינוּ. וְאַתָּה בְּטוֹבֶךָ תַּעֲזוֹר רַחֲמֶיךָ וְנִהְיֶה נְקִיִּים מִכָּל טְמֵאָה וְחִלָּאָה וְזַחֲמָא, וְנִעְלוּ כָּל נִיצוּצֵי הַקִּדְשָׁה אֲשֶׁר נִתְפָּזְרוּ, וְיִתְפָּרְרוּ וְיִתְלַבְּנוּ בְּמִדַּת טוֹבֶךָ, אֵתָה אֵל יִשׁוּעַתָּנוּ נֹצֵר חֶסֶד לְאֵלֶפִים. וְכַרְב רַחֲמֶיךָ תַתֵּן לָנוּ חַיִּים אֲרַכִּים חַיִּים שֶׁל שְׁלוֹם חַיִּים שֶׁל טוֹבָה חַיִּים שֶׁל בְּרָכָה חַיִּים שֶׁל פְּרֻנְסָה טוֹבָה חַיִּים שֶׁל חֲלוּץ עֲצֻמוֹת חַיִּים שִׁישׁ בְּהֶם יִרְאֵת שְׁמִים וִירְאֵת חֵטָא חַיִּים שְׂאִין בְּהֶם בּוֹשֵׁה וְכִלְמָה חַיִּים שֶׁל עֵשֶׂר וְכִבּוּד לַעֲבוּדְתֶךָ, חַיִּים שְׁתֵּהא כְּנוֹ אֶהְבֵּת תּוֹרָה וִירְאֵת שְׁמִים חַיִּים שְׁתִּמְלֵא כָּל מִשְׁאֵלוֹת לִפְנֵי טוֹבָה, וְזַכְרֵנוּ לְחַיִּים מְלֶךְ חַפְץ בְּחַיִּים וְכַתְּבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַנֶךָ אֱלֹהִים חַיִּים, וְקָרַע רַע גָּזַר דִּינֵנוּ, וְיִקְרָאוּ לִפְנֵיךָ זְכוֹתֵינוּ:

אֵל מְלֵא רַחֲמִים, יְהִמוּ נָא רַחֲמֶיךָ לְקַבֵּל בְּרִצּוֹן הַכְּנַעַתָּנוּ וְהַרְהוּרֵי תְשׁוּבָה הַמִּתְנַצְצִים בָּנוּ, בְּשִׁגְם לִפְנֵי אֲטוּם סְתוּם וְחֵתוּם, לֹא אֲתָנוּ יוֹדֵעַ זֹו הִיא בִּיאָה זֹו הִיא שִׁיבָה, מִח אָנוּ וּמִה בָּאֵנוּ לְתַקֵּן. רַב לְהוֹשִׁיעַ הָאֵר עֵינֵינוּ כְּאֲשֶׁר בְּגִדֵל רַחֲמֶיךָ הִבְטַחְתָּנוּ פִּתְחוּ לִי

פתח כהדו של מחט ואני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם, וראה כי אזלת יד ואפס עצור ועוזב ואין חונן ואין מרחם וזלתך, כי חנוניך הם חנונים ומרחמיך הם מרחמים, כדכתיב וחנתי את אשר אהן ורחמתי את אשר ארחם. ובכן לב טהור ברא לנו אלהים ריח נכון חדש בקרבנו, ורשפי התעוררות לבנו באהבתך ובתורתך יתמידו ויתרבו בלי הפסק. עזרנו אלהי ישענו על דבר כבוד שמך, תחל שנה וברכותיה. ותזכנו שיהא לבנו נכון ומסור בידינו, ולא נכעם ולא נכעיסך, ותספיק בידינו להתרחק מפל המדות הרעות והאסורות, ובפרט זכנו להתרחק מהנאות והפעם וההקפדה וכל גבה לב, ונהיה מישבים בדעתנו ונפיר מעוט ערכנו ונפשנו כעפר לכל תהיה, ולא נתפעם ולא נקפיד, ונהיה אוהבי שלום ומרבים שלום וכצל כנפיד נחמה, ותזכנו להתרחק מלצנות ושקר וחנפה ולשוזן הרע ודבור חל בשפת וכל דבור אסור, ויהי רב דבורנו בתורה ובסדר ואפן עבודתך עבודת הקדש, ותאזרנו חיל לשמר לפנינו מחטא כלשוננו:

אב הרחמן תן בנו כח ובריאות וזכנו להתרחק מתאות תענונו והכלי העולם הזה ונאכל לשבע נפשנו, וכן בכל צרכינו יהיו כל מעשינו לשם שמים. ותזכנו להיות שמחים בעסק תורתך ובמצותיך ולהיות בטחוננו בך תדיר ויהיה לנו לב שמח לעבודתך:

אנא מלך רחום וחנון, הנשמה לך והגוף פעלך חוסה על עמלך. ובכן יהמו נא רחמיך עלינו ותזכנו להשלים תקון נפש רוח ונשמה בגלגול זה ולא נאבד חם ושלום, ותשפיע שפע קדש על נפש רוח ונשמה להתמיד בעבודתך ולעשות רצוננו כרצונך כל ימי חינו, אנהנו וזרענו וזרע זרענו, ותזכנו לעסק בתורתך כל ימי חינו, אנהנו וזרענו וזרע זרענו, ותזכנו לעסק בתורתך הקדושה לשמה ולכון לאמתה של תורה, ותציל מלבנו טעות בחלכה ובחוראה, ואל תצל מפינו דבר אמת לעולם. ונהיה אנהנו וצאצאינו וצאצאי צאצאינו כלנו יודעי שמך ולומדי תורתך לשמה ומקמי מצוותיך, ולא ימצא בנו ולא בזרענו ולא בזרע זרענו שום פגם ושום פסול, ולא יתחלל שמך על דינו חם ושלום:

ויראה כי עמד הגוי הגדול הזה, זרע אהביד אברהם יצחק וישראל עבדיך בני בחונידי. ובגלותם ונדלותם ושפלותם ולחצים ודחקים זה כפוח מאות שנים קוראים בשמך, ומאמינים בך ובתורתך, וכפוח אלפים ורבבות מסרו עצמן להריגה ולשפחה על קדשת שמך. נא גבור דורשי יחוד ככבת שמך. ותמלא רחמים על כל אחינו בית ישראל הנפוצים בארבע כנפות הארץ ובפרט על יושבי ארץ ישראל ועל יושבי העיר הזאת ועל כל הקהל הקדוש הזה, ותרם עלינו ועליהם, ותצילנו מרעה ומרעב ומשבי ובזה ומכל הטא, ותשלח רפואה שלמה לכל חולי עמך ישראל, אל נא רפא נא להם, ותקם בכל אחד מהם מקרא שכתוב: יהוה יסעדנו על ערש דוי כל משכבו הפכת בחלו. והבריאים מעמך ישראל תתמיד בריאותם שלא יחלו חס ושלום. ותצילנו ותציל לכל ישראל מכל נזק ומכל צר ומשטין ומקטרג ומרוח רעה ומדקדוקי עניות ומכל מיני פרעניות המתרגשות בעולם. ותפקד בורע של קיטא זרע קדש לכל חשוכי בנים, והישובות על המשבר תוציא אותן מאפלה לאורה, ויצא תולד בשעה טובה, ולא יארע שום צער ושום נזק לא ליולדות ולא ליולדיה, ואל ימשל אסקרה ושדיו ורוחין וליילין לכל ילדי עמך בית ישראל, ותגדלם לתורתך ולמצוותיך בחיי אביהם ואמם. ובני ישראל עמך יורדי הים, פצם והצילים ממים רבים מיד בני נכר, הצילים מטיט ואל יטבעו, יצילו משאונם ומפעמפי ים. ובני ישראל החולקים ביבשה, תדריכם בדרך ישרה ללכת אל עיר מושב, ותצילים מפך כל אויב ואורב בדרך. וכל האסורים בפלא מעמך ישראל, תטר מאסריהם ותוציאם לרוחה, והשב ליראתך כל האנוסים ביד גאים, ותחן זכות אבות להוציא לאור משפטנו, כתבנו בספר חיים למענה אלהים חיים, והאר פניך על מקדשך השמש למען אדני:

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו, טוב ומטיב הדרך לנו, שובה אלינו בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונך. בנה ביתך בכתלה וכונן בית מקדשך על מכוננו והראנו בכנינו ושמחנו בתקונו והשב שכנתך לתוכו והשב פהנים לעבודתם ולוים לדוכנם לשירם ולזמרם והשב ישראל לגויהם. ומלאה הארץ דעה את יהוה ליראה ולאחבה את שמך הגדול והנורא. אמן בן יהי רצון:

כל כלי ויצר עליך לא יצלה, וכל לשון תקום אתך למשפט תרשיעי, זאת נחלת עבדי יהוה וצדקתם מאתי (ר"ת מצוה אהבה תורה יראה) נאם יהוה:

לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי, כי מלאה הארץ דעה את יהוה, כמים לים מכסים:

שיר למעלות אשא עיני אל ההרים, מאין יבא עזרי: עזרי מעם יהוה עשה שמים וארץ: וארה צדיקים באור נוגה הולך ואור עד נכון היום: ואני תפילתי לך יהוה עת רצון אלהים ברב חסדך ענני באמת ישעך: הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל: הנה עין יהוה אל יראיו למיחלים לחסדו: חוד והדר לפניו עוז והדרה במקומו: כי עמד הפליחה למען תנא: חנון ורחום יהוה ארך אפים וגדל חסד: באור פני מלך חיים ורצונו כעב מלקוש: כי אל גדול יהוה ומלך גדול על כל אלהים: אשרי העם יודעי תרועה יהוה באור פניו יחלכון: כשמן הטוב על הראש יורד על הזקן וזן אהרן שיוורד על פי מדותיו:

יהי רצון מלפניך, על ידי הארת תקינים עתיקא קדישא דעתיקין בועיר שבאריה, וכבשו רחמיה את כעסך, ויגלו רחמיה על מדותיה, ותתנהג עפניו במדת הרחמים, ותתן לנו חיים ארוכים וטובים בעסקי תורתך וקיים מצותיה לעשות רצונך, אמן וכו' יהי רצון:

שיר המעלות, מפעמים קראתיה יהוה: אדני שמעה בקולי תהינה אזניך קשבות, לקול תחנוני: אם עונות תשמר יה, אדני מי יעמוד: כי עמד הפליחה, למען תנא: קייתי יהוה קייתה נפשי, ודברו הוחלתני: נפשי לאדני, משומרים לבוקר שומרים לבוקר: יחל ישראל אל יהוה כי עם יהוה חסד, ותרבה עמו פדות: והוא יפדה את ישראל מכל עונותיו:

לעולם יהוה ברוך נצב בשמים: ^{ד"פ}

ב.

בני, בני! עכשו אחר סדר התשליף מנהג אנשי שלומנו לשמת מאד מאד, ומרבים בשמחה עצומה וברקודים, כי עכשו היא השמחה והרקודים הראשונים של השנה החדשה, כי עד אחר תשליף נוהגים לא לרקד, אָבֵל עכשו אחר סדר אמירת התשליף שנתקיים: "ותשליף במקלות גם כל חטאתם", רוקדים בשמחה עצומה ובמחיאת כפים, שהיא המתקת הדינים (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן י'), ומאריכים בזה ביותר, כי אנו בטוחים בתקוד ותכרף ובכחו הגדול של רבנו ו"ל, ובכח כל הצדיקים היודעים לעשות ראש השנה, שְבִנְדָא נִכְתָב וְנִחַתָּם בְּסִפְרָן שֶׁל צְדִיקִים גְּמֹרִים; וְעַל-כֵּן רָאָה, אַהֲבִי, בְּנִי, לְהִצְטַרֵף אֶל הַשְּׂמֵחָה וְהַרְקוּדִים, וְתִרְקֹד מֵרֵב שְׂמֵחָה בְּיַחַד עִם כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, כִּי בְּאֵמַת זֶה עָקַר הַשְּׂמֵחָה, שְׁנָכוּ פְעֻלוֹת מְשֻׁנוֹת לְהִתְאַחַד בְּאַחֲדוֹת הַפְּשׁוּטָה (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'), וְשְׂכָלִיִּים פְּרִטִיִּים נִכְלָלִים בְּשֶׁכֶל הַכּוֹלָל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סא), שְׁנָה עָקַר הַשְּׂמֵחָה, כִּי עַל-יְדֵי שְׂנִכְלָלִים יַחַד כָּל הַנְּפֻשׁוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשִׂית שְׂמֵחָה, בְּסוּד (משלי יג, ט): "אוֹר צְדִיקִים יִשְׁמַח", כִּי כְּשֶׁנִּכְלָלִים יַחַד נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׂכָל אֶחָד נִקְרָא נֵר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (משלי כ, כז): "נֵר הַיְיָ"ה נִשְׁמַת אָדָם", וְכְשֶׁנִּכְלָלִים כָּל הַנְּרוֹת בְּיַחַד, נַעֲשֶׂה מִזֶּה אֹר גְּדוֹל, שְׁנָה אֹר צְדִיקִים יִשְׁמַח, כִּי אֵין עוֹד שְׂמֵחָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה שְׂכָל הָאֲבָנִים וְתַאֲחָדִים בְּאֶבֶן שְׂחִיָּה, שְׂמֵשֶׁם הַשְּׂתַת הָעוֹלָם, וְעַל זֶה נֶאֱמַר (שמואל-א ב, ח): "כִּי לְהַיְיָ"ה מְצֹקֵי אֶרֶץ וַיִּשֶׁת עֲלֵיהֶם תְּבֵל", שֶׁהֵם הַצְּדִיקִים שְׂעֲלִיהֶם נִשְׂתַּת הָעוֹלָם (יומא לח, ט), כִּי עַד עַכְשָׁו הָיוּ הָאֲבָנִים פְּרוּדוֹת וּמְפֹרָזוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (איכה ד, א): "תִּשְׁתַּפְּכֵנָה אֲבָנֵי קִרְשׁ בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת", וְעַכְשָׁו שְׁבָאוּ בָּלָם יַחַד, וְנִכְלָלִים בְּתוֹךְ צְדִיק הַדּוֹר, אֵין לָךְ עוֹד שְׂמֵחָה גְּדוֹלָה מִשְׂמֵחָה זוּ; וְעַל-כֵּן רָאָה, אַהֲבִי, בְּנִי הַיְקָר, לְרַקֵּד מֵרֵב שְׂמֵחָה, שְׁזִכִּיתָ לְהַתְעוֹד יַחַד עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים. וְהַשְּׂמֵחָה הַזֶּה תִּמְשִׁיף עַל כָּל הַשְּׁנָה, כִּי הָעָקַר הִיא שְׂמֵחָה, וְתִכְרֵף-וּמִיד שְׁהָאָדָם רוֹצֵה לְהִיֹּת אִישׁ כְּשֵׁר, עֲבָרָה גְּדוֹלָה כְּשֶׁהוּא בְּעַצְבוֹת (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מח); וְעַל-כֵּן זוּהִי מְצַנֶּה גְּדוֹלָה לְהִיֹּת בְּשְׂמֵחָה תָּמִיד, וְלִהְיֵתגַּבֵּר לְהַרְחִיק אֶת הַעַצְבוֹת בְּכָל כַּחוֹ (שם, סימן כד), וְלָכֵן דִּיקָא עַכְשָׁו בְּרֹאשׁ הַשְּׁנָה, אַחַר שְׁנִיבֵק מֵעַל עַצְמוֹ אֶת הַעֲוֹנוֹת לְתוֹךְ הַמַּיִם, רְאוּי לְשַׂמֵּחַ בְּיוֹתֵר וְלְהִמְשִׁיף אֶת הַשְּׂמֵחָה הַזֶּה עַל כָּל הַשְּׁנָה.

ג.

צריך שתדע, אהובי, בני, שרבנו ז"ל נהג לומר תורה בין הערבים בראש השנה, שזה היה אצל אנשי שלומנו הקרים הנקדה העקרית שאליה באו לקבל הנהגה והדרכה מרבנו ז"ל עצות והתחזקות אף להחזיק מעמד כל השנה, שזה כלל התורות הארכות המובאות בלקוטי מוהר"ן הקדוש והנורא שאמר רבנו ז"ל בראש השנה, וכן מוהר"ן ז"ל התנהג כך, ובאר באריכות את דברי רבנו ז"ל וחדש חדושים נוראים ונפלאים, הלא הם נדפסים בספרי לקוטי הלכות, כי עכשו בראש השנה צריך להמשיך באורי התורה (לקוטי הלכות, דברים הנוהגים בסעודה הלכה ד', אות ג'), שזה סוד התורות שאומרים הצדיקים בראש השנה בעת שמתקבצים אליהם, ולכן נוהגים אנשי שלומנו לחזור אז מאמר מספרו של רבנו ז"ל, ומחדשים בזה חדושים נוראים ונפלאים מאד מאד; ולכן ראה אהובי, בני היקר, להצטרף אל קבוץ קדוש כזה שמדברים שם דברי רבנו ז"ל, ומקבאים את תורתו לעבודה ולמעשה, ובחר לך מבין כל התלמידים תלמיד אחד שתוכל לקבל ממנו עצות רבנו ז"ל (לקוטי הלכות, שלוחין, הלכה ה', אות יב), כי בודאי נשארו תלמידים ותלמידי תלמידים נכר, שיכולים להסביר את דברי רבנו ז"ל ואת רוח קדשו, וצריכים להאמין שבודאי נמצאים אחד או רבים שהם תלמידים שקבלו תורתו ודרכיו ועצותיו ורמזיו הקדושים שיכולים להחיות את הכל, כי אין דור תום, ובודאי לא נסתלק הצדיק, עד שהשאר אחריו ברכה שהם התלמידים האמתיים שלו, שהם החליפות שלו, שכשהם מגלים תורתו הקדושה, הוא מתלבש בדבריהם, והוא חי ממש; ועל-כן, אהובי, בני היקר, ראה להצטרף רק אל אחד שמדבר לעבודה ולמעשה, ומחזק ומאמץ אותך להתקרב אליו ותברך, ושתזכה כל השנה לטוב אמתי ונצחי, לקום בכל לילה בחצות ולהתפלל אז ולהתבודד עמו ותברך, וכן תתפלל התפלות: שחרית, מנחה, מעריב, בכונה גדולה ובמנון, ותמיד ביותר בלמוד התורה הקדושה, ותזכה להיות בכל חלקי התורה הקדושה: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, הלכות, אגדות, ברייתות ותוספתות, ותקיים את מצוותיו ותברך בשמחה עצומה כל השנה, ותמשיך על עצמך אמונה פשוטה בו ותברך, עד שתזכה להרגיש על עצמך תמיד נעם, ערבות, ידידות, זיו, חיות אלקותו ותברך, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבור אותך, וכל

זה תקבל אצל זה מאנשי שלומנו שיכול לחזר ולבאר היטב את תורות רבנו ז"ל, ותברח מאד מאד מכל מיני שקרנים וצבועים ומפוליטיקה של שקר, כי הכל הבל ורעות רוח, הדבק את עצמו רק אל יראים אמתיים, ותעשה את עצמו כאסקפה הנדרסת, ותקבל דבוריהם בתמימות ובפשיות. והעקר שתוציא לעצמו עצות נוראות ונפלאות, איך שתתחיל מהשנה להיות איש פשר, ואז נכון יהיה לך ובטוח, שבנדאי תקבל התחזקות והתעוררות כזו שתשאיר אצלך הרשימו לכל השנה. ואל יקל בעיניך דבר זה, כי בכל מקום שמתקבצים יראים ושלמים, מתחברים אליהם גם שלוחי הסמ"ך-מ"ם, כמו שאמרנו תכמינו הקדושים (ברכות ו): האי דוחקא דיהוה בכלא מינייהו, כי הם תמיד נמצאים שם הגי ברפי דשלהי מינייהו הוא, כי הם אשר שוכרים את האדם, ומחלישים דעתו, והנהו מאני דרבנן דכלו מחופיא רידהו, כל המתלקת שבאים בין התלמידים עד שמתקרעים מלבושיהם, הכל מהסטרבא אחרא שלוחי הסמ"ך-מ"ם, שאינם יכולים לסבל לראות, איך שיש קבוץ נפלא הרוצים ותפצים רק את התכלית הנצחית; ועל-כן ראה, אהובי, בני, מה לפניך, ותברח מכל מיני לצים, שועלים קטנים מחבלים בפרמים, ותתפש רק אחר התכלית האמתית, אחר הרוח-הקדש של הצדיק האמת, שמאד מאד הזהירנו לחפש ולבקש אחר הרוח-הקדש שלו (לקוטי מוה"ר), חלק ב', סימן ח; ולכן ראה, אהובי, בני הנקר, לברח מכל אלה הליצנים המסתובבים בין אנשי שלומנו, ותרוץ ותברח רק אל קבוץ רציני, שאינם תפצים בשום הכל מהכלי העולם הזה, וכל מגמתם היא רק תורה ותפלה ועבודת השם ותברך, ולגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם, ולהפיץ אמונה פשוטה בין עם ישראל, רק ביניהם תסתובב עכשו בראש השנה, וכן כל השנה כלה, ואז יקא תצליח דרכך תמיד.

ליל ב' דראש השנה

אחינו בני ישראל הספרדים אומרים זאת קודם תפילת ערבית

חֹן תְּחֹן עַל בְּנֵיךָ. לֵךְ שָׁבִים. וּבַפֶּחַד לְפָנֶיךָ. נִצְבִים. וְרֵאִים
 עַת יִקְרָאוּ. לְדִין כִּי עַל כֵּן בָּאוּ. נִבְאָבִים: זְכוֹר תִּזְכֹּר
 רַחֲמִים. יוֹם הַדִּין. הִפֵּר כַּעַס וְזַעֲמִים. עַת תִּדְוֶן. לִירֵאִיךָ
 וּלְחֹשְׁבֵי. שִׁמְךָ הַמָּה יוֹשְׁבֵי. עַל מַדְיִן: קָרַב לִי שְׁנַת גּוֹאֵל.
 וּפְדִנִי. עַל מִי מְנוּחֹת הָאֵל. תִּנְחַנֵּי וְזָכַר לִי זְכוֹת אִישׁ תָּם.
 עַל לִפְךָ בַּחֹתֶם. שׁוּמְנֵי:

לְמַנְעַח עַל־הַגְּתִית לְאֶסֶף: הֲרַנִּינוּ לְאֱלֹהִים עֲזָנוּ. הֲרִיעוּ
 לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב: שְׂאוּ זְמֵרָה וּתְנוּרָה. כְּנֹר נְעִים עִם
 נָבֵל: תִּקְעוּ בַּחֲדָשׁ שׁוֹפָר. בַּכֶּסֶה לַיּוֹם הַגָּנוּ: כִּי חָק
 לְיִשְׂרָאֵל הוּא. מִשְׁפָּט לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב: עֲדוּת בַּיהוָה
 שָׁמוּ בַּעֲזָתוֹ עַל אֶרֶץ מִצְרַיִם. שִׁפְתַּי לֹא יִדְעֵתִי
 אֲשַׁמֵּעַ: הַסִּירֹתִי מִסֶּבֶל שִׁכְמוֹ. כִּפְיוֹ מִדָּוִד תִּשְׁבְּרֵנִה:
 בַּעֲרָה קִרְאתִי וְאֶחְלַצְךָ אֶעֱנֶךָ פֶּסֶתֶר רָעַם. אֲבַחֲנֶךָ עַל
 מִי מַרִיבָה סֵלָה: שָׁמַע עַמִּי וְאֶעֱדָה כֶּף יִשְׂרָאֵל אִם־
 תִּשְׁמַעֲלִי: לֹא־יִהְיֶה כֶּף אֵל זָר. וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל
 זָר: אֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמַּעֲלֶךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. הֲרַחֲבֵי
 פִּיךָ וְאֶמְלֵאֲהוּ: וְלֹא שָׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי. וְיִשְׂרָאֵל לֹא־אָבָה
 לִי: וְאֲשַׁלַּחֵהוּ בַּשְּׂרִירֹת לָפָם. יִלְכּוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם: לֹא
 עָמִי שָׁמַע לִי. יִשְׂרָאֵל בְּדַרְכֵי יְהוָה: כַּמַּעֲט אוֹיְבֵיהֶם
 אֲבַנִּינֵי. וְעַל־צִרְיָהֶם אֲשִׁיב יָדִי: מִשְׁנֵאֵי יְהוָה יִכְתְּשׁוּ
 לֹא. וַיְהִי עִתָּם לְעוֹלָם: וַיֹּאכְלֵהוּ מִחֲלֵב חֶטֶא וּמִצֹּר
 דְּבִשׁ אֲשַׁפִּיעֶךָ:

ויש נוהגים לומר

יְמַלְךָ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדָר וְדָר הַלְלוּהָ: יוֹמָם וַיָּבֹה

יהיה חסדו ובלילה שירה עמי. תפלה לאל חיי: כל הנשמה
תהלל יה הללויה: ויברכו שם כבודך ומרומם על כל ברכה
ותהלה:

לשם יהוד קודשא בריה הוא ושכינתיה (יאהדונהי) ברחילו
ורחימו (יאההויחה) ורחימו ורחילו (איהחיהה)
ליחרא שם י"ה ב"ו"ה ביחודא שלים (יהוה) בשם כל ישראל.
הנה אנחנו באים להתפלל תפלת ערבית של ראש השנה.
שתמן יעקב אבינו עליו השלום, עם כל המצוות הכלולות
בה, לתקן את שורשה במקום עליו, לעשות נחת רוח
ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. יהי נועם יהוה אליהנו
עלינו ומעשה ידינו בוננה עלינו ומעשה ידינו בוננהו:

סדר תפלת ערבית ליום השני

צריך שתדע, אהובי, בני הקר, שראש השנה הוא שני ימים, כמאמרם
ו'ל (ערוכין מ:): שני ימים טובים של ראש השנה הם מתקנת נביאים
הראשונים, כי שני ימי ראש השנה הם פיומא אריכתא דמנא (ביצה ד:),
ועל-כן אותה ההתעוררות שהיתה עליך בליל ראשון, תתעורר גם בליל שני,
כי ראש השנה שהוא יומא אריכתא, הוא סוד למעלה מן הזמן, שהוא יום
שכלו ארך (לקוטי-הלכות, ציצית, הלכה ג, אות טו), ועל-כן שני הימים
של ראש השנה שהוא יומא אריכתא, באים לרמוז לאדם, שידע אשר כל
הימים קשורים למעלה למעלה, ועל-כן נקרא ראש השנה יום הזכרון,
שזוכרין בעלמא באתי (לקוטי-הגורן, חלק א', סימן נד), שזו שלמות
הדעת, שעל-ידיה נתבטל הזמן, כי אז בתחילת השנה מעלין כל הזמן
לתחילת הזמן, ששם סוד בטול הזמן (לקוטי-הלכות, ראש השנה הלכה ה',
אות יג), להורות שהכל לכל אין סוף ברוך הוא, כי אין בלעדיו יתברך כלל,
והכל לכל אלקות גמור הוא, והזמן בעצמו הוא בריאה שהלביש עצמו
הקדוש ברוך הוא בתוך הזמן, שמשם נהיים הימים והשעות והרגעים.
אבל באמת צריכין לדעת, כי הכל למעלה מן המקום ולמעלה מן הזמן.

שהוא סוד גלוי דעת משיח, שניגלה איך שכל השבועים שנה אינם עולים
 אלא כרבע שעה (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סא), ועל-כן אסור לפל
 בדעתו כלל, אלא לקשר את כל החיים אל למעלה מן המקום ולמעלה מן
 הזמן, וכזה אנו עוסקים עכשו בראש השנה שהם שני ימים נפרדים,
 ואף-על-פי-כן נקראים יומא אריכתא, להורות ולגלות איך שכל הימים
 קשורים אליו ותברך, והם לבושים לגבי האור אין סוף; ועל-כן אהובי, בני
 הקר, גם בליל שני וביום השני, תעורר ותתחזק בהתעוררות ובהתחזקות
 עצומה בדייק כמו היום הראשון, כי הם כיומא אריכתא דמיא, ועל-כן כל
 העבודות וההתעוררות והמסירות נפש והשמחות והבכיות שהיו לה ביום
 הראשון, תעורר גם ביום שני, וזה יתן לה כח והתחזקות עצומה לכל השנה,
 לידע שכל הימים קשורים ומשולבים זה בזה.

תפלת ערבית עיין לעיל עמוד סה

שחרית יום שני של ראש השנה

המלה

יושב על כסא רם ונשא:

שוכן עד. מרום וקדוש שמו. וכתוב רננו צדיקים
 ביהוה לישרים נאזה תהלה.

תתרום:	ישרים	בפי
תתברך:	צדיקים	ובשפתי
תתקדש:	חסידים	ובלשון
תתהלל:	קדושים	ובקרב

ובמקהלות רבבות עמך בית ישראל ברנה יתפאר
 שמך מלפנו בכל דור ודור, שפן חובת
 כל היצורים. לפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו
 להודות להלל לשבח לפאר לרומם לתדר ולנצח
 לברך לעלה ולקלם על כל דברי שירות ותשבחות
 דוד בן ישי עבדך משיחה.

ובכן ישתבח שמך לעד מלפנו, האל,
 המלך הגדול, והקדוש, בשמים
 ובארץ. כי לך נאה יהוה אלהינו ואלהי
 אבותינו שיר ושבחה, הלל וזמרה, עז
 וממשלה, נצח, גדלה וגבורה תהלה
 ותפארת, קדשה, ומלכות. ברכות,
 והודאות, לשמך הגדול, והקדוש,
 ומעולם ועד עולם אתה אל: ברוך אתה
 יהוה, אל מלך, גדול ומהלל
 בתשבחות, אל ההודאות, אדון
 הנפלאות, בורא כל הנשמות, רבון
 כל המעשים, הפוחר בשירי זמרה,
 מלך יחיד, חי העולמים:

שיר המעלות, ממעמקים קראתיך יהוה: אדני שמעה
 בקולי, תהייתה אזניך קשבות, לקול תחנוני: אם

עֲזֹנוֹת תִּשְׁמַר יְהוָה, אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד: כִּי עֲמֻדָה הַסְּלִיחָה,
לְמַעַן תִּזְרָא: קִוִּיתִי יְהוָה קִוְיָתָה נַפְשִׁי, וְלִדְבָרוֹ
הוֹחֵלְתִי: נַפְשִׁי לֹאֲדַנִּי, מִשְׁמָרִים לִבְקָר, שְׁמָרִים
לִבְקָר: יַחַל יִשְׂרָאֵל אֶל יְהוָה, כִּי עִם יְהוָה הַחֶסֶד,
וְהִרְבֵּה עֲמוֹ פְדוּת: וְהוּא יַפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל, מִכָּל
עֲזֹנוֹתָיו:

לש"ץ חצי קדיש

חזן יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך
מלכותה ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בתיכון
וביומיון ובהוי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמון:
ק"ח יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא.

חזן יתברך וישתבח ויתפאר ויתרום ויתנשא ויתהדר ויתעלה
ויתהלל שמה דקודשא בריה הוא לעלא ולעלא מפל
ברכתא ושירתא תשבתא ונחתא דאמירן בעלמא ואמרו אמון:

בשעה שהחזן אומר ברכו אומרים הקהל יתברך:

חזן **בְּרַכּוּ אֶת יְהוָה הַמְּבָרֵךְ:**

ק"ח ברוך יהוה המברך לעולם ועד:

יתברך וישתבח ויתפאר ויתרום ויתנשא שמו של מלך מלכי המלכים
הקדוש ברוך הוא שהוא ראשון והוא אחרון ומבלעדיו אין אלהים: סלו לרוכב
בערבבות ביה שמו ועלוזו לפניו. ושמו מרום על כל ברכה ויתחלה: ברוך שם
כבוד מלכותו לעולם ועד: יהי שם יהוה מבורך מעתה ועד עולם:

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, יוֹצֵר אוֹר
וּבוֹרֵא חֲשֵׁךְ, עוֹשֶׂה שְׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכּוֹל:**

**אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצֵר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאֵפֶל אָמַר
וַיְהִי:**

מלך אמון מאמריך מרחוק מצב, שמך ותפארת בעדתך יתוצב, לעולם יהוה
דברך נצב: מלך בכלותך היום מעש אפנותך, מדין הצלת מרקם

ראש עת רצון השנה תקפט

בתמונתה, לדר ודר אמנותה: מלך גזרת כמו בן לצאצאיו פדיום, עבור
להמלט משאתה איום, למשפטיה עמדו היום:

היו שומרי מצות עדיה ועובדיה, נטלים ונשאים להרבות בבודה, כי הכל
עבדיה, קדוש:

החרוז הזה כנגד זכרונות לכן נקט זכור ורשיך. זכור המשוכה:

זכר דורשיה לתחי לעודדם, והרם קרנם ברחמיה להקדם, זכר עדתה קנית
קדם: זכר המשוכה אחריה באהב לחיותה, נסמכת בשעשוע דת
בחלתה, גאלת שבט נחלתה: זכר ומהר יום ישעה לקרבו, בדיריה להשתחות
ובמשכנותיה לבא, הר ציון זה שכנת בו:

היו ברחמים יקר צעירי הצאן, חקם הטריפם פנימי וחיצון, ואני תפלת
לך יהוה עת רצון, קדוש:

החרוז הזה כנגד שופרות וכן סדר כל היוצר

שופר זמנו בא תקוע בענגנו, בקרו איל להזכר לבהנו, אחר נאחו בפסד
בקרנו: שופר חרד המחנה מרחוק לעמו, רחום זכרהו ולצדקנו
תחמו, השופר הולך וחוק מאד: שופר טפסת בפסה למי מנה עפר, ושובן
מאון בכפור להתפפר, תקעו כחדש שופר:

היו אל חנן נחלתו בנעם להשפר, ידעם קרוא קרבנותיו במספר,
ותיטב ליהוה משור פר, קדוש:

מלך ישפט עמים במישרים לנשאו, צופה לרקדק דינם בהתנשאו, בונן
למשפט פסאו: מלך כביר נקדש בצדקה לבדו, חי יגבה במשפט
בהתפדו, לעשות משפט עבדו: מלך לרגו רחם זכר בנאמו, קרוב להצדיק
עם המיחדים שמו, עמו ישראל דבר יום ביומו:

היו יראה פעלך להדרך לתמימים, היות בצלך לארץ ימים, מלכותך
מלכות כל עולמים, קדוש:

זכר מקויה נחת שלחנה לערכה, אדר תהלתה בפימו להתברכה, זכר צדיק
לברכה: זכר נדיבי עמים אבות העולם, חשוד עבדיה מודון ונעלם, וחסד
יהוה מעולם ועד עולם: זכר סבת שלם היושבת בבודה, הישה להכין אותה
ולמעדה, ישמה הר ציון תגלנה בנות יהודה:

היו לחיי עולם יבתבו אמוני, יופו לחזות בנעם יהוה, לזכרון בהיכל יהוה,
קדוש:

שופר עברת קולו נשמע באשור, להעטות שמחת עולם בקשור, ובאו
האבדים בארץ אשור: שופר פצץ קולו בעברי נהרים, חרות
להשמיע יהודה ואפרים, והנדהים בארץ מצרים: שופר צרפת וספרד יצרה
להתקדש, נפוצים בארבע נצה יחדש, והשתחוו ליהוה בהר הקדש:

יח אמרי נחומיה ישעשעוני בכפלים, סלה לעבדך בכל גבולים, בהר הקדש בירושלים, קדוש:

מלך קדוש שוכן שמי ערין, נחין מבשר עלות הפורין, יהנה מלך הנגל הארץ: מלך רם ונשא הידוע ועד, בנה קריתך פי בא מועד, יהנה ומלך לעלם ועד: מלך שלטונך לעד בכל משלם, ישר ליראיך דרך להועילם, ומלך יהנה לעולם:

יח תננהגנו בארצות החיים להתהלכה, באור יהנה לבו ונלכה, והיתה ליהנה המלוכה, קדוש:

המאיר לארץ ולדריים עליה ברחמים.
ובטובו מחדש בכל יום תמיד

מעשה בראשית: מה רבו מעשיך יהוה.

כלם בחכמה עשית, מלאה הארץ קנייך:

המלך המרומם לבדו מאז. המשבח

והמפאר והמתנשא מימות עולם: אלהי

עולם, ברחמיך הרבים רחם עלינו, אדון

עזנו, צור משגבנו, מגן ישענו משגב

בעדנו: אל ברוך גדול דעה, הבין ופעל

זחרי חמה. טוב יצר כבוד לשמו.

מאורות נתן סביבות עזו. פנות צבאי

קדושים, רוממי שדי, תמיד מספרים,

כבוד אל וקדשתו: תתברך יהוה אלהינו

בשמים ממעל ועל הארץ מתחת על כל

שבח מעשה ידיך. ועל מאורי אור

שיצרת חמה יפארוך סלה:

תתַּבְּרַךְ לַנֶּצַח צוֹרְנוּ מִלִּפְנֵי וְהוֹאֲלֵנוּ
 בּוֹרֵא קְדוּשִׁים, יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ
 לְעַד מִלִּפְנֵי, יוֹצֵר מִשְׁרָתִים וְאֲשֶׁר
 מִשְׁרָתִיו, כָּלֵם עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם,
 וּמִשְׁמִיעִים בִּירְאָה יַחַד בְּקוֹל, דְּבָרֵי
 אֱלֹהִים חַיִּים וּמְלֹךְ עוֹלָם. כָּלֵם אֲהוּבִים,
 כָּלֵם בְּרוּרִים, כָּלֵם גְּבוּרִים, כָּלֵם קְדוּשִׁים,
 וְכָלֵם עֲשִׂים בְּאֵימָה וּבִירְאָה רֵצוֹן קוֹנֵם.
 וְכָלֵם פּוֹתְחִים אֶת פִּיהֶם בְּקִדְשָׁה וּבִטְהָרָה,
 בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה, וּמְבָרְכִין וּמְשַׁבְּחִין,
 וּמְפָאֲרִין וּמְעֲרִיעִין, וּמְקַדְּשִׁין וּמְמַלְיְכִין:

אֶת שֵׁם הָאֵל, הַמְּלֹךְ הַגָּדוֹל, הַגִּבּוֹר
 וְהַנּוֹרָא קְדוּשׁ הוּא: וְכָלֵם מְקַבְּלִים
 עֲלֵיהֶם עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מִזֵּה. וְנֹתְנִים
 בְּאַהֲבָה רְשׁוֹת זֶה לָזֶה, לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצֵרֵם
 בְּנִחַת רוּחַ, בְּשִׁפְהַ בְּרוּרָה וּבְנִעִימָה,
 קִדְשָׁה כָּלֵם כְּאַחַד עוֹנִים בְּאֵימָה וְאוֹמְרִים
 בִּירְאָה:

קְדוּשׁ קְדוּשׁ קְדוּשׁ יְהוָה צְבָאוֹת,
 מִלֵּא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

כבודו אהל כהיום ברחמים מלך, בוחן כל עשתונות צעיר ורב
 מלך, גאות ועז התאזר מלך, דוק וחדד יחרדון מאימת מלך:
 היוצר יחד לבם יחון מלך, ומבין אל כל מעשיהם יצדיק מלך, וזרון
 הוא יום תרועת מלך: ^מ חק לישראל הוא לזכותם מלך, מרף נתן
 ליראיו ממליך כל מלך, יזכר לעולם בריתו בזכרון טוב מלך:

כלה אל תעש לשארית בני מלך, לכן אתאנו לך מלפנו מלך,
 מאתמול קדמנוך לחלותך מלך: ^מ נא נצור חסד לגיני שלחו
 לו שלשת אילי מלך, סכת באי בתחן למר בכז אראלי מלך, ענותם
 כל תבז ללן בפוקם עלו וירדו בו מלאכי מלך:
 פדם היום מדין גמור מלחיכם מלך: ^מ צדקם ברחמים ופקדם
 למזכה מלך, קשוב קול תקיעה מתוקעי לך היום מלך, רחמים
 תעזרר למחפי לך מלך:

^{ק"ח} שעה שועת עם משחרף מלך, תפן בתומכי ברוך
 ונברכה אלהים חיים ומלך:

והחיות ישוררו וכרובים יפארו ושרפים ירנו
 ואראלים יברכו פני כל חיה ואופן וכרוב:

והאופנים וחיות הקדש ברעש גדול
 מתנשאים לעמת שרפים,
 לעמתם משבחים ואומרים:

ברוך כבוד יהוה ממקומו:

לאל ברוך נעימות יתנו. למלך אל חי
 וקיים זמירות יאמרו ותשבחות
 ישמיעו. כי הוא לבדו מרום וקדוש פועל
 גבורות, עושה חדשות, בעל מלחמות,

זורע צדקות, מצמיח ישועות, בורא
 רפואות, נורא תהלות, אדון הנפלאות,
 המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה
 בראשית. כאמור, לעשה אורים גדלים,
 כי לעולם חסדו: והתקין מאורות משמח
 עולמו אשר ברא: אור חדש על ציון
 תאיר, ונזפה כלנו במחרה לאורו: ברוך
 אתה יהוה, יוצר המאורות:

אהבה רבה (אהבת עולם) אהבתנו יהוה אלהינו,
 המלה גדולה ויתרה המלת עלינו: אבינו
 מלפנו, בעבור שמך הגדול ובעבור אבותינו
 שבטחו בך, ותלמדם חקי חיים, לעשות רצונך
 בלבב שלם, כן תחנונו ותלמדנו: אבינו אב הרחמן,
 המרחם, רחם עלינו, ותן בלבנו פינה להבין
 ולהשפיל, לשמע ללמוד וללמד, לשמור ולעשות
 ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה: והאר
 עינינו בתורתך, ודבק לבנו במצותיך, ויחד ללבנו
 לאהבה וליראה את שמך, למען לא נבוש, ולא
 נבלם, ולא נפשל לעולם ועד: כי בשם קדשך הגדול
 הגבור והנורא בטחנו, נגילה ונשמחה בישועתך:
 ורחמוך יהוה אלהינו וחסדיך הרבים אל יעזבונו
 נצח סלה ועד: מחר והבא עלינו ברכה ושלוה
 מהרה, מארבע כנפות כל הארץ, ושבור עלנו (כ"א)
 עול הגוים) מעל צוארנו, ותוליכנו מחרה קוממיות

לארצנו: כי אל פועל ישועות אתה, ובנו בחרת
 מפל עם ולשון, וקרבתנו מלפנו לשמוך הגדול סלה
 באבות באהבה, להודות לך וליוחדך באהבה,
 ולאהבה את שמוך: ברוך אתה יהוה, הבוחר בעמו
 ישראל באהבה:

יחד אומה אל מלך נאמן

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד:

בלש: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך
 ובכל מאדך: והיו הדברים האלה אשר
 אנכי מצוה היום עלי לבבך: ושננתם לבניך ודברת
 בהם בשבתך בביתך ובילכתך בדרך ובשכבך
 ובקומך: וקשרתם לאות עלי ירך והיו לטטפת בין
 עיניך: וכתבתם על־מזוזות ביתך ובשעריך:

והיה אם־שמע תשמעו אלי מצותי אשר אנכי מצוה
 אתכם היום לאהבה את־יהוה אלהיכם ולעבדו
 בכל־לבבכם ובכל־נפשכם: ונתתי מטר־ארצכם בעתו
 יורה ומלקוש ואספת דגנה ותירשה ויצהרך: ונתתי עשב
 בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת: השמרו לכם פני־פתי
 לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחיתם להם:
 וחרה אפי־יהוה בכם ועצר את־השמים ולא־יהיה מטר
 והאדמה לא תתן את־יבולה ואבדתם מהרה מעל הארץ
 הטבה אשר יהוה נתן לכם: ושמתם את־ידברי אלה עלי
 לבבכם ועל־נפשכם וקשרתם אתם לאות עלי־דכם והיו
 לטוטפת בין עיניכם: ולמדתם אתם את־בניכם לדבר בהם
 בשבתך בביתך ובילכתך בדרך ובשכבך ובקומך:

וּכְתַבְתֶּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:

לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
יְהוָה לֵאמֹר לְאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּי־יָמֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דִּבֶּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל־פְּנֵי בְגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם
וְנָתַנו עֲלֵי־צִיצִית הַכִּנֹּף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית
וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם
וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרָי לְבַבְכֶם וְאַחֲרָי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זְנוִים
אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי וְהָיִיתֶם
קְדוּשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
אָמֵת. הַש"ץ חוּר וְאוֹמֵר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אָמֵת

וַיֵּצֵיב נִכְוֹן וְקִים וַיִּשָּׂר וַנֶּאֱמַן וְאֶהוֹיב וְהַכִּיב וְנֶחֱמַד
וְנַעִים וְנֹרָא וְאֶדִיר וְנִתְקַן וְנִמְקָבֵל וְנִטוֹב וְיִפָּה
הַדְּבַר הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֵד: אָמֵת, אֱלֹהֵי עוֹלָם
מִלְּפָנָיו צוּר יַעֲקֹב מִגֹּן יִשְׁעָנוּ, לְדֶר וְדֶר הוּא קִים
וְשִׁמוֹ קִים וְכִסְאוֹ נִכְוֹן וּמַלְכוּתוֹ וְאֶמוּנָתוֹ לְעַד
קִימָת: וְדִבְרָיו חַיִּים וְקִימִים, נֶאֱמָנִים וְנֶחֱמָדִים, לְעַד
וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים. עַל אֲבוֹתֵינוּ וְעָלֵינוּ, עַל בְּנֵינוּ וְעַל
דוֹרוֹתֵינוּ, וְעַל כָּל דּוֹרוֹת זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדֶּיךָ:

עַל הַרְאֵשׁוֹנִים וְעַל הָאַחֲרוֹנִים דְּבַר טוֹב
וְקִים לְעוֹלָם וָעֵד: אָמֵת וְאֶמוּנָה חַק
וְלֹא יַעֲבֹר. אָמֵת שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מִלְּפָנָיו מִלֶּךְ אֲבוֹתֵינוּ.

גִּזְאוֹלָנוּ גִּזְאוֹל אֲבוֹתֵינוּ, יוֹצְרֵנוּ צוֹר
 יִשׁוּעֵתָנוּ, פּוֹדֵנוּ וּמַצִּילָנוּ מֵעוֹלָם הוּא
 שְׂפָדָה, וְאֵין לָנוּ עוֹד אֱלֹהִים זוֹלָתָהּ סֶלָה:

עֲזַרְתָּ אֲבוֹתֵינוּ אֶתְּהָ הוּא מֵעוֹלָם, מִגֵּן וּמוֹשִׁיעַ לָהֶם
 וּלְבָנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכֹל דּוֹר וְדוֹר: בְּרוּם עוֹלָם
 מוֹשְׁבָהּ, וּמִשְׁפָּטֶיהָ וְצַדִּיקָתָהּ עַד אֶפְסֵי אֶרֶץ: אֱמֶת,
 אֲשֶׁר־י אִישׁ שִׁישְׁמַע לְמִצְוֹתֶיהָ, וְתוֹרָתָהּ וּדְבָרָהּ יִשְׁמַע
 עַל לִבּוֹ: אֱמֶת, אֶתְּהָ הוּא אֲדוֹן לְעַמָּהּ, וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר
 לְרֵיב רֵיבָם לְאֲבוֹת וּבָנִים: אֱמֶת, אֶתְּהָ הוּא רֵאשׁוֹן,
 וְאֶתְּהָ הוּא אַחֲרוֹן, וּמִבְּלַעֲדֶיהָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גִּזְאוֹל
 וּמוֹשִׁיעַ: אֱמֶת, מִמַּצְרַיִם גִּזְאוֹלָתָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ,
 וּמִבּוֹת עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ, כֹּל בְּכוֹרֵיהֶם הֲרַגְתָּ, וּבְכוֹרֶךָ
 יִשְׂרָאֵל גִּזְאוֹלְתָּ, יוֹם סוֹף לָהֶם בְּקַעֲתָ, וְזָדִים טִבַּעְתָּ,
 וַיִּדְדִים הֶעֱבַרְתָּ, וַיִּכְפּוּ מִים צָרִיחָם, אֶחָד מֵהֶם לֹא
 נוֹתַר: עַל זֹאת שִׁבַּח אֲהוּבִים וְרוֹמְמוֹ לְאֵל, וְנִתְּנוּ
 יְדִידִים זְמִירוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבַּחוֹת, בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת
 לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם: רֵם וְנִשְׂא, גָּדוֹל וְנוֹרָא, מִשְׁפִּיל
 גְּאִים עַד־י אֶרֶץ, וּמִגְּבוּיָה שְׁפָלִים עַד־י מְרוֹם, מוֹצִיא
 אֲסוּרִים, וּפּוֹדֶה עֲנוּיִם, וְעוֹזֵר דָּלִים, וְעוֹנֶה לְעַמּוֹ
 יִשְׂרָאֵל בַּעַת שׁוֹעֵם אֵלָיו: תְּהַלּוֹת לְאֵל עֲלִיּוֹן גִּזְאוֹלָם,
 בְּרוּךְ הוּא וּמְבָרָךְ, מוֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ עָנוּ שִׁירָה,
 בְּשִׂמְחָה רַבָּה, וְאָמְרוּ כֻלָּם:

מִי כָמוֹךָ בְּאֵלִים יְהוָה, מִי כָמוֹךָ גִּזְאוֹר
 בְּקִדְשׁ, נוֹרָא תְּהַלְתָּ, עֲשֵׂה פֶלֶא:

שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ הַגְדוֹל עַל שְׁפַת הַיָּם, יַחַד כָּלֵם הַיָּדוּ וְהַמְּלִיכֹו וְאָמְרוּ:

יְהוָה יִמְלֶךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

צוּר יִשְׂרָאֵל, קוֹמָה בְּעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל: וּפְדָה כְּנַאֲמֶךָ
יְהוָה וְיִשְׂרָאֵל: וְנֹאמְרָ, גְאֻלֵּנוּ יְהוָה עֲבָאוֹת
שְׁמוֹ, קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה גְּאֹל יִשְׂרָאֵל:

דיני טעות בתפילות תמצא בתפלת ערבית:

המתפלל צריך לכוין בלבו פירוש המלות שמוציא בשפתיו ויחשוב כאילו שכונה כנגדו שואמר שויתי ה' לנגדי תמיד. ויחשוב כאילו עומד בבית המקדש. וצריך לעמוד כעבד לפני רבו באימה וביראה. ויש נוהגים להתפלל בר"ה ויוה"כ בכריעה, ואלה צריכים לזקוף כשיגיעו למלך עוזר כדי להשתחוות אח"כ בברוך אתה, וכן יזקוף בוכל החיים וישתה אח"כ בברוך אתה, ובשאר הברכות כשיגיע לברוך יזקוף עצמו וישאר זקוף עד אחר שיתחיל ברכה שלאחריה לפי שאסור לשחות בשאר הברכות לא בתחלה ולא בסוף. כשיזקוף לא יעמוד בקומה זקופה רק ראשו כפוף מעט. יחשוב במחשבתו אני מכוין לכלול את עצמי בין אינן דמתפללין לקוב"ה בלבב שלם:

אֲדַנִּי שְׁפַתִּי תִפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי
יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגְּדוֹל הַגִּבּוֹר
וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיזֹן, גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים,
וְקוֹנֵה הַפֶּלֶא, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת, וּמְבִיא
גּוֹאֵל, לְבָנָי בְּנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ, בְּאַהֲבָה:

זָכְרָנוּ לְחַיִּים, מִלֶּךְ חַפִּץ בְּחַיִּים, וְכַתְּבָנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים,
לְמַעַנֶךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מִלֶּךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
מְגַן אַבְרָהָם:

אתה גבור לעולם אדוני, מחיה מתים אתה רב
להושיע: מוריד הטל:

מכלכל חיים בחסד, מחיה מתים ברחמים רבים,
סומך נופלים, ורופא חולים, ומתיר
אסורים, ומקנם אמונתו לישני עפר. מי כמוך
פעל גבורות, ומי דומה לך, מלך ממית ומחיה
ומצמיח ישועה:

מי כמוך אב הרחמים, זוכר וצוריו לחיים ברחמים:

ונאמן אתה להחיות מתים. ברוך אתה יהוה מחיה
המתים:

אתה קדוש ושמוך קדוש וקדושים בכל
יום יהללה סלה. כי אל מלך גדול
וקדוש אתה:

לדור ודור המליכו לאל ביחוא לבדו מרום וקדוש:
ובבנות קדש שמוך יהוה אלהינו על ישראל עמך ועל
ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך ועל
מלכות בית דוד משיחך ועל מכוונך וחיבבך:

ובבן תן פחדך יהוה אלהינו על כל
מעשיך, ואימתך על כל מה
שבראת, ויראוך כל המעשים,
וישתחו לפניך כל הברואים, ויעשו

כִּלְמֵ אַגְדָּה אַחַת, לַעֲשׂוֹת רִצּוֹנָהּ בְּלִבְבֵי
 שָׁלֵם. כִּמּוֹ שְׂיִדְעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ,
 שֶׁהַשְּׁלֵטֵן לְפָנֶיהָ, עֵז בִּידָהּ, וּגְבוּרָה
 בְּיַמִּינָהּ, וְשִׁמְךָ נֹרָא עַל כָּל מַה
 שֶׁבָּרָאת:

וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד יְהוָה לְעַמֶּךָ, תַּחֲלֶה לִירְאֶיךָ,
 וְתִקְוֶה טוֹבָה לְדוֹרֵשֶׁיךָ, וּפְתַחֲוֹן פֶּה
 לְמַיְחָלִים לָךְ, שִׁמְחָה לְאַרְצֶךָ, וְשִׁשׁוֹן
 לְעִירֶךָ, וְצַמִּיחַת קֶרֶן לְדוֹד עַבְדֶּךָ, וְעֲרִיכַת
 יָר לְבֵן יִשְׂרָאֵל מְשִׁיחֶךָ, בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּינוּ:

וּבְכֵן צְדִיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמְחוּ, וְיִשְׂרָאֵל
 יַעֲלֶזוּ. וְחַסִּידִים בְּרַנָּה יִגְיִלוּ.
 וְעוֹלָתָה תִקַּפֵּץ פִּיהָ, וְכָל הַרְשָׁעָה פִלֶּה
 כְּעֵשֶׂן תִּכְלֶה. כִּי תַעֲבִיר מִמִּשְׁלַת זְרוֹן מִן
 הָאָרֶץ:

וְתִמְלֹךְ אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְהֵרָה
 לְבָרְךָ, עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן
 מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קֹדֶשְׁךָ,
 בְּכַתּוּב בְּדַבְרֵי קֹדֶשְׁךָ, יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם

אלהיה ציון לדר ודר הללויה:

קדוש אתה ונורא שמה, ואין אלוה
מפלעדיך, פפתוב, ויגבה יהוה
צבאות במשפט, והאל הקדוש נקדש
בצדקה. ברוד אתה יהוה, המלך
הקדוש:

אתה בחרתנו מפל העמים, אהבת אותנו ורצית
בנו, ורוממתנו מפל הלשונות, וקדשתנו
במצותיך, וקרבתנו מלפנו לעבודתך, ושמה הגדול
והקדוש עלינו קראת:

ותתן לנו יהוה אלהינו באהבה את יום הזכרון הזה,
יום תרועה מקרא קודש זכר ליציאת מצרים:

אלהינו ואלהי אבותינו, יעלה ויבוא ויגיע, ויראה
וירצה וישמע, ויפקד ויזכר ויזכרנו
ופקדוננו, וזכרון אבותינו, וזכרון משיח בן דוד
עבדך, וזכרון ירושלים עיר קדשה, וזכרון כל עמך
בית ישראל לפניך, לפליטה לטובה, לחן ולחסד
ולרחמים, לחיים טובים ולשלום. ביום הזכרון הזה:
זכרנו יהוה אלהינו בן לטובה. ופקדנו בן לברכה.
והושיענו בן לחיים טובים. ובדבר ישועה ורחמים,
חנם וחנו, ורחם עלינו והושיענו, כי אליך עינינו,
כי אל מלך חנון ורחום אתה:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְלוֹךְ עַל כָּל
 הָעוֹלָם כָּלוּ בְּכַבּוּדָּךְ, וְהַנְּשֵׂא
 עַל כָּל הָאָרֶץ בִּיקָרְךָ, וְהוֹפֵעַ בַּהֲדָר
 גָּאוֹן עֲזִיבָה עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תְּבֵל אֶרֶץְךָ,
 וַיֵּדַע כָּל פְּעוּלֶךָ, כִּי אַתָּה פִּעַלְתָּנוּ, וַיִּבִין
 כָּל יִצְוֵר, כִּי אַתָּה יִצְרַתָּנוּ, וַיֹּאמֶר כָּל
 אֲשֶׁר נִשְׁמָח בְּאִפּוֹ: יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 מֶלֶךְ, וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה: קִדְּשָׁנוּ
 בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְתָן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ,
 שְׂפַעְנוּ מִטּוֹבֶךָ וּשְׂמַחְנוּ בִישׁוּעָתֶךָ,
 וְטַהַר לִבֵּנוּ לְעִבְדֶּךָ בְּאֵמֶת, כִּי אַתָּה
 אֱלֹהִים אֵמֶת וּדְבָרֶךָ אֵמֶת וְקִיָּם לְעַד.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ,
 מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וַיּוֹם הַזֶּפְרוּן:

רִצָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
 וּלְתַפְלָתָם שְׁעָה, וְהִשָּׁב אֶת
 הַעֲבוּדָה לְדַבִּיר בֵּיתֶךָ, וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל,
 וּתַפְלָתָם מִחֲרָה בְּאַהֲבָה תִקַּבֵּל בְּרִצּוֹן,
 וְתִהְיֶה לְרִצּוֹן תָּמִיד, עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ:

וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמַּחְזִיר שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָהּ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהי
אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ, מִגֵּן
יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נִוְדָה לָךְ וְנִסְפָּר
תְּהִלָּתְךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל נַשְׁמוֹתֵינוּ
הַמְקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נַסִּיךְ שְׂפָכֵל יוֹם עַמְנוּ, וְעַל
נַפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׂפָכֵל עַתָּה, עָרַב וּבָקָר
וְצִהָרִים, הַטּוֹב בִּי לֹא כְּלוֹ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם, בִּי לֹא
תַמּוֹ חֲסָדֶיךָ, בִּי מַעֲלֵם קוֹיֵנוּ לָךְ:

וְעַל כָּלֵם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמֶךָ מִלִּפְנֵינוּ
תַּמִּיד לְעוֹלָם וָעֶד:

וּכְתוּב לְחַיִּים טוֹבִים, כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ:

וְכֹל חַיִּים יוֹדוּךָ סְלָה, וַיַּחֲלִלוּ וַיְבָרְכוּ אֶת שְׁמֶךָ
הַגָּדוֹל בְּאַמֶּת לְעוֹלָם בִּי טוֹב, הָאֵל יִשׁוּעַתָּנוּ
וְעִזְרָתָנוּ סְלָה, הָאֵל הַטּוֹב. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַטּוֹב
שְׁמֶךָ וְלָךְ נָאֵחַ לְחַדוֹת:

שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ
וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ, כְּלָנוּ כְּאֶחָד יַחַד
בְּאוֹר פְּנִיךָ, בִּי בְּאוֹר פְּנִיךָ נִתְּתָ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת
חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וְצַדִּיקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם,
וְכֹל טוֹב, וְטוֹב יְהִיָּה בְּעֵינֶיךָ, לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרַךְ אֶת כָּל עַמֶּךָ
יִשְׂרָאֵל, בְּכֹל עַתָּה וּבְכֹל שְׁעָה בְּשְׁלוֹמְךָ, בְּרוּב עוֹז וְשְׁלוֹם:

בספר חיים, ברכה ושלום, ופרנסה טובה, וגזרות טובות, ישועות ונחמות, נזכר ונכתב לפניך, אנחנו וכל עמך בית ישראל, לחיים טובים ולשלום:

ברוך אתה יהוה המברך את עמו ישראל בשלום:

יהי לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, יהוה צורי וגואלי:

אלהי, נצר לשוני מרע, ושפתי מדרך מרמה, ולמקללי, נפשי תדם, ונפשי בעפר לכל תהיה.

פתח לבי בתורתך, ואחרי מצותיך תרדוף נפשי, וכל הקמים והחושבים עלי רעה מהרה הפר עצתם וקלקל מחשבתם. (יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי שלא תעלה

קנאת אדם עלי ולא קנאתי על אחרים, ושלא אכעוס היום ושלא אכעיסך, ותצילני מיצר הרע, ותן בלבי הכנעה וענוה. מלפני ואלהינו יחד שמך בעולמך, בנה עירך יסד ביתך ושכלל היכלך וקבץ קבוץ

גלויות ופדה צאנך ושפח עדתך.) **עשה למען שמך, עשה למען**

ימינך, עשה למען תורתך, עשה למען קדשתך. למען

יחלצון ידידיך הושיעה ימינך וענני, יהי לרצון אמרי

פי והגיון לבי לפניך, יהוה צורי וגואלי. עשה שלום

במרומו, הוא ועשה שלום עלינו, ועל כל ישראל,

ואמרו אמן:

יהי רצון מלפניך, יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שיבנה בית

המקדש במהרה בימינו, ותן חלקנו בתורתך. ושם נעבדך

ביראה בימי עולם וכשנים קדמוניות. וערכה ליהוה מנחת

יהודה וירושלים בימי עולם וכשנים קדמוניות:

תפלה לשליח צבור בקול

פומחן

הארון

אֲדַנִּי שִׁפְתַי תִּפְתָּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי
 אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל
 הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיּוֹן, גּוֹמֵל חַסְדִּים
 טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת, וּמְבִיא
 גּוֹאֵל, לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ, בְּאַהֲבָה:

מִסּוּד חֲכָמִים וְנִבְוִנִים. וּמִלְמַד דַּעַת מְבִינִים.
 אֲפַתְחָה פִּי בַתְּפִלָּה וּבַתְּחִנּוּנִים. לְחִלּוֹת
 וּלְחַנּוּן פָּנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים וְאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים:

רשות לשליח צבור

אֶתִּיתִי לְחַנּוּךְ בְּלֵב קְרוֹעַ וּמְרַתָּח, בְּקִשׁ
 רַחֲמִים כְּעָנִי בַפֶּתַח, גִּלְגַּל רַחֲמֶיךָ
 וְדִין אֵל תִּמְתָּח, אֲדַנִּי שִׁפְתַי תִּפְתָּח: דָּבָר
 אֵין בְּפִי וּבַלְשׁוֹנִי מִלָּה, הֵן יְהוָה יִדְעָת
 כָּלָה, וּמִמַּעַמְקֵי הַלֵּב לִפְנֶיךָ אוֹחִילָה,
 אַחֲסֶה בְּסֵתֶר כְּנַפְיֶךָ סֵלָה: זִלְעָפָה וּפְלִצוֹת
 אַחֲזוּנִי בַּמּוֹרָא, חִלּוֹת פָּנֵי נוֹרָא בְּנַפְשׁ
 יִקְרָה, טוֹב טַעַם וְדַעַת קִטְנֵתִי לְחִסְרָה, עַל
 כֵּן זָחַלְתִּי וְאִירָא: יִגְעַתִּי בְּאַנְחֹתִי אֵיךְ
 לְעַמֵּד לְפָנֶיךָ, כִּי אֵין מַעֲשִׂים לְזִכּוֹת
 בְּעֵינֶיךָ, לְחִלּוֹתֶךָ שְׁלַחוּנִי מִקְהֵלוֹת
 הַמּוֹנִיָּה, תִּכְיִן לִפְנֵי תִקְשִׁיב אֲזַנְיֶךָ: מִחַ

אני ומה חיי תולעה ורמה, נבער מדעת
 ובאפם מזמה, סמכתי יתדותי בספר
 החכמה, מענה רף ישיב חמה: עזי אליך
 אשמרה לסעדי, פתח דבריך האר להגידו,
 צדקני ואמצני ותן לאל ידי, פי אתה
 משגבי אלהי חסדי: קהליך עומדים לבקש
 מחילתך, רחמיך יכמרו לרחמם
 בחמלתך, שופכים לב פמים לעמתך,
 ואתה תשמע השמים מכון שבתך: תחזק
 לעמד ידם הרפה, שלח מאתך עזר
 ותרופה, נואמיך ישיגו לחזק ולתקפה, כל
 אמרת אלוה צרופה:

סגרין

הארון

מיוסד ע"פ א"ב ובסוף חתום שם המחבר שמעון בר יצחק

אמרתך צרופה ועדותיך צדק, פאי עדיך פריב אל
 תדקדק, גשתך לחפש כל תעלום ודקדק, דין
 ענייך במשפט הצדק. הן עולמך בנית בחסד, ורב
 חסד מטה בלפי חסד, זכויות הכרע ועוד תיפד, הון
 על ניני מוצא מפשד: טרם נקרא אתה תענה, ימצא
 לנו חסד במענה, כפקדך היום יצוריק להמנה, לנו
 מלאכיה סביב יחנה: מדת טובך עלינו הגבר, נקנו
 מעון ופשעינו העבר, שגב בזרוע למקויה בסבר, עז
 חליפת כח ועלית אבר: פעלת אזרחי לפניך להזכר,

צִדְקוֹ יִלִּין כְּשֵׁר וּמִשְׁטִין יִסְכֵּר, קִבֵּל מִזְרָאֵךְ יַחֲוֹדֶךָ
 לְחֵבֵר, רֵץ בְּפִקּוּדֶיךָ לְיִשְׂרָאֵל וְלִיקָר: שְׁלֹם נִמְצָא בְּכֹל
 אֲשֶׁר נִפְקֵד, שְׁעֵשֶׁע פְּהִיּוֹם פְּחִנְט מִפְּקֵד: ^{מן} תִּהְלֵךְ וְעַז
 לְמִרְחֲמוֹ שְׂקֵד, תִּמְתּוֹ בְּעַת אֲשֶׁר פְּקֵד:

בּוֹ שְׁעֵנְנוּ מֵעוֹלָם וְיַעֲנֵנוּ נוֹרָאוֹת, בְּרִצּוֹי חֲנוּנֵנוּ קִבֵּל
 פְּתֻעֵלְאוֹת: ^{מן} יִחַלְצֵנוּ בְּמִגְנוֹ מִתַּחֲלוּאֵי תוֹצְאוֹת,
 בְּצַפְרִים עֲפוֹת בּוֹ יִגֹּן יְהוָה צְבָאוֹת:

זְכַרְנוּ לַחַיִּים, מִלֶּךְ חֲפִץ בַּחַיִּים, וְכִתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים,
 לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מִלֶּךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגִן: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
 מְגִן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מַחִיָּה מֵתִים אַתָּה רַב
 לְהוֹשִׁיעַ: מִזְרִיד הַטֵּל:

מִכְלָל חַיִּים בְּחֶסֶד, מַחִיָּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים,
 סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר
 אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אַמּוֹנָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל עַפְרָי. מִי כְמוֹךָ
 בַּעַל גְּבוּרֹת, וּמִי דוֹמֵה לָךְ, מִלֶּךְ מַמְיֵת וּמַחִיָּה
 וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

תָּמִים פְּעֻלָּךְ גְּדוֹל הַעֲצָה, שֶׁחֲרָנוּ פְּנִיךָ וְצִדְקָתְךָ נִמְצָא, רַחֵץ טָנֵף וְהַתָּם
 שְׂמֵצָה, קִבֵּל אֲנִי וְגִדּוֹר פְּרִצָה: צֵאן לְטִבַּח גִּזֵּר מִפִּקְלָה, פְּרִים
 וּבְקָשִׁים לְשִׁלְמוֹם וְעוֹלָה, עֲרִיכַת שְׁפָה נַעְרוּךְ בַּתְּפִלָּה, שִׁיחֵנוּ יִשְׁפַר
 כְּהַקְטֵר וּבִלְוָה: נְתִיב יִשְׂרָאֵל אִם נִעְקַל בְּלִכְתָּ, מִשְׁלַחְתְּךָ לְעוֹזֵב
 לְהַתְּרָפוֹת בְּמִלְאֲכָתָה, לְנִגְדֶךָ יִפְקֵד מִזְבַּח מַעֲרֶכְתָּה, בְּמִאֲכֵלֶת הַפִּאֲכִילָה
 מֵאֵז נַעֲרַכְתָּ: יַחַד אֵב וּבֶן בְּלִכְתָּם לְהַר מוֹר, טִבַּח לְהֵכֵן מִפְּקֻדֶךָ לְשִׁמּוֹר,
 חֲנוּכָם נִצּוֹר רַחֲמִים לְכִמּוֹר, זְכַר שְׁבוּעָה כְּקַטְרֵת לְתַמּוֹר: וּבִשְׁכַתְּךָ הַיּוֹם

ראש עת רצון השנה תרו

לדין עמים, המלא על צאצאיומו רחמים, דיננו הצהר ולא נצא נכלמים,
גפן נטיעתך תכין לארץ ימים: בזכות נעקד הקשיכה משחק, אבינו
אדם קוראיד מדחק: חזן שמונו על ספרך לחיים יוחק, וניב שפתינו
הקשב פניעתר יצחק:

שפתינו מדוכבות עז ובצדקתו נחיה, ברחמים יצדקנו וזרוענו יהיה:
חזן יחיינו כקדם מיזמים אהיה, ביום השלישי יקימונו ונחיה:

מי כמוך אב הרחמים, זוכר יצוריו לחיים ברחמים:

ונאמן אתה להחיות מתים. ברוך אתה יהוה מחיה
המתים:

הארון

פותחין

חזן
שְׁלַחְתִּי בַמַּלְאָכוֹת סָגַל חֲבוּרָה, שׁוֹמְרֵי
אֲמוֹנַתְךָ וּמִיחַדֶּיךָ בַּמּוֹרָא,
שְׁפַכְתִּי שֵׁיחַ לְבַקֵּשׁ עֲתִירָה, שְׁמַע יְהוָה
קוֹלִי אֶקְרָא:

הארון

סוגרין

מדבר בצדקה חזן ומתרצה, מחסה ומסתור לדורשיך המצא, מתח
דינה אם ביצורים תמצה, מלפניך משפטי יצא: ערך תקיעתנו
שעה בבורים, ערבב קמגור ואמין סנגורים, עקרת בית וחצובת
צורים, עיניך תחזינה מישרים: ויזכר לפניך צדקת התם, ועד אהליך
ובכסאך נחתם, וחלצני מפשע ומעון נכתם, ואל ומשלו כי אז איתם:
נוהג בחסד זוכר הברית, נקנו מנסתרות ונזכה כבורית, נחנו באמתך
ותננו לאחרית, נושא עון ועובר על פשע לשארית: בהנשאך לבסא
נזרא ואיום, ברואי חלד להשפט בהיום, ברחמיך עלינו המציאנו פדיום,
באלהים חללנו כל היום: רוע יצרנו הסר בחמלתך, רצנו וסוכנו במחס
אברתך, רצה תשובתנו והרבה מחילתך, רעה עמך בשכטך צאן
נחלתך: ידענו דרכיך ואורחותיך לתמו, יושר פנידיך בלבנו לצמד,
יכמרו רחמיך סליחתנו לחמד, ידענו כי חטאנו ואין מי יעמד: צוה
ישועתך לרעותך האהובה, צמאה לחסדך כמהה ותאבה, צפה והבט
פי מאד נכאבה, צדקתך כהררי אל משפטיך תהום רבה: חפזין
בהגוינו ובקול תרועתנו, חטאינו חלפן והפקר שנגנו, חבל והצמת

קדקד משמיננו, קננו אלהים קננו כי כף חסיה נפשונו: קרבנו לישעך
 בזה ראש שנתנו, קבץ נפוצותינו למרבץ קריתנו: חזן קמים יחזו פי
 מאתך תהלתנו, קנה קריתנו אדני תהלתנו:

ימלך יהוה לעולם אלהיך ציון לדר ודר
 הללויה:

ואתה קדוש יושב תהלות ישראל, אל נא:

הארון

מיוסד ע"פ א"ב

פותחין

בשמים ובארץ:

אתה הוא אלהינו:

דגול מרכבה:

גבור ונערץ:

וצנה ונבראו:

הוא שם ויהי:

חי עולמים:

זכרו לנצח:

יושב סתר:

טהור עינים:

לבושו צדקה:

פתרו ישועה:

נאפד נקמה:

מעטהו קנאה:

עצתו אמונה:

סתרו יושר:

צדיק וישר:

פעלתו אמת:

רם ומתנשא:

קרוב לקוראיו באמת:

תולה ארץ על בלימה:

שוכן שהקים:

חי וקיים נורא ומרום וקדוש:

הארון

סוגרין

כשחל יום ראשון בחול אומרים זה הסדר

שם המהבר שמעון בכל החרוזים

ח"ק שמו מפארים עדת חבלו. ונערין באראלי
 קדש הלילו. ובהיכלו כבוד אומר פלו. קדוש:
 ח"ק שומרי מצותיו עוד ישובון לבצרון.
 נדברים יראיו בהכשר ויתרון. ויקשב יהוה
 וישמע ויכתב ספר זכרון. קדוש:

ח"ק שפרו מעשיכם וברית לא תופר. נאקתכם
 יאזין שחקים שפר. ותיטב ליהוה משור פר.
 קדוש:

ח"ק שבטי מקוראך עלה והמשל. נמישות צרים
 בהתייך לנשל. פי ליהוה המלוכה ומושל.
 קדוש:

כשחל יום ראשון בשבת אומרים זה:

חזן וקהל תעיר ותריע. להכרית כל מריע. ותקדש ביודעי
 להריע. קדוש:

שם המהבר בראשי החרוזות אלעזר בריבי קליר

אדרת ממלכה. על מה השלכה. ועוד לא מלכה. לפל המליכה. ואחריו הלכה.
 שלא כהלכה. עליה המלכה. גברת ממלכה. עד תופיע מלוכה. זבולי

ח"ק שְׁבוֹתֵנוּ מִמְרַחֵק עֲלוֹת לְהַר קָדְשׁוֹ. וְנִפְאָרְנוּ
תְּמִיד בְּדַבִּיר מִקְדָּשׁוֹ. כִּי זָכַר אֶת דְּבַר קָדְשׁוֹ.
קְדוֹשׁ:

ח"ק שְׁבַח מִגְדֵּל עֹז שֵׁם הַגְּדוֹל. נִצַּח בְּתַתּוֹ
לְמַלְכוֹ עֹז וּמִגְדוֹל. בַּיּוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפָר
גְּדוֹל. קְדוֹשׁ:

ח"ק כָּל יוֹשְׁבֵי תֵיבֵל וְשׁוֹכְנֵי אֶרֶץ. יֹאמְרוּ תְּמִיד
הַגְּדִיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת בְּאֶרֶץ. וְהָיָה יְהוָה לְמִלְךָ
עַל כָּל הָאָרֶץ. קְדוֹשׁ:

מיוסד ע"פ א"ב בראשי החרוזות ויחסר אות ר' ויתכן שהר" של קרית הוא מקום ר' דוגמת אלהי
כך בטחתי (תהלים כה) כמ"ש הראב"ע, ובחלק השני מכל חרוז חתום שם המחבר שמעון בר יצחק
חזק ואמץ:

חזן אָדָר וְחוֹד אֶתָּן בְּצַבִּיּוֹן. שׁוֹעַ אֶעֱרֹךְ בְּנִיב וְהַגִּיּוֹן:
קדל אֶקְרָא לְאֱלֹהִים עֲלִיּוֹן:

חֲרֻכָּה. מִתְמַיְמֵי פְרָכָה. וְנִתְּן לָהּ אֲרֻכָּה. רַחֲבָה וְאֲרֻכָּה. וְקִשְׁתֵּי דְרֻכָּה. וְעוֹל
הָאֲרֻיכָה. בְּעִתָּה פְרָכָה. וְהִנֵּה דְרוּכָה. וְעַד עִתָּה מוֹלֻכָה: יְסוֹדוֹת
עֲרֻמָּה. עֲרָה וְהַחֲרִימָה. וְעַד יְסוֹד עֲרֻמָּה. רֹאשׁ הַרְיֻמָּה. וְסוֹד הַעֲרִימָה. וְנִדְיָה רֻמָּה.
בְּעֲרָה מְעֲרֻמָּה. וְעַד שַׁחַק רֻמָּה. וְתֹאפֵד מְלוּכָה: יִרְעוּתֵי גְדָדָה. אֲהֵלֵי שְׂדָדָה.
וְחֲרָשָׁה וְשְׂדָדָה. קְצִינּוֹת רַפְדָּה. וּמְלַכּוֹת אֶפְדָּה. וְזֹאת הַקְּפִידָה. וְזִמְנָה וּמְרָדָה.
עֲבַד לְזָר חֲרָדָה. וְחֻלְלָה מְלוּכָה: לְחֻצָּה בְּנֵי מְלָה. וּפְצָה לְעִיּוֹ מְלָה.
מִי לִי בְדוּק מְלָה. וְתִרְחַ בְּכֶסֶם מְלָה. וְזִלְתִּי אִיּוֹ מְלָה. אֲנִי וְאֶפְסִי מְלָה: חוֹן רַם עַל
כָּל מְלָה. תִּגְעִילָנָה מִמְלָה. וְלֵךְ תִּשְׁיֵב מְלוּכָה:

חזן ביום הנבחר משמי ערץ. מישרים לשפט קדשתו
להעריץ:

קהל יהוה מלך תגל הארץ:

חזן גאותו גדלה עולם מהכיל. עזויו לספר כח מי וכול:

קהל מלך על כל הארץ אלהים זמרו משכיל:

שמו מפארים עדת חבלו. ונערץ באראלי קדש הלולו.
ובהיכלו כבוד אומר בלו. קדוש:

חזן דע ושימו כל בריותיו. וידעו כי גדלו גבורותיו:

קהל זכר עשה לנפלאותיו:

חזן הציב וירה אכן פנתו. נחליאל עבור לשעשע
באימתו:

קהל זכר לעולם בריתו:

חזן ורשם בחק דת הגיוני. בכל שנה ושנה לזכר זכרוני:

קהל לזכרון בהיכל יהוה:

שומרי מצותיו עוד ישובון לבצרון. נדברים יראו
בהכשר ויתרון. ויקשב יהוה וישמע ויכתב ספר זכרון.

תעיר ותריע. להברית כל מריע. ותקדש ביודעי להריע.
קדוש:

חזן מלך מבלט מרעה. ליודעי תרועה. האל קדוש:

חזן מלך זכר אחוז קרו. לתוקעי לה חיום בקרו. נורא וקדוש:

קדוש:

חזן זבח קדש כהכשר אז בעיניו. רגל תמורתו איל
להקריב לפניו:

קהל אחר נאחו בסבך בקרניו:

חזן חכם הניטיו לתקע בזה חדש. יום זה אם יקרה בשבת
קדש:

קהל זכרון תרועה מקרא קדש:

חזן טבעו אם בחל יבואכם. צווי לתקע בכל גבולכם:

קהל יום תרועה יהיה לכם:

שפרו מעשיכם וברית לא תופר. נאקתכם ואזין שחקים
שפר. ותיטב ליהוה משור פר. קדוש:

חזן ירום צור ישעי כפי כל אמים. חשוף ורועד להושיע
ממתקוממים:

קהל מלכותך מלכות כל עולמים:

חזן כהגלותך לעין כל שכנגד להועד. קהלות ורבות
בפימו להעד:

אאפיר נור איום. בשלוש קדשה ביום: גבורי כח גדלה. דחרוהו בבית
דגילה: חוגי הגה המלה. ותקוהו כחלל ומלה: זוכר לעד זכיות.
חדשוהו זמר חיות: טוב עומם טרה. יחדוהו כחדוש ירה: בוכש כל כעסים.
לבל אף להשים: משרתי בחיל מורא. נכחם חללו נורא: שרפי סביב סערה.
ענו למעביר עברת: פליאים פצחו פת. צלצלו הכל צופת: קהלות עם
קדושים. רוקמוהו רבבות רועשים: שמע קול שופר. תאזין ואשמה תופר:
חזן תשלש שופרות בהר הקדש. ואשלש קדשה בקדש:

קהל יהוה ימלך לעולם ועד:

חזן לך יאתה כבוד ועז הגוים. חלד וכל שוכניה וכל האיים:

קהל מי לא ייראך מלך הגוים:

חזן שבטי מקוראך עלה והמשל. נטישות צרים בהתיזך לנשל. פי ליהוה המלוכה ומושל. קדוש: מוטות צרים שפר והכחידם. זרויך קבץ והנם תפרם:

קהל זכר עדתך קנית קדם:

חזן נדיבי עמים ינחמו בכפלים. קמיהם על פנימו גלה שולים:

קהל זכר יהוה לבני אדם את יום ירושלים:

חזן סלול מסלתנו ישר לצעד. ובן יקירך קרסול לא ימעד: פנמת זכור אזכרנו עוד:

חזן שבותנו ממרחק עלות להר קדשו. ונפארנו תמיד בדבור מקדשו. פי זכר את דבר קדשו. קדוש:

חזן מלך זכר אחוז קרו. לתקעי לך היום בקרו. נזרא וקדוש: שבה מגדל עוז שם הגדול. נצח בתתו למלכו עז ומגדול. ביום ההוא יתקע בשופר גדול. קדוש:

חזן עמוסיך תקעים ומריעים בשופר. אמרתך לקום בחק המספר:

חזן עמוסיה תוקעים ומריעים בשופר. אמרתך לקים כחן

המספר:

קהל תקעו בחדש שופר:

חזן פשעם העבר ועונם פפר. מענם יערב בהקרבת כבשים

ופר:

קהל בחצוצרות וקול שופר:

חזן צמחיהם ירבו כחל אין מספר, צבוריהם יעוררו ויעלו

מעפר:

קהל כנשוא נם הרים תראו וכתקוע שופר:

שבה מגדל עוז שם הגדול. נצח בתתו למלכו עז ומגדול.

ביום ההוא יתקע בשופר גדול. קדוש:

חזן קרית מושש היכל ואולם. מזבח ישיב וכלי שרת פלם:

קהל יהוה ימלך לעולם:

חזן שמים וארץ ירננו לשמו. יערות ימחאו כף להנעימו:

קהל כי פקד יהוה את עמו:

חזן תקף אראלים וכוכבי צפר. תהלות יתנו שבה להשפר:

קהל תקעו בחדש שופר:

חזן פשעם העבר ועונם פפר. מענם יערב בהקרבת כבשים

ופר:

קהל בחצוצרות וקול שופר:

חזן צמחיהם ירבו כחל אין מספר, צבוריהם יעוררו ויעלו

מעפר:

קהל הללוהו בתקע שופר:

כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֶל וְשׁוֹכְנֵי אֶרֶץ. יֹאמְרוּ תְמִיד הַגְּדִיל יְהוָה
לְעִשׂוֹת בְּאֶרֶץ. וְהָיָה יְהוָה לְמִלְךָ עַל כָּל הָאָרֶץ. קְדוֹשׁ:

ח"ק יִשְׁפֹּט תֵבֶל בְּצַדִּיק. וְלֵאמֹים בְּמִישְׁרִים. הָאֵל
קְדוֹשׁ:

ח"ק וְהוּא בְּאַחַד וּמִי יִשׁוּבְנוּ. וְנִפְשׁוּ אֹתָהּ
וַיַּעַשׂ. נוֹרָא וְקְדוֹשׁ:

מיוסד ע"פ א"ב ובסוף חתום שם המחבר שמעון בר יצחק חזק:

אָתָּן לְפוֹעֲלֵי צַדִּיק. בַּיּוֹם הַנִּבְחָר מַעֲשֵׂה לְהַבְדִּיק: בְּאֹתוֹ מֵאֵד גְּדִלָּה. דֶּרֶךְ עֲנֻתוֹ לְפִי
הַגְּדִלָּה: הוּא אֲדוֹן הָעוֹלָם. וּמִי הַקְּשָׁה אֵלָיו וַיִּשְׁלַם: זוֹכֵר הוֹלֵךְ בְּתוֹם. חוֹנֵן וְעוֹשֶׂה
דִּין יְתוֹם: טָהוֹר כְּרוֹם וְנִשְׂא. יָפָה כְּעִתּוֹ הַפֶּלַעַשׂ: כְּפִיר לֹא יִמָּאֵס. לִנְכֻזָּה כְּעֵינָיו
נִמְאָם: מִפְּאֵר רוֹכֵב עֲרֻבוֹת. נִנְהַג נִגְדוֹ וְאֵשׁ לְהַבּוֹת: סוֹעֵף בְּהַרְבוֹת שְׁנוּנוֹת. עֵבוֹר
יְתוּמִים וְאַלְמָנוֹת: פֶּעַל אָדָם יִשְׁלַם. צָר פֶּה וּמַשְׁשִׁים אֵלֶם. קוֹנֵה הַכֹּל בְּרַחֲמִים. רֵם
וּמִשְׁפִּיל רָמִים: שׁוֹפֵט יְצוּרָיו בְּחֵינִיָּה. תְּמִים פֶּעַל אֵל אֲמוּנָה: שׁוֹפֵטֵי אֶרֶץ כְּתוּבָה.
מַפְחֵדוֹ יִבְהַלּוּ וַיִּתְמַהוּ: עוֹשֶׂה מִשְׁפָּט עִמּוֹ. וַתִּחַלֵּה מִקְדָּמָם מִפְּנֵי עִמּוֹ: נְדִיבִים
בְּדַקְדוּקָם יִחִילוּ. בְּאֲשֶׁר מִשְׁפָּטוֹ פֶּעַל: רוֹאֵה כָּל תַּעֲלוּמוֹת. יוֹשֵׁב בְּנִבְחֵי מְרוֹמוֹת:
צוֹפֵה כָּל נוֹלָדוֹת. חוֹפֵשׁ כָּל הַעֲתִידוֹת: קוֹרֵא הַדּוֹרוֹת מֵרֵאשִׁית. חֲקֵרֵי לֵב לְתוֹר וְלְדְרוֹשׁ:

חן זוכר ברית ראשונים. קים שבועה לאחרונים:

ישפט תבל בצדק. ולאמים במישורים. האל קדוש:

קהל בנשוא גם תרים תראו וכתקוע שופר:

שִׁבְחַ מְגִדֵּל עוֹז שֵׁם הַגְּדוֹל. נִצַּח בְּתוֹתוֹ לְמַלְכוֹ עוֹז וּמְגִדֵּל.

ביום ההוא יתקע בשופר גדול. קדוש: אדון אם מעשים וכו'

ת"ק אָדוֹן אִם מַעֲשִׂים אֵין בְּנוֹ. שְׁמַךְ הַגְּדוֹל
 יַעֲמֵד לָנוּ. וְאֵל תְּבוֹא בְּמִשְׁפָּט עִמָּנוּ.
 קְדוֹשׁ:

ת"ק הֵן לֹא יֵאֱמִין בְּקְדוּשָׁיו. וְתַחֲלָה יִשִּׁים בְּאֵילֵי
 תְּרִישֵׁי שָׂדֵי. וְאֵיךְ יִצְדִּקוּ קְרוֹצֵי גוֹשְׁוֵי
 בְּמִשְׁפָּט. קְדוֹשׁ:

שְׁבִתִּי וְרָאָה תַּחַת הַשָּׁמַשׁ, אֵין טוֹב לְאָנוּשׁ מִהַתְחַמֵּשׁ, בִּירֵאת מַעֲוֹ
 לְחֶזֶק וְלֹא לְהַמְשׁ: שׁוֹרֵת הַדִּין רָאָתָה עֵינִי, נִבִּין תַּחֲלָה מֵאֲדָם
 הַקְּדוֹמוֹנִי, בְּצִלְם אֱלֹהִים נִבְרָא בְּעֶדֶן גִּנִּי: מַעַת הַפֶּר פִּי מִמְּלֶכֶת, בִּיקָר לֹא
 לֵן וְנִגְרַשׁ בְּשִׁלְכָת, וְאֵת לְהַט הַחֶרֶב הַמַּתְהַפֶּכֶת: מִדְּרֵךְ בְּדֵרֵךְ מִזִּבְיָם
 לְהוֹעִילוֹ, מִמִּזְרַח הָאֵיר עֲלֵט מֵאֶפְלוֹ, צִדֵּק וְקִרְאָהוּ לְרַגְלוֹ: עַל נְפֻתוֹ
 מִכַּמְטָחוּ בְּכַחֲנֵה, וּפִץ לְהוֹדִיעַ אִם יִירֶשְׁנָה, נִגְרְרוּ גִזְעֵיו גְּרוֹת אֶרְבַּע מֵאוֹת
 שָׁנָה: עוֹרוֹ נְדִיבִים וְהִתְאֹשְׁשׁוּ לְתֵאוֹה, בְּקִשׁוֹ צִדֵּק בְּקִשׁוֹ עֲנוּה, אוֹלֵי יֵשׁ
 תִּקְוָה: וְתִיק הַנְּעִלָה בְּאֶחָד הַהָרִים, לְשִׁמְנֵה קִים בְּרִית בְּשָׂרִים, וְזָרַע וּמִצָּא
 מֵאֵה שְׁעָרִים: וְלִשְׁשִׁים נַחֲמֵט בְּמִצִּיק וּמִשְׁעִשֵׁעַ, וְלִשְׁבִיבָה כְּהָה מֵאוֹרוֹ
 לְהִשָּׁע, עִבּוֹר שְׂאֵתוֹ פְּנֵי הַרְשָׁע: נֹא שִׁימוֹ עַל לֵב מוֹרְאוֹת, וְהַשִּׁיבוּ יָד
 מֵעוֹל לְהַמְלֵט מִתְּלֵאוֹת, אוֹלֵי יַחֲנֵן יְהוָה צְבָאוֹת: נְעִים אֲשֶׁר טוֹבוֹ אֶהְלִיו,
 וְתֵאוֹרוֹ חֲקוּק בְּכֶם זְבוּלִיו, וְהִנֵּה יְהוָה נֹצֵב עֲלֵיו: בְּשׁוֹבוֹ מִפְּדֵן וְנַחֲלִין
 מִתְּלֵאָה, וְנִדְרוֹ אַחַר לֹא לֹו נִרְאָה, נִכְשַׁל בְּדִינָה בַּת לֵאָה: בִּינוּ יִצְוֵרֵי
 לְרַחֲמֵיו לְשֵׂאֵף, גּוֹרוֹ לָכֶם מִפְּנֵי סַעֲרַת חֲרוֹן אַף, אוֹלֵי תִפְתְּרוּ בְּיוֹם אַף:
 רַעִים וְאֲחִים בְּנֵי הַיִּצְהָר, אֲשֶׁר אֲצִנוּ בְּמִשְׁלַחְתֶּם כְּצִבֵי לְמַהֵר, וְהַגְּבִילוֹ
 סְגִלָה בְּתַחֲתֵית הַהָר: רַבִּי תוֹרָה כְּתוֹבוֹ לְעַם, וְהוֹרוֹם דְּרָבִי יוֹשֵׁר וּמִשְׁפָּטִי
 נְעַם, וּכְמִי מְרִיבָה הַפְּקֵדוֹ בְּזַעַם: יִדְעוּ זֹאת כָּל יוֹשְׁבֵי אֲדָמָה, אִם כֵּן
 בְּתִימִי חֲכָמָה, מֵה יַעֲשׂוּ מֵלֵאי מִרְמָה: יָדִיד יְהוָה אֲשֶׁר מִלֶּךְ תַּחֲלָה, כִּכֵּן
 שָׁנָה נָקִי מִכָּל עוֹלָה, וְלֹא נַעֲצַל מִמְּלַחֲמַת עִבּוֹר הַצֵּלָה: צוּה עַל מַחֲת
 הַמִּזְנֵב, שָׁנָה מִפְּקֵד וְהוֹכִישׁ כְּגוֹנֵב, בְּחַמְלוֹ מֵעַדְנֹת כְּכִשְׁפֵי מִתְנַנֵּב: צוּר
 נַחֵם כִּי הַמְּלִיכוֹ, וְהִפִּילוֹ בִּיד אוֹיְבָיו לְדַעְכוֹ, וּמֵה יַעֲשׂוּ מִפִּירֵי דִין כְּעֶרְכוֹ:
 חֲסִידֵי-הַמְּנַעִים וּמִירוֹת לְקוֹנֹו, וְהוֹכֵן בְּחֶסֶד כְּפֹא גְאוּנוֹ, וְעִשָּׂה מִשְׁפָּט

יצדקה להמונו: התפ לברח מפני פרי בטנו, הקדימו רכיל משקר על אדונו, וחלק לו שדה בחלק לשונו: קול החלוק בהספית ממעונו, חלק מלכותו בין עבדו ובין בנו, ומה יעשה מלשני כפקד עליו חרונו: קהלות ורכבות ואלפים, אשר לפנינו עברו חלופים, ולא יכלו להצמדק היות חפים: הן שמים בעיניו לא זכו, וכל לגיוני שחק בפשתה דועכו, ונתעב ונאלח מה יזכו: קובץ מרמה ומסתתר בעניניו, אם יאמר בלבו מי יעידני לפניו, קורותיו ורהיטיו ועציו ואבניו: טהור עינים ברע מראות, הצלל הטאינו בעמקי מחבואות, ועשה עמנו לטובה אות: נחנו אם פשענו מאהריה, הזכר לאבות העולם בחיריה, ואל תתעלם מתחן משהריה: חזן חלק פרים ומנחה הגונה, זכר הגיונינו ותן לנו חנינה, קימנו לחיים טובים בזה ראש השנה: הן לא יאמין בקדושו. ותהלה ישום באילי תרשישו. ואיד יצדקו קרוצו גושיו במשפט. קדוש:

פוחתין

ובבן ויהי בישרון מלך:

הארון

שמ המכבר שמעון חתם במרו הארון

מלך עליון: אמין המנשא, לכל ראש מתנשא, אומר ועושה, מעוז ומחסה, נשא ונושא, מושיב מלכים לפסא.
 מלך עליון: גבור בגבורות, קורא הדורות, גולה נסתרות, אמרותיו טהורות, יודע ספרות, לתוצאות מזרות.
 מלך עליון: המפאר בפי כל, והוא כל יכול, המרחם את כל, ונותן מחיה לכל, ונעלם מעין כל, ועיניו משוטטות בכל.
 מלך עליון: זכר נשפחות, חוקר טוהות, עיניו פקוחות, מגיד שחות, אלהי הרוחות, אמרותיו נכוחות.
 מלך עליון: טהור בזבוליו, אות הוא באראליו, אין ערוך

אליו, לפעל במפעליו, חול שם גבוליו,
בהמות ים לגליו. לעדי עד ימלך:

מלך עליון: בונם מי הים, רוגע גלי ים, סוער שאון דכים,
מלא העולם דים, משביחם בעים, ושבים
אחור ואים. לעדי עד ימלך:

מלך עליון: מושל בגבורה, דרכו סופה וסערה, עוטה
אורה, לילה ביום להאירה, ערפל לו סתרה,
ועמה שרא נהורא. לעדי עד ימלך:

מלך עליון: סתרו עבים, סביבו להבים, רכובו פרוכים,
משרתיו שביבים, מזלות וכוכבים, הללו
מרבים. לעדי עד ימלך:

מלך עליון: פותח יד ומשביע, צורר מים ומנביע, יבשת
להטביע, לשליש ולרביע, יום ליום יביע,
שבחו להביע. לעדי עד ימלך:

מלך עליון: קדוש ונורא, במופת ובמורא, ממדי ארץ
קרא, ואבן פנתה ירה, וכל הנברא, לכבודו
ברא. לעדי עד ימלך:

מלך עליון: שומע אל אביונים, ומאזין חנונים, מאריך
רצונים, ומקצר חרונים, ראשון לראשונים,
ואחרון לאחרונים. לעדי עד ימלך:

סוגרין
מלך אביון, בלה ורד שחת, בשאול ובתחת, בלאות בלי
נחת, עד מתי ימלך:

מלך אביון, תנומה תעופנו, תרדמה תעופנו, תהו
ישופנו, עד מתי ימלך:

ופותחין

מיד

אבל מלך עליון: שופט האמת, מעבדיו
אמת, עושה חסד ואמת, ורב חסד
ואמת, נתיבתו אמת, חותמו אמת. לעדי
עד ימלך:

יהוה מלך, יהוה מלך, יהוה ימלך לעולם ועד:

כל שנאני שחק, באומר מאדירים. יהוה מלך:
כל שוכני שקט, בכרכה מברכים. יהוה מלך:
אלו ואלו, בגובה מגדילים. יהוה ימלך:

יהוה מלך, יהוה מלך, יהוה ימלך לעולם ועד:

כל מלאכי מעלה, בדעה מדגילים. יהוה מלך:
כל מושלי מטה, בהלל מהללים. יהוה מלך:
אלו ואלו, בודאי מודים. יהוה ימלך:

יהוה מלך, יהוה מלך, יהוה ימלך לעולם ועד:

כל עריצי עליונים, בזמר מזמרים. יהוה מלך:
כל עובדי עולמים, בחיל מחסנים. יהוה מלך:
אלו ואלו, בטעם מטבסים. יהוה ימלך:

יהוה מלך, יהוה מלך, יהוה ימלך לעולם ועד:

כל עוודי ועד, בישר מופים. יהוה מלך:
כל ותיקי וסת, בכשר מכללים. יהוה מלך:
אלו ואלו, בלהג מלהגים. יהוה ימלך:

יהוה מלך, יהוה מלך, יהוה ימלך לעולם ועד:

כל נדיבי נדבות, במאמר ממללים. יהוה מלך:

כָּל נִכְבְּדֵי נַעַם, בְּנִצּוּחַ מִנְצָחִים.
אֱלֹהֵי וָאֱלֹהֵי, בְּשִׁיחַ מְשֻׁחָחִים.

יְהוָה מֶלֶךְ, יְהוָה מֶלֶךְ, יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

כָּל בְּעָלֵי בִינָה, בְּעֵלָיו מְעֵלִים.
כָּל בְּרוּאֵי בְרִיָּה, בְּפִצּחַ מְפַצְחִים.
אֱלֹהֵי וָאֱלֹהֵי, בְּצַפְצוּף מְצַפְצָפִים.

יְהוָה מֶלֶךְ, יְהוָה מֶלֶךְ, יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

כָּל רְשָׁפֵי רוּמָה, בְּקוֹל מְקַדְּשִׁים.
כָּל רְאֵשֵׁי רוּן, בְּרִנָּן מְרַנְנִים.
אֱלֹהֵי וָאֱלֹהֵי, בְּשִׁירָה מְשׁוֹרְרִים.

יְהוָה מֶלֶךְ, יְהוָה מֶלֶךְ, יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

כָּל יְקוּרֵי יוֹפֵי, בְּתַקְפָּה מְתַנְּיִים.
כָּל יוֹשְׁבֵי יוֹשֵׁב, בְּיַחֲוֹד מִיַּחְדִּים.
אֱלֹהֵי וָאֱלֹהֵי, בְּאֲדָר מְאֲדָרִים.

יְהוָה מֶלֶךְ, יְהוָה מֶלֶךְ, יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

כָּל צוּבְאֵי צְבָא, בְּלִמְד מְלַמְדִּים.
כָּל צְנוּפֵי צְפִירָה, בְּצִדָק מְצַדִּיקִים.
אֱלֹהֵי וָאֱלֹהֵי, בְּחֵיל מְחַזְרִים.

יְהוָה מֶלֶךְ, יְהוָה מֶלֶךְ, יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

כָּל חֲלֵי חֶסֶד, בְּחֻרְדָּה מְחַלְלִים.
כָּל חֲשׂוֹקֵי חֶמֶד, בְּחֻזְקָה מְחַזְקִים.
אֱלֹהֵי וָאֱלֹהֵי, בְּנִגּוּן מְנַגְנִים.

יְהוָה מֶלֶךְ, יְהוָה מֶלֶךְ, יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

כָּל קְדוּשֵׁי קְדוּשָׁה, בְּקִדְשָׁה מְקַדְּשִׁים.

כָּל קְבוּצֵי קָהֵל, בְּקִשְׁט מְקֻשְׁטִים.

יְהוָה מְלֶךְ:

אֱלוֹ וְאֱלוֹ, בְּנֵעַם מְנַעִימוֹם.

יְהוָה יְמֶלֶךְ:

יְהוָה מְלֶךְ, יְהוָה מְלֶךְ, יְהוָה יְמֶלֶךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

כָּל חֲשֵׁמְלֵי זְקוּם, לְבִקְרִים מִתְחַדְּשִׁים.

יְהוָה מְלֶךְ:

כָּל תְּרִשְׁיֵשִׁי גְבֵה, בְּדַמְמַה מְלַחֲשִׁים.

יְהוָה מְלֶךְ:

אֱלוֹ וְאֱלוֹ, בְּשִׁלוּשׁ מִשְׁלֵשִׁים.

יְהוָה יְמֶלֶךְ:

יְהוָה מְלֶךְ, יְהוָה מְלֶךְ, יְהוָה יְמֶלֶךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

סוגרין הארון

וּבְכֹן וּלְךָ תַעֲלֶה קִדְשָׁה, בִּי אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מְלֶךְ:

כונת הפייטן להזכיר כל העשרה נסיונות אשר נתנסה אברהם אבינו ע"ה ועמד בכולם וזכותו יזכר לנו הקב"ה בזה יום הדין

מיוסד ע"פ א"ב

אֲשֶׁר מִי יַעֲשֶׂה כַּמַּעֲשִׂיךָ וּכְגִבּוֹרֹתֶיךָ, וּמִי יִתְרַחַר אַחַר מְדוֹתֶיךָ, וּמִי יִמְלֵל קִצַּת תַּפְאֲרוֹתֶיךָ, וּמִי יִשְׁמַע כָּל תְּהִלָּתֶךָ, וּמִי יַעֲרִיץ הוֹד קְדֻשָׁתֶךָ, שְׁמִים וְשְׁמֵי שְׁמִים לֹא יִכְלְלוּ אִימָתֶךָ, הָאֲרִיץ וְעַמּוּדֶיךָ יִתְפַּלְצוּן מִגְּעַרְתֶּךָ, אִין כְּמוֹד וְאִין פְּעָרְכֶּךָ וְאִין בְּלִתֶּךָ, אַתָּה רֵאשׁוֹן וְאַתָּה אַחֲרוֹן וְאַפְסֵם וְזִלְתֶּךָ, אִין קִין וְחֶסֶד וְסוּף לְתַבִּינְתֶּךָ, צַפּוֹן וְנַעֲלֵם וְנִסְתֵּר גְּלוּיִים לְעַמְּתֶךָ, לֶךְ הַהוֹד וְהַתַּפְאֲרָת וְהַנְּצִיחַ הַדְרָתֶךָ, לֶךְ יְהוָה הַגְּדִלָה וְהַגְּבוּרָה וְיִכְרָאֲתֶךָ עֲבָרְתֶךָ, מֵאִין כְּמוֹד יְהוָה גְּדוֹל אַתָּה וְגְדוֹל שְׁמוֹךְ כְּגִדְלִתֶךָ, לֶךְ הַשְׁמִים וְכָל צְבָאָם נִכְרָאוּ לְשִׁרְתֶּךָ, לֶךְ הָאֲרִיץ וּמִלּוֹאֵה הַדָּם טָרְגְּלוֹתֶיךָ, לֶךְ הַיָּם וְהַיַּבֶּשֶׁת וְהַכֹּל בּוֹנְנוּ אֲצִבְעוֹתֶיךָ, לֶךְ הַתְּסַף וְהַזָּהָב וְכָל שְׂכִיזֵי חֲמֻדֶתֶךָ, לֶךְ כָּל הַנְּפִשׁוֹת יַחַד מִפְּקוּדֹת בְּאִצְרוֹתֶיךָ, לֶךְ הַחֲכֻמָּה וְהַתְּבוּנָה וְהַשְׂכֵּל מִבִּינְתֶּךָ, חֲכָם לֵב וְאִפְסִין פֶּה הַתְּנַהֵג בְּחִסּוּדֶיךָ, כִּי מִי בִשְׁחַק יַעֲרֶךְ לֶךְ לְדַמּוֹתֶיךָ, מִי כְּמוֹד חֲסִין יֵה אֹת בְּצַבְאוֹתֶיךָ, אֵל נַעֲרָץ בְּסוּד קְדוּשִׁים רַבָּה וְנֹרָא עַל כָּל סְבִיבוֹתֶיךָ, חֶשֶׁד מִתְרַד וְעֲרַפֵּל סִבְתֶּךָ, מִנְּהַ גְּנֻדָּךְ בְּרַד וְאֵשׁ בְּחִלָּתֶךָ, הָאֵל הַנְּאֻמֵּן שׁוֹמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד בְּמִשְׁמֹרֶתֶךָ, לַתֵּת לְאִישׁ כְּדָרְכָיו בְּשִׁלְמֶךָ מִשְׁבְּרֶתֶךָ, הַצּוֹר תְּמִים פְּעִלוֹ וְאִין עוֹל אַתָּה פְּעִלְתֶּךָ, מִשְׁפָּטֶיךָ תִּהְיֶה רַבָּה וְכִתְרֵי אֵל צִדְקָתֶךָ, עוֹזֵר וְסוּמֵךְ לְכָל מַחֲזִירֵי מִלְּאכְתֶּךָ, אַתְּ הַכֹּל עֹשֶׂת וְיָפָה כַּעֲשֵׂת בְּחֻקְּתֶךָ, בְּטָרֵם הָרִים יִלְדוּ וְתַחֲלִל אֲדָמְתֶךָ, בְּרֹאתֶךָ תִּשׁוּבָה לְמִרְפָּא אֲרוּכְתֶךָ, וְעַד לֹא מִבָּה הַקְּדוּמָת תַּעֲלֶתֶךָ, וְעַד לֹא מוֹזֵר הַנְּהַת רְפוּאֲתֶךָ, כִּי גְלוּ וְצַמּוּ לִפְנֵי כָּם שְׂכִינְתֶךָ, כִּי אָדָם אִין צְדִיק בְּאֲרִיץ לְהַזְהֵר מִגְּבֻלְתֶּךָ, אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה טוֹב וְלֹא יַעֲבֹר מִתַּרְתֶּךָ, כִּי לֹא תֵאֻמֵּן בְּעַבְדֶּיךָ וּבְמִשְׁרָתֶיךָ, וְתַהֲלֶה תֵשִׁים כְּגִבּוֹדֵי

מחנותיה, אף שוכני בתי חמר עפרותיה, הגדלים בעון ועוברים על מצותיה, ותשמם כסד רגלם כי יסורו מאורחותיה, וכיד כל אדם יחתם בגזרותיה, ותגד להם פשעם בתוכחותיה, ותתודו את עונם ויצדיקו דיון אמתה, לכן תקדמת צרי למרתה, כי ישובו מאון ויבקשו מחילתה, ואתה קרוב לקוראיה להשיב מהם חמתה, ויום זה כהרת לישוב במשפט על בריותיה, וכבני מרון יעברו לפניך בספרתה, וכלם נקשרו בסקירת צפיתך, ותראה יחד לכם בראיתך, ותגור עליהם כל גזרותיה, ותקצב מוזנותיהם ופרנסתם באמרתך, ועמך בחוננם מתועדים לחילתך, ותוקעים ומריעים באמור בתורתך, ומערבבים קטגור בלי להשמינם לקראתך, ותזכר למו עקדת יצחק בשבועתך, ותתפך מדת הדין לרחמים כי כן מדתך, ותרםם עליהם ברב חמלתך, כי הם בגוד וצאו מרעייתך: והיום ופתחו שלשה ספרים מנודים, של צדיקים שומרי פקודים, של בינונים ושל ידים. צדיקים נכתבים לחי עד שקודים. ורשעים נכתבים לתבערת יקודים. ובינונים עד יום כפור תלויים ועומדים, אם ישובו מפעשיהם ויהיו חרדים, ויתקנו מעלליהם ויטיבו צעדים, חלקם בחיים וזכו נקמדים, ואם לא זכו למיתה יהיו נאחדים, וכמו כן יעשה ליום הדין, ויבאו מעשיהם להעיד בעדים, וכמאזנים יעלו משני צדדים, אם יכריעו טובים על הרעים ויהיו כבדים, כגלים יהיו כטוהים ולא פחודים, ואם תחצה על מחצה יהיו אגודים, ורב הסד מטה בלפי חסדים, ישוב ירחם ויכוש עון מורדים, וישא עון ויגביה מרדים, וכריעו נעימים ועגורים, ויעביר ראשון ראשון אחרים, כי צדיק יהיה בכל דרכיו ומעשיו חסדים, ורצה בתשובה מכל עולות ותמידים, התשובה ומעשה הטוב כחרים בפני שודדים: אגא אדון מלא רחמים, בקומך למשפט על יצורי עולמים, רוגזו בל תעיר על מעוטי עמים, תמיחדים שמך לילות וימים, ולנצחך תמיד מעריבים ומשכימים, וכאב על בן יקמרו רחמך בנחומים, לנקותם מכבד עון ואשמים, והזכר לברית שלשת תמימים, ולאב המון אשר היה תמים, ונתנסה בעשר נסיונות עצומים, ונמצא שלם בכל פעמים. הנם הראשון בהולדו נתעצו החרטמים, ובקשו להרגו גדולי המלכות והקוסמים, ונחבא בארץ שלש עשרה שנה שלמים, ולא ראה שמש וירח וכוכבי מרומים, ולאחר שלש עשרה שנה יצא מחכם בחכומים, ומאם אלילים ושקץ צלמים, ובטח ביוצרו ונפל חבלו בנעימים: השני השליכוהו לכבשן אש חמים, ומלך הכבוד פשט ימינו והצילו ברחמים, ונס אני יהוה אשר הצאתיה מאור כשדים בגאומים: השלישי הגלחו מכולדתו הגלת שלומים: הרביעי הביא רעב באותן הימים, הוא הרעב הראשון אשר בא לעולמים, ולא בכל הארצות ובכל התחומים, כי אם בארץ כנען לנסותו ולהורידו לארמת ענמים: החמישי נלקחה שרה למושל עמים, לביל שפורים הנשקר בכוכרי חמים, וינגע יהוה את פרעה ננעים גדולים ואימים, וקר בארץ פלשתים רבים ימים, ושלח מלך נרר ולקח יפת פעמים, ונעשה הוא וכל בני ביתו מומטומים, וירד מיכאל הפלאך להרגו בועמים, ויעק הגוי גם צדיק תהרגו ותשפוד

דמים, ואמר לו השב אשת האיש כי נביא הוא ואב לחכמים, ולקח צאן ויבקר ועבדים וישפחות והשיב לו תשלומים. ויתפלל אברהם אל האלהים ויעתר לו ממרומו, וירפא אותם מעצירת רחמים: השישי בבוא עליו המלכים הקדומים, עם נדרלעומר מלך גילמים, ובבן אחיו התחילו תחלה שוטמים, ובשכילו לקחו את כל רכוש סדומים, ויבא הפליט והגיד מה געשו קמים. וירק את הנביא לידי ביתו רשומים, הם ענר אשכול וממרא ואליעזר מסימים. ויחלק עליהם לילה ויכס במהלמים, הוא הלילה אשר היה מקדומים, וישב את כל הרכוש בעזרת משפיל רמים: השביעי כשנדבר עמו בין הבתרים, והראהו ארבע מלכיות כבירים, שמושלים בזמנם ויאבדו לדור דורים. עגלה משלשת זו מלכות ארמים ארורים, אשר היא בעגלה דשה וכחזירי יערים. ועז משלשת אלו יונים שנמשלו לצפורים. ואיל משלש זו מלכות מדי ופרס חברים, עננין שנאמר האיל אשר ראית בברורים, ותר אלו בני ישמעאל שנמשלו לשורים. וגזל אלו ישראל שנמשלו ליונים ותורים, עננין שנאמר ינתני בחגוי הסעל ובסתרים, ולקח ובתרם לשני בתרים, כדי להתיש בהם וזכרם להחרים. וירד העיט לאבדם זה דוד ראש הגבורים, כצאת השמש היה מניף עליהם כפודים, שלא ימשול בהם העיט עד הערב כסוד מורים, להודיע שאין מושלים אלא יום אחד מיאמו של יוצר הרים, חזין משתי ידות שעה בשעורים, כשהחמה נוטה במערב שתי ידות שעה מכה אורים, כן עד שלא יבא הערב יצמח אור לישראל, והיה לעת ערב יהיה אור להדורים: השמיני בהמולד ערלת בשרים, בעשור לחדש ביום הכפורים, ובכל שנה נראה דם מילתו כדם פרים ואימורים, ומכפר עונות עמו להצדיקים בישרים: התשיעי בשלחו ישמעאל ואמו למדברים, מעל יחיד הנעלה באחד ההרים, מזה ולבא לדור דורים: העשירי היה אחר הדברים האלה במלה, ונסחו קח נא את בנד והעלהו לי לעלה, והשיבו לאיזה בן לבן הערלה או לבן המילה, את יחידך אשר אהבת בחמלה, על החר אשר עליו שכינה מכללה, והשבים בבקר ולא נתעצל בעצלה, והבש החמור בעצמו בגילה, הוא החמור אשר רכב עליו דלה דלה, והוא שעתיד עני לרכב עליו בעת הנאלה, והלכו לדרגם בישר מסלה, כשהגיעו לצופים ראו שלהבת תלויה, והבין כי הוא החר לתלה, ובאצבע הראהו המונח של שוכן מעלה, הוא המונח אשר היה מתחלה, וצוה יחיד לקשר ידיו ורגליו לרגלה, שלא יבעט מצות כבוד לחלה, ועקדו על המונח כמלה עולה, וערף האש והעצים העלה, ולקח המאכלת לשחטו בחלחה, ובכהן גדול הגיש מנחה כלולה, ויושב ורואה נורא עלולה, האב מעקד והבן נעקד בחילה, הן אראלם צעקו חוצה ביללה, והשמע אל תשלח ידך אל הנער לעשותו כלה, והאיל אשר הצפן מששת ימי בראשית לעולה, נתן כפרו והחשב לו לשם ולתהלה, ונשבע לברכו בברכה מעלה, ולזכר עקדתו לאם נדולה, למלטם מכל עון ועולה, ולקנותם להיות לו לעם סגולה, להיות ישועתנו ועזרתנו סלה: והיום הזה לפניך יפקד, כשר מפעלות עוקד ונעקד, וישיבת התם

אהליה שקד, וזר אדון ברחמים לפקד, ותרשישי השמל חששי יקד, ויכרעו וישתחוו
לפניו ליקד: חזן וזה אל זה יעריצו, וזה אל זה יקדישו, ושלוש קדשה לקדוש מקדישים
(נ"א משלשים):

קו"ח נקדישה ונעריצה בנעם שיח מוד שרפי קדש
המשלשים לה קדשה פכתוב על יד
נביאך וקרא זה אל זה ואמר: קדוש קדוש
קדוש יהוה צבאות, מלא כל הארץ כבודו:
חזן אז בקול רעש גדול אדיר וחזק משמיעים קול
מתנשאים לעמת שרפים, לעמתם משבחים
ואומרים: קו"ח ברוך פבור יהוה ממקומו:
חזן ממקומו מלפניו תופיע ותמלך עלינו כי
מחפים אנחנו לה מתי תמלך בציון בקרוב
בימינו לעולם ועד תשבן. תתגדל ותתקדש
בתוך ירושלים עירך לדור ודור ולנצח נצחים.
ועינינו תראינה מלכותך בדבר האמור בשיירי
עוד על ידי דוד משיח צדקך: קו"ח ימלך יהוה
לעולם אלהיך ציון לדר ודר, הללויה:

כוונת הפייטן להוכיח שהדיבור היוצא מפי הקב"ה אין שום בריה יכולה לקבל תמנת חזקו אלא החשמל וממנו לשרפים
ומהם לו רואי פני המלך הממונים על פתחי ו' היכלות ומתמעט והולך עד שמגיע לנביא מעט: ושם המתבר כפול בנימין
בר שמואל אמנו:

יחיות בוערות מראיהן פגחלי אש: בוחל סובלות פם. אש אכלה אש:
נסתמות גויותיהן ברשפי לבת אש: נאם הדבור משמע. הנתן באש:
יסקלו סבל. נזולים על ראשיהם אש: יעיר לו ללו. ולא נשקעת האש: משלחים
יד שרפים. תחת פנפי אש: משלכים בכנפיהם. גחלי להבות אש: גפורות
למקום רשעים. להכניעם באש: נאלחים כמו. פדונג מפני האש: בית
לחשמלה. מראה במראית אש: בנגה סביב. בקשת פגנז אש: רצוא ושוב

ראש עת רצון השנה תרכה

החיות. דאות פאנפי אש: רוחשות ברוך כבודו. בלהק יקודי אש: שעינות במאמצי רם שכניתו באש: שואגות פארי קול בלהב אש: מואחד בתר בפלל. בית יעקב אש: משביעו שרף. לוחט שביב אש: ומודעזעים חולי מרום. משלהבי אש: ומרעש מתגלגלים. גלגלי כס אש: אף רקיעים אהותם. חרדת אש: אז ישלשו בקדש. לנשפט פאש: לשמאל ולמיין. שני שרפי אש: לואמים הרגל. מלהזכיר עגל אש: אנא עזונו וגבור. נערץ בכתי אש: אליך העל שוע. לוקחי דת אש: מפעל הר מור. נעקד עלי עצים ואש: מצוקה ננצל. ממדורת עצים ואש: נא אם חטאה נמשכה. ובקרה כאש: נחומיך וגלו. בשבתך על כפא אש: והכפא יפגיע. לרוכב במרכבת אש: ויושר יליצו בעדנו חיות אש:

אחד קדוש. אש אוכלה אש: בוערות טוענות כסאך. מראהון כנחלי אש: גאותך במהנה רעש. ואחר הרעש אש: דוגמת שכנה. כעין חשמל מתוד האש: הלא בהראותך. נחת ורועך באש: ויחתו ויפסו משנאיך. בדונג מפני האש: זעו מיום תקע. חרדי דכרך באש: חלים ורועדים מדינה. נשפט באש: מעמם יכזו כקמרת. נתון על האש: יחשב מעוט חלכם ודמם. כניוח מן האש: פשר מעש איתן. מצל מאש: ליום צרה יועמד. לבאי במים וכאש: מערכת ערדי. ובנדו מאכלת ואש: ניניו כה ינצלו ממדורת עצים ואש: סעו אחריו במדבר. כנחית עמוד אש: עזה אהבתם תזכר. רשפיה רשפי אש: פלאיך ידע תשבי. יחדך בענית אש: צועקיך גם היום תענה. הוני דת אש: קבא לעירך. אשר היתה לשרפת אש: רצף שכנה בתוכה לכבוד כביבה חומת אש: שענה שועת עמך. בית יעקב אש: תשכלל היכל קדש מהרה ואל תתיאש: תמימיך ומליכוד. כמלאכי רוח משרתי אש:

יש קהילות שהש"ץ אומר כאן

(אתה קדוש ושמה קדוש וקדושים בכל יום יהללוך פלה. כי אל מלך גדול וקדוש אתה):

**לדור ודור נגיד גדלה, ולנצח נצחים קדשתך
נקדיש, ושבתך אלהינו מפנינו לא ימוש לעולם
ועד, כי אל מלך גדול וקדוש אתה:**

**לדור ודור המליכו לאל כי הוא לבדו מרום וקדוש:
ובכן יתקדש שמה יהוה אלהינו על ישראל עמך ועל**

ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך ועל מלכות בית
 דוד משיחה ועל מכונה וחיבלך:

ובכן תן פחדך יהוה אלהינו על כל מעשיך,
 ואימתך על כל מה שפראת, ויראוך
 כל המעשים, וישתחוו לפניך כל הפרואים,
 ויעשו כלם אגדה אחת, לעשות רצונך בלבב
 שלם. כמו שידענו יהוה אלהינו, שהשלטן
 לפניך, עז בידך, וגבורה בימינך, ושמה נזרא
 על כל מה שפראת:

ובכן תן כבוד יהוה לעמך, תהלה ליראיה, ותקנה טובה
 לדורשיה, ופתחון פה למיחלים לה, שמחה לארצה,
 וששון לעירך, וצמיחת קרן לדוד עבדך, ועריכת נר לבן
 ישי משיחה, במהרה בימינו:

ובכן צדיקים יראו וישמחו, וישרים יעלו.
 וחסידים ברנה יגילו. ועולתה תקפץ
 פיה, וכל הרשעה פלה פעשן תכלה. פי
 תעביר ממשלת זרון מן הארץ:

ותמלוך אתה הוא יהוה אלהינו מהרה לבדך, על
 כל מעשיך, בהר ציון משכן כבודך,
 ובירושלים עיר קדשך, פכתוב בדברי קדשך,
 ומלוך יהוה לעולם אלהיך ציון לדר ודר הללויה:

קְדוֹשׁ אַתָּה וְנֹרָא שְׁמֶךָ, וְאִין אֱלֹהִים
 מִבְּלַעֲדֶיךָ, כִּכְתוּב, וַיִּגְבַּה יְהוָה
 צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט, וְהָאֵל הַקְּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ בְּצַדִּיקָה.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמִּלֵּךְ הַקְּדוֹשׁ:

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אֲהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ,
 וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְשׁוֹנוֹת, וְקִדְשַׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ,
 וְקִרְבַּתָּנוּ מִלִּפְנֵי לַעֲבוּדְתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ
 קִרְאתָ:

וַתִּתֵּן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם הַזְכָּרוֹן הַזֶּה, יוֹם
 תְּרוּעָה מִקְרָא קוֹדֵשׁ זָכַר לִיצִיאַת מִצְרַיִם:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וַיְבוֹא וַיְגִיעַ, וַיִּרְאֶה
 וַיִּרְצֶה וַיִּשְׁמַע, וַיִּפְקֵד וַיִּזְכֹּר וַיִּזְכְּרֵנוּ
 וַיִּקְדֹּשֵׁנוּ, וַיִּזְכְּרוּן אֲבוֹתֵינוּ, וַיִּזְכְּרוּן מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד
 עַבְדְּךָ, וַיִּזְכְּרוּן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קְדֻשָׁה, וַיִּזְכְּרוּן כָּל עַמְּךָ
 בֵּית יִשְׂרָאֵל לִפְנֶיךָ, לְפָלִיטָה לְטוֹבָה, לְחַן וְלֶחֶם
 וְלִרְחֻמִּים, לְחַיִּים טוֹבִים וְלִשְׁלוֹם. בַּיּוֹם הַזְּכוּרִין הַזֶּה:
 זָכַרְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וַיִּקְדָּשׁנוּ בּוֹ לְבִרְכָה.
 וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים. וּבְדַבַּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים,
 חוּס וְחַנּוּן, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי
 אֵל מִלֵּךְ חַנּוּן וְרַחֵם אֶתָּה:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְלוֹךְ עַל כָּל הָעוֹלָם
 כָּלוֹ בְּכְבוֹדֶךָ, וְהַנְּשֵׂא עַל כָּל הָאָרֶץ בְּיַקְרָה,

והופע בהדר גאון עוף על כל יושבי תבל
 ארצה, וידע כל פעול, כי אתה פעלתו, ויבין
 כל יצור, כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר
 נשמה באפו: יהוה אלהי ישראל מלך,
 ומלכותו בכל משלה: קדשנו במצותיה, ותן
 חלקנו בתורתך, שבענו מטובך ושמחנו
 בישועתך, וטהר לבנו לעבדך באמת, כי
 אתה אלהים אמת ודברך אמת וקיים לעד.
 ברוך אתה יהוה, מלך על כל הארץ, מקדש
 ישראל ויום הזכרון:

רצה יהוה אלהינו, בעמך ישראל ולתפלתם שעה, והשב
 את העבודה לדביר ביתך, ואשי ישראל, ותפלתם
 מהרה באהבה תקבל ברצון, ותחי לרצון תמיד, עבודת
 ישראל עמך:

ותחינה עינינו בשובך לציין ברחמים. ברוך אתה יהוה,
 המחזיר שכונתו לציין:

מודים אנחנו לך, שאתה הוא יהוה אלהינו ואלהי
 אבותינו לעולם ועד, צורנו צור חיינו, מגן
 ישענו, אתה הוא לדור ודור נודה לך ונספר תהלתך, על
 חיינו המסורים בידך, ועל נשמותינו הפקודות לך, ועל
 נסוך שבכל יום עמנו, ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל
 עת, ערב ובקר וצהרים, הטוב כי לא כלו רחמיך,

והמרחם, כי לא תמו חסדיך, כי מעולם קוינו לך:

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְךָ, שְׂאתָהּ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל בֶּשֶׂר, יוֹצֵרנוּ, יוֹצֵר
 בְּרֵאשִׁית, בְּרֻכּוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ, עַל
 שֶׁחַיֵּיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. בֵּן תַּחֲיֵנוּ וְתַקִּימָנוּ, וְתֵאסֹף גְּלוּתֵינוּ
 לַחֲצֵרוֹת קְדוֹשֶׁה, לְשִׁמּוֹר חֻקְךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ, וְלַעֲבֹדְךָ
 בְּלִבְבֵי שָׁלֵם, עַל שְׁאֵנוּ מוֹדִים לְךָ, בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת:

וְעַל כָּלֵם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מִלִּפְנֵי תַמּוּד
 לְעוֹלָם וָעֶד:

וּכְתוּב לַחַיִּים טוֹבִים, כֹּל בְּנֵי בְרִיתְךָ:

וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סְלָה, וְיַחַלְלוּ וְיִבְרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל
 בְּאֵמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב, הָאֵל יִשְׁוַעֲתָנוּ וְעִזְרָתָנוּ סְלָה,
 הָאֵל הַטּוֹב. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַטּוֹב שִׁמְךָ וְלֶךְ נָא
 לְהוֹדוֹת:

ברוב המקומות באר"י הכתנים עולים לדוכן. ואם אין שם כהן או במקום שאין נוהגים לעלות לדוכן, יאמר
 הש"י:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּרַכְנוּ בְּכִרְכָּה מְשֻׁלֶּשֶׁת בְּתוֹרַת הַתְּנוּכָה עַל יְדֵי מוֹשֶׁה
 עֲבָדְךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אֶהְרֹן וּבְנָיו כְּהֹנִים עִם קְדוֹשֶׁה, כְּאֲמֹר:
 יִבְרַכְךָ יְהוָה וְהָיָה פְנֵינוּ גַּד הַהִיכָל וְיִשְׁמְרֶךָ: גַּד יְמִינוּ אֵל נָא קָרֵב תְּשׁוּעַת מִצְפִּיךָ:
 יֵאָר יְהוָה פְּנֵינוּ גַּד הַהִיכָל אֱלִיךָ וְיִחַנֶּךָ: גַּד שְׂמָאלוּ פַחַדְךָ צֵד תּוֹצִיאֵם מִמְּאֹסֵר:
 יֵשֵׂא יְהוָה פְּנֵינוּ גַּד הַהִיכָל אֱלִיךָ גַּד יְמִינוּ פֶּדֶה סוֹעִים פֶּתַח סוֹמִים וְשַׁעַר מִצְפִּים:
 וְיִשֵּׁם לְךָ גַּד שְׂמָאלוּ שְׁלוֹם: גַּד יְמִינוּ דָּלָה וְיִקְשִׁים וְקִבֵּץ נְפוּצִים סוּדוֹ יְהוָה מִפְּלִתָנוּ:
 אַחֵר נְשִׂיאת כַּפַּיִם אֹמֵר הַקֹּהֵל:

אדיר בפרום, שוכן בגבורה, אתה שלום ושמך שלום. יהי רצון שתשים עלינו ועל
 כל עמך בית ישראל חיים וברכה למשמרת שלום:

שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרַכָּה, חַיִּים חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עֲלֵינוּ וְעַל כָּל

ישראל עמך, ברכנו אבינו, כלנו כאחד יחד באור פניך, פי
 באור פניך נתת לנו יהוה אלהינו, תורת חיים ואהבת חסד,
 וצדקה וברכה ורחמים וחיים ושלוש, וכל טוב, וטוב יהוה
 בעיניך, לברכנו ולברך את כל עמך ישראל, בכל עת ובכל
 שעה בשלומך, ברוב עוז ושלוש:

בספר חיים, ברכה ושלוש, ופרנסה טובה, וגזרות טובות,
 ישועות ונחמות, נזכר ונכתב לפניך, אנחנו וכל
 עמך בית ישראל, לחיים טובים ושלוש:

ברוך אתה יהוה המברך את עמו ישראל בשלוש:
 יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, יהוה צורי וגאלי:

פותחין הארון ואומרים פתח שערי שמים לתפלתנו:

אבינו מלכנו חטאנו לפניך:

אבינו מלכנו אין לנו מלך אלא אתה:

אבינו מלכנו עשה עמנו למען שמך:

אבינו מלכנו ברוך (בעשיית חדש) עלינו שנה טובה:

אבינו מלכנו בטל מעלינו כל גזרות קשות:

אבינו מלכנו בטל מחשבות שונאינו:

אבינו מלכנו הפר עצת אויבינו:

אבינו מלכנו פלה כל צר ומשטין מעלינו:

אבינו מלכנו סתם פיות משטינינו ומקטרינו:

אבינו מלכנו פלה דבר וחרב ורעב ושבי ומשחית (ועז) ושמד:

מבני בריתך:

אבינו מלכנו מנע מגפה מנחלתך:

אבינו מלכנו סלח ומחל לכל עונותינו:

אבינו מלכנו מחה והעבר פשעינו וחטאתינו מנגד עיניך:

אבינו מלכנו מחק פרחמיד הרפים כל שטרי חובותינו:

אבינו מלכנו החזירנו בתשובה שלמה לפניך:

אבינו מלכנו שלח רפואה שלמה לחולי עמך:

אָבינו מלפּנו קרע רע גזר דיננו:
 אָבינו מלפּנו זכרנו בזכרון טוב לפּניך:
 אָבינו מלפּנו כתבנו בספר חיים טובים:
 אָבינו מלפּנו כתבנו בספר גאֵלה וישועה:
 אָבינו מלפּנו כתבנו בספר פּרנסה וכלכלה*:

(* יהי רצון מלפּניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, האל הגדול הגבור והנורא, עשה למענך ולמען שם הגדול והקדוש (דיקנוסא) היוצא מפּסוק והירקותי לָכֵם בְּרַבָּה עַד בְּלֵי דֵי, ומפּסוק נסה עלינו אור פּניך יהוה, שתזמין לנו ותתן לנו ולכל הפּמוכים בשלחננו היום ובכל יום פּרנסתנו ומזונותינו במלווי וברוח, בְּכַבּוּד וְלֹא בְּאִסּוּר, לא בעמל ולא במרח וביגיעה רבָּה, רק בְּנֶחֱת וּבְשִׁלוּחַ וּבְהַשְׁקָט, כְּדֵי שְׂנוּכֵל לְעַבְדַּ עֲבוּדְתֵךְ הַטְּהוּרָה וְהַקְּדוּשָׁה בְּלֵי מְרֻדַת פּרנסה, וְשִׁלָּא יְהִיָּה בְּהָ שׁוּם בּוּשָׁה וּבְלִימָה, וְשִׁלָּא תִצְרִיכֵנו לִידֵי מִתְנַת בְּשַׁר וְדָם, כִּי אִם לִידֵי תַפְתוּחָה וְהַקְּדוּשָׁה, וְהַצְּלִיחֵנו וְהַרְוִיחֵנו וּבְרַכֵּנוּ בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵינוּ וְעַסְקֵינוּ, וְתֵן לָנוּ מְאוּצֵר מִתְנַת יָדֶךָ, וְשִׁיחֵיהּ בֵּיתִי מִלֵּא בְּרַפְתִּי יְהוָה (זהר שלא יהגה ח"ו השם באותיותיו רק יאמרנו בשם של אדנות ויכין להו"ה בניקוד הזה) בְּזִכּוֹת שְׁמֶךָ הַגְּדוֹל (דיקנוסא):

אָבינו מלפּנו כתבנו בספר זכיות:
 אָבינו מלפּנו כתבנו בספר סליחה ומחילה:
 אָבינו מלפּנו הצמח לנו ישועה בקרוב:
 אָבינו מלפּנו הרם קרן ישראל עמך:
 אָבינו מלפּנו הרם קרן משיחך:
 אָבינו מלפּנו מלא ידינו מברכותיך:
 אָבינו מלפּנו מלא אַסְמִינוּ שְׁבַע:
 אָבינו מלפּנו שמע קולנו, חוס ורחם עלינו:
 אָבינו מלפּנו קבל בְּרַחֲמִים וּבְרַצוֹן אֶת תַּפְלַתְנוּ:
 אָבינו מלפּנו פתח שערי שמים לתפלתנו:
 אָבינו מלפּנו זכור, כִּי עַמְּךָ אֲנַחְנוּ:
 אָבינו מלפּנו נא אל תשיבנו ריקם מלפּניך:
 אָבינו מלפּנו תהא השועה הזאת שעת רחמים ועת רצון מלפּניך:

תִּרְלָב

רֹאשׁ

עַת רְצוֹן

הַשְּׁנָה

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי הַמּוֹל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וְטַפְּנוּ:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי עֲשֵׂה לַמַּעַן הַרוּגִים עַל שֵׁם קִדְשְׁךָ:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי עֲשֵׂה לַמַּעַן טַבּוּחִים עַל יְחוּדְךָ:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי עֲשֵׂה לַמַּעַן בָּאֵי בָאֵשׁ וּבַמִּים עַל קְדוּשׁ שְׁמֶךָ:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי נָקָם נִקְמַת דָּם עֲבֹדֶיךָ הַשְּׁפוּדִי:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי עֲשֵׂה לַמַּעַנְךָ אִם לֹא לַמַּעֲנָנוּ:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי עֲשֵׂה לַמַּעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי עֲשֵׂה לַמַּעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי עֲשֵׂה לַמַּעַן שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא שְׁנִקְרָא

עָלֵינוּ:

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי חַנּוּן וְעַנּוּן כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה

וְחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

הַאֲרוֹן

סוּגְרִין

קִדְשׁ שְׁלֹם

חוֹן וְתַגְדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא, בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלִּיךְ מַלְכוּתָהּ,

וַיַּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיַּקְרַב מְשִׁיחָהּ, בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית

יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁמַהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם

וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר

וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְרִידָהּ הוּא לְעֵלְא וּלְעֵלְא מְכַל בְּרַכְתָּא

וְשִׁירָתָא, תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמָתָא, דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

תַּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוּתְהוֹן דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בְשִׁמְיָא

וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן.

עֲשֵׂה הַשְּׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן.

אֲחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרְדִּים אֹמְרִים כָּאֵן פְּיוּטִים אֱלוֹ

סִימֵן שְׁלֵמָה

שְׁפַל רוּחַ שְׁפַל בְּרַךְ וְקוֹמָה. אֲקַדְמְךָ בְּרַב־פֶּחַד וְאִימָה:

לְפָנֶיךָ אָנִי נֹחֵשֵׁב בְּעֵינַי. כְּתוּלַעַת קִטְמָה

בְּאֲדָמָה: מִלֵּא עוֹלָם אֲשֶׁר אֵין מִיָּן לְגַדְלוֹ. הִכְמַנִּי יְחַלְלֶךָ

ובכמה: הדרך לא יכולון מלאכי רום. ועל אחת אני
כמה וכמה: הטיבות והגדלות חסדים. לה תגדיל
להודות כל נשמה:

בקשה לרבי יהודה הלוי ז"ל

י

שעה קולי ושועתי יהוה:	יהוה יום לה אערך תחנה.
גבורתך וחנני יהוה:	יהוה ירך הראה וגלה.
ואתעטף בצרתי יהוה:	יהוה יחמה לבי בקרבי.
וזכרני ופקדני יהוה:	יהוה יעלה זכרי לטובה.
יהי חסדך לנחמני יהוה:	יהוה ישעך תמיד איחל.
ומי זה בלתך עזרי יהוה:	יהוה יוצרי אתה וצורי.
ואל תפן לחטאתי יהוה:	יהוה יחמו לי רחמך.
ונפשי אמרה חלקי יהוה:	יהוה יחדוך רעיוני.
ואשפך נגדך נפשי יהוה:	יהוה יעטף לבי בחילי.
וקח היום תפילתי יהוה:	יהוה יה שמע בגלל שמך.

יא

וסוד לבי לה נגלה יהוה:	יהוה הן בדרך מחשבותי.
ועיניך פתח וראה יהוה:	יהוה העלה מרפא לצירי.
במקחלים שמך אודה יהוה:	יהוה העמד רגלי במישור.
עדי תביט וגם תפנה יהוה:	יהוה חנני אוחיל לישעך.
חמל עלי והקשיבה יהוה:	יהוה הט לשועי אזנך.

יב

ולפי ישעך יתאו יהוה:	יהוה ואלהי לה אקנה.
ואל תפן לחטאתיו יהוה:	יהוה וערב עבדך לטובה.
יהי נאסר בבור פשעו יהוה:	יהוה ועדי מתי אסירך.
ליחד לה בצרותיו יהוה:	יהוה ועדו לבי סעיפיו.
פרה דל ממגורותיו יהוה:	יהוה ואני בק אעלוזה.

יהוה ואדון עולם אמן לה.

למען טוב לכל כניו יהוה:

הא

יהוה הארץ אפך לטובה.
 יהוה הנני מפיל תחנת.
 יהוה החלימני בחסדך.
 יהוה החלתי מיגוני.
 יהוה העלני מתהומות.
 אשר אל חסדך פונה יהוה:
 וטרם אקראה תענה יהוה:
 ומרפא צו ללב דוה יהוה:
 ונפשי יום וליל תהמה יהוה:
 ושיבת עבדך שובה יהוה:

יה שמך. ארוממך. וצדקתך לא אכסת. האזנת. והאמנת. לא
 אשאל ולא אנסה. ואיך לאמר. יציר המר. אלי ויצרו מה
 תעשה. קראתיהו. דרשתיהו. (פגשתיהו) למגדל עז וצור מחסה.
 הפהיר ואור מזהיר. אין מסך ואין מכסה. ישתבח ויתפאר
 ויתרומם ויתנשא: הדר כבודך. ועז ידך. מספרים השמים בעת
 עלותם. ועת פנותם. ועת שחותם אפים. ומלאכים נחלבים.
 כבוד אבני אש ומים. ועידוד. ויודוד. בורא ניב שפתים. פי
 תסבל. ולא תבל. בלי זרוע וידים. תחתיות. ועליות. והחיות
 והכפא: ישתבח ומו ימלל. כבוד מחולל. שחקים באמונתו. חי
 עולם. אשר נעלם. בגבהי רום מעונתו. וברצותו בכן ביתו.
 באהלו שם שכנתו. ושם מראות לנבואות. להביט אל
 תמונתו. באין תבנית ואין תכנית. ואין קץ לתבונתו. רק
 מראיו בעין נביאיו. כמלך רם ומתנשא: ישתבח דבר גבורות.
 בלי ספורות. ומו יספר תהלותיו. אשרי איש אשר חישי.
 לחזר עז גבורותיו. ויסמך באל תומך. עולם על גבולותיו.
 ועריצו. שוב ורצוא. ויצדיק דין פעלותיו. ויודה על. אשר
 פעל. כי למענו עלילותיו. וכי יש יום. לאל אים. ודין על כל

המעשה: ישתבח

הששתונן. והכונן. והתבונן בסודך. והפטת. מה אתה.
 ומאין יסודך. ומו הבינה. ומו הבינה. וכח מי

ינידה. והבט אל גבורות אל. והעירה כבודך. חקר פעליו.
רק אליו. אל תשלח ידך. כי תדרשו. בסוף ובראש. במפלא
ובמכסה: ישתבח

שיר של יום

שיר של יום ראשון

היום, יום ראשון בשבת, שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש:
לְדוֹד מִזְמוֹר, לַיהוָה הָאֲרֶץ וּמְלוֹאֹתָהּ, תִּבֶל וַיִּשְׁבִּי בָהּ: כִּי הוּא עַל יָמַי יִסְדָּהּ,
וְעַל נְהוֹת יִכּוֹנְנֶנָּה: מִי יַעֲלֶה בְהַר יְהוָה, וּמִי יִקּוּם בְּמִקְוֵם קִדְשׁוֹ: נָקִי
כַּפַּיִם וּבֶרֶךְ לִבְבִּי, אֲשֶׁר לֹא נִשְׂא לְשׂוֹא נַפְשִׁי, וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָה: יִשְׂא
בְּרַכָּה מֵאֵת יְהוָה, וַיִּדְקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: זֶה דוֹר דְּרָשׁוּ, מִבְּקִשֵׁי פְנֵיהֶם יַעֲקֹב
סֵלָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם, וְהִנְשֹׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיִּבּוֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד: מִי
זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, יְהוָה עֲזוֹ וְגִבּוֹר, יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים
רְאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם, וַיִּבּוֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד,
יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סֵלָה:

הושיענו יהוה אלהינו וקבצנו מן הגוים להודות לשם
קדשך, להשתבח בתהלתך: ברוך יהוה אלהי
ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללויה:
ברוך יהוה מציון שכן ירושלים הללויה: ברוך יהוה
אלהים אלהי ישראל, עשה נפלאות לבדו: וברוך שם
כבודו לעולם, וימלא כבודו את כל הארץ, אמן ואמן:

קדיש יתום

שיר של יום שלישי

היום, יום שלישי בשבת, שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש:
מִזְמוֹר לְאַסָּף, אֱלֹהִים נִצַּב בְּעֵדַת אֵל, בְּקִרְבֵּי אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט: עַד מַתִּי
תִּשְׁפֹּטוּ עוֹלָם, וּפְנֵי רְשָׁעִים תִּשְׂאוּ סֵלָה: שִׁפְטוּ דָל וַיְתוֹם, עֲנִי וְרֵשׁ
הַצַּדִּיק: פִּלְטוּ דָל וְאֶבְיוֹן, מִיַּד רְשָׁעִים הַצִּילוּ: לֹא יִדְעוּ וְלֹא יִבִּינּוּ בְחֻשְׁבָּה
יִתְחַלְכְּוּ, יִמוּטוּ כָּל מוֹסְדֵי אֲרֶץ: אֲנִי אֲמַרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם, וּבְנֵי עֲלוּיֹן
כִּלְבָּם: אֲכֹן כְּאֵדָם תִּמְוֹתוֹן וּכְאֵחַד הַיְּשָׁרִים תִּפְלוּ: קוּמָה אֱלֹהִים שִׁפְטָה
הָאֲרֶץ, כִּי אַתָּה תִּנְחַל בְּכָל הַגּוֹיִם: וְאוֹמְרִים הוֹשִׁיעֵנו וְכוּ' קדיש יתום

תרלו ראש עת רצון השנה

שיר של יום רביעי

היום, יום רביעי בשבת, שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש:
 אל נקמות יהוה, אל נקמות חופיעי: הנשוא שפט הארץ, השב גמול על
 גאים: עד מתי רשעים, יהוה, עד מתי רשעים יעלו: וביעו ידברו
 עתק, ותאמרו כל פעלי און: עמך יהוה ידבאר, ונחלתך יענו: אלמנה וגר
 יהרגו ויתומים ירצחו: ויאמרו לא יראה יה, ולא יבין אלהי יעקב: בינו
 בערים בעם, וכסילים מתי תשכילו: הנטע און הלא ישמע, אם יצר עין
 הלא יביט: היסר גוים הלא יוכיח, המלמד אדם דעת: יהוה ידע מחשבות
 אדם, כי המה הבל: אשרי הגבר אשר תיכרנו יה, ומתורתך תלמדנו:
 להשקיט לו מימי רע עד יכרה לרשע שחת: כי לא ימש יהוה עפו,
 ונחלתו לא יעזב: כי עד צדק ישוב משפט, ואחריו כל ישרי לב: מי יקום
 לי עם מרעים, מי יתיצב לי עם פעלי און: לולי יהוה עזרתה לי, כמעט
 שכנה דומה נפשי: אם אמרתי מטה רגלי, חסדך יהוה יסעדני: ברב
 שרעפי בקרבי, תנחומיך ישעשעו נפשי: היחברך כפא הוות, יצר עמל
 עלי חק: יגדו על נפש צדיק ודם נקי ירשיעו: ויהי יהוה לי למשגב, ואלהי
 לצור מחסי: וישב עליהם את אונם וברעתם יצמיתם, יצמיתם יהוה
 אלהינו: לכו ברננה ליהוה, נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה,
 בזמרות נריע לו: כי אל גדול יהוה, ומלך גדול על כל אלהים: ואומרים

הושיענו וכו' קדיש יתום

שיר של יום ששי

היום, יום ששי בשבת, שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש:
 יהוה מלך גאות לבש, לבש יהוה עז התאזר, אף תכון תבל בל תמוט:
 נכון כסאך מאו, מעולם אתה: נשאו נהרות יהוה, נשאו נהרות
 קולם, ישאו נהרות דכים: מקלות מים רבים, אדירים משברי ים, אדיר
 בפרום יהוה: עדתך נאמנו מאד, לביתך נאווה קדש, יהוה, לארץ ימים:
 ואומרים הושיענו וכו' קדיש יתום

**לְדָרְדָר, יְהוָה אֹרְרִי וַיִּשְׁעֵי מַמְי אִירָא, יְהוָה מַעֲזוֹ חַיִּי מַמְי
 אֶפְחָד: בְּקָרֵב עָלַי מַרְעִים לֹאכֵל אֶת בְּשָׂרִי צָרִי
 וְאֵיבִי לִי, הִמָּה כְּשָׁלוֹ וְנַפְלוֹ: אִם תַּחְנֶנָּה עָלַי מִחֲנָנָה לֹא יִירָא
 לְבִי, אִם תִּקְוֶם עָלַי מִלַּחְמָה בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטֵחַ: אַחַת שְׁאֵלְתִּי
 מֵאֵת יְהוָה אֹתָהּ אֲבַקֶּשׁ, שְׁבֹתִי בְּבֵית יְהוָה כֹּל יְמֵי חַיִּי,**

לחזות בנעם יהוה ולבקר בהיכלו: כי יצפנני בספו ביום
 רעה יסתירני בסתר אהלו, בצור ירוממני: ועתה ירום
 ראשי על איבי סביבותי, ואזבחה באהלו זבחי תרועה,
 אשירה ואזמרה ליהוה: שמע יהוה קולי אקרא, ונחני
 וענני: לה אמר לבי, בקשו פני, את פניו יהוה אבקש: אל
 תסתר פניו ממני, אל תט באף עבדך עזרתי הייתי, אל
 תטשני ואל תעזבני אלהי ישעי: כי אבי ואמו עזבוני,
 ויהוה יאספני: הורני יהוה הרבה ונחני בארח מישור,
 למען שררי: אל תתנני בנפש צרי, כי קמו בי עדי שקר
 ויפח חמם: לולא האמנתי לראות בטוב יהוה בארץ חיים:
 קנה אל יהוה חזק ויאמץ לבו, וקנה אל יהוה: קדיש יתום

נוהגין אנ"ש לומר תקון הכללי עיין לעיל עמוד תיא

סדר הוצאת ספר תורה עיין לעיל עמוד תיז

ביום שני דראש השנה קורין את פרשת העקדה, כי קריאת והקרת
 פרשת העקדה בראש השנה הוא לעורר זכותו של יצחק אבינו, אף שהיה
 תקף הדין סוד פחד יצחק, אף על-פי-כן על-ידי מסירות נפש שמסר את
 עצמו לגמרי לאין סוף ברוך הוא, והיה מוכן ומזמן להשחט בעבורו: יתברך,
 נמסק הדין מפניו, כמו-כן כל אחד ואחד כפי חטאיו וצוונותיו המרבים,
 אשר על-ידי-הן המשוף על עצמו דינים קשים, אשר לפי תקף דינו אי אפשר
 שיתקום העולם, כי חטא והשחית הרבה בעולם, רחמנא לצלן, עם כל זאת
 העצה היעוצה היא רק לבטל את עצמו לגמרי אל האין סוף ברוך הוא,
 ולברח רק אליו יתברך, ולקבל על עצמו מסירות נפש גדולה, שנה סוד
 העקדה, עקדת יצחק (לקוטי-הלכות, תפלת ערבית, הלכה ד', אות טו), ולכן דיקא
 ביום שני קוראין פרשת העקדה, להורות ולגלות לאדם, שאפלו שעשה כבר
 מה שעשה, עם כל זאת צדין יש לו תקנה טובה לתקן הכל, אם רק ימסר

נפשו על קדוש שמו יתברך, כמו שעשה יצחק אבינו שהיה תקף הדין, אף-על-פי-כן היה מוכן להשחט על קדוש שמו יתברך, ועל-ידי-זה המתקין את הדין, כמו-כן כל בר ישראל שמסבב בדינים, אם יקבל על עצמו מסירות נפש אמתית, אז ימחלו לו על כל עוונותיו, כמוכא בכננות (נפילת אפים), בסוד (תהלים כה, א): "לְדוֹר אֲלִיךָ הַנִּזְנֶה נִפְשֵׁי אֲשָׁא", כי פְּרִשְׁת הַעֲקֵדָה שְׁקוֹרִין בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, עַל-יְדֵי-זֶה עָקַר הַמִּתְקַן הַדִּינִים, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה מִמְשִׁיכִים חֲסִדִּים חֲדָשִׁים לְהוֹרוֹת וּלְגַלּוֹת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד עֲצוֹת, אִיךְ לְצַאת מִתְסַבֵּף שֶׁנִּסְתַּבֵּף בּוֹ (לְקוּטִי-הַלְכוֹת, מִתְנָה, הַלְכָה ה', אוֹת נח); וְלִכֵּן בְּעַת קְרִיאַת פְּרִשְׁת הַעֲקֵדָה תִּתְעוֹרֵר מְאֹד גַּם אִתָּה לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְלִקְבֹּל עַל עֲצֻמָּךְ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ אֲמִתִּית, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יִמְחַל לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִקְבַּל עַל עֲצֻמָּךְ לְהִתְפַּלֵּל הַיּוֹם וְכָל יְמוֹת הַשָּׁנָה בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ גְּדוּלָה, כִּי (לְקוּטִי-הַלְכוֹת, תְּפִלָּה, הַלְכָה ה', אוֹת ב'): הַזְּכֵרְת זְכוֹת עֲקֵרְת: יִצְחָק בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּבְכָל יוֹם בִּימֵי הַשָּׁנָה הוּא סוּד הַזְּכֵרְת הַשְּׁבוּעָה לְאַבּוֹת שֶׁנִּשְׁבַּע לָהֶם, שֶׁלֹּא יַעֲזֹב אֶת בְּנֵיהֶם, וְכָל זֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי תְּפִלָּה בְּכַח (לְקוּטִי-מִוְתָרָן, חֵלֶק ב', סִימָן פד), כִּי עַל-יְדֵי תְּפִלָּה בְּכַח נִתְחַדְּשֵׁת הַשְּׁבוּעָה לְאַבּוֹת. וְכֵן הַפְּטָרָה הַיּוֹם קוֹרְאִין וּמְזַכְרִין לְאָדָם, שֶׁאֵפְלוּ שֶׁנִּפְּל לְמָקוֹם שֶׁנִּפְּל, וְהוּא רְחוּק מְאֹד, עַל-כֵּל-פָּנִים אֵין שׁוֹם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, כְּמוֹ שְׁאוּמְרִים בִּירְמִיָּה פָּרַק לֹא: "מִרְחוּק הַיְיָ נִרְאָה לִי וְאֶהְבֵּת עוֹלָם אֶהְבֵּתִיךְ עַל-כֵּן מִשְׁכַּתִּיךְ חֲסֹד", כִּי אֵפְלוּ שְׁאָדָם רְחוּק בְּתַחֲלִית הַרְחוּק, עֲרִין חֲסִדְיוֹ יִתְבַּרֵּךְ גְּדוּלִים עֲלָיו, וְאֶסוּר לְהִתְיַאֵשׁ, "עוֹד אֲבַנֶּךָ וְנִבְגִית בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל" וְגו' "הִנְנִי מְבִיא אֹתְם מֵאֶרֶץ צַפּוֹן וְקַבְּצִיתִם מִיַּרְכְּתֵי אֶרֶץ" וְגו', "וְיֹשֵׁב תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֶךָ נְאוֹם הַיְיָ וְשָׁבוּ בָנִים לְגִבּוֹלָם" וְגו', "הֲבֵן יִקְרִי לִי אֶפְרַיִם אִם יֵלֵד שְׁעִשׁוּעִים, כִּי מִדֵּי דְבָרֵי בּוֹ זָכַר אֲזַכְרֶנּוּ עוֹד עַל-כֵּן הִמּוּ מְעֵי לוֹ רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ נְאֻם הַיְיָ", כִּי כָּל הַהַפְּטָרָה סוֹכְבֵת מְגַלֵּל הַהִתְחַזְקוֹת שֶׁשׁוֹאֲבִים אֲצֵל הַצְּדִיקִים בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְאִיךְ שְׁאֵין שׁוֹם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְאֶסוּר לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוֹם אִפֵּן שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֵפְלוּ שֶׁהוּא הַגְּרוּעַ שֶׁבְּגְרוּעִים, כִּי עֲרִין לֹא אֲבָדָה תְּקוּתוֹ, וְתִמִּיד יְכוּלִים לְחַזֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ עַל-יְדֵי גְדֹל כַּח הַצְּדִיק הַאֲמֵת אֲשֶׁר יוֹדֵעַ לַעֲשׂוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה (לְקוּטִי-מִוְתָרָן, חֵלֶק ב', סִימָן א'), וְיִכּוֹל לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְכַף זְכוֹת וְלְהוֹצִיאָו מְעוֹנוֹתָיו הַמְּרַבִּים, וְלְהַמְשִׁיךְ עֲלָיו שָׁנָה טוֹבָה וּמְתָקָה.

קריאת התורה ליום ב' של ראש השנה

א ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה את־
 אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני: ב ויאמר
 קח־נא את־בנך את־יחידך אשר־אהבת את־יצחק
 ולך־לך אל־ארץ המריה והעלהו שם לעלה על אחד
 ההרים אשר אמר אליך: ג וישכם אברהם בבקר
 ויהבש את־חמרו ויקח את־שני נעריו אתו ואת
 יצחק בנו ויבקע עצי עלה ויקם וילך אל־המקום
 אשר־אמר־לו האלהים: ד פיום השלישי וישא
 אברהם את־עיניו וירא את־המקום מרחק: ה ויאמר
 אברהם אל־נעריו שבו־לכם פה עִם־החמור ואני
 והנער נלכה עד־פה ונשתחוה ונשוכה אליכם:
 ו ויקח אברהם את־עצי העלה וישם עלי־יצחק בנו
 ויקח בידו את־האש ואת־המזבחת וילכו שניהם
 יחדו: ז ויאמר יצחק אל־אברהם אביו ויאמר אבי
 ויאמר הנני בני ויאמר הנה האש והעצים ואיה
 השה לעלה: ח ויאמר אברהם אלהים יראה־לך השה
 לעלה בני וילכו שניהם יחדו: ט שלישי ויבאו אל־
 המקום אשר אמר־לו האלהים ויבן שם אברהם
 את־המזבח ויערף את־העצים ויעקד את־יצחק בנו
 וישם אתו על־המזבח ממצל לעצים: י וישלח
 אברהם את־ידו ויקח את־המזבחת לשחט את־בנו:
 יא ויקרא אליו מלאך יהוה מן־השמים ויאמר
 אברהם אברהם ויאמר הנני: יב ויאמר אל־תשלח
 ידך אל־הנער ואל־תעש לו מאומה פיו עתה ידעתי

פִּי יִרְאֶה אֱלֹהִים אֶתָּה וְלֹא הִשַׁנְתָּ אֶת־פְּנֵי אֶת־יְהוָה
 מִמֶּנִּי: ^ג וַיֵּשֶׁא אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיֵּרָא וַהֲנִיחֵהוּ אֵיל
 אֲחֵר נֶאֱחָז פֶּסֶד בְּקַרְנָיו וַיִּלְךָ אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת־
 הָאֵיל וַיַּעֲלֵהוּ לְעֵלָה תַּחַת פְּנֵיו: ^ד וַיִּקְרָא אַבְרָהָם
 שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא יְהוָה יִרְאֵה אֲשֶׁר יֹאמַר הַיּוֹם
 בְּהָר יְהוָה יִרְאֵה: ^ה רַבִּיעִי ^{טו} וַיִּקְרָא מִלְאָךְ יְהוָה אֵל־
 אַבְרָהָם שְׁנֵית מִן־הַשָּׁמַיִם: ^{טז} וַיֹּאמֶר בִּי נִשְׁפַּעְתִּי
 נֶאֱמַר־יְהוָה בִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה וְלֹא
 הִשַׁנְתָּ אֶת־פְּנֵי אֶת־יְהוָה: ^{יז} פִּי־בְרַךְ אַבְרָהָם
 וְהַרְבֵּה אַרְבֵּה אֶת־זַרְעוֹ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וַכְּחֹל
 אֲשֶׁר עַל־שֹׁפֵת הַיָּם וַיִּרֶשׁ זַרְעוֹ אֶת שְׂעַר אֲיֵנָיו:
^{יח} וְהַתְּפַרְכּוּ בַזַּרְעוֹ כֹּל גּוֹי הָאָרֶץ עָקֵב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ
 בְּקִלְיִ: ^{יט} וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם אֶל־יֶעֱרֵיו וַיִּקְמֵו וַיִּלְכּוּ יַחְדוֹ
 אֶל־בְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם בְּבֵאֵר שֶׁבַע: ^כ חֲמִישִׁי ^כ וַיְהִי
 אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּגַּד לְאַבְרָהָם לֵאמֹר הִנֵּה יִלְדָה
 מִלְּפָנָי גַּם־הוּא בָנִים לְנַחֲוֹר אַחִיד: ^{כא} אֶת־עֵינֶיךָ כִּכְרוּ
 וְאֶת־בְּנֵי אַחִיו וְאֶת־קַמּוּאֵל אֲבִי אָרָם: ^{כב} וְאֶת־פֶּשֶׁד
 וְאֶת־חֹז וְאֶת־פִּלְדֶּשׁ וְאֶת־יִדְלָף וְאֶת פְּתוּאֵל:
^{כג} וּבְתוּאֵל יִלְדוּ אֶת־רַבְקָה שְׁמֵנָה אֵלֶּה יִלְדָה מִלְּפָנָי
 לְנַחֲוֹר אַחִי אַבְרָהָם: ^{כד} וּפִילֶגְשׁוֹ וְשֵׁמָה רֵאוּמָה וְתִלְדוּ
 גַּם־הוּא אֶת־טִבְחָה וְאֶת־גַּחֵם וְאֶת־תַּחֲשׁ וְאֶת־מַעֲכָה:

מניחים ספר תורה שני אצל הראשון ואומרים חצי קדיש על שניהם ומגביהים ספר תורה הראשון
 ואומרים וזאת התורה וכו', וקורים בספר תורה השני למפסיד בפרשת פנחס פרק כט:

* וּבַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַחַד לַחֲדָשׁ מִקְרָא־קֳדָשׁ יְהִיָּה
 לָכֶם כָּל־מִלְאֲכַת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ יוֹם
 תַּרְוַעָה יְהִיָּה לָכֶם: ^ב וְעֲשִׂיתֶם עֲלֵה לְרִיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה
 פֶּר־בִּין־בָּקָר אֶחָד אֵיל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שְׁבַעֲהָ

תְּמִימִם: ג וּמִנְחָתָם סֵלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן שְׁלֹשָׁה
 עֶשְׂרִים לֶפֶר שְׁנֵי עֶשְׂרִים לְאֵיל: ד וְעֶשְׂרוֹן אֶחָד
 לִפְכֹּשׁ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכִּבְשִׁים: ה וְשְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד
 חֲטָאת לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם: ו מִלֶּכֶד עֵלֶת הַחֹדֶשׁ וּמִנְחָתָהּ
 וְעֵלֶת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵיהֶם כַּמִּשְׁפָּטָם לְרִיחַ
 נִיחַח אֲשֶׁה לַיהוָה:

כשמגביהין הספר תורה אומרים זה:

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל, עַל פִּי
 יְהוָה בְּיַד מֹשֶׁה:

תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ מֹשֶׁה, מוֹרְשָׁה קְהֵלֶת יַעֲקֹב: עַץ חַיִּים הִיא
 לַמְּחֻיָּקִים בָּהּ, וְתוֹמְכִיהָ מְאֹשֵׁר: דְּרָכֶיהָ דְרָכֵי נַעֲם, וְכֹל
 נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם: אֲרֹךְ יָמִים בְּיָמֶיהָ, בְּשִׂמְלֵהָ עֶשֶׂר וְקָבוֹד: יְהוָה
 חָפֵץ לְמַעַן צְדָקָה, וַיְגַדֵּל תּוֹרָה וַיֵּאדָּר:

קודם קריאת ההפטרה אחר שגומר הגולל יבדך המפטיר ברכה זו:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר
 בַּנְּבִיאִים טוֹבִים וְרָצָה בְּדַבְרֵיהֶם הַנְּאֻמִּים
 בְּאַמְתּוֹ: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבַמֹּשֶׁה
 עַבְדּוֹ וּבַיִּשְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבַנְּבִיאֵי הָאֱמֶת וְצְדִק:

הפטרה ליום שני של ראש השנה

ירמיה פרק לא

א כֹּה־אָמַר יְהוָה מֶלֶךְ חַן בַּמְדַּבֵּר עִם שְׂרִידֵי חֶרֶב הַלֹּדֶז לְהַרְגִּיעוֹ יִשְׂרָאֵל:
 ב מִרְחֹק יְהוָה נִרְאָה לִי וְאַהֲבַת עוֹלָם אֶהְבֵּתִיךָ עֲלֵיבֹן מִשְׁכַּתִּיךָ הַסֵּד:
 ג עוֹד אֲכַנֶּה וְנִבְנִית בַּתּוֹלֵת יִשְׂרָאֵל עוֹד תַּעֲדֵי תַפְיָה וְיִצְאֵת בַּמַּחֲוֹל
 מִשְׁחָקִים: ד עוֹד תַּפְעִי בְרַמּוֹם בְּהַר שְׁמֵרוֹן נָטְעוּ נָטְעִים וְחִלְלוּ: ה כִּי יִשְׁׁוּבוּ
 קְרָאוּ נְצִירִים בְּהַר אֶפְרַיִם קוֹמּוּ וְנַעֲלָה צִיּוֹן אֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: ו כִּי כֹה־אָמַר
 יְהוָה רַנֵּן לַיעֲקֹב שְׂמֵחָה וְצַחֲלוּ בְרֹאשׁ הַגּוֹיִם הַשְׂמִיעוּ חִלְלוּ וְאָמְרוּ הוֹשִׁיעַ
 יְהוָה אֶת־עַמּוֹת יִשְׂרָאֵל: ז הִנְנִי מֵבִיא אוֹתָם מֵאֶרֶץ צַפּוֹן
 וְקַבְּצֵתִים מִיַּרְבְּתֵי־אֲרָץ כָּם עוֹר וּפֶסֶחַ תְּרָה וְיִלְדַת יְחִדּוֹ קָהֵל גְּדוֹל יְשׁוּבוּ
 חֲנָה: ט בְּכִבִּי יִבְאוּ וּבַתְּחִנּוּנִים אוֹבִילִם אוֹבִילִם אֶל־נַחְלֵי מַיִם בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָ

לא יכשלו בה כי הייתי לישראל לאב ואפרים בכרי הוא: ט שמעו דבר יהוה
 גוים והגידו באיים ממרחק ואמרו מזרה ישראל יקבענו ושמונו ברעה
 עדרו: י כי פרה יהוה את העלב וגאלו מיד חזק ממנו: יא ובאו ורצנו
 במרום ציון ונהרו אל טוב יהוה על דגן ועל תירש ועל יצהר ועל פני צאן
 ובקר והיתה נפשם כגן רוה ולא יוסיפו לדאבה עוד: יב אז תשמח בתולה
 במחול ובחרים וזקנים יחדו והפכתי אכלם לששון ונחמתים ושמתים
 מיגונם: יג ורויתי נפש חכהנים דשו ועמי את טובי ישבעו נאם יהוה:
 יד כה אמר יהוה קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים רחל מבכה על בניה
 מאנה להנחם על בניה כי איננו: טו כה אמר יהוה מנעי קולך מבכי ועיניך
 מדמעה כי יש שקר לפעלתך נאם יהוה ושבו מארץ אויב: טז ויש תקוה
 לאחריהך נאם יהוה ושבו בנים לגבולם: יז שמוע שמעתי אפרים מתנודד
 יפרתני ואוסר בעגל לא למד השכני ואשובה כי אתה יהוה אליהי:
 יח כי אחרי טובי נחמתי ואחרי הודעי ספקתי על ירך בשתי וגם נקלמתי
 כי נשאתי חרפת עוררי: יט הכן ימור לי אפרים אם ילד ששועים כי מדי
 דברי בו זכר אזכרנו עוד על בן המנו מעי לו רחם ארחמנו נאם יהוה:

לאחר שמסיים ההפטרה יאמר המפטיר ד' ברכות אלו:

**ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם צור כל
 העולמים. צדיק בכל הדורות. האל הנאמן
 האומר ועושה. המדבר ומקים שכל דבריו אמת
 וצדק.**

**נאמן אתה הוא יהוה אלהינו ונאמנים דבריו ודבר
 אחד מדבריו אחר לא ישוב ריקם, כי אל
 מלך נאמן ורחמן אתה: ברוך אתה יהוה האל
 הנאמן בכל דבריו.**

**רחם על ציון כי היא בית חיינו, ולעלוכת נפש
 תושיע במהרה בימינו. ברוך אתה יהוה,
 משמח ציון בבניה:**

**שמחנו יהוה אלהינו, באליהו הנביא עבדך,
 ובמלכות בית דוד משיחך, במהרה יבא**

וַיִּגַל לְבַנּוֹ, עַל כְּסָאוֹ לֹא יֵשֵׁב זָר, וְלֹא יִנְחִלוּ עוֹד
 אֲחֵרִים אֶת כְּבוֹדוֹ, כִּי בְשֵׁם קֹדֶשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לּוֹ, שְׂלֵא
 יִכְבְּהוּ נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָהוָה, מִגֵּן דָּוִד:

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הַעֲבוּדָה וְעַל הַנְּבִיאִים: וְעַל יוֹם
 הַזְּכָרוֹן הַזֶּה: שְׁנַתָּה לָנוּ יְיָהוָה אֱלֹהֵינוּ לְשִׁשּׁוֹן
 וְלִשְׂמִיחָה לְכַבּוֹד וְלִתְפָאֳרָת:

עַל הַכֹּהֵל, יְיָהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים
 אוֹתְךָ, יְתַבְרַךְ שְׁמֶךָ בְּפִי כָל חַי תְּמִיד לְעוֹלָם
 וָעֶד: וְדַבְּרֵךְ אֲמַת וְקַיָּים לְעֶד. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָהוָה, מֶלֶךְ
 עַל כָּל הָאָרֶץ, מִקֹּדֶשׁ יִשְׂרָאֵל וַיּוֹם הַזְּכָרוֹן:

סדר תקיעת שופר עיין לעיל עמוד תנד

סדר תקיעת שופר ותפלת מוסף ליום השני

בְּנִי, בְּנִי! מוֹכָא בְּכַתְבֵי הָאָרִיז״ל, שֶׁהַיּוֹם הֵרֵאשׁוֹן שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה
 נִקְרָא ״דִּינָא קְשִׁיא״, וַיּוֹם הַשָּׁנָה נִקְרָא ״דִּינָא רַפִּיא״, לְהוֹרוֹת לְאָדָם אֶף שְׂבִיּוֹם
 הֵרֵאשׁוֹן הוּא ״דִּינָא קְשִׁיא״, יְכוּלִים לְהַמְתִּיקוֹ עַל-יְדֵי הַתְּפִלוֹת וְהַתְּקִיעַת
 שׁוֹפֵר שְׂמֻעוֹרְרִים מֵאֵד מֵאֵד אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, כִּי אֵין לָךְ דְּבָר שְׁעוֹמֵד נֶגֶד
 הַתְּשׁוּבָה (ירושלמי פאה א, א), וְכִשְׁאָדָם שָׁב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, הוּא כוֹרֵת
 אֶת כָּל גְּזֵרֵי דִינִים מֵעַלְיוֹ, שְׁעַל זֶה מְרַמֵּז הַיּוֹם הֵרֵאשׁוֹן שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה,
 שְׁאֵפְלוּ בְּתוֹךְ הַתּוֹךְ הַדִּינָא קְשִׁיא, יְכוּלִים לְהַמְתִּיק אֶת הַדִּין הַקָּשֶׁה. וַיּוֹם שְׁנֵי
 שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה נִקְרָא דִּינָא רַפִּיא, הֵינּוּ אֶף שְׂכָר נִמְתַּק הַדִּין, עֲרִין נִשְׂאָרוֹ
 עוֹד דִּינִים עַל הָאָדָם, שְׁעַלְיוֹ לְמַתַּק אֶת הַדִּינִים הָאֵלוֹ עַל-יְדֵי סֵדֵר תְּקִיעַת
 שׁוֹפֵר וְתַפְלַת מוֹסֵף, וְהַכֹּהֵל לְעוֹרֵר אֶת הָאָדָם עַל עֲגִן הַתְּחַדְּשׁוֹת, שְׂתִּחַדֵּשׁ אֶת
 עַצְמוֹ בְּכָל פַּעַם בְּהַתְּחַדְּשׁוֹת תְּחִשָּׁה, וְדַבְּרֵי זֶה לְמַד אוֹתָנוּ רַבְּנֵינוּ ז״ל,
 שְׁהַעֲקָר הוּא הַתְּחַדְּשׁוֹת, לְתַחֲדֵּשׁ אֶת עַצְמוֹ בְּכָל פַּעַם מִתְּחִלָּה, וְדִיקָא
 עַל-יְדֵי-זֶה מְצַלְיָחִים לְהַמְתִּיק כָּל הַדִּינִים מֵעַצְמוֹ, כִּי אֵפְלוּ שְׁעַשָּׂה אֶתְמוֹל
 אֶת כָּל הַעֲבוּדוֹת הַכִּי קִשׁוֹת, וְכִבְּהוּ בְּכִיּוֹת עֲצוּמוֹת, וְהַתְּפַלֵּל בְּכַוְנָה גְּדוּלָה

עד מאד, עם כל זאת צריכין לדעת, שהיום צריכין להתחדש בהתחדשות חדשה, וזה נתינת כח על כל השנה, שלא יאמר האדם, מאחר שאתמול התפללתי בכונה גדולה, ובכיתי בככיות עצומות אליו יתברך, והתבודדתי ועשיתי תשובה, והמתקתי את כל הדינים הקשים מעלי, על-כן עלי כבר להפסיק, על זה בא לרמוז יום שני של ראש השנה, שהוא דינא רפנא, שאף שיהיה נרמה לו שכבר נמתק הדין, עם כל זאת צריכין לחדש את עצמו בכל פעם מתדש ולהתפלל בהתחדשות חדשה, ולהתבודד ולשוב בתשובה בהתחדשות חדשה לגמרי, כאלו עדין לא התחיל כלל, וזה סוד ההצלחה של כל הצדיקים שהצליחו בחייהם, שתמיד חדשו את עצמם, ועשו תשובה על תשובה הראשונה (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן ו'), כי דיקא על-ידי זה וכו' הגיע למדרגות עליונות והשגות גבוהות עד מאד, ותמיד חדשו עצמם בהתחדשות חדשה, ולא אמרו, מאחר שאתמול כבר השקענו כל-כך הרבה בעבודת השם יתברך בתשובה ובתפלה ובצעקה ובקול שופר, והמתקנו את כל הדינים הקשים, על-כן אולי כבר מספיק? ! לזאת בא יום השני של ראש השנה, לגלות שצריך לחדש עצמו לעשות עוד פעם כל העבודות שעשה אתמול, הן תפלת שחרית וקריאת התורה ותקיעת שופר ותפלת מוסף ותפלת מנחה וכו', הכל לגלות ולהורות לנו דרך חדשה בעבודת השם יתברך, שצריך לחדש את עצמו בכל פעם מתדש, והעבודה צריכה להיות בכל יום מתדש, כאלו אף פעם לא עשה את העבודה הזו, וזה הלמוד העמק שקבלנו מרבנו ז"ל, שהוא "עמק עמק מי ימצאנו" (קהלת ז, כד). ועל-כן אמר על עצמו (חיי מוה"ר, סימן רמז): חדוש כמני עדין לא היה בעולם, הינו שקל הלמוד של רבנו ז"ל, הוא למוד של התחדשות, לחדש את עצמו בכל פעם מתדש, וכל זמן שאין האדם מקבל את הנהגה זו, לחדש עצמו בכל פעם מתדש, אפלו שעשה כבר את כל העבודות הכי קשות, עדין לא התחיל כלל להכניס אל תוך הקדשה, ועל זה בא לרמוז יום השני של ראש השנה, לדעת שצריכין לחדש את עצמו לעשות בדייק אותן העבודות שעשה אתמול, ובתוספת חדש יותר גדולה; אשרי מי שמכניס בעצמו את הלמוד הזה, והולך עמו כל השנה, שאז בודאי יכנס לבטח אל תוך הקדשה; אשרי לו בזה ואשרי לו בבא.

סדר תפילת מוסף עיין לעיל עמוד תעג

תפלה לשליח צבור בקול

כִּי שֵׁם יְהוָה אֲקַרָּא הָבוּ גֹדֶל לְאַלְהֵינוּ:

פּוֹתֵחַן אֲדֹנָי שִׁפְתַי תִּפְתָּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתֶךָ: הארון

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם,
אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאַלְהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל, הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא,
אֵל עֲלִיּוֹן גּוֹמֵל חֲסִדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה חַיִּל, וְזוֹכֵר חֲסִדֵי אֲבוֹת,
וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

זְכַרְנוּ לְחַיִּים מְלֶךְ חַפְּצֵי בְּחַיִּים וְכַתְּבֵנוּ בְּסֶפֶר חַיִּים לְמַעַנְךָ
אֱלֹהִים חַיִּים:

מְלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְגַן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מַחֲיֶה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:
מִזְרִיד הַטָּל:

מִכְּלַפֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מַחֲיֶה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים מִזְמֶךָ
נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם
אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפֶר. מִי כְמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרֹת וּמִי דוֹמָה לָךְ
מְלֶךְ מְכֻבָּד וּמַחֲיֶה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

מִי כְמוֹךָ אֵב הַרְחָמִים, זוֹכֵר יְצוּרֵי לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנִאֱמָן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מַחֲיֶה
הַמֵּתִים:

בקצת קווילות אומרים זה:

ת"ק וּבְכֵן לָךְ חַיִּל וּבְתוֹרוֹ:

מיוסד ע"פ א"ב

דיין
ביום דיין
בדיין

לאל עזרך
לבוחן לכבודת
לגולה עמוקות

בְּיוֹם דִּין:
בְּדִין:
בְּיוֹם דִּין:
בְּדִין:
בְּיוֹם דִּין:
בְּדִין:
בְּיוֹם דִּין:
בְּדִין:
בְּיוֹם דִּין:
בְּדִין:
בְּיוֹם דִּין:
בְּדִין:
בְּיוֹם דִּין:
בְּדִין:
בְּיוֹם דִּין:
בְּדִין:
בְּיוֹם דִּין:
בְּדִין:
בְּיוֹם דִּין:
בְּדִין:

לְדוֹבַר מִיִּשְׂרָאֵל
לְהוֹנֵה דַעוֹת
לְוִתִּיק וְעֵשֶׂה חֶסֶד
לְזוֹכֵר בְּרִיתוֹ
לְחֹמֶל מַעֲשָׂיו
לְטָהַר חוֹסִיו
לְיודֵעַ מַחֲשָׁבוֹת
לְכוֹבֵשׁ כְּעֶסֶם
לְלוֹבֵשׁ צְדָקוֹת
לְמוֹחֵל עֲוֹנוֹת
לְנוֹרָא תְהִלּוֹת
לְסוֹלַח לְעַמּוּסָיו
לְעוֹנֵה לְקוֹרְאָיו
לְפוֹעֵל רַחֲמָיו
לְצוֹפֵה נִסְתָּרוֹת
לְקוֹנֵה עֲבָדָיו
לְרַחֵם עַמּוֹ
לְשׁוֹמֵר אוֹהֲבָיו
לְתוֹמֵךְ תְּבוֹמָיו

וּבְכֵן וְלֵךְ תַּעֲלֶה קִדְשָׁה כִּי אֵתָה הוּא אֱלֹהֵינוּ כְּלֵךְ:

וּנְתַנֶּה תִקְוָה קִדְשַׁת הַיּוֹם. כִּי הוּא נוֹרָא
וְאִים. וְכוּ תַנְשֵׂא מַלְכוּתֶךָ.
וַיִּכּוֹן בְּחֶסֶד כְּסֵאֶךָ. וְתִשָּׁב עֲלָיו
בְּאֵמֶת: אֵמֶת כִּי אֵתָה הוּא דִין וּמוֹכִיחַ
וַיִּוֹדַע וְעַד. וְכוּתְּכ וְחוֹתֶם (וְסוֹפֵר

וּמִזֶּנֶה). וְתִזְכֹּר כָּל הַנְּשִׁפְחוֹת. וְתִפְתַּח
 אֶת סֵפֶר הַזְּכוּרוֹת. וּמֵאֱלוֹי יִקְרָא.
 וְחֹתֶם יָד כָּל אָדָם בּוֹ. וּבִשְׁוֹפֵר גְּדוּל
 יִתְקַע. וְקוֹל דְּמָמָה דָּקָה יִשְׁמַע.
 וּמִלְּאֲכִים יִחְפְּזוּן. וְחֵיל וְרַעְדָה יִאֲחֹזוּן.
 וַיֹּאמְרוּ הִנֵּה יוֹם הַדִּין. לְפָקֵד עַל צַבָּא
 מְרוֹם בְּדִין. כִּי לֹא יִזְכוּ בְּעֵינֶיךָ בְּדִין.
 וְכָל בָּאֵי עוֹלָם יַעֲבְרוּן לְפָנֶיךָ כְּבָנֵי
 מְרוֹן: ^מ כִּי בְּקֶרֶת רוּעָה עָדְרוּ. מִעֲבִיר
 צֹאנֹו תַחַת שִׁבְטֹו. כִּן תַּעֲבִיר וְתִסְפֹּר
 וְתִמְנֶה וְתִפְקֹד נַפְשׁ כָּל חַי. וְתַחֲתֶיךָ
 קִצְבָה לְכֹל בְּרִיּוֹתֶיךָ. וְתַכְתֵּב אֶת גְּזֵר
 דִּינָם:

פְּרָאשׁ הַשָּׁנָה יִכְתְּבוּן. וּבִיּוֹם צוֹם
 כְּפֹר יִחְתְּמוּן. כִּמְהָ יַעֲבְרוּן.
 וְכִמְהָ יִפְרֹאוּן. מִי יַחֲיֶה. וּמִי יָמוּת. מִי
 בְּקִצּוֹ. וּמִי לֹא בְּקִצּוֹ. מִי בְּמִים. וּמִי
 בְּאֵשׁ. מִי בְּחֶרֶב. וּמִי בְּחֵיָה. מִי בְּרַעַב.
 וּמִי בְּצָמָא. מִי בְּרַעַשׁ. וּמִי בְּמַגָּפָה. מִי

בַּחֲנִיקָה וּמִי בַּסְּקִילָה. מִי יִנּוּחַ. וּמִי
 יִנּוּעַ. מִי יִשְׁקַט וּמִי יִטְרַף. מִי יִשְׁלוּ.
 וּמִי יִתִּיֶסֶר. מִי יַעֲנִי. וּמִי יַעֲשֶׂר. מִי
 יִשְׁפֹּל. וּמִי יִרוּם:

ממון

קול

צום

וּתְשׁוּבָה וּתְפִלָּה וְצַדִּיקָה

מַעֲבִירִין אֶת רֵעַ הַגִּזְרָה:

כִּי בַשְּׂמֹד כִּן תִּהְלָתֶךָ. קָשָׁה לִכְעֹם וְנוּחַ לְרִצּוֹת. כִּי
 לֹא תִחַפֵּץ בְּמִוֹת הַמֵּת. כִּי אִם בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכָו
 וְחַיָּה. וְעַד יוֹם מוֹתוֹ תִּתְחַבֵּה לוֹ. אִם יֵשׁוּב מִיַּד
 תִּקְבְּלוּ: ^{מן} אָמַת כִּי אֵתָה הוּא יוֹצֵרֶם. וְאֵתָה יוֹדֵעַ
 יִצְרֶם. כִּי הֵם בְּשֵׁר וְדָם: אָדָם יִסּוּרוּ מֵעֶפֶר. וְסוּפוֹ
 לְעֶפֶר. בְּנִפְשׁוֹ יִבִּיא לַחֲמוֹ. מִשׁוּל כְּחָרֶם הַנִּשְׁפָּר.
 בְּחִצִּיר יִבֵּשׁ. וּבְצִיץ נוֹבֵל. כִּצֵּל עוֹבֵר. וּבְעֵנָן כִּלָּה.
 וּבְרוּחַ נוֹשֶׁבֶת. וּבְאֵבֶק פּוֹרַח. וּבְחִלּוּם יַעוּף:

וְאֵתָה הוּא מְלַךְ אֵל חַי וְקַיִם:

אֵין קִצְבָה לְשָׁנוֹתֶיךָ. וְאֵין קֵץ לְאָרֶץ יְמִיד: וְאֵין
 לְשֹׁעַר מַרְכָּבוֹת כְּבוֹדֶךָ. וְאֵין לְפָרֶשׁ עֲלוֹם
 שְׂמֹךְ. שְׂמֹךְ נָאָה לָךְ. וְאֵתָה נָאָה לְשְׂמֹךְ. וּשְׂמֹנֵו
 קִרְאָת בְּשְׂמֹךְ:

עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂמֹךְ. וּמַדֵּשׁ אֶת שְׂמֹךְ עַל מַקְדִּישֵׁי

שִׁמְךָ. בַּעֲבוּר כְּבוֹד שִׁמְךָ הַנֶּעֱרָץ וְהַנִּקְדָּשׁ. כְּסוּד
 שִׁיחַ שְׂרָפֵי קֹדֶשׁ. הַמְקַדְּשִׁים שִׁמְךָ בַּקֹּדֶשׁ. דְּרִי
 מַעֲלָה עִם דְּרִי מִטְהָה. קוֹרְאִים וּמְשַׁלְּשִׁים בְּשִׁלּוּשׁ
 קֹדֶשׁהּ בַּקֹּדֶשׁ:

סוגרין

הארון

כִּתְרֵי יִתְנוּ לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֹאכִים הַמוֹנִי מַעֲלָה עִם
 עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל קְבוּצֵי מִטְהָה. יַחַד כָּלֶם קֹדֶשׁהּ לָךְ
 יִשְׁלֹשׁוּ: בְּדָבָר הָאָמוּר עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֵל זֶה
 וְאָמַר: קֹדֶשׁ קֹדֶשׁ קֹדֶשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כֹל
 הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: כְּבוֹדוֹ מְלֹא עוֹלָם מִשְׁרָתוֹ שׁוֹאֵלִים
 זֶה לָזֶה אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ. לְעַמְתָּם
 מִשְׁבָּחִים וְאוֹמְרִים:

מיוסד ע"פ א"ב ושם המחבר לבסוף אלעזר:

וְחִילוֹת אֲשֶׁר הִנֵּה מוֹרְעוֹת כְּפֹא. בְּמֵאֵתִים וְחֲמִשִּׁים וְשֵׁשׁ מְכַנְיֹת כְּפֹא.
 נִוְעִשׂוֹת בּוֹ בְּסוֹכְכֶם פְּנִים בְּפְנִים לְכְפֹא. דְמוֹת רְקִיעַ בְּרֵאשִׁם נְטוּי
 לְכְפֹא. הוּא כְעֵין הַקֶּרֶחַ וְבוֹ שְׂבִיב כְּפֹא. וּמִמְעַל לְרְקִיעַ כְּמֵרָאחַ דְמוֹת כְּפֹא.
 זְעוֹת כְּלֵי לְאוֹת מְחִיל כְּפֹא. חוּן חֲשׂוֹת בְּרָצוֹא וְשׁוֹב מְרַעִישׂוֹת כְּפֹא. טְסוֹת
 כְּבִזְק וְלֹא מוֹיִזוֹת הוֹד כְּפֹא. יוֹדְעוֹת כִּי כָל מְקוֹם לֹא יִכִּיל מְקוֹם כְּפֹא:

כִּי רָגַל חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְחֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה יִשְׂרָה לְכְפֹא. לְעַת תְּרַשִּׁינָה לְפֹאָר קוֹפְצוֹת
 מִתַּחַת לְכְפֹא. מִתְעַלְפּוֹת מִפְּחַד רֶם יוֹשֵׁב עַל כְּפֹא. נְרֵאוֹת נוֹשְׂאוֹת וְהֵם
 נְשִׂאוֹת עִם כְּפֹא. כְּכִילוֹת מִתַּחַת זְרוּעוֹת עוֹלָם לְכְפֹא. עֲתִירַת זוֹ כְּתַעַל
 תְּרַפִּינָה כְּנֶפֶס כְּפֹא. פְּשָׁעִים אִם עֲצֵמוֹ מִשִּׁיקוֹת כְּפֹא. צוֹרֵר כִּי יִשְׁמֹן יִפְרָשׁוּ
 עֵנָן כְּפֹא. קוֹל שׁוֹפֵר לְעַת יַעַל מֵאֲחוֹ פְּנֵי כְפֹא. רְחִמִים וְלִינן בְּעַד רְשׁוּמִים
 כְּכְפֹא. שׁוֹפֵט אִם יִרְצֶה מִשְׁבֵּת בְּאוֹלָם הַכְּפֹא. תְּכַנִּית תָּם יִפְן חֲקוֹקָה כְּכְפֹא.
 אֲרַבַּע חִיּוֹת נוֹשְׂאוֹת וּמְנִשְׂאוֹת עִם כְּפֹא. חוּן לְבִלְתִּי לְנִבֵּל לְמַעַנּוֹ כְּפֹא. עוֹד
 יִפְצֶה פֶּה וְיִפְגִּיעַ כְּפֹא. זָכַר לְיוֹשְׁבֵי נְטָעִים אֲשֶׁר עֲמָד כְּכְפֹא:

חוּן רַחֵם מְצוּקִים אֲשֶׁר עֲלֵיהֶם שְׂמֵת הַדּוֹם וְכְפֹא. וְאֵז יִתְרַעַם הַגְּלָגַל וְיִתְרַעַשׁ
 הַכְּפֹא. וְאוֹפֵן לְאוֹפֵן וְכָרוֹב לְכָרוֹב וְחִיָּה לְחִיָּה לְעַמּוֹת כְּפֹא:

חוּן כְּבוֹדוֹ מְלֹא עוֹלָם מִשְׁרָתוֹ שׁוֹאֵלִים זֶה לָזֶה אֵיךְ* מְקוֹם

כבודו להעריצו. לעמתם משבחים ואומרים: קר"ח ברוך
כבוד יהוה ממקומו: קהל ממקומו הוא יפן ברחמיו לעמו
ויחן עם המיחדים שמו ערב ובקר בכל יום תמיד פעמים
באהבה שמע אומרים:

(* בתפלת מוסף ברה"ה ויר"כ בשעה שמאריך החון בקדושה בתיבת איה מקום כבודו ישאל א' מג' דברים אלו, או עושר מופלג לעבודתו, או בנים צדיקים וחסידים וחכמים, או השגת רוח הקודש, ויאמר:

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שתתן לי היום מתנה טובה
 מאוצרות מתנת חנם אף על פי שאיני כדאי ברכתיב ותנותי את אשר אהן.
 לפרנסה: ותתן לי ולכל בני ביתי ולכל הסמוכים על שלחני ביום הזה ובכל
 יום ויום מזונותינו ככבוד וברוח בזכות שמך הגדול דיקרנוסא (ס"א ניקוד כזה
 דיקרנוסא) הממנה על הפרנסה. ואל תצריכנו לידי מתנת פשר ודם כי אם
 בשמך חננו ומאוצר מתנת חנם תכלכלנו ותשפיענו. אמן אמן אמן סלה סלה
 סלה:

על השגת רוח"ק: ותגור עלי (פב"פ) גזרות טובות מלפני כסא כבודך ותתן לי
 לב מבין ולהשיג רוח הקדש:

על בנים צדיקים: ותתן לי בנים טובים וכשרים והגונים לעסק בתורתך
 ובמצותיך:

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אבינו שבשמים שתמלא
 שאלתי ובקשתי היום הזה בשם יה (והנקודות הם מ"ו כמנין מילוי ע"ב ו"ד י'
 ו"ו י' והב' אותיות י"ה דא"ה) ותמשיך לי שפע טוב מן סוד התרת הנרמן באות
 א' איה, לאבא ואמא סוד י"ה של איה, ומשם לדוכרא ונוקבא, ומשם לעבדך
 (פב"פ) העומד ומבקש מלפני כסא כבודך. ואל תשיבני ריקס מלפניך, אמן
 בן יהי רצון:

ויכוין בכ"ד שמות דכ"ד ספרים:

יפ ענ התה הד ד? מי הד אמ את בן הם שם את ון את שה לכ הה אב
 לה לה אר הם:

מוסד ע"פ תשר"ק ובסוף חתום שם המחבר אלעזר:

לעמך תלואים בתשובה להתיחד. שני לבבות לה באחד לאחד. רחץ בגניזון
 בפנים נשוא לב אחד. קול שופר כפוף כפה לב אחד. ציון שופר פשוט
 פשט לב אחד: פור ימים יצרו גם לבור אחד. עובדים בו להקביל פני יוצר
 אחד: חזן סמוכים בצדקת אב היה אחד. נשענים בספק יחיד ומיחד. מבטחים
 בתם (נ"א בתם) ובקשר אב אחד:

להזכר למו עניית קול אחד. בשבתו כפסא שפט גוי אחד. יעמיד מליץ ישר

ראש עת רצון השנה תרנא

מני אלף אחד. טובות להגיד בשביעי באחד. חשוב גר ואזרח למשפט אחד. זה ורע מהיום מודע דינם לאחד. ואשר מעשיו שקולים עד עשור יואחד. הוא כחפץ להצדיק עשרת ימי תשובה יחד. דלת פתוחה לשבים תת צרי לכל אחד ואחד. גולה זכות ורשע להגיש אחד באחד. בקור חשבון למצא אחד לאחד: חון אם ישקוט ומי ירשיע להשיבנו והוא באחד. אמת חותמו להודיע כי הוא אחד. לעת תמוט וככל יד עם אחד:

עוד יזכר למו מפת שכם אחד. זאת הפתמדת שמע פה אחד. רוגשת נשף וישחר ליחד לאחד:

חון ממקומו הוא יפן ברחמי לעמו ויחן עם המיחדים שמו
 ערב ובקר בכל יום תמיד פעמים באהבה
 שמע אומרים: ק"ח שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד:
 קהל הוא אלהינו הוא אבינו הוא מלכנו הוא מושיענו.
 והוא יושיענו ויגאלנו שנית. וישמיענו ברחמי שנית
 לעיני כל חי לאמר. הן גאלתי אתכם אחרית בראשית
 להיות לכם לאלהים:

כתב הראב"ן: אל ישיאך הפסקות של רבי אלעזר הקליר שתהא סבור כשאתה מגיע להפסקה והוא חוזר ומתחיל שהענין של מטה מופלג מענין של מעלה, דע לך כי סמוך ומחובר הוא, לפי שאמר למעלה שישאל רוגשים נשף ושחר בק"ש לכן אמר ואתה הקב"ה און קול מפאריך בכל איבריהם אלו ישראל שקורין ק"ש שיש בה רמ"ח תיבות כמנין איברים שבאדם, ותפס לו הלשון שמצא במדרש, שכך שמע מרבי עזריאל שהלשון הזה מצא במדרש צדיקים שבישראל מתיראים מיום הדין ומברכים ומיחדים ומקדשים להקב"ה בכל איבריהם, ובמיתן הקב"ה מרביצן בכבוד גדול תחת עץ החיים ובקבריהם נותן להם מנוחה, ובכל ערב שבת ויו"ט עומדים מקבריהם ומשבחים להקב"ה שנאמר יעלוו חסידים בכבוד ירגנו על משכבותם, ואחר הלשון הזה יסד הפיוט הזה, עכ"ל.

מיוסד מהקליר ע"פ א"ת ב"ש:

ואתה און קול מפאריך בכל איבריהם, תכן מצות מעשיהם, במאתים וארבעים ושמונה איבריהם. גזה חדש תקע שלשים, כמו שלשים בקף רגליהם. שי מוספי יום עשרה, כמו עשרה בקרסליהם. גשים פני תבה שחרית שתיים, כמו שתיים בשוקיהם. רשומים קרות בו חמשה, כמו חמשה על ברניהם: דרושים תקע בקפה באחד, כמו אחד בגירכותיהם. קרן ומשכו לשלש שלשה, כמו שלשה בקומליהם. הן מוספי חדש עשתי עשרה, כמו עשתי עשרה צלעותיהם. צקון לחשם ברכות תשע, כמו תשעה

שִׁבְרוּעוֹתֵיהֶם. וּמַלְכֵי־וְזָכוֹנוֹת וְשׁוֹפְרוֹת שְׁלֹשִׁים, כְּמוֹ שְׁלֹשִׁים בְּפֶסֶת וְיֵדִיהֶם. פְּלוֹל תְּמִידִים שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה, כְּמוֹ שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה חֲלוֹת שֶׁבְשִׁדְרוֹתֵיהֶם. וְזָבְחֵי תְּמִידִים תְּקִיעוֹת תִּשְׁעֵי, כְּמוֹ תִשְׁעֵה שִׁבְרָאֲשֵׁיהֶם. עֲתִירוֹת שְׁתֵּים שְׁחוּחַ כִּם שְׁמוֹנָה, כְּמוֹ שְׁמוֹנָה שִׁבְצוֹאֲרֵיהֶם. חֶק דָּתָם סְפָרִים חֲמִשָּׁה, כְּמוֹ חֲמִשָּׁה שִׁבְנִקְבֵיהֶם. שֵׁם הַלִּיכּוֹת עוֹלָם שֵׁשָׁה, כְּמוֹ שֵׁשָׁה בְּלִבְבֵיהֶם. טוֹחוֹת וְכֶסֶל וְשִׁכּוֹי וְסַרְעָף וּבָטָן וְקָרֵב וְעֲשָׂתְנּוֹתֵיהֶם. נֶפֶשׁ רוּחַ נִשְׁמָה יְחִידָה חֵתָה, עוֹר וּבָשָׂר וְנִיד וְעֲצָמוֹתֵיהֶם: חוֹן יִשְׂאוּ עֵינָי וַיִּכְרוּ אֲזָן וַיִּפְצוּ פֶה וְלִשׁוֹן וְנִיב שְׁפָתוֹתֵיהֶם. מִכַּף רִגְלָו וְעַד רֹאשׁ נְתוּבְחוּ פֶרֶט מַעֲשֵׂיהֶם. כִּתְקַע שׁוֹפָר בְּקוֹל יַחֲפָרוּ שׁוֹטְנֵיהֶם, לְהַצְדִּיקֵם בְּיוֹם דִּין שְׁמַע שְׁנֵית מֵאֲלֵהֵיהֶם:

חוֹן הוּא אֱלֹהֵינוּ הוּא אֲבִינוּ הוּא מְלַכְנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ וְהוּא יוֹשִׁיעֵנוּ וַיִּגְאֹלֵנוּ שְׁנֵית. וַיִּשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שְׁנֵית לְעֵינָי כֹּל חַי לְאֹמֵר. הֵן גְּאֹלְתִי אֲתַכֶּם אַחֲרֵית כְּרָאֲשֵׁית לְהֵיוֹת לְכֶם לְאֱלֹהִים: קו"ח אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: קהל אֲדִיר אֲדִירֵנוּ יְהוָה אֲדוֹנֵינוּ מַה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכֹל הָאָרֶץ: וְהִיא יְהוָה לְמִלְכָּךָ עַל כָּל הָאָרֶץ בְּיוֹם הַהוּא יְהִיהַ יְהוָה אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד:

ראשי החרוזות מיוסדים ע"פ תשר"ק עד כ' ואמצע החרוזות ע"פ א"ב עד י':
תְּהַלְלוֹת כְּבוֹדָךְ אֲמַצְדָּה מְלֵא כֹל הָאָרֶץ. שְׁמַעְדָּךְ דִּין מְשֻׁמִּים כְּכֹן יִרְאֶה וְשִׁקְטָה הָאָרֶץ. רַעֲשׂ יוֹם מִשְׁפָּט גַּעֲשׂוּ תַהוֹמוֹת הָאָרֶץ. קוֹל שׁוֹפָר תִּזְק דְּבַר וַיִּקְרָא אֶרֶץ. צְבִי לְצִדִּיק בְּזִמְרַת הַשְּׁמִיעַ מִכֶּנֶף הָאָרֶץ. פֶּחַד וְפַחַת וְפַח וּפְלִצוֹת וּבְעֵיתוֹ אֶרֶץ. עַתָּה תִקוֹם לְמִשְׁפָּט זַעַם כֹּל אֶפְסֵי אֶרֶץ: חוֹן מְלוֹ פְּנֵי (נ"א סוּרוּ מִנִּי) דָּרָךְ וְנִבְכּוּ חֲרָדִים מִחֲרָדַת הָאָרֶץ. נֶאֱוָר וְאֲדִיר מֵעַם תְּשׁוּבֵי לְאָרֶץ. מַה תִּירָאֵי אֲדָמָה יִרְעֵוּ תַחֲתֵינּוֹת אֶרֶץ:
חוֹן לְהַתְנוּדַע וְלַהֲגַלוֹת. כִּי הוּא מְלַךְ עַל כָּל הָאָרֶץ. כְּמוֹ פְּאֵרוֹהוּ מֵאֵן בְּשַׁחַק. וַיִּרְשׂוּ בְּהוֹנֵיו לְפָאֵרוֹ בְּאָרֶץ:

חוֹן אֲדִיר אֲדִירֵנוּ יְהוָה אֲדוֹנֵנוּ מַה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכֹל הָאָרֶץ: וְהִיא יְהוָה לְמִלְכָּךָ עַל כָּל הָאָרֶץ בְּיוֹם הַהוּא יְהִיהַ יְהוָה אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד: קו"ח וּבְדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ כְּתוּב לְאֹמֵר: מְלַךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן לְדָר דָּרֵי הַלְלוּתֶיהָ:

בק"ק אומר החזן אתה קדוש וכו'

לְדוֹר וְדוֹר נִגִּיד גְּדֻלָּתְךָ וְלִנְצַח וְלִנְצַח נִצְחֵיהֶם קִדְשָׁתְךָ נִקְדִּישׁ:

וּשְׁבַחְךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יִמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי אֵל
מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה:

לְדוֹר וָדוֹר הַמְּלִיכוֹ לְאֵל כִּי הוּא לְבָדוּ מְרוֹם וְקָדוֹשׁ:

חֲמוּל עַל מַעֲשֵׂיךָ. וְתִשְׁמַח בְּמַעֲשֵׂיךָ. וַיֹּאמְרוּ לְךָ
חֹסֵיךָ. בְּצַדִּיקָה עֲמוּסֵיךָ. תִּקְדֵּשׁ אֲדוֹן עַל
כָּל מַעֲשֵׂיךָ: כִּי מִקְדֵּי־שִׁיךָ בִּקְדוּשָׁתְךָ (נ"א כְּעַרְבָה)
קִדְשָׁתְךָ. נִאֲחַ לְקָדוֹשׁ פֶּאֶר מִקְדוּשִׁים:

וּבְכֵן יִתְקַדֵּשׁ שְׁמֹךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ
וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ.
וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ וְעַל מְכוּנָה וְהִיבְלָה:

צריך להפסיק בין תיבת איתן לתיבת אדונינו, כי אדונינו קאי על הש"י:

עוֹד יִזְכָּר לָנוּ אֲהַבַת אֵיתָךְ, אֲדוֹנֵינוּ.
וּבְכֵן הִנְעַקְדֵנוּ יְשִׁבִית מְדֵינָנוּ.
וּבְזָכוֹת הַתָּם יוֹצִיא אִיּוֹם (נ"א הַיּוֹם)
לְצַדִּיק דֵּינָנוּ. כִּי קָדוֹשׁ הַיּוֹם לְאֲדוֹנֵינוּ:

בְּאִין מְלִיץ יִשְׂרָאֵל מוֹל מוֹל מוֹל מוֹל פֶּשַׁע. תִּגִּיד לְעַקֵּב דְּבַר
חֶק וּמִשְׁפָּט. וְצַדִּיקֵנוּ בְּמִשְׁפָּט הַמֶּלֶךְ הַמְּשַׁפֵּט:

מהר"י סג"ל היה אומר תיבת המשפט עם האוחז בנישימה אחת

הארון

מיוסד ע"פ א"ב

פותרין

הָאוּחֶז בְּיַד מִדַּת מִשְׁפָּט
וְכָל מְאֻמִּינִים שֶׁהוּא אֵל אֲמוּנָה
הַבּוֹחֵן וּבּוֹדֵק גְּנוּזֵי נִסְתָּרוֹת
וְכָל מְאֻמִּינִים שֶׁהוּא בּוֹחֵן בְּלִיּוֹת

הגואל ממנות ופודה משחת
וְכֹל מֵאֲמִינִים שֶׁהוּא גּוֹאֵל חֶזֶק
הָדָן יְחִידִי לְבָאֵי עוֹלָם
וְכֹל מֵאֲמִינִים שֶׁהוּא דִּין אָמֵת
הַחֲגוּי בְּאֵהִיָּה אֲשֶׁר אֵהִיָּה
וְכֹל מֵאֲמִינִים שֶׁהוּא חָיָה הוֹרָה וַיְהִיָּה
הַדְּרָאֵי שְׁמוֹ בֶּן תְּהִלָּתוֹ
וְכֹל מֵאֲמִינִים שֶׁהוּא וְאֵין בְּלִתּוֹ
הַזּוֹכֵר לְמִזְכִּירָיו טוֹבוֹת זְכוּרוֹת
וְכֹל מֵאֲמִינִים שֶׁהוּא זוֹכֵר הַכְּבִרִית
הַחֲזִתָּה חַיִּים לְכֹל חַי
וְכֹל מֵאֲמִינִים שֶׁהוּא חַי וְקַיָּם
הַטּוֹב, וּמְטִיב לְרַעִים וְלַטּוֹבִים
וְכֹל מֵאֲמִינִים שֶׁהוּא טוֹב לְכֹל
הַיּוֹדֵעַ יֹצֵר כֹּל יִצְוִרִים
וְכֹל מֵאֲמִינִים שֶׁהוּא יוֹצֵרָם בְּכַטָּן
הַכֹּל יְכוּל וְכוּלָּלָם (נ"א יוֹכֵל וְכוּלָּלָם) יְחִיד
וְכֹל מֵאֲמִינִים שֶׁהוּא כֹּל יְכוּל
הָלֵךְ בְּסִתְרָה בְּצֵל, שְׂדֵי
וְכֹל מֵאֲמִינִים שֶׁהוּא לְבָדוֹ הוּא
הַמְמַלִּיךְ מְלָכִים וְלוֹ הַמְלוֹכָה
וְכֹל מֵאֲמִינִים שֶׁהוּא מְלַךְ עוֹלָם
הַנּוֹחֵג בְּחֶסֶדוֹ כֹּל דוֹר
וְכֹל מֵאֲמִינִים שֶׁהוּא נוֹצֵר חֶסֶד
הַסּוֹבֵל, וּמַעֲלִים עֵין מִסּוֹרְרִים

וְכֹל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא מוֹלֵחַ מִלֶּחֶם
 הַעֲלִיּוֹן, וְעֵינָיו אֵל יִרְאוּ
 וְכֹל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא עוֹנֶה לְחֵשׁ
 הַפּוֹתֵחַ שֶׁעַר לְדוֹפְקֵי בִתְשׁוּבָה
 וְכֹל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא פֶתוּחָה יְדוּ
 הַצּוֹפֶה לְרָשָׁע וְחַפֵּץ בְּהַצְדָּקוֹ
 וְכֹל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא צַדִּיק וְיִשָּׁר
 הַקָּצֵר בְּזַעַם וּמְאָרִיךְ אֶף
 וְכֹל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא קָשָׁה לְכַעַם
 הַרְחוּם וּמְקַדֵּים רַחֲמִים לְרַגְזוֹ
 וְכֹל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא רַךְ לְרִצּוֹת
 הַשּׂוֹה וּמִשׁוֹה קִטָּן וְגִדּוֹל
 וְכֹל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא שׁוֹפֵט צַדִּיק
 חֶתֶם וּמִתְמַם עִם תְּמִימִים
 וְכֹל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא תָמִים פְּעִלּוֹ

תִּשְׁנֶבֶ לְבַדָּךְ וְתִמְלֹךְ עַל כָּל בְּיָחוּד: כִּפְתּוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְהִיָּה יְהוָה לְמִלְכָּךְ
 עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד:

כִּסְסִיִּים "הֶאֱחָז בִּיד" יֹאמֵר אֲנִי בְּכֹחַ וְכו' וְאֲחִ"כ יֹאמֵר זֶה:

בְּשִׁמְךָ שְׂדֵי יְהוָה צְבָאוֹת שֶׁתַּעֲשֶׂה שְׂאֵלְתִי וּבְקִשְׁתִּי. וְהִיָּה יְהוָה לְמִלְכָּךְ עַל כָּל
 הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד:

וּבְכֹחַ תָּנוּ פִּחְדֶּךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, עַל כָּל מַעֲשֵׂיֶךָ,
 וְאֵימַתְךָ עַל כָּל מַה שֶׁבְּרָאת, וְיִירָאוֹךָ כָּל
 הַמַּעֲשִׂים, וְיִשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים. וְיַעֲשׂוּ כֻלָּם
 אֲגִדָּה אַחַת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבְבֵם שְׁלָם. כִּמוֹ שֶׁיִּדְעֵנוּ
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהַשְּׁלֵטֹן לְפָנֶיךָ, עוֹז בַּיָּד, וּגְבוּרָה

בַּיּוֹמִינָהּ. וְשִׁמְךָ נִזְרָא עַל כָּל מִזָּה שְׁבִרְאֵתָהּ:

וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד יְהוָה לְעַמְּךָ, תְּהַלֵּל לִירֵאֵיךָ, וְתַקְוֶה טוֹבָה לְדוֹרֵשֶׁיךָ, וּפְתַחֲוֹן פֶּה לַמִּיחָלִים לָךְ, שְׂמִיחָה לְאַרְצֶךָ, וְשִׁשׁוֹן לְעִירֶךָ, וְצַמִּיחַת קֶרֶן לְדוֹר עֲבֹדֶךָ, וְעֲרִיבַת נֵר לְבֹן יוֹשֵׁי מְשִׁיחֶךָ, בְּמַהֲרָה בַּיּוֹמִינוּ:

וּבְכֵן צְדִיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמְחוּ, וְיִשְׂרָיִם יַעֲלוּ, וְחַסִּידִים בְּרַנָּה יִגִּילוּ, וְעוֹלָתֶךָ תִּקְפֹּץ פִּיהָ, וְכָל הַרְשָׁעָה כִּלְהָ פַעֲשׂוֹן תִּכְלֶה, בִּי תַעֲבִיר מִמְּשַׁלֵּת זְדוֹן מִן הָאָרֶץ:

וַיֵּאָתְרוּ כָל לְעַבְדֶּךָ. וַיְבָרְכוּ שֵׁם כְּבוֹדֶךָ. וַיִּגִּידוּ בְּאֵיִם צִדְקֶךָ. וַיְדַרְשׁוּךָ עַמִּים לֹא יָדְעוּךָ. וַיִּהְלֹלֶךָ כָּל אֲפִסֵי אָרֶץ. וַיֹּאמְרוּ תַמִּיד יִגְדֵל יְהוָה. (וַיִּזְבְּחוּ לָךְ אֶת זִבְחֵיהֶם). וַיִּזְנְחוּ אֶת עַצְפֵיהֶם. וַיִּחַפְּרוּ עִם פְּסִילֵיהֶם. וַיִּטּוּ שִׁכְמָם אַחַד לְעַבְדֶּךָ. וַיִּירֹאוּךָ עִם שְׂמֵשׁ מִבְּקִשֵׁי פְּנֶיךָ. וַיִּפְּרוּ כַח מַלְכוּתֶךָ. וַיִּלְמְדוּ תוֹעִים בִּינָה. וַיִּמְלְלוּ אֶת גְּבוּרַתֶךָ. וַיִּנְשְׂאוּךָ מִתְּנַשָּׂא לְכָל לְרֹאשׁ. וַיִּסְלְדוּ בְּחִילָה פְּנֶיךָ. וַיַּעֲטְרוּךָ גִזְרֵי תַפְאֲרָה. וַיַּפְצְחוּ הַרִים רִנָּה. וַיִּצְהֲלוּ אֵיִם בְּמַלְכֶךָ. וַיִּקְבְּלוּ עַל מַלְכוּתֶךָ עֲלֵיהֶם. וַיִּרְוּמְמוּךָ בְּקַהֲל עַם. וַיִּשְׂמְעוּ רְחוּקִים וַיִּבְוֹאוּ. וַיִּתְּנוּ לָךְ כֶּתֶר מְלוּכָה:

וְתַמְלוֹךְ אֶתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֵהֲרַח לְבָרְךָ
 עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן
 כְּבוֹדְךָ. וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קִדְשֶׁךָ. כַּפְתּוּב
 בְּדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ: יִמְלוֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ
 צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר, הַלְלוּיָהּ:

קִדְשׁ אֶתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ, וְאִין אֱלֹהִים מִכְּלַעֲדִיךָ,
 כַּפְתּוּב, וַיִּגְבַּהּ יְהוָה צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט, וְהָאֵל
 הַקְּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ בְּצִדְקָה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמְּלַךְ
 הַקְּדוֹשׁ:

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, אֲהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ,
 וְרַמַּמְתָּנוּ מִכָּל הַלְשׁוֹנוֹת, וְקִדְשָׁתָנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ,
 וְקִרְבַּתָּנוּ מִלִּפְנֵי לַעֲבוּדְתֶךָ, וְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ
 עָלֵינוּ קִרְאתָ:

וְתַתֵּן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם הַזְּכָרוֹן הַזֶּה,
 יוֹם תְּרוּעָה מִקְרֵא קוֹדֵשׁ זָכַר לִיצִיאַת מִצְרַיִם:

תפלה לתקון קרי

כשהחזן אומר "ומפני חטאינו" תאמר תחינה לתקון קרי ותכוין לשתף עצמך עם
 צער השכינה שהיא בגלות ונתמעט אורה בסוד מיעוט הירח, ואנחנו מאריכים
 הגלות בעונותינו מחמת חטא קרי, שאל"כ היתה חוזרת בסוד אור החמה כמ"ש אור
 הלבנה כאור החמה, לכן יאמר תפלת רבש"ע וכו', והיא מס' עבודת הקודש והיא
 תפלה קדומה אך שהוא ז"ל תיקן הלשון והוסיף נופך משלו:

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, בְּשָׁנוּ מְאֹד וְנָמַס לְבָנוּ עַל אֲשֶׁר פָּגַמְנוּ בְּאוֹת בְּרִית קִדְשׁ
 בְּכַמּוֹה מִיּוֹי פָּגַם, וּבִפְרָט בְּכַמּוֹה מִיּוֹי קְרִי וְטְפוֹת זָרַע לְבִטְלַהּ שִׁיִּצְאוּ
 מִמִּנֵּי וּמִכָּל יִשְׂרָאֵל בְּכָלל וּבִפְרָט שְׁלֹא בְּמָקוֹם מִצְוָה, בְּאֵנָם וּבְרִצּוֹן, בְּגִלְגּוּל
 זֶה וּבְגִלְגּוּלִים אֲחֵרִים. וְגַם הִנְשַׁמּוֹת הָעֲשׂוּקוֹת בְּקַלְפוֹת הַנְּפוּצוֹת בְּאֶרֶב
 הַנְּפוֹת הָאָרֶץ וּנְשַׁמּוֹת עֲרִטִילָאִיוֹת הַנְּפוּרוֹת בֵּין הַגּוֹיִם, וְעַל יְדֵי זֶה נִתְאַרְכָּה
 גְּלוּתָנוּ וְשִׁמְם בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ וְגִלְהָ יִקְרָנוּ. וּבְכֵן בְּמִירוֹת נִפְשׁ וְחֲרָטָה גְּמוּרָה
 בְּאֵנוּ לְבַקֵּשׁ רְחֻמִּים וּסְלִיחוֹת. וַיְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ

אב הרחמים שתרחם עלינו העניים והאביונים מרים ונאנחים. ועתה יגדל נא פנך אדני ותפלתנו הקלפות כל הניצוצות הקדושים וטפות קרי וזרע לבטלה שיצאו ממנו ומכל ישראל בגלגול זה ונגלגולים אחרים ותחזור לקבצם בקדושה שנית והיו למאורות בכח השם הקדוש כ"ט שיצא מפסוק ב'זרועו יקבץ ט'לאים, ופסוק כי בי השק ואפלטוהו (והוא גימטריא אהי"ה) ושם הקדוש חב"ו תיצא מפסוק ח"ל ב'לע ו'יקאנו מבטנו ירישנו אל, ותקרב פזורינו מבין הגוים ונפוצותינו פנם מירכתי הארץ. ויקים בנו מקרא שכתוב ושב יהוה אלהיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך יהוה אלהיך שמה. ותנאלנו גאלת עולם. עשה למען שמה. עשה למען ימינה. עשה למען תורתך. עשה למען קדשתך. עשה למען אברהם יצחק ויעקב משה ואהרן יוסף ודוד החתומים ונאחזים בפדות העליונות הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד יסוד ומלכות. ותתקן אשר פגמנו ותיחד אשר הפרדנו ותלקט אשר פזרנו. וברחמיך הרבים תשמרנו מכל רע מעתה ועד עולם. ותשפיע עלינו שפע קדשה וטהרה לעבדך באמת אנו וזרענו וזרע ורענו. ר'חום חינוך ש'זמר ת'ומך מ'ציל י'שר פ'ודה (יכוין בר"ת שהיא רח"ש תמי"ף שם קדוש) חום ורחם עלינו וקבל תפלתנו ברכתיב לב נשבר ונדכה אלהים לא תבוז וכתוב כי לא בזה ולא שקץ ענות עני ולא הסתיר פניו מפנינו ובשועו אליו שמע. יהיו רצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי.

ומפני הטאינו גלינו מארצנו, ונתרחקנו מעל אדמתנו, ואין אנהנו יכולים לעשות חובותינו בבית בחירתך, בבית הגדול והקדוש שנקרא שמה עליו, מפני היד שנשתלחה במקדשך. יחי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, מלך רחמן, שתשוב ותרחם עלינו ועל מקדשך ברחמיך הרבים, ותבנהו מהרה ותגדל כבודו, אבינו מלכנו, גלה כבוד מלכותך עלינו מהרה, והופע והנשא עלינו לעיני כל חי. וקרב פזורינו מבין הגוים ונפוצותינו פנם מירכתי ארץ. והביאנו לציון עירך, ברנה, ולירושלים בית מקדשך בשמחת עולם. ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו. תמידים כסדרם ומוספים כהלכתם. ואת מוספי יום הזיכרון הזה נעשה ונקריב לפניך באהבה כמצות רצונך, כמו שכתבת עלינו בתורתך, על ידי משה עבדך, מפי כבודך כאמור:

וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ, מִקְרָא קוֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם,
כָּל מְלֹאכֶת עֲבוּדָה לֹא תַעֲשׂוּ, יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם.
וַעֲשִׂיתֶם עֹלָה לְרִיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה, פֶּר בֶּן בָּקָר אֶחָד, אֵיל
אֶחָד, כִּבְשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם:

וּמִנְחָתָם וְנִסְפֵיהֶם כַּמִּדְבָר, שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לֶפֶר, וּשְׁנֵי
עֶשְׂרֹנִים לְאֵיל, וְעֶשְׂרוֹן לְכֶבֶשׂ, וַיִּזֶן בְּנִסְכּוֹ,
וּשְׁנֵי שְׁעִירִים לְכֶפֶר, וּשְׁנֵי תְּמִידִים בְּחֻלְבָתָם: מִלֶּבֶד עֹלֹת
הַחֹדֶשׁ וּמִנְחָתָהּ, וְעֹלֹת הַתְּמִיד וּמִנְחָתָהּ, וְנִסְפֵיהֶם
כַּמִּשְׁפָּט, לְרִיחַ נִיחֹחַ אִשָּׁה לַיהוָה:

כשהחן אומר עלינו לשבח אומר כל הצבור עמו בלחש מלה במלה. ויש להוזהר מאד להפסיק לפני ואנחנו כורעים משהו בשתיקה. יש מקומות שבעלינו נוטלים על פניהם החון וכל הקהל, ויש מקומות שרק החון נוטל, ויש המתלקים בין הל שבת לחל בוחל, וכל מקום כמנהגו. החון הנוטל על פניו יזהר שלא לעקור את רגליו בנפילתו ובקימתו, ונתונים להעמיד לפניו עוד עמוד למשך זמן התפלה ולסלקו בעת נפילתו על פניו בכדי שלא יצטרך לעקור רגליו. צריכים להוזהר להפסיק בנייר או באיזה בגד בין הקרקע ובין הפנים בשעה שנוטלים (ואין לשתח עתון מודפס במקום נייר). ויש להוזהר מאד שאם התלככו בנידוי מהעפר והם חדשים ושחורים שלא ינעו מהאבק וכשכל בחלול יום טוב או בחלול שבת וד"ט. אחר שקם החון מהכריעה יזהר לגמור בקול רם את תפילת עלינו ממקום שהפסיק עד אין עוד, כי זה מחזרת הש"ץ.

עֲלִינוּ לְשִׁבַח לְאֶדוֹן הַכֹּל, לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר
בְּרֵאשִׁית, שְׁלֹא עֲשָׂנוּ בְּגוֹיֵי הָאָרְצוֹת, וְלֹא
שָׁמְנוּ בְּמִשְׁפַּחֹת הָאֲדָמָה, סוּגְרֵן הָאָרֶץ שְׁלֹא שָׁם חִלְקֵנוּ
כְּהֵם וְגוֹרְלֵנוּ כְּכָל הַמּוֹנֵם. שְׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהַכֹּל
וְלָרִיק וּמִתְפַּלְלִים אֶל אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ: פּוֹתַחַן הָאָרֶץ וְאַנְחָנוּ
בּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמְוֹדִים לְפָנָי מִלֶּךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים,
הַקּוֹדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא. שְׁהוּא נוֹטֵה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ,
וּמוֹשֵׁב יְקָרוֹ בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל, וְשֹׁכֵנֵת עִזּוֹ בְּגִבְהֵי
מְרוֹמִים, הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד. אָמֵת מִלְּפָנָי, אִפְסֵם
זוֹלָתוֹ, כִּפְתוּב בְּתוֹרָתוֹ, וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשָּׁבוֹת אֶל
לְבָבְךָ, כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל
הָאָרֶץ מִתַּחַת, אֵין עוֹד:

והש"ץ חוזר בקול רם הוא אלהינו וכו'. ובשעה שהצבור אומרים הוא אלהינו וכו' אומר הש"ץ אלו

הפסוקים, וטוב לבטל גזירות רעות. וקבלה היא מן ר' אליעזר בעל הרוקח:

אַתָּה הָרַאתָ לְדַעַת כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אִין עוֹד מִלְּבָדוֹ; וַיְדַעַת הַיּוֹם
וַחֲשַׁבְתָּ אֶל לִבְכָּךְ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ
מִתַּחַת אִין עוֹד; שָׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד: הֵן לִיתְהוּת אֱלֹהִיךָ
הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַיִם הַשָּׁמַיִם הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהּ: כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵי
הָאֱלֹהִים וְאֲדַנִּי הָאֲדַנִּים הָאֵל הַגָּדֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֲשֶׁר לֹא יִשָּׂא פָּנָיו לֹא יִקַּח
שָׂחָד: כִּי שֵׁם יְהוָה אֶקְרָא הָבוּ גִדְּל לֹאֱלֹהֵינוּ: יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבָרָךְ מִעַתָּה וְעַד
עוֹלָם:

סוגרין הארון

בזמן שהש"ץ אומר עלינו יאמר הקהל מגדל עוז:

מִגְדָּל עוֹז שֵׁם יְהוָה בּוֹ יִרְצוּ צְדִיק וְנִשְׁכַּח. רבונו של עולם, כיום שֶׁהָרֵב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אִין לָנוּ כְּפֹה לְכַפֵּר, לֹא
קָרָנוּ, וְלֹא בָגְדוּ כְּהֹנָה, וְלֹא מִנְהָה, וְלֹא זָבַח, וְלֹא מִנְחָה, רַק שָׁמַךְ הַגָּדוֹל עוֹמֵד לָנוּ. יְהִי רִצּוֹן שְׂמֵחָה
שְׂעָה זוֹ עַת רִצּוֹן לְכַנֵּס תַּפְלְתֵי לְקוֹרָם, כְּשֹׁאֲנֵי מוֹכִיר יְהוָה וְהוּא אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אֲפָיִם וְרַב חַסֵּד וְאֶמֶת.
נִצַּר חַסֵּד לְאֱלֹפִים נִשָּׂא עוֹן וְפִשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקְמָה. אַנָּה בַּחֵב וְכוּ'
תחנה להש"ץ קודם מלכויות וזכרונות ושופרות:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הָיָה עִם פִּיפּוּיֹת שְׁלוּחֵי
עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, הַעוֹמְדִים לְבַקֵּשׁ תַּפְלָה
וְתַחֲנוּנִים מִלְּפָנֶיךָ עַל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל: הוֹרֵם מִה
שִׂיאֵמְרוֹ. הַבִּינֵם מִה שִׂידֵי בְרוֹ. הַשִּׁיבֵם מִה שִׂישֵׁאֲלוֹ.
יְדַעַם אִיךָ יַפְאָרוּ. בְּאֹזַר פָּנֶיךָ יַחֲלִכוּן. בְּרַךְ לְךָ
יְבִרְעוּן. עַמְּךָ כַּפִּיהֶם יְבִרְכוּן. וּמִבְּרִכּוֹת פִּיךָ כִּלְם
יַתְבַּרְכוּן. עַמְּךָ לִפְנֵיךָ יַעֲבִירוּן, וְהֵם בְּתוֹךְ יַעֲבִירוּן.
עֵינֵי עַמְּךָ בָּם תִּלְוִיּוֹת. וְעֵינֵיהֶם לְךָ מִיחֲלוֹת: גְּשִׁים
מוֹל אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ בְּאִמְחָה. לְשִׁבְךָ כַּעַם וְחִמְחָה. וְעַמְּךָ
מִסְפִּיבִים אוֹתָם כַּחֲמִיחָה. וְאַתָּה מִן הַשָּׁמַיִם תִּשְׁגִּיחַ
אוֹתָם לְרַחֲמָה: עֵינֵי נוֹשָׂאִים לְךָ לְשָׁמַיִם. לֵב שׁוֹפְכִים
נִכְחָךְ כַּמִּים. וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן הַשָּׁמַיִם: שְׁלֹא יִבְשְׁלוּ
כִּלְשׁוֹנָם. וְלֹא יִנְקָשׁוּ בְּשׁוֹנָם. וְלֹא יִבוֹשׁוּ בְּמִשְׁעָנָם.
וְלֹא יִכְלְמוּ בָּם שְׁאוֹנָם. וְאֵל יֹאמֶר פִּיהֶם דְּבַר שְׁלֹא

כְּרִצֹנֶיךָ. כִּי חֲנוּנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הֵמָּה חֲנוּנִים.
 וּמִרְחֲמֶיךָ הֵמָּה מִרְחָמִים. כִּמָּה שִׁדְעָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 אֵת אֲשֶׁר תִּחַן יוֹחֵן, וְאֵת אֲשֶׁר תִּרְחֵם יִרְחֵם: כַּפְתּוּב
 בַּתּוֹרָתְךָ וַיֹּאמֶר אֲנִי אֶעֱבִיר כָּל טוֹבִי עַל פְּנֶיךָ,
 וְקִרְאתִי בְשֵׁם יְהוָה לְפָנֶיךָ, וְחַנְתִּי אֵת אֲשֶׁר אֲחַן,
 וְרַחֲמַתִּי אֵת אֲשֶׁר אֲרַחֵם: וְנֹאמַר אֵל יִבְשׁוּ בִי קוֹיֶיךָ
 אֲדֹנָי אֱלֹהִים עֲבֹאוֹתַי, אֵל יִפְלְמוּ בִי מִבְּקִשֶׁיךָ אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל:

אחילה זו היא נטילת רשות לחון על מה שרוצה לומר מלכויות וזכרונות ושופרות.
 וכתב אבודרהם שאין ליחיד לאמרו שהרי אומר בו אשר בקהל עם אשירה עוזו:

פותחין

הארון

אוֹחִילָה לְאֵל. אֶחְלָה פָּנָיו. אֲשַׁאלָה
 מִמֶּנּוּ מַעֲנָה לְשׁוֹן: אֲשֶׁר
 בִּקְהַל עַם אֲשִׁירָה עֹזוֹ. אֲבִיעָה רִנָּנוֹת
 בְּעַד מִפְעָלָיו: לְאָדָם מֵעַרְכֵי לֵב.
 וּמִיְהוָה מַעֲנָה לְשׁוֹן: אֲדֹנָי שִׁפְתֵי
 תִּפְתַּח. וּפִי יִגִּיד תִּהְלֶתְךָ: יְהִיו לְרִצּוֹן
 אֲמָרֵי פִי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרֵי
 וְגֹאֲלֵי:

סוגרין

הארון

כשחל יום ראשון בשבת אומרים אהללה

מיוסד ע"פ א"ב מרובע

אֲנַסִּיכָה מִלְכֵי. לְפָנָיו בְּהִתְחַלְכֵי. אֲמַצּוּ בְּהַמְלִיכֵי. יֵאוּר עוֹ וּיְמַלְךְ: אֵלִיל
 בְּהַשְׁלִיכֵי. לְפָנָי בּוֹא יוֹם מִלְכֵי. אִישׁ מִלְאָכֵי. וְיִשְׁלַח וְאֵז וּיְמַלְךְ: בְּבוֹאוֹ
 לְחֶלְדֵי. תְּתוֹשׁ חֲנֹף מִקּוּלְדֵי. בֵּית גְּאִים בְּלֵי מִלְדֵי. יִסַּח לְכָל יְמַלְדֵי: בְּתוֹכֵי יְהֶלְדֵי.
 בְּהוֹפִיעוֹ לְמִלְדֵי. בְּמִלְכּוֹתָו אֲמַלְדֵי. וְאֵז וּיְמַלְדֵי: גְּבַרְת מִמְלָכּוֹת. בְּמַגְרוֹ מִמְלָכּוֹת.

תרכב ראש עת רצון השנה

גוים וממלכות. יחם והוא ימלך: גליון הליכות, וספר תהלוכות. גל היום לזכות. חזקיו למלך: דורכת נסיכות. בהגון קול בכות. דברה אני במלכות. ומי ויכל למלך: דפאי רוח נמיכות. מחפשי ביום דין זכות. דשה בעל מלכות. עד צור ימלך: הלוך מלך. חמש מאות הלך. הדור עד המלך. בעזו למלך: חבל הממלך. על מה מלך. הלא במי נמלך. כי איץ למלך: ומלפני מלך מלך. חי מלפנים מלך. ועד תכל כל מלך. הוא לבדו ימלך: ומה יעז מלך. בעז משפט מלך. וכעבר סופה בהלך. יחלה ממלך: זך דין בערכו. יאחו דרכו. וזים בדרךכו. נקם יעט וימלך: זר זד בשלכו. יתן עז למלכו. וזים בהמליכו. על כל ימלך: הדישו מלובה. בדת ובהלכה. חטר ממלכה. במישור ימלך: חבש ארוכה. וארך יום מובה. התלה למכה. יעל בעת ימלך: מרח מלכות. עזבדי משביות. טפאו חמד שכיות. בגאון למלך: טהר זכיות. ושאג קול בכיות. טבע צול דכיות. יפן וכם ימלך: יחב משליכים. עליו בני מלכים. יום זה לו מהבים. בוא יבוא למלך: נעברו מתהלכים. לפניו כמלאכים. יחד ממליכים. יהנה ימלך: פתים בכתרו. איים בהמותו. כס ממלכתו. יכון וימלך: כבוד מלכותו. וקדוש הליכתו. כגמרו מלאכתו. לעין כל ימלך: לכל גבה יפיל. והר וגבע ישפיל. לכל אם יאפיל. וכאור ימלך: לראי יקפיל. וחדשים יכפיל. ליום זה פור הפיל. מציון למלך: ממו גוים. המו גאים. מעדו מתנאים. גאה בבואו למלך: מלכו דגוים. נטלו כגוים. מלך הגוים. עת אתא למלך: נדיבי עמים. יאספו מעמים. נשוא מעומי עמים. אל מקומם ימלך: נגון נעימים. למולם מנעימים. נשאם מעממים. עליהם למלך: סבות אלילים. ביון גלולים. סחוב כמו קללים. ישלכו בלי למלך: סוד אל אלים. הבו בני אלים. שאו זמרה והוללים. לאדון פי ימלך: עזוז יד בהשיאו. להרים נשיאו. עמוסיו בנשיאו. יעז וימלך: על רום משיאו. ידהו בנשיאו. על חוד כסאו. ישב וימלך: פור תפורר ארץ. בכליון וחרץ. פח ביושבי הארץ. ירצו וימלך: פחד שופרות ערץ. ישלשו וכם ירץ. פאר מכנף הארץ. יעל פי ימלך: צבי מהדום יעל. ואדר משעל. צהל משמי מעל. ירננו פי ימלך: צבאות כל פעל. לצלעם ירטי תעל. צפירת פאר להעל. חז לצדק ימלך: קצינים אשר מלכו. אדרת ישלכו. קול יתנו וימליכו. לאדון פי ימלך: קרואים ימלכו. ואחריו יחלכו. קוממיות ילכו. ובראשם ימלך: רי המכמן. ליום זה מזמן. רשים למועד וזמן. וכו נקם ימלך: רועה נאמן. בבואו מתימן. רוח יסער בתימן. בגלעד ימלך: שנאן עליות. וסוד פליאות. שיר מתלוליות. יפצהו פי ימלך: שאיות תהתיות. והוד אותיות. שאון המון בריות. יריעו פי ימלך: תבון כס בשמש. שמו לפני שמש. תארו כצאת השמש. במלכו ימלך: חז תומך ממזרח שמש. ועד מבואת שמש. תמה ברה כשמש. ירום וימלך:

אֶהְלֵלָה אֱלֹהֵי אֲשִׁירָה עִזּוֹ. אִסְפְּרָה כְבוֹדוֹ. אֶאֱפָדְנִי מִלּוֹכָה: אֲשַׁנֵּב לְפוֹעַל.
אֲשֶׁר שָׁח וּפְעַל. אֲנֹהוּ כִּי לוֹ יָאֵתָה מִלּוֹכָה: בְּעִזּוֹ נִצַּח אֲשַׁנֵּן. כִּי
צָבָא אֲנִי וְלִי נָאָה שִׁיחַ. גָּדַל הַמְּלוֹכָה: בְּקַהֲל אֲבִשָׁר. בְּרַב גַּם אֲדַבֵּר. לְמִי
שָׂאת וַיִּתֵּר עִזּוֹ. וְלְמִי הַמְּלוֹכָה: גּוֹשׁוּ גּוֹיִם. וּבּוֹאוּ מַמְלָכוֹת. רְאוּ מַה נִּהְדַּר.
בְּמוֹחַ הַמְּלוֹכָה: גְּדִלוֹהוּ אֹתִי. וְנִרְוֹמְמֵנְהוּ יַחַד. וְאַל תִּתְנָאוּ. בְּנִזַּר הַמְּלוֹכָה:
דְּרָכִים בְּעַת נִעְשָׂתָהּ מִצִּוְלָה. הַתְּבוֹנְנֵנוּ יַחַד. לְמִי נִזְרְקָה מִלּוֹכָה: דֶּרֶךְ מִים בַּיָּם.
כִּנְגַד שֵׁשׁ מֵאוֹת רֶכֶב. וּמַה יִּזְעִיל גְּבַר. עִזּוֹ בְּמִלּוֹכָה: הָאֲזִינוּ רוֹזְנִים אִזּוֹ וַיִּרְגְּזוּ.
הַבִּיטוּ חֲתַת. וּמֵאִסּוֹ מִלּוֹכָה: הַגִּידוּ כִּחוֹ לְאֲמִים וְדַבְּרוּ. לָזֶה יִכְתֹּב שֵׁם הַמְּלוֹכָה:
וְנִלְחַם רֵאשִׁית גּוֹיִם וְאֶבֶד. כִּי נִשְׁבַּע הָי. בְּכַסְפָּא מִלּוֹכָה: וַיִּלְעָג בְּכָל דּוֹר. כִּי לֹא
לְמַד. מִי נִלְחַם בַּיָּם. וְעָטָה מִלּוֹכָה: זָד עַל אֲדוֹנָיו. עֶבֶד יוֹשֵׁב גִּבְבִּי. בְּזוֹאת תִּרְגְּזוּ
אַרְצֵי. בְּשִׂאת עֶבֶד מִלּוֹכָה: זֶרַע בְּרוּכִים. הַחֲרִימוּ אֲרוּרִים. כִּי נִתְּנוּ קוֹל. לְאֲדִיר
בְּמִלּוֹכָה: חֲשַׁבּוֹן וּבְשֵׁן. עוֹרְרוּ מִלְחָמָה. בְּלִי לִתֵּת דֶּרֶךְ. לְצַבָּאוֹת מִלּוֹכָה: חֵילָם
נִשְׁמַד. וְאַרְצֵם חֲלָקָה. וּמַעַל וְרוּעִם. נִפְלָה מִלּוֹכָה: טָפְשׁוּ בְּנֵי כְנַעַן. כִּי נִכְרִים
הֵם. בְּאֲדַמַּת בְּנֵי שָׁם. זֶרַע מִלּוֹכָה: מְבַחֵם בֶּן נֹזֵן. עַד פְּנֵה אַרְצֵי. לְפָנַי אֲרוֹן
הַבְּרִית. אֲדוֹן הַמְּלוֹכָה: יוֹשְׁבֵי חֲרוּשֵׁת. אִזּוֹ הַקְּשָׁה לְחַי. עֲזוּרוּהוּ בְּלִי בְּצַע.
אֲפִסִּי מִלּוֹכָה: יֵה נִלְחַם בָּם. צָבָא בְּלִי בְּצַע. כִּן יֵאבְדוּ שְׂאֵרֵי. וְלֹאֵל הַמְּלוֹכָה:
כְּאֲרוּ בְּלִבְנָוֵן. אֲשׁוּר גָּדַל. וְחֲרַף אוּרִיד. כְּבִיר הַמְּלוֹכָה: בְּלִיל אֵשׁ תִּמְסַם. בְּלִיל
שְׁמוּרִים. וְאִזּוֹ יִדְעוּ כָל. כִּי לֹאֵל הַמְּלוֹכָה: לְשַׁחַת כְּרַע בַּל. בְּחֻשְׁבוֹ עֲלוֹת לְשַׁחֵק.
וְסַר מִנּוֹן לְכַב אֲנוֹשׁ. וְרַד מִמְּלוֹכָה: לְכַנּוֹ הוֹשֵׁב. וְכַח אֵל הַכִּיר. לְמַרִים וּמְשִׁפִּיל.
הַשְּׁלִים מִלּוֹכָה: מְנַרְה צֵאן לְטֹבָה. וְנִתְכַנְּנוּ עֲלִילוֹת. בְּלִבוֹשׁ צַעִיר. רוֹדֵם
הַמְּלוֹכָה: מְכוּרֵי בְּלֹא הוֹן. פְּדוּיֵי בְּלֹא כֶסֶף. סִלּוֹ לְמִטָּה כְּמִים. לֵב הַמְּלוֹכָה:
נִמְכָּרוּ יוֹנִים. לְכַנּוֹ יוֹנִים. וְרַחֲקוּם מַעַל גְּבוּל מִלּוֹכָה: גְּאָרוּ בְּרִית וְדַת. וְהַמְרִידוּ
עִם בְּאֵל. וּמְגָרוּם בְּלֹא כֹחַ. מִכְּהַנִּי מִלּוֹכָה: שְׁעִיר הַחֲנִיף. לְהוֹרְהוּ בְּצִידוֹ. וַיִּירַשׁ
בְּקוֹל בְּכִי. חֲרַב וּמְלוֹכָה: חֲזוֹן שֹׁנֵב חֲלָק. הֵיזוֹת גְּבִיר לְאֲחִיו. וְעוֹד תַּסְבֵּי. לִישְׁרוֹן
מִלּוֹכָה:

עֲשֵׂה לָךְ בְּצִיּוֹן. שֵׁם נִזְרָאוֹת. כְּאִזּוֹ תִצְלִיחֶנָּה. בְּכַסְפָּא מִלּוֹכָה: עוֹרֵר וְהַקִּין.
מִשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ. וְכוּנֵן כְּכַאֲד בְּקִרִית מִלּוֹכָה: פְּנֵי מְאוּר לְבָנָה. וְחַמָּה
תַּחֲפִיר. וְיִבוֹשׁוּ עוֹבְדֵימוֹ. בְּשִׂאתָד מִלּוֹכָה: פֶּאֶר עִיר יִפִּי. לְבָרָה כַחֲמוֹת. וְגִלְהָ
לְנִגְדָנוּ. כְּבוֹד מִלּוֹכָה: צַבָּאוֹת גְּאוּלֵי צַעַן. שׁוֹרְרוּ בְּלִיל חַג. הוּא לִילָה נִשְׁמַר.
לְסַחֵף מִלּוֹכָה: צַעְדוּ בְּמִי שַׁעַל. צִפּוֹ בְּרוּחַ שִׁכְל. אֲנָה יִנְטֵעוּ. וּיִקְבְּלוּ מִלּוֹכָה:
קִמְטוּ שְׁעָרֵי זְבוּל. בֵּית עוֹלָמִים. כִּי מִבִּינֵימוֹ. שְׁבַתָּה מִלּוֹכָה: קְדוּשׁ יֵבֵא בָם
לְעוֹלָמִים. וְאִזּוֹ יִשְׂאוּ רֵאשׁ. בְּחִדְשׁוֹ מִלּוֹכָה: רְבִיצָה עֲדִינָה. שְׁקָטָה מֵאֲלֵמוֹן. כִּי
אַרְדָּ לָהּ. קֶץ הַמְּלוֹכָה: רִיבּוֹ מוֹשִׁיעִים. שְׂאוּ אֲדָר מִתִּימָן. וְשִׁיתוּ עַל אֲדוֹן. הוֹד
הַמְּלוֹכָה: שׂוֹא שֵׁנָא אֵל. וְהוּא עַל לְשׁוֹנְנוֹ. בְּקַשׁ אֲמַת וְאִזּוֹ. וְרַחֲקָה מִלּוֹכָה: שְׂדֵי

הסר און מצבאיד. ויריעו לך תרועת מלוכה: תהגר גאות. תתאזר עז. לבל ישתרר זר במלוכה: תבון תבל. כי ינער רשע. ושם צדק לרגליו. ויצנף מלוכה: תקם גוים תוכיח לאמים. תשבר מטה רשע. מושל המלוכה: חזן תחליף אלילים. תשגב לכבוד. תקרא נצח. יחיד במלוכה:

ועל בן נקנה לך יהוה אלהינו, לראות מהרה בתפארת עזך, להעביר גלולים מן הארץ, והאלילים פרות יפרתון, לתקן עולם במלכות שדי. וכל בני בשר יקראו בשמך, להפנות אליך כל רשעי ארץ. יפירו וידעו כל יושבי תבל, כי לך תכרע כל ברך, תשבע כל לשון. לפניך יהוה אלהינו יברעו ויפולו, ולכבוד שמך יקר יתנו, ויקבלו כלם את עול מלכותך, ותמלוד עליהם מהרה לעולם ועד: כי המלכות שלך היא, ולעולמי עד תמלך בכבוד, כפתוב בתורתך: יהוה ימלוד לעולם ועד: ונאמר, לא הביט און ביצקב, ולא ראה עמל בישראל, יהוה אלהיו עמו, ותרועת מלך בן: ונאמר, יהי בישרון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל:

ובדברי קדשך פתוב לאמר, כי ליהוה המלוכה ומשל בגוים: ונאמר, יהוה מלך גאות לבש, לבש יהוה עזו התאזר, אף תבון תבל כל תמוט: ונאמר, שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם ויבוא מלך הכבוד: מי זה מלך הכבוד יהוה עזו וגבור יהוה גבור מלחמה: שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עולם ויבוא מלך

הַכְּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה עֲבָאוֹת הוּא
מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סָלָה:

וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבוֹיָאִים כְּתוּב לֵאמֹר, כִּי אָמַר,
יְהוָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְגוֹאֲלוֹ יְהוָה עֲבָאוֹת, אֲנִי
רֹאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן, וּמִפְּלִעְדֵי אֵין אֱלֹהִים: וְנֹאמַר,
וְעַל מוֹשְׁעִים כְּהַר צִיּוֹן לְשֹׁפֵט אֶת הַר עֲשׂוֹ וְהִיתָה
לְיְהוָה הַמְּלֻכָּה: וְנֹאמַר, וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל
הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד:

וּבִתְוֹרַתְךָ כְּתוּב לֵאמֹר שָׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
יְהוָה אֶחָד:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְלוֹךְ עַל כָּל
הָעוֹלָם כְּלוֹ בְּכֹבוֹדְךָ, וְהַנְּשֵׂא עַל
כָּל הָאָרֶץ בִּיקְרָךְ, וְהוֹפֵעַ בַּחֲדָר גֹּאזֵן עֲזִיךָ
עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תְּבֵל אֶרֶץְךָ, וְיִדַּע כָּל פֶּעוּל,
כִּי אַתָּה פִּעַלְתָּנוּ, וְיִכִּין כָּל יְצוּר, כִּי אַתָּה
יְצַרְתָּנוּ, וְיֹאמַר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָח בְּאִפּוֹ,
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ, וּמְלֻכּוֹתוֹ בְּכָל
מְשָׁלָה: קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְתָן חֶלְקֵנוּ
בְּתוֹרַתְךָ, שְׂבַעְנוּ מִטּוֹבְךָ וְשִׂמְחָנוּ
בִּישׁוּעָתְךָ, וְשָׁחַר לִפְנֵי לַעֲבֹדְךָ בְּאַמֶּת, כִּי
אַתָּה אֱלֹהִים אֱמֶת, וְדִבְרֶךְ אֱמֶת וְקִים
לְעַד. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ,

מִקְדָּשׁ יִשְׂרָאֵל וַיּוֹם הַזִּכְרוֹן:

ותוקעין

תקיעה. שברים. תרועה. תקיעה

תקיעה. שברים. תקיעה.

תקיעה. תרועה. תקיעה

ואח"כ אומרים זה:

היום הרת עולם, היום יעמיד במשפט כל יצורי עולמים,
 אם בנים אם בעבדים, אם בנים רחמנו פרחם אב
 על בנים, ואם בעבדים עינינו לה תלויות עד שתחננו
 ותוציא כאור משפטנו, איום קדוש:

**אַרְשֶׁת שַׁמַּתֵּנו יַעֲרֵב לַפְּנֵי אֵל רֵם וְנִשְׂא. מִבֵּין וּמֵאֲזִין
 מִבֵּיט וּמִקְשִׁיב לְקוֹל תְּקִיעַתֵּנו, וְתִקְבַּל בְּרַחֲמִים
 וּבְרַצוֹן סֵדֵר מַלְכוּתֵינוּ:**

מיוסד ע"פ תשר"ק במרובע אחר מלת וזכר

זכר תחלת כל מעש. אשר בכל שנה נעש. תוחלתם למאם. יוצר כל יוצר:
 תוכחת מעש. אם יצאה בכעס. תומך למענו יעש. ויצורים יוצר: זכר
 שומבראשית. תבואת ראשית. שרש בכור ראשית. ירא ויוצר: שצף הרישית.
 אם הר להשית. שובח אשר השית. לשוכבים יוצר: זכר ראש עפרות.
 ותולדות ספורות. רשום ספורות. למספר חול יוצר: רבע מספורות. מחנני
 לכפרות. רגש שופרות. לשפררם יוצר: זכר קריאת ספר. אשר נלמי שפר.
 קצב לו בספר. בכל דור ודור יוצר: קצף אם החרט בספר. לבלתי מצא כפר.
 קיום זכרון זה ספר. לפניו יוצר: זכר צפון מורדי אור. תמים דור כאור. ציה
 כחר לאור. קנויו יוצר: צפופים פני נאור. משפטם תת לאור. צחן רע שאור.
 בריב כל יוצר: זכר פעלת אורח. הערת מסורה. פגלו יורה. בקרב שנים
 יוצר: פח אם הטרח. פרחיו למרח. פלולו יצרח. בעדם יוצר: זכר עגדת
 מוריה. פהית ראיה. עדי עירם ועריה. סביבו יוצר: עצב טריה. אם באכה
 פוריה. עתרו לראיה. ולזכות יוצר: זכר סלם חלם. ועליו מחוללם. שרי ארבע
 ועלם. בו כמאז יוצר: שריגיו במעלם. ויאמר לנגלם. שיחו ויעילם. ברית
 לזכר: זכר נקובי מטות. שביעות מטות. נדידות המטות. לאמצם יוצר: נושאי
 על מוטות. אם פץ להמטות. נפץ חדר המטות. לכפור יוצר: זכר מצויקים.

יסוד מוצקים. מפעלם לצועקים. בפומ חש לזכר: מפי יונקים. אשר בסוף
 נואקים. מאמר ברית וחקים. דבר קדשו יזכר: זכר ליו פפרים. ואמרי שפרים.
 למשפטי פרים. בשפה יזכר: לעת בקור ספרים. סתרים מספרים. לשני
 עפרים. לצדק יזכר: זכר כבוד משכן. מקום דוד שכן. כרובים בו שכן. חסד
 נעורים יזכר: כיור עם פן. ונעם קול דיכן. כביר ביום מוכן. לנבונים יזכר: זכר
 יליד נון. ומשפטי אורי אפנון. יזכרו ברנון. פלאם לזכר: יקש ברק השנון. אם
 השלף לתאנון. יקשיב תהנון. הנוניו לזכר: זכר טעם שופמים. ואות קציר
 חטים. טפש שומים. יתל מלזכר: מרח ארבעה שפמים. אם נגנשו גשפמים.
 טבע משפמים. אשר שם יזכר: זכר חצות לילה. ותודות משפטי לילה. השד
 באישון לילה. נגונו למו יזכר: חקר מפקד לילה. גייה בלהב לילה. חק הנה
 יומם ולילה. לניהם יזכר: זכר זה זבול. אשר בכצעי חבול. זדונות סבול. עוד
 כל יזכר: ועם כמבול. אם יצאה לחבול. זכרון ירח בול. לחמלה יזכר: זכר וכח
 כל פעל. בקו ופלאם נעל. ואם כמרד ואם במעל. רב חסד יזכר: ואם טוב ואם
 רע. אשר בו יארע. וסתו יפרע. כמאסאה מלזכר: זכר החיים. עד כמה הם
 חיים. הן לפנות אם לחיים. חי חי יזכר: המון שאון גרואים. יעברו לפניו
 כמריאים. הלא כמו ראויים. לכל אחד יזכר: זכר דלות ועשר. בצרת והשר.
 דפי וגם ישר. בדין הוא יזכר: דבר גלוי וסתר. בנינות וסותר. די חסר וותר.
 לקצב יזכר: זכר גנונים לישוב. במדבר ויושב. גשם ורוח לנשב. מהיום יזכר:
 גרון להקשב. מעם שמו חושב. גליות להשב. ביום תקע יזכר: זכר בהל ותמה.
 קרב ומלחמה. בקוע חומה. להומת ים יזכר: באדם ובבהמה. אם הקנם
 מהומה. בצור קול חומה. לאדמה יזכר: זכר אמונה ושקר. איון שיח וסמר.
 אות פקדת בקר. לרגעים יזכר: חזן אם לזול אם ליקר. אם לטעת אם לעקר.
 אנוש בדיקדוק וחקר. למשפט יזכר:

אפחד במעשי. אדאן ככל עת. אירא ביום דין. בבואי לזכרון: אדרוש לחנון.
 אחלה לרחום. אחנן לחק לי. יום לזכרון: בבואי למשפט. כמי אשען.
 ומי יחפש לי. צדק לזכרון: באבות בטחתי. ופעלם אכלתי. והם היו לי. קדם
 לזכרון: גברה ורועי. כשח מחני נא. לכל ימח מני. שם וזכרון: גבר אם יעמד
 לפניו היועיל. בעת יבקש מני. זכות וזכרון: דצתי בלובש אפוד. וחשן
 המשפט. אשר כם החק. שמי לזכרון: דלג במחמה. עד יעצר גגף. בנשת זר
 מכהו: יקוד לזכרון: הביטה אל בעמדי לפניי. איני בקרבי אנוש. תוי לזכרון:
 היש מי יפלל. וישיב חמה. ויחק לדורות. שמו לזכרון: ומי שזנא בצע יזכר
 ענו בי. וענן ויאמר. עד אדון לזכרון: ובטלה חלב. יכפר בעדנו. כנגד שני
 עפרים. יעל לזכרון: ועף ירא ויאמר תהי ידך בי. אשר כלב אלהיו הוא

לְזַכְּרוֹן: זַעַק וְהַשִּׁיב חֶרֶב אֶל גְּדֻנָּה, וְהוֹשֵׁת לוֹ פֶּשֶׁמֶשׁ בְּסֵם לְזַכְּרוֹן; חֵמִיתִי בְּעַת עֶצֶר. לְפוֹתֶהּ וּמִמְטִיר, כְּמַשִּׁיב רוּחַ לְיָלֵד אֲבוֹד מִזַּכְּרוֹן; הִי לְרֵאוֹת בְּרִית בְּדַבְּרוֹ קִצָּאתִי, כִּי עֲזָבוּ אִם בְּרִית וְזַכְּרוֹן; טָרַם הָיָה לִי מִכֹּפֶר פְּנִים, מִנְחָה הוֹלֵקֶת פֶּשַׁח לְזַכְּרוֹן; טָרַף נֶרֶד וּסְמִים, לְמַסַּב חֲדָרָיו, דָּם וְחֹלֶב לְנִיחֹחַ, וְלֶחֶם הַפָּנִים לְזַכְּרוֹן; יִצְנַתִּי עַל גְּחֹלִי רִיקָה, כִּי לֹא אֶלְמָן, שְׁתֵּי לְזַכְּרוֹן; יְהִי אֲבִטָּח בְּךָ וְלֹא כְּבָדִיבִים, כִּי הִם בַּקֶּבֶר; וְלִנְצַח שְׁמוֹךְ לְזַכְּרוֹן; כֹּל אֵלֶּה סְמִכּוֹנִי וְרַחֲמִיךָ בְּפִשְׁתִּי, לֹלֵי הִם תַּמְתִּי וְאִינִי לְזַכְּרוֹן; כִּי הִם בְּזָרוּעַ, עֲדִיד לֹא בָּאוּ, רוֹמְמוֹתֶיךָ בְּפִיָּהֶם, שְׁמוֹ לְזַכְּרוֹן; לְיוֹם זֶה נִכְמַס, סָכַם חֲשִׁבוֹנוֹת, תַּחֲלָה לְיָמִים, וְרֵאשׁ לְזַכְּרוֹן; לְהַקְרֵא בּוֹ כְּתָב עֵט וְשְׁמִיר, גְּלוֹי וּבְאֵר, וְיִדּוּעַ לְזַכְּרוֹן; מוֹת וְחַיִּים, שְׁלוֹם וּמְלַחְמוֹת, צַחְצַחוֹת וְשִׁבְעַ, בָּאִים לְזַכְּרוֹן; מַעֲלִילֵי גֶבֶר, וּמְסַפֵּר צִעְדָיו, נִשְׁכָּחוּ מֵאֲנוּשׁ, וְלֹאֵל לְזַכְּרוֹן; נִסְתָּרָה דְרָכָי, מִי יוֹכַל שִׁיחַ, לְשׂוֹא נִכְתָּב לִי, חֵטָא לְזַכְּרוֹן; נִגַּד פְּנֵי גֶבֶר, מַעֲשֵׂיו יוֹכִיחוּ, וְיַעֲנֶה בּוֹ פִּתְשׁוֹ, עַד לְזַכְּרוֹן; שִׁיחוּ מִזְמוֹת אֵל, יַחַד כָּל בְּנֵי אִישׁ, עוֹבְרֵי תַחַת שִׁבְטְךָ, בְּצִאֵן לְזַכְּרוֹן; חוֹן מוֹנֵר דַּלַּת, בְּעַד תַּמִּימִים בְּזַעַם, עַד בּוֹא קֶצֶם, צֵאת לְזַכְּרוֹן;

עֲשֵׂה פְלֵא לְחַיִּים, לְכָל יַחֲיוֹ כְּמַתִּים, חִישׁ אֲמַתֶּךָ, בַּקֶּבֶר לְזַכְּרוֹן; עוֹרֶרְתָּ אוֹ בַּפֶּעַל, עוֹרֶרְנוּ בְּלֹא פֶעַל, הֲלֵא לְנַפְלְאוֹתֶיךָ, תַּעֲשׂ לְזַכְּרוֹן; פְּנַח אֱלֹהִים, בְּיוֹשְׁבֵי גַנִּים, מִקְשִׁיב לְנִדְרָימוֹ, בְּדַת לְזַכְּרוֹן; פִּעֲלֵם לְפִנְיָה, וּשְׁכַרְם אֲתֶךָ, אוֹכְלֵי לֶחֶם הַעֲצָבִים, בַּסֶּפֶר לְזַכְּרוֹן; צִצּוֹ שְׁעֵלִים, מַחְבְּלִים פְּרָמִים, לְהַכְרִית מִגְּפִן, שְׂרֵשׁ וְזַכְּרוֹן; צָרָרוּם בַּפֶּרֶד, גָּאֻקוּ וּנְוִשְׁעוּ, כְּבוֹשֵׁר הַרְרֵי קָדֶם, הוֹחֵק לְזַכְּרוֹן; קָדֶם בְּנַת דְּלוֹרוֹת, אִינן בְּהֵם חֲפִיץ, חֲלַפְתֶּם וְאִבְדְתֶם, מוֹהִיֹת לְזַכְּרוֹן; קַחַת דוֹר מֵאֲלֶף, אֲמַרִיד הַנְחַלְתֶּם, לְמַעַנֶם בְּכָל דוֹר, קַחַת לְזַכְּרוֹן; רֵם חֶשֶׁק מֵאֵד, בְּכֹלֶת נַעֲוִירִים, הַרְוִיחָה וְעַנְיָיָה, תַּתֶּה לְזַכְּרוֹן; רִצָּה אַחֲרֶיךָ, בְּגִיָּא צִיָּה וְצַלְמוֹת, אַחֲבַת בְּלוֹלוֹתֶיךָ, תַּעֲשׂ לְזַכְּרוֹן; שְׁחַתוּ עִם זֶה, שְׂאֵת שְׁמִצָּה בְּקַמִּיָּהֶם, שֵׁם פֶּסֶל וְלֹא אֵל, שְׁתוּ לְזַכְּרוֹן; שְׁכָלוּ בְּמַעַט רַגְעַ, לֹלֵי קִם בַּפֶּרֶץ, מַעוֹרֵר שְׁבוּעָה, וּבְרִית לְזַכְּרוֹן; תַּעֲבַת מֵאוֹ, עַדֹת כָּל לְאֻמִּים, חֲשַׁקְתָּנוּ מִהֵם, עַדוֹת לְזַכְּרוֹן; תַּמּוֹר כֶּסֶף גְּמָאֵם, דוֹר נִשְׁכַּח קַחַת, קִנְנוּ שְׁנִית, כִּי שְׁכַחְנוּ מִזַּכְּרוֹן; תֵּר אִישׁ תֵּם, בְּמִי זָרְעוּ יִבְנֶה, שִׁכַל יִדְיוֹ, לְאוֹת וְזַכְּרוֹן; חוֹן תִּרְפַּק מְשׁוֹל אֲפָרִים, בְּשַׁעֲשׂוּעַ לֵד וּבִן יִסִּיר הֵלֵא בְּכוֹרֵי הוּא, חֲקַת לְזַכְּרוֹן;

**אַתָּה זוֹכֵר מַעֲשֵׂה עוֹלָם וּפּוֹקֵד כָּל יְצוּרֵי קֶדֶם,
לְפִנְיֶךָ נִגְלוּ כָּל תַּעֲלוּמוֹת וְחִמּוֹן נִסְתָּרוֹת
שְׁמִבְרָאשִׁית, כִּי אִינן שְׁכַחָה לְפָנֵי כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ
וְאִינן נִסְתָּר מִנְּגַד עֵינֶיךָ: אַתָּה זוֹכֵר אֶת כָּל**

המפעל. וגם כל היצור לא נבחר ממך: הכל גלוי וידוע לפניך יהוה אלהינו, צופה ומביט עד סוף כל הדורות. פי תביא חוק זכרון להפקד כל רוח ונפש. להזכר מעשים רבים והמון בריות לאין תכלית: מראשית כזאת הודעת, ומלפנים אותה גלית. זה היום תחלת מעשיך, זכרון ליום ראשון. פי חוק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב: ועל המדינות בו יאמר איזו לחרב, ואיזו לשלום, איזו לרעב, ואיזו לשבע, ובריות בו יפקדו להזכירם לחיים ולמות. מי לא נפקד פהיום הזה. פי זכר כל היצור לפניך בא. מעשה איש ופקדתו ועלילות מצעדי נבר. מחשבות אדם ותהבולותיו ויצרי מעללי איש: אשרי איש שלא ישכח, ובן אדם יתאמץ בך, פי דורשיך, לעולם לא יכשלו, ולא יבלמו לנצח כל החוסים בך: פי זכר כל המעשים לפניך בא ואתה דורש מעשה כלם: וגם את נח באהבה זכרת. ותפקדהו בדבר ישועה ורחמים, בהביאך את מי המבול לשחת כל בשר מפני רוע מעלליהם. על כן זכרנו בא לפניך יהוה אלהינו, להרבות זרעו בעפרות תבל וצאצאיו כחול הים. כפתוב בתורתך, ויזכר אלהים את נח, ואת כל החיה, ואת כל הבהמה, אשר אתו בתבה, ויעבר אלהים רוח על הארץ וישבו המים: ונאמר, וישמע אלהים את נאקתם,

וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ, אֶת אַבְרָהָם אֶת יִצְחָק
וְאֶת יַעֲקֹב: וַנֹּאמֶר, וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב,
וְאֵף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק, וְאֵף אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם
אֲזָכֹר, וְהָאָרֶץ אֲזָכֹר:

וּבְדַבְרֵי קִדְשׁ כְּתוּב לֵאמֹר, זָכַר עֲשֵׂה
לְנַפְלְאֹתָיו, חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה: וַנֹּאמֶר,
טָרַף נָתַן לִירֵאָיו, יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ: וַנֹּאמֶר,
וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ, וַיִּנְחָם כָּרֵב חֲסָדָיו:

וְעַל יְדֵי עֲבָדָי הַנְּבִיאִים כְּתוּב לֵאמֹר, הַלֹּדֶף וְקִרְאֵת בְּאֲזְנֵי
יְרוּשָׁלַיִם לֵאמֹר, כֹּה אָמַר יְהוָה זָכַרְתִּי לְךָ חֶסֶד נְעוּרָיִךְ,
אֲהַבֵת כְּלוּלוֹתֶיךָ, לְכַתֵּף אַחֲרַי כַּמִּדְבָּר, בְּאָרֶץ לֹא זְרוּעָה:
וַנֹּאמֶר, וְזָכַרְתִּי אֲנִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּךָ בְּיָמַי נְעוּרָיִךְ,
וְהִקְיִמֹתִי לְךָ בְרִית עוֹלָם: וַנֹּאמֶר הַבֵּן יָקִיר לִי אֶפְרַיִם, אִם
יִלְדֵי שְׁעִשׂוּעִים, כִּי מִדֵּי דַבְרֵי בּוֹ זָכֹר אֲזָכְרֶנּוּ עוֹד, עַל כֵּן
הָמוּ מֵעַי לּוֹ, רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ נָאִם יְהוָה:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, זָכַרְנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ,
וּפְקַדְנוּ בְּפִקְדַת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים מִשְׁמֵי שָׁמַי
קָדָם, וְזָכַר לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד וְאֶת
הַשְּׂבוּעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ בְּהַר הַמֹּרִיָּה.
וְתִרְאֵה לְפָנֶיךָ עֲקִדָה שְׁעָרָה אַבְרָהָם אֲבִינוּ אֶת יִצְחָק בְּנוֹ
עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ, וְכִבֵּשׁ רַחֲמָיו לַעֲשׂוֹת רַצוֹנְךָ בְּלִבְךָ
שָׁלֵם, כֵּן יִכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֶת פְּעֻסָּה מַעְלֵינוּ, וְכִטְוֹבֶךָ
הַגְּדוֹל יִשׁוּב חֲרוֹן אַפֶּךָ מֵעַמְּךָ וּמֵעִירֶךָ וּמֵאֲרָצְךָ
וּמִנְחַלְתֶּךָ. וְקִיָּם לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת הַדְּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ
בְּתוֹרָתְךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עֲבָדְךָ מִפִּי כְּבוֹדְךָ כְּאָמֹר:

וזכרתי להם ברית ראשונים אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים לעיני הגוים להיות להם לאלהים, אני יהוה: כי זוכר כל הנשבעות אתה הוא מעולם, ואין שכחה לפני כפא כבודך, ועקדת יצחק, לזרעו (של יעקב) היום ברחמים תזכר. ברוך אתה יהוה, זוכר הברית:

ותקען

תקיעה. שברים. תרועה. תקיעה.

תקיעה. שברים. תקיעה.

תקיעה. תרועה. תקיעה.

ואח"כ אומרים זה:

היום חרת עולם, היום יעמיד במשפט כל יצורי עולמים, אם כבנים אם בעבדים, אם כבנים רחמנו ברחם אב על בנים, ואם בעבדים עינינו לך תלויות עד שתחננו ותוציא כאור משפטנו, איום קדוש:

ארשת שפתינו יערב לפניך אל רם ונשא. מבין ומאזין מביט ומקשיב לקול תקיעתנו, ותקבל ברחמים וברצון סדר זכרונותינו:

מיוסד ע"פ א"ב מרובע

אשא דעי בצדק. תת לפועלי צדק. אשאלה משפטי צדק. קול להרים בשופר. אין קורא בצדק. רודף צדק צדק. אקרא שמעה צדק. בקול בלול בשופר: בנתי כמדעי. למרחוק שאת דעי. בטוי תרועה בידעי. בקול מתן שופר: בו בהריעי. ארצה לי רועי. באמצו זרועי. בקול כח שופר: גשתי ביום דין. להתנבח בדין. גולה עמק הדין. בקול קפאון שופר: גורת דת ודין. אם חיבתי בדין. גרוני יעבב מורע דין. בקול עם שופר: דרש והעל רטיה. לפני טריה. דעת לטריה. קול חובש שופר: דחוי לכוניה. בעד נכריה. דרור לכל בריה. בקול העברת שופר: הכשל בנאפוף. גורת גפוף. הזג קריב צפוף. בקול הדרת שופר: העגש באפוף. ושב היות חפוף. הועילו לב כפוף. בקול כפיפת שופר: ואם שוד יעלזו. ובדין יליוז. וצדק ירוץ לאחוזו. בקול חיל שופר: וכמו מכנים בזו. ומוציא בזו. וכן מנוז יניזו. בקול רוח שופר: זה מכל קולות.

אשר במקלות. זקק לקהלות. קול תקע שופר: זוממי עמלקלות. מחיבי סקילות. זעו בגדודי מקלות. בקול שמע שופר: חי מפל שנה. יום זה שנה. הקיף לשושנה. לקול חרות שופר: הרתו משנה. שנה מראשונה. המא כל השנה. דחות בקול שופר: טבע ברכות תשע. מול שופרות תשע. מהור מהם ישע. בקול דת שופר: מנה צהוני רשע. בשוכם מפשע. מריתם תשעשע. בקול שוע שופר: יומב משור פר. ומאיל המשפר. יום המספר. לקול הדוש שופר: יקש יופר. וסומן יחפר. ישר לב ישפר. בקול שפור שופר: כעת הם תוקעים. גיא מבקיעים. ברכים משקיעים. בקול שאון שופר: כל המון מרעים. בחיל מתרועעים. באשר הם מתרועעים. קול יריע בשופר: לקולו פיקשב. יבעת כל מושב. לאמים בסער ינשב. בקול מערת שופר: לידעיו יושב. לאות טוב יתחשב. לעת יתושב. בקול טעם שופר: מואסיו להבקייע. בוגדיו לקעקע. מורדיו להשקיע. בקול הזיק שופר: מאריד בהתקע. מקצר בהבקע. מריע ותוקע. בקול שלוש שופר: נותן אימות. מחפיו אמות. נוסו נאמות. מקול בוד שופר: נותן חומות. משבית מלקמות. נהם בהמות. קול שאג שופר: סודו כנלה. בסין לסגלה. סים מנלה. בקול הלוד שופר: סוד יום גאלה. בהשפו לדגולה. ששון וגילה. קול ישמיע שופר: עשור דוחה. ענג מוחה. עברות ממחה. בקול צרח שופר: עונות מוחה. עבדות מאחה. עבודות מנחה. קול הצור שופר: פגר והקעיר. גדלת שעיר. פשעיו תעיר. בקול קולות שופר: פתחי העיר. תשקיע ותבעיר. פחד רב וצעיר. מקול המית שופר: ציון רמז אות. שופרות שלש מאות. צוחה במדין דאות. בקול שתוף שופר: צפצפו צבאות. בשרו פלאות. צור כעש נפלאות. בקול ערב שופר: קול חלושה. בארקה הלשה. קולות מתן שלשה. קולות כנתנו בשופר: קרן משלשה. היום לזכר אשלושה. קרא עוד שלשה. בקול עתוד שופר: רחשתי לעליות. ועיני תלויות. ראות פנים גליות. בקול גדל שופר: רביעית חיות. ליקוד לחיות. רשף שלחביות. בקול להב שופר: שנה תעזר. לשלם גמול לצורר. שאונו תפורר. בקול גבורות שופר: שושן תדרר. גאלה תכרר. שוכנים תזורר. בקול הערת שופר: תישר מחרמון. לרועע ארמון. תשלג בצלמון. בקול המון שופר: חון תצעד כבישמון. במתן אמון. תשמיע בארמון. קול קורא בשופר: אתה

אנוסה לעזרה. אמצא נגדי. אל קרוב לי. בעת קראי בקול: אשר בעדת אל. בקרבי נצב. ופה במקדש מעט. אצפצף לו בקול: בקרני דרשני. שה פזורה אני. נגזזתי וגאלמתי. בלי להרים קול: באמר גזווי. נדחה היא. שומרה וצלה. לא ישאג בקול: גלתי שיח בחקיו. וחמי ערב. והטה און ושה. השמיעני את קולך קול: גו וברח מני. כעפר על הרי בתר. בבקשו דת נאות. במשפנותי

ראש עת רצון השנה תרעג

ואין קול: דלג מבתר לבתר. השיבהו אלי. אולי ישא פניו. עקב שמעך בקול: דרוש טובה למו. וראה שה מוריה. אלם פיהו יהי צדק. ללא שמעך בקול: הסר מחלק. ימים שעירות. הנה בתחנונים. כי לך הקול: הושע אשר לא תשכח עדות. ומפי זרעו. לא יסוף קול: וחזי ומליצי. הם בני אמי. ואז נהרו כי. למען אשמע קול: ועל משמרתם. נעמדו ויזעקו. ונל להם סוד. והוא יענם בקול: זה חמק מני. אסובב ואבקשנו. בכל מקום הוא. אנה אשא קול: זכר יודי למטה. אדיר במרום. מלא כל הארץ כבודו. למעלה קוראים בקול: חילי מים. אשר הם שבילו. דברו תמונה לא ראינו. זולתי קול: חפשי וישמוזן היש. ואמר אין. קדם תתו עז. בעתני בקול: טהור דלג הרים ועבר. וממעות הר מור. אז נתן קול: טמאתי ידידות שכנו ועלה. ליום פסא יבוא. באוני קול: יקרתי בעיניו. ונלזה לי בשכי. עמו אנכי. אז הבטיחני בקול: ירד לשנער. ושם כם בעילם. השמיע כארי. וכנחש קול: בלה מני דב. בהתרה ממלאכת. חק במכתב. ויעבר קול: כבש לי. ארבעה ראשי נמר. וגם אני בהודיות סלה. אשמיע לו בקול: לחית קנה. אז ככר ארץ. מי לי בשמים. אז הרימה קול. לאלהי ישעי. משני כרול שועתי. ומרגל עב מיט. הצרתי בקול: מדת קצי. לא הודיעני. מתי בארצי. תור ישמיע קול: מידעי ספר. התם קצי. לכל דעת צופי. עת ישאו קול: נא הבט. וראה עני ומרודי. אין לי מכיר. למי אשא קול: נצח אגודה. כי לא יפל דבר. ממקשיבי דממה וקול: שוש וישו. לבי בקרבי. בשמעי דודי דופס. על פתחי קול: חן סלה ושמני. פחותם על לב. באז תחת התפוח. עוררני בקול:

עליתני אל על כל בנות. כי בעבורי בחורב תתה קול: על כל אלהים מאד נתעלית. נצח תתעלה. בתרועת קול: פעה ממדבר. צפור ממצרים. ויזנה השמיעה. מאשור קול: פקד צפור בית. דרוש יונת אלם. תקע למו בשופר. ושרק למו בקול: צר חקים מני. לכל יעופו בנשר. לכל ינפפו. משמיעי קול: צרופה אלמד. ועני למורי. באז ציר מדבר. ואל משיבו בקול: קרב קץ. בא עת משפט. קם מליץ יושר. להתחנן בקול: קדש חדש. והוכן מועד. ואתקע בשופר. ויענה לי בקול: רגש מקבר. צוהה מפלע. בתת יבשי עצם. מעפר קול: ראו גם בהרים. וקול שופר בארץ. להשמיע רנן. מדמומי קול: שנג לב הותל. עוד כל יטנו. בלי להכביד און. משמע קול: שובב לי פקדם דת מורשה. אשר בה עלפתני. בלפידים וקול: תבונה הפיק איש נכון דבר. וחק נעם זמירות. בנימיות קול: תהלה ותנו. אז לכל השמיע. לאל מושל בכל. ומתיקו בקול: תחת בני ציון בני יון שחו. הברקת חצים. ותהמם בקול: חון תרעם לבווי. תתקע בשופר. בסערות תימן. אז ילך קול:

אתה נגלית בענן כבודך על עם קדשך לדבר

עַמּוֹם. מִן הַשָּׁמַיִם הַשְּׁמַעְתֶּם קוֹלְךָ, וְנִגְלִיתָ עֲלֵיהֶם
 בְּעַרְפְּלֵי טַהַר. גַּם כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ חָל מִפְּנֵיךָ,
 וּבְרִיּוֹת בְּרֵאשִׁית חָרְדוּ מִמֶּךָ, בְּהַגְלוֹתֶךָ מִלְּפָנָיו
 עַל הָרַם סִינַי: לְלַמֵּד לְעַמְּךָ תּוֹרָה וּמִצְוֹת.
 וְתִשְׁמִיעַם אֶת הוֹד קוֹלְךָ, וְדַבְּרוֹת קֹדֶשׁ מִלְּחֻבוֹת
 אֱשׁ. בְּקוֹלוֹת וּבִרְקִים עֲלֵיהֶם נִגְלִיתָ, וּבְקוֹל שׁוֹפֵר
 עֲלֵיהֶם הוֹפַעְתָּ. כִּפְתוּב בַּתּוֹרָתְךָ, וַיְהִי בַיּוֹם
 הַשְּׁלִישִׁי בַּהֲיוֹת הַבֶּקֶר, וַיְהִי קוֹלוֹת וּבִרְקִים וְעֵנָן
 כָּבֵד עַל הָהָר, וְקוֹל שׁוֹפֵר חֲזַק מְאֹד, וַיִּחַרַד כָּל
 הָעָם אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה: וְנֹאמַר, וַיְהִי קוֹל הַשׁוֹפֵר הוֹלֵךְ
 וְחֲזַק מְאֹד, מוֹשֶׁה יִדְבֹר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל:
 וְנֹאמַר, וְכָל הָעָם רוֹאִים אֶת הַקּוֹלוֹת, וְאֶת
 הַלְּפִידִם, וְאֶת קוֹל הַשׁוֹפֵר וְאֶת הָהָר עֹשׂוֹ, וַיִּרְא
 הָעָם וַיִּנְעוּ וַיַּעֲמֵדוּ מֵרַחֵק:

וּבְדַבְּרֵי קֹדֶשׁ כְּתוּב לֵאמֹר, עָלָה אֱלֹהִים
 בַּתְּרוּעָה, יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפֵר: וְנֹאמַר,
 בַּחֲצוֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפֵר, הֲרִיעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְהוָה:
 וְנֹאמַר תִּקְעוּ בַּחֲדָשׁ שׁוֹפֵר בַּפֶּסַח לַיּוֹם הַגָּנוּז: כִּי
 חוֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב:

וְנֹאמַר הַלְלוּהָ הַלְלוּ אֵל בְּקֹדֶשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקְיעַ
 עֵזוֹ: הַלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרוֹתָיו, הַלְלוּהוּ בְּרוֹב
 גְּדָלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתִקְעַ שׁוֹפֵר, הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וּבְנֹר:
 הַלְלוּהוּ בְּתֹף וּמַחֹל, הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעִנְבִּ:

הִלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי שְׁמַעַ, הִלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה:
כָּל הַנְּשָׁמָה תִּהְלֵל יְהוָה, הִלְלוּיָהּ:

וְעַל יְדֵי עֲבֹדָתָהּ הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר, כָּל יֹשְׁבֵי
תֵּבֵל וְשֹׁכְנֵי אֶרֶץ, כַּנְּשֵׂא נִם הָרִים תִּרְאוּ
וְכִתְּקוּעַ שׁוֹפֵר תִּשְׁמְעוּ: וְנֹאמֶר, וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא
יִתְקַע בְּשׁוֹפֵר גְּדוֹל, וּכְבֹּאוּ הָאֲבָדִים בְּאֶרֶץ אֲשׁוּר,
וְהַנְּדָחִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, וְהַשְׁתַּחֲוִי לַיהוָה בְּהַר
הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלַיִם: וְנֹאמֶר, וַיְהִיחָה עֲלֵיהֶם יְרֵאָה, וַיֵּצֵא
כַּכְרֵק הַצֹּר, וְאֲדַנִּי יְהוָה בְּשׁוֹפֵר יִתְקַע, וְהִלְדָּה
בְּסַעֲרוֹת תִּימָן: יְהוָה עֲבָאוֹת יִגֹן עֲלֵיהֶם, כִּן תִּגֹן עַל
עַמֵּד יִשְׂרָאֵל בְּשִׁלְמוֹדָה:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תִּקַּע בְּשׁוֹפֵר גְּדוֹל
לְחַרוֹתֵנוּ, וְשֵׂא נִם לְקַבֵּץ גְּלוּיֹתֵינוּ, וְקָרַב
פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם, וְנַפְּוֹצוֹתֵינוּ כַּנֶּסֶם מִיִּרְכַּתֵי
אֶרֶץ. וְהִבִּיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירָהּ בְּרַנָּה וּלְירוּשָׁלַיִם בֵּית
מִקְדָּשָׁהּ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם, וְשֵׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיהָ אֶת
קַרְבָּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ, כַּמִּצְוָה עֲלֵינוּ בַּתּוֹרָתָהּ, עַל יְדֵי
מִשְׁחַת עֲבֹדָהּ מִפִּי כְבוֹדָהּ, כַּאֲמֹר:

וּבַיּוֹם שִׂמְחַתְכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרֵאשֵׁי חֲדָשֵׁיכֶם,
וּתְקַעְתֶּם בַּחֲצוֹצְרוֹת עַל עוֹלוֹתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי
שְׁלָמֵיכֶם, וְהָיוּ לָכֶם לְזִכְרוֹן לְפָנֵי אֱלֹהֵיכֶם, אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם: כִּי אֶתָּה שׁוֹמֵעַ קוֹל שׁוֹפֵר, וּמֵאֲזִין תְּרוּעָה
וְאִין דּוֹמָה לָהּ: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, שׁוֹמֵעַ קוֹל תְּרוּעַת
עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים:

ותקעין

תקיעה. שברים. תרועה. תקיעה.

תקיעה. שברים. תקיעה.

תקיעה תרועה. תקיעה.

ואח"כ אומרים זה:

היום הרת עולם, היום יעמיד במשפט כל יצורי עולמים,
 אם כבנים אם בעבדים, אם כבנים רחמנו ברחם אב
 על בנים, ואם בעבדים עינינו לה תלויות עד שתחננו
 ותוציא כאור משפטנו, איום קדוש:

ארשת שפתינו יערב לפניך אל רם ונשא. מבין
 ומאזין מביט ומקשיב לקול תקיעתנו,
 ותקבל ברחמים וברצון סדר שופרותינו:

רצה יהוה אלהינו, בעמך ישראל
 ולתפלתם שעה. והשב את
 העבודה לדביר ביתך ואשי ישראל.
 ותפלתם מהרה באהבה תקבל ברצון,
 ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך:

כשהכהנים עולים לדוכן, אוי כשמגיע הש"ץ לותחינה אומרים הש"ץ והקהל זה:

ותערב לפניך עתירתנו בעולה ובקרבן.
 אנא רחום ברחמיך הרבים השב
 שכינתך לציון עירך וסדר העבודה
 לירושלים: ותחינה עינינו בשוכך לציון
 ברחמים. ושם נעבדך ביראה כימי עולם
 וכשנים קדמוניות: והש"ץ מסיים ברוך אתה

יְהוָה שְׂאוֹתֶךָ לְבִדְךָ בִּירְאָה נֶעֱבֹד:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאתָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוֹרְנוּ צוֹר
 חַיֵּינוּ, מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ, אֶתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדָה
 לָךְ וְנִסְפָּר תִּהְלֶתְךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בִּידְךָ,
 וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נַפְשֵׁךָ שֶׁבְכָל
 יוֹם עֲמָנוּ, וְעַל נַפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְכָל
 עֵת, עָרֵב וּבָקָר וְצִהָרִים, הַטּוֹב בִּי לֹא כָלוּ
 רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם, בִּי לֹא תִמְנוּ חֲסְדֶיךָ, בִּי
 מִעוֹלָם קוִינֵנוּ לָךְ:

מוֹדִים דְּרַבֵּן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאתָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
 אֱלֹהֵי כָל בֶּשֶׂר, יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת
 לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ, עַל שֶׁחַיֵּיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. בֵּן תַּחֲנוּנוֹ
 וְתַקְיָמָנוּ, וְתִאֲסֹף גְּלוּתֵינוּ לְחִצְרוֹת קְדוֹשֶׁךָ, לְשִׁמּוֹר חַקֶּךָ,
 וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ, וְלַעֲבֹדְךָ בְּלִבְבֵנוּ שְׁלֵם, עַל שֶׁאֲנוּ מוֹדִים לָךְ, בְּרוּךְ
 אַל תִּהְוֹדָאוֹת:

וְעַל כָּלֵם יִתְבָּרֵךְ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמֶךָ מִלְּפָנֶיךָ
 תְּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ זָכַר רַחֲמֶיךָ וּכְבוֹשׁ פְּעֻסֶךָ
 וּכְלָה דְבַר וְחָרַב וְרָעַב וְשָׁבִי
 וּמִשְׁחִית וְעוֹן וּמִגְּפָה וּפְגַע רַע וְכָל מַחֲלָה
 וְכָל תַּקְלָה וְכָל קִטְמָה וְכָל מִינֵי פִרְעָנִיּוֹת
 וְכָל גְּזֵרָה רָעָה וְשִׁנְאָת חַנּוּם מִעֲלֵינוּ וּמִעַל

כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ:

וּכְתוּב לַחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ:

וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סְלָה, וַיַּחֲלֵלוּ וַיְבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל
בְּאֵמַת לְעוֹלָם כִּי טוֹב, הָאֵל יִשׁוּעַתָּנוּ וְעֲזָרְתָּנוּ
סְלָה, הָאֵל הַטוֹב. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַטוֹב שִׁמְךָ וְלִךָ נָאָה
לְהוֹדוֹת:

לפני נשיאת כפים אומרים הכהנים והצבור בלחש:

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּהֵא הַבְּרָכָה הַזֹּאת
(לכהנים שצויתנו) (לקהל שצוית) לְבָרְךָ אֶת עַמּוֹךְ יִשְׂרָאֵל, בְּרָכָה שְׁלֵמָה,
וְלֹא יִהְיֶה בָּהּ שׁוּם מְכַשׁוֹל וְעוֹן, מִעַתָּה וְעַד עוֹלָם:
(החזן בלחש) אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּרָכְנוּ בַּבְּרָכָה הַמְּשַׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה
הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עֲבָדְךָ, הַאֲמוּרָה מִפִּי אֲהָרֹן
וּבְנָיו:

(החזן אומר בקול רם) בְּהַגִּים: (והקהל עונים) עִם קְדוּשָׁה, בְּאֲמֹר:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִלֶּךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּקִדְּשָׁתוֹ שֶׁל אֲהָרֹן וְצִוָּנוּ לְבָרְךָ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
בְּאַהֲבָה:

יְבָרְכֶךָ.

יְבָרְכֶךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:
בְּרַכְי נַפְשִׁי אֶת יְהוָה וְכָל קִרְבִּי אֶת שֵׁם קִדְּשׁוֹ:

יְהוָה.

יְהוָה אֲדוֹנֵינוּ, מִה אֲדִיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ:
יְהוָה בּוֹקֵר תִּשְׁמַע קוֹלִי בּוֹקֵר אֲעַרְךָ לָךְ וְאַצְפָּה:

וַיִּשְׁמְרֶךָ.

שִׁמְרָנִי אֵל כִּי חֲסִיתִי בְּךָ:

שִׁמְרָנִי בְּאִשׁוֹן בַּת עֵינַי בְּצַל כְּנָפֶיךָ תִּמְתַּיְרָנִי:

הצבור אומרים רבש"ע בשעה שהכהנים מומרים בוֹשֵׁמֶרְךָ וַיַּחַךְ שְׁלוֹם אַבְל הַמְקָרָא אֲפִילוֹ אִינוּ
ש"ץ לֹא יֹאמֵר הַרְבֵּשׁ"ע מִפְּנֵי הַטִּירוֹן:

מֵאֵן דְּחוּי חַלְמָא וְלֹא יָדַע מֵאֵי חוּי לִיקוּם קָמִי כְהֵנִי בְּעֵידֵן דְּפָרְסִי יְדִיּהוּ וְלִימָא רַבִּשׁ"ע וְלַסִּיִּים בְּהַדִּי

ראש עת רצון השנה תרעט

כהני דלעני צבורא אמן, ואי לא סימו עדיין לימא אדיר וכו':

רבונו של עולם, אני שלך וחלומותי שלך, הלום חלמתי ואני יודע מה הוא. יחי רצון מלפניך יהוה אלהי אבותי, שיהיו כל חלומותי עלי ועל כל ישראל לטובה, בין שחלמתי על עצמי ובין שחלמתי על אחרים, ובין שחלמו אחרים עלי, אם טובים הם חזקם ואמצם, ויתקומו בי ובהם כחלומותיו של יוסף הצדיק, ואם צריכים רפואה רפאם כחזקתו מלך יהודה מחליו, וכמרים הנביאה מצרעתה, וכנעמן מצרעתו, וכמי מרה על ידי משה רבנו, וכמי ירחיו על ידי אלישע. ובשם שהפכת את קללת בלעם הרשע מקללה לברכה בן תהפוך כל חלומותי עלי ועל כל ישראל לטובה ותשמרני ותחנני ותרצני: אמן.

יאר.

אלהים יחננו ויברכנו. יאר פניו אתנו סלה:
האירה פניך על עבדך הושיענו בחסדך:

יהוה.

יהוה יהוה, אל רחום וחנון. ארך אפים ורב חסד ואמת:
יהוה אל באפך תוכיחני ואל בךמתך תיסקרני:

פניו.

פנה אלי וחנני, בי יחיד ועני אני:
פנה אל תפלת הערער ולא בזה את תפלתם:

אליך.

אליך יהוה נפשי אשא:
אליך יהוה שועתי ובבוקר תפלתי תקדמך:

ויחנך.

הנה בעיני עבדים אל יד אדוניהם פעיני שפחה אל יד גברתה, כן עינינו אל יהוה אלהינו עד שיוחננו:
חנני אלהים בחסדך כרוב רחמך מחה פשעי. רבנו של עולם:

ישא.

ישא ברכה מאת יהוה, וצדקה מאלהי ישעו. ומצא חן ושכל טוב בעיני אלהים ואדם:
נשא לבבנו אל כפים אל אל בשמים:

יהוה.

יהוה חננו לך קוינו, היה זרועם לבקרים, אף ישועתנו בעת צרה:

יהוה אלהים צבאות שמעה תפילתי האזינה אלהי יעקב סלה:

פניו.

אל תסתר פניך ממני ביום צר לי, הטה אלי אזנה, ביום אקרא מחר ענני:

אני בצדק אחזה פניו אשבעה בהקיץ תמונתך:

אליך.

אליך נשאתי את עיני, היושבי בשמים:

אליך אקרא בעטוף לבי בצור ירום ממני תנחני:

וישם.

ישמו את שמי על בני ישראל, ואני אברכם:

שם אצמיח קרן לוד ערכתי נר למשיחי: שימני כחותם על לבך כחותם על זרועך:

לך.

לך יהוה הגדלה והגבורה והתפארת והנצח והחוד, פי כל בשמים ובארץ, לך יהוה הממלכה והמתנשא, לכל לראש:

כי לך יהוה הוֹחֵלְתִי אמה תענה אדני אלהי:

שלום.

שלום שלום לרחוק, ולקרוב אמר יהוה ורפאתיו:

יהוה עוז לעמו יתן יהוה יברך את עמו בשלום:

כתוב בשערי ציון שלא יאמר אצל שלום רבונו של עולם רק יאמר זה:

יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי, שתעשה למען קדשת חסדיך

וגדל רחמיך הפשוטים ולמען טהרת שמך הגדול הגבור והנורא, בן

עשרים ושתים אותיות היוצאים מהפסוקים של ברכת כהנים (אנקת"ם

פסת"ם פספס"ם דיונס"ם) האמורה מפי אהרן ובניו עם קדושיך, שתהיה

קרוב לי בקראי לך, ותשמע תפילתי נאקתי ואנקתי תמיד, כמו ששמעת

אנקת יעקב תמיד הנקרא איש תם, ותתן לי ולכל נפשות ביתי מזונותינו

וספרנסתנו ברוח ולא בצמצום, בהתר ולא באסור, בנחת ולא בצער, מתחת

ידך הרחבה, בשם שנתת פסת לחם לאכול ובגד ללבוש ולעקב אבינו הנקרא איש תם, ותתננו לאהבה לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואינו, ויהיו דברי נשמעים לעבודתך, בשם שנתת את יוסף צדיקך בשעה שהלבישו אביו בתונת פסים לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואיו, ותעשה עמי נפלאות ונסים ולטובה אות, ותציליחי בדרכי, ותן בלבי בינה להבין ולהשכיל ולקום את כל דברי תלמוד תורתך וסודותיה, ותצילני משגיאות, ותטהר רעיוני ולפי לעבודתך וליראתך ותאריך ימי (נשוי אומר וימי אשתי וימי ובנותי) (ואם יש לו אב ואם יאמר וימי אבי ואמי) בטוב ובנעימות ברוב עוז ושלום אמן סלה:

אחר נשיאת כפים אומר הקהל:

אדיר בפרום, שוכן בגבורה, אתה שלום ושמך שלום. יהי רצון שתשים עלינו ועל כל עמך בית ישראל חיים וברכה למשמרת שלום:

והכהנים אומרים:

רבנו של עולם, עשינו מה שגזרת עלינו, אף אתה עשה עמנו כמה שחבטחתנו. השקיפה ממעון קדשך מן השמים, וברך את עמך את ישראל, ואת האדמה אשר נתתה לנו, כאשר נשבעת לאבותינו ארץ זבת חלב ודבש:

שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים,
עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ. בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ,
בְּלָנוּ בְּאֶחָד יָחַד בְּאוֹר פְּנִיךָ, כִּי בְּאוֹר פְּנִיךָ נִתְּתָה
לָנוּ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וְצַדִּיקָה
וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם. וְטוֹב יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ
לְבָרְכֵנוּ וּלְבַרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל
שָׁעָה בְּשִׁלּוּמָה, בְּרוּב עוֹז וְשְׁלוֹם:

בספר חיים ברכה ושלום, ופרנסה טובה, וגזרות טובות,
ישועות ונחמות, נזכר ונכתב לפניך אנחנו וכל
עמך בית ישראל לחיים טובים ולשלום:

וְנֹאמַר כִּי בִי יִרְבוּ יְמֵיךָ וְיוֹסִיפוּ לָךְ
שָׁנוֹת חַיִּים: לְחַיִּים טוֹבִים

תִּכְתְּבֵנוּ אֱלֹהִים חַיִּים כְּתִבְנוּ בְּסֵפֶר
 הַחַיִּים. כִּפְתוּב וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בִּיהוָה
 אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלָכֶם הַיּוֹם:

הארון

פּוֹתֵחִין

ו' היום נתקנו ע"ש ו' תיבות בפסוק ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום

אמן

הַיּוֹם תֵּאֲמַצְנוּ:

אמן

הַיּוֹם תִּבְרַכְנוּ:

אמן

הַיּוֹם תִּגְדְּלֵנוּ:

אמן

הַיּוֹם תִּדְרֹשְׁנוּ לְטוֹבָה:

אמן

הַיּוֹם תִּשְׁמַע שׁוֹעֲתֵנוּ:

הַיּוֹם תִּקְבַּל בְּרַחֲמִים

אמן

וּבְרַצוֹן אֶת תִּפְלֹתֵנוּ:

אמן

הַיּוֹם תִּתְמַכְנוּ בַּיַּמִּין צְדָקָה:

הארון

סוּגְרִין

כְּהַיּוֹם הַזֶּה תִּבְיָאֵנוּ שְׁשִׁים וּשְׁמַחִים כְּבִנְיַן שְׁלָם.
 כִּפְתוּב וְהִבְיָאוּתִים אֶל הַר קְדֹשִׁי
 וְשִׂמְחָתִים בְּבֵית תְּפִלְתִּי עוֹלְתֵיהֶם וּזְבַחֵיהֶם לְרַצוֹן
 עַל מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵּית תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים:
 וְנֹאמַר וַיִּצְוֵנוּ יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַחֻקִּים הָאֵלֶּה
 לִירְאָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְטוֹב לָנוּ כָּל הַיָּמִים
 לְחֵיתָנוּ בַּהַיּוֹם הַזֶּה: וְנֹאמַר וַצְדָקָה תִּהְיֶה לָנוּ כִּי
 נִשְׁמַר לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמִּצְוָה הַזֹּאת לִפְנֵי יְהוָה

**אֱלֹהֵינוּ כַּאֲשֶׁר צִוְּנוּ. וְצִדְקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים
וְשָׁלוֹם יִהְיֶה לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל עַד הָעוֹלָם:**

והש"ץ מסיים

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְּבַרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם:

אחר תשלום תפילת מוסף תוקעים בקדיש לפני תתקבל או לאחר הקדיש עד תשלום מאה קולות; אלו שתקעו בתפילת לחש תוקעים כעת עשרה קולות, ואלו שלא תקעו תוקעים כעת ארבעים קולות. ותוקעים את התשר"ת בשתי נשימות. ועיין בשל"ה גדול מעלת תקיעות אלו ותתקבל ולכן יזהר מאד בשמיעתם.

**וַתִּגְדַּל וַתִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא, בְּעֲלָמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ
וַיִּמְלִיךָ מַלְכוּתָהּ, וַיַּצְמַח פְּרוּרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ,
בְּחַיִּיבוּן וּבְיִוְמִיבוּן וּבְחַיִּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעֲגֻלָּא וּבְזִמְן
קָרִיב וְאָמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבַרֵךְ לְעָלְמָא וּלְעַלְמֵי
עַלְמַיָּא. וַתְּבַרֵךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרַומֵם וַיִּתְנַשֵּׂא
וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְחַלֵּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלְא
וּלְעֵלְא מְכַל בְּרַכְתָּא וּשְׂרִיתָא, תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָא,
דְּאָמִירִין בְּעֲלָמָא וְאָמְרוּ אָמֵן:**

ותוקעין

תקיעה. שברים. תרועה. תקיעה

תקיעה. שברים. תקיעה.

תקיעה. תרועה. תקיעה

**תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קָדָם
אֲבוּהוֹן דִּי בְּשִׁמְיָא וְאָמְרוּ אָמֵן.**

**יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן.**

**עֲשֵׂה הַשָּׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן.**

קוה אל יהוה, חזק ויאמץ לבך, וקוה אל יהוה: אין קדוש ביהוה,
כי אין בלתיך, ואין צור כאלהינו: כי מי אלוה מבלעדי

יְהוָה, וּמִי צוּר זִוְלָתִי אֱלֹהֵינוּ:

אֵין בְּאֱלֹהֵינוּ, אֵין בְּאֲדוֹנֵנוּ, אֵין בְּמַלְפָּנוּ, אֵין
בְּמוֹשִׁיעֵנוּ: מִי בְּאֱלֹהֵינוּ, מִי בְּאֲדוֹנֵנוּ, מִי
בְּמַלְפָּנוּ, מִי בְּמוֹשִׁיעֵנוּ: נוֹדָה לְאֱלֹהֵינוּ, נוֹדָה
לְאֲדוֹנֵנוּ, נוֹדָה לְמַלְפָּנוּ, נוֹדָה לְמוֹשִׁיעֵנוּ: בְּרוּךְ
אֱלֹהֵינוּ, בְּרוּךְ אֲדוֹנֵנוּ, בְּרוּךְ מַלְפָּנוּ, בְּרוּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ:
אֵתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ, אֵתָּה הוּא אֲדוֹנֵנוּ, אֵתָּה הוּא
מַלְפָּנוּ, אֵתָּה הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ: אֵתָּה הוּא, שֶׁהַקְטִירוּ
אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת קִטְרַת הַסַּמִּים:

פְּטוּם הַקְטִירָתִי, הַצָּרִי וְהַצַּפְרָן, הַחֲלֻבָּנָה, וְהַחֲלֻבֹנָה,
מִשְׁקַל שְׁבַעִים שְׁבַעִים מִנָּה, מוֹר, וּקְצִיעָה,
שְׁבַלֵּת נֹרָה, וְכַרְפֵּם, מִשְׁקַל שֵׁשׁ עָשָׂר שֵׁשׁ עָשָׂר
מִנָּה, הַקֶּשֶׁט שְׁנַיִם עָשָׂר, וְקַלוּפָה שְׁלֹשָׁה, וְקַנְמוֹן
תְּשַׁעָה, בְּרִית פְּרִשְׁיָה תְּשַׁעָה קַבִּין, יֵין קַפְרִיסִין
סָאִין תְּלָתָא וְקַבִּין תְּלָתָא, וְאִם אֵין לוֹ יֵין קַפְרִיסִין
מִבֵּיא חֲמַר חוֹרִין עֲתִיק, מִלַּח סְדוּמִית רוֹבַע, מַעֲלָה
עֲשׂוֹן כֹּל שֶׁהוּא. רַבִּי נִתָּן הַפְּבֹלִי אוֹמֵר: אֵף כִּפְתַּת
הַיִּרְדֵּן כֹּל שֶׁהוּא, וְאִם נִתָּן בַּהּ דְּבַשׁ פְּסֻלָּה, וְאִם חֶסֶר
אֶחָת מִכֹּל סַמְנִיָּה חֵיב מִיתָּה: רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן
גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, הַצָּרִי אֵינוֹ אֵלָּא שָׂרָף הַנוֹטֵף מֵעֵצֵי
הַקֶּטֶף, בְּרִית פְּרִשְׁיָה שְׁשִׁין בַּהּ אֶת הַצַּפְרָן כְּדִי
שֶׁתֵּהָא נָאָה. יֵין קַפְרִיסִין שְׁשׁוּרִין כּוֹ אֶת הַצַּפְרָן
כְּדִי שֶׁתֵּהָא עֲזָה. וְהֵלֵא מִי רַגְלִים יִפִּין לָהּ, אֵלָּא
שֶׁאֵין מִכְּנִיסִין מִי רַגְלִים בְּמַקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכְּבוֹד.

הַשִּׁיר שֶׁהַלְוִיִּים הָיוּ אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, בַּיּוֹם

הראשון היו אומרים, ליהוה הארץ ומלוכה תכל ויושבי בה. בשני היו אומרים, גדול יהוה ומחלל מאד בעיר אלהינו הר קדשו. בשלישי היו אומרים, אלהים נצב בעדת אל בקרב אלהים ישפט. ברביעי היו אומרים, אל נקמות יהוה אל נקמות הופיע. בחמישי היו אומרים, הרנינו לאלהים עזנו, הריעו לאלהי יעקב. בששי היו אומרים, יהוה מלך גאות לבש לבש יהוה עז התאזר אף תפוח תכל כל תמוט. בשבת היו אומרים, מזמור שיר ליום השבת, מזמור שיר לעתיד לבוא ליום שכלו שבת ומנוחה לחיי העולמים:

תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מביטח לו שהוא בן עולם הבא שנאמר הליכות עולם לו, אל תקרי הליכות אלא הלכות.

אמר רבי אלעזר אמר רבי הנינא, תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם, שנאמר וכל בנוד למודי יהוה, ורב שלום בנוד, אל תקרי בנוד, אלא בנוד: שלום רב לאהבי תורתך, ואין למו מכשול: יהי שלום בחילך, שלום בארמנותיך: למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך: למען בית יהוה אלהינו, אבקשה טוב לך: יהוה עו לעמו יתן, יהוה יברך את עמו בשלום:

קדיש דרבנן

ותגדל ויתקדש שמה רבא, בעלמא די ברא ברעיתה וימליך מלכותה ויצמח פורקנה ויקרב משיחה, בחייבון וביומיבון ובהיי דכל בית ישראל, בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל, שמה דקדשא פריד הוא לעלא ולעלא מכל ברכתא ושירתא, תשבתתא ונחמתא, דאמירן בעלמא, ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן. ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון. ועל כל מאן דעסקין באוריתא. די בארתא (בא" קדישא) הדין ודי בכל אתר ואתר. יהא

להזין ולכוון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמינ וחיין אריבין
 ומזונא ריחי ופרקנא מן קדם אבוהון דבשמיא וארעא
 ואמרו אמן:

יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל
 ישראל. ואמרו אמן:

עושה השלום במרומינו הוא ברחמינו יעשה שלום עלינו
 ועל כל ישראל ואמרו אמן:

מן פרנא את יהודה המכרד:

קו"ח פרנא יהודה המכרד לעולם ועד:

עלינו לשפחה לארזן הכל, לתת גדלה ליוצר
 בראשית, שלא עשנו כגויי הארצות, ולא
 שמנו כמשפחות הארמה, שלא שם חלקנו בהם,
 וגורלנו ככל המזנים. שהם משתחווים להכל וריק
 ומתפללים אל אל לא יושיע. ואנחנו בורעים
 ומשתחווים ומודים, לפני מלך מלכי המלכים הקדוש
 ברוך הוא, שהוא נוטה שמנים ויוסד ארץ, ומושב
 יקרו בשמים ממעל, ושכינת עזו בגבהי מרומים,
 הוא אלהינו אין עוד. אמת מלפניו, אפס זולתו,
 כפתוב בתורתו: וידעת היום והשבת אל לבבך, פי
 יהוה הוא האלהים בשמים ממעל, ועל הארץ מתחת,
 אין עוד:

ועל פן נקנה לך יהוה אלהינו, לראות מהרה
 בתפארת עזך, להעביר גלולים מן הארץ,
 והאלילים פרות וברתון, לתקן עולם במלכות שדי.
 וכל בני בשר יקראו בשמך, להפנות אליך כל רשעי
 ארץ. ופירו וידעו כל יושבי תבל, פי לך תכרע כל

ברך, תשבט כל לשון. לפניך יהוה אלהינו יכרעו
ויפלגו, ולכבוד שמך יקר יתנו, ויקבלו כלם את על
מלכותך, ותמלוך עליהם מחרה לעולם ועד. כי
המלכות שלך היא, ולעולמי עד תמלוך בכבוד,
בכתוב בתורתך, יהוה ימלך לעולם ועד: ונאמר,
והיה יהוה למלך על כל הארץ, ביום ההוא יהיה,
יהוה אחד ושמו אחד:

אל תירא מפחד פתאום ומשאת רשעים כי תבא: עצו עצה ותפר
דברו דבר ולא יקום פי עמנו אל: ועד זקנה אני הוא, ועד
שיבה אני אסבל, אני עשיתי ואני אשא ואני אסבל ואמלט:

קדיש יתום

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה, ויצמח
פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל
בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: והא שמה רבא מכרד לעלם ולעלמי עלמא.
יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא, ויתחדר ויתעלה ויתהלל שמה
דקדשא בריך הוא לעלא ולעלא מפל ברכתא ושירתא. תשבחתא ונחמתא.
דאמירן בעלמא, ואמרו אמן:

יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן.
עשה השלום במרומו, הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן.

שיר הכבוד

פותחין הארון הקודש ואומרים:

אבינו מלפנו פתח שערי שמים לתפלתנו. שערי רחמים,
שערי תפלה, שערי תחנונים, שערי עת רצון, שערי
עת בקשה, שערי רפואה שלמה, שערי קדשה, שערי תורה,
שערי חיים טובים, שערי גאולה וישועה, שערי גדלה, שערי
בנים ובני בנים, שערים של צדיקים ותלמידי חכמים, ואריכת
ימים ושנים, ועוסקים בתורה ובמצות לשמה, שערי שמועות
טובות, שערי בשורות טובות, בזכות האבות הקדושים
אברהם יצחק יעקב משה אהרן דוד שלמה אליהו אלישע,
ובזכות האמהות הצדקניות שרה רבקה רחל לאה בלהה זלפה

חנה אביגיל, ובזכות מרדכי ואסתר בשושן הבירה:

- חזן אַנְעִים זְמִירוֹת וְשִׁירִים אֶאָרֵג, כִּי אֵלֶיךָ נִפְשֵׁי תַעֲרָג:
- קהל נִפְשֵׁי חֲמִידָה בְּצַל יְיָךָ, לְדַעַת כָּל רֵז סוּדְךָ:
- חזן מִדֵּי דַבְרֵי בִּכְבוֹדְךָ, הוֹמָה לְבִי אֶל דּוֹדֶיךָ:
- קהל עַל כֵּן אֲדַבֵּר בְּךָ נִכְבְּדוֹת, וְשִׁמְךָ אֲכַבֵּד בְּשִׁירֵי יְדִידוֹת:
- חזן אֶסְפְּרָה כְּבוֹדְךָ וְלֹא רְאִיתִיךָ, אֲדַמְּךָ אֲכַנְּךָ וְלֹא יִדְעֵתִיךָ:
- קהל כִּי־ד נְבִיאֶיךָ בְּסוּד עֲבָדֶיךָ, דְּמִית הַדָּר כְּבוֹד הוֹדְךָ:
- חזן גְּדַלְתָּךְ וּגְבוּרַתְךָ, כִּנּוּ לְתַקְּךָ פִּעֲלֹתֶיךָ:
- קהל דְּמֹו אוֹתְךָ וְלֹא כְּפִי יִשֶׁךְ, נִשְׁוֹוֶךָ לְפִי מַעֲשִׂיךָ:
- חזן הַמְשִׁילוֹךָ בְּרַב חַיּוֹנוֹת, הִנֵּךְ אֶחָד בְּכָל דְּמִיוֹנוֹת:
- קהל וּנְחִיזוּ בְךָ זַקְנָה וּבְחֵרוֹת, וּשְׁעַר רֹאשְׁךָ בְּשִׂיבָה וְשִׁחְרוֹת:
- חזן זַקְנָה כְּיוֹם דִּין וּבְחֵרוֹת כְּיוֹם קָרֵב, כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת יָדִיו לֹו רַב:
- קהל חֶבֶשׁ כּוֹבַע יְשׁוּעָה בְּרֹאשׁוֹ, הוֹשִׁיעָה לוֹ יְמִינוֹ וּזְרוּעַ קְדָשׁוֹ:
- חזן טָלְלֵי אוֹרוֹת רֹאשׁוֹ נִמְלֵא, קְנוּצוֹתָיו רְסִיסֵי לִילָה:
- קהל יִתְפָּאֵר כִּי כִּי חֲפִץ בִּי, וְהוּא יִהְיֶה לִי לְעֻטְרַת צְבִי:
- חזן כְּתָם טְהוֹר פִּז דְּמוֹת רֹאשׁוֹ, וְחַק עַל מִצַּח כְּבוֹד שֵׁם קְדָשׁוֹ:
- קהל לְחַן וּלְכָבוֹד צְבִי תִפְאָרְהָ, אֶמְתּוֹ לוֹ עֲטָרָה עֲטָרָה:
- חזן מִחֲלָפוֹת רֹאשׁוֹ כְּבִימֵי בְחֵרוֹת, קְנוּצוֹתָיו תִּלְתְּלִים שְׁחֵרוֹת:
- קהל נוֹה הַצֶּדֶק צְבִי תִפְאָרְתּוֹ, יַעֲלֶה גַּא עַל רֹאשׁ שְׁמַחְתּוֹ:
- חזן סִגְלַתוֹ תְּהִי כִּידוֹ עֲטָרַת, וּצְנִיף מְלוּכָה צְבִי תִפְאָרְתּוֹ:
- קהל עֲמוּסִים נִשְׂאֵם עֲטָרַת עֲנָדָם, מֵאֲשֶׁר יִקְרוּ כְּעִינֵי כְּבָדָם:
- חזן פָּאֵרוֹ עָלֵי וּפִאֵרֵי עָלֵיו, וְקָרוֹב אֵלַי בְּקִרְאֵי אֵלֵיוֹ:
- קהל צַח וְאֵדָם לְלִבוֹשׁוֹ אֵדָם, פּוֹרָה בְּדָרְכּוֹ כְּבוֹאוֹ מֵאָדָם:
- חזן קֶשֶׁר תְּפִלִּין הֲרָאָה לְעֵנּוֹ, תְּמוּנַת יְהוָה לְנִגְדַּ עֵינָיו:
- קהל רוּצָה כְּעֲמוֹ עֲנוּיִם יִפְאָר, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת כִּסֵּי הַתִּפְאָר:
- חזן רֹאשׁ דְּבָרְךָ אֶמֶת קוֹרָא מְרֹאשׁ, דִּר נְדוֹר עִם דּוֹחֲשִׁיךָ דְּרִשׁ:
- קהל שִׁית הַמֶּזֶן שִׁירֵי גַא עָלֶיךָ, וְרַנְתִּי חֲקָרֵב אֵלֶיךָ:
- חזן תְּהִלְתִּי תְּהִי גַא לְרֹאשְׁךָ עֲטָרַת, וּתְפִלְתִּי תִכּוֹן קְטָרַת:
- קהל תִּיקַר שִׁירַת רֵשׁ כְּעִינֶיךָ, כְּשִׁיר יוֹשֵׁר עַל קַרְנֵיךָ:
- חזן בְּרַכְתִּי תַעֲלֶה לְרֹאשׁ מִשְׁבִּיר, מַחוּלָּל וּמוֹלִיד צְדִיק פְּבִיר:
- קהל וּבְרַכְתִּי תִנְעֲנַע לִי רֹאשׁ, וְאוֹתָהּ קַח לְךָ כְּבִשְׂמִים רֹאשׁ:
- חזן יַעֲרֵב גַּא שִׁיחֵי עָלֶיךָ כִּי נִפְשֵׁי תַעֲרָג אֵלֶיךָ:

לך יהיה הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההודו כי כל בשמים ובארץ. לך יהיה הממלכה והמתנשא לכל לראש. מי ימלא גבורות יהוה ישמיע כל תהלתו:

קדיש יתום

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליד מלכותה, ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחיכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי. יתברך וישתבח ויתפאר ויתרום ויתנשא, ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא בריך הוא לעלא ולעלא מכל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא, ואמרו אמן:

יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן. עשה השלום במרומו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן.

תפלת ערבית למוצאי ראש השנה

לשם יהוד קדשא בריך הוא ושכינתיה (יאהרונה)
 ברחילו ורחימו (יאהויהה) ורחימו ורחילו
 (איהויהה) ליחדא שם י"ה בו"ה ביחדא שלים
 (יהוה) בשם כל ישראל, הנה אנחנו באים להתפלל
 תפלת ערבית, שתקן יעקב אבינו עליו השלום, עם
 כל המצוות הפלולות בה, לתקן את שרשה במקום
 עליון, לעשות נחת רוח ליוצרנו, ולעשות רצון
 בוראינו, בהתקשרות לכל הצדיקים האמתיים
 שבדורינו ולכל הצדיקים שוכני עפר, קדושים אשר
 בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם,
 נחל נובע מקור חכמה, רבי נחמן בן פיגא זכותו וזן
 עלינו. יהי נעם ה' אלהינו עלינו ומעשה ידינו פוננה
 עלינו ומעשה ידינו פוננהו:

וְהוּא רַחוּם יִכַּפֵּר עֲוֹן וְלֹא יִשְׁחֹת, וְהַרְבֵּה
 לְהָשִׁיב אָפּוֹ וְלֹא יַעִיר כָּל חַמְתּוֹ יְהוָה הוֹשִׁיעָה
 הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בַיּוֹם קָרְאָנוּ:

תקן: בָּרְכוּ אֶת יְהוָה הַמְּבָרֵךְ.

קהל ותקן: בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 אֲשֶׁר בְּדַבְּרוֹ מַעְרִיב עַרְבִים, בְּחַכְמָה
 פּוֹתֵה שְׁעָרִים, וּבַתְּבוּנָה מְשַׁנֶּה עֵתִים,
 וּמַחְלִיף אֶת הַזְּמַנִּים, וּמְסַדֵּר אֶת
 הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בְּרַקִּיעַ,
 בְּרַצוֹנוֹ. בּוֹרֵא יוֹם וְלַיְלָה, גּוֹלֵל אוֹר
 מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר, וּמַעְבִּיר
 יוֹם וּמַבְיֵא לַיְלָה, וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין
 לַיְלָה, יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ. אֵל חַי וְקַיִם,
 תָּמִיד יִמְלֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּרוּךְ
 אַתָּה יְהוָה, הַמְּעַרֵב עַרְבִים:

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ אַהֲבַת,
 תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ
 לְמִדָּת, עַל כֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, בְּשִׂכְכֵנוּ

וּבְקוֹמָנוּ נְשִׁיחַ בְּחֻקֶיךָ, וְנִשְׂמַח
 בְּדַבְרֵי תִלְמוּד תּוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם
 וָעֶד, כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאַרְךְ יָמֵינוּ, וּבֵהֶם נַחֲנֶה
 יוֹמָם וְלַיְלָה. וְאַחֲבָתְךָ אֵל תִּסִּיר מִמֶּנּוּ
 לְעוֹלָמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אוֹהֵב עַמּוֹ
 יִשְׂרָאֵל:

יחיד אומר: אל מִלֶּךְ נֶאֱמָן

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה | אֶחָד:
 בלחש: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלַכְוֹתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאַחֲבַת אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְּךָ
 וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ
 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוֶּךָ הַיּוֹם
 עַל־לִבְּךָ: וְשָׁנַנְתָּם לְבִנְיָךָ וּדְבַרְתָּ בָם
 בְּשֹׁבְתְךָ בְּבֵיתְךָ וּבִלְכַתְךָ בְּדַרְךָ וּבְשֹׁכְבְךָ
 וּבְקוֹמְךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדְךָ וְהָיוּ
 לְטֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מַזְזוֹת
 בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:

וְהָיָה אִם־שָׁמַעַתָּ שָׁמְעוּ אֱלֹהֵי־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוֶּה
 אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַחֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעַבְדוֹ
 בְּכָל־לִבְבְּכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מִטְּרָאֲרָצְכֶם
 בְּעֵתוֹ יוֹרֵה וּמִמְלֻכּוֹשׁ וְאֶסְפֹּת דְּגָנְךָ וְתִירֶשֶׁתָּ וַיִּצְהַרְךָ:

וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בַּשָּׂדֶד לְבַהֲמַתְךָ וְאָכַלְתָּ וּשְׂבַעְתָּ:
 הַשְּׁמְרוּ לָכֶם פְּרִיפְתָהּ לְבַבְכֶם וּסְרַתֶּם וְעַבְדְּתֶם
 אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַפ־יְהוָה
 בְּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וּלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא
 תִּתֵּן אֶת־יִבּוּלָהּ וְאָבַדְתֶּם מִדֶּרֶךְ מַעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה
 אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לָכֶם: וּשְׂמַתֶּם אֶת־דְּבָרֵי אֱלֹהֵי־
 לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשֵׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יַדְכֶם
 וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וּלְמַדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם
 לְדַבֵּר בָּם בְּשֹׁכְתְךָ בְּבִיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בְּדַרְךָ וּבְשֹׁכְבְךָ
 וּבְקוֹמְךָ: וּכְתַבְתֶּם עַל־מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:

לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר
 נִשְׁפַע יְהוָה לְאַבְתֵּיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי
 הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל־כַּנְּפֵי
 בְּגָדֵיהֶם לְדַרְתָּם וְנָתַנּוּ עַל־צִיצִית הַכַּנֹּף פִּתּוּל תְּכֵלֶת:
 וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־
 מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תִתְּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם
 וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אֹתָם זָנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן
 תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי וְהִייתֶם קְדוֹשִׁים
 לְאֱלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם
 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהִיּוֹת לָכֶם לְאֱלֹהִים אֲנִי יְהוָה
 אֱלֹהֵיכֶם: אָמֵן. הַש"ץ חוּר וְאוֹמֵר: יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אָמֵן

וְאִמּוֹנָה כָּל זֹאת, וְקָיָם עָלֵינוּ, כִּי הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ

ואין זולתו, ואנחנו ישראל עמו. הפורדנו מיד
 מלכים, מלכנו הגואלנו מכת כל העריצים. האל
 הנפרע לנו מצרינו, והמשלם גמול לכל איבי
 נפשנו, העושה גדלות עד אין חקר, נסים
 ונפלאות עד אין מספר. השם נפשנו בחיים, ולא
 נתן למוט רגלנו, המדריכנו על פמות איבינו,
 וירם קרננו על כל שנאינו. העשה לנו נסים
 ונקמה בפרעה, אותות ומופתים באדמת בני חם.
 המכה בעברתו כל בכורי מצרים, ויוצא את עמו
 ישראל מתוכם לחרות עולם. המעביר בנו בין
 גזרי ים סוף, את רודפיהם ואת שונאיהם
 בתהומות טבע, וראו בניו גבורתו, שפחו והודו
 לשמו. ומלכותו ברצון קבלו עליהם, משה ובני
 ישראל לך ענו שירה: בשמחה רבה, ואמרו כלם:

מִי כַמְכָה בְּאֱלֹים יְהוָה, מִי כַמְכָה
 נָאֲדָר בַּקֹּדֶשׁ, נֹרָא תְהִלֹּת עִשָׂה
 פֶּלֶא: מַלְכוּתְךָ רָאוּ בְּנֵיךָ, בּוֹקֵעַ יָם
 לִפְנֵי מֹשֶׁה, זֶה אֱלֹי עֲנֹ וְאָמְרוּ: יְהוָה
 יִמְלֶךְ לְעוֹלָם וָעַד. וְנֹאמַר, כִּי פִדָה יְהוָה
 אֶת יַעֲקֹב, וַגָּאֵלוּ מִיַּד חֹזֵק מִמֶּנּוּ: בְּרוּךְ
 אַתָּה יְהוָה, גֹּאֵל יִשְׂרָאֵל:

חֲשָׁפֵי בְנוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם, וְהַעֲמִידֵנוּ מִלִּפְנֵי

לְחַיִּים טוֹבִים וְלְשָׁלוֹם. וּפְרוּשׁ עָלֵינוּ סִפְת
 שְׁלוֹמֶךָ, וְתִקְנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנו
 מִהֲרָה לְמַעַן שְׁמֹךְ. וְהִגֵּן בְּעַדְנוּ, וְהִסֵּר מֵעָלֵינוּ
 אוֹיֵב, דָּבָר וְחָרֵב וְרָעַב וְיָגוֹן, וְהִסֵּר שְׁטָן מִלְּפָנֵינוּ
 וּמֵאַחֲרֵינוּ, וּבְצֵל כְּנֶפֶיךָ תִּסְתִּירֵנוּ, כִּי אֵל
 שׁוֹמְרָנוּ וּמְצִילָנוּ אַתָּה, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנוּן וְרַחוּם
 אַתָּה. וּשְׁמוֹר צִאתָנוּ וּבּוֹאֵנוּ לְחַיִּים וְלְשָׁלוֹם
 מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, שׁוֹמֵר עַמּוֹ
 יִשְׂרָאֵל לְעַד

וּתְגַדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֹךְ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דִּי כְּרָא כְּרַעִיתָהּ וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ,
 וְיַצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וְיִקְרַב מְשִׁיחָהּ. בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
 יִשְׂרָאֵל בְּעֵגְלָא וּבְזֶמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵךְ רַבָּא מְכַרְדֵּן לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי
 עָלְמֵיָא. יִתְכַרֵּד וְיִשְׁמַח וְיִתְפַּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל
 שְׁמֵךְ דְּקִדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא לְעָלְמָא וְלְעָלְמָא מְכַל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא
 וְנַחֲמָתָא, דְּאִמְרוּן בְּעֵלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן:

אֲדָנִי, שְׁפָתַי תִּפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי
 אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל
 הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיוֹן, גּוֹמֵל חַסְדִּים
 טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת, וּמְבִיא גּוֹאֵל
 לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

זְכַרְנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים, וְכַתְּבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים, לְמַעַן
 אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְגַן
 אַבְרָהָם:

אתה גבור לעולם אדני, מחיה מתים אתה, רב להושיע. מוריד הטל:

מכלכל חיים בחד, מחיה מתים ברחמים רבים, סומך נופלים, ורופא חולים, ומתיר אסורים, ומקים אמונתו לישני עפר, מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך, מלך ממת ומחיה ומצמיח ישועה:

מי כמוך אב הרחמים, זוכר יצוריו לחיים ברחמים:

ונאמן אתה להחיות מתים: ברוך אתה יהוה מחיה המתים:

אתה קדוש ושמך קדוש, וקדושים בכל יום יהללוך סלה, כי אל מלך גדול וקדוש אתה: ברוך אתה יהוה המלך הקדוש:

אתה חונן לאדם דעת ומלמד לאנוש בינה, אתה חוננתנו למדע תורתך, ותלמדנו לעשות חקי רצונך. ותבדל יהוה אלהינו בין קדש לחול, בין אור לחשך, בין ישראל לעמים, בין יום השביעי לששת ימי המעשה: אבינו מלכנו, החל עלינו הימים הפאים לקראתנו לשלום, השוכים מפל הטא ומנקים מפל עון ומדבקים ביראתך: וחננו מאתך חכמה בינה ודעת: ברוך אתה יהוה, חונן הדעת:

השיבנו אבינו לתורתך, וקרבנו מלכנו לעבודתך, ורחמינו בתשובה שלמה לפניך: ברוך

אַתָּה יְהוָה, הַרוֹצֵחַ בְּתַשׁוּבָה:

סִלַּח לָנוּ אֲבִינוּ, כִּי חָטְאנוּ, מִחַל לָנוּ מִלִּפְנֵי כִּי
פָּשַׁעְנוּ, כִּי אֵל טוֹב וְסִלַּח אַתָּה: בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה, חַנּוּן הַמֵּרַבֵּה לְסִלַּח:

רָאָה נָא בְּעֵינֵינוּ, וְרִיבָה רִיבָנוּ, וּגְאֹלֵנוּ גְאֹלֵה שְׁלֵמָה
מִחֶרֶד לְמַעַן שְׁמֹד, כִּי אֵל גּוֹאֵל חֹזֵק אַתָּה:
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

רַפְּאֵנוּ יְהוָה וְרַפְּא, הוֹשִׁיעֵנו וְנוֹשְׁעָה, כִּי תַחֲלֹתְנוּ
אֶתְּךָ, וְהַעֲלֵה רַפּוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מַכּוֹתֵינוּ,
כִּי אֵל מֶלֶךְ רוֹפֵא נֶאֱמָר וְרַחֲמָן אַתָּה: בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה, רוֹפֵא חֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

בִּרְךָ עֲלֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֶת כָּל
מֵינֵי תְבוּאַתָּה לְטוֹבָה, וְתֵן בְּרַכָּה עַל פְּנֵי הָאָדָמָה
וְשַׁבְּעֵנוּ מִטוֹבָה, וּבְרַךְ שְׁנֵתָנוּ בְּשָׁנִים חַטּוֹבוֹת
לְבָרְכָה, כִּי אֵל טוֹב וּמְטִיב אַתָּה וּמְבָרַךְ הַשָּׁנִים:
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְבָרַךְ הַשָּׁנִים:

תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוֹתְנוּ, וְשֹׂא נֶס לְקַבֵּץ
גְּלוּתֵינוּ, וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ
לְאַרְצֵנוּ: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

הַשִּׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבְרָאשׁוֹנָה וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבִתְחִלָּה,
וְחַסֵּר מִמֶּנּוּ יְגוֹן וְאַנְחָה, וּמְלֶךְ עֲלֵינוּ מִחֶרֶד
אַתָּה יְהוָה לְבָדֶךָ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, וְצַדִּיקְנוּ בְּצַדִּיק
וּבְמִשְׁפָּט: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמֶּלֶךְ הַמְּשַׁפֵּט:

וְלַמְּלִשְׁיָנִים אֵל תְּהִי תִקְוָה, וְכָל הַמֵּינִים פְּרַגַע

יאבדו, וכל אויבי עמך מהרה יפרתו, והיודים
מהרה תעקר ותשבר ותמגר ותכלם ותשפילם
ותכניעם במהרה בימינו: ברוך אתה יהוה, שובר
אויבים ומכניע זדים:

על הצדיקים ועל החסידים, ועל זקני שארית עמך
בית ישראל, ועל פליטת סופריהם, ועל גרי
הצדק ועלינו, יהמו נא רחמיה, יהוה אלהינו, ותן
שכר טוב לכל הבוטחים בשמך באמת, ושים
חלקנו עמם ולעולם לא נבוש פי בך בטחנו, ועל
חסדך הגדול באמת ובתמים נשעננו: ברוך אתה
יהוה, משען ומבטח לצדיקים:

ולירושלים עירך ברחמים תשוב ותשבן בתוכה
באשר דברת, ובנה אותה בקרוב
בימינו בנין עולם, וכסא דוד עבדך מהרה לתוכה
תבין: ברוך אתה יהוה, בונה ירושלים:

את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח, וקרנו תרום
בישועתך, כי לישועתך קוינו כל היום,
ומצפים לישועה: ברוך אתה יהוה, מצמיח קרן
ישועה:

אב הרחמן, שמע קולנו יהוה אלהינו, חוס ורחם
עלינו, וקבל ברחמים וברצון את תפלתנו, כי
אל שומע תפלות ותחנונים אתה, ומלפניך מלפנו,
ריקם אל תשיבנו. חננו ועננו ושמע תפלתנו. כי
אתה שומע תפלת כל פה עמך ישראל ברחמים:
ברוך אתה יהוה, שומע תפלה:

רצה יהוה אלהינו בעמך ישראל ולתפלתם שעה,
והשב את העבודה לדביר ביתך, ואשי
ישראל, ותפלתם, מהרה באהבה תקבל ברצון,
ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך:

ותחזינה עינינו בשוכך לציין ברחמים. ברוך
אתה יהוה, המחזיר שכינתו לציין.

מודים אנחנו לך, שאתה הוא יהוה אלהינו ואלהי
אבותינו לעולם ועד, צורנו צור חיינו, מגן
ישענו, אתה הוא לדור ודור נודה לך ונספר תהלתך, על
חיינו המסורים בידיך, ועל נשמותינו הפקודות לך, ועל
נסיה שבכל יום עמנו, ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל
עת, ערב ובקר וצהרים, הטוב כי לא כלו רחמיך,
והמרחם, כי לא תמו חסדיך, כי מעולם קיינו לך:

ועל כלם יתברך ויתרומם ויתנשא שמך מלכנו
תמיד לעולם ועד.

וכתוב לחיים טובים, כל בני בריתך:

וכל החיים יודוך סלה, ויהללו ויברכו את שמך
הגדול באמת לעולם כי טוב, האל ישועתנו
ועזרתנו סלה. האל הטוב: ברוך אתה יהוה, הטוב
שמך ולך נאה להודות:

שים שלום טובה וברכה, חיים חן וחסד ורחמים,
עלינו ועל כל ישראל עמך. ברכנו אבינו כלנו
באחד באור פניך, כי באור פניך נתת לנו יהוה
אלהינו תורת חיים ואהבת חסד, וצדקה וברכה

וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם, וְטוֹב יְהִיָּה בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ
וּלְבָרְךָ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה
בְּשָׁלוֹמְךָ, בְּרוּב עֵז וְשָׁלוֹם:

בְּסֵפֶר חַיִּים, בְּרִכַּה וְשָׁלוֹם, וּפְרָנְסָה טוֹבָה, וּגְזֵרוֹת
טוֹבוֹת, יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת, נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ,
אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם:
יְהִי לְרַצוֹן אֲמְרֵי פִי וְהַגִּיזוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרֵי וּגְאֻלֵּי:

אֱלֹהֵי, נִצַּר לְשׁוֹנֵי מִרְעֵי וּשְׁפָתֵי מַדְבַּר מִרְמָה, וְלַמְקַלְלֵי
נַפְשֵׁי תַדֵּם, וְנַפְשֵׁי כַּעֲפָר לְכָל תַּהֲיָה, פֶּתַח לְבִי
בְּתוֹרָתֶךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדָּף נַפְשֵׁי. וְכָל חֲקוּמִים
וְהַחֹשְׁבִים עָלַי לְרָעָה, מִהֲרָה הִפֵּר עֲצָתָם וְקִלְקַל
מַחֲשַׁבְתָּם.

(יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי שלא תעלה קנאת אדם עלי ולא
קנאתי על אחרים ושלא אכעס חיים ושלא אכעוסך ומצילני מיצר הרע ומן כלבי הכנעה ועגות.)

מִלִּבְנוּ וְאַלְהֵינוּ יְחַד שְׂמֵךְ בְּעוֹלָמְךָ בְּנֵה עִירָךְ יִסֵּר בֵּיתְךָ וְשִׁכְלֵךְ הַיְכָלְךָ וְקַבֵּץ קַבּוּץ גְּלוּיֹת וּפְדֵה צַאֲנֶךָ
וְשִׁמַּח עַדְמֶךָ: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂמֵךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן יִמְיִנֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן
תּוֹרָתֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשֶׁתְּךָ. לְמַעַן יִחַלְצֵנוּ יְדִידֶיךָ
הוֹשִׁיעָה יְמִינֶךָ וְעַנְנֵי: יְהִי לְרַצוֹן אֲמְרֵי פִי וְהַגִּיזוֹן לְבִי
לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרֵי וּגְאֻלֵּי: עֲשֵׂה הַשָּׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא
יַעֲשֵׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יהי רצון מלפניך, יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שיבנה בית המקדש במהרה
בימינו, ומן חלקנו בתורתך. ושם נעבדך ביראה כימי עולם וכשנים
קדמוניות. וערכה ליהוה מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים
קדמוניות:

קדיש שלם

חן יתגדל ויתקדש שמה רבא, בעלמא די ברא כרעותה וימליד
מלכותה, ויצמח פורקנה ויקרב משיחה, בחייכון וביומיכון
ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן.
ק"ו יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא.

חן יתברך וישתבח, ויתפאר ויתרום ויתנשא ויתהדר ויתעלה
ויתהלל שמה דקודשא בריך הוא לעלא ולעלא מכל
ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא ואמרו
אמן:

תתקבל צלותהון ובעותהון דכל בית ישראל קדם אבהון די
בשמיא ואמרו אמן.

יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל
ואמרו אמן.

עשה השלום במרומינו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל
ואמרו אמן.

שיר למעלות אשא עיני אל ההרים מאין יבא עזרי: עזרי מעם
יהוה עשה שמים וארצי: אל יתן למוט רגלך אל ינום
שומרך: הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל: יהוה שמרך יהוה
צלה על יד מינך: יומם השמש לא יכבה וירח בלילה: יהוה
ישמרך מכל רע ישמר את נפשך: יהוה ישמר צאתך ובואך
מעתה ועד עולם:

קדיש יחום

יתגדל ויתקדש שמה רבא, בעלמא די ברא כרעותה וימליד מלכותה,
ויצמח פורקנה ויקרב משיחה, בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית
ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן:

יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא.

חן יתברך וישתבח ויתפאר ויתרום ויתנשא, ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה
דקדשא בריך הוא לעלא ולעלא מכל ברכתא ושירתא, תשבחתא
ונחמתא, דאמירן בעלמא, ואמרו אמן:

יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן.
עשה השלום במרומינו, הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן.

בָּרְכוּ אֶת יְהוָה הַמְבַרְךְ.

קהל וזמן: בָּרוּךְ יְהוָה הַמְבַרְךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

עֲלִינוּ לְשִׁבְחָה לְאֲרוֹן הַכֹּהֵל, לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר
 בְּרֵאשִׁית, שְׁלֵא נִשְׁנֹו בְּגוֹי הָאֲרֻצוֹת, וְלֹא
 שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפַּחוֹת הָאֲדָמָה, שְׁלֵא שָׁם חִלְקֵנוּ כָּהֵם,
 וְגוֹרְלֵנוּ כְּכֹל הַמּוֹנֵם. שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהַכֵּל וְרִיק
 וּמִתְפַּלְלִים אֵל אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ. וְאַנְחֵנוּ פּוֹרְעִים
 וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים, לְפָנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא נוֹטֵה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אֶרֶץ, וּמוֹשֵׁב
 יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל, וְשׁוֹכֵנֵת עִזוֹ בְּבִגְדֵי מְרוֹמִים,
 הוּא אֱלֹהֵינוּ אִין עוֹד. אָמֵת מִלְּפָנֵינוּ, אָפֶס זִוְלָתוֹ,
 כִּפְתוּב בְּתוֹרָתוֹ: וַיְדַעַת הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֵל לְבַבְךָ, כִּי
 יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל, וְעַל הָאֶרֶץ מִתַּחַת,
 אִין עוֹד:

וְעַל כֵּן נִקְוָה לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, לְרֵאוֹת מִהֲרָה בְּתַפְאֲרַת
 עֲזֶךָ, לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן הָאֶרֶץ, וְהַאֲלִילִים כְּרוֹת
 יִבְרָתוֹן, לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי. וְכֹל בְּנֵי בֶשֶׁר יִקְרָאוּ
 בְּשִׁמְךָ, לְהַפְנוֹת אֱלֹהֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אֶרֶץ. יִבִּירוּ וַיְדַעוּ כֹּל
 יוֹשְׁבֵי תְּבֵל, כִּי לָךְ תִּכְרַע כָּל בְּרֵךְ, תִּשְׁבַּע כָּל לְשׁוֹן.
 לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרַעוּ וַיִּפְלוּ, וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יִקָּר וַיִּתְנוּ,
 וַיִּקְבְּלוּ כָּלֵם אֶת עַל מַלְכוּתֶךָ, וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מִהֲרָה לְעוֹלָם
 וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שְׁלֶךָ הִיא, וְלְעוֹלָמֵי עַד תִּמְלֹךְ בְּכַבֹּד,
 כִּפְתוּב בְּתוֹרָתֶךָ, יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: וְנֹאמַר, וְהִיא
 יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאֶרֶץ, בַּיּוֹם תְּהוּא יְהוָה, יְהוָה אֶחָד

וּשְׁמוֹ אֶחָד:

אֵל תִּירָא מִפְּחַד פְּתָאוֹם וּמִשְׂאֵת רְשָׁעִים כִּי תִבֹּא: עֲצוּ עֲצוּ וְתִפְּרֹ דְבָרוֹ דְּכָר
וְלֹא יָקוּם כִּי עֲפָנּוּ אֵל: וְעַד זְמַנָּה אֲנִי הוּא, וְעַד שִׁיבָה אֲנִי אֶסְבֵּל, אֲנִי
עֲשִׂיתִי וְאֲנִי אֲשֵׁא וְאֲנִי אֶסְבֵּל וְאֶמְלֹט:
קִדִּישׁ יְתוּם

וַיִּתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֹה רַבָּא. בְּעֵלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ,
וַיִּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיִּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְנֵי קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי שְׁמֹה רַבָּא מְבָרְךְ לְעָלְמִי וְלְעָלְמֵי עָלְמֵיָא.

וַיִּתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא, וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֹה
דְּקִדְשָׁא בְרִידָהּ הוּא לְעֵלְא וְלְעֵלְא מִכָּל בְּרַבְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא
וְנַחֲמָתָא, דְּאִמְרוּן בְּעֵלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן.
עֲשֵׂה הַשְּׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן.

סדר הבדלה

סְבָרֵי מְרַגְזֵי וּמְרַגְזֵי וּמְרַבּוּתֵי

בְּרַוְּךָ אֶתְּהָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא
פְּרִי הַגֶּפֶן.

בְּרַוְּךָ אֶתְּהָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמְּבַדִּיל
בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל, בֵּין אֹרֶךְ לְחֹשֶׁךְ, בֵּין יִשְׂרָאֵל
לְעַמּוּם, בֵּין יוֹם הַשַּׁבָּת לְשִׁשַׁת יְמֵי הַמַּעֲשֵׂה.
בְּרַוְּךָ אֶתְּהָ יְהוָה, הַמְּבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל.